Bundel - Raad openbaar Wijchen van 19 juni 2025

1 Opening
Voor de fracties: 3 minuten
Voor het de college: 6 minuten

2 Vaststellen agenda

3 Afdoening terkennisnamelijst
Onderstaande stukken worden niet inhoudelijk behandeld.

3.a 299235 Informatienota Jaarrekening 2024, begroting 2025 en meerjarenraming 2027-2029 GR MARN
- Dossier 6870 voorblad
- 299235 Informatienota Jaarrekening 2024, begroting 2025 en meerjarenraming 2027-2029 GR MARN

3.b 289877 Informatienota Visie en Samenwerkingsagenda Rijk van Nijmegen
- Dossier 6702 voorblad
- 289877 Informatienota Visie en Samenwerkingsagenda Rijk van Nijmegen
- Bijlage 1 Visie en samenwerkingsagenda

4 Hamerstukken
De stukken onder dit agendapunt zijn hamerstukken. Op hamerstukken kunt u niet inspreken.

4.a 291924 Beslisnota Zienswijze concept jaarrekening 2024 en Ontwerpbegroting 2026 WDW
- Dossier 6863 voorblad
- Bijlage 1. Zienswijze Wijchen JR24 en Begroting26 WDW
- Bijlage 2. WDW - gewaarmerkte jaarrekening 2024
- Bijlage 3. Controleverklaring 2024 Werkorganisatie Druten Wijchen versie w.g.
- Bijlage 4. Definitief accountantsverslag 2024 WDW versie was getekend
- Bijlage 5. Ontwerpbegroting 2026 WDW
- 291924 Beslisnota Zienswijze concept jaarrekening 2024 en Ontwerpbegroting 2026 WDW

4.b 292764 Beslisnota Zienswijze op GGD jaarrekening 2024 en begroting 2026
- Dossier 6869 voorblad
- 292764 Beslisnota Zienswijze op GGD jaarrekening 2024 en begroting 2026
- Bijlage 1 Brief Zienswijze
- Bijlage 2 Jaarrekening GGD GZ 2024
- Bijlage 3 GGD jaarverslag 2024 bestuursversie
- Bijlage 4 Programmabegroting 2026 GGD GZ
- Bijlage 5 Adviesrapport jaarstukken 2024 en begroting 2026 GGD Gelderland-Zuid
- Bijlage 6 Notitie Voorstellen voor kostenbesparing t.b.v. de Programmabegroting 2026 GGD
- Bijlage 7 Overzicht opmerkingen gemeenten in zienswijzen nav Kaderbrief 2026 en reactie DB van GGD GZ
- Bijlage 8 brief raden concept jaarrekening 2024 GGD GZ
- Bijlage 9 brief raden conceptbegroting GGD GZ 2026

4.c 294038 Beslisnota Zienswijze over ontwerpjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 en bijstelling 2025 MGR Rijk van Nijmegen
- Dossier 6861 voorblad
- 294038 Beslisnota Zienswijze over ontwerpjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 en bijstelling 2025 MGR Rijk van Nijmegen
- Bijlage 1 - Zienswijze brief aan DB MGR
- Aanbiedingsbrief ontwerpjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 MGR RvN
- Ontwerpbegroting MGR RvN 2026 evj (en bijstelling 2025)
- Ontwerpjaarrekening MGR RvN 2024
- Advies Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen

4.d 295172 Beslisnota Zienswijze ODRN Jaarstukken 2024, Begroting 2025, Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029
- Dossier 6855 voorblad
- 295172 Beslisnota raad Zienswijze ODRN Jaarstukken2024 en Begroting 2026
- Bijlage 1 - Zienswijzebrief
- Bijlage 2 - Adviesrapport - ODRN - Jaarstukken 2024 en begroting 2026 - DEFINITIEF

Bijlage 3 - Aanbiedingsbrief financiele stukken ODRN
Bijlage 4 - Concept Accountantsverslag 2024
Bijlage 5 - ODRN Concept begroting 2026
Bijlage 6- ODRN Concept-wijziging I begroting 2025
Bijlage 7 - ODRN Infographic jaarstukken 2024
Bijlage 8 - ODRN Jaarstukken 2024
Bijlage 9 - Reactie zienswijzen Kadernota ODRN 2025 2026

4.e 297791 Beslisnota Groene Metropoolregio: Jaarrekening 2024, Begroting 2026 inclusief jaarverslag en subsidie The Economic Board

Dossier 6853 voorblad
297791 Beslisnota Groene Metropoolregio: Jaarrekening 2024, Begroting 2026 inclusief jaarverslag en subsidie The Economic Board
bijlage 1 20250619 zienswijze brf gemeenteraad wijchen aan GMR
bijlage 2 Aanbieding college en gemeenteraad concept-jaarrekening 2024 GMR
bijlage 2 1 Jaarstukken 2024 inclusief controleverklaring accountant
bijlage 2 2 accountantsverslag controle 2024
bijlage 3 Aanbiedingsbrief college en gemeenteraad conceptbegroting 2026-2029 GMR
bijlage 3 1 Begroting 2026-2029 versie 02-04-2025 AB (2)
bijlage 4 Aanbiedingsbrief GMR jaarrekening-jaarverslag TEB 2024 (niet getekend)
bijlage 4 1 Jaarrekening en Jaarverslag The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen

4.f 288030 Beslisnota Meerjarenprogramma begroting BVO DRAN 2026- 2029

Dossier 6846 voorblad
288030 Beslisnota Meerjarenprogramma begroting BVO DRAN 2026- 2029
Bijlage 1: Aanbiedingsbrief Ontwerp MJPB 2026-2029 incl. gewijzigde begroting 2025
Bijlage 2: Ontwerp MJPB 2026-2029 incl. gewijzigde begroting 2025 versie bestuur 27 februari 2025
Bijlage 3: Kaderbrief 2026 BVO DRAN
Bijlage 4: Voorlopige Jaarstukken 2024 BVO DRAN

4.g 299372 Beslisnota profielschets griffier 2025

Dossier 6927 voorblad
299372 Beslisnota profielschets griffier 2025
Profielschets een nieuwe griffier voor de gemeente Wijchen

5 Bespreken

5.1 291665 Beslisnota Voorlopige jaarrekening 2024, ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Dossier 6859 voorblad
291665 Beslisnota Voorlopige jaarrekening 2024, ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
20250520 Voorlopige zienswijze Wijchen VRGZ
Bijlage 2 Raadsbrief conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026
Bijlage 3 conceptjaarrekening 2024
Bijlage 4 Ontwerpbegroting 2026
Bijlage 5 Infographic
Bijlage 6 Reacties gemeenteraden op Kaderbrief 2026
Bijlage 7 Adviesrapport Adviesfunctie
Bijlage 8 Bezuinigingsvoorstellen VRGZ
Bijlage 9 Brief DB VRGZ actualiteit korting BDUR 2026 ev

5.1.1 Amendement 1 Kernachtig Wijchen - Aanvulling zienswijze jaarstukken Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Amendement 1 Kernachtig Wijchen - Aanvulling zienswijze jaarstukken Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

6 Sluiting

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	6870
Extern Zaak ID	Z/25/299235
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 juni 2025
Agendapunt	3.a
Titel	299235 Informatienota Jaarrekening 2024, begroting 2025 en meerjarenraming 2027-2029 GR MARN
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Milieu
Eigenaar	Wikkerink, Matthijs
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van
Telefoonnummer steller	
E-mail adres steller	

Bijlagen
299235 Informatienota Jaarrekening 2024, begroting 2025 en meerjarenraming 2027-2029 GR MARN

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	13 mei 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	23 mei 2025
Raad openbaar Wijchen	**19 juni 2025**

Voorgesteld besluit

Kennis te nemen van de zienswijze van het college over de jaarstukken GR MARN.

Besluit (Ter kennisneming aangenomen)

Kennis te nemen van de zienswijze van het college over de jaarstukken GR MARN.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/299235

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Jaarrekening 2024, begroting 2025 en meerjarenraming 2027-2029 GR MARN

Collegedatum: 13 mei 2025

Kernboodschap
Kennis te nemen van de zienswijze van het college over de jaarstukken GR MARN.
Op grond van de Nota verbonden partijen en het Delegatiebesluit 2020 is het college bevoegd om deze zienswijze in te dienen.

Het college gaat de volgende zienswijze bij het algemeen bestuur van de GR MARN naar voren brengen:

1. In te stemmen met de jaarrekening 2024
2. In te stemmen met het gerealiseerd resultaat 2024 groot € 1.669.800; te bestemmen tot uitkering aan de gemeenten;
3. De vrijval van de bestemmingsreserve ad € 497.500 zijnde € 470.432 minus € 27.068 (vergoeding aan West Maas en Waal) uit te keren aan de 7 deelnemende gemeenten, op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2024, opgenomen in de BRN 2025;
4. De vrijval ad € 27.068 uit te keren aan de uittredende gemeente West Maas en Waal conform de afspraken met deze gemeente;
5. Het resultaat ad €37.800 toe te voegen aan de resultaatsreserve van de MARN;
6. In te stemmen met de bestemmingsreserve MARN + á € 100.000 te bestemmen tot uitkering aan de gemeenten o.b.v. inwoneraantallen 2024;
7. € 1.387.200 uit de dividenduitkering 2023 vanuit de ARN aan de deelnemende gemeenten uit te keren o.b.v. inwoneraantallen van het jaar 2023;
8. De € 244.800 uit de dividendbelasting 2023 (vanuit de ARN) uit te keren;
9. De bedragen C, D en G in twee delen uit te keren (juli en oktober 2025).
10. In te stemmen met de begrotingswijzigingen 2025 van de begroting 2025.
11. In te stemmen met de begroting 2026 van de MARN.
12. De meerjarenbegroting van 2027 tot 2029 voor kennisgeving aan te nemen.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
29-11-2018	Raadbesluit vaststelling Nota verbonden partijen
19-12-2019	Delegatiebesluit Wijchen 2020

Toelichting

De gemeente Wijchen is deelnemer aan de Gemeenschappelijke Regeling MARN. De belangrijkste taak van de MARN is het aandeelhouderschap van ARN en aanleveren van huishoudelijk afval bij ARN. Vanaf mei 2020 zijn Remondis (49%) en MARN (51%) de enige aandeelhouders van ARN. In 2020 is besloten om het aandeelhouderschap meer inhoud te geven en daarnaast te verkennen welke rol de ARN bij de energietransitie kan vervullen (MARN+).

De MARN heeft, conform de Wet Gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemende gemeenten de jaarrekening 2024, gewijzigde begroting 2025, begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 aangeboden.
Door middel van een zienswijze laten wij, als een van de deelnemers weten wat wij van deze stukken vinden. In 2018 heeft u de Nota verbonden partijen vastgesteld daarin heeft u onderscheid gemaakt m.b.t. toezichtarrangementen op de verbonden partijen. Op de GR MARN is het toezichtarrangement basis- van toepassing. En in dit toezichtarrangement is indienen van een zienswijze gedelegeerd aan het college. Dit is vastgelegd in het Delegatiebesluit 2020. De jaarrekening 2024, gewijzigde begroting 2025 de begroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029 zijn als bijlage bijgevoegd.
Als gemeente betalen wij geen deelnemersbijdrage maar ontvangen jaarlijks een uitkering.

Het bestuur van de GR MARN heeft de jaarstukken toegezonden aan de Regionale Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen om deze te beoordelen. De zienswijze van het college komt overeen met het advies van de Regionale Adviesfunctie.

<u>Jaarrekening 2024:</u>
De jaarrekening 2022 is sluitend met een positief saldo. En is voorzien van een goedgekeurde accountantsverklaring.
Vanaf 2017 ontvangen de deelnemende gemeenten jaarlijks over een periode van 20 jaar een uitkering betaald uit de verkoop van de gronden eigendom van MARN aan ARN. De uitkering is gebaseerd op het aantal inwoners van de gemeente. En komt uit de bestemmingsreserve van MARN. Daarnaast wordt er nog €100.000 uit de bestemmingsreserve uitgekeerd. Deze gelden waren gereserveerd maar zijn niet ingezet. Wij ontvangen in 2025 een bedrag van € 59.246,-.

Daarnaast is er sprake van een dividenduitkering. Wijchen ontvangt hieruit: € 205.519,-.

Dit betekent in 2023 aan onze gemeente een bedrag van totaal € 264.765,- wordt uitgekeerd. In de perspectiefnota is deze extra inkomst opgenomen.

<u>Begroting 2026 en meerjarenraming 2026-2029:</u>

In de begroting 2025 zijn als belangrijkste uitgaven opgenomen: de ondersteuning bestuur MARN door Dar, advieskosten, bijdrage Circulaire raad/Cirkelstad en de jaarlijkse uitkering aan de deelnemende gemeenten.

Gevolgen
Door een zienswijze in te dienen kan het algemeen bestuur van GR MARN tot een afgewogen besluit komen over de jaarrekening 2024 en de begroting 2026.

Communicatie
N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen
Het college gaat haar zienswijze toesturen aan MARN nadat de gemeenteraad is geïnformeerd.

Geheimhouding:
N.v.t.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	6702
Extern Zaak ID	Z/25/289877
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 juni 2025
Agendapunt	3.b
Titel	289877 Informatienota Visie en Samenwerkingsagenda Rijk van Nijmegen
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team Strategische projecten en advies
Eigenaar	Teurlincx, Edwin
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P0 Bestuur en ondersteuning
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)
Telefoonnummer steller	
E-mail adres steller	

Bijlagen
289877 Informatienota Visie en Samenwerkingsagenda Rijk van Nijmegen
Bijlage 1 Visie en samenwerkingsagenda

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	18 maart 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	4 april 2025
Raad openbaar Wijchen	**19 juni 2025**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De raadsinformatienota Visie en Samenwerkingsagenda Rijk van Nijmegen voor kennisgeving aan te nemen.

Besluit (Ter kennisneming aangenomen)

De gemeenteraad besluit:

1. De raadsinformatienota Visie en Samenwerkingsagenda Rijk van Nijmegen voor kennisgeving aan te nemen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/289877

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Visie en Samenwerkingsagenda Rijk van Nijmegen

Collegedatum: 18 maart 2025

Kernboodschap

De colleges van Burgemeester en wethouders van de gemeenten in het Rijk van Nijmegen hebben op 18 maart jl. de Visie en Samenwerkingsagenda Rijk van Nijmegen vastgesteld. De colleges in het Rijk van Nijmegen treden hier gezamenlijk in op en bieden de Visie en Samenwerkingsagenda met deze informatienota graag aan alle gemeenteraden aan (zie bijlage).
Naast deze informatienota willen de colleges u ook graag tijdens een gezamenlijk ontmoetingsmoment meenemen in de achtergronden bij en de inhoud van de Visie en Samenwerkingsagenda. Daarnaast willen de colleges de raden tijdens deze zelfde bijeenkomst graag betrekken bij het verder versterken van de interbestuurlijke samenwerking in het Rijk van Nijmegen. Er zal ook aan de raden worden gevraagd welke wensen ze met betrekking tot het vervolgproces en de betrokkenheid van raden hierbij hebben. De colleges vinden het belangrijk dat de raden het gedachtegoed van de Visie en Samenwerkingsagenda ondersteunen en ook uit kunnen dragen.

Toelichting

In 2023 is door Bureau Berenschot en de Rijksuniversiteit Groningen een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de samenwerking in het Rijk van Nijmegen. Hiervoor hebben diverse raadsleden uit het Rijk van Nijmegen input aangeleverd. In het onderzoek is het volgende geconstateerd:

- Afgaande op de ontwikkeling in brede welvaart gaat het overwegend goed in het Rijk van Nijmegen, maar is er ook relatief weinig verbetering zichtbaar door de jaren heen. Ten opzichte van andere Nederlandse regio's behoort het Rijk van Nijmegen tot de stabiele middenmoot.
- Het verhaal van de samenwerking in het Rijk van Nijmegen is geschreven voor de opgaven van tien jaar geleden. Toen waren de decentralisaties in het sociaal domein actueel en hebben de gemeenten als gevolg van de samenwerking hun slagkracht vergroot.
- Naast de sociaalmaatschappelijke opgaven staan nu ook een aantal ingrijpende langetermijnvraagstukken van met name ruimtelijke-economische aard op de agenda.
- Om de robuustheid van de samenwerking in het Rijk van Nijmegen te behouden en te verstevigen, is het raadzaam het verhaal van de samenwerking te actualiseren en als samenwerking een antwoord te formuleren op de opgaven van deze tijd.
- De samenwerking in het Rijk van Nijmegen kenmerkt zich door een behoorlijke mate van informaliteit. De bestuurlijke contacten zijn warm en men weet elkaar over het algemeen goed te vinden. Wel kan de samenwerking op een aantal punten wat zakelijker. Advies is om te investeren in een duurzame verankering

van de beleidsvoorbereiding en (strategische) afstemming in de portefeuillehoudersoverleggen en binnen deze portefeuillehoudersoverleggen ook vanuit een duidelijke gezamenlijke agenda te gaan werken.

Concluderend: voor een goede ontwikkeling van de brede welvaart in het Rijk van Nijmegen is het nodig om de samenwerking in het Rijk van Nijmegen te actualiseren, zowel in termen van koers als structuur.

Met het oog hierop is in 2024 gestart met het opstellen van een Visie en Samenwerkingsagenda. Deze Visie en Samenwerkingsagenda is op 18 maart jl. door de colleges van de zeven gemeenten in het Rijk van Nijmegen (in alfabetische volgorde: Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen) eensluidend vastgesteld.

Waar willen de colleges de komende jaren op inzetten?

Drie opgaven
De Visie en Samenwerkingsagenda zijn opgebouwd rondom een drietal opgaven in het Ruimtelijk, Economisch en Sociaal domein.

Onder ieder speerpunt vloeien ook een aantal concrete acties voort, welke in de Visie en Samenwerkingsagenda zijn benoemd.

Veel van deze opgaven zijn niet nieuw, en vaak wordt er ook al op samengewerkt. Wel hebben de colleges hierin nu een scherpe focus aangebracht en gaan we op een andere, effectievere manier samenwerken.

Hoe gaan we effectiever samenwerken?
Afgesproken is dat we de volgende principes met elkaar gaan hanteren:
- Niet méér regio, maar meer effectieve regio
- Samenwerking: focus op gedeelde opgaven
- Evenredigheid: iedereen levert naar rato
- Opdrachtgeverschap en samenwerking verzakelijken
- Uitvoeringskracht van gemeenten versterken

Concreet gaan we uitzoeken hoe we gezamenlijk regie op de uitvoering kunnen nemen. Insteek van dit onderzoek is om te verkennen of de Modulair Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen als bestuurlijk platform hiervoor kan dienen.
Ook hebben we de samenwerkingsladder geïntroduceerd. Die zegt iets over de intensiteit van de samenwerking – van 'elkaar informeren' tot aan 'gezamenlijk investeren en uitvoeren'. Onze colleges willen op alle drie de opgaven gezamenlijk met elkaar een flinke beweging in gang zetten.

Gevolgen

De Visie en Samenwerkingsagenda draagt bij aan de ambitie van Wijchen om gemeentegrens overstijgende uitdagingen samen met buurgemeenten in de regio aan te pakken en de bestuurskracht van Wijchen en de regio te versterken.

Communicatie

In deze Visie en Samenwerkingsagenda Rijk van Nijmegen worden primair bestuurlijke afspraken gemaakt voor een effectievere opgavegerichte samenwerking. Alhoewel de impact voor inwoners en ondernemers op dit moment beperkt is, zal indirect en op termijn de effecten van de samenwerking merkbaar zijn op de 3 genoemde opgaven. Het college vindt het belangrijk dat hierover transparant wordt gecommuniceerd.

Uitvoering of Vervolgstappen

De colleges gaan op korte termijn de uitvoering van de Visie en Samenwerkingsagenda ter hand nemen en uitwerken in een Werkprogramma 2025 – 2026 op de drie opgaven en de samenwerkingsvorm. Hiervan maakt ook deel uit dat we per speerpunt in kaart brengen welke trede op de samenwerkingsladder de deelnemende gemeenten willen innemen.

Geheimhouding:
Niet van Toepassing

Samen sterk als Rijk van Nijmegen!

Visie op de regio én op samenwerken

Visie en Samenwerkingsagenda
Definitief concept - 6 maart 2025

Gemeente Berg en Dal · Gemeente Beuningen · Gemeente Druten · gemeente Heumen · Gemeente Mook en Middelaar · Nijmegen · Gemeente Wijchen

Inhoud

Voorwoord

1. Visie op de regio

2. Opgave: slim omgaan met de verstedelijkingsdruk

3. Opgave: werken aan profilering en arbeidsmarkt

4. Opgave: versterken van de sociale basis en leefbaarheid

5. Visie op de samenwerking

Bijlage: procesverantwoording

Colofon

VOORWOORD

Thuis in het Rijk van Nijmegen!

Stel je voor: het is 2050. In het Rijk van Nijmegen bewegen onze bewoners zich moeiteloos tussen bruisende steden, charmante dorpen en een uitgestrekt groen rivierenlandschap. Voorzieningen zijn binnen handbereik, of het nu gaat om onderwijs, zorg, sport of cultuur. Iedereen is welkom en mag meedoen. Het is gemakkelijk om een aantrekkelijke plek te vinden om te wonen en te werken, passend bij de levensfase en wensen. Natuur is overal dichtbij, een oase van rust en ontspanning in een dynamische regio.

In het Rijk van Nijmegen voelt iedereen zich thuis. Of je nu een jonge starter bent, een gezin met opgroeiende kinderen, een ambitieuze ondernemer, of iemand die gewoon rust zoekt: de regio biedt mogelijkheden op maat. Sociale betrokkenheid, innovatieve technologie en duurzame keuzes maken het leven hier niet alleen gemakkelijk, maar ook betekenisvol.

Dit toekomstbeeld is geen utopie, maar het resultaat van een jarenlange, steeds hechtere samenwerking tussen de zeven gemeenten in het Rijk van Nijmegen. Samen opereren we als één samenhangende regio. Want de wereld verandert snel, en wij veranderen mee. Klimaatverandering, vergrijzing en digitalisering stellen ons voor nieuwe uitdagingen die gemeentegrenzen overstijgen. Door onze krachten te bundelen, zetten we stappen die écht impact maken. We bouwen verder aan een regio waar stedelijke groei en een bloeiende arbeidsmarkt hand in hand gaan met leefbaarheid en sociale verbondenheid.

Deze visie en samenwerkingsagenda is ons kompas en geeft de koers aan voor een sterker, dynamisch en aantrekkelijk Rijk van Nijmegen. Ons doel is niet méér, maar een betere samenwerking als regio. Het gaat om het benutten van kansen en versterken van wat al goed gaat, met een scherp oog voor wat onze regio uniek maakt. Van health and hightech bedrijven tot innovatieve ‘makers’, van een bruisende stad en smart mobility tot rustige dorpen en serene natuurgebieden: hier worden wensen werkelijkheid. De toekomst is hier.

Wij zijn trots op wat we samen bereiken, en we nodigen iedereen uit om deze visie verder te brengen. Laten we gezamenlijk blijven bouwen aan een regio waar we nu én in 2050 met trots kunnen zeggen: Dit is ons thuis. Dit is het Rijk van Nijmegen!

Mark Slinkman
Burgemeester gemeente Berg en Dal

Daphne Bergman
Burgemeester gemeente Beuningen

Sigrid Sengers
Burgemeester gemeente Druten

Joerie Minses
Burgemeester gemeente Heumen

Inge van Dijk
Burgemeester gemeente Mook en Middelaar

Hubert Bruls
Burgemeester gemeente Nijmegen

Renske Helmer-Englebert
Burgemeester gemeente Wijchen

SAMENVATTING

Samen sterk als Rijk van Nijmegen!

Deze visie en samenwerkingsagenda is ons kompas voor het versterken van de regionale samenwerking. Het doel: een sterk, dynamisch en aantrekkelijk Rijk van Nijmegen. Door een effectieve samenwerking op drie gedeelde opgaven, met de volgende uitgangspunten en met verschillende 'treden' in de intensiteit van onze samenwerking.

1. **Niet méér regio, maar meer effectieve regio**
2. **Samenwerking: focus op gedeelde opgaven**
3. **Evenredigheid: iedereen levert naar rato**
4. **Opdrachtgeverschap en samenwerking verzakelijken**
5. **Uitvoeringskracht van gemeenten versterken**

RUIMTELIJK DOMEIN - KERNOPGAVE

Slim omgaan met de verstedelijkingsdruk

Slim omgaan met de druk op de ruimte voor verstedelijking, mobiliteit, energie, recreatie waarbij alle gemeenten in de regio samen optrekken en grensontkennend samenwerken.

SPEERPUNTEN:

1. **Schaalsprong: verstedelijking rond OV-knooppunten en MaasWaalkanaal**
2. **Condities: mobiliteit, energie en groen als voorwaarde voor verstedelijking**
3. **Landschap: realiseren van het groenblauwe raamwerk, incl. Groene Mantel**

ECONOMISCH DOMEIN - KERNOPGAVE

Werken aan profilering en arbeidsmarkt

Versterken van ons gezamenlijk economische profiel 'health and hightech' gericht op een aantrekkelijk vestigingsklimaat en een vitale arbeidsmarkt met een goede aansluiting van onderwijs op zorg en techniek op alle onderwijsniveaus (incl. MBO-2).

SPEERPUNTEN:

1. **Het profiel 'health and hightech' versterken in de gehele economische keten**
2. **Aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt verbeteren**
3. **Uitvoeringskracht vergroten in het economisch domein**

SOCIAAL DOMEIN - KERNOPGAVE

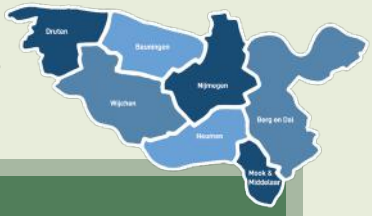
Versterken van de sociale basis en leefbaarheid

Versterken van een gelijkwaardige sociale basis in de regio door complementariteit van sociaal-maatschappelijke voorzieningen voor zorg, sport en cultuur en versterking van de sociale leefbaarheid in wijken, dorpen en kleine kernen.

SPEERPUNTEN:

1. **Welzijn: gelijkwaardige sociale basis in de regio ontwikkelen**
2. **Complementariteit tussen sociale voorzieningen organiseren**
3. **Samenwerken aan de opvang van vluchtelingen in de regio**

Regionaal samenwerken is niet vrijblijvend, maar vraagt om afspraken over het gewenste niveau van intensiteit. Hiervoor introduceren wij een 'ladder' voor regionaal samenwerken.

TREDE 5: UITVOEREN - SAMEN INVESTEREN

TREDE 4: CO-PRODUCTIE - SAMEN WERKEN

TREDE 3: BESLUITVORMING - SAMEN BESLISSEN

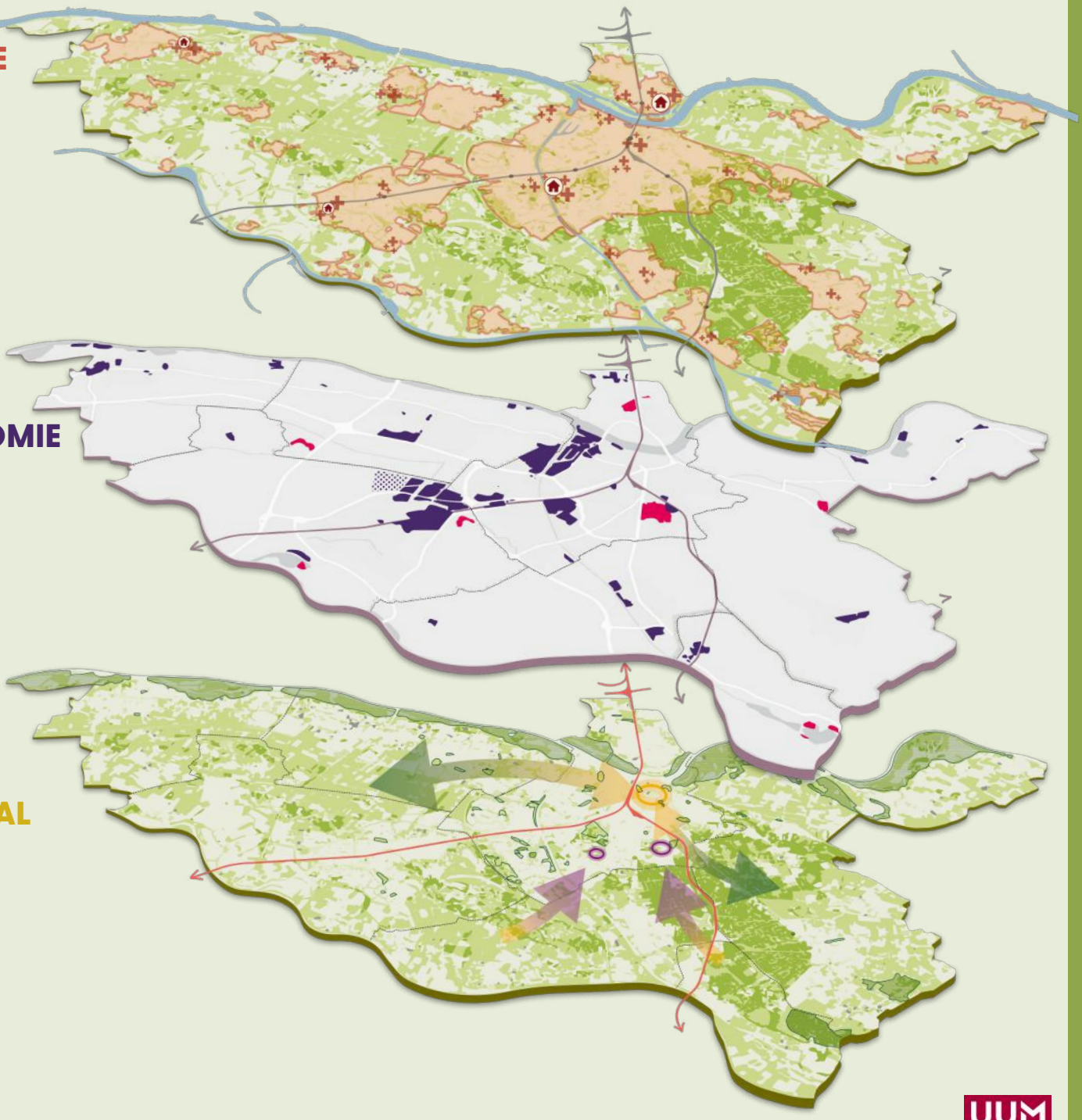
TREDE 2: AFSTEMMEN - SAMEN OVERLEGGEN

TREDE 1: INFORMEREN - SAMEN WETEN

RUIMTE

ECONOMIE

SOCIAAL

1.

Visie op de regio

Het Rijk van Nijmegen kent een rijke en roerige geschiedenis. Het gebied behoorde in vroeger eeuwen toe aan de vrije Rijksstad Nijmegen, waaraan het gebied zijn naam dankt. De regio heeft zich volop ontwikkeld in wonen, werken en landschap en staat voor een nieuwe schaalsprong in de komende jaren. Een schaalsprong gericht op Brede Welvaart.

INHOUD

Visie op de regio

Wie zijn we als regio?

1.1 HET RIJK VAN NIJMEGEN

Het rivierenlandschap dat ons bindt

Het Rijk van Nijmegen kent een grote verscheidenheid aan landschappen als gevolg van een dynamisch rivierensysteem. Ten (zuid)oosten van Nijmegen vinden we de stuwwal met heuvelachtige bossen en natuurlijke uiterwaarden. In de omgeving van Beuningen, Druten en Wijchen vinden we de open komgronden met weidse uitzichten. De Waal en de Maas vormen door de eeuwen heen de dragers van dit contrastrijke, waardevolle landschap.

Denk- en doekracht verenigen in onze regio

Economisch gezien kent het Rijk van Nijmegen zeker niet minder variatie. Met hoogwaardige campussen op het gebied van health en hightech in relatie tot de Radboudumc, universiteit en de hogeschool. Maar ook met de 'doeners' en het MBO. Het MKB, de logistiek en de maakindustrie zijn volop in de regio vertegenwoordigd. Hier vindt veel innovatie plaats op het gebied van circulaire economie en het verduurzamen van productieprocessen en logistieke ketens. We verenigen de denkkracht en doekracht in onze regio.

Eén samenhangend systeem van stad en land

Vanuit sociaal-maatschappelijk perspectief werkt het Rijk van Nijmegen als één coherent daily urban system. Het gebied kent een rijke variatie van stedelijke, suburbane en landelijke woonmilieus in en rond een historische centrumstad met vele voorzieningen. De dorpen en kleine kernen hebben directe relaties met de stad, maar kennen zelf ook basisvoorzieningen en plekken voor sport, bewegen en ontmoeten. Met sociale cohesie en saamhorigheid in de stadswijken en dorpen waar de kwaliteit van leven en leefomgeving bovengemiddeld is.

Wat komt er op ons af?

1.2 OPGAVEN IN SAMENHANG AANPAKKEN

Nieuwe ontwikkelingen komen op onze regio af

Deze welvaart in het Rijk van Nijmegen is echter niet vanzelfsprekend. Op dit moment is het Rijk van Nijmegen nationaal een lage 'middenmoter' op het gebied van Brede Welvaart. En als we 15 tot 20 jaar vooruitkijken, zien we nieuwe

Rijk van Nijmegen als één coherent daily urban system met een rijke variatie van stedelijke en landelijke voorzieningen.

Visie op de regio

maatschappelijke ontwikkelingen op de regio afkomen die de welvaart onder druk kunnen zetten. Belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen waarmee we ook in het Rijk van Nijmegen mee te maken hebben en krijgen:

- ***Sociaal: vergrijzing en ontgroening*** – veel meer mensen leven langer hetgeen leidt tot een tekort aan arbeidskrachten, groeiende zorgbehoefte en leefbaarheidsproblemen.
- ***Economie: flexibilisering en digitalisering*** – flexibilisering van de arbeidsmarkt (zzp) en sluipende revolutie in de maakindustrie, zorg en MKB door Artificial Intelligence (AI) en robotisering.
- ***Duurzaamheid: klimaatverandering*** – vaker droogte- en regenvalperioden met hogere temperaturen, met gevolgen voor landbouw, gezondheid en biodiversiteit.
- ***Ruimte: verstedelijking*** – groeiende ruimtedruk van wonen, werken, energie en mobiliteit op het landelijk gebied en op bestaande groen- en natuurgebieden in en buiten de stad.

Gemeenten zijn op elkaar aangewezen

Deze maatschappelijke ontwikkelingen gelden in meer of mindere mate voor alle gemeenten binnen het Rijk van Nijmegen. Niemand kan zich onttrekken aan de grote maatschappelijke ontwikkelingen, zoals hiervoor benoemd. Aangezien het Rijk van Nijmegen fungeert als één daily urban system, is het zaak om over de gemeentegrenzen heen te kijken om de opgaven voor de toekomst aan te pakken. We willen sterker grensontkennend samenwerken. Stad, suburbs, dorpen en kleine kernen zijn afhankelijk van elkaar door de wederkerigheid in wonen, werken, mobiliteit, voorzieningen en recreatie. Nijmegen en de regiogemeenten zijn voor hun toekomstige ontwikkeling op elkaar aangewezen. Samen sterk!

Waar willen we naartoe?

1.3 INZET: WERKEN AAN BREDE WELVAART

Brede welvaart: welvaart en welzijn in evenwicht

Als Rijk van Nijmegen kiezen we voor een kwaliteitssprong in de ontwikkeling van onze regio. Met de groei en ontwikkeling van het gebied investeren we in Brede Welvaart van het Rijk van Nijmegen. Brede Welvaart is het perspectief op de toekomst waarin welvaart

We kiezen voor een kwaliteitssprong in de ontwikkeling van onze regio en investeren we in een Brede Welvaart - welvaart en welzijn in evenwicht.

Visie op de regio

en welzijn met elkaar in evenwicht zijn. Waarin materiële welvaart en immaterieel welzijn samen leiden tot een hoge kwaliteit van wonen, werken en leven in onze regio. In het streven naar Brede Welvaart zoeken we naar een toekomstbestendige combinatie van fysiek-ruimtelijke, economische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen met een evenwichtige balans tussen economie en ecologie, tussen mens en natuur.

Vanuit deze visie op Brede Welvaart kiest het Rijk van Nijmegen voor drie centrale opgaven in ieder van de drie domeinen; ruimtelijk, economisch en sociaal. Door de combinatie van de drie domeinen en deze met elkaar in balans te brengen, investeren we in Brede Welvaart.

We zien de volgende opgaven:

In de volgende hoofdstukken werken we deze opgaven uit in verschillende speerpunten. We volgen hierbij de volgende indeling: 1) Urgentie: wat is er aan de hand? 2) Visie: welke kansen zien we voor samenwerking? 3) Aanpak: hoe gaan we regionaal samenwerken? en 4) Agenda: wat gaan we samen doen? Langs deze vierdeling werken we de drie centrale opgaven uit. De speerpunten en acties worden praktisch geconcretiseerd in een separaat werkprogramma voor 2025-2026 in concrete opdrachten, bemensing en beoogd resultaat.

In het laatste hoofdstuk schetsen we mogelijkheden om met een verschillende intensiteit aan deze opgaven samen te werken. Niet iedere gemeente hoeft dat in dezelfde mate of op dezelfde manier te doen. We geven hiermee ruimte aan ieders belang en mogelijkheden. We werken binnen het bestaande mandaat: er vindt geen overdracht van bevoegdheden plaats tot de nieuwe bestuursperiode. Besluitvorming over deze Visie en Samenwerkingsagenda zal in lijn liggen van de samenwerking. Met deze Visie en Samenwerkingsagenda verkennen we het nader aanscherpen van het mandaat voor grensontkennend samenwerken.

Ruimtelijk domein - Opgave: slim omgaan met de verstedelijkingsdruk

- *Probleemdefinitie:* groeiende druk op de ruimte voor wonen, werken, recreëren en voorzieningen en ruimte voor duurzame energie, natuur, klimaat, mobiliteit en voedsel.
- *Opgave:* gebiedsuitwerking van de verstedelijkingsstrategie: zorgvuldig en meervoudig ruimtegebruik voor wonen, werken, mobiliteit, energie, landbouw en landschap.

Economisch domein - Opgave: werken aan profilering en arbeidsmarkt

- *Probleemdefinitie:* onduidelijk economisch profiel en beperkte capaciteit en kwaliteit van arbeid (krapte) met mismatch tussen onderwijs en de vraag van het bedrijfsleven.
- *Opgave:* versterken van de economische profilering en betere aansluiting tussen vraag en aanbod in de arbeidsmarkt, talenten vasthouden en inzet van onbenut arbeidspotentieel.

Sociaal domein - Opgave: versterken van de sociale basis en leefbaarheid

- *Probleemdefinitie:* toenemende sociale ongelijkheid in welvaart, kansen en gezondheid, hetgeen leidt tot meer druk op voorzieningen, zorgverlening en leefbaarheid in wijken.
- *Opgave:* versterken van de sociale basis en leefbaarheid in kwetsbare wijken en dorpen en verminderen van kansenongelijkheid en gezondheidsverschillen tussen doelgroepen.

2.
Slim omgaan met de verstedelijkingsdruk

De eerste opgave voor het Rijk van het Nijmegen ligt in het ruimtelijke domein. Het gaat om de groeiende druk op de leefomgeving en natuur vanuit ambities voor woningbouw, economie, energie, landbouw en mobiliteit. Dit vraagt om afstemming van ruimteclaims en slimme combinaties van functies en ruimtevragers binnen het Rijk van Nijmegen.

Slim omgaan met de verstedelijkingsdruk

Wat is er aan de hand in de regio?

2.1 URGENTIE: DRUK OP DE KWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING

Groei van ruimteclaims in de regio

Door de maatschappelijke vraag naar wonen, werken, recreatie en mobiliteit groeit het aantal ruimteclaims binnen de regio. De ruimtelijke ontwikkeling zorgt voor een groeiende druk op ruimte, terwijl de fysiek beschikbare ruimte beperkt is. Onze regio kent bijzondere waardevolle natuurlijke landschappen die we willen behouden en beschermen. Ook in de open, landelijke gebieden is die ruimte beperkt en lopen we tegen de grenzen aan van bereikbaarheid, voorzieningen en energienetwerken.

Met effecten op wonen, mobiliteit en natuur

De groeiende ruimtedruk zien we zowel binnen bestaand bebouwd gebied als erbuiten, zowel in omvang als in kwaliteit. Zo kampen we in onze regio met een groeiend tekort aan betaalbare woningen met name voor jongeren, starters en senioren. Als gevolg van de vergrijzing groeit ook de behoefte aan nieuwe combinaties van wonen en zorg. Met de druk van verstedelijking groeien ook de bereikbaarheidsproblemen in de regio, terwijl het lokale openbaar vervoer al onder druk staat en in diverse kernen ontbreekt. De automobiliteit zorgt voor extra ruimtebeslag en toename van de milieubelasting. Bovendien hebben onze natuurgebieden het bijzonder moeilijk: door de toegenomen uitstoot in de regio zien we verder verlies van biodiversiteit. De kwaliteit van natuur en landschap vraagt om een stevige impuls.

Welke kansen zien we voor samenwerken?

2.2 VISIE: REGIONAAL AFSTEMMEN VAN RUIMTECLAIMS EN -GEBRUIK

Afstemmen van de verstedelijkingsopgaven

Rijk van Nijmegen ziet het zorgvuldig afstemmen van het ruimtegebruik in het stedelijke en landelijke gebied als een belangrijke opgave. Dit vraagt om regiospecifieke oplossingen voor het onderling afstemmen en combineren van functies en ruimtevragers in de regio. De verstedelijkingsopgave vraagt om nadere afstemming in de regio als het gaat om locaties, aantallen, segmentering, doelgroepen en fasering. Het Rijk van Nijmegen fungeert als één woningmarkt en alle gemeenten hebben baat bij duidelijke gezamenlijke afspraken om verdringing op de markt te voorkomen. Dit

Verstedelijking vraagt naar nieuwe oplossingen voor het onderling afstemmen en combineren van functies en ruimtevragers in de regio.

Foto door John van Gelder (links)

Slim omgaan met de verstedelijkingsdruk

vraagt om meer dan alleen afstemming met een individuele buurgemeente, zoals we nu vaak reactief doen. Het vergt een integrale blik op de totale verstedelijkingsopgave in de regio.

Ook afstemming van mobiliteit en energie is vereist

Hetzelfde geldt voor de condities voor de verstedelijking. Stedelijke ontwikkelingen in de ene gemeente kunnen gevolgen hebben voor andere gemeenten. Op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid vraagt de transitie naar actieve en duurzame mobiliteit ook regionaal om oplossingen. De inzet op meer lopen, fietsen en OV binnen de kernen vraagt om opvang van de auto aan de randen, soms in andere gemeenten. Ook het overbelaste energienetwerk kan de mogelijkheden voor wonen en werken beperken. Is dit het probleem van individuele gemeenten of zien we meerwaarde in gezamenlijke afspraken met energieproviders en netwerkbeheerders? Met gezamenlijke afspraken komen we tegemoet aan deze partners.

En een groenblauw raamwerk in de regio

Eenzelfde regionale afstemming is ook nodig voor de groeiende druk van recreatie op groen, natuur en landschap, zowel binnen de stad als in de natuur. En over de kwetsbare relatie tussen landbouw, woningbouw, bedrijventerreinen en energieopwekking enerzijds en natuur, landschap en verlies van biodiversiteit anderzijds. Het afwentelen op elkaar kunnen we voorkomen door heldere regionale afspraken over het groenblauwe raamwerk in de regio. Een samenhangend raamwerk van groene en blauwe verbindingen in, om en rond de stedelijke kernen. Zoals de Groene Mantel rond Nijmegen waarbij 10% van het omringende agrarisch gebied in vijf gemeenten ingezet wordt voor groenblauwe dooradering. Dit alles vraagt speciale aandacht voor de transitie in het landelijk gebied, met een duurzaam toekomstperspectief voor de landbouw.

Hoe gaan we regionaal samenwerken?

2.3 AANPAK: EFFECTIEVER SAMENWERKEN MET COMMITMENT

Kader: lopend Gebiedsprogramma voor de verstedelijkingsopgave

Er lopen op regionaal niveau al diverse beleidsprocessen op het gebied van verstedelijking, duurzame energie en landschapsontwikkeling. De

Verstedelijkingsstrategie 'Meer landschap, meer stad' is een belangrijk kader voor het omgaan met de ruimtedruk.

Foto door Henk Hulshof (rechts)

RUIMTELIJK DOMEIN - OPGAVE

Slim omgaan met de verstedelijkingsdruk

Verstedelijkingsstrategie 'Meer landschap, meer stad' voor de regio's Arnhem-Nijmegen en Foodvalley is een belangrijk kader voor het omgaan met de ruimtedruk. In dat verband werken de subregio's - ook Rijk van Nijmegen - aan het gebiedsprogramma voor hun eigen regio. Dit programma is een regiospecifieke uitwerking van de Verstedelijkingsstrategie en het Regio Arrangement, met aandacht voor wonen en werken, duurzame mobiliteit, ruimte voor het energienetwerk en ruimteclaims in het landelijk gebied. Als Rijk van Nijmegen willen we beter gezamenlijk opereren binnen de GMR en samen optrekken. Tevens willen we samen effectief uitvoering geven aan opgaven en afspraken die we in het kader van de GMR maken.

Bestuurlijke overleggen met mandaat en commitment

Het gebiedsprogramma biedt het ruimtelijk-bestuurlijk kader voor het Rijk van Nijmegen. Dit programma wordt begeleid door een eigen portefeuillehoudersoverleg, maar hiernaast zijn er ook separate bestuurlijke gremia voor bijvoorbeeld mobiliteit. Veel van deze bestuurlijke overleggen zijn inhoudelijk en soms informeel, maar in de praktijk nog te vrijblijvend. We spreken elkaar ook niet aan op het nakomen van afspraken. Ons voornemen is om de uitvoeringskracht van de bestuurlijke overleggen te vergroten met een duidelijk mandaat, heldere besluitvorming, vastleggen van het commitment en monitoring van de afspraken. De onderlinge 'schuurpunten' moeten expliciet op tafel komen. Dit versterkt de focus en het maken van duidelijke keuzen, ook in wat we wel of niet samen willen doen.

Wederkerigheid: balans tussen geven en nemen

In dit verband zoeken we naar een goede wederkerigheid in de afspraken: het 'zoet' en het 'zuur' moeten in balans zijn. Een goede balans tussen geven en nemen is van belang om iedere gemeente ook lokaal meerwaarde te bieden van de regionale samenwerking. Dit vergt ook dialoog en medewerking van de gemeenteraden. De raden hebben veelal een lokale oriëntatie op de eigen gemeente: de regio voelt 'ver weg'. Dit vraagt om een wenkend perspectief voor de gemeenteraden: regionale samenwerking levert ook meerwaarde op voor de eigen gemeente. Hierbij is het zaak om de regionale afspraken ook lokaal beter te verankeren en te borgen in de Omgevingsvisies, beleidsplannen en lokale uitvoeringsprogramma's.

Wat gaan we samen doen?

2.4 AGENDA: SAMEN VERSTERKEN VAN ONZE UITVOERINGSKRACHT

Aanscherpen en formaliseren van bestuurlijke afspraken

Als regio willen we concrete acties verbinden aan onze opgaven en procesambities. In het ruimtelijk domein is de verstedelijkingsopgave dominant met alle consequenties op het gebied van mobiliteit, economie, energie en landschap. Ten eerste willen we besluitvorming over het gebiedsprogramma verstevigen met heldere bestuurlijke afspraken, commitment van de raden en monitoring van de gemaakte afspraken. We werken nader uit welk type regionale afspraken nuttig en wenselijk zijn (over locaties, aantal woningen, segmentering, doelgroepen, fasering en de voorwaarden vanuit mobiliteit, energie, groen, milieu, etc.).

Slim omgaan met de verstedelijkingsdruk

Samen uitvoeren van het mobiliteitsplan als start

In regionaal verband willen we de voorwaarden voor de verstedelijkingsopgave versterken. Gemeenten werken zelf aan hun lokale gebiedsontwikkeling of woningbouw, maar zijn sterk van elkaar afhankelijk op gebied van mobiliteit, energie en groen. Zo willen we starten met de uitvoering van het Regionaal Mobiliteitsplan van de GMR voor onze eigen regio. Het gaat om gezamenlijke uitvoeringsafspraken over maatregelen, inpassing en investeringen in actieve en duurzame mobiliteit in de regio. Dit is een belangrijke pilot om mee te beginnen. De uitvoeringsafspraken over duurzame energie, groen en recreatie kunnen verdere vervolgacties zijn op basis van de lessen en ervaringen met het uitvoeringsplan mobiliteit.

Effectieve en productieve manier van werken

De uitvoering van onze inhoudelijke opgaven vergt ook een meer effectieve en productieve manier van werken. Zo willen in het ruimtelijk domein een vaste, effectieve werkwijze van besluitvorming en afspraken ontwikkelen voor de diverse portefeuillehoudersoverleggen. Ook gaan we in 2025 de gemeenteraden beter betrekken in de regionale samenwerking en de raden een wenkend perspectief schetsen van de meerwaarde ervan. We zoeken nader uit op welke grondslag alle gemeenten naar rato kunnen bijdragen, qua capaciteit en financieel. We kijken naar het samen invullen van gedeelde vacatures (waarbij experts voor twee of meer gemeenten werkzaam zijn) of het tijdelijk uitwisselen van medewerkers. Het is ook denkbaar dat vanuit de GMR met personeel wordt bijgedragen aan een regionaal uitvoeringsteam voor het Rijk van Nijmegen.

Gemeenten werken zelf aan hun lokale gebiedsontwikkeling of woningbouw, maar zijn sterk van elkaar afhankelijk op gebied van mobiliteit, energie en groen.

Foto door John van Gelder (rechts)

SAMENWERKINGSAGENDA

Ruimtelijk domein

KERNOPGAVE:

Slim omgaan met de druk op de ruimte voor verstedelijking, mobiliteit, energie, recreatie waarbij alle gemeenten in de regio samen optrekken en grensontkennend samenwerken.

SPEERPUNTEN:

1. Schaalsprong: verstedelijking rond OV-knooppunten en MaasWaalkanaal
Regionale schaalsprong in verstedelijkingsopgave door verdichting rond OV-knopen en herontwikkeling van gebieden rond het MaasWaalkanaal met betrokken gemeenten.

▸ ***Actie: bestuurlijke afspraken en monitoring (in kader van Gebiedsprogramma)***
Aanscherpen van bestuurlijke afspraken over de verstedelijking in de regio (locaties, aantallen, segmentering, voorwaarden) met alle gemeenten. Borgen van commitment.

2. Condities: mobiliteit, energie en groen als voorwaarde voor verstedelijking
Gezamenlijk optimaliseren van condities voor verstedelijking voor actieve en duurzame mobiliteit, duurzame energievoorziening en klimaatadaptief en recreatief groen.

▸ ***Actie: uitvoeringsplan mobiliteit in 2025, en daarna energie en groen***
Pilot mobiliteit: gezamenlijk uitvoeren van het Regionaal Mobiliteitsplan GMR voor onze regio met intergemeentelijke afspraken over concrete maatregelen en investeringen.

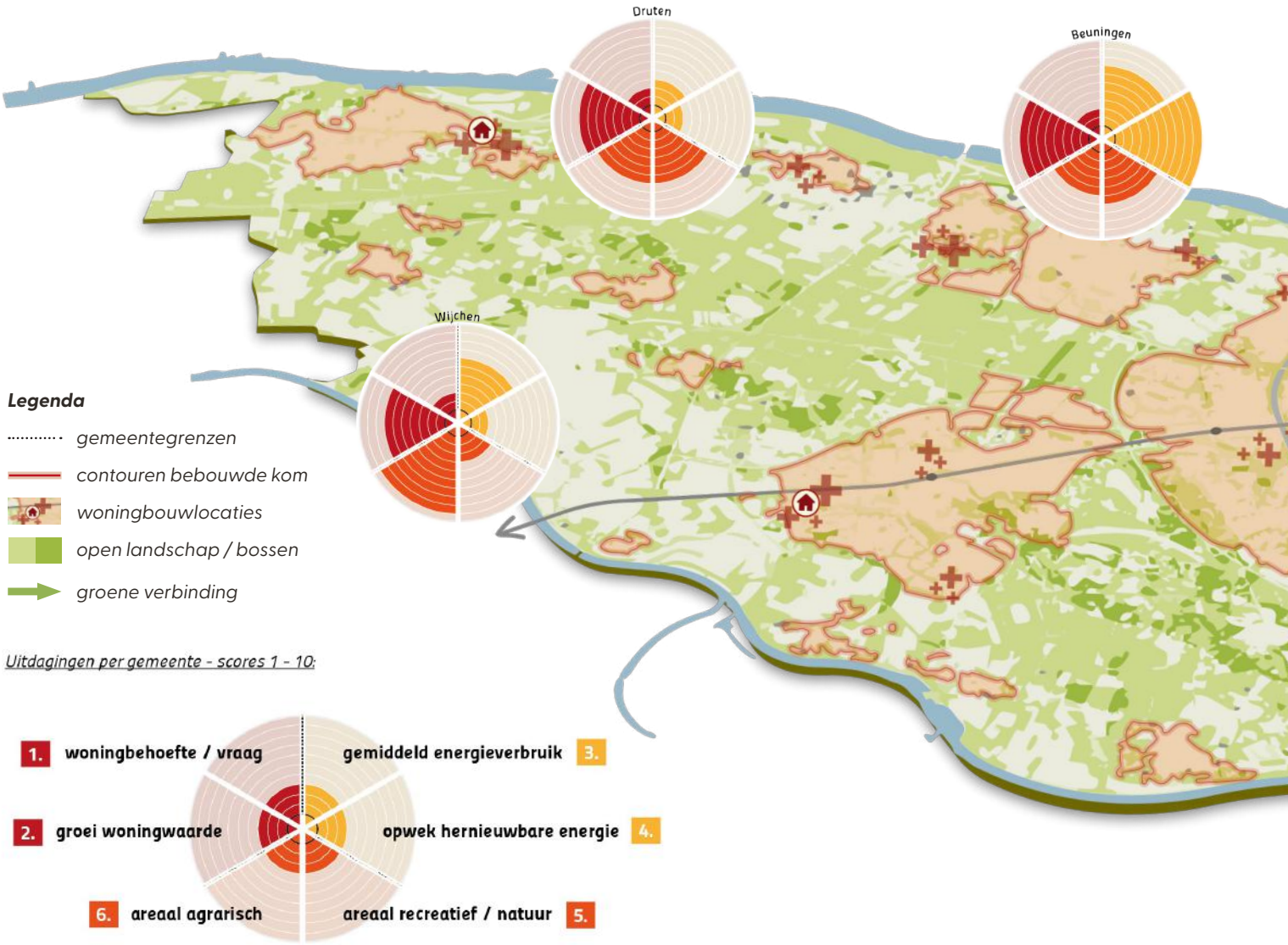
3. Landschap: realiseren van het groenblauwe raamwerk, incl. Groene Mantel
Regionale aanpak voor een samenhangend raamwerk van water en natuurgebieden in de regio met een 'Groene Mantel' rond Nijmegen, gekoppeld aan de verstedelijking.

▸ ***Actie: regionaal uitvoeringsprogramma groenblauw raamwerk***
Regionaal uitvoeringsprogramma en afsprakenkader voor maatregelen en investeringen in versterking van natuur en landschap en ecologische verbindingen in het bijzonder.

RUIMTELIJK DOMEIN - OPGAVE

Slim omgaan met de verstedelijkingsdruk

Slim omgaan met de druk op de ruimte voor verstedelijking, mobiliteit, energie, recreatie waarbij alle gemeenten in de regio samen optrekken en grensontkennend samenwerken.

Bron: CBS, Klimaatmonitor, Woonbehoefteonderzoek, Verstedelijkingsstrategie ANF (kaart)

1. Verstedelijkingsdruk en woningbehoefte:

	Aanvullende woningbehoefte 2022 t/m 2030	Aanvullende woningbehoefte 2030 t/m 2039	**Aanvullende woningbehoefte 2022 t/m 2039**
Berg en Dal	1.150	100	**1.250**
Beuningen	850	150	**1.000**
Druten	800	50	**850**
Heumen	600	-50	**550**
Mook en Middelaar	450	50	**500**
Nijmegen	12.250	4250	**16.500**
Wijchen	1.950	100	**2.050**

Effect op extra autoritten door verstedelijkingsopgave (zonder ingrijpen)

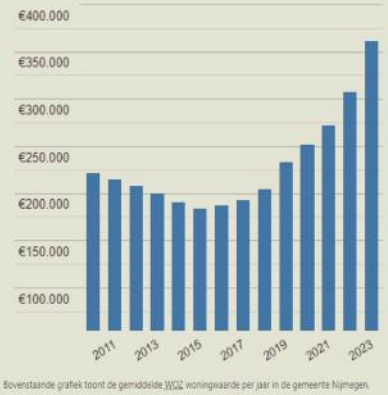
+4.000 = 5.600
*1 woning = 1,4 autoritten per dag**

+1.200 = 480
*1 arbeidsplaats = 0,4 autoritten per dag***

= 6.080 extra autoritten per dag

Tot 2040 zijn 22.700 extra woningen in de regio nodig om te voorzien in de behoefte. Meer inwoners betekent ook meer druk op voorzieningen en de openbare ruimte.
Bron: Companen - Woonbehoefteonderzoek, 2022 / .

2. Betaalbaarheid van woningen daalt:

Bovenstaande grafiek toont de gemiddelde WOZ woningwaarde per jaar in de gemeente Nijmegen.

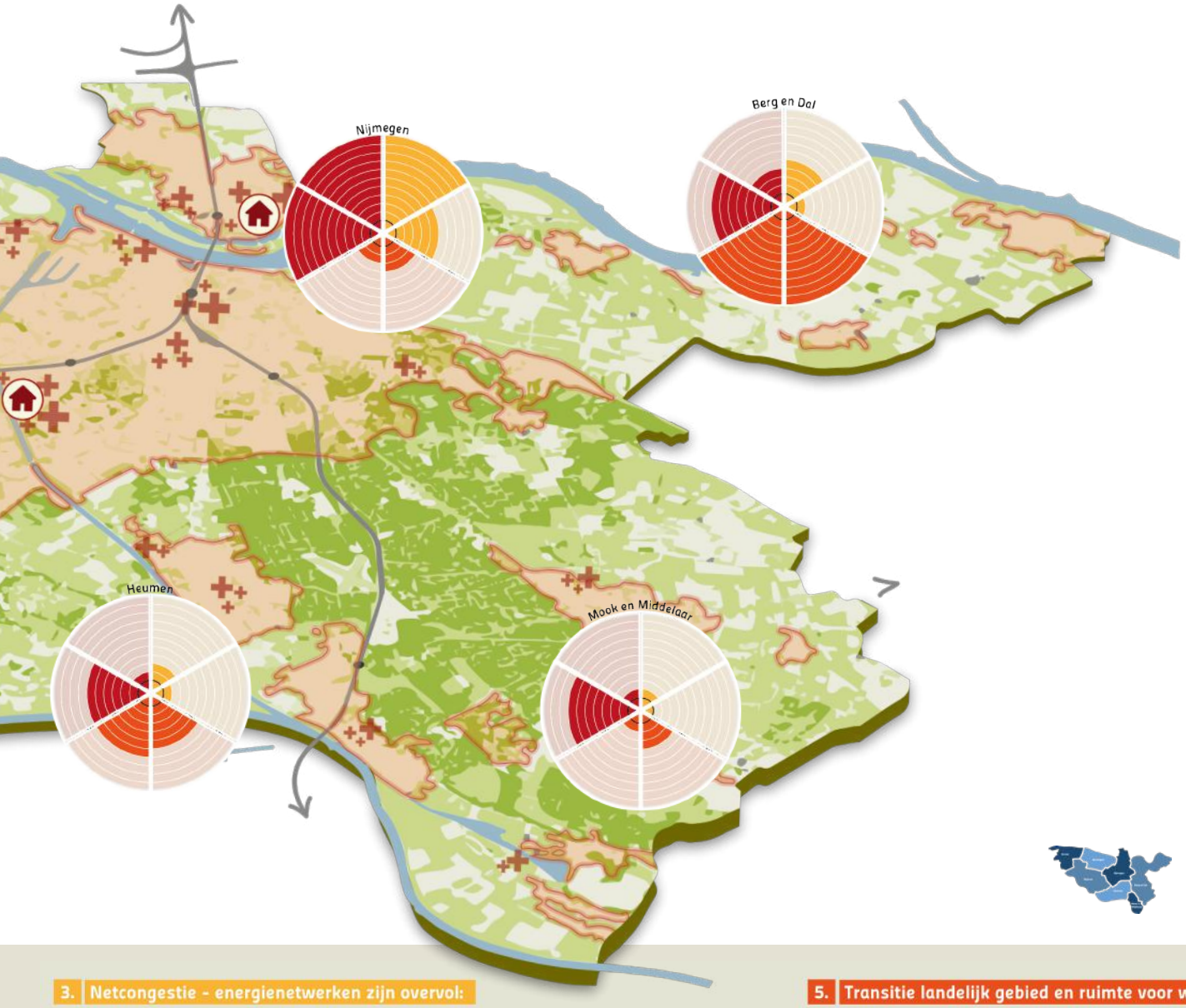
Woningwaarde is sinds 2017 meer dan verdubbeld. De vraag naar betaalbare woningen is groot.
Bron: CBS, 2024.

Speerpunten:

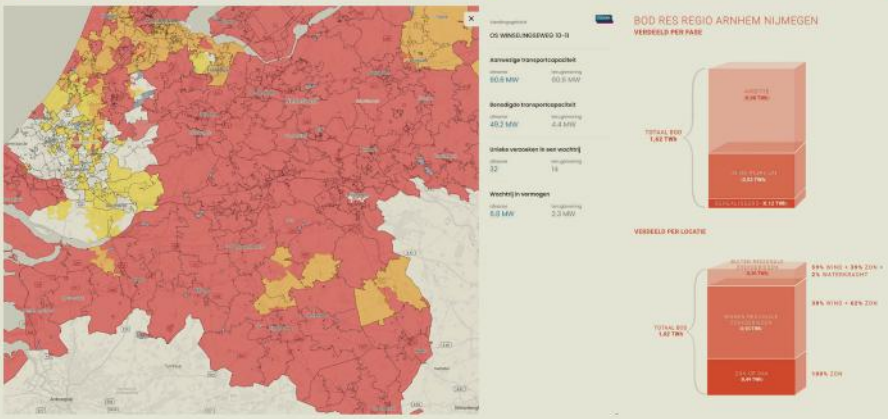
1. SCHAALSPRONG: VERSTEDELIJKING ROND OV-KNOOPPUNTEN EN MAASWAALKANAAL

2. CONDITIES: MOBILITEIT, ENERGIE EN GROEN ALS VOORWAARDE VOOR VERSTEDELIJKING

3. LANDSCHAP: REALISEREN VAN HET GROENBLAUWE RAAMWERK, INCL. GROENE MANTEL

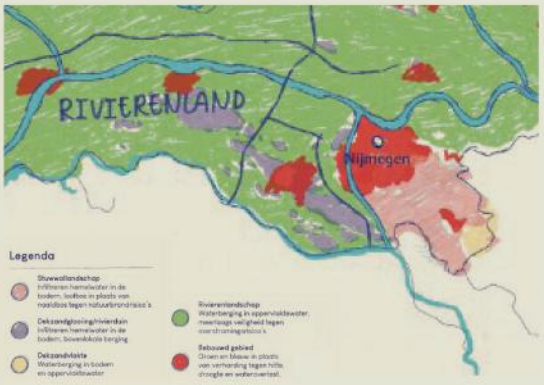

3. Netcongestie - energienetwerken zijn overvol:

Netcongestie is een steeds groter probleem. Het energieverbruik neemt toe en ambities voor opwek van energie in de regio groeien. Belangrijk is dat het netwerk meegroeit.
Bron: RES Regio Arnhem Nijmegen / Capaciteitkaart Netbeheer Nederland, 2024.

5. Transitie landelijk gebied en ruimte voor water:

De regio is zeer gevoelig voor alle klimaateffecten: overstromingsrisico's, droogte, wateroverlast en hitte.
Bron: Gaaf Gelderland / RAS Rijk van Maas en Waal, 2019.

3.

Werken aan profilering en arbeidsmarkt

Tweede belangrijke opgave voor samenwerking ligt in het economisch domein: omgaan met de krapte in de arbeidsmarkt. Primaire opgave: een heldere, economische profilering en een vitale regionale arbeidsmarkt. Dit vraagt om stimuleren van ondernemerschap, het vasthouden van talent en aanspreken van onbenut arbeidspotentieel in de regio.

Werken aan profilering en arbeidsmarkt

Wat is er aan de hand in de regio?

3.1 URGENTIE: GROEIENDE KRAPTE OP DE ARBEIDSMARKT

Een krimpende beroepsbevolking

De arbeidsmarkt van onze regio komt steeds meer onder druk te staan. Het vinden van voldoende en goed gekwalificeerde arbeidskrachten is voor veel bedrijven en instellingen een grote opgave geworden. Onvoldoende (gekwalificeerd) personeel is nu al merkbaar in bepaalde sectoren. Op lange termijn verwachten we een sterk groeiende krapte op de arbeidsmarkt als gevolg van vergrijzing en ontgroening en hiermee een krimpende beroepsbevolking. Het aandeel 65-plussers zal nationaal sterk stijgen van 19% naar 25%. Deze groep wordt niet alleen groter, maar gemiddeld ook steeds ouder. Gemiddeld met een levensverwachting van 80 jaar naar 86 jaar in 2040. Dat speelt zich ook in onze regio af.

Impact van nieuwe technologieën

Ook de invloed van digitale technologieën op onze economie en arbeidsmarkt neemt een grote vlucht. Zo beginnen robots en AI als systeemtechnologie een grote impact te krijgen op economie en samenleving. Ook biotechnologie is een belangrijke technologische revolutie met impact op de arbeidsmarkt van zorg, farmacie en voedsel. De invloed van nieuwe technologieën zien we niet alleen in hightech sectoren, maar evenzeer in de handel, logistiek en maakindustrie. Het MKB in de regio heeft moeite om het tempo en de aard van alle technologische innovaties bij te benen en hiervoor personeel te werven.

Teveel werkzoekenden aan de kant

We zien ook dat lang niet iedereen meekan in de snelle technologische veranderingen en de flexibilisering van de arbeidsmarkt met meer zzp'ers. Teveel werkzoekenden in onze regio blijven aan de kant staan, en dit zullen er in de toekomst alleen maar méér worden. Er is groot onbenut arbeidspotentieel dat via opleiding, begeleiding en talentontwikkeling de krappe arbeidsmarkt kan verlichten. Naast hoogopgeleide kenniswerkers moeten we vooral Mbo'ers in onze regio behouden en perspectief bieden op wonen, voorzieningen en een goed leven. De 'markt' lost deze knelpunten niet op en bedrijven zoeken op korte termijn naar de gemakkelijkste weg. Voor de lange termijn moeten we voorsorteren op maatregelen om onze arbeidsmarkt vitaal te houden en ons economisch vestigingsklimaat blijvend aantrekkelijk te maken. Een sterk en onderscheidend economisch profiel draagt hieraan bij.

Onderwijs dient betere aansluiting te vinden bij die vraag vanuit het bedrijfsleven, en educatie moet integraal deel uitmaken van werk: een leven lang ontwikkelen.

Foto's door Anne Toonen (links) en Henk Hulsof (rechts)

Werken aan profilering en arbeidsmarkt

Welke kansen zien we voor samenwerken?

3.2 VISIE: VITALE EN AANTREKKELIJKE ARBEIDSMARKT

Health and hightech laten doorsijpelen

Rijk van Nijmegen ziet het aantrekkelijk en vitaal houden van economie en arbeidsmarkt als een belangrijke opgave binnen het economisch domein. Dit vraagt om een heldere, zichtbare economische profilering en een betere matching tussen vraag en aanbod in de arbeidsmarkt. We zetten in op versterking van ons regionaal economisch profiel van 'health and hightech'. We willen dit profiel laten 'doorsijpelen' door de gehele economische samenwerkingsketen. Van high end producenten tot kleinschalige maakindustrie en toeleverende bedrijven in het MKB. Innovatie en technologie speelt in die gehele keten een stuwende rol, met name gericht op ons profiel van gezondheid, zorg en techniek. Hier zien we grote kansen voor de toekomst.

Profiel koppelen aan arbeid en onderwijs

We willen en moeten ons economisch profiel sterk koppelen aan arbeidsmarkt en onderwijs. Er is grote vraag naar ervaren en hooggekwalificeerd technisch personeel en die behoefte zal in de toekomst alleen maar toenemen in de vergrijzende arbeidsmarkt. Hetzelfde geldt voor de praktische 'makers' vanuit het MBO en LBO. Het onderwijs dient betere aansluiting te vinden bij die vraag vanuit het bedrijfsleven, en educatie moet integraal deel uitmaken van werk: een leven lang ontwikkelen. Het arbeidsmarktbeleid moeten we beter richten op gezondheid, zorg en techniek, en dit ook vertalen in onderwijsprogramma's. Met landelijke bezuinigingen op het onderwijs is het verstandig om in triple helix-verband een gelijke focus te houden op de programmering van het onderwijs.

Vasthouden van onze talenten

Het gaat ook om het vasthouden van talenten in kennis, zorg en maakindustrie en het beter benutten van arbeidspotentieel in de regio. Op alle niveaus: van universitair niveau tot aan MBO-2 niveau, en alles wat ertussen zit. Naast hightech- en zakelijke dienstverlening verwachten we in de zorgverlening, energietransitie, bouw en circulaire economie een aanhoudende vraag naar voldoende en goed gekwalificeerde arbeidskrachten. Er is veel perspectief op werk in de verduurzaming van onze regio, juist voor praktisch geschoolden

We zetten in op het vasthouden van talenten in kennis, zorg en maakindustrie en het beter benutten van arbeidspotentieel in de regio.

Foto door Hans van Wijk (links)

Werken aan profilering en arbeidsmarkt

op MBO-niveau. Hierbij moeten we ook meer aandacht geven aan arbeidsmigranten en groepen die moeilijk aan werk kunnen komen.

Economie en Werk & Inkomen koppelen
Beleidsmatig hebben we sterke behoefte aan een 'doorlopende lijn' tussen de beleidsvelden Economie en Werk & Inkomen. Bij gemeenten richt economisch beleid zich sterk op het faciliteren van het bedrijfsleven en het stimuleren van ondernemerschap. Werk & Inkomen richt zich vooral op het ondersteunen en begeleiden van werkzoekenden naar arbeid. Dit wordt primair georganiseerd vanuit het sociaal beleid. We willen het 'gat' tussen beide domeinen dichten en een gezamenlijke visie ontwikkelen op een betere integratie van economie, werk en inkomen, zowel inhoudelijk als qua organisatie. Dit vraagt ook om het in beeld brengen van onze wettelijke taken in de hervorming van arbeidsmarktinfrastructuur.

Hoe gaan we regionaal samenwerken?

3.3 AANPAK: INTEGRATIE VAN ECONOMIE EN WERK & INKOMEN

Inzicht in de gehele samenwerkingsketen
Op regionaal niveau hebben we nog onvoldoende zicht op de gehele samenwerkingsketen in het economisch domein. We zien een lappendeken van beleids- en uitvoeringsorganisaties in de economische keten: The Economic Board, GMR - Productieve Regio, Het Werkbedrijf RvN, een nieuw Regionaal Werkcentrum (samen met UWV), RvN@/ Lifeport@ naast een Regionale Tafel Arbeidsmarkt, een Portefeuillehouderoverleg Economie en separaat over Werk & Inkomen. Het is zaak om beter inzicht te krijgen in opdracht en mandaat van iedere organisatie en te verkennen waar we de slagkracht en efficiency kunnen vergroten.

Publiek opdrachtgeverschap verbeteren
Ieder van deze organisaties en overleggremia heeft z'n eigen doelen, focus en legitimiteit. Er zijn relatief veel organisaties die 'verbinden' en 'aanjagen' centraal stellen, maar zelf weinig praktische uitvoering leveren of niet zelf initiatieven realiseren. Een sterke uitvoeringskracht en impact in het economisch domein is nodig. Soms is het onduidelijk hoe we als gemeenten diverse organisaties aansturen op hun opdracht en mandaat. Een sterk verbeterd publiek opdrachtgeverschap vanuit de gemeenten is nodig om de uitvoeringskracht te vergroten.

Uitvoeringskracht organiseren
Uitvoeringskracht begint met een meer en sterke directe verbindingen tussen bedrijfsleven en onderwijsinstellingen. Lokaal zijn er allerlei interessante initiatieven, maar over het algemeen weten bedrijven en onderwijsinstanties elkaar moeilijk te vinden. Met name het MKB ontbeert de maat en schaal om zelf veel te doen aan opleiden en talentontwikkeling, en onderwijsprogramma's zijn nog te weinig toegesneden op de praktijk. We willen als regio verkennen in hoeverre we een triple helix-aanpak kunnen ontwikkelen op niveau van het Rijk van Nijmegen. Hiervoor kunnen we ook de werkgeversorganisaties (zoals VNO-NCW, Metaalunie of Bouwend NL) beter benutten, naast de koepelorganisaties van regionale onderwijsinstellingen. Hierbij is het nog de vraag óf en in hoeverre we als gemeenten - naast het stellen van kaders - actief de triple helix moeten of willen faciliteren.

Werken aan profilering en arbeidsmarkt

Wat gaan we samen doen?

3.4 AGENDA: GEZAMENLIJK ECONOMISCH PROGRAMMA VOOR DE REGIO

Gezamenlijk economisch programma

We willen een gezamenlijk programma ontwikkelen voor de economische ontwikkeling van het Rijk van Nijmegen in de toekomst. Dat begint met een grondige analyse van de gehele economische samenwerkingsketen. Zowel op inhoudelijke focus en opdracht van diverse gremia als op het krachtenveld in de regio. Een regionaal programma waarin we sturen op een stevige integratie van de beleidsvelden Economie en Werk & Inkomen. We verkennen samen de kansen en mogelijkheden om tot een geïntegreerde aanpak te komen van het economisch profiel gericht op 'health and hightech' en de vertaling hiervan in het regionaal arbeidsmarktbeleid en de programmering van het onderwijs op verschillende niveaus.

Tripartite overleg Rijk van Nijmegen

Dit vraagt om een directe dialoog en samenwerking met het bedrijfsleven en het onderwijs. Op niveau van Rijk van Nijmegen willen we als gemeenten een brede dialoog aangaan met werkgevers-, werknemers- en onderwijsorganisaties over het gezamenlijk ontwikkelen van het arbeidsmarktbeleid. We zien dat bedrijven en onderwijsinstanties elkaar in de praktijk nog niet gemakkelijk vinden. Lifeport@ en The Economic Board hebben in de afgelopen jaren al gezorgd voor een sterkere samenhang tussen ondernemers, onderwijs, onderzoek en overheden. We dragen als gemeenten (financieel en met ambtelijke en bestuurlijke inzet) bij aan Lifeport@ en The Economic Board. We participeren hierin met ondernemers en onderwijsinstellingen. Wij willen onze rol 'als marktmeester' binnen deze netwerkorganisaties verder ontwikkelen en verstevigen als verbindende factor. Naast het stellen van kaders, faciliteren en stimuleren we de alliantievorming tussen bedrijfsleven, onderwijs én overheid tot productieve triple helix-verbanden.

Effectiever aansturen van de uitvoering

In het verlengde hiervan gaan we werken aan het versterken van de uitvoeringskracht binnen het economische domein. We buigen ons over opdracht en mandaat van de uitvoeringsinstanties en verkennen het vergroten van de slagkracht en efficiency. Hierbij kijken we ook nadrukkelijk naar de manier waarop we dit als gemeenten aansturen en hoe we effectiever kunnen optreden als publieke opdrachtgever. Zo verkennen we de kansen en mogelijkheden van het nieuw op te richten Regionaal Werkcentrum, tezamen met het UWV.

Op niveau van Rijk van Nijmegen willen we als gemeenten een brede dialoog aangaan met werkgevers-, werknemers- en onderwijsorganisaties over ontwikkeling van arbeidsmarktbeleid.

Economisch domein

KERNOPGAVE:

Versterken van ons gezamenlijk economische profiel 'health and hightech' gericht op een aantrekkelijk vestigingsklimaat en een vitale arbeidsmarkt met een goede aansluiting van onderwijs op zorg en techniek op alle onderwijsniveaus (incl. MBO-2).

SPEERPUNTEN:

1. Het profiel 'health and hightech' versterken in de gehele economische keten
Ons regionaal economische profiel op gezondheid, zorg en technologie versterken in de gehele keten van kennisinstellingen, producenten en toeleverende bedrijven (incl. MKB).

▸ ***Actie: gezamenlijk economisch programma ontwikkelen***
Ontwikkelen van een gezamenlijk regionaal programma waarin het economisch profiel wordt gekoppeld aan het versterken van de arbeidsmarkt en de relatie met het onderwijs.

2. Aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt verbeteren
Verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt door betere benutting van arbeidspotentieel, talentontwikkeling (in MKB) en gerichte onderwijsprogrammering.

▸ ***Actie: in dialoog sturen van het arbeidsmarktbeleid***
Op regionaal niveau in dialoog met werkgevers-, werknemers- en onderwijsorganisaties voor een sterkere sturing op het arbeidsmarktbeleid van bedrijven en onderwijs.

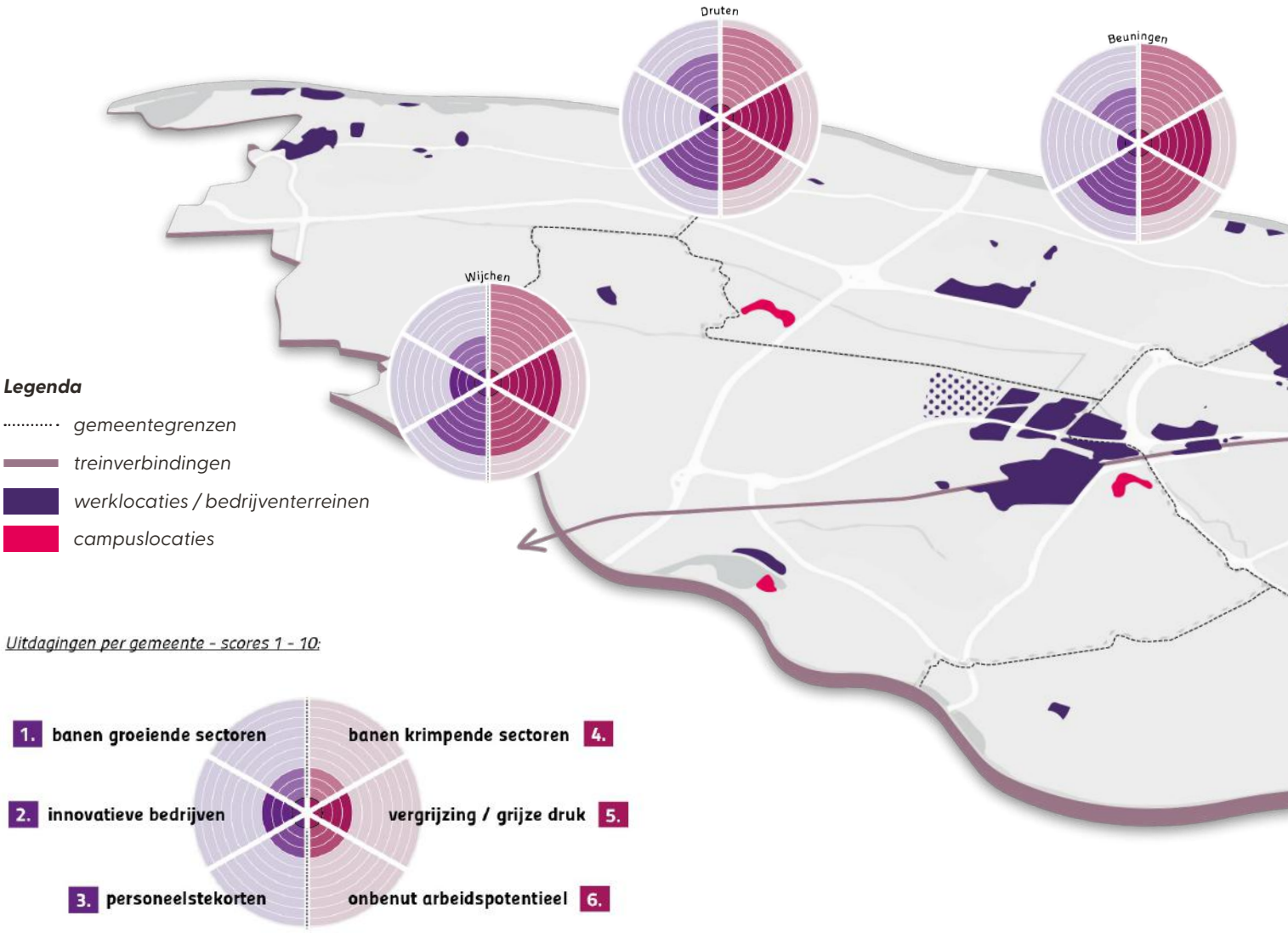
3. Uitvoeringskracht vergroten in het economisch domein
Versterken van de impact en realisatie van beleid door de uitvoeringsorganisaties in het economische domein door versterking van publieke aansturing en opdrachtgeverschap.

▸ ***Actie: aansturing van uitvoeringsorganisatie verbeteren***
Betere positionering en aansturing van uitvoeringsorganisaties vanuit de gemeenten gezamenlijk, zoals het Regionaal Werkcentrum, The Economic Board en Lifeport@.

ECONOMISCH DOMEIN - OPGAVE

Werken aan profilering en arbeidsmarkt

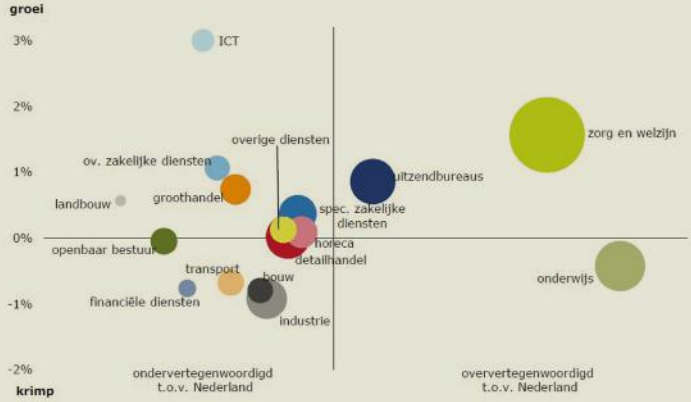
Versterken van ons gezamenlijk economische profiel 'health and hightech' gericht op een aantrekkelijk vestigingsklimaat en een vitale arbeidsmarkt met een goede aansluiting van onderwijs op zorg en techniek op alle onderwijsniveaus (incl. MBO-2).

Uitdagingen per gemeente - scores 1 - 10:

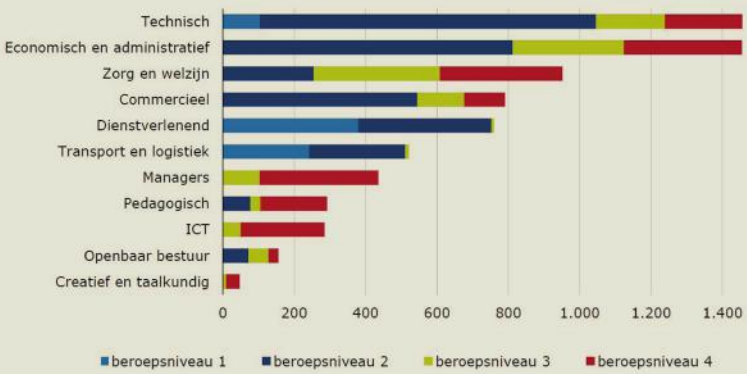
Bron: CBS, Innovatiespotter, Regio in Beeld

1. Blijven inzetten op speerpuntsectoren

Zorg, welzijn en ICT zijn de grootste groeiers. Ook kent de regio veel banen in het onderwijs, uitzendbureaus en semiconducter-industrie.
Bron: UWV / Regio in Beeld, 2023 en RVN Arbeidsmarkt Analyse, 2019.

3. Personeelstekorten blijven groot in de hele regio

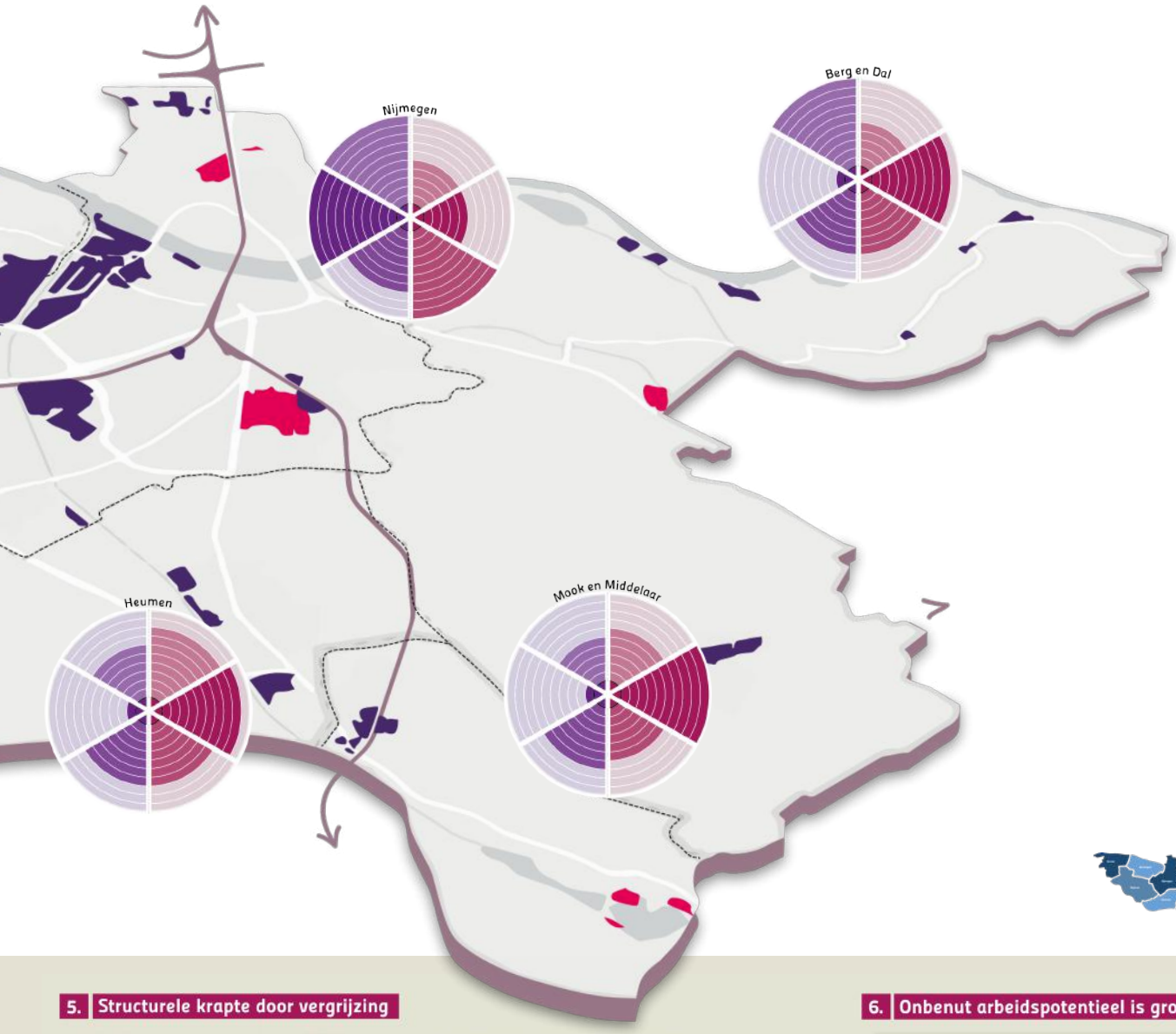
Er is een grote vraag naar technisch en economisch geschoold personeel in de regio. Meeste openstaande vacatures vragen om beroepsniveau 2.
Bron: UWV / Regio in Beeld, 2023.

Speerpunten:

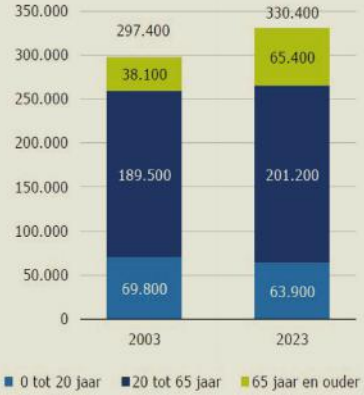
1. HET PROFIEL ‘HEALTH AND HIGHTECH’ VERSTERKEN IN DE GEHELE ECONOMISCHE KETEN

2. AANSLUITING TUSSEN ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT VERBETEREN

3. UITVOERINGSKRACHT VERGROTEN IN HET ECONOMISCH DOMEIN

5. Structurele krapte door vergrijzing

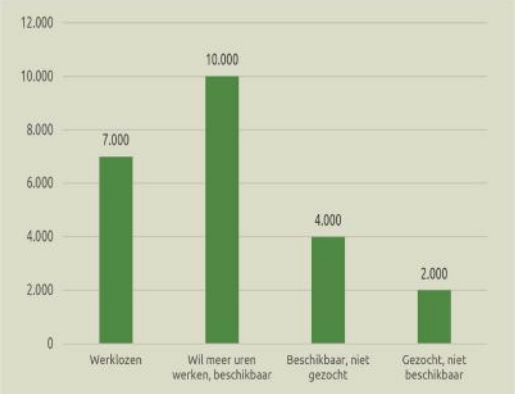

Sectoren met hoogste percentage 60-plussers

Transport en logistiek	18%
Openbaar bestuur	16%
Industrie	14%
Onderwijs	14%
Zorg en welzijn	12%

Ruim de helft van alle 60-plussers werken in zorg & welzijn, het onderwijs of de industrie. Zij gaan binnen 7 jaar met pensioen. De groep pensioengerechtigden (65+) is in 20 jaar 70% toegenomen.
Bron: CBS, UWV - Regio in Beeld, 2023.

6. Onbenut arbeidspotentieel is groot:

Er zijn mensen die (meer) willen werken maar dat nu niet doen. In de regio gaat het om 23.000 mensen.
Bron: CBS, Moventem / Arbeidsmarkt analyse, 2023.

4.

Versterken van de sociale basis en leefbaarheid

De derde opgave voor samenwerking in het Rijk van Nijmegen richt zich op het versterken van sociale voorzieningen en leefbaarheid in het sociaal domein. We zien de ongelijkheid in voorzieningen, gezondheid en leefbaarheid groeien. Met onze samenwerking dragen we bij aan versterking van de sociale basis en leefbaarheid in kwetsbare wijken en dorpen.

Versterken van de sociale basis en leefbaarheid

Wat is er aan de hand in de regio?

4.1 URGENTIE: SOCIALE ONGELIJKHEID NEEMT TOE

Sociale verschillen nemen toe

In ons land nemen de sociaal-economische en maatschappelijke verschillen tussen groepen toe. Dat zien we bijvoorbeeld terug in groeiende armoede. Zo'n 800.000 Nederlanders leven in armoede, naast 200.000 kinderen die opgroeien in armoede. Bijna driekwart van alle bijstandsgerechtigden leeft onder de armoedegrens. De cijfers voor het Rijk van Nijmegen laten eenzelfde beeld zien. Uitgaande van zo'n 325.000 inwoners in het Rijk van Nijmegen leeft circa 3,1% onder de armoedegrens, hetgeen uitkomt op meer dan 10.000 inwoners. We zien dat het aantal bijstandsuitkeringen weer toeneemt. De gemiddelde vaste lasten voor veel huishoudens zijn gestegen, waardoor ook de druk op de groep werkenden met middeninkomens toeneemt. Ook kansenongelijkheid in het onderwijs is een zorgpunt, met name voor kinderen met minder opgeleide ouders of met een migratieachtergrond.

Grote verschillen in gezondheid

We zien de sociale ongelijkheid ook terug in verschillen in gezondheid. Zo leven mensen met een hoger opleidingsniveau 14 jaar langer in goede gezondheid dan mensen met een lager opleidingsniveau. Als gevolg van verdere vergrijzing en ontgroening zien we de zorgbehoefte toenemen, terwijl de omvang en spreiding van zorgvoorzieningen afneemt. Het verschralen van de (zorg)voorzieningen in de nabijheid is een belangrijke kwestie op lange termijn, met name in landelijke gebieden. De verschillen in gezondheid en welvaart hebben een langdurig karakter en we zien dat brede welvaart niet automatisch bij iedereen terechtkomt.

Druk op zorgvoorzieningen en zorgpersoneel

Dit alles leidt tot een groeiende zorgbehoefte in brede lagen van de bevolking. Niet alleen van kwetsbare groepen. De druk op de zorgvoorzieningen en het zorgpersoneel in de regio zal in de toekomst verder toenemen. Tegelijkertijd is er nu al een flink tekort aan goed gekwalificeerd zorgpersoneel en dit tekort zal op termijn (nog) meer voelbaar worden. Ook de kosten voor aanleg, onderhoud en exploitatie van sociale (zorg)voorzieningen lopen voor gemeenten steeds hoger op. Het reguliere zorgsysteem is steeds minder 'volhoudbaar' en we zullen ook als gemeenten tot vernieuwingen in het sociale domein moeten komen.

We zien een belangrijke opgave in het vergroten van de leefbaarheid, voorzieningen en zorg in het licht van de groeiende sociale ongelijkheid.

Versterken van de sociale basis en leefbaarheid

Welke kansen zien we voor samenwerken?

4.2 VISIE: VERSTERKEN VAN SOCIALE BASIS EN LEEFBAARHEID

Gelijke kansen voor iedereen

Als Rijk van Nijmegen zien we een belangrijke opgave in het vergroten van de leefbaarheid, voorzieningen en zorg in het licht van de groeiende sociale ongelijkheid. We moeten ons inzetten om de kansenongelijkheid tussen groepen te verminderen op de woning- en arbeidsmarkt, en in het onderwijs. Hiernaast staan we samen ook voor de opgave om vluchtelingen op een goede manier op te vangen in onze regio. Het versterken van gelijke kansen voor iedereen verdient onze volle aandacht. Iedereen mag meedoen!

Versterken van de sociale basis

Onze inzet moeten we richten op het versterken van de sociale basis in wijken, dorpen en kleine kernen. Een goede sociale basis gaat over het (aan)bieden van vrij toegankelijke voorzieningen en activiteiten, gericht op het (persoonlijk) ontplooien, ontwikkelen en ontmoeten. De sociale basis vergroot de zelfredzaamheid van (kwetsbare) mensen en stimuleert eenieder om actief mee te doen in onze samenleving. Hierin schuiven we het accent van zorgverlening naar preventie. We stimuleren allerlei vormen van preventieve gezondheid, juist voor ouderen, jongeren en lager opgeleiden: stimuleren van actief leven en bewegen in een gezonde leefomgeving, om zo op termijn ook de zorgvraag en zorgkosten te verlichten. Een sterke sociale basis in het hele Rijk van Nijmegen is essentieel om de sociale leefbaarheid te versterken alsmede om de toename van zorgkosten te beperken.

Samenwerken op sociale voorzieningen

Een sterke sociale basis impliceert ook een goede regionale samenwerking in diverse sociale voorzieningen op gebied van zorg, welzijn, sport, cultuur en recreatie. Het gaat hier om het slimmer samen programmeren en exploiteren van grotere maatschappelijke voorzieningen. Denk aan zwembaden, sportcomplexen of theaters die voor individuele gemeenten steeds moeilijker zijn te bekostigen. Dit vraagt om een gerichte regionale samenwerking op aanleg, exploitatie en beheer van sociale voorzieningen. Met een goede complementariteit, programmering en bereikbaarheid van voorzieningen kunnen we de sociale basis en leefbaarheid in wijken en kernen behouden. Veiligheid is hiervoor wél de basisvoorwaarde: aanpak van criminaliteit en ondermijning in kwetsbare buurten vraagt evenzeer om stevig regionaal samenwerken.

Een sterke sociale basis impliceert ook regionaal samenwerken voor diverse sociale voorzieningen zoals op gebied van zorg, cultuur, recreatie en de opvang van vluchtelingen (afb rechts).

Versterken van de sociale basis en leefbaarheid

Met verschillende intensiteiten samenwerken
Het versterken van de regionale samenwerking is geen 'must' voor iedere gemeente op alle vraagstukken. We verkennen mogelijkheden voor flexibele vormen van samenwerking, waar gemeenten ook de meerwaarde ervan ervaren. De basis is wél een stevige solidariteit in de regio over nut en noodzaak van de opgaven in het sociale domein. In praktijk kunnen (kleinere) gemeenten met verschillende intensiteiten samenwerken, afhankelijk van urgentie, capaciteit of middelen. 'Samen sterk' staat echter voorop!

Hoe willen we regionaal samenwerken?

4.3 AANPAK: GEDEELDE VISIE ÉN EFFECTIEVE ORGANISATIE

Gemeenschappelijk beeld van de sociale basis
Een versterkte regionale samenwerking begint met een gemeenschappelijk beeld van de sociale basis voor iedere gemeente. Een goede sociale basis bestaat uit inwoners die zich persoonlijk ontwikkelen, hun talenten benutten en zelfredzaam zijn. Het gaat om het ervaren van zingeving en zorg hebben voor elkaar. Er leven tussen gemeenten verschillende beelden op dit thema. Het is zaak om de sociale basis en de beschikbaarheid en kwaliteit van voorzieningen op gelijkwaardig niveau te brengen. In praktijk zijn veel voorzieningen op zorgverlening gericht, en relatief weinig op preventie en vergroten van welzijn (met name van kwetsbare groepen). In een aantal gemeenten zijn welzijnsinstellingen relatief kwetsbaar (m.n. in omvang en kwaliteit van personeel). Tevens zijn grote verschillen in kwaliteit en tarieven van zorg in de regio. De samenwerking gaan we benutten om een meer gelijkwaardige sociale basis te ontwikkelen in iedere gemeente.

Samen delen van grote voorzieningen
In het verlengde hiervan zien we kansen om samen te werken op de grote maatschappelijke voorzieningen op gebied van zorg, sport en cultuur. Op termijn zal het voor individuele gemeenten steeds moeilijker worden om grote voorzieningen, zoals een zwembad of theater, overeind te houden. Samenwerking kan ertoe leiden dat gemeenten dergelijke voorzieningen gaan delen, en gezamenlijk zorgdragen voor beheer en exploitatie ervan.

Samenwerken aan opvang van vluchtelingen
De opvang en huisvesting van vluchtelingen is een relatief nieuwe opgave in onze regionale samenwerking. We willen deze startende samenwerking verder versterken. Hierbij denken we aan een gezamenlijk expertiseteam. Vanuit een regionaal partnerschap met het COA en de ministeries willen we onze slagkracht en daadkracht kunnen versterken.

Meer focus en effectiviteit in de samenwerking
Ook de organisatie van onze regionale samenwerking gaan we tegen het licht houden. De huidige overlegstructuren zijn sterk gefragmenteerd. Zo functioneren nu zes verschillende bestuurlijke gremia die ieder een deel van de opgave bestrijken: PFO Welzijn en zorg, PFO Onderwijs en Jeugd, PFO Beschermd wonen en maatschappelijke opvang, PFO Sport en cultuur, PFO Wonen en een Bestuurlijk Overleg Vluchtelingenopvang. We verkennen een betere integratie van zorg, sport en cultuur in onze samenwerking, waarbij we meer aandacht geven aan preventie en welzijn. Ook zijn de taken en bevoegdheden van de huidige overleggen niet altijd helder. Meer focus en effectiviteit in formele besluitvorming is nodig.

Versterken van de sociale basis en leefbaarheid

Het samenvoegen en meer effectief maken van bestuurlijke overleggen leidt ook tot meer efficiëntie in de ambtelijke voorbereidingen. De capaciteit en energie wordt nu verspreid over verschillende afstemmingsoverleggen. Ook actieve kennisdeling en uitwisseling van experts tussen gemeenten draagt bij aan de kwaliteit van de regionale samenwerking. Een regionale expertpool of netwerkteam leidt tot meer bundeling en focus van de inzet.

Wat gaan we samen doen?

4.4 AGENDA: GEZAMENLIJKE VISIE, VOORZIENINGEN EN INKOOP

Regionale visie op sociale basis
Op strategisch niveau zien we meerwaarde om samen een regionale visie te ontwikkelen op een gelijkwaardige sociale basis in alle gemeenten binnen het Rijk van Nijmegen. Doel is het versterken van de sociale leefbaarheid en de beschikbaarheid en kwaliteit van voorzieningen op lange termijn. Dit vraagt om een gemeenschappelijk beeld hoe we de gevolgen van de vergrijzing, de groeiende zorgbehoefte en het tekort aan zorgpersoneel willen opvangen.

Naar een gelijkwaardige sociale basis in alle gemeente binnen RVN.

Foto door Dick Vogelzang

Verkennen van gezamenlijke inkoop
We kunnen de samenwerking uitbreiden naar een gezamenlijke inkoop en contractering van welzijnsinstellingen die mede zorgdragen voor een gemeenschappelijke sociale basis. We willen de praktische (on)mogelijkheden van gezamenlijke inkoop verkennen door te starten met een concrete gelegenheidscoalitie tussen Wijchen, Druten en Beuningen op basis van bestaande knelpunten binnen welzijn.

Gezamenlijk grote voorzieningen delen
Op gebied van sociaal-maatschappelijke voorzieningen gaan we nader verkennen óf en op welke wijze grote voorzieningen op termijn gemeenschappelijk zijn te delen en te exploiteren. Dit begint met het in beeld brengen van elkaars meerjarenplanningen voor beheer, onderhoud en exploitatie van die voorzieningen. Het gaat hierbij zowel om de huidige voorzieningen als om de toekomstige vervanging. Dit kan aanleiding zijn om tot gezamenlijke aanbesteding/inkoop te komen van beheer en exploitatie van bijvoorbeeld multifunctionele centra, culturele voorzieningen en sportcomplexen. Zo denken we bijvoorbeeld over het samen delen van één zwembad door meerdere gemeenten.

Slimmer samenwerken aan vluchtelingenopvang
Ook voor het opvangen van vluchtelingen in onze regio zien we concrete mogelijkheden om samen te werken. We willen als gemeenten meer gezamenlijk optrekken als het gaat om de keuze voor locaties, aanbesteden van voorzieningen, expertise voor de participatie met bewoners, delen van services voor veiligheid en zorgverlening. We verkennen nut en noodzaak van een regionaal expertiseteam die gemeenten kan ondersteunen bij deze taken.

SAMENWERKINGSAGENDA

Sociaal domein

KERNOPGAVE:

Versterken van een gelijkwaardige sociale basis in de regio door complementariteit van sociaal-maatschappelijke voorzieningen voor zorg, sport en cultuur en versterking van de sociale leefbaarheid in wijken, dorpen en kleine kernen.

SPEERPUNTEN:

1. Welzijn: gelijkwaardige sociale basis in de regio ontwikkelen
Ons regionaal economische profiel op gezondheid, zorg en technologie versterken in de gehele keten van kennisinstellingen, producenten en toeleverende bedrijven (incl. MKB).

▸ ***Actie: regionale visie op sociale basis en leefbaarheid***
Ontwikkelen van een gezamenlijke regionale visie op een brede, gelijkwaardige sociale basis in de regio in het licht van de toenemende vergrijzing en groeiende zorgbehoeften.

2. Complementariteit tussen sociale voorzieningen organiseren
Regionaal afstemmen van sociaal-maatschappelijke voorzieningen op zorg, sport en cultuur tussen stad, dorpen en kernen, gericht op toegankelijkheid, bereikbaarheid en efficiency.

▸ ***Actie: verkennen van gedeelde maatschappelijke voorzieningen***
Samenwerking tussen gemeenten op inkoop/aanbesteding van beheer, onderhoud en exploitatie van grote maatschappelijke voorzieningen, gericht op gemeenschappelijk gebruik.

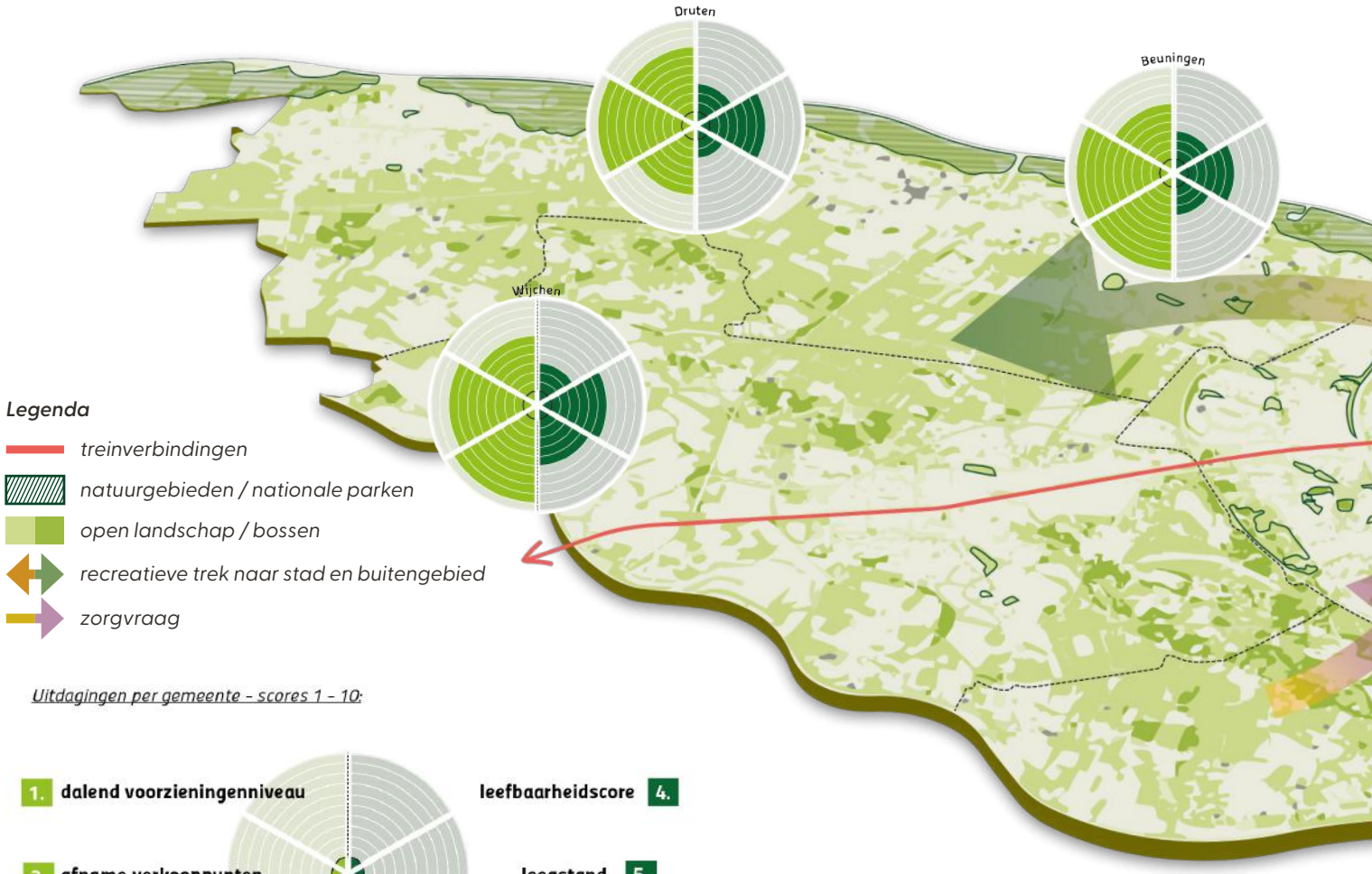
3. Samenwerken aan de opvang van vluchtelingen in de regio
Versterking van de samenwerking voor het opvangen van vluchtelingen door regionale afstemming van locaties, aanbesteding van voorzieningen en onderlinge kennisuitwisseling.

▸ ***Actie: actief delen van kennis, ervaringen en experts; regionaal expertiseteam***
Gezamenlijk optrekken van gemeenten voor de opvang van vluchtelingen door het actief delen kennis, ervaringen en capaciteit in aanbesteding van voorzieningen, participatie, etc.

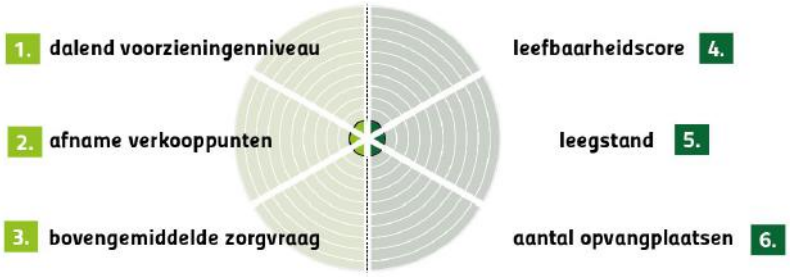
SOCIAAL DOMEIN - OPGAVE

Versterken van de sociale basis en leefbaarheid

Versterken van een gelijkwaardige sociale basis in de regio door complementariteit van sociaal-maatschappelijke voorzieningen voor zorg, sport en cultuur en versterking van de sociale leefbaarheid in wijken, dorpen en kleine kernen.

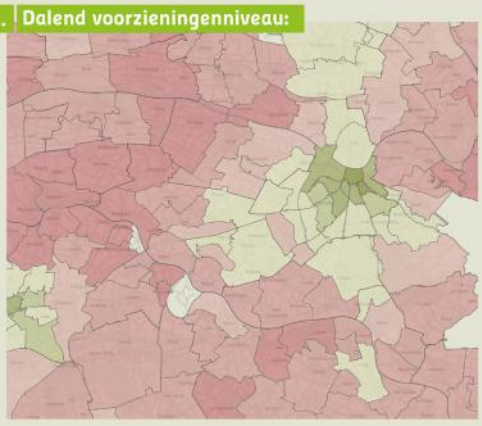

Uitdagingen per gemeente - scores 1 - 10:

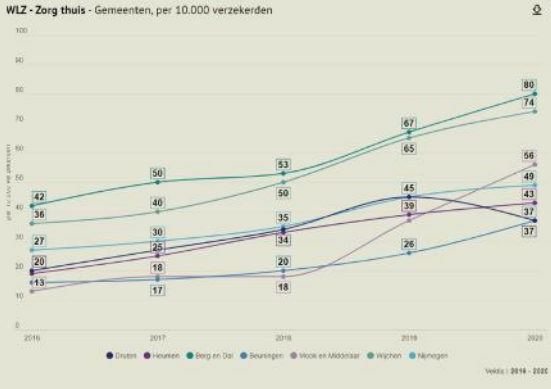
Bron: CBS, Leefbarometer, Locatus

1. Dalend voorzieningenniveau:

Grote verschillen tussen gemeenten qua bereikbaarheid van voorzieningen (o.a. zorg, onderwijs, evenementen).
Bron: Atlas leefomgeving, 2024 / BRE Rijk van Nijmegen, 2023.

3. Groeiende zorgvraag:

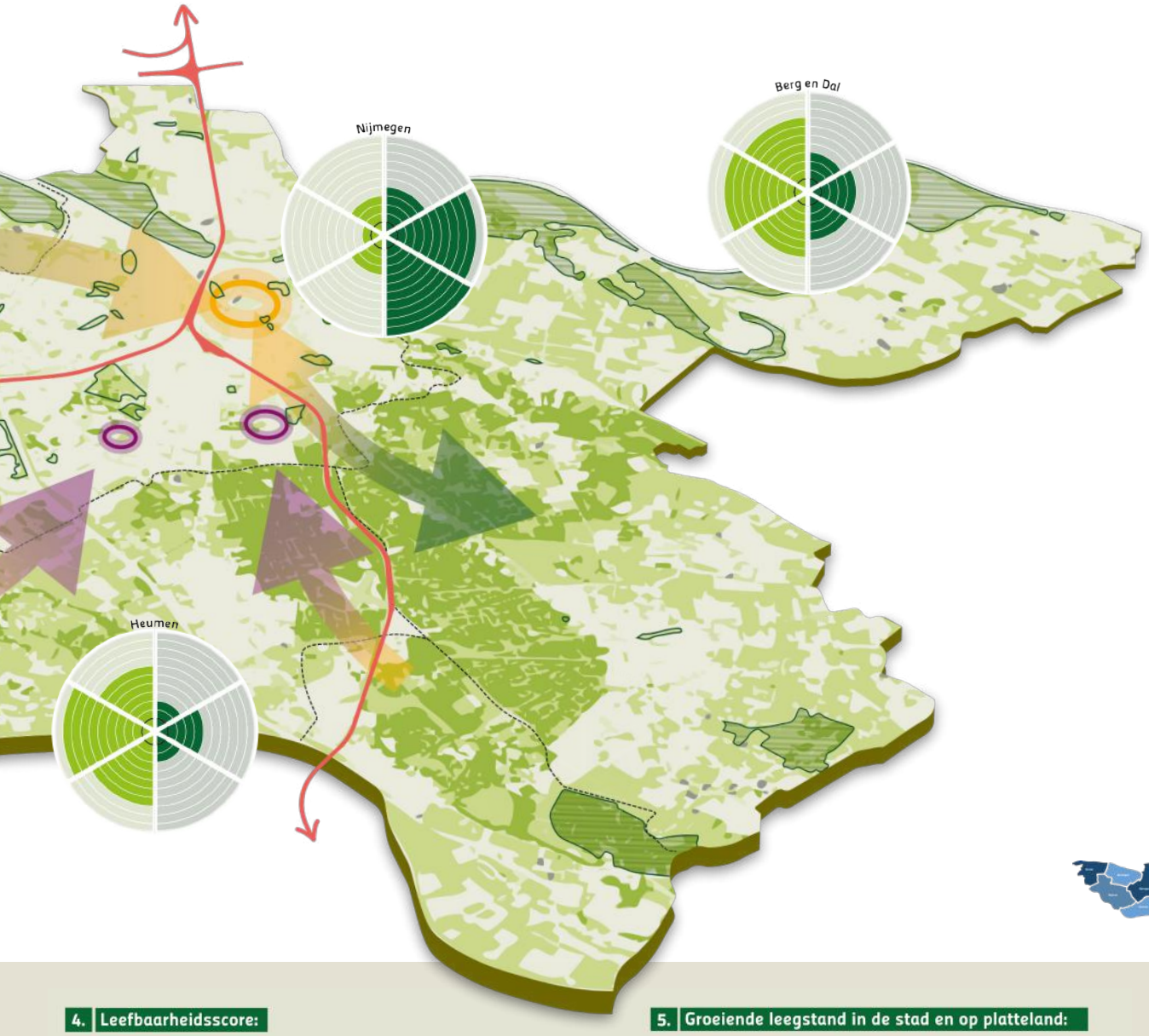
Toename in acute zorg en zorg thuis. Psychische kwetsbaarheid is hoog. Met name de psychische kwetsbaarheid van jongeren staat onder druk. Daarentegen zijn er tekorten in het aanbod van (mantel)zorg.
Bron: Vektis, 2020 / Regiobeeld Rijk van Nijmegen, 2023.

Speerpunten:

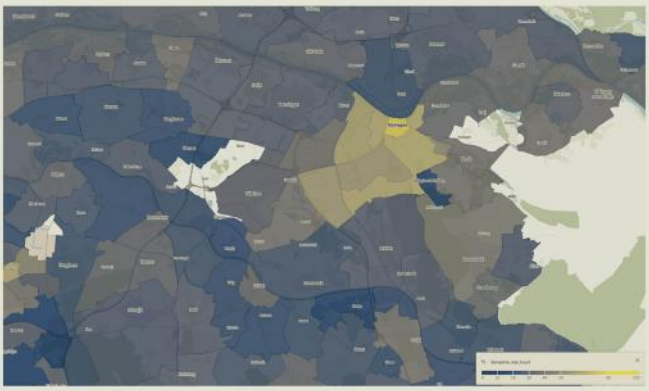
1. WELZIJN: GELIJKWAARDIGE SOCIALE BASIS IN DE REGIO ONTWIKKELEN

2. COMPLEMENTARITEIT TUSSEN SOCIALE VOORZIENINGEN ORGANISEREN

3. SAMENWERKEN AAN DE OPVANG VAN VLUCHTELINGEN IN DE REGIO

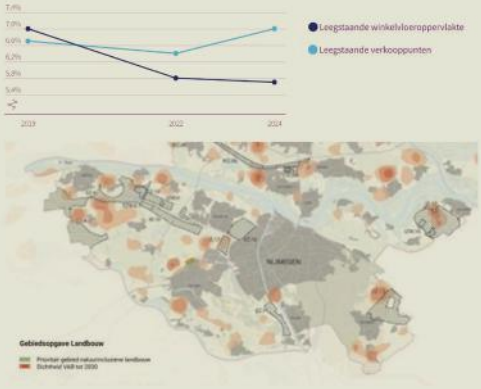

4. Leefbaarheidsscore:

Leefbaarheid is lager in de wijken met een lagere SES-score (sociaal-economische status). De (kansen)ongelijkheid zien we toenemen.
Bron: Atlas leefomgeving, 2023 / BRE Rijk van Nijmegen, 2023.

5. Groeiende leegstand in de stad en op platteland:

Leegstand groeit in de kernen. Ook clusters van vrijkomende agrarische bebouwing zijn een belangrijke opgave.
Bron: CBS, 2024.

5.

Visie op samenwerken

Als Rijk van Nijmegen willen we de samenwerking tussen de zeven gemeenten versterken. Met meer impact en effectiviteit: niet méér regio, maar een meer *effectieve* regio. Slim, slagvaardig en adaptief samenwerken binnen GMR, Gelderland-Zuid en de provincie. Onze inzet is het regiospecifiek vertalen van de opgaven vanuit een duidelijke rolopvatting.

PROCES

Visie op samenwerken

Hoe werken we nu samen?

5.1 OVER ONZE SAMENWERKING ALS REGIO

Bestuurlijke samenwerking is logisch

Het Rijk van Nijmegen heeft al een lange geschiedenis van samenwerking tussen stad en omringende gemeenten. Van oudsher kent het gebied een sterke ruimtelijk-functionele samenhang. Het is één landschappelijk systeem van rivieren, komgronden en oever- en stuwwallen. Dit maakt ook het gezamenlijk bestuur van oudsher een logisch geheel.

Het Rijk van Nijmegen is - bestuurlijk gezien - een subregio tussen de GMR en de regio Gelderland-Zuid (in het sociaal domein) enerzijds en de lokale gemeenten anderzijds. Overkoepelend speelt de provincie Gelderland een belangrijke rol, terwijl ook de provincie Limburg relevant is omdat de gemeente Mook en Middelaar in deze provincie ligt. Alle zeven gemeenten samen maken van het Rijk van Nijmegen een logisch geheel tussen Waal en Maas, waarvoor onderlinge samenwerking nodig en nuttig is.

We werken al veel samen in allerlei verbanden

Op allerlei vlakken werken de gemeenten al samen als Rijk van Nijmegen. Zo werkt de regio al vanaf 2016 samen op arbeidsbemiddeling in de vorm van een Werkbedrijf en op ICT-voorzieningen voor de gemeenten op basis van een Modulaire Gemeenschappelijke Regeling. Hiernaast is het samenwerkingsverband een platform voor samenwerking en afstemming tussen de gemeenten in het gebied. Naast het delen van uitvoeringstaken werken gemeentebesturen samen in informele bestuurlijke overleggen (pfo's). De regio is verlengd lokaal bestuur en kent geen eigen regiobureau of uitvoeringsorganisatie.

Wat is onze gezamenlijke inzet?

5.2 INZET: MEER IMPACT EN MEER EFFICIENCY

Focus op zaken die ertoe doen

Binnen het Rijk van Nijmegen groeit de behoefte om samen beleid af te stemmen zonder zaken dubbel te doen ten opzichte van de GMR of Gelderland-Zuid. Als regio willen we het goede van de huidige samenwerking behouden, maar ook scherper focus leggen op zaken die er écht

Het goede van de huidige samenwerking behouden, maar ook scherper focus leggen op zaken die er écht toe doen.

PROCES

Visie op samenwerken

TREDE 5: UITVOEREN - SAMEN INVESTEREN

- organiseren van gezamenlijke uitvoeringsprocessen
- samen investeren en uitvoeren

TREDE 4: CO-PRODUCTIE - SAMEN WERKEN

- samen werken aan beleid en besluitvorming
- uitwisseling van expertise en personeel

TREDE 3: BESLUITVORMING - SAMEN BESLISSEN

- samen beslissen over regionale opgaven
- integrale besluiten lokaal doorvertalen

TREDE 2: AFSTEMMEN - SAMEN OVERLEGGEN

- elkaar regelmatig consulteren en afstemmen
- regionale overwegingen meenemen in lokale besluiten

TREDE 1: INFORMEREN - SAMEN WETEN

- elkaar actief informeren
- van elkaar weten wat er speelt in de gemeenten

Regionaal samenwerken is niet vrijblijvend, maar vraagt om afspraken over het gewenste niveau van intensiteit. Hiervoor introduceren wij een 'ladder' voor regionaal samenwerken.

PROCES

Visie op samenwerken

toe doen. Er zijn veel informele overleggen en ontmoetingen - vaak tijdelijk of incidenteel - waarvan we de impact en effectiviteit willen verhogen. De inzet is gericht op meer realisatiekracht, meer efficiency met een evenredige inzet van alle zeven gemeenten.

Uitgangspunten voor samenwerken
Er is veel draagvlak voor het versterken van de bestuurlijke samenwerking binnen het Rijk van Nijmegen. Dat heeft ook alles te maken met de goede bestuurlijke verhoudingen in onze regio. De onderlinge persoonlijke contacten zijn gegroeid en we weten elkaar goed te vinden. Deze informele contacten en goede relaties tussen gemeenten zijn een belangrijke voorwaarde voor een goede samenwerking.

Onderzoek van Berenschot en Universiteit
Groningen heeft laten zien dat er volop kansen liggen om optimaal hiervan te profiteren. Enerzijds door gericht te werken aan urgente, gedeelde opgaven. En anderzijds door de samenwerking beter te structureren en te verzakelijken. Die combinatie versterkt onze samenwerking als het Rijk van Nijmegen.

Op basis hiervan hebben we de uitgangspunten voor samenwerken benoemd:

- niet méér regio, maar een meer effectieve regio met meer impact
- samenwerking meer structuur en focus geven op basis van gedeelde opgaven
- zoeken naar evenredigheid: iedereen levert naar rato, niet teveel leunen op de stad
- opdrachtgeverschap professionaliseren en samenwerking meer verzakelijken
- uitvoeringskracht van gemeente beter organiseren - meer kennisopbouw en uitwisseling

Hoe willen we samenwerken?

5.3 SAMENWERKEN VANUIT SOLIDARITEIT

Samenwerken vanuit gedeelde solidariteit
Voor een krachtige samenwerking willen we meer opgavegericht gaan werken, met duidelijke speerpunten. Wat doen we wel en wat doen we niet als Rijk van Nijmegen? Dat begint met solidariteit: als zeven gemeenten zijn we samen solidair over de drie opgaven uit deze visie en samenwerkingsagenda. Solidariteit betekent niet dat iedere gemeente met alle opgaven of met eenzelfde inzet van capaciteit of middelen moet samenwerken. We willen samenwerken met verschillende intensiteiten vanuit een gedeeld solidariteitsbeginsel. Dat staat niet gelijk aan gelegenheidscoalities of 'coalition of the willing'. In principe delen alle zeven gemeenten de drie genoemde opgaven, maar investeren ongelijk in de opgaven naar rato van capaciteit, middelen en mogelijkheden.

Samenwerken met verschillende intensiteiten
Regionaal samenwerken aan de drie centrale opgaven doen we met verschillende mate van intensiteit. Dat is niet vrijblijvend, maar vraagt om afspraken over het gewenste niveau van intensiteit. Hiervoor introduceren wij een 'ladder' voor regionaal samenwerken met een oplopende intensiteit van samenwerking. Een ladder met vijf treden in de samenwerking:

Trede 1: informeren - samen weten
We informeren elkaar actief over en weer over onze lokale ambities, besluiten en plannen. Gevraagd en ongevraagd. We weten van elkaar wat er speelt in de gemeenten.
Trede 2: afstemmen - samen overleggen
We consulteren elkaar regelmatig en stemmen

Visie op samenwerken

onze plannen en besluiten op elkaar af. We nemen regionale overwegingen mee in onze lokale besluitvorming.

Trede 3: besluitvorming - samen beslissen

We beslissen samen over regionale opgaven die de lokale schaal ontstijgen of waar we regionaal meerwaarde zien. We nemen integrale besluiten die we lokaal doorvertalen.

Trede 4: co-productie - samen werken

We werken samen aan voorbereiding van beleid en besluitvorming door uitwisseling van expertise en personeel en regionale teams die in meerdere gemeenten inzetbaar zijn.

Trede 5: uitvoeren - samen investeren

We organiseren (de aansturing van) uitvoeringsprocessen zoals gezamenlijke inkoop, aanbestedingen of uitvoering van regionale projecten, waarin we samen investeren.

Het is goed denkbaar om per speerpunt of per actie samen te bepalen op welk niveau van intensiteit we als zeven gemeenten willen samenwerken. En dat hoeft niet voor iedere gemeente hetzelfde niveau te zijn. Zo is het goed werkbaar dat bijvoorbeeld drie of vier gemeenten op trede 3 samenwerken en andere gemeenten op trede 1 of 2 deelnemen aan de samenwerking. Iedere gemeente neemt deel aan de samenwerking, zij het met een ongelijke intensiteit al naar gelang urgentie, belangen, capaciteit en middelen.

Hoe organiseren we de samenwerking?

5.4 HERIJKEN EN VERSTEVIGEN VAN DE ORGANISATIE

Meer effectiviteit en uitvoeringskracht

Deze visie en de opgaven zijn geen rigoureuze verandering van koers. Dat is ook niet nodig want veel bestaande processen lopen goed, maar kunnen we nog verder verbeteren. Alle drie opgaven agenderen het beter organiseren van de samenwerking en de uitvoering. Dit begint met meer inzicht in (de aansturing van) de samenwerkingsketen van organisaties in het betreffende domein. Wat zijn de doelen, opdrachten en mandaten van verschillende uitvoeringsorganisaties? Hoe worden zij aangestuurd op effectiviteit en resultaat? In iedere opgave is sprake van een lappendeken van organisaties met ieder hun eigen legitimiteit. Hier past de vraag in hoeverre we de uitvoeringskracht op regionaal niveau kunnen versterken.

Geen rigoureuze verandering van koers want veel bestaande processen lopen goed, maar die kunnen we wel nog verder verbeteren.

PROCES

Visie op samenwerken

Aanscherpen en formaliseren van besluitvorming

Naast het versterken van de uitvoeringskracht gaat het evenzeer om de effectiviteit van de verschillende bestuurlijke overleggen in de domeinen te vergroten. Het gaat hier om het aanscherpen van de formele besluitvorming, het mandaat en de wijze van commitment en het borgen van de gemaakte afspraken in lokale plannen en programma's. In ieder van de drie opgaven speelt de vraag voor meer efficiency: kunnen we bestuurlijke overleggen meer integreren, besluitvorming eenduidiger maken en ambtelijke capaciteit efficiënt inzetten. Ook gaat het om professionaliseren van het publieke opdrachtgeverschap van gemeenten voor het aansturen van uitvoeringsorganisaties, uitvoering van aanbestedingen en inkoop of het richtinggevend sturen van exploitatie en beheer van voorzieningen en diensten.

Bewaken van de samenhang tussen de opgaven

Deze visie en samenwerkingsagenda kent ook doorwerking naar de uitvoering in de vorm van een werkprogramma 2025-2026. Hierin vertalen we onze samenwerkingsagenda in concrete acties en benoemen we de organisatie en uitvoering van onze opgaven. Hierbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij - herijkte - regionale portefeuillehoudersoverleggen. De inhoudelijke aansturing van de uitvoering willen we bij de passende bestuurlijke overleggen beleggen. Voor het bewaken van de samenhang tussen het ruimtelijk, economisch en sociaal domein verkennen we of de klankbordgroep van zeven burgemeesters een structurele rol als opdrachtgever kunnen krijgen. Om zodoende over de domeinen heen synergie- en spanningspunten te kunnen agenderen.

Deze visie en samenwerkingsagenda met de drie centrale opgaven is een belangrijke stap voorwaarts in het proces naar een versterkte samenwerking. Het legt de basis voor onze samenwerking maar vraagt verdere uitwerking in een concreet werkprogramma. In het separate werkprogramma voor 2025-2026 gaat het om herijking van de governance en werken we de opgaven en speerpunten uit in concrete uitvoeringsacties.

BIJLAGE

Procesverantwoording

Ambtelijke Werkplaats - *12 maart 2024*

Collegeontmoeting Colleges van B&W - *9 april 2024*

Colleges van B&W - *juni 2024*
Behandeling discussienotitie

Bestuurlijke Opgaventeams
- Opgaventeam Ruimte - *3 oktober 2024*
- Opgaventeam Economie - *23 september en 28 oktober 2024*
- Opgaventeam Sociaal - *2 oktober 2024*

Bestuurlijke werksessie Colleges van B&W - *19 november 2024*

Stuurgroep

Klankbordgroep

Colofon

Deze visie en samenwerkingsagenda voor het Rijk van Nijmegen is het resultaat van een intensief proces van bestuurlijke consultaties. Doel: verdere versterking van de regionale samenwerking tussen de 7 gemeenten van het Rijk van Nijmegen. In deze visie staan drie regionale opgaven centraal die vorm en inhoud geven aan onze samenwerking. Als regio geven we samen concreet uitvoering aan de genoemde speerpunten en acties.

Stuurgroep:

Daphne Bergman	Burgemeester gemeente Beuningen
Renske Helmer-Englebert	Burgemeester gemeente Wijchen (voorzitter)
Astrid van de Klift-Buijs	Gemeentesecretaris gemeente Nijmegen

Klankbordgroep:

Daphne Bergman	Burgemeester gemeente Beuningen
Hubert Bruls	Burgemeester gemeente Nijmegen
Inge van Dijk	Burgemeester gemeente Mook en Middelaar
Renske Helmer-Englebert	Burgemeester gemeente Wijchen
Astrid van de Klift-Buijs	Gemeentesecretaris gemeente Nijmegen (voorzitter)
Joerie Minses	Burgemeester gemeente Heumen
Sigrid Sengers	Burgemeester gemeente Druten
Mark Slinkman	Burgemeester gemeente Berg en Dal

Bestuurlijk opgaventeam Ruimte:

Willy Brink	Wethouder gemeente Druten
Pascal Cobussen	Wethouder gemeente Beuningen
Ton Herings	Wethouder gemeente Mook en Middelaar
Noël Vergunst	Wethouder gemeente Nijmegen
Alex ten Westeneind	Wethouder gemeente Berg en Dal

Bestuurlijk opgaventeam Economie:

Pepijn Baneke	Wethouder gemeente Heumen
John Brom	Wethouder gemeente Nijmegen
Martijn Derks	Wethouder gemeente Wijchen
Irma van de Scheur	Wethouder gemeente Berg en Dal
Ronald Thoonen	Wethouder gemeente Druten

Bestuurlijk opgaventeam Sociaal:

Frans Houben	Wethouder gemeente Beuningen
Bea Schouten	Wethouder gemeente Wijchen
Wim Wink	Wethouder gemeente Heumen

Colofon

Werkgroep:

Edwin Teurlincx	Werkorganisatie Druten-Wijchen (projectleider)
Mark Wijnen	Regiocoördinator gemeente Berg en Dal
Ricco Kokshoorn	Regiocoördinator gemeente Nijmegen
Richard van Loosbroek	Strateeg gemeente Nijmegen

Met medewerking van:

Wai wah Man	Ruimte - Werkorganisatie Druten-Wijchen
Siri Nouws	Werk & Inkomen - gemeente Nijmegen
Ruben Hurenkamp	Economie - gemeente Beuningen
Miranda Thijssen	Sociaal domein - Werkorganisatie Druten-Wijchen

Begeleiding en uitvoering:

Edwin van Uum	UUM | Unlimited Urban Management

Bij vragen of voor nadere informatie kunt u contact opnemen met:
Edwin Teurlincx - projectleider VSA Rijk van Nijmegen
Werkorganisatie Druten-Wijchen
Via tel. 06 - 46030426 of via e.teurlincx@drutenwijchen.nl

Disclaimer
Bij het opstellen van dit document is de grootst mogelijke zorgvuldigheid nagestreefd. Toch kan de informatie in deze uitgave niet juist of onvolledig zijn. De gemeenten van het Rijk van Nijmegen en het ondersteunend bureau zijn hiervoor niet aansprakelijk. Als u van mening bent dat er beeldmateriaal is gebruikt waarover u het beeldrecht heeft, neem dan contact op met projectleider Edwin Teurlincx via bovenstaande gegevens.

Bronvermelding foto's en overige afbeeldingen:
Beeldbank gemeenten Beuningen, Berg en Dal, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Werkorganisatie Druten-Wijchen tenzij anders vermeld.

Tekst en redactie: Edwin van Uum - UUM
Kaartbeelden en vormgeving: Mathijs Dielissen - UUM

Rijk van Nijmegen, maart 2025

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	6863
Extern Zaak ID	Z/25/291924
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 juni 2025
Agendapunt	4.a
Titel	291924 Beslisnota Zienswijze concept jaarrekening 2024 en Ontwerpbegroting 2026 WDW
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering - team Financieel beleid
Eigenaar	Orsouw, van, Raoul
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§7 Bedrijfsvoering
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)
Telefoonnummer steller	06-46824073
E-mail adres steller	r.van.orsouw@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Bijlage 1. Zienswijze Wijchen JR24 en Begroting26 WDW
Bijlage 2. WDW - gewaarmerkte jaarrekening 2024
Bijlage 3. Controleverklaring 2024 Werkorganisatie Druten Wijchen versie w.g.
Bijlage 4. Definitief accountantsverslag 2024 WDW versie was getekend
Bijlage 5. Ontwerpbegroting 2026 WDW
291924 Beslisnota Zienswijze concept jaarrekening 2024 en Ontwerpbegroting 2026 WDW

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	13 mei 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	23 mei 2025
Raad openbaar Wijchen	**19 juni 2025**

Voorgesteld besluit

1. De zienswijze op de concept jaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 van de WDW vast te stellen, waarmee u:

a. Instemt met de concept jaarrekening 2024 van de WDW.

b. Instemt met de ontwerpbegroting 2026 van de WDW.

c. Aangeeft dat de taakstelling op het takenpakket van Druten geen invloed heeft op de

dienstverlening aan Wijchen.
d. Aangeeft dat financiële gevolgen voor de begroting van de WDW helder uiteen worden gezet, als één of beide gemeenten keuzes maken op het takenpakket om het financieel evenwicht te herstellen.
e. Aangeeft zodra het onderhandelingsresultaat over de nieuwe cao definitief wordt, de financiële effecten middels een begrotingswijziging vertaald worden.

Besluit (Aangenomen)

1. De zienswijze op de concept jaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 van de WDW vast te stellen, waarmee u:
a. Instemt met de concept jaarrekening 2024 van de WDW.
b. Instemt met de ontwerpbegroting 2026 van de WDW.
c. Aangeeft dat de taakstelling op het takenpakket van Druten geen invloed heeft op de dienstverlening aan Wijchen.
d. Aangeeft dat financiële gevolgen voor de begroting van de WDW helder uiteen worden gezet, als één of beide gemeenten keuzes maken op het takenpakket om het financieel evenwicht te herstellen.
e. Aangeeft zodra het onderhandelingsresultaat over de nieuwe cao definitief wordt, de financiële effecten middels een begrotingswijziging vertaald worden.

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

datum 19 juni 2025
onderwerp Zienswijze concept jaarrekening 2024 en Ontwerpbegroting 2026 WDW

Geacht bestuur,

U heeft onze gemeenteraad in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de concept jaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026-2029 van de Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW).

Concept Jaarrekening 2024
In zijn vergadering van 19 juni 2025 heeft de gemeenteraad de ontwerpbegroting behandeld en kennisgenomen van de concept jaarrekening van de WDW over 2024. Hierbij is vastgesteld dat de WDW een financieel voordeel van € 0,4 miljoen realiseert ten opzichte van de actuele begroting. Het financiële voordeel vloeit conform afspraken terug naar de deelnemende gemeenten. De accountant geeft hierbij een goedkeurende controleverklaring af.

De directie heeft voor de tweede keer een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven. We zien dat er op het gebied van inhuur personeel goed is bijgestuurd t.a.v. de Europese aanbestedingsregels. We begrijpen dat de hoogte van de mutatie met de egalisatiereserve ICT afhankelijk is van de mate waarin de implementaties van softwarepakketten hebben plaats gevonden. Doordat er implementatiekosten zijn doorgeschoven naar 2025, is het budget daarvoor in de egalisatiereserve ICT gestort voor uitvoering in 2025. Reservevorming bij gemeenschappelijke regelingen is niet vanzelfsprekend, maar wordt zowel voor de reserve kwaliteitsfonds, de reserve verlof als investeringen in personeel als noodzakelijk gezien. Daarmee kan de WDW zich blijven ontwikkelen.

Concluderend stemmen wij in met de concept jaarrekening 2024.

Ontwerpbegroting 2026-2029
We constateren dat de ontwerpbegroting beleidsarm is, wat resulteert in een financieel technisch document op basis van bestaand beleid. Nieuw beleid dat door de gemeenten wordt vastgesteld, kan leiden tot meerkosten bij de WDW, maar het initiatief daarvoor ligt in principe bij de gemeenten en wordt daarmee afgewogen bij de Perspectiefnota of Begroting van de gemeenten.
De kostenstijging op het gebied van arbo wordt gecompenseerd door hogere rentebaten en een voordeel op de indexatie van lonen ten opzichte van de meerjarenbegroting 2025.

De WDW heeft zichzelf bij de begroting 2025 een taakstelling opgelegd op het takenpakket van Druten, vanwege het in de gemeente Druten aangenomen amendement ‘OZB en WDW’. Deze taakstelling is nog niet ingevuld. De invulling van deze taakstelling wordt betrokken bij de bezuinigingsopgave binnen de gemeente Druten. Uitkomsten daarvan worden verwacht in de Perspectiefnota. Concrete invulling van deze taakstelling wordt opgenomen in de definitieve Begroting 2026, die in juli voorligt in het WDW-

bestuur. Mocht de takendiscussie binnen de gemeente Druten niet leiden tot een concrete invulling binnen de WDW, dan leidt dit tot een bijstelling van de bijdrage van Druten aan de WDW. De gemeenteraad van Wijchen gaat ervan uit dat de invulling van deze taakstelling de dienstverlening aan de Wijchense inwoners en het bestuur niet raakt.

De gemeenteraad van Wijchen onderschrijft dat de begroting van de WDW meebeweegt met het takenpakket van de deelnemende gemeenten en dat de keuzes in dat takenpakket in eerste instantie door de gemeenteraden gemaakt moeten worden. De gemeenteraad van Wijchen ziet graag een heldere uiteenzetting van de gevolgen voor de begroting van de WDW en de Wijchense bijdrage daaraan, van zowel de keuzes van de gemeente Wijchen als van de gemeente Druten om tot een financieel evenwicht te komen.

We hebben vernomen dat er een onderhandelingsakkoord is bereikt voor de CAO en dat er begin juni een besluit wordt genomen over een definitief akkoord. We verwachten dat de effecten worden verwerkt in de eerste begrotingswijziging.

De gemeenteraad stemt in met de ontwerpbegroting 2026 van de WDW.

de griffier,
A.B. Berendsen

de voorzitter,
R.D. Helmer-Englebert

WDW

Jaarstukken 2024

WERKORGANISATIE
Druten Wijchen

Mijn Overheidsaccountants B.V.
geheel document digitaal gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden
25/04/2025

Voorwoord

Context
Voor u liggen de jaarstukken 2024 van de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW). De jaarstukken vormen de verantwoording over het jaar 2024, zoals neergelegd in de begroting 2024.

De begroting van de WDW omvat de budgetten voor personele kosten en alles wat het personeel nodig heeft om de werkzaamheden uit te kunnen voeren, zoals huisvesting, ICT en voertuigen. De programmabudgetten maken deel uit van de afzonderlijke programma-begrotingen van Druten en van Wijchen.

In de kern is de opgave van de WDW terug te voeren op ondersteuning van de besturen en gemeenteraden en de dienstverlening aan inwoners en bedrijven in het ver-zorgingsgebied, de gemeenten Druten en Wijchen.

In de beleidsmatige verantwoording over het begrotingsjaar 2024 staan we stil bij de dienstverlening en de professionalisering ervan. Dit is terug te vinden in respectievelijk paragraaf 1.1 en 1.3.

Vanaf 2018 voeren we tweejaarlijks een inwoners- en ondernemerspeiling uit. Hieruit blijkt in zijn algemeenheid een stijgende lijn in de ervaren dienstverlening. Natuurlijk blijven er ook ontwikkelpunten. Punten die we al op de korte termijn kunnen en zullen oppakken en punten die meer tijd vragen. Deze punten worden verder onderzocht en krijgen o.a. een plek in de nieuwe Agenda Dienstverlening die in 2025 wordt opgesteld. Deze Agenda helpt ons om gericht onze dienstverlening te verbeteren en hierin te prioriteren.

Samenvattende terugblik op 2024
De WDW was ook in 2024 weer volop in beweging. Naast de grote hoeveelheid reguliere werkzaamheden is er zowel binnen de gemeenten, regionaal en intern weer veel (extra's) opgepakt. Een verdere doorontwikkeling van harmonisatie en standaardisatie van werkprocessen, het uitbreiden van de WDW-academie met een verplichte leerlijn voor alle nieuwe medewerkers en herhaalklasjes voor medewerkers die al langer in dienst zijn, het professioneel opzetten van recruitment, een WDW-eigen en uniform proces voor opgave- en projectgericht werken, nieuwe of herijkte plannen voor woningbouw en een goede start van het ombuigingsproject voor de begrotingen van beide gemeenten. Ondanks de blijvende krapte op de arbeidsmarkt is het de WDW gelukt om de formatie op de meeste onderdelen goed op orde te krijgen en te houden. Er zijn veel nieuwe, jonge collega's ingestroomd bij de WDW. Dit is goed nieuws en een mooi resultaat van ons werving en selectiebeleid maar ook een uitdaging om deze grote groep nieuwe collega's in te werken op de gemeentelijke processen en de werkwijzen binnen de WDW. De verplichte leerlijnen binnen onze WDW-academie is hiervoor een mooi instrumentarium evenals een op maat gemaakt onboardingprogramma. Het laatste behelst een programma waar de nieuwe collega's de gemeenten en de collega's leren kennen en waar onderwerpen als integriteit, onze kernwaarden, missie en visie worden uitgelegd en de eed of gelofte wordt afgenomen. Om de nieuwe collega's van generatie Z te binden en te boeien is een Talentgroep in het leven geroepen. Naast dat ze in deze groep van elkaar kunnen leren en elkaar beter leren kennen, worden hier ook activiteiten georganiseerd voor verdere ontplooiing, loopbaanontwikkeling en leuke activiteiten.

Ziekteverzuim
Het percentage ziekteverzuim 2024 bedraagt 5,8%. Over geheel 2024 is een lichte stijging van het ziekteverzuim ten opzichte van 2023 (5,4%) zichtbaar. Het verzuimpercentage is hoger dan de norm maar redelijk in lijn met het landelijk gemiddelde. De stijging in 2024 wordt veroorzaakt door meer kort verzuim en een kleine stijging op extra lang verzuim. Lang en extra lang verzuim blijft een aandachtspunt. Om

dit terug te dringen gaan we meer preventief te werk en waar het verzuim beïnvloedbaar is, acteren we snel en passend. Ook zetten we tijdig geschikte interventies in voor een sneller en duurzaam herstel in samenwerking met de Arbodienst.

Net als in 2023 werkt de WDW vanuit het eigen regiemodel. Door de inzet van een Casemanager Verzuim wordt de organisatie ondersteund om actief en procesmatig te sturen op verzuim. Het verzuim is inzichtelijk, er is adequate begeleiding en grip op het verzuim. Daarnaast wordt er steeds frequenter gebruik gemaakt van coaching door de vitaliteitscoach om met name stress en werkgerelateerd verzuim te voorkomen. Ook coacht de vitaliteitscoach enkele medewerkers in het verzuim en bevordert het de (eerdere) volledige duurzame terugkeer in werk. Er wordt door de casemanager nauw samen gewerkt met de betreffende leidinggevende en de Arbodienst, waaronder de bedrijfsarts. In de praktijk is zichtbaar dat de bedrijfsarts een actief beleid voert t.a.v. het vroegtijdig inzetten van interventies, waaronder specialisten uit de providerboog van de bedrijfsarts als coaching door de vitaliteitscoach, die bijdragen aan een sneller en duurzaam herstel.

Komend jaar is het doel het verder professionaliseren van eigen regie op verzuim, een plan om duurzaam inzetbaarheidsbeleid en vitaliteit vorm te geven en de uitvoering van het plan van aanpak van de RI&E (Risico Inventarisatie & Evaluatie) die mogelijk bijdragen aan het vergroten van de inzetbaarheid van medewerkers.

Hoge kosten van inhuur
De kosten van inhuur zijn ook in 2024 nog steeds fors maar verklaarbaar. De WDW heeft haar toegestane formatie in de basis goed op orde maar inhuur is en blijft nodig voor specialistische taken die de WDW zelf niet in huis heeft, voor een versnelling op projecten, op vacante formatieplekken die we niet ingevuld krijgen, krapte op de arbeidsmarkt en inhuur bij langdurige ziekte. Er is in 2024 een nieuw inhuurproces vastgesteld om meer grip te krijgen op het proces, de kosten en de wettelijke inkoopregels bij inhuur. De inhuur verloopt nu centraal via Inkoop met een goed samenspel tussen de inkoper, financieel adviseur, personeelsadviseur en de domeinmanager. In 2024 is voor € 5,1 miljoen ingehuurd, dit is € 0,5 mln minder dan de kosten over 2023 (€ 5,6 mln). Hieronder is een verdeling van de kosten van inhuur per domein weergegeven over 2024:

Omschrijving (Bedragen x 1.000)	**Inhuur**
BV	€ 788
BSP	€ 688
FLO	€ 1.077
PUB	€ 843
SLO	€ 599
Projecten	€ 1.089
Totaal	**€ 5.084**
Doorberekende inhuur op programmagelden/projecten gemeenten	€ -/- 985
Inhuur WDW	**€ 4.099**

Financieel resultaat 2024
Per saldo houden we ten opzichte van de actuele begroting van ruim € 51 miljoen een bedrag van € 0,5 miljoen over. Dit bedrag vloeit terug naar beide gemeenten:

Overzicht verrekening (Bedragen x 1.000)	Druten 32,0%	Wijchen 68,0%	Totaal
Afrekening binnen de sleutel	€ 215	€ 456	671
Afrekening buiten de sleutel	-€ 230	€ 25	-€ 205
Totaal afrekening gemeenten	**-€ 15**	**€ 481**	**€ 466**

In de tweede Bestuursrapportage hebben we de verwachting uitgesproken € 546k over te houden in 2024. Uiteindelijk blijkt bij de jaarrekening dat we € 466k overhouden.

In grote lijnen houden we € 0,4 miljoen over op onze personeelskosten. Daarnaast houden we vooral door uitgestelde investeringen € 150k over op ICT. Dit bedrag doteren we aan de egalisatiereserve ICT, waarmee de doorlopende projecten in 2025 afgerond en afgedekt kunnen worden. Op de huisvesting houden we per saldo € 0,1 miljoen over, met name op de kosten van catering. Voor een analyse op de verschillen ten opzichte van de begroting verwijzen we naar paragraaf 7.3.

Leeswijzer
In deze jaarrekening volgen we de opbouw zoals voorgeschreven in de BBV. Aangezien binnen de WDW geen belastingen worden opgelegd, geen kapitaalgoederen worden onderhouden en geen eigen grondbeleid wordt gevoerd, nemen we de paragrafen over die onderwerpen niet op.

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

Jaarverslag 8

1. Programma Dienstverlening 9

1.1 Wat wilden we bereiken? 9

1.2 Wat hebben we ervoor gedaan? 9

1.3 Wat heeft het gekost? 10

1.4 Wat hebben we bereikt? 11

2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 12

2.1 Waar liggen de financiële risico's? 12

2.2 Kengetallen financiële positie 14

3. Paragraaf Financiering 15

3.1 Financiering 15

3.2 Rekening courant 15

3.3 Kasgeldlimiet en renterisiconorm 15

4. Paragraaf Bedrijfsvoering 16

5. Paragraaf verbonden partijen 23

Jaarrekening 25

6. Rechtmatigheidsverantwoording 25

6.1 Inleiding 25

6.2 Verantwoordelijkheid directie 25

6.3 Bevindingen 26

7. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening 27

7.1 Inleiding 27

7.2 Waarderingsgrondslagen balans 27

7.3 Grondslagen van resultaatbepaling 28

8. Baten en lasten 29

8.1 Rekening van baten en lasten 29

8.2 Baten en lasten per taakveld 31

8.3 Toelichting verschillen baten en lasten ten opzichte van begroting 31

8.4 Baten en lasten structureel versus incidenteel 33

9. Balans en toelichting 35

9.1 Activa 37

9.2 Passiva 40

9.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen 43

10 EMU....44
11 Wet normering topinkomens....45

Jaarverslag

1. Programma Dienstverlening

1.1 Wat wilden we bereiken?

Met de vorming van de WDW bundelen de gemeenten hun ambtelijke krachten in de uitvoering van gemeentelijke taken. Vergaande ondersteuning met eigentijdse ICT-toepassingen moet leiden tot dienstverlening, die efficiënter en effectiever is.

De kwaliteit van dienstverlening van de WDW is in 2018 via een inwoners- en ondernemers-peiling gemiddeld gewaardeerd. In 2020 is een 2e en in 2022 een 3e meting uitgevoerd De gemiddelde algemene waardering van deze metingen is in onderstaande tabel weergegeven.

	2018			2020			2022			2024		
	Wijchen	Druten	NL	Wijchen	Druten	NL	Wijchen	Druten	NL	Wijchen	Druten	NL
Waardering inwoners dienstverlening	6,8	6,7	6,5	6,9	6,6	6,8	6,9	6,7	6,8	7,1	6,7	6,7
Waardering ondernemers dienstverlening	6,7	6,9	6,6	6,9	6,9	6,5	6,9	6,9	6,5	6,8	6,6	nb

Hieruit blijkt in zijn algemeenheid een stijgende lijn in de ervaren dienstverlening. Natuurlijk blijven er ook ontwikkelpunten. Punten die we al op de korte termijn kunnen en zullen oppakken en punten die meer tijd vragen. Deze punten worden verder onderzocht en krijgen o.a. een plek in de nieuwe Agenda Dienstverlening die in 2025 wordt opgesteld. Deze Agenda helpt ons om gericht onze dienstverlening te verbeteren en hierin te prioriteren.

1.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

De werkorganisatie is formeel belast met alle taken die op grond van wet- en regelgeving aan de gemeentebesturen zijn toegekend.
De uitvoering ziet in ieder geval toe op:
a. beleidsvoorbereiding;
b. uitvoering van beleid en wettelijke regelingen;
c. toezicht op aan derden uitbesteed werk;
d. handhaving van wet- en regelgeving;
e. het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, voor zover de werkorganisatie hiertoe bevoegd dan wel hiervoor gemachtigd is;
f. het verrichten van feitelijke handelingen;
g. het verrichten van bedrijfsvoeringstaken op het gebied van personeel, informatie, juridische zaken, organisatie, financiën, administratie, communicatie en huisvesting;
h. toezicht op de naleving van de Leerplichtwet 1969.

De meerwaarde van de WDW ligt met name in de manier waarop we de werkprocessen van hierboven genoemde taken inrichten en vormgeven. De uitdaging ligt daarbij vooral op kwaliteit van eigentijdse dienstverlening en efficiëntie.

In paragraaf 1.4 nemen we u op hoofdlijnen mee in de veranderopgave van de WDW en het doorontwikkelingsplan dat daaraan invulling moet geven.

1.3 Wat heeft het gekost?

De kosten van de werkorganisatie bestaan uit personeelskosten en alles wat het personeel nodig heeft om het werk uit te kunnen voeren, zoals ICT, vervoersmiddelen en huisvesting. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen lasten binnen en buiten een verdeelsleutel. De verrekening van eventuele besparingen of nadelen binnen de geoormerkte kosten van de verdeelsleutel, die de werkorganisatie realiseert, vindt plaats op basis van deze verdeelsleutel. Als gevolg daarvan kunnen middelen naar rato terugvloeien naar of - andersom - ten laste komen van de individuele gemeentelijke begrotingen.

De verdeelsleutel is in 2024 herijkt en door de beide colleges bijgesteld met ingang van 1 januari 2024. De verdeelsleutel is tot een bedrag van € 33.900.000 gebaseerd op de verhouding tussen de hoogte van de ingebrachte budgetten door de beide gemeenten bij de start van de WDW (Wijchen 64,8%, Druten 35,2%). Alle kosten boven het bedrag van € 33.900.000 worden verdeeld op basis van inwoneraantallen (Wijchen 68,0%, Druten 32,0%).

Om de berekening van de verdeelsleutel zo zuiver mogelijk te maken, worden buiten de verdeelsleutel budgetten ingebracht, waarbij de gemeenten Druten en Wijchen duidelijk anders georganiseerd zijn. Voorbeelden hiervan zijn de buitendienst en het zwembad (personeel). Afwijkingen van kosten buiten de verdeelsleutel worden specifiek verrekend met de desbetreffende gemeente.

In hiernavolgende tabel worden zowel de structurele als de incidentele baten en lasten (binnen en buiten de verdeelsleutel) in beeld gebracht.

Overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	**Jaarverslag 2023**	**Begroting 2024**	**Jaarverslag 2024**	**Verschil**
Totaal baten	€ 49.665	€ 51.235	€ 53.312	€ 2.077
Totaal lasten	€ 49.567	€ 51.037	€ 52.859	-€ 1.822
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	**€ 98**	**€ 198**	**€ 453**	**-€ 255**
Onttrekking bestemmingsreserves	-€ 98	-€ 198	-€ 453	€ 255
Gerealiseerd resultaat	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

In bovenstaand resultaat is de afrekening van € 466k retour naar de gemeenten reeds verwerkt.

1.4 Wat hebben we bereikt?

Algemeen
De veranderopgave van de WDW ligt in het bereiken van meerwaarde op de doelstellingen. Daarvoor voert de WDW op meerdere niveaus in de organisatie veranderingen door. Op hoofdlijn liggen deze op het gebied van digitalisering en ICT, efficiëntere en geharmoniseerde werkprocessen en ontwikkeling van medewerkers voor wat betreft houding, gedrag en vaardigheden. Dit hebben we o.a. vorm gegeven via ons Actieplan Doorontwikkeling WDW waarvan 75% van de activiteiten de afgelopen jaren is gerealiseerd.

De veranderingen in de samenleving en dus ook in de dienstverlening gaan snel. Verwachtingen nemen toe en inwoners en ondernemers worden steeds mondiger. Dit betekent dat ook onze dienstverlening en de vaardigheden van onze medewerkers continue aandacht vragen.
Hierin hebben we belangrijke stappen gezet met o.a.:

- de verdere realisatie van de WDW Academie;
- het verplicht onboardingsprogramma voor nieuwe medewerkers;
- de verdere realisatie van de Agenda Dienstverlening;
- de eerste start met het structureel monitoren van klantsignalen;
- het participatieplatform;
- de chatbot met livechat
- de eerste stappen in het werken vanuit de bedoeling
- de ontwikkeling van een vaste werkwijze in projectmatig en opgavengericht werken. de implementatie van microsoft office 365

Organisatie en zelforganisatie
In het Actieplan Doorontwikkeling WDW is vastgesteld dat zelforganisatie maatwerk vraagt. We streven erna dat mensen zoveel mogelijk zelforganiserend werken binnen de vastgestelde kaders en prioritering. Maar we hebben ook geleerd dat dit niet overal & altijd kan. Waar nodig hebben we hulpstructuren toegevoegd. Bijvoorbeeld met een teammanager of coördinator of door inhoudelijke senior of strategische capaciteit toe te voegen. Ook vervult de domeinmanager en het MT een meer proactieve rol in de kaderstelling en ondersteuning van teams.

2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de Gemeenschappelijke Regeling WDW om onvoorziene niet-structurele financiële tegenvallers op te kunnen vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten.

2.1 Waar liggen de financiële risico's?

Volgens artikel 15 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Druten-Wijchen (GR) ligt de financiële verantwoordelijkheid bij de beide gemeenten. De gemeenten dragen er zorg voor dat de werkorganisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te voldoen. De financiële risico's zijn dan ook voor rekening van beide gemeenten.

In totaal bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 1.323k. Dat bedrag is samengesteld uit de onderstaande (grootste) risico's voor de WDW. Het weerstandsratio bedraag 1,08 op basis van het eigen vermogen. Aangetekend moet worden dat het eigen vermogen geen algemene reserve betreft, maar alleen bestemmingsreserves.

Langdurig ziekteverzuim blijft een punt van aandacht voor iedere organisatie. Als ziekteverzuim langdurig is, wordt daarvoor ingehuurd. De WDW heeft middelen om inhuur ten gevolge van ziekteverzuim op te vangen (€ 250k). Aanvullend op deze middelen zijn voor 2021 t/m 2023 respectievelijk (€ 430k, € 287k, en € 143k) opgenomen. Vanaf 2024 zijn hier geen aanvullende middelen meer voor beschikbaar gesteld. Uitgangspunt daarbij is dat de dalende trend zich doorzet. Het risico bestaat echter dat dit onvoldoende in de praktijk wordt gebracht.
Kans: 50%
Financieel gevolg: € 750k
Risico: € 375k

Met de invoering van de AVG loopt de WDW risico. Op het moment dat er een incident plaatsvindt met overtreding van de AVG kan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) een boete opleggen. De kans daarop is klein. De AP gaat in geval van een datalek eerst in gesprek met partijen voordat een officieel onderzoek wordt gestart. Als er eventueel een officieel onderzoek wordt gestart hoeft dat niet te leiden tot een boete. Een boete opleggen gebeurt alleen in het uiterste geval. De boete kan oplopen tot 4% van de "wereldwijde" omzet met een maximum van € 20mln.
Kans: 10%
Financieel gevolg: € 1,3mln
Risico: € 130k

De afgelopen jaren heeft de WDW op verschillende onderwerpen (corona, vluchtelingen Oekraïne) een crisisorganisatie opgezet. Momenteel is het programma VIH (Vluchtelingen, Internationale werknemers en Huisvesting) actief. Het inzetten van vast personeel op deze taken leidt ertoe dat extra personeel nodig is om de bestaande taken uit te kunnen voeren. Het risico bestaat dat de organisatie onvoldoende gecompenseerd wordt hiervoor.
Kans 10%
Financieel gevolg: € 300k
Risico: € 30k

De begroting van de WDW wordt in een vroegtijdig stadium opgesteld. De CAO is op dat moment nog niet afgesloten voor het begrotingsjaar. Het risico bestaat dat de CAO hoger uitpakt, dan de indexatie waarmee in de begroting is rekening gehouden. We berekenen het risico, uitgaande van 2% hogere stijging dan opgenomen in de begroting
Kans 50%
Financieel gevolg: € 850k
Risico: € 425k.

In de begroting van de WDW gaan we uit van de laatst bekende indexatiecijfers uit de circulaire van het rijk. De kans bestaat dat contracten afgesloten worden, met een hogere indexatie. We berekenen het risico op 2% hogere indexatie dan aangenomen in de begroting.
Kans 25%
Financieel gevolg: € 130k
Risico: € 33k

Gemeenten zijn zich aan het voorbereiden op het ravijn vanaf 2026, wanneer het rijk met ingrijpende kortingen op het gemeentefonds komt. Het risico bestaat dat de WDW een taakstelling opgelegd krijgt om de ontstane structurele tekorten bij de deelnemende gemeenten op te vangen. We gaan bij de berekening uit dat 6% korting op het gemeentefonds wordt doorberekend naar de WDW.
Kans 10%
Financieel gevolg: € 3,3 miljoen
Risico: € 330k.

Volgens artikel 19 van de GR worden reserves en voorzieningen overeenkomstig de door het bestuur daartoe uitgevaardigde richtlijnen gevormd. Deze richtlijnen zijn opgenomen in de nog door het bestuur vast te stellen Nota reserves en voorzieningen.
De werkorganisatie houdt in haar begroting rekening met bestemmingsreserves ter afdekking van toekomstige tekorten en met afschrijvingsreserves ter afdekking van kapitaallasten.

2.2 Kengetallen financiële positie

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn kengetallen voor de financiële positie benoemd. Deze kengetallen moeten verplicht worden opgenomen in deze paragraaf.

Kengetallen:	Realisatie 2023	Begroot 2024	Realisatie 2024
Netto schuldquote	3,5%	5,3%	2,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	3,5%	5,3%	2,1%
Solvabiliteitsratio	12,1%	4,6%	18,6%
Structurele exploitatieruimte	-2,0%	0,0%	0,2%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Het voornaamste kengetal waarop gestuurd wordt binnen de WDW is de structurele exploitatieruimte. De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte Werkorganisatie Druten-Wijchen heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Voor 2024 presenteren we een licht positief percentage, omdat de afrekening van € 466k al in de cijfers is verwerkt. Voor afrekening met de gemeenten bedraagt de structurele exploitatieruimte in 2024 1,0%.

De netto schuldquote is vrij laag. Dat komt omdat er geen leningen lopen binnen de WDW. Alles wordt gefinancierd via de exploitatiebijdragen van de gemeenten.

De solvabiliteit is laag vanwege het feit dat de WDW door de gemeenten in beginsel maximaal wordt gedekt voor de jaarlijkse lasten. Wel is de solvabiliteit gestegen ten opzichte van 2023. De positieve kasstroom (zie EMU-saldo in hoofdstuk 10) heeft zicht geuit in een daling van de netto schuld (zie netto schuldquote) en heeft ruimte gecreëerd voor het doteren van reserves (zoals egalisatiereserve ICT voor een bedrag van circa € 400.000).

Ultimo 2024 is de financiële positie van de WDW, vanwege de lage solvabiliteit, in basis risicovol. Echter is dit voor de WDW geen probleem vanwege het feit dat het financieringsrisico volledig bij de gemeenten ligt.

3. Paragraaf Financiering

De paragraaf financiering gaat over de manier waarop de Werkorganisatie Druten Wijchen wordt gefinancierd en de risico's die zich daarbij voordoen. De Financiële verordening (o.g.v. artikel 212 Gemeentewet) bevat het beleid hiervoor.

3.1 Financiering

De beide gemeenten dragen er zorg voor dat de Werkorganisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen te voldoen. Op basis van de door het bestuur vastgestelde begroting ontvangen de gemeenten een factuur voor de bijdrage van het betreffende jaar. Deze bijdrage wordt in kwartaaltermijnen geïncasseerd. In 2024 zijn alle kwartaalbijdragen tijdig geïncasseerd en kon de Werkorganisatie aan haar verplichtingen voldoen.

De WDW neemt bij het aantrekken van middelen de kaders in acht zoals vastgelegd in de Treasurystatuten van de gemeenten Druten en Wijchen (o.g.v. artikel 10 van de Financiële verordening). In onderhavig boekjaar heeft de WDW geen externe financieringen aangetrokken. De deelnemende gemeenten zorgen voor het werkkapitaal van de WDW.
Er is geen sprake van rentelasten. De gehanteerde omslagrente is nihil.

3.2 Rekening courant

De Werkorganisatie heeft bij de Bank Nederlandse Gemeenten een rekening courant. Vooralsnog is hier geen kredietarrangement aan verbonden. Dit betekent dat een negatief saldo niet is toegestaan. In 2024 heeft dan ook geen roodstand plaatsgevonden.

Op grond van art. 2 Wet FIDO (Wet financiering decentrale overheden) worden overtollige liquiditeiten bij 's Rijks schatkist aangehouden. Op grond van art. 7, lid 2 Regeling schatkistbankieren decentrale overheden is op de Werkorganisatie Druten Wijchen voor de periode 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024 een drempelbedrag van € 1.000.000 van toepassing.

3.3 Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De Wet FIDO bevat een kasgeldlimiet en een renterisiconorm die een grens stelt aan financiering op korte termijn respectievelijk lange termijn.

Het is de Werkorganisatie niet toegestaan om een negatief banksaldo te hebben of anderszins geld te lenen. Daarom doet zich geen renterisico voor en zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet van toepassing.

4. Paragraaf Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering biedt inzicht in de beleidsvoornemens inzake de bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en beleid (waaronder de administratieve organisatie, treasury, planning en control en de interne controle) en facilitaire dienstverlening. De kwaliteit van onze bedrijfsvoering bepaalt mede het welslagen van onze dienstverlening.

Op hooflijnen streeft de WDW naar:
1. Het door ontwikkelen van de organisatie.
2. Systeemimplementatie, ICT-ontwikkeling, procesharmonisatie en procesverbeteringen.
3. De kwaliteit van Dienstverlening (dichtbij en op maat).
4. De doorontwikkeling van zelforganisatie.

Financiële rechtmatigheidsverantwoording
Met ingang van boekjaar 2023 moet de Werkorganisatie een (financiële) rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Met deze rechtmatigheidsverantwoording legt de directie expliciet verantwoording af (aan het bestuur) over de naleving van regels voor het financiële reilen en zeilen van de organisatie. Daarbij geeft de directie aan of de bestedingen (ontvangsten en uitgaven) van de Werkorganisatie hebben plaatsgevonden conform de geldende financiële wet- en regelgeving.
In principe verschuiven daarmee een aantal werkzaamheden van de accountant naar de Werkorganisatie zelf. Dit leidt tot meer werkzaamheden binnen de interne controle van de Werkorganisatie. We schatten op dit moment in dat we de invoering van de financiële rechtmatigheidsverantwoording binnen de huidige formatie kunnen uitvoeren.

In 2024 is geen sprake van rechtmatigheidsfouten op de criteria begrotingsrechtmatigheid, voorwaardencriterium en misbruik- en oneigenlijk gebruik, die de verantwoordingsgrens (€ 535.090) conform de financiële verordening overschrijden. Zie hoofdstuk 6 Rechtmatigheidsverantwoording.

Qua begrotingsrechtmatigheid is een overschrijding op de lasten van € 1.822k gerealiseerd. Deze overschrijding wordt acceptabel bezien, omdat hier directe baten tegenover staan. Daarnaast heeft een dotatie plaats gevonden aan de egalisatiereserve ICT van € 154k, waar geen expliciet bestuursbesluit van heeft plaats gevonden. Hoewel het bestuur de toepassing van de egalisatiereserve heeft vastgesteld, was het bedrag van de door te schuiven implementatiekosten ICT 2024 naar 2025 op dat moment nog niet bekend.
De directe meeropbrengsten die de lastenoverschrijding direct compenseren zijn in de basis ook onrechtmatig, tenzij tijdig gecommuniceerd met het bestuur. We bezien het opnemen van deze passage in het jaarverslag als tijdig melden. Het bestuur neemt hier kennis van medio april in de concept jaarrekening, alvorens de jaarrekening definitief wordt vastgesteld in juli.

Er zijn rechtmatigheidsfouten op het voorwaardencriterium geconstateerd die de rapportagegrens (€ 26.755) conform de financiële verordening overschrijden.
Het gaat hierbij om een totaalbedrag van € 193.000, verdeeld over de volgende 2 onderwerpen:
- onterecht niet Europees aanbesteden van inhuur van personeel (bedrag 2024: € 117.000): in de jaarrekening van 2023 hebben we rechtmatigheidsfouten geconstateerd en verantwoord ten aanzien van het onterecht niet Europees aanbesteden van inhuur van personeel. Voor 4 van deze ingehuurde medewerkers liep het contract van 2023 door in begin 2024. De kosten die hiermee gemoeid zijn in 2024 (zijnde € 117.000), zijn daarmee in 2024 ook onrechtmatig. Na constatering van deze onrechtmatigheden gedurende 2023,

is direct actie ondernomen en is gestart met het herinrichten van het inhuurproces. Op 28 februari 2024 heeft het MT een vernieuwd centraal inhuurproces vastgesteld, waarbij team Inkoop alle trajecten van inhuur personeel gaat begeleiden. Daarmee verwachten wij het risico op toekomstige onrechtmatige inhuur van personeel in voldoende mate te beperken. Momenteel lopen er met betrekking tot inhuur van personeel geen 'onrechtmatige' contracten;
- onterecht niet Europees aanbesteden van de inkoop van (bio)brandstoffen voor onze voertuigen (bedrag 2024: € 76.000): bij het aangaan van het contract met de leverancier van de (bio)brandstoffen is er initieel vanuit gegaan dat het totale bedrag over 4 jaar onder de grens voor Europees aanbesteden zou blijven. Daarom is dit product op dat moment niet Europees aanbesteed. Deze inschatting is destijds – hoofdzakelijk als gevolg van de stijgende brandstofprijzen de afgelopen 4 jaren – te laag geweest in relatie tot de werkelijke kosten. Het gevolg is dat de kosten 2024 met betrekking tot de inkoop van (bio)brandstoffen als onrechtmatig worden aangemerkt, zijnde € 76.000.
Vanaf november 2024 is een Europese aanbesteding voor het inkopen van (bio)brandstoffen in voorbereiding. Deze wordt in maart/april 2025 gepubliceerd, waarmee deze onrechtmatigheid naar de toekomst toe is opgelost.

Er zijn daarnaast geen rechtmatigheidsfouten op het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium geconstateerd die de rapportagegrens (€ 26.755) conform de financiële verordening overschrijden.

Fraude
Fraude kan een groot effect hebben op de reputatie van de werkorganisatie en kan tot grote financiële schade leiden. Het bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit. Het bestuur is zich hier terdege van bewust, gezien de aanwezige diverse interne beheersingsmaatregelen – zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiële en niet-financiële indicatoren – om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. Om meer zekerheid te krijgen dat alle frauderisico's in beeld zijn en ter voorkoming van daadwerkelijke fraude is een (formele) frauderisicoanalyse opgesteld. Eind 2023 is een concept beleid t.a.v. Misbruik en Oneigenlijk gebruik en Fraude opgesteld die in 2024 is afgestemd met het MT van de WDW. Op basis van dit gesprek is besloten om dit beleid op te delen in beleid voor de WDW en beleid voor beide gemeenten. Dit zal in 2025 worden afgerond en ter vaststelling worden aangeboden aan het bestuur van de WDW en beide colleges.

Verder beschikt de werkorganisatie over beschreven procedures ten aanzien van de samenwerking met derden en een intern inkoop- en aanbestedingsbeleid. Er is voldoende controle technische functiescheiding in het betalingsproces, wat ervoor zorgt dat een betaling altijd door ten minste twee verschillende medewerkers wordt gecontroleerd alvorens er daadwerkelijk betaald wordt.
Om de onderkende frauderisico's van onterecht uitgaande gelden alsmede het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management verder te mitigeren is het niet mogelijk voor management/directie/bestuur om te betalen.

Zichtbare monitoring op de werking en naleving van het beleid is onderdeel van de verbijzonderde interne controle (hierna: VIC).
In de VIC worden onder andere de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van onderkende fraude- en corruptierisico's te mitigeren:
- Een detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat deze conform de geldende Europese aanbestedingsregels en Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed;
- Door middel van het uitvoeren van een steekproef vaststellen dat voor de facturen die in rekening zijn gebracht bij de werkorganisatie ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij;

- Door middel van het uitvoeren van een steekproef vaststellen dat de betalingen van deze facturen ook naar het juiste bankrekeningnummer zijn overgemaakt.

Op basis van de vorenstaande interne beheersingsmaatregelen alsmede de uitgevoerde VIC zijn geen aanwijzingen van fraude en/of corruptie naar voren gekomen in 2024.

Informatiebeleidsplan
Het huidige 'IBP 2022-2025' van de WDW en gemeenten Druten en Wijchen is bestuurlijk vastgesteld eind 2022. Feitelijk zijn we daardoor in 2023 pas begonnen met de uitvoering. We zijn dus 2 jaar op weg, maar zouden volgens deze planning eigenlijk vanaf 2026 een nieuw IBP moeten hebben. We hebben echter gemerkt dat het proces om te komen tot het huidige IBP erg intensief is geweest en we voor ons gevoel pas net op weg zijn met dit IBP. We constateren dat de ambities en speerpunten uit het huidige IBP nog onveranderd en actueel zijn, ondanks soms snelle veranderingen in de ICT-wereld.

De enige grote nieuwe ontwikkeling is de opkomst van AI sinds eind 2022 (doorbraak Chat GPT). Deze ontwikkeling nemen wij al mee in het huidige projectenportfolio. Niet als een apart negende thema (zie verderop), maar als nieuwe kans binnen alle thema's en speerpunten die we hebben geformuleerd. Enerzijds gedreven vanuit de bestuurlijke interesse vanuit met name de gemeenteraad in Wijchen, maar ook vanuit onze eigen ambities om de kansen van deze nieuwe techniek te benutten. Waarbij we zorgvuldig zijn in de manier waarop we AI inzetten, in lijn met onze voorlopige beleidsstandpunten over AI.

Projectenportfolio
Onderstaand een overzicht van de thema's en de belangrijkste projecten die per thema zijn gerealiseerd in de periode van 2021 tot heden of nog onderhanden zijn in 2025. Is het nog onderhanden dan is dit weergegeven met: (2025, 2025 en verder) Dus ook al deels voordat het IBP van kracht is sinds 2023. Omdat we voor 2023 geen IBP hadden, vinden we het relevant deze projecten ook te benoemen en een plek te geven binnen de thema's. Omdat we vanaf 2021 een aantal grote en belangrijke WDW-harmonisatieprojecten hebben uitgevoerd. Hiermee hebben we een grote inhaalslag gemaakt om ons ICT landschap te harmoniseren voor de WDW.

1. We verstevigen de burgerparticipatie
    a. Aanbesteding van digitale toolbox voor inwonerparticipatie
2. We verbeteren de digitale dienstverlening[1]
    a. Verbeterde digitale toegankelijkheid van onze websites
    b. Nieuwe e-formulieren websites
    c. Implementatie ID-Burger (snelle en eenvoudige controle ID bewijzen)
    d. Eerste versies van Chatbot websites en Livechat. Worden doorontwikkeld in 2025
    e. Klant contact monitoring
    f. Invoering Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV) / Omni-channel concept (2025)
3. We gaan meer en digitaler (samen)werken
    a. Aanbesteding en implementatie digitale handtekening
    b. Aanbesteding en implementatie anonimiseringsoftware

[1] Voor het thema 'digitale dienstverlening' sluiten we aan bij het programma Agenda dienstverlening. De projecten en budgetten om deze projecten te realiseren zijn (deels) al opgenomen in dit programma.

    c. Verdere invoering van werken met Microsoft 365, waaronder MS Teams, uitfaseren netwerkschijven, digitale vaardigheden (2025 en verder)
4. We gaan meer datagedreven werken
    a. Open data platform 'Druten Wijchen in cijfers'
    b. Regionale aanbesteding datawarehouse (2025)
    c. AI pilots, waaronder invoering audiotranscriptie software voor notulen raadsvergaderingen en hulpsoftware voor opstellen zienswijzen omgevingsplan (2025 en verder)
5. We optimaliseren onze ICT voorzieningen
    a. Cloudgang (naar SaaS) van diverse applicaties bij natuurlijke vervangingsmomenten; verminderen afhankelijkheid Citrix omgeving iRvN
    b. Invoering Selfserviceportaal meldingen iRvN
    c. Implementatie sjablonengenerator voor documentcreatie
    d. Harmonisatie e-Herkenningsmiddelen
    e. Implementatie Office 365 binnen Citrix
    f. Aanbesteding en implementatie Telemetriesysteem
    g. Regionale tenantsplitsing Microsoft 365 (2025)
    h. Aanbesteding en implementatie GT Connect 2 via iRvN (nieuw regionaal telefonieplatform) (2025)
6. We verbeteren onze informatiehuishouding
    a. Aanbesteding, implementatie en harmonisatie van applicaties sociaal domein
    b. Aanbesteding, implementatie en harmonisatie van applicaties burgerzaken en gegevensdistributie
    c. Aanbesteding en invoering nieuwe Omgevingswet applicaties (VTH, Omgevingsplan, toepasbare regels)
    d. Aanbesteding en invoering contractmanagement systeem
    e. Aanbesteding en invoering systeem meldingen openbare ruimte
    f. Aanbesteding en invoering HRM applicatie
    g. Aanbesteding en invoering BAG applicatie
    h. Aanbesteding en invoering Geografisch Informatiesysteem
    i. Aanbesteding en invoering software P&C cyclus
    j. Uitgewerkte en actueel bijgehouden informatie architectuur
    k. Diverse conversies van data van uitgefaseerde applicaties naar JOIN
    l. Aanbesteding en implementatie financiële applicatie (vervanging Key2Financien) (2025-2026)
    m. Visie op zaakgericht werken inclusief aanbesteding en implementatie zaaksysteem (vervanging JOIN) (2025-2027)
    n. Invoering Wet Open Overheid (WOO) (2025 en verder)
7. Onze organisatie is voorbereid en ingericht
    a. Implementatie digitaal platform WDW Academie
    b. Diverse workshops, trainingen, e-learnings en digitale vaardigheden binnen WDW academie, gerelateerd aan ICT en informatievoorziening
    c. ICT deel nieuw instroom-doorstroom-uitstroom proces medewerkers
    d. Hybride vergadermiddelen overlegruimtes en specifieke nieuwe digitale voorzieningen voor burgerzaken en griffies
    e. Regionale strategische i-agenda (2025 en verder)
8. We versterken onze informatiebeveiliging en privacy
    a. Bewustwordingsprogramma, e-learnings WDW Academie.
    b. ISMS systeem (beheersysteem op informatieveiligheidsmaatregelen) (2025)

[1] Voor het thema 'digitale dienstverlening' wordt aangesloten bij het programma Agenda dienstverlening. De projecten en budgetten om deze projecten te realiseren zijn (deels) al opgenomen in dit programma.

Het projectenportfolio dat onder het IBP valt blijft ondertussen continu in beweging. Er worden projecten afgerond en er komen tussentijds nieuwe projecten bij. Nieuwe projecten blijken tot nu toe prima toe te voegen onder de thema's die we hebben gedefinieerd en de ambities en speerpunten die we binnen die thema's hebben. Verlenging van de looptijd van het IBP wordt in 2025 nader bezien omdat nieuwe projecten in lijn zijn met de 8 actuele thema's. In 2024 is ruim € 0.4 mln uitgegeven op IBP waar € 0.6 mln begroot was. Het surplus zal worden gereserveerd als uitloop naar 2025. Het algeheel beeld is dat de meerjarenbegroting IBP nog steeds in lijn is met uitvoering en kosten met een enkele uitloop naar 2026.

<u>WOO</u>
De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. De wet is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur en bepaald welke informatie een gemeente actief moet publiceren en welke gegevens een burger achteraf alsnog kan opvragen om te laten publiceren.
Dit noodzaakt grote veranderingen in het informatiemanagement van de organisatie, de procesinrichting en het beheer van informatie binnen deze processen, en belangrijker; het gedrag van haar ambtenaren.
De nodige wijzigingen in het informatiemanagement, de procesinrichting en het informatiebeheer worden meegenomen in een nieuw programma 'Informatie op orde' in 2025.

In 2024 is het verloop van het behandelen van Woo-verzoeken actief gemonitord wat moet leiden tot het aanpakken van zwakke plekken in het proces. Sinds 2022 zijn het aantal verzoeken voor de WDW en de gemeenten bijna verdubbeld, waardoor kwetsbaarheden in het proces sneller zichtbaar worden. Er wordt nu voornamelijk gekeken naar manieren om het aantal verzoeken te verminderen (o.a. door beter en sneller contact).

Op 1 november 2024 is de eerste tranche van informatie die openbaar moet worden onder de Woo ingegaan. Beide gemeenten en de werkorganisatie voldoen hieraan.
Voor de tweede tranche zijn er vertragingen op rijksniveau. De WDW is in kaart aan het brengen welke documenten gepubliceerd moeten worden, en hoe wij de ambtenaren daarin het beste kunnen ondersteunen. In 2027 moet de WOO geïmplementeerd zijn, met nog 3 jaar extra voor het op orde krijgen van het informatiebeheer.

<u>Archiefbewerkingstraject</u>
In het archiefverslag van 2022 van de gemeentearchivaris is geconstateerd dat enkele archiefverzamelingen wettelijk gezien overgebracht moeten worden richting onze archiefbewaarplaats, het Regionaal Archief Nijmegen (RAN) zodat deze archieven openbaar en toegankelijk zijn voor informatiezoekenden
In 2024 is een aanbestedingsprocedure opgestart en is een geschikte partij gevonden. Deze partij is in juli 2024 gestart met de opdracht en de verwachting is dat dit uiterlijk eind 2025 is afgerond.
In de tweede helft van 2024 is gestart met het bewerken van de archieven en het ompakken van de archieven naar geschikt materiaal. De fysieke werkzaamheden van Wijchen zijn klaar, naar verwachting zal de bewerking van Druten in het eerste kwartaal van 2025 worden afgerond.
Als de bewerking klaar is, moeten door zowel het RAN als door team Informatiebeheer de opgestelde inventarissen en de vernietigingslijsten worden goedgekeurd. Als deze goedkeuring is verleend, kunnen de archiefverzamelingen van de juiste etiketten worden

voorzien en kunnen de archieven naar het RAN worden overgebracht waarna het project is afgerond. De verwachting is dat het project conform plan en vastgesteld budget wordt uitgevoerd.

Inhuurproces

In de loop van 2024 heeft er een wijziging van het inhuurproces plaatsgevonden. Deze wijziging heeft plaatsgevonden omdat het eerdere proces inefficiënt functioneerde, en omdat rechtmatigheid en inkopen binnen de financiële kaders onvoldoende geborgd was. De coördinatie van het proces is overgegaan van P&O naar inkoop. De domeinmanager heeft de verantwoordelijkheid over alle inhuur binnen zijn/haar domein en betrekt de P&O-adviseur en financieel adviseur vroegtijdig, zodat op voorhand duidelijk is welke inhuurbehoefte bestaat en welke financiële ruimte aanwezig is.
Deze wijziging heeft onder meer als gevolgen:

- Rechtmatig inkopen:
  Door inkoop de coördinatie over het inhuurproces te geven, is de rechtmatigheid van onze inkopen beter geborgd. De eerste resultaten hiervan zijn al zichtbaar in de tussentijdse spendanalyse.
- Juridische zekerheid:
  Bij nieuwe inhuurkrachten wordt er standaard gebruik gemaakt van onze eigen contractformats en algemene inkoopvoorwaarden. In het verleden werden vaak contracten en voorwaarden van leveranciers geaccepteerd, wat juridische en financiële risico's met zich meebrengt.
- Beter ‘in control’ over onze inhuur
  Er is in een register allerlei informatie vastgelegd over de inhuurkrachten bij onze organisatie, waardoor wij makkelijk (periodieke) controles kunnen uitvoeren op o.a. looptijden (aflopende contracten) en werkelijke urenbesteding. Tevens is informatie over het type inhuur makkelijk te raadplegen.

Zoals in het voorwoord aangegeven hebben deze maatregelen zichtbaar en aantoonbaar bijgedragen tot een kwalitatief beter ingericht inkoop, lees inhuurproces. Er wordt tijdig gecommuniceerd over de afloop van de contracten en afstemming gezocht over nut en noodzaak van verlengingen.

WDW Academie

De WDW Academie is in 2024 sterk doorontwikkeld. Een belangrijke component hiervan betreft de ontwikkeling van een breed scala aan nieuwe trainingen om interne kennis binnen de organisatie verder te promoten. Denk hierbij aan trainingen op het gebied van politiek-bestuurlijke sensitiviteit, projectmatig werken, werken vanuit de bedoeling, informatieveiligheid en privacy, arbo en veiligheid, gemeentelijke financiën en participatie. Deze trainingen hebben vorm gekregen door een uitgebreide inventarisatie van de opleidingsbehoeften die bij de teams op de werkvloer heersen. Deze trainingen zijn gecategoriseerd in nieuwe maar ook deels verplichte ‘leerlijnen’ om het aanbod overzichtelijk en aantrekkelijk weer te geven.
Verder is het aanbod van externe trainingen verder uitgebreid. Waar mogelijk wordt aan (interne) deelnemers van deze trainingen gevraagd om de getrainde informatie zelf te gaan onderwijzen in de organisatie. Dit traject is onder meer gestart bij projectmatig werken en werken vanuit de bedoeling, om zo op kostenefficiënte wijze kennis en vaardigheden in de organisatie te brengen en hier te borgen.
Door de uitbreiding van het aanbod en de nieuwe categorisering is het gebruik van de WDW Academie organisatiebreed gemiddeld met 14% gestegen ten opzichte van 2023, . Eind 2024 maakte gemiddeld 70% van de medewerkers minimaal 2 keer per jaar gebruik van het opleidingsaanbod van de WDW Academie, en 36% zelfs 4 keer of vaker. Met het her-implementatietraject van de WDW Academie dat in 2024 gestart is bij de leverancier van de software werken we hard om het gebruik nog verder te vergroten.

Onboardingsprogramma

In 2024 is er een onboardingsprogramma gemaakt voor nieuwe medewerkers van de binnendienst, zodat deze medewerkers een warm welkom ervaren met eenzelfde inwerkprogramma als bij de WDW. Er zijn twee leerlijnen gemaakt: "Welkom bij de WDW" en "Veilig Werken". Met deze leerlijnen leren nieuwe medewerkers de organisatie en haar medewerkers goed kennen en ontvangen ze training in noodzakelijke kennis en vaardigheden. Hiervoor worden verschillende middelen ingezet: e-learnings, fysieke bijeenkomsten, naslagwerken en een interactieve introductiegids. Vanaf 1 november 2024 is dit een verplichting geworden voor startende interne medewerkers. De WDW academie is het platform voor deze leerlijn. Vooraf zijn er informatiebijeenkomsten over het onboardingsprogramma gehouden voor buddy's en geïnteresseerden. Er wordt gewerkt met checklisten voor zowel de nieuwe medewerker, de manager als de buddy om te monitoren of het programma volledig doorlopen wordt. De intranetsite Wendi is hierop ingericht waardoor informatie sneller beschikbaar en vindbaar is. Bij P&O worden maandelijks informatiebijeenkomsten georganiseerd waarbij uitleg wordt gegeven over alle mogelijkheden binnen Motion en is er tijd om vragen te stellen en feedback te geven.

5. Paragraaf verbonden partijen

Binnen de context van de gemeenschappelijke regelingen heeft de WDW de formeel juridische status van een bedrijfsvoeringorganisatie. Verbonden partijen van de WDW zijn de gemeenten Druten en Wijchen, met dien verstande dat geen sprake is van zuivere verbonden partijen in de zin van de BBV.

Jaarrekening

Jaarrekening

6. Rechtmatigheidsverantwoording

6.1 Inleiding

Tot en met 2022 gaf de accountant naast de getrouwheid een oordeel over de rechtmatigheid van de WDW. Met ingang van 2023 geeft de directie een rechtmatigheidsverantwoording af. Het bestuur heeft hiervoor regels vastgelegd in de financiële verordening 2023.

6.2 Verantwoordelijkheid directie

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd.

Dit houdt in dat de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 13 maart 2025 vastgestelde normenkader van relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 535.090. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

6.3 Bevindingen

De directie stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 2.169.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 535.090. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens de directie overigens een bedrag van € 1.822.000 acceptabel op basis van door het bestuur vastgestelde afspraken. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

A	Begrotingsonrechtmatigheid	Bedrag	(Bedragen x 1.000) Toelichting
A1	Overschrijding lasten programma 1	€ 1.822	
A2	Overschrijding investeringsbudgetten	€ -	
A3	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 154	
A4	Overige afwijkingen niet tijdig gewijzigd in de begroting/gemeld aan bestuur: Onderschrijding van de lasten op programma 1.	€ -	
A4	Overige afwijkingen niet tijdig gewijzigd in de begroting/gemeld aan bestuur: Onderschrijding van de baten op programma 1.	€ -	
A4	Overige afwijkingen niet tijdig gewijzigd in de begroting/gemeld aan bestuur: Overschrijding van de baten op programma 1.	€ -	
	Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**€ 1.976**	
	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel A1 t/m A4) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 1.822	
	De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	€ 154	
B	**Voorwaarden criterium**	**Bedrag**	**Toelichting**
B1	Niet naleven Europese aanbestedingsrichtlijnen	€ 193	
B2			
C	**M&O criterium**	**Bedrag**	**Toelichting**
C1	Geen bevindingen	€ -	
	Totaal onrechtmatigheden (A+B+C)	**€ 2.169**	
	Waarvan acceptabel	€ 1.822	
	Waarvan niet-acceptabel	€ 347	

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

7. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

7.1 Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente (BBV) daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover deze op balansdatum gerealiseerd zijn. Lasten en verliezen worden in acht genomen zodra deze bekend zijn geworden respectievelijk te voorzien zijn.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeid-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet gedacht worden aan componenten zoals verlofaanspraken en dergelijke.

7.2 Waarderingsgrondslagen balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingspijs verminderd met afschrijvingen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingspijs inclusief bijkomende kosten verminderd met bijdragen van derden en afschrijvingen, maar maximaal tegen (duurzaam) lagere marktwaarde.
Materiële vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van ingeschatte levensduur, waarbij geen restwaarden worden gehanteerd.

Uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar

De kortlopende vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.
Op grond van art. 2 Wet FIDO (Wet financiering decentrale overheden) worden overtollige liquiditeiten bij ’s Rijks schatkist aangehouden.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves, de bestemmingsreserves, de afschrijvingsreserves evenals het saldo van de rekening van baten en lasten.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening verwachte noodzakelijke uitgaven.

Normenkader
Op deze jaarrekening is het door het bestuur op 13 maart 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving van toepassing. Het normenkader betreft de inventarisatie van de relevante regelgeving. De inventarisatie beperkt zich tot regelgeving die relevant is voor financiële beheershandelingen.

7.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Baten en lasten
In de rekening worden de baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.
Mutaties van reserves worden conform de verslaggevingsvoorschriften afzonderlijk in de staat van baten en lasten gepresenteerd.

Vennootschapsbelasting
Gemeenschappelijke regelingen zijn belastingplichtig ‘indien en voor zover zij een onderneming drijven’. Indien sprake is van een ondernemingsactiviteit dient te worden beoordeeld of een vrijstelling van toepassing is. Indien de activiteiten van de WDW al kwalificeren als onderneming in fiscale zin, zijn de resultaten vrijgesteld op grond van de zogenoemde samenwerkingsvrijstelling. Deze vrijstelling is van toepassing indien is voldaan aan de volgende cumulatieve voorwaarden:
1. De activiteiten worden verricht voor de in het samenwerkingsverband deelnemende gemeenten;
2. Indien de gemeenten de werkzaamheden zelf zouden hebben uitgevoerd, zou geen sprake zijn van VPB-plicht;
3. De afnemers dragen naar rato van afname bij in de kosten (‘evenredigheidseis’).

De activiteiten van WDW voldoen aan deze voorwaarden. De activiteiten worden immers verricht voor de gemeenten Druten en Wijchen (deelnemers in het samenwerkingsverband) en de activiteiten zouden niet tot belastingplicht hebben geleid indien de gemeente de activiteiten zelf zou hebben verricht. In dat geval zou immers sprake zijn van interne activiteiten. Daarnaast voldoet de overeengekomen kostenverdeelsleutel aan de evenredigheidseis. Derhalve zijn de resultaten vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

8. Baten en lasten

8.1 Rekening van baten en lasten

In dit hoofdstuk zijn de totalen van alle baten en lasten per programma opgenomen. Op grond van de BBV zijn de cijfers per programma exclusief de mutaties in de reserves weergegeven. Dit geeft het gerealiseerd resultaat voor bestemming weer. Na verwerking van de mutaties in de reserves wordt ten slotte het gerealiseerd resultaat na bestemming weergegeven. In dit resultaat is de afrekening van € 466k naar de gemeenten reeds verwerkt.

Overzicht baten en lasten	Begroting 2024	Jaarverslag 2024	Verschil	Jaarverslag 2023
				Bedragen x (€ 1.000)
Baten binnen de verdeelsleutel				
Druten (35,2%)	11.933	11.933	0	12.618
Wijchen (64,8%)	21.967	21.967	0	23.228
Druten (32,0%)	2.050	1.835	-215	0
Wijchen (68%)	4.356	3.900	-456	0
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	352	1.374	1.022	1.736
Doorbelasting projecturen	386	460	74	490
Voorziening personeel	0	0	0	220
Bijdragen derden	206	1.142	936	883
Rente	150	163	13	243
Totaal baten binnen de verdeelsleutel	**41.400**	**42.774**	**1.375**	**39.418**
Baten buiten de verdeelsleutel				
Druten	3.097	3.327	230	3.630
Wijchen	6.192	6.167	-25	6.346
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	0	578	578	143
Bijdragen derden	546	465	-81	128
Totaal baten buiten de verdeelsleutel	**9.836**	**10.538**	**702**	**10.247**
TOTAAL BATEN	**51.235**	**53.312**	**2.077**	**49.665**
Lasten binnen de sleutel				
Loonsom	28.006	28.735	-729	25.935
Inhuur	5.070	5.107	-37	5.529
Overige personeelskosten	1.064	1.631	-567	1.200
Huisvesting	1.408	1.281	127	1.482
I&A	4.854	4.722	133	4.369
Overige kosten	799	846	-47	806
Totaal lasten binnen sleutel	**41.202**	**42.322**	**-1.120**	**39.320**
Lasten buiten sleutel				
Loonsom	7.003	6.750	253	7.106
Inhuur	1.794	2.508	-715	2.196
Overige personeelskosten	9	295	-287	33
Huisvesting	0	0	0	0
I&A	0	0	0	0
Overige kosten	1.030	984	46	912
Totaal lasten buiten sleutel	**9.836**	**10.538**	**-702**	**10.247**
TOTAAL LASTEN	**51.037**	**52.859**	**-1.822**	**49.567**
Gerealiseerd Totaal baten/Lasten	**198**	**453**	**255**	**98**
Dotatie aan reserves	-501	-650	-149	*-372*
Onttrekking aan reserves	303	197	-106	*274*
Totaal mutatie reserves	-198	-453	-255	-98
RESULTAAT	**0**	**0**	**0**	**0**

8.2 Baten en lasten per taakveld

Omschrijving (Bedragen x 1.000)	Jaarverslag 2023	Prim.begr. 2024	Actuele begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil
Baten					
0.10 Reserves	274	303	303	197	106
0.4 Overhead	49.422	48.408	51.085	53.149	-2.063
0.5 Treasury	243	0	150	163	-13
Totaal baten	**49.939**	**48.711**	**51.538**	**53.509**	**-1.971**
Lasten					
0.10 Reserves	372	250	501	650	-149
0.4 Overhead	49.567	48.461	51.037	52.859	-1.822
0.5 Treasury	0	0	0	0	0
Totaal lasten	**49.939**	**48.711**	**51.538**	**53.509**	**-1.971**
Resultaat van de rekening van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

8.3 Toelichting verschillen baten en lasten ten opzichte van begroting

Bedragen x (€ 1.000)	Binnen sleutel	Buiten sleutel Druten	Buiten sleutel Wijchen	Totaal ver-schil
Personeelskosten (voordeel t.o.v. begroting)	**-1.333**	**-226**	**-522**	**-2.081**
Personeel t.l.v. programmagelden Druten en Wijchen.	1.022	82	497	1.600
Doorbelasting projectenuren.	74	0	0	74
Bijdrage derden (o.a. detacheringen, loonkostensubsidies).	936	-37	-44	855
Saldo Personeelskosten na doorbelastingen (baten)	**699**	**-182**	**-68**	**448**
Toelichting verschillen personeelskosten				
Onderuitputting personeel, zoals in de tweede Bestuursrapportage ook is aangekondigd. Hoewel de bezetting richting eindejaar vrijwel volledig was, hebben we vanwege lagere inschaling en vacatureruimte in 2024 geld over kunnen houden.	796	70	-61	805
Nadeel op wijkbeheer, vanwege afname van het aantal beschikbare medewerkers uit het sociaal werkvoorzieningsschap, waarvoor duurdere inhuur ingezet is. De compensatie vanuit loonkostensubsidie dekt het verschil onvoldoende. Daarnaast is het groeizaam weer geweest, waardoor meer inzet is gepleegd om aan het gewenste kwaliteitsniveau te voldoen.	0	-252	-7	-259
De kosten voor onze arbodienst lager hoger dan aangenomen in de begroting	-138	0	0	-138
Het opleidingsbudget is met € 88k overschreden.	-88	0	0	-88
We hebben onze regionale inzet over voorgaande jaren nog kunnen factureren.	65	0	0	65
Overig	63	0	0	63
Huisvesting (voordeel t.o.v. begroting)	**127**	**0**	**0**	**127**
Voordeel op gas en elektra, door positieve afrekening 2023.	11	0	0	11

Bedragen x (€ 1.000)	Binnen sleutel	Buiten sleutel Druten	Buiten sleutel Wijchen	Totaal ver-schil
Voordeel op kosten catering / koffievoorzieningen. Sinds de coronaperiode en het structureel thuiswerken houden we hier geld op over. Dit nemen we mee bij de begroting 2026.	75	0	0	75
We hebben dit jaar minder meubilair hoeven te vervangen.	11	0	0	11
Voordeel op schoonmaak/reiniging.	20	0	0	20
Overig	10	0	0	10
I&A onderschrijding (voordeel t.o.v. begroting)	**133**			**133**
Een aantal (vervangings)investeringen zijn opgestart, maar nog niet afgerond in 2024. De implementatie van office365 is in z'n geheel doorgeschoven naar 2025. Hierdoor ontstaat in 2024 een voordeel van € 153k. Een bedrag van € 60k daarvan is doorbelast aan de gemeenten (specifieke software t.l.t. riolering) en zie je daardoor niet terug in het voordeel aan de lastenkant van ICT.	95			95
Voordeel op onderhoudskosten software	38			38
Overige kosten (voordeel t.o.v. begroting)	**-47**	**-47**	**93**	**-1**
Zoals begin 2024 al gemeld is de inwoners- en ondernemerspeiling is duurder geworden dan voorheen.	-37	0	0	-37
De kosten voor abonnementen zijn gestegen.	-24	0	0	-24
Voordeel op huisvestingskosten Werf Wijchen, vooral vanwege opbrengst zonnepanelen. In Druten zien we een hogere kostenpost schoonmaak i.v.m. met de interne verbouwing waarmee meer werkruimte is gecreëerd.		-19	50	31
Afwijking op de jaarlijkse kosten materieel en exploitatie voertuigen		-28	43	15
Overig	14			14
Rente (voordeel t.o.v. begroting)	**13**	**0**	**0**	**13**
De vergoeding van de aangehouden bedragen binnen het schatkistbankieren leidt tot rentebaten, meer dan waarmee in de begroting geen rekening was gehouden.	13	0	0	13
Reserves	**-255**			**-255**
Uitgestelde implementatiekosten software storten we in de egalisatiereserve ICT, voor uitvoering 2025.	-153			-153
Het frictiekostenbudget van €250k is niet volledig aangesproken, daardoor is de ontrekking uit de reserve ook lager dan begroot.	-102			-102
Bijdrage Druten Wijchen	**671**	**-230**	**25**	**466**
Bovenstaande afwijkingen leiden tot een verlaagde bijdrage van de deelnemende gemeenten ten opzichte van de begroting.	671	-230	25	466

Conclusie

Per saldo blijven de kosten binnen de verdeelsleutel binnen de vastgestelde begroting. Dit leidt tot een terugbetaling aan de deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Druten vallen de kosten buiten de sleutel hoger uit vanwege hogere kosten van het wijkbeheer. Dat leidt per saldo met het voordeel op de kosten binnen de verdeelsleutel tot een nabetaling van € 15k door de gemeente Druten.

8.4 Baten en lasten structureel versus incidenteel

Overzicht baten en lasten	Structureel			Incidenteel		
(Bedragen x 1.000)	Begroot	Werkelijk	Saldo	Begroot	Werkelijk	Saldo
Baten binnen de verdeelsleutel						
Druten (35,2%)	11.933	11.933	0	0	0	0
Wijchen (64,8%)	21.967	21.967	0	0	0	0
Druten (32,0%)	2.009	1.796	-214	41	41	0
Wijchen (68%)	4.269	3.813	-456	86	86	0
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	352	1.374	1.022	0	0	0
Doorbelasting projecturen	386	459	73	0	0	0
Voorziening personeel	-100	-113	-13	100	113	13
Bijdrage derden	206	1.142	936	0	0	0
Rente	150	163	13	0	0	0
Totaal baten binnen de verdeelsleutel	**41.173**	**42.534**	**1.362**	**227**	**240**	**13**
Baten buiten de verdeelsleutel						
Druten	3.097	3.327	230	0	0	0
Wijchen	6.083	6.058	-25	109	109	0
Doorbelasting personeel Druten Wijchen	0	578	578	0	0	0
Bijdrage derden	546	465	-81	0	0	0
Totaal baten binnen de verdeelsleutel	**9.727**	**10.429**	**702**	**109**	**109**	**0**
TOTAAL BATEN	**50.899**	**52.963**	**2.064**	**336**	**349**	**13**
Lasten binnen de sleutel						
Formatie in dienst	27.968	28.697	-729	38	38	0
Inhuur	4.821	5.058	-237	249	49	200
Overige personeelskosten	1.064	1.631	-567	0	0	0
Huisvesting	1.408	1.281	127	0	0	0
I&A	5.199	5.029	171	-345	-307	-38
Overige kosten	764	774	-10	35	72	-37
Totaal lasten binnen sleutel	**41.225**	**42.470**	**-1.245**	**-23**	**-148**	**125**
Lasten buiten sleutel						
Formatie in dienst	6.904	6.651	253	99	99	0
Inhuur	1.784	2.498	-715	10	10	0
Overige personeelskosten	9	295	-287	0	0	0
Huisvesting	0	0	0	0	0	0
I&A	0	0	0	0	0	0
Overige kosten	1.030	984	46	0	0	0
Totaal lasten buiten sleutel	**9.727**	**10.429**	**-702**	**109**	**109**	**0**
TOTAAL LASTEN	**50.951**	**52.898**	**-1.947**	**86**	**-39**	**125**
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	**-52**	**65**	**117**	**250**	**388**	**138**
Dotaties aan reserves	-1	0	1	-500	-650	-150
Onttrekkingen aan reserves	53	-30	-83	250	227	-23
Inzet bestemmingsreserve	52	-30	-82	-250	-423	-173
Gerealiseerd resultaat	**0**	**35**	**198**	**0**	**-35**	**-35**

De onder incidenteel verantwoorde lasten betreffen de uitgaven voor de incidenteel beschikbaar gestelde budgetten. Hieronder een uiteenzetting van de verschillende onderdelen, met de afwijking t.o.v. het beschikbaar gestelde bedrag.

Bedragen x € 1.000	Primitief 2024	Begrotings-wijziging	Begroot actueel	Realisatie	Saldo
Bijdrage Druten en Wijchen binnen sleutel	140	-13	127	127	0
Bijdrage buiten sleutel Wijchen	51	58	109	109	0
Bijdrage buiten sleutel Druten	0	0	0	0	0
Berap 2: Renteopbrengsten 2024		100	100	113	13
Totaal baten	**191**	**145**	**336**	**349**	**13**
Integraal plan - Informatiebeleidsplan	105		105	105	0
Inwoners- en ondernemingspeiling	35		35	72	-37
Kasteel coördinator Wijchen	51		51	51	0
Berap2 2023: Formatie kabels en leidingen		49	49	49	0
Berap2 2023: begeleiden realisatie flexwoningen		10	10	10	0
Berap2 2023: Dienstverlening dichtbij		23	23	23	0
Berap2 2023: Uitbr formatie beheer kasteel Wijchen		25	25	25	0
Knelpuntennotitie: Uitbreidingen BOA coördinatie		38	38	38	0
Knelpuntennotitie: inhuur		200	200	0	200
Berap 1: Bijstelling ICT		-200	-200	-162	-38
Berap 2: egalisatiereserve ICT opvangen binnen budget		-250	-250	-250	0
Totaal lasten	**191**	**-105**	**86**	**-39**	**125**
Dotaties reserves					
Frictiekosten personeel	-250		-250	-246	4
Kwaliteitsfonds	0		0	0	0
Egalisatiereserve ICT (beslisnota Berap 2)	0	-250	-250	-404	-154
Onttrekkingen reserves					0
Afschrijvingsreserve ICT	0		0	0	0
Reserve verlof	0		0	83	83
Frictiekosten personeel	250		250	144	-106
Saldo Reserves	**0**	**-250**	**-250**	**-423**	**-173**
Saldo incidenteel	**0**	**0**	**0**	**-35**	**-35**

9. Balans en toelichting

Dit betreft de balans inclusief resultaatverdeling.

Activa (x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Materiële vaste activa met een economisch nut		
Gebouwen	599	573
Vervoermiddelen	898	978
Machines, apparaten en installaties	621	628
Overige mat. vaste activa	911	1.275
Totaal vaste activa	**3.029**	**3.454**
Vlottende activa		
Uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	1.330	1.846
Schatkistbankieren	2.391	2.077
Totaal uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar	**3.721**	**3.923**
Liquide middelen		
Banksaldi	503	688
Totaal liquide middelen	**503**	**688**
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	104	191
Nog te ontvangen bedragen	295	471
Totaal Overlopende activa	**399**	**662**
Totaal generaal	**7.652**	**8.727**

Passiva (x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserves	0	0
Bestemmingsreserves	1.177	755
Afschrijvingsreserve	248	301
Resultaat boekjaar	0	0
Totaal eigen vermogen	**1.425**	**1.056**
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's		
Voorziening personele verplichtingen	501	682
Totaal voorzieningen	**501**	**682**
Vlottende passiva		
Netto-vlott. schulden met rentetyp. looptijd < 1 jaar		
Crediteuren	993	1.341
Omzetbelasting	0	117
Overige schulden	2.645	2.629
Totaal vlottende passiva	**3.638**	**4.087**
Overlopende passiva		
Schulden aan openbare lichamen	1.358	2.324
Vooruit ontvangen bedragen Rijk	417	306
Overige vooruit ontvangen bedragen	0	18
Vooruit gefactureerde bedragen	0	0
Overige nog te betalen bedragen	313	254
Totaal Overlopende passiva	**2.088**	**2.902**
Totaal generaal	**7.652**	**8.727**

9.1 Activa

Vaste activa

Materiele vaste activa

Dit betreffen materiële vaste activa met een economisch nut: gebouwen, vervoermiddelen, machines en overige investeringen.

Recapitulatie verloop vaste activa

	Bedragen (x € 1.000)					
Omschrijving	**Boekwaarde 1-1-2024**	**Investe-ring**	**Aanschaf-waarde des-investering**	**Cum. Afschrijving des-investering**	**Afschrijvingen**	**Boekwaarde 31-12-2024**
Materiele vaste activa met een economisch nut						
Gebouwen	573	26	-	-	-	599
Vervoermiddelen	978	132	-145	145	-212	898
Machines, apparaten en installaties	628	89	-	-	-96	621
Overige	1.275	27	-151	151	-391	911
	3.454	274	-296	296	-699	3.029
Totaal vaste activa	**3.454**	274	-296	296	-699	**3.029**

Waardering en afschrijving vaste activa

Investeringen boven een bedrag van € 20.000 worden geactiveerd.

Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de verwachte economische levensduur, variërend van 5 tot 20 jaar:
Transportmiddelen > 3.500 kg: 6-10 jaar
Transportmiddelen < 3.500 kg: 7 jaar
Aanhangers: 15 jaar
Ondersteunende middelen openbare werken: 6-20 jaar
ICT software: 5 jaar
Gebouwen: 20 tot 40 jaar.

De in 2018 door de deelnemende gemeenten ingebrachte activa volgen de afschrijvingstermijnen zoals bepaald bij aanschaf door de betreffende gemeenten.

Investeringen versus kredieten

In onderstaande tabel zetten we de investeringen van 2024 af tegen de opgenomen kredieten in de begroting.

Investering (in €)	Begroting	Realisatie	Restant
Voertuig 7: Buitenploeg VZZ-89-Z	39.558	34.312	5.246
Voertuig 18: Landmeten V-73-GXL electrisch	40.000	37.195	2.805
Voertuig 5: Piket Centrale taken V-79-JNZ	40.000	0	40.000
Verbouwing hybride werken	27.000	25.617	1.383
Thuiswerkplek	328.000	89.219	238.781
Geo-basisregistraties en ruimtelijke info	9.490	12.480	-2.990
Harmonisatie sociaal domein vanaf 2022	13.145	13.145	0
Conversies archiefbescheiden naar JOIN	10.570	1.350	9.220
Reserve strooivoertuig (verv. Iveco VX-848-H)	60.000	59.995	5
Strooier 2: Aanhangwagenstrooier SH 3800 trekke	40.000	0	40.000
	607.763	**273.314**	**334.449**

We zien een tweetal (voertuig 5 en strooier 2) begrote kredieten doorschuiven naar 2025. De thuiswerkplek is een doorlopend krediet voor de medewerkers, die in het kader van flexibel werken kunnen kiezen uit een aantal faciliteiten die het arbo-proof thuiswerken bevorderen. Voor de ICT-projecten geldt dat we vooral investeren in SAAS oplossingen, die niet geactiveerd worden.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar;

Het saldo betreffende openbare lichamen per ultimo boekjaar betreft:

Bedragen x € 1.000		
Omschrijving	**31-12-2024**	**31-12-2023**
Te ontvangen openbare lichamen	*1.329*	*1.845*
Overige debiteuren	*1*	*1*
	1.330	1.846
Voorziening dubieuze debiteuren	-	-
	1.330	**1.846**

Binnen de te ontvangen bedragen openbare lichamen is voor een bedrag van € 513.000 te vorderen omzetbelasting opgenomen (2023: € nihil).

Schatkistbankieren

Voor de periode 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024 bedraagt het drempelbedrag: € 1.000.000 (2,00% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000).

Zie onderstaande tabel voor het gemiddeld per kwartaal buiten de Schatkist gehouden geld in het onderhavige boekjaar:

(bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld saldo	1.238	913	1.105	838

Per ultimo boekjaar staat € 2.391.161 op de rekening bij de Schatkist.

Het streven is om het drempelbedrag niet te overschrijden, maar gemiddeld genomen gebeurde dit wel in het eerste en derde kwartaal van het onderhavige boekjaar. Het naar boven bijstellen van de ondergrens voor afromen ten behoeve van automatische saldoregulatie (om de betaalfunctie efficiënter te maken) heeft dit in de hand gewerkt. Om dit in de toekomst te voorkomen heeft de treasuryfunctie periodieke checks van het banksaldo geïntensiveerd.

Overlopende activa

De overlopende activa ultimo boekjaar betreffen vooruitbetaalde kosten van circa € 104.000 (2023: € 191.000) en nog te ontvangen bedragen van circa € 295.000 (2023: € 471.000).

De nog te ontvangen bedragen bestaan voor circa € 230.000 uit aan gemeente Druten nog in rekening te brengen bijdragen (2023: € 401.000 aan gemeenten Wijchen en Druten nog in rekening te brengen bijdragen).

Liquide middelen

Dit betreft het banksaldo bij de BNG welke ter vrije beschikking bestaat.

9.2 Passiva

Vaste passiva

Recapitulatie verloop reserves

In het onderhavige boekjaar is het verloop van de reserves is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	1-1-2024	Dotatie	Onttrekking	Overheveling	31-12-2024
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	*500*	-	-	-	*500*
Reserve frictiekosten personeel	*5*	*245*	*-144*	-	*106*
Reserve verlof	*250*	-	*-83*	-	*167*
Egalisatiereserve ICT	-	*404*	-	-	*404*
Bestemmingsreserves	755	649	-227	-	1.177
Afschrijvingsreserve ICT	*301*	-	*-53*	-	*248*
Totaal	**1.056**	**649**	**-280**	**-**	**1.425**

Egalisatiereserve kwaliteitsfonds

Deze reserve dient ter dekking van toekomstige kosten met betrekking tot doorontwikkeling van de bedrijfsvoering. De reserve is gedoteerd vanuit positieve jaarrekeningsaldi 2020 (€ 78.000), 2022 (€ 300.000) en 2023 (€ 122.000). Er hebben zich in 2024 geen plannen voorgedaan die aanspraak maken op deze middelen.

Reserve frictiekosten personeel

Deze reserve, gevormd uit bijdragen van de deelnemende gemeenten, dient ter dekking van loonkosten met betrekking tot niet meer operationeel zijnde personeel waarvan de dienstbetrekking in de nabije toekomst eindigt.

Reserve verlof

De bestemmingsreserve verlof dient ter dekking van mogelijke meerkosten voor de afloop van bovenmatige verlofstanden.

Afschrijvingsreserve ICT

De afschrijvingsreserve ICT dient ter dekking van afschrijvingskosten van conform de BBV geactiveerde implementatiekosten (waarvoor een bestemmingsreserve beschikbaar is).

Egalisatiereserve ICT

Deze reserve is ingesteld om jaarlijkse fluctuaties van implementatiekosten ICT, in verband met niet mogen activeren van SAAS-oplossingen, op te vangen.

Voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

In het onderhavige boekjaar is het verloop van de voorziening als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	1-1-2024	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	31-12-2024
Voorziening Spaarverlof	176	177	-	-	353
Voorziening RVU	222	-	-109	-5	108
Voorziening VSO	284	-	-238	-6	40
Voorziening Verlof	-	-	-	-	-
Totaal	**682**	**177**	**-347**	**-11**	**501**

De voorziening Spaarverlof betreft het tegen het gemiddelde integraal uurtarief (€ 45,71) gewaardeerde aantal bovenwettelijke vakantie-uren die ambtenaren opzij hebben gezet conform de in de CAO geboden faciliteit voor verlofsparen. Door werknemers is in 2024 is voor het eerst gebruik gemaakt van deze regeling.

De voorziening RVU betreft de werkgeverslast om de periode tot AOW-leeftijd te overbruggen van ambtenaren die gebruik hebben gemaakt van de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) conform CAO.

De voorziening VSO is gevormd ter dekking van loonkosten met betrekking tot niet meer operationeel zijnde personeel waarvan de dienstbetrekking in de nabije toekomst eindigt conform vaststellingsovereenkomst (VSO). Tot en met boekjaar 2023 werden betreffende kosten gedekt via de bestemmingsreserve Frictiekosten personeel.

De voorziening Verlof betreft het tegen het gemiddelde integraal uurtarief gewaardeerde overmatige verlofsaldo van werknemers ultimo boekjaar. Het overmatige verlofsaldo betreft het deel van het verlofrechtensaldo ultimo boekjaar dat het gemiddelde verlofrechtensaldo over de laatste 4 jaren (2021, 2022, 2023, 2024) overstijgt. Per 31 december 2024 is er geen sprake van een overmatig verlofsaldo. Derhalve bedraagt de voorziening per 31 december 2024 € nihil.

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar
De netto vlottende schulden per ultimo boekjaar bestaan uit Crediteuren, Omzetbelasting en Overige schulden.

Onder de Crediteuren zijn voor een bedrag van circa € 200.000 (2023: circa € 355.000) schulden aan openbare lichamen opgenomen.

De Overige schulden bestaan uit:

Bedragen x € 1.000		
Omschrijving	2024	2023
Nederlandse overheidslichamen		
Deelnemende gemeenten	34	38
Eigen personeel		
Pensioenpremie	462	409
Loonbelasting	2.147	2.134
Premie Loyalis	2	3
Premie IZA	-	44
Contributie Personeelsvereniging	-	1
Voorschotten/Nettoloon	-	0
	2.645	**2.629**

Overlopende passiva
De overlopende passiva ultimo boekjaar betreffen hoofdzakelijk de afrekeningen van het resultaat 2024 met de gemeenten Druten en Wijchen voor een totaalbedrag van circa € 1.358.000 (2023: € 2.324.000), vooruit ontvangen bijdragen Rijk voor een totaalbedrag van circa € 417.000 (2023: € 306.000) en overige nog te betalen bedragen van circa € 313.000 (2023: € 254.000).

Het verloop van vooruit ontvangen bedragen Rijk is als volgt:

Bedragen x € 1.000				
Omschrijving	**01.01**	**Bij**	**Af**	**31.12**
RIEC gelden Distr.Progr.Coördinator Ondermijning	124	100	139	85
RIEC gelden Werkbudget weerbaar Gld Zuid	120	155	151	124
Subsidie Krachtig Ommeland in versterking Rijk van Nijmegen	62	0	52	10
LEADER Rijk van Nijmegen Maas en Waal	0	341	150	191
Werkbudget districtelijk veiligheidsoverleg Gelderland-Zuid	0	7	0	7
Totaal lasten incidenteel	**306**	**603**	**492**	**417**

9.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen
Ultimo boekjaar is ten aanzien van diverse diensten sprake van contracten waarbij sprake is van meerjarige financiële verplichtingen:

Bedragen x € 1.000		
Dienst	**Jaarlast**	**Looptijd tot en met**
Automatisering	1.100	30 april 2025 - 31 december 2029
Inhuur personeel	2.173	1 februari 2025 - 31 december 2025
Arbodienst	73	31 december 2025
Facilitaire diensten	207	31 maart 2026 - 31 december 2028
Verzekeringen	60	30 juni 2025
Straatcoaches	133	31 december 2028
	3.746	

Verlofrechten werknemers
Ultimo boekjaar is sprake van verlofrechten van werknemers voor een bedrag van € 1.634.054 (35.748 uren * € 45,71). Daarvan is € nihil als bovenmatig beschouwd. Derhalve hoeft geen voorziening te worden getroffen. Wel heeft het bestuur besloten om de bestemmingsreserve Verlof deels in te zetten voor uitbetalen van verlofrechten bij uitdiensttreding en/of om verlofrechten sneller af te bouwen. Zie hoofdstuk 9.2 onder Eigen vermogen.

10 EMU

Bedragen € 1.000				
	EMU saldo	**-/+**	**2024**	**2023**
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan (+) cq onttrekking uit reserves (-)	+/-	453	98
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	699	582
3	Bruto dotaties aan de voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	177	682
4	Uitgaven aan investeringen in (im) materiële vaste activa	-	-274	-1.193
5	De in mindering op 4 gebrachte bijdragen van Rijk, Provincie, EU en ov.	+	-	-
6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	+	-	-
6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	-	-	-
7	Uitgaven aan aankoop van grond en uitgaven van bouwrijp maken	-	-	-
8a	Verkoopopbrengsten van grond	+	-	-
8b	Boekwinst op grondverkopen	-	-	-
9	Betalingen ten laste van voorzieningen	-	-347	-
10	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	-	-
	Berekend EMU-saldo	-	**708**	**-513**

11 Wet normering topinkomens

De WNT is van toepassing op WDW. Het voor WDW toepasselijke bezoldigingsmaximum in het onderhavige boekjaar is € 233.000.

In deze bijlage staan de topfunctionarissen van WDW opgenomen. Op grond van de Wet Normering Topinkomens (WNT) moeten inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak openbaar gemaakt worden.
De topfunctionarissen van het bestuur WDW ontvangen geen inkomen vanuit de WDW en daarom kan volstaan worden in onderstaande tabel met de naam en de functie.

Daarnaast vindt er binnen WDW geen inhuur plaats, waarvan de beloning omgerekend uitstijgt boven het bezoldigingsmaximum.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Niet van toepassing in 2024 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

Functiegegegevens	**2023**
Naam	J. te Boekhorst
Functie	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in het jaar	01.01 - 31.05
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 52.808
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.773
Subtotaal	*€ 65.581*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 92.255
Bezoldiging	*€ 65.581*

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Niet van toepassing in 2024 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen.

Niet van toepassing in 2024 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Gegevens 2024			
Naam instelling	**Naam topfunctionaris**	**Functie**	**Periode**
Druten	Sigrid Sengers	Bestuurder en voorzitter	01.01.2024 – 31.12.2024
Druten	Willy Brink	Bestuurder	01.01.2024 - 31.12.2024
Wijchen	Renske Helmer-Englebert	Bestuurder	01.01.2024 - 31.12.2024
Wijchen	Geert Gerrits	Bestuurder	01.01.2024 - 31.12.2024
Druten	Boy Janssen	Directeur	01.01.2024 - 31.12.2024
Wijchen	Janne Hendrix	Directeur	01.01.2024 - 31.12.2024

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100

Niet van toepassing in 2024 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing in 2024 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

1g. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing in 2024 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing in 2024 voor Werkorganisatie Druten Wijchen.

3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Druten Wijchen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2024 van Werkorganisatie Druten Wijchen te Wijchen gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van Werkorganisatie Druten Wijchen op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1) het overzicht van baten en lasten over 2024;
2) de balans per 31 december 2024;
3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van de directie over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024; en
4) de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de controleverordening die is vastgesteld door het bestuur op 29 december 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Werkorganisatie Druten Wijchen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 535.0900. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die

naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 26.750 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het jaarverslag waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het bestuur voor de jaarrekening
De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. De directie is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de in de verordeningen van de gemeenschappelijke regeling opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het bestuur op 13 maart 2025 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening. In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de controleverordening die is vastgesteld door het bestuur op 29 december 2023, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de

gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Katwijk, 25 april 2025

Mijn Overheidsaccountants B.V.

w.g.
W.L. Schuitemaker RA

Vertrouwelijk
Aan het bestuur van
Werkorganisatie Druten Wijchen
Kasteellaan 27
6602 DB WIJCHEN

Katwijk, 25 april 2025

Betreft: Definitief accountantsverslag van de Werkorganisatie Druten Wijchen voor het boekjaar 2024

Geachte leden van het bestuur,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag voor de controle van de jaarrekening 2024 van de Werkorganisatie Druten Wijchen. In dit accountantsverslag geven we een overzicht van de belangrijkste uitkomsten van de door ons uitgevoerde jaarrekeningcontrole 2024. Het accountantsverslag voor de jaarrekeningcontrole 2024 gaat in op onze controleaanpak en de uitkomsten die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2024, en voor het beoordelen van de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling. Wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring ten aanzien van de getrouwheid te verstrekken bij de jaarrekening 2024 van Werkorganisatie Druten Wijchen. We bespreken dit accountantsverslag op 16 april 2025 met het bestuur.

Tijdens het controleproces hebben wij uitgebreid gesproken met de ambtelijke organisatie en de directie van de organisatie. Wij bedanken de betrokken medewerkers voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Mijn Overheidsaccountants B.V.

w.g.

W.L. Schuitemaker RA

Tel: +31 06 305 359 73
willem@mijnoverheidsaccountants.nl

w.g.

J.D. Kastanja RA RC EMFC

Tel: +31 06 114 595 16
johan@mijnoverheidsaccountants.nl

ACCOUNTANTS-VERSLAG 2024

Werkorganisatie Druten Wijchen

Uw controleteam

De accountantscontrole over het boekjaar 2024 van uw organisatie is uitgevoerd door onderstaand team.

Willem Schuitemaker RA
Externe accountant
Eindverantwoordelijk voor de gehele controle

+31 6 305 359 73
willem@mijnoverheidsaccountants.nl

Johan Kastanja RA RC EMFC
Senior manager
Verantwoordelijk voor de leiding en uitvoering

+31 6 114 595 16
johan@mijnoverheidsaccountants.nl

Willem Gisolf
Controleleider

Samenvatting uitkomsten accountantscontrole 2024

Het bestuur van Werkorganisatie Druten Wijchen heeft aan ons de opdracht verstrekt voor de controle van de jaarrekening 2024. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste uitkomsten die verder in dit verslag worden toegelicht.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden binnen de met uw organisatie gemaakte afspraken afgerond en verstrekken een goedkeurende controleverklaring ten aanzien van de getrouwheid bij de jaarrekening 2024. De opdracht is uitgevoerd zoals overeengekomen in de opdrachtbevestiging.

MIJN Overheidsaccountants is onafhankelijk van Werkorganisatie Druten Wijchen en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. Wij constateren dat er geen sprake is van relaties tussen (het controleteam van) MIJN Overheidsaccountants en Werkorganisatie Druten Wijchen en de gemeenten Druten en Wijchen, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. In Bijlage A lichten wij onze onafhankelijkheid nader toe.

Tijdens de uitvoering van onze jaarrekeningcontrole hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de vooraf afgesproken reikwijdte voorgedaan. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze controle voor 2024 voldoende is voor de doelstelling van onze controle, namelijk het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening.

De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de juistheid van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door de directie gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar, conform wet- en regelgeving en consistent toegepast. Wij concluderen dat zowel de jaarrekening als het jaarverslag voldoet aan de bepalingen in het BBV.

De directie legt in de rechtmatigheidsverantwoording 2024 verantwoording af over de rechtmatigheid van de bestedingen. Wij zijn van mening dat de rechtmatigheidsverantwoording, en de conclusie dat de door de directie geconstateerde fouten en onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens uitkomen, getrouw tot stand is gekomen. De rechtmatigheidsverantwoording voldoet samen met de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering aan de eisen in de Kadernota Rechtmatigheid 2024.

Inhoudsopgave

In dit accountantsverslag bij de jaarrekening 2024 van gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Druten Wijchen laten wij onderstaande onderdelen terugkomen.

- Evaluatie bevindingen accountantscontrole 2024
- Materialiteit en verantwoordingsgrens
- Hoe staat uw gemeenschappelijke regeling er financieel voor
- Interne beheersing inclusief automatisering en uw maatregelen ten aanzien van fraudebeheersing
- Rechtmatigheidsverantwoording
- Wet Normering Topinkomens (WNT)
- Overige relevante bevindingen

Bijlagen:

A. Onafhankelijkheid
B. Terugblik accountantscontrole 2024
C. Beperking verspreidingskring

Evaluatie bevindingen accountants-controle 2024

Bij de uitvoering van onze accountantscontrole van de jaarrekening 2024 hebben wij onderstaande bevindingen geconstateerd die wij nader toelichten.

Niet gecorrigeerde fouten getrouwheidsoordeel

Voorziening VSO verplichtingen te hoog opgenomen Bij de uitvoering van onze controle hebben wij geconstateerd dat de voorziening VSO verplichtingen te hoog is opgenomen in de jaarrekening. In 2024 is deze verplichting al uitbetaald, maar de voorziening is niet vrijgevallen voor dit bedrag.	**€ 40.300**

Onzekerheden getrouwheidsoordeel

Geen sprake van onzekerheden Wij hebben geen onzekerheden geconstateerd tijdens de uitgevoerde jaarrekeningcontrole die wij meenemen in onze oordeelsvorming ten aanzien van de getrouwheid van de jaarrekening.	**€ -**

Materialiteit en verantwoordingsgrens

Wij hanteren een materialiteit voor de bepaling van de aard, omvang en diepgang van onze controlewerkzaamheden. De materialiteit bedraagt 1% van de lasten, inclusief toevoegingen aan reserves en is conform het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de door het bestuur vastgestelde controleverordening van 29 december 2023. Voor de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording heeft de Bestuur in de financiële verordening een verantwoordings- en rapporteringsgrens opgenomen.

Op basis van uw definitieve jaarrekening 2024 bedragen deze toleranties voor de Werkorganisatie Druten Wijchen:

Goedkeuringstoleranties jaarrekeningcontrole		
Fouten	1% van de lasten inclusief toevoeging reserves	€ 535.090
Onzekerheden	3% van de lasten inclusief toevoeging reserves	€ 1.605.270

Rapporteringstolerantie rechtmatigheidsverantwoording	
Fouten en onduidelijkheden (1%)	€ 535.090
Rapporteringsgrens	€ 26.750

Strekking controleverklaring goedkeurend

- De totale omvang van de fouten bedraagt € 40.300 en is lager dan de drempel van 1% van de totale lasten. De omvang van de fouten heeft geen gevolgen voor het getrouwheidsoordeel in onze controleverklaring.
- De totale omvang van de onzekerheden bedraagt € - en is lager dan de drempel van 3% van de totale lasten. De omvang van de onzekerheden heeft geen gevolgen voor het getrouwheidsoordeel in onze controleverklaring.

Hoe staat Werkorganisatie Druten Wijchen er financieel voor

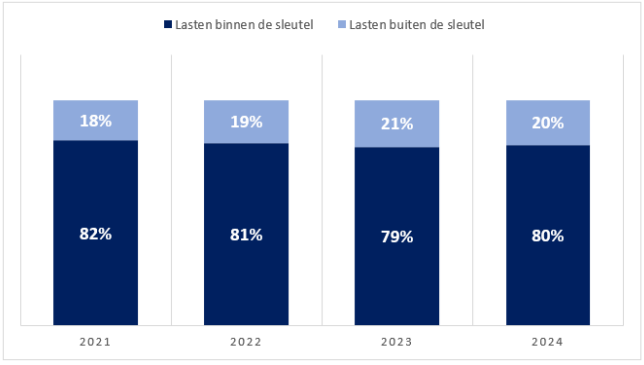

Algemeen
De Werkorganisatie Druten Wijchen is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Druten en Wijchen. De gemeenten hebben zich, op basis van een overeengekomen verdeelsleutel, gecommitteerd aan het uiteindelijke exploitatieresultaat van Werkorganisatie Druten Wijchen. Tussentijds heeft in de eerste en tweede bestuursrapportage een bijstelling plaatsgevonden van verwachte resultaten over het begrotingsjaar 2024.

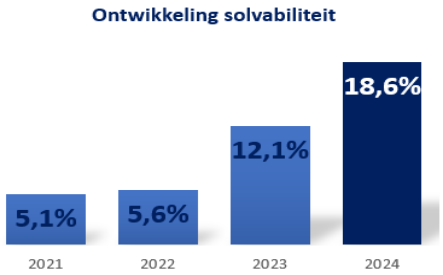
Ontwikkeling eigen vermogen
In 2024 neemt het eigen vermogen toe als gevolg van dotaties aan bestemmingsreserves, met name inzake ICT. Dit is wel een 'beklemd' eigen vermogen in de vorm van bestemmingsreserves en passend bij de strategie van Werkorganisatie Druten Wijchen.

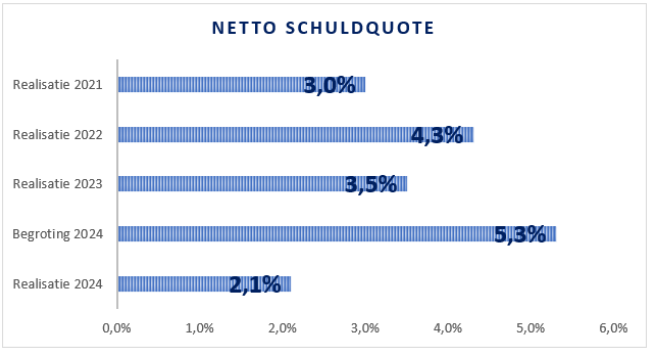
Lasten binnen en buiten de sleutel
De totale exploitatie van Werkorganisatie Druten Wijchen wordt gefinancierd door de beide gemeenten. Dit betreft zowel baten die binnen als buiten de vooraf overeengekomen verdeelsleutel vallen. In onderstaande weergave laten wij de ontwikkeling van de afgelopen jaren zien van de verhoudingen binnen en buiten de sleutel. Daarin zien wij een stabiele verhouding wat laat zien dat 80% van de lasten binnen de sleutel kan worden opgevangen.

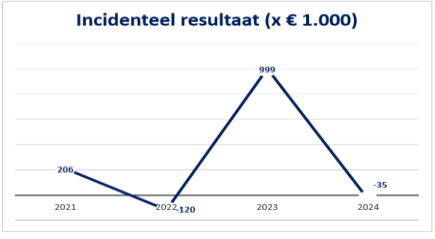
Solvabiliteit
De solvabiliteit wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. In onderstaand overzicht is een positieve ontwikkeling van de solvabiliteit weergegeven. Conclusie is dat de solvabiliteit op dit moment, ondanks een toename, aan de lage kant is. Echter past dit beeld bij de strategische keuzes ten aanzien van de financiering van Werkorganisatie Druten Wijchen om het eigen vermogen niet hoger te laten worden dan een minimaal noodzakelijk niveau.

Netto schuldquote
De ratio geeft aan in hoeverre de schulden meer bedragen dan de jaarlijkse inkomsten. De netto schuldquote van de werkorganisatie is laag en geeft aan dat de organisatie goed in staat is om te kunnen voldoen aan haar verplichtingen.

Structurele vs. incidentele baten en lasten
Voor Werkorganisatie Druten Wijchen geldt dat in 2024 nagenoeg het gehele resultaat een structureel karakter kent. We zien onderstaand wel een grillig patroon in de afgelopen jaren. Echter gezien de financieringsstructuur is dit geen verhoogd risico voor de werkorganisatie.

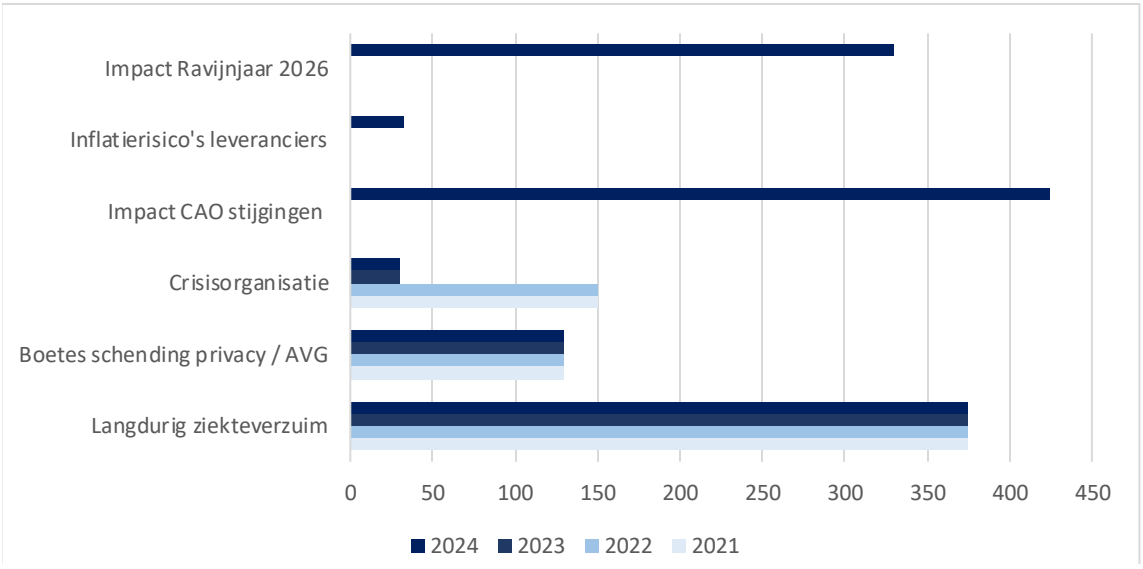

Weerstandsvermogen en de ontwikkeling van de belangrijkste risico's binnen Werkorganisatie Druten Wijchen

Een sterk weerstandsvermogen geeft de organisatie de ruimte om onverwachte tegenvallers op te vangen zonder direct in te grijpen in beleid of aanvullende financiële middelen te moeten vragen bij de gemeenten Wijchen en Druten. Het zorgt voor stabiliteit en continuïteit van de organisatie. Waarbij een belangrijk vangnet is dat tekorten die ontstaan, zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling, voor rekening en risico komen van de gemeenten.

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in welke mate Werkorganisatie Druten Wijchen in staat is om de belangrijkste financiële risico's op te kunnen vangen. Dit wordt de weerstandsratio genoemd. Voor Werkorganisatie Druten Wijchen komt de weerstandsratio uit op 1,08 en geeft aan dat de risico's in voldoende mate kunnen worden opgevangen.

In onderstaande tabel hebben wij de ontwikkeling van de geïdentificeerde belangrijkste risico's in de afgelopen vier jaar. In 2024 heeft Werkorganisatie Druten Wijchen de belangrijkste risico's opnieuw beoordeeld en de risico inschatting hierop aangepast. De organisatie houdt hierbij ook rekening met actuele ontwikkelingen zoals de impact van het 'Ravijnjaar 2026' wat in de basis de gemeenten raakt, maar een weerslag kan hebben op de werkorganisatie. Wij zien dit als een goede ontwikkeling en daarmee een concrete invulling van de informatiebehoefte van gebruikers.

Interne beheersing inclusief automatisering en uw maatregelen ten aanzien van fraudebeheersing

Samenvatting interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2024 hebben wij in januari/ februari 2025 de interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle is primair gericht op de bedrijfsvoering binnen Werkorganisatie Druten Wijchen en betreft met name de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Onze bevindingen over de AO/IB zijn vastgelegd in onze managementletter aan de directie van Werkorganisatie Druten Wijchen zoals besproken d.d. 11 maart 2025.

Uit onze interim-controle zijn geen significante tekortkomingen in de interne beheersing gebleken. Wij zijn van mening dat de administratieve organisatie en interne beheersing (de controles binnen de processen, gecombineerd met de verbijzonderde interne controles) van Werkorganisatie Druten Wijchen voldoet aan de daaraan te stellen minimale eisen. Bij de uitvoering van de interim-controle hebben wij nog wel enkele verbeterpunten geconstateerd ten aanzien van de kwaliteit van de interne beheersing. In de managementletter hebben wij deze verbeterpunten toegelicht.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen met betrekking tot de automatiseringsomgeving raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening. Wij kunnen daarmee geen volledigheid garanderen.

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatie-voorziening te waarborgen.

Onze conclusie ten aanzien van fraude

Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2024 hebben wij geen (materiële) fraudegevallen geconstateerd en zijn geen vermoedens of aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude. De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij de directie. Onze rol als accountant is om onze controle zodanig te plannen en uit te voeren om een redelijke mate van zekerheid te krijgen dat de jaarrekening als geheel vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Wij hebben tijdens onze controle specifiek aandacht besteed aan de maatregelen die u heeft getroffen om frauderisico's tijdig te signaleren. Over de uitgevoerde werkzaamheden en de uitkomsten hebben wij gerapporteerd in onze controleverklaring. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit:

- Uitvoeren van een gerichte frauderisicoanalyse op basis van de standaard NV COS 240
- Wij hebben de frauderisicoanalyse van Werkorganisatie Druten Wijchen beoordeeld. In de managementletter 2024 hebben wij een aanbeveling opgenomen waar deze kan worden aangescherpt
- Wij hebben voor de werkorganisatie het risico op 'management override of controls' als frauderisico benoemd. Overigens is dit een standaard frauderisico in de publieke sector en niet direct een hoger risico voor uw werkorganisatie
- Wij hebben onze controlewerkzaamheden hierop zodanig ingericht dat wij dit risico tot een voor onze accountantscontrole acceptabel niveau hebben kunnen terugbrengen
- Alert op signalen en aanwijzingen van (potentiële) fraude tijdens de controle
- Het uitvoeren van diepgaande analyses op niet routinematige journaalposten, onder andere gericht op het uitsluiten van verslaggevingsfraude

Rechtmatigheidsverantwoording 2024

Algemeen
In de jaarstukken 2024 is door de directie verantwoording afgelegd over de rechtmatigheid van de baten en lasten en balansmutaties in relatie tot de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV.

Deze rechtmatigheidsverantwoording betreft:

- De rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening; en
- De toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording in de paragraaf bedrijfsvoering

Verantwoordings- en rapporteringsgrens
Het bestuur van gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Druten Wijchen heeft de verantwoordingsgrens gesteld op 1% van de lasten (€ 535.090) voor de rechtmatigheidsverantwoording en de rapporteringsgrens op € 26.750 voor afwijkingen die in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht moeten worden.

Uitkomsten
Het bestuur heeft de verantwoordings- en rapportagegrens vastgesteld. De verantwoordingsgrens heeft de directie toegepast bij de oordeelsvorming zoals opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. De totale niet acceptabele fouten en onduidelijkheden die de directie heeft onderkend overschrijden de verantwoordingsgrens en daarmee neemt de directie terecht de conclusie op dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen. Inmiddels zijn in 2025 herstelmaatregelen getroffen om geconstateerde afwijkingen in de toekomst te voorkomen en is dit toereikend toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Accountantscontrole
Onze rol als accountant betreft het vaststellen dat afwijkingen juist en volledig zijn opgenomen en toegelicht, rekening houdend met bovenstaande grenzen. Wij concluderen dat dit het geval is en de rechtmatigheidsverantwoording getrouw tot stand is gekomen.

Beleid binnen uw gemeenschappelijke regeling
Een belangrijk element van de rechtmatigheidsverantwoording zijn de spelregels die het Bestuur meegeeft aan de directie die de basis vormen voor de rechtmatigheidsverantwoording. Wij hebben deze documenten beoordeeld en komen tot de volgende conclusies:

- In de financiële verordening zijn duidelijke richtlijnen vastgelegd op welk niveau het bestuur de begroting goedkeurt.
- In de financiële verordening zijn richtlijnen vastgelegd wanneer sprake is van tijdig melden van begrotingsafwijkingen
- In de financiële verordening zijn duidelijke richtlijnen vastgelegd onder welke voorwaarden overschrijdingen van lasten als acceptabel worden beoordeeld

Aanbeveling
In de laatste wijzigingen in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV heeft de Commissie een nadrukkelijker invulling gegeven aan het begrip ‘tijdig’ melden. Met name ten aanzien van onderschrijdingen van lasten en afwijkingen van baten. Wij adviseren u de financiële verordening hierop aan te passen.

Een nadere analyse van de uitkomsten

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium gaat voornamelijk in op de naleving van de aanbestedingswetgeving. Werkorganisatie Druten Wijchen heeft een uitgebreide SPEND-analyse opgesteld waarbij is getoetst of is voldaan aan de aanbestedingswetgeving. Uit deze analyse blijkt een onrechtmatige besteding (inkopen die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed) voor een bedrag van in totaal € 193.000. De bevindingen en de getroffen herstelmaatregelen zijn toereikend toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Begrotingscriterium

In 2024 worden, binnen de bepalingen in de financiële verordening, de hogere lasten (€ 1,8 miljoen) als onrechtmatig maar acceptabel geclassificeerd. In het bruto oordeel over de rechtmatigheid telt deze mee. De overschrijding van de baten (€ 2,1 miljoen) is tijdig gemeld binnen de financiële tussentijdse rapportages en telt niet mee in het oordeel. Aanvullend is in 2024 een bedrag aan onrechtmatigheden vastgesteld van € 154.000 inzake een niet tijdige gemelde aanvullende dotatie aan een bestemmingsreserve ICT die ook meetelt in het oordeel.

Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium (M&O)

Met de door Werkorganisatie Druten Wijchen uitgevoerde (VIC) werkzaamheden zijn risico's in het kader van M&O in voldoende mate afgedekt en is geen sprake van rechtmatigheidsfouten als gevolg van M&O.

Rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening

Wij hebben vastgesteld dat de directie gebruik maakt van de door de Commissie BBV voorgeschreven tekst en zijn het eens met de conclusie ten aanzien van de rechtmatigheid. In de jaarrekening is, onder andere in de waarderingsgrondslagen, een toereikende toelichting opgenomen over de wijze waarop de rechtmatigheidsverantwoording tot stand is gekomen.

Toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering

Werkorganisatie Druten Wijchen heeft in de paragraaf bedrijfsvoering een uitgebreide toelichting opgenomen met daarin een analyse van onrechtmatigheden en in te zetten verbetermaatregelen. De toelichting voldoet aan de minimale vereisten in de Kadernota Rechtmatigheid 2024 en wij zijn het eens met de conclusie die door de directie wordt getrokken ten aanzien van de rechtmatigheid.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Onze conclusie ten aanzien van uw WNT verantwoording

Wij hebben de WNT verantwoording in de jaarrekening 2024 getoetst en de uitkomsten van deze toetsing leest u hieronder. Samenvattend is onze conclusie:

- De WNT verantwoording en toelichtingen zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
- De gepresenteerde WNT verantwoording is opgenomen conform het Verantwoordingsmodel WNT 2024.
- Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2024 voor de topfunctionarissen geen sprake is van een bezoldiging in 2024 en dit op een juiste wijze wordt verwerkt in de WNT verantwoording.

Onbezoldigde bestuurders

Wij hebben vastgesteld dat de in de toelichting op onderdeel 1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder vermelde bestuurders nauwkeurig en volledig zijn verantwoord.

Bezoldigingsmaximum

De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Voor de in de jaarrekening opgenomen topfunctionarissen is in de wet de maximale bezoldiging bepaalt op € 233.000 voor 2024. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

Overige toelichtingen

De in de jaarrekening 2024 opgenomen toelichting op de WNT bevat enkele aanvullende tekstuele toelichtingen. Wij hebben vastgesteld dat deze toelichtingen voldoen aan de eisen in de wet- en regelgeving.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. In onze controleverklaring hebben wij dit expliciet opgenomen.

Overige bevindingen

Opvolging bevindingen managementletter 2024

Wij hebben, als gevolg van onze late benoeming tot accountant van Werkorganisatie Druten Wijchen, pas in januari en februari 2025 de interim controle voor het boekjaar 2024 kunnen uitvoeren. De bevindingen die wij hebben geconstateerd en de aanbevelingen daarbij hebben daarmee niet meer tot tussentijdse herstelmaatregelen kunnen leiden in 2024. Wij hebben in een goed en constructief gesprek ultimo maart 2025 met het MT besproken en daarin de bevindingen en aanbevelingen afgestemd. Wij constateren daarbij dat de bevindingen die wij hebben geen problemen hebben gegeven bij de uitvoering van onze jaarrekeningcontrole 2024 en verwachten dat de opvolging hiervan in 2025 op een juiste wijze wordt opgepakt.

Overschrijdingen drempelwaarde schatkistbankieren

Werkorganisatie Druten Wijchen heeft, conform de voorgeschreven regelgeving, per kwartaal een analyse gemaakt van het gemiddeld saldo van buiten de schatkist aangehouden liquiditeiten. Daarbij is reeds door de organisatie zelf geconstateerd dat in het eerste en derde kwartaal de maximale drempelwaarde voor schatkistbankieren overschreden. De organisatie heeft in de jaarrekening 2024 al toegelicht passende maatregelen te treffen om dit in de toekomst te voorkomen. Deze overschrijding wordt geclassificeerd als een formele onrechtmatigheid.

Kortlopende inhuurcontracten

Wij constateren dat voor een aantal inhuurtrajecten, waaronder op projectmatige basis, sprake is van kortlopende inhuurcontracten. Deze inhuurtrajecten worden op een juiste wijze aanbesteed via de zogeheten ‘DAS-procedure’ en de uitgaven op deze contracten zijn daarmee rechtmatig. Vanwege de korte doorlooptijden zien wij voor enkele leveranciers meerdere contracten in één jaar die via deze DAS procedure zijn aangegaan. Wellicht is het verstandig om voor een aantal opdrachten te overwegen een langere looptijd te kiezen of een korte(re) looptijd aangevuld met verlengingsopties. Daarmee wordt voorkomen dat dit een onevenredig hoge administratieve lastendruk geeft in het aanbestedingstraject.

BIJLAGEN

A. Onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

Als accountantsorganisatie hechten wij een groot belang aan onze onafhankelijkheid – zowel in de uitvoering als in de beeldvorming. Conform de Nederlandse Corporate Governance Code informeren wij de directie en het bestuur over mogelijke conflicten die onze onafhankelijkheid zouden kunnen beïnvloeden. Wij bevestigen dat onze positie ten opzichte van Werkorganisatie Druten Wijchen en de gemeenten Wijchen en Druten volledig voldoet aan de geldende wet- en regelgeving, evenals de beroepsnormen. Onze interne toetsingen wijzen uit dat onze objectiviteit en professionele oordeelsvorming het afgelopen jaar op geen enkel moment zijn aangetast.

Onafhankelijkheid geborgd: Ons stelsel van maatregelen

Bij MIJN Overheidsaccountants is onafhankelijkheid geen papieren verplichting, maar een geïntegreerd onderdeel van onze werkwijze. Wij hanteren een breed pakket aan maatregelen om te waarborgen dat onze controles objectief en onbevooroordeeld worden uitgevoerd. Deze maatregelen zijn verankerd in ons kwaliteitsmanagementsysteem en omvatten onder meer:

- **Duidelijke en bindende onafhankelijkheidsrichtlijnen**, waarin alle risico's en vereiste waarborgen zijn vastgelegd.
- **Actieve monitoring en training**, waarbij alle medewerkers en gevolmachtigden regelmatig worden geïnformeerd over de nieuwste regelgeving en richtlijnen.
- **Strikte nalevingsprocedures**, zodat medewerkers in iedere situatie de juiste onafhankelijke afweging maken.
- **Transparantie in dossiervorming**, waarbij per controlecliënt wordt vastgelegd of er risico's voor de onafhankelijkheid bestaan en welke maatregelen zijn getroffen om deze te elimineren.
- **Escalatie- en consultatiemechanismen**, zodat twijfelgevallen direct worden besproken met gespecialiseerde afdelingen binnen onze organisatie. Waar relevant betrekken wij ook de auditcommissie of het bestuur van de controlecliënt.

Onze werkwijze wordt periodiek beoordeeld door externe toezichthouders, wat een extra waarborg biedt voor de effectiviteit en betrouwbaarheid van ons beleid.

Interne Roulatie: vertrouwdheid voorkomen, onafhankelijkheid Bewaken

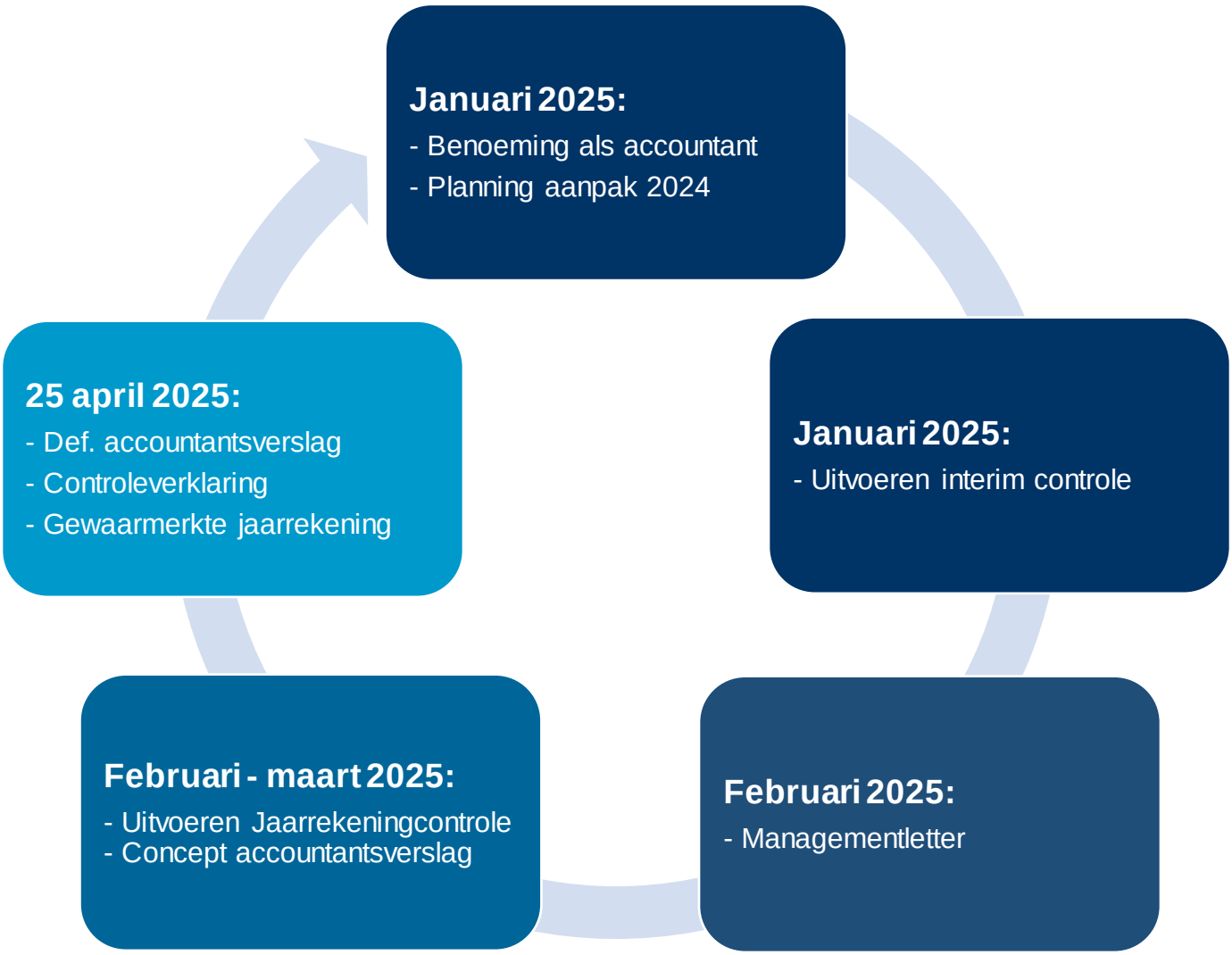
Langdurige betrokkenheid bij dezelfde controlecliënt kan de objectiviteit beïnvloeden. Daarom hanteren wij een strikt roulatiebeleid binnen controleteams. Periodieke wisseling van sleutelfunctionarissen voorkomt te nauwe betrokkenheid en zorgt ervoor dat onze controles met een frisse, kritische blik worden uitgevoerd.

Onafhankelijkheidscheck: Geen risico's geconstateerd

Wij hebben een evaluatie uitgevoerd van mogelijke persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen MIJN Overheidsaccountants, onze medewerkers en de Werkorganisatie Druten Wijchen. Hieruit zijn geen omstandigheden naar voren gekomen die een risico vormen voor onze onafhankelijkheid.

B. Terugblik jaarrekeningcontrole 2024

Voor de jaarrekeningcontrole 2024 hebben wij onderstaande planning gehanteerd, die aansluit op de agenda van het Bestuur en is vooraf afgestemd met de ambtelijke organisatie. Wij hebben de vooraf met elkaar afgesproken uitdagende planning en bijbehorende deadlines gehaald.

De uitvoering van de eindejaarscontrole is soepel verlopen. Daarbij is het gelukt om de eindejaarscontrole overeenkomstig de planning af te ronden. Dit positieve resultaat kon bereikt worden door onder andere:

- Een uitstekende voorbereiding en aanlevering van informatie vanuit Werkorganisatie Druten Wijchen.
- Goede samenwerking en communicatie tussen de betrokken medewerkers van Werkorganisatie Druten Wijchen en MIJN Overheidsaccountants.

C. Beperking in de verspreidingskring

Dit accountantsverslag is opgesteld voor de directie en het bestuur van Werkorganisatie Druten Wijchen en ten behoeve van de aanlevering aan de gemeenten Wijchen en Druten. Het accountantsverslag is niet direct bestemd voor derden, en we accepteren dan ook geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid richting andere partijen. Wij begrijpen dat dit verslag openbaar wordt gemaakt in de stukken van de raadsvergadering en hebben hier in de formulering rekening mee gehouden.

De onderwerpen in dit verslag zijn geconstateerd tijdens onze controleopdracht en brengen we onder uw aandacht omdat we ze relevant vinden. Dit verslag gaat uitsluitend over de bevindingen die wij in de controle van de jaarrekening hebben geconstateerd. We kunnen bovendien niet garanderen dat alle risico's of verbeterpunten in de interne beheersing hiermee zijn afgedekt.

Onze conclusies en aanbevelingen moeten worden gezien in de bredere context van de controleverklaring bij de jaarrekening. Opmerkingen over de interne beheersing vormen geen afzonderlijk oordeel over het functioneren van uw organisatie en de interne beheersingsmaatregelen.

WDW

PROGRAMMABEGROTING 2026

WERKORGANISATIE
Druten Wijchen

Status: Concept

Voorwoord

Context
Voor u ligt de ontwerpbegroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW). De kaders voor deze begroting komen voort uit het bedrijfsplan 'werkorganisatie Druten-Wijchen', dat op 30 maart 2017 is vastgesteld in de gemeenteraden van Druten en Wijchen.

De WDW verzorgt voor beide gemeenten de bestuursondersteuning en de dienstverlening aan inwoners en bedrijven. De begroting omvat daarom de budgetten voor de personele kosten en alles wat het personeel nodig heeft om haar werk uit te kunnen voeren, zoals huisvesting, ICT en voertuigen.
De programmabudgetten maken deel uit van de afzonderlijke programmabegrotingen van de gemeenten Druten en Wijchen.
De voorliggende begroting laat gedurende de jaren 2026-2029 een sluitend perspectief zien. Toelichting op de cijfers vindt u terug in paragraaf 1.3.

Professionalisering van dienstverlening
De meerwaarde van de WDW is vervat in vijf strategische doelstellingen (5k's):
1. Verhogen van Kwaliteit van dienstverlening en bedrijfsvoering;
2. Verbeteren van de bestuurlijke Kracht in de regio;
3. Verminderen van de Kwetsbaarheid;
4. Verbeteren van Kansen voor medewerkers;
5. Verminderen en beheersen van Kosten.

Vanaf 2018 voeren we tweejaarlijks een inwoners- en ondernemerspeiling uit. Vanuit de vastgestelde Agenda 'Dienstverlening Dichtbij' hebben beide gemeenten de ambitie om de dienstverlening verder te verbeteren, nog dichterbij brengen en onze professionaliteit verder vergroten, zodat we kunnen doen wat nodig is. Het tweejaarlijks meten van de ervaringen van inwoners en ondernemers is daar een belangrijk onderdeel van. In maart en april 2024 heeft het benchmarkonderzoek 'de inwoners-en ondernemerspeiling van de VNG Waar staat je gemeente?' opnieuw plaats gevonden. Daaruit blijkt in zijn algemeenheid een stijgende lijn in de ervaren dienstverlening. Natuurlijk blijven er ook ontwikkelpunten. Punten die we al op de korte termijn kunnen en zullen oppakken en punten die meer tijd vragen. Deze punten worden verder onderzocht en krijgen o.a. een plek in de nieuwe Agenda Dienstverlening die in 2025 wordt opgesteld. Deze Agenda helpt ons om gericht onze dienstverlening te verbeteren en hierin te prioriteren. In 2026 wordt opnieuw een meting uitgevoerd ten aanzien van de kwaliteit van de dienstverlening.

De inwoners- en ondernemerspeiling geeft een mooi kwantitatief beeld in vergelijking met andere gemeenten, maar in de praktijk levert het ons te weinig kwalitatieve informatie op om gericht onze diensteverlening te verbeteren. Daarom zijn we in 2023 gestart met het project structureel monitoren van klantsignalen uit de agenda Dienstverlening 2021-2024. Deze monitoring levert ons meer kwalitatieve informatie op, omdat we klantsignalen actief monitoren en direct aan mensen kunnen vragen hoe zij de dienst ervaren die zij hebben afgenomen. Dit geeft een completer beeld van de ervaring en het geeft meer gerichte informatie wat wij kunnen doen om de dienst te verbeteren. Eind 2024 en in 2025 vinden hierin de eerste pilotonderzoeken plaats. Op basis daarvan voeren wij gericht verbeteracties uit in de dienstverlening. In de hoop om ook de punten waar we nu nog wat minder goed op scoren te verbeteren.

Doorontwikkeling organisatie
Het managementteam (MT) van de WDW heeft een strategische agenda uitgewerkt voor de doorontwikkeling van de organisatie. Er zijn twee scenario's uitgewerkt waar het bestuur op verslagdatum nog geen besluit over heeft kunnen nemen. Onderwerpen als herijking van de organisatiestructuur, integrale sturing, aandacht voor omspanningsvermogen management (hoeveel medewerkers een manager kan leidinggeven) en werkdruk zijn thema's die richtinggevend zijn voor de keuzes over de doorontwikkeling. Eventuele financiële consequenties van de keuze over de doorontwikkeling zijn niet in deze begroting verwerkt.

Uitdagingen en kansen
Het ombuigingsproces van de gemeenten en de onzekere situatie over of het Rijk extra middelen beschikbaar stelt aan de gemeenten, maakt dat de WDW haar begroting binnen het bestaande financieel kader en de vastgestelde formatie opstelt. Dit zorgt voor een beleidsarme begroting binnen het huidige takenpakket, zoals dat in 2025 gold. Consequenties als gevolg van bezuinigingen op de gemeentelijke begrotingen 2026 – 2029 zijn op verslagdatum nog niet bekend en zijn dus niet vertaald in deze begroting. Om het huidige takenpakket en bijbehorende ambities te realiseren, zal de WDW sowieso de zeilen moeten bijzetten om alle uitdagingen te realiseren. Dit vraagt om focus en het maken van heldere strategische keuzes. Keuzes maken over wat wel en niet kan, of op zoek gaan naar eventuele creatieve oplossingen. Denk hierbij aan nieuwe beleid vervangen door oud, of het meer in samenhang en samenwerking oppakken van bestaande taken, zoals regionale samenwerkingsverbanden. De impact van de krappe arbeidsmarkt is nog steeds groot en blijft een uitdaging voor de komende jaren. Naast uitdagingen biedt dit ook kansen, zoals het vaker inzetten van afstudeerders en schoolverlaters, het starten van pilots met ketenpartners of het meeliften op de ontwikkeling van een buurgemeente. Wij zullen ons ook gaan richten op nieuwe technische ontwikkelingen zoals AI, met het idee dat die ons kunnen helpen en ondersteunen bij onze werkprocessen, maar ook om het vergroten van de digitale vaardigheden van onze medewerkers. Dit alles met als doel om de nieuwe wereld en nieuwe mensen aan ons te kunnen verbinden en te behouden, zodat wij ons kunnen blijven ontwikkelen en voorbereiden op de toekomst. Maar ook om een aantrekkelijke werkgever te zijn voor een nieuwe generatie. Dit kan natuurlijk alleen als wij blijven investeren in de organisatie en haar medewerkers vanuit het belang dat de WDW haar bestuurlijke ambities en afspraken realiseert in lijn met de gemeentelijke doelstellingen.

Financieel kader
Deze begroting 2026 is opgesteld op basis van ongewijzigd beleid en is in lijn met de begroting 2025. Er zijn dus geen nieuwe taken, krimp of taakstelling op bestaande taken in de primitieve begroting opgenomen. Bij de totstandkoming van deze begroting waren de ombuigingsprocessen van beider gemeenten nog in volle gang. De resultaten hiervan zijn pas zichtbaar in de perspectiefnota's en de meerjarenbegrotingen. Worden hierin besluiten genomen die impact hebben op de WDW, dan zullen die via de lijn van het WDW-bestuur vertaald worden via de reguliere bestuursrapportages middels begrotingswijzigingen. Naast mogelijke impact van ombuigingen geldt dit eveneens voor bestuurlijke ambities of een uitbreiding door nieuwe wettelijke taken.

De bijdrage van de deelnemende gemeenten in de begroting voor het komende jaar stijgt maximaal met de geldende CAO-indexering, overige CAO-afspraken en de prijsontwikkeling uit de meest recente circulaire.

Brief gemeente Druten "trap af"
De gemeente Druten heeft naar aanleiding van een motie van de gemeenteraad alle gemeenschappelijke regelingen waaraan zij deelnemen een brief verzonden, met de oproep te komen tot bezuinigingen ter hoogte van 6% van de gemeentelijke bijdrage. Het WDW-bestuur heeft kennisgenomen van deze brief.

De WDW voert taken uit voor de gemeenten Druten en Wijchen. Op het moment dat gemeenten keuzes maken in het takenpakket, kan de WDW de daaraan gekoppelde formatieve consequenties doorvoeren. Daarbij kijkt de WDW ook naar de ondersteunende diensten. Omdat er tijdens het opstellen van deze begroting nog geen (richtinggevende) keuzes gemaakt zijn binnen de gemeenten, kan de WDW geen scenario's uitwerken die tegemoet komen aan de oproep van de gemeente Druten.

Verdeelsleutel
De beide colleges hebben op 12 maart 2024 een besluit genomen over de evaluatie en herijking van de kostenverdeelsleutel. Dit besluit passen we toe in deze begroting.
Dit betekent concreet het volgende:

- De kosten tot € 33,9 miljoen verdelen we op basis van de originele verdeelsleutel (35,2% Druten en 64,8% Wijchen);
- De kosten boven dit bedrag verdelen we op basis van inwoneraantallen. Voor 2026 gaan we uit van het aantal inwoners per 1-1-2025. Dat leidt tot een verhouding 32,1% Druten en 67,9% Wijchen.

Financieel technische begroting
De voorliggende (financieel-technische) begroting laat gedurende de jaren 2026-2029 een sluitend perspectief zien. Om dit te bewerkstelligen wijzigen we de bijdragen van de gemeenten vanwege de volgende autonome oorzaken:

Bedragen x € 1.000	Binnen sleutel	Buiten sleutel Druten	Buiten sleutel Wijchen
Bijdrage begroting 2025 jaarschijf 2026	**45.315**	**2.908**	**6.993**
Actuele begroting			
Begroting 2026: indexatie personeel	-237	30	64
Begroting 2026: extra kosten Arbo	155	0	0
Begroting 2026: Huisvesting	-19	17	-3
Begroting 2026: Overige kosten	46	-1	-32
Begroting 2026: contractindexatie	-5	-6	-12
Begroting 2026: rente schatkistbankieren	-50	0	0
Begroting 2026: ICT	-16	0	0
Begroting 2026: actualisatie tractie	0	1	-2
TOTAAL	**45.189**	**2.948**	**7.009**

Uit bovenstaande tabel valt op te maken dat de bijdrage aan de WDW hoofdzakelijk daalt, vanwege lagere indexatie van de personeelskosten. In de begroting 2025 gingen we uit van een index van 4,8% in 2026; op dit moment gaan we op basis van de septembercirculaire 2025 uit van 3,8% in 2026. De cao-onderhandelingen zijn tijdens het opstellen van deze begroting nog gaande. Eventuele afwijkingen t.o.v. de uitgangspunten uit deze begroting, nemen we mee in de eerstvolgende bestuursrapportage.

Vanuit de analyse bij de jaarrekening 2024 zien we hogere structurele rentebaten vanuit het geld dat we in de schatkist aanhouden, dat ramen we op € 50k. Daarnaast hebben we de structureel lagere kosten op de exploitatie van onze gemeentekantoren en hogere kosten op de werf van Druten verwerkt.

Voor wat betreft ICT verlagen we in 2025 de budgetten beperkt met € 16k. Verder zetten we de egalisatiereserve in om schommelingen in de jaarlijkse implementatiekosten van de grote softwaresystemen op te vangen.

De grootste kostenstijging vinden we terug in de Arbo. Het merendeel van dit bedrag is benodigd voor de vaste kosten van het abonnement met de Arbodienst en uitkeringen

ziektewet. Voortvloeiend uit de Risico Inventarisatie en – Evaluatie (RI&E) heeft de werkgever de verplichting om per jaar Preventief Medisch Onderzoek (PMO) en Periodiek Arbeidsgeneeskundig Onderzoek (PAGO) aan te bieden aan de medewerkers. Voor een deel van de medewerkers is dit verplicht, maar iedere medewerker kan hier ook vrijwillig van gebruik maken. De meerkosten hiervan zijn opgenomen in de kostenuitzetting Arbo.

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1. Programma 1 Dienstverlening 8
   - 1.1 Wat willen we bereiken? 8
   - 1.2 Wat gaan we daarvoor doen? 8
   - 1.3 Wat gaat het kosten? 9
   - 1.4 Invulling taakstelling 12
   - 1.5 Nieuw beleid 12
2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 13
   - 2.1 Waar liggen de financiële risico's? 13
   - 2.2 Reserves en voorzieningen 14
   - 2.3 Kengetallen financiële positie 14
3. Paragraaf Financiering 15
   - 3.1 Financiering 15
   - 3.2 Rekening-courant 15
   - 3.3 Kasgeldlimiet en renterisiconorm 15
4. Paragraaf Bedrijfsvoering 16
5. Paragraaf Wet Open Overheid 18
6. Financiële begroting 19
   - 6.1 Uitgangspunten 19
   - 6.2 Structureel 19
   - 6.3 Incidenteel 20
   - 6.4 Geprognosticeerde Balans 21
7. Reserves 22
   - 7.1 Verloop van reserves 22
   - 7.2 Toelichting reserves 23
8. Investeringen 24
9. EMU-saldo 25

1. Programma 1 Dienstverlening

1.1 Wat willen we bereiken?

Met de vorming van de WDW bundelen de gemeenten hun ambtelijke krachten in de uitvoering van gemeentelijke taken. De veranderingen in de samenleving en dus ook in de dienstverlening gaan snel. Verwachtingen nemen toe en inwoners en ondernemers worden steeds mondiger. Goede ondersteuning met eigentijdse ICT-toepassingen moet leiden tot een efficiëntere en effectievere dienstverlening. Door meer (digitale) zelfservice te bieden, helpen we de inwoners en ondernemers 24/7 dichtbij huis en kunnen we onze ambtelijke capaciteit inzetten voor de moeilijkere vragen en situaties die persoonlijke ondersteuning en maatwerk vragen. Ook deze dienstverlening ontwikkelt zich steeds waarbij 'het werken vanuit de bedoeling' en 'projectmatig en opgavengericht werken' ons helpt het goede te doen. Deze werkwijzen blijven we actief stimuleren en ontwikkelen binnen de WDW.

1.2 Wat gaan we daarvoor doen?

De WDW is formeel belast met alle taken die op grond van wet- en regelgeving aan de gemeentebesturen zijn toegekend. De uitvoering ziet in ieder geval toe op:

a) Beleidsvoorbereiding;
b) Uitvoering van beleid en wettelijke regelingen;
c) Toezicht op aan derden uitbesteed werk;
d) Handhaving van wet- en regelgeving;
e) Het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, voor zover de werkorganisatie hiertoe bevoegd dan wel hiervoor gemachtigd is;
f) Het verrichten van feitelijke handelingen;
g) Het verrichten van bedrijfsvoeringstaken op het gebied van personeel, informatie, juridische zaken, organisatie, financiën, administratie, communicatie en huisvesting.

De meerwaarde van de WDW ligt met name in de manier waarop we de werkprocessen van de hierboven genoemde taken inrichten en vormgeven. De uitdaging ligt daarbij vooral op de kwaliteit van de eigentijdse dienstverlening en efficiëntie.

In 2025 evalueren we de huidige Agenda Dienstverlening en stellen we de nieuwe Agenda Dienstverlening op. Dit op basis van de input die we hebben verkregen in de inwoners- en ondernemerspeiling, de evaluatiebijeenkomsten en uit het structurele monitoren van klantsignalen.
De nieuwe Agenda Dienstverlening helpt ons gericht onze dienstverlening te verbeteren en hierin te prioriteren. In 2026 wordt opnieuw een meting uitgevoerd ten aanzien van de kwaliteit van de dienstverlening. Daarnaast willen we de klantsignalen structureel monitoren, zodat wij tijdig kunnen reageren als dat nodig is.

1.3 Wat gaat het kosten?

De kosten van de WDW bestaan uit kosten voor personeel en alles wat het personeel nodig heeft om het werk uit te kunnen voeren, zoals ICT, vervoersmiddelen en huisvesting. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen lasten binnen en buiten een verdeelsleutel.

Deze verdeelsleutel betreft de verhouding tussen de hoogte van de ingebrachte budgetten door de beide gemeenten. De verrekening van eventuele besparingen of nadelen binnen de geoormerkte kosten van de verdeelsleutel, die de WDW realiseert, vindt plaats op basis van deze verdeelsleutel. Als gevolg daarvan kunnen middelen naar rato terugvloeien naar of - andersom - ten laste komen van de individuele gemeentelijke begrotingen.

De beide colleges hebben op 12 maart 2024 een besluit genomen over de evaluatie en herijking van de kostenverdeelsleutel. Dit besluit passen we toe in deze begroting.
Dit betekent concreet het volgende:

- De kosten tot € 33,9 miljoen verdelen we op basis van de originele verdeelsleutel (35,2% Druten en 64,8% Wijchen).
- De kosten boven dit bedrag verdelen we op basis van inwoneraantallen. Voor 2026 gaan we uit van het aantal inwoners per 1-1-2025. Dat leidt tot een verhouding 32,1% Druten en 67,9% Wijchen.

Om de berekening van de verdeelsleutel zo zuiver mogelijk te maken, worden buiten de verdeelsleutel budgetten ingebracht, waarbij de gemeenten Druten en Wijchen duidelijk anders georganiseerd zijn. Voorbeelden hiervan zijn de buitendienst en de GR IBO (personeel Gemeenschappelijke Regeling Instituut Bijzonder Onderzoek). Afwijkingen van kosten buiten de verdeelsleutel worden afzonderlijk verrekend met de desbetreffende gemeente.
In onderstaande tabel worden zowel de structurele als de incidentele baten en lasten (binnen en buiten de verdeelsleutel) in beeld gebracht:

Meerjarig overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	**Realisatie 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**
Baten binnen de verdeelsleutel						
Druten verdeelsleutel basis (35,2%)	11.933	11.933	11.933	11.933	11.933	11.933
Wijchen verdeelsleutel basis (64,8%)	21.967	21.967	21.967	21.967	21.967	21.967
Druten o.b.v. inwoners (32,1%)	1.835	2.983	3.624	4.213	4.779	5.338
Wijchen o.b.v. inwoners (67,9%)	3.900	6.339	7.665	8.911	10.109	11.291
Subtotaal bijdrage Druten en Wijchen	***39.635***	***43.221***	***45.189***	***47.023***	***48.789***	***50.529***
Overige baten	1.374	372	400	419	436	453
Doorbelasting projecturen	460	546	546	546	546	546
Voorziening Personeel	1.142	271	198	208	149	154
Rente	163	100	150	150	150	150
Totaal baten binnen de verdeelsleutel	**42.774**	**44.511**	**46.484**	**48.346**	**50.069**	**51.832**
Baten buiten de verdeelsleutel						
Druten	3.327	2.844	2.948	3.083	3.224	3.334
Wijchen	6.167	6.783	7.009	7.331	7.602	7.868
Overige baten	1.044	97	89	89	90	90
Totaal baten buiten de verdeelsleutel	**10.538**	**9.724**	**10.046**	**10.503**	**10.915**	**11.292**
TOTAAL BATEN	**53.312**	**54.235**	**56.530**	**58.849**	**60.985**	**63.124**

Meerjarig overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten binnen de sleutel						
Formatie in dienst	28.735	34.678	36.559	38.243	39.767	41.352
Inhuur	5.107	1.258	799	742	683	688
Overige personeelskosten	1.631	1.202	1.370	1.399	1.428	1.457
Huisvesting	1.281	1.398	1.440	1.477	1.514	1.552
I&A	4.722	5.428	5.606	5.654	5.732	5.875
Overige kosten	846	843	930	892	970	931
Totaal lasten binnen sleutel	**42.322**	**44.806**	**46.704**	**48.406**	**50.093**	**51.855**
Lasten buiten sleutel						
Formatie in dienst	6.750	6.838	7.071	7.412	7.710	8.020
Inhuur	2.508	1.833	1.900	1.986	2.062	2.141
Overige personeelskosten	295	9	9	9	9	10
Huisvesting	0	0	0	0	0	0
I&A	0	0	0	0	0	0
Overige kosten	984	1.043	1.065	1.094	1.133	1.121
Totaal lasten buiten sleutel	**10.538**	**9.723**	**10.045**	**10.502**	**10.914**	**11.291**
TOTAAL LASTEN	**52.859**	**54.530**	**56.749**	**58.908**	**61.008**	**63.147**
Totaal van baten en lasten	**453**	**-294**	**-220**	**-59**	**-23**	**-23**
Dotaties reserves	-650	-250	-250	-250	-250	-250
Onttrekkingen reserves	197	544	469	309	273	273
Totaal inzet reserves	**-453**	**294**	**219**	**59**	**23**	**23**
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

In onderstaande tabel laten we het verloop zien van de bijdragen Druten en Wijchen binnen en buiten de sleutel van de primitieve begroting 2025 tot en met de voorliggende begroting 2026-2029. Per jaarschijf nemen we drie kolommen: op "binnen sleutel" staat voor de bijdrage van Druten en Wijchen binnen de verdeelsleutel. "Dru" en "Wij" staan voor Druten en Wijchen buiten de verdeelsleutel.

	2026			2027			2028			2029		
Bedragen x € 1.000	Binnen sleutel	Dru	Wij	Binnen sleutel	Dru	Wij	Binnen sleutel	Dru	Wij	Binnen sleutel	Dru	Wij
Primitief	**44.271**	**2.900**	**6.944**	**46.090**	**2.973**	**7.136**	**48.009**	**3.070**	**7.366**	**48.009**	**3.070**	**7.366**
Bestuursrapportage 1 2024												
Samenwerkingsovk Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie VRGZ	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4
0,22 fte Contractbeheer Jeugd en WMO	0	15	0	0	15	0	0	15	0	0	15	0
0,67 fte Medewerker kabinetszaken	0	59	0	0	59	0	0	59	0	0	59	0
Ambtelijk secretaris adviesraad Wijchen	0	0	3	0	0	3	0	0	3	0	0	3
0,17 fte Urenuitbreiding station medewerker	0	0	7	0	0	7	0	0	7	0	0	7
Bestuursrapportage 2 2024												
Applicatie kostendekkendheid	8	0	0	8	0	0	8	0	0	8	0	0
Beheerder IBOR	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
Wijkbeheerder Wijchen binnen de sleutel	80	0	-80	80	0	-80	80	0	-80	80	0	-80
PPN: Beleidsadviseur Evenementen 1 fte	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
PPN: Beleidsadviseur OOV 1 fte	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
PPN: Burgerzaken 1,6 fte	115	0	0	115	0	0	115	0	0	115	0	0
Begroting 2025: monitoren klantsignalen	23	0	0	0	0	0	23	0	0	23	0	0
PPN: IRvN bijdrage	69	0	0	69	0	0	69	0	0	69	0	0
CDOKE gelden	449	0	0	449	0	0	449	0	0	449	0	0
Vertrek Wijkbeheerder	0	-80	0	0	-80	0	0	-80	0	0	-80	0
PPN: bereikbaarheidsonderzoeken en feedback klantsignalen	0	10	0	0	10	0	0	10	0	0	10	0
Kasteel	0	0	117	0	0	117	0	0	117	0	0	117
BEGROTING 2026:												
Personeelsbegroting	-237	30	64	-204	86	191	-380	129	283	1.179	216	504
ICT	-16	0	0	-8	0	0	20	0	0	104	0	0
Actualisatie tractie	0	1	-2	0	6	-18	0	9	-65	-1	-3	-86
ARBO	155	0	0	155	0	0	155	0	0	156	0	0
Index	-5	-6	-12	15	-2	-5	34	-4	-7	194	31	59
Huisvesting	-19	17	-3	-19	18	10	-20	18	10	-21	19	11
Rente	-50	0	0	-50	0	0	-50	0	0	-50	0	0
Overige kosten	46	-1	-32	22	-7	-33	-24	-7	-34	-85	-7	-35
TOTAAL BEGROTING 2026	**45.189**	**2.948**	**7.009**	**47.023**	**3.083**	**7.331**	**48.789**	**3.224**	**7.602**	**50.529**	**3.334**	**7.868**

In voorliggende begroting rekenen we met de indexpercentages uit de septembercirculaire 2024, op basis waarvan de hoogte van de algemene uitkering in de gemeentebegroting is gebaseerd.

1.4 Invulling taakstelling

Het bestuur van de WDW heeft op 4 december 2023 een besluit genomen over de begrotingswijziging, die als onderdeel van de Begroting 2024 voorlag bij de raden van Druten en Wijchen. Het bestuur heeft daarbij rekening gehouden met het aangenomen amendement in de gemeente Druten, door geen extra bijdrage te vragen aan de gemeente Druten. Hiervoor is een taakstelling van € 190k buiten de verdeelsleutel opgenomen op het takenpakket van Druten. De invulling van deze taakstelling wordt betrokken bij de bezuinigingsopgave binnen de gemeente Druten. Uitkomsten daarvan worden verwacht in de Perspectiefnota. Concrete invulling van deze taakstelling nemen we op in de definitieve Begroting 2026, die in juli voorligt in het WDW-bestuur. Mocht de takendiscussie niet leiden tot een concrete invulling, dan leidt dit tot een bijstelling van de bijdrage van Druten aan de WDW.

1.5 Nieuw beleid

De voorliggende begroting is gebaseerd op bestaand beleid. Via deze Begroting 2026 vragen we daarmee, buiten indexering en actualisatie van budgetten op bestaand beleid, geen extra middelen aan voor nieuw beleid.
Bij de Perspectiefnota's van Druten en Wijchen leggen we eventuele (personele) uitbreidingen – vanuit bestuurlijke wens of wettelijk kader – ter integrale besluitvorming voor. Daarnaast nemen we bij de Perspectiefnota's op basis van de voorgenomen keuzes tot bezuinigingen, de formatieve en eventuele overige consequenties op voor de WDW. Dit vertaalt zich vervolgens door als begrotingswijziging binnen de WDW.

2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de WDW om onvoorziene niet-structurele financiële tegenvallers op te kunnen vangen, teneinde haar taken te kunnen voortzetten.

2.1 Waar liggen de financiële risico's?

Volgens artikel 15 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Druten-Wijchen (GR) ligt de financiële verantwoordelijkheid bij de beide gemeenten. De gemeenten dragen er zorg voor dat de werkorganisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te voldoen. De financiële risico's zijn dan ook voor rekening van beide gemeenten.

In totaal bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 1.323k. Dat bedrag is samengesteld uit de onderstaande (grootste) risico's voor de WDW. Met een geprognosticeerde eigen vermogen van € 912k ultimo 2026 bedraagt het weerstandsratio 0,69.

Langdurig ziekteverzuim blijft een punt van aandacht voor iedere organisatie. Als ziekteverzuim langdurig is, wordt daarvoor ingehuurd. De WDW heeft middelen om inhuur ten gevolge van ziekteverzuim op te vangen (€ 250k). Aanvullend op deze middelen zijn voor 2021 t/m 2023 respectievelijk (€ 430k, € 287k, en € 143k) opgenomen. Vanaf 2024 zijn hier geen aanvullende middelen meer voor beschikbaar gesteld. Uitgangspunt daarbij is dat de dalende trend zich doorzet. Het risico bestaat echter dat dit onvoldoende in de praktijk wordt gebracht.
Kans: 50%
Financieel gevolg: € 750k
Risico: € 375k

Met de invoering van de AVG loopt de WDW risico. Op het moment dat er een incident plaatsvindt met overtreding van de AVG kan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) een boete opleggen. De kans daarop is klein. De AP gaat in geval van een datalek eerst in gesprek met partijen voordat een officieel onderzoek wordt gestart. Als er eventueel een officieel onderzoek wordt gestart, hoeft dat niet te leiden tot een boete. Een boete opleggen gebeurt alleen in het uiterste geval. De boete kan oplopen tot 4% van de "wereldwijde" omzet met een maximum van € 20mln.
Kans: 10%
Financieel gevolg: € 1,3mln
Risico: € 130k

De afgelopen jaren heeft de WDW op verschillende onderwerpen (corona, vluchtelingen Oekraïne) een crisisorganisatie opgezet. Momenteel is het programma VIH (Vluchtelingen, Internationale werknemers en Huisvesting) actief. Het inzetten van vast personeel op deze taken leidt ertoe dat extra personeel nodig is om de bestaande taken uit te kunnen voeren. Het risico bestaat dat de organisatie onvoldoende gecompenseerd wordt hiervoor.
Kans 10%
Financieel gevolg: € 300k
Risico: € 30k

De begroting van de WDW wordt in een vroegtijdig stadium opgesteld. De CAO is op dat moment nog niet afgesloten voor het begrotingsjaar. Het risico bestaat dat de CAO hoger uitpakt dan de indexatie waarmee in de begroting is rekening gehouden. We berekenen het risico, uitgaande van 2% hogere stijging dan opgenomen in de begroting.
Kans 50%
Financieel gevolg: € 850k
Risico: € 425k.

In de begroting van de WDW gaan we uit van de laatst bekende indexatiecijfers uit de circulaire van het rijk. De kans bestaat dat contracten afgesloten worden, met een hogere indexatie. We berekenen het risico op 2% hogere indexatie dan aangenomen in de begroting.
Kans 25%
Financieel gevolg: € 130k
Risico: € 33k

Gemeenten zijn zich aan het voorbereiden op het ravijn vanaf 2026, wanneer het rijk met ingrijpende kortingen op het gemeentefonds komt. Het risico bestaat dat de WDW een taakstelling opgelegd krijgt om de ontstane structurele tekorten bij de deelnemende gemeenten op te vangen. We gaan bij de berekening uit dat 6% korting op het gemeentefonds wordt doorberekend naar de WDW.
Kans 10%
Financieel gevolg: € 3,3 miljoen
Risico: € 330k.

2.2 Reserves en voorzieningen

Volgens artikel 19 van de GR worden reserves en voorzieningen overeenkomstig de door het bestuur daartoe uitgevaardigde richtlijnen gevormd. Deze richtlijnen zijn opgenomen in de nog door het bestuur vast te stellen Nota reserves en voorzieningen.
De WDW houdt in haar begroting rekening met bestemmingsreserves ter afdekking van toekomstige tekorten en met afschrijvingsreserves ter afdekking van kapitaallasten.

2.3 Kengetallen financiële positie

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn kengetallen voor de financiële positie benoemd. Deze kengetallen moeten verplicht worden opgenomen in deze paragraaf.

Het voornaamste kengetal waarop gestuurd wordt binnen de WDW is de structurele exploitatieruimte. De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de WDW heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten, uitgedrukt in een percentage.

Kengetallen:	Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029
Netto schuldquote	2,1%	2,9%	2,5%	2,4%	1,8%	1,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2,1%	2,9%	2,5%	2,4%	1,8%	1,8%
Solvabiliteitsratio	18,6%	14,7%	12,5%	11,8%	12,1%	11,7%
Structurele exploitatieruimte	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Belastingcapaciteit	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt

De netto schuldquote is vrij laag. Dat komt omdat er geen leningen worden aangetrokken binnen de WDW. Alles wordt gefinancierd via de exploitatiebijdragen van de gemeenten. De solvabiliteit is relatief laag, omdat er, buiten de toegestane bestemmings- en afschrijvingsreserves, geen eigen vermogen wordt opgebouwd binnen de WDW. Resultaten worden rechtstreeks afgerekend met de gemeenten. Het risico ligt dan ook volledig bij de gemeenten.

3. Paragraaf Financiering

De paragraaf financiering gaat over de manier waarop de WDW wordt gefinancierd en de risico's die zich daarbij voordoen. De financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) bevat het beleid hiervoor.

3.1 Financiering

De beide gemeenten dragen er zorg voor dat de WDW altijd over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen te voldoen. Op basis van de door het bestuur vastgestelde begroting ontvangen de gemeenten een factuur voor de bijdrage van het betreffende jaar. Deze bijdrage wordt in kwartaaltermijnen geïncasseerd.

De WDW neemt bij het aantrekken van middelen de kaders in acht zoals vastgelegd in de Treasury Statuten van de gemeenten Druten en Wijchen (artikel 14 van de Financiële verordening). De deelnemende gemeenten zorgen voor het werkkapitaal van de WDW. Er is geen sprake van rentelasten. De gehanteerde omslagrente is nihil.

3.2 Rekening-courant

De WDW heeft bij de Bank Nederlandsche Gemeenten een rekening-courant. Vooralsnog is hier geen kredietarrangement aan verbonden. Dit betekent dat een negatief saldo niet is toegestaan.
Een tijdelijk overschot aan liquide middelen wordt in rekening courant aangehouden ten behoeve van het dagelijkse betalingsverkeer. Boven een drempelbedrag van € 1.000.000 worden overtollige middelen bij het Rijk gestald (schatkistbankieren).

3.3 Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De wet Fido (Financiering decentrale overheden) bevat een kasgeldlimiet en een renterisiconorm die een grens stelt aan financiering op korte termijn respectievelijk lange termijn.
Het is de WDW niet toegestaan om een negatief banksaldo te hebben of anderszins geld te lenen. Omdat renterisico zich niet voordoet, zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet van toepassing.

4. Paragraaf Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering biedt inzicht in de beleidsvoornemens inzake de bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, inkoop, financieel beheer en beleid (waaronder de administratieve organisatie, treasury, planning en control en de interne controle) en facilitaire dienstverlening. De kwaliteit van onze bedrijfsvoering bepaalt mede het welslagen van onze dienstverlening.

Thema's die in en vanaf 2026 zullen worden opgepakt:

- Uitvoering Strategisch Personeelsbeleid: denk hierbij aan het houden van een talentschouw, loopbaanbegeleiding en maatwerk ten aanzien van trainingen en opleidingen via de WDW-academie of extern, uitvoering geven aan beleid ten aanzien van diversiteit en inclusie, waarbij de focus op talenten rekening wordt gehouden met onderlinge verschillen en overeenkomsten van onze medewerkers.
- Verdere verduurzaming van onze gemeentekantoren in lijn met de ambitie om in 2050 als overheidsinstantie CO2 neutraal vastgoed te bezitten. Vanuit facilitair zullen wij in gezamenlijkheid met vastgoedbeheer hier samen in optrekken en planvorming op maken.
- CO2 prestatieladder: De CO2-Prestatieladder is een instrument om bedrijven die deelnemen aan aanbestedingen te stimuleren tot CO2-bewust handelen in de eigen bedrijfsvoering en bij de uitvoering van projecten. Het gaat daarbij met name om energiebesparing, het efficiënt gebruik maken van materialen en het gebruik van duurzame energie. In 2024 is hier mee gestart en is de WDW hiervoor gecertificeerd. In 2026 zullen wij blijven inzetten en voldoen aan de vereiste normen. Denk hierbij aan het betrekken van onze leveranciers, duurzame acties voor onze medewerkers en energiebesparende maatregelen.
- Verder uitvoering van het Informatiebeleidsplan: zoveel als mogelijk projecten van dit plan zullen in samenwerking met de iRvN en onze leveranciers worden opgepakt. Denk hierbij aan:
  - Klant contact monitoring;
  - Invoering Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV) / Omni-channel concept (2025 en verder);
  - Verdere invoering van werken met Microsoft 365, waaronder MS Teams, uitfaseren netwerkschijven, digitale vaardigheden (2025-2026);
  - AI pilots, waaronder invoering audiotranscriptie software voor notulen raadsvergaderingen en hulpsoftware voor opstellen zienswijzen omgevingsplan (2025 en verder);
  - Aanbesteding en implementatie financiële applicatie (vervanging Key2Financien) (2025-2026);
  - Visie op zaakgericht werken inclusief aanbesteding en implementatie zaaksysteem (vervanging JOIN) (2025-2027);
  - Uitvoering regionale strategische i-agenda.
- Doorontwikkeling financiële functie: De functie van de financieel professional is de laatste jaren duidelijk aan het veranderen. De oude vorm van werken met cijfertjes en Excel-sheets, is niet meer van deze tijd als een organisatie voorop wil blijven lopen. Ontwikkelingen in IT, automatisering en data-analyse bieden interessante mogelijkheden voor de financial van de toekomst om nog meer een strategische sparringpartner te zijn: iemand die adviseert op basis van realtime cijfers. Wij gaan met dit thema aan de slag in 2026, nadat de financiële aanbesteding en implementatie van een 'nieuw pakket' is afgerond.
- Programma Informatie op orde & Open tenzij: Een gemeente die haar informatiehuishouding op orde heeft, weet welke documenten ze heeft en kan die vinden, zodat deze indien nodig beschikbaar is. Er is een gecontroleerd proces waarmee documenten na de voorgeschreven bewaartermijn vernietigd worden of gereed zijn om te worden overgedragen aan een archiefbewaarplaats.

Wij starten met de uitvoering van dit programma in 2026. Denk hierbij aan de volgende onderwerpen:

- Aanbesteding en vervanging van ons Zaaksysteem
- Implementatie en uitvoering geven aan de wet WMEBV: De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die ze met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen. Zij krijgen daarmee het recht om officiële berichten, zoals aanvragen voor vergunningen en bezwaarschriften, elektronisch aan het bestuursorgaan te zenden. Daarnaast verbetert hun rechtspositie in het digitale contact met de overheid. De mogelijkheid om per post met de overheid te communiceren blijft; de Awb geeft burgers en bedrijven de keuze tussen de papieren of de digitale weg.
- WOO: wij willen leren en grip krijgen van en op het aantal WOO-verzoeken met als doel om te voldoen aan de geldende termijnen van afhandeling ter voorkoming van een toename van WOO-verzoeken en te voldoen aan de verplichting om:
- Het actief openbaar maken van documenten in elf categorieën in te delen: Het actief openbaar maken houdt in dat documenten in de elf informatiecategorieën binnen 14 dagen nadat ze zijn vastgesteld of ontvangen, gepubliceerd moeten worden op het internet.
- Het op orde brengen van de informatiehuishouding van bestuursorganen: Documenten moeten in goede, geordende en toegankelijke staat worden gehouden (gedurende de geldende bewaartermijn of blijvend, zoals vastgesteld in selectielijsten).
- Versterking en verbetering van het Bestuurlijk Ambtelijk Samenspel: De bestuurlijk-ambtelijke context en het proces binnen de gemeente is complex. Veel verkeer komt samen in één knooppunt met verschillende perspectieven, belangen en prioriteiten. De afwegingen zijn vaak lastig te maken en dan is het van belang dat de kwaliteit van besluitvormende stukken op orde is naast goede communicatie en competenties van medewerkers. In 2025 is hier reeds een stap in gemaakt, maar een grotere stap gaan we maken in 2026 om met elkaar te leren en te verbeteren. We hebben hiervoor al verplichte leerlijnen ontwikkeld voor nieuwe medewerkers, gaan nadenken over een herhaalklas voor bestaande medewerkers en blijven leren en verbeteren vanuit de monitoring op de stukken die naar de colleges en de raad gaan.

5. Paragraaf Wet Open Overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) in werking getreden. Deze wet richt zich op een transparante overheid en vraagt een cultuurverandering rond de omgang met informatie. Bepaalde informatie moet verplicht en actief openbaar gemaakt worden. Dit raakt een groot aantal processen in onze gemeente. Ook informatieverzoeken aan de overheid (voorheen WOB-verzoek) vallen onder de nieuwe wet. Om aan de nieuwe eisen te kunnen voldoen, moet onze gemeentelijke informatiehuishouding op orde zijn, de juiste IT-voorzieningen aanwezig zijn en vooral bekend zijn wat de wet voor ambtenaar en bestuurder betekent. Het grijpt in op het dagelijks handelen van een groot deel van onze organisatie en heeft daarmee de komende jaren een flinke impact op onze bedrijfsvoering.

Op 1 november 2024 is de eerste tranche van informatie die openbaar moet worden onder de WOO ingegaan. Beide gemeenten en de werkorganisatie voldoen hieraan. Voor de tweede tranche zijn er vertragingen op rijksniveau. De WDW is in kaart aan het brengen welke documenten gepubliceerd moeten worden, en hoe wij de ambtenaren daarin het beste kunnen ondersteunen. In 2027 moet de WOO geïmplementeerd zijn, met nog 3 jaar extra voor het op orde krijgen van het informatiebeheer. In 2027 moet de WOO geïmplementeerd zijn, met nog 3 jaar extra voor het op orde krijgen van het informatiebeheer.

Het WOO-proces is inmiddels bekend bij de stakeholders in de organisatie. Bij Informatiemanagement en Informatiebeheer is een coördinator benoemd om dit proces te begeleiden. Voor de WDW is het van belang om het aantal WOO-verzoeken goed te monitoren. Enerzijds om de verzoeken tijdig af te handelen en om een goede inschatting te kunnen maken van de benodigde capaciteit. Anderzijds is het bovenliggende doel van de WDW om te leren van de WOO-verzoeken om hiermee de kwaliteit van de informatie en borging indien nodig te verbeteren.

6. Financiële begroting

6.1 Uitgangspunten

De begroting is opgesteld op basis van bestaand beleid, voortbordurend op de meerjarenbegroting 2025-2028 en de vastgestelde begrotingswijzigingen daarop. De formatieomvang is bepaald aan de hand van de vastgestelde begroting 2025, aangepast met bestuursbesluiten tot aan 1 maart 2025. De totale toegestane formatie voor 2026 bedraagt 450,61 fte.
Boven op de formatie houden we rekening met inhuur ter vervanging van (langdurig) ziekteverzuim, structureel € 250k.

De begroting is meerjarig doorgerekend met de indexatie uit de septembercirculaire 2024:

Indexatie	2026	2027	2028	2029
Personeel (loonvoet sector overheid)	3,80%	4,80%	4,00%	4,00%
Contract (Prijs bruto binnenlands product)	2,60%	2,60%	2,50%	2,50%

De begroting is integraal opgenomen onder paragraaf 1.3. In dit hoofdstuk laten we op hoofdlijnen het onderscheid in de structurele en incidentele begroting zien.

6.2 Structureel

Meerjarig overzicht baten en lasten (Bedragen x 1.000)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten Programma 1 Dienstverlening	**€ 52.963**	**€ 54.131**	**€ 56.465**	**€ 58.849**	**€ 60.950**	**€ 63.124**
Lasten Programma 1 Dienstverlening	**€ 52.898**	**€ 54.154**	**€ 56.488**	**€ 58.872**	**€ 60.973**	**€ 63.147**
Saldo van baten en lasten	**€ 65**	**-€ 23**	**-€ 23**	**-€ 23**	**-€ 23**	**-€ 23**
Inzet bestemmingsreserve	-€ 30	€ 23	€ 23	€ 23	€ 23	€ 23
Resultaat	**€ 35**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Bovenstaand overzicht laat de structurele begroting van de WDW per programma zien. De begroting is ingedeeld in één programma.

6.3 Incidenteel

In onderstaand overzicht presenteren we alle incidenteel beschikbaar gestelde budgetten.

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029
Bijdrage Druten en Wijchen binnen sleutel	127	104	65	0	35	0
Bijdrage buiten sleutel Wijchen	109					
Bijdrage buiten sleutel Druten	0					
Berap 2: Renteopbrengsten 2024	113					
Totaal baten	**349**	**104**	**65**	**0**	**35**	**0**
Doorlopende I-projecten		171	130	36		
Integraal plan automatisering	105	55	30			
Formatie kabels en leidingen		49				
Inwoners- en ondernemerspeiling	72		35		35	
Inzet reserve verlof		100	67			
Kasteel coördinator Wijchen	51					
Berap2 2023: Formatie kabels en leidingen	49					
Berap2 2023: begeleiden realisatie	10					
Berap2 2023: Dienstverlening dichtbij	23					
Berap2 2023: Uitbr. formatie beheer kasteel	25					
Knelpuntennotitie: Uitbreidingen BOA	38					
Berap 1: Bijstelling ICT	-162					
Berap 2: egalisatiereserve ict opvangen	-250					
Totaal lasten	**-39**	**375**	**262**	**36**	**35**	**0**
Dotaties reserves						
Frictiekosten personeel	-246					
Kwaliteitsfonds	0					
Reserve verlof	-404					
Onttrekkingen reserves						
Afschrijvingsreserve ICT	0					
Reserve verlof	83	100	67			
Frictiekosten personeel	144					
Egalisatiereserve ICT		171	130	36		
Saldo Reserves	**-423**	**271**	**197**	**36**	**0**	**0**
Saldo incidenteel	**-35**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

6.4 Geprognosticeerde Balans

Activa (x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Materiële vaste activa						
Gebouwen	599	569	539	509	479	449
Vervoermiddelen	898	1.035	858	969	727	599
Machines, apparaten en installaties	621	635	574	642	619	860
Overige mat. vaste activa econ.nut	911	830	682	491	433	350
Totaal vaste activa	**3.029**	**3.069**	**2.653**	**2.612**	**2.258**	**2.259**
Vlottende activa						
Uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar						
Vorderingen op openbare lichamen	817	817	817	817	817	817
Omzetbelasting	513	513	513	513	513	513
Schatkistbankieren	2.391	2.391	2.391	2.391	2.391	2.391
Totaal uitzettingen met rentetyp. looptijd korter dan 1 jaar	**3.721**	**3.721**	**3.721**	**3.721**	**3.721**	**3.721**
Liquide middelen						
Banksaldi	503	503	503	503	503	503
Totaal vlottende activa	**503**	**503**	**503**	**503**	**503**	**503**
Overlopende activa						
Vooruitbetaalde kosten	104	104	104	104	104	104
Nog te ontvangen bedragen	295	295	295	295	295	295
Totaal Overlopende activa	**399**	**399**	**399**	**399**	**399**	**399**
Totaal generaal	**7.652**	**7.692**	**7.276**	**7.235**	**6.881**	**6.882**

Passiva (x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Vaste passiva						
Algemene reserves	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserves	1.177	906	710	674	674	674
Afschrijvingsreserve	248	225	202	179	157	134
Resultaat boekjaar	0	0	0	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	**1.425**	**1.131**	**912**	**853**	**831**	**808**
Voorziening personele verplichtingen	**501**	**352**	**343**	**343**	**343**	**343**
Totaal Voorzieningen	**501**	**352**	**343**	**343**	**343**	**343**
Vlottende passiva **Netto-vlott. schulden met rentetyp. looptijd < 1 jaar**						
Crediteuren	993	993	993	993	993	993
Omzetbelasting	0	0	0	0	0	0
Overige schulden	2.645	2.645	2.645	2.645	2.645	2.645
Totaal vlottende passiva	**3.638**	**3.638**	**3.638**	**3.638**	**3.638**	**3.638**
Overlopende passiva						
Schulden aan openbare lichamen	1.358	1.358	1.358	1.358	1.358	1.358
Vooruit ontvangen bedragen Rijk	417	417	417	417	417	417
Vooruit gefactureerde bedragen	0	0	0	0	0	0
Overige nog te betalen posten	313	795	608	626	294	319
Totaal Overlopende passiva	**2.088**	**2.570**	**2.383**	**2.401**	**2.069**	**2.094**
Totaal generaal	**7.652**	**7.692**	**7.276**	**7.235**	**6.881**	**6.882**

7. Reserves

7.1 Verloop van reserves

2025

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2025	Dotatie	Onttrekking	31-12-2025
Egalisatiereserve Verlof	167	0	100	67
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	500	0	0	500
Egalisatiereserve ICT	404	0	171	233
Afschrijvingsreserve ICT	248	0	23	225
Frictiekosten Personeel	107	250	250	107
Totaal	**1.426**	**250**	**544**	**1.131**

2026

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2026	Dotatie	Onttrekking	31-12-2026
Egalisatiereserve Verlof	67	0	67	0
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	500	0	0	500
Egalisatiereserve ICT	233	0	130	103
Afschrijvingsreserve ICT	225	0	23	202
Frictiekosten Personeel	107	250	250	107
Totaal	**1.131**	**250**	**469**	**912**

2027

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2027	Dotatie	Onttrekking	31-12-2027
Egalisatiereserve Verlof	0	0	0	0
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	500	0	0	500
Egalisatiereserve ICT	103	0	36	67
Afschrijvingsreserve ICT	202	0	23	179
Frictiekosten Personeel	107	250	250	107
Totaal	**912**	**250**	**309**	**853**

2028

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2028	Dotatie	Onttrekking	31-12-2028
Egalisatiereserve Verlof	0	0	0	0
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	500	0	0	500
Egalisatiereserve ICT	67	0	0	67
Afschrijvingsreserve ICT	179	0	23	157
Frictiekosten Personeel	107	250	250	107
Totaal	**853**	**250**	**273**	**831**

2029

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2029	Dotatie	Onttrekking	31-12-2029
Egalisatiereserve Verlof	0	0	0	0
Egalisatiereserve kwaliteitsfonds	500	0	0	500
Egalisatiereserve ICT	67	0	0	67
Afschrijvingsreserve ICT	157	0	23	134
Frictiekosten Personeel	107	250	250	107
Totaal	**831**	**250**	**273**	**808**

7.2 Toelichting reserves

Reserve verlof
De bestemmingsreserve verlof is gevormd om het aantal openstaande verlofuren terug te kunnen dringen, voor eventuele inhuur van personeel om medewerkers met langdurig verlof tijdelijk te vervangen en/of voor de afkoop van overtallig openstaande verlofuren van medewerkers.

Egalisatiereserve kwaliteitsfonds
De reserve kwaliteitsfonds is gevormd om de kwaliteit van personeel in de toekomst te kunnen (blijven) verbeteren.
Het kwaliteitsfonds wordt gevuld uit positieve jaarrekeningresultaten, tot een maximum van € 300k per jaar. De reserve is gemaximeerd op € 500k. Inzet van de reserve is gericht op maatregelen om tot efficiencyverbetering te komen. Het MT komt met voorstellen richting het bestuur voor de benodigde inzet van deze reserve.

Egalisatiereserve ICT
De egalisatiereserve ICT is bedoeld om de jaarlijkse schommelingen in implementatiekosten software op te vangen. Omdat vrijwel alle softwarepakketten tegenwoordig in de vorm van SAAS (Software as a Service) oplossingen worden aangeschaft, waardoor je feitelijk geen eigenaar bent van de software, worden de implementatiekosten niet geactiveerd.

Afschrijvingsreserve ICT
De afschrijvingsreserve ICT wordt gevoed door een compensatie voor kapitaallasten vanuit de iRvN. Deze reserve wordt ingezet ter afdekking van aflopende kapitaallasten voor de achtergebleven automatiseringskant van de ICT. De IRvN is verantwoordelijk voor de vervangingsinvesteringen. Daarnaast worden er investeringen vanuit het implementatiebudget gedekt, die we conform BBV-voorschrift activeren. Voor deze investeringen hevelen we het investeringsbedrag over van de reserve implementatiebudget naar de afschrijvingsreserve ICT, ter afdekking van de betreffende kapitaallasten.

Frictiekosten personeel
Deze reserve, gevormd uit bijdragen van de deelnemende gemeenten, dient ter dekking van loonkosten met betrekking tot niet meer operationeel zijnde personeel, waarvan de dienstbetrekking in de nabije toekomst eindigt.

8. Investeringen

De onderstaande (vervangings)investeringen zijn bepaald vanuit de inbreng van beide gemeentes en actualisaties daarop voor wat betreft ICT en (rollend) materieel.

ICT	Bedrag 2025 €	Bedrag 2026 €
Implementatie IDU-proces	75.000	
Tablets-computers raadsleden (2026)		50.000
Conversies van archiefbescheiden naar JOIN	9.220	
Totaal	**84.220**	**50.000**

Voertuigen en materieel	Bedrag 2025 €	Bedrag 2026 €
Grofvuilcontainer werf Wijchen 5 stuks		30.500
Schaftmateriaal wagen 4 en 5 : 18-WF-RD/69-WB-VJ	28.000	
Schaftmateriaal wagen 7 en 8: WP-HX-90/WP-ZX-91	28.000	
Schaftmateriaal wagen 9: 65-WS-DK		18.500
Voertuig Wijkbeheer Druten Ford Transit V-998-ZF		41.000
GMS punten Druten	38.700	
Voertuig 1: Voertuig Reiniging 98-BZT-6	96.000	
Voertuig 5: Caddy Piket Centrale taken V-7-JNZ	40.000	
Voertuig 13: Ploeg Zuid 03-BZS-6	96.000	
Voertuig 11: Ploeg Noord 54-BZS-4	96.000	
Strooier 2: Aanhangwagenstrooier SH 3800 trekker	40.000	
Sneeuwploeg FK/63 inh. Trekker Peters 2x		23.800
Instrumentarium Geo (Tachymeter + tablet PC)	33.000	
Totaal	**495.700**	**113.800**

9. EMU-saldo

Omschrijving	2025 x € 1000,- Volgens begroting 2025	2026 x € 1000,- Volgens begroting 2026	2027 x € 1000,- Volgens meerjaren raming in begroting 2026
1. Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-294	-220	-59
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	40	-415	-41
3. Mutatie voorzieningen	-149	-9	0
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	**-483**	**187**	**-17**

Openbaar Zaaknummer: Z/25/291924

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze concept jaarrekening 2024 en Ontwerpbegroting 2026 WDW

Datum: 19 juni 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De zienswijze op de concept jaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 van de WDW vast te stellen, waarmee u:
    a. Instemt met de concept jaarrekening 2024 van de WDW.
    b. Instemt met de ontwerpbegroting 2026 van de WDW.
    c. Aangeeft dat de taakstelling op het takenpakket van Druten geen invloed heeft op de dienstverlening aan Wijchen.
    d. Aangeeft dat financiële gevolgen voor de begroting van de WDW helder uiteen worden gezet, als één of beide gemeenten keuzes maken op het takenpakket om het financieel evenwicht te herstellen.
    e. Aangeeft zodra het onderhandelingsresultaat over de nieuwe cao definitief wordt, de financiële effecten middels een begrotingswijziging vertaald worden.

Aanleiding
De Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW) heeft de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de concept jaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026-2029 van de WDW.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit**

Gewenst resultaat
Het bestuur van de WDW met de vastgestelde zienswijze in staat te stellen de begroting 2026-2029 en de jaarrekening 2024 definitief vast te stellen.

Argumenten
1.1 Via de zienswijze procedure voldoet de gemeente aan de wettelijke eis voor de vaststelling van de begroting en de jaarrekening van een gemeenschappelijke regeling.

2.1 De WDW heeft een positief jaarrekeningresultaat over 2024 gerealiseerd, met een goedkeurende accountantsverklaring.
De jaarrekening sluit met een klein positief resultaat en is binnen de gestelde termijn gecontroleerd door de interim accountant.

3.1 De begroting is op bestaand beleid opgebouwd.
De WDW heeft in haar begroting, buiten stijgende arbo kosten, geen aanpassingen op de bedrijfsvoering opgenomen. Eventuele gevolgen van aanpassingen op het takenpakket vanuit bezuinigingen, of nieuwe taken, worden verwerkt in een begrotingswijziging, zodra de gemeentebesturen hier opdracht voor geven in de Perspectiefnota of Begroting.

Tegenargumenten en risico's
1.1 Binnen de begroting moet een taakstelling concreet ingevuld worden.
Hoewel de WDW een sluitende begroting presenteert, moet er nog een taakstelling op het takenpakket van Druten worden ingevuld voor € 189k. Deze taakstelling is ontstaan doordat de gemeente Druten in 2023 heeft besloten niet de extra gevraagde middelen voor formatie uitbreidingen te willen financieren. Het WDW-bestuur heeft daarop besloten een taakstelling op te nemen op het takenpakket van Druten. Concrete invulling loopt mee in het bezuinigingsproces dat nu binnen de gemeente Druten loopt en staat los van de dienstverlening aan Wijchen. In de begroting is opgenomen dat wanneer de taakstelling in de Perspectiefnota van Druten niet concreet wordt ingevuld, de taakstelling wordt omgezet in een hogere bijdrage door de gemeente Druten.

Financiële gevolgen
De jaarrekening 2024 van de WDW sluit met een positief saldo van € 466k op een totaalbegroting van € 53 miljoen. Dit positieve saldo vloeit terug naar de deelnemende gemeenten.
In de jaarrekeningen 2024 van Druten en Wijchen is hier al op geanticipeerd.

De begroting 2026 van de WDW is op bestaand beleid opgebouwd en daalt over het geheel genomen met € 70k ten opzichte van de jaarschijf 2026 uit de meerjarenbegroting 2025 van de WDW. Bij de actualisatie van de budgetten zijn indexaties, structurele afwijkingen uit de jaarrekeningen en autonome ontwikkelingen op bestaand beleid meegenomen. Ten tijde van opstellen van de begroting was er nog geen onderhandelingsakkoord over de cao vanaf 1 april 2025. De gevolgen daarvan worden meegenomen in een begrotingswijziging, zodra het akkoord definitief is.

In de meerjarenbegroting van Wijchen hebben we echter met een lagere bijdrage voor 2026 rekening gehouden, omdat we meerjarig een gemiddelde indexatie voor al onze gemeenschappelijke regelingen hebben toegepast op de WDW, wat lager ligt dan de indexatie waarmee in de WDW is gerekend. Dit leidt tot een hogere bijdrage aan de WDW van € 112k. We verwachten vanuit het cao-onderhandelingsresultaat een voordeel voor de bijdrage van Wijchen. Daarnaast hebben we uit de Voorjaarsnota al op kunnen maken dat Wijchen voor ongeveer € 1 miljoen gecompenseerd wordt voor loon- en prijsstijgingen. Daarmee kunnen we eventuele nadelen uit indexaties ook nog dekken.

Communicatie
N.v.t.

Inwonersparticipatie
N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen
Begroting en jaarrekening worden voor 15 juli 2025 vastgesteld door het bestuur van de WDW. Aansluitend worden deze verzonden aan de provincie.

Geheimhouding:
N.v.t.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	6869
Extern Zaak ID	Z/25/292764
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 juni 2025
Agendapunt	4.b
Titel	292764 Beslisnota Zienswijze op GGD jaarrekening 2024 en begroting 2026
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Eigenaar	Griend, van de, Joëlla
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)
Telefoonnummer steller	+31638990461
E-mail adres steller	j.van.de.griend@drutenwijchen.nl

Bijlagen
292764 Beslisnota Zienswijze op GGD jaarrekening 2024 en begroting 2026
Bijlage 1 Brief Zienswijze
Bijlage 2 Jaarrekening GGD GZ 2024
Bijlage 3 GGD jaarverslag 2024 bestuursversie
Bijlage 4 Programmabegroting 2026 GGD GZ
Bijlage 5 Adviesrapport jaarstukken 2024 en begroting 2026 GGD Gelderland-Zuid
Bijlage 6 Notitie Voorstellen voor kostenbesparing t.b.v. de Programmabegroting 2026 GGD
Bijlage 7 Overzicht opmerkingen gemeenten in zienswijzen nav Kaderbrief 2026 en reactie DB van GGD GZ
Bijlage 8 brief raden concept jaarrekening 2024 GGD GZ
Bijlage 9 brief raden conceptbegroting GGD GZ 2026

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	13 mei 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	23 mei 2025
Raad openbaar Wijchen	**19 juni 2025**

Voorgesteld besluit

1. Vast te stellen de zienswijze op de GGD jaarrekening 2024 en begroting 2026, met als belangrijkste punten: □

- Instemmen met de jaarrekening 2024.
- Het negatieve resultaat van €152.000 wordt onttrokken uit de Algemene Reserve van de GGD. □
- Het positieve resultaat van Veilig Thuis wordt, na vullen van de egalisatiereserve, €71.500 aan de gemeenten uitgekeerd □
- Instemmen met de begroting 2026, inclusief indexatie van 4,86%, met de volgende opmerkingen: □
- De GGD stelt op verzoek van gemeenten geen beleidsmatige uitzettingen voor en komt met besparingen á 3,4%. □
- We vragen de GGD om de voorgestelde besparingen op de vaccinatievoorziening en de JGZ te temporiseren.

  2. Kennis te nemen van de financiële consequenties van de conceptbegroting GGD 2026-2029 voor onze eigen gemeentelijke begroting, en deze op te nemen in de perspectiefnota 2025.

Besluit (Aangenomen)

1. Vast te stellen de zienswijze op de GGD jaarrekening 2024 en begroting 2026, met als belangrijkste punten: □

- Instemmen met de jaarrekening 2024.
- Het negatieve resultaat van €152.000 wordt onttrokken uit de Algemene Reserve van de GGD. □
- Het positieve resultaat van Veilig Thuis wordt, na vullen van de egalisatiereserve, €71.500 aan de gemeenten uitgekeerd □
- Instemmen met de begroting 2026, inclusief indexatie van 4,86%, met de volgende opmerkingen: □
- De GGD stelt op verzoek van gemeenten geen beleidsmatige uitzettingen voor en komt met besparingen á 3,4%. □
- We vragen de GGD om de voorgestelde besparingen op de vaccinatievoorziening en de JGZ te temporiseren.

  2. Kennis te nemen van de financiële consequenties van de conceptbegroting GGD

2026-2029 voor onze eigen gemeentelijke begroting, en deze op te nemen in de perspectiefnota 2025.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/292764

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze op GGD jaarrekening 2024 en begroting 2026

Datum: 19 juni 2025

Voorgesteld besluit
De Gemeenteraad besluit:
1. Vast te stellen de zienswijze op de GGD jaarrekening 2024 en begroting 2026, met als belangrijkste punten:

   - Instemmen met de jaarrekening 2024.
     - Het negatieve resultaat van €152.000 wordt onttrokken uit de Algemene Reserve van de GGD.
     - Het positieve resultaat van Veilig Thuis wordt, na vullen van de egalisatiereserve, €71.500 aan de gemeenten uitgekeerd

   - Instemmen met de begroting 2026, inclusief indexatie van 4,86%, met de volgende opmerkingen:
     - De GGD stelt op verzoek van gemeenten geen beleidsmatige uitzettingen voor en komt met besparingen á 3,4%.
     - We vragen de GGD om de voorgestelde besparingen op de vaccinatievoorziening en de JGZ te temporiseren.

2. Kennis te nemen van de financiële consequenties van de conceptbegroting GGD 2026-2029 voor onze eigen gemeentelijke begroting, en deze op te nemen in de perspectiefnota 2025.

Aanleiding
De GGD Gelderland-Zuid is een gemeenschappelijke regeling met als doel het monitoren, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid. Zij voert deze taken uit voor 14 gemeenten in de regio Gelderland-Zuid. De meeste taken voert de GGD uit op grond van de Wet publieke gezondheid, maar ook op basis van andere wetten. Daarnaast voert de GGD facultatieve taken uit voor individuele gemeenten.

In haar jaarverslag en jaarrekening beschrijft de GGD de inhoudelijke en financiële doelen die zij behaald heeft. In de begroting beschrijft de GGD haar plannen en financiële onderbouwing voor het komende jaar. De GGD vraagt aan gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling om hun zienswijze op deze stukken.

In oktober ontvingen wij van de GGD haar kaderbrief waarin de voorgenomen wijzigingen in de begroting werden aangekondigd. Hier hebben wij een zienswijze op gegeven. De GGD heeft de zienswijzen van alle 14 gemeenten verwerkt in de begroting. In deze zienswijze werd de GGD opgeroepen om met scenario's voor besparingen te komen in de conceptbegroting 2026. Dit hebben zij zorgvuldig gedaan (zie bijlage 'notitie voorstellen kostenbesparing'. En heeft geleid tot een voorstel tot besparing van 3,4%.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
28-11-2024	Vaststellen reactie op de GGD kaderbrief 2026 (Z/24/267873)
13-06-2024	GGD begroting 2025, begrotingswijziging 2024 en jaarrekening 2023 (Z/24/235945)

Gewenst resultaat
De GGD onze zienswijze geven op de jaarrekening 2024 en begroting 2026.

Argumenten

1.1 De zienswijze komt overeen met het advies van de Regionale Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
De Adviesfunctie adviseert in te stemmen met jaarrekening en begroting. Ook adviseren zij om het positieve resultaat van Veilig Thuis na het behalen van de streefwaarde van de egalisatiereserve van Veilig Thuis, aan gemeenten uit te keren, conform het advies van de werkgroep.

1.2 De GGD houdt rekening met de financiële situatie van gemeenten
De GGD heeft op zorgvuldige wijze de opdracht van gemeenten om te komen met bezuinigingsvoorstellen uitgewerkt in drie scenario's. Het AB heeft gekozen voor het scenario met een opbrengst van 3,4% bezuinigingen. Deze bezuinigen hebben relatief gezien de minste impact op inwoners en houden de inzet op preventie in stand. Bezuinigen op preventie zou in de toekomst tot hogere kosten kunnen leiden en een negatief effect hebben op de gezondheid en kwaliteit van leven van onze inwoners. Gezien de recente ontwikkelingen door de Voorjaasnota, vragen we de GGD in onze zienswijze om bezuinigingen op de vaccinatievoorziening en JGZ te temporiseren.

1.3 De zienswijze komt grotendeels overeen met regiogemeenten.
In de voorbereiding van deze zienswijze is contact geweest met andere gemeenten. Daardoor is op de meeste punten overeenstemming. Dat zorgt ervoor dat er grote kans is dat de punten in onze zienswijze worden verwerkt in de definitieve begroting.

1.4 De Algemene Reserve kan incidentele financiële tegenvallers opvangen.
In 2022 heeft een werkgroep aanbevolen om een Algemene Reserve van de GGD aan te houden, zodat niet bij iedere tegenvaller een zienswijze procedure volgt en het bestuur beperkt wordt in haar mogelijkheden om tegenvallers op te vangen. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur de GGD een takenpakket gegeven waarin inherente (uitvoerings)risico's zijn ingesloten. Daar hoort een weerstandvermogen bij om die risico's te kunnen managen en op te kunnen vangen.

1.5 We overleggen als gemeente met de GGD aan de voorkant over wijzigingen die grote financiële gevolgen hebben.
Als gemeente hebben we meegedacht met de keuzes voor de besparingen die de GGD voorlegt.

1.6 We houden de nieuwe begrotingssystematiek aan voor Veilig Thuis.
In 2022-2023 heeft een werkgroep een begrotingssystematiek geadviseerd waarbij het gemiddelde van het aantal verrichtingen per item van de realisaties

van de laatste 3 jaar wordt gebruikt. Hierdoor komt er meer stabiliteit in de begroting.

Financiële gevolgen

Jaarrekening 2024
Het resultaat bedraagt € 152.000 negatief. Voorstel van de GGD is om dit te onttrekken aan de algemene reserve van de GGD. En om het bedrag waarmee de egalisatiereserve van Veilig Thuis de streefwaarde overschrijdt, aan gemeenten uit te keren (€ 71.500). Deze ontvangst verwerken we in de Programmarapportage mei 2025.

Begroting 2026
In onderstaand overzicht is het aandeel van onze gemeente in de GGD begroting te zien. Het betreft de door de GGD gevraagde bijdragen, en dus niet alleen het deel waarin we in onze zienswijze mee akkoord gaan. Immers, pas na besluitvorming in het Algemeen Bestuur is duidelijk of onze zienswijze ook wordt overgenomen.

De taken van de GGD zijn uitgesplitst in:
- Uniforme taken die de GGD voor alle gemeenten gelijk uitvoert en naar rato van inwoneraantal in rekening brengt. De bijdrage van Wijchen voor dit onderdeel is in 2026 begroot als € 2.172.730.
- Uniforme taken die de GGD voor alle gemeenten uitgevoert, maar worden afgerekend op basis van voor onze gemeente gemaakte kosten. De bijdrage van Wijchen voor dit onderdeel is in 2026 begroot als € 319.780.
- Taken die facultatief door onze gemeente worden afgenomen. Formeel vallen facultatieve taken niet onder de zienswijzeprocedure. De afspraken over facultatieve taken 2026 moeten nog gemaakt worden.

Gevolgen voor de perspectiefnota en begroting
De conceptbegroting 2026-2029 van de GGD leidt per saldo tot een kostenbesparing van afgerond 63k in 2026 (en afgerond 41k in 2027 en verder). Deze kostenbesparing is in 2026 als volgt opgebouwd:

conceptbegroting GR GGD 2026	2026	
Indexering (BRN) inclusief dekking	€	-78.512
Voorgestelde besparingen	€	90.047
financiele meevallers	€	51.557
Totaal effect	**€**	**63.092**

Indexering inclusief dekking
De reguliere indexering 2026 zorgt voor een kostenstijging van afgerond € 120k voor de gemeente Wijchen. Deels houden we al rekening met een indexering op de GR GGD (€ 42k). Per saldo betekent dit op dit onderdeel een uitzetting van afgerond € 78k.

Voorgestelde besparingen
De GR GGD komt op verzoek van de gemeenten met besparingen. Voor Wijchen hebben deze besparingen in 2026 een voordelig effect van afgerond € 90k. In totaal, voor de hele regio, bevat de begroting van de GGD een besparing van 3,4% (€ 1.085.000) van de uniforme begroting. Een deel hiervan komt door bezuinigingen en een deel is een financiële meevaller, zoals in onderstaande paragraaf staat beschreven.

Financiële meevallers

Onderdeel van voorliggende conceptbegroting GR GGD 2026 zijn ook een aantal financiële meevallers voor een totaal van afgerond € 51k. Dit betreft de correctie op een dubbel toegepaste index onderdeel Veilig Thuis en gunstig verdeeleffect (verhouding inwoners).

Deze financiële gevolgen vanaf 2026 nemen we via de reguliere P&C- cyclus op in de Perspectiefnota 2025 Wijchen, waarin we ook integraal de compensatie voor loon- en prijsontwikkeling uit de meicirculaire 2025 verwerken.

Het effect op jaarschijf 2025 (terugstorten overschot Veilig Thuis ad € 5.190) nemen we mee in de programmarapportage mei 2025. Voorliggend besluit heeft dan ook *geen* begrotingswijziging tot gevolg.

Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur verwerken we de definitieve bedragen in de gemeentelijke begroting 2026.

Gevolgen voor onze risicoparagraaf

In onze risicoparagraaf nemen wij de risico's van de GGD op voor zover deze de Algemene Reserve van de GGD overstijgen, naar rato van onze deelname. Dit doen wij na besluitvorming door het Algemeen Bestuur.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na besluitvorming door de raad sturen we onze zienswijze naar de GGD.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
Joëlla van de Griend
t +31638990461
ons kenmerk
Z/25/292764

GGD Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

datum 19 juni 2025
onderwerp Zienswijze op de jaarrekening 2024 en conceptbegroting 2026 van GR GGD Gelderland-Zuid
verzonden

Geacht bestuur,

Op 28 maart 2025 ontvingen wij uw concept jaarrekening 2024 en begroting 2026. De gemeenteraad stelde op 19 juni 2025 deze zienswijze vast. Met deze brief maken wij gebruik van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op deze stukken.

Allereerst willen wij u complimenteren voor de aangeleverde documenten. Wij hebben u – mede namens de andere gemeenten uit de regio Nijmegen - op 1 november 2024 een brief gestuurd. Hierin vroegen we u om, met het oog op het naderende 'ravijnjaar' (begrotingstekort door bezuinigingen van uit de rijksoverheid) bij de Ontwerpbegroting scenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd. Wij willen u bedanken dat u hier serieus naar heeft gekeken. Een inhoudelijke reactie leest u in het vervolg van deze brief.

Daarbij willen we meegeven dat we inmiddels meer beeld krijgen van de impact van de Voorjaarsnota van het rijk op onze gemeentelijke begroting. We zien op de korte termijn een verlichting (2026-2027). Wel blijft het lange termijn perspectief slecht. Daarom bekijken wij aangeboden scenario's of nog aan te bieden scenario's ook in dat perspectief.

Zienswijze op de jaarrekening 2024
We hebben kennisgenomen van het jaarverslag en concept jaarrekening 2024. Wij stemmen in met de jaarstukken 2024 en het resultaatbestemmingsvoorstel maar willen u wel vragen een aantal zaken te verbeteren en/of aan te passen in de stukken:

U geeft aan dat het gerealiseerde resultaat € 80.600 negatief bedraagt, inclusief een overschot van € 71.500 op de bijdrage van Veilig Thuis. U stelt voor het resultaat als volgt te bestemmen:

Onttrekking aan Algemene Reserve GGD	€ 152.100
Uitbetaling overschot resultaat Veilig Thuis	€ -71.500
Totaal jaarrekening	€ 80.600

Wij kunnen ons vinden in de resultaatbestemming. We vinden de toelichting op het resultaat over 2024 wel discutabel. Zoals ook de adviesfunctie van mening is, doet een presentatie van een negatief resultaat van € 152.100 meer recht aan de situatie. We vragen u om een eenduidig resultaat weer te geven.

Daarnaast zijn de top 10 risico's bondig omschreven en de bijbehorende bedragen zijn niet nader onderbouwd. Zo is bijvoorbeeld niet duidelijk waar het risico van Bijzondere Zorg opgenomen is. Wij vragen de GGD om de risico's meer toe te lichten.

Zienswijze op de begroting 2026
Wij waarderen dat u uitvoering heeft gegeven aan onze oproep in de zienswijze Kaderbrief 2026 om concrete scenario's voor te leggen voor besparingen bij de behandeling van de begroting 2026. Dit heeft u zorgvuldig gedaan en samen met gemeenten verschillende scenario's in kaart gebracht. Ook heeft u beschreven wat de mogelijke impact en risico's van de scenario's zijn. We realiseren ons als gemeente Wijchen dat de GGD zowel met landelijke als gemeentelijke bezuinigingen te maken heeft en dat dit een enorme impact heeft op uw organisatie en uw medewerkers.

Zoals eerder in de kaderbrief door u is aangegeven, stelt u geen beleidsmatige uitzetting voor in 2026, alleen uitzetting door toedoen van loon- en prijsstijgingen. Wij stemmen in met de begroting 2026, met de onderstaande opmerkingen.

De uniforme bijdrage is geïndexeerd met 4,86% conform de vastgestelde methodiek door het Algemeen Bestuur.

U stelt een pakket aan gemeentelijke bezuinigingen voor dat gelijk staat aan 3,4% op het uniforme deel van de begroting (€ 1.085.000). U geeft aan dat op de volgende onderdelen kosten bespaard kunnen worden:

Bundelen vaccinatiewerkzaamheden jeugd en volwassenen
Uw voorstel is om de vaccinaties voor volwassenen en de vaccinaties die gegeven worden door de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) zoveel mogelijk te bundelen en slimmer te organiseren onder de voorwaarde dat dit niet leidt tot gezondheidsverlies voor inwoners. Dit zou een besparing opleveren van € 200.000. U noemt als mogelijke consequentie dat de reisafstand tot een vaccinatielocatie groter kan worden en de vaccinatiegraad hierdoor kan dalen. Wij zijn het met de GGD eens dat een daling op de vaccinatiegraad ten allen tijde voorkomen moet worden en roepen de GGD op om samen met gemeenten tot een plan te komen om de vaccinatievoorziening efficiënter in te richten maar de drempel voor het halen van vaccinaties niet te verhogen. We vragen u om de meest ingrijpbare, onomkeerbare maatregelen voorlopig te temporiseren.

Forensische geneeskunde
Door samenwerking en schaalvoordeel geeft u aan € 50.000 op de forensische geneeskunde te kunnen besparen. Dit heeft geen gevolgen voor de dienstverlening.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Zoals u eerder heeft aangegeven, voldoet GGD Gelderland-Zuid op dit moment niet aan het Landelijk Professioneel Kader (LPK). In onze vorige zienswijze hebben wij deze keuze ondersteund met als reden dat ook in de huidige situatie de kwaliteit gewaarborgd is. Ondanks dat de GGD niet voldoet aan het LPK (voor leeftijd 4+) ziet u mogelijkheden voor een besparing binnen de JGZ door te differentiëren in het aantal contactmomenten in de JGZ 4- (de consultatiebureaus). In samenspraak met ouders kan gedifferentieerd

worden in het aantal contactmomenten. Zo wordt minder zorg geleverd bij een deel van de ouders, terwijl bij gezinnen in een meer kwetsbare situatie het volledige aantal contactmomenten gewaarborgd blijft. We vragen u om deze maatregel voorlopig te temporiseren.

Wij vragen de GGD om een stevige rol in te blijven nemen als partner in het netwerk rondom kinderen. In de toekomst wordt het alsmaar belangrijker om lokale steunstructuren en de natuurlijke omgevingen van jongeren en ouders te versterken. De jeugdgezondheidszorg neemt hier in een belangrijke positie in. We gaan dan ook graag met de GGD in gesprek over hoe we gezamenlijk binnen de bestaande middelen de focus bepalen voor jeugdgezondheidszorg in relatie tot preventie en samenwerking in de sociale basis.

Bedrijfsvoering
Door een nieuwe aanbesteding van het digitaal kinddossier, andere inrichting van het beheren van applicaties en het naar beneden bijstellen van het opleidingsbudget geeft u aan € 325.000 te kunnen besparen.

Veilig Thuis
Veilig Thuis heeft sinds 2024 een formatiebegroting binnen de programmabegroting van de GGD. Deze is voor een groot deel gebaseerd op het gemiddelde aantal meldingen en adviezen van de afgelopen drie jaren. De begroting van Veilig Thuis wordt doordat er minder meldingen en adviezen waren, verlaagd met € 235.000. In principe is dit geen besparing, maar een niet-structurele financiële meevaller. Dit heeft geen consequenties voor inwoners. Wij ondersteunen uw voornemen om met de politie tot een afspraak te komen dat ‘overige zorgmeldingen’ niet meer naar VT gestuurd worden.

In totaal leiden deze onderdelen tot een daling van de lasten van € 1.085.000. Wij waarderen hoe u als GGD proactief naar bespaarmogelijkheden heeft gezocht, dat u hier vroegtijdig afstemming over hebt gezocht en gemeenten bij betrokken heeft.

Toezicht kinderopvang
We zien in uw notitie voor voorstellen tot kostenbesparing dat u aangeeft geen mogelijkheid te zien om te bezuinigen op het toezicht op kinderopvang. We begrijpen dat dit toezicht nodig en wettelijk bepaald is. Het toezicht op kinderopvang is essentieel voor de veiligheid, kwaliteit en ontwikkeling van onze kinderen.

Toch willen wij u vragen om de komende jaren te onderzoeken of er besparingen mogelijk zijn met behoud van veiligheid en kwaliteit. We denken daarbij aan opties zoals risicogericht toezicht en het combineren van inspecties bij grote kinderopvangorganisaties.

Risico bijzondere zorg
Sinds 2021 zien we een stijging van de werkzaamheden bij Meldpunt Bijzondere Zorg. Uitgaande van het huidige aantal meldingen is er hierdoor jaarlijks een tekort. Met een structurele extra bijdrage van € 300.000 met ingang van 2025 is dit tekort gedaald tot €200.000. U geeft aan het risico van €200.000 te handhaven in de begroting 2026. Wij vragen u om actief met gemeenten samen te werken aan vermindering van het aantal trajecten.

De afgelopen jaren is er ook geïnvesteerd in het verminderen van het aantal Bijzondere Zorg-trajecten. We zien dat het aantal trajecten ook is gedaald. Tegelijkertijd zien we

een stijging in de consultatie- en adviesfunctie. Wij vragen aan u om samen met de gemeenten, lokale teams en zorgaanbieders de komende tijd te onderzoeken voor welke vraagstukken een beroep gedaan wordt op deze functie, wie hier gebruik van maakt en wat we gezamenlijk voorliggend in kunnen zetten of ontwikkelen.

Meer informatie
Als u vragen heeft kunt u contact opnemen met Joëlla van de Griend, accounthouder GGD, per e-mail j.van.de.griend@drutenwijchen.nl of telefoonnummer 06 38 99 04 61.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Wijchen

R. Helmer-Englebert	drs A.B. Berendsen
voorzitter	griffier

GGD Gelderland-Zuid

Jaarstukken 2024

Inhoudsopgave

4. Paragrafen 44
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 44
4.1.1 Algemene reserve 44
4.1.2 Risico's 45
4.1.3 Kengetallen 48
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 49
4.3 Financiering 50
4.4 Bedrijfsvoering 52
4.4.1 Openbaarheidsparagraaf 52
4.4.2 Arbo 52
4.4.3 Communicatie 52
4.4.4 Informatievoorziening 53
4.4.5 Kwaliteit 54
4.4.6 Juridische zaken 55
4.4.7 Bedrijfsvoering 56
4.4.8 Samenstelling personeelsbestand 58
4.5 Verbonden partijen 58
5. Jaarrekening 60
5.1 Balans per 31 december 2024 60
5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 62
5.2.1 Grondslagen van resultaatbepaling 63
5.2.2 Grondslagen van waardering 63
5.2.3 Activa 63
5.2.4 Passiva 64
5.2.5 Rechtmatigheidsverantwoording 65
5.3 Toelichting op de balans 66
5.4 Toelichting baten en lasten 76
5.5 Rechtmatigheidsverantwoordinganalyse en begrotingsrechtmatigheid 83
5.5.1 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 83
5.6 Specifieke uitkeringen (SiSa) 85
5.7 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT) 89
5.8 Taakvelden 91
5.9 Opgave meerkosten COVID-19 2024 93
5.10 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 94
6. Bijlagen 102
6.1 Begrotingswijzigingen 102
6.2 Geplande en gerealiseerde investeringen 103
6.3 Afname Mook en Middelaar 104
6.4 Afrekening huisvesting locaties Jeugdgezondheidszorg 105
6.5 Organogram GGD Gelderland-Zuid 106
6.6 Bijdrage per gemeente gespecificeerd 107
6.7 Thematabel resultaat GGD 2024 110
6.8 Dienstenoverzicht Veilig Thuis 111
6.9 Beleidsindicatoren 112
6.10 Overzichten naar thema's 113
6.11 Verantwoording subsidies op basis van voorschotten 116

6.12 Bestuur en vaststelling jaarrekening 118
7. Verklaring van afkortingen 120

4

Paragrafen

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn als volgt gerubriceerd en gewaardeerd:

- in de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen (zie paragraaf 4.1.2 Risico's);
- bij het uitbrengen van de financiële rapportages (begroting, jaarrekening en de tussentijdse cijfers) worden nieuwe of verdwenen risico's als mutatie gemeld in de paragraaf Risico's;
- de frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is;
- voor de omvang van de algemene reserve wordt de streefwaarde gehanteerd op basis van een aantal uitgangspunten. Deze zijn in de tabel hieronder opgenomen.

De jaarrekening is met inachtneming van bovenstaand beleid opgesteld.

Berekening streefwaarde Algemene reserve (bedragen x € 1.000,-		
Aantal medewerkers (in dienst)		554
Opgenomen gelden (leningen)		13.500
Totale lasten *		52.993
Totale baten (excl.inwonersbijdrage en factuurbijdrage uniforme taken) *		20.027
* o.b.v. realisatie 2024		
Bedrag per medewerker	€ 1.000	554
Percentage over opgenomen gelden (leningen)	0,5%	68
Percentage totale lasten	1,0%	530
Percentage over totale baten	3,0%	601
Streefwaarde Algemene reserve		**1.753**

4.1.1 Algemene reserve

In onderstaande tabel is het verloop van de algemene reserve in 2024 weergegeven. Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming van het resultaat 2024 door het Algemeen Bestuur worden overgenomen. In de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 wordt een geactualiseerd meerjarig beeld van de algemene reserve geschetst.

De GGD realiseerde in 2024 een negatief resultaat van € 80.600, inclusief een overschot, € 71.500, op de bijdrage Veilig Thuis.
Wij stellen voor het resultaat als volgt te bestemmen:

1. Onttrekking aan de algemene reserve € 152.100.
2. Uitbetaling overschot resultaat Veilig Thuis € 71.500 (zie thematabel in de bijlagen).

Indien positieve resultaten worden behaald, geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijk vastgestelde streefwaarde. Indien het bestuur bovenstaande voorstellen aanneemt zakt de algemene reserve onder de vastgestelde streefwaarde van € 1.753.000. De hoogte van de algemene reserve bedraagt na onttrekking resultaat inclusief uitbetaling overschot Veilig Thuis € 1.598.000.

Omvang algemene reserve (bedragen *€ 1.000,-)	**Realisatie 2024**
Algemene reserve begin boekjaar	1.750
Resultaat 2024	-81
Algemene reserve einde boekjaar	**1.669**

De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's (zie paragraaf 4.1.2). De beschikbare weerstandscapaciteit is gelijk aan de algemene reserve.
Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Zoals uit tabel in paragraaf 4.1.2 blijkt, is het weerstandsvermogen ontoereikend om de risico's af te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen zullen hiervoor extra bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Realisatie 2024
Totaal noodzakelijke weerstandscapaciteit na weging (zie hieronder)	4.264
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit einde boekjaar	1.669
Mate waarin de capaciteit de risico's kan afdekken (=weerstandsvermogen)	39%

4.1.2 Risico's

In onderstaande tabel is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Verwachte financiële gevolgen	Benodigde weerstands-capaciteit
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.825	658
Maatschappelijke risico's	625	263
Economische risico's	5.000	2.550
Middelen, organisatie medewerkers en efficiëncy	2.280	794
	9.730	**4.264**

Alle risico's zijn in 2024 opnieuw beoordeeld en de waarde en de kans dat ze zich voordoen daarop aangepast.

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de GGD GZ loopt, staan in de tabel op de volgende pagina's de tien grootste risico's beschreven, inclusief de berekening.

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
1	**Inkomsten, bezuinigingen overheid en gemeentes** Het betreft hier het risico dat niet kan worden voldaan aan de kwaliteitseisen door bezuinigingen van de overheid en de gemeentes op zowel uniforme als faculatieve taken. Maatregelen van het huidige kabinet door met € 330 mln te bezuinigen op gezondheidszorg versterkt dit risico.	3.250.000	50%	€ 1.625.000	* Tijdig signaleren en actie ondernemen * Werken met flexibelere schil * Strenger sturen op contractafspraken * Alert zijn op subsidiemogelijkheden * Facultatieve werkzaamheden financieren uit uniform budget waar mogelijk * Voorstel bestuur CAO- en prijsstijging indexaties niet te budgetteren * Personeel laten afvloeien waar nodig
2	**CAO / prijsindex** Het betreft hier de toekomstige stijgingen door een nieuwe CAO die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	1.000.000	70%	€ 700.000	* Tijdig het gesprek voeren met gemeenten * Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is
3	**Niet naleven van de Wet en Regelgeving** De GGD dient te voldoen aan diverse wetten en verordeningen. Het bewust of onbewust overtreden van wet- en regelgeving kan mogelijk schadeclaims of boetes tot gevolg hebben.	1.125.000	50%	€ 562.500	* Personeel bewust maken van wet en regelgeving van hun vakgebied * Huisjurist aanwezig, landelijke richtlijnen worden gevolgd en regelgeving is redelijk stabiel * Taakafbakening waar is de GGD van en waarvan ook niet * Meer ingezet op juist naleven van privacy wetgeving
4	**Prijsstijgingen** Het betreft hier de toekomstige stijgingen van o.a. inkoop, onderhoud, inhuur, die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	750.000	30%	€ 225.000	* Tijdig bespreken met gemeenten (procesvoorstel is reeds voorgelegd aan het AB) * GGD landelijke inkoop organiseren * Kwaliteitseisen verlagen * Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur
5	**Ziekteverzuim & arbo** Het risico van langdurig ziekteverzuim is aanwezig en daarmee de kans op relatief dure vervanging van personeel. Een aantal functies hebben te maken met extra risico's van verbale of fysieke agressie.	375.000	50%	€ 187.500	* Extra inzet op positieve werkplek * Managers opgeleid om personeel beter te monitoren, gesprek aangaan, oplossingen aanbieden voordat probleem ontstaat. * Managers verantwoordelijk stellen voor hoogte verzuim * Tevredenheidsonderzoeken onder personeel regelmatig uitvoeren * Mogelijkheden interne re-integratie uitwerken, re-integratie plan per afdeling optuigen zodat per soort re-integreerde een passende oplossing (ook buiten eigen afdeling) geboden kan worden * Actief arbobeleid * Training omgaan met agressie en geweld

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
6	**(toekomst) Veilig Thuis** Er is nog geen uitsluitsel over het toekomstscenario gezins- en jeugdbescherming 'samen voor kind en gezin' als vervolg op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief Perspectief voor de Jeugd. Er zullen regionale veiligheidsteams komen vanuit een nieuwe publiekrechtelijke organisatie. Dit heeft naar verwachting consequenties voor de organisatorische inbedding van Veilig Thuis. Verder is nog niet duidelijk hoe de nieuwe financieringssystematiek eruit komt te zien en wat dit eventueel aan invoed heeft qua personeelsverloop.	375.000	50%	€ 187.500	* Volgen van ontwikkelingen en tijdig actie ondernemen * Samenwerking Bijzondere Zorg en Jeugdgezondheidszorg om efficiëntie te verhogen
7	**Epidemie** Kosten van uitval en andere of extra inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd. Het betreft dan het risico op de kosten die niet worden vergoed door derden. Tevens risico dat huidige systeem niet kan voldoen aan eisen, waardoor nieuw systeem ontwikkeld zal moeten worden.	375.000	50%	€ 187.500	* Continuïteitsplan eigen organisatie * Dit risico hoort bij de primaire taak van de organisatie en wordt daarom geaccepteerd * Financiering nieuw systeem opgenomen in budget, continuering beheer systeem vanuit overheid nog onzeker.
8	**Cybercriminaliteit en beveiligingsincidenten** Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Cybercriminaliteit brengt risico's op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee. De GGD is NEN gecertificeerd. Hiermee is de basis van de beveiliging op orde, maar het risico blijft aanwezig. Daarnaast is er een verhoogd risico op verstoring van de samenleving en organisatie als gevolg van oorlogs- en terroristische dreigingen waarbij de infrastructuur verstoord kan worden. Waaronder risico op uitval van systemen en servers: • Stroomuitval (in- of extern) • Bedrijfscontinuïteit in gevaar • uitval van noodzakelijke applicaties • Imagoschade	500.000	30%	€ 150.000	• Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer • Continuïteitsplan in werking • Opnieuw aanbesteden kantoorautomatisering • Strengere controles inrichting automatisering • Inzet AI gestuurde monitoring software • Verhogen bewustwording binnen de organisatie • Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving • Back up en restore • Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden GGD • Ketensamenwerking • Prospectieve risicoanalyse • Continuïteitsplan • Noodstroomagregraten
9	**Arbeidsmarktkrapte** Door vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende taken wordt het steeds moeilijker goed gekwalificeerd personeel (op korte termijn) aan te trekken. Dit geldt voor bijna alle taken, maar bij de beschikbaarheid van forensische artsen en vertrouwensartsen (VT) is dit het grootste probleem. Hierdoor kan de 24/7 beschikbaarheid van een vertrouwensarts niet worden gegarandeerd op Gelders niveau.	375.000	30%	€ 112.500	* Samenwerking met VGGM * Gezonde balans privé/werk * Automatiseren repeterende taken * Digitale kennis personeel verbeteren (incl. zelfredzaamheid) * Verkenning mogelijkheden AI mbt o.a. chatbots, gespreksverslagen, planning, indicatiestellingen, etc. * Eventueel tijdelijk opvangen met inhuur
10	**Toenemende en veranderende vraag** Bevolkingsgroei en toenemende taken GGD, aantal casussen stijgt. Veranderde vraag van gemeente en inwoners.	125.000	50%	€ 62.500	* Sturen op afspraken * Tijdig signaleren en aankaarten * Werkgroep om inwoners mee te laten tellen in begrotingen (pas in 2027)
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)			**€ 4.000.000**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)			**€ 264.000**	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit			**€ 4.264.000**	

Frauderisico analyse

In 2021 heeft de GGD beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. In de jaarrekening 2024 komt dit onderdeel terug bij de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

4.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De kengetallen zijn berekend zoals aangegeven in de Ministeriële Regeling juli 2015.

Kengetallen	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Netto schuldquote	32,0%	31,1%	13,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	32,0%	31,1%	13,5%
Solvabiliteitsratio	7,2	6,6	7,8
Structurele exploitatieruimte	0,0	0,0	1,2

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GGD ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de begroting 2024 is een extra lening begroot voor de gestegen kosten voor de nieuwbouw van het hoofdkantoor van de GGD Gelderland-Zuid in Nijmegen. De GGD is voldoende liquide gebleken om de gestegen kosten te betalen. Er is geen nieuwe lening aangetrokken.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de GGD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiële vaste activa

Activeren en afschrijven
De materiele vaste activa zijn gewaardeerd op de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Activa met een verkrijgingsprijs van meer dan >€ 10.000 worden geactiveerd. Er wordt gestart met afschrijven vanaf het eerstvolgende boekjaar.
Indien de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.
Investeringen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden middels desinvestering overgebracht naar de staat van eigendommen.

Investeringen in gebouwen
De GGD heeft ultimo 2024 twee panden in eigendom, Het nieuwe hoofdgebouw in Nijmegen en het pand in Tiel. De consultatiebureaus worden gehuurd door de GGD. Investeringen in gebouwen die geen eigendom van de GGD zijn, komen voor rekening van de betreffende verhuurder.
Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de GGD, worden bij de GGD geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen
Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de GGD een meerjarig investeringsplan wat periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een constant bedrag opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren.

Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting. Dit laatste staat onder druk vanwege de inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Onderhoud

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het onderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het onderhoud uitgevoerd. Voor het hoofdgebouw in Nijmegen wordt een nieuw MJOP opgesteld.

Uitgangspunten beleid
- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij. In 2024 is de herziening opgestart, de resultaten zijn medio 2024 bekend.
- De GGD middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteren wij de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening MJOP vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten of externe partijen. De GGD draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd of uitbesteed. via de afdeling Vastgoed & Facilitymanagement van de VRGZ.

4.3 Financiering

Risicobeheer
Het is de GGD niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille
De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is op 27 juni 2019 door het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld.

De GGD voert een risicomijdend beleid en voldeed in 2024 aan wet- en regelgeving. Voor de GGD geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.
In 2020 heeft de GGD een lening aangetrokken ter financiering van het nieuw te bouwen pand in Nijmegen. In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven.

(bedragen *€ 1.000,-)	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	97	108	106
b. De externe rentebaten	-729		
Totaal door te rekenen externe rente	**-632**	**108**	**106**
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend			
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend			
Saldo door te rekenen externe rente (a+b+c)	**-632**	**108**	**106**
d1. Rente over eigen vermogen			
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)			
De aan taakvelden toe te rekenen rente	**-632**	**108**	**106**
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-632	108	106
f. Renteresultaat op het taakveld treasury			

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld.

In 2024 is de GGD in de eerste 2 kwartalen 2024 binnen de limiet gebleven. In het derde en vierde kwartaal is door afname van liquide middelen, oorzaak de afbouw van het nieuwbouw pand, is de kasgeld limiet overschreden. De verwachting is dat in 2025 de overschrijding weer wordt opgeheven.

Kasgeldlimiet **(bedragen *€ 1.000,-)**				
Omvang begroting per 1-1-2024 (=grondslag)				46.217
In procenten van de grondslag				8,20%
Toegestane kasgeldlimiet				3.790
	1e kwartaal	**2e kwartaal**	**3e kwartaal**	**4e kwartaal**
Totaal nettovlottende schuld	4.213	-1.683	-7.897	-7.085
Toegestane kasgeldlimiet	3.790	3.790	3.790	3.790
Ruimte	**8.003**	**2.107**	**-4.107**	**-3.296**

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat.

In 2024 bleef de GGD binnen de norm van de Wet Fido[1].

Renterisiconorm **(bedragen * € 1.000,-)**	**2024**
1 Renteherziening op lening o/g	0
2 Betaalde aflossingen	375
3 Renterisico (1+2)	375
4 Begrotingstotaal 2024	52.993
Bij Min. Regeling vastgestelde %	20%
5 Renterisiconorm	10.599
Toets renterisiconorm (5-3)	
6 Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	10.224

[1] Wet Financiering decentrale overheden

4.4 Bedrijfsvoering

4.4.1 Openbaarheidsparagraaf

In 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Op basis van de Woo dienen bestuursorganen in hun jaarverslag en begroting een openbaarheidsparagraaf op te nemen. Deze openbaarheidsparagraaf beschrijft op hoofdlijnen de activiteiten die zijn uitgevoerd in het kader van de Woo.

Actieve openbaarmaking
In de Woo staan 11 informatiecategorieën die wij actief openbaar moeten maken. Deze 11 categorieën hoeven niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt te worden, maar de wetgever heeft bepaald dat dit gefaseerd kan gebeuren. Conform deze fasering heeft GGD Gelderland-Zuid de eerste 5 informatiecategorieën openbaar gemaakt.

Woo-index
Om de actieve openbaarmaking volgens de Woo te ondersteunen is er een verwijsindex, de 'Woo-index', en een zoekfunctie op overheid.nl. We zijn al gestart met actieve openbaarmaking van bijvoorbeeld beleidsregels en organisatiegegevens. Daarnaast publiceren we al langer bestuur stukken op de website.

Woo-verzoeken
In 2024 ontving GGD Gelderland-Zuid geen Woo-verzoek.

4.4.2 Arbo

Veiligheid voor medewerkers
De Risico-Inventarisatie en –Evaluatie (RI&E) van GGD Gelderland-Zuid is actueel. Het plan van aanpak wordt door de Arbo commissie gemonitord.

Gezonde, fitte en vitale medewerkers
Medewerkers met fysieke klachten hebben na een werkplekonderzoek aanpassingen gekregen voor een Arbo-verantwoorde inrichting van hun (thuis-)werkplek.
Vanuit het Project Samen Gezond Werken zijn door het jaar heen activiteiten georganiseerd om aandacht te geven aan de (fysieke en mentale) vitaliteit van de medewerkers.

Bevorderen van het welzijn van medewerkers
In 2024 is een nieuwe BHV coördinator aangesteld.
De alarmeringsapp is aangeschaft, maar in 2024 nog niet gebruikt. Met behulp van de app kan een medewerker in een noodsituatie hulp inroepen. Voor de verschillende alarmeringssituaties zijn opvolgingsprotocollen gemaakt.
In afstemming met de afdelingen BZ en VT is een nieuwe inhoud opgezet voor de fysieke weerbaarheidstraining.

Vanuit het team Arbo/BHV is ondersteuning geboden bij de inrichting van de nieuwbouw volgens Arbo-eisen. Aandacht voor Psychosociale arbeidsbelasting is doorgeschoven naar 2025.

4.4.3 Communicatie

Meerjarenstrategie 2024-2027
Voor de Meerjarenstrategie 2024-2027 is een nieuw digitoegankelijk online magazine gemaakt. Hierin laten wij opnieuw door middel van praktijkverhalen met medewerkers en samenwerkingspartners zien hoe wij werken aan wat afgesproken is in de meerjarenstrategie. De geplaatste verhalen zijn via onze website, nieuwsbrieven, social-mediakanalen en ons intranet breed gedeeld.

Vergroten zichtbaarheid activiteiten GGD
Team Communicatie adviseert en ondersteunt bij projecten en taken, intern en met samenwerkingspartners. Op deze manier ondersteunen we bij het zichtbaar maken van wat de GGD doet. Wij hebben een rol bij het betrokken houden van medewerkers bij de organisatie. Dit jaar redigeerden en plaatsten wij ruim 200 berichten op intranet. We maakten 20 vlogs waarin onze directeur met medewerkers in gesprek gaat over een ontwikkeling, taak of project. Vanwege de krappe arbeidsmarkt is er een arbeidsmarktcommunicatieplan gemaakt en uitgevoerd.

Website en social media
De GGD-website trok dit jaar bijna 300.000 bezoekers (in 2023: 180.000) die samen 600.000 pagina's bekeken. De website van Veilig Thuis is bezocht door 16.000 bezoekers (in 2023: 7.000) die samen 30.000 pagina's bekeken.
Dit jaar waren wij erg actief op onze sociale media en daardoor nam het bereik toe. Het aantal mensen dat we bereikten via Facebook was 250.000 (in 2023: 185.000) en via Instagram 215.000 (in 2023: 70.000). Via LinkedIn zijn onze berichten 260.000 keer (in 2023: ruim 250.000) gezien.

Pers
Team Communicatie hield zich dit jaar bezig met ruim 100 perscontacten. Het ging om het begeleiden van reacties op landelijke, regionale en lokale persvragen. En om het zelf naar buiten brengen van inhoudelijke informatie vanuit de GGD.

4.4.4 Informatievoorziening

Archiefwet- en regelgeving en bijbehorende KPI's
We voldoen aan de wet- en regelgeving. Door uitstel van de inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet is de definitieve nieuwe inrichting van informatiebeheer nog niet opgepakt, want deze moet in lijn zijn met de nieuwe Archiefwet.
De inventarisatie van alle processen in het kader van het Documentair Structuurplan (DSP) is afgerond. We wachten op het live brengen door de leverancier (Q1 2025).
Voor BZ, VT en JGZ is het taakarchief conform de landelijke archiefvereisten geborgd in de betreffende taakapplicaties. Voor landelijke AGZ-applicaties gaat dit mee in de landelijke aanbestedingen.

Zorg specifieke normen en wet- en regelgeving
In april 2024 is een nieuw NEN7510 certificaat voor de periode 2024-2027 verkregen. Daarnaast hebben we doorlopend geïnvesteerd in het veiligheidsbewustzijn van onze medewerkers.
Alle leveranciers zijn op de hoogte gebracht van de eisen van NEN7513 voor logging. Leveranciers die niet zijn/worden aanbesteed in 2024-2025 voldoen er al aan. Voor andere leveranciers is dit opgenomen als eis in het Programma van Eisen (PvE).
Livegang van de NIS2 is uitgesteld tot medio 2025. De voorbereidingen zijn gestart, maar we verwachten dat dit weinig impact zal hebben omdat wij al gecertificeerd zijn voor NEN7510. BIO was onderdeel van het harmonisatieplan met de VRGZ. Het plan is door de VRGZ uitgesteld wegens andere prioriteiten.

Gegevensuitwisseling
Gegevensuitwisseling
Door een beleidswijziging bij VWS hoeven UZI-certificaten niet vervangen te worden door de GGD.
Gegevensuitwisseling 'Medicatieoverdracht' loopt via een landelijke project, onder regie van GGD GHOR Nederland.
Gegevensuitwisseling 'Babyconnect' is on-hold gezet door VWS in verband met 2 lopende landelijke pilots en de evaluatie hiervan in Q3 2025. Gegevensuitwisseling 'Basisdataset' is geïmplementeerd.
Gegevensuitwisseling 'Beeldbeschikbaarheid' is geïmplementeerd door aan te sluiten op het landelijke stelsel TWIIN.
De JGZ is nu aangesloten op Toegangsverleningservice (TVS), waardoor cliënten toegang hebben tot hun medisch dossiers of dat van hun kind(eren). Aansluiting op TVS voor andere domeinen

wordt niet doorgezet door de komst van PGO's (Persoonlijke Gezondheidsomgeving). We gaan niet aansluiten op leveranciersafhankelijke cliëntportalen maar op de landelijke basisvoorzieningen.

Datagedreven GGD
Binnen een cloud-based Azure omgeving is de infrastructuur ingericht zodat onze gegevens veilig vanuit de registratiesystemen van verschillende leveranciers benut kunnen worden.

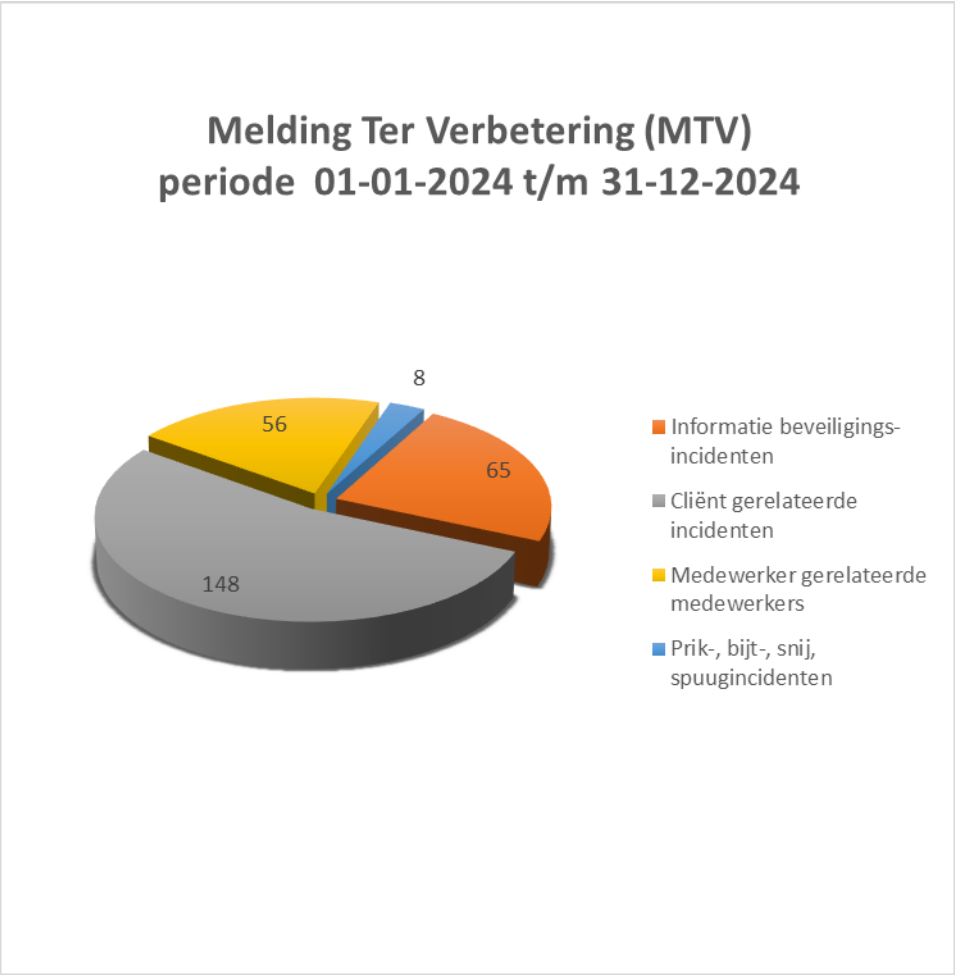
Standaardisering en uniformering van informatievoorziening
Zorg AB (Zorg AdresBoek) is in 2024 geïmplementeerd. MITZ is landelijk on hold gezet en alleen nog als pilot beschikbaar voor academische ziekenhuizen en de GGZ-zorg (sinds Q4 2024). Aansluiting op PGO's wordt standaard als eis meegenomen bij aanbestedingen.

4.4.5 Kwaliteit

Kwaliteitsmanagementsysteem
Het kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) is op basis van de Harmonisatie Kwaliteit Zorginstellingen (HKZ) 2019 en het NEN7510 normenkader gecertificeerd. In 2024 vond de externe HKZ her-certificeringsaudit plaats. Deze verliep succesvol.

Kwaliteitsinformatiepunt
Het kwaliteitsinformatiepunt heeft zijn meerwaarde bewezen door te zorgen voor actuele resultaten van kwaliteitsinstrumenten, zoals interne audits, ervaringsonderzoeken, leveranciersbeoordelingen en Meldingen Ter Verbeteringen. (Team)managers en medewerkers met bijzondere kwaliteitstaken zijn goed in staat om actuele data uit het KMS te generen en hierop te sturen.

Melding ter verbetering (MTV)
Medewerkers van alle afdelingen worden gestimuleerd om (bijna)-incidenten te melden via de zogenaamde Melding Ter Verbetering procedure. Meldingen worden decentraal geanalyseerd op verbeterpotentieel. Periodiek worden meldingen besproken in de GGD-brede MTV-commissie. Via dashboards is er continu zicht op het aantal, de aard en trends van de meldingen op team-, afdeling- en GGD-niveau. Het aantal meldingen in 2024 is 277 (283 in 2023 en 228 in 2022).

Risicobeheersing
In 2024 zijn de risico's van de meeste kritische processen opnieuw in kaart gebracht. Waar dat nodig was, zijn beheersmaatregelen getroffen.

Ervaring in beeld
Op verschillende afdelingen is ervaringsonderzoek gedaan. Voorbeelden hiervan zijn ervaringsonderzoeken onder medewerkers en ketenpartners van de afdeling Veilig Thuis en cliëntervaringsonderzoek bij de afdeling Jeugdgezondheidszorg.

Klachten
De klachtenfunctionarissen ontvingen in 2024 54 klachten (56 klachten in 2023).
In 2024 ontving de onafhankelijke klachtencommissie 4 klachten (2 in 2023).

4.4.6 Juridische zaken

Juridische Zaken heeft in 2024 de organisatie vertegenwoordigd in meerdere juridische procedures (tuchtklacht, kortgedingprocedure, beroepsprocedure, bezwaarschriften, klachtenprocedures, aansprakelijkstellingen en een procedure bij de Geschillencommissie Zorg).
Ook heeft Juridische Zaken (JZ) relevante wet- en regelgeving voorbereid en geïmplementeerd. Het beleid invloed zorgverleners en het aangiftebeleid zijn door JZ opgesteld. Ook was JZ betrokken bij het opstellen en wijzigen van meerdere beleidsdocumenten, zodat deze documenten in lijn zijn met de huidige wet- en regelgeving. JZ heeft ook geadviseerd bij de ontwikkelingen rondom schijnzelfstandigheid en de wet DBA.

Daarnaast zijn medewerkers ad hoc geadviseerd in casussen. Dat ging bijvoorbeeld over patiëntenrechten, gegevensdeling, dossiervoering, vorderingen vanuit justitie, wettelijke bevoegdheden van toezichthouders, klachten en gezagskwesties. Ook zijn diverse contracten, dienstverleningsovereenkomsten en samenwerkingsovereenkomsten opgesteld en gecontroleerd.

4.4.7 Bedrijfsvoering

In 2024 is de afstemming tussen de Veiligheidsregio en GGD op het gebied van Bedrijfsvoering verder doorontwikkeld.

Interne beheersing

In 2024 zijn opnieuw grote stappen gezet in de ontwikkeling van het proces om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording. Hiervoor is op basis van een risicoanalyse een intern controleplan opgesteld, zijn de verordeningen aangepast en door het bestuur vastgesteld en zijn interne controlewerkzaamheden uitgevoerd en vastgelegd. Belangrijkste aandachtspunt uit eerdere rapportages is de rechtmatigheid over inkopen. In 2024 is een aantal EU-dossiers getoetst. Hierbij zijn geen bijzonderheden geconstateerd. Voor het verbeteren van de inkoopfuncties is een verbeterplan opgesteld. De uitvoering loopt volgens planning.

Vastgoed

Nieuwbouw Hoofdkantoor

In 2024 is de nieuwbouw van het hoofdkantoor gerealiseerd. Het hoofdkantoor (op 6 januari 2025 officieel geopend) is een duurzaam gebouw dat optimaal aansluit bij de behoeften van de cliënten, medewerkers en partners van GGD Gelderland-Zuid. Daarnaast is het een transparant gebouw waarin het aangenaam werken is.
Ook zijn in 2024 de afspraken over het aangrenzende parkeerterrein uitgevoerd en is het terrein in gebruik genomen. Het terrein is in eigendom van de GGD en het naastgelegen bowlingcentrum. De behoefte aan parkeerruimte van beide partijen is groot, maar wel op verschillende momenten. Door deze samenwerking kan er op een effectieve wijze geparkeerd worden.

JGZ-locaties

Het beheer van de 19 consultatiebureaulocaties is volgens afspraak uitgevoerd en hierover is financiële verantwoording afgelegd aan de gemeenten.
In april 2024 is door Vastgoed VRGZ en Gebouwbeheer van de Gemeente Opheusden geconstateerd dat de huisvesting in die gemeente niet voldoet aan het Programma van Eisen,

ondanks de verbouwing die daar heeft plaatsgevonden. Over een vervangende locatie is nog geen besluit genomen.

HRM

Organisatieontwikkeling

In het kader van aantrekkelijk werkgeverschap is in 2024 het Inspirerend Kader opgesteld. Hierin wordt de missie van de GGD concreet in beloften aan onze inwoners, medewerkers, gemeenten en samenwerkingspartners. Het Inspirerend Kader is onderdeel van de meerjarenstrategie 2024-2027, die op 11 april 2024 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Strategische Personeelsplanning

Als voorbereiding op strategische personeelsplanning is in 2024 een dashboard beschikbaar gekomen waarin de kwantitatieve gegevens inzichtelijk zijn.

Arbeidsmarktcommunicatie

In het kader van arbeidsmarktcommunicatie heeft HRM bijgedragen aan een "Werken bij" pagina op de website. Daar staan alle vacatures en de arbeidsvoorwaarden en het sollicitatieproces is duidelijk toegelicht. Daarnaast zijn de vacatureteksten herzien om ze beter te laten aansluiten bij de huidige arbeidsmarkt.

Introductieprogramma nieuwe medewerkers

In 2024 zijn 52 vacatures gesteld en verwerkt door HRM. Hiervan waren 5 vacatures voor (team)managersfuncties. Er zijn vier introductiebijeenkomsten georganiseerd waaraan 77 nieuwe medewerkers hebben deelgenomen. Alle aanwezigen hebben aansluitend aan de bijeenkomst de eed/belofte afgelegd.

Reiskostenregeling en activiteit-gericht werken

In aanloop naar de verhuizing naar het nieuwe pand is nieuw parkeerbeleid opgesteld en is de reiskostenregeling aangepast. Daarnaast is ingezet op het meenemen van mensen in het activiteit-gericht werken, o.a. door een animatiefilm (geplaatst op intranetIP).

Leiderschapsontwikkeling

Vanuit leiderschapsontwikkeling zijn de managers en teammanagers in 2024 gecoacht en begeleid door bureau Berkeley Square. Dat ging onder meer over het meenemen van de organisatie in het Inspirerend Kader en over wat het betekent om dit daadwerkelijk zelf uit te dragen.

Rechtmatigheid

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn in 2024 geen afwijkingen geconstateerd boven de rapportagegrens (80% van het grensbedrag, zie paragraaf 5.2.5).

De over- en onderschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Deze vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt (zie tabel in paragraaf 5.2.5).

4.4.8 Samenstelling personeelsbestand

In onderstaande tabel zijn een aantal gegevens opgenomen over de opbouw van het personeelsbestand.

	2024	2023	2022	2021
Aantal medewerkers	**AFAS**	**AFAS**	**AFAS**	**Ultimo**
Aantal medewerkers in dienst (excl. stagiaires en inhuur)	505	477	460	450
Aantal medewekers coronabestrijding		211	467	1.018
Aantal Pnil*	26			
Totaal medewerkers GGD	531	688	927	1.468
Aantal FTE				
Fte in dienst	391	372	358	347
Fte inhuur	7	14	33	12
Overige indicatoren				
Gemiddelde leeftijd	46	46	46	47
Verhoudingen %:				
Man	11,9	10,8	11,1	10,2
Vrouw	87,9	89,0	88,7	89,8
Non-binair	0,2	0,2	0,2	
Ziekteverzuim %	6,4	6,3	6,5	8,0

Peildatum 31 december 2024

* Personeel niet in loondienst

4.5 Verbonden partijen

De GGD werkt samen met Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op het gebied van bedrijfsvoering. Er is geen sprake van een verbonden partij in die zin dat de GGD risico's draagt die door de andere partij worden veroorzaakt. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van de samenwerking.

5

Jaarrekening

Algemeen bestuur d.d. 04 juli 2024

5. Jaarrekening

5.1 Balans per 31 december 2024

ACTIVA				
(bedragen x € 1.000,-)	**31-12-2024**		**31-12-2023**	
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	21.689		11.815	
		21.689		**11.815**
Vlottende activa				
Vlottende activa				
Voorraden				
Voorraden	143		108	
		143		**108**
Uitzetting met rentetypische looptijd < 1 jaar				
Openbare lichamen Rijk	21		189	
Openbare lichamen Gemeenten	1.628		2.310	
Openbare lichamen Overige	481		752	
Uitzettingen Rijks schatkist	6.718		15.443	
Overige vorderingen	203		82	
		9.051		**18.775**
Liquide middelen				
Kassaldi	4		5	
Banksaldi	57		58	
		61		**63**
Overlopende activa				
Nog te ontvangen subsidies Rijk	46		290	
Nog te ontvangen subsidies gemeenten	30		123	
Overige nog te ontvangen bedragen	499		914	
		574		**1.327**
Totaal		**31.518**		**32.088**

PASSIVA				
(bedragen x € 1.000,-)	**31-12-2024**		**31-12-2023**	
Vaste Passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	1.750		2.220	
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227		287	
Bestemde reserve VT	380		362	
Gerealiseerd resultaat	-81		275	
		2.276		**3.144**
Voorzieningen				
Voorzieningen verplichtingen, verliezen, risico's	2.380		1.508	
Voorzieningen ter egalisering van kosten	237		161	
		2.616		**1.669**
Langlopende schulden				
Schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar				
Langlopende schulden	13.500		13.875	
		13.500		**13.875**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar				
Crediteuren	1.755		2.835	
Overige schulden	3.412		3.179	
		5.166		**6.014**
Overlopende passiva				
Overige nog te betalen bedragen	1.113		1.317	
Overige vooruit ontvangen bedragen	6.847		6.070	
		7.960		**7.387**
Totaal		**31.518**		**32.088**

Gewaarborgde leningen	**0**	**0**
Garantiestelling	**0**	**0**

5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

De primaire begroting 2024 is op 7 september 2023 door het Algemeen Bestuur goedgekeurd. Op 5 september 2024 is de begrotingswijziging zoals deze wordt gepresenteerd in deze jaarrekening goedgekeurd.

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire begroting 2024	Realisatie 2023
Baten				
Bijdrage deelnemende gemeenten	29.783	29.783	29.783	27.028
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	3.053	3.194	3.125	2.924
Subsidies Rijk	6.522	4.090	3.979	10.122
Subsidies Gemeenten	7.702	5.467	5.467	6.392
Overige opbrengsten	5.802	3.243	3.242	6.246
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	0
Totaal baten	**52.862**	**46.117**	**45.936**	**52.713**
Lasten				
Personeelskosten	38.812	33.095	32.914	37.830
Huisvestingskosten	2.345	2.062	2.062	2.862
Kantoormiddelen	86	177	177	102
Medische kosten	1.282	1.106	1.106	1.297
Communicatieapparatuur	1.998	1.723	1.723	1.834
Vervoermiddelen	47	34	34	68
Afschrijvingen	372	703	703	397
Algemene kosten	4.447	3.618	3.618	4.733
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	4.204	3.566	3.566	3.484
Voorlichting	34	26	26	38
Rentebaten en -lasten	-632	108	108	-539
Totaal lasten	**52.993**	**46.217**	**46.036**	**52.107**
Totaal saldo van baten en lasten	**-130**	**-100**	**-100**	**605**
Reserves				
Toevoegingen reserves	-18	0	0	-362
Onttrekkingen reserves	60	0	0	40
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**-88**	**-100**	**-100**	**283**
Vennootschapsbelasting				
Vennootschapsbelasting	-8	0	0	8
Resultaat na vennootschapsbelasting	**-81**	**-100**	**-100**	**275**

Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de GGD omvat het totaal van alle activiteiten die de GGD heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten.

Voor de GGD geldt de vennootschapsbelastingplicht (vpb) voor overheidsinstellingen. Jaarlijks verzorgt de GGD in samenwerking met een belastingadviseur de vpb-aangifte.

5.2.1 Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

5.2.2 Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

5.2.3 Activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingskosten verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Indien de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht. Investeringen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden middels desinvestering overgebracht naar de staat van eigendommen.

De bouw van het nieuwe hoofdkantoor van GGD Gelderland-Zuid in Nijmegen is in 2024 afgerond. De afschrijving van dit gebouw begint op 1 januari 2025. Het gebouw wordt in 40 jaar afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingspercentages van de materiële vaste activa

Gebouwen	40 jaar	2,5%
Verbouwingen / installaties	20 jaar	5%
Inventarissen, stoffering, aanpassing gebouw, meubilair en bekabeling	10 jaar	10%
Hardware: beeldschermen, telefooncentrale met toestellen	7 jaar	14%
Algemene en specifieke softwareapplicaties	5 jaar	20%
Telefooninstallaties	5 jaar	20%
Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar	20%
Hardware: laptops, thin clients, desktop	4 jaar	25%
Smartphones	3 jaar	33%

Voorraden
Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa
Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.2.4 Passiva

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het nog te bestemmen saldo van de rekening van baten en lasten over 2024. De algemene reserve dient primair als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemmingsrichting is meegegeven.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor, op grond van artikel 44 BBV, in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde.

De voorziening onderhoud kantoor Kersenboogerd te Tiel heeft betrekking op de komende jaren en wordt op nominale waarde berekend. De informatie voor de onderbouwing van de voorziening wordt verkregen uit een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) van een externe partij.

De voorziening voor niet-actief personeel is gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De gevormde voorzieningen worden toegelicht in het hoofdstuk Toelichting op de balans (paragraaf 5.4).
Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

Voor zover niet anders vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.2.5 Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, de kadernota rechtmatigheid en het normenkader.

Dat betekent dat de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;

De financiële rechtmatigheid omvat:

Voorwaardencriterium

1. het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgevingen en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. het Dagelijks Bestuur biedt het Algemeen Bestuur jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 14 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het Algemeen Bestuur geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het Algemeen Bestuur is geautoriseerd;
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
   a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
   b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
   c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
   d. Er is sprake van een overschrijding van lasten welke past binnen het bestaande beleid maar wordt veroorzaakt door een feit/gebeurtenis dat zich voordoet op een moment dat er geen begrotingswijziging meer door het Algemeen Bestuur kan worden vastgesteld.
   e. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van het Algemeen Bestuur (zoals volgt uit d.), worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van gelden en eigendommen bij financiële beheershandelingen.
2. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor en legt de regels vast voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening en normenkader. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 1% (zijnde € 529.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapportagetolerantie van 80% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen;

5.3 Toelichting op de balans

Bedragen x € 1.000,-

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

De boekwaarde van de materiële vaste activa met economisch nut per ultimo huidig boekjaar ten opzichte van vorig boekjaar, bestaat uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	31-12-2024	31-12-2023
Gebouwen		
Gebouwen	19.828	1.040
Onderhanden investeringen	0	10.296
*Bijdrage derden**	-1.242	-899
Overige materiële vaste activa		
Automatisering	1.495	673
Inventaris	1.587	667
Overige bedrijfsmiddelen		
Vervoermiddelen	21	38
	21.689	**11.815**

* De gemeente Nijmegen levert een bijdrage in de kosten voor de grond van het nieuwbouwpand.

Afschrijving per categorie	Gebouwen	Automatisering	Inventaris	Overige bedrijfsmiddelen	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari	1.397	2.498	2.738	139	6.773
Cumulatieve afschrijving per 1 januari	-356	-1.825	-2.072	-102	-4.355
Onderhanden investeringen	10.296	0	0	0	10.296
Bijdrage derden	-899	0	0	0	-899
Boekwaarde per 1 januari	**10.438**	**673**	**667**	**38**	**11.815**
Investeringen	8.564	1.024	1.001	0	10.589
Afschrijvingen	-72	-203	-80	-16	-372
Onderhanden investeringen	0	0	0	0	0
Bijdrage derden	-343	0	0	0	-343
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijving desinvesteringen	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december	**18.586**	**1.495**	**1.587**	**21**	**21.689**
Aanschafwaarde per 31 december	19.014	3.523	3.739	139	26.416
Cumulatieve afschrijving per 31 december	-428	-2.028	-2.152	-118	-4.726
Boekwaarde 31-12-2024	**18.586**	**1.495**	**1.587**	**21**	**21.689**

Vlottende activa

Voorraden	31-12-2024	31-12-2023
Vaccins	143	108
	143	**108**

Uitzettingen met rente typische looptijd < 1 jaar

Debiteuren	31-12-2024	31-12-2023
Debiteuren	171	82
Openbare lichamen Rijk	21	189
Openbare lichamen Provincie	0	0
Openbare lichamen Gemeenten	1.628	2.310
Openbare lichamen Overige	514	752
	2.334	**3.332**

Uitzettingen Rijks schatkist	31-12-2024	31-12-2023
Uitzettingen Rijks schatkist	6.718	15.443
	6.718	**15.443**

Het saldo in de Rijks schatkist is ten opzichte van 2023 gedaald. Dit komt door de uitgaven ten behoeve van het nieuwe gebouw van de GGD. Middelen opnemen uit de schatkist kan per dag tot het bedrag van de intradaglimiet van € 3.500.000,-. Over middelen die in de schatkist worden aangehouden wordt dezelfde rente vergoed als de rente die het Rijk anders op de geld- en kapitaalmarkt had betaald. Voor saldi op de rekening-courant wordt de daggeldrente (Eonia) vergoed.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	71	31	34	43
Ruimte onder het drempelbedrag	929	969	966	957
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Het drempelbedrag is € 1.000.000,-. Het hele jaar is het drempelbedrag niet overschreden. Dit is een gevolg van het feit dat de bankrekeningen gekoppeld zijn aan de rekening van Rijks schatkist. Dit blijkt ook uit bovenstaande tabel.

Overige vorderingen	31-12-2024	31-12-2023
Nog te ontvangen bedragen	574	1.327
	574	**1.327**

Specificatie nog te ontvangen bedragen	31-12-2024	31-12-2023
Rijk	46	290
Gemeenten	30	123
Overig	499	914
	574	**1.327**

Waarvan	31-12-2023	Toevoeging	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Rijk				
Hielprik	5	7	5	7
Jong Leren Eten	11	0	0	11
PrEp	7	0	7	0
Meerkosten coronabestrijding incl. vaccinaties	260	0	260	0
Extra cohort Maternale kinkhoest	7	15	7	15
Implementatie HPV	0	13	0	13
Totaal Rijk	**290**	**35**	**279**	**46**
Gemeenten				
Afrekening Consultatiebureaus	94	24	94	24
CB Molkenboer	19	0	19	0
Detachering	2	0	2	0
Kennisnetwerk in sekswerk en seksualiteit	4	0	4	0
Samenwerkplaats sluitende aanpak	5	5	5	5
Totaal Gemeenten	**123**	**30**	**123**	**30**

Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2024	31-12-2023
ING bank	0	0
Kas	4	5
Rek. courant BNG-bank	57	57
Rek. courant Rabo-bank	0	0
	61	**63**

Liquide middelen staan ter vrije beschikking. Overtollige middelen worden, rekening houdend met het drempelbedrag van € 1.000.000,-, aangehouden in de schatkist van het Rijk (zie uitzettingen met een rente typische looptijd <1 jaar).

Eigen vermogen

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering d.d. 5 september 2024 ingestemd met de toevoeging van het resultaat van 2023 (€ 167.000) De algemene reserve bedroeg inclusief toevoeging € 2.387.000. De vermelde streefwaarde van de algemene reserve in de jaarrekening 2023 was € 1.750.000. Het AB tevens besloten de overwaarde van de algemene reserve, € 637.000 uit te keren aan de deelnemende gemeenten.

Egalisatiereserve Veilig Thuis

In 2024 is het resultaat van Veilig Thuis € 89.460. Conform de regels van de nieuwe begrotingssystematiek wordt een deel, voorzover dit niet tot een overschrijding leidt van het gestelde maximum van 5% van de lasten Veilig Thuis in voorgaand boekjaar, aan de egalisatiereserve toegevoegd.

Lasten Veilig Thuis 2023	€ 7.597.923
Maximale hoogte egalisatiereserve 2024	€ 379.896
Opgebouwde egalisatiereserve in 2023	€ 362.000
Toevoeging egalisatiereserve 2024	€ 17.896

Resultaat 2024

In 2024 bedraagt het resultaat € 81.000,- negatief. Indien positieve resultaten worden behaald, geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. Dat is in 2024 niet aan de orde. Het positief resultaat Veilig Thuis minus de toevoeging aan de egalisatie reserve, € 71.462, wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Eigen vermogen	31-12-2024	31-12-2023
Algemene reserve	1.750	2.220
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227	287
Bestemde reserve VT	380	362
Gerealiseerd resultaat	-152	167
Uit te betalen resultaat VT	72	108
	2.276	**3.144**

Verloop reserves 2024

Mutaties eigen vermogen	Saldo 01-01-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Terugbetaling deelnemende gemeenten	Stand 31-12-2024
Algemene reserve	2.495	0	0	745	1.750
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	287	0	60	0	227
Bestemde reserve VT	362	18	0	0	380
Gerealiseerd resultaat	0	-81	0	0	-81
	3.144	**-63**	**60**	**745**	**2.276**

Het resultaat 2023 is conform besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen	31-12-2023	Storting	Besteding	Vrijval	31-12-2024
Onderhoud kantoorpanden	161	83	-7	0	237
Niet actief personeel	137	941	-103	-183	792
Verlofsparen	1.371	216	0	0	1.587
	1.669	**1.241**	**-110**	**-183**	**2.616**

Onderhoud kantoorpanden: de dotatie onderhoud kantoorpanden betreft het kantoorpand aan de Kersenboogerd in Tiel. Voor de Kersenboogerd is door een externe partij een nieuwe schouw uitgevoerd in 2023. In 2024 is het MJOP hierop aangepast. Vanaf 2025 wordt het MJOP voor het pand in Nijmegen hieraan toegevoegd.

Niet-actief personeel: de voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven van WW- en wachtgelduitkeringen. In 2024 zijn een aantal medewerkers met veel dienstjaren uit dienst gegaan. Dit heeft de hoge storting in de voorziening tot gevolg. De vrijval ontstaat doordat de gevormde voorziening voor een aantal medewerkers niet volledig noodzakelijk is gebleken. De GGD begeleidt medewerkers actief naar een andere werkgever. In 2024 is een aantal voorzieningen vrijgevallen doordat de medewerkers een andere werkgever hebben gevonden.

Het is mogelijk voor personeel om de bovenwettelijke verlofuren om te zetten in verlofsparen. Verlofsparen vervalt niet na een aantal jaar maar blijft beschikbaar voor het personeel totdat deze hier gebruik van maakt. Derhalve is voor verlofsparen een voorziening getroffen.

Langlopende schulden

Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd > 1 jaar

Ter financiering van de uitgaven voor de nieuwbouw van het kantoorpand van de GGD in Nijmegen is in 2020 een lening van € 15.000.000,- opgenomen. Deze lening wordt in 40 jaar afgelost. Voor de meerkosten van de nieuwbouw is geen nieuwe lening aangetrokken. Deze kosten konden door de liquiditeit van de GGD worden opgevangen.

Leningen	31-12-2023	Aangetrokken lening	Aflossing	31-12-2024
BNG Lening	13.875	0	-375	13.500
	13.875	**0**	**-375**	**13.500**

Vlottende passiva

Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd < 1 jaar

Crediteuren	31-12-2024	31-12-2023
Crediteuren Openbare Lichamen Rijk	140	129
Crediteuren Openbare Lichamen Gemeenten	56	95
Crediteuren Openbare Lichamen Overige	688	147
Overige Crediteuren	871	2.463
	1.755	**2.835**

De daling van de overige crediteuren is het gevolg van de afronding van de werkzaamheden voor het nieuwe hoofdkantoor van de GGD.

Belastingen en sociale premies	31-12-2024	31-12-2023
Nog te betalen omzetbelasting	87	66
Nog te betalen loonbelasting	2.421	2.179
Nog te betalen sociale lasten/pensioenpremies	458	403
Nog te betalen vennootschapsbelasting	0	0
	2.966	**2.648**

De te betalen belastingen en sociale premies hebben betrekking op de salarisverwerking over de maand december. Deze worden in januari betaald.

Nog te betalen personele rechten	31-12-2024	31-12-2023
Nog te betalen salarissen	46	55
Reservering verlofuren	400	476
	446	**531**

Het saldo nog te betalen salarissen betreft salarissen die na balansdatum zijn berekend maar in het boekjaar 2024 horen. De reservering verlof uren betreffen verlofuren die nog niet aan het spaarverlof zijn toegevoegd.

Overlopende passiva	31-12-2024	31-12-2023
Vooruit ontvangen bedragen	6.847	6.070
Nog te betalen bedragen	1.113	1.317
	7.960	**7.387**

Specificatie van vooruit ontvangen / terug te betalen bedragen	31-12-2024	31-12-2023
Rijk	5.753	4.659
Gemeenten	914	1.106
Overig	1.293	305
	7.960	**6.070**

Vooruit ontvangen Bedragen	31-12-2023	Toevoegingen	Bestedingen	31-12-2024
Rijk				
Coördinatie ASG	59	0	0	59
Schoolsout (via RIVM)	5	0	0	5
Afkoopregeling frictiekosten meerkostenregeling Corona	0	22	5	17
Vervolg impuls Implementatie RVP	0	150	0	150
Vervolg impuls versterking kennisfunctie GGD GZ	0	16	0	16
Egalisatiereserve Seksuele Gezondheid 2024	0	188	0	188
Egalisatiereserve Seksuele Gezondheid Regio Oost	0	42	0	42
Stimuleringsregeling Technologie in Ondersteuning en zorg	0	20	0	20
Totaal Rijk	**64**	**439**	**5**	**498**
Gemeenten				
Berg en Dal Beweegstimulerende CB's	7	0	7	0
Beuningen kind naar gezond gewicht 2025	0	13	0	13
Culemborg Valpreventie meerjarig	35	0	0	35
Heumen Kind naar gezond gewicht 2025	0	15	0	15
Maasdriel Valpreventie Bommelerwaard meerjarig	50	0	37	13
Nijmegen 2e Fase buitenslapers	0	21	0	21
Nijmegen Additionele taken WMO Toezicht	39	0	39	0
Nijmegen Coördinatie regionaal netwerkaanpak seksueel geweld	0	16	0	16
Nijmegen Eergerelateerd Geweld	128	0	128	0
Nijmegen Gezond ouder worden	19	0	19	0
Nijmegen Gezond ouder worden Valpreventie	3	0	3	0
Nijmegen Advisering gezonde leefomgeving	13	0	13	0
Nijmegen Kanaalzone Omgevingsweg	0	9	0	9
Nijmegen Ouderenmishandeling	111	0	111	0
Nijmegen SchoolsOUT	204	4	204	4
Nijmegen Voel je goed Dukenburg! Meerjarig	3	0	3	0
Nijmegen Voorzorg	0	121	0	121
West Betuwe Leefstijlspreekuur	35	18	23	30
West Betuwe Valpeventie	95	100	95	100
Zaltbommel Valpreventie Bommelerwaard meerjarig	50	0	36	13
	791	**316**	**716**	**391**

Terug te betalen bedragen	31-12-2023	Toevoegingen	Bestedingen	31-12-2024
Rijk				
Spuk covid-19 vaccinaties	4.413	534	0	4.948
Spuk Pandemische Paraatheid	140	278	140	278
PrepSubsidie	0	29	0	29
SG Cliëntenzorg	42	0	42	0
Totaal Rijk	**4.595**	**841**	**182**	**5.255**
Gemeenten				
Afrekening CB kantoren	6	42	6	42
Beuningen Facultatieve taken JGZ	0	6	0	6
Berg en Dal Beweegstimulerende CB's	0	1	0	1
Berg en Dal Kansrijke Start	2	0	2	0
Berg en Dal Gezonde School	0	2	0	2
Culemborg valpreventie	0	13	0	13
Neder-Betuwe Facultatieve Taken JGZ	13	11	13	11
Nijmegen Advisering gezonde leefomgeving	0	36	0	36
Nijmegen Beweeg je fit	6	13	6	13
Nijmegen Chatgesprekken	10	0	10	0
Nijmegen Coördinatie Zorgwoningen	1	0	1	0
Nijmegen CT BW & MO	49	48	49	48
Nijmegen Eergerelateerd geweld	23	38	0	61
Nijmegen Doorbraak budget	55	44	55	44
Nijmegen Gezond ouder worden	0	4	0	4
Nijmegen Gezondheidmonitor GM20	2	0	0	2
Nijmegen Gezondheidsmakelaars	35	0	35	0
Nijmegen Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit	2	0	2	0
Nijmegen Ketenaanpak in Valpreventie en gezonde voeding	0	131	0	131
Nijmegen Aanpak Gezonde Jeugd en Jongeren	0	6	0	6
Nijmegen Kijk op Kleintjes	30	0	30	0
Nijmegen Kansrijke start 2024	0	1	0	1
Nijmegen Pilot Kind naar gezond gewicht	0	23	0	23
Nijmegen Kinderrechten Nu	5	0	0	5
Nijmegen Ouderenmishandeling	29	26	0	55
Nijmegen Schoolsout	10	0	0	10
Nijmegen Schoolverzuim VO	15	0	15	0
Nijmegen Valpreventie	15	0	15	0
West Betuwe Valpreventie	0	7	0	7
West Betuwe JGZ Facultatief	0	2	0	2
Zaltbommel Buurtsportcoach	3	0	3	0
	315	**453**	**244**	**523**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De GGD Gelderland-Zuid is met Gemeente Nijmegen een huurovereenkomst aangegaan voor de huur van het pand aan de Groenewoudseweg 275 te Nijmegen. De huurovereenkomst is opgezegd en loopt nog tot 1 maart 2025. De huur bedraagt circa € 471.500,- per jaar en wordt jaarlijks geïndexeerd.
De GGD huurt het pand tot verhuisdatum. Eventuele tijdelijke dubbele lasten worden gedekt uit de gevormde bestemde reserve frictiekosten huisvesting.

De GGD Gelderland-Zuid is met meerdere verhuurders huurovereenkomsten aangegaan voor de dependances: in totaal 18 locaties. De verplichting op basis van de opzegtermijn bedraagt € 539.370,-. Zie onderstaande specificatie:

(bedragen x € 1,-)	Huur per jaar	Looptijd tot	Opzeg termijn
Hoofdlocaties			
Groenewoudseweg 275	471.500	01-03-2025	n.v.t.
Consultatiebureau			
Beek - MFA Kultuurhus (Roerdompstraat)	17.568	31-12-2026	12 mnd
Beuningen (Leigraaf 4)	56.531	30-06-2028	12 mnd
Beneden Leeuwen (van Heemstraweg)	20.577	31-12-2027	6 mnd
Druten - Waalstaete (Kerkeland 9)	26.615	31-12-2028	6 mnd
Groesbeek (Op de Paap)	32.272	31-12-2030	12 mnd
Malden - Maldensteijn (Kerkstraat)	17.665	31-12-2026	12 mnd
Millingen (Heerbaan)	16.595	31-12-2028	12 mnd
Molenhoek (de Grote Lier)	4.179	01-11-2025	12 mnd
Nijmegen - (Aldenhof)	23.126	31-07-2025	6 mnd
Nijmegen - Hatert (Zijpendaalstraat)	22.152	31-07-2025	6 mnd
Nijmegen - Horstacker (Nieuw Lindenholt)	66.495	11-03-2026	12 mnd
Nijmegen - Lent (Thermionpark)	51.060	01-02-2031	12 mnd
Nijmegen - Oosterhout (Pijlpuntstraat)	22.795	onbepaalde tijd	12 mnd
Nijmegen - Titus Brandsma (2e Oude Heselaan)	42.787	onbepaalde tijd	6 mnd
Nijmegen - Willemskwartier (Thijmstraat)	30.211	onbepaalde tijd	12 mnd
Ochten (L.v.Ingenstraat 6)	22.062	onbepaalde tijd	12 mnd
Opheusden (Vuurdoornstraat 2)	16.662	onbepaalde tijd	6 mnd
Wijchen (Kruisbergseweg)	50.019	14-07-2026	12 mnd

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum.

5.4 Toelichting baten en lasten

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2024 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000,- toegelicht. De gewijzigde begroting is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 5 september 2024.

Algemeen

Het resultaat is in 2024 positiever uitgevallen dan begroot. In onderstaande tekst worden de grootste verschillen per afdeling van de GGD kort toegelicht.

- JGZ: In 2024 is het overschot aan personeel dat is ontstaan na de beëindiging van de HPV cohorten zoveel mogelijk afgeschaald. JGZ had ook uitdagingen op het gebied van ziekteverzuim waardoor afschaling van personeel moeilijk bleek. Het resultaat JGZ voor het totale takenpakket is € 308.000 negatief.
- Veilig Thuis: Het resultaat op de uniforme taak Veilig Thuis bedraagt in 2024 € 90.000 positief. Hiervan wordt € 18.000 in de reserve gestort en 72.000 uitgekeerd aan de gemeenten van regio Gelderland-Zuid.
- Het aantal consulten en advies blijft ook in 2024 ver boven de norm (2018) van 245 trajecten. De extra werkdruk is dit jaar opgevangen door het personeel uit te breiden. In 2024 drukken deze medewerkers deels op de kosten omdat zij gedurende het jaar zijn aangenomen. Het resultaat van BZ bedraagt in 2024 € 41.000 negatief.

Uniforme trajecten MBZ	2018	2021	2022	2023	2024
Consultatie en advies	245	787	948	1021	1009
Bijzondere Zorg-trajecten incl. trajectregie	497	624	569	508	529
Totaal	**742**	**1.411**	**1.517**	**1.529**	**1.538**

- GL: in 2024 was de vraag naar facultatieve dienstverlening op het gebied van preventie fors hoger. Totaal resultaat Gezond Leven € 28.000,- positief
- AGZ: Het positieve resultaat van AGZ, € 162.000 is voor een groot deel te danken aan meevallende kosten voor forensische geneeskunde. Er zijn dit jaar nieuwe tarieven met de politie afgesproken, waaronder ook een vergoeding van € 100.000 voor beheerskosten. Dit was niet in de begroting opgenomen. De inzet voor de SPUK Versterking GGD'en heeft tot gevolg dat de inzet voor de uniforme taak Infectieziektebestrijding lager is geweest.
- Het resultaat op overige taken bedraagt € 11.000,-.

Bedrijfsopbrengsten

Bedragen x € 1.000,-

Bijdrage deelnemende gemeenten	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Uniforme taken	29.783	29.783	29.783	27.028
Uniforme taken o.b.v. facturen	3.053	3.194	3.125	2.924
	32.836	**32.977**	**32.908**	**29.952**

Uniforme taken op basis van facturen **-142**

- De inspecties kindercentra zijn € 95.000,- lager uitgevallen dan begroot. De jaarlijkse inspecties zijn 100% uitgevoerd. In de begroting zijn teveel incidentele inspecties opgenomen. In de begroting 2026 kunnen deze inspecties reëler worden ingeschat.
- De kosten voor huur en onderhoud consultatiebureaus vallen € 47.000,- lager uit dan begroot door het plaatsen van een consultatiebureau in het oude hoofdkantoor van de GGD.

Overige opbrengsten	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Subsidie rijk	6.522	4.090	3.979	10.122
Subsidies gemeenten	7.702	5.467	5.467	6.392
Overige opbrengsten	5.802	3.243	3.242	6.246
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	0
	20.027	**13.140**	**13.028**	**22.761**

Subsidies Rijk **2.432**

- SPUK COVID-19 vaccinaties 2.356
- Doorlopende verplichtingen coronabestrijding 46
- Extra cohorten RVP -45
- Seksuele Gezondheid 44
- Algemene gezondheidszorg 24

Subsidies gemeenten **2.235**

In totaal is er in 2024 € 2.235.000,- meer subsidies toegekend door gemeenten dan in de begroting opgenomen. Dit bedrag bestaat uit:

▪ Versterking JGZ in kwetsbare wijken	-/-109
▪ Oekraïne vluchtelingen	290
▪ JGZ op ROC/Yuverta	145
▪ Voorzorg	103
▪ Verkenning JGZ 0-4 Rivierenland	80
▪ Overige taken JGZ	27
▪ Valpreventie	544
▪ Gezondheidsmakelaars/buurtsportcoaches	132
▪ Diverse gezondheidsbevordering programma's	368
▪ Kind naar gezond gewicht	143
▪ Overige facultatieve taken Gezond Leven	65
▪ WMO Toezicht doorgeschoven vanuit 2023	39
▪ Omgevingswet	78
▪ Algemene gezondheidszorg Oekraïners	144
▪ Overig AGZ	48
▪ Coördinatie zorgwoningen	30
▪ Wijk GGD	135
▪ Overig facultatief BZ	60
▪ Centrale Toegang Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang	82
▪ Ouderenmishandeling /eergerelateerd geweld	-62
▪ Proeftuinen Dukenburg / Zaltbommel	-/-107

Overige opbrengsten **2.559**

De overige opbrengsten in 2024 zijn € 2.559.000 hoger dan begroot. De extra opbrengsten bestaan uit:

▪ Facultatieve taken JGZ	160
▪ Versterking GGD'en	87
▪ Seksuele gezondheid	90
▪ Reizigersadvisering en vaccinaties	646
▪ HPV 18+	184
▪ COVID-19 vaccinaties	15
▪ Forensisch geneeskundige diensten politie	404
▪ Vluchtelingen	38
▪ Overige facultatieve taken AGZ	294
▪ Samenwerkplaats sluitende aanpak	129
▪ Facultatieve taken BZ	30
▪ Facultatieve taken Gezond Leven	386
▪ Detachering personeel naar derden	121
▪ Overige	-/-5

Acquisitiedoelstelling **-340**

In de begroting 2024 is een acquisitiedoelstelling van € 340.000,- opgenomen.

De werkelijke toename bedraagt	6.745.000
Hier staan de volgende directe uitgaven tegenover:	
• Personeel niet in loondienst voor COVID-19 vaccinaties	1.519.000
• Inhuur derden voor pijler 3 Pandemische paraatheid	537.000
• Inhuur forensisch artsen	543.000
De werkelijke toename bedraagt bruto	4.146.000
Dit is netto	1.244.000

ter dekking extra overheadskosten (denk aan uitzendkrachten) en overige personeelskosten, ondersteunende diensten, kosten voor werkplekken, licenties en overige ICT kosten, vaccins (reizigers) en kosten huur extra locaties (SPUK COVID-19 vaccinaties).

Bedrijfskosten

Bedragen x € 1.000,-

Personele kosten **5.717**

De lonen en salarissen / uitzendkrachten zijn beduidend hoger dan begroot.
Dit wordt vooral veroorzaakt door:

- uitvoering van meer taken (zoals beschreven onder opbrengsten paragraaf 5.5) Voor de SPUK COVID-19 vaccinaties worden voornamelijk uitzendkrachten ingehuurd zodat voor deze taak het WW risico zoveel mogelijk beperkt blijft.
- om ziekteverzuim boven de begrote 5% op te vangen zijn er meer personele kosten gemaakt. Het ziekteverzuim is in 2024 lager dan in 2023.
- Sinds 2022 mogen medewerkers gebruik maken van het verlofsparen. Dit drukt ook extra op de overige personele kosten.

Personeelskosten	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Lonen en salarissen	34.889	31.517	31.517	30.990
Personeel niet in loondienst	2.759	770	589	5.909
Opleidingen	504	546	546	339
Overige personeelskosten	660	261	261	592
	38.812	**33.095**	**32.914**	**37.830**

FTE	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Aantal fte dat werd verloond via de GGD	388,60	341,37	341,23	363,79
Becijferd aantal fte voor personeel niet in loondienst	25,92	0,00 *	0,00 *	26,23
	414,52	**341,37**	**341,23**	**390,02**

* De externe krachten worden in de begroting niet vertaald naar fte.

Afschrijvingen **-332**

De verwachte investeringen vallen fors lager uit dan in de begroting opgenomen. Oorzaak is het uitstellen van diverse vervangingsinvesteringen in verband met de nieuwbouw zoals de telefooncentrale, meubilair en netwerkcomponenten.

Afschrijvingen	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Gebouwen	72	71	71	72
Inventaris	80	123	123	80
Automatisering	203	487	487	230
Overige bedrijfsmiddelen	16	22	22	16
	372	**703**	**703**	**397**

Overige bedrijfskosten

Overige bedrijfskosten	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Huisvestingskosten	2.345	2.062	2.062	2.862
Kantoormiddelen	86	177	177	102
Medische kosten	1.282	1.106	1.106	1.297
Communicatieapparatuur	1.998	1.723	1.723	1.834
Vervoermiddelen	47	34	34	68
Algemene kosten	4.447	3.618	3.618	4.733
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	4.204	3.566	3.566	3.484
Voorlichting	34	26	26	38
	14.441	**12.311**	**12.311**	**14.419**

Huisvestingskosten **282**

- COVID-19 vaccinaties 320
- Overige huisvestingskosten -38

Kantoormiddelen **-91**

Door digitalisering wordt de behoefte aan traditionele kantoormiddelen minder.

Medische kosten **177**

De uitzetting medische kosten komt voort uit:

- Kosten laboratoriumonderzoek -83
- Vaccinkosten 220
- Overige medische kosten 40

Communicatieapparatuur **274**

De uitzetting in kosten communicatieapparatuur bestaat uit:

- Implementatie nieuw clientvolgsysteem Clavis (Veilig Thuis) 34
- COVID-19 vaccinaties 49
- Applicaties JGZ 101
- ICT werkbudget 108

Algemene kosten **829**

De algemene kosten zijn € 829.000,- hoger dan begroot. De grootste kostenpost is inhuur derden. Deze post bestaat uit onderstaande onderdelen:

- Accountantskosten 69
- Versterking GGD'en (gedekt uit subsidie versterking GGD'en) -/-471
- JGZ onder andere capaciteitsmanager, planner, projectleider CB 158
- BZ Samenwerkplaats sluitende aanpak 87
- Veilig Thuis bereikbaarheidsdienst -/-35
- GL: samen gezond/versterking kennis en infrastructuur (subsidie) 191
- GL: Gezondheidsmonitors 175
- GL: valpreventie 249
- FG: hogere kosten inhuur ZZP 48
- AGZ: meer AIOS (Arts In Opleiding tot Specialist) en inhuur verpleegkundigen 81
- AGZ: meer inzet ten behoeve van COVID-19 vaccinaties 52
- Nieuwbouw hoofdkantoor Nijmegen 190
- Overige 35

Inkoop ondersteunende diensten VRGZ 638

De kosten voor de inkoop van ondersteunende diensten zijn hoger dan begroot. Dit heeft enerzijds te maken met de toenemende omzet (en daarmee het aandeel) van de GGD. Anderzijds draaien er binnen ICT en Inkoop diverse grote projecten, waarvoor extern personeel is ingehuurd.

Vanaf 2024 worden de ondersteunende diensten voor COVID-19 vaccinaties door de VRGZ uitgevoerd. De kosten, € 215000 hiervan worden vergoed door de SPUK COVID-19 vaccinaties.

Financiële baten en lasten -740

Financiële baten en lasten	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Rentekosten	93	100	100	90
Rentebaten	-729	0	0	-633
Bankkosten	4	8	8	4
	-632	**108**	**108**	**-539**

De financieringskosten vallen in 2024 € 740.000 lager uit dan begroot.

- Rentebaten saldo schatkistbankieren -729

Reserveringen 322

Reserveringen	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Toevoegingen reserves	18	0	0	362
Onttrekkingen reserves	-60	0	0	-40
	-42	**0**	**0**	**322**

De toevoeging reserve betreft de bestemde reserve voor Veilig Thuis. Deze is in 2024 voor het eerst gevormd conform de afspraak in de notitie nieuwe begrotingssystematiek Veilig Thuis (zie Toelichting op de balans, paragraaf Eigen Vermogen).
De onttrekking reserve betreft de verhuiskosten van het pand aan de Groenewoudseweg naar de nieuwbouw, conform AB besluit d.d. 12 december 2019.

Vennootschapsbelasting -8

Vennootschapsbelasting	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Vennootschapsbelasting	-8	0	0	8
	-8	**0**	**0**	**8**

De in 2023 opgenomen Vennootschapsbelasting is in 2024 ongegrond gebleken.

5.5 Rechtmatigheidsverantwoordinganalyse en begrotingsrechtmatigheid

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 12 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 529.000.

Begrotingscriterium	x €1 miljoen
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het Algemeen Bestuur vastgesteld autorisatieniveau).	7
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten).	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties <veelal zijn dit ook fouten voor het getrouwe beeld van de jaarrekening die het Algemeen Bestuur in de jaarrekening kan aanpassen>.	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verorderning art. 212 van de gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverhevelingen etc.).	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**7**
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	7
Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	
De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtsmatigheidsverantwoording en in paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	0
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	0
M&O criterium	
Geen bevindingen	0
Totaal onrechtmatigheden	**7**
Waarvan acceptabel	**7**
Waarvan niet-acceptabel	**0**

Bevinding
Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen.

De begrotingsafwijkingen die geconstateerde rapportagegrens > €529.000 hebben overschreden zijn:

- SPUK versterking GGD'en (ter voorbereiding op een pandemie).
- SPUK COVID-19 vaccinaties.
- Inhaal vaccinaties HPV 18+ via GGD GHOR NL.
- Reizigersvaccinaties.
- Toevoeging voorziening niet actieven.
- Rentebaten.
- Inkoop ondersteunende diensten

In paragraaf 4.3 Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om eventueel hierboven vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5.6 Specifieke uitkeringen (SiSa)

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	**H3**	**Regeling specifieke uitkering aanvullende seksuele gezondheidzorg**	Aantallen consulten met soa-diagnostiek (jaar T) in het verzorgingsgebied, met uitzondering van periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg *Aard controle D1* *Indicator: H3/01*	Aantal gevonden SOA's (jaar T) in het verzorgingsgebied, met uitzondering van gevonden soa bij periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg *Aard controle D1* *Indicator: H3/02*	Aantallen consulten seksualiteitshulpverlening zonder soa-diagnostiek bij jongeren onder 25 jaar (jaar T) in het verzorgingsgebied *Aard controle D1* *Indicator: H3/03*	Besteding (jaar T) soa-zorg en seksualiteitshulpverlening en de coördinatie daarvan, met uitzondering van periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg *Aard controle R* *Indicator: H3/04*	Stand Egalisatiereserve voor soa-zorg en seksualiteitshulpverlening met uitzondering van periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg per 31 december (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H3/05*	
			19.451	4.630	732	€ 5.713.303	€ 636.077	
VWS	**H5**	**Regeling specifieke uitkering PrEP**	Aantal intakeconsulten *Aard controle R* *Indicator: H5/01*	Aantal vervolgconsulten *Aard controle R* *Indicator: H5/02*	Aantal geïnde eigen bijdragen van de gebruiker van € 7,50 per dertig pillen *Aard controle R* *Indicator: H5/03*			
			78	1.953	4.569			

VWS	H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en		Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/01*	Naam van de pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/02*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: H29/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – Inclusief verantwoording tussen medeoverheden *Aard controle D2* *Indicator: H29/04*	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee/Nvt) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/05*	Toelichting - verplicht als bij H29/05 "Nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/06*
			1	1045615	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 637.195	€ 1.269.140	ja	
			2	1045615	Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur	€ 742.055	€ 1.209.855	ja	
			3	1045615	Versneld opleiden	€ 85.828	€ 156.359	ja	
			4	1045615	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiecapaciteit)	€ 149.978	€ 149.978	ja	
				Kopie Beschikkingsnummer / kenmerk Aard controle n.v.t. Indicator: H29/07	Kopie Naam van de pijler Aard controle n.v.t. Indicator: H29/08	Zelfstandige uitvoering? (Ja/ Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H29/09	Eindverantwoording? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H29/10		
				1045615	Kwetsbaarheden wegnemen	ja	ja		
				1045615	Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur	Nee	ja		
				1045615	Versneld opleiden	ja	ja		
				1045615	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiecapaciteit)	ja	ja		

VWS	**H29B**	**Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en** **SiSa tussen medeoverheden**	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die GGD invullen Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/01	Naam van de pijler Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/02	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H29B/03	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee/Nvt) Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/04	Toelichting - verplicht als bij H29B/04 "Nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/05	
			1 50444 Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance	€ 66.000	ja		
			2 50520 Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg	Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur	€ 103.483	Ja		
VWS	**H33**	**Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie**	Besteding (jaar T) COVID-19-vaccinaties conform basiscapaciteit *Eerste halfjaar* *Aard controle R* *Indicator: H33/01*	Heeft u de infrastructuur ingericht ten behoeve van de basiscapaciteit covid-19-vaccinatie? (Art. 3, lid 1, onder b) (ja/nee) *Eerste halfjaar* *Aard controle D1* *Indicator: H33/02*	Besteding (jaar T) inzake voorbereidende werkzaamheden (Art. 3 lid 1, onder c) Eerste halfjaar *Aard controle R* *Indicator: H33/03*	Heeft u (na schriftelijke mededeling aan de minister van VWS) de infrastructuur die specifiek voor COVID-19-vaccinaties is opgezet, ingezet voor andere activiteiten die vallen onder de wettelijke taak op grond van artikel 6, eerste lid van de Wpg? (Ja/Nee) *Eerste halfjaar* *Aard controle D2* *Indicator: H33/04*	*Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)* *Eerste halfjaar* *Aard controle D2* *Indicator: H33/05*	
			€ 269.776	Nee	103403	Nee		
			Besteding (jaar T) COVID-19-vaccinaties *Tweede halfjaar* *Aard controle R* *Indicator: H33/06*	Heeft u (na schriftelijke mededeling aan de minister van VWS) de infrastructuur die specifiek voor COVID-19-vaccinaties is opgezet, ingezet voor andere activiteiten die vallen onder de wettelijke taak op grond van artikel 6, eerste lid van de Wpg? (Ja/Nee) *Tweede halfjaar* *Aard controle D2* *Indicator: H33/07*	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd) *Tweede halfjaar* *Aard controle D2* *Indicator: H33/08*			
			€ 2.241.618	Nee				

VWS	H36	**Specifieke uitkering aanvullende seksuele gezondheidszorg**	Aantal Start-consulten PrEP-zorg (jaar T, vanaf 1 augustus 2024) in het verzorgingsgebied	Aantal vervolgconsulten PrEP-zorg (jaar T, vanaf 1 augustus 2024) in het verzorgingsgebied	Aantal gevonden soa (jaar T vanaf 1 augustus 2024) in het verzorgingsgebied bij periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg	Besteding PrEP-zorg en de coördinatie daarvan en periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg (jaar T vanaf 1 augustus) in het verzorgingsgebied	*Stand Egalisatiereserve voor PrEP-zorg en de coördinatie daarvan en periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg per 31 december en opgebouwd vanaf 1 augustus 2024 (jaar T)*	
			Aard controle R Indicator: H36/01	*Aard controle R Indicator: H36/02*	*Aard controle R Indicator: H36/03*	*Aard controle R Indicator: H36/04*	*Aard controle R Indicator: H36/05*	
			271	1.301	327	€ 362.457	€ 9.693	
AenM	**M29B**	**Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door Regionale openbare lichamen (SiSa tussen medeoverheden)**	Naam regionaal openbaar lichaam, provincie of gemeente	Naam kostensoort	Besteding per kostensoort (jaar T)			
		SiSa tussen medeoverheden	*Aard controle n.v.t. Indicator: M29B/01*	*Aard controle n.v.t. Indicator: M29B/02*	*Aard controle R Indicator: M29B/03*			
			060268 Gemeente Nijmegen	Meerkosten zorgkosten	€ 144.403			
			Aard controle n.v.t. Indicator: M29B/04	*Aard controle n.v.t. Indicator: M29B/05*				
			Nee	Gemeente Nijmegen is penvoerder				

5.7 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op GGD Gelderland-Zuid van toepassing zijnde regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2024 voor GGD Gelderland-Zuid is € 233.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur: dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2024 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2024 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Toezichthoudende topfunctionarissen 2024		
Frans Houben	Beuningen	AB-lid
Monique Bettink-Pierik	Buren	AB-lid (t/m 17 novemer 2024)
Vacant	Buren	AB-lid (vanaf 18 november 2024)
Mischa Peters	Culemborg	AB-lid
Gérard de Wildt	Druten	AB-lid/DB lid
Irma van de Scheur	Berg en Dal	AB-lid/DB lid
Rob Engels	Heumen	AB-lid
Anita Sörensen	Maasdriel	AB-lid
Herma van Dijkhuizen	Neder-Betuwe	AB-lid
Cilia Daemen	Nijmegen	Voorzitter AB / Voorzitter DB
Carla Kreuk	Tiel	AB-lid/DB lid
Rob Reuvers	West Maas en Waal	AB-lid
Bea Schouten	Wijchen	AB-lid
Karima Bouchtaoui	Zaltbommel	AB-lid
Frank Dillerop	Mook en Middelaar	agendalid AB
Jan de Geus	West Betuwe	Vice Voorzitter AB en DB
Peter Seesing	Extern adviseur	extern lid DB (t/m 20 februari 2024)
Bas Disco	Extern adviseur	extern lid DB (vanaf 10 oktober 2024)

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13de maand van de functievervulling.

Gegevens 2024 **(bedragen x € 1)**	**M.N. Pieters**
Functiegegevens	**Directeur Publieke Gezondheid**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€155.759
Beloningen betaalbaar op termijn	€23.379
Subtotaal	*€179.138*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€233.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terug ontvangen bedrag	€0
Bezoldiging	€179.138
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t. / bedrag
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2023 **(bedragen x € 1)**	
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€155.351
Beloningen betaalbaar op termijn	€22.547
Subtotaal	*€177.899*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€223.000
Bezoldiging	€177.899

5.8 Taakvelden

Op de volgende pagina is een overzicht opgenomen van de baten en lasten per taakveld. In de tabel hieronder zijn de activiteiten van de GGD toebedeeld aan de taakvelden. De lijst is niet uitputtend. Vanwege de leesbaarheid zijn kleine activiteiten (in euro's) niet opgenomen. In de tabel op de volgende pagina zijn alle activiteiten opgenomen.

Algemene Gezondheidszorg	**Taakvelden**
Infectieziektenbestrijding	Volksgezondheid
Tuberculosebestrijding	Volksgezondheid
Technische Hygiënezorg	Volksgezondheid
Toezicht inspectie kindercentra	Samenkracht en burgerparticipatie
GGD Rampenopvangplan	Volksgezondheid
Toezicht WMO	Maatwerkvoorziening (WMO)
Forensische geneeskunde	Openbare orde en veiligheid
Medische milieukunde	Volksgezondheid
Jeugdgezondheidszorg	
Preventie Logopedie	Volksgezondheid
Jeugdgezondheidszorg	Volksgezondheid
Bijzondere Zorg	
Bijzondere Zorg / OGGZ	Volksgezondheid, Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
Centrale toegang beschermd wonen & maatschappelijke opvang	Beschermd Wonen (WMO)
Gezond Leven	
Gezondheidsbevordering	Volksgezondheid, Onderwijsbeleid en Leerlingzaken
Veilig Thuis	
Veilig Thuis	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Taakvelden		Primaire begroting 2024				Gewijzigde Begroting 2024				Realisatie 2024			
Bedragen x €1.000		Baten	Lasten	Reserve	Saldo	Baten	Lasten	Reserve	Saldo	Baten	Lasten	Reserve	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning													
0.4	Overhead	-470	570	0	100	-470	570	0	100	-655	707	-60	-8
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	8
1. Veiligheid													
1.2	Openbare orde en veiligheid	-494	494	0	0	-494	494	0	0	-899	714	0	-185
4.3 Onderwijsbeleid en Leerlingzaken													
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-203	203	0	0	-203	203	0	0	-200	205	0	5
6. Sociaal domein													
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.494	1.494	0	0	-1.494	1.494	0	0	-1.399	1.371	0	-29
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-9.232	9.232	0	0	-9.232	9.232	0	0	-9.130	9.045	18	-68
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-461	461	0	0	-461	461	0	0	-517	517	0	0
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81a	Beschermd Wonen (WMO)	-1.498	1.498	0	0	-1.498	1.498	0	0	-1.582	1.579	0	-3
7. Volksgezondheid en milieu													
7.1	Volksgezondheid	-32.084	32.084	0	0	-32.266	32.266	0	0	-38.487	38.846	0	359
Saldo van Baten en lasten		**-45.936**	**46.036**	**0**	**100**	**-46.117**	**46.217**	**0**	**100**	**-52.870**	**52.993**	**-42**	**81**

5.9 Opgave meerkosten COVID-19 2024

In onderstaande tabel treft u de totale kosten die in het kader van meerkosten COVID-19 in 2024 zijn uitgegeven. Bij het Ministerie van VWS zijn tot en met juni voorschotten ter hoogte van € 40.000,- gedeclareerd. Het nog te ontvangen bedrag wordt na goedkeuring van de jaarrekening door VWS vergoed.

Bijlage 1: Format verantwoording meerkosten 2024		
Verantwoording meerkosten COVID-19 2024		
Kostenspecificatie (kosten incl. BTW opgegeven)	**Kosten 2024**	
Periode 1 januari 2024 t/m 31 december 2024 doorlopende verplichtingen	**€**	**41.378,49**
Salarissen, transitievergoedingen en WW	€	36.312,90
Overige personeelskosten	€	65,59
Kosten locaties	€	-
Overige meerkosten	€	5.000,00
Periode 1 januari 2024 t/m 31 december 2024 kosten Icam-claimen	**€**	**4.818,50**
Kosten Icam	€	4.818,50
Juridische kosten		
Totaal	**€**	**46.196,99**

Deze verantwoording is opgesteld in overeenstemming de Verantwoordings- en controle instructie 2024 meerkosten COVID-19 GGD. Toelichting van de grondslagen zo nodig aanvullen - indien relevant voor (het begrip van) de verantwoording - met gehanteerde uitgangspunten voor toerekening, minder kosten en gehanteerde uitwerking van het normenkader en de definities ingeval van aspecten die judgemental van aard zijn

5.10 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

6

Bijlagen

6. Bijlagen

6.1 Begrotingswijzigingen

Toelichting bij de begrotingswijzigingen 2024

De begrotingswijziging is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 5 september 2024.

bedragen x € 1.000,-	Primaire begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024
Baten			
Bijdrage deelnemende gemeenten	29.783	0	29.783
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	3.125	70	3.194
Subsidies Rijk	3.979	110	4.090
Subsidies Gemeenten	5.467	0	5.467
Overige opbrengsten	3.242	2	3.243
Acquisitiedoelstelling	340	0	340
Totaal baten	**45.936**	**181**	**46.117**
Lasten			
Personeelskosten	32.914	181	33.095
Huisvestingskosten	2.062	0	2.062
Kantoormiddelen	177	0	177
Medische kosten	1.106	0	1.106
Communicatieapparatuur	1.723	0	1.723
Vervoermiddelen	34	0	34
Afschrijvingen	703	0	703
Algemene kosten	3.618	0	3.618
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.566	0	3.566
Overhead GGD	0	0	0
Voorlichting	26	0	26
Rentebaten en -lasten	108	0	108
Bankkosten	0	0	0
Totaal lasten	**46.036**	**181**	**46.217**
Totaal saldo van baten en lasten	**-100**	**0**	**-100**
Reserves			
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**-100**	**0**	**-100**

6.2 Geplande en gerealiseerde investeringen

Investeringen *Bedragen x € 1.000,-*	Vanuit 2023	Begroting 2024	Totaal te besteden 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Door schuiven naar 2025
Gebouwen						
Datalijnen	68	10	78	0	78	50
Nieuwbouw	5.982	3.404	9.386	8.220	1.166	0
Verbouwingen	50	25	75	0	75	75
Overige materiële vaste activa (automatisering)						
Nieuwbouw automatisering	0	0	0	210	-210	0
Audiovisuele middelen	27	10	37	7	30	30
Laptops	544	200	744	744	0	0
Docking stations	80	100	180	0	180	80
Beeldschermen	19	20	39	0	39	39
Mini PC	80	10	90	0	90	90
Smartphones	0	10	10	0	10	10
Telefooncentrale	179	0	179	12	167	80
Netwerkcomponenten	78	0	78	52	26	26
WiFi	80	5	85	0	85	85
Stelpost hard- en software	60	50	110	0	110	50
Overige materiële vaste activa (inventaris)						
Gehoorscreening	107	0	107	23	84	84
Echo- en nierapparaat	0	30	30	0	30	30
Meubilair	100	75	175	2	173	162
Nieuwbouw inrichting	0	0	0	977	-977	0
Vervoermiddelen						
Auto	30	0	30	0	30	30
Totaal	**7.484**	**3.949**	**11.433**	**10.246**	**1.188**	**921**

Toelichting

- In 2024 is het nieuwbouwpand opgeleverd. In de post Nieuwbouw zijn ook investeringen voor automatisering en inrichting opgenomen. Vanwege de verschillende afschrijvingstermijnen zijn de investeringen in bovenstaand overzicht apart weergegeven. In totaal is het budget met € 11.000 overschreden. De overschrijding is op het doorgeschoven budget voor meubilair verminderd.
- De geplande vervanging van laptops is in 2024 geheel uitgevoerd.
- Voor vervanging van overige ICT onderdelen is door de werkzaamheden voor het nieuwbouwpand deels uitgevoerd. Daarom worden deze budgetten (deels) doorgeschoven naar 2025.
- Onderzoek naar juiste gehoorscreening apparatuur loopt nog. Hierdoor schuift het restant van het budget door naar 2025.
- Echo- nierapparaten hoeven nog niet vervangen te worden. Budget wordt doorgeschoven naar 2025.

6.3 Afname Mook en Middelaar

Dit overzicht wordt apart gepresenteerd omdat de gemeente Mook en Middelaar geen deelnemende gemeente in gemeenteschappelijke regeling Gelderland-Zuid is.

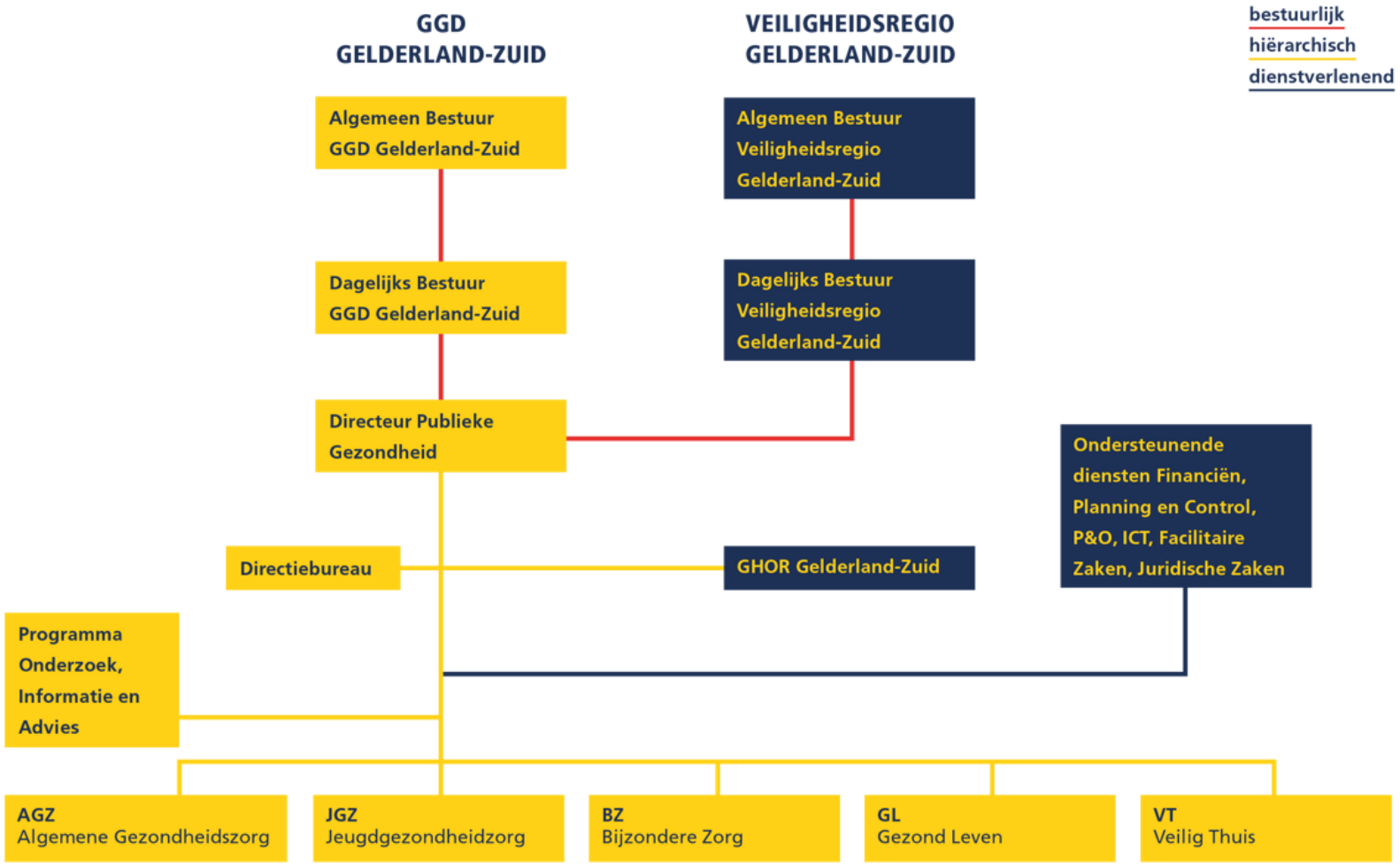
Bijdragen Gemeente Mook en Middelaar	BBV Code	Omschrijving BBV Code	Aantal inwoners	Gewijzigde Begroting	Realisatie	Gefactureerd	Nog af te rekenen
Bedragen x € 1,-			2024	2024	2024	2024	2024
Inwoners per 1/1/2024 (conform BRN Richtlijn)			**7.998**				
JGZ algemeen	7.1	Volksgezondheid		192.128	192.128	192.128	0
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid		13.823	13.823	13.823	0
Logopedie	7.1	Volksgezondheid		2.846	2.846	2.846	0
Totaal JGZ obv inwoners				**208.797**	**208.797**	**208.797**	0
Overige taken op inwonersbijdragen							
Veilig Thuis	6.6	Toegang eerstelijnsvoorzieningen		90.100	90.100	90.100	0
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)		3.125	3.125	3.125	0
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid		23.801	23.801	23.801	0
Totaal bijdrage op basis van inwoners				**325.823**	**325.823**	**325.823**	**0**
Huisvesting JGZ	7.1	Volksgezondheid		13.844	13.328	13.844	-516
Totaal bijdrage op basis van facturen				**13.844**	**13.328**	**13.844**	**-516**
Maatwerk Lichte hulp / VHT	7.1	Volksgezondheid		1.350	3.940	3.940	0
VVE	7.1	Volksgezondheid		875	900	900	0
Leerplichtontheffingen	7.1	Volksgezondheid		0	408	408	0
Wijk GGD	7.1	Volksgezondheid		0	40.260	40.260	0
Wijk GGD bijdrage kosten IXTA No	7.1	Volksgezondheid		0	494	494	0
Vluchtelingen Oekraïne	7.1	Volksgezondheid		0	2.218	2.218	0
GGD plan SPUK/GALA	7.1	Volksgezondheid		0	850	850	0
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid		0	9.653	9.653	0
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid		3.285	3.285	3.285	0
Totaal				**345.177**	**401.158**	**401.674**	**-516**

6.4 Afrekening huisvesting locaties Jeugdgezondheidszorg

Gemeente	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil
Bedragen x € 1.000,-	2024	2024	2024
Beuningen	64.659	64.153	-506
Druten	48.246	49.657	1.411
Berg en Dal	112.963	115.543	2.579
Heumen	35.070	33.256	-1.814
Neder-Betuwe	69.980	73.073	3.093
Nijmegen	472.473	424.732	-47.742
West Maas en Waal	55.935	49.887	-6.048
Wijchen	88.979	90.592	1.613
Subtotaal	**948.306**	**900.893**	**-47.413**
Mook en Middelaar *	13.844	13.328	-516
Totaal	**962.150**	**914.221**	**-47.929**

* De Gemeente Mook en Middelaar is vanaf 1 januari 2013 uit de gemeenschappelijke regeling getreden maar blijft onder andere Jeugdgezondheidszorg afnemen.

6.5 Organogram GGD Gelderland-Zuid

De GGD beschikt conform de WOR over een Ondernemingsraad (OR)

6.6 Bijdrage per gemeente gespecificeerd

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)														
Facultatieve taken JGZ	51.500	25.485	4.384	27.988	19.834	8.950	4.712	67.052		67.386	20.404	11.930	39.378	
Verkenning JGZ 0 - 4 jarigen Rivierenland			10.573	11.381			9.947			16.317	20.124			11.658
Attentiewijken									173.452					
BSOT									97.756					
Kijk op kleintjes									223.000					
Schoolverzuim VO									57.800					
Versterking in kwetsbare wijken									100.392					
Voorzorg	11.311								91.581					
VVE									15.000					
SMI									5.968					
Leerplichtontheffingen	204		510	578	476	816	1.530	952	10.506	1.088	306	306	1.054	476
Storm aanpak									52.710					
JGZ op ROC/Yverta									145.496					
JGZ Vluchtelingen Oekraïne	27.535	20.093	18.648	2.597	12.622	8.726	20.574	21.333	76.447	12.782	27.360	16.824	17.145	6.931
	90.550	**45.578**	**34.115**	**42.544**	**32.932**	**18.492**	**36.763**	**89.337**	**1.050.108**	**97.572**	**68.194**	**29.060**	**57.577**	**19.065**
Productgroep: Algemene Gezondheidszorg (AGZ)														
Nu Niet Zwanger	14.310	10.764	11.193	12.000	7.908	6.804	10.550	10.349	73.736	17.259	21.324	8.042	16.822	12.357
Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS)									140.950					
Regionale netwerkaanpak Seksueel Geweld									59.084					
Lichte handhaving en registratie kinderopvang		22.098		19.884	12.616				108.576	23.525				17.191
WMO Toezicht							13.461		275.255					
Gezonde Leefomgeving		1.164	1.936	6.050			4.235		63.256				2.040	
Voorlichting Vluchtelingen	1.176	639			1.786	224			3.960				1.141	5.445
Algemene gezondheidszorg ontheemden Oekraïne									144.403					
	15.486	**34.665**	**13.129**	**37.934**	**22.310**	**7.028**	**28.246**	**10.349**	**869.220**	**40.784**	**21.324**	**8.042**	**20.003**	**34.993**
Productgroep: Bijzondere Zorg (BZ)														
Samenwerkplaats Sluitende aanpak (cofinanciering)									23.326					
Housing First									74.640					
Risicobudget									0					
Coördinatie zorgwoningen									30.377					
Begeleiding ex-gedetineerden									17.160					
Buitenzorg									55.250					
2e Fase buitenslapers									7.233					
Flexibel budget									15.999					
Wijk GGD	82.764					51.896								
Centrale Toegang BW en MO									1.579.393					
	82.764	**0**	**0**	**0**	**0**	**51.896**	**0**	**0**	**1.803.377**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep:Veilig Thuis (VT)														
Ouderenmishandeling									84.720					
Eergerelateerd geweld									90.284					
Proeftuin Dukenburg/Nijmegen									157.135					
Proeftuin Zaltbommel														17.380
	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**332.139**	**0**	**0**	**0**	**0**	**17.380**
Productgroep: Gezond Leven (GL)														
Beweegstimulerende consultatiebureaus	6.040													
Valpreventie gezond ouder worden									19.326					
Valpreventie				37.948	7.260	16.500	36.577	10.120			87.787		13.750	36.472
Welzijn op recept					6.050								12.540	
Gezond en Actief				13.200										
Volwassenen- en ouderenmonitor	8.106	571	940		692		1.674	3.009	9.000	5.097	2.729		6.358	
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches									739.000					
Nijmegen Voel je goed Dukenburg! Meerjarig									3.022					
Gezonde school	68.750										38.500	11.000		
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches overig		9.900			23.100	10.120	24.255	18.700					33.000	30.360
Brede Spuk West Betuwe											17.518			
Ketenaanpak overgewicht volwassenen											16.500			
Leefstijlspreekuur										35.200	5.060			
Nijmeegse aanpak Gezonde jeugd en jongeren									59.070					
Kind naar gezond gewicht		17.380				8.411	8.800		70.711		27.198			11.000
Procesbegeleider transformatieplan									38.051					
Programma samen impact maken voor gezonde inwoners	5.544	3.507	4.160	3.972	2.765	1.924	3.984	3.902	68.980	83.503	7.334	2.899	5.728	4.289
Kansrijke start					3.080			2.420	21.343			13.750	14.520	
Schoolsout		10.000							200.250					
Beweeg je Fit									48.501					
Gezond Ouder Worden									78.603					
Ketenaanpak valpreventie bewegen en gezonde voeding									278.087					
	88.440	**41.358**	**5.100**	**55.120**	**42.946**	**36.955**	**75.290**	**38.151**	**1.633.942**	**123.800**	**202.624**	**27.649**	**85.896**	**82.121**
Totaal facultatieve taken	**277.240**	**121.602**	**52.344**	**135.598**	**98.188**	**114.372**	**140.299**	**137.837**	**5.688.787**	**262.156**	**292.142**	**64.751**	**163.476**	**153.559**
Totaal bijdrage per gemeente	**2.292.172**	**1.618.011**	**1.250.071**	**1.427.894**	**1.190.256**	**1.058.390**	**1.268.456**	**1.593.271**	**18.954.118**	**2.122.125**	**2.631.018**	**1.192.727**	**2.475.946**	**1.463.435**

Totale bijdrage per gemeenten

Gemeenten	Uniforme bijdragen				Facultatieve taken					Totaal
	o.b.v. inwoners	Huisvesting Consultatie-bureaus	Toezicht en handh. KDV	Rijks-vaccinatie programma	Jeugd gezondheids-zorg	Algemene Gezondheids-zorg	Bijzondere Zorg	Veilig Thuis	Gezond Leven	
Berg en Dal	1.758.434	115.545	61.264	79.690	90.550	15.486	82.764	0	88.440	2.292.172
Beuningen	1.313.253	64.154	58.873	60.130	45.578	34.665	0	0	41.358	1.618.011
Buren	1.127.750	0	53.109	16.868	34.115	13.129	0	0	5.100	1.250.071
Culemborg	1.209.064	0	65.147	18.084	42.544	37.934	0	0	55.120	1.427.894
Druten	964.773	49.657	33.599	44.038	32.932	22.310	0	0	42.946	1.190.256
Heumen	836.152	33.256	36.717	37.893	18.492	7.028	51.896	0	36.955	1.058.390
Maasdriel	1.049.425	0	57.989	20.743	36.763	28.246	0	0	75.290	1.268.456
Neder-Betuwe	1.271.778	73.074	57.791	52.791	89.337	10.349	0	0	38.151	1.593.271
Nijmegen	12.103.313	424.731	326.654	410.634	1.050.108	869.220	1.803.377	332.139	1.633.942	18.954.118
Tiel	1.738.893	0	95.067	26.008	97.572	40.784	0	0	123.800	2.122.125
West Betuwe	2.148.435	0	158.307	32.134	68.194	21.324	0	0	202.624	2.631.018
West Maas en Waal	981.183	49.887	52.119	44.787	29.060	8.042	0	0	27.649	1.192.727
Wijchen	2.052.428	90.592	75.767	93.684	57.577	20.003	0	0	85.896	2.475.946
Zaltbommel	1.228.141	0	63.114	18.621	19.065	34.993	0	17.380	82.121	1.463.435
Totale bijdrage 2024	**29.783.022**	**900.896**	**1.195.517**	**956.103**	**1.711.888**	**1.163.514**	**1.938.037**	**349.519**	**2.539.393**	**40.537.890**

6.7 Thematabel resultaat GGD 2024

Jaarrekening 2024	Wettelijke taken opgedragen aan de GGD					Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			Werkveld specifiek (facultatief)							Overhead GGD	Totaal
	OIA	AGZ	JGZ	HV JGZ	GL	AGZ	BZ	VT	OIA	AGZ	BZ	JGZ	GL	VT	Corona		
Baten																	
Bijdrage deelnemende gemeenten	644	2.921	12.133	0	2.004	719	2.758	8.487	0	0	0	0	0	0	0	117	29.783
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	0	1.196	956	901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.053
Subsidies Rijk	0	15	251	0	0	0	0	0	0	6.162	0	0	35	0	46	12	6.522
Subsidies gemeenten	0	233	80	0	38	275	0	0	0	655	1.938	1.632	2.501	350	0	0	7.702
Overige opbrengsten	0	168	346	13	0	6	24	90	0	3.411	260	438	525	4	0	518	5.802
Acquisitiedoelstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	**644**	**4.533**	**13.765**	**914**	**2.043**	**1.001**	**2.781**	**8.577**	**0**	**10.228**	**2.198**	**2.070**	**3.061**	**354**	**46**	**647**	**52.862**
Lasten																	
Personeelskosten	429	2.814	9.652	0	1.251	373	1.940	5.653	0	7.113	2.099	2.072	2.392	355	41	2.629	38.812
waarvan overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2.242	-624	-611	-708	-105	0	4.290	0
Kapitaallasten	0	9	12	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	349	372
Huisvestingskosten	34	218	265	896	100	33	146	439	0	323	0	0	1	0	0	-109	2.345
Materiële kosten	18	448	954	18	178	377	55	373	0	2.729	110	28	695	2	5	6.107	12.097
Rentebaten en -lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-632	-632
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead GGD	155	1.007	3.159	0	460	154	672	2.023	0	2.242	624	611	708	105	0	-11.919	0
Totaal lasten	**634**	**4.496**	**14.043**	**914**	**1.989**	**937**	**2.813**	**8.488**	**0**	**10.166**	**2.209**	**2.100**	**3.088**	**356**	**46**	**715**	**52.993**
Saldo baten en lasten	**10**	**37**	**-278**	**0**	**54**	**63**	**-32**	**89**	**0**	**62**	**-11**	**-30**	**-26**	**-2**	**0**	**-68**	**-131**
Onttrekkingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60	60
Toevoegingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	-18	0	0	0	0	0	0	0	0	-18
Resultaat voor vpb	**10**	**37**	**-278**	**0**	**54**	**63**	**-32**	**71**	**0**	**62**	**-11**	**-30**	**-26**	**-2**	**0**	**-8**	**-89**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-8	-8
Resultaat na vpb	**10**	**37**	**-278**	**0**	**54**	**63**	**-32**	**71**	**0**	**62**	**-11**	**-30**	**-26**	**-2**	**0**	**0**	**-81**

6.8 Dienstenoverzicht Veilig Thuis

Dienstenoverzicht Veilig Thuis

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil t.o.v. begroting 2024	%
Wettelijke diensten					
Adviezen & Ondersteuning	6.939	7.069	6.359	-710	-10%
Meldingen met veiligheidsbeoordeling	2.500	2.768	2.853	85	3%
Overdracht na veiligheidsbeoordeling	2.105	2.115	2.079	-36	-2%
Onderzoek	215	226	220	-6	-3%
Voorwaarde en vervolg*	281	429	234	-195	-45%
Monitoring	397	521	266	-255	-49%
Huisverboden uitvoering	46	54	52	-2	-4%
Huisverboden screenings	61	76	69	-7	-9%
Overige diensten					
VTO naar RVDK	21	23	7	-16	-70%
VTB	44	58	19	-39	-67%

*In de aantallen Voorwaarde en vervolg zijn 45 casussen opgenomen die berekend zijn voor de niet vergoede inzet van medewerkers Veilig Thuis voor de proeftuinen Dukenburg/Nijmegen en Zaltbommel.

6.9 Beleidsindicatoren

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,68	0,60	0,70
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,64	0,59	0,66
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	93	77	64
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	8%	2%	5%
Overhead (% van totale lasten)	14%	24%	24%

6.10 Overzichten naar thema's

Hieronder zijn de thematabellen weergegeven. Positieve bedragen betekenen een negatief resultaat, negatieve bedragen betekenen een positief resultaat.

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Onderzoek, Informatie en Advies	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	583	644	644	634
Baten	-604	-644	-644	-644
Resultaat na belasting	**-20**	**0**	**0**	**-10**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	3.746	4.484	4.484	4.496
Baten	-3.906	-4.484	-4.484	-4.533
Resultaat na belasting	**-159**	**0**	**0**	**-37**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Gezond Leven	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	1.538	2.144	2.144	1.989
Baten	-1.819	-2.144	-2.144	-2.043
Resultaat na belasting	**-282**	**0**	**0**	**-54**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	13.808	14.450	14.631	14.957
Baten	-13.863	-14.450	-14.631	-14.679
Reserve	-40	0	0	0
Resultaat na belasting	**-95**	**0**	**0**	**278**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD				
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	1.098	955	955	937
Baten	-913	-955	-955	-1.001
Resultaat na belasting	**185**	**0**	**0**	**-63**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD				
Bijzondere Zorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	2.262	2.781	2.781	2.813
Baten	-2.276	-2.781	-2.781	-2.781
Resultaat na belasting	**-14**	**0**	**0**	**32**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD				
Veilig Thuis	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	7.598	8.577	8.577	8.488
Baten	-7.706	-8.577	-8.577	-8.577
Reserve	0	0	0	18
Resultaat na belasting	**-108**	**0**	**0**	**-72**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	10.699	6.197	6.197	10.166
Baten	-10.633	-6.197	-6.197	-10.228
Resultaat na belasting	**66**	**0**	**0**	**-62**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Coronabestrijding	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	3.638	0	0	46
Baten	-3.638	0	0	-46
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**	**0**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Bijzondere Zorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	2.052	1.732	1.732	2.209
Baten	-2.052	-1.732	-1.732	-2.198
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**	**11**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Programma Onderzoek, Informatie en Advies	**Realisatie 2023**	**Primaire begroting 2024**	**Gewijzigde begroting 2024**	**Realisatie 2024**
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**	**0**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Gezond Leven	**Realisatie 2023**	**Primaire begroting 2024**	**Gewijzigde begroting 2024**	**Realisatie 2024**
Lasten	2.103	1.467	1.467	3.088
Baten	-2.032	-1.467	-1.467	-3.061
Resultaat na belasting	**71**	**0**	**0**	**26**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie 2023**	**Primaire begroting 2024**	**Gewijzigde begroting 2024**	**Realisatie 2024**
Lasten	1.996	1.516	1.516	2.100
Baten	-1.917	-1.516	-1.516	-2.070
Resultaat na belasting	**79**	**0**	**0**	**30**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Veilig Thuis	**Realisatie 2023**	**Primaire begroting 2024**	**Gewijzigde begroting 2024**	**Realisatie 2024**
Lasten	465	519	519	356
Baten	-463	-519	-519	-354
Resultaat na belasting	**2**	**0**	**0**	**2**

Overhead GGD				
Overhead GGD	**Realisatie 2023**	**Primaire begroting 2024**	**Gewijzigde begroting 2024**	**Realisatie 2024**
Lasten	521	570	570	715
Baten	-521	-470	-470	-647
Reserve	0	0	0	-60
Vennootschapsbelasting	8	0	0	-8
Resultaat na belasting	**8**	**100**	**100**	**0**

6.11 Verantwoording subsidies op basis van voorschotten

Subsidie: JGZ	Restant uit 2023	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2025	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Attentiewijken	0	173.452	173.452	0	0	0
Nijmegen Kijk op Kleintjes	0	223.000	223.000	0	0	0
Nijmegen Inzet BSOT en extra inzet jeugdarts	0	97.756	97.756	0	0	0
Nijmegen Schoolverzuim	0	57.800	57.800	0	0	0
Nijmegen Voorzorg	0	91.581	91.581	0	0	0
Nijmegen Voorzorg (6 extra trajecten, uitvoering 2025)	0	121.482	0	121.482	0	0
Nijmegen Jeugdarts en verpleegkundige onderwijs ROC	0	133.120	133.120	0	0	0
Nijmegen Jeugdarts en verpleegkundige onderwijs Yverta	0	12.376	12.376	0	0	0
Nijmegen Versterking in kwetsbare wijken	0	100.392	100.392	0	0	0
Nijmegen Kinderrechten Nu! (2021)	5.277	0	0	0	0	5.277
Berg en Dal Kansrijke Start	0	34.500	34.500	0	0	0
Berg en Dal Informatie en Advies	0	17.000	17.000	0	0	0
Beuningen Kind naar gezond gewicht 2025	0	13.390	0	13.390	0	0
Beuningen JGZ Facultatieve taken	0	31.600	25.485	0	0	6.115
Heumen Kind naar gezond gewicht 2025	0	14.881	0	14.881	0	0
Neder-Betuwe facultatief JGZ	12702	78.040	67.052	0	-12.702	10.988
Tiel Logopedie	0	67.386	67.386	0	0	0
West Betuwe facultatief JGZ	0	22.800	20.404	0	0	2.396
	17.979	1.290.556	1.121.304	149.753	-12.702	24.776

Subsidie: AGZ	Restant uit 2023	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2025	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualitei	2.241	140.950	140.950	0	-2.241	0
Nijmegen Regionaal netwerkaanpak Seksueel Gewel	0	75.000	59.084	15.916	0	0
Nijmegen Nu niet zwanger	0	73.736	73.736	0	0	0
Nijmegen Toezicht WMO	38.567	236.688	275.255	0	0	0
Gezonde Leefomgeving	12.728	91.960	60.231	8.789	0	35.668
	53.536	618.334	609.256	24.705	-2.241	35.668

Subsidie: BZ	Restant uit 2023	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2025	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Centrale Toegang MO & BW	49.400	1.627.848	1.579.393	0	-49.400	48.455
Nijmegen 2e Fase buitenslapers	0	28.050	7.233	20.818	0	0
Nijmegen Nazorg ex-gedetineerden	0	17.160	17.160	0	0	0
Nijmegen Housing First	0	74.640	74.640	0	0	0
Nijmegen Buitenzorg	0	55.250	55.250	0	0	0
Nijmegen Coördinatie Zorgwoningen	1.431	36.960	30.377	0	-8.014	0
Nijmegen Doorbraak Budget	55.122	60.000	15.999	0	-55.122	44.001
	105.953	1.899.908	1.780.052	20.818	-112.536	92.456

Subsidie: GL	Restant uit 2023	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2025	Terug betaald	Terug te betalen
Berg en Dal Gezonde School	0	17.600	16.100	0	0	1.500
Berg en Dal Beweegstimulerende consultatiebureaus	6.670	0	6.040	0	0	630
Beuningen Kind naar gezond gewicht	0	17.380	17.380	0	0	0
Culemborg Valpreventie	35.284	50.704	37.948	35.284	0	12.756
Maasdriel Valpreventie Bommerlerwaard	50.000	0	36.577	13.423	0	0
Nijmegen Beweeg Je Fit	6.188	61.092	48.501	0	-6.188	12.591
Nijmegen Gezond Ouder Worden (2021 - 2024)	19.279	63.692	78.603	0	0	4.368
Nijmegen Ketenaanpak Valpreventie bewegen en ge	0	408.918	278.087	0	0	130.831
Nijmegen Gezondheidsmakelaars	35.354	739.000	739.000	0	-35.354	0
Nijmegen Kansrijke start	0	22.700	21.343	0	0	1.357
Nijmegen Nijmeegse aanpak gezonde jeugd en jong	0	65.000	59.070	0	0	5.930
Nijmegen Pilot Kind naar gezonder gewicht	0	66.120	43.191	0	0	22.930
Nijmegen Projectleider Kind naar gezonder gewicht	0	16.000	16.000	0	0	0
Nijmegen SchoolsOut (2022 - 2025)	0	203.915	200.250	3.665	0	0
Nijmegen SchoolsOut (2020)	9.761	0	0	0	0	9.761
Nijmegen gezondheidsmonitor GM20 (2020)	2.405	0	0	0	0	2.405
Nijmegen Valpreventie gezond ouder worden stad	17.609	0		0	-17.609	0
Nijmegen Voel je goed Dukenburg! Meerjarig	3.022	0	3.022	0	0	0
West Betuwe Leefstijlspreekuur	35.200	17.600	22.660	30.140	0	0
West Betuwe Valpreventie 2023/2024	95.000	99.500	87.787	99.500	0	7.213
Zaltbommel Valpreventie Bommerlerwaard	49.895	0	36.472	13.423	0	0
	365.667	1.849.221	1.748.028	195.435	-59.151	212.274

Subsidie: VT	Restant uit 2023	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2025	Terug betaald	Terug te betalen
Chat 2021	10400	0	0	0	-10.400	0
Eergerelateerd Geweld	23.461	127.848	84.720	0	0	66.589
Ouderenmishandeling	29.338	110.727	90.284	0	0	49.781
	63.199	238.575	175.005	0	-10.400	116.369

Op deze pagina's worden alleen subsdies weergegeven die op basis van voorschotten zijn gefinancieerd, en waar op basis van realisatie een afrekening moet plaatsvinden over het boekjaar 2024.

6.12 Bestuur en vaststelling jaarrekening

Algemene gegevens

GGD Gelderland-Zuid is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, Zaltbommel, West-Betuwe, West Maas en Waal en Wijchen. Ook voor Mook en Middelaar verzorgen wij enkele diensten. De gemeenschappelijke regeling is gevestigd te Nijmegen.
Als verlengstuk van deze gemeenten werken wij aan publieke gezondheid. Onze hoofdtaak is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van inwoners op alle leeftijden (-9 maanden tot 100+ jaar). Speciale aandacht gaat hierbij uit naar kwetsbare groepen. Onze dienstverlening organiseren wij zo laagdrempelig mogelijk in samenwerking met burgers en partners in de zorg, veiligheid, het onderwijs en welzijn.

Het takenpakket van de GGD is divers en dus ook de expertise die wij bieden. De meeste GGD-taken liggen vast in de Wet Publieke Gezondheid. Andere relevante wetten voor de taken die wij uitvoeren zijn de Wet Kinderopvang, Wet op de Lijkbezorging, Jeugdwet en Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Directie

Per 31 december 2024 is mevrouw M. Pieters Directeur Publieke Gezondheid (DPG). De directie verklaart hierbij dat de jaarrekening 2024 naar waarheid en in overeenstemming met de richtlijnen, zoals deze in 2024 van toepassing waren, is opgesteld.

Goedkeuring jaarrekening

De planning is dat de jaarstukken 2024 in de vergadering van 3 juli 2024 door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld.

Per 31 december 2024 is samenstelling van het Algemeen Bestuur als volgt:

AB/DB leden		
Frans Houben	Beuningen	AB-lid
Vacant	Buren	AB-lid (vanaf 18 november 2024)
Mischa Peters	Culemborg	AB-lid
Gérard de Wildt	Druten	AB-lid/DB lid
Irma van de Scheur	Berg en Dal	AB-lid/DB lid
Rob Engels	Heumen	AB-lid
Anita Sörensen	Maasdriel	AB-lid
Herma van Dijkhuizen	Neder-Betuwe	AB-lid
Cilia Daemen	Nijmegen	Voorzitter AB / Voorzitter DB
Carla Kreuk	Tiel	AB-lid/DB lid
Rob Reuvers	West Maas en Waal	AB-lid
Bea Schouten	Wijchen	AB-lid
Karima Bouchtaoui	Zaltbommel	AB-lid
Frank Dillerop	Mook en Middelaar	agendalid AB
Jan de Geus	West Betuwe	Vice Voorzitter AB en DB
Bas Disco	Extern adviseur	extern lid DB (vanaf 10 oktober 2024)

7

Verklaring van afkortingen

7. Verklaring van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
ABR	Antibioticaresistentie
AGZ	Algemene GezondheidsZorg
AIOS	Arts In Opleiding tot Specialist
ASG	Aanvullende Seksuele Gezondheid
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCI	Bureau Crisistoewijzing Intramuraal
BCO	Bron- en ContactOnderzoek
BHV	BedrijfsHulpVerlening
BZ	Bijzondere Zorg
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CISO	Chief Information Security Officer
CNO	CrisisNoodOpvang
CTMO	Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang
DB	Dagelijks Bestuur
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DUTO	Duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie
EPD	Elektronisch Patiëntendossier
EPDS	Edinburgh Postnatal (postpartum) Depression Scale
GAGS	Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGIB	Groen, Gezond en in Beweging Nijmegen
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIZ	Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte
GOR	Gezondheidsonderzoek bij Rampen
HBV-vaccinatie	Hepatitis B-vaccinatie
HIS	Huisarts Informatie Systeem
HKZ	Harmonisatie Kwaliteit Zorginstellingen
HPV	Humaan papillomavirus
HRM	Human Resource Management
ICAM	Initiatieven Collectieven Acties Massaschade
ICT	Informatie Communicatie Technologie
IKB	Individueel KeuzeBudget
IV	InformatieVoorziening
IVT	Interventieteam
JGZ	JeugdGezondheidsZorg
JOGG	Voorheen: Jongeren op gezond gewicht. Nu: gezonde jeugd, gezonde toekomst.
JZ	Juridische Zaken
KD+	Kinddossier+
KIP	Kwaliteitsinformatiepunt
KIS	Kennis in Sekswerk
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
LPA	Lokaal Preventieakkoord
MBTO	MedewerkerBetrokkenheid-TevredenheidsOnderzoek
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
MDA++	MultiDisciplinaire Aanpak
MIC	Melding Incidenten Cliënten
MIM	Melding Incidenten Medewerkers
Ministerie van VWS	Ministerie van Volksgezondheid en Sport
MJOP	MeerJarenOnderhoudsPlan

MMK	Medische MilieuKunde
MT	Managementteam
MTV	Melding Ter Verbetering
NEN	Nederlands Normalisatie-Instituut
OGGZ	Openbare Geestelijke GezondheidsZorg
OI&A	Onderzoek Informatie en Advies
OTO	Opleiden, Trainen, Oefenen
PGA	Publieke Gezondheid Asielzoekers
PGB	Persoonsgebonden Budget
PGO	Persoonlijke Gezondheidsomgeving
PrEP-zorg	Zorg voor mensen met hoog risico om hiv op te lopen
PSHi	Psychosociale Hulpverlening bij incidenten
RAM	Random Access Memory
RAO	Regionaal Ambtenaren Overleg
RBT	Regionaal BeleidsTeam
RGG	Rivierenland Gezond Gewicht
RI&E	Risico-Inventarisatie en -Evaluatie
RIVM	RijksInstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RNZS	Regionaal Netwerk Zorg en Straf
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
ROO	Register van Overheidsorganisatie
ROT	Regionaal Operationeel Team
RVP	RijksVaccinatieProgramma
SG	Seksuele Gezondheid
SiSa	Single information, Single audit
SPUK	Specifieke Uitkering
TBV	Toegang Bescherm Wonen
TOC	Territoriaal Operatie Centrum
TTP	Trusted Third Party
VGV	Vrouwelijke Genitale Verminking
VIC	Verbijzonderde Interne Controle
VIR	Verwijsindex Risicojongeren
VIP	Voorbereiding Infectieziektebestrijding Pandemische paraatheid
VO	Voorontwerp
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VSV	VerloskundigSamenwerkingsVerband
VT	Veilig Thuis
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
Wabpvz	Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg
Wdo	Wet digitale overheid
Wegiz	Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg
WGR	Wet Gemeenschappelijke regelingen
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
WKR	Werkkostenregeling
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet normering topinkomens
Woo	Wet Open Overheid
Wpg	Wet publieke gezondheid
WvGGZ	Wet verplichte GGZ
WW	Werkloosheidswet
ZAT	Zorg Advies Team
Zzp	Zelfstandigen zonder personeel

GGD Gelderland-Zuid

Jaarverslag 2024

OVERZICHT VAN RESULTATEN

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

HOOFDSTUK 1 / UNIFORME TAKEN DIE VANWEGE DE WET PUBLIEKE GEZONDHEID (WPG) OF ANDERE WETTEN ZIJN BELEGD BIJ DE GGD 4

1.1 Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA) 5
1.2 Algemene Gezondheidszorg 7
1.3 Gezond Leven 11
1.4 Jeugdgezondheidszorg 14

HOOFDSTUK 2 / UNIFORME TAKEN DIE DOOR DE GEMEENTEN VANWEGE BELEIDSMATIGE KEUZES ZIJN BELEGD BIJ DE GGD 18

2.1 Algemene Gezondheidszorg 19
2.2 Bijzondere Zorg 20
2.3 Veilig Thuis 22

HOOFDSTUK 3 / WERKVELDSPECIFIEKE OPDRACHTEN (FACULTATIEF) 25

3.1 Algemene Gezondheidszorg 26
3.2 Bijzondere Zorg 27
3.3 Gezond Leven 29
3.4 Jeugdgezondheidszorg 36
3.5 Veilig Thuis 38

Dit jaarverslag bevat een beschrijving van de resultaten.
De jaarstukken (hoofdstuk 4 t/m 7) vindt u terug in een apart document.

Leeswijzer

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de behaalde resultaten van GGD Gelderland-Zuid in het jaar 2024. Leidend voor deze resultaten zijn de doelstellingen zoals die in de programmabegroting 2024 zijn geformuleerd. In dit jaarverslag ziet u een splitsing tussen de uniforme taken, vanwege de wpg of andere wetten belegd bij de GGD (hoofdstuk 1) en de uniforme taken die beleidsmatig bij de GGD zijn belegd (hoofdstuk 2). Deze taken zijn door het bestuur vastgesteld in de programmabegroting, in lijn met onze meerjarenstrategie 2024-2027. Het zijn ontwikkelingsgebieden waar we extra gezondheidswinst willen behalen door het verbinden van expertise binnen en buiten onze GGD. Daarna vindt u in hoofdstuk 3 de resultaten van de facultatieve werkveldspecifieke opdrachten. In elk hoofdstuk is een aantal resultaten uitgedrukt in cijfers en infographics. In het onderdeel Jaarstukken tenslotte (vanaf hoofdstuk 4) vindt u informatie over de bedrijfsvoering, de jaarrekening en diverse bijlagen met aanvullende gegevens.

Wat doet de GGD?

GGD Gelderland-Zuid is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. Ook voor Mook en Middelaar verzorgen wij enkele diensten.

Als verlengstuk van deze gemeenten werken wij aan publieke gezondheid. Onze hoofdtaak is: het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van inwoners op alle leeftijden (-9 maanden tot 100+). Daarbij hebben kwetsbare groepen onze speciale aandacht. Onze dienstverlening organiseren wij zo laagdrempelig mogelijk, in samenwerking met gemeenten en partners in zorg, onderwijs, welzijn, wonen en veiligheid.

Het takenpakket van de GGD is divers en daarmee ook de expertise die wij bieden. De meeste GGD-taken liggen vast in de Wet publieke gezondheid. Andere relevante wetten voor de taken die wij uitvoeren, zijn: Wet kinderopvang, Wet op de lijkbezorging, Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning.

GGD Gelderland-Zuid

Voorwoord

Het belang van preventie wordt breed gedragen door de gemeenten in onze regio. Het besef groeit dat een integrale aanpak loont om een gezonde leefstijl en leefomgeving voor inwoners te realiseren. Dankzij de SPUK-gelden uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) kregen we er veel lokale gezondheidsprojecten bij in 2024.

De landelijke publiciteit rond de vervuilers *Tata Steel* en *Chemours* onderstreepte het belang van een gezonde leefomgeving. Hoe kunnen gemeenten dit soort gezondheidsschade voor zijn? In de vergunningverlening rond industrieterreinen in Nijmegen-West en Weurt kregen wij het verzoek om hierover mee te denken.

Lokale samenwerking en netwerkontwikkeling zijn leidend in onze Meerjarenstrategie 2024-2027. Met het programma ‘Samen Impact maken voor gezondere inwoners’ zetten we hier GGD-breed op in. Onder meer door de krachten van de afdelingen Gezond Leven en Jeugdgezondheidszorg te bundelen. En door informatiegestuurd te werken.

Het aantal trajecten bij Bijzondere Zorg en het aantal meldingen bij Veilig Thuis stegen aanzienlijk. We hebben extra aandacht besteed aan de samenwerking met ketenpartners, om doorlooptijden te verkorten en cliënten sneller te kunnen helpen. Een mooi voorbeeld zijn de proeftuinen van Veilig Thuis in Nijmegen-Dukenburg en Zaltbommel.

De resultaten in dit jaarverslag laten opnieuw zien wat we met samenwerking bereiken. Voor een aantrekkelijk overzicht van de highlights van 2024 verwijs ik u naar het beknopte publieksjaarverslag.

Ik wens u veel leesplezier!

Dr.ir. Moniek Pieters
Directeur Publieke Gezondheid
GGD Gelderland-Zuid

HOOFDSTUK 1

Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD

1.1 Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)

Binnen het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) verzamelen, bestuderen en vergelijken wij gegevens over de gezondheid van inwoners uit Gelderland-Zuid. We analyseren ook de factoren die hiermee kunnen samenhangen. Het onderzoek is breed omdat we aansluiten op diverse databronnen en onze data-expertise doorontwikkelen. De informatie die uit de analyses voortvloeit, versterkt onze advisering en uitvoering binnen de gezondheidspreventie.

VERDIEPENDE STATISTISCHE ANALYSES

Op de website gezondheidincijfers zijn in 2024 verschillende nieuwe verdiepende inzichten gepubliceerd. Op basis van de data uit de gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen zijn de wijk- en buurtcijfers gepubliceerd. Ook is voor deze doelgroep bekeken hoe resultaten verschillen als de respondenten moeite hebben met rondkomen. De resultaten voor de doelgroep jeugd (middelbare scholieren, inclusief het voortgezet praktijkonderwijs 13-16 jaar) zijn in het najaar gepubliceerd op (sub)regio- en gemeenteniveau. Uit een verdiepende analyse kwamen grote verschillen tussen jongens en meisjes naar voren. Dit speelt vooral op het gebied van mentaal welbevinden, gezondheid, ongewenste seksuele ervaring, online risico's en de houding ten opzichte van lhbtqia+. De verschillen zijn in het algemeen toegenomen sinds 2019. Op verzoek van de gemeente Neder-Betuwe is in 2024, als aanvulling op de Gezondheidsmonitor Jeugd, de monitor Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) in die gemeente uitgevoerd. De resultaten hiervan verschijnen in 2025. 'OKO' helpt gemeenten om op basis van cijfers over de lokale jeugd te werken aan gezonde en gelukkige jongeren en te voorkomen dat zij alcohol of drugs gebruiken of gaan roken.

PANELONDERZOEKEN

De resultaten van het panelonderzoek naar 'sociale bezigheden' zijn gepubliceerd. Hieruit blijkt dat veel respondenten, vooral jongeren, in de toekomst vrijwilligerswerk willen doen. Andere resultaten: vrijwilligers werven gaat het beste via-via en er is behoefte aan een centrale plek waar vrijwilligerswerk te vinden is. De coronaperiode heeft vooral voor kwetsbare personen (eenzame personen) nadelige gevolgen gehad.
Ook op het thema valpreventie is een panelonderzoek uitgevoerd. De resultaten zijn regionaal geanalyseerd en verwerkt in een gezamenlijke factsheet. Samen met alle GGD'en in regio Oost is panelonderzoek naar klimaatverandering en gezondheid uitgevoerd.

EEN MEER DATA-GEDREVEN GGD

De data-infrastructuur is geïmplementeerd en deze wordt continu geoptimaliseerd. Dataverwerking en analyse vindt steeds meer op centraal niveau plaats, waardoor de verschillende teams steeds beter vanuit één bron en dus één waarheid naar buiten kunnen treden. Zo hebben we de verwerking van o.a. de populatiegegevens (open data CBS) zo gestructureerd dat via de website gezondheid in cijfers en voor ieder team de populatiecijfers per relevante regio- en leeftijdsindeling ad hoc opvraagbaar zijn. Deze zijn eenvoudig te actualiseren en aan te passen.

BELEID VEILIG BASEREN OP DATA

De informatie op de website 'gezondheid in cijfers' wordt continu uitgebreid. Met verschillende teams binnen de GGD hebben we thema-

tische pagina's ingericht. Zo zijn verschillende aspecten van seksuele gezondheid uit de gezondheidsmonitoren uitgewerkt. Daarnaast hebben we op basis van de poli-bezoeken inzichten over SOA-zorg opgesteld.
Het rapport over de vaccinatiegraad vanuit het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) is per gemeente bijgewerkt voor het jaar 2023.
De vaccinatiegraad is lager dan in 2022, vooral bij de oudere leeftijdsgroepen.
Met de data van de Jeugdgezondheidszorg hebben we de overgewichtcijfers per leeftijdscategorie per gemeente inzichtelijk gemaakt.
Naast visuele inzichten zijn de data op maximaal haalbaar detailniveau toegankelijk aangeboden op de dataviewer van 'gezondheid in cijfers'.
Rapportages en inzichten op deze website zijn zoveel mogelijk omgezet naar digitoegankelijke rapporten. PDF-bestanden zijn vervangen door leesbare html-documenten.

GROEI IN DATAVAARDIGHEID

Het aanbod en structureel gebruik van dashboards en rapportages nam in 2024 bij verschillende teams binnen de GGD verder toe. In vaste evaluatiecycli zijn de dashboards/rapportages doorontwikkeld. Zo blijven ze optimaal aansluiten bij de steeds veranderende informatiebehoefte uit het werkveld.
Met de afdeling JGZ zijn onder andere definities en dashboards (door) ontwikkeld voor zorg aan nieuwkomers, voor het STORM-project en voor monitoring van groepsvaccinaties. Met het team Gezonde School (onderdeel Gezond Leven) is een dashboard gemaakt dat onder meer zichtbaar maakt aan welke gezondheidsthema's op welke school wordt gewerkt. Het team Wmo Toezicht is gestart met een verantwoordingsrapportage over het calamiteitentoezicht.

Advisering op aanvraag

In het eerste kwartaal heeft de GGD geadviseerd over het regioplan Rivierenland. Daarnaast is vanuit het programma OIA bijgedragen aan een verkenning van gezamenlijke informatieontsluiting voor duiding en beeldvorming over de Nijmeegse stadsdelen Noord en Lindenholt. Dit was een vraag van de kerngroep 'directeuren opgave sturing sociale basis' (Bindkracht10, Sterker, GGD, Lindenberg, Buurtteams Jeugd & Gezin, Buurtteams Volwassenen, Talis en gemeente Nijmegen). We hebben de kwalitatieve en/of kwantitatieve informatie per organisatie gepresenteerd aan alle bestuurders. De focus lag op uitvoeringscijfers van de verschillende organisaties en daarnaast informatie over het begrip 'sociale kwaliteit', met als doel om in gesprek tot gezamenlijke inzichten en adviezen te komen.

DOORONTWIKKELING LANDELIJKE OGGZ-MONITOR

Bij de landelijke OGGZ-monitor zijn op basis van de vorig jaar geprioriteerde persona's 4 doelgroepen benoemd en werkgroepen gestart. Vanuit onze GGD is aan 2 werkgroepen deelgenomen: I) thuiswonenden met waarschijnlijk dementie en ernstige zorgtekorten, en II) thuiswonenden met ernstige woningvervuiling/hoarding. We hebben voor beide doelgroepen data geanalyseerd en meegeschreven aan de factsheets. Voor de doelgroep personen met waarschijnlijk dementie zijn ook interviews afgenomen bij verschillende professionals uit de regio. In de factsheets beschrijven we of en hoe we kunnen toewerken naar landelijke ontsluiting van indicatoren, inclusief het harmoniseren en duiden van data. Ook geven we inzicht in de omvang, problematiek, zorgbehoeften en toeleiding naar reguliere ondersteuning en zorg. De factsheets zijn bestemd voor beleidsmedewerkers OGGZ en zorgprofessionals uit het zorgnetwerk vanuit de OGGZ-doelgroepen.

1.2 Algemene Gezondheidszorg

De afdeling Algemene Gezondheidszorg (AGZ) combineert de volgende taakgebieden: het voorkómen en bestrijden van infectieziekten en tuberculose, reisvaccinaties, seksuele gezondheidszorg, technische hygiënezorg, forensische geneeskunde en medische milieukunde. Ook het toezicht op kinderopvang en Wmo-voorzieningen zijn taken van de afdeling AGZ.

VACCINATIES

Ook in 2024 zijn mensen in de regio gevaccineerd tegen corona. Met wekelijkse overzichten uit de coronadashboards is de vaccinatiegraad en -opkomst inzichtelijk gemaakt. Van oktober tot en met december liep de najaarscampagne. In deze periode zijn in totaal 89.605 mensen gevaccineerd. Dit is 95% van de door het RIVM geplande vaccinaties. Er is 19% minder gevaccineerd ten opzichte van 2023. In 2024 hebben 115 jongvolwassenen (19 t/m 26-jarigen) zich laten vaccineren tegen HPV. Dat was significant lager ten opzichte van 2023. Reden daarvan was dat in 2023 landelijk campagne is gevoerd voor HPV-vaccinatie gericht op zowel meisjes als jongens.

BESTRIJDING INFECTIEZIEKTEN

In 2024 kwamen er 792 meldingen binnen van meldingsplichtige infectieziekten en 999 vragen over infectieziekten van burgers en professionals. In 2023 waren dat 293 meldingen en 639 vragen. Deze forse toename van meldingen kwam vooral door kinkhoest (538 meldingen) en bof (43 meldingen) in de 1e helft van 2024. Vanwege de grote drukte werd een callcenter ingezet voor de administratieve verwerking van kinkhoestmeldingen.

Meldingen infectieziekten (zonder corona)

	2023	2024
Meldingsplichtige ziekten	293	792
Niet meldingsplichtige infectieziekten	219	180
Vragen over infectieziekten	639	999
‘Artikel 26’-meldingen	133	120
Totaal	**2.023**	**2.091**

Daarnaast was er een hepatitis A-uitbraak gerelateerd aan meerdere locaties (basisschool, BSO en kinderdagverblijf) in het voorjaar en de zomer van 2024. Om de uitbraak te bestrijden werden 5 vaccinatierondes georganiseerd, waarbij kinderen en hun gezinsleden werden gevaccineerd en personeel dat risico had gelopen op besmetting. Vanwege een mazelenuitbraak in een andere regio heeft team Infectieziektenbestrijding (IZB) zich samen met de afdeling Jeugdgezondheidszorg voorbereid op een mogelijke mazelenuitbraak in onze regio. Daarvoor zijn werkinstructies en samenwerkingsafspraken gemaakt. In 2024 ontving de GGD 1 melding van mazelen. Hierbij zijn maatregelen genomen, waardoor geen verdere verspreiding heeft plaatsgevonden.

TOP 5 Meldingsplichtige infectieziekten 2024

1. **Kinkhoest 538**
2. **Invasieve pneumokokkenziekte 48**
3. **Bof 43**
4. **Invasieve groep A-streptokokken 37**
5. **Legionellose 26**

Tot slot begeleidde team IZB in 2024 1 verpleegkundige stagiaire, 8 artsen in opleiding (tot arts infectieziektebestrijding of arts Maatschappij + Gezondheid), en meerdere coassistenten.

CRISISBEHEERSING

De opgedane ervaring vanuit de COVID-19 crisis is geëvalueerd en heeft geleid tot aanpassingen en verbeteringen in het integrale crisisplan.
De GGD heeft een actueel cyclisch opleidingsjaarplan (OTO) van de bij de opschaling betrokken personen en afdelingen en is hiermee voorbereid op een crisis of ramp. In 2024 is volgens de overeenkomst Publieke Gezondheid tussen de GHOR en GGD Gelderland-Zuid voorzien in de afgesproken piketfuncties voor de VRGZ-/GHOR-crisisorganisatie.
De inzet van de Gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen (GAGS) is volgens de overkomst GGD-en regio Oost geborgd in 2024.
De GGD-piketfuncties zijn in 2024 geborgd.
GGD Gelderland-Zuid is in 2024 voor 10 situaties opgeroepen. Deze situaties hebben niet geleid tot het activeren van een GGD-crisisteam.

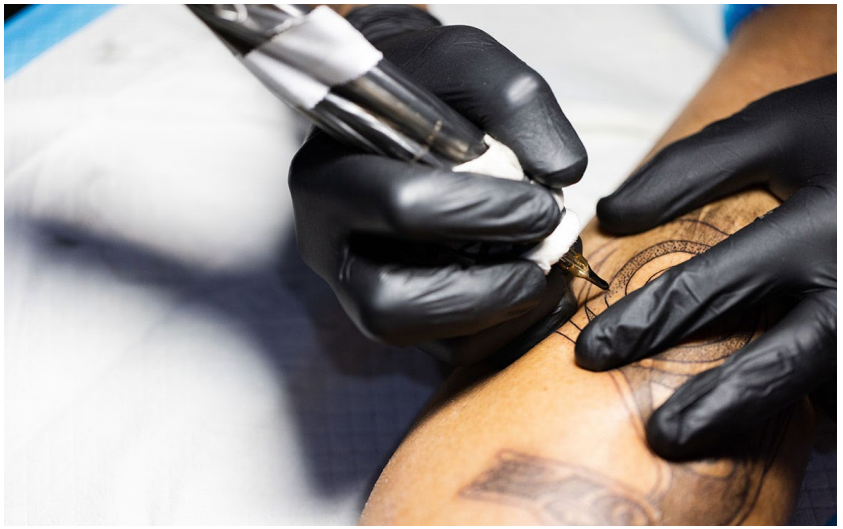
De Minister van VWS heeft de Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding (LFI) opgericht om tijdens een volgende pandemie paraat te staan en hierbij de geleerde lessen van Covid-19 mee te nemen. Het is een groot project met veel werkgroepen en onderwerpen, waarbij wij nauw bovenregionaal samenwerken met andere GGD'en.

TECHNISCHE HYGIËNEZORG

Volgens contractafspraken tussen COA en GGDGHOR Nederland zijn de (noodopvang)locaties voor asielzoekers bezocht. Er zijn op 4 locaties nulmetingen gedaan en op 3 locaties is een reguliere inspectie uitgevoerd. Er zijn verschillende inspecties uitgevoerd bij evenementen. Vanwege het in werking treden van de Omgevingswet hebben we dit jaar extra gelet of (zwem)baden bij evenementen zijn aangemeld bij de provincie. Bij de 10 seksinrichtingen zijn alle jaarlijkse inspecties uitgevoerd. Er is eenmaal een herinspectie uitgevoerd. Met het team Seksuele Gezondheid is overlegd over de beoordeling van de normen rondom veilig werken voor de sekswerkers.
In 2024 hebben we de inspecties technische hygiënezorg (THZ) meer in overleg met de verschillende gemeenten uitgevoerd. Het overleg over prioriteiten en handhaving heeft geleid tot nieuwe afspraken, meer inzicht en een laagdrempeligere samenwerking.
In samenwerking met het team IZB waren we betrokken bij het bestrijden van diverse uitbraken. We hebben instellingen op locatie bezocht en geadviseerd over infectiepreventie en -bestrijding.

Tattoos en piercings

Vergunningsaanvragen van bedrijven voor tattoos en/of piercings zijn tijdig en goed afgehandeld.

REGIONAAL ZORGNETWERK GAIN

Samen met andere zorgpartners heeft het team Infectieziektebestrijding meegewerkt aan het verminderen van (zorg)infecties en antibioticaresistentie. Een voorbeeld hiervan is het project Hygiëne- en infectiepreventie in de huisartsenpraktijk (HIP in de HAP). Ook is input geleverd aan het project Transmurale werkafspraken en bij het verzorgen van workshops, netwerkbijeenkomsten, webinars en de ontwikkeling van informatiemateriaal.

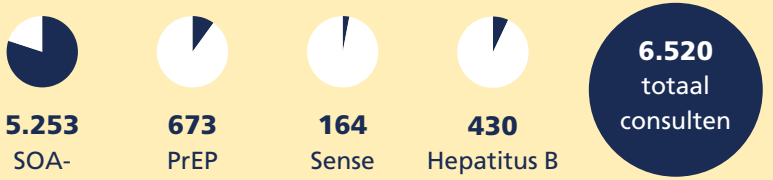
TUBERCULOSEBESTRIJDING

Het aantal gevonden TBC-infecties (54) en het aantal patiënten met actieve tuberculose (22) is, na een jaar van verhoging, weer terug naar het niveau van 2022. We hebben onderzoek gedaan naar de overwegingen van ouders om hun zuigeling al dan niet te laten vaccineren met het BCG-vaccin. Met deze informatie zouden we misschien de vaccinatiegraad kunnen verhogen.
Ouders gaven aan dat ze de gezondheid, bescherming en de toekomst van hun kind(eren) heel belangrijk vinden. Ze leken zelf, na overleg met naasten of het zoeken van informatie, redelijk goed te kunnen inschatten of BCG-vaccinatie waardevol is voor hun kind. Daarop is de informatiebrief van de GGD aangepast om betere informatie te geven die nodig is om de afweging te kunnen maken. Dit jaar zien we een kleine toename van het aantal kinderen dat een BCG-vaccinatie heeft gehad (257 in 2024 en 204 in 2023).

SEKSUELE GEZONDHEIDSZORG

De belangrijkste verschuiving binnen de seksuele gezondheidszorg in 2024 was de bestendiging van de PrEP-zorg sinds augustus. PrEP is medicatie om hiv te voorkomen. Hiermee is de pilot van de afgelopen jaren omgezet in een structureel zorgaanbod, echter met een plafondfinanciering. Om te zorgen dat mensen die risico lopen op hiv zo snel

Consulten seksuele gezondheid

mogelijk beschermd zijn, heeft het team zich ingezet om de wachtlijst zo ver mogelijk weg te werken. Ook heeft het team vanaf augustus bijna 80 nieuwe cliënten in de PrEP-zorg opgenomen.

In 2024 hebben 18 cliënten gebruikgemaakt van de nazorggesprekken na een abortus. Daarnaast hebben we met 34 cliënten 1 of meerdere keuzehulp-gesprekken gevoerd om hen te helpen een weloverwogen beslissing te nemen over het al dan niet ondergaan van een abortus.

In de cliëntenpopulatie van ons zorgaanbod (waaronder Nu Niet Zwanger, soa-testen, PrEP) zijn ook cliënten met een migratie/vluchtelingenafkomst en investeren we in cultuursensitief werken. In 2024 gaven we specifiek voor deze groep bijvoorbeeld voorlichting over seksuele gezondheid aan 72 personen in de COA-opvang en aan 39 (minderjarige) statushouders. Een paar keer is de voorlichting gecombineerd met soa-testen en HPV-vaccinaties. 6 vrouwen kwamen naar een nazorgspreekuur voor vrouwelijke genitale verminking, waarvan een aantal is doorverwezen voor een hersteloperatie.

GEZONDHEID EN MILIEU

Het team Gezondheid en Milieu heeft 199 adviezen gegeven aan inwoners, gemeenten en instanties over de invloed van milieufactoren

op de gezondheid. Voorbeelden van onderwerpen zijn bestrijdingsmiddelen, binnenmilieu, lucht- en bodemverontreiniging en houtstook.
Daarnaast is deelgenomen aan een landelijke pilot, waaruit een nieuwe werkwijze voor klachten over laagfrequent geluid is ontwikkeld. Het team heeft actief bijgedragen aan de landelijke publiekswebsite GGDleefomgeving.nl en informatiecampagnes over kwik en houtstook uitgevoerd. In het kader van het EU-project LifeIP (over gezondheid en klimaatadaptatie) zijn diverse bijdragen geleverd.
Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet officieel in werking getreden. In dit kader zijn in 2024 adviezen gegeven over het gezond inrichten van de leefomgeving, met name bij bestemmingsplanwijzigingen. Ook is bijgedragen aan beleidsontwikkelingen, zoals klimaatadaptatie en een woonzorgvisie.
In overleg met de gemeenten is een productenboek ontwikkeld en vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Voor het eerst wordt binnen het team een arts Maatschappij + Gezondheid (2e fase) opgeleid.

TOEZICHT KINDEROPVANG

De wettelijke plicht om op alle locaties in de kinderopvang (kindercentra en gastouderbureaus) inspectie uit te voeren in 2024, is volledig gerealiseerd. Ook de wettelijke verplichting om 50% van de gastouderlocaties te bezoeken is gerealiseerd. Daarmee is in 2024 voldaan aan de wettelijke kaders voor toezicht kinderopvang.

1.3 Gezond Leven

De afdeling Gezond Leven werkt aan een gezonde leefstijl bij inwoners. Onze gezondheidsmakelaars 'School & Jeugd' organiseren vanuit de school en wijk preventieprogramma's voor de jeugd. Onze gezondheidsmakelaars 'Volwassenen' doen dit voor volwassenen en ouderen in de wijk. De aanpak is integraal: we werken vanuit een brede benadering samen met onze partners aan de ontwikkeling, organisatie en uitvoering van deze preventieprogramma's. Alleen zo is het mogelijk om optimaal in te spelen op de behoeften en vragen van de gemeenten en de gemeenschap. Het team Gezonde Kennis voert de epidemiologische taken van de GGD uit.

GEZONDHEIDSMONITOR JEUGD

In de eerste helft van 2024 zijn de resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd uit het najaar van 2023 gepresenteerd aan de scholen en gemeenten. In augustus zijn de resultaten inzichtelijk gemaakt op onze website gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl. Het ging om de jongeren in klas 2 en 4 van onze middelbare scholen. Het (mentaal) welbevinden bij de jongeren is landelijk een groot aandachtspunt. Ook in onze regio zien we dat dit na corona bij steeds meer jongeren speelt en het verschil tussen jongens en meisjes is groter geworden. Verder valt ook op dat steeds meer jongeren vapen of roken en dat een groter deel risico loopt op problematisch social media gebruik. We zien wel dat het alcoholgebruik weer iets afneemt ten opzichte van de stijging die we in 2021 zagen. Ook zien we dat de acceptatie van homoseksualiteit na jaren van stijging, sinds 2023 sterk is gedaald.

GEZONDHEIDSMONITOR JONGVOLWASSENEN

In het voorjaar en de zomer van 2024 zijn jongvolwassenen van 16 tot en met 25 jaar via social media geworven om mee te doen aan de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen. Het doel: de fysieke en mentale gezondheid na de coronaperiode van deze leeftijdsgroep onderzoeken. ZonMW is namens het Ministerie van VWS de opdrachtgever van de monitor. In januari 2025 zijn de resultaten landelijk en regionaal gepubliceerd. Dit gebeurt ook op onze website gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl.

GEZONDHEIDSMONITOR VOLWASSENEN EN OUDEREN

Najaar 2024 zijn bijna 50.000 inwoners van 18 jaar en ouder uitgenodigd om de vragenlijst van de GGD Gezondheidsmonitor 2024 in te vullen. Gemiddeld heeft ruim 1 op de 3 genodigden de vragenlijst online of op papier ingevuld. Dat is genoeg om in alle gemeenten cijfers op wijk- of dorpskernniveau te geven. Publicatie van de resultaten is op 19 juni 2025. We presenteren de resultaten bij de gemeenten rond de zomer van 2025.

WIJK- OF GEMEENTEGERICHTE AANPAK

Alle gemeenten hebben een eigen uitvoeringsplan gezondheidsbevordering met daarin beschreven waar de gezondheidsmakelaars 'School en Jeugd' en 'Volwassenen' zich op inzetten. Deze plannen sluiten aan bij het lokale gezondheidsbeleid en/of het preventieakkoord. De keuzes waarop de gezondheidsmakelaars hun tijd inzetten, zijn in samenspraak met gemeenten gemaakt. De voortgang is tussentijds besproken en aan het eind van het jaar geëvalueerd. In het gemeentelijke uitvoeringsplan is beschreven wat de beoogde en behaalde resultaten per project zijn met de inzet van de gezondheidsmakelaars.

GEZONDE SCHOOL

In 2024 heeft het programma OIA samen met team School en Jeugd een nieuwe voortgangsmonitor Gezonde School ontwikkeld in het computerprogramma Power BI. De landelijke monitor Gezonde School voldeed niet aan onze informatiebehoefte en is per 2025 ook niet meer beschikbaar. Met 103 van de 316 scholen is intensief contact. Deze scholen worden actief begeleid bij een thema van de Gezonde School. Met 144 scholen is af en toe contact via de mail of op verzoek en met de overige 69 scholen hebben we geen contact.

Op 31 december 2024 hebben 69 scholen een vignet en mogen zich een Gezonde School noemen. Nog eens 81 scholen zijn certificaatwaardig. Dat wil zeggen dat deze scholen geen vignet wilden aanvragen of een eerder behaald vignet niet verlengd hebben. Deze scholen voldoen wel aan alle voorwaarden van een Gezonde School.

In 2024 was er extra aandacht voor de gespecialiseerde scholen. Van de 45 gespecialiseerde scholen hebben er 13 een vignet Gezonde School en nog eens 11 scholen zijn certificaatwaardig. Dat wil zeggen dat ze aan alle 4 de pijlers van Gezonde School werken (educatie, fysieke en sociale omgeving, regelgeving en beleid en signaleren en verwijzen). Hierboven is te zien dat 'Sport en bewegen' het meest behaalde themacertificaat is, gevolgd door de thema's 'Welbevinden' en 'Voeding'.

Vignetten Gezonde School

Schoolsoort	Aantal vignetten
Primair onderwijs	45
Gespecialiseerd basisonderwijs	4
Gespecialiseerd onderwijs	6
Voortgezet onderwijs	6
Gespecialiseerd voortgezet onderwijs	3
Mbo-opleidingen	5
Totaal	**69**

Themacertificaten Gezonde School

Thema's	Aantal certificaten	Aantal scholen certificaatwaardig
Sport en bewegen	37	20
Welbevinden	28	25
Voeding	23	16
Relaties en seksualiteit	13	7
Milieu en natuur	4	4
Roken en alcohol	0	5
Mediawijsheid	*certificaat niet mogelijk*	3
Gehoor	*certificaat niet mogelijk*	0
Hygiëne	*certificaat niet mogelijk*	0
Slaap	*certificaat niet mogelijk*	1
Totaal	**105**	**81**

STIMULERINGSREGELINGEN

Scholen kunnen steun aanvragen bij het werken aan een Gezonde School. Dit jaar konden de scholen zich inschrijven op de regelingen ‘Ondersteuningsaanbod Gezonde School’, stimuleringsregeling ‘Gezonde Relaties & Seksualiteit’, ‘Gezond en Veilig Werken’ en ‘Lekker naar buiten’ (programma ‘Jong Leren Eten’). Hieronder een overzicht van de toekenningen per schooljaar per regeling.

Toekenningen stimuleringsregeling

	2023-2024	2024-2025
Ondersteuningsaanbod Gezonde School	32	29
Jong Leren Eten	11	20
Gezonde Relaties & Seksualiteit (ronde 8, 2024)	6	-
Gezond en Veilig Werken	2	3

Voor het thema ‘Relaties en seksualiteit’ is nu nog niet bekend of er middelen beschikbaar komen om scholen ook in 2025 te ondersteunen.

1.4 Jeugdgezondheidszorg

De afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) biedt preventieve gezondheidszorg aan baby's, peuters, kinderen en jongeren in de schoolgaande leeftijd (0-18 jaar). Het doel van de JGZ is de ontwikkeling en opvoeding van kinderen te volgen en zo vroeg mogelijk ondersteuning te bieden wanneer dat nodig is. Goede samenwerking met ouders en met anderen uit de omgeving van het kind is hierbij heel belangrijk. Zo willen we problemen op latere leeftijd voorkómen.

UITVOERING BASISPAKKET -9 MAANDEN TOT 18 JAAR

De contactmomenten 0-4, de gezondheidsonderzoeken in het Basisonderwijs en het Voortgezet Onderwijs zijn volgens planning uitgevoerd. De GGD voert de contactmomenten uit zoals benoemd in het Landelijk Professioneel Kader (LPK), met uitzondering van het gezondheidsonderzoek op 6- en 11-jarige leeftijd. In 2024 zijn verschillende groepen niet-schoolgaande kinderen in kaart gebracht die de JGZ nog niet bereikt met de dienstverlening. Dit zijn bijvoorbeeld niet-gedocumenteerde kinderen, kinderen van arbeidsmigranten, kinderen met een onderwijsvrijstelling en statushouders zonder BSN.

Contactmomenten JGZ

	0-4 jaar	4-18 jaar
Standaard[1]	42.434	17.296
Zorg op indicatie[2]	23.711	23.994
Contact derden[3]	8.705	11.259

1. Groepsvaccinaties en inhaalvaccinaties zijn hierbij niet meegerekend.
2. Extra contactmoment op verzoek van ouders, school of JGZ, ook via maatwerk.
3. Overleg met andere zorgverleners t.b.v. de jeugdige.

JGZ-zorg Oekraïense kinderen

Kinderen 0-4 jaar	December 2023	December 2024
Gezien[1]	53 (91%)	33 (82,5%)
Niet gezien	1 (2 %)	7 (17,5%)[2]
Zorg geweigerd	4 (7%)	-
Totaal	**58 (100%)**	**40 (100%)**

Kinderen 4-18 jaar [3]	December 2023	December 2024
Gezien[4]	248 (32,8%)	370 (49,4%)
Niet gezien	503(66,6%)	358 (47,8%)
Zorg geweigerd	4 (0,5%)	21 (2,8%)
Totaal	**755 (100%)**	**749 (100%)**

1. Gezien houdt in dat deze kinderen de nieuwvestigers-intake en/of aangewezen zorg hebben gehad.
2. 2 van de 7 kinderen zijn <1 maand woonachtig in Gelderland-Zuid. De overige kinderen zijn minimaal één keer uitgenodigd voor een nieuwvestigersintake, maar nog niet verschenen. Zij worden meerdere keren hiervoor uitgenodigd.
3. De nieuwvestigers-intake wordt niet standaard door de JGZ afgenomen bij 4+ Oekraïense kinderen. Dit is vanwege het lage gezondheidsrisico. De Oekraïense 4+ kinderen worden meegenomen in het reguliere leeftijdsafhankelijke JGZ-aanbod op het basis- en voortgezet onderwijs.
4. Gezien houdt in dat deze kinderen de nieuwvestigers-intake en/of aangewezen zorg hebben gehad.

We hebben aandacht besteed aan de doorontwikkeling van de LPK-koers (Landelijk Professioneel Kader) die in 2023 is geactualiseerd. Die legt veel meer nadruk op impactvolle preventie en 'samen beslissen' met ouders of jongere. We zetten in op normaliseren, opvoedonzekerheid wegnemen en meedenken over oplossingen die vóór jeugdzorg-oplossingen liggen.

RISICOSIGNALERING 0-18 JAAR

De afdelingen Veilig Thuis en JGZ werken vaak samen als het gaat om gevallen van kindermishandeling. Om deze interne samenwerking te

versterken, is bij beide afdelingen een enquête uitgezet over de samenwerking. De uitkomsten zullen leiden tot aangescherpte afspraken en een scholing in 2025. Het uiteindelijke doel is zorgvuldig handelen bij (vermoedens van) kindermishandeling.

GEZAMENLIJK INSCHATTEN ZORGBEHOEFTE

De GIZ-methodiek (GIZ = Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte) wordt gebruikt voor de hele doelgroep 0-18 jaar en helpt om volgens het LPK te werken. Professionals gaan volgens de GIZ-driehoek met ouders en leerlingen in gesprek over wat goed gaat en over eventuele zorgen. Doel is om samen in te schatten welke hulp binnen of buiten het eigen netwerk gewenst is.
Afgelopen jaar is de kraamzorg Gelderland-Zuid gestart met intakegesprekken met de GIZ-driehoek. Het gebruik van dezelfde methodiek en taal versterkt onze samenwerking.

UITVOERING RIJKSVACCINATIEPROGRAMMA

De cijfers van de vaccinatiegraad in 2024 komen halverwege 2025 beschikbaar. In dit verslag bespreken we de cijfers van 2023. In 2023 was de vaccinatiegraad voor het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) lager dan in 2022, vooral bij de oudere leeftijdsgroepen. Door de invoering van informed consent (expliciete toestemming) voor het delen van vaccinatiegegevens met het RIVM, is er geen compleet beeld meer van alle gegeven vaccinaties. Hierdoor weet het RIVM niet precies hoeveel lager de vaccinatiegraad is.

De meeste ouders denken positief over vaccineren, liet een peiling van het RIVM zien. Ouders van kinderen tussen 9 en 14 jaar waren iets minder positief dan in 2022. De JGZ besteedt veel tijd aan uitleg over het vaccineren en het stimuleren om deel te nemen aan het RVP. Inmiddels is de vaccinatie voor het Rota-virus opgenomen in het RVP voor alle kinderen geboren vanaf 1 januari 2024 en voert de JGZ deze ook uit. Het RIVM heeft diverse wijzigingen in het RVP aangekondigd die allemaal tussen 2025 en 2030 worden doorgevoerd. De wijzigingen hebben ingrijpende gevolgen voor de personele bezetting en bedrijfsvoering. In 2024 hebben we ons hierop voorbereid. Voor meer informatie over de wijzigingen zie de RIVM-website.
Als laatste is de landelijke werkgroep vanuit RIVM gestart met de implementatie van de RSV-immunisatie binnen het RVP. Doel is om in het najaar van 2025 deze immunisatie te starten.

Vaccinatiegraad 2023-2024[1]

	Nederland		Gelderland-Zuid	
	2023	2024	2023	2024
22 wekenprik	64,0%	64,0%	72,0%	73,0%
0-12 jaar				
Zuigelingen	90,6%	84,2%	89,3%	83,9%
Kleuters	91,2%	89,1%	90,1%	88,9%
Schoolkinderen	89,7%	85,0%	89,7%	86,5%
12-18 jaar				
HPV	66,4%	63,6%	68,7%	67,1%
MenACWY	85,3%	81,3%	85,9%	82,3%

1. Opkomst RVP-vaccinaties (afgerond op hele decimalen).

VERBETERING GROEPSVACCINATIES

Sinds begin 2024 is de opzet van de groepsvaccinaties gewijzigd. Deze worden nu meer verspreid over het jaar en kleinschaliger georganiseerd. Dit is klantvriendelijker en heeft voordelen voor de personele inzet. Ook nemen de kosten en de risico's op fouten af. Ieder kwartaal vindt een evaluatie plaats en worden zaken bijgesteld.

BEGELEIDING KWETSBARE ZWANGEREN

Vanuit Kansrijke Start is de JGZ betrokken bij het programma Nu Niet Zwanger door in gesprek te gaan met ouders over hun kinderwens. Door deze gesprekken proberen we ongeplande zwangerschappen te voorkomen. Een aantal jeugdverpleegkundigen is aandachtsfunctionaris Nu Niet Zwanger.

In 2024 waren er meer aanvragen en uitgevoerde prenatale huisbezoeken, vooral in gemeenten waar structureel op casusniveau overleg is tussen geboortezorgpartners. De JGZ voerde 107 intakegesprekken en 112 vervolggesprekken met ouders die in een kwetsbare situatie zitten. Die gesprekken gingen over verdere ondersteuning door de JGZ in de vorm van Video Home Training, Voorzorg of andere hulpverlening. JGZ had 154 contacten met andere hulpverleners over vervolgondersteuning.

ONDERSTEUNING OPVOEDING EN OUDERSCHAP

Het contact tussen professional en cliënt wordt steeds belangrijker. Daarom heeft de JGZ in 2024 geïnvesteerd in workshops en scholingen over basishouding en communicatie van de professional, zoals: persoonlijke video-interactie begeleiding en een verbetering van intervisie.

Na de introductie van de screening op 'postpartum depressie' in 2023, lag in 2024 de focus op de continue borging hiervan. Uit een klantonderzoek bleek dat de screening positief wordt ontvangen door ouders. De screening leidt tot eerdere erkenning van het risico op postpartum depressie en verwijzing naar de huisarts voor een diagnose. Het helpt bij het voorkomen van (verergering van) depressie en het voorkomen van zwaardere zorg. Uit een medewerkersonderzoek zijn verbeterpunten voor het proces en kennisoverdracht voortgekomen en ingevoerd.

Het digitale aanbod voor ouders via de JGZ met betrekking tot betrouwbare opgroei- en opvoedinformatie is in 2024 verder gegroeid. We bereiken ouders van kinderen tot 12 jaar via de GroeiGids app en ouderchat, met een bereik van gemiddeld 8000 berichten per maand die door ouders zijn geopend/bekeken en meer dan 300 chatgesprekken per maand. Voor jongeren van 12-18 jaar is de website en chatfunctie van Jouw GGD beschikbaar. De JGZ levert voor beide diensten chat-agents.

NETWERKVERSTERKING KETENPARTNERS

De JGZ zit in bestuur en diverse werkgroepen van het Verloskundig Samenwerkingsverband Nijmegen (VSV Samen) en speelt zo een actieve rol in de multidisciplinaire samenwerking en agendasetting in de geboortezorgketen. Daarnaast zijn in 2024 op managementniveau de banden aangehaald met Santé Partners, die in de regio Rivierenland

de zorg voor de 0-4 jarigen uitvoert. Met onze deelname aan diverse overleggen leverde de JGZ een bijdrage aan het verbinden van het sociaal domein met de medische wereld. Voorbeelden zijn: overleg tussen jeugdartsen en kinderartsen, overleg Netwerk Jonge Kind (Nijmegen), werkgroep 'Mentale weerbaarheid' (Nijmegen) en het 'Transit-project' Amalia Kinderziekenhuis.

NETWERKVERSTERKING SCHOLEN

Multidisciplinaire overleggen (MDO) met onder meer de JGZ en scholen zijn van grote waarde om zorgkinderen in beeld te krijgen en houden. Door de pilot 'Aanpak schoolziekteverzuim in het Voortgezet Onderwijs' is er in 2024 meer gebruik gemaakt van MDO's, naar tevredenheid van scholen, ouders, de JGZ en leerplicht. De JGZ wil graag meer capaciteit om ook met de samenwerkingspartners een pilot-aanpak schoolziekteverzuim in het primaire onderwijs vorm te geven.

Ook in 2024 organiseerde de JGZ – vaak samen met de gezondheids-makelaar School en Jeugd – een jaargesprek met scholen om de samenwerking te versterken en vragen en behoeften van de scholen op te halen. In het jaargesprek brachten de medewerkers van de GGD onze werkwijze, aanbod en nieuwe ontwikkelingen onder de aandacht.

HOOFDSTUK 2

Uniforme taken die door de gemeenten vanwege beleidsmatige keuzes zijn belegd bij de GGD

2.1 Algemene Gezondheidszorg

De afdeling Algemene Gezondheidszorg (AGZ) combineert de volgende taakgebieden: het voorkómen en bestrijden van infectieziekten en tuberculose, reisvaccinaties, seksuele gezondheidszorg, technische hygiënezorg, forensische geneeskunde en medische milieukunde. Ook het toezicht op kinderopvang en Wmo-voorzieningen zijn taken van de afdeling AGZ.

TOEZICHT WMO

Toezicht naar aanleiding van calamiteiten en geweldsincidenten

In 2024 heeft het Wmo-toezicht 48 meldingen van calamiteiten en geweldsincidenten ontvangen in onze regio. Dit is een stijging ten opzichte van 2023 (33 meldingen). Van de 48 meldingen hebben er 23 geleid tot een onderzoek. 15 onderzoeken zijn afgerond in 2024; 8 onderzoeken lopen door in 2025. De andere meldingen konden na vooronderzoek worden afgehandeld.

Signaalgestuurd toezicht

Wmo-toezicht heeft in 2024 over 32 aanbieders signalen ontvangen, waarvoor onderzoeksverkenningen zijn uitgevoerd. Er zijn 2 signaalgestuurde onderzoeken uitgevoerd die begin 2025 worden afgerond. Daarnaast zijn er 2 hertoetsen uitgevoerd en afgerond. Wmo-toezicht heeft minder onderzoeken en hertoetsen uitgevoerd dan vorige jaren. Dat komt door een toename van meldingen van calamiteiten en geweldsincidenten, die voorrang krijgen op de signalen. Daarnaast door een rechtszaak (door een aanbieder aangespannen tegen de GGD) die veel tijd vroeg en door een hoog ziekteverzuim.
Op de website van GGD Gelderland-Zuid zijn de rapporten van afgeronde onderzoeken te lezen.

Evaluatie uitvoering Wmo-toezicht

Centrumgemeente Nijmegen gaf de GGD subsidie voor 2022 tot en met 2024 voor het inlopen van de achterstand van het signaalgestuurde toezicht. Hierdoor heeft Wmo-toezicht zicht gekregen op wat er structureel nodig is om het Wmo-toezicht op een kwalitatief goede manier te kunnen uitvoeren vanaf 2025. In overleg met een vertegenwoordiging van de regiogemeenten is een voorstel met scenario's uitgewerkt. Het Algemeen Bestuur van de GGD heeft gekozen voor het minimale scenario, wat betekent dat de capaciteit van Wmo-toezicht met 2,3 fte wordt uitgebreid vanaf 2025.

FORENSISCHE GENEESKUNDE

De voornaamst uitdaging voor forensische geneeskunde in 2024 was het behouden van continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening, ondanks het grote tekort aan forensisch artsen en verpleegkundigen. Door de verdere intensivering van de samenwerking op dit gebied met de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) en de andere GGD-en in de regio Oost (KON) zijn alle diensten ingevuld (geen code zwart) en is voldaan aan de gestelde kwalitatieve normen voor Lijkschouw en Forensisch Medische Expertise (FME). Door de samenwerking in KON-verband is ook de efficiency toegenomen door te werken in grotere werkgebieden, zodat artsen ingezet worden in een groter werkgebied. Daarnaast is de efficiency toegenomen door het combineren van backoffice diensten (zoals administratie en planning).

2.2 Bijzondere Zorg

Onder Bijzondere Zorg vallen het Meldpunt Bijzondere Zorg en de Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) biedt ondersteuning aan sociaal kwetsbare mensen die niet direct om zorg vragen, maar deze wel nodig hebben (OGGZ-doelgroep). Samen met partners in het sociale domein brengen we de hulp voor deze mensen zo snel mogelijk op gang.
De Centrale Toegang BW/MO brengt na een melding de persoonlijke situatie in beeld (onderzoek) en geeft breed advies over een passende woonvoorziening of opvang met begeleiding.
In het productenboek Bijzondere Zorg wordt toegelicht wat de werkzaamheden inhouden.

MELDPUNT BIJZONDERE ZORG

In de afgelopen jaren is het aantal trajecten, dat door het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) wordt uitgevoerd, gestegen. De gemeenten en MBZ hebben regionale samenwerkingsafspraken gemaakt. Het doel is om meldingen en casussen sneller op de juiste plek te krijgen, waardoor het aantal trajecten en de doorlooptijd ervan afnemen. Sinds 2023 zijn er kortere lijnen tussen de sociale teams en MBZ, waardoor de samenwerking beter verloopt. De afspraken hebben in 2024 nog niet geleid tot een (significante) afname in het aantal trajecten bij MBZ ten opzichte van 2018 (basis uniforme begroting MBZ).

Aantal trajecten Meldpunt Bijzondere Zorg

Consultatie en advies	1.009
Bijzondere Zorg-trajecten	529
Interventieteam-trajecten	211
Begeleide Herkansing	8
PSHi [1]	3
Housing First [2]	9
Praktijk Buitenzorg	105
Nazorg ex-gedetineerden	14
Wvggz	44
Wijk GGD	56
Totaal	**1.988**

1. Bieden van PsychoSociale Hulpverlening bij incidenten
2. Aantal huizen

INTERVENTIETEAM

Het Interventieteam (IVT) wordt door MBZ ingezet bij langdurige en complexe situaties. In 2024 is het aantal nieuwe trajecten van het IVT gestegen met 12% ten opzichte van 2023. De stijging is voornamelijk te zien in de subregio Rijk van Nijmegen: 19% meer trajecten dan in 2023. In Rivierenland zien we een daling van 24% van het aantal trajecten ten opzichte van 2023.

BUITENSLAPERS ZOEKEN BIJ ERG KOUDE GEVOELSTEMPERATUUR

Het in de avond zoeken van buitenslapers bij een heel erg koude gevoelstemperatuur was altijd (volgens het protocol winteropvang) een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle netwerkpartners. Maar de netwerkpartners kunnen dit in de praktijk niet goed samen organiseren. Vanaf de winterperiode 2024-2025 heeft MBZ daarom

Trajecten Bijzondere Zorg

Gemeente	2022	2023	2024
Berg en Dal	39	38	38
Beuningen	26	7	16
Buren	25	22	18
Culemborg	28	22	21
Druten	9	8	11
Heumen	11	11	11
Mook en Middelaar	2	2	2
Neder-Betuwe	14	15	14
Nijmegen	233	248	268
Tiel	77	43	36
West Betuwe	36	33	32
West Maas en Waal	14	16	11
Wijchen	27	30	33
Buiten regio[1]	15	4	6
Geen gemeente ingevuld[2]	13	9	12
Totaal	**569**	**508**	**529**

1. Vaak personen die volgens BRP zijn ingeschreven in een andere regio, maar verblijven of zwerven in regio Gelderland-Zuid.
2. Bijvoorbeeld dak- of thuisloos en anonieme melding.

Consultatie en advies

Gemeente	2022	2023	2024
Berg en Dal	82	56	40
Beuningen	39	32	38
Buren	15	35	26
Culemborg	44	40	55
Druten	34	22	21
Heumen	20	23	22
Mook en Middelaar	2	5	6
Neder-Betuwe	4	16	26
Nijmegen	449	485	457
Tiel	64	93	99
West Betuwe	43	76	84
West Maas en Waal	15	25	20
Wijchen	65	64	63
Buiten regio[1]	50	30	9
Geen gemeente ingevuld[2]	22	19	43
Totaal	**948**	**1.021**	**1.009**

1. Vaak personen die volgens BRP zijn ingeschreven in een andere regio, maar verblijven of zwerven in regio Gelderland-Zuid.
2. Bijvoorbeeld dak- of thuisloos en anonieme melding.

een formele opdracht gekregen van de gemeenten om dit te organiseren. MBZ doet de zoekrondes in Nijmegen samen met het Rode Kruis. Ze bieden mensen die buitenslapen eten, drinken en warme/droge kleren of sheltersuits. Ook wijzen ze hen op de opvangplekken in de regio. Inwoners die buitenslapers zien, kunnen dat sinds 2024 bij MBZ melden via een digitaal meldformulier op de website van de GGD. In november en december 2024 hebben we 12 meldingen ontvangen.

WET VERPLICHTE GGZ

In 2024 heeft MBZ 22% meer verkennende onderzoeken in het kader van de Wet verplichte ggz (Wvggz) uitgevoerd dan in 2023. Dit heeft relatief veel impact, omdat de uitvoering van een verkennend onderzoek veel tijd kost en voorrang krijgt op de andere werkzaamheden. Een verkennend onderzoek moet binnen de wettelijke termijn van 14 dagen worden afgerond.

2.3 Veilig Thuis

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Iedereen kan bij Veilig Thuis terecht. In dringende situaties ook buiten kantoortijd. Iemand die belt, adviseren wij over de te nemen stappen. Veiligheid staat hierbij centraal. We dragen een melding over aan de betrokken hulpverlening of het wijkteam. Zo nodig stellen we veiligheidsvoorwaarden op, doen onderzoek en blijven we monitoren.
In 2023 is Veilig Thuis (VT) overgegaan naar de nieuwe werkwijze generalistisch werken. VT werkt met een Team Toegang en Team Generalisten. Het Team Toegang pakt alle binnenkomende telefoontjes en chatgesprekken op. Het Team Generalisten pakt een melding op, voert waar nodig een vervolgdienst uit (Onderzoek of Voorwaarden & Vervolg) en monitort na de overdracht.

Diensten Veilig Thuis

	2024	2023	Verschil
Adviezen	6.359	6.939	-8%
Meldingen	2.853	2.500	+14%
Overdrachten	2.079	2.105	-1%
Voorwaarden & Vervolg[1]	234	281	-17%
Onderzoeken	221	215	+3%
Monitoring	320	397	-19%
THV[2] uitvoer	51	46	+11%
THV screening	68	61	+11%

1. *De inzet van Veilig Thuis in de proeftuinen Nijmegen-Dukenburg en Zaltbommel is niet rechtstreeks weg te schrijven. Daarom is met de gemeenten afgesproken om de netto beschikbare uren van de VT-medewerker in de proeftuin mee te nemen als V&V diensten (30 uur per dienst). Er komen dan 45 V&V-diensten in 2024 bij, waarmee het totaal uitkomt op 234.*
2. *Tijdelijk Huisverbod*

ONTWIKKELINGEN IN AANTAL MELDINGEN EN ADVIEZEN

Het aantal meldingen in 2024 komt aanzienlijk hoger uit dan in 2023, we zien een groei van 14 procent. Het aantal adviezen daarentegen komt wat lager uit dan in 2023, te weten 8 procent lager. Het doel was om een verdubbeling van de meldingen uit het onderwijs te behalen. Dit omdat er structureel weinig meldingen zijn uit het onderwijs, terwijl het onderwijs een belangrijke signalerende partij zou moeten zijn voor Veilig Thuis. De verdubbeling blijkt niet haalbaar te zijn, ondanks dat Veilig Thuis in de afgelopen jaren heeft geïnvesteerd in extra voorlichtingsbijeenkomsten op scholen. Mogelijke redenen zijn handelingsverlegenheid en (nog steeds) te weinig kennis over de diensten van Veilig Thuis. Ook kan een reden zijn dat leerkrachten bang zijn om hun vertrouwensband met kinderen en/of ouders kwijt te raken als ze een melding doen bij Veilig Thuis.

PLAN VAN AANPAK WERKVOORRAAD

In 2024 zijn de werkvoorraden weer opgelopen en worden de wettelijke termijnen onvoldoende gehaald. Bij de adviezen is de wettelijke termijn een dag. Hier komt Veilig Thuis op 96 procent uit, het zelfde percentage als vorig jaar. Bij de *meldingen* is de wettelijke termijn 5 werkdagen. In 2024 bedraagt deze 29 procent, versus 28 procent in 2023. Bij de diensten *Voorwaarden & Vervolg* en *Onderzoek* is de wettelijke termijn 10 weken. Bij Voorwaarden & Vervolg wordt bij 54 procent de wettelijke termijn behaald. In 2023 was dit 48 procent. Bij onderzoek wordt bij 43 procent de wettelijke termijn behaald, in 2023 was dit 34 procent.
Om bij meer adviezen en meldingen de wettelijke termijn te halen is Veilig Thuis van start gegaan met een toekomstbestendige aanpak van de werkvoorraad. Het gaat om een drietraps-aanpak. Aan het eind van

2024 lijkt deze aanpak succesvol. De werkvoorraad is wel toegenomen, maar dat kwam vooral door de flinke stijging van het aantal meldingen in 2024. De al bestaande werkvoorraad was afgenomen. De nieuwe werkwijze wordt doorgezet in 2025 en we blijven de effecten goed monitoren.

1. Begin 2024 is Veilig Thuis gestart met de werkwijze die helpt bij het structureel sneller behandelen en afsluiten van eenvoudige casussen. Veilig Thuis pakt alle eenmalige meldingen uit de werkvoorraad op, beoordeelt de veiligheid en stuurt een brief naar de direct betrokkenen. Het triagebesluit is dat er geen vervolgstappen bij Veilig Thuis nodig zijn óf dat Veilig Thuis overdraagt naar het gezin/huishouden.
2. Na de zomer is Veilig Thuis begonnen met de overige meldingen. Een taskforce pakt iedere maand 30-40 meldingen op en handelt deze versneld af. Te beginnen bij de meldingen die het langst op de werkvoorraad-lijst staan. Deze meldingen worden gecheckt op inhoud via een multidisciplinair overleg en versneld afgehandeld, als dat inderdaad kan op basis van de inhoud van de melding.
3. Aanvullend is Veilig Thuis aan het eind van 2024 gestart met de zogenaamde triagetafel. Dit is een werkwijze die bij Veilig Thuis Zuid-Limburg succesvol is. Veilig Thuis gaat langs bij het wijkteam met casussen uit die gemeente. Aan de triagetafel worden de meldingen op inhoud besproken en aangevuld door de deelnemers. Zo willen we in gezamenlijkheid komen tot een gedegen en gedragen triagebesluit. We zijn begonnen in één gemeente en gaan in 2025 verder uitbreiden.

INVESTEREN IN SAMENWERKING MET SOCIALE WIJKTEAMS

Naast de start van de triagetafel heeft Veilig Thuis ook op 3 andere manieren geïnvesteerd in de samenwerking met de sociale wijkteams: door regelmatig afstemmingsoverleg, door bij escalatie in een casus

direct contact te leggen op managementniveau en door een duidelijke uitleg over de werkwijze. Zo heeft Veilig Thuis een informatiefilmpje ontwikkeld dat een plek krijgt in het inwerkprogramma van nieuwe medewerkers bij de sociale wijkteams.

CONTINU TEVREDENHEIDSONDERZOEK

Sinds begin 2024 houdt Veilig Thuis een continu tevredenheidsonderzoek onder medewerkers, ketenpartners en direct betrokkenen. Het onderzoek onder de 80 medewerkers leverde een respons op van 96 procent. De uitkomst: 64 procent is tevreden, 34 procent is neutraal en 2 procent is ontevreden. Het onderzoek onder ketenpartners leverde een respons op van 31 procent (van de 769 verstuurde vragenlijsten). De uitkomst: 79 procent is tevreden, 17 procent is neutraal en 4 procent is ontevreden. Dit zijn mooie resultaten. Verder hebben de onderzoeken een schat aan informatie opgeleverd, omdat er veel tips en verbeterpunten zijn gegeven. De respons onder de direct betrokkenen is nog erg laag; dit is een aandachtspunt voor 2025.

Op basis van alle resultaten zijn 3 thema's geselecteerd waarop verbeterprojecten worden gestart: Verwachtingen bij ketenpartners, Aanspreekcultuur en Veiligheid bij huisbezoeken en op kantoor. Per thema werkt een groepje medewerkers aan concrete verbeterpunten. De eerste resultaten zijn in het najaar gepresenteerd. Enkele voorbeelden van concrete verbeterpunten: herinvoering van het casuïstiekoverleg, veiligheid in de spreekkamers op kantoor bij de GGD en introductie van mobiele alarmknoppen voor medewerkers op huisbezoek. Na afronding van deze eerste 3 projecten wordt gekeken naar nieuwe onderwerpen. Op deze manier blijft Veilig Thuis zijn dienstverlening continu verbeteren.

DOORONTWIKKELING PROEFTUINEN NIJMEGEN EN ZALTBOMMEL

In 2024 is ervaring opgedaan in de proeftuinen in Nijmegen Dukenburg en Zaltbommel. Veilig Thuis-medewerkers nemen hieraan proactief deel. De resultaten zijn bemoedigend. De samenwerking tussen de verschillende organisaties binnen de proeftuinen laat zien dat het werkt. De onderlinge lijnen zijn kort, vooral omdat in tweetallen gewerkt wordt. De direct betrokkenen ervaren een lage drempel binnen hun woonplaats of wijk.

TOEKOMSTSCENARIO: REGIONALE VEILIGHEIDSTEAMS

In de voortgangsbrief Jeugd van 5 november 2024 van de staatssecretarissen van J&V en VWS staat een uitgebreid overzicht van de stappen die in Nederland worden gezet om de jeugdzorg te hervormen. In hun brief staat hoe ze de regionale veiligheidsteams willen inrichten. De regionale teams brengen kennis en expertise in bij de lokale teams en gaan onderzoek doen en beschermingsmaatregelen initiëren en uitvoeren. Het is de bedoeling dat deze nieuwe organisatie in de plaats komt van bestaande organisaties.

Het plan is dat de meeste functies van Veilig Thuis en de gecertificeerde instellingen overgaan naar de regionale veiligheidsteams. Dat geldt ook voor een 'nader te bepalen' deel van de functies van de Raad voor de Kinderbescherming. Een definitief besluit van het Kabinet wordt in het voorjaar van 2025 verwacht.

DOORONTWIKKELING SAMENWERKING ZORG EN STRAF

Veilig Thuis werkt nog steeds intensief samen met de politie en het zorg- en veiligheidshuis. Dit gebeurt vanuit het ZSM-netwerk (Zorgvuldig Snel en Maatwerk). Het 'Actie-overleg met politie en OM' is beëindigd.

HOOFDSTUK 3
Werkveldspecifieke opdrachten (facultatief)

In dit hoofdstuk worden de facultatieve werkvelden van de GGD nader toegelicht. Deze bestaan voor een groot deel uit facultatieve taken voor gemeenten waarbij er een keuzemogelijkheid bestaat om werkvelden af te nemen. Daarnaast worden in deze paragraaf diensten aan derden nader toegelicht.

3.1 Algemene Gezondheidszorg

PROJECT VLUCHTELINGEN

In 2024 liep het project 'Vluchtelingen', gestart in 2023, door. Het doel van dit project is een gecoördineerde aanpak binnen GGD Gelderland-Zuid voor deze doelgroep. De resultaten van het project zijn getoetst. Die resultaten waren positief en klaar om te borgen binnen de organisatie. Eind 2024 is het project de afrondende fase ingegaan.
Vanuit de meerkostenregeling Oekraïne zijn ook de algemene uitvoerende gezondheidszorg-taken voor Oekraïense ontheemden vergoed. In totaal was in 2024 €220.000 beschikbaar en begroot; daarvan is €144.403 gerealiseerd.

GEZONDHEID EN MILIEU

De gemeente Nijmegen heeft een subsidie verstrekt om adviezen in het kader van de Omgevingswet te financieren. Met deze subsidie krijgt de advisering vanuit GGD een grotere rol in processen en projecten rond stedelijke ontwikkeling, met meer aandacht voor gezondheid.

PSH

Wanneer GGD-inzet wordt gevraagd bij Psychosociale Hulpverlening (PSH), wordt deze naar de betreffende gemeente(n) gefactureerd. In 2024 is 2 keer een beroep gedaan op GGD Gelderland-Zuid voor ondersteuning bij PSH-casussen en 4 keer alleen voor een consult.

REIZIGERSVACCINATIES

Het aantal reisconsulten was in 2024 12.391, ongeveer gelijk aan 2023. Vervolgconsulten, beroepsconsulten en vaccinaties op maat zijn licht gestegen: 6.959 in totaal ten opzichte van 6.529 in 2023. De 22-weken-vaccinatie is licht gestegen ten opzichte van 2023 en bedraagt 2.839. De maternale griepprik voor zwangere cliënten bedraagt in 2024 536.

KISS

Voor het Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS) stond netwerken in de regio Gelderland-Zuid en het zichtbaar maken van KISS in Rivierenland centraal. Het team is trots op de netwerkbijeenkomst die in samenwerking met het Centrum Seksueel Geweld was georganiseerd op 12 december in Tiel. De 35 deelnemers waren onder andere van de politie, verschillende gemeenten in Rivierenland en woningbouwcorporaties. De uitwisseling van informatie en inzichten was waardevol. De bijeenkomst leidde tot de uitnodiging van de Gemeente West-Betuwe om mee te denken over het ontwikkelen van een aanpak op het gebied van seksuele uitbuiting.

TOEZICHT KINDEROPVANG

De GGD voert voor 6 gemeenten de lichte handhaving uit. Voor deze taak zijn de afgesproken resultaten bereikt. De GGD voert ook de registratie in het Landelijk Register Kinderopvang uit voor deze 6 gemeenten. In samenwerking met een vertegenwoordiging van de regio is Toezicht kinderopvang begonnen met het evalueren van de taken lichte handhaving en registratie (zowel uitgevoerd door de GGD als gemeenten). De uitkomsten en aanbevelingen worden in 2025 besproken met alle gemeenten.

3.2 Bijzondere Zorg

CENTRALE TOEGANG BESCHERMD WONEN EN MAATSCHAPPELIJKE OPVANG (BW/MO)

Meer meldingen en onderzoeken

De stijgende lijn in het aantal meldingen en onderzoeken bij de Centrale toegang BW/MO gaat door in 2024. De meldingen BW zijn met 13% toegenomen ten opzichte van 2023, de onderzoeken MO met 4%.

Gevolgen aanbesteding beschermd wonen

De gemeente Nijmegen heeft in 2024 een aanbesteding voor beschermd wonen uitgevoerd. Medewerkers van de Centrale Toegang hebben meegedacht over de aandachtspunten die van belang zijn voor de nieuwe inkoop. Ook hebben zij de inschrijvingen mee beoordeeld. Vanaf 2025 krijgen meer zorgaanbieders een contract voor beschermd wonen. Dit zorgt er waarschijnlijk voor dat de Centrale Toegang cliënten makkelijker kan toewijzen aan een zorgaanbieder. Daarnaast wordt het werkproces aangepast op wijzigingen in de aanbesteding.

Woonplaatsbeginsel

Onderdeel van de doordecentralisatie van beschermd wonen van centrumgemeenten naar alle gemeenten is de invoering van de Wet woonplaatsbeginsel. Hiermee wordt geregeld dat alle gemeenten verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen voor de eigen inwoners. Het woonplaatsbeginsel kan flinke gevolgen hebben voor de werkwijze van de Centrale toegang BW/MO. Het wetsvoorstel is ingediend, maar het is onduidelijk wanneer de Wet woonplaatsbeginsel ingaat.

Meldingen Toegang Beschermd wonen (TBW)

	Aantal
Nieuwe meldingen	504
Herindicaties	547
Totaal TBW	**1.051**

Meldingen Centrale toegang Maatschappelijke opvang (CTMO)

	Aantal
Consultatie en advies	363
Onderzoeken	735
Passanten [1]	145
Totaal CTMO	**1.243**

1. Een passant is een persoon die kort gebruik maakt van de eerste opvang. Voor deze personen heeft de CTMO geen onderzoek uit kunnen voeren.

COÖRDINATIE EN TOELEIDING HOUSING FIRST

Housing First is een succesvol project, dat landelijk en regionaal wordt gezien als één van de oplossingen in het Nationaal Actieplan Dakloosheid Eerst een Thuis. Housing First spreekt ieder jaar met de woningcorporaties af hoeveel woningen zij beschikbaar stellen. Als er een woning beschikbaar komt, selecteert het team Centrale Toegang BW/MO de kandidaten. Met de woningcorporaties was afgesproken dat zij in 2024 12 woningen beschikbaar zouden stellen. Dat waren in de praktijk 9 woningen. In totaal zijn er 17 lopende trajecten Housing First.

PRAKTIJK BUITENZORG

MBZ en enkele Nijmeegse huisartsen werken samen in de ‘Praktijk Buitenzorg’. Het doel is laagdrempelige huisartsenzorg bieden aan mensen die om allerlei redenen de weg naar de reguliere huisartsen-

zorg niet vinden. Dat zijn bijvoorbeeld dak- en thuisloze mensen of mensen zonder zorgverzekering. Praktijk Buitenzorg heeft in 2024 naast de standaard spreekuren bij de NuNN (Nachtopvang uit Noodzaak Nijmegen) en dagopvang 'Het Kasteel' ook spreekuur gehouden bij de winteropvang.

WIJK-GGD

MBZ voert in de gemeenten Heumen, Mook en Middelaar en Berg en Dal de Wijk-GGD uit. Dit is een samenwerking tussen medewerkers van MBZ en ervaringsdeskundige medewerkers van Ixta Noa. De wijk-GGD'ers bieden laagdrempelig hulp aan mensen die verward of onbegrepen gedrag vertonen én aan de omgeving die hier zorgen over heeft of er last van heeft. Door snelle(re) signalering en een passende aanpak wordt voorkomen dat mensen in de problemen komen, dat de situatie escaleert of er maatschappelijke onrust ontstaat. In 2024 hebben de 3 gemeenten deze opdracht verlengd tot en met 2027.

COÖRDINATIE EN TOELEIDING ZORGWONINGEN NIJMEGEN

In Nijmegen staan sinds 2022 8 zorgwoningen. Die zijn bedoeld voor mensen met een psychiatrische ziekte die vaak al lang dakloos zijn, omdat andere manieren van onderdak niet werkten. Als er een woning vrij komt, selecteert het team Centrale Toegang BW/MO de kandidaten. In 2024 is er geen woning vrijgekomen. MBZ heeft het project vanaf de start gecoördineerd. De opdracht voor coördinatie zou aflopen per 1 januari 2024, maar is verlengd tot 1 juli 2024. Per die datum heeft MBZ de coördinatie overgedragen aan het Leger des Heils.

3.3 Gezond Leven

PROGRAMMA SAMEN IMPACT MAKEN VOOR GEZONDERE INWONERS (INVULLING IZA/GALA)

Iedereen verdient een gezond en veilig leven. Maar voor veel mensen, bijvoorbeeld mensen in armoede, is dit niet vanzelfsprekend. Door gezondheidsachterstanden zijn zij vaak minder vitaal, moeten zij vaker een beroep op de zorg doen en hebben zij meer moeite om mee te doen. De GGD zet in, in aansluiting op strategisch thema 2 van de meerjarenstrategie 2024-2027, om samen met gemeenten en netwerkpartners meer impact te maken voor gezondere inwoners. Zo willen we een gezond leven voor iedereen dichterbij brengen. Dit sluit naadloos aan op het IZA (Integraal Zorg Akkoord) en GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord).

In juli 2024 is het GGD-brede programma Samen Impact maken voor gezondere inwoners gestart en is de werkagenda van het programma besproken met het RAO en Algemeen Bestuur. Zo zijn we begonnen met het bundelen van de krachten van de afdelingen Gezond Leven (GL) en Jeugdgezondheidszorg (JGZ) voor een gezondere jeugd. Ook ondersteunen we de afdelingen GL en JGZ bij meer informatiegestuurd werken (i.s.m. OIA), meer impactgericht werken en meer regionaal samenwerken aan de ketenaanpakken door de regionale ketenregisseurs.

In lijn met IZA is een betere verbinding tussen het medisch en sociaal domein nodig om meer impact te kunnen maken. Daarom hebben we, samen met gemeenten in Rijk van Nijmegen, NEO Huisartsenzorg, Bindkracht10, Radboudumc, CWZ en NOEL, een snelle toets en

VEZN-aanvraag geschreven voor het doorontwikkelen van leefstijlzorgloketten in de regio Nijmegen (VEZN = Versterking Eerstelijn Zuid-Nederland).

REGIONALE KETENREGISSEURS

In mei 2024 hebben de gemeenten 2 regionale ketenregisseurs bij GGD Gelderland-Zuid aangesteld. Zij helpen de gemeenten bij de implementatie van de ketenaanpakken van GALA en IZA. In korte tijd hebben ze de startsituatie geanalyseerd. Na een regionale kick-off zijn 5 werkgroepen aan de slag gegaan. In Rivierenland en Rijk van Nijmegen zijn de werkgroepen meerdere malen bij elkaar geweest om kennis uit te wisselen en te bespreken hoe krachten kunnen worden gebundeld in de regio. Dit leverde in 2024 mooie gezamenlijke ambi-

ties en voorstellen op. De betrokken projectleiders en beleidsadviseurs zorgen dat er wordt gewerkt aan een sterkere samenwerking tussen zorgdomein en sociaal domein en de verbinding met het GGD-brede programma 'Samen impact maken voor gezondere inwoners' (zie boven). En de regionale ketenregisseurs organiseren domein overstijgend het gesprek op inhoud met regionale partners als huisartsen, zorgverzekeraar, welzijn, leefstijlcoaches en fysiotherapeuten.
Ook zien we dat de regionale samenwerking op de ketenaanpakken, onder leiding van de 2 regionale ketenregisseurs, helpt om kennis te delen en efficiënter te werken. Bijvoorbeeld door gezamenlijk de monitoring vorm te geven of gezamenlijk de inkoop van de centrale zorgverlener te regelen.

KENNISINFRASTRUCTUUR GEZONDHEIDSBEVORDERING EN PREVENTIE

Het in 2023 gestarte 2-jarige landelijke project ter versterking van de kennisinfrastructuur wordt uitgevoerd vanuit de GGD en academische werkplaats publieke gezondheid (AWPG) AMPHI. In dit project werken alle AWPG-en in Nederland, VWS, RIVM, VNG, ZN, ZonMw, kennisinstellingen en de GGD'en samen aan enkele werkpakketten.

- Het begeleiden van een leernetwerk voor GGD-medewerkers om de kennis- en adviesfunctie van de GGD te versterken. Zo is iedere GGD in staat om goed te kunnen adviseren over de implementatie van de ketenaanpakken benoemd in het GALA, om de evaluatie en monitoring zo goed mogelijk vorm te geven. En te helpen bij het maken van regionale samenwerkingsafspraken voor het IZA. In de evaluatie waren alle GGD'en enthousiast over het leernetwerk. De projectgroep heeft geadviseerd om het leernetwerk voort te zetten. ZonMw heeft dit advies overgenomen en met een vervolgsubsidie kunnen GGD'en in 2025 en 2026 blijven deelnemen aan dit leernetwerk.
- In 4 regio's is de kennisinfrastructuur voor de implementatie van de ketenaanpakken onderzocht en de knelpunten hierin. Dat levert aanbevelingen naar VWS en de GGD'en op over hoe de regionale kennisinfrastructuur versterkt kan worden.

JONG GEZOND EN IN BEWEGING

'Jong, Gezond en in Beweging' is een samenwerking tussen Bindkracht10, Gemeente Nijmegen, Sportbedrijf, GGD Gelderland-Zuid en andere partijen uit de stad die zich actief inzetten voor een samenleving waarin kinderen en jongeren in goede gezondheid opgroeien. Het is een meerjarige en integrale aanpak waarbij de gemeente Nijmegen, samen met inwoners en partners werkt aan een gezonde jeugd vanuit de volgende 4 pijlers:

1. Proactieve stimulering en ondersteuning van gezond leven bij specifieke doelgroepen en settings.
2. Inzet op het verminderen van gezondheidsachterstand en meer gelijke gezondheidskansen.
3. Realiseren van een stimulerende gezonde leefomgeving.
4. Versterken infrastructuur volgens een lerende netwerksamenwerking.

Deze aanpak is in 2024 ingericht en per pijler lopen er al meerdere acties, variërend van startfase tot (deels) geborgde activiteiten en projecten. Voorbeelden in 2024: Speedybites, Gezonde Smikkelweken, Pakket ENERGIE, start van de pilot 'Ketenaanpak overgewicht jeugd', gezonder voedingsaanbod in gemeentelijke accommodaties, studenteninzet op vraagstukken uit dit traject (momenteel voedselomgeving), communicatie inrichten (zoals infographic) en inspirerende voorbeelden delen.

ROOKVRIJE OMGEVING

In 2024 is het aantal rookvrije sportverenigingen, speeltuinen en andere (kind)omgevingen opnieuw gegroeid. In 8 gemeenten zijn alle openbare speeltuinen rookvrij en 2 gemeenten zijn daarmee bezig. Daarnaast is er in verschillende gemeenten extra aandacht voor stoppen met roken. Bijvoorbeeld tijdens Stoptober op de seniorenbeurs in Culemborg, via de wijkaanpak Rookvrij Leven in Tiel en via een gerichte Facebookcampagne 'Rookvrij en fitter' in West-Betuwe.
Dit jaar reikten we voor de eerst de Rookvrije Generatie award uit om initiatieven die bijdragen aan een Rookvrije Generatie in het zonnetje te zetten en anderen te inspireren. Dit jaar ging de award naar Marieke Helmus (Pharos / gemeente Nijmegen) voor haar idee 'Chat met je sigaret'. Dit is een chatbot waarmee een roker in gesprek gaat met zijn 'vriend' de sigaret. Volgens de jury een vernieuwende manier om het gesprek aan te gaan over (stoppen met) roken.

Marieke Helmus ontvangt de Rookvrije Generatie Award uit handen van Anja Ton

GROEN, GEZOND EN IN BEWEGING NIJMEGEN

De werkgroep Mentaal Fit heeft samenwerking gezocht met de Mental Health Week van Ieder Talent Telt (mei 2024). Het doel van deze week was: meer aandacht voor mentaal welzijn onder jongeren en professionals. Tijdens deze week zijn er verschillende activiteiten door partnerorganisaties van Groen, Gezond en in Beweging georganiseerd. We hebben een lunchwebinar georganiseerd over Kinderen van Ouders met Psychische Problemen (KOPP) en Kinderen van Ouders met Verslavingsproblemen (KOV). Verder is de ZonMw subsidieaanvraag 'Eigen regie op welzijn' goedgekeurd. Hiermee kunnen we mensen helpen om de grip op hun eigen leven terug te pakken en positief welzijn te ervaren, en zo de druk op de zorg verminderen.
Binnen de eigen organisatie stimuleert de GGD vanuit deze beweging gezond gedrag. Zo is in 2024 meegedaan aan de vitaliteitsmaand om gezond gedrag bij eigen medewerkers te stimuleren. Ook levert de GGD een bijdrage aan het stimuleren van gezond gedrag bij inwoners. Denk hierbij aan gezonder eten, meer bewegen en stoppen met roken en vapen. Voorbeelden daarvan in 2024 zijn Stoptober en de Mental Health week.

LEEFSTIJLSPREEKUREN IN WEST BETUWE

Het doel van het 'Leefstijlspreekuur' is om inwoners van West Betuwe met gezondheidsklachten te informeren, te activeren en door te verwijzen met de focus op positieve gezondheid. De leefstijladviseur gaat op zoek naar een passend of gewenst leefstijl- en/of welzijnsaanbod. Medio 2024 is er gestart met een pilot 'leefstijlspreekuur' op de huisartspraktijken in Vuren en Herwijnen. Hierbij zijn al verschillende patiënten gezien en succesvol doorverwezen naar het sociaal domein.

KETENAANPAK VALPREVENTIE IN NIJMEGEN

Een van de doelen uit het Nijmeegse plan van aanpak GALA 2023-2026 is 'Vitaal ouder worden' en gaat over de 'Integrale ketenaanpak valpreventie, bewegen en gezonde voeding'. Vanuit de landelijke taakstelling wordt voor Nijmegen gestuurd op 2 doelen:

1. 14% van de thuiswonende Nijmeegse ouderen (65+) krijgt een risico-inschatting;
2. 3% van alle thuiswonende Nijmeegse ouderen (65+) krijgt een erkende valpreventieve beweeginterventie aangeboden.

In Nijmegen zijn, gecoördineerd door GGD Gelderland-Zuid, in 2024 zeven multidisciplinaire werkgroepen gestart op het gebied van valpreventie. Dit is in de wijken Hatert, Nijmegen Midden, Nijmegen West, Lindenholt, Dukenburg, Nijmegen Oost en Brakkenstein.
De werkgroepen zijn een belangrijke schakel om de doelgroep te bereiken en om aan valpreventie te blijven werken. In november is bijvoorbeeld een cursus 'In Balans' georganiseerd voor ouderen in het centrum van Nijmegen. Daarnaast zijn er voor stadsdeel Oost al verschillende cursussen 'Vallen verleden tijd' georganiseerd. In stadsdeel Noord is meer focus gelegd op de groeiende groep senioren. In oktober is er een 'informatiemarkt' georganiseerd waarbij professionals uit de wijk zich presenteerden rondom het thema valpreventie.
Daarnaast is er nu ook een stadsbrede projectgroep 'Ketenaanpak Valpreventie'. Deze projectgroep is opgericht om de voortgang van de ketenaanpak te bewaken en stadsbrede issues te bespreken. De kick-off vond plaats in september 2024.

SCHOOLSOUT IN NIJMEGEN EN BEUNINGEN

In 2024 hebben we in Nijmegen 100% van de scholen bereikt plus de 2 grootste kinderopvanginstellingen die meedoen. Bijvoorbeeld met een scholing, zoals voor alle medewerkers van Nannies en voor medewerkers van voCampus via De Werkplaats. Met onder meer ons interactieve film-, dans en theateraanbod voor ruim 1.250 leerlingen en studenten tijdens Coming Out Dag. Met de conferentie 'Show Us The Future' die we op Paarse Vrijdag mede organiseerden. Met adviesgesprekken op maat. En ook regelmatig met het meedenken over concrete vragen, zoals hoe om te gaan met ouders die zich negatief uiten over transgender personen. Rond aandacht voor depolarisatie zijn we ook nog in beeld gebracht in de Medialogica-documentaire 'Regenboog Hysterie' van HUMAN. In Beuningen hebben de leerlingen van de betrokken scholen kunnen genieten van een interactief filmprogramma. Ook is voor die scholen een uitnodigende materialenkist ontwikkeld. SchoolsOUT is in Nijmegen een samenwerkingsverband van alle scholen (po, vo en mbo), de twee grootste kinderopvanginstellingen, gemeente Nijmegen, COC regio Nijmegen, Dito en GGD Gelderland-Zuid.

GEZOND OUDER WORDEN IN NIJMEGEN

Naast professionele organisaties (Sportontwikkeling Nijmegen, NEO Huisartsenzorg, Sterker, Bindkracht10, ZZG zorggroep en GGD Gelderland Zuid) zijn ook senioren van het doelgroeppanel van Netwerk 100 actief betrokken. Ons netwerk komt 4 keer per jaar bij elkaar.
In 2024 zijn wij met een groot project voor de ketenaanpak Valpreventie, voeding & bewegen gestart (zie vorige pagina). Wij hebben hiervoor de handreiking integrale aanpak valpreventie ontwikkeld, met ruime aandacht voor collectieve preventie (veilig fietsen, inbedding van bewegen in regulier aanbod voor ouderen).

Daarnaast zijn vanuit het netwerk 'Gezond ouder worden' onder meer de volgende gezamenlijke activiteiten uitgevoerd voor ouderen in Nijmegen: migranten ontmoetgroepen, beweegactiviteiten, mantelzorgactiviteiten, medicijnreviews bij de dagbesteding en diverse artikelen op B1-niveau in weekblad de Brug. De artikelen zijn terug te lezen via www.gezondouderworden-gelderlandzuid.nl. Ook hebben wij input geleverd voor de woonzorgvisie van de gemeente en een publiekscampagne gericht op ouder worden in samenwerking met Nonna.

PROJECT GLI 2022-2024: GEMEENTEN RIJK VAN NIJMEGEN

Van 2022 tot en met 2024 is er in gedeeld projectleiderschap ingezet op het project: 'Inbedding van gecombineerde leefstijlinterventies (GLI) in de keten – De instroom, samenwerking en doorstroom versterken in Rijk van Nijmegen (2022-2024)'.
Lokale ketensamenwerkingen in de zeven gemeenten zijn ondersteund en ontwikkeld. Er is geleerd en kennis gedeeld in leernetwerken en lokale, regionale en landelijke bijeenkomsten. Via de GGD-website organiseren we kennisdeling met in het project ontwikkelde factsheets. Ook is in 2024 een blijvend netwerk van GLI-coaches opgezet: GLI netwerk regio Nijmegen.
Elke gemeente heeft een ketenaanpak gezond gewicht volwassenen. Op advies van de projectleider van de GGD heeft iedere gemeente de doorstroom naar beweegaanbod georganiseerd met de inzet van beweegfunctionarissen voor de doelgroep volwassenen. Dit is een mooie basis om de GALA-doelstellingen rond 'Gezond gewicht volwassenen' te behalen. De inzet van het project is ook geborgd doordat lokale projectleiders vanuit de GALA opdracht, met ondersteuning van de regionale keten regisseur, kunnen doorwerken aan de ketenaanpak.

BEPERKTE GEZONDHEIDSVAARDIGHEDEN EN BEPERKTE BASISVAARDIGHEDEN

Niet iedereen heeft informatie over onderwerpen die met leefstijl te maken hebben. Voor veel mensen is de informatie moeilijk te vinden en te ingewikkeld geschreven. Toch wilden ook deelnemers van de cursus Basisvaardigheden meer weten over mentale gezondheid, voeding en bewegen. Om hieraan tegemoet te komen zijn er in 2024 lesprogramma's ontwikkeld en uitgevoerd bij de lesgroepen NT1 van ROC Nijmegen. Om werkers in de wijk te inspireren en op weg te helpen om beperkte basisvaardigheden aan te pakken is er hard gewerkt aan de Toolbox 'In de wijk werken aan een aanpak basisvaardigheden'. Een Toolbox voor werkers in wijk en stadsdeel. Deze Toolbox wordt begin 2025 opgeleverd.
Er is een mooie samenwerking met 'Groen, Gezond en in Beweging Nijmegen' tot stand gekomen. Hierdoor is het thema onder de aandacht gebracht bij de partners van deze beweging. In de nieuwsbrief van 'Groen, Gezond en in Beweging Nijmegen' is een serie artikelen verschenen. Tijdens het jaarevent heeft een ervaringsdeskundige zijn persoonlijke verhaal gedeeld en er zijn workshops gegeven rondom begrijpelijk schrijven en het herkennen van de mensen om wie het gaat. Daarnaast hebben studenten van de HAN 10 websites van Nijmeegse organisaties op begrijpelijkheid getoetst en een advies geschreven.

GEMEENTEN SAMEN GEZOND

In dit 4-jarig project (gefinancierd door ZonMw) werken 5 gemeenten in 2 leerkringen (Buren/Neder-Betuwe en Druten/Wijchen/Beuningen) samen aan het versterken van de aanpak van overgewicht in hun gemeente. Zij gebruiken een systeem, waarmee ze lerend monitoren: stap voor stap leren, reflecteren, verbeteracties bedenken en verbeteringen realiseren. We zien bijvoorbeeld dat het hen lukt om steeds beter de krachten te bundelen en meer aandacht te hebben voor inwonerparticipatie. In 2024 zijn 2 wetenschappelijke publicaties met medewerking van GGD Gelderland-Zuid verschenen over dit project. De publicaties **'Citizens' perspectives on healthy weight approaches in low SEP neighborhoods: a qualitative study from a systems perspective'** en **'Mapping the dynamics of learning communities about Dutch healthy weight approaches: a causal loop diagram'** zijn te vinden op PubMed.

EVALUATIE UITVOERINGSPLANNEN PER GEMEENTE

Met alle gemeenten zijn meerdere gesprekken gevoerd over de voortgang van projecten en programma's binnen de gemeente. Jaarlijks leveren de gezondheidsmakelaars School en Jeugd en Volwassenen een verantwoording op over het afgelopen kalenderjaar, gebaseerd op het uitvoeringsplan dat bij de start van het kalenderjaar samen met de gemeenten is opgesteld.

TOTAALBEELD FACULTATIEVE INZET GEMEENTEN

Voor 12 van de 14 gemeenten waarvoor team School en Jeugd en team Volwassen werken, hebben we extra inzet geleverd vanuit facultatieve middelen. De gemeenten waarvoor deze facultatieve inzet is geleverd zijn: Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West-Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. Bij deze gemeenten lag het accenten in 2024 op gezond gewicht, kansrijke start, mentale gezondheid, middelengebruik en valpreventie.

Gezond gewicht

Een aantal gemeenten is gestart met de ketenaanpak 'Kind naar gezond gewicht'. Berg en Dal heeft een JOGG-regisseur aangesteld, in Nijmegen is het programma 'Jong, Gezond en in beweging Nijmegen' gestart. Programma's met direct invloed op de gezonde voedselomge-

ving van kinderen zoals Gezonde Schoolkantine en Schoolmoestuinen zijn ook dit jaar voortgezet. Ook is gestart met gecombineerde leefstijl interventies (GLI) voor volwassenen. Deze GLI zijn bij meerdere gemeenten binnen Rijk van Nijmegen geïntroduceerd.

Kansrijke Start

De ketenaanpak 'Kansrijke Start' is in 2024 verder ontwikkeld en alle gemeenten doen hieraan mee. Per gemeente is er grote variatie tussen de fases waarin de aanpak verkeert. Er zijn netwerkbijeenkomsten georganiseerd en interventies uitgevoerd zoals 'Ouder-kind-cafés', 'Voorzorg' en zorgpaden.

Mentale gezondheid

Uit de Gezondheidsmonitor Jeugd blijkt dat het mentaal welzijn bij jongeren sinds 2019 slechter wordt. Dit is sterker bij meiden dan bij jongens. In de regio is er veel aandacht voor dit thema en in meerdere gemeenten zijn initiatieven om het tij te keren. Voorbeelden zijn 'De hand van mentale gezondheid' in Nijmegen Noord, GEM-methodiek (Ecosysteem Mentale Gezondheid) in Wijchen, The Lab of Life in Nijmegen. Bij het uitvoeren van deze activiteiten en interventies valt op dat ze binnen de GGD en ook in de regio (gemeenten en netwerk-partners) versnipperd worden aangeboden. Een meer samenhangende en integrale aanpak, die focust op het vergroten van de mentale gezondheid van inwoners, kan bijdragen aan meer effectiviteit en efficiency.

Middelengebruik

De Nijmeegse aanpak middelengebruik is samen met IrisZorg verder geïmplementeerd, de rookvrije omgevingen in alle gemeenten zijn uitgebreid en in de gemeente Neder-Betuwe is een start gemaakt met 'OKO' (Opgroeien in een Kansrijke Omgeving).

Valpreventie

Binnen meerdere gemeenten is flink ingezet op de ketenaanpak valpreventie. De stand van zaken verschilt per gemeente.

3.4 Jeugdgezondheidszorg

BEGELEIDING KWETSBARE ZWANGEREN

Vanuit de prenatale huisbezoeken kan de interventie Voorzorg of Video Home Training gestart worden in gemeenten die dit hebben ingekocht als facultatief product.

Voorzorg

Voorzorg is een intensief begeleidingstraject voor kwetsbare jonge vrouwen die zwanger zijn van hun eerste kindje. In 2024 kregen 10 gezinnen Voorzorg-ondersteuning. Uit onderzoek blijkt dat Voorzorg heeft geleid tot mooie resultaten bij deze groep zwangeren en tot forse kostenbesparing op maatschappelijk gebied. Moeders geven langer borstvoeding, roken minder en er worden minder vaak kinderen uit huis geplaatst. Voorzorg is in wetenschappelijk onderzoek effectief gebleken in kostenvermindering, het terugdringen van kindermishandeling en huiselijk geweld en in het bevorderen van een gezonde leefstijl.

Video Home Training

In 2024 hebben wij de specialisatie VHT-hechting toegevoegd aan ons VHT-team. Met deze specialisatie kan in een heel vroeg stadium begonnen worden met het versterken van de hechting tussen ouder en kind. Bij 57 gezinnen hebben de VHT-trainers een intakegesprek gehouden en daarna waren er nog 208 vervolgcontacten.

RISICOSIGNALERING 0-18 JAAR

In september 2024 is de JGZ gestart met de methode STORM (Strong Teens and Resilient Minds) in de klassen 2 op 10 onderwijslocaties in het Voortgezet Onderwijs in Rijk van Nijmegen. STORM is een screening die mentale klachten signaleert bij jongeren en die de ontwikkeling van een positief zelfbeeld, weerbaarheid en veerkracht bij jongeren stimuleert. Op de 10 deelnemende onderwijslocaties zijn 1560 leerlingen door de GGD gescreend. 8,5% van deze jongeren heeft suïcidale gedachten en ruim 13,3% ervaart depressieve gevoelens. De jeugdverpleegkundigen van de JGZ hebben met deze kinderen gesprekken gevoerd.

ACTIEVE SAMENWERKING MET GEMEENTEN

De integrale ketenaanpak voor Kinderen naar Gezond Gewicht (KnGG) kreeg vorm in pilots (Culemborg en Nijmegen) met de afdeling Gezond Leven als projectleider. Vanwege het IZA (Integraal Zorgakkoord) en GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) nam de vraag vanuit andere gemeenten toe.

Vanuit de gemeente Nijmegen is in 2024 het ‘Netwerk Jonge Kind’ gestart. De JGZ, buurtteams, kinderopvang, integrale vroeghulp en het samenwerkingsverband van scholen en zorgpartijen sluiten hierbij aan. Doel is om elkaar goed te blijven vinden, elkaar te informeren en van elkaars expertise gebruik te maken.

Enkele gemeenten hebben voor hun VVE-beleid maatwerk ingekocht. De JGZ geeft indicaties af voor passende opvang voor kinderen van 0-4 jaar die een risico lopen in de taalontwikkeling. In 2024 zijn in totaal 616 indicaties uitgeschreven.

NIEUWVESTIGERS EN OEKRAÏENSE (VLUCHTELINGEN) KINDEREN

De JGZ voerde doorlopend overleg over JGZ-taken met doelgroep-specifieke ketenpartners van het AZC Nijmegen en nieuwkomers. Dit zijn het COA en werkinhoudelijke partners als GZA (huisartsenzorg voor asielzoekers), Bindkracht10 en scholen.
In 2024 is de JGZ-zorg op het AZC Nijmegen en crisisnoodopvanglocaties in het werkgebied van GGD Gelderland-Zuid gecontinueerd. Alle baby’s en kinderen (0-18 jaar) ontvingen een verpleegkundige intake, medisch onderzoek, vaccinaties en reguliere contactmomenten. Dit aanbod is ook uitgevoerd bij de Oekraïense (vluchtelingen)kinderen.

3.5 Veilig Thuis

OUDERENMISHANDELING

In 2024 zijn weer verschillende voorlichtingen gegeven aan professionals en burgers over het thema ouderenmishandeling. De Rabobank heeft een grote bijeenkomst georganiseerd voor ouderen in Nijmegen, waarbij ook Veilig Thuis aansloot. Het thema was 'Financieel veilig ouder worden'. We hebben een puzzelboekje ontwikkeld voor ouderen, waarin ook informatie staat over financieel veilig ouder worden. Bij de GGD in Nijmegen organiseerden we een moreel beraad voor professionals rond 15 juni (de internationale dag tegen ouderenmishandeling). En we organiseerden in Nijmegen en Tiel een themabijeenkomst voor ketenpartners over ouderenmishandeling.

EERGERELATEERD GEWELD

Veilig Thuis heeft 6 themabijeenkomsten in Rivierenland en Rijk van Nijmegen georganiseerd, onder meer over cultuur-sensitieve gespreksvoering, vrijwillige schaking, mensenhandel en het opstellen van een genogram bij eergerelateerd geweld. Deze bijeenkomsten waren voor ketenpartners. Daarnaast gaven we 13 keer voorlichting bij verschillende organisaties in regio Gelderland-Zuid.
De medewerkers hebben zelf een training gevolgd om binnen de projectgroep Eergerelateerd geweld een verdiepingsslag te maken (onder meer over complexe familieverhoudingen, het proces van een bloedwraakzaak en meer achtergronden over motieven). Verder zijn er 6 nieuwsbrieven verstuurd en is advies gegeven over het onderwerp.

Colofon

Tekst en coördinatie
De Taalfactor Communicatieadvies

Vormgeving
OptimaForma, Heilig Landstichting

Fotografie
Linda Verweij, Erik Scholten, Shutterstock, GGD Gelderland-Zuid

GGD Gelderland-Zuid

HOME

GGD Gelderland-Zuid

Programmabegroting 2026

uitgave	GGD Gelderland-Zuid	ons kenmerk	GGD/N/DIR2716/25/MP
datum	31-03-2025	versie	Programmabegroting 2026
afdeling	Directie	status	Concept

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 4

1.1 KADERBRIEF 4
1.2 PROCEDURE 4
1.3 OPZET BEGROTING 4

2 GEZONDHEID IN GELDERLAND-ZUID 7

2.1 GEZONDHEIDSSITUATIE IN GELDERLAND-ZUID 7
2.2 INSPIREREND KADER EN MEERJARENSTRATEGIE GGD GELDERLAND-ZUID 9
2.3 RELEVANTE MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN 11

3 PROGRAMMA GGD 16

3.1 OVERZICHT PROGRAMMA 16
3.2 UNIFORME TAKEN DIE VANWEGE DE WET PUBLIEKE GEZONDHEID (WPG) OF ANDERE WETTEN ZIJN BELEGD BIJ DE GGD 18
3.3 UNIFORME TAKEN DIE DOOR DE GEMEENTEN VANWEGE BELEIDSMATIGE KEUZES ZIJN BELEGD BIJ DE GGD .. 32
3.4 WERKVELDSPECIFIEKE OPDRACHTEN (FACULTATIEF) 44
3.5 BEDRIJFSVOERING 52

4 PARAGRAFEN 64

4.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING 64
4.2 KENGETALLEN 68
4.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN 68
4.4 FINANCIERING 69
4.5 ORGANISATIE EN BEDRIJFSVOERING 71
4.6 VERBONDEN PARTIJEN 71

5 FINANCIËN 73

5.1 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (INCL. TOELICHTING) 73
5.2 UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE 78

6 BIJLAGEN 80

6.1 INVESTERINGSPLANNING 80
6.2 VERLOOPOVERZICHT VOORZIENINGEN EN RESERVES 81
6.3 BIJDRAGE PER GEMEENTE 82
6.4 BIJDRAGE MOOK EN MIDDELAAR 102
6.5 THEMATABEL 103
6.6 FINANCIËLE SPELREGELS 104

7 LIJST VAN AFKORTINGEN 110

1

Inleiding

1 Inleiding

Voor u ligt de concept-programmabegroting GGD Gelderland-Zuid 2026. GGD Gelderland-Zuid werkt voor 14 gemeenten in Rivierenland en Rijk van Nijmegen. Daarnaast voert de GGD voor gemeente Mook en Middelaar de volgende taken uit: JGZ 0-18, Toezicht Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), Toegang Beschermd Wonen, Bijzondere Zorg/Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en Veilig Thuis.
In de begroting zijn uniforme en facultatieve taken opgenomen; deze laatste voor zover deze door gemeenten zijn aangegeven voorafgaand aan het opstellen van deze begroting.

1.1 Kaderbrief

Op 14 oktober 2024 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) de Kaderbrief 2026 gestuurd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Hiermee informeerde het Dagelijks Bestuur de raden in hoofdlijnen over de ontwikkelingen voor het jaar 2026 van GGD Gelderland-Zuid, de financiële uitgangspunten en de risico's voor 2026. Alle 14 gemeenten hebben een zienswijze gestuurd. Deze zienswijzen hebben wij verwerkt in voorliggende begroting.

1.2 Procedure

Conform de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Gelderland-Zuid wordt de conceptbegroting 2026 voorgelegd aan de deelnemende gemeenten voor zienswijze. Het Algemeen Bestuur zal de begroting 2026 begin september 2025 vaststellen.

1.3 Opzet begroting

De onderhavige Programmabegroting GGD 2026 is opgesteld op basis van de indeling:
1. Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD.
2. Uniforme taken (afkomstig uit andere wetten) die door de gemeenten (in Gelderland-Zuid) vanwege beleidsmatige keuzes zijn belegd bij de GGD.
3. Facultatieve taken op grond van bepaalde wensen/behoeften van de gemeenten.
   Deze taken worden uitgevoerd op grond van een opdrachtbrief van gemeenten op basis van een offerte van de GGD.
4. Interne dienstverlening.
   Conform wet- en regelgeving uit het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is het verplicht om een aparte paragraaf Bedrijfsvoering op te nemen.

Naast bovenstaande indeling wordt in de financiële tabellen niet alleen het begrotingsjaar (t) en de drie opvolgende jaren (meerjarenraming) opgenomen maar ook de voorgaande begroting (t-1) en de realisatie van de meest recente jaarrekening (t-2).

Uniforme taken
GGD Gelderland-Zuid draagt zorg voor het uitvoeren van taken die vanwege de Wpg of andere wetten zijn opgedragen aan GGD Gelderland-Zuid alsmede taken (afkomstig uit andere wetten) die vanwege beleidsmatige keuzes van de deelnemende gemeenten na besluitvorming in het Algemeen Bestuur zijn opgedragen aan de GGD. Deze taken tezamen worden aangeduid als uniforme taken (zie boven bij 1 en 2).
Uniforme taken zijn structurele taken van de GGD die (in principe) voor elke gemeente gelijk worden vormgegeven (qua uitvoering en kwaliteit). Voor de OGGZ/Wvggz zijn Maasdriel en Zaltbommel uitgezonderd.

Verrekening/financiering gebeurt veelal naar rato van inwoneraantallen. Hierbij ligt een solidariteitsprincipe aan ten grondslag. Andere vormen van verrekening vinden plaats op basis van factuur:
- Op basis van afname (P x Q). Voorbeeld: toezicht kinderopvang.
- Op basis van werkelijke lasten. Voorbeeld: huisvesting consultatiebureaus.

Facultatieve taken
Daarnaast kunnen gemeenten ook extra opdrachten geven (facultatieve taken) afhankelijk van hun behoefte en de 'couleur locale' van de betreffende gemeente. Facultatieve taken kunnen selectief door gemeenten worden afgenomen. De dienstverlening en de prijs wordt op maat afgestemd met de gemeenten. Financiering gebeurt op basis van subsidieverlening of op basis van factuur.
De facultatieve taken zijn opgenomen in de conceptbegroting 2026 voor zover we er nu (dd. 31 maart 2025) zicht op hebben; dit kan nog wijzigen.

Uniforme en facultatieve taken in begroting 2026
GGD Gelderland-Zuid werkt integraal vanuit verbindende thema's. Binnen de uniforme taken onderscheiden we een GGD-breed programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) waar meerdere afdelingen in samenwerken in lijn met de Meerjarenstrategie 2024-2027 (zie paragraaf 2.2) en producten die per werkveld zijn aangegeven.
Facultatieve taken worden per werkveld aangegeven. Facultatieve taken zijn opgenomen in de begroting 2026 als deze bij het opstellen van de begroting al bekend zijn. Subsidieverstrekking voor facultatieve opdrachten vindt echter door het jaar heen plaats.

Overzicht per gemeente inclusief taakvelden
Dit jaar is wederom per gemeente een overzicht opgenomen van de bijdrage 2026 inclusief de wijzigingen per gemeente ten opzichte van begroting 2025.

Conform wet- en regelgeving uit het BBV is de GGD verplicht te rapporteren naar taakvelden. Gemeenten hebben deze informatie nodig voor eigen rapportages. Voorheen was dit overzicht op totaalniveau van de GGD opgenomen. Gemeenten moesten daardoor het aandeel zelf berekenen. Met ingang van de begroting 2021 wordt dit overzicht opgenomen per gemeente, zodat gemeenten dit niet meer zelf hoeven te berekenen.

Dit wordt weergegeven in de paragraaf 6.3.

2

Gezondheid in Gelderland-Zuid

2 Gezondheid in Gelderland-Zuid

2.1 Gezondheidssituatie in Gelderland-Zuid

De levensverwachting in Gelderland-Zuid (81,2 jaar) ligt iets lager dan het landelijke gemiddelde (81,6 jaar). De coronapandemie zorgde tijdelijk voor een daling. Vrouwen worden gemiddeld ouder (81,2 jaar) dan mannen (79,8 jaar), maar leven even lang in goede gezondheid[1][2]. Door de dubbele vergrijzing neemt het aantal ouderen met chronische ziekten toe. Ruim een kwart (27%) van de 18-64-jarigen heeft een langdurige aandoening, bij de 65-plussers is dat 47%.

Verschillen in gezondheidskansen
Veel inwoners voelen zich gezond en gelukkig, maar er zijn duidelijke verschillen in gezondheidskansen, afhankelijk van de sociaaleconomische achtergrond. Binnen Gelderland-Zuid had 18% van de volwassenen in het afgelopen jaar moeite met rondkomen; bij jongvolwassenen (16-25 jaar) heeft 26% moeite om alles te betalen wat moet. Dit is een onderschatting van de werkelijkheid; inwoners met (gezondheids)problemen vullen minder vaak een vragenlijst in. Financiële problemen gaan vaak samen met een ongezonde leefstijl en een verhoogd risico op stress en psychische problemen (zie verder op Inwoners in kwetsbare situaties).
In onze regio zien we grote verschillen in stedelijkheid, religie, politieke kleur en opleiding. De meest recente landelijke cijfers laten zien dat het verschil in levensverwachting tussen de opleidingsniveaus bij mannen 6 jaar is en bij vrouwen bijna 5 jaar[3].

Mentale gezondheid
De mentale gezondheid van jongeren en jongvolwassenen heeft aandacht nodig. Uit de Gezondheidsmonitor Jeugd en de monitor Jongvolwassenen blijkt dat er bij jongeren sinds de coronaperiode geen verbetering is, terwijl er bij jongvolwassenen een lichte verbetering zichtbaar is. Langdurige stress komt veel voor: 48% van de jeugd en 42% van de jongvolwassenen ervaart vaak stress, vooral door school of studie. Prestatiedruk is voor velen een probleem: 34% van de jeugd en 55% van de jongvolwassenen ervaart dit regelmatig. De druk komt vanuit henzelf, maar ook vanuit anderen.
Eenzaamheid is een risicofactor voor mentale klachten. Van de jeugd voelt 9% zich vaak eenzaam, bij jongvolwassenen is 20% sterk eenzaam en bij volwassenen 13%. Daarnaast heeft 4% van de jeugd en jongvolwassenen suïcidegedachten gehad in het afgelopen jaar. 2% van de jongvolwassenen deed een poging tot zelfdoding. Onder volwassenen (18+) heeft 11% serieus nagedacht over suïcide.
Veerkracht is een nieuw speerpunt in beleid en sluit aan bij het concept Positieve Gezondheid. Veerkrachtige mensen vinden het minder moeilijk om zich door stressvolle gebeurtenissen heen te slaan en veren na een moeilijke periode meestal snel en gemakkelijk weer terug. Van de volwassen inwoners heeft 15% een lage veerkracht. Bij de jeugd is dit 20%.
Uit verdiepend onderzoek blijkt dat meiden vaker mentale problemen rapporteren dan jongens. Waaronder een slechtere relatie met ouders, eenzamer voelen, het hebben van suïcidale gevoelens, stress en prestatiedruk. In het algemeen zien we dat het mentaal welzijn bij jongeren sinds 2019 slechter wordt. Dit is sterker bij meiden dan bij jongens (zie verder op Verschillen tussen jongens en meiden).

Leefstijl
Een gezonde leefstijl is een belangrijke pijler binnen positieve gezondheid. Overgewicht en roken blijven grote risicofactoren voor ziekten. Overgewicht neemt toe met de leeftijd: 15% van de jongeren, 26% van de jongvolwassenen, 46% van de 18-65 jarigen en 58% van de 65-plussers

[1] https://gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl/mosaic/thema-s/bevolking
[2] https://www.vzinfo.nl/levensverwachting/regionaal/bij-geboorte#levensverwachting-ggd
[3] https://www.vzinfo.nl/levensverwachting/opleiding

heeft overgewicht. Het nicotinegebruik stijgt door de populariteit van vapes. Eén op de drie jongvolwassenen rookt of vapet. Bij de jeugd rookt 9% en 9% vapet minstens wekelijks.
Bij volwassenen daalt het percentage rokers: van 23% in 2012 naar 14% nu. Daarnaast drinkt slechts vier op de tien volwassenen (16+) niet of maximaal één glas alcohol per dag en voldoet hiermee aan de huidige richtlijn.
Ook bewegen en voeding zijn onderdeel van een gezonde leefstijl. Na een dip tijdens de coronaperiode, sporten en bewegen inwoners weer meer. Maar vaak nog niet genoeg. Ook voeding verdient aandacht: van de inwoners (18+) eet 44% dagelijks groente, 39% dagelijks fruit en 12% eet dagelijks vlees[4]. Duurzamer eten en de eiwittransitie blijven belangrijke aandachtspunten.
Bijna de helft van de seksueel actieve jeugd en jongvolwassenen gebruikt niet altijd een condoom. Daarnaast gebruikt 4% van de jongvolwassenen geen of een onbetrouwbare anticonceptiemethode.

Sociale veiligheid
In de Meerjarenstrategie 2024-2027 van de GGD staat 'Alle inwoners verdienen een gezond en veilig leven', en 'We monitoren sociale veiligheid'. Uit ons onderzoek blijkt dat ruim een derde van de jongvolwassenen te maken heeft gehad met mishandeling of ongewenste seksuele ervaringen. Onder vrouwen (16-25 jaar) is dit 32%, onder mannen 9%. Daarnaast neemt de acceptatie van LHBTIQA+ personen onder jongeren af. In 2019 vond 71% het normaal dat twee mannen of vrouwen op elkaar verliefd zijn; in 2023 is dit gedaald naar 46%. Het aantal jongeren dat het verkeerd vindt, is gestegen (2019: 6%, 2023: 20%). Jongens zijn minder tolerant dan meiden.

Leefomgeving
De leefomgeving kan de gezondheid positief beïnvloeden, als er ruimte is voor bewegen, ontspannen of ontmoeten. Geluid, hitte en luchtverontreiniging hebben een negatief effect op de gezondheid. Door klimaatverandering komen er meer zeer warme dagen. In Gelderland-Zuid kan 20% geen verkoeling vinden bij extreme hitte, wat vooral problematisch is voor kwetsbare groepen.

Kinderen
Kinderen groeien over het algemeen gezond op, maar kansenongelijkheid ontstaat al vroeg. Roken en stress tijdens de zwangerschap kunnen invloed hebben op de ontwikkeling van het kind. Financiële stress maakt gezond opgroeien moeilijker.
De vaccinatiegraad bij kinderen daalt. Door de invoering van informed consent is er geen compleet beeld meer van alle vaccinaties. In Gelderland-Zuid heeft 8% van alle 2-jarigen geen enkele vaccinatie uit het RijksVaccinatieProgramma (RVP) gehad, in Nederland is dit 6,7%. In onze regio zijn er grote verschillen tussen de gemeenten onderling, te zien op ons dashboard Vaccinatiegraad.

Vitaal ouder worden
Er is een daling in het aantal inwoners dat regie heeft over het eigen leven, wat leidt tot meer zorgconsumptie. Eenzaamheid en psychische problemen spelen een grote rol bij vitaal ouder worden. Een sterk sociaal netwerk maakt informele zorg en mantelzorg mogelijk.

Volksgezondheidstoekomstverkenning
Het RIVM beschrijft in de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV-2024) vijf grote opgaven voor 2050:

- Aandacht voor vergrijzing
- Gezondheidsverschillen verkleinen
- Investeren in fysieke en mentale gezondheid van jongeren
- Goede zorg leveren
- Gezonde leefomgeving.

Ook in Gelderland-Zuid zijn dit de opgaven voor de toekomst.

[4] https://gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl/mosaic/dashboard/leefstijl-2

2.2 Inspirerend Kader en Meerjarenstrategie GGD Gelderland-Zuid

2.2.1 Inspirerend Kader

Voorafgaand aan de meerjarenstrategie presenteren we het Inspirerend Kader van GGD Gelderland-Zuid, waarin de missie van de GGD is geconcretiseerd in beloften die we doen aan onze inwoners, medewerkers, gemeenten en samenwerkingspartners. In de meerjarenstrategie 2024-2027 beschrijven we op welke manier we de komende vier jaar vorm en inhoud en inhoud geven aan dit Inspirerend Kader.

Alle inwoners van Gelderland Zuid verdienen een gezond en veilig leven.
De GGD is er voor alle inwoners van Gelderland-Zuid, zonder uitzonderingen. Door onze inzet en deskundigheid, verkleinen we de gezondheidskloof. En vergroten we de kans op een gezond en veilig leven voor jong en oud. Mensen met een kwetsbaarheid krijgen onze extra aandacht. Hiermee bedoelen wij mensen die, om welke reden dan ook, het verst afstaan van een gezond en veilig leven. Zij hebben ons namelijk het hardst nodig.
Wij monitoren de gezondheid en sociale veiligheid van alle inwoners. Zo weten wij waar onze inzet het meest nodig is. En zo kunnen wij onze preventiemaatregelen richten op specifieke groepen inwoners. Met als doel dat iedereen kan meedoen en zo gezond en veilig mogelijk kan leven.

Onze belofte aan de inwoner
Wij zijn er voor alle (tijdelijke) inwoners van Gelderland-Zuid, ook voor jou. We ondersteunen je graag op een manier die bij jou en jouw situatie past. We vinden het belangrijk dat jij zo lang mogelijk zelf je eigen gezondheid en veiligheid bepaalt. We kijken ook naar de omgeving waarin je leeft. Deze proberen we zo in te richten dat gezond en veilig gedrag normaal en natuurlijk is.
Wij willen voor jou een herkenbaar en vertrouwd aanspreekpunt zijn. Ons hogere doel is om jou te ondersteunen zo lang mogelijk een gezond en veilig leven te leiden. Daar zetten wij ons maximaal voor in.

Onze belofte aan de medewerker
Wij vragen van jou om te werken vanuit jouw drijfveren, talenten en motivatie. Zodat je bijdraagt aan een gezonder en veiliger leven voor de inwoners van Gelderland-Zuid. Samen bouwen we aan een stimulerende en ondersteunende werkomgeving waarin je kunt groeien.
Wij bieden een werkplek waar je jezelf kunt ontwikkelen op het gebied van kennis, vaardigheden, houding en gedrag. Wij zijn duidelijk in wat we van jou verwachten en geven aan binnen welke kaders jij jouw werk kunt uitvoeren. Wij willen dat jij de regie op jouw eigen werk en werkgeluk kunt vergroten. Wij geven leiding vanuit vertrouwen. En staan voor een veilig werkklimaat waarin we het beste in elkaar naar boven halen.
Dat betekent dat we het geven en ontvangen van feedback aanmoedigen. Dit draagt bij aan jouw persoonlijke en professionele groei en het continu verbeteren van onze organisatie. Zo maken we samen een omgeving waarin iedereen zich gehoord en gewaardeerd voelt. En waarin je jezelf kunt zijn.

Onze belofte aan de gemeenten
Samen met jullie werken wij aan een sterke publieke gezondheid in Gelderland-Zuid. Wij ontwikkelen samen met de gemeenten de financiële en kwalitatieve kaders die ons in staat stellen om ons maximaal in te zetten voor gezonde en veilige inwoners.
Ons werk sluit altijd aan op gemeentelijk beleid. We pakken kansen en luisteren goed naar de behoeften van inwoners, gemeenten en samenwerkingspartners.
We zijn laagdrempelig en werken vanuit vertrouwen. We streven naar open en reflectieve dialogen, om samen tot opdrachten te komen die ertoe doen. Hierbij werken we informatiegestuurd en van daaruit geven we gevraagd en ongevraagd deskundige en betrouwbare adviezen. Om deze te kunnen geven, bouwen we expertise en specialisme op vanuit de laatste wetenschappelijke inzichten.
Ook in crisissituaties kunnen jullie op ons rekenen. We zijn flexibel en doelgericht, bewegen mee en anticiperen op de omgeving.

Onze belofte aan de samenwerkingspartners
Wij geloven dat we samen meer bereiken dan alleen. We beseffen dat gezondheid, preventie en veiligheid niet alleen thema's van de GGD zijn. Het zijn belangrijke thema's waar meer organisaties zich hard voor maken.
Ons belangrijkste doel is altijd de inwoner verder helpen. Daarom stellen we het belang van de inwoner boven het belang van organisaties. Je zult ons zien samenwerken in alle situaties waarbij dit van meerwaarde is voor onze inwoners.
Werk je met ons samen? Dan kun je verwachten dat wij werken vanuit een gezamenlijk doel en onze deskundigheid maximaal inzetten, om het voor onze inwoners gezonder en veiliger te maken.

2.2.2 Meerjarenstrategie 2024-2027

De geactualiseerde meerjarenstrategie 2024-2027 is in april 2024 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Met de meerjarenstrategie geeft de GGD inzicht in de focus, ambities, leidende principes en strategische thema's voor de periode 2024–2027.

Als professionele organisatie staan we voor geborgde kwaliteit en een doelmatige en doeltreffende organisatie. De bestuursopdracht om een ondernemende GGD te zijn, uit zich in oog hebben voor ontwikkelingen, innovatie en kansen. Hierbij is over de grenzen heen werken met andere organisaties belangrijk om daadwerkelijk (gezamenlijk) effect te kunnen bereiken. In onze praktijk geven we invulling aan onze kernwaarden kwaliteitsgerichtheid, ondernemingszin en omgevingsbewustzijn.

De GGD is als gemeentelijke gezondheidsdienst van de 14 gemeenten in Gelderland-Zuid het gezicht van de publieke gezondheid in onze regio. De publieke gezondheidszorg richt zich op het bevorderen van gezond en vitaal leven van haar inwoners, het verminderen van risico's, het bieden van ondersteuning en bescherming aan kwetsbare groepen. Deze taken sluiten aan bij de maatschappelijke opgave waar gemeenten voor staan. Uit de landelijke, regionale en lokale preventieakkoorden, het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is er veel aandacht voor het bevorderen van de volksgezondheid. Er is een steeds groter besef van het belang van preventie en een integrale aanpak voor een gezonde leefstijl en leefomgeving met aandacht voor onderliggende factoren, zoals armoede, werk en inkomen, en laaggeletterdheid. Ook staan vraagstukken rond zorg en sociale veiligheid steeds prominenter op de agenda. Hiervoor is een aanpak vereist met een andere benadering doordat veel oorzaken buiten het individuele domein en zorgdomein liggen.

Voor de uitvoering van de taken, werkt de GGD daarom vanuit twee leidende principes:
1. Aansluiting bij de gemeenten, waarbij gemeenten zowel opdrachtgever zijn als netwerkpartner. De GGD is de gezondheidsdienst van en voor gemeenten, waarbij lokale nabijheid een vereiste is.
2. Netwerkaanpak, waarbij verbinden van kennis en samenwerking met partners, op lokaal, regionaal en landelijk niveau, centraal staat. De netwerkaanpak kan leiden tot het samen organiseren van dienstverlening (netwerkorganisatie) om kwaliteit en integraliteit voor de inwoners te verhogen en/of dienstverlening te kunnen borgen.

De maatschappelijke opgave van gemeenten, de gezondheidssituatie van onze inwoners, de lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen en het takenpakket van de GGD vormen de uitgangspunten voor de meerjarenstrategie 2024-2027.

De strategische thema's waar de GGD in de periode 2024 - 2027 op inzet zijn:
1. Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering.
2. Adviseren over preventie en vormgeven groepsgerichte preventie.
3. Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van betere inwonerondersteuning.
4. Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein.

Ad. 1.
Dit strategisch thema is in de Programmabegroting GGD 2026 met name uitgewerkt in het programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA). Dit programma wordt beschreven in het onderdeel 'Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD'.

Ad. 2.
Dit strategisch thema is in de Programmabegroting GGD 2026 voornamelijk uitgewerkt in de paragrafen Gezond Leven (GL) en Jeugdgezondheidszorg (JGZ) in het onderdeel 'Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD'.

Ad. 3.
In de Programmabegroting GGD 2026 is dit strategisch thema met name uitgewerkt in de paragrafen Bijzondere Zorg (BZ) en Veilig Thuis (VT), te vinden in het onderdeel 'Uniforme taken die door de gemeenten vanwege beleidsmatige keuzes zijn belegd bij de GGD'

Ad. 4.
Dit strategisch thema is in de programmabegroting GGD 2026 uitgewerkt in paragrafen Algemene gezondheidszorg (AGZ) en Gezond Leven (GL), in het onderdeel 'Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD'.

2.2.3 Operationalisering en implementatie van de meerjarenstrategie: online magazine

De meerjarenstrategie geeft de ontwikkelrichting aan van de GGD voor de jaren 2024-2027. De operationalisering van de meerjarenstrategie zal worden bepaald door prioritering binnen de budgettaire mogelijkheden. Deze budgettaire mogelijkheden bepalen de mate waarin resultaten kunnen worden behaald.

Er is een online magazine beschikbaar over de meerjarenstrategie 2024-2027.
In dit magazine brengen we via verhalen van medewerkers in beeld hoe we – in de praktijk - werken aan de (leidende principes en de strategische thema's uit de) meerjarenstrategie. De komende jaren wordt het online magazine verder gevuld zodat we over vier jaar een beeld hebben van de ontwikkelingen en resultaten die we met elkaar hebben doorgemaakt en bereikt.

2.3 Relevante maatschappelijke ontwikkelingen

Relevante maatschappelijke ontwikkelingen

Landelijke bezuinigingen op het takenpakket van GGD Gelderland-Zuid
De aangekondigde bezuinigingen van het Ministerie van VWS zullen een grote impact hebben op de continuïteit van de GGD en op de dienstverlening aan inwoners. Dit betreft zowel de directe landelijke bezuinigingen (in totaal € 893.500 voor GGD Gelderland-Zuid) van het Kabinet Schoof op gelden die VWS verstrekt aan de GGD'en ten behoeve van het versterken van de infectieziektebestrijding, pandemische paraatheid, de informatie-infrastructuur en werkzaamheden op seksuele gezondheid, als de middelen die het Rijk via de gemeentelijke SPUK's (10% korting) inzet om effectieve preventieve aanpakken in de regio te stimuleren. Deze laatste landelijke bezuinigingen raken naast afdeling AGZ ook de afdelingen Gezond Leven en JGZ.
In deze begroting is voor 2026 het bedrag van € 893.500 verwerkt, maar de bezuinigingen lopen op over een aantal jaren; dit is verwerkt in de meerjarenbegroting. Door de bezuiniging van circa 9 ton zal de GGD minder activiteiten uitvoeren op de bovengenoemde inhoudelijke werkvelden. Concreet betekent dit dat hierdoor in totaal circa 8 fte. binnen de GGD verloren gaat en medewerkers (m.n. artsen en verpleegkundigen) hierdoor hun baan verliezen.

Deze landelijke bezuinigingen houden ook een risico in voor de GGD (en dus ook voor gemeenten). De landelijke bezuinigingen kunnen namelijk leiden tot (incidentele) frictiekosten, bv. WW-kosten, als werknemers werkloos worden. Dit kan tot gevolg hebben dat maatregelen niet tijdig tot bezuinigingen leiden en pas later geëffectueerd kunnen worden. Dit risico geldt ook voor de bezuinigingen binnen het uniforme GGD-takkenpakket door de gemeenten (zie hieronder).

Gemeentelijke bezuinigingen op het takenpakket van GGD Gelderland-Zuid
In 2026 stopt een uitkering van 3 miljard euro die het Kabinet jaarlijks aan gemeenten uitkeerde. Het financiële tekort dat hierdoor bij gemeenten ontstaat, dwingt gemeenten en ook hun GGD om strategische keuzes te maken en uitgaven kritisch te evalueren. Vandaar dat het Dagelijks Bestuur in deze begroting 2026 de keuze maakt dat er geen ruimte is voor uitzettingen. De GGD-begroting 2026 gaat uit van de nullijn, excl. de loon- en prijsindexatie. M.a.w. de loon- en prijsindexatie vormt de enige autonome uitzetting in deze conceptbegroting van de GGD voor 2026. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur in bijgaande begroting 2026 een aantal (structurele) kostenbesparingen / bezuinigingen doorgevoerd op de terreinen:

- Bundelen vaccinatiewerkzaamheden jeugd en volwassenen (€ 200.000).
- Forensische geneeskunde (€ 50.000).
- Jeugdgezondheidszorg, incl. aanbesteding digitaal kinddossier (€ 400.000).
- Informatievoorziening (€ 150.000).
- Opleidingsbudget (€ 50.000).

Door de financiële rekenregels m.b.t. de formatiebegroting Veilig Thuis is er in 2026 een incidentele meevaller van € 235.000 (excl. indexatie 2026).

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
Het Rijksvaccinatieprogramma blijft zich ontwikkelen met nieuwe vaccins, groeiende kennis en aandacht voor nieuwe infectieziekten. Er zullen in de komende jaren nieuwe vaccinaties aan het programma worden toegevoegd. Extra financiering wordt verstrekt voor de uitbreiding en monitoring van het programma via het gemeentefonds, terwijl het RIVM de kosten van de vaccinaties dekt. Vanaf 2024 wordt de vaccinatie tegen het rotavirus aangeboden aan alle pasgeborenen. En vanaf het najaar 2025 wordt de vaccinatie tegen het RS-virus aangeboden aan alle baby’s in het eerste levensjaar. De vaccinaties tegen meningokokken B zullen ook in de toekomst worden beoordeeld en er blijft aandacht voor andere vaccinaties. Voortschrijdende kennis maakt het mogelijk om tegen steeds meer ziekten te vaccineren. Zo kunnen infectieziekten en de gevolgen hiervan nog verder worden teruggedrongen.
Vanaf 2025 is het vaccinatieschema veranderd. Na advies van de Gezondheidsraad heeft de Staatssecretaris van VWS besloten om alle vaccinaties te behouden en een aantal vaccinatiemomenten te verschuiven, zodat kinderen nog beter beschermd zijn. Het implementeren van de wijzigingen gebeurt over een periode van 5 jaar, onder andere vanwege het verplaatsen van de difterie, tetanus, poliovaccinatie (DTP) van 9 jaar naar 14 jaar, het verplaatsen van de bof, mazelen en rodehond (BMR) van 9 jaar naar 3 jaar en het organiseren van inhaalcampagnes voor tussenliggende cohorten. Deze omvangrijke implementatie vereist veel inspanning van de JGZ. Per 2030 zal het nieuwe RVP-schema volledig in werking zijn getreden.

Uitbreiding GGD-takenpakket met JGZ 4- Rivierenland
Santé Partners stopt per 1 januari 2026 met JGZ 4- in zes gemeenten in de regio Rivierenland, te weten in Buren, Culemborg, Maasdriel, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel. Deze zes gemeenten hebben de GGD eind 2024 de opdracht gegeven voor het uitvoeren van een verkenning naar de uitbreiding van de dienstverlening JGZ 0-4 jaar voor de bovengenoemde zes gemeenten, incl. de financiële consequenties voor deze gemeenten. Voorjaar 2025 hebben de zes Rivierenlandse gemeenten, naar aanleiding van de verkenning, de opdracht gegeven voor de implementatie ten behoeve van een zo geruisloos mogelijke overdracht van de JGZ 4- van Santé Partners naar de GGD per 1 januari 2026.

Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV-2024)
In de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV-2024) beschrijft het RIVM vijf grote opgaven op weg naar 2050. Ook schetst de VTV-2024 een aantal mogelijke maatregelen om deze opgaven aan te pakken. De VTV-2024 maakt duidelijk dat Nederland nog niet goed is voorbereid op deze opgaven. De VTV laat ook zien dat de opgaven met elkaar samenhangen, en dus gezamenlijk moeten worden aangepakt. Kiezen voor een gezonde toekomst betekent dat beleid lange tijd wordt volgehouden. De komende jaren is daarom een standvastig gezondheidsbeleid nodig, met concrete doelen.
De vergrijzing is en blijft de belangrijkste maatschappelijke ontwikkeling voor de volksgezondheid. De grote gezondheidsverschillen in Nederland vormen de tweede opgave. Als derde hebben jongeren een steeds ongezondere leefstijl. Ook zullen jongeren steeds vaker problemen met hun mentale gezondheid hebben. Aangezien de jeugd de toekomst is, is het belangrijk te investeren in hun gezondheid. De vierde opgave is hoe goede zorg geleverd kan worden, ook bij een grotere vraag naar zorg en steeds grotere personeelstekorten. De vijfde opgave gaat over een gezonde inrichting van de leefomgeving, om beter voorbereid te zijn op de gevolgen van klimaatverandering. Hoogstwaarschijnlijk komen deze opgaven terug in de (komende) landelijke nota Gezondheidsbeleid 2024-2027.

Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
In september 2022 ondertekende het Kabinet met zorgverzekeraars, zorgpartijen en de VNG het Integraal Zorg Akkoord (IZA) om de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. In het IZA is onder andere vastgelegd dat gemeenten en zorgverzekeraars een regiobeeld en -plan opstellen.
Eind 2024 is de VNG uit het Integraal Zorgakkoord (IZA) gestapt. Redenen waren (1) de ongelijkwaardige positie van de VNG ten opzichte van VWS en de zorgverzekeraars en (2) de financiële positie van de gemeenten om mee te kunnen doen in het akkoord. Begin 2025 zijn de gemeenten weer teruggekeerd aan de onderhandelingstafel. De VNG heeft (in afstemming met GGD GHOR Nederland en Sociaal Werk Nederland) een ‘bod’ op tafel gelegd. Deze gaat uit van

1. een stevige basis van het sociaal domein, het publieke gezondheidsdomein en de sociale basis, als randvoorwaarde voor de doelen en ambities in de akkoorden.
2. de verschuiving van middelen van de zorg (2%) naar het gemeentelijk domein om een aantal basisfunctionaliteiten te kunnen garanderen.
3. versnelling door innovatie en opschaling van activiteiten met een aangetoond (maatschappelijk en financieel) rendement.

Gezien de toenemende druk op de Voorjaarsnota 2025 van het Kabinet, is het echter de vraag of en in welke mate de beoogde beweging van ‘zorg naar gezondheid en preventie’ zal worden ondersteund.

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is in februari 2023 ondertekend en omvat afspraken over hoe het preventief gezondheidsbeleid kan worden versterkt en duurzaam kan worden geborgd ten behoeve van een gezonde generatie in 2040. Gemeenschappelijke doelen in het GALA zijn onder andere het verminderen van gezondheidsachterstanden, het creëren van een gezonde fysieke leefomgeving, het versterken van de sociale basis en het bevorderen van een gezonde leefstijl. Het GALA benadrukt de rol van GGD als kennispartner en coördinator van regionale samenwerking. Ten aanzien van GALA ondersteunt GGD Gelderland-Zuid de gemeenten veelvuldig op het terrein van de 5 ketenaanpakken, te weten op het terrein van 1. Overgewicht jeugd, 2. Overgewicht volwassenen, 3. Valpreventie, 4. Kansrijke Start en 5. Welzijn op recept. De gezondheidsmakelaars van de GGD zijn in nauw contact met de verschillende gemeentelijke beleidsambtenaren over een invulling hiervan en eventuele GGD-ondersteuning hierbij.

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming
In opdracht van de VNG, de Ministeries van J&V en VWS is in 2021 een toekomstscenario voor een nieuwe inrichting voor de Nederlandse jeugd en gezinsbescherming ontwikkeld. Het plan is dat over vijf tot tien jaar: a) het Lokaal Team hulp verleent aan kind en gezin, b) functies van de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming zijn samengebracht in een Regionaal Veiligheidsteam, en c) dat er één vaste vertrouwde professional is die de gezinnen helpt. Het scenario betekent een grote innovatie en verandering in de jeugdbeschermingsketen, waarbij wordt overgestapt naar een gezinsgerichte benadering en een teammodel tussen organisaties.
Een belangrijk onderdeel van het Toekomstscenario is de inrichting van Regionale Veiligheidsteams (RVT's). De ontwikkelrichting is dat de meeste functionaliteiten van de Veilig Thuis-organisaties en de gecertificeerde instellingen opgaan in het Regionaal Veiligheidsteam, evenals een aantal jeugdbeschermingstaken van de Raad voor de Kinderbescherming. Het is de bedoeling dat het Regionaal Veiligheidsteam zich richt op onveiligheid van zowel kinderen als volwassenen ('0 tot 100'). Gezien de aard van dit takenpakket valt de keuze van het Rijk (de Ministeries J&V en VWS) en de VNG op een publiekrechtelijke organisatie, waarbij zeer nauwe samenwerking met de lokale teams en met organisaties in het zorg- en veiligheidsdomein een belangrijke voorwaarde is.
Uitgangspunt is verder dat er 25 RVT's georganiseerd worden in Nederland op de schaal van de Veiligheids- en GGD-regio's. Verder is het idee dat de aansturing verloopt door gemeenten, waarmee de RVT's passen in het decentraal georganiseerde sociale domein.
In Gelderland wordt ervaring opgedaan met het werken volgens het toekomstscenario in twee proeftuinen in Nijmegen Dukenburg en Zaltbommel, waarbij Veilig Thuis ook betrokken is.

Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028
De Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 heeft als doel om knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken. Daarnaast heeft de agenda tot doel om het jeugdzorgstelsel financieel houdbaar te maken voor de toekomst.
De Hervormingsagenda Jeugd bevat een groot pakket afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Er zal structureel worden geïnvesteerd in de landelijke kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp. Ook komt er een aanpassing van de Jeugdwet, waardoor duidelijker wordt waarvoor kinderen en ouders hulp kunnen krijgen. Gemeenten worden verplicht bepaalde specialistische zorg regionaal in te kopen om beschikbaarheid en continuïteit van zorg beter te organiseren. Daarnaast zullen wijkteams worden versterkt en moet betere samenwerking met bijvoorbeeld het onderwijs ervoor zorgen dat kinderen en jongeren meer met collectieve voorzieningen worden ondersteund en dat uithuisplaatsingen zoveel mogelijk worden voorkomen.

Kansrijke Start
Kansrijke Start is een landelijk actieprogramma, waarin gemeenten en het Rijk samen met medewerkers van wijkteams, welzijnswerk, volwassen-ggz, geboortezorg en GGD'en werken aan een kansrijke start voor zoveel mogelijk kinderen. Kansrijke Start doet een beroep op gemeenten en alle professionals in het sociale en medische domein om het belang van de eerste 1000 dagen uit te dragen en er actief op in te zetten.
Inmiddels werken alle gemeenten in de regio Gelderland-Zuid - samen met de GGD en andere partners uit het medische en sociale domein - aan een Kansrijke Start. Kansrijke Start maakt onderdeel uit van het GALA (zie boven). Binnen Kansrijke Start kunnen verschillende interventies worden ingezet om (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie te helpen. Interventies, zoals Voorzorg, Nu Niet Zwanger, Rookvrije Start, Prenataal Huisbezoek, groepsconsulten met zwangeren, oudercafé's etc.

Nieuwkomers
Door de inval van Rusland in Oekraïne kwam een grote vluchtelingenstroom op gang. Daarnaast steeg ook het aantal asielzoekers. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de opvang van de (Oekraïense) vluchtelingen. De GGD verzorgt de publieke gezondheidszorg voor de vluchtelingen en asielzoekers.

3

Programma GGD

3 Programma GGD

3.1 Overzicht programma

UNIFORM

Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD

- Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)
- Algemene Gezondheidszorg
- Gezond Leven
- Jeugdgezondheidszorg

Uniforme taken die door de gemeenten vanwege beleidsmatige keuzes zijn belegd bij de GGD

- Algemene Gezondheidszorg
- Bijzondere Zorg
- Veilig Thuis

FACULTATIEF

Werkveldspecifieke opdrachten (Facultatief)

- Algemene Gezondheidszorg
- Bijzondere Zorg
- Gezond Leven
- Jeugdgezondheidszorg
- Veilig Thuis

BEDRIJFSVOERING

Bedrijfsvoering

- Arbo
- Communicatie
- Informatiemanagement
- Kwaliteit
- Juridische Zaken
- Bedrijfsvoering

Vier pijlers van betrouwbare publieke gezondheid

De minister van VWS heeft in 2014 verschillende pijlers van de GGD benoemd voor een robuuste vormgeving van de publieke gezondheid. Deze vier taken acht de minister "voor het fundament van de publieke gezondheid van zo essentieel belang, dat zij op een uniforme wijze moeten worden geborgd. Ze vragen een gespecialiseerde deskundigheid met een hoge mate van continuïteit en duidelijke aanspreekpunten (zowel voor de lokale als de landelijke overheid). Deze taken dienen daarom bij de GGD'en te worden belegd en vormen de vier pijlers van iedere GGD. Rijk en gemeenten moeten, vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid, de kwaliteit van deze pijlers gezamenlijk verankeren". De vier pijlers zijn in de brief van de minister in onderstaande figuur verbeeld.

Deze vier pijlers komen in de begroting van de GGD terug bij de uniforme taken (professioneel geborgde uitvoering van wettelijke taken), maar kennen ook een facultatieve component die per gemeente (of groep van gemeenten) wordt afgenomen.

3.2 Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD

3.2.1 Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA)

Wat houdt het in?

Binnen het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) verzamelen, bestuderen en vergelijken wij gegevens over de gezondheid en veiligheid van inwoners uit Gelderland-Zuid. We analyseren ook de factoren die hiermee kunnen samenhangen.
Het programma OIA wordt ingezet om data uit o.a. registratiesystemen, gezondheidsmonitoren en/of openbare data beschikbaar te maken, te verwerken tot informatie en verder te verdiepen. Hiermee maken we inzichtelijk wat we vanuit de GGD voor welke groepen inwoners doen. Door samen met inhoudsdeskundigen de cijfers te duiden, versterken we onze advisering en uitvoering binnen de gezondheidspreventie.

In onze rol als proactieve kennispartner geeft informatiegestuurd werken de GGD beter inzicht in samenhangende gezondheidsgegevens. Bij inwoners in een kwetsbare situatie stapelen de gezondheidsproblemen zich vaak op. Informatiegestuurd werken biedt mogelijkheden om te begrijpen wie wel of niet bepaalde ondersteuning/zorg van de GGD nodig heeft en helpt de aandacht op de juiste groepen te richten. Dit helpt de gezondheidsmakelaars bij het adviseren van gemeenten en het organiseren van preventie in het sociale domein. Het ondersteunt de gemeenten bij het maken van keuzes in het lokale (preventieve) gezond- en veiligheidsbeleid. Ook gemeenten zijn bezig met data- en informatiegestuurd werken.

Voor onder andere gemeenten levert de GGD voor veel gezondheidsthema's cijfers uit de gezondheidsmonitors. Deze informatie wordt vanuit OIA verder geanalyseerd en verrijkt met andere data. Hiervoor worden open data verwerkt, maar ook kunnen registratiedata vanuit de Jeugdgezondheidszorg, Bijzondere Zorg, Veilig Thuis, of data van gemeenten ontsloten worden. Door vanuit de inhoudsdeskundigen samen met gemeenten en/of samenwerkingspartners op te trekken, kunnen we thematisch relevante data combineren. Denk bijvoorbeeld aan gegevens over de gezondheid/eenzaamheid van ouderen koppelen aan kenmerken van een wijk en aan de inzet van een casemanager dementie. Of door verwijzingen vanuit onze jeugdartsen te koppelen aan inzichten van jeugdhulpverlening en jeugdzorg en aan inkoopgegevens van de gemeente. Vanuit de GGD willen we met cijfers uit deze werkvelden aansluiten op de inzichten vanuit de gemeente(n) om kwetsbare groepen eerder in beeld te krijgen.
Samenhang tussen verschillende factoren kunnen we ook op regionaal niveau met behulp van geavanceerde analysetechnieken bestuderen. Zo kunnen we bijvoorbeeld de relaties tussen gebiedstype/huishoudenstype en resultaten uit de gezondheidsmonitoren bestuderen, zoals we eerder een analyse hebben uitgewerkt gericht op kwetsbare gezinstypen en gericht op inwoners die aangeven moeite met rondkomen te ervaren.

Om data goed te kunnen benutten hebben we een goed ingerichte, veilige en overzichtelijke data infrastructuur nodig. Met dataspecialisten en gerichte datatooling zetten we bestaande data om naar relevante inzichten (rapportages en dashboards). Deze zijn ondersteunend aan de ontwikkeling, uitvoering en monitoring van het gezondheids- en veiligheidsbeleid. De GGD en gemeenten krijgen hiermee structurele inzichten. Deze kunnen naar wens verder worden toegepast en verdiept.
Met in achtneming van wetgeving gebruiken we data om de gezondheidssituatie van inwoners in Gelderland-Zuid steeds gedetailleerder voor iedereen in beeld te brengen op de website https://gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Het programma Onderzoek, informatie en Advies geeft de eerste pijler vorm uit de meerjarenstrategie 2024-2027: *'Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering'*. Dit is een toekomstbestendige, wendbare manier van werken. Dashboards geven informatie, overzicht en sturingsmogelijkheden en kunnen beleidsbeslissingen ondersteunen.
In toenemende mate wordt binnen de verschillende werkvelden van de GGD gewerkt op basis van actuele informatie en onderzoek. Onze informatiegestuurde aanpak wordt op deze manier gezien als ondersteuning van het uitvoerende werk door professionals en stimuleert integraliteit.
Het dient als basis voor de uitvoering van vraagstukken rondom (groepsgerichte) preventie (strategisch thema 2), de verbinding tussen de domeinen zorg en veiligheid (strategisch thema 3) en gezondheidsbescherming in het sociale en fysieke domein (strategisch thema 4). Informatiegestuurd werken helpt ons om een speerpunt als 'verkleinen van de kansenongelijkheid op gezondheid' te monitoren en om handelingsperspectieven te signaleren om vanuit ons netwerk verbeteracties/interventies in te zetten. Hetzelfde geldt voor het verbinden van de domeinen 'Zorg en Veiligheid'. Juist door de verschillen en overeenkomsten inzichtelijk te maken, kunnen we betere keuzes maken. Met als uitkomst dat we kwetsbare doelgroepen beter in beeld krijgen, zorg en advisering op maat te kunnen leveren en efficiënt het werk kunnen organiseren.

Ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen, zoals het Integraal Zorg- en WelzijnsAkkoord (IZWA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Nationaal Preventieakkoord tonen aan dat de GGD een belangrijke rol heeft als proactieve kennispartner. Om deze rol goed te kunnen vervullen, is informatiegestuurd werken essentieel waarmee we beter inzicht in samenhangende regionale en lokale gezondheidsgegevens kunnen realiseren.

Naast een betrouwbare en gestructureerde dataverzameling wordt het toegangsniveau en de presentatievorm van data steeds belangrijker. We werken toe naar een single point of truth, en digitoegankelijke informatie. Iedere werknemer, bestuurder, ambtenaar en burger zou de mogelijkheid moeten hebben om (afhankelijk van het autorisatieniveau) gebruik te maken van actuele data. Buiten de GGD biedt dit de mogelijkheid om op gedetailleerd niveau informatie in te winnen. Binnen de GGD zorgt het voor 'spiegelinformatie' t.b.v. eenduidige registratie en registratiekwaliteit en kan het de bewustwording van het nut van data en de data-volwassenheid van de organisatie laten groeien.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Meer verdieping brengen aan inzichten over publieke gezondheid.	In afstemming met lijnafdelingen en hun samenwerkingspartners inzichten realiseren om een thema of (kwetsbare) doelgroep beter in beeld te krijgen op de website HTTPS//Gezondheid in cijfers - GGD Gelderland-Zuid.	Geanalyseerde en gepubliceerde resultaten van de Kindermonitor. Verdiepende statistische analyses t.b.v. inzichten op wijk/gemeente of doelgroepniveau vanuit de Volwassen- en Ouderenmonitor.
	Rapportages op afdelingsniveau (door)ontwikkelen t.b.v. onderbouwing/evaluatie beleid. Uitbreiding van beschikbare informatie, optimaliseren datakwaliteit en vaststellen definities.	Rapportages ten behoeve van kennisontwikkeling voor de GGD-taakvelden, samenwerkende partijen en gemeenten.
Toewerken naar een meer informatiegestuurde GGD	Een structurele en veilige data-infrastructuur continu optimaliseren.	Verbetering van infrastructuur en gegevensmanagement, zodat data t.b.v. onderbouwing beleid en voor verdiepend onderzoek beschikbaar is.
	Door de GGD verzamelde en geanalyseerde data leveranciersonafhankelijk en veilig beschikbaar stellen aan gemeenten en ketenpartners.	Optimalisatie van bestaande infrastructuur, waaronder toepassing AI binnen BI processen (op basis van verkenning in 2025).
	Groei in datavaardigheid: Dashboards maken deel uit van leer- en verbetercyclus van de lijnafdelingen.	Binnen de lijnafdelingen geborgde producten, die worden geraadpleegd voor accurate cijfers en voor verbeteringen in de datakwaliteit.
	Informatiegestuurd adviseren voor effectieve en efficiënte gezondheidsbevordering en preventie.	Toegepaste inzichten uit de dashboards in de advisering binnen gezondheidsbevordering en preventie.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Onderzoek, Informatie en Advies	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten	634	683	711	711	711	711
Baten	-644	-683	-711	-711	-711	-711
Resultaat na belasting	**-10**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.2 Algemene Gezondheidszorg (AGZ)

3.2.2.1 Gezondheidsbescherming

Wat houdt het in?

Gezondheidsbescherming richt zich op het beschermen van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Zuid tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's. Doel is onder andere om te voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving stelt aan gemeenten (Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en subsidieregeling publieke gezondheidszorg). Gezondheidsbescherming is één van de pijlers van de publieke gezondheidszorg.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein is één van de vier strategische thema's in de Meerjarenstrategie 2024-2027. Gezondheidsbeschermende maatregelen, zoals vaccineren en het voorkomen van infecties door preventie, zijn van groot belang voor de volksgezondheid.
Gezondheidsbescherming is één van de belangrijkste wettelijk verplichte taken in de Wet publieke gezondheid. Belangrijke aandachtspunten in dit kader zijn:

- Integrale advisering gezonde leefomgeving: hierdoor levert de GGD een betrouwbare bijdrage aan een veilige en gezonde leefomgeving.
- Infectiepreventie en bestrijding antibiotica-resistentie: aandacht voor kwetsbare groepen en het voorkomen dat één van de grootste bedreigingen binnen de gezondheidszorg in Nederland onbeheersbaar wordt.
- Integrale organisatie seksuele gezondheidszorg: hierbij focust de GGD nog meer op preventie en sluit zo goed als mogelijk aan bij de behoefte van de inwoners.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen betreffen:

- Aanhoudende dreiging en onvoorspelbaarheid van infectieziekten, opkomende zoönosen en gevaar van infecties door bacteriën die (multi)resistent zijn tegen antibiotica.
- Pandemische paraatheid, inclusief extra inzet infectieziektebestrijding mede op het terrein van testen, vaccineren, bron- en contractonderzoek, etc.
  De hoogte van de medefinanciering vanuit VWS met betrekking tot de pandemische paraatheid is nog onzeker; waarschijnlijk wordt in april 2025 een besluit genomen door de Minister van VWS.
- Toenemende aandacht voor het onderwerp seksueel grensoverschrijdend gedrag in de samenleving; de netwerkaanpak seksueel geweld blijft hierop aansluiten.

- Korting van 10% op de landelijke financiering voor Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG) en PrEP vanuit het Rijk. In 2025 wordt er al voorgesorteerd op deze bezuiniging.
- Blijvende toename van vragen (door meer bewustwording) van burgers, gemeenten en instellingen op het gebied van milieuthema's, zoals luchtkwaliteit, geluidshinder en geurhinder. Daarnaast wordt er ook meer informatie en adviezen gevraagd op het gebied van de grote maatschappelijke opgaven vanuit klimaatadaptatie, de energietransitie en de woningbouwopgave.
- Het bundelen van vaccinatiewerkzaamheden voor jeugd en volwassenen.
- Er is nog geen toezegging en besluit genomen op het voortzetten van de coronavaccinatie en financiering vanuit VWS voor 2026.
- Naar verwachting zullen de reizen naar landen buiten Europa toenemen, waardoor de advisering voor vaccinaties complexer kan gaan worden.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Gezondheidsbescherming van inwoners tegen infectieziekte in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's (Wpg).	Voorkomen en bestrijden van infectieziekten en TBC, vroegtijdig signaleren hiervan en adequaat voorbereid zijn op uitbraken.	• Surveillance. • Monitoring RVP-vaccinatiegraad Gelderland-Zuid. • Verwerking van meldingen conform Wpg. • Beleidsadvisering. • Preventie. • Bron- en contactopsporing / screening. • Epidemiologisch onderzoek. • Netwerksamenwerking. • Vangnet. • Uitbraakmanagement. • Onderzoek. • Behandeling en begeleiding. • Extra taken in het kader van de pandemische paraatheid (voorbereid zijn op grootschalig testen, vaccineren, bron- en contactonderzoek, etc.) die door de Minister van VWS bij de GGD zijn of kunnen worden belegd. • Het bundelen en slimmer organiseren van vaccinatiewerkzaamheden voor jeugd en volwassenen. • Verdere implementatie van landelijke traject Elektronisch Voorschrijven (EVS), voor zowel TBC, IZB, reizigers als SG.
	Preventie en bestrijding van niet te behandelen infecties veroorzaakt door resistente bacteriën (Antibiotica Resistentie - ABR).	• Adviesfunctie voor de uitvoering van de aanpak ABR met de ketenpartners Gelderland-Zuid. • Deelname aan het Gelders Antibiotica & Infectiepreventie Netwerk (GAIN). • Deelname aan projecten en onderzoeken.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**

	Technische hygiënezorg bij risico-instellingen en evenementen (Wpg) en toezicht en vergunningverlening bij tattoo- en piercing-shops (Warenwet).	• Inspecties bij risicovolle situaties en instellingen waar meer risico's op infecties te verwachten zijn zoals:
		  ○ Grote evenementen.
		  ○ Seksinrichtingen.
		  ○ Opvangvoorzieningen.
		• Toezicht en vergunningverlening bij tattoo- en piercingshops.

	Integrale seksuele gezondheidszorg (Wpg).	• Implementatie van EPD voor seksuele gezondheidszorg (het betreft hier een landelijke ontwikkeling / systeem).
		• Uitgevoerde Wpg-taken seksuele gezondheidszorg (in samenhang georganiseerd met aanvullende seksuele gezondheidszorg Gelderland-Zuid):
		  ○ Netwerksamenwerking en deskundigheidsbevordering seksuele gezondheid in de keten.
		  ○ Preventie-activiteiten met betrekking tot onder andere:
		  - Voorlichting aan kwetsbare groepen (preventie van soa, seksueel geweld en ongewenste zwangerschap).
		  - Bevorderen van seksuele vorming.
		  - Nu Niet Zwanger: bespreekbaar maken van kinderwens, seksualiteit en anticonceptie ter voorkoming van onbedoelde zwangerschap (onderdeel van het landelijke programma Kansrijke Start).

	Voorkomen of beperken van gezondheidsschade ten gevolge van bloot-stelling aan ongunstige milieufactoren (MMK, Wpg).	• Advisering over de (negatieve) invloeden van milieufactoren op de gezondheid van inwoners. Te denken valt aan adviezen over houtstook, geuroverlast en koolmonoxide. • Voorlichting aan gemeenten, instellingen en inwoners. • (Oriënterend) onderzoek naar blootstelling aan milieufactoren en gezondheidsproblemen. • Signalering van ongewenste ontwikkelingen. • Verwerking van meldingen, vragen en klachten. • Preventie.

3.2.2.2 Toezicht Kinderopvang

Wat houdt het in?

Toezicht Kinderopvang richt zich op het ondersteunen van gemeenten en het Rijk bij het borgen van de kwaliteit van de kinderopvang.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Toezicht kinderopvang draagt bij aan veilige en kwalitatieve opvang voor alle kinderen in de regio Gelderland-Zuid. Dit sluit aan bij het strategische thema 'Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein'.

Ontwikkelingen

De Tweede Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel om de kwaliteit van gastouderopvang beter te waarborgen. Als ook de Eerste Kamer instemt, gaan de nieuwe kwaliteitseisen naar verwachting per 1 juli 2026 gelden. De wetswijziging leidt tot extra activiteiten (en meerkosten) voor toezicht en handhaving op de gastouderopvang. Het is de bedoeling dat de duur van een inspectie bij een voorziening voor gastouderopvang en bij een gastouderbureau structureel wordt uitgebreid. Daarnaast zal er waarschijnlijk ook ondersteuning plaatsvinden van gemeenten en GGD'en bij de implementatie van de nieuwe regels.

Daarnaast ligt er een wetsvoorstel m.b.t. een wijziging van de Wet kinderopvang in verband met het invoeren van een meldplicht van ernstige incidenten binnen de kinderopvang. Het wetsvoorstel regelt dat de kinderopvangorganisaties en gastouders een ernstig incident waar een kind bij betrokken is, zo snel mogelijk melden aan de toezichthouder (= de GGD). De verwachting is dat deze wet in werking zal treden per 1 januari 2026. Op dit moment is het nog onduidelijk op welke manier deze taakuitbreiding wordt vormgegeven en wat dit betekent voor de begroting.

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is voornemens om toezicht op de proceskwaliteit en kwaliteitszorg van voorschoolse educatie in 2027 over te dragen van de Onderwijsinspectie naar de gemeenten/GGD'en. Nu is dit toezicht nog signaalgestuurd; straks moet het structureel toezicht worden. Als deze ontwikkeling doorzet, dan betekent dit dat de GGD zich in 2026 moet voorbereiden op deze overname.

Toezicht kinderopvang heeft een registratie- en archiveringssysteem nodig. Momenteel doet het team Kinderopvang onderzoek naar een passend registratiesysteem.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie/ Resultaat 2026**
Bijdragen aan veilige en kwalitatieve kinderopvang.	Toezicht houden op kwaliteit kinderopvang (Wet kinderopvang en Wet IKK).	• Inspectie bij 100% van alle locaties voor kinderopvang. • Inspectie bij 50% van alle gastouderlocaties.

3.2.2.3 Publieke gezondheid bij crises en rampen

Wat houdt het in?

De publieke gezondheidszorg bij crises en rampen richt zich op het borgen van de inzetcapaciteit van de GGD bij calamiteiten en crises, zodat wordt voldaan aan de eisen die zowel de Wet publieke gezondheid als de Wet veiligheidsregio's stelt. Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises is benoemd als één van de vier pijlers van de GGD. Dit product is ondergebracht bij AGZ, desalniettemin blijft de inzet hiervan GGD-breed.
Psychosociale hulp bij ingrijpende gebeurtenissen (PSHi) is als apart facultatief product opgenomen in de begroting van de GGD. De regie voor de PSHi is altijd een verantwoordelijkheid van gemeenten. Indien gemeenten GGD-inzet vragen voor PSHi wordt dit gezien als facultatieve taak en vindt verrekening op factuurbasis plaats (zie facultatieve producten).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Een van de belangrijkste GGD-rollen betreft die van crisisorganisatie. Met het sub programma Publieke gezondheid bij crisis en rampen, wordt deze rol ingevuld en wordt voldaan aan de wettelijke eisen op dit gebied. Het biedt het kader voor alle GGD-medewerkers om zich voor te bereiden op hun rol in een crisissituatie of ramp. Daarbij geven we extra aandacht aan kwetsbare groepen ten tijde van een crisis, ramp of ingrijpende gebeurtenis.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen zijn:
- subsidiekaders van NZa/AZO voor OTO-middelen 2026;

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Borgen publieke gezondheid bij crisis en rampen (Wpg in relatie tot Wvr).	(Kunnen) uitvoeren van GGD-taken IZB, MMK, GZO en PSH in opgeschaalde situaties.	• Actueel GGD-integraal crisisplan met daarin opgenomen de aandachtspunten m.b.t. een langlopende crisis. • Oefenen, trainen en opleiden conform deze plannen. • Voorzien in piketfuncties publieke gezondheid voor VRGZ-/GHOR-crisis-organisatie. • Borgen inzet GAGS voor de GHOR.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	4.496	6.023	5.974	5.777	5.579	5.382
Baten	-4.533	-6.023	-5.974	-5.777	-5.579	-5.382
Resultaat na belasting	**-37**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.3 Gezond Leven: Gezonde wijk/gemeente en Gezonde School

Wat houdt het in?

Gezondheidsbevordering
Het productenboek Gezondheidsbevordering beschrijft de basistaken die worden uitgevoerd door de gezondheidsmakelaars School en Jeugd en de gezondheidsmakelaars Volwassenen.
De uren uit het basispakket van de uniforme begroting worden door gezondheidsmakelaars volwassenen en school/jeugd o.a. gebruikt voor het op peil houden van de minimale preventie-en kennisinfrastructuur. Deze infrastructuur vormt het fundament van het gemeentelijk gezondheidsbeleid. Gezondheidsmakelaars voeren in dit kader de volgende taken/werkzaamheden uit:

- Adviseren over gezondheidsbeleid gemeenten en scholen o.a. aangaande de invulling van het IZA en GALA.
- Netwerk onderhouden in gemeente/wijk/school met sport-, zorg- en welzijnspartners
    - (mede zorgdragen voor versterken sociale basis).
- Dragen zorg voor vertaling van gezondheidsdata naar gemeenten en scholen en de evaluatie op effectiviteit van interventies en aanpakken.
- Borging van kennis over gezondheidsbevordering en specifieke thema's.
- Uitvoeren/coördineren van 1 lokaal project.

Gemeenten hebben goede ervaringen met gezondheidsmakelaars van de GGD om daadwerkelijk in samenwerking met bewoners en professionals concreet, effectief en efficiënt aan de slag te gaan met gezondheidsbevordering en preventie in de wijk en/of gemeente.
Omdat de vragen en vraagstukken in iedere gemeente/wijk anders zijn, zal ook de inhoudelijke inzet van de lokale gezondheidsmakelaars op maat zijn. Daarom gaan wij ieder jaar met de gemeente in gesprek om samen de focus van onze lokale en regionale inzet te bepalen. Deze inzet is gericht op lokaal maatwerk, aansluitend bij lokale netwerken en gericht op het realiseren van een gezonde(re) leefomgeving. Daar waar dat de effectiviteit en/of efficiency ten goede komt, wordt gezocht naar mogelijkheden om regionaal tot synergie te komen.

Gezonde Kennis
Team Gezonde Kennis is verantwoordelijk voor de epidemiologische taak, zoals beschreven in de Wet publieke gezondheid (art. 2). Zij verwerven, op epidemiologische analyse gebaseerd, inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking in Gelderland-Zuid. Zij signaleren trends/ontwikkelingen in kansen en bedreigingen voor de gezondheid van onze inwoners en voeren periodiek GGD-gezondheidsmonitors uit. Deze onderzoeksgegevens geven een beeld van de (ontwikkeling van) gezondheid van de inwoners in ons werkgebied. Het vormt de basis van preventieve acties, beleidsadvisering en gezondheidsbevordering. Het team Gezonde Kennis werkt nauw samen met gezondheidsmakelaars (zie boven) en draagt bij aan het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) van de GGD. De monitors worden in samenwerking met het RIVM, het CBS en andere GGD 'en uitgevoerd.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Vanuit de Wet Publieke Gezondheid (Wpg) heeft de GGD de wettelijke verplichting tot het beschermen, bewaken en bevorderen van gezondheid. Zoals in de meerjarenstrategie staat beschreven, heeft de GGD meerdere taken en rollen welke samenkomen in wijk, buurten, dorpskernen, gemeenten of regionaal. Dit product sluit naadloos aan op de meerjarenstrategie, waarbij zorg en ondersteuning dicht bij de burger worden georganiseerd. Hierbij gaat extra aandacht naar kwetsbare groepen.

Gezond Leven werkt volgens de leidende principes uit de meerjarenstrategie: Gezond Leven sluit aan bij (behoeften en vragen vanuit) gemeenten en werkt nauw samen met netwerkpartners (netwerkaanpak). Daarnaast vult Gezond Leven grotendeels het strategisch thema 'Adviseren over

preventie en vormgeven van collectieve preventie' in. Daartoe heeft de afdeling Gezond Leven een belangrijke rol in het GGD brede programma "Samen impact maken voor gezonde inwoners". Dit programma heeft tot doel alle bij preventie betrokken GGD-medewerkers domein overstijgend te laten samenwerken om zo meer impact te hebben op de gezondheid van inwoners.
Om preventie zo te organiseren dat het daadwerkelijk effect heeft, werkt de GGD aan een preventieve infrastructuur. Hieronder verstaan we de structuur waarin partijen in een regio, gemeente of wijk samenwerken aan het voorkomen van gezondheidsproblemen en waar iedereen een bijdrage levert om dit op te lossen.

Ontwikkelingen

Gezond en Actief Leven Akkoord
Met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) bouwen gemeenten, GGD'en, zorgverzekeraars en het Ministerie van VWS aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. Dit door schotten te doorbreken en domein overstijgend te werken vanuit samenhang, om zo bij te dragen aan de beweging naar 'de voorkant' waarin een gezonde samenleving centraal staat. De gezondheidsmakelaars ondersteunen gemeenten bij deze ontwikkelingen.

Integraal Zorg- en WelzijnsAkkoord
De opvolger van het Integraal Zorg Akkoord (IZA), het Integraal Zorg- en WelzijnsAkkoord (IZWA) beoogt de samenwerking tussen het sociaal en het medisch domein verder te versterken om zodoende zorg te voorkomen. Daarbij wordt ingezet op preventie en demedicalisering. Hiertoe zijn inmiddels regiobeelden en -plannen en regionale samenwerkingsafspraken gemaakt op basis van de bestaande werkstructuur tussen zorgverzekeraars en gemeenten. De GGD zet zich in om een positieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming en uitvoering van deze verschillende regiobeelden en -plannen en regionale samenwerkingsafspraken.
De precieze financiële en inhoudelijk afspraken uit het IZWA zijn op dit moment onbekend. Meer duidelijkheid wordt verwacht in april 2025. De verwachting is dat IZWA zal voorzien in het beschikbaar houden/komen van middelen voor gemeenten om de ingezette beweging van zorg naar gezondheid en welzijn te ondersteunen. Zodat de verdere implementatie kan plaatsvinden van de 5 ketenaanpakken (Gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) volwassenen, Kind naar Gezond Gewicht, Valpreventie ouderen, Welzijn op recept en Kansrijke start) en dat er aanvullende inzet komt op thema's als mentale gezondheid, stoppen met roken/vapen en gezond ouder worden.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Het bevorderen van de gezondheid van inwoners van het werkgebied door het versterken van een preventieve infrastructuur in gemeenten en de regio (Wpg).	De aanpak en het beleid van volksgezondheidsproblemen wordt versterkt.	Per gemeente: (uitvoering en evaluatie van) een uitvoeringsplan op maat op basis van de lokale en regionale prioritering. Per gemeente: een verantwoordingsverslag ter evaluatie, waarin wordt beschreven welke resultaten in het uitvoeringsplan zijn behaald en op welke punten gezondheidsaanpakken zijn versterkt.
Het verkrijgen van gegevens en inzichten in de gezondheid van de inwoners van 0-100 jaar per gemeente en per wijk/dorp/school	Het krijgen van inzicht in de gezondheid van kinderen, jongvolwassenen en 18+.	Dataverzameling van de kindermonitor in 2026. Analyse, rapportage over en presentatie van de resultaten van de monitor.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
(Wpg).		

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Gezond Leven	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	1.989	2.124	2.212	2.212	2.212	2.212
Baten	-2.043	-2.124	-2.212	-2.212	-2.212	-2.212
Resultaat na belasting	**-54**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.4 Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

- JGZ voor -9 mnd-18 jaar
- JGZ voor 4-18 jaar

Wat houdt het in?

Met de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) levert de GGD een bijdrage aan het lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien van de jeugd. De JGZ zet in op een gezonde, kansrijke start en ontwikkeling voor de jeugd van Gelderland-Zuid, de ondersteuning bij het gezond en veilig opgroeien, het bieden van ondersteuning aan ouders bij de opvoeding en het stimuleren van een gezonde omgeving voor de jeugd.

De doelgroep Jeugd
De JGZ monitort de gezondheid van alle kinderen in Gelderland-Zuid. Dit doet zij door alle kinderen op gezette leeftijden te screenen op risico's en aandoeningen en uit te nodigen bij de logopedist, de doktersassistente, de jeugdverpleegkundige dan wel de jeugdarts. Deze professionals zijn bekwaam in het normaliseren; ze stellen gerust, geven informatie, bieden ondersteuning of verwijzen indien nodig door.
De doelgroep Jeugd valt in te delen in drie categorieën:

- Veerkrachtige kinderen.
- Kwetsbare kinderen.
- Beschadigde kinderen.

Veerkrachtige kinderen
De veerkrachtige kinderen omvatten 80% van het totaal; zij hebben beperkt ondersteuning nodig. Het is met name van belang om ervoor te zorgen dat het met de 80% jeugd waarmee het goed gaat, ook goed blijft gaan. De JGZ verliest dan ook geen enkel kind uit beeld, wel zet zij lichtere monitoringsvormen in bij veerkrachtige kinderen dan bij de overige twee categorieën.

Kwetsbare en beschadigde kinderen
20% van de jeugd vergt meer aandacht van met name de jeugdhulpverlening (15%) en zeer intensieve hulpverlening (5%). Bij deze categorieën zet de JGZ zwaardere monitoringsvormen in en blijft zij actiever in beeld om ervoor te zorgen dat de juiste, effectieve ondersteuning geboden wordt.

Bij alle drie de categorieën bezien we samen met de gemeente of er extra aandacht besteed dient te worden aan specifieke kwetsbare doelgroepen. Veelal worden dan collectieve oplossingen gevonden op school. Tevens wordt op wijkniveau samengewerkt met netwerkpartners uit bijvoorbeeld het welzijnswerk.

Preventie
Zowel bij veerkrachtige kinderen als kwetsbare kinderen als bij beschadigde kinderen dient oog te zijn voor preventie. Per categorie verschilt echter de toepassing. Bij de veerkrachtige kinderen ken je enkel preventie ter voorkoming van zorg; hulpverlening vindt daar nog niet plaats. Bij kwetsbare kinderen en beschadigde kinderen is hulpverlening veelal al aanwezig en dient preventie gericht te zijn op het voorkomen van een verergering van de klachten.
De GGD zet zich in om hardnekkige maatschappelijke problemen (zoals schoolverzuim, kindermishandeling en (gezondheidsklachten door) armoede) te lijf te gaan. Ze volgt hierin de landelijke preventieagenda, zoals onderstreept door ActiZ Jeugd, GGD GHOR Nederland en het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ). De landelijke preventieagenda bestaat uit vier pijlers:

1. *Verstevigen ouderschap*
   Elk kind verdient de best mogelijke start van zijn leven en een optimale kans op een gezonde en veilige ontwikkeling. Dit vraagt krachtig ouderschap waarin interactie tussen ouder en kind en tussen ouders onderling centraal staat.
2. *Veilige hechting ondersteunen*
   Een veilige hechtingsrelatie is van wezenlijk belang voor een gezonde ontwikkeling van een kind. Wanneer een kind een veilige hechtingsrelatie opbouwt met zijn ouders vergroot dat de kans op een ongestoorde, met name sociale en emotionele, ontwikkeling.
3. *Bekrachtigen goede gezondheid*
   Alle kinderen worden gescreend op de grootste gezondheidsrisico's en interventies worden gericht ingezet, waarbij de eerste focus is om te normaliseren. Hierbij wordt, naast fysieke en mentale aspecten van gezondheid, ook gelet op kwaliteit van leven, participeren in de samenleving, goed dagelijks functioneren en zingeving.
4. *Versterken weerbaarheid*
   De weerbaarheid van kinderen en jongeren wordt vergroot door een gezonde leefstijl te stimuleren en expliciet aandacht te besteden aan mentale gezondheid en (vroegtijdig) schoolverzuim. Om dit te bereiken is het zichtbaar en aanwezig zijn op scholen een voorwaarde.

De GGD draagt zo bij aan de preventieve basis van de gezondheid van kinderen. Bij de inzet van preventie beoordeelt de GGD steeds wat de meest effectieve wijze is om de gezondheidswinst te bereiken. Sommige preventiedoelstellingen lenen zich uitstekend om via collectieve interventies te bereiken en bij andere onderwerpen is individuele aandacht of een combinatie vereist. Op deze manier wordt gezondheidswinst bereikt waardoor inwoners beter kunnen participeren in de maatschappij en meer zelfredzaam zijn.
Vormgeven aan preventie doet de GGD vanzelfsprekend niet alleen; we werken onder meer samen met de afdeling Gezond Leven, het lokale jeugdnetwerk, de gemeenten, de 1e en 2e lijnszorg en de jeugdhulpverlening.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) werkt vanuit de leidende principes genoemd in de Meerjarenstrategie 2024-2027. En de JGZ is belangrijk bij de invulling van de strategische thema's 'Adviseren over preventie en vormgeven van groepsgerichte preventie' en 'gezondheidsbescherming en-bevordering in het sociale en fysieke domein'. Daarnaast is JGZ actief betrokken bij meerdere onderwerpen, die in de Meerjarenstrategie 2024-2027 genoemd staan. Zo werkt de JGZ mee aan Kansrijke Start, een landelijk actieprogramma, waarin gemeenten en het Rijk samen met medewerkers van wijkteams, welzijnswerk, volwassen-ggz, geboortezorg en GGD'en werken aan een kansrijke start voor zoveel mogelijk kinderen. Ook voor de nieuwkomers doet de JGZ veel: kinderen van nieuwkomers worden gescreend en voorzien van publieke gezondheidszorg (zie hoofdstuk 3.4 Werkveld specifiek

(facultatief)). JGZ werkt en denkt actief mee in de IZA- en GALA-activiteiten, zoals mentale gezondheid en kansengelijkheid. En als laatste is de JGZ, als uitvoerder van het landelijk Rijksvaccinatie-programma (RVP), vanzelfsprekend betrokken bij het bundelen van vaccinatiewerkzaamheden voor jeugd en volwassenen.

Ontwikkelingen

In het speelveld van de JGZ is een aantal relevante ontwikkelingen en trends waarneembaar.

Uitbreiding Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
Om infectieziekten en de gevolgen hiervan terug te dringen, worden regelmatig nieuwe vaccinaties aan het RVP toegevoegd. Voor de uitvoering en de monitoring wordt extra geld gestort in het gemeentefonds. De vaccinaties zelf worden bekostigd door het RIVM. Er staan meerdere wijzigingen voor het RVP op de rol om, mede n.a.v. het advies van de Gezondheidsraad om het Nederlandse RVP meer in lijn te brengen met het vaccinatieprogramma van de World Health Organisation. Het implementeren van de wijzigingen gebeurt over een periode van 5 jaar.
Per 2028 zal het nieuwe RVP-schema volledig in werking zijn getreden.

Het landelijk professioneel kader Jeugdgezondheidszorg
De kern van het basispakket Jeugdgezondheidszorg bestaat uit het:

- systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling van jeugdigen
- tijdig signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen
- geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding; ontzorgen en normaliseren
- beoordelen of extra ondersteuning, hulp of zorg nodig is en direct de juiste zorg of hulp erbij halen, samenwerken en adviseren.

Binnen het basispakket JGZ beschrijft het landelijk professioneel kader (LPK) de JGZ-contacten voor de verschillende ontwikkelingsfasen van een jeugdige, zoals die het beste aangeboden kunnen worden. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) toetst op een correcte uitvoering van het LPK. We weten dat de huidige invulling van JGZ Gelderland-Zuid niet geheel voldoet aan het LPK Gezien de financiële situatie van gemeenten kiest het Dagelijks Bestuur om de huidige situatie van 'niet voldoen aan het LPK' te laten bestaan.

De geactualiseerde versie van het LPK uit september 2022 legt vooral de nadruk op het bieden van passende zorg: aansluiten bij waar behoefte aan is en doen wat nodig is. Binnen JGZ gaan we de focus aanbrengen op zorg op maat. Dit betekent dat per kind de juiste afweging gemaakt wordt op basis van weerbaarheid en kwetsbaarheid, beschikbare (wetenschappelijke) kennis en praktijkervaringen van de professionals. Dit wordt gecombineerd met de ervaringen, wensen en behoeften van de jeugdige en de ouder zelf. Zo wordt er samen beslist.

Nieuwe aanbesteding digitaal kinddossier
De JGZ gaat het digitaal kinddossier aanbesteden. In het digitaal kinddossier staan gegevens over de gezondheid en ontwikkeling van het kind, waaronder lengte, gewicht, ziekten, medicijngebruik, maar ook veranderingen in gezinssituatie, verstandelijke en motorische ontwikkeling en gedrag. We vermoeden dat we hiermee aan kwaliteit kunnen winnen en kosten kunnen besparen.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) -9 mnd - 4 jaar in Rivierenland
De gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe en Zaltbommel hebben de GGD gevraagd om een verkenning te doen om met ingang van 1 januari 2026 de -9mnd tot 4-jarigenzorg uit te voeren voor deze gemeenten en te integreren in de overige JGZ-activiteiten van de GGD. De JGZ 4- voor deze gemeenten wordt nu geleverd door Santé Partners.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Een bijdrage leveren aan het lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien van de jeugd (Wpg).	Systematisch volgen, beoordelen van de ontwikkeling, tijdig signaleren, ontzorgen en normaliseren.	• Uitvoering Basispakket -9 maanden tot 18 jaar. • Risicosignalering -9 maanden tot 18 jaar. • Uitvoering RVP.
	Preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding.	• Ouderbegeleiding bij kwetsbare zwangere. • Ondersteuning bij • opvoeding en ouderschap -9 maanden tot 18 jaar. • Gezondheidsbevordering / het versterken van een gezonde leefstijl 4-18.
	Samenwerken met interne en externe ketenpartners	• Interne GGD-brede samenwerking. • Netwerkversterking met ketenpartners 0-4. • Netwerkversterking op en rond scholen. • Samenwerking met en binnen gemeenten op het terrein jeugd.
	Adviseren van gemeenten en scholen. Monitoren.	• Monitoring en oplevering bruikbare gegevens t.b.v. advisering en verantwoording. • Advisering.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	14.957	15.413	15.403	15.403	15.403	15.403
Baten	-14.679	-15.413	-15.403	-15.403	-15.403	-15.403
Resultaat na belasting	**278**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.3 Uniforme taken die door de gemeenten vanwege beleidsmatige keuzes zijn belegd bij de GGD

3.3.1.1 Forensische geneeskunde

Wat houdt het in?

De gemeenten hebben de rol in het kader van de Wet op de lijkbezorging beleidsmatig bij de GGD belegd. Met de invulling van deze rol ondersteunt de GGD gemeenten, Rijk en netwerkpartners bij het borgen van de kwaliteit van de forensische geneeskunde.
Er is een groot tekort aan forensisch geneeskundigen ontstaan door hoge uitstroom wegens pensionering en lage instroom van nieuwe artsen. Om de taken van de GGD toekomstbestendig te maken, werkt GGD Gelderland-Zuid bovenregionaal samen met andere GGD'en in de regio Oost-Nederland en met name met de Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Gemeenten worden geholpen om te borgen dat de (kwetsbare) gebruikers van de betreffende voorzieningen erop kunnen vertrouwen dat de geboden diensten en zorg van goede kwaliteit zijn en dat er continuïteit is in de dienstverlening van Forensische Geneeskunde.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen:

- Er is een grote schaarste aan forensisch geneeskundigen. Het lukt de GGD nog maar moeizaam om dienstroosters voor forensisch geneeskundigen rond te krijgen. De IGJ, OM en Politie zijn in eerdere jaren gewaarschuwd dat dit op enig moment niet meer lukt (‘code zwart’). Ook in 2026 blijft dit risico aanwezig.
- De samenwerking op forensisch gebied wordt in 2025 verder vormgegeven. De samenwerking (in een SLA vastgelegd) met Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) is geïntensiveerd en deze samenwerking is verder geoptimaliseerd, zodat de het risico op discontinuïteit afneemt en de kosten voor Forensische Geneeskunde met ongeveer € 50.000 dalen in 2026.
- Daarnaast zal er worden gewerkt aan een intensieve bestuurlijke samenwerking binnen de regio Oost-Nederland. Dit zal moeten leiden tot een uniforme aanpak van onze dienstverlening aan gemeenten met als doel het ondervangen van kwetsbaarheden in de beschikbaarheid van deskundig personeel en het verder beheersbaar maken van de kosten. Aan het uitwerken van deze (bestuurlijke) samenwerking zijn incidentele kosten verbonden.
- De schaarste aan forensisch artsen zorgt net als in 2025 voor een aanzienlijk financieel risico. Vooral de opdrijvende werking die deze schaarste op de tarieven voor ZZP’ers heeft, speelt hierin een grote rol.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Bijdragen aan kwaliteitsborging forensische opsporing.	Bieden van continue beschikbaarheid en inzet van forensisch geneeskundige expertise voor lijkschouw (Wet op de lijkbezorging).	• Uitvoering van lijkschouwen bij vermoeden van niet-natuurlijk overlijden en euthanasie. • Versterkte samenwerking binnen werkgebied 1, met VGGM, met als doel de kwetsbaarheid van personeel te ondervangen en ‘code zwart’ te voorkomen. • Versterkte samenwerking in de KON-regio met als doel werkwijzen op elkaar afstemmen om te komen tot een integrale aanpak op gebied van

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
		forensische geneeskunde.

3.3.1.2 Toezicht Wmo

Wat houdt het in?

De gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor de kwaliteit van de geboden ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Voor de uitvoering van het toezicht hierop hebben de gemeenten van de regio Gelderland-Zuid (inclusief Mook en Middelaar) GGD Gelderland-Zuid aangewezen. Wmo-toezicht is daarmee een onderdeel in een bredere keten gericht op kwaliteit, rechtmatigheid en handhaving.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Mensen met een kwetsbaarheid krijgen onze extra aandacht. Het goed uitvoeren van Wmo-toezicht heeft daarin een belangrijke rol. Iedere inwoner die afhankelijk is van Wmo-ondersteuning, heeft het recht op veilige en kwalitatief goede ondersteuning. Wij zien erop toe dat zorgaanbieders de kwaliteitsnormen die in de Wmo en door de gemeenten zijn gesteld, naleven zodat kwetsbare inwoners de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Daarnaast stimuleren we aanbieders om optimaal te leren van calamiteiten en geweldsincidenten. Hiermee draagt Wmo-toezicht bij aan het versterken van samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van een betere inwonersondersteuning.

Door de ontwikkeling van een monitor sluit Wmo-toezicht aan bij het strategische thema 'Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering'. Op basis van de informatie in de monitor kan Wmo-toezicht een stevigere signalerende rol richting de gemeenten innemen en kan gericht advies worden geven over gemeentelijk beleid en preventieactiviteiten.

Ontwikkelingen

Wmo-toezicht heeft een registratie/archiveringssysteem nodig. Momenteel doet het team Wmo-toezicht onderzoek naar een passend registratiesysteem.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie/ Resultaat 2026**
Bijdragen aan veilige en kwalitatieve ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).	Erop toezien dat zorgaanbieders de kwaliteitsnormen die in de Wmo en door de gemeenten zijn gesteld naleven, zodat kwetsbare inwoners de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.	• Toezicht naar aanleiding van meldingen van calamiteiten en geweldsincidenten. • Signaalgestuurd toezicht.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	937	1.347	1.355	1.355	1.355	1.355
Baten	-1.001	-1.347	-1.355	-1.355	-1.355	-1.355
Resultaat na belasting	**-63**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.3.2 Bijzondere Zorg

Wat houdt het in?

De afdeling Bijzondere Zorg bestaat uit twee onderdelen:

1. Het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ), inclusief het Interventieteam, biedt ondersteuning aan sociaal kwetsbare mensen, die niet direct om zorg vragen, maar deze wel nodig hebben: De zogenaamde Oggz-doelgroep (Openbare geestelijke gezondheidszorg). Het werkgebied is de regio Gelderland-Zuid en de gemeente Mook en Middelaar, behalve de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel. Dit betreft een uniforme taak van de GGD. MBZ heeft daarnaast meerdere facultatieve taken. Deze worden beschreven bij de werkveld specifieke taken.
2. De Centrale toegang voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang (BW/MO). Dit betreft een facultatieve taak voor alle gemeenten in Gelderland-Zuid en de gemeenten Mook en Middelaar en Gennep (Gennep alleen maatschappelijke opvang), behalve de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel. Deze wordt beschreven bij de werkveld specifieke taken.

De wettelijke grondslag voor de taken van Bijzondere Zorg is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en voor een klein deel de Wet verplichte GGZ (Wvggz).

In het productenboek Bijzondere Zorg wordt nader toegelicht wat de werkzaamheden inhouden.

Samenhang met meerjarenstrategie 2024-2027

De afdeling Bijzondere Zorg werkt (conform GGD-breed beleid) voor de uitvoering van de taken vanuit de twee leidende principes uit de meerjarenstrategie: aansluiting bij de gemeenten en de netwerkaanpak. Daarnaast geeft de afdeling Bijzondere Zorg uitvoering aan de strategische thema's:

1. Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering;
2. Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van een betere inwonerondersteuning.

Voor MBZ en Centrale toegang BW/MO betekent dat het volgende:

- MBZ en de Centrale toegang BW/MO hebben per gemeente of wijk (voor gemeente Nijmegen) een aandacht functionaris die de verbinding maakt met het lokale netwerk.
- MBZ opereert op het snijvlak van zorg en openbare orde en veiligheid:
  - Extern: door samenwerking met lokale netwerken en zorg- en veiligheidspartners kunnen sociale veiligheidsproblemen van inwoners vroegtijdig worden gesignaleerd en aangepakt.
  - Intern door de samenwerking tussen MBZ en Veilig Thuis te intensiveren. We noemen Bijzondere Zorg en Veilig Thuis 'geëscaleerde zorg' binnen de GGD. Het uitgangspunt is dat elke aanmelding, traject of onderzoek bij deze afdelingen één traject te veel is. Onveilige en geëscaleerde situaties willen we te allen tijde zien te voorkomen.
- MBZ investeert in een goede aansluiting tussen de geestelijke gezondheidszorg en het sociaal domein, waaronder de openbare geestelijke gezondheidszorg.

- De monitors van MBZ en de Centrale toegang BW/MO bieden informatie over de doelgroep en de trajecten van de afdeling Bijzondere Zorg (zie ook het Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)).

Op basis van de informatie in de monitors heeft Bijzondere Zorg een signalerende rol richting de gemeenten en kan gericht advies worden geven over gemeentelijk beleid en preventieactiviteiten.

Ontwikkelingen

Stijging aantal trajecten bij Meldpunt Bijzondere Zorg
In de afgelopen jaren is het aantal trajecten dat MBZ uitvoert fors toegenomen.

Tabel Aantal trajecten MBZ uniform

Uniforme trajecten MBZ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Consultatie en advies	245	229	325	787	948	1021	1009
Bijzondere Zorg-trajecten incl. trajectregie	497	810	1.117	624	569	508	529
Totaal	**742**	**1.039**	**1.442**	**1.411**	**1.517**	**1.529**	**1.538**

Sinds 2021 is melding gemaakt van de stijging van de werkzaamheden van MBZ. De hiermee gepaard gaande gestegen kosten zorgden voor een tekort van circa € 500K. Met de structurele bijdrage van € 300K met ingang van 2025 is het tekort gedaald tot € 200K. Hiervoor is nog geen structurele oplossing; dit blijft een risico voor de gemeenten.

MBZ heeft in maart 2023 regionale samenwerkingsafspraken gemaakt met de gemeenten, met als doel om een afname van trajecten bij MBZ te bewerkstelligen. De afspraken leiden tot korte lijnen en betere samenwerking tussen de gemeentelijke sociale teams en MBZ. Het aantal uniforme trajecten is tot dusver gestabiliseerd, maar niet substantieel verminderd.

Uitbreiding opdracht Toegang beschermd wonen
Met ingang van 2025 heeft centrumgemeente Nijmegen aan Toegang beschermd wonen de opdracht gegeven voor een aantal nieuwe taken:
- Het uitvoeren van de toegang voor beschermd wonen voor de doelgroep LVB 18+ (Licht verstandelijke beperking, per 1 april 2025);
- Het uitvoeren van plaatsingsregie gedurende het onderzoek naar een passende niet-gecontracteerde zorgaanbieder (per 1 juli 2025);
- Het intercollegiaal toetsen van de adviezen voor het afgeven van een maatwerkovereenkomst, de zogenaamde 'poortwachtersfunctie' (per 1 januari 2025).
- Een aantal kleinere nieuwe taken dat samenhangt met de nieuwe contractering beschermd wonen (per 1 januari 2025).

In 2026 worden deze nieuwe taken geëvalueerd.

Pilot 'Verbreden doelgroep beschermd wonen'
Een van de voorwaarden voor beschermd wonen is het beschikken over aantoonbare en/of recente diagnostiek. Medio 2025 start een regionale pilot waarbij inwoners die onplanbare zorg nodig hebben, maar niet beschikken over aantoonbare en/of recente diagnostiek, toegang kunnen krijgen tot Beschermd Wonen. Door middel van de pilot wil centrumgemeente Nijmegen onderzoeken in hoeverre beschermd wonen een passende oplossing is voor deze doelgroep en wat de omvang en kenmerken van deze doelgroep zijn. In de pilot kunnen maximaal 30 cliënten tegelijkertijd aanspraak maken op beschermd wonen. De pilot duurt tot medio 2027. Aan het einde van de pilot wordt op basis van een evaluatie het vervolg bepaald.

Recht op maatschappelijke opvang voor EU-burgers
Er is al lange tijd veel onduidelijkheid over het recht op opvang voor EU-burgers, zowel landelijk als regionaal. Daarom heeft de Rijksoverheid in afstemming met de VNG een checklist ontwikkeld, die

helpt te bepalen of er sprake is van recht op gelijke behandeling en of een EU-burger dus mogelijk voor een Wmo-voorziening in aanmerking komt. Centrumgemeente Nijmegen heeft de Centrale toegang BW/MO gevraagd om uitvoering te geven aan een pilot. Het doel is om te onderzoeken of de Centrale toegang door het gebruik van de checklist helder krijgt welke rechten een EU-burger heeft opgebouwd, om vervolgens te kijken of iemand recht heeft op maatschappelijke opvang.
De pilot moet ook inzicht geven in de consequenties van deze beleidswijziging voor bijvoorbeeld het perspectief van herstel van de cliënt, de werkzaamheden van de Centrale toegang BW/MO en voor het aantal opvangplekken.

Nationaal en regionaal actieplan dakloosheid-Eerst een thuis
In het Nationaal actieplan dakloosheid word de focus verlegd van opvang naar wonen (met begeleiding). Dakloosheid voorkomen en oplossen gaat naast huisvesting ook over bestaanszekerheid, preventie en een toegankelijke overheid. In 2024 is een start gemaakt met de regionale uitwerking van de landelijke actielijnen in een regionaal actieplan. Afhankelijk van de invulling kan dit actieplan consequenties hebben voor de werkzaamheden van de afdeling Bijzondere Zorg.

Pilot 'Politie en Meldpunt Bijzondere Zorg samen erop af'
In maart 2025 start in de stad Nijmegen de pilot 'Politie en Meldpunt Bijzondere Zorg samen erop af'. De pilot houdt in dat de politie en MBZ gezamenlijk op pad gaan als er bij de politie een melding wordt gedaan van een persoon met verward of onbegrepen gedrag. Zo kan bij het eerste contact met de persoon direct een inschatting worden gemaakt of er inzet nodig is vanuit veiligheid of zorg, of beide. Voor de persoon over wie een melding wordt gedaan is het prettig dat direct de juiste partij betrokken is en dat er in het eerste contact breed bekeken wordt wat er aan de hand is en wat deze persoon nodig heeft. De pilot duurt een jaar en wordt gefinancierd met subsidie van ZonMw.

Buitenslapers zoeken bij erg koude gevoelstemperatuur
Het in de avond zoeken van buitenslapers bij een erg koude gevoelstemperatuur was altijd (volgens het protocol winteropvang) een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle netwerkpartners. Maar de netwerkpartners kunnen dit in de praktijk niet goed samen organiseren. Met ingang van winterperiode 2024-2025 heeft MBZ daarom een formele opdracht gekregen van de centrumgemeente Nijmegen. MBZ voert de zoekrondes in Nijmegen samen met het Rode Kruis uit. Ze bieden mensen die buitenslapen eten, drinken en warme/droge kleren of sheltersuits. Ook wijzen ze hen op de opvangplekken in de regio.

Wijk GGD
Sinds april 2022 voeren Ixta Noa en MBZ de Wijk GGD uit in de gemeenten Berg en Dal, Heumen en Mook en Middelaar. Door de Wijk GGD sluit MBZ intensiever en laagdrempeliger aan op de vragen en zorgen van inwoners en het lokale netwerk. De drie gemeenten hebben de dienstverleningsovereenkomst verlengd voor de jaren 2025 tot en met 2027.

Doordecentralisatie beschermd wonen
Onderdeel van de doordecentralisatie van beschermd wonen van centrumgemeenten naar alle gemeenten is de invoering van het woonplaatsbeginsel. Deze ontwikkeling heeft een flinke impact op de werkwijze van de Centrale Toegang BW/MO. Het wetsvoorstel is ingediend, maar het is onduidelijk wanneer de Wet woonplaatsbeginsel ingaat.

Netwerk Sluitende Aanpak
In het najaar 2023 is de Samenwerkplaats Sluitende Aanpak gestart. Het betreft een leerprogramma van 4 jaar voor heel Gelderland-Zuid over thema's in de netwerksamenwerking tussen de GGZ, de eerste lijn en het sociaal domein. Er wordt o.a. een transformatieplan opgesteld voor de inrichting van een mentaal gezondheidsnetwerk om de toegang tot de GGZ goed te organiseren. MBZ is partner in het netwerk Sluitende Aanpak en neemt actief deel aan verschillende leeractiviteiten in de Samenwerkplaats. Financiering van de Samenwerkplaats is geborgd met ZonMw gelden,

cofinanciering door gemeenten en zorgverzekeraars en door in kind-deelname van de I-GGZ partners.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de Oggz-taken (Wmo).	Het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen, die vaak meervoudige problemen hebben (Oggz), door vroegtijdig signaleren en beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren (Wmo).	• Aanname van meldingen (meldpunt). • Consultatie en Advies. • Triage van de melding: beoordelen van de gezondheids-, zorg- en overlastsituatie. • Uitvoering van trajecten en toeleiding naar reguliere zorg.
	Sluitend netwerk organiseren voor kwetsbare mensen.	• Coördinatie Interventieteams (IVT). • Deelname medewerkers Bijzondere Zorg aan IVT.
	Dakloze mensen gedurende de winterperiode op een verantwoorde wijze opvangen.	• Monitoring van de gevoelstemperatuur in de periode van 1 november tot 1 mei. • Start en beëindiging van de winteropvang op basis van de gevoelstemperatuur en communicatie met ketenpartners hierover. • Stimulering van het samenstellen en bijhouden van de buitenslaperslijst. • Het zoeken van buitenslapers bij erg koude gevoelstemperatuur (fase 2 protocol winteropvang).
	Systematisch volgen van kwetsbare groepen, beoordelen van de ontwikkeling, tijdig signaleren en bijstellen. Het in kaart brengen van de omvang van kwetsbare groepen. Het verstevigen van de signalerende en adviserende rol van MBZ aan gemeenten zodat gemeenten meer/beter kunnen inzetten op preventie.	• Bijdrage aan de uitvoering en doorontwikkeling van de BZ-monitor. • Informatie en advies over kwetsbare groepen aan de gemeenten.

Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de taken in het kader van de Wvggz	Het bieden van een hoorfunctie voor personen bij wie het voornemen is om een crisismaatregel te nemen.	• 24/7 bereikbaarheid t.b.v. het horen.
	Gemeenten met een Verkennend Onderzoek adviseren over het al dan niet aanvragen van de zorgmachtiging.	• Aanname en triage van meldingen Wvggz. • Uitvoering van Verkennende Onderzoeken en advisering gemeenten binnen de wettelijke termijn.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Bijzondere Zorg	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	2.813	2.941	3.069	3.069	3.069	3.069
Baten	-2.781	-2.941	-3.069	-3.069	-3.069	-3.069
Resultaat na belasting	**32**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.3.3 Veilig Thuis

Wat houdt het in?

Veilig Thuis Gelderland-Zuid is het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en Huiselijk geweld, zoals beschreven in hoofdstuk 4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).
Als er sprake is van (vermoedens van) kindermishandeling of huiselijk geweld, dan is Veilig Thuis er 24/7 om meldingen aan te nemen of adviezen te geven. Dit kan via het landelijk telefoonnummer (0800-2000) overdag, dan wel buiten kantoortijden via een bereikbaarheidsdienst die op Gelders niveau is vormgegeven door de drie Veilig Thuis-organisaties. Veilig Thuis richt zich op het snel stoppen van het huiselijk geweld, de kindermishandeling of ouderenmishandeling en het bijdragen aan duurzame oplossingen. Veilig Thuis biedt zelf geen hulp. Veilig Thuis neemt de melding aan, beoordeelt deze en organiseert vervolgens de hulp die nodig is. Soms is snel duidelijk welke problemen er zijn en welke hulp nodig is. Dan wordt advies gegeven aan de melder over te nemen stappen of er wordt geadviseerd om de situatie bij het wijkteam onder de aandacht te brengen.

Samenhang met Meerjarenstrategie 2024-2027

Veilig Thuis werkt vanuit het Inspirerend Kader, de besturingsfilosofie en de twee leidende principes van de GGD, zoals genoemd in de Meerjarenstrategie 2024-2027. Daarnaast vult Veilig Thuis, samen met Bijzondere Zorg, voor een groot deel het strategisch thema 'Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van een betere inwonersondersteuning' in. Bij Veilig Thuis en Bijzondere Zorg komen de politiemeldingen van de regio Gelderland-Zuid binnen. Veilig Thuis zal zich de komende jaren richten op verdere samenwerking tussen het zorg en veiligheids-domein binnen de GGD. We geloven dat dit verbeteringen oplevert voor de inwoners van onze gemeenten. Om structurele onveiligheid zoveel mogelijk te voorkomen is blijvende investering nodig in de samenwerking en afspraken met netwerkpartners in de zorg-straf keten, met politie, justitie, jeugdzorg, veiligheidshuis, reclassering en gemeentelijke sociale wijkteams.

Via ons dashboard, beschikbaar gesteld voor alle gemeenten in Gelderland-Zuid, dragen we bij aan informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering.

Ontwikkelingen

Toekomstscenario voor de Gezins- en Jeugdbeschermingsketen
In opdracht van de VNG, de Ministeries van J&V en VWS is in 2021 een toekomstscenario voor een nieuwe inrichting voor de Nederlandse jeugd- en gezinsbescherming ontwikkeld. Het plan was dat vanaf 2026-2031 een Regionaal Veiligheidsteam hulp verleent aan kind en gezin. In dit regionale veiligheidsteam worden de functies van de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming samengebracht. Uitgangspunt is dat er een vaste vertrouwde professional is die de gezinnen helpt. Er zijn verschillende varianten beschreven voor de inrichting van het Regionaal Veiligheidsteam. In 2025 komt hier meer duidelijkheid over.
In Gelderland-Zuid wordt in de proeftuinen in Nijmegen Dukenburg en Zaltbommel ervaring opgedaan met het werken volgens het Toekomstscenario. Deze proeftuinen laten zien dat een andere manier van samenwerken vruchten afwerpt. Er ontstaat in de uitvoering een vroegtijdige collectieve verantwoordelijkheid voor inwoners en gezinnen. Beide proeftuinen worden ook in 2025 gecontinueerd en in Nijmegen wordt uitgebreid naar twee andere Nijmeegse wijken.
De uitgangspunten en realisatie van het Toekomstscenario en het Regionaal Veiligheidsteam zullen organisatorische consequenties hebben voor GGD/Veilig Thuis (en de andere deelnemende partijen). Verder is er ook nog geen zicht op de impact van het toekomstscenario t.a.v. kwaliteit van dienstverlening, transitieperiode en kosten. Ook de invloed van het toekomstscenario op de Programmabegroting GGD 2026 is op dit moment niet bekend.

Continu tevredenheidsonderzoek
Sinds 2024 voert Veilig Thuis een jaarlijks terugkerend tevredenheidsonderzoek uit: onder ketenpartners, direct betrokkenen en medewerkers. Op basis van de resultaten van deze onderzoeken zijn in 2024 drie thema's geselecteerd waarop verbeterprojecten zijn gestart, te weten: Verwachtingen bij ketenpartners, Aanspreekcultuur en Veiligheid bij huisbezoeken en op kantoor. Per thema is een groepje medewerkers aan de slag gegaan met concrete verbeterpunten. Op deze manier blijft Veilig Thuis zijn dienstverlening continue verbeteren.

Continue aanpak werkvoorraad
In 2024 is Veilig Thuis van start gegaan met de 3-fasen aanpak van de werkvoorraad. Succesvolle bestanddelen, zoals de versnelde afsluiting bij niet-urgente casussen zal continu worden ingezet. Met de voor de regio nieuwe triagetafel wordt in 2025 proef gedraaid. Gezocht wordt naar die werkwijze en maatregelen waardoor de werkvoorraad op een acceptabel laag niveau komt en ook blijft.

1. Structureel sneller behandelen en afsluiten van laag complexe casussen. Veilig Thuis pakt alle eenmalige meldingen uit de werkvoorraad op, voert de veiligheidsbeoordeling uit en stuurt een brief naar de direct betrokkenen. Het triagebesluit is dat er geen vervolgstappen bij VT nodig zijn, óf dat VT overdracht naar het gezin/huishouden.
2. In een multidisciplinaire overleg structureel sneller behandelen en afsluiten van casussen die langer dan een bepaalde tijd op de werkvoorraad staan, uitgevoerd door de zogenaamde Taskforce. Op deze manier kan Veilig Thuis beter doseren, het reguliere proces wordt niet verstoord en indien nodig kan bij worden gestuurd.
3. De Triagetafel is een werkwijze die bij VT Zuid-Limburg met veel succes wordt beproefd. Veilig Thuis gaat met deze werkwijze in 2 gemeenten proefdraaien, en indien succesvol uitbreiden naar andere gemeenten.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / resultaat 2026**
Een veilig thuis voor iedereen, jong en oud	Veilig Thuis is goed bereikbaar en goed te vinden, ook op social media.	• Up-to-date informatie op de website van Veilig Thuis Gelderland-Zuid en op de socials.
	Versterken lokaal veld door meer expertise over (on)veiligheid; daardoor minder druk op Veilig Thuis.	• Optimale samenwerking met het lokale veld, door zoveel mogelijk samen op te trekken, en te werken met vaste contactpersonen.
	Verminderen handelings-verlegenheid in wijkteams en onderwijs.	• Voorlichting aan sociale wijkteams en onderwijs. • Prolongeren van de leerbijeenkomsten met de uitvoerend medewerkers van Veilig Thuis en het lokaal veld. • Samen optrekken in de Triagetafels.
Kwalitatief goede en effectieve dienstverlening in samenwerking met de keten	Uitwerking van het Toekomstscenario en leren van het beproefde in de twee huidige Toekomsttuinen Nijmegen en Zaltbommel: welke bestanddelen zijn helpend om echt het verschil te maken vanuit meer eenvoud en intensievere samenwerking.	• Kennis hoe we problemen gezinsgericht en vanuit het teammodel met alle betrokken veiligheidspartners en wijkteams beter en efficiënter kunnen oppakken, en met herkenbare regie. • Aansluiting bij nieuwe proeftuinen in onze regio.
	Focus op de lange termijn en duurzaamheid. Door middel van heldere doelen die periodiek geëvalueerd zullen worden.	• We houden vinger aan de pols door middel van kernindicatoren, zoals instroom meldingen en adviezen, wachtlijst en wettelijke termijnen. • Het ziekteverzuim bij VT is op een acceptabel niveau (7%).
	Sturen op doorstroom en uitstroom.	• Wachtlijst, bestaande uit max. 150 casussen. • Uitvoering diensten 70% binnen wettelijke termijn. • Via ons dashboard dragen we bij aan informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering.

	Zicht op tevredenheid van de medewerkers, direct betrokkenen en ketenpartners.	• Uitvoering structureel tevredenheidsonderzoek onder medewerkers, direct betrokkenen en ketenpartners. De resultaten leveren input t.b.v. de strategische speerpunten voor Veilig Thuis.
	Verder uitbouwen van onze deskundigheid en expertisegroepen. Meer aandacht voor de vijf gezinsprofielen achter het geweld (Bron: Verwey-Jonker Instituut).	• Er is landelijk al veel aandacht voor het onderwerp 'Intieme terreur'; dit valt onder één van de vijf gezinsprofielen. Dit zal in de toekomst verder uitgerold worden binnen de VT-organisaties.
	Versterkte samenwerking in de keten van zorg en veiligheid in het Regionaal Netwerk Zorg- en straf.	• Onderzoek naar verbreding van de pilot 'Samen Op In Acuut' van de regio Noordoost-Gelderland naar Gelderland-Midden en -Zuid en indien mogelijk voorbereiding van deze verbreding in nauw overleg met de politie. Het gaat om een samenwerking tussen Veilig Thuis, Jeugdbescherming en de politie in het geval van acuut onveilige crisissituaties voor inwoners van 0-100 jaar.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Veilig Thuis	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	8.488	8.260	7.976	7.976	7.976	7.976
Baten	-8.577	-8.260	-7.976	-7.976	-7.976	-7.976
Reserve	18	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**-72**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

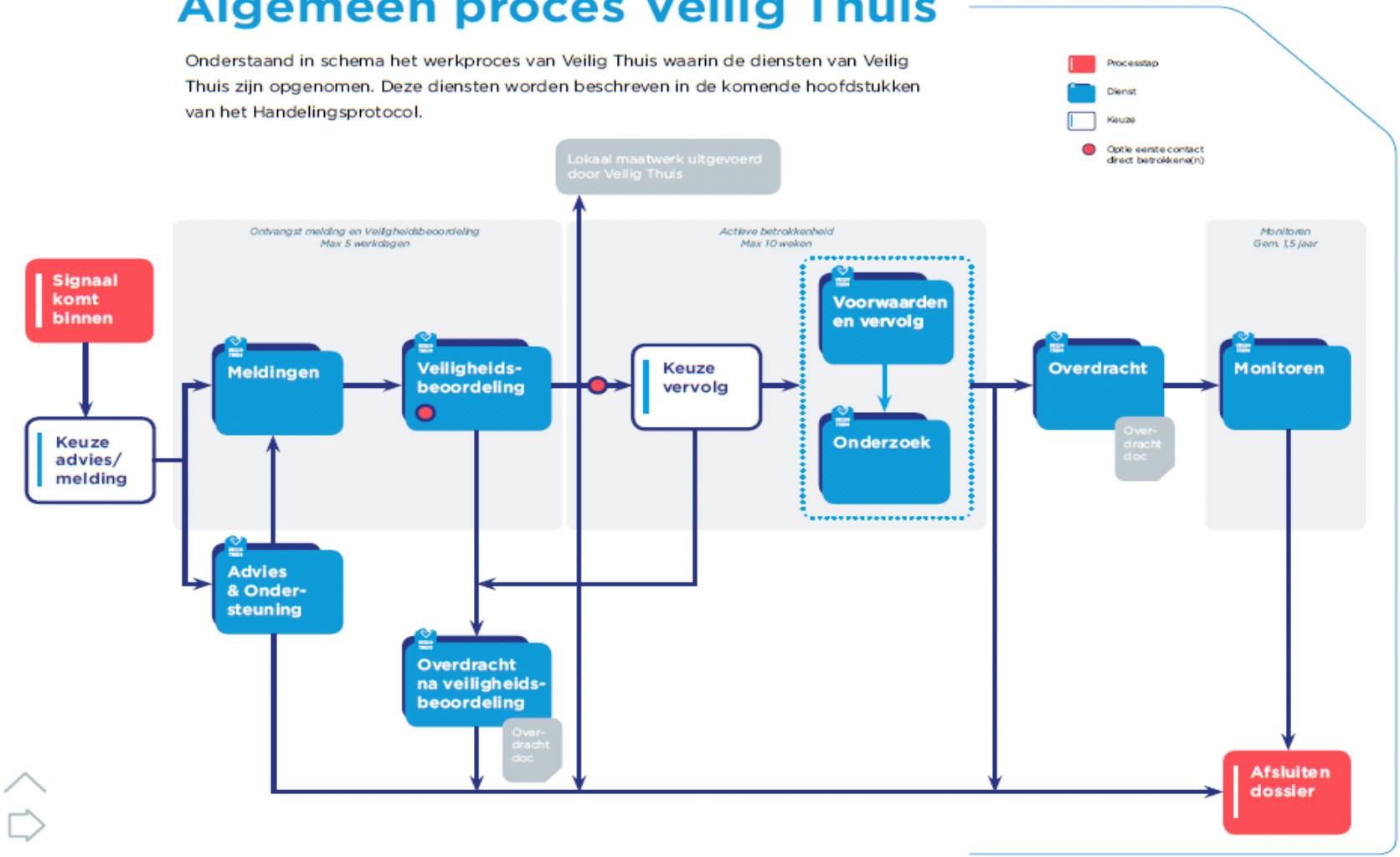
Vanaf 2024 werkt Veilig Thuis met een formatie-begroting. Dat is besloten door het Algemeen Bestuur op 15 maart 2023, conform het advies van de 'Werkgroep begrotingssystematiek VT'. Voor de begroting 2025 is conform de gemaakte afspraken gerekend met de gemiddelden van de afgelopen drie jaar (2022-2024 zie onderstaande tabel).

Diensten	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Gem. 3 jaar *	Normtijd per dienst	Benodigde fte
Adviezen & Ondersteuning	7.523	6.939	6.359	6.940	2,00	10,29
Meldingen met veiligheidsbeoordeling	2.901	2.500	2.853	2.751	4,00	8,14
Overdracht na veiligheidsbeoordeling/ actieve betrokkenheid	2.247	2.105	2.079	2.144	4,55	7,23
Bemoeienis VT						
Onderzoek	197	215	220	211	40,30	6,30
Voorwaarden en vervolg**	325	281	234	280	33,30	6,91
Monitoren	435	397	320	384	15,00	4,27
Overige diensten						
Huisverboden uitvoering				54	40,00	1,60
Huisverboden screenings				76	10,00	0,56
Voorlichting				40	5,00	0,15
VTO naar RVDK				23	6,70	0,11
VTB				43	13,40	0,43
Deelname aan expertise beraad op verzoek van gemeente				240	6,00	1,07
						47,06

*Berekening gemiddelden geldt alleen voor de diensten Veilig Thuis die onder het handelingsprotocol van Veilig Thuis horen. De overige diensten zijn vastgestelde aantallen.
**in de diensten Voorwaarden en Vervolg 2024 zijn 45 casussen opgenomen voor de niet gefinancierde werkzaamheden in de proeftuinen.

Algemeen proces Veilig Thuis

Onderstaand in schema het werkproces van Veilig Thuis waarin de diensten van Veilig Thuis zijn opgenomen. Deze diensten worden beschreven in de komende hoofdstukken van het Handelingsprotocol.

3.4 Werkveldspecifieke opdrachten (facultatief)

In deze paragraaf worden de facultatieve werkvelden van de GGD nader toegelicht. Deze bestaan voor een groot deel uit facultatieve taken voor gemeenten waarbij er een keuzemogelijkheid bestaat om werkvelden af te nemen. Daarnaast worden in deze paragraaf diensten aan derden nader toegelicht. De facultatieve taken zijn opgenomen in de conceptbegroting 2026 voor zover we er nu (dd. 31 maart 2025) zicht op hebben; dit kan nog wijzigen.

3.4.1 Algemene gezondheidszorg

Wat houdt het in?

Algemene gezondheidszorg (AGZ) heeft onder andere gezondheidsbescherming ten doel. Gezondheidsbescherming richt zich op het beschermen van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Zuid tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's. Doel is onder andere om te voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving stelt aan gemeenten (Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en subsidieregeling publieke gezondheid).

Aanvullende seksuele gezondheidszorg, reizigersadvisering en -vaccinatie, ondersteuning bij de Omgevingswet zijn facultatieve producten die bijdragen aan gezondheidsbescherming in Gelderland-Zuid.

Aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG) is een taak die op basis van een landelijke specifieke uitkering (SPUK) wordt uitgevoerd. De financiering loopt (vooralsnog) via een SPUK-regeling vanuit het Ministerie van VWS onder aansturing van het RIVM naar de GGD-regio's. Het plan is om deze SPUK via de gemeente te laten verlopen met een korting van 10%. GGD Gelderland-Zuid blijft de coördinerende GGD voor de ASG voor Oost-Nederland.

Met financiering van het Rijk en gemeenten worden in het kader van seksuele gezondheidszorg extra facultatieve taken uitgevoerd, zoals de coördinatie van het Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit en de coördinatie van de regionale netwerkaanpak seksueel geweld.

Reizigersadvisering en -vaccinatie is een markttaak. Deze taak wordt uitgevoerd in samenhang met markttaken t.a.v. beroepsvaccinaties en vaccinaties op maat. De GGD organiseert de uitvoering van deze vaccinaties in toenemende mate in samenhang met de uitvoering van de RVP-vaccinaties, zoals de vaccinatie tegen maternale kinkhoest (22-wekenprik) en HPV voor 18-26-jarigen en met de uitvoering van de coronavaccinaties. Ook ontwikkelt de GGD relevante externe netwerken in dit kader. Doelstelling is om te komen tot het bundelen van vaccinatiewerkzaamheden voor jeugd en volwassenen.

Gemeenten kunnen taken ten aanzien van 'registratie en lichte handhaving' kinderopvang aan de GGD overdragen, in de vorm van een opdracht per gemeente. Vooralsnog hebben 6 gemeenten dit gedaan.

Forensisch medisch onderzoek is een deeltaak van de Forensische geneeskunde, dat in opdracht van de politie wordt uitgevoerd. Er is een intensieve samenwerking met VGGM gestart op dit gebied.

Afdeling AGZ verzorgt tevens de uitvoering van de Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (PGA) die in opdracht van het COA wordt geboden. Daarbij wordt een verbinding gemaakt met de ondersteuningsbehoefte van gemeenten op gezondheidsgebied in het kader van de nieuwe Wet Inburgering die per 1.1.2022 van kracht is.

Tenslotte is Psychosociale Hulpverlening bij incidenten (PSHi) een facultatieve taak. De regie voor de PSHi is altijd een verantwoordelijkheid van gemeenten. Indien gedurende het jaar GGD-inzet wordt gevraagd, zal deze op factuurbasis bij de betreffende gemeente(n) in rekening worden gebracht.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Gezondheids-bescherming van inwoners tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, seksuele gezondheidsrisico's en ongunstige milieufactoren.	Bevorderen van de seksuele gezondheid en beschermen tegen risico's op dit gebied.	• Aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG) voor Gelderland-Zuid: ○ Preventie en bevordering seksuele gezondheid. ○ Voorkomen van verdere verspreiding van Soa's gericht op risicogroepen. ○ Continuering van de inzet op 'outreach' om risicogroepen buiten de GGD te bereiken. • Coördinatie organisatie ASG voor regio Oost-Nederland. • Uitvoering PrEP-regeling: voorkomen van HIV-verspreiding gericht op risicogroepen. • Coördinatie PrEP-regeling regio Oost. • Netwerksamenwerking en deskundigheidsbevordering seksuele gezondheidszorg Gelderland-Zuid. • Ondersteuning van onderwijs met uitvoering stimuleringsregeling gezonde relaties en seksualiteit (i.s.m. GGD-afdeling Gezond Leven). • Preventie-activiteiten met betrekking tot onder andere: ○ Keuzehulp en nazorg bij onbedoelde zwangerschap. ○ Kennisnetwerk in sekswerk en seksualiteit (KiSS). ○ Netwerkaanpak Seksueel Geweld.
	Beperking van gezondheidsrisico's van reizigers en specifieke groepen en infectie-risico's van inwoners in Gelderland-Zuid.	• Advisering en vaccinatie van reizigers ter voorkoming van infectieziekten en andere gezondheidsproblemen tijdens (verre) reizen. • Het voorkomen van 'import' van infectieziekten. • Vaccinatie van cliënten met een beroepsrisico en medisch risico. • Uitvoering van vaccinaties op maat. • Vaccinatie van inwoners tegen overige gezondheidsrisico's (22-wekenprik zwangere, etc.). • Bundelen van vaccinatiewerkzaamheden met afdeling JGZ. • Onderzoek naar de mogelijkheden om het aanbod voor mensen met prikangst te vergroten.
	Voorkomen of beperken van gezondheidsschade ten gevolge van bloot-stelling aan ongunstige milieufactoren. Gezondheid is onderdeel van	• In opdracht van (individuele) gemeenten of Omgevingsdienst, bijdrage aan de invulling van de Omgevingswet op het gebied van Gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
	toepassing van de bevoegdheden van gemeenten op grond van de Omgevingswet.	
Bijdragen aan kwaliteitsborging kinderopvang.	Uitvoeren van registratie en lichte handhaving bij kinderopvang.	• Uitgevoerde registraties en lichte handhaving voor 6 gemeenten.
Bijdragen aan forensische opsporing.	Bieden van continue beschikbaarheid en inzet van forensisch geneeskundige expertise voor forensisch medisch onderzoek.	• Forensisch medisch onderzoek (FMO) in opdracht van de politie door forensische teams van de GGD'en in Regio Oost. • Forensisch medische expertise voor kinderen (FMEK) door forensische teams van de GGD'en in Regio Oost.
Gezonde opvang van vluchtelingen en asielzoekers.	Borgen van gezonde opvang van asielzoekers in een AZC en hen ondersteunen bij inburgering t.a.v. gezondheid.	• Publieke gezondheidzorg aan vluchtelingen, zodat de gezondheidsrisico's voor deze doelgroep afnemen. • Publieke gezondheidszorg aan asielzoekers (PGA) in AZC's in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland, exclusief PGA-JGZ (is sinds 2023 apart product binnen begroting JGZ).
PSHi: voorkomen en beperken van gezondheidsschade van burgers als gevolg van ingrijpende gebeurtenissen.	Het, onder regie van gemeente(n), inzetten van hulpverlening bij ingrijpende gebeurtenissen, zodat maatschappelijke onrust zo klein mogelijk blijft en herstel wordt bevorderd. Adviseren gemeenten, lokale teams, scholen en (zorg)partners bij ernstige incidenten.	Indien gevraagd (op factuurbasis): • Hulpverlening bij ernstige gebeurtenissen. • Consultatie en advies aan netwerkpartners met GGD-brede expertise.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	10.166	8.413	8.399	8.399	8.399	8.399
Baten	-10.228	-8.413	-8.399	-8.399	-8.399	-8.399
Resultaat na belasting	**-62**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.4.2 Bijzondere Zorg

Wat houdt het in?

Het facultatieve deel van de afdeling Bijzondere Zorg bestaat uit de Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang (BW/MO) en een aantal specifieke producten van het Meldpunt Bijzondere Zorg. Deze facultatieve producten worden op verschillende wijzen gefinancierd.

In het productenboek Bijzondere Zorg wordt nader toegelicht wat de werkzaamheden inhouden.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de taak Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang (Wmo)	Adviseren over passende ondersteuning, opvang en/of een woonvoorziening, die de cliënt met psychische problematiek en/of LVB de hoogst haalbare vorm van herstel/participatie/zelfredzaamheid biedt.	• Consultatie en advies. • Screening ontvangen meldingen. • Uitvoering van onderzoek. • Advies. • Aanvraag beschikking. • Selectie van de kandidaten voor de zorgwoningen, Housing First en andere bijzondere woonvormen. • Organisatie ketenoverleg en deelname plaatsingsoverleg beschermd wonen. • Uitvoering plaatsingsregie beschermd wonen. • Poortwachter maatwerkovereen-komsten beschermd wonen. • Deelname pilot Verbreden doelgroep beschermd wonen.
	Systematisch volgen, beoordelen van de ontwikkelingen en tijdig signaleren en adviseren.	• Advies aan gemeenten op basis van de monitor, analyses en signalen. • Structureel overleg met centrumgemeente Nijmegen
	Afstemming met aanbieders van onder andere beschermd wonen, GGZ en maatschappelijke opvang en samenwerking met (lokale) organisaties zoals sociale (wijk)teams.	• (Structureel) overleg met zorgaanbieders. • Afstemming met- en overdracht casuïstiek aan sociale (wijk)teams en zorgaanbieders.
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de Oggz-taak door het bieden van	Het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen, die vaak meervoudige problemen hebben, door vroegtijdig	• Housing First: Coördinatie. • Praktijk Buitenzorg: consulten.

aanvullende dienstverlening in opdracht van gemeenten en derden (Wmo).	signaleren en beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren.	• Nazorg ex-gedetineerden: Re-integratietrajecten en aansluiting overleg Zorg- en Veiligheidshuis.
	Vergroten zelfredzaamheid, verminderen van overlast en aanbieden van laagdrempelige medische zorg aan kwetsbare inwoners.	• Begeleide Herkansing: Trajectregie.
	Het mogelijk maken van een doorbraak in vastgelopen casussen.	• Inzet doorbraakbudget
	Het voorkomen dat mensen die verward of onbegrepen gedrag vertonen in de problemen komen, dat de situatie escaleert of er maatschappelijke onrust ontstaat.	• Uitvoering Wijk GGD in de gemeenten Berg en Dal, Heumen en Mook en Middelaar.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Bijzondere Zorg	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	2.209	2.222	2.714	2.714	2.714	2.714
Baten	-2.198	-2.222	-2.714	-2.714	-2.714	-2.714
Resultaat na belasting	**11**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.4.3 Gezond Leven

Gezond Leven voert ook in 2026 voor de gemeenten een aantal extra taken uit boven op de uniforme taken die uit de inwonerbijdrage worden betaald. Voor ieder van deze taken is een aparte subsidieaanvraag ingediend waarin de doelen en de werkzaamheden uitgebreid zijn beschreven. Op basis daarvan hebben gemeenten een beschikking afgegeven.
Voor de meeste van deze taken betreft het een uitbreiding van de werkzaamheden die vanuit de uniforme taken per gemeente worden geleverd, zoals de inzet van gezondheidsmakelaars of aandacht voor specifieke thema's als aanvulling op de werkzaamheden in een gemeente.

In 2026 staat de financiering van het facultatieve takenpakket op het terrein van gezondheidsbevordering en preventie onder druk als gevolg van de krappe financiële situatie van gemeenten. In de facultatieve begroting van de afdeling Gezond Leven voor 2026 zal het niveau van de facultatieve begroting 2025 - als basis - worden aangehouden. Op deze manier wordt gezorgd voor:

- Het continueren van de regionale implementatie van de 5 ketenaanpakken waarvoor in 2024 en 2025 de basisvoorwaarden zijn gecreëerd.
- Het behouden van de opgebouwde preventieve kennis- en infrastructuur in relatie tot IZA en GALA doelstellingen.
- Het anticiperen op de introductie van het IZWA. Hierbij is de verwachting dat geld beschikbaar blijft/komt voor het verder (regionaal) implementeren van de 5 ketenaanpakken en aanvullende inzet op thema's als mentale gezondheid, stoppen met roken/ vapen, gezond ouder worden en een gezonde leefomgeving.
- Het anticiperen op geld dat in de loop van 2025/2026 beschikbaar komt in het kader van het introduceren van de wet suïcidepreventie (en mentale gezondheid), de ZonMw aanvraag voor het opschalen effectieve preventieve aanpakken en de VEZN aanvraag voor leefstijlloketten.
- Het maken van keuzes voor de lange termijn, zodat de beweging van zorg naar gezondheid en welzijn ook in de jaren na 2026 kan worden gecontinueerd en bemenst.

Wat is meegenomen in de facultatieve begroting Gezond Leven 2026?
De afdeling Gezond Leven heeft in de facultatieve begroting van 2026 rekening gehouden met:

- Een heroriëntatie op het al dan niet uitvoeren van administratieve taken voor gemeenten door de GGD in het kader van facturatie bij ketenpartners en zorgaanbieders (de zogenaamde materiele component).
- Het maken van de afweging om als gemeente minder maatwerk-projecten af te nemen. Daarnaast kunnen door het slimmer/efficiënter organiseren van projecten mogelijkheden ontstaan om facultatieve middelen slimmer in te zetten. Concreet wil dat zeggen: regionaliseren en standaardiseren (minder op maat). Door als gemeenten meer gezamenlijk op te trekken kunnen kosten worden bespaard (de potentie hiervan is wisselend per gemeente).

Tijdige afstemming over hoogte facultatieve middelen 2026:
In de maanden maart en april van 2025 zal de afdeling Gezond Leven het gesprek aangaan met alle gemeenten die facultatieve diensten afnemen, zodat in gezamenlijkheid met gemeenten kan worden vastgesteld wat de hoogte van de facultatieve dienstverlening in 2026 zal zijn. Dit gesprek wil Gezond Leven graag voeren vanuit de vastgestelde meerjarenstrategie 2024-2027 en het afwegingskader van de GGD (gevolgen voor inwoners).

In het schema hieronder geven we puntsgewijs aan om welke activiteiten het gaat die door gemeenten extra gefinancierd worden.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Het bevorderen van de gezondheid van inwoners van het werkgebied en het versterken van een preventieve infrastructuur in gemeenten en de regio (Wpg).	Extra inzet in alle gemeenten door gezondheidsmakelaars, op scholen en/of in de wijken/gemeenten.	Extra activiteiten in alle gemeenten t.b.v. versterking van de aanpak en beleid van volksgezondheidsproblemen. (Deze activiteiten maken deel uit van het uitvoeringsplan op maat (zie uniforme inzet Gezond Leven)).
	Versterken van de 5 regionale ketenaanpakken: Kansrijke start, Kind naar Gezond Gewicht, Gecombineerde Leefstijl Interventies volwassen, Valpreventie en Vitaal ouder worden en Welzijn op recept.	De 5 ketenaanpakken zijn geïntroduceerd binnen gemeenten.
	Versterking kennis en adviesfunctie in kader van IZWA en de doelen uit het regioplan. Versterking kennis infrastructuur in het kader van de IZWA en de doelen uit het regioplan.	Borging leernetwerk en een regionale en landelijke kennisagenda.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Gezond Leven	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	3.088	2.338	2.706	2.706	2.706	2.706
Baten	-3.061	-2.338	-2.706	-2.706	-2.706	-2.706
Resultaat na belasting	**26**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.4.4 Jeugdgezondheidszorg

Wat houdt het in?

De Jeugdgezondheidszorg voert op verzoek van de gemeenten op basis van vraag/behoefte een aantal facultatieve taken uit boven op de uniforme taken die uit de inwonerbijdrage worden betaald. Hiervoor wordt een aparte subsidieaanvraag ingediend waarin de doelen en de werkzaamheden zijn beschreven. Op basis daarvan hebben diverse gemeenten een beschikking afgegeven.

Veelal is het facultatieve gedeelte gericht op het versterken van de eigen kracht van ouders/jeugd en daarmee het voorkomen van inzet van zwaardere zorg. Daarnaast draagt het bij aan het versterken van de samenwerking in de keten van de jeugd. Voorbeelden zijn de inzet van videohometraining, de interventies Voorzorg, Samen Starten, Nu niet Zwanger en Stevig Ouderschap, indiceren voor VVE (voor- en vroegschoolse educatie), extra inzet in attentiewijken, vergroten mentale weerbaarheid en het voorkomen van suïcide bij leerlingen in het voortgezet onderwijs (project STORM), advisering leerplichtontheffing en Preventie Schoolziekteverzuim.

JGZ voor asielzoekers in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland
GGD Gelderland-Zuid voert in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland de jeugdgezondheidszorg uit voor de kinderen die wonen in een asielzoekerscentrum in (een gemeente in) Gelderland-Zuid.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Jeugdgezondheidszorg	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten	2.100	1.803	1.597	1.597	1.597	1.597
Baten	-2.070	-1.803	-1.597	-1.597	-1.597	-1.597
Resultaat na belasting	**30**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.5 Bedrijfsvoering

3.5.1 Arbo

Wat houdt het in?

Voor GGD Gelderland-Zuid zijn passende arbeidsomstandigheden belangrijke voorwaarden voor gezond en veilig werken. Werkgever en werknemer zorgen samen voor het verbeteren van de arbeidsomstandigheden. De werkgever is uiteindelijk verantwoordelijk maar overleg met de werknemers is verplicht. Ieder heeft daarin zijn eigen taak.
Werkgever brengt de risico's van het werk in kaart en maakt een plan van aanpak met verbeter voorstellen en evalueert het gevoerde beleid: de RI&E (risico-inventarisatie & -evaluatie).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Een gezonde en veilige werkomgeving stelt de medewerkers in staat de meerjarenvisie uit te voeren. Goed welzijn van de medewerkers zal het ziekteverzuim verminderen.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Zorgdragen voor goede arbeidsomstandigheden en veiligheid voor alle medewerkers en derden in de organisatie.	Veiligheid voor medewerkers.	• Uitvoeren actiepunten uit plan van aanpak RI&E, locaties Nijmegen en Tiel. • Uitvoeren Arbo rondgangen nieuwe GGD locaties. • Evalueren en vaststellen meerjarenbeleid keuring elektrische apparaten middels NEN 3140.
	Gezonde, fitte en vitale medewerkers.	• Arbo-verantwoorde inrichting (thuis-) werkplek. • Aanbieden van activiteiten, georganiseerd vanuit Groen Gezond en In Beweging.
	Bevorderen van het welzijn van de medewerkers.	• Uitvoeren Periodiek ArbeidsGezondheidskundig Onderzoek (PAGO). • Aandacht voor vitaliteit en verzuim in de organisatie middels vitaliteitsbeleid.

3.5.2 Communicatie

Wat houdt het in?

Communicatie heeft als strategisch doel het versterken van de communicatiekracht op organisatie- en medewerkersniveau.
De pijlers in onze aanpak zijn:
- Meerjarenstrategie en visie GGD communiceren
- Zichtbaarheid GGD-taken vergroten; vertrouwen opbouwen
- Communicatief versterken medewerkers (t.a.v. cliënt en samenwerkingspartners)
- Toegankelijke informatie en voorlichting publieksgroepen
- Pers- en crisiscommunicatie.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Implementatie Meerjarenstrategie (en Inspirerend Kader)
In de Meerjarenstrategie 2024-2027 zijn 2 leidende principes en 4 strategische thema's benoemd waar de GGD op inzet. Communicatie ondersteunt intern de implementatie van de Meerjarenstrategie en verbindt de uitgangspunten van de Meerjarenstrategie zoveel mogelijk in alle interne en externe communicatie-uitingen.
Het online magazine Meerjarenstrategie laat met verhalen de beloofde ontwikkeling zien. De verhalen delen we binnen en buiten de GGD. Dit doen we intern via ons sociale intranet en naar buiten via de website, nieuwsbrieven en onze sociale mediakanalen.

Communicatiestrategie
Communicatie maakt jaarlijks een beknopt strategisch communicatieframe. De strategische uitgangspunten voor communicatie zijn gebaseerd op de uitgangspunten van de Meerjarenstrategie. Vanuit het communicatieframe worden plannen van aanpak opgesteld op afdelings-, team- en projectniveau.

Ontwikkelingen

- Het hybride werken maakt onderdeel uit van de huidige werkcultuur, ook bij onze GGD. Communicatie blijft intern communicatiemiddelen inzetten om medewerkers verbonden te houden met elkaar en de organisatie.
- De krapte in de arbeidsmarkt blijft toenemen. Ook de GGD heeft moeite sommige vacatures in te vullen. Team Communicatie maakte daarom in 2024 een arbeidsmarktcommunicatieplan. Dit plan wordt ook in 2026 uitgevoerd met als doel om het GGD-werk zichtbaarder te maken en vacatures beter onder de aandacht te brengen bij werkzoekenden.
- In de samenleving is meer aandacht voor diversiteit en inclusie. Communicatie ondersteunt bij het communiceren in de juiste aanspreekvorm en met boodschappen en uitstraling waarin meerdere doelgroepen, ontvangers en culturen zich herkennen.
- Mensen willen informatie snel kunnen consumeren. Communicatie levert zoveel mogelijk 'short-form' content (korte teksten en video's) om boodschappen over te brengen aan verschillende doelgroepen.
- Begin 2026 vindt de overgang naar een nieuw sociaal intranet plaats. Communicatie levert een bijdrage aan een soepele overgang en introductie en bewaakt de gebruiksvriendelijkheid en toegankelijkheid voor medewerkers.
- Begin 2026 komen jeugdgezondheidsmedewerkers 0-4 vanuit Santé Partners naar de GGD. Communicatie ondersteunt via uitvoerig van een communicatieplan, zodat zij zich thuis voelen en zijn voorzien van voldoende informatie.
- Restyling huisstijl en systeem voor huisstijldragers/sjablonen t.b.v. 'communicatief versterken medewerkers'.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Het versterken van de communicatiekracht op organisatie en medewerkers niveau.	Communicatieplan voor de implementatie meerjarenstrategie 2024-2027 uitvoeren.	• Een door de organisatie en medewerkers gedragen Meerjarenstrategie. • Medewerkers voelen zich verbonden met de Meerjarenstrategie. • Interne en externe communicatie-uitingen van de GGD, waarin de uitgangspunten van de meerjarenstrategie herkenbaar zijn. • Nieuwe verhalen in het online magazine.
	Vergroten van de zichtbaarheid van wat de GGD doet/opbouwen vertrouwen	• Ondersteuning afdelingen, GGD-projecten en externe samenwerkingsprojecten met advies & uitvoering.
	Communicatief versterken van GGD-medewerkers.	• Aandacht voor externe verbinding: Delen verhalen waarin netwerkfunctie en lokale samenwerking centraal staan, o.a. in MJS-magazine, nieuwsbrieven, jaarverslag, sociale media • Aandacht voor interne verbinding: o.a. door informatie en vlogs op intranet en informatieve bijeenkomsten. • Doorontwikkeling en het zichtbaar maken van communicatietools, waarmee medewerkers zelf aan de slag kunnen.
	Toegankelijke informatie op website, sociale media en in voorlichtingsmateriaal.	• Actuele en (digi)toegankelijke interne- en externe communicatiemiddelen: website, sociale mediakanalen, (nieuw) intranet, voorlichtingsmateriaal. • Aandacht voor actuele ontwikkelingen. • Gedeelde en van een reactie voorziene relevante ontwikkelingen binnen en buiten de GGD.
	Pers- en crisiscommunicatie	• Advies en uitvoeren reactief en proactief persbeleid. • Advies en uitvoering communicatie bij incidenten en crisis.

3.5.3 Informatievoorziening

Wat houdt het in?

Informatievoorziening (IV) heeft als belangrijkste taak de ontwikkelingen en ambities van de GGD te vertalen in oplossingen op het terrein van informatiemanagement, informatiebeheer (archief), functioneel beheer en informatiebeveiliging. IV wordt strategisch, tactisch en operationeel geborgd door de vraag vanuit de GGD-afdelingen te vertalen naar passende oplossingen aangeboden door VRGZ-ICT, haar onderaannemers, softwareleveranciers en GGD-GHOR Nederland. De informatiemanager, CISO, informatieadviseurs en functioneel beheerders vervullen hierin ieder hun rol.

In de dynamische wereld waarin we leven richt IV zich ook op de toekomst: hoe grijpen wettelijke, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen in op de GGD-processen? Wat moeten we doen om ook in de toekomst die processen optimaal te ondersteunen? Hierbij bewaakt IV dat er een samenhangend, flexibel informatielandschap ontstaat dat ondersteund wordt door de diverse applicaties. De wettelijke eisen ten aanzien van privacy, informatiebeveiliging en archivering worden hierbij geborgd.

Daarnaast investeert IV steeds meer in de verbinding met de collega's van het programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA), de verschillende afdelingen en andere informatiespecialisten binnen en buiten de GGD. Het thema 'informatie' staat centraal voor de te leggen verbindingen en voor de strategische ontwikkeling van de organisatie. Het slim inzetten van alle beschikbare informatie ten behoeve van preventie en versterking van de zelfredzaamheid van de burger is hierbij het primaire doel.

Samenhang met het Inspirerend Kader en de Meerjarenstrategie 2024-2027

In het Inspirerend Kader en Meerjarenstrategie 2024 – 2027 is een aantal belangrijke onderdelen beschreven die impact hebben op de toekomst van onze informatievoorziening:

- Wij ondersteunen onze inwoners op een manier die bij hen en hun situatie past. Onze informatievoorziening moeten we daarom inrichten op de behoeften van onze inwoners, bijvoorbeeld door het verbeteren en verruimen van onze digitale dienstverlening en aansluiting op landelijke standaarden, zodat er een eenduidigheid voor onze inwoners ontstaat.
- Wij geloven dat we samen meer bereiken dan alleen en hanteren hiervoor een netwerkaanpak. Samen met onze medewerkers, gemeenten en samenwerkingspartners delen we kennis en ervaringen op het gebied van informatievoorziening. Maar ook voeren we gezamenlijk projecten uit en werken we aan een stevige, eenduidige, transparante en kosteneffectieve landelijke informatievoorziening binnen de publieke gezondheidszorg.
- Wij hanteren een informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering. Onze informatievoorziening speelt hierin een centrale rol. We borgen betrouwbare applicaties, data- en registratiekwaliteit, beschikbaarheid en beveiliging, zodat er betrouwbare output aangeleverd kan worden als stuurinformatie en ter advisering.
- Wij adviseren over preventie en geven vorm aan groepsgerichte preventie. Nieuwe innovaties als eHealth en Artificial Intelligence (AI), digitale triage, maar ook regie door de cliënt op de eigen gezondheidsgegevens ontsloten via een Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO), maken dat we preventie dichter bij de cliënt kunnen brengen.

Ontwikkelingen

Op het terrein van informatievoorziening spelen voor 2026 de volgende relevante ontwikkelingen:

- Het inzetten op meer digitale dienstverlening waar dit past bij de behoefte van de cliënt.
- Het automatiseren/robotiseren van repeterende en administratieve processen.
- De implementatie van nieuwe Wet- en regelgeving, zoals de Wet digitale overheid (Wdo), de Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz) en de Wet Digitale authenticatie en identificatie in de zorg (Wet Diaz).

- Het onderbrengen van actieve monitoring in het kader van NEN7513 op onze cliëntapplicaties bij een Security Operations Center (SOC).
- De verplichte aansluiting op de Generieke Digitale Infrastructuur om via één bronsysteem, één gestandaardiseerd uitwisselingssysteem en één waarheid te werken, waardoor efficiëntie en effectiviteit binnen onze werkprocessen bevorderd wordt.
- Participeren in landelijke samenwerkingstrajecten, zoals het aansluiten op Persoonlijke Gezondheidsomgevingen (PGO's) en de implementatie van een Pandemisch Paraat informatievoorzieningslandschap.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Versterken van de digitale dienstverlening.	Aanmeld, triage en communicatieprocessen van de verschillende afdelingen/teams bevatten een digitaal kanaal waar dit past bij de cliëntbehoefte.	• Alle aanmeld- en triageprocessen kennen een digitaal beveiligd kanaal waar cliënten 24-7 toegang toe hebben. • Verdere implementatie van een (AI) chatrobot (bij een succesvolle pilot in 2025).
Verminderen administratieve lasten	Repeterende en administratieve processen worden (waar mogelijk) geautomatiseerd /gerobotiseerd.	• Geautomatiseerde/gerobotiseerde administratieve taken van diverse afdelingen.

	AI wordt toegepast bij processen die zich hiervoor lenen.	• Implementatie en verdere uitrol van een AI-tool om:
		  ○ Spraak naar tekst om te zetten.
		  ○ Automatisch te notuleren en verslaglegging mogelijk te maken.

Compliancy aan zorgspecifieke normen en Wet- en regelgeving	Organisatieprocessen in brede zin voldoen aan de wettelijke eisen op het gebied van archivering, informatiebeveiliging, privacy en transparantie.	• Het behoud van certificering voor NEN7510 en voldoen aan de vereisten van NEN7513 (logging), NIS2 en CER. • Implementatie van de Wet digitale overheid (Wdo), de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv), de Wet Digitale identificatie en authenticatie in de zorg (Wet Diaz), de Wet open overheid (Woo) en de Archiefwet 2024.
	De landelijke implementatiekalender voor de Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz) en de Wet digitale overheid wordt uitgevoerd.	• Aansluiting op het Landelijk SchakelPunt voor medicatieoverdracht (organisatiebreed) en de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI). • Samen met GGD GHOR Nederland, Stichting MedMij en VWS realisatie van een Dienstverlener Aanbieder (DVA)-

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
		aansluiting bij GGD GHOR Nederland voor alle GGD'en ten behoeve van ontsluiting van onze dossiers in de landelijk beschikbare PGO's.
De informatiegestuurde GGD	Door de GGD verzamelde en geanalyseerde data leveranciersonafhankelijk en veilig beschikbaar stellen aan gemeenten en ketenpartners.	• Optimalisatie van bestaande infrastructuur, waaronder toepassing AI binnen BI processen (op basis van verkenning in 2025)
Duurzaam borgen informatiebeveiliging en privacy		• Aansluiting op een Security Operations Center (SOC) voor continue beveiligingsmonitoring van de applicaties in het primaire proces. • Vergroting informatiebeveiligings- en privacybewustzijn mede door middel van eLearningsoftware.

3.5.4 Kwaliteit

Wat houdt het in?

GGD Gelderland Zuid is gecertificeerd op basis van het normenkader Publieke Gezondheidszorg HKZ 2019 en NEN 7510. HKZ-certificering geldt voor alle onderdelen van de GGD. Voor sommige afdelingen geldt dat zij ook bezocht worden door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en /of vindt periodieke visitatie plaats.
Het Kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) bestaat uit verschillende onderdelen en instrumenten die onderling met elkaar in verbinding staan. Door middel van interne en externe audits, halfjaarlijkse managementreviews en de jaarlijkse directiebeoordelingen wordt de werking van het KMS getoetst en waar nodig bijgesteld.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Het KMS draagt bij aan continu verbeteren van de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening van GGD Gelderland-Zuid ten gunste van cliënten, ketenpartners, opdrachtgevers en medewerkers.
Uitkomsten van interne en externe audits, van ervaringsonderzoeken, meldingen ter verbetering en klachten worden gebruikt om de kwaliteit van primaire en ondersteunende processen te verbeteren.

Ontwikkelingen

Externe toetsing van het KMS blijft onverminderd doorgaan. Het Kwaliteit Informatie Punt (KIP) is continu in ontwikkeling ten behoeve van het beschikbaar stellen van actuele data vanuit kwaliteitsinstrumentaria op laagdrempelige wijze voor medewerkers binnen de organisatie. Management en functionarissen met een kwaliteitstaak kunnen (bij)sturen op actuele informatie.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Continuering van een effectief en gedragen kwaliteitsmanagementsysteem dat ondersteuning biedt aan de werkprocessen, informatie biedt over de geleverde zorg- en dienstverlening, stimuleert tot verbetering en aansluit op de organisatie als netwerkorganisatie.	Binnen de organisatie worden kwaliteitsinstrumenten conform PDCA-methodiek toegepast. Hiermee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het leveren van een goede kwaliteit van zorg- en dienstverlening.	• Continering van een effectief en gedragen kwaliteits-managementsysteem dat voldoet aan het kwaliteitsbeleid van GGD GZ en het normenkader HKZ 2019 en NEN 7510.
	Cliënt en medewerkers gerelateerde incidentmeldingen leiden tot verbeteringen in de zorg en dienstverlening voor onze cliënten/ketenpartners en dragen bij aan een veilig werkklimaat voor medewerkers.	• Het onverminderd, door MTV-functionarissen, aandachtsfunctionarissen kwaliteit en (team)managers, vragen van aandacht van medewerkers om (bijna) incidenten te melden. Het betreft incidenten in cliëntencontact, agressie-, Arbo- en informatiebeveiligings-incidenten.
	Zicht op cliënt- en ketenpartnerervaring draagt bij aan de (verbetering van) kwaliteit van zorg- en dienstverlening	• In beeld gebrachte ervaring van cliënt- en ketenpartner door afdelingen en teams.
	Resultaten vanuit kwaliteitsinstrumenten leiden (waar nodig) aantoonbaar tot (verbetering van) de kwaliteit van zorg- en dienstverlening	• Laagdrempelige beschikbare actuele data vanuit KIP (MTV-incidentmeldingen, audits, risico-inventarisaties, klachten, leveranciersbeoordelingen en ervaringsonderzoek), die worden gebruikt als stuurinformatie door aandachtfunctionarissen kwaliteit en (team)managers.
	Risico's binnen kritische processen zijn bekend en beheerst.	• Prospectieve en retrospectieve risicoanalyses en het treffen van beheersmaatregelen.
	Er is zicht op de kwaliteit van de primaire en ondersteunende processen	• Uitgevoerde GGD brede interne audits.

3.5.5 Juridische zaken

Wat houdt het in?

Juridische zaken heeft als taak het adviseren van de GGD in juridische kwesties. Dit gebeurt op zowel casuïstisch als beleidsmatig niveau en zowel proactief als reactief.

De wet- en regelgeving verandert in hoog tempo. De overheid ontwikkelt nieuwe wetten en bestaande wet- en regelgeving is onderhevig aan aanpassingen. De veranderingen die hieruit voortvloeien moeten geïmplementeerd worden in de organisatie. Daarnaast dient de GGD bestaande wet- en regelgeving na te leven.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

In de meerjarenstrategie 2024-2027 staan diverse ontwikkelingen genoemd die juridische expertise vragen:

- Veranderende wet- en regelgeving;
- De genoemde strategische thema's en beleidsmatige ontwikkelingen, waaruit beiden (juridische) vraagstukken voortkomen.

Ontwikkelingen

Het uitgebreide takenpakket van de GGD leidt tot veel vragen waarbij juridische expertise nodig is. De beoogde toevoeging van de taak JGZ 4- voor Rivierenland aan GGD Gelderland-Zuid in 2026 zal leiden tot een toename van medewerkers. Dit zal leiden tot meer juridische vragen.

Daar komt bij dat het stelsel van rechten en rechtsbescherming uitvoerig is. Burgers, inwoners en organisaties kunnen een veelheid aan verzoeken indienen en diverse juridische procedures aanwenden. Om dit in goede banen te leiden, risico's te signaleren en te beperken en adequaat vertegenwoordigd te zijn, is juridische ondersteuning noodzakelijk.

In de publieke dienstverlening en het zorgdomein vindt steeds meer samenwerking plaats. De samenwerkingen worden verankerd in convenanten en overeenkomsten en vereisen duidelijke afspraken. Het opstellen en toetsen van deze afspraken is van groot belang, mede met het oog op een adequate uitvoering en mogelijke risico's.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Naleven van wet- en regelgeving.	Processen voldoen aan wet- en regelgeving, mede op het gebied van bestuursrecht, gezondheidsrecht, personen- en familierecht en privacy.	• Advisering m.b.t. (juridische) vraagstukken en ondersteuning bij de uitvoering in de praktijk. • Opgestelde en gecontroleerde overeenkomsten. • Op de hoogte blijven van wet- en regelgeving, tijdige signalering van veranderingen en zorgvuldige implementatie binnen de organisatie.
Signaleren en beperken van risico's en verbeteren van processen.	Juridische procedures conform geldende wet- en regelgeving. Samenwerkingen monitoren.	• Advisering juridische procedures, zoals klachten, bezwaar- en beroep, aansprakelijkheidstellingen, tuchtzaken en dagvaardingen. • Voorbereiding en uitvoering

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
		juridische procedures, indien nodig. • Ondersteuning en/of vertegenwoordiging van de organisatie, indien nodig. • Opgestelde en gecontroleerde overeenkomsten.

3.5.6 Bedrijfsvoering

Wat houdt het in?

De taken op het gebied van Huisvesting, ICT, Inkoop, Informatiebeheer, HRM en Financiën en Inkoop heeft de GGD belegd bij de afdeling Bedrijfsvoering van de VRGZ. De dienstverlening is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

De sector Bedrijfsvoering adviseert, organiseert, faciliteert de uitvoerende afdelingen van de GGD om de doelen voor de publieke gezondheid en de strategische thema's in de meerjarenstrategie te realiseren en de organisatie effectief en efficiënt te laten opereren. Dit gebeurt door:

- integrale advisering over bedrijfsvoering;
- mede zorgdragen voor een goede organisatieontwikkeling en –inrichting;
- goede en efficiënte huisvesting en ICT-voorzieningen;
- instrumenten en advisering waardoor de organisatie in control kan zijn.

Ontwikkelingen

Naast een betere betrokkenheid van de sector Bedrijfsvoering bij de (meer)jarenplannen van de GGD ingestoken op een betere definitie van de door de sector Bedrijfsvoering geboden diensten, en de daarmee samenhangende kosten.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Organisatieontwikkeling	HRM-beleid en instrumenten die het mogelijk maken dat we nu en straks: • De juiste mensen weten aan te trekken. • De mensen die we in huis hebben ontwikkelen in het belang van de organisatie en van henzelf. Daar waar persoonlijke en organisatiedoelen niet meer matchen we zorgvuldig afscheid nemen.	• Verder uitwerking op de strategische HR thema's: • Leiderschap(sontwikkeling): Leidinggevenden geven leiding vanuit de beloftes uit het Inspirerend Kader. • Vitaliteit en Verzuim: Een meer preventieve proactieve aanpak van gezondheid. Strategische Personeelsplanning: Dit instrument vormt de basis om inzichtelijk te maken wat nodig is om toekomstige opgaven (2-3 jaar) kwantitatief en kwalitatief uit te kunnen (blijven) voeren.
Organisatie is in control	Inkoop conform geldende Wet- en Regelgeving op het gebied van Aanbesteden en Inkopen	• Op rechtmatigheid en doelmatigheid getoetste inkooptrajecten.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**

Beheer vastgoed	Vastgoed dat aansluit bij behoeften van cliënten, medewerkers en partners	• Huisvesting consultatiebureau nieuwe locatie Mozaïek Wijchen
		• Mogelijk:
		  ○ Gebruik maken van bestaand pand (de Klif Oosterhout) voor het huisvesten van een consultatiebureau. Opties worden bekeken voor mogelijk een andere locatie, afhankelijk van de technische mogelijkheden.
		  ○ Consultatiebureau Opheusden, zal in overeenstemming met de gemeente Opheusden waarschijnlijk op een nieuwe locatie worden gehuisvest.
		• Verduurzaming vastgoed/uitvoeren duurzaam meerjarig onderhoudsplan

3.5.7 Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. De Woo kent daartoe drie pijlers, te weten 1) actieve openbaarmaking, 2) passieve openbaarmaking en 3) verbetering van de informatiehuishouding. Ingevolge artikel 3.5 Woo besteedt een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting aandacht aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en doet in de jaarlijkse verantwoording verslag van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. In deze openbaarheidsparagraaf doen wij hiervan op hoofdlijnen verslag.

Actieve openbaarmaking
De Woo noemt een aantal informatiecategorieën die wij actief openbaar moeten maken. Het overgangsrecht van de Woo regelt dat de start van de actieve openbaarmaking van deze categorieën wordt geregeld in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Daarin is bekend gemaakt dat de categorieën niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt behoeven te worden, maar dat daar een fasering in wordt aangebracht. Conform deze fasering heeft GGD Gelderland-Zuid de eerste vijf informatiecategorieën openbaar gemaakt en zullen de komende jaren de overige categorieën openbaar gemaakt worden.

Om de actieve openbaarmaking volgens de Woo te ondersteunen is er een verwijsindex, de ‘Woo-index’, gekomen, en een zoekfunctie op overheid.nl. De GGD is al gestart met actieve openbaarmaking. Denk aan beleidsregels en organisatiegegevens. Daarnaast publiceert de GGD al langer bestuur stukken op de website. Dit zal de komende jaren uitgebreid worden.

Tevens wordt aandacht besteed aan de informatiehuishouding, onder meer om de actieve en passieve openbaarmaking te vergemakkelijken.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Overhead GGD						
Overhead GGD	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten						
Lasten	715	826	728	728	728	728
Baten	-655	-726	-728	-728	-728	-728
Mutaties reserve	-60	0	0	0	0	0

4

Paragrafen

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf komen de normering van de algemene reserve, het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarnaast worden de risico's van de GGD beschreven. Voor het beleid omtrent weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt verwezen naar de bijlage Financiële spelregels.

Algemene reserve, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

De streefwaarde op basis van de begroting 2026 is als volgt:

Berekening streefwaarde Algemene reserve Bedragen x €1.000,-		Begroting 2026
Bedrag per medewerker	€ 1.000,00	438
Percentage over opgenomen gelden (leningen)	0,5%	
Percentage totale uitgaven	1,0%	528
Percentage over inkomsten niet zijnde uniforme bijdrage	3,0%	514
Streefwaarde Algemene reserve		**1.480**

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering d.d. 4 juli 2024 ingestemd met de toevoeging van het resultaat van 2023 (€ 167.000) De algemene reserve bedroeg inclusief toevoeging € 2.387.000. De vermelde streefwaarde van de algemene reserve in de jaarrekening 2023 was € 1.750.000. Het AB heeft tevens besloten de overwaarde van de algemene reserve , € 637.000 uit te keren aan de deelnemende gemeenten.

Het resultaat 2024 bedraagt € 80.600 negatief, inclusief uitbetaling overschot bijdrage aan Veilig Thuis van € 71.600. De onttrekking aan de algemene reserve is € 152.200. De stand van de algemene reserve bedraagt op 31 december 2024 €1.669.000.

Weerstandscapaciteit Bedragen x € 1.000,-	Verwachting* 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Norm algemene reserve	1.483	1.480	1.480	1.480	1.480
Eigen vermogen einde jaar	1.669	1.569	1.569	1.569	1.569
Verwacht resultaat	-100	0	0	0	0
Verwacht algemene reserve	1.569	1.569	1.569	1.569	1.569
Algemene reserve in % van de norm	106%	106%	106%	106%	106%

* in de kolom verwachting 2025 is uitgegaan van de resultaatbestemming conform jaarrekening 2024

Risico's

In onderstaande tabel is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Verwachte financiële gevolgen	Benodigde weerstands-capaciteit
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.825	658
Maatschappelijke risico's	625	263
Economische risico's	5.000	2.550
Middelen, organisatie medewerkers en efficiency	2.280	794
Totaal	**9.730**	**4.264**

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de GGD GZ loopt, staan in onderstaande tabel de tien grootste risico's. De grootste risico's betreffen:

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
1	**Inkomsten, bezuinigingen overheid en gemeentes** Het betreft hier het risico dat niet kan worden voldaan aan de kwaliteitseisen door bezuinigingen van de overheid en de gemeentes op zowel uniforme als factulatieve taken. Maatregelen van het huidige kabinet door met € 330 mln te bezuiningen op gezondheidszorg versterkt dit risico.	3.250.000	50%	€ 1.625.000	* Tijdig signaleren en actie ondernemen * Werken met flexibelere schil * Strenger sturen op contractafspraken * Alert zijn op subsidiemogelijkheden * Facultatieve werkzaamheden financieren uit uniform budget waar mogelijk * Voorstel bestuur CAO- en prijsstijging indexaties niet te budgetteren * Personeel laten afvloeien waar nodig
2	**CAO / prijsindex** Het betreft hier de toekomstige stijgingen door een nieuwe CAO die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	1.000.000	70%	€ 700.000	* Tijdig het gesprek voeren met gemeenten * Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is
3	**Niet naleven van de Wet en Regelgeving** De GGD dient te voldoen aan diverse wetten en verordeningen. Het bewust of onbewust overtreden van wet- en regelgeving kan mogelijk schadeclaims of boetes tot gevolg hebben.	1.125.000	50%	€ 562.500	* Personeel bewust maken van wet en regelgeving van hun vakgebied * Huisjurist aanwezig, landelijke richtlijnen worden gevolgd en regelgeving redelijk stabiel * Taakafbakening waar is de GGD van en waarvan ook niet * Meer ingezet op juist naleven van privacy wetgeving
4	**Prijsstijgingen** Het betreft hier de toekomstige stijgingen van o.a.inkoop, onderhoud, inhuur, die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	750.000	30%	€ 225.000	* Tijdig bespreken met gemeenten (procesvoorstel is reeds voorgelegd aan het AB) * GGD landelijke inkoop organiseren * Kwaliteitseisen verlagen * Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
5	**Ziekteverzuim & arbo** Het risico van langdurig ziekteverzuim is aanwezig en daarmee de kans op relatief dure vervanging van personeel. Een aantal functies hebben te maken met extra risico's van verbale of fysieke agressie.	375.000	50%	€ 187.500	* Extra inzet op positieve werkplek * Managers opgeleid om personeel beter te monitoren, gesprek aangaan, oplossingen aanbieden voordat probleem ontstaat. * Managers verantwoordelijk stellen voor hoogte verzuim * Tevredenheidsonderzoeken onder personeel regelmatig uitvoeren * Mogelijkheden interne re-integratie uitwerken, re-integratie plan per afdeling optuigen zodat per soort re-integreerder een passende oplossing (ook buiten eigen afdeling) geboden kan worden * Actief arbobeleid * Training omgaan met agressie en geweld
6	**(toekomst) Veilig Thuis** Er is nog geen uitsluitsel over het toekomstscenario gezins- en jeugdbescherming ‘samen voor kind en gezin’ als vervolg op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief Perspectief voor de Jeugd. Er zullen regionale veiligheidsteams komen vanuit een nieuwe publiekrechtelijke organisatie. Dit heeft naar verwachting consequenties voor de organisatorische inbedding van Veilig Thuis. Verder is nog niet duidelijk hoe de nieuwe financieringssystematiek eruit komt te zien en wat dit eventueel aan invoed heeft qua personeelsverloop.	375.000	50%	€ 187.500	* Volgen van ontwikkelingen en tijdig actie ondernemen * Samenwerking Bijzondere Zorg en Jeugdgezondheidszorg om efficiëntie te verhogen
7	**Epidemie** Kosten van uitval en andere of extra inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd. Het betreft dan het risico op de kosten die niet worden vergoed door derden. Tevens risico dat huidige systeem niet kan voldoen aan eisen, waardoor nieuw systeem ontwikkeld zal moeten worden.	375.000	50%	€ 187.500	* Continuiteitsplan eigen organisatie * Dit risico hoort bij de primaire taak van de organisatie en wordt daarom geaccepteerd * Financiering nieuw systeem opgenomen in budget, continuering beheer systeem vanuit overheid nog onzeker.
8	**Cybercriminaliteit en beveiligingsincidenten** Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Cybercriminaliteit brengt risico’s op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee. De GGD is NEN gecertificeerd. Hiermee is de basis van de beveiliging op orde, maar het risico blijft aanwezig. Daarnaast is er een verhoogd risico op verstroring van de samenleving en organisatie als gevolg van oorlogs- en terroristische dreigingen waarbij de infrastructuur verstoord kan worden. Waaronder risico op uitval van systemen en servers: ● Stroomuitval (in- of extern) ● Bedrijfscontinuïteit in gevaar ● uitval van noodzakelijke applicaties ● Imagoschade	500.000	30%	€ 150.000	● Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer ● Continuïteitsplan in werking ● Opnieuw aanbesteden kantootautomatisering ● Strengere controles inrichting automatisering ● Inzet AI gestuurde monitoring software ● Verhogen bewustwording binnen de organisatie ● Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving ● Back up en restore ● Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden GGD ● Ketensamenwerking ● Prospectieve risico-analyse ● Continuïteitsplan ● Noodstroomagregraten

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
9	**Arbeidsmarktkrapte** Door vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende taken wordt het steeds moeilijker goed gekwalificeerd personeel (op korte termijn) aan te trekken. Dit geldt voor bijna alle taken, maar bij de beschikbaarheid van forensische artsen en vertrouwensartsen (VT) is dit het grootste probleem.Hierdoor kan de 24/7 beschikbaarheid van een vertrouwensarts niet worden gegarandeerd op Gelders niveau.	375.000	30%	€ 112.500	* Samenwerking met VGGM * Gezonde balans privé/werk * Automatiseren repeterende taken * Digitale kennis personeel verbeteren (incl. zelfredzaamheid) * Verkenning mogelijkheden AI mbt o.a. chatbots, gespreksverlagen, planning, indicatiestellingen, etc. * Eventueel tijdelijk opvangen met inhuur
10	**Toenemende en veranderende vraag** Bevolkingsgroei en toenemende taken GGD, aantal casussen stijgt. Veranderde vraag van gemeente en inwoners.	125.000	50%	€ 62.500	* Sturen op afspraken * Tijdig signaleren en aankaarten * Werkgroep om inwoners mee te laten tellen in begrotingen (pas in 2027)
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)			**€ 4.000.000**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)			**€ 264.000**	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit			**€ 4.264.000**	

Frauderisico analyse

In 2021 heeft de GGD beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Ook komt dit onderdeel in de jaarrekening 2024 terug bij de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

4.2 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform bepalingen BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

	Realisatie	Begrotings-wijziging	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuldquote	32,0%	32,5%	30,4%	29,4%	27,6%	27,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	32,0%	32,5%	30,4%	29,4%	27,6%	27,5%
Solvabiliteitsratio	6,3	6,1	6,0	6,1	6,3	6,3
Structurele exploitatieruimte	-0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Toelichting

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GGD ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de GGD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiele vaste activa

Activeren en afschrijven
Conform het BBV worden alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investeringen worden lineair afgeschreven na het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investeringen in gebouwen
De GGD had ultimo 2025 twee panden in eigendom (locatie Tiel en Nijmegen). De consultatiebureaus worden gehuurd door de GGD. Investeringen in gebouwen die geen eigendom van de GGD zijn, komen voor rekening van de betreffende verhuurder. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de GGD, worden bij de GGD geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen
Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de GGD een meerjarig investeringsplan welke periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een constant bedrag opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren.

Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting. Dit laatste staat onder druk vanwege de inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Een overzicht van de geplande en gerealiseerde investeringen is opgenomen in de bijlagen bij deze begroting. In zijn algemeenheid worden kapitaalgoederen van de GGD onderhouden en vervangen na afloop van de economische levensduur.

Onderhoud

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het onderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het onderhoud uitgevoerd. Het huidige hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg wordt minimaal onderhouden (alleen hoogstnoodzakelijke onderhoudswerkzaamheden).

Uitgangspunten beleid
- Het MJOP actualiseren we jaarlijks en wordt een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij. In 2024 heeft de herziening plaatsgevonden. Het onderhoud wordt met ingang van 2024 conform het nieuwe plan uitgevoerd.
- De GGD middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat wordt de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen gehanteerd.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening MJOP vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten of externe partijen. De GGD draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd of uitbesteed via de afdeling Vastgoed- & Facilitymanagement van de VRGZ.

4.4 Financiering

4.4.1 Beleid ten aanzien van risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer
Het is de GGD niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille
De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is op 27 juni 2019 door het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld.

De GGD voert een risicomijdend beleid en voldoet aan wet- en regelgeving. Voor de GGD geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

In 2020 heeft de GGD een lening aangetrokken ter financiering van het nieuw te bouwen pand in Nijmegen.

4.4.2 Rente en treasury

In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven:

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2026
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	102
b. De externe rentebaten	0
Totaal door te rekenen externe rente	102
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	102
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	102
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	102
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	0

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Op basis van onderstaand schema blijkt dat de GGD binnen de norm voor de kasgeldlimiet zal blijven.

Kasgeldlimiet Bedragen x € 1.000,-	
Omvang begroting per 01-01-2026	52.843
In procenten van de grondslag	8,2%
Toegestane kasgeldlimiet	4.333
Totaal netto vlottende schuld	3.197
Toegestane kasgeldlimiet	4.333
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	**1.136**

Renterisiconorm
Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat. De GGD blijft binnen de norm van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Renterisico vaste schuld in relatie tot renterisiconorm Bedragen x € 1.000,-	2026	2027	2028	2029
1. Renteherziening	0	0	0	0
2. Aflossingen	375	375	375	375
3. Renterisico (1+2)	375	375	375	375
4.Renterisiconorm	10.569	10.529	10.490	10.450
5a. Ruimte onder renterisiconorm	10.194	10.154	10.115	10.075
5b. Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm				
4a. Begrotingstotaal begroting 2026	52.843			
4b. Percentage regeling	20%			
Renterisiconorm (4a x 4b)	10.569			

4.5 Organisatie en Bedrijfsvoering

Zie paragraaf 3.5 Interne dienstverlening voor de informatie over de bedrijfsvoeringstaken binnen de GGD.

4.6 Verbonden partijen

Er is sprake van een verbonden partij als er bestuurlijk en financieel belang is waarbij de begrippen ‘bestuurlijk’ en ‘financieel’ in het BBV nader worden gedefinieerd (de GGD heeft geen relatie met organisaties die aan deze definitie voldoen).

5

Financiën

5 Financiën

5.1 Overzicht van baten en lasten (incl. toelichting)

Een specificatie per gemeente van de uniforme bijdrage gemeenten en subsidie gemeenten voor 2026 is opgenomen in paragraaf 6.3.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
Bijdrage deelnemende gemeenten	29.783	31.792	31.855	31.855	31.855	31.855
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. factur	3.053	3.702	3.847	3.847	3.847	3.847
Subsidies Rijk	6.522	6.630	5.776	5.578	5.381	5.183
Subsidies Gemeenten	7.702	5.645	6.216	6.216	6.216	6.216
Overige opbrengsten	5.802	4.183	4.810	4.810	4.810	4.810
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	340	340	340
Totaal baten	**52.862**	**52.291**	**52.843**	**52.646**	**52.448**	**52.251**
Lasten						
Personeelskosten	38.812	37.690	37.948	37.754	37.560	37.366
Huisvestingskosten	2.345	2.290	2.367	2.367	2.367	2.367
Kantoormiddelen	86	168	171	171	171	171
Medische kosten	1.282	1.214	1.191	1.191	1.191	1.191
Communicatieapparatuur	1.998	2.091	1.887	1.887	1.887	1.887
Vervoermiddelen	47	81	52	52	52	52
Afschrijvingen	372	1.267	1.281	1.281	1.281	1.281
Algemene kosten	4.447	3.107	3.345	3.341	3.338	3.334
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	4.204	4.159	4.392	4.392	4.392	4.392
Voorlichting	34	41	36	36	36	36
Rentebaten en -lasten	-632	283	173	173	173	173
Totaal lasten	**52.993**	**52.391**	**52.843**	**52.646**	**52.448**	**52.251**
Totaal saldo van baten en lasten	**-130**	**-100**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	-18	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	60	0	0	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**-88**	**-100**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting	-8	0	0	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting	**-81**	**-100**	**0**	**0**	**0**	**0**

5.1.1 Verloopstaat

Op de volgende pagina is het verloop van de gewijzigde begroting 2025 naar de begroting 2026 weergegeven (bedragen x € 1.000,-). Aan het einde van deze paragraaf is de berekening van de index opgenomen.

Gewijzigde Begroting 2025 **Bedragen x € 1.000,-**	**-100**
Lasten	
Personele lasten	**258**
- besparingen fte 2026	-740
- besparingen opleidingsbudget 2026	-50
- daling overige taken	-1.045
- stijging salariskosten indexering 2026	1.433
- daling overige personeelskosten	-15
- stijging Personeel niet in loondienst (facultatieve taken)	676
Materiële lasten	**195**
Besparingen 2026:	
- Bundelen van vaccinatiewerkzaamheden	-100
- Nieuwe aanbesteding electronisch kinddossier	-125
- Informatievoorziening	-70
Overige mutaties	
Afschrijvingen	
- lagere afschrijvingskosten huisvesting	-3
- lagere afschrijvingskosten automatisering	17
Huisvestingslasten	
- hogere huisvestingskosten kantoorpanden	138
- Consultatiebureaus huisvestingslasten (zie ook opbrengsten)	39
Kantoormiddelen	
- hogere kosten voor kantoormiddelen	4
Automatisering	
- afname licenties	-9
Medische zaken	
- reizigersvaccinaties, vaccinatiecentrum en andere medische artikelen (staan opbrengsten tegenover)	-21
Inkoop ondersteunende diensten	
- Indexering Bedrijfsvoering (verrekenpercentages)	233
Financiële baten en lasten	
- mutatie rentelasten	-110
Algemene kosten en Inhuur derden	
- hogere inhuurkosten facultatieve taken	135
- indexering algemene kosten	65
Onvoorzien (0,50% van de totale lasten, zie financiële spelregels)	3
Totaal lasten	**454**

Baten	
Uniforme bijdrage	**63**
Indexering uniforme bijdrage 2025	1.545
Besparingen	
- Bundelen van vaccinatiewerkzaamheden	-200
- Forensisch geneeskunde	-50
- 0-4 Jeugdgezondheidszorg	-275
- Nieuwe aanbesteding elektronisch kinddossier	-125
- Informatievoorziening en functioneel beheer	-150
- Opleidingsbudget	-50
- Afname diensten Veilig Thuis	-235
- Veilig Thuis indexering als gevolg van formatiebegroting	-397
Uniforme bijdrage obv facturen	**145**
- Huisvesting JGZ	39
- Rijksvaccinatieprogramma	65
- Nu niet zwanger (indexering)	12
- Inspecties kindercentra	29
Rijksbijdrage	**-854**
- Landelijke Functie Infectieziektebestrijding	-29
- Structurele uitbreiding Infectieziektebestrijding	-300
- Covid-19 vaccinaties	-300
- Seksuele Gezondheidszorg	-220
- Jong Leren Eten	-10
- Cohorten rijksvaccinaties	5
Subsidies gemeenten:	**571**
- Facultatieve taken GL IZA Gala	-45
- Facultatieve taken AGZ	62
- Facultatieve taken JGZ (met name Oekraïense kinderen)	-282
- Facultatieve taken GL	355
- Facultatieve taken BZ (Wijk GGD , uitbreiding TBW/CTMO)	481
Toename overige opbrengsten	**629**
- Afname detacheringen	-15
- toename reizigersadvisering en vaccinaties	125
- Overige dienstverlening	519
Totaal baten	**554**
Programmabegroting 2026	**0**
Resultaat 2026	**0**

Meerjarige mutaties
In het hoofdlijnenakkoord is opgenomen dat de bijdrage Infectieziekte bestrijding voor pandemische paraatheid vanaf 2026 in vijf jaar wordt afgebouwd. Deze afbouw is in de meerjarenraming van deze begroting verwerkt.

De indexering is als volgt berekend (conform vastgestelde methodiek door het Algemeen Bestuur):

Indexering 2026	**GGD**

Rekenmethodiek	**GGD**
Weginsfactor loon	0,78
Weginsfactor materieel	0,22
Totaal	**1,00**

Voorcalculatie 2026		**Factor**	**GGD**
Loonindex	3,40%	0,78	2,65%
Materiële index	2,60%	0,22	0,57%
Totaal voorcalc. 2026			**3,22%**

Nacalculatie 2024	**Factor**	**GGD**
Loonindex	0,78	4,68%
Opgenomen in B2023 (BRN 2023)	0,78	-3,04%
Materiële index	geen nacalculatie	
Totaal nacalc. 2024		**1,64%**

Index begroting 2026	**4,86%**

5.1.2 Beleidsindicatoren

Bedragen x € 1.000,-	Resultaat 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,68	0,62	0,60	0,59	0,59	0,59
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,64	0,62	0,60	0,59	0,59	0,59
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	93	87	87	87	87	87
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	8%	4%	6%	6%	6%	6%
Overhead (% van totale lasten)	14%	24%	25%	24%	24%	24%

5.2 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de balanspositie opgenomen.

ACTIVA Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	21.689	21.193	20.207	19.521	18.566	18.557
Vlottende activa						
Voorraden	143	143	143	143	143	143
Uitzetting met rentetypische looptijd < 1 jaar						
Overlopende activa	203	203	203	203	203	203
Vorderingen op openbare lichamen	2.109	2.109	2.109	2.109	2.109	2.109
Vorderingen op Rijk	21	21	21	21	21	21
Uitzettingen Rijks schatkist	6.718	6.718	6.718	6.718	6.718	6.718
Overige vorderingen	574	574	574	574	574	574
	9.625	9.625	9.625	9.625	9.625	9.625
Liquide middelen	61	61	61	61	61	61
Totaal Activa	**31.518**	**31.022**	**30.035**	**29.349**	**28.395**	**28.385**

PASSIVA Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Vaste Passiva						
Algemene reserve*	1.750	1.669	1.569	1.569	1.569	1.569
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227	227	227	227	227	227
Egalisatiereserve Veilig Thuis	380	424	424	424	424	424
Gerealiseerd resultaat	-81	-100	0	0	0	0
Eigen vermogen	2.276	2.220	2.220	2.220	2.220	2.220
Vaste schulden met rente typische looptijd > 1 jaar						
Langlopende schulden	13.500	13.125	12.750	12.375	12.000	11.625
Voorzieningen	2.616	2.110	2.039	1.966	2.031	2.109
	16.116	15.235	14.789	14.341	14.031	13.734
Netto vlottende schuld met rente typische looptijd < 1 jaar						
Overige schulden	6.279	6.720	6.179	5.941	5.297	5.584
Overige vooruitontvangen bedragen	6.847	6.847	6.847	6.847	6.847	6.847
	13.126	13.567	13.026	12.788	12.144	12.431
Totaal Passiva	**31.518**	**31.022**	**30.035**	**29.349**	**28.395**	**28.385**
EMU saldo **	**-630**	**396**	**915**	**614**	**1.019**	**87**

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom begroting 2025 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2024 tenzij andere gegevens voorhanden zijn.

** Conform model berekening CBS.

6

Bijlagen

6 Bijlagen

6.1 Investeringsplanning

In onderstaand overzicht is de meerjarige investeringsplanning opgenomen.

Bedragen x € 1.000,-	Uit JR 2024	Begroting 2025	Budget 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Gebouwen							
Datalijnen	50	10	60	10	10	75	10
Nieuwbouw GGD *	0	0	0	0	0	0	0
Stelpost verbouwing	75	25	100	25	25	27	27
Overige materiële vaste activa (automatisering)							
Audiovisuele middelen	30	10	40	10	10	10	120
Laptops	0	30	30	30	30	30	750
Docking stations	80	10	90	10	10	10	150
Beeldschermen	39	236	275	50	20	25	25
Mini-PC	90	10	100	10	10	10	50
Smartphones	10	10	20	10	350	10	10
Telefooncentrale	80	0	80	0	0	0	0
Netwerkcomponenten	26	160	186	10	0	0	0
WiFi	85	5	90	5	5	5	5
Stelpost hard- en software	50	50	100	50	50	50	50
Overige materiële vaste activa (inventaris)							
Gehoorscreening	84	0	84	0	0	0	0
Echo apparaat + nierapparaat	30	0	30	0	0	0	0
Meubilair/inventaris	162	75	237	75	75	75	75
Vervoermiddelen							
Voertuig	30	140	170	0	0	0	0
Totaal GGD Gelderland-Zuid	**921**	**771**	**1.692**	**295**	**595**	**327**	**1.272**

* In verband met onvoorziene vertragingen kunnen uitgaven later in de tijd plaatsvinden.

6.2 Verloopoverzicht voorzieningen en reserves

Voorzieningen

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde 31-12-2025	toevoeging 2026	onttrekking 2026	boekwaarde 31-12-2026	verwachte boekwaarde per 31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Onderhoud kantoorpanden	195	149	56	288	294	359	437
Niet actief personeel	328	0	316	12	0	0	0
Spaarverlof	1.587	216	64	1.739	1.672	1.672	1.672
Totaal	**2.110**	**365**	**436**	**2.039**	**1.966**	**2.031**	**2.109**

Onderhoud kantoorpanden: de dotatie onderhoud kantoorpanden betreft het kantoorpand aan de Kersenboogerd in Tiel en de professor Bellefroidstraat in Nijmegen. Voor de Kersenboogerd is door een externe partij een nieuwe schouw uitgevoerd in 2024. De resultaten hiervan zijn verwerkt in het meerjarenonderhoudsplan en de benodigde dotatie is in lijn gebracht met de verwachte uitgaven (€ 83.250,-). Voor het kantoorpand in Nijmegen vindt in 2025 een schouw plaats. Op basis van inschatting is rekening gehouden met een dotatie van € 65.000,-.

Niet-actief personeel: de voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven van WW- en wachtgelduitkeringen. De vrijval ontstaat doordat de gevormde voorziening voor een aantal medewerkers niet volledig noodzakelijk is gebleken. De GGD begeleidt medewerkers actief naar een andere werkgever.

Het is mogelijk voor personeel om de bovenwettelijke verlofuren om te zetten in verlofsparen. Verlofsparen vervalt niet na een aantal jaar maar blijft beschikbaar voor het personeel totdat deze hier gebruik van maakt. Derhalve is voor verlofsparen een voorziening getroffen.

Reserves

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde 31-12-2025	toevoeging 2026	onttrekking 2026	boekwaarde 31-12-2026	verwachte boekwaarde per 31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227	0	0	227	227	227	227
Egalisatiereserve Veilig Thuis	424	0	0	424	424	424	424
Totaal	**651**	**0**	**0**	**651**	**651**	**651**	**651**

Eind 2019 heeft het Algemeen Bestuur besloten een bestemde reserve frictiekosten huisvesting te vormen. Deze is gefinancierd uit de vrijval van de egalisatiereserve groot onderhoud van het hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg.

Het AB heeft besloten om een *egalisatiereserve Veilig Thuis* op te bouwen vanaf 2023 met een maximum van 5% van de laatst vastgestelde jaarrekening, waarbij een eventueel overschot terug zal vloeien naar de gemeenten in Gelderland-Zuid en een eventueel tekort van Veilig Thuis (egalisatiereserve is 0) aangevuld wordt door de gemeenten. De egalisatiereserve wordt gebruikt voor fluctuaties in instroom, afwijkingen van de prijs en om in te kunnen spelen op incidentele vragen en ontwikkelingen. Dit in tegenstelling tot de *algemene reserve* van de GGD, die bedoeld is om risico's t.a.v. de bedrijfsvoering op te vangen.

6.3 Bijdrage per gemeente

In deze paragraaf worden de bijdragen per gemeente weergegeven.
Algemene uitgangspunten:

- Voor de begroting 2026 zijn besparingen ter hoogte van € 1.085.000 na indexering van de uniforme bijdrage 2025 opgenomen.
- De besparing Veilig Thuis zonder indexering bedraagt € 235.000 ten opzichte van formatiebegroting 2025. Inclusief indexering is de bezuiniging € 632.293.
- In onderstaande tabel wordt op totaalniveau weergegeven tussen de begroting 2025 en de begroting 2026. Vervolgens is er een overzicht per gemeente met de wijzigingen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2025
- Voor uniforme bijdragen op basis van factuur geldt dat in de begroting inschattingen worden opgenomen. Indien aantallen of tarieven afwijken wordt dit met individuele gemeenten afgerekend.
- Het tarief voor Toezicht en Handhaving kinderopvang bedraagt in 2026 € 130,-. Het aantal inspecties per gemeente wijzigt per jaar.
- In paragraaf 6.3.2 is een gedetailleerde berekening van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) opgenomen.

				Mutaties 2026								
Bijdrage uniforme taken op basis van inwoners	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Indexering**	**Geïndexeerde bedragen**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis***	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Begroting 2026**
				4,86%									
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	9.344.110	454.124	9.798.234	-128.285	-275.000		-80.178		-50.117	-16.705	9.247.949
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	3.334.299	162.047	3.496.346	-71.715			-44.822		-17.883	-5.961	3.355.965
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	176.728	8.589	185.317						-948	-316	184.053
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	3.202.147	155.624	3.357.771						-17.175	-5.725	3.334.871
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	311.455	15.137	326.592						-1.670	-557	324.365
Toezicht WMO Centrum gemeente	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	315.882	15.352	331.234								331.234
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	715.330	34.765	750.095			-50.000			-3.837	-1.279	694.979
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	1.993.310	96.875	2.090.185						-10.691	-3.564	2.075.930
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	916.990	44.566	961.556								961.556
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6.083.138	295.640	6.378.778					-632.293	-32.627	-10.876	5.702.982
Veilig Thuis Centrum Gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.091.617	101.653	2.193.270								2.193.270
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	2.123.766	103.215	2.226.981						-11.391	-3.797	2.211.793
OIA	7.1	Volksgezondheid	682.595	33.174	715.769						-3.661	-1.220	710.888
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	500.888	24.343	525.231								525.231
Totaal begroting			**31.792.255**	**1.545.104**	**33.337.359**	**-200.000**	**-275.000**	**-50.000**	**-125.000**	**-632.293**	**-150.000**	**-50.000**	**31.855.066**

				Mutaties 2026											
Berg en Dal	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				35.515	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	899.599	377.222	43.721	-12.078	-25.891	0	-7.549	0	-4.718	-1.572	-20.829	870.683	-28.916
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	13.378	478.792	650	0	0	0	0	0	-70	-23	-283	13.652	274
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	197.145	588.098	9.581	0	0	0	0	0	-1.037	-346	-3.952	201.391	4.246
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	19.175	588.098	932	0	0	0	0	0	-101	-34	-384	19.588	413
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	44.040	588.098	2.140	0	0	-3.019	0	0	-232	-77	-882	41.970	-2.070
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	135.958	531.220	6.608	0	0	0	0	0	-715	-238	-2.826	138.787	2.829
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	374.517	588.098	18.202	0	0	0	0	-38.184	-1.970	-657	-7.508	344.400	-30.117
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	130.753	588.098	6.355	0	0	0	0	0	-688	-229	-2.622	133.569	2.816
OIA	7.1	Volksgezondheid	42.025	588.098	2.042	0	0	0	0	0	-221	-74	-842	42.930	905
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	30.838	588.098	1.499	0	0	0	0	0	0	0	-619	31.718	880
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.887.428**		**91.730**	**-12.078**	**-25.891**	**-3.019**	**-7.549**	**-38.184**	**-9.752**	**-3.250**	**-40.746**	**1.838.690**	**-48.738**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	124.193											125.446	1.253
Vaccinatieprogramma*	7.1	Volksgezondheid	92.316											94.865	2.549
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	68.448											73.125	4.677
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	15065											15.495	430
Totaal Uniforme taken obv facturen			**300.022**											**308.931**	**8.909**
Facultatieve taken															
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	9.476											6.826	-2.650
VVE en indicatiestelling	7.1	Volksgezondheid	2.395											2.465	70
Informatie en Advies	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	13.169											9.127	-4.042
Gezondheidsbevordering II	7.1	Volksgezondheid	13.560											9.828	-3.732
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	30.668											11.901	-18.767
Wijk GGD	7.1	Volksgezondheid	0											86.112	86.112
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	16.950											31.590	14.640
JOGG Regiseur	7.1	Volksgezondheid	53.675											55.575	1.900
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	5.100											0	-5.100
Totaal facultatieve taken			**144.993**											**213.424**	**68.431**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.332.443**											**2.361.044**	**28.601**

'* Besparing Veilig Thuis bestaat uit € 235.000 berekening formatiebegroting en indexering bijdrage 2025.

				Mutaties 2026											
Beuningen	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				26.725	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	668.012	377.222	32.465	-9.089	-19.483	0	-5.680	0	-3.551	-1.183	-6.303	655.188	-12.824
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	146.393	588.098	7.115	0	0	0	0	0	-780	-260	-921	151.547	5.154
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	14.239	588.098	692	0	0	0	0	0	-76	-25	-90	14.740	501
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	32.703	588.098	1.589	0	0	-2.272	0	0	-174	-58	-206	31.582	-1.121
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	100.958	531.220	4.907	0	0	0	0	0	-538	-179	-711	104.437	3.479
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	278.104	588.098	13.516	0	0	0	0	-28.733	-1.483	-494	-1.749	259.161	-18.943
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	97.093	588.098	4.719	0	0	0	0	0	-518	-173	-610	100.511	3.418
OIA	7.1	Volksgezondheid	31.206	588.098	1.517	0	0	0	0	0	-166	-55	-197	32.305	1.099
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	22.899	588.098	1.113	0	0	0	0	0	0	0	-144	23.868	969
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.391.607**		**67.633**	**-9.089**	**-19.483**	**-2.272**	**-5.680**	**-28.733**	**-7.286**	**-2.427**	**-10.931**	**1.373.339**	**-18.268**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	67.367											70.430	3.063
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	68.551											71.386	2.835
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	80.265											71.955	-8.310
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	11.187											11.660	473
Totaal Uniforme taken obv facturen			**227.370**											**225.431**	**-1.939**
Facultatieve taken															
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	32.548											28.301	-4.247
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	22.383											8.686	-13.697
Lichte Handhaving en registratie	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	22.479											23.114	635
Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	38.219											10.530	-27.689
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	3.300											0	-3.300
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0											18.486	18.486
SchoolsOut	7.1	Volksgezondheid	0											10.455	10.455
Totaal facultatieve taken			**118.929**											**99.572**	**-19.357**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.737.906**											**1.698.342**	**-39.564**

				Mutaties 2026											
Buren	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				27.896	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	440.663	210.876	21.416	-9.487	0	0	-5.929	0	-2.366	-789	440	443.948	3.285
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	10.353	478.792	503	0	0	0	0	0	-55	-18	-59	10.724	371
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	152.568	588.098	7.415	0	0	0	0	0	-815	-272	-709	158.187	5.619
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	14.839	588.098	721	0	0	0	0	0	-79	-26	-69	15.386	547
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	34.082	588.098	1.656	0	0	-2.372	0	0	-182	-61	-157	32.966	-1.116
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	105.216	531.220	5.113	0	0	0	0	0	-561	-187	-568	109.013	3.797
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	289.834	588.098	14.086	0	0	0	0	-29.992	-1.548	-516	-1.347	270.517	-19.317
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	101.188	588.098	4.918	0	0	0	0	0	-540	-180	-471	104.915	3.727
OIA	7.1	Volksgezondheid	32.523	588.098	1.581	0	0	0	0	0	-174	-58	-152	33.720	1.197
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	23.865	588.098	1.160	0	0	0	0	0	0	0	-111	24.914	1.049
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.205.131**		**58.569**	**-9.487**	**0**	**-2.372**	**-5.929**	**-29.992**	**-6.320**	**-2.107**	**-3.203**	**1.204.290**	**-840**
Uniforme taken obv facturen															
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	18.974											21.174	2.200
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	60.686											63.635	2.949
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	11.658											12.171	513
Totaal Uniforme taken obv facturen			**91.318**											**96.980**	**5.662**
Facultatieve taken															
Facultatief Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	12.897											13.305	408
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	20.762											8.056	-12.706
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	3.900											0	-3.900
Totaal facultatieve taken			**37.559**											**21.361**	**-16.198**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.334.007**											**1.322.631**	**-11.376**

				Mutaties 2026											
Culemborg	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				30.196	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	474.365	210.876	23.054	-10.269	0	0	-6.418	0	-2.561	-854	3.235	480.552	6.187
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	11.145	478.792	542	0	0	0	0	0	-60	-20	1	11.608	463
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	164.236	588.098	7.982	0	0	0	0	0	-882	-294	188	171.230	6.994
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	15.974	588.098	776	0	0	0	0	0	-86	-29	20	16.655	681
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	36.689	588.098	1.783	0	0	-2.567	0	0	-197	-66	41	35.684	-1.005
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	113.263	531.220	5.505	0	0	0	0	0	-608	-203	45	118.002	4.739
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	312.000	588.098	15.163	0	0	0	0	-32.465	-1.675	-558	356	292.821	-19.179
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	108.927	588.098	5.294	0	0	0	0	0	-585	-195	124	113.565	4.638
OIA	7.1	Volksgezondheid	35.010	588.098	1.701	0	0	0	0	0	-188	-63	41	36.501	1.491
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	25.690	588.098	1.249	0	0	0	0	0	0	0	29	26.968	1.278
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.297.299**		**63.049**	**-10.269**	**0**	**-2.567**	**-6.418**	**-32.465**	**-6.842**	**-2.282**	**4.078**	**1.303.584**	**6.285**
Uniforme taken obv facturen															
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	20.425											22.920	2.495
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	73.513											75.140	1.627
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	12.550											13.174	624
Totaal Uniforme taken obv facturen			**106.488**											**111.234**	**4.746**
Facultatieve taken															
Facultatief Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	26.675											14.300	-12.375
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	2.888											1.122	-1.766
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	20.181											20.748	567
Gezondheidsmakelaar	7.1	Volksgezondheid	3.390											0	-3.390
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0											35.813	35.813
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	3.700											0	-3.700
															0
Totaal facultatieve taken			**56.834**											**71.983**	**15.149**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.460.621**											**1.486.801**	**26.179**

				Mutaties 2026											
Druten	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				19.776	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	493.377	377.222	23.978	-6.725	-14.417	0	-4.203	0	-2.627	-876	-3.680	484.827	-8.550
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	108.122	588.098	5.255	0	0	0	0	0	-578	-193	-464	112.142	4.020
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	10.516	588.098	511	0	0	0	0	0	-56	-19	-45	10.907	391
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	24.154	588.098	1.174	0	0	-1.681	0	0	-129	-43	-105	23.370	-784
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	74.565	531.220	3.624	0	0	0	0	0	-398	-133	-376	77.282	2.717
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	205.400	588.098	9.982	0	0	0	0	-21.262	-1.097	-366	-883	191.774	-13.626
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	71.710	588.098	3.485	0	0	0	0	0	-383	-128	-308	74.376	2.666
OIA	7.1	Volksgezondheid	23.048	588.098	1.120	0	0	0	0	0	-123	-41	-99	23.905	857
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	16.913	588.098	822	0	0	0	0	0	0	0	-73	17.662	749
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.027.805**		**49.951**	**-6.725**	**-14.417**	**-1.681**	**-4.203**	**-21.262**	**-5.391**	**-1.799**	**-6.033**	**1.016.245**	**-11.560**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	51.743											54.163	2.420
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	50.630											52.824	2.194
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	38.149											40.950	2.801
Nu niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	8.262											8.628	366
Totaal Uniforme taken obv facturen			**148.784**											**156.565**	**7.782**
Facultatieve taken															
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	8.970											4240	-4.730
Expertiseteam Jonge Kind	7.1	Volksgezondheid	4.120											4290	170
VVE	7.1	Volksgezondheid	8.961											9434	473
STORM	7.1	Volksgezondheid	0											11660	11.660
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	14.057											5.459	-8.598
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	12.808											13.168	360
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	23.730											0	-23.730
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	2.600											0	-2.600
Kansrijke start	7.1	Volksgezondheid	3.955											7.605	3.650
Welzijn op recept	7.1	Volksgezondheid	0											6.435	6.435
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0											7.722	7.722
Gezondheidsmakelaars	7.1	Volksgezondheid	0											24.570	24.570
Totaal facultatieve taken			**79.201**											**94.583**	**15.382**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.255.790**											**1.267.394**	**11.604**

				Mutaties 2026											
Heumen	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				16.936	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	424.003	377.222	20.607	-5.760	-12.347	0	-3.600	0	-2.250	-750	-4.701	415.202	-8.801
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	6.305	478.792	306	0	0	0	0	0	-34	-11	-56	6.510	205
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	92.919	588.098	4.516	0	0	0	0	0	-495	-165	-738	96.037	3.118
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	9.038	588.098	439	0	0	0	0	0	-48	-16	-72	9.341	303
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	20.757	588.098	1.009	0	0	-1.440	0	0	-110	-37	-165	20.014	-743
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	64.080	531.220	3.114	0	0	0	0	0	-341	-114	-556	66.183	2.103
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	176.519	588.098	8.579	0	0	0	0	-18.209	-940	-313	-1.402	164.234	-12.285
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	61.627	588.098	2.995	0	0	0	0	0	-328	-109	-490	63.695	2.068
OIA	7.1	Volksgezondheid	19.807	588.098	963	0	0	0	0	0	-105	-35	-158	20.472	665
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	14.535	588.098	706	0	0	0	0	0	0	0	-115	15.126	591
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**889.590**		**43.234**	**-5.760**	**-12.347**	**-1.440**	**-3.600**	**-18.209**	**-4.651**	**-1.550**	**-8.453**	**876.814**	**-12.776**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	35.460											39.928	4.468
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	43.511											45.238	1.727
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	43.412											43.550	138
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	7.100											7.389	289
Totaal Uniforme taken obv facturen			**129.483**											**136.105**	**6.621**
Facultatieve taken															
Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	4.233											4.038	-195
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	9.713											3.769	-5.944
VVE	7.1	Volksgezondheid	1.372											0	-1.372
Wijk GGD	7.1	Volksgezondheid	0											64.584	64.584
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	10.396											10.764	368
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	1.800											0	-1.800
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0											11.817	11.817
Totaal facultatieve taken			**27.514**											**94.972**	**67.458**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.046.588**											**1.107.891**	**61.303**

				Mutaties 2026											
Maasdriel	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				26.278	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	414.586	210.876	20.149	-8.937	0	0	-5.585	0	-2.228	-743	957	418.199	3.613
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	9.741	478.792	473	0	0	0	0	0	-52	-17	-43	10.102	361
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	143.539	588.098	6.976	0	0	0	0	0	-767	-256	-480	149.012	5.473
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	13.961	588.098	679	0	0	0	0	0	-75	-25	-46	14.494	533
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	32.065	588.098	1.558	0	0	-2.234	0	0	-171	-57	-107	31.054	-1.011
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	272.683	588.098	13.252	0	0	0	0	-28.253	-1.458	-486	-911	254.827	-17.856
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	68.323	246.378	3.320	0	0	0	0	0	0	0	0	71.643	3.320
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	95.200	588.098	4.627	0	0	0	0	0	-509	-170	-318	98.830	3.630
OIA	7.1	Volksgezondheid	30.598	588.098	1.487	0	0	0	0	0	-164	-55	-101	31.765	1.167
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	22.453	588.098	1.091	0	0	0	0	0	0	0	-75	23.469	1.016
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.103.149**		**53.612**	**-8.937**	**0**	**-2.234**	**-5.585**	**-28.253**	**-5.424**	**-1.809**	**-1.125**	**1.103.394**	**245**
Uniforme taken obv facturen															
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	17.851											19.946	2.095
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	67.109											67.600	491
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	10.969											11.465	496
Totaal Uniforme taken obv facturen			**95.929**											**99.011**	**3.082**
Facultatieve taken															
Integrale Vroeghulp	7.1	Volksgezondheid	1656											2.145	489
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	22.910											8.888	-14.022
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	52.275											43.875	-8.400
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	3.700											0	-3.700
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0											11.700	11.700
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0											16.467	16.467
Totaal facultatieve taken			**80.541**											**83.075**	**2.534**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.279.619**											**1.285.480**	**5.861**

				Mutaties 2026											
Neder-Betuwe	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				25.965	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	640.489	377.222	31.128	-8.830	-18.929	0	-5.519	0	-3.450	-1.150	2.817	636.556	-3.933
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	9.525	478.792	463	0	0	0	0	0	-51	-17	61	9.981	456
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	140.362	588.098	6.822	0	0	0	0	0	-758	-253	1.064	147.237	6.875
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	13.652	588.098	663	0	0	0	0	0	-74	-25	105	14.321	669
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	31.355	588.098	1.524	0	0	-2.208	0	0	-169	-56	238	30.684	-671
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	96.798	531.220	4.704	0	0	0	0	0	-523	-174	662	101.467	4.669
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	266.646	588.098	12.959	0	0	0	0	-27.916	-1.441	-480	2.023	251.791	-14.855
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	93.092	588.098	4.524	0	0	0	0	0	-503	-168	707	97.652	4.560
OIA	7.1	Volksgezondheid	29.921	588.098	1.454	0	0	0	0	0	-162	-54	227	31.386	1.465
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	21.956	588.098	1.067	0	0	0	0	0	0	0	166	23.189	1.233
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.343.795**		**65.308**	**-8.830**	**-18.929**	**-2.208**	**-5.519**	**-27.916**	**-7.131**	**-2.377**	**8.071**	**1.344.264**	**469**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	75.498											77.847	2.349
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	65.726											69.356	3.630
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	69.998											70.200	202
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	10.726											11.328	602
Totaal Uniforme taken obv facturen			**221.948**											**228.731**	**6.783**
Facultatieve taken															
Maatwerk Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	81.628											72.928	-8.700
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	23.750											9.216	-14.534
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	23.956											24.804	848
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	3.600											0	-3.600
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0											10.764	10.764
Totaal facultatieve taken			**132.934**											**117.712**	**-15.222**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.698.677**											**1.690.707**	**-7.970**

				Mutaties 2026											
Nijmegen	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				189.500	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	4.652.019	377.222	226.088	-64.445	-138.148	0	-40.279	0	-25.177	-8.391	44.103	4.645.770	-6.249
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	69.182	478.792	3.362	0	0	0	0	0	-375	-125	802	72.846	3.664
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	1.019.476	588.098	49.547	0	0	0	0	0	-5.534	-1.845	12.936	1.074.580	55.104
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	99.159	588.098	4.819	0	0	0	0	0	-538	-179	1.257	104.518	5.359
Toezicht WMO Centrum gemeente	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	315.882	189.500	15.352	0	0	0	0	0	0	0	0	331.234	15.352
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	227.742	588.098	11.068	0	0	-16.111	0	0	-1.236	-412	2.889	223.940	-3.802
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	703.066	531.220	34.169	0	0	0	0	0	-3.814	-1.271	8.388	740.538	37.472
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	916.990	189.500	44.566	0	0	0	0	0	0	0	0	961.556	44.566
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.936.708	588.098	94.124	0	0	0	0	-203.742	-10.512	-3.505	24.572	1.837.645	-99.063
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.944.340	246.378	94.495	0	0	0	0	0	0	0	2	2.038.837	94.497
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	676.149	588.098	32.861	0	0	0	0	0	-3.670	-1.223	8.579	712.696	36.547
OIA	7.1	Volksgezondheid	217.319	588.098	10.562	0	0	0	0	0	-1.180	-393	2.758	229.066	11.747
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	159.468	588.098	7.750	0	0	0	0	0	0	0	2.025	169.243	9.775
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**12.937.500**		**628.763**	**-64.445**	**-138.148**	**-16.111**	**-40.279**	**-203.742**	**-52.036**	**-17.344**	**108.311**	**13.142.470**	**204.969**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	505.573											523.947	18.374
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	477.388											506.178	28.790
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	388.889											366.145	-22.744
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	77.903											82.678	4.775
Totaal Uniforme taken obv facturen			**1.449.752**											**1.478.948**	**29.195**

Nijmegen	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2025	Mutaties 2026									Begroting 2026	Verschil tov begroting 2025
				Inwoners	Indexering	Bundelen vaccinaties	JGZ 0-4	Forensische geneeskunde	Nieuw Elektronisch KindDossier	Veilig Thuis	Informatie-voorziening	Opleidings-budget	Verhouding inwoners	
Facultatieve taken														
Voorzorg	7.1	Volksgezondheid	57.680										113.208	55.528
VVE en Indicatiestelling	7.1	Volksgezondheid	15.450										15.900	450
Inzet arts	7.1	Volksgezondheid	100.073										103.202	3.129
Maatwerk attentiewijken	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	184.028										189.473	5.445
Kijk op Kleintjes	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	229.690										154.654	-75.036
Sociaal medische indicatie	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.150										5.300	150
Versterking ZAT ROC Nijmegen	6.72	Samenkracht en burgerparticipatie	86.417										78.056	-8.361
Schoolverzuim	7.1	Volksgezondheid	44.022										45.617	1.595
STORM	7.1	Volksgezondheid	70.143										39.962	-30.181
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	85.136										33.037	-52.099
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	110.448										113.568	3.120
Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS)	7.1	Volksgezondheid	144.450										148.590	4.140
Regionaal netwerkaanpak Seksueel Geweld	7.1	Volksgezondheid	53.675										55.575	1.900
Algemene Gezondheid Oekraïners	7.1	Volksgezondheid	0										50.000	50.000
Sluitende Aanpak	7.1	Volksgezondheid	11.662										23.325	11.663
Buitenzorg	7.1	Volksgezondheid	62.602										55.575	-7.027
Begeleiden ex-gedetineerden	7.1	Volksgezondheid	17.628										18.252	624
Housing First	7.1	Volksgezondheid	53.675										64.818	11.143
2eFase buitenslapers	7.1	Volksgezondheid	0										36.270	36.270
Flexibel Budget	7.1	Volksgezondheid	60.000										60.000	0
Centrale Toegang maatschappelijke opvang	6.81a/b	Beschermd Wonen / Maatschappelijke	1.668.028										1.957.590	289.562
Gezondheidsmakelaar	7.1	Volksgezondheid	749.529										776.061	26.532
Gezondheidsmakelaar/Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	94.855										69.030	-25.825
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0										98.985	98.985
Kansrijke Start	7.1	Volksgezondheid	23.270										23.950	680
Schoolsout	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	207.099										213.750	6.651
Beweeg je Fit	7.1	Volksgezondheid	81.120										82.330	1.210
Gezond Ouder Worden	7.1	Volksgezondheid	153.970										222.036	68.066
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	27.274										0	-27.274
Totaal facultatieve taken			**4.397.074**										**4.848.114**	**451.040**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**18.784.327**										**19.469.532**	**685.204**

				Mutaties 2026											
Tiel	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				42.600	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	680.065	210.876	33.051	-14.487	0	0	-9.055	0	-3.613	-1.203	-6.805	677.953	-2.112
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	15.978	478.792	777	0	0	0	0	0	-84	-28	-267	16.376	398
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	235.454	588.098	11.443	0	0	0	0	0	-1.243	-415	-3.671	241.568	6.114
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	22.901	588.098	1.113	0	0	0	0	0	-121	-40	-357	23.496	595
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	52.598	588.098	2.556	0	0	-3.622	0	0	-278	-93	-819	50.342	-2.256
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	162.377	531.220	7.892	0	0	0	0	0	-857	-286	-2.651	166.475	4.098
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	447.293	588.098	21.738	0	0	0	0	-45.801	-2.363	-788	-6.973	413.106	-34.187
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	156.161	588.098	7.589	0	0	0	0	0	-825	-275	-2.435	160.215	4.054
OIA	7.1	Volksgezondheid	50.191	588.098	2.439	0	0	0	0	0	-265	-88	-782	51.495	1.304
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	36.830	588.098	1.790	0	0	0	0	0	0	0	-574	38.046	1.216
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.859.848**		**90.388**	**-14.487**	**0**	**-3.622**	**-9.055**	**-45.801**	**-9.649**	**-3.216**	**-25.334**	**1.839.072**	**-20.776**
Uniforme taken obv facturen															
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	29.283											32.335	3.052
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	94.606											104.650	10.044
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	17.992											18.586	594
Totaal Uniforme taken obv facturen			**141.881**											**155.571**	**13.690**
Facultatieve taken															
Logopedisch spreekuur	7.1	Volksgezondheid	67.431											64.954	-2.477
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	14.222											5.522	-8.700
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	23.930											24.606	676
Sluitende Aanpak	7.1	Volksgezondheid	11.662											0	-11.662
Gezondheidsmakelaars/buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	35.821											114.524	78.703
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	6.400											0	-6.400
Totaal facultatieve taken			**159.467**											**209.606**	**50.140**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.161.195**											**2.204.250**	**43.054**

West Betuwe	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2025	Mutaties 2026									Begroting 2026	Verschil tov begroting 2025
				Inwoners	Indexering	Bundelen vaccinaties	JGZ 0-4	Forensische geneeskunde	Nieuw Elektronisch KindDossier	Veilig Thuis	Informatie-voorziening	Opleidings-budget	Verhouding inwoners	
				53.306	**4,86%**									
Uniforme taken obv inwoners														
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	838.747	210.876	40.763	-18.128	0	0	-11.330	0	-4.521	-1.507	4.309	848.333	9.586
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	19.706	478.792	958	0	0	0	0	0	-106	-35	-32	20.491	785
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	290.393	588.098	14.113	0	0	0	0	0	-1.557	-519	-153	302.277	11.884
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	28.245	588.098	1.373	0	0	0	0	0	-151	-50	-16	29.401	1.156
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	64.871	588.098	3.153	0	0	-4.532	0	0	-348	-116	-34	62.994	-1.877
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	200.265	531.220	9.733	0	0	0	0	0	-1.073	-358	-255	208.312	8.047
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	551.661	588.098	26.811	0	0	0	0	-57.312	-2.957	-986	-291	516.926	-34.735
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	192.598	588.098	9.360	0	0	0	0	0	-1.032	-343	-103	200.480	7.882
OIA	7.1	Volksgezondheid	61.903	588.098	3.008	0	0	0	0	0	-332	-111	-32	64.436	2.533
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	45.425	588.098	2.208	0	0	0	0	0	0	0	-25	47.608	2.183
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**2.293.814**		**111.480**	**-18.128**	**0**	**-4.532**	**-11.330**	**-57.312**	**-12.077**	**-4.025**	**3.368**	**2.301.259**	**7.444**
Uniforme taken obv facturen															
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	36.115											40.461	4.346
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	152.464											177.125	24.661
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	22.190											23.257	1.067
Totaal Uniforme taken obv facturen			**210.769**											**240.843**	**30.074**
Facultatieve taken															
Videohometraining / Lichte Hulp	7.1	Volksgezondheid	23.276											24.052	776
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	30.479											11.825	-18.654
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0											28.020	28.020
Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	39.550											0	-39.550
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	71.868											39.312	-32.556
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0											10.112	10.112
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	6.800											0	-6.800
Totaal facultatieve taken			**171.973**											**113.321**	**-58.652**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.676.556**											**2.655.422**	**-21.135**

West Maas en Waal	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2025	Mutaties 2026									Begroting 2026	Verschil tov begroting 2025
				Inwoners	Indexering	Bundelen vaccinaties	JGZ 0-4	Forensische geneeskunde	Nieuw Elektronisch KindDossier	Veilig Thuis	Informatie-voorziening	Opleidings-budget	Verhouding inwoners	
				20.524	**4,86%**									
Uniforme taken obv inwoners														
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	507.152	377.222	24.648	-6.980	-14.962	0	-4.362	0	-2.727	-909	1.305	503.165	-3.987
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	111.141	588.098	5.401	0	0	0	0	0	-599	-200	641	116.384	5.243
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	10.810	588.098	525	0	0	0	0	0	-58	-19	62	11.320	510
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	24.828	588.098	1.207	0	0	-1.745	0	0	-134	-45	143	24.254	-574
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	76.647	531.220	3.725	0	0	0	0	0	-413	-138	384	80.205	3.558
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	211.135	588.098	10.261	0	0	0	0	-22.066	-1.139	-380	1.218	199.028	-12.106
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	73.712	588.098	3.582	0	0	0	0	0	-398	-133	426	77.189	3.477
OIA	7.1	Volksgezondheid	23.692	588.098	1.151	0	0	0	0	0	-128	-43	138	24.810	1.118
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	17.385	588.098	845	0	0	0	0	0	0	0	100	18.330	945
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.056.502**		**51.345**	**-6.980**	**-14.962**	**-1.745**	**-4.362**	**-22.066**	**-5.596**	**-1.867**	**4.417**	**1.054.685**	**-1.816**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	55.289											54.865	-424
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	52.043											54.822	2.779
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	64.871											64.220	-651
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	8.493											8.955	462
Totaal Uniforme taken obv facturen			**180.696**											**182.862**	**2.166**
Facultatieve taken															
Video Home Training / Opvoedcoach	7.1	Volksgezondheid	9.064											2.544	-6.520
VVE	7.1	Volksgezondheid	2.884											2.862	-22
STORM	7.1	Volksgezondheid	0											2.332	2.332
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	18.743											7.274	-11.469
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	11.300											11.700	400
Gezondheidsmakelaars/Buurtsportcoach	7.1	Volksgezondheid	14.125											0	-14.125
Kansrijke start	7.1	Volksgezondheid	0											14.625	14.625
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	2700											0	-2700
Totaal facultatieve taken			**58.816**											**41.337**	**-17.479**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.296.013**											**1.278.883**	**-17.130**

Wijchen	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2025	Mutaties 2026									Begroting 2026	Verschil tov begroting 2025
				Inwoners	Indexering	Bundelen vaccinaties	JGZ 0-4	Forensische geneeskunde	Nieuw Elektronisch KindDossier	Veilig Thuis	Informatie-voorziening	Opleidings-budget	Verhouding inwoners	
				42.281	**4,86%**									
Uniforme taken obv inwoners														
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	1.059.458	377.222	51.490	-14.379	-30.823	0	-8.987	0	-5.617	-1.871	-12.712	1.036.558	-22.899
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	232.177	588.098	11.284	0	0	0	0	0	-1.235	-412	-2.055	239.759	7.582
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	22.583	588.098	1.098	0	0	0	0	0	-120	-40	-201	23.320	737
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	51.866	588.098	2.521	0	0	-3.595	0	0	-276	-92	-459	49.965	-1.901
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	160.118	531.220	7.782	0	0	0	0	0	-851	-283	-1.538	165.228	5.110
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	441.069	588.098	21.436	0	0	0	0	-45.458	-2.346	-782	-3.906	410.013	-31.055
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	153.987	588.098	7.484	0	0	0	0	0	-819	-273	-1.363	159.016	5.029
OIA	7.1	Volksgezondheid	49.493	588.098	2.405	0	0	0	0	0	-263	-88	-438	51.109	1.616
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	36.318	588.098	1.765	0	0	0	0	0	0	0	-322	37.761	1.443
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**2.207.068**	**5.025.128**	**107.265**	**-14.379**	**-30.823**	**-3.595**	**-8.987**	**-45.458**	**-11.527**	**-3.841**	**-22.994**	**2.172.730**	**-34.339**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	96.011											103.764	7.753
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	108.721											112.938	4.217
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	76.676											84.630	7.955
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	17.742											18.447	705
Totaal Uniforme taken obv facturen			**299.150**											**319.780**	**20.630**
Facultatieve taken															
VHT / LH / VVE / Komeetoverleg	7.1	Volksgezondheid	29.870											19.610	-10.260
Schoolverzuim	7.1	Volksgezondheid	10.074											0	-10.074
STORM	7.1	Volksgezondheid	0											18.232	18.232
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	19.105											7.413	-11.692
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0											15.795	15.795
Gezondheidsmakelaars/Buurtsportcoach	7.1	Volksgezondheid	22.600											35.100	12.500
Welzijn op recept	7.1	Volksgezondheid	0											13.338	13.338
Kansrijke Start	7.1	Volksgezondheid	18.645											15.678	-2.967
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	5.300											0	-5.300
Totaal facultatieve taken			**105.594**											**125.166**	**19.572**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.611.812**											**2.617.675**	**5.863**

Zaltbommel	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2025	Mutaties 2026									Begroting 2026	Verschil tov begroting 2025
				Inwoners	Indexering	Bundelen vaccinaties	JGZ 0-4	Forensische geneeskunde	Nieuw Elektronisch KindDossier	Veilig Thuis	Informatie-voorziening	Opleidings-budget	Verhouding inwoners	
				30.600	**4,86%**									
Uniforme taken obv inwoners														
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	485.874	210.876	23.613	-10.406	0	0	-6.504	0	-2.595	-865	-2.136	486.981	1.107
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	11.415	478.792	555	0	0	0	0	0	-61	-20	-126	11.763	348
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	168.221	588.098	8.176	0	0	0	0	0	-894	-298	-1.685	173.520	5.299
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	16.362	588.098	795	0	0	0	0	0	-87	-29	-164	16.877	515
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	37.579	588.098	1.826	0	0	-2.602	0	0	-200	-67	-375	36.161	-1.418
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	319.570	588.098	15.531	0	0	0	0	-32.900	-1.698	-566	-3.198	296.739	-22.831
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	78.952	246.378	3.837	0	0	0	0	0	0	0	0	82.789	3.837
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	111.569	588.098	5.422	0	0	0	0	0	-593	-198	-1.116	115.084	3.515
OIA	7.1	Volksgezondheid	35.859	588.098	1.743	0	0	0	0	0	-190	-63	-360	36.989	1.130
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	26.314	588.098	1.279	0	0	0	0	0	0	0	-264	27.329	1.015
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.291.715**	**5.052.732**	**62.777**	**-10.406**	**0**	**-2.602**	**-6.504**	**-32.900**	**-6.318**	**-2.106**	**-9.423**	**1.284.233**	**-7.482**
Uniforme taken obv facturen															
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	20.921											23.226	2.305
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	64.362											69.485	5.123
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	12.855											13.351	496
Totaal Uniforme taken obv facturen			**98.138**											**106.062**	**7.924**
Facultatieve taken															
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	7.722											3000	-4.722
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	17.488											17.982	494
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0											16.584	16.584
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	43.888											32.292	-11.596
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0											11.700	11.700
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	4.000											0	-4.000
Totaal facultatieve taken			**73.098**											**81.558**	**8.460**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.462.951**											**1.471.853**	**8.902**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Inwoners per 01-01-2024 (conform BRN Richtlijn)														
Uniform	35.515	26.725	27.896	30.196	19.776	16.936	26.278	25.965	189.500	42.600	53.306	20.524	42.281	30.600
Uniform Gezondheid van de jeugd -9 mnd – 18 jaar	35.515	26.725			19.776	16.936		25.965	189.500			20.524	42.281	
Uniform Gezondheid van de jeugd 4 jaar – 18 jaar			27.896	30.196			26.278			42.600	53.306			30.600
Uniform Bijzondere Zorg	35.515	26.725	27.896	30.196	19.776	16.936		25.965	189.500	42.600	53.306	20.524	42.281	
Uniform logopedie	35.515		27.896	30.196		16.936	26.278	25.965	189.500	42.600	53.306			30.600
Uniforme bijdrage zorgtaken														
Jeugdgezondheidszorg	884.336	655.188	454.672	492.159	484.827	421.712	428.301	646.537	4.718.616	694.329	868.824	503.165	1.036.559	498.744
Algemene gezondheidszorg	262.949	197.869	206.539	223.568	146.419	125.392	194.560	192.242	1.734.272	315.406	394.672	151.958	313.044	226.559
Bijzondere Zorg	138.787	104.437	109.013	118.002	77.282	66.183	0	101.467	1.702.095	166.475	208.312	80.205	165.228	0
Veilig Thuis	344.401	259.161	270.517	292.821	191.774	164.234	326.469	251.791	3.876.482	413.106	516.926	199.028	410.013	379.528
Gezond Leven	133.569	100.511	104.915	113.565	74.376	63.695	98.830	97.652	712.696	160.215	200.480	77.189	159.016	115.084
IO&A	42.930	32.305	33.720	36.501	23.905	20.472	31.765	31.386	229.066	51.495	64.436	24.809	51.109	36.989
Totaal zorgtaken	**1.806.972**	**1.349.471**	**1.179.376**	**1.276.616**	**998.583**	**861.688**	**1.079.925**	**1.321.075**	**12.973.227**	**1.801.026**	**2.253.650**	**1.036.354**	**2.134.969**	**1.256.904**
Bijdrage huisvesting	**31.718**	**23.868**	**24.914**	**26.968**	**17.662**	**15.126**	**23.469**	**23.189**	**169.243**	**38.046**	**47.608**	**18.330**	**37.761**	**27.329**
Totaal uniforme bijdrage obv inwoners	**1.838.690**	**1.373.339**	**1.204.290**	**1.303.584**	**1.016.245**	**876.814**	**1.103.394**	**1.344.264**	**13.142.470**	**1.839.072**	**2.301.258**	**1.054.684**	**2.172.730**	**1.284.233**
Huisvesting Consultatiebureaus	125.446	70.430			54.163	39.928		77.847	523.947			54.865	103.764	
Vaccinatieprogramma	94.865	71.386	21.174	22.920	52.824	45.238	19.946	69.356	506.178	32.335	40.461	54.822	112.938	23.226
Toezicht en handh. Kinderopvang	73.125	71.955	63.635	75.140	40.950	43.550	67.600	70.200	366.145	104.650	177.125	64.220	84.630	69.485
Nu Niet Zwanger	15.495	11.660	12.171	13.174	8.628	7.389	11.465	11.328	82.678	18.586	23.257	8.955	18.447	13.351
Totaal uniforme bijdrage obv factuur	**308.931**	**225.431**	**96.980**	**111.234**	**156.565**	**136.105**	**99.011**	**228.731**	**1.478.948**	**155.571**	**240.843**	**182.862**	**319.779**	**106.062**
Totaal uniforme bijdrage	**2.147.620**	**1.598.770**	**1.301.270**	**1.414.818**	**1.172.810**	**1.012.919**	**1.202.405**	**1.572.995**	**14.621.418**	**1.994.643**	**2.542.101**	**1.237.546**	**2.492.509**	**1.390.295**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)														
Facutltatieve taken JGZ	28.246	28.301	13.305	14.300	13.674	4.038	2.145	72.928	15.900	64.954	24.052	5.406	19.610	
Attentiewijken									189.473					
Inzet arts									103.202					
Kijk op Kleintjes									154.654					
Toets sociaal medische indicatie kinderopvang									5.300					
Schoolverzuim					4.290				45.617					
Versterking ZAT ROC Nijmegen									78.056					
Voorzorg									113.208					
STORM					11.660				39.962			2.332	18.232	
Jeugdgezondheidszorg Oekraïnse kinderen	11.901	8.686	8.056	1.122	5.459	3.769	8.888	9.216	33.037	5.522	11.825	7.274	7.413	3.000
	40.147	**36.987**	**21.361**	**15.422**	**35.083**	**7.807**	**11.033**	**82.144**	**778.409**	**70.476**	**35.877**	**15.012**	**45.255**	**3.000**
Productgroep: Algemene Gezondheidszorg (AGZ)														
Lichte handhaving en registratie kinderopvang		23.114		20.748	13.168				113.568	24.606				17.982
Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS)									148.590					
Regionaal netwerkaanpak Seksueel Geweld									55.575					
Algemene gezondheidszorg Oekraïners									50.000					
	0	**23.114**	**0**	**20.748**	**13.168**	**0**	**0**	**0**	**367.733**	**24.606**	**0**	**0**	**0**	**17.982**
Productgroep: Bijzondere Zorg (BZ)														
Sluitende aanpak									23.325					
Housing First									64.818					
Begeleiding ex-gedetineerden									18.252					
Buitenzorg									55.575					
2e Fase buitenslapers									36.270					
Flexibel Budget									60.000					
Wijk GGD	86.112					64.584								
Centale Toegang Maatschappelijke Opvang									1.957.590					
	86.112	**0**	**0**	**0**	**0**	**64.584**	**0**	**0**	**2.215.830**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Productgroep: Gezond Leven (GL)														
Valpreventie				35.813	7.722		16.467	10.764			28.020		15.795	16.584
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches									776.061					
Gezonde School	31.590											11.700		
JOGG regiseur	55.575													
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches overig		10.530			24.570	10.764	43.875	24.804	69.030	114.524	39.312		35.100	32.292
Kind naar gezond gewicht		18.486				11.817	11.700		98.985		10.112			11.700
Welzijn op recept					6.435								13.338	
Kansrijke start					7.605				23.950			14.625	15.678	
Schoolsout		10.455							213.750					
Beweeg je Fit									82.330					
Gezond Ouder Worden									222.036					
	87.165	**39.471**	**0**	**35.813**	**46.332**	**22.581**	**72.042**	**35.568**	**1.486.142**	**114.524**	**77.444**	**26.325**	**79.911**	**60.576**
Totaal facultatieve taken	**213.424**	**99.572**	**21.361**	**71.983**	**94.583**	**94.972**	**83.075**	**117.712**	**4.848.114**	**209.606**	**113.321**	**41.337**	**125.166**	**81.558**
Totaal bijdrage per gemeente	**2.361.044**	**1.698.342**	**1.322.631**	**1.486.801**	**1.267.393**	**1.107.891**	**1.285.480**	**1.690.707**	**19.469.532**	**2.204.249**	**2.655.422**	**1.278.883**	**2.617.675**	**1.471.853**

6.3.1 Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

De berekening van het Rijksvaccinatieprogramma voor 2025 is als volgt.

Tarieven		2026
Op Consultatiebureau		
DkTP/Hib/ Hep B	€	17,50
BMR	€	17,50
MenACWY	€	17,50
Pneu	€	17,50
DKTP Booster	€	17,50
Rotavirus	€	19,92
Grootschalig		
BMR	€	15,12
DTP	€	15,12
HPV	€	24,29
MenACWY	€	26,98
vaccinatiebericht	€	0,56

Jeugd 4 tot 18 jarigen	Geboorte jaar	aantal	Opgeroepen	Totaal opgeroepen	opkomst	Totaal te vaccineren		Bedrag
BMR	0	1	0	0	0%	0	€	-
DTP	0	1	0	0	0%	0	€	-
HPV	2016	2	5.687	11.374	61%	6.938	€	168.553
MenACWY	2012	1	6.222	6.222	61%	3.795	€	102.408
Vaccinatiebericht						10.734	€	5.992
Jeugd 0 tot 4 jarigen								
Oproepen op het consultatiebureau								
DkTP/Hib/ Hep B	2026	4	848	3.390	82%	2.780	€	48.652
DkTP/Hib/ Hep B	2026	3	2.543	7.628	82%	6.255	€	109.467
Pneu	2026	3	3.390	10.170	82%	8.339	€	145.955
Rotavirus	2026	2	3.390	6.780	55%	3.729	€	74.276
BMR	2024	1	3.430	3.430	83%	2.847	€	49.826
MenACWY	2024	1	3.430	3.430	84%	2.881	€	50.427
DKTP Booster	2020	1	5.603	5.603	75%	4.202	€	73.547
BMR	2023	1	3.600	3.600	83%	2.988	€	52.296
			0	0	0%	0	€	-
Kinderen van asielzoekers								
DkTP/Hib/ Hep B/BMR/MenACWY/Pneu		11	50		100%	550	€	9.626
DKTP/DTP/MenACWY		3	50		100%	150	€	2.625
HPV		2	100		100%	200	€	4.859
vaccinatiebericht		1				34.921	€	19.493
Maternale Kinkhoest vaccinatie (22 weken)								
Maternale Kinkhoest vaccinatie (22 weken)				3.847	75%	2.885	€	78.624
Vaccinatiebericht						2.885	€	1.610
Inhaalcohort BMR								
Cohort	2021	1	**5.609**	5.609	83%	4.655	€	81.480
Cohort	2018	1	**5.694**	5.694	83%	4.726	€	82.714
vaccinatiebericht						9.381	€	5.237
							€	**1.167.668**

DKTP Booster wordt vanaf 2026 gegeven aan 5,5 jarige

6.4 Bijdrage Mook en Middelaar

Bedragen x € 1,-	BBV Code	Omschrijving BBV Code	Aantal inwoners 2025	Begroting 2025	Begrotingswijziging 2025	Gewijzigde begroting 2025	Index 2026	Besparingen 2026	Verhouding inwoners	Begroting 2026
Inwoners per 1/1/2023 (conform BRN Richtlijn)			**8.134**				4,86%			
JGZ algemeen	7.1	Volksgezondheid		203.712		203.712	9.900	-11.866	-2.334	199.413
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid		12.359	0	12.359				12.261
Logopedie	7.1	Volksgezondheid		3.029		3.029	147	-21	-28	3.127
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		84.809		84.809	4.122	-9.420	-30	79.480
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)		4.342		4.342	211	-31	97	4.522
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid		30.319		30.319	1.474	-218	212	31.786
Totaal uniforme taken obv inwonersbijdragen				**338.570**	**0**	**338.570**	**15.854**	**-21.557**	**-2.083**	**330.589**
Huisvesting JGZ Totale kosten huisvesting (= op basis van verwachte huisvestingskosten)	7.1	Volksgezondheid		14.375		14.375				14.962
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid		3397		3.397	165		-13	3.549
Totaal uniforme taken obv facturen				**17.772**	**0**	**17.772**	**165**	**0**	**-13**	**18.511**
Facultatieve taken										
Maatwerk Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid		1.350		1.350				1.124
VVE	7.1	Volksgezondheid		875		0				530
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid		2463		0				960
Totaal facultatieve taken				**4.688**	**0**	**1.350**				**2.614**

6.5 Thematabel

Onderstaand is de bijdrage per product opgenomen conform nieuwe indeling.

Begroting 2026	Wettelijke taken opgedragen aan de GGD					Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			Werkveld specifiek (facultatief)						Overhead GGD	Totaal
	OIA	AGZ	JGZ	HV JGZ	GL	AGZ	BZ	VT	OIA	AGZ	BZ	JGZ	GL	VT		
Baten																
Bijdrage deelnemende gemeenten	711	3.335	12.788	0	2.212	1.351	3.037	7.896	0	0	0	0	0	0	525	31.855
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	0	1.629	1.168	1.050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.847
Subsidies Rijk	0	799	105	0	0	0	0	0	0	4.835	0	0	37	0	0	5.776
Subsidies gemeenten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	467	2.367	1.198	2.184	0	0	6.216
Overige opbrengsten	0	56	277	15	0	5	32	79	0	3.097	302	399	345	0	202	4.810
Acquisitiedoelstelling	0	155	0	0	0	0	0	0	0	0	45	0	140	0	0	340
Totaal baten	**711**	**5.974**	**14.338**	**1.065**	**2.212**	**1.355**	**3.069**	**7.976**	**0**	**8.399**	**2.714**	**1.597**	**2.706**	**0**	**728**	**52.843**
Lasten																
Personeelskosten	480	3.976	10.261	0	1.549	569	2.153	5.402	0	5.641	2.607	1.573	2.550	0	1.187	37.948
waarvan overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1.821	-761	-459	-745	0	3.786	0
Kapitaallasten	0	0	19	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1.261	1.281
Huisvestingskosten	35	291	201	1.046	113	42	157	395	0	594	0	0	0	0	-506	2.367
Materiële kosten	33	358	542	20	24	552	28	345	0	2.162	107	24	157	0	6.457	10.808
Rentebaten en -lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	173	173
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	265	265
Overhead GGD	163	1.349	3.314	0	526	193	731	1.833	0	1.821	761	459	745	0	-11.896	0
Totaal lasten	**711**	**5.974**	**14.338**	**1.065**	**2.212**	**1.355**	**3.069**	**7.976**	**0**	**8.399**	**2.714**	**1.597**	**2.706**	**0**	**728**	**52.843**
Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onttrekkingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toevoegingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor vpb	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vpb	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

N.B.: in de regel huisvestingslasten worden ook de kapitaallasten (690K) die betrekking hebben op huisvesting doorbelast aan de diverse producten waardoor in de kolom overhead een negatief bedrag staat).

6.6 Financiële spelregels

In dit document beschrijven we de spelregels en grondslagen die de GGD op gebied van financiën hanteert. Het doel hiervan is om in aanvulling tot de regels en afspraken die in wet- en regelgeving staan kaders te bepalen omtrent het opstellen van een begroting(swijziging) en de wijze waarop omgegaan wordt met (algemene) reserves.

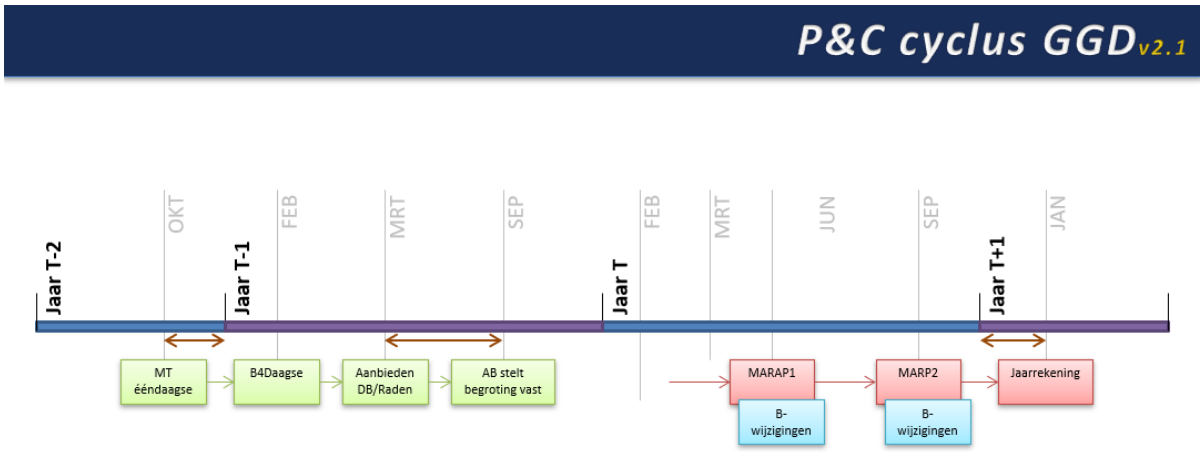
1. Spelregels

Bij het budgethouderschap zoals bij de GGD is ingericht, horen een aantal spelregels die een richtinggevende werking hebben op de handelingswijze bij inhoudelijke en financiële vraagstukken. Deze spelregels zijn hieronder verkort opgenomen.

A) Begroten

Bij het opstellen van de begroting hanteert de GGD de volgende uitgangspunten:

P&C-cyclus
De planning vanaf het opstellen van de begroting tot en met het afleggen van verantwoording via de jaarstukken ziet er bij de GGD als volgt uit:

Relatie beleid-financiën
De GGD besteedt in de begroting veel aandacht aan een goede inhoudelijke toelichting. We beogen daarmee goede onderbouwing te geven voor de bijdragen die we van de gemeenten daarvoor vragen. Daarnaast is het doel met de focus op de inhoud te bereiken dat:

- het voor bestuurders mogelijk is en blijft om politiek-bestuurlijke discussies te voeren die niet alleen over geld gaan maar vooral over de inhoud;
- dit het management van de GGD helpt om met de portefeuillehouders, leden van het Algemeen Bestuur en de raden inzicht te geven en betrokkenheid te behouden;
- bestuurders invulling kunnen geven aan hun rollen en taken binnen het Algemeen Bestuur en daarbuiten in de colleges en raden.

Structureel sluitende begroting
De meerjarenbegroting is structureel sluitend, het laatste van de vier jaarschijven is altijd structureel sluitend. Daarbij gaan we bij het begroten uit van:

- behoedzame, reële ramingen;
- tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan.

Reguliere jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage
De indexering van de gemeentelijke bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van een tweetal indexen; een loonindex en een materiële index. Een voorbeeld van de normering voor 2023 is hier onder weergegeven. Gezien de bijzondere omstandigheden in 2023 met de sterk oplopende prijzen en hogere cao stijgingen dan voorzien heeft voor deze elementen een begrotingswijziging plaatsgevonden in 2023.

Loonindex
Voor de loonindex wordt het Centraal Economisch Plan (CEP), gepubliceerd in maart 2021, gebruikt als basis voor indexering. Het gaat dan om het CEP 2021 bijlage Middelen en Bestedingen 2023. Uit deze bijlage wordt genomen: "beloning werknemersoverheidssector, prijsmutatie uit de kolom bestedingen" als indexering voor het loondeel.

Er wordt eenmalig na gecalculeerd aan het einde van het begrotingsjaar. De nacalculatie is gebaseerd op de werkelijke lastenontwikkeling zoals deze volgt uit:

- De cao voor gemeenteambtenaren.
- De pensioenpremies vanuit het ABP (Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds).
- De sociale premies vanuit het Rijk (loonbelasting en premies volksverzekeringen).

Het verschil tussen de voorcalculatie en werkelijke ontwikkeling wordt ten gunste of ten laste van de algemene reserve gebracht.
Daarnaast wordt de werkelijke ontwikkeling verwerkt in de eerstvolgende begroting (vanaf t+2).

Materiële index
Ook voor de materiële index wordt het centraal economisch plan (CEP), bijlage Middelen en Bestedingen 2023, gepubliceerd in maart 2021 gebruikt als basis. Uit deze bijlage wordt 'Bruto Binnenlands Product marktprijzen, prijsmutatie' gebruikt als indexering voor de materiele lasten.

Verhouding loonindex / materiële index GGD 78/22.

Prijspeil
Prijspeilaanpassingen worden budgettair neutraal behandeld, dus binnen de ruimte die door de indexering van de gemeentelijke bijdrage ontstaat.

Uitzettingen
Er zijn drie typen uitzettingen van de begroting die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- Nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten.
- Buitengewone prijsstijgingen; prijsstijgingen waar de GGD geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering.
- Autonome ontwikkelingen; niet door de GGD beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Onvoorzien
Uit de post 'onvoorzien' worden géén structurele uitgaven gedaan. De GGD begroot de post onvoorzien op 0,50% van de omzet.

Verantwoording kosten bedrijfsvoering
We berekenen bij de begroting alle kosten van de bedrijfsvoering op basis van ingeschatte uren en prijzen door naar de primaire producten waarbij de overhead apart inzichtelijk gehouden wordt (conform BBV). Dit heet de voorcalculatie. Bij de jaarrekening wordt geen nacalculatie gedaan. Het verschil met de begrote kosten bedrijfsvoering wordt als één saldo verantwoord bij de post directie.

Toerekening overhead
Onder de post overhead worden alle overhead-elementen verantwoord die conform de definitie van de commissie BBV in de Notitie Overhead van juli 2016 benoemd zijn. De interpretatie van de term overhead die door de GGD toegepast wordt is ruimer van begrip dan de definitie van het BBV. Dat komt doordat een aantal afdelings(overstijgende)budgetten zoals ziektevervangingsbudgetten en bepaalde software niet direct verantwoord worden op het primaire proces maar via de doorrekening. GGD rekent deze overheadlasten toe op basis van een aantal parameters:

1. GGD-brede overhead wordt op basis van omzet minus materiële lasten omgeslagen.
2. Waar de GGD een kassiersfunctie heeft wordt die omzet geëlimineerd.

B) Tussentijdse begrotingswijzigingen

Gezien de financiële risico's die we lopen en onzekere toekomstige ontwikkelingen, willen we behoedzaam om blijven gaan met financiële mee- en tegenvallers. Daarom blijven wij ons inspannen om ons bestaande financiële beleid zorgvuldig na te leven en jaarlijks bij de jaarrekening een zo gunstig mogelijk financieel resultaat te behalen. Dat houdt in een kostenbewuste houding en bijbehorend gedrag.
Via tussentijdse rapportages wordt over de voortgang en besteding van de middelen gerapporteerd aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.
Substantiële afwijkingen worden via een begrotingswijziging kenbaar gemaakt; de bepalingen met betrekking tot begrotingswijzigingen zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling van de GGD vormen daarbij het uitgangspunt.

Er zijn twee typen uitzettingen in de vorm van tussentijdse begrotingswijziging die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- Buitengewone prijsstijgingen; prijsstijgingen waar de GGD geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering.
- Autonome ontwikkelingen; niet door de GGD beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Resultaatbestemming
Als in de jaarrekening sprake is van meevallers door hogere baten of lagere lasten, kan het Algemeen Bestuur besluiten om een bestemmingsreserve te vormen ten laste van dit resultaat. Daarna wordt het weerstandsvermogen aangevuld tot de streefnorm (zie volgende paragraaf). Wat daarna resteert, wordt aan de gemeenten terugbetaald.
Bij een negatief resultaat wordt eerst het weerstandsvermogen aangesproken. Mocht dit onvoldoende zijn wordt een beroep gedaan op de gemeenten. Dit wordt hierna uitgewerkt.

C) Risicomanagement, weerstandsvermogen en reservepositie

Risico's
In 2014 is door de GGD de nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld. Het Algemeen Bestuur nam hierover besluiten in 2015.
Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd.

In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen inclusief een tabel met de 10 grootste risico's. Daarnaast worden de risico's in relatie gebracht met het weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Als het weerstandsvermogen ontoereikend is om de risico's af te dekken en naarmate de gecalculeerde risico's zich voor doen, zal de GGD hiervoor bezuinigingsmaatregelen treffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.
De bestuurlijke vraag is dat we een ondernemende GGD zijn. Voor een deel van onze begroting zoeken we externe financiering voor nieuwe ontwikkelingen en samenwerking met andere partijen. Daarbij hoort ook dat we soms risico's moeten nemen. Daar is een buffer voor nodig.
Het weerstandsvermogen bij de GGD is bedoeld voor:

A. Het kunnen opvangen van incidentele financiële tegenvallers in de eigen bedrijfsvoering en onze extern gefinancierde activiteiten zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen.
B. Het kunnen opvangen van de eerste klap van structurele financiële tegenvallers, waardoor we tijd creëren om een zorgvuldige afweging te kunnen maken hoe we de structurele doorwerking een plek kunnen geven.

Omvang algemene reserve
Als de algemene reserve hoger is dan de streefnorm, wordt het meerdere teruggestort naar de gemeenten. Als de algemene reserve onder de streefnorm komt ten gevolge van:

A. Extra uitgaven in verband met hogere productie of nieuwe taken, vragen we tussentijds of uiterlijk bij de jaarrekening aan de gemeenten aanvulling zodat de algemene reserve intact blijft.
B. Bedrijfsmatige oorzaken (wijze van bedrijfsvoering door de GGD), zal de GGD inspanningen doen deze aan te vullen tot de streefnorm.

In het geval dat de algemene reserve onder 0 komt, zal de gemeenten gevraagd worden om het vermogen aan te vullen tot 0.

Geredeneerd vanuit bovenstaande zienswijze zien wij alleen de algemene reserve als weerstandsvermogen.
Voor de omvang van de algemene reserve wordt als streefwaarde genomen:

- € 1.000,- per medewerker.
- 0,5% van opgenomen gelden in verband met renterisico's.
- 1% van de totale uitgaven.
- 3% van de inkomsten, niet zijnde inwonerbijdrage en factuurbijdrage uniforme taken.

In tussentijdse rapportages wordt gerekend met de streefwaarde uit de begroting.

2. GRONDSLAGEN

A) Grondslagen

De begroting en jaarrekening worden opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de GGD omvat het totaal van alle activiteiten die de GGD heeft uitgevoerd.

De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders vermeld, tegen nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor de GGD geldt de vennootschapsbelastingplicht (VpB) voor overheidsinstellingen. Jaarlijks verzorgt de GGD in samenwerking met een belastingadviseur de VpB-aangifte.

Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume, is een verplichting opgenomen. Voor het verlofsparen is een voorziening opgenomen.

B) Toelichting op balansposten

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Activa met een verkrijgingsprijs van meer dan >€ 10.000,- worden geactiveerd. Er wordt gestart met afschrijven vanaf het eerstvolgende boekjaar.
Indien de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.
Investeringen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden middels desinvestering overgebracht naar de staat van eigendommen.

Afschrijvingstermijnen

Gebouwen	40 jaar	2,5%
Verbouwingen / installaties	20 jaar	5%
Inventarissen, stoffering, aanpassing gebouw, meubilair en bekabeling	10 jaar	10%
Hardware: beeldschermen, telefooncentrale met toestellen	7 jaar	14%
Algemene en specifieke softwareapplicaties	5 jaar	20%
Telefooninstallaties	5 jaar	20%
Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar	20%
Hardware: laptops, thin clients, desktop	5 jaar	20%
Smartphones	4 jaar	25%

Voorraden
Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekeningcourantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het nog te bestemmen saldo van de rekening van baten en lasten over het boekjaar. De algemene reserve dient primair als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemmingsrichting is meegegeven.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor, op grond van de BBV, in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

- De voorziening grond onderhoud heeft betrekking op de komende 10 jaar en is nominaal gewaardeerd. De informatie voor de onderbouwing van de voorziening wordt verkregen van het herzien Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) dat door een externe partij is opgesteld.
- De voorziening voor niet actief personeel is gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.
- De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Schulden
Schulden worden opgenomen tegen nominale waarde.

7 Lijst van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ABR	Antibioticaresistentie
AGZ	Algemene Gezondheidszorg
AI	Artificial Intelligence
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
ASG	Aanvullende seksuele gezondheidszorg
AZC	Asielzoekerscentrum
AZO	Acute Zorgregio Oost
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BW	Beschermd Wonen
BZ	Bijzondere Zorg
CBS	Centraal Bureau voor de statistiek
CEP	Centraal economisch plan
CISO	Chief Information Security Officer
COA	Centraal orgaan opvang asielzoekers
CTMO	Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang
DB	Dagelijks Bestuur
DIAZ	Wet Digitale identificatie en authenticatie in de zorg
DVA	Dienstverlener Aanbieder
EPD	Elektronisch Patiënten Dossier
EVS	Elektronisch Voorschrijven
Fido	Financiering decentrale overheden
FMEK	Forensische Medische Expertise voor Kinderen
FMO	Forensisch Medisch Onderzoek
GAGS	Gezondheidsadviseur Gevaarlijke stoffen
GAIN	Gelders Antibiotica en infectiepreventie netwerk
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GDI	Generieke Digitale Infrastructuur
GGD NOG	GGD Noord-Oost Gelderland
GGD GZ	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GL	Gezond Leven
GLI	Gecombineerde Leefstijl Interventie
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GZO	Gezondheidsonderzoek
HPV	Humaan apillomavirus
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IGJ	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
IKK	Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang
ISO	Information Security Officer
IV	Informatievoorziening
IVT	Interventieteam
IZA	Integraal Zorg Akkoord
IZWA	Integraal Zorg en Welzijn Akkoord
IZB	Infectieziekten bestrijding
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jongeren op Gezond Gewicht
KIP	Kwaliteit Informatie Punt

Afkorting	Betekenis
KISS	Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
KON	Kring Oost-Nederland
LPK	Landelijk Professioneel Kader
LVB	Licht Verstandelijke Beperking
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
Ministerie van J&V	Ministerie van Justitie en Veiligheid
Ministerie van VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MJS	Meerjarenstrategie
MMK	Medische Milieukunde
MTV	Melden Ter Verbeteren
NCJ	Nederlands Centrum voor Jeugdgezondheidszorg
NNZ	Nu Niet Zwanger
NZa	Nederlandse Zorgautoriteit
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OIA	Onderzoek Informatie en Advies
OM	Openbaar Ministerie
OTO	Opleiden, trainen en oefenen
PAGO	Periodiek Arbeidsdeskundig Onderzoek
PGA	Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers
PGO	Persoonlijke Gezondheidsomgeving
PrEP	Pre-Expositie Profylaxe
PSH	PsychoSociale Hulpverlening
PSHi	PsychoSociale Hulpverlening bij incidenten
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RI&E	Risico-Inventarisatie en -Evaluatie
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
RVT	Regionale veiligheidsteams
SG	Seksuele Gezondheid
SLA	Service Level Agreement
SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoening
SOC	Security Operations Center
SPUK	Specifieke Uitkering
TBC	Tuberculose
TBW	Toegang Beschermd Wonen
TWMO	Toezicht op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning
VEZN	Versterking Eerstelijn Zuid-Nederland
VGGM	Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VPB	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VT	Veilig Thuis
VTV	Volksgezondheid Toekomst Verkenning
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
WDO	Wet digitale overheid
Wegiz	Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
Woo	Wet openbare openheid
Wpg	Wet publieke gezondheid

Afkorting	Betekenis
Wvggz	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
WW	Werkloosheidswet
ZonMw	ZorgOnderzoek Nederland en het gebied Medische Wetenschappen
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel

Gemeente Nijmegen coördinatie
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Bas Smits
Jeroen Gudden
Pim Poelen
April 2025

Adviesrapport

Jaarstukken 2024

&

Begroting 2026

GGD Gelderland Zuid

Nijmegen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **1**
……..in één oogopslag **2**
Inleiding **3**
1. Advies **4**
1.1 Advies bij de jaarstukken 2024 4
1.2 Advies bij de begroting 2026 4
2. Kaders **5**
2.1 BRN-normen 5
2.2 Overige kaders 5
4. Jaarstukken 2024 **7**
4.1 Algemeen 7
4.2 Controleverklaring accountant 7
4.3 Fiscaliteiten 7
4.4 Begroting 2024 en managementrapportages 7
4.5 Resultaatanalyse 7
4.6 Balanstoelichting 8
4.7 Voorstel bestemming resultaat 8
4.8 Deelnemersbijdragen 8
5. Gewijzigde begroting 2025 **9**
6. Begroting 2026 **9**
6.1 Algemeen 9
6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders 9
6.3 Begrotingswijzigingen 9
6.4 Begrotingsanalyse 10
6.5 Deelnemersbijdragen 10
6.6 Meerjarenbegroting 10
7. Weerstandsvermogen **11**
7.1 Algemene reserve 11
7.2 Bestemmingsreserves 11
7.3 Risico’s 11

……..in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2024

Nog geen accountantsverklaring
Rekeningresultaat: € 81.000 negatief
Resultaatbestemming: onttrekken aan Algemene Reserve

VERMOGENSPOSITIE

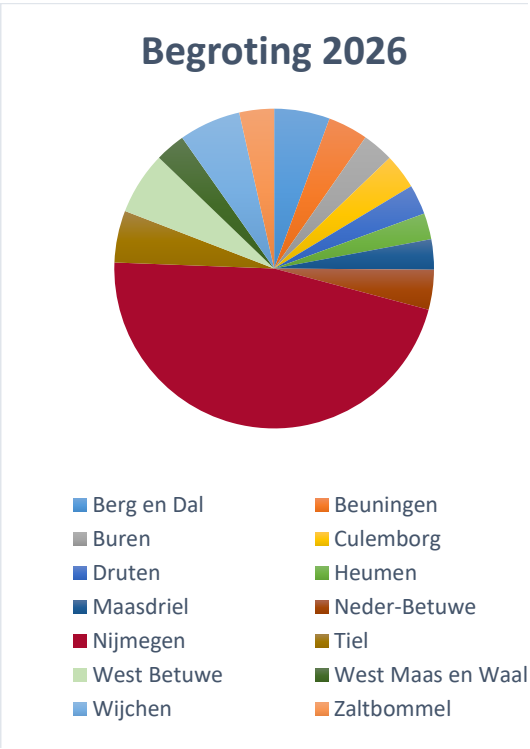
Algemene reserve € 1.750.000
Norm Algemene reserve € 1.753.000
Bestemmingsreserves € 607.000

BEGROTING 2026

- Sluitend
- BBV-proof
- Voldoet aan de BRN

Deelnemersbijdragen

Gemeente	***Jaarrekening 2024***	***Begroting 2026***
Berg en Dal	*€ 2.292.172*	*€ 2.361.044*
Beuningen	*€ 1.618.011*	*€ 1.698.342*
Buren	*€ 1.250.071*	*€ 1.322.631*
Culemborg	*€ 1.427.894*	*€ 1.486.801*
Druten	*€ 1.190.256*	*€ 1.267.393*
Heumen	*€ 1.058.390*	*€ 1.107.891*
Maasdriel	*€ 1.268.456*	*€ 1.285.480*
Neder-Betuwe	*€ 1.593.271*	*€ 1.690.707*
Nijmegen	*€ 18.954.118*	*€ 19.469.532*
Tiel	*€ 2.122.125*	*€ 2.204.249*
West Betuwe	*€ 2.631.018*	*€ 2.655.422*
West Maas en Waal	*€ 1.192.727*	*€ 1.278.883*
Wijchen	*€ 2.475.946*	*€ 2.617.675*
Zaltbommel	*€ 1.463.435*	*€ 1.471.853*
Totaal	***€ 40.537.890***	***€ 41.917.903***

ADVIES

- in te stemmen met de jaarstukken 2024 en het resultaatbestemmingsvoorstel
- in te stemmen met de begroting 2026
- de meerjarenraming 2027 -2029 voor kennisgeving aan te nemen

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2024 en de begroting 2026 van GGD Gelderland Zuid (hierna GGD GZ).
Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die GGD GZ vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2026, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2024 en resultaatbestemming 2024.
Op 16 april 2025 hebben wij onze bevindingen besproken met Jules van Wijngaarden, Ron Leenders en Andrea van Oeffelt.

Tijdschema zienswijze

GGD GZ heeft de jaarstukken 2024 en de begroting 2026 aan de deelnemende gemeenten op 31 maart 2025 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 25 april 2025 en zullen gemeenten uiterlijk in juni 2025 hun zienswijze indienen. De vaststelling van de jaarstukken door het AB is gepland op 3 juli 2025 en de vaststelling van de begroting 2026 is gepland op 4 september 2025.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor 2026 is 2,71%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2026. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor GGD GZ verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.
Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2026. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico’s en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2024

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD GZ om in te stemmen met de jaarstukken 2024 en het resultaatbestemmingsvoorstel.

1.2 Advies bij de begroting 2026

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD GZ om in te stemmen met de begroting 2026.

Wij adviseren de deelnemende gemeenten om naar rato van deelname € 2.595.000 aan risico's op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting hoofdstuk 7.3). Dit bedrag is gebaseerd op het verschil tussen het totale risico van de GGD GZ van € 4.264.000 minus de algemene reserve van € 1.669.000.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De toe te passen indexering heeft betrekking op de gemeentelijke bijdragen. Het vaststellen van een algemeen indexpercentage heeft dus betrekking op de algemene gemeentelijke bijdragen voor de uitvoering van wettelijke taken. De GGD GZ heeft een afwijkende indexering en zal dan ook haar eigen berekening volgen. De afwijking ten opzichte van de standaard is voor de GGD GZ:

- de GGD GZ hanteert een verhouding van 78%-22% voor de lonen en materiele kosten (i.p.v. 70-30%);
- de GGD GZ heeft ook voor de loonindex een afwijkende systematiek vastgesteld. Zij actualiseren niet op grond van de circulaires 2 jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar, maar nemen de werkelijke loonkostenstijgingen van januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar mee.

In overeenstemming met de BRN-normen is berekening voor de GGD GZ als volgt:

Indexering 2026			
			GGD
Rekenmethodiek			**GGD**
Weginsfactor loon			0,78
Weginsfactor materieel			0,22
Totaal			**1,00**
Voorcalculatie 2026		**Factor**	**GGD**
Loonindex	3,40%	0,78	2,65%
Materiële index	2,60%	0,22	0,57%
Totaal voorcalc. 2026			**3,22%**
Nacalculatie 2024		**Factor**	**GGD**
Loonindex	6,00%	0,78	4,68%
Opgenomen in B2024 (BRN 2024)	3,90%	0,78	-3,04%
Opgenomen in B2025 over 2024 (bijgesteld)	0,00%	0,78	0,00%
Materiële index		geen nacalculatie	
Totaal nacalc. 2024			**1,64%**
Index begroting 2026			**4,86%**

2.2 Overige kaders

De volgende regelingen zijn nog (steeds) van kracht:

- Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland Zuid 3-7-2024,
- Notitie Risicomanagement, voorzieningen en Weerstandsvermogen (dec 2014)
- BBV Richtlijnen (besluit begroten en verantwoording)
- Financiële verordening 2024 vastgesteld AB-vergadering 12 december 2024
- Treasury statuut 2019 vastgesteld AB-vergadering 27 juni 2019

Op pagina 92 van de jaarrekening 2024 en pagina 82 van de programmabegroting 2026 rapporteert de GGD GZ op de verschillende taakvelden.

Kader weerstandsvermogen GR-en

Het tot nu geldende kader weerstandsvermogen van de gemeenschappelijke regelingen dateert van 2014. Het kader is destijds in goede samenwerking tussen de AGR en de GR-en opgesteld en vervolgens vastgesteld in het regio PFO-Financiën en vastgelegd in de BRN 2016. Onder meer de bepaling van de verschillende soorten risico's en wie verantwoordelijk voor deze risico's dient te zijn en hiervoor het bijbehorende WVM voor moet hebben, maakt onderdeel uit van dit kader.

In dit kader van 2014 is, onder meer, bepaald dat voor **politiek/bestuurlijke risico's** (strategisch) de deelnemende gemeenten aan zet zijn en dat voor **bedrijfsvoeringsrisico's** een reserve bij de GR aanwezig hoort te zijn.

Afgelopen jaar, in 2024, is, door de AGR, een uitgebreide inventarisatie gemaakt of het bestaande kader actualisatie behoefte. Dit is in overleg met/met medeweten van de controllers van de 5 GR-en gedaan.

Met een afvaardiging van de GR-en zijn hiervoor in eerste instantie tijdens een workshop in maart 2024 de eerste verkenningen gedaan; onder andere naar de bepaling van risico's en de benodigde weerstandscapaciteit.

Tijdens het adviestraject t.a.v. de jaarrekening 2023 en de begroting 2025 is hieraan door de AGR in dit verband reeds de nodigde aandacht besteed aan:

1. De door de GR opgenomen risico's; en
2. Het vorm en hoogte van de door de GR aangehouden weerstandsvermogen.

Uitkomt van de inventarisatie en het onderzoek door de AGR naar het geldende kader is dat het kader geen inhoudelijke actualisatie behoeft en dat het huidige kader gehandhaafd kan worden. Het onderwerp is ook toegelicht door de AGR tijdens het regio PFO-Financiën van 28 november 2024 en besproken door de wethouders financiën.

De wethouders Financiën hebben in het PFO van 28 november 2024 besloten dat het huidige kader WVM inhoudelijk goed werkt en gehandhaafd kan worden. Zo is de afspraak over de verdeling met betrekking tot de soorten risico's met bijbehorend benodigd WVM opnieuw bekrachtigd. Het kader is hiermee als geheel opnieuw bekrachtigd en opnieuw (met juiste datum) op schrift gesteld worden en zal vervolgens vastgelegd worden in de BRN 2027.

Daar waar in het bestuur van een GR besloten wordt om, gemotiveerd, af te wijken van het kader daar waar het bijvoorbeeld gaat om afwijking van de 3% inkomsten norm, in het adviesrapport aan dacht hieraan besteden. Dat is ook besloten in het PFO.

Uitkomsten van het onderzoek en besluit in het PFO zijn op 15 januari 2025 gedeeld met de controllers van de GR-en.

4. Jaarstukken 2024

4.1 Algemeen

Het jaarverslag 2024 is opgemaakt in hetzelfde format als voorgaande jaren. De jaarrekening geeft het overzicht van baten en lasten van de gehele GGD GZ, inclusief Veilig Thuis. De toegevoegde tabellen en bijlagen geven aanvullende inzichten.

4.2 Controleverklaring accountant

Bij het opstellen van dit adviesrapport is er nog geen controleverklaring van de accountant afgegeven. De bevindingen van de accountant maken derhalve geen onderdeel uit van dit adviesrapport. De GGD GZ geeft aan dat de controle van de accountant is afgerond en dat de accountant voornemend is om goedkeurende verklaring af te geven. Dit is het tweede jaar op rij dat er nog geen controleverklaring is ten tijde van het opstellen van het adviesrapport. Het zou de adviesfunctie ten goede komen als de controleverklaring van de accountant voortaan wordt meegestuurd met de te beoordelen stukken.

4.3 Fiscaliteiten

In 2024 heeft de GGD GZ € 8.000 aan vennootschapsbelasting afgedragen.

4.4 Begroting 2024 en managementrapportages

De primaire begroting 2024 sloot met een a-structureel tekort van € 100.000. De gewijzigde begroting is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 5 september 2024. De gewijzigde begroting 2024 sloot ook met een a-structureel tekort van € 100.000.

4.5 Resultaatanalyse

Het resultaat in de gepresenteerde jaarrekening is met een negatief resultaat van € 81.000 uiteindelijk € 19.000 positiever dan begroot. De GGD GZ geeft als verklaring voor dit resultaat:

- JGZ: moeilijk afschalen personeel € 308.000 nadeel
- Veilig Thuis € 90.000 voordeel
- MBZ: meer consulten en advies € 41.000 nadeel
- GL: meer vraag dienstverlening € 28.000 voordeel
- AGZ: meevallende kosten op FG € 162.000 voordeel
- Overige taken: € 11.000 voordeel

  Saldo incidentele posten: € 58.000 nadeel

De toelichting geeft geen sluitende verklaring want je zou hierboven een voordeel in plaats van een nadeel verwachten gezien het behalen van een negatief resultaat van € 81.000 ten opzichte een begroot negatief resultaat van € 100.000.

De adviesfunctie constateert het volgende:

1. Veilig Thuis

De egalisatiereserve Veilig Thuis is op de juiste wijze berekend.

Lasten Veilig Thuis 2023	€ 7.597.923
Maximale hoogte egalisatiereserve 2024	€ 379.896
Opgebouwde egalisatiereserve in 2023	€ 362.000
Toevoeging egalisatiereserve 2024	€ 17.896

Daarnaast is ook het overschot (€ 71.500) op Veilig Thuis juist berekend.

2. Acquisitiedoelstelling € 340.000

In de begroting is al jaren een acquisitiedoelstelling opgenomen van minimaal € 340.000 netto. In de jaarrekening van 2024 is de werkelijke netto realisatie € 1.244.000. Hiermee is de doelstelling net zoals voorgaande jaren ruimschoots gehaald. De post acquisitiedoelstelling van € 340.000 wordt in tegenstelling tot alle andere inkomsten niet geïndexeerd. De adviesfunctie geeft de GGD GZ en de gemeenten in overweging deze post te indexeren. De GGD GZ heeft in het gesprek aangegeven dat het behalen van deze doelstelling in 2026 lastiger wordt gezien de verschillende bezuinigingsopdrachten.

4.6 Balanstoelichting

Buiten de eerdergenoemde afwijkingen zijn er geen aanvullingen of opmerkingen over de gepresenteerde balans.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

De GGD GZ realiseerde in 2024 een negatief resultaat van € 80.600, inclusief een overschot van € 71.500,- op de bijdrage Veilig Thuis. De GGD GZ stelt voor het resultaat als volgt te bestemmen:
1. Onttrekking aan de algemene reserve € 152.100.
2. Uitbetaling overschot resultaat Veilig Thuis € 71.500

De adviesfunctie kan zich vinden in de resultaatbestemming 1 en 2. De adviesfunctie vindt de toelichting op het resultaat over 2024 wel discutabel. De adviesfunctie is van mening dat een presentatie van een negatief resultaat van € 152.100 meer recht doen aan de situatie. Het overschot op Veilig Thuis is volgens afspraken een verplichting/schuld aan de deelnemende gemeenten. Het algemeen bestuurt dient nog wel over het overschot resultaat Veilig Thuis te besluiten. Daarom volgt de GGD GZ het advies van de accountant om de werkwijze conform vorig jaar te handhaven en het overschot op te nemen onder het eigen vermogen.

In hoofdstuk 4.1.1. pagina 44 is het resultaat in de tabel € -80.600 en in hoofdstuk 5.3 pagina 70 is het resultaat in de tabel € -152.000. We adviseren de GGD GZ een eenduidig resultaat weer te geven.

4.8 Deelnemersbijdragen

In onderstaande tabel zijn de bijdragen per gemeente en per werkveld weergegeven als onderdeel van de totale bijdragen in 2024 (bron: jaarrekening 2024 GGD GZ, pagina 109). Dit betreft zowel uniforme als facultatieve bijdragen.

Totale bijdrage per gemeenten

	Uniforme bijdragen				Facultatieve taken					
Gemeenten	o.b.v. inwoners	Huisvesting Consultatie-bureaus	Toezicht en handh. KDV	Rijks-vaccinatie programma	Jeugd gezondheids-zorg	Algemene Gezondheids-zorg	Bijzondere Zorg	Veilig Thuis	Gezond Leven	Totaal
Berg en Dal	1.758.434	115.545	61.264	79.690	90.550	15.486	82.764	0	88.440	2.292.172
Beuningen	1.313.253	64.154	58.873	60.130	45.578	34.665	0	0	41.358	1.618.011
Buren	1.127.750	0	53.109	16.868	34.115	13.129	0	0	5.100	1.250.071
Culemborg	1.209.064	0	65.147	18.084	42.544	37.934	0	0	55.120	1.427.894
Druten	964.773	49.657	33.599	44.038	32.932	22.310	0	0	42.946	1.190.256
Heumen	836.152	33.256	36.717	37.893	18.492	7.028	51.896	0	36.955	1.058.390
Maasdriel	1.049.425	0	57.989	20.743	36.763	28.246	0	0	75.290	1.268.456
Neder-Betuwe	1.271.778	73.074	57.791	52.791	89.337	10.349	0	0	38.151	1.593.271
Nijmegen	12.103.313	424.731	326.654	410.634	1.050.108	869.220	1.803.377	332.139	1.633.942	18.954.118
Tiel	1.738.893	0	95.067	26.008	97.572	40.784	0	0	123.800	2.122.125
West Betuwe	2.148.435	0	158.307	32.134	68.194	21.324	0	0	202.624	2.631.018
West Maas en Waal	981.183	49.887	52.119	44.787	29.060	8.042	0	0	27.649	1.192.727
Wijchen	2.052.428	90.592	75.767	93.684	57.577	20.003	0	0	85.896	2.475.946
Zaltbommel	1.228.141	0	63.114	18.621	19.065	34.993	0	17.380	82.121	1.463.435
Totale bijdrage 2024	**29.783.022**	**900.896**	**1.195.517**	**956.103**	**1.711.888**	**1.163.514**	**1.938.037**	**349.519**	**2.539.393**	**40.537.890**

5. Gewijzigde begroting 2025

Er is geen begrotingswijziging aangeleverd voor 2025.

6. Begroting 2026

6.1 Algemeen

Naast de in april 2024 geactualiseerde meerjarenstrategie 2024-2027 is in de begroting 2026 rekening gehouden met de Kaderbrief 2026. Hierin is aangegeven dat er geen ruimte is voor uitzettingen behoudens de loon- en prijsindexatie. Deze lijn is in onderhavige begroting gehanteerd.

6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

In de BRN-norm is voor de GGD GZ een indexatie voor 2026 opgenomen van 4,86%.
Dit percentage is opgebouwd uit een voorcalculatorische index voor loon (3,40%) en voor materieel (2,60%), waarbij de index voor loon 78% meetelt en de index voor materieel voor 22%. Er vindt een nacalculatie plaats over de loonindex van 2024. De loonindex bedroeg in 2024 6,05% terwijl er in de BRN 2024 3,90% was opgenomen. De materiële index heeft geen nacalculatie. Dit leidt tot een totale nacalculatie van 1,64% wat betekent dat de BRN voor de GGD GZ 4,86% bedraagt. De begroting 2026 van de GGD GZ voldoet aan de BRN-normen waaronder correcte toepassing van deze indexering.
Het overheadpercentage voldoet aan de norm van maximaal 25%.

Op pagina 76 van de begroting staat in de tabel B2023(BRN 2023), dat moet 2024 zijn.

Brief verbonden partijen in relatie tot gemeentelijke financiën

Vanuit het PFO Financiën is in november 2024 een brief aan de AB's van de GR-en die vallen onder de Adviesfunctie gestuurd. Kern van deze brief was een oproep om voor de komende jaren scenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd. Verzocht is aan de GR-en om dit te betrekken bij het opstellen van hun kadernota en de concrete scenario's voor te leggen bij de behandeling van de begroting 2026.

In onderstaande alinea besteden we aandacht aan in hoeverre en op welke concrete wijze de GGD GZ voldaan heeft aan deze oproep van het PFO.

Het Dagelijks Bestuur heeft in de begroting 2026 de volgende (structurele) kostenbesparingen / bezuinigingen doorgevoerd waarmee wordt voldaan aan het verzoek uit het PFO Financiën;

- Bundelen vaccinatiewerkzaamheden jeugd en volwassenen (€ 200.000)
- Forensische geneeskunde (€ 50.000)
- Jeugdgezondheidszorg, incl. aanbesteding digitaal kinddossier (€ 400.000)
- Informatievoorziening (€ 150.000)
- Opleidingsbudget (€ 50.000)
- Door de financiële rekenregels m.b.t. de formatiebegroting Veilig Thuis is er in 2026 een incidentele meevaller van € 235.000 (excl. indexatie 2026) die wordt ingezet ten behoeve van de bezuinigingsopgave

6.3 Begrotingswijzigingen

Er zijn geen vastgestelde begrotingswijzigingen.

6.4 Begrotingsanalyse

Doordat er geen uitzettingen aan de orde zijn, kunnen we de toelichting bij dit onderdeel beknopt houden. Belangrijkste aspecten waar in de begroting 2026 rekening mee is gehouden betreft de bezuinigingen. Door landelijke bezuinigingen is er in 2026 € 893.500,- in mindering gebracht op de begroting zodat er minder taken uitgevoerd kunnen worden en er voor 8 fte aan banen verloren gaan. Daarnaast noodzaken de financiële tekorten bij gemeentes de GGD GZ om ook met bezuinigingsmaatregelen te komen. Hiertoe heeft de GGD GZ het onder 6.2 genoemde overzicht aan kostenbesparingen/bezuinigingen in de begroting verwerkt dat in 2026 een bedrag betekent van € 1.085.000,-

6.5 Deelnemersbijdragen

In paragraaf 6.3 van de programmabegroting 2026 is in één overzicht weergegeven wat de effecten zijn van de indexering en besparingen per programma. Onderstaand een totaaloverzicht van deze wijzigingen met betrekking tot het uniforme deel van gemeentes.

				Mutaties 2026										
Bijdrage uniforme taken op basis van inwoners	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2025	Indexering	Geïndexeerde bedragen	Bundelen vaccinaties	JGZ 0-4	Forensische geneeskunde	Nieuw Elektronisch KindDossier	Veilig Thuis*	Informatie-voorziening	Opleidings-budget	Begroting 2026
				4,86%									
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	9.344.110	454.124	9.798.234	-128.285	-275.000		-80.178		-50.117	-16.705	9.247.949
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	3.334.299	162.047	3.496.346	-71.715			-44.822		-17.883	-5.961	3.355.965
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	176.728	8.589	185.317						-948	-316	184.053
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	3.202.147	155.624	3.357.771						-17.175	-5.725	3.334.871
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	311.455	15.137	326.592						-1.670	-557	324.365
Toezicht WMO Centrum gemeente	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	315.882	15.352	331.234								331.234
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	715.330	34.765	750.095			-50.000			-3.837	-1.279	694.979
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	1.993.310	96.875	2.090.185						-10.691	-3.564	2.075.930
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	916.990	44.566	961.556								961.556
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6.083.138	295.640	6.378.778					-632.293	-32.627	-10.876	5.702.982
Veilig Thuis Centrum Gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.091.617	101.653	2.193.270								2.193.270
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	2.123.766	103.215	2.226.981						-11.391	-3.797	2.211.793
OIA	7.1	Volksgezondheid	682.595	33.174	715.769						-3.661	-1.220	710.888
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	500.888	24.343	525.231								525.231
Totaal begroting			31.792.255	1.545.104	33.337.359	-200.000	-275.000	-50.000	-125.000	-632.293	-150.000	-50.000	31.855.066

In paragraaf 6.3 is vervolgens per gemeente inzichtelijk gemaakt wat deze wijzigingen betekenen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2025. Hierin is gerekend met de inwoneraantallen zoals in de BRN 2026 zijn weergegeven.

Indien het AB niet met alle onderdelen van deze conceptbegroting instemt zullen de deelnemersbijdragen per gemeente veranderen.

6.6 Meerjarenbegroting

In paragraaf 5.1. van de programmabegroting 2026 is een meerjarenoverzicht van de baten en lasten opgenomen tot en met 2028. Deze meerjarenbegroting wordt voor kennisgeving aangenomen.

7. Weerstandsvermogen

7.1 Algemene reserve

Rekening

Saldo Algemene Reserve begin boekjaar:	€ 1.750.000
Voorgestelde resultaatbestemming 2024:	€ - 80.600
Algemene Reserve na resultaatbestemming:	€ 1.669.000

De streefwaarde voor het benodigde niveau van de Algemene Reserve bedraagt € 1.753.000. In de berekening van de maximale streefwaarde van de algemene reserve wordt uitgegaan van 554 medewerkers. Dit sluit niet aan bij de opgenomen aantal medewerkers van 505 in hoofdstuk 4.4.8. met peildatum 31-12-2024. Hierdoor is de maximale streefwaarde van de Algemene Reserve € 50.000 hoger. Het verschil in aantal medewerkers komt door een verschillende peildatum. We adviseren de GGD GZ in het vervolg één peildatum te hanteren. Aan het einde van het boekjaar bedraagt de Algemene Reserve € 1.669.000. De Algemene Reserve blijft bij zowel 505 als 554 medewerkers onder de streefwaarde.

Begroting

De streefwaarde voor het benodigde niveau van de Algemene Reserve bedraagt € 1.480.000. Dit is berekend over € 1.000 per medewerker, 1% van de totale uitgaven en 3% over inkomsten niet zijnde uniforme bijdrage.
De adviesfunctie constateert dat in de berekening van de streefwaarde Algemene Reserve 0,5% over opgenomen gelden (leningen € 12.750.000) niet is meegenomen. De streefwaarde van de Algemene Reserve had hierdoor € 64.000 hoger moeten zijn. Wij adviseren dit aan te passen in de begroting.

7.2 Bestemmingsreserves

In 2019 is besloten om de vrijvallende onderhoudsvoorziening van het pand aan de Groenewoudseweg te doteren aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve frictiekosten huisvesting. Eind 2024 bedroeg deze bestemde reserve € 227.000. Deze bestemde reserve wordt gevormd om versnelde afschrijvingslasten van het huidige hoofdkantoor te dekken en toekomstige dubbele lasten op te vangen. In 2024 is er € 60.000 onttrokken.
In 2023 is besloten om een egalisatiereserve voor Veilig Thuis te vormen met een maximum van 5% van de totale lasten van de laatst vastgestelde jaarrekening van Veilig Thuis. Deze reserve is bedoeld om schommelingen in aantallen verrichtingen op te vangen. De hoogte van deze reserve bedraagt € 380.000 (per 31-12-2024). De toename van deze reserve is € 18.000 vanuit het positieve resultaat op Veilig Thuis.

7.3 Risico's

De genoemde risico's zijn weergegeven in zowel de rekening 2024 als de begroting 2026. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

- De Algemene Reserve wordt opgevoerd als de 'totaal beschikbare weerstandscapaciteit'. Het verschil tussen de berekende risico's en de omvang van de Algemene Reserve (€ 4.264.000 – 1.669.000 = € 2.595.000) is derhalve niet afgedekt. De deelnemende gemeenten worden zoals in voorgaande jaren, geadviseerd om in hun paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing rekening te houden met het gedeelte van de risico's van de GGD GZ, dat niet wordt afgedekt door de beschikbare reserves in de gemeenschappelijke regeling, en hun aandeel op te nemen.
- De top 10 risico's zijn bondig omschreven en de bijbehorende bedragen zijn niet nader onderbouwd. De adviesfunctie constateert dat het risicobedrag van inkomsten, bezuinigingen overheid en gemeentes (€ 375.000 naar € 1.625.000) en niet naleven van de Wet en Regelgeving (€ 112.500 naar € 562.500) aanzienlijk zijn gestegen t.o.v. vorig jaar. Wij adviseren dit nader toe te lichten. Door deze toename van risico's blijkt in de rekening dat de mate waarin het weerstandsvermogen van de GGD GZ de risico's kan

afdekken is gedaald van 77% naar 39% t.o.v. vorig jaar. Dit betekent dat de deelnemende gemeenten voor een fors groter deel van de risico's aan zet zijn.

- Er is niet inzichtelijk gemaakt hoe de top 10 risico's zijn toebedeeld in de categorieën (1) nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke, (2) maatschappelijke, (3) economische en (4) middelen, organisatie medewerkers en efficiency zoals opgenomen in tabel 4.1.2 pagina 45 van de rekening.

Voorstellen voor kostenbesparing t.b.v. de Programmabegroting 2026 GGD Gelderland-Zuid

Notitie t.b.v. de raden (t.k.n.; behorende bij de brief dd. 31 maart 2025)
Versie 4 maart 2025

1. Inleiding

Op 14 oktober jl. heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van GGD Gelderland-Zuid de Kaderbrief 2026 gestuurd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Hiermee informeerde het DB de raden op hoofdlijnen over de inhoudelijke ontwikkelingen voor het jaar 2026 van GGD Gelderland-Zuid, over de financiële uitgangspunten en over de risico's voor 2026. De Kaderbrief is de eerste stap in de voorbereiding op de Programmabegroting 2026.

GGD-begroting 2026 op de 0-lijn, excl. loon- en prijsindexatie
Het Dagelijks Bestuur geeft in de Kaderbrief 2026 aan dat zij de moeilijke financiële situatie van gemeenten begrijpt, met name vanaf 2026. In dat jaar stopt namelijk een uitkering van 3 miljard euro die het Kabinet jaarlijks aan gemeenten uitkeerde. Het financiële tekort dwingt gemeenten en ook hun GGD om strategische keuzes te maken en uitgaven kritisch te evalueren. Het DB geeft daarom in de Kaderbrief 2026 aan dat er geen ruimte is voor uitzettingen. De GGD-begroting 2026 gaat uit van de nullijn, excl. de loon- en prijsindexatie; deze afspraak wordt gehandhaafd. M.a.w. de loon- en prijsindexatie vormt de enige autonome uitzetting in de conceptbegroting van de GGD voor 2026.
Hoewel het DB zich realiseert dat de GGD realistisch en behoudend begroot, heeft het DB aan de GGD gevraagd om - m.b.t. de begroting 2026 - kostenbesparende maatregelen en ombuigingen uit te werken. In geval van nieuw beleid dient de GGD dekking te vinden binnen de bestaande begroting. Daarnaast verwacht het DB dat verschillende opties voor efficiencymaatregelen worden voorgesteld, waardoor kosten op overhead en bedrijfsvoering verlaagd kunnen worden.

Het kader van de begroting 2026 en de bezuinigingen
De GGD gaat voor de conceptbegroting 2026 uit van de uniforme bijdrage door gemeenten 2025 plus de loon- en prijsindex. De gemeentelijke bijdrage 2025 was € 31.792.245[1]. De index voor 2026 is, door de door het Algemeen Bestuur vastgestelde systematiek, vastgesteld op 4,86%. Daarmee komt de uniforme bijdrage voor gemeenten voor 2026 uit op € 33.337.348 (€ 31.792.245 + 4,86%). Dit is de *nullijn*, zoals het DB het verwoord heeft in de Kaderbrief 2026: geen uitzettingen, behalve de loon-en prijsstijgingen (= de index).

Daarnaast kunnen gemeenten facultatief dienstverlening afnemen bij de GGD. Hiervoor worden in 2026 ook nieuwe tarieven vastgesteld. Deze twee stromen samen vormen de totale kosten voor gemeenten, waarbij in onderhavige notitie alleen ingegaan wordt op de uniforme bijdrage. De bezuinigingsvoorstellen zien ook alleen toe op het uniforme deel op basis van inwoners[2].

Een derde stroom voor de GGD zijn de landelijke bijdragen aan GGD'en. Dit betreft bijvoorbeeld financiering voor pandemische paraatheid en een deel van de financiering voor seksuele gezondheid. Die landelijke stroom wordt gekort en leidt tot een verlaagde bijdrage voor de GGD van € 893.500 (zie paragraaf 4). Dat betekent dat er bijvoorbeeld zo'n 8 fte moet vertrekken en dus taken niet meer uitgevoerd kunnen worden, om een sluitende begroting te houden. Die uitvoering raakt ook de dienstverlening waar gemeenten van profiteren (zie paragraaf 4). De GGD stopt of vermindert de activiteiten waaraan de landelijke financiering is gekoppeld; de gemeenten hoeven geen keuzes te maken om deze verminderde opbrengsten te dekken.

[1] In bijlage A wordt de omvang van de GGD-begroting 2025 in beeld gebracht naar de verschillende GGD-werkvelden.
[2] De uniforme bijdragen op basis van factuur kunnen wel stijgen (in begroting 2026), door o.a. stijgende kindaantallen (RVP), stijgend aantal kinderopvanginstellingen (Toezicht Kinderopvang), stijgende huisvestingskosten (voor de CB-locaties).

Afwegingskader voor taken binnen de publieke gezondheid
Vanwege financieel zwaar weer vanaf 2026, doen de gemeenten een beroep op de GGD om mee te denken en te werken aan kostenbesparingen en om kritisch te zijn op nieuwe uitzettingen in de Kaderbrief 2026. Ook landelijke bezuinigingen staan ons te wachten.
De GGD/het DB wil bezuinigingen voorstellen die inhoudelijk zijn onderbouwd en die in lijn zijn met de vastgestelde Meerjarenstrategie en het Inspirerend Kader. De eventuele gevolgen van bezuinigingen op inwoners en gemeenten worden daarbij zoveel mogelijk als startpunt gezien en inzichtelijk gemaakt.
Om aan bovenstaande invulling te geven, heeft de GGD een afwegingskader[3] (zie bijlage C) gemaakt voor prioritering binnen de (uniforme) taken van de publieke gezondheid in tijden van schaarste. De vraag die we ons stellen is: Op welke manier bereiken we de meeste impact op gezondheid en veiligheid voor inwoners van Gelderland-Zuid? Om deze vraag te beantwoorden is een aantal afwegingen van belang bij het uitvoeren van publieke gezondheidszorg, te weten:

- De afstand tot een gezond en veilig leven van een inwoner (meer aandacht voor kwetsbaren).
- Het bereik van de taak/interventie (het aantal inwoners dat feitelijk profiteert van de GGD-actie en de omvang van het gebied).
- De duur van de (effectiviteit van de) interventie.
- De mate van samenhang van de interventie voor de doelgroep met andere maatregelen/aanpakken.

Op deze manier zorgen we ervoor dat we bij onze keuzes steeds de gezondheid en veiligheid van onze inwoners als startpunt nemen.

Opdracht: het leveren van voorstellen voor kostenbesparingen en ombuigingen
Het Dagelijks Bestuur heeft de DPG de opdracht gegeven om het uniform pakket van de GGD met dit afwegingskader kritisch tegen het licht te houden en - zo veel mogelijk in samenwerking met gemeenten - tot gedragen en kansrijke voorstellen te komen voor (structurele) kostenbesparingen en ombuigingen ten behoeve van de begroting 2026[4]. Dit mede naar aanleiding van de brieven van de wethouders Financiën van het Rijk van Nijmegen en van gemeenten uit Rivierenland, die aansporen tot kostenbesparingen en ombuigingen in 2026.

Kader van onderhavige notitie
De DPG heeft - in afstemming en samenwerking met het RAO - aan het Dagelijks Bestuur een voorstel geleverd voor kostenbesparingen en bezuinigingen ten behoeve van de GGD-begroting 2026. Het Dagelijks Bestuur heeft in haar vergadering van 27 februari jl. keuzes gemaakt t.a.v. dit voorstel.

In deze notitie geeft het Dagelijks Bestuur in paragraaf 5 aan welke richting zij op wil m.b.t. de door de GGD voorgestelde kostenbesparingen en bezuinigingen ten behoeve van de GGD-begroting 2026. Met andere woorden: in deze paragraaf wordt beschreven welke bezuinigingen het DB wil doorvoeren in de conceptbegroting 2026 van de GGD. Naast de richting van het DB worden ook de (on)mogelijkheden en wenselijkheid van bezuinigingen op alle werkvelden van de GGD beschreven. Om het Algemeen Bestuur daarbij een transparant totaaloverzicht te geven zijn alle werkvelden van de GGD getoetst aan het afwegingskader, ook als op voorhand duidelijk is dat bezuinigingen onmogelijk of zeer onwenselijk zijn.

2. Meerjarenstrategie 2024-2027 en het belang van Preventie

Elke vier jaar stelt het Algemeen Bestuur het beleidsplan/meerjarenstrategie van de GGD vast. Hierin is de strategisch-inhoudelijke ontwikkelrichting van de GGD beschreven. De meerjarenstrategie geeft de inhoudelijke ontwikkelrichting aan van GGD Gelderland-Zuid voor de jaren 2024-2027. En helpt de GGD bij het maken van professionele keuzen.

[3] Dit afwegingskader is besproken met het Algemeen Bestuur.
[4] Het Dagelijks Bestuur realiseert zich dat circa 80% van de GGD-begroting bestaat uit personeelskosten.

De volksgezondheid in Nederland staat onder druk met een lagere levensverwachting en toenemend aantal chronische ziekten. De GGD is als gemeentelijke gezondheidsdienst van de 14 gemeenten in Gelderland-Zuid het gezicht van de publieke gezondheid in onze regio. De publieke gezondheidszorg richt zich op het bevorderen van gezond en vitaal leven van haar inwoners, het verminderen van gezondheidsrisico's, het bieden van ondersteuning en bescherming aan kwetsbare groepen. Deze taken sluiten aan bij de maatschappelijke opgave waar gemeenten voor staan.
Uit de landelijke, regionale en lokale preventieakkoorden, het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is er veel aandacht voor het bevorderen van de volksgezondheid. Er is een steeds groter besef van *het belang van preventie* en een integrale aanpak voor een gezonde leefstijl en leefomgeving met aandacht voor onderliggende factoren, zoals armoede, werk en inkomen, en laaggeletterdheid. Hiervoor is een aanpak vereist met een andere benadering doordat veel oorzaken buiten het individuele domein en zorgdomein liggen.
Voor de uitvoering van de taken, werkt de GGD daarom vanuit twee leidende principes:

1. Aansluiting bij de gemeenten, waarbij gemeenten zowel opdrachtgever zijn als netwerkpartner. De GGD is de gezondheidsdienst van en voor gemeenten, waarbij lokale nabijheid een vereiste is.
2. Netwerkaanpak, waarbij verbinden van kennis en samenwerking met partners, op lokaal, regionaal en landelijk niveau, centraal staat. De netwerkaanpak kan leiden tot het samen organiseren van dienstverlening (netwerkorganisatie) om kwaliteit en integraliteit voor de inwoners te verhogen en/of dienstverlening te kunnen borgen.

De strategische thema's waar de GGD in de periode 2024 - 2027 op inzet zijn:

1. Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering
2. Adviseren over preventie en vormgeven groepsgerichte preventie
3. Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van betere inwonerondersteuning
4. Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein.

Het belang van en de nadruk op preventie komt ook naar voren in de beweging die met het verschijnen van de nota 'Zorg voor je gezondheid!' van de Raad voor de Volksgezondheid (2020) in de Nederlandse samenleving gaande is en te omschrijven is als de omslag van ziekte en zorg (zz) naar gezondheid en gedrag (gg). De omslag van zz naar gg betekent dat we ons moeten richten op gezondheid en gedrag in plaats van op ziekte en zorg. Meer investeren in gezondheid (preventie; ook voor chronisch zieken), welzijn, werk en wonen én zo dicht mogelijk bij mensen thuis en in de wijk. De omslag van zz naar gg betekent ook: naar voren denken. Wat je doet, eerder, sneller en beter doen. Hier hebben gemeenten en hun GGD'en in het kader van lokaal gezondheidsbeleid een grote rol in te vervullen.

3. Taken van de GGD, verwerkt in de begroting

De taken die de GGD voor de inwoners van Gelderland-Zuid uitvoert, kunnen ingedeeld worden in:

1. Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn opgedragen aan de GGD[5].
2. Uniforme taken (afkomstig uit andere wetten) die door de gemeenten (in Gelderland-Zuid) vanwege beleidsmatige keuzes zijn opgedragen aan de GGD.
3. Facultatieve taken op grond van bepaalde wensen/behoeften van de gemeenten.

De begroting van de GGD is ook op deze manier opgebouwd.

Er wordt door gemeenten vaak gesproken over 'wettelijke en niet wettelijke taken' van de GGD. Navraag levert op dat dan bij wettelijke taken de uniforme taken worden bedoeld, die vanwege de Wpg of andere wetten zijn opgedragen aan de GGD (zie boven bij 1). En bij 'niet wettelijke taken' worden dan de uniforme taken bedoeld (afkomstig uit andere wetten) die door de gemeenten (in Gelderland-Zuid) vanwege beleidsmatige keuzes zijn opgedragen aan de GGD (zie boven bij 2). In

[5] Een groot deel van deze taken voert de GGD uit onder het minimumniveau (zie verder in de tekst).

het vervolg van deze notitie gaan we uit van bovengenoemde indeling van de uniforme taken en spreken we niet van 'wettelijke en niet wettelijke taken'.

4. Landelijke bezuinigingen op het takenpakket van GGD Gelderland-Zuid

De aangekondigde bezuinigingen van het Ministerie van VWS zullen een grote impact hebben op de continuïteit van de GGD en op de dienstverlening aan inwoners. Dit betreft zowel de directe landelijke bezuinigingen (in totaal € 893.500 voor GGD Gelderland-Zuid) van het Kabinet Schoof op gelden die VWS verstrekt aan de GGD'en ten behoeve van het versterken van de infectieziektebestrijding, pandemische paraatheid, de informatie-infrastructuur en werkzaamheden op seksuele gezondheid, als de middelen die het Rijk via de gemeentelijke SPUK's (10% korting) inzet om effectieve preventieve aanpakken in de regio te stimuleren. Deze laatste landelijke bezuinigingen raken naast afdeling AGZ ook de afdelingen Gezond Leven en JGZ.
Door de bezuiniging van circa 9 ton zal de GGD minder activiteiten uitvoeren op de boven-genoemde inhoudelijke werkvelden. Concreet betekent dit dat hierdoor in totaal circa 8 fte. binnen de GGD verloren gaat en medewerkers (m.n. artsen en verpleegkundigen) hierdoor hun baan verliezen. Ook de inwoners van Gelderland-Zuid kunnen de volgende gevolgen ondervinden van de landelijke bezuinigingen:

1. Lagere leeftijdsgrens vaststellen bij gratis soa-consulten (i.p.v. 25 jaar de grens stellen bij 23 jaar of lager).
2. Minder (adequaat) reageren op infectieziekte-uitbraken en onvoldoende voorbereid op pandemieën.

Bovenstaande landelijke bezuinigingen houden ook een risico in voor de GGD (en dus ook voor gemeenten). De landelijke bezuinigingen kunnen namelijk leiden tot (incidentele) frictiekosten, bv. WW-kosten, als werknemers werkloos worden. Dit kan tot gevolg hebben dat maatregelen niet tijdig tot bezuinigingen leiden en pas later geëffectueerd kunnen worden. Dit risico geldt ook voor de voorstellen voor bezuinigingen binnen het uniforme GGD-takkenpakket door de gemeenten (zie volgende paragraaf).

De bovengenoemde landelijke bezuinigingen komen bovenop de taakstellingen die met de gemeenten worden afgesproken (zie paragraaf 5). De landelijke bezuinigingen leiden er sowieso toe dat de kwaliteit van de dienstverlening aan inwoners binnen de genoemde werkvelden meer onder druk komen te staan. Voor deze werkvelden heeft het DB deze druk op de kwaliteit van de betreffende werkvelden meegenomen in haar afweging voor de voorstellen voor bezuinigingen, die in het volgende hoofdstuk de revue passeren.

5. Inzet DB voor bezuinigingen binnen het uniforme GGD-takenpakket t.b.v. de begroting 2026

In paragraaf 5.1 volgt een uitgewerkt plan van het Dagelijks Bestuur voor kostenbesparingen en bezuinigingen om op te nemen in de conceptbegroting 2026 van de GGD.
Het DB heeft samenhangend en integraal gekeken naar het gehele takenpakket (alle werkvelden) van de GGD en ook vanuit de aparte afdelingen en kolommen. Het DB heeft als eerste gekeken welke efficiency-voordelen ze kan realiseren door slimmer (binnen en buiten) de GGD samen te werken. Ook heeft het DB gekeken waar bezuinigingen in het primair proces mogelijk zijn. In ieder bezuinigingsvoorstel brengt het DB de consequenties (van de bezuinigingen) voor de inwoners in beeld.
En tot slot geeft het DB in paragraaf 5.2 een integrale conclusie; de in paragraaf 5.1. genoemde besparings- en bezuinigingsvoorstellen worden op een rij worden gezet en het DB geeft (alles afwegende) aan wat ze voornemens is op te nemen in de GGD-conceptbegroting 2026.

5.1 Overzicht van werkvelden in relatie tot bezuinigingen

Infectieziektebestrijding
De coronapandemie, de forse toename van het aantal vragen en meldingen en het aantal meldingsplichtige ziekten, heeft laten zien dat voor infectieziektepreventie en -bestrijding een goede basis nodig is. Eind 2023 is uitgaande van de 7 taakvelden van infectieziektebestrijding – door adviesbureau Berenschot – een landelijke formatienormering opgesteld, waarbij rekening wordt gehouden met taakverzwarende factoren van een regio (zoals bv. inwoneraantal of een (lucht)haven).
Voor GGD Gelderland-Zuid betekent de nieuwe norm (24,7 fte voor de algemene infectieziektebestrijding, gefinancierd door de gemeenten), dat we ons circa 8 fte (circa € 1 Mio) onder de nieuwe landelijke norm bevinden.
Daarnaast is het gegeven dat de landelijke overheid bezuinigt op de versterking van de infectieziektebestrijding en de pandemische paraatheid (zie boven bij paragraaf 4). Met deze landelijke bezuiniging, wordt de kwaliteit van de infectieziektebestrijding voor inwoners verder onder druk gezet en komt de pandemische paraatheid bij een nieuwe uitbraak van infectieziekten verder onder druk te staan. Bovenstaande betekent dat het DB sterk afraadt om t.b.v. de begroting 2026 te bezuinigingen op de algemene infectieziektebestrijding.

Bundelen vaccinatiewerkzaamheden jeugd en volwassenen
Het voorstel van het DB is om de vaccinaties voor volwassenen (incl. de coronavaccinaties) en de vaccinaties, die gegeven worden door de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) zoveel mogelijk te bundelen en slimmer te organiseren onder de voorwaarde dat dit niet leidt tot gezondheidsverlies voor inwoners. Dit betekent dat we één loket voor burgers organiseren waar ze terecht kunnen voor advisering en vaccinaties. Door krachten te bundelen zou dit ook de kwaliteit van dienstverlening kunnen bevorderen.

Bij de afdelingen AGZ en JGZ worden veel vaccinaties gegeven. Afdeling AGZ levert o.a. vaccinaties voor reizigers en de coronavaccinaties. De afdeling JGZ voert het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) uit. Door efficiëntere organisatie van vaccinaties qua locaties en personeel, een gezamenlijk call-centrum en gezamenlijke planning, kunnen we zowel efficiencywinst behalen als de klantgerichtheid en eenduidigheid naar de klant verbeteren.

Naar verwachting levert dit kostenbesparingen op door:
1. Minder personele inzet m.b.t. callcentrum en planning.
2. Robuust en flexibele inzet van personeel m.b.t. de uitvoering van de vaccinaties, waardoor de productiviteit kan toenemen.
3. Het (in samenwerking/afstemming met gemeenten) optimaliseren van gebruik van locaties waardoor huur- en overheadkosten dalen. Gemeenten kunnen hieraan mogelijk bijdragen door mee te denken in beschikbaarheid van passende locaties, zoals leegstaande panden van gemeenten of andere (keten)partners.

Kostenbesparing: € 200.000.

Consequenties voor de inwoners:
1. Bevordering van kwaliteit van dienstverlening (door integratie van de processen).
2. De reisafstand naar een vaccinatielocatie zou groter kunnen worden; dit kan drempelverhogend werken voor het halen van een vaccinatie en hierdoor kan de vaccinatiegraad gaan dalen. Mocht dit het geval zijn, dan zal er overleg plaatsvinden met de gemeente.
   Voorop staat dat de GGD te allen tijde het risico op daling van de vaccinatiegraad wil voorkomen.

Medische milieukunde
De GGD heeft vanuit de Wpg een publieke taak op het gebied van medische milieukunde, namelijk:
- Het signaleren van ongewenste situaties.
- Het adviseren van de bevolking over risico's, inclusief gezondheidsadvies met betrekking tot gevaarlijke stoffen, met name in geval van (dreigende) rampen.
- Het beantwoorden van vragen vanuit de bevolking en het verstrekken van voorlichting.
- Het uitvoeren van onderzoek.

Het AB heeft in de begroting 2025 het bedrag voor basisexpertise Gezondheid en Milieu structureel laten stijgen met € 35.000 om aan de toegenomen en complexere vraag van gemeenten en burgers te kunnen voldoen, bv. op het terrein van milieu/klimaatverandering, hitte, houtstook, geitenstallen, stankoverlast, milieuvervuiling van bedrijven en binnenmilieu. Daarnaast is het besparingspotentieel op dit werkveld relatief in omvang beperkt en is er de prominente rol van de inrichting van een gezonde leefomgeving binnen het strategisch thema 'Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein' in de meerjarenstrategie 2024-2027 (zie boven). Daarom raadt het DB af om t.b.v. begroting 2026 te bezuinigingen op Medische milieukunde.

Seksuele gezondheid
Bij GGD Gelderland-Zuid kunnen mensen met een hogere kans op een seksueel overdraagbare aandoening (soa) terecht voor een soa-test, een gesprek en eventuele behandeling. Daarnaast geeft de GGD voorlichting op scholen, asielzoekerscentra etc. over onder andere (veilig) vrijen, anticonceptie, soa's, seksueel grensoverschrijdend gedrag. Ook geeft de GGD adviezen aan sekswerkers. Helaas is de GGD nu al niet in staat om aan de vraag vanuit de inwoners in Gelderland-Zuid te voldoen. Door gelimiteerde budgetten behandelt de GGD momenteel circa de helft van de inkomende vragen. Mede door de bezuinigingen van het Rijk van circa € 209.000 op de Regeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG) zal de GGD nog verder moeten prioriteren. Dit betekent dat we aan minder inwoners de laagdrempelige publieke zorg kunnen bieden, met het risico dat verdere verspreiding van seksueel overdraagbare aandoeningen toeneemt. Een gemeentelijke bezuiniging, naast de genoemde landelijke bezuinigingen op dit terrein vindt het DB onverantwoord.

De gemeenten zouden in het kader van gezondheidsperspectief kunnen besluiten om de landelijke bezuiniging op dit terrein voor Gelderland-Zuid (€ 209.000) ongedaan te maken; dit betreft dan wel een uitzetting. Het DB neemt dit idee *niet* over in de conceptbegroting 2026.

Forensische geneeskunde
Doordat GGD Gelderland-Zuid steeds intensiever gaat samenwerken binnen Oost-Nederland (5 GGD'en) kunnen door schaalvoordelen de personele capaciteit geoptimaliseerd worden ingezet. Concreet betekent dit dat we door de schaalvergroting (gecombineerde artseninzet samen met de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)) minder fte forensisch artsen nodig hebben om het dienstrooster sluitend te krijgen. Het DB verwacht hiermee € 50.000 te kunnen besparen.

Kostenbesparing: € 50.000.
Consequenties voor de inwoners: geen.

Wmo-toezicht
Wmo-toezicht houdt toezicht op de kwaliteit van de geboden ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Dit toezicht vindt plaats naar aanleiding van signalen over kwaliteit en veiligheid van de ondersteuning aan met name (zeer) kwetsbare inwoners. Daarnaast voert zij het toezicht uit naar aanleiding van calamiteiten en geweldsincidenten.

Het Wmo-toezicht is een door de gemeenten bij de GGD belegde uniforme taak (zie boven bij hoofdstuk 3). Het is een wettelijke taak van de gemeenten; GGD Gelderland-Zuid hoeft deze taak niet uit te voeren, maar doet op basis van de vraag van onze gemeenten. Als we deze taak langs het GGD afwegingskader houden, dan scoort deze lager vanwege de indirecte werking van het toezicht op gezondheidsimpact bij inwoners.
Het AB heeft t.b.v. de begroting 2025 het (door gemeenten gedragen) besluit genomen om de lasten voor Wmo-toezicht structureel te laten stijgen met € 385.000, omdat de capaciteit (bij de GGD) onvoldoende bleek te zijn om het toezicht - bij calamiteiten en naar aanleiding van signalen (reactief toezicht) - op een (volgens de GGD) kwalitatief verantwoorde manier uit te voeren. Inmiddels is door het ophogen van de formatie de kwaliteit van het toezicht op orde. Een bezuiniging op deze formatie zou leiden tot een beperkte besparing en tot aanzienlijk verlies van kwaliteit. Mede daarom raadt het DB af om t.b.v. begroting 2026 te bezuinigingen op Wmo-toezicht.

Toezicht Kinderopvang
Door de wettelijke plicht om 100% op alle locaties inde kinderopvang (kindercentra en gastouderbureaus) inspectie uit te voeren en de wettelijke verplichting om 50% van de gastouderlocaties te bezoeken, ziet de GGD geen mogelijkheid om te bezuinigingen op deze taak[6].

Het is een wettelijke taak van de GGD, op grond van de Wet kinderopvang. Als we deze taak langs het GGD afwegingskader houden, dan scoort deze lager vanwege de indirecte werking van het toezicht op gezondheidsimpact van inwoners. Ook voor toezicht op kinderopvang geldt dat de GGD de kwaliteit goed op orde heeft en dat de mogelijkheden voor besparingen in omvang beperkt zijn, gezien de kwalitatieve en wettelijke eisen. Daarom raadt het DB af om t.b.v. begroting 2026 te bezuinigingen op Toezicht kinderopvang.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Het is bekend dat de JGZ Gelderland-Zuid momenteel niet voldoet aan het Landelijk Professioneel Kader (LPK)[7]. Om te voldoen aan het LPK dienen het gezondheidsonderzoek 6-jarigen en het gezondheidsonderzoek 11-jarigen (in volle breedte) te worden afgenomen en daarnaast het contact met school- en netwerkpartners te worden verbeterd. In de Kaderbrieven 2024 en 2025 is een richtinggevend bedrag genoemd van € 750.000 om de GGD te laten voldoen aan het LPK. In de Kaderbrief 2026 heeft het Dagelijks Bestuur aangegeven het niet voldoen aan het LPK te laten bestaan.

Ondanks dat de GGD niet voldoet aan het LPK JGZ 4+, ziet het DB toch mogelijkheden om binnen de JGZ te bezuinigen door te differentiëren in het aantal contactmomenten in de JGZ 4- (de consultatiebureaus). Door middel van de GIZ-methode[8] zou - in overleg met de ouders - gedifferentieerd kunnen worden in het aantal contactmomenten in de JGZ 4-. Het DB kan zich voorstellen dat bij kinderen uit een gezin met sociaal redzame ouders met een hoge SES[9] er minder contactmomenten kunnen worden ingepland en dat deze alleen worden opgeroepen voor de vaccinatie-contactmomenten in het kader van het RVP (n = 10). Bij kwetsbare gezinnen gaan we uit van het volledige aantal contactmomenten (n = 14).

[6] Omdat de financiële impact marginaal is, hebben we niet overwogen om voor te stellen dat de frequentie van inspecties bij 'good performers' mogelijk verlaagd zou kunnen worden.
[7] Het LPK beschrijft de JGZ-contacten voor de verschillende ontwikkelingsfasen van een jeugdige, zoals die het beste aangeboden kunnen worden. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) toetst op de uitvoering van het LPK.
[8] De GIZ-methodiek is een inschattingsmethodiek om in dialoog met (aanstaande) ouders, kinderen en jongeren ontwikkel- en zorgbehoeften efficiënt, effectief en adequaat in kaart te brengen en samen te beslissen over passende ondersteuning. De GIZ-methodiek combineert de ervaringen van gezin en kind met de deskundigheid van de professional.
[9] Sociaal Economische Status.

Het DB wil benadrukken dat bij dit voorstel de GGD netwerkpartner in de regio blijft op het terrein van jeugd- en volksgezondheidbeleid en dat de GGD er altijd is om mogelijke vragen van (individuele) ouders en hun kinderen te bespreken (vangnet).
Dit voorstel, waarbij zelfredzaamheid van en keuzevrijheid bij ouders centraal staan, zien we bij meerdere GGD'en ontstaan in het kader van de besparingen t.b.v. de begroting 2026.

Kostenbesparing:
De bovengenoemde differentiatie levert gemiddeld een bezuiniging op van één contactmoment per jaar. Dit is gelijk aan € 275.000[10].

Consequenties voor de inwoners:
Kinderen kunnen door differentiatie in de contactmomenten minder of later in beeld komen bij de GGD/JGZ. Hierdoor daalt de vroegsignalering en kunnen de risico's op gezondheidsproblemen en schoolverzuim toenemen.
Omdat de GGD verwacht deze risico's redelijk te kunnen overzien en omdat andere netwerkpartners ook een signalerende rol kunnen spelen, denkt de GGD dat differentiatie van contactmomenten kan leiden tot een passende bezuiniging gezien het dringende vraagstuk van het herverdelen van schaarse middelen.

Naast een bezuiniging van gemiddeld 1 contactmoment bij JGZ, kunnen gemeenten besparen op de *facultatieve projecten JGZ*. Dat kan door minder maatwerk-projecten af te nemen en/of door het slimmer/efficiënter organiseren van projecten. Concreet wil dat zeggen: regionaliseren en standaardiseren (minder op maat). Door als gemeenten meer gezamenlijk op te trekken kunnen kosten worden bespaard (de potentie hiervan is wisselend per gemeente).

Nieuwe aanbesteding digitaal kinddossier
De JGZ gaat het digitaal kinddossier aanbesteden. In het digitaal kinddossier staan gegevens over de gezondheid en ontwikkeling van het kind, waaronder lengte, gewicht, ziekten, medicijngebruik, maar ook veranderingen in gezinssituatie, verstandelijke en motorische ontwikkeling en gedrag.
Het DB vermoedt dat met een nieuwe aanbesteding we aan kwaliteit kunnen winnen en tussen € 100.000 en € 150.000[11] aan kosten kunnen besparen[12].

Kostenbesparing: circa € 125.000.
Consequenties voor de inwoners: geen.

Gezond Leven / Gezondheidsbevordering
De begroting van Gezond Leven bestaat uit:
1. Uniform: € 2,1 Mio = basispakket.
2. Facultatief: € 3,2 Mio.

Het uniform gedeelte van de begroting Gezond Leven bestaat uit:
1. Gezondheidsmonitors: € 450.000[13].
2. Gezondheidsmakelaars volwassenen: € 780.000.
   Dit is circa 300 uur per jaar (max. 8 uur per week) en kost € 22.000 per jaar per gemeente/stadsdeel.

[10] Deze besparing geldt alleen voor de gemeenten die in 2025 de JGZ voor de 0 tot 4-jarigen zorg afneemt van de GGD, te weten de gemeenten in het Rijk van Nijmegen, Neder-Betuwe en West Maas en Waal.
[11] Na gunning (voorjaar 2025) weten we het besparingsbedrag zeker.
[12] De evt. uitbreiding van taken van de GGD op het terrein van de JGZ 4- voor Rivierenland kan van invloed zijn op de ingangsdatum van deze kostenbesparing.
[13] Op dit terrein kan niet bezuinigd worden; dit moet uitgevoerd worden volgens de Wpg.

3. Gezondheidsmakelaars jeugd/gezonde school: € 900.000.
   Dit is circa 300 uur per jaar (max. 8 uur per week) en kost € 22.000 per jaar per gemeente/stadsdeel.

De uren uit het basispakket van de uniforme begroting worden door gezondheidsmakelaars volwassenen en school/jeugd o.a. gebruikt voor het op peil houden van de minimale preventie-en kennisinfrastructuur. Deze infrastructuur vormt het fundament van het gemeentelijk gezondheidsbeleid. Gezondheidsmakelaars voeren in dit kader de volgende taken/werkzaamheden uit:

- Adviseren over gezondheidsbeleid gemeenten en scholen o.a. aangaande de invulling van het IZA en GALA.
- Netwerk onderhouden in gemeente/wijk/school met sport-, zorg- en welzijnspartners (mede zorgdragen voor versterken sociale basis).
- Dragen zorg voor vertaling van gezondheidsdata naar gemeenten en scholen.
- Borging van kennis over gezondheidsbevordering en specifieke thema's.
- Uitvoeren/coördineren van 1 lokaal project.

Kostenbesparing: € 800.000.
Dat betekent:

- Een halvering van de inzet van de gezondheidsmakelaars (uit het uniform deel).
- Een besparing van € 22.000 per jaar per gemeente/stadsdeel.

Consequenties voor de inwoners en gemeenten:

1. Geen projectondersteuning (waaronder projectleiding) c.q. uitvoering vanuit de GGD (alleen nog maar vanuit het facultatieve deel).
2. Verbinding met het netwerk neemt af; dit heeft ook nadelen voor resultaten bij facultatief gefinancierde projecten (waaronder IZA- en GALA-projecten).
3. De kennis over gezondheidsbevordering en specifieke thema's is niet op peil en sluit niet meer goed aan bij landelijke ontwikkelingen.
4. Kans op toename van ziektelast van de inwoners, meer chronisch zieken, deelname in maatschappij onder druk, maatschappelijke productiviteit van de inwoners neemt af.
5. Kosten (Wmo/Wlz/Jeugdzorg) gemeenten nemen toe, net als kosten Zvw (voor verzekeraars).
6. Dit gaat tegen de maatschappelijke beweging in van zz naar gg (zie hoofdstuk 2) en de mogelijkheden van de uitbreiding van het Zorg- en Welzijnsakkoord' (AZWA).

Advies:
M.b.t. Gezond Leven / Gezondheidsbevordering adviseert het Dagelijks Bestuur om *niet* te bezuinigen op het uniforme deel. Het DB is voornemens om dit bezuinigingsidee *niet* op te nemen in de conceptbegroting 2026 van de GGD.
De inzet van gezondheidsmakelaars is al minimaal (1 dag per week per gemeente/stadsdeel). Als gemeenten al op preventie willen besparen, wordt geadviseerd om te kijken naar mogelijkheden om te besparen in het facultatieve deel (totaal € 3.2 Mio). Dat kan door minder maatwerk-projecten af te nemen en/of door het slimmer/efficiënter organiseren van projecten. Concreet wil dat zeggen: regionaliseren en standaardiseren (minder op maat). Door als gemeenten meer gezamenlijk op te trekken kunnen kosten worden bespaard (de potentie hiervan is wisselend per gemeente).

Bijzondere Zorg (BZ)
In de afgelopen jaren is het aantal uniforme (bemoeizorg)trajecten dat Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) uitvoert (met name Consultatie en advies) fors toegenomen. Sinds 2021 is melding gemaakt van de stijging van de werkzaamheden van het MBZ. De hiermee gepaard gaande gestegen kosten zorgden voor een tekort van € 500.000. Met de structurele bijdrage van € 300.000 met ingang van 2025 is het tekort gedaald tot € 200.000. Hiervoor is nog geen structurele oplossing; dit blijft een

risico voor de gemeenten. In 2025 blijven gemeenten en MBZ zich inspannen om een afname van trajecten bij MBZ te bewerkstelligen.

Ondanks dat we nog geen totale oplossing hebben voor de stijging van het aantal trajecten BZ en het daarmee samenhangende risico van € 200.000, ziet de GGD toch mogelijkheden om binnen BZ te bezuinigingen door te differentiëren in kwetsbaarheid c.q. de aard van de meldingen. Dat betekent dat lichte meldingen sneller worden afgeschaald naar de gemeentelijke wijkteams en/of dat BZ niet meer werkt voor relatief 'weerbare' dak- en thuisloze mensen etc.

Kostenbesparing: € 100.000[14].

Consequenties voor de inwoners:

1. De kans dat problemen niet adequaat worden aangepakt en dat problematiek kan verergeren, totdat er verderop in het proces (later (te laat?)) hulp wordt geboden aan de doelgroep.
2. De druk op de omgeving c.q. de overlast neemt toe.
3. De druk op het gemeentelijke wijkteams neemt toe.
4. De maatschappelijke overlast kan toenemen.

Advies:
Dit voorstel tot bezuiniging treft een zeer kwetsbare groep. Na invoering van deze bezuiniging kan het zijn dat de druk op de omgeving en op de gemeentelijke wijkteams toeneemt en dat de maatschappelijke overlast toeneemt.
Het DB kiest er *niet* voor om dit voorstel op te nemen in de conceptbegroting 2026, te meer omdat deze groep een grote behoorlijke afstand heeft tot een gezond en veilig leven (zie het afwegings-kader).

Informatievoorziening
Door kritisch te kijken naar de aanbesteding van ons sociaal intranet kan € 30.000 bespaard worden. Daarnaast kan er € 45.000 bespaard worden door het GGD-applicatielandschap te optimaliseren. Omdat veel applicaties beheerd gaan worden door GGD GHOR Nederland treedt er efficiencywinst op en kan er bezuinigd worden op een functioneel beheerder (voordeel: € 80.000).

Kostenbesparing: € 150.000.
Consequenties voor de inwoners: geen.

Opleidingsbudget
In het Inspirerend Kader (opgenomen in de Meerjarenstrategie 2024-2027) doet de GGD de belofte aan de medewerker dat de medewerker een werkplek wordt geboden waar hij/zij zichzelf kan ontwikkelen op het gebied van kennis, vaardigheden, houding en gedrag. Hiertoe heeft de GGD een opleidingsbudget. Het budget voor de professionalisering van de medewerkers (binnen dit opleidingsbudget) willen we laten bestaan, ook vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. Naast dit budget, bestemd voor het individuele opleidingen, heeft de GGD een organisatie-opleidingsbudget; vanaf 2026 wordt dit verlaagd met € 50.000.

Kostenbesparing: € 50.000.
Consequenties voor de inwoners: geen.

[14] Feitelijk betekent dit een verlaging van het geschatte risico van € 200.000 naar € 100.000.

Bedrijfsvoering
De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) voert voor GGD Gelderland-Zuid de bedrijfsvoeringstaken uit, waaronder HRM, Financiën, Inkoop, ICT, Vastgoed en Facilitair. De directies van de VRGZ en GGD GZ hebben gezamenlijk opdracht gegeven om onderzoek te laten uitvoeren naar de huidige dienstverlening, de financiële verrekening hiervan en de toekomstige samenwerking tussen de VRGZ en GGD GZ. Het resultaat van dit onderzoek is een overzicht en een evaluatie van de huidige dienstverlening en een advies over de toekomstige dienstverlening/samenwerking en de financiële verrekening hiervan, beschouwd over een periode van 5-10 jaar. In dit onderzoek zal ook gekeken worden naar mogelijkheden van kostenbesparing.

Van belang is hierbij nog op te merken dat:
1. de BBV-norm van max. 25% overhead gehandhaafd blijft.
2. de GGD onderzoek heeft gedaan naar mogelijkheden om secretaressen/management-assistenten samen te voegen en terug te brengen. Dit levert in verhouding een marginaal bedrag op.

Veilig Thuis
Het onderstaande bedrag is geen besparing, maar een financiële meevaller voor 2026. Het onderstaande bedrag kan (incidenteel voor 2026) ingeboekt worden, omdat Veilig Thuis vanaf de begroting 2024 een formatiebegroting heeft binnen de Programmabegroting GGD Gelderland-Zuid. Het is dan ook van een andere categorie dan de andere voorstellen in deze notitie. Omdat het feitelijk in 2026 een kostenverlaging betreft is het in deze notitie opgenomen. Echter, de verlaging van gemeentelijke kosten betreft meer een financieel technische uitwerking van de afspraken die het AB gemaakt heeft in 2023 ten behoeve van de begroting 2024 en verder. De verlaging van de kosten in 2026 is incidenteel.

De formatiebegroting Veilig Thuis is voor een groot deel gebaseerd op het gemiddelde aantal meldingen en adviezen van de afgelopen drie jaren. Hierdoor kunnen we nu aangeven dat de begroting Veilig Thuis 2026 (t.o.v. de begroting 2025) naar verwachting wordt verlaagd met € 235.000[15] (excl. indexatie). In de conceptbegroting wordt het definitieve bedrag opgenomen. Daarnaast stuurt VT erop dat de politie 'overige zorgmeldingen' niet meer stuurt naar VT (maar dit effect zal pas op langere termijn zichtbaar worden; nog niet in 2026).

Kostenbesparing: € 235.000.
Consequenties voor de inwoners: geen.

5.2 Conclusie en richting van het DB voor de conceptbegroting 2026
Hieronder zetten we de bovengenoemde besparings- en bezuinigingsvoorstellen op een rij en geeft het DB (alles afwegende) aan wat ze voornemens is op te nemen in de GGD-conceptbegroting 2026. Deze richting van het DB voor de conceptbegroting 2026 is mede tot stand gekomen door gebruik te maken van het afwegingskader (zie paragraaf 1 en bijlage C). Dit afwegingskader heeft de GGD gemaakt voor prioritering binnen de (uniforme) taken van de publieke gezondheid in tijden van schaarste. De vraag die we ons stellen is: Op welke manier bereiken we de meeste impact op gezondheid en veiligheid voor inwoners van Gelderland-Zuid?

In de onderstaande tabel zijn de werkvelden infectieziektebestrijding, medische milieukunde, seksuele gezondheidszorg, Wmo-toezicht, toezicht kinderopvang en bedrijfsvoering *niet* genoemd. Dat betekent dat de GGD/het DB, zoals beschreven in paragraaf 5.2, geen mogelijkheden ziet om op deze werkterreinen te besparen.

[15] Op basis van gerealiseerde diensten t/m december 2024.

Alle besparings- en bezuinigingsvoorstellen en daarbij de richting van het DB voor de conceptbegroting 2026

Onderdeel	**Besparing**	**Richting DB voor de conceptbegroting 2026**
Bundelen van vaccinatie werkzaamheden	€ 200.000	Wordt doorgevoerd in de concept-begroting 2026; geen tot beperkt risico voor de inwoners.
Forensische geneeskunde	€ 50.000	Wordt doorgevoerd in de concept-begroting 2026; geen tot beperkt risico voor de inwoners.
Jeugdgezondheidszorg	€ 275.000	Wordt doorgevoerd in de concept-begroting 2026. Gezien het dringende vraagstuk van het verdelen van schaarse middelen, kan in overleg met de ouders, dit worden doorgevoerd. Door differentiatie van de doelgroep, ziet de GGD niet alle kinderen meer evenveel.
Nieuwe aanbesteding digitaal kinddossier	€ 125.000	Wordt doorgevoerd in de concept-begroting 2026; geen tot beperkt risico voor de inwoners.
Gezond Leven / Gezondheidsbevordering	€ 800.000	Wordt *niet* doorgevoerd in de concept-begroting 2026. Niet bezuinigen op het uniforme deel (€ 800.000) van Gezond Leven, mede vanwege het belang van preventie en de beweging en omslag van zz naar gg. Overweeg om minder af te nemen in het facultatieve deel.
Bijzondere Zorg	€ 100.000	Wordt *niet* doorgevoerd in de concept-begroting 2026. Deze bezuiniging niet doorvoeren. Deze groep heeft een behoorlijke afstand tot een gezond en veilig leven (zie het afwegingskader). Deze bezuiniging treft een kwetsbare groep. Het kan zijn dat de druk op de omgeving en op de gemeentelijke wijkteams toeneemt en dat de maatschappelijke overlast toeneemt.

Informatievoorziening	€ 150.000	Wordt doorgevoerd in de concept-begroting 2026; geen tot beperkt risico voor de inwoners.
Opleidingsbudget	€ 50.000	Wordt doorgevoerd in de concept-begroting 2026; geen tot beperkt risico voor de inwoners.
Veilig Thuis	€ 235.000	Wordt doorgevoerd in de concept-begroting 2026; geen tot beperkt risico voor de inwoners. De formatiebegroting VT heeft een egalisatiereserve; hierdoor kan personeel aangetrokken worden ingeval van stijgende meldingen.
TOTAAL	**€ 1.985.000**[16]	

Scenario's en advies

Op basis van de beschreven bezuinigingsvoorstellen en de richting van het DB voor de conceptbegroting 2026, kunnen er verschillende scenario's geschetst worden, bv.

1. Scenario 1: Besparing van die onderdelen die geen tot beperkt (volksgezondheids)risico's inhouden voor de inwoners.
   Dat wil zeggen de voorstellen: bundelen van vaccinatie-werkzaamheden, forensische geneeskunde, aanbesteding kinddossier, Veilig Thuis, informatievoorziening en opleidingsbudget.

   Totale besparing € 810.000.
   Dit bedrag staat gelijk aan 2,5% van het uniform deel van de GGD-begroting.

2. Scenario 2: Scenario 1, aangevuld met de besparing op de JGZ (differentiatie van de doelgroep)[17].
   Gezien het dringende vraagstuk van het verdelen van schaarse middelen is het DB van mening dat dit scenario ingevoerd kan worden en dat - in overleg met de ouders - gedifferentieerd kan worden in het aantal contactmomenten in de JGZ 4-.

   Totale besparing: € 1.085.000.
   Dit bedrag staat gelijk aan 3,4% van het uniform deel van de GGD-begroting.

   Dit is het *voorkeursscenario* van het DB; het DB is voornemens om dit scenario met een totale besparing van € 1.085.000 op te nemen in de GGD-conceptbegroting 2026.

3. Scenario 3: Scenario 2, aangevuld met de besparing op Gezond Leven/Gezondheids-bevordering en Bijzondere Zorg.
   Vanwege het belang van preventie, de beweging en omslag van zz naar gg en het feit dat het besparingsvoorstel bij BZ een zeer kwetsbare groep betreft, is het DB voornemens om dit scenario *niet* op te nemen in de GGD-conceptbegroting 2026.

[16] Dit bedrag is gelijk aan 6,2% van het uniform deel van de GGD-begroting.
[17] Voor de volledigheid: Binnen dit scenario blijft bestaan dat de GGD niet voldoet aan het LKP voor de JGZ 4+.

Totale besparing: € 1.985.000.
Dit bedrag staat gelijk aan 6,2% van het uniform deel van de GGD-begroting.

N.B. De bovengenoemde besparingsbedragen zijn inschattingen, onder andere afhankelijk van de uitkomst van aanbestedingen (waaronder digitaal dossier JGZ, Medische Arrestantenzorg (MAZ), intranet, kantoorautomatisering) etc.

In bijlage B (zie pag. 16) zijn de 3 scenario's overzichtelijk in een tabel gezet. De bezuinigings-percentages van ieder scenario zijn daar weergegeven, ook incl. de landelijke bezuinigingen van € 893.500 (zie paragraaf 4).

6. Onderzoeken voor kostenbesparing t.b.v. begroting 2027

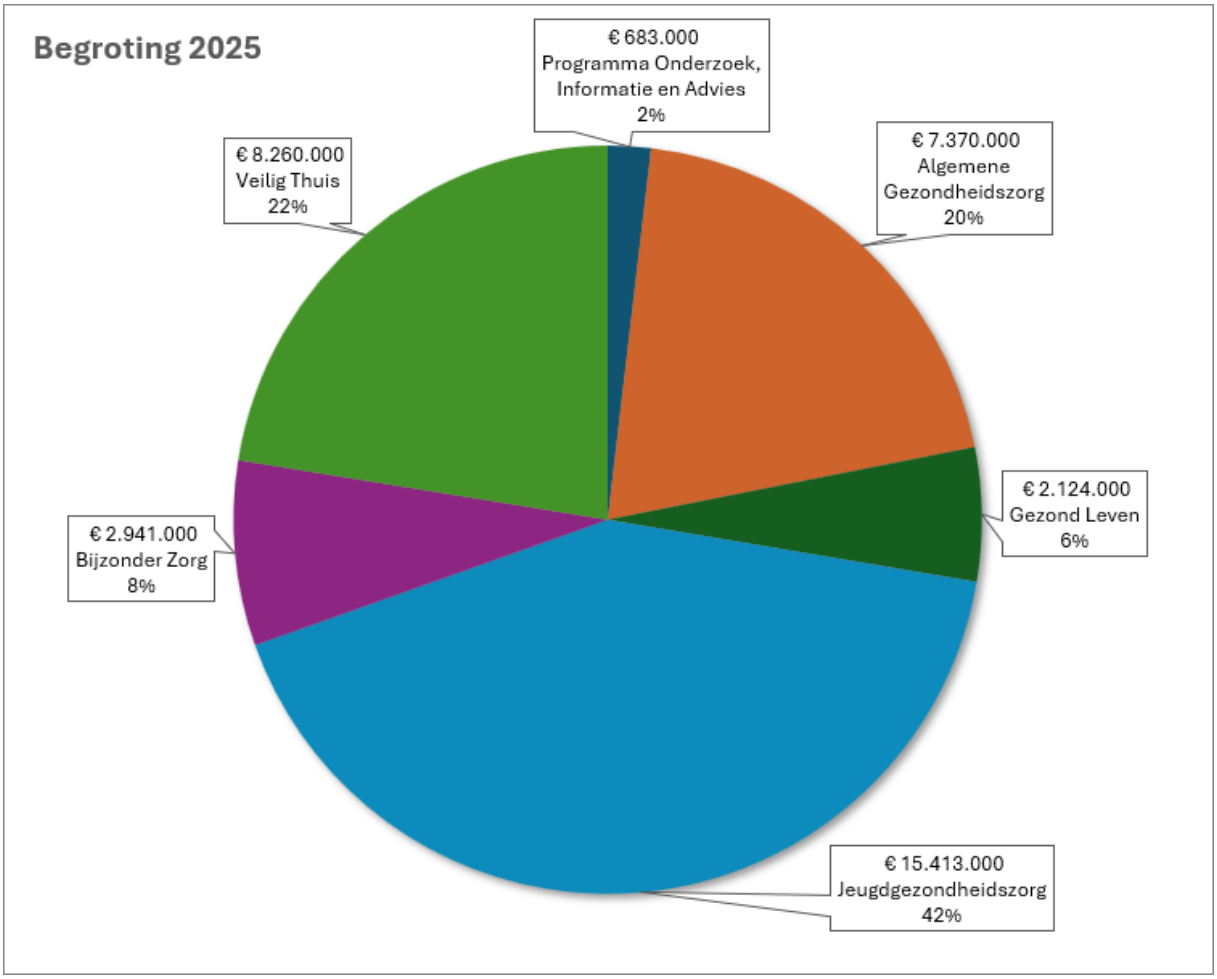
De GGD heeft een aantal ontwikkelingen op het terrein van informatievoorziening geïnitieerd om, in het kader van de krappe arbeidsmarkt oplossingen te bieden en daarnaast efficiënter te (gaan) werken en om - op termijn - kosten te besparen. Ons doel is om de informatievoorziening zo efficiënt en effectief mogelijk in te richten, zodat de GGD zich met name kan richten op de uitvoering van de publieke gezondheidszorg. Hieronder wordt een aantal ontwikkelingen aangestipt, waarbij we de besparingen - door allerlei factoren - nog niet in 2026, maar op zijn vroegst in 2027 kunnen inboeken.

Artificial Intelligence (AI)
Het digitaliseren en innoveren van zorg, veiligheids- en bedrijfsprocessen biedt veel kansen voor het optimaliseren van onze dienstverlening en om efficiënter en effectiever te werken. Hiervoor willen we investeren in bewezen en veilige oplossingen voor Artificial Intelligence (AI), waaronder het aanschaffen en inzetten van AI-tools om beeld- en/of geluidsopnamen gemaakt in het primaire proces automatisch om te zetten in een gespreksverslag of evaluatierapport. Dit kan 2 tot 4 uur/week per medewerker in het primair proces voordeel opleveren. De businesscase wordt nu gemaakt en uitgewerkt.

Robotisering
De GGD is, mede in antwoord op 'krapte op de arbeidsmarkt', kostenreductie en in het kader van efficiënt werken, voornemens om repeterende en administratieve processen binnen verschillende GGD-afdelingen te automatiseren/robotiseren, waaronder het verwerken van mail, dossiers aanmaken van nieuwe cliënten en het registratieproces bij groepsvaccinaties. De investering hiervoor bedraagt in 2025 € 25.000 structureel en € 52.500 incidenteel en zal (conform afspraak) plaatsvinden binnen onze eigen begroting. Op basis van ervaringen bij andere GGD'en staat daar een besparing tegenover van 0,2 tot 0,5 fte (schaal 6-7) per in te richten (administratief) proces.

Minder brieven sturen aan onze klanten
Momenteel werken we aan een pilot voor om de afdeling JGZ aan te laten sluiten bij MijnOverheid-Berichtenbox. Het is de bedoeling dat de meerderheid van onze klanten (na een succesvolle pilot) een bericht in de MijnOverheid-Berichtenbox krijgen i.p.v. een schriftelijke brief in de brievenbus (de meest kwetsbare burgers zullen nog wel een brief krijgen). De verwachting is dat dit de GGD/JGZ kosten gaat besparen van circa € 37.000 per jaar. Als de overige GGD-afdelingen hier ook bij aansluiten, bespaart dit naar verwachting in totaal nog eens € 15.000. We merken dat de businesscase via MijnOverheid-Berichtenbox lastig te maken valt en kijken nu ook naar de aansluiting met de Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO) en het Digitaal dossier JGZ.

Bijlage A: uniforme bijdrage uit begroting 2025 verdeeld naar afdelingen

Bijlage B: Besparingen GGD Gelderland-Zuid 2026

Onderdeel	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3
Bundelen van vaccinatiewerkzaamheden	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Forensische geneeskunde	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Jeugdgezondheidszorg 0-4	€ -	€ 275.000	€ 275.000
Nieuwe aanbesteding digitaalkinddossier	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000
Gezond Leven /Gezondheidsbevordering	€ -	€ -	€ 800.000
Bijzondere Zorg	€ -	€ -	€ 100.000
Informatievoorziening	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Opleidingsbudget	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Veilig Thuis	€ 235.000	€ 235.000	€ 235.000
	€ 810.000	**€ 1.085.000**	**€ 1.985.000**
% bezuiniging exclusief indexatie t.o.v. de uniforme bijdrage o.b.v. inwoners 2025	2,5%	3,4%	6,2%
Besparing 2026 inclusief bezuiniging landelijk € 893.500	5,4%	6,2%	9,1%
Kostenbesparing t.o.v. de uniforme bijdrage o.b.v. inwoners 2025			
kostenverlaging bij 1,5% bezuiniging	€ 476.884		
kostenverlaging bij 3% bezuiniging	€ 953.767		
kostenverlaging bij 6% bezuiniging	€ 1.907.535		

Bijlage C: Afwegingskader GGD Gelderland-Zuid

1. Afwegingskader

Impact op gezondheid en veiligheid van inwoners in Gelderland Zuid

Inleiding:
Dit afwegingskader willen we graag gebruiken om als GGD consistent keuzes te kunnen maken in lijn met ons inspirerend kader en de meerjarenstrategie. Op deze manier zorgen we ervoor dat we bij onze keuzes steeds de gezondheid en veiligheid van onze inwoners als startpunt nemen.
Het maken van keuzes is aan de orde bij nieuwe vragen die zich aandienen bij de GGD. Of bij de noodzaak om besparingen door te voeren binnen de GGD.
Onderstaand schema helpt management en medewerkers van de GGD bij het maken van de juiste keuzes of het adviseren hierover aan gemeentes en samenwerkingspartners.

Meeste impact **Minste impact**

1. Afstand tot een gezond en veilig leven?

Groot ⟷ Klein

2. Aantal inwoners dat <u>feitelijk</u> profiteert van actie/advies GGD?

Groot ⟷ Klein

3. Mate van samenhang aanpak voor (doel)groep?

Samenhang in aanpak met keten, gemeente, netwerk en binnen GGD ⟷ Losse interventie /activiteit /advies

4. Omvang van het gebied?

Regionaal ⟷ Lokaal

5. Hoe lang de inwoner profiteert van actie/advies GGD?

Lang ⟷ Kort

6. Momentum van activiteit/advies?

Beweging naar preventie/voorkant maken ⟷ Schade beperken voor maatschappij (geëscaleerde zorg)

2. Rollen van de GGD om impact te creëren:

Als MT hebben we meerdere rollen onderkend die we vanuit de GGD in kunnen nemen:

1. Onafhankelijk adviseur/expert:
   Wanneer we gevraagd worden om objectief advies te geven, zonder directe uitvoerende verantwoordelijkheid.

2. Coördinator:
   Wanneer we partijen bij elkaar brengen en sturen om een gemeenschappelijk doel te bereiken.

3. Uitvoerder:
   Wanneer we verantwoordelijk zijn voor de directe uitvoering van maatregelen, interventies en aanpakken.

4. Toezichthouder

5. Ambassadeur:
   Wanneer we als boegbeeld optreden om bewustwording te creëren over specifieke gezondheids- of veiligheidskwesties.

6. Aanjager :
   Wanneer we de leiding nemen in het initiëren van nieuwe interventies, aanpakken of ontwikkelingen binnen ons werkveld.

Een combinatie van rollen komt ook voor.

Ook de soort rol die wij als GGD spelen heeft invloed op de impact die wij voor inwoners hebben. Is dat een hele rechtstreekse invloed of is de invloed juist indirecter? Heeft de rol die wij spelen meteen effect of pas op de langere termijn? Hoeveel inwoners bereiken wij met het uitvoeren van deze rol?
Het is ook van belang de soort rol(len) van de GGD mee te wegen in de impact die wij als GGD willen hebben (binnen het afwegingskader).

Opmerkingen gemeenten in uitgebrachte zienswijzen n.a.v. Kaderbrief 2026 van GGD Gelderland-Zuid en in rood de reactie op welke manier de opmerking is verwerkt in de concept Programmabegroting GGD 2026
Versie 10 maart 2025

Gemeente	Opmerkingen
Berg en Dal	Besparingen - Gemeente gaat uit van de nullijn (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). - Gemeente vraagt om met concrete scenario's te komen voor besparingen. - Gemeente vraagt om samen met gemeenten de impact van keuzes in kaart te brengen. De conceptbegroting 2026 gaat uit van de nullijn van de uniforme bijdrage op basis van inwoners 2025 (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). Er zijn door de GGD m.b.v. het afwegingskader en met gemeenten scenario's voor besparingen uitgewerkt (met beschreven consequenties voor de inwoners) en na overleg met het AB (14 mrt) heeft het DB een scenario met besparing van € 1.085.000 opgenomen in de conceptbegroting 2026. Dit is een bezuiniging van 3,4% t.o.v. de begroting 2025. Met inbegrip van de landelijke bezuinigingen is dit een besparing van 6,2%. Landelijk professioneel kader JGZ - Gemeente wil de JGZ-dienstverlening niet te wijzigen vanwege de financiële uitzetting die dit met zich mee zou brengen. - Gemeente vraagt om in gesprek te gaan met IGJ en VWS over verlaging van het ambitieniveau en van de kwaliteitseisen. Het DB kiest ervoor om in de conceptbegroting 2026 (nog) niet te voldoen aan het Landelijk professioneel kader JGZ. De GGD zal dit toelichten bij de IGJ. Nieuwe wet- en regelgeving Gemeente vraagt om deze binnen begroting op te lossen. De structurele meerkosten voor de invoering van de nieuwe Archiefwet (ca. €20K) vangt de GGD op in eigen begroting.
Beuningen	Besparingen - Gemeente vraagt om met concrete scenario's te komen voor besparingen, met als uitgangspunt een besparing van minimaal 6%. - Gemeente vraagt om samen met gemeenten de impact van keuzes in kaart te brengen. - Gemeente ondersteunt de lijn van het afwegingskader. De conceptbegroting 2026 gaat uit van de nullijn van de uniforme bijdrage op basis van inwoners 2025 (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). Er zijn door de GGD m.b.v. het afwegingskader en met gemeenten scenario's voor besparingen uitgewerkt (met beschreven consequenties voor de inwoners) en na overleg met het AB (14 mrt) heeft het DB een scenario met besparing van € 1.085.000 opgenomen in de conceptbegroting 2026. Dit is een bezuiniging van 3,4% t.o.v. de begroting 2025. Met inbegrip van de landelijke bezuinigingen is dit een besparing van 6,2%. Landelijk professioneel kader JGZ - Gemeente wil de JGZ-dienstverlening niet te wijzigen vanwege de financiële uitzetting die dit met zich mee zou brengen. - Gemeente vraagt om in gesprek te gaan met IGJ en VWS over de impact van de bezuinigingen van het kabinet op het gewenste ambitieniveau en de kwaliteitseisen. Het DB kiest ervoor om in de conceptbegroting 2026 (nog) niet te voldoen aan het Landelijk professioneel kader JGZ. De GGD zal dit toelichten bij de IGJ.

Opmerkingen gemeenten in uitgebrachte zienswijzen n.a.v. Kaderbrief 2026 van GGD Gelderland-Zuid en in rood de reactie op welke manier de opmerking is verwerkt in de concept Programmabegroting GGD 2026
Versie 10 maart 2025

	Risicobeheersing en toekomstige kosten Gemeente vraagt om de risico's te monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en informatie vroegtijdig met gemeenten te delen. De GGD zal de risico's monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en deze in de Tussenrapportages melden aan AB en gemeenten.
Buren	Besparingen - Gemeente vraagt om besparingen te realiseren. - Gemeente vraagt om samen met gemeenten de impact van keuzes in kaart te brengen. De conceptbegroting 2026 gaat uit van de nullijn van de uniforme bijdrage op basis van inwoners 2025 (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). Er zijn door de GGD m.b.v. het afwegingskader en met gemeenten scenario's voor besparingen uitgewerkt (met beschreven consequenties voor de inwoners) en na overleg met het AB (14 mrt) heeft het DB een scenario met besparing van € 1.085.000 opgenomen in de conceptbegroting 2026. Dit is een bezuiniging van 3,4% t.o.v. de begroting 2025. Met inbegrip van de landelijke bezuinigingen is dit een besparing van 6,2%. Risicobeheersing en toekomstige kosten Gemeente vraagt om de risico's te monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en informatie vroegtijdig met gemeenten te delen. De GGD zal de risico's monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en deze in de Tussenrapportages melden aan AB en gemeenten.
Culemborg	Besparingen - Gemeente gaat uit van 1,5% besparing in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, en 3,0% vanaf 2028. - Gemeente vraagt om scenario's waarbij de beleidsmatige implicaties zichtbaar worden gemaakt. - Gemeente vraagt te onderzoeken welke uniforme taken als facultatieve taak kunnen worden aangeboden. - Gemeente vraagt het kwaliteitsniveau van zowel uniforme als facultatieve taken kritisch te beoordelen. De conceptbegroting 2026 gaat uit van de nullijn van de uniforme bijdrage op basis van inwoners 2025 (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). Er zijn door de GGD m.b.v. het afwegingskader en met gemeenten scenario's voor besparingen uitgewerkt (met beschreven consequenties voor de inwoners) en na overleg met het AB (14 mrt) heeft het DB een scenario met besparing van € 1.085.000 opgenomen in de conceptbegroting 2026. Dit is een bezuiniging van 3,4% t.o.v. de begroting 2025. Met inbegrip van de landelijke bezuinigingen is dit een besparing van 6,2%. Ziekteverzuim Gemeente vraagt of ziekteverzuim verminderd is. Het ziekteverzuim 2024 (6,4%) is ongeveer gelijk gebleven t.o.v. 2023 (6,3%). Landelijk professioneel kader JGZ - Gemeente vindt naleving van het LPK niet wenselijk gezien de financiële gevolgen. - Gemeente adviseert om met IGJ en VWS te bespreken of een verlaging van het ambitieniveau en de kwaliteitseisen haalbaar is. Het DB kiest ervoor om in de conceptbegroting 2026 (nog) niet te voldoen aan het Landelijk professioneel kader JGZ. De GGD zal in gesprek gaan met IGJ en VWS over deze keuze, het gewenste ambitieniveau en de kwaliteitseisen.

Opmerkingen gemeenten in uitgebrachte zienswijzen n.a.v. Kaderbrief 2026 van GGD Gelderland-Zuid en in rood de reactie op welke manier de opmerking is verwerkt in de concept Programmabegroting GGD 2026
Versie 10 maart 2025

	Risicobeheersing en toekomstige kosten Gemeente vraagt te overwegen om risico's als uitzettingen te presenteren. Gemeente vraagt risico's te monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en gemeente tijdig te informeren. De GGD zal de risico's monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en deze in de Tussenrapportages melden aan AB en gemeenten. Nieuwe wet- en regelgeving Gemeente vraagt om alleen onvermijdelijke, verplichte zaken mee te nemen. De GGD voldoet aan actuele wet- en regelgeving.
Druten	Besparingen - Gemeente gaat uit van de nullijn (geen uitzettingen, met uitzondering van de prijs- en loonindexatie). - Gemeente vraagt om met concrete scenario's te komen voor besparingen, met als uitgangspunt een besparing van 6%. - Gemeente vraagt om samen met gemeenten de impact van keuzes in kaart te brengen. De conceptbegroting 2026 gaat uit van de nullijn van de uniforme bijdrage op basis van inwoners 2025 (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). Er zijn door de GGD m.b.v. het afwegingskader en met gemeenten scenario's voor besparingen uitgewerkt (met beschreven consequenties voor de inwoners) en na overleg met het AB (14 mrt) heeft het DB een scenario met besparing van € 1.085.000 opgenomen in de conceptbegroting 2026. Dit is een bezuiniging van 3,4% t.o.v. de begroting 2025. Met inbegrip van de landelijke bezuinigingen is dit een besparing van 6,2%. Landelijk professioneel kader JGZ - Gemeente vraagt de JGZ-contacten niet te wijzigen gezien de financiële gevolgen. - Gemeente vraagt om aan de IGJ deze keuze toe te lichten. Het DB kiest ervoor om in de conceptbegroting 2026 (nog) niet te voldoen aan het Landelijk professioneel kader JGZ. De GGD zal dit toelichten bij de IGJ. Risicobeheersing en toekomstige kosten Gemeente vraagt te overwegen om risico's als uitzettingen te presenteren. Gemeente vraagt risico's te monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en gemeente tijdig te informeren. De GGD zal de risico's monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en deze in de Tussenrapportages melden aan AB en gemeenten.
Heumen	Besparingen - Gemeente onderschrijft om geen uitzettingen te vragen. - Gemeente vindt voor GR'en een besparing van 6% wenselijk. - Gemeente vraagt om samen met gemeenten met voorstellen te komen waarbij de impact en risico's worden aangegeven. De conceptbegroting 2026 gaat uit van de nullijn van de uniforme bijdrage op basis van inwoners 2025 (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). Er zijn door de GGD m.b.v. het afwegingskader en met gemeenten scenario's voor besparingen uitgewerkt (met beschreven consequenties voor de inwoners) en na overleg met het AB (14 mrt) heeft het DB een scenario met besparing van € 1.085.000 opgenomen in de conceptbegroting 2026. Dit is een bezuiniging van 3,4% t.o.v. de begroting 2025. Met inbegrip van de landelijke bezuinigingen is dit een besparing van 6,2%. Gemeente vraagt om geïnformeerd te blijven worden over risico's (waaronder uitwerking van kabinetsplannen). De GGD zal de risico's monitoren en deze in de Tussenrapportages melden aan AB en gemeenten.

Opmerkingen gemeenten in uitgebrachte zienswijzen n.a.v. Kaderbrief 2026 van GGD Gelderland-Zuid en in rood de reactie op welke manier de opmerking is verwerkt in de concept Programmabegroting GGD 2026
Versie 10 maart 2025

	Infectieziektebestrijding (IZB) - Gemeente vraagt wat de mogelijke risico's en gevolgen zijn van het niet halen van de norm IZB. Het risico van het niet halen van de norm IZB is dat de GGD de basistaken niet voldoende kan uitvoeren. Hierdoor ontstaat het risico dat het bewaken van en het beschermen tegen infectieziekten onder druk komen te staan en dat infectieziekte-uitbraken niet adequaat kunnen worden opgepakt. Stijgende instroom bij BZ - Gemeente verzoekt om in gesprek te blijven met gemeenten over het structurele tekort m.b.t. BZ en het effect van de regionale samenwerkingsafspraken te monitoren en te delen met het AB. De GGD zal de risico's monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en deze in de Tussenrapportages melden aan AB en gemeenten.
Maasdriel	Besparingen - Gemeente gaat uit van 1,5% besparing in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, en 3,0% vanaf 2028. - Gemeente vraagt om scenario's waarbij de beleidsmatige implicaties zichtbaar worden gemaakt. De conceptbegroting 2026 gaat uit van de nullijn van de uniforme bijdrage op basis van inwoners 2025 (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). Er zijn door de GGD m.b.v. het afwegingskader en met gemeenten scenario's voor besparingen uitgewerkt (met beschreven consequenties voor de inwoners) en na overleg met het AB (14 mrt) heeft het DB een scenario met besparing van € 1.085.000 opgenomen in de conceptbegroting 2026. Dit is een bezuiniging van 3,4% t.o.v. de begroting 2025. Met inbegrip van de landelijke bezuinigingen is dit een besparing van 6,2%. Loon- en prijsindexatie Gemeente bevestigt dat dit conform gemaakte afspraken is. Landelijk professioneel kader JGZ - Gemeente vindt naleving van het LPK niet wenselijk gezien de financiële gevolgen. - Gemeente vraagt om aan de IGJ deze keuze uit te leggen. Het DB kiest ervoor om in de conceptbegroting 2026 (nog) niet te voldoen aan het Landelijk professioneel kader JGZ. De GGD zal dit toelichten bij de IGJ. Nieuwe wet- en regelgeving Gemeente vraagt om deze binnen begroting op te lossen. De structurele meerkosten voor de invoering van de nieuwe Archiefwet (ca. €20K) vangt de GGD op in eigen begroting.
Neder-Betuwe	Besparingen - Gemeente gaat uit van 1,5% besparing in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, en 3,0% vanaf 2028. - Gemeente vraagt om scenario's waarbij de beleidsmatige implicaties zichtbaar worden gemaakt. - Gemeente vraagt te onderzoeken welke uniforme taken als facultatieve taak kunnen worden aangeboden De conceptbegroting 2026 gaat uit van de nullijn van de uniforme bijdrage op basis van inwoners 2025 (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). Er zijn door de GGD m.b.v. het afwegingskader en met gemeenten scenario's voor besparingen uitgewerkt (met beschreven consequenties voor de inwoners) en na overleg met het AB (14 mrt) heeft het DB een scenario met besparing van € 1.085.000 opgenomen in de conceptbegroting 2026. Dit is een bezuiniging van 3,4% t.o.v. de begroting 2025. Met inbegrip van de landelijke bezuinigingen is dit een besparing van 6,2%.

Opmerkingen gemeenten in uitgebrachte zienswijzen n.a.v. Kaderbrief 2026 van GGD Gelderland-Zuid en in rood de reactie op welke manier de opmerking is verwerkt in de concept Programmabegroting GGD 2026
Versie 10 maart 2025

	Loon- en prijsindexatie Gemeente bevestigt dat dit conform gemaakte afspraken is. Landelijk professioneel kader JGZ - Gemeente vindt naleving van het LPK niet wenselijk gezien de financiële gevolgen. - Gemeente vraagt om te monitoren wat de impact is van deze keuze. - Gemeente geeft aan dat het goed is om hierover in contact te blijven met de IGJ. Het DB kiest ervoor om in de conceptbegroting 2026 (nog) niet te voldoen aan het Landelijk professioneel kader JGZ. De GGD zal dit toelichten bij de IGJ. Nieuwe wet- en regelgeving Gemeente vraagt om alleen onvermijdelijke, verplichte zaken mee te nemen. De GGD voldoet aan actuele wet- en regelgeving.
Nijmegen	Besparingen - Gemeente vraagt om samen met gemeenten met concrete scenario's te komen voor besparingen en de impact hiervan voor inwoners in kaart te brengen. - Gemeente ondersteunt het afwegingskader. - Gemeente vraagt om loon- en prijsindexatie als extra scenario te betrekken. - Gemeente vraagt om expliciet te kijken naar het behouden of intensiveren van bestaande budgetten, voor preventieve activiteiten die op de lange termijn gezondheidsvoordeel (en daarmee financieel voordeel) opleveren. De conceptbegroting 2026 gaat uit van de nullijn van de uniforme bijdrage op basis van inwoners 2025 (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). Er zijn door de GGD m.b.v. het afwegingskader en met gemeenten scenario's voor besparingen uitgewerkt (met beschreven consequenties voor de inwoners) en na overleg met het AB (14 mrt) heeft het DB een scenario met besparing van € 1.085.000 opgenomen in de conceptbegroting 2026. Dit is een bezuiniging van 3,4% t.o.v. de begroting 2025. Met inbegrip van de landelijke bezuinigingen is dit een besparing van 6,2%. Landelijk professioneel kader JGZ - Gemeente vraagt de JGZ-contacten niet te wijzigen gezien de financiële gevolgen. - Gemeente vraagt om aan de IGJ en VWS deze keuze toe te lichten. Het DB kiest ervoor om in de conceptbegroting 2026 (nog) niet te voldoen aan het Landelijk professioneel kader JGZ. De GGD zal dit toelichten bij de IGJ. Nieuwe wet- en regelgeving Gemeente vraagt om deze binnen begroting op te lossen. De structurele meerkosten voor de invoering van de nieuwe Archiefwet (ca. €20K) vangt de GGD op in eigen begroting.
Tiel	Besparingen - Gemeente vraagt om met concrete scenario's te komen voor besparingen. - Gemeente vraagt om samen met de gemeenten de impact van keuzes in kaart te brengen. - Gemeente ondersteunt de lijn van het afwegingskader. De conceptbegroting 2026 gaat uit van de nullijn van de uniforme bijdrage op basis van inwoners 2025 (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). Er zijn door de GGD m.b.v. het afwegingskader en met gemeenten scenario's voor besparingen uitgewerkt (met beschreven consequenties voor de inwoners)

Opmerkingen gemeenten in uitgebrachte zienswijzen n.a.v. Kaderbrief 2026 van GGD Gelderland-Zuid en in rood de reactie op welke manier de opmerking is verwerkt in de concept Programmabegroting GGD 2026
Versie 10 maart 2025

	en na overleg met het AB (14 mrt) heeft het DB een scenario met besparing van € 1.085.000 opgenomen in de conceptbegroting 2026. Dit is een bezuiniging van 3,4% t.o.v. de begroting 2025. Met inbegrip van de landelijke bezuinigingen is dit een besparing van 6,2%. <u>Loon- en prijsindexatie</u> Gemeente bevestigt dat dit conform gemaakte afspraken is. <u>Landelijk professioneel kader JGZ</u> - Gemeente vraagt de JGZ-contacten niet te wijzigen gezien de financiële gevolgen. - Gemeente vraagt om aan de IGJ deze keuze toe te lichten. Het DB kiest ervoor om in de conceptbegroting 2026 (nog) niet te voldoen aan het Landelijk professioneel kader JGZ. De GGD zal dit toelichten bij de IGJ. <u>Risicobeheersing en toekomstige kosten</u> Gemeente vraagt om de risico's te monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en informatie vroegtijdig met gemeenten te delen. De GGD zal de risico's monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en deze in de Tussenrapportages melden aan AB en gemeenten. <u>Nieuwe wet- en regelgeving</u> Gemeente vraagt om deze binnen begroting op te lossen. De structurele meerkosten voor de invoering van de nieuwe Archiefwet (ca. €20K) vangt de GGD op in eigen begroting.
West Betuwe	<u>Besparingen</u> - Gemeente gaat uit van 1,5% besparing in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, en 3,0% vanaf 2028. - Gemeente vraagt om scenario's waarbij de beleidsmatige implicaties zichtbaar worden gemaakt. De conceptbegroting 2026 gaat uit van de nullijn van de uniforme bijdrage op basis van inwoners 2025 (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). Er zijn door de GGD m.b.v. het afwegingskader en met gemeenten scenario's voor besparingen uitgewerkt (met beschreven consequenties voor de inwoners) en na overleg met het AB (14 mrt) heeft het DB een scenario met besparing van € 1.085.000 opgenomen in de conceptbegroting 2026. Dit is een bezuiniging van 3,4% t.o.v. de begroting 2025. Met inbegrip van de landelijke bezuinigingen is dit een besparing van 6,2%.
West Maas en Waal	<u>Besparingen</u> - Gemeente gaat uit van de nullijn (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). - Gemeente vraagt om met concrete scenario's te komen voor besparingen. - Gemeente vraagt om samen met de gemeenten de impact van keuzes in kaart te brengen. De conceptbegroting 2026 gaat uit van de nullijn van de uniforme bijdrage op basis van inwoners 2025 (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). Er zijn door de GGD m.b.v. het afwegingskader en met gemeenten scenario's voor besparingen uitgewerkt (met beschreven consequenties voor de inwoners) en na overleg met het AB (14 mrt) heeft het DB een scenario met besparing van € 1.085.000 opgenomen in de conceptbegroting 2026. Dit is een bezuiniging van 3,4% t.o.v. de begroting 2025. Met inbegrip van de landelijke bezuinigingen is dit een besparing van 6,2%. <u>Risicobeheersing en toekomstige kosten</u> Gemeente vraagt om de risico's te monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en informatie vroegtijdig met gemeenten te delen.

Opmerkingen gemeenten in uitgebrachte zienswijzen n.a.v. Kaderbrief 2026 van GGD Gelderland-Zuid en in rood de reactie op welke manier de opmerking is verwerkt in de concept Programmabegroting GGD 2026
Versie 10 maart 2025

	De GGD zal de risico's monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en deze in de Tussenrapportages melden aan AB en gemeenten. <u>Nieuwe wet- en regelgeving</u> Gemeente vraagt om deze binnen begroting op te lossen. De structurele meerkosten voor de invoering van de nieuwe Archiefwet (ca. €20K) vangt de GGD op in eigen begroting.
Wijchen	<u>Besparingen</u> - Gemeente gaat uit van de nullijn (geen uitzettingen, met uitzondering van de prijs- en loonindexatie). - Gemeente vraagt om met concrete scenario's te komen voor besparingen. - Gemeente vraagt om samen met de gemeenten de impact van keuzes in kaart te brengen. - Gemeente ondersteunt de lijn van het afwegingskader. De conceptbegroting 2026 gaat uit van de nullijn van de uniforme bijdrage op basis van inwoners 2025 (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). Er zijn door de GGD m.b.v. het afwegingskader en met gemeenten scenario's voor besparingen uitgewerkt (met beschreven consequenties voor de inwoners) en na overleg met het AB (14 mrt) heeft het DB een scenario met besparing van € 1.085.000 opgenomen in de conceptbegroting 2026. Dit is een bezuiniging van 3,4% t.o.v. de begroting 2025. Met inbegrip van de landelijke bezuinigingen is dit een besparing van 6,2%. <u>Landelijk professioneel kader JGZ</u> - Gemeente vraagt de JGZ-contacten niet te wijzigen gezien de financiële gevolgen. - Gemeente vraagt om aan de IGJ deze keuze toe te lichten. Het DB kiest ervoor om in de conceptbegroting 2026 (nog) niet te voldoen aan het Landelijk professioneel kader JGZ. De GGD zal dit toelichten bij de IGJ. <u>Risicobeheersing en toekomstige kosten</u> Gemeente vraagt om de risico's te monitoren (waaronder stijgende instroom BZ)en informatie vroegtijdig met gemeenten te delen. De GGD zal de risico's monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en deze in de Tussenrapportages melden aan AB en gemeenten. <u>Nieuwe wet- en regelgeving</u> Gemeente vraagt om deze binnen begroting op te lossen. De structurele meerkosten voor de invoering van de nieuwe Archiefwet (ca. €20K) vangt de GGD op in eigen begroting.
Zaltbommel	<u>Besparingen</u> - Gemeente gaat uit van de nullijn (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). - Gemeente vraagt om samen met gemeenten met concrete scenario's te komen voor besparingen, waarbij de impact in beeld wordt gebracht. - Gemeente ondersteunt de lijn van het afwegingskader. De conceptbegroting 2026 gaat uit van de nullijn van de uniforme bijdrage op basis van inwoners 2025 (geen uitzettingen, met uitzondering van prijs- en loonindexatie). Er zijn door de GGD m.b.v. het afwegingskader en met gemeenten scenario's voor besparingen uitgewerkt (met beschreven consequenties voor de inwoners) en na overleg met het AB (14 mrt) heeft het DB een scenario met besparing van € 1.085.000 opgenomen in de conceptbegroting 2026. Dit is een bezuiniging van 3,4% t.o.v. de begroting 2025. Met inbegrip van de landelijke bezuinigingen is dit een besparing van 6,2%. <u>Loon- en prijsindexatie</u>

	Gemeente bevestigt dat dit conform gemaakte afspraken is. <u>Landelijk professioneel kader JGZ</u> - Gemeente vraagt de JGZ-contacten niet te wijzigen gezien de financiële gevolgen. - Gemeente vraagt om aan de IGJ deze keuze toe te lichten. Het DB kiest ervoor om in de conceptbegroting 2026 (nog) niet te voldoen aan het Landelijk professioneel kader JGZ. De GGD zal dit toelichten bij de IGJ. <u>Risicobeheersing en toekomstige kosten</u> Gemeente vraagt aan GGD en gemeenten die Bijzondere Zorg afnemen om tot een oplossing te komen voor de structurele risico's. De GGD zal de risico's monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en deze in de Tussenrapportages melden aan AB en gemeenten. <u>Nieuwe wet- en regelgeving</u> Gemeente vraagt om deze binnen begroting op te lossen. De structurele meerkosten voor de invoering van de nieuwe Archiefwet (ca. €20K) vangt de GGD op in eigen begroting.

Samenvattend

<u>Besparingen:</u>

6%:	Beuningen, Druten, Heumen.
1,5% (2026-2027), 3% (2028):	Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, West-Betuwe.
Loon- en prijsindexatie betrekken:	Nijmegen.
Scenario's impact in beeld brengen:	alle gemeenten.

Contacten JGZ LPK niet wijzigen:	alle gemeenten.
Wet- en regelgeving binnen begroting (archiefwet):	alle gemeenten.

<u>Stijgende instroom BZ</u>

Risico's monitoren (waaronder stijgende instroom BZ) en informatie vroegtijdig met gemeenten te delen:	Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Tiel, West Maas en Waal, Wijchen.
Structureel risico BZ oplossen:	Zaltbommel.

Gelderland-Zuid

De raden van de gemeenten die participeren in de
Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid

Ons kenmerk:	GGD/DIR/2025/2719/MP	Afdeling:	Directie
Uw kenmerk:	-	Contactpersoon:	Moniek Pieters
Datum:	31 maart 2025	Telefoon:	088 - 144 71 44
Onderwerp:	Concept Jaarrekening GGD 2024	E-mail:	GGDdirectie@ggdgelderlandzuid.nl

Geachte Raad,

Overeenkomstig artikel 33 lid 1 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid, stuurt het Dagelijks Bestuur u hierbij het concept jaarverslag en jaarrekening 2024 van GGD Gelderland-Zuid.

In het inhoudelijk jaarverslag 2024 wordt toegelicht welke activiteiten GGD Gelderland-Zuid in 2024 op het terrein van de publieke gezondheidzorg heeft ondernomen en welke resultaten ze daarbij heeft geboekt. Dit jaar bestaat het jaarverslag uit een publieks- en een bestuursversie. Beide zijn bijgevoegd.

De bijgevoegde jaarrekening 2024 toont de baten en lasten van 2024 van GGD Gelderland-Zuid.
De controlerend accountant heeft aangegeven een getrouwheidsoordeel af te geven, conform de Gemeente- en Provinciewet. De accountantsverklaring van de jaarrekening wordt z.s.m. nagezonden.
De stukken worden ook aangeboden aan de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen Regio Nijmegen. De Adviesfunctie zal haar advies over deze jaarstukken eind april uitbrengen.

Onderstaand treft u het resultaat aan van de jaarrekening 2024 en een (korte) verklaring van het resultaat.

Resultaat € 81.000 negatief
De begroting 2024 was niet sluitend. Voor kantoorautomatisering was € 100.000 overschrijding goedgekeurd door het Algemeen Bestuur. Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 81.000 negatief, dit is € 19.000 positiever dan begroot.

Het resultaat bestaat uit:	
Negatief resultaat GGD Gelderland-Zuid	€ 152.000
Positief resultaat Veilig Thuis (na storting in egalisatiereserve)*	€ -71.000
Totaal jaarrekening	€ 81.000

GGD Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Bezoekadres regio Nijmegen
Professor Bellefroidstraat 22
6525 AE Nijmegen
T 088 - 144 71 44

Bezoekadres regio Rivierenland
Kersenboogerd 2
4003 BW Tiel
T 088 - 144 73 00

* Berekening storting in egalisatiereserve Veilig Thuis		2024
Lasten uniforme taak Veilig Thuis jaarrekening 2023	€	7.597.923
Hoogte egalisatiereserve 5% van lasten Veilig Thuis T-1	€	379.896
Egalisatiereserve 1-1-2024	€	362.000
Storting in egalisatiereserve in 2024	**€**	**17.896**

Door het negatieve resultaat van de GGD van € 152.000 komt de Algemene Reserve € 155.000 onder de streefwaarde. Conform de begrotings-spelregels worden de gemeenten niet gevraagd om bij te storten.

De streefwaarde in de jaarrekening 2024 (pagina 44) bedraagt € 1.753.000. Na onttrekking van het behaalde resultaat en de uitbetaling van het overschot gemeentelijke bijdrage van Veilig Thuis bedraagt de algemene reserve € 1.598.000. De algemene reserve is daarmee 91% (was 100%) van de streefwaarde en dekt 39% (was 63%) van de gekwantificeerde risico's af.

Het positieve resultaat van Veilig Thuis van € 71.000 wordt, conform de begrotingssystematiek van Veilig Thuis, uitgekeerd aan de gemeenten. In bijlage 1 (zie onder) wordt in tabelvorm weergegeven welk bedrag iedere gemeente krijgt uitbetaald ten gevolge van het positieve resultaat van Veilig Thuis.

De resultaten per afdeling bedragen:

Afdeling	Begrotings-resultaat	2e bestuurs-rapportage	Jaarrekening 2024
Veilig Thuis	0	-60	-87
Bijzondere Zorg	0	-6	42
Jeugdgezondheidszorg	0	365	308
Gezond Leven	0	-41	-28
Algemene Gezondheidszorg	0	109	-162
Onderzoek, Informatie en Advies	0	-11	-10
Overhead GGD (tussentijds geen bijstelling)	100	-275	68
	100	81	131
Onttrekking bestemmingsreserve huisvesting	0	-60	-60
Toevoeging egalisatiereserve Veilig Thuis	0	18	18
Vennootschapsbelasting 2023	0	0	-8
	0	-42	-50
Resultaat	**100**	**39**	**81**

*Bedragen * € 1.000.*

- Veilig Thuis: in 2024 zijn minder diensten gerealiseerd dan begroot. Het ziekteverzuim is in 2024 licht afgenomen ten opzichte van 2023, maar nog steeds erg hoog waardoor de kosten niet evenredig met de afname in diensten zijn verlaagd.
- In 2024 is het aantal trajecten Bijzondere Zorg (BZ) nog steeds ver boven de begrote aantallen van 2018, waarop de uniforme bijdrage destijds is berekend. In 2024 is personeel geworven om het tekort in formatie om de trajecten tijdig en kwalitatief goed te verwerken op te lossen. Dit is door de arbeidskrapte eind 2024 gerealiseerd.

Uniforme trajecten MBZ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Consultatie en advies	245	229	325	787	948	1021	1009
Bijzondere Zorg-trajecten incl. trajectregie	497	810	1.117	624	569	508	529
Totaal	**742**	**1.039**	**1.442**	**1.411**	**1.517**	**1.529**	**1.538**

- Jeugdgezondheidszorg (JGZ): Eind 2023 is de inhaalactie voor de HPV-vaccinatie (nu ook voor jongens en jongeren tot 18 jaar die eerder de prik gemist hadden) geëindigd en daarmee ook de incidentele middelen die daar voor stonden. De GGD heeft niet tijdig afgeschaald, doch de medewerkers zijn voor andere JGZ-taken zinvol ingezet (waarvoor geen opbrengsten tegenover stonden). De GGD heeft in 2024 afscheid van aanvullend personeel genomen, waardoor frictiekosten zijn ontstaan.
- Gezond Leven: In 2024 was de vraag naar facultatieve dienstverlening op het gebied van preventie fors hoger dan begroot.
- Algemene Gezondheidszorg (AGZ): In 2024 is de subsidie pandemische paraatheid uitgebreid met inzet voor het LFI[1]. Door trage landelijke besluitvorming hierover kon werving van personeel voor de invulling van deze taak pas laat worden opgestart. Om de taak toch zo goed mogelijk in te vullen is personeel van het team infectieziektebestrijding ingezet. De facultatieve taak forensische medische expertise (in opdracht van de politie) is positiever uitgevallen dan verwacht in augustus. Dit vanwege de nieuwe tariefafspraken die met de politie zijn gemaakt voor forensisch medische diensten.

Acquisitie

De GGD heeft de opdracht om een 'ondernemende GGD' te zijn. Dit vertaalt de GGD door ontwikkelingen goed te volgen, uitdagingen op te pakken en te innoveren op zowel de inhoud van het werk als op de aanpak. Hierdoor kan de GGD de gemeenten op een eigentijdse manier blijven ondersteunen. Deze opstelling, waarbij de GGD veel samenwerkt met netwerkpartners, leidt er tevens toe dat we goed op de hoogte zijn van subsidiemogelijkheden bij het Rijk en gezondheidsfondsen die worden benut ten behoeve van gemeenten.
In de begroting 2024 is een acquisitiedoelstelling van € 340.000 opgenomen. De realisatie bedraagt netto € 1.244.000. Daarmee is de acquisitiedoelstelling ruimschoots behaald.

Risico's

In paragraaf 4.1.2 van de Jaarrekening 2024 is een tabel opgenomen van de 10 grootste risico's voor GGD Gelderland-Zuid. Deze tabel is identiek aan de risico-tabel, die is opgenomen in de concept Programmabegroting 2026. Wij raden u aan om voor de risico's een bedrag op te nemen in de risicoparagraaf van de begroting van uw gemeente.

Proces

Wij verzoeken u de behandeling van de jaarstukken 2024 in april/mei te plannen en uw zienswijze liefst vóór 2 juni 2025[2] aan het Algemeen Bestuur kenbaar te maken.
De zienswijzen worden door het Algemeen Bestuur betrokken bij de behandeling en vaststelling van de Jaarrekening 2024 in de vergadering van 3 juli 2025.

---

[1] LFI = Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding.
[2] Op deze manier kan het Dagelijks Bestuur in de vergadering van 12 juni 2025 uw zienswijze bespreken en hiermee de vergadering van het Algemeen Bestuur van 3 juli voorbereiden. Mocht de raad 2 juni niet halen voor de zienswijze, dan is het verzoek om z.s.m. na 2 juni de zienswijze in te dienen bij de GGD. In uiterste geval kan de raad de zienswijze meegeven aan het betreffende AB-lid t.b.v. besluitvorming in het AB van 3 juli 2025.

De GGD verzorgt op:

- Maandagavond 14 april van 19.30 tot 20.30 uur een toelichting op de concept jaarstukken 2024 en de conceptbegroting 2026 in het GGD-gebouw in Tiel (Kersenboogerd 2, 4003 BW Tiel).
- Dinsdagavond 6 mei een toelichting op de concept jaarstukken 2024 en de conceptbegroting 2026. Deze bijeenkomst voor de raden wordt georganiseerd door de griffie van gemeente Nijmegen in het stadhuis van Nijmegen. De gegeven toelichting op de concept jaarstukken 2024 en de concept begroting 2026 wordt opgenomen en vanaf 7 mei beschikbaar gesteld via: Vergaderingen Nijmegen - iBabs Publieksportaal.

Daarnaast verzorgt de GGD op 15 april een toelichting op de concept jaarrekening 2024 en concept begroting 2026 voor het RAO en de financieel ambtenaren.

Tot slot laten wij u weten dat de GGD graag bereid is om in uw raad of in een raadscommissie nadere toelichting te geven op de concept jaarstukken 2024. U kunt hiervoor contact opnemen met het directiesecretariaat van de GGD (zie pag. 1 voor de contactgegevens).

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid,

Cilla Daemen
Voorzitter

dr. ir. Moniek Pieters
Secretaris / Directeur Publieke Gezondheid

Bijlagen:

1. Uitbetaling aan gemeenten betreffende resultaat Veilig Thuis 2024 (zie onder)
2. Concept Jaarverslag 2024 publieksversie
3. Concept Jaarverslag 2024 bestuursversie
4. Concept Jaarrekening 2024.

Bijlage 1:

Uitbetaling aan gemeenten betreffende resultaat Veilig Thuis 2024

Uitbetaling resultaat Veilig Thuis 2024	Inwoners per 1-1-2023	Bedrag
Berg en Dal	35.000	€ 4.406
Beuningen	26.354	€ 3.318
Buren	27.190	€ 3.423
Culemborg	29.394	€ 3.700
Druten	19.000	€ 2.392
Heumen	16.523	€ 2.080
Maasdriel	25.571	€ 3.219
Neder-Betuwe	24.988	€ 3.146
Nijmegen	178.750	€ 22.502
Tiel	42.150	€ 5.306
West Betuwe	51.834	€ 6.525
West Maas en Waal	19.700	€ 2.480
Wijchen	41.225	€ 5.190
Zaltbommel	29.990	€ 3.775
Totaal	**567.669**	**€ 71.462**

Peildatum 1-1-2023, conform verdeling begroting 2024

Gelderland-Zuid

De raden van de gemeenten die participeren in de
Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid

Ons kenmerk: GGD/DIR/2025/2720/MP
Uw kenmerk: -
Datum: 31 maart 2025
Onderwerp: Conceptbegroting GGD 2026

Afdeling: Directie
Contactpersoon: Moniek Pieters
Telefoon: 088 - 144 71 44
e-mail: GGDdirectie@ggdgelderlandzuid.nl

Geachte Raad,

Overeenkomstig artikel 31 lid 1 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid, stuurt het Dagelijks Bestuur u hierbij de concept Programmabegroting GGD 2026.

De concept Programmabegroting GGD 2026 (zie bijlage 2) beschrijft de ontwikkelingen, doelstellingen en speerpunten voor de verschillende productgroepen van de GGD voor het jaar 2026, inclusief de financiële vertaling daarvan. De indeling van de begroting is ten opzichte van de vastgestelde begroting 2025 niet gewijzigd[1].

Op 14 oktober 2024 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) de Kaderbrief 2026 gestuurd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Hiermee informeerde het DB de raden in hoofdlijnen over de inhoudelijke ontwikkelingen voor het jaar 2026 van GGD Gelderland-Zuid, de financiële uitgangspunten en de risico's voor 2026. Alle deelnemende gemeenten (14) hebben, naar aanleiding van de Kaderbrief 2026, een zienswijze gestuurd. Deze zienswijzen hebben wij verwerkt in voorliggende begroting. Een overzicht van de zienswijzen per gemeente is opgenomen in bijlage 3. Hierin is ook te lezen op welke manier het DB de zienswijze heeft verwerkt in de concept Programmabegroting GGD 2026.
Een voorbeeld hiervan is dat een groot aantal gemeenten in hun zienswijze aangeeft om de JGZ-dienstverlening niet te wijzigen en niet in overeenstemming te brengen met het Landelijk Professioneel Kader JGZ, vanwege de financiële uitzetting die dit met zich mee zou brengen. Het DB kiest ervoor om, mede naar aanleiding van de zienswijzen, in de conceptbegroting 2026 niet te voldoen aan het Landelijk professioneel kader JGZ.

1. Programmabegroting GGD 2026

De (concept) Programmabegroting GGD 2026 is sluitend. In de bijgevoegde conceptbegroting 2026 is uitgegaan van:

[1] De facultatieve taken zijn opgenomen in de conceptbegroting 2026 voor zover we er nu (dd. 31 maart 2025) zicht op hebben; dit kan nog wijzigen.

1. De nullijn, geen uitzettingen, behalve de loon- en prijsstijgingen (= de index). Met andere woorden: voor de conceptbegroting 2026 is uitgegaan van de uniforme bijdrage op basis van inwoners door gemeenten 2025, plus de loon- en prijsindex.
2. Een pakket aan gemeentelijke bezuinigingen van in totaal € 1.085.000. Dit bedrag staat gelijk aan 3,4% van het uniform deel van de begroting. De besparing is 6,2% als de landelijke bezuinigingen van € 893.500 worden meegenomen.
3. Een risico van € 200.000 bij Bijzondere Zorg in verband met de stijgende instroom bij het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ).

De wijzigingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2025 worden hieronder weergegeven.

1.1 Indexering

De uniforme bijdrage is geïndexeerd met 4,86% conform vastgestelde methodiek door het Algemeen Bestuur[2]. De volledige berekening is opgenomen in de begroting.

Totaal stijging lasten € 1.545.104.

1.2 Bezuinigingen

De DPG heeft - in afstemming en samenwerking met de gemeenten - aan het Dagelijks Bestuur een voorstel geleverd voor kostenbesparingen en bezuinigingen ten behoeve van de GGD-begroting 2026, n.a.v. de opdracht van het DB (zie Kaderbrief 2026). Hieronder geven wij, als Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid, aan welke keuzes wij gemaakt hebben t.a.v. het GGD-voorstel 'kosten-besparingen en bezuinigingen ten behoeve van de GGD-begroting 2026'[3]. Deze keuzes worden hieronder kort verwoord en zijn opgenomen in de conceptbegroting 2026. Het betreft een totaalpakket aan bezuinigingen van € 1.085.000[4].

Op de volgende onderdelen kunnen kosten bespaard worden; deze zijn opgenomen in de conceptbegroting 2026:

Bundelen vaccinatiewerkzaamheden jeugd en volwassenen

Het voorstel van het DB is om de vaccinaties voor volwassenen (incl. de coronavaccinaties) en de vaccinaties, die gegeven worden door de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) zoveel mogelijk te bundelen en slimmer te organiseren onder de voorwaarde dat dit niet leidt tot gezondheidsverlies voor inwoners. Dit betekent dat we één loket voor inwoners organiseren waar ze terecht kunnen voor advisering en vaccinaties. Door krachten te bundelen zou dit ook de kwaliteit van dienstverlening kunnen bevorderen.

Bij de afdelingen AGZ en JGZ worden veel vaccinaties gegeven. Afdeling AGZ levert o.a. vaccinaties voor reizigers en de coronavaccinaties. De afdeling JGZ voert het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) uit. Door efficiëntere organisatie van vaccinaties qua locaties en personeel, een gezamenlijk call-centrum en gezamenlijke planning, kunnen we zowel efficiencywinst behalen als de klantgerichtheid en eenduidigheid naar de klant verbeteren.

Naar verwachting levert dit kostenbesparingen op door:

1. Minder personele inzet m.b.t. callcentrum en planning.

---

[2] Bij vaststelling van de (financiële spelregels in) Programmabegroting GGD 2020.
[3] Ten behoeve van de transparantie is de gehele notitie bijgevoegd (bijlage 4).
[4] De in de notitie genoemde besparingsbedragen zijn inschattingen, onder andere afhankelijk van de uitkomst van aanbestedingen (waaronder digitaal dossier JGZ, intranet, kantoorautomatisering) etc.

2. Robuust en flexibele inzet van personeel m.b.t. de uitvoering van de vaccinaties, waardoor de productiviteit kan toenemen.
3. Het (in samenwerking/afstemming met gemeenten) optimaliseren van gebruik van locaties waardoor huur- en overheadkosten dalen. Gemeenten kunnen hieraan mogelijk bijdragen door mee te denken in beschikbaarheid van passende locaties, zoals leegstaande panden van gemeenten of andere (keten)partners.

Kostenbesparing: € 200.000.

Consequenties voor de inwoners:
1. Bevordering van kwaliteit van dienstverlening (door integratie van de processen).
2. De reisafstand naar een vaccinatielocatie zou groter kunnen worden; dit kan drempelverhogend werken voor het halen van een vaccinatie en hierdoor kan de vaccinatiegraad gaan dalen. Mocht dit het geval zijn, dan zal er overleg plaatsvinden met de gemeente.
   Voorop staat dat de GGD te allen tijde het risico op daling van de vaccinatiegraad wil voorkomen.

Forensische geneeskunde
Doordat GGD Gelderland-Zuid steeds intensiever gaat samenwerken binnen Oost-Nederland (5 GGD'en) kunnen door schaalvoordelen de personele capaciteit geoptimaliseerd worden ingezet. Concreet betekent dit dat we door de schaalvergroting (gecombineerde artseninzet samen met de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)) minder fte forensisch artsen nodig hebben om het dienstrooster sluitend te krijgen. Het DB verwacht hiermee € 50.000 te kunnen besparen.

Kostenbesparing: € 50.000.
Consequenties voor de inwoners: geen.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Het is bekend dat de JGZ Gelderland-Zuid momenteel niet voldoet aan het Landelijk Professioneel Kader (LPK)[5]. Om te voldoen aan het LPK dienen het gezondheidsonderzoek 6-jarigen en het gezondheidsonderzoek 11-jarigen (in volle breedte) te worden afgenomen en daarnaast het contact met school- en netwerkpartners te worden verbeterd. In de Kaderbrieven 2024 en 2025 is een richtinggevend bedrag genoemd van € 750.000 om de GGD te laten voldoen aan het LPK. In de Kaderbrief 2026 heeft het Dagelijks Bestuur aangegeven het niet voldoen aan het LPK te laten bestaan.

Ondanks dat de GGD niet voldoet aan het LPK JGZ 4+, ziet het DB toch mogelijkheden om binnen de JGZ te bezuinigen door te differentiëren in het aantal contactmomenten in de JGZ 4- (de consultatiebureaus). Door middel van de GIZ-methode[6] zou - in overleg met de ouders - gedifferentieerd kunnen worden in het aantal contactmomenten in de JGZ 4-. Het DB kan zich voorstellen dat bij kinderen uit een gezin met sociaal redzame ouders met een hoge SES[7] er minder contactmomenten kunnen worden ingepland en dat deze alleen worden opgeroepen voor de

[5] Het LPK beschrijft de JGZ-contacten voor de verschillende ontwikkelingsfasen van een jeugdige, zoals die het beste aangeboden kunnen worden. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) toetst op de uitvoering van het LPK.
[6] De GIZ-methodiek is een inschattingsmethodiek om in dialoog met (aanstaande) ouders, kinderen en jongeren ontwikkel- en zorgbehoeften efficiënt, effectief en adequaat in kaart te brengen en samen te beslissen over passende ondersteuning. De GIZ-methodiek combineert de ervaringen van gezin en kind met de deskundigheid van de professional.
[7] Sociaal Economische Status.

vaccinatie-contactmomenten in het kader van het RVP (n = 10). Bij kwetsbare gezinnen gaan we uit van het volledige aantal contactmomenten (n = 14).

Het DB wil benadrukken dat bij dit voorstel de GGD netwerkpartner in de regio blijft op het terrein van jeugd- en volksgezondheidbeleid en dat de GGD er altijd is om mogelijke vragen van (individuele) ouders en hun kinderen te bespreken (vangnet). Dit voorstel, waarbij zelfredzaamheid van en keuzevrijheid bij ouders centraal staan, zien we bij meerdere GGD'en ontstaan in het kader van de besparingen t.b.v. de begroting 2026.

Kostenbesparing:
De bovengenoemde differentiatie levert gemiddeld een bezuiniging op van één contactmoment per jaar. Dit is gelijk aan € 275.000[8].

Consequenties voor de inwoners:
Kinderen kunnen door differentiatie in de contactmomenten minder of later in beeld komen bij de GGD/JGZ. Hierdoor daalt de vroegsignalering en kunnen de risico's op gezondheidsproblemen en schoolverzuim toenemen.
Omdat de GGD verwacht deze risico's redelijk te kunnen overzien en omdat andere netwerkpartners ook een signalerende rol kunnen spelen, denkt de GGD dat differentiatie van contactmomenten kan leiden tot een passende bezuiniging gezien het dringende vraagstuk van het herverdelen van schaarse middelen.

Nieuwe aanbesteding digitaal kinddossier
De JGZ gaat het digitaal kinddossier aanbesteden. In het digitaal kinddossier staan gegevens over de gezondheid en ontwikkeling van het kind, waaronder lengte, gewicht, ziekten, medicijngebruik, maar ook veranderingen in gezinssituatie, verstandelijke en motorische ontwikkeling en gedrag. Het DB vermoedt dat met een nieuwe aanbesteding we aan kwaliteit kunnen winnen en tussen € 100.000 en € 150.000[9] aan kosten kunnen besparen[10].

Kostenbesparing: circa € 125.000.
Consequenties voor de inwoners: geen.

Informatievoorziening
Door kritisch te kijken naar de aanbesteding van ons sociaal intranet kan € 30.000 bespaard worden. Daarnaast kan er € 45.000 bespaard worden door het GGD-applicatielandschap te optimaliseren. Omdat veel applicaties beheerd gaan worden door GGD GHOR Nederland treedt er efficiencywinst op en kan er bezuinigd worden op een functioneel beheerder (voordeel: € 80.000).

Kostenbesparing: € 150.000.
Consequenties voor de inwoners: geen.

Opleidingsbudget
In het Inspirerend Kader (opgenomen in de Meerjarenstrategie 2024-2027) doet de GGD de belofte aan de medewerker dat de medewerker een werkplek wordt geboden waar hij/zij zichzelf kan ontwikkelen op het gebied van kennis, vaardigheden, houding en gedrag. Hiertoe heeft de GGD een opleidingsbudget. Het budget voor de professionalisering van de medewerkers (binnen dit opleidingsbudget) willen we laten bestaan, ook vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. Naast dit

[8] Deze besparing geldt alleen voor de gemeenten die in 2025 de JGZ voor de 0 tot 4-jarigen zorg afneemt van de GGD, te weten de gemeenten in het Rijk van Nijmegen, Neder-Betuwe en West Maas en Waal.
[9] Na gunning (voorjaar 2025) weten we het besparingsbedrag zeker.
[10] De evt. uitbreiding van taken van de GGD op het terrein van de JGZ 4- voor Rivierenland kan van invloed zijn op de ingangsdatum van deze kostenbesparing.

budget, bestemd voor het individuele opleidingen, heeft de GGD een organisatie-opleidingsbudget; vanaf 2026 wordt dit verlaagd met € 50.000.

Kostenbesparing: € 50.000.
Consequenties voor de inwoners: geen.

Veilig Thuis
Het onderstaande bedrag is geen besparing, maar een financiële meevaller voor 2026. Het onderstaande bedrag kan (incidenteel voor 2026) ingeboekt worden, omdat Veilig Thuis vanaf de begroting 2024 een formatiebegroting heeft binnen de Programmabegroting GGD Gelderland-Zuid. Het is dan ook van een andere categorie dan de andere voorstellen in deze notitie. Omdat het feitelijk in 2026 een kostenverlaging betreft is het in deze notitie opgenomen. Echter, de verlaging van gemeentelijke kosten betreft meer een financieel technische uitwerking van de afspraken die het AB gemaakt heeft in 2023 ten behoeve van de begroting 2024 en verder. De verlaging van de kosten in 2026 is incidenteel.

De formatiebegroting Veilig Thuis is voor een groot deel gebaseerd op het gemiddelde aantal meldingen en adviezen van de afgelopen drie jaren. Hierdoor kunnen we nu aangeven dat de begroting Veilig Thuis 2026 (t.o.v. de begroting 2025) wordt verlaagd met € 235.000[11] (excl. indexatie). Daarnaast stuurt VT erop dat de politie 'overige zorgmeldingen' niet meer stuurt naar VT (maar dit effect zal pas op langere termijn zichtbaar worden; nog niet in 2026).

Kostenbesparing: € 235.000.
Consequenties voor de inwoners: geen.

Op de volgende pagina zijn de bezuinigingen overzichtelijk in een tabel samengevat.

[11] Op basis van gerealiseerde diensten t/m december 2024.

Samengevat: *Bezuinigingen, opgenomen in de conceptbegroting 2026*

Onderdeel	Besparing	Opgenomen in de conceptbegroting 2026
Bundelen van vaccinatie werkzaamheden	€ 200.000	Is doorgevoerd in de conceptbegroting 2026; geen tot beperkt risico voor de inwoners
Forensische geneeskunde	€ 50.000	Is doorgevoerd in de conceptbegroting 2026; geen tot beperkt risico voor de inwoners
Jeugdgezondheidszorg	€ 275.000	Is doorgevoerd in de conceptbegroting 2026 Gezien het dringende vraagstuk van het verdelen van schaarse middelen, kan in overleg met de ouders, dit worden doorgevoerd Door differentiatie van de doelgroep, ziet de GGD niet alle kinderen meer evenveel
Nieuwe aanbesteding digitaal kinddossier	€ 125.000	Is doorgevoerd in de conceptbegroting 2026; geen tot beperkt risico voor de inwoners
Informatievoorziening	€ 150.000	Is doorgevoerd in de conceptbegroting 2026; geen tot beperkt risico voor de inwoners
Opleidingsbudget	€ 50.000	Is doorgevoerd in de conceptbegroting 2026; geen tot beperkt risico voor de inwoners
Veilig Thuis	€ 235.000	Is doorgevoerd in de conceptbegroting 2026; geen tot beperkt risico voor de inwoners De formatiebegroting VT heeft een egalisatiereserve; hierdoor kan personeel aangetrokken worden ingeval van stijgende meldingen
TOTAAL DALING LASTEN	**€ 1.085.000**[12]	

N.B. De bovengenoemde besparingsbedragen zijn inschattingen, onder andere afhankelijk van de uitkomst van aanbestedingen (waaronder digitaal dossier JGZ, intranet, kantoorautomatisering) etc.

Bezuinigingen (landelijke bezuinigingen, korting op het uniform pakket en eventuele bezuinigingen op de facultatieve dienstverlening) houden een risico in voor de GGD (en dus ook voor gemeenten). De bezuinigingen kunnen namelijk leiden tot (incidentele) frictiekosten, bv. WW-kosten, als werknemers werkloos worden. Dit kan tot gevolg hebben dat maatregelen niet tijdig tot bezuinigingen leiden en pas later geëffectueerd kunnen worden.

[12] Dit bedrag is gelijk aan 3,4% van het uniform deel van de GGD-begroting.

1.3 Risico 'Stijgende instroom bij Bijzondere Zorg'

In paragraaf 4.1 van de bijgesloten conceptbegroting 2026 staat een tabel weergegeven met daarin de 10 grootste risico's van GGD Gelderland-Zuid. Daarbovenop kunnen we het risico 'stijgende instroom bij Bijzondere Zorg' noemen.
In de afgelopen jaren is het aantal uniforme trajecten dat Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) uitvoert (met name Consultatie en advies) fors toegenomen.

Tabel Aantal trajecten MBZ uniform

Uniforme trajecten MBZ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Consultatie en advies	245	229	325	787	948	1021	1009
Bijzondere Zorg-trajecten incl. trajectregie	497	810	1.117	624	569	508	529
Totaal	**742**	**1.039**	**1.442**	**1.411**	**1.517**	**1.529**	**1.538**

Sinds 2021 is melding gemaakt van de stijging van de werkzaamheden van het MBZ. De hiermee gepaard gaande gestegen kosten zorgden voor een tekort van € 500.000. Met de structurele bijdrage van € 300.000 met ingang van 2025 is het mogelijk tekort gedaald tot € 200.000. Hiervoor is nog geen structurele oplossing; dit blijft een risico voor de gemeenten. In 2025 blijven gemeenten en MBZ zich inspannen om een afname van trajecten bij MBZ te bewerkstelligen. In de zienswijzen op de Kaderbrief 2026 (zie bijlage 3) wordt door een groot aantal gemeenten gewezen op dit risico. Deze gemeenten geven aan dat, hoewel het DB in de Kaderbrief aangeeft geen uitzettingen voor te stellen voor het jaar 2026, het risico zeer groot is dat de stijging van het aantal BZ-trajecten zal leiden tot kostenuitzetting in 2026.

Het DB kiest ervoor om dit risico van € 200.000 in de conceptbegroting van 2026 te handhaven, te meer omdat de gemeenten en MBZ zich in 2025 blijven inspannen om een afname van trajecten bij MBZ te bewerkstelligen. Concreet betekent dit dat als de realisatie bij BZ hoger is dan begroot, de gemeenten de werkzaamheden zullen bijbetalen tot een maximumbedrag van € 200.000.

1.4 Samenvatting conceptbegroting 2026

De indexering van de uniforme bijdrage leidt tot een stijging van de lasten van € 1.545.104.
Het pakket aan bezuinigingen leidt tot een daling van lasten van € 1.085.000.
Dit resulteert in een stijging van lasten van begroting 2026 t.o.v. de begroting 2025 van € 460.104.

Aangezien bij de berekening van de formatiebegroting 2026 voor VT wordt gerekend met de geïndexeerde loonsom en bedragen voor materiële kosten, is er sprake van een dubbele indexering voor het aandeel VT. Daarom wordt het bedrag van de indexering van Veilig Thuis, € 397.293, nog op het bovenstaand bedrag in mindering gebracht.

De totale stijging uniforme bijdrage op basis van inwoners in de Programmabegroting GGD 2026 bedraagt € 62.811. In bijlage 1 (zie onder) is een verloopstaat van de gemeentelijke bijdrage opgenomen.

1.5 Proces

Wij leggen de concept Programmabegroting 2026 GGD Gelderland-Zuid nu aan u voor. Graag ontvangen wij uw zienswijze over de conceptbegroting het liefst vóór 23 juni a.s.[13]. Met inachtneming van uw zienswijze kan de begroting 2026 in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 4 september worden vastgesteld.

De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen regio Nijmegen zal haar advies over deze Programmabegroting GGD 2026 eind april aan u kenbaar maken.

De GGD verzorgt op:

- Maandagavond 14 april van 19.30 tot 20.30 uur een toelichting op de concept jaarstukken 2024 en de conceptbegroting 2026 in het GGD-gebouw in Tiel (Kersenboogerd 2, 4003 BW Tiel).
- Dinsdagavond 6 mei een toelichting op de concept jaarstukken 2024 en de conceptbegroting 2026. Deze bijeenkomst voor de raden wordt georganiseerd door de griffie van gemeente Nijmegen in het stadhuis van Nijmegen. De gegeven toelichting op de concept jaarstukken 2024 en de concept begroting 2026 wordt opgenomen en vanaf 7 mei beschikbaar gesteld via: Vergaderingen Nijmegen - iBabs Publieksportaal.

Daarnaast verzorgt de GGD op 15 april een toelichting op de concept jaarrekening 2024 en concept begroting 2026 voor het RAO en de financieel ambtenaren.

De GGD is graag bereid om in uw raad of in een raadscommissie nadere toelichting te geven op de conceptbegroting 2026. U kunt hiervoor contact opnemen met het directiesecretariaat van de GGD (zie pag. 1 voor de contactgegevens).

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid,

Cilia Daemen
Voorzitter

dr. ir. Moniek Pieters
Secretaris / Directeur Publieke Gezondheid

Bijlagen:
1. Overzicht bijdrage per gemeente / verloopstaat gemeentelijke bijdrage 2026
2. Concept Programmabegroting 2026 GGD Gelderland-Zuid
3. Overzicht opmerkingen gemeenten n.a.v. Kaderbrief 2026
4. Notitie 'Voorstellen voor kostenbesparing t.b.v. de Programmabegroting 2026 GGD Gelderland-Zuid'.

[13] Op deze manier kan het Dagelijks Bestuur in de vergadering van 3 juli 2025 uw zienswijze bespreken en hiermee de vergadering van het Algemeen Bestuur van 4 september voorbereiden. Mocht de raad 23 juni niet halen voor de zienswijze, dan is het verzoek om z.s.m. na 23 juni de zienswijze in te dienen bij de GGD. In uiterste geval kan de raad de zienswijze meegeven aan het betreffende AB-lid t.b.v. besluitvorming in het AB van 4 september 2025.

Bijlage 1: Programmabegroting 2026 GGD; verloopstaat gemeentelijke bijdrage 2026

Gemeenten	Begroting 2025	Indexering	Besparingen Bundelen vaccinaties	JGZ 0-4	Forensische geneeskunde	Nieuw Elektronisch KindDossier	Veilig Thuis obv formatie-begroting	Veilig Thuis indexering	Informatie-voorziening	Opleidings-budget	Verhouding inwoners	Totaal
Berg en Dal	1 887.428	91.730	-12 078	-25 891	-3.019	-7 549	-14 192	-23 992	-9 752	-3.250	-40 746	1.838 690
Beuningen	1 391.607	67.633	-9 089	-19 483	-2.272	-5 680	-10 679	-18.054	-7.286	-2 427	-10.931	1.373.339
Buren	1 205.131	58 569	-9 487	0	-2 372	-5 929	-11 147	-18 845	-6 320	-2 107	-3 203	1 204 291
Culemborg	1 297.299	63.049	-10 269	0	-2 567	-6 418	-12 066	-20.399	-6 842	-2 282	4 078	1 303 584
Druten	1 027.805	49 951	-6 725	-14.417	-1 681	-4 203	-7 902	-13.360	-5 391	-1.799	-6 033	1 016.245
Heumen	889.591	43 234	-5.760	-12.347	-1 440	-3 600	-6 768	-11 441	-4 651	-1.550	-8.453	876.815
Maasdriel	1 103.149	53.612	-8 937	0	-2 234	-5 585	-10.501	-17 752	-5 424	-1.809	-1 125	1 103.393
Neder-Betuwe	1.343.795	65.308	-8 830	-18 929	-2 208	-5.519	-10.375	-17 541	-7.131	-2.377	8.071	1 344.264
Nijmegen	12 937.499	628.763	-64 445	-138 148	-16 111	-40.279	-75.723	-128 020	-52.036	-17.344	108.311	13 142 464
Tiel	1 859 849	90 388	-14 487	0	-3 622	-9.055	-17 023	-28 778	-9 649	-3.216	-25 334	1 839 074
West Betuwe	2.293.814	111 480	-18 128	0	-4 532	-11.330	-21 301	-36 011	-12 077	-4.025	3.368	2.301.259
West Maas en Waal	1.056 502	51 345	-6.980	-14 962	-1.745	-4.362	-8 201	-13.865	-5 596	-1.867	4.417	1.054 685
Wijchen	2.207 068	107 265	-14.379	-30 823	-3.595	-8.987	-16.895	-28 563	-11 527	-3.841	-22 994	2.172 729
Zaltbommel	1.291 715	62 777	-10.406	0	-2 602	-6.504	-12.228	-20.672	-6.318	-2 106	-9 423	1.284 233
Totale bijdrage 2026	**31.792.255**	**1.545.104**	**-200.000**	**-275.000**	**-50.000**	**-125.000**	**-235.000**	**-397.293**	**-150.000**	**-50.000**	**3**	**31.855.066**

GGD Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Bezoekadres regio Nijmegen
Professor Bellefroidstraat 22
6525 AE Nijmegen
T 088 - 144 71 44

Bezoekadres regio Rivierenland
Kersenboogerd 2
4003 BW Tiel
T 088 - 144 73 00

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	6861
Extern Zaak ID	Z/25/294038
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 juni 2025
Agendapunt	4.c
Titel	294038 Beslisnota Zienswijze over ontwerpjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 en bijstelling 2025 MGR Rijk van Nijmegen
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Werk en inkomen
Eigenaar	Nijnatten, van, Huub
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Dam, A (Anouk) van
Telefoonnummer steller	06 46 82 41 86
E-mail adres steller	h.van.nijnatten@drutenwijchen.nl

Bijlagen
294038 Beslisnota Zienswijze over ontwerpjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 en bijstelling 2025 MGR Rijk van Nijmegen
Bijlage 1 - Zienswijze brief aan DB MGR
Aanbiedingsbrief ontwerpjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 MGR RvN
Ontwerpbegroting MGR RvN 2026 evj (en bijstelling 2025)
Ontwerpjaarrekening MGR RvN 2024
Advies Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	13 mei 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	23 mei 2025
Raad openbaar Wijchen	**19 juni 2025**

Voorgesteld besluit

1. De zienswijze uit bijlage 1 vast te stellen over de ontwerpjaarrekening 2024 van de Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen (MGR RvN) waarmee u instemt met:

- De jaarstukken 2024 en het resultaatsbestemmingsvoorstel;

- De voorgestelde dotatie aan de risicoreserve Werk;
2. De zienswijze uit bijlage 1 over de ontwerpbegroting 2026 – 2029, en de bijstelling 2025, vast te stellen, waarmee u onder meer;
a. Instemt met de ontwerpbegroting 2026, ervan uitgaande dat de uit te werken scenario's minimaal beantwoorden aan de doelstellingen zoals geformuleerd in de begroting;
b. Op dit moment niet instemt met de voorgestelde taakstellende bezuiniging van 3 procent waar het betreft de activiteiten van de module WerkBedrijf Rijk van Nijmegen
c. Op dit moment niet instemt met de voorgestelde taakstellende bezuiniging van drie procent waar het betreft de benoemde thema's binnen de module IRvN;
d. Instemt met de bijgestelde begroting 2025;
e. Kennisneemt van de meerjarenbegroting 2027-2029
f. Het DB verzoekt om u met de op te stellen kaderbrief 2027-2030 in kennis te stellen van de geactualiseerde begroting 2026 op basis van de septembercirculaire 2025, de uitgewerkte scenario's voor bezuinigingen en besteding impulsgelden, en in gelegenheid te stellen een zienswijze over deze scenario's mee te geven voor zowel de modules WerkBedrijf RvN en IRvN;
3. Kennis te nemen van de financiële effecten van de jaarstukken 2024, de ontwerpbegroting 2026-2029 en de bijstelling 2025 van de MGR RvN en de effecten hiervan, voor zover niet opgenomen in de jaarrekening 2024, mee te nemen in de perspectiefnota 2025.

Besluit (Aangenomen)

1. De zienswijze uit bijlage 1 vast te stellen over de ontwerpjaarrekening 2024 van de Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen (MGR RvN) waarmee u instemt met:
- De jaarstukken 2024 en het resultaatsbestemmingsvoorstel;
- De voorgestelde dotatie aan de risicoreserve Werk;
2. De zienswijze uit bijlage 1 over de ontwerpbegroting 2026 – 2029, en de bijstelling 2025, vast te stellen, waarmee u onder meer;
a. Instemt met de ontwerpbegroting 2026, ervan uitgaande dat de uit te werken scenario's minimaal beantwoorden aan de doelstellingen zoals geformuleerd in de begroting;
b. Op dit moment niet instemt met de voorgestelde taakstellende bezuiniging van 3 procent waar het betreft de activiteiten van de module WerkBedrijf Rijk van Nijmegen
c. Op dit moment niet instemt met de voorgestelde taakstellende bezuiniging van drie procent waar het betreft de benoemde thema's binnen de module IRvN;
d. Instemt met de bijgestelde begroting 2025;
e. Kennisneemt van de meerjarenbegroting 2027-2029
f. Het DB verzoekt om u met de op te stellen kaderbrief 2027-2030 in kennis te stellen van de geactualiseerde begroting 2026 op basis van de septembercirculaire 2025, de uitgewerkte scenario's voor bezuinigingen en besteding impulsgelden, en in gelegenheid te

stellen een zienswijze over deze scenario's mee te geven voor zowel de modules WerkBedrijf RvN en IRvN;
3. Kennis te nemen van de financiële effecten van de jaarstukken 2024, de ontwerpbegroting 2026-2029 en de bijstelling 2025 van de MGR RvN en de effecten hiervan, voor zover niet opgenomen in de jaarrekening 2024, mee te nemen in de perspectiefnota 2025.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/294038

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Zienswijze over ontwerpjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 en bijstelling 2025 MGR Rijk van Nijmegen

Collegedatum: 13 mei 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De zienswijze uit bijlage 1 vast te stellen over de ontwerpjaarrekening 2024 van de Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen (MGR RvN) waarmee u instemt met:
   - De jaarstukken 2024 en het resultaatsbestemmingsvoorstel;
   - De voorgestelde dotatie aan de risicoreserve Werk;
2. De zienswijze uit bijlage 1 over de ontwerpbegroting 2026 – 2029, en de bijstelling 2025, vast te stellen, waarmee u onder meer;
   a. Instemt met de ontwerpbegroting 2026, ervan uitgaande dat de uit te werken scenario's minimaal beantwoorden aan de doelstellingen zoals geformuleerd in de begroting;
   b. Op dit moment niet instemt met de voorgestelde taakstellende bezuiniging van 3 procent waar het betreft de activiteiten van de module WerkBedrijf Rijk van Nijmegen
   c. Op dit moment niet instemt met de voorgestelde taakstellende bezuiniging van drie procent waar het betreft de benoemde thema's binnen de module IRvN;
   d. Instemt met de bijgestelde begroting 2025;
   e. Kennisneemt van de meerjarenbegroting 2027-2029
   f. Het DB verzoekt om u met de op te stellen kaderbrief 2027-2030 in kennis te stellen van de geactualiseerde begroting 2026 op basis van de septembercirculaire 2025, de uitgewerkte scenario's voor bezuinigingen en besteding impulsgelden, en in gelegenheid te stellen een zienswijze over deze scenario's mee te geven voor zowel de modules WerkBedrijf RvN en IRvN;
3. Kennis te nemen van de financiële effecten van de jaarstukken 2024, de ontwerpbegroting 2026-2029 en de bijstelling 2025 van de MGR RvN en de effecten hiervan, voor zover niet opgenomen in de jaarrekening 2024, mee te nemen in de perspectiefnota 2025.

Aanleiding
De gemeente Wijchen is deelnemer van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Regio Rijk van Nijmegen (MGR). De MGR bestaat uit de modules WerkBedrijf RvN, ICT Rijk van Nijmegen (IRvN) en het samenwerkingsplatform. De module WerkBedrijf van de MGR behartigt voor Wijchen de belangen voor de inwoners op het gebied werk, participatie, sociale werkvoorziening en arbeidsmatige dagbesteding.
De MGR heeft, conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, aan de deelnemende gemeenten de jaarstukken 2024 en de ontwerpbegroting 2026-2029 (en de bijstelling 2025) aangeboden. Met de zienswijze laten wij als een van de opdrachtgevers weten wat wij van de stukken vinden. Dit is een van de manieren om invloed uit te oefenen.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
1 februari 2024	Arbeidsmarktbeleid "Klaar voor nieuwe kansen!" (Z/23/144439)
30 januari 2025	Zienswijze op de Kaderbrief MGR Rijk van Nijmegen 2026-2029 (Z/24/ 244036)

Gewenst resultaat
Bij dit samenwerkingsverband onze zienswijze naar voren te brengen naar aanleiding van de ingediende stukken voor jaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026-2029 en de bijstelling begroting 2025.

Argumenten
1.1 De Adviesfunctie Gemeenschappelijke regelingen adviseert in te stemmen met de ontwerpjaarrekening 2024
De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen heeft op 25 april 2025 geadviseerd in te stemmen met de ontwerpjaarrekening 2024.
De accountant heeft aangegeven een goedkeurende verklaring af te geven. Deze verklaring ziet op de getrouwheid en niet meer op de rechtmatigheid. Verantwoording op de rechtmatigheid is een verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur (DB). In de ontwerpjaarrekening is een verantwoording over de rechtmatigheid opgenomen.
Bij onderdeel IRvN is een rechtmatigheidsfout bij aanbestedingen geconstateerd van € 102.000.[1]

Het resultaat van de MGR vóór de eindafrekening en dotatie aan de risicoreserve Werk bedraagt € 2,8 miljoen positief. Na dotatie aan de risicoreserve Werk van € 242.000 wordt het resterende positieve resultaat van € 2,5 miljoen verrekend met de deelnemende gemeenten.

WerkBedrijf	€ 2.327.000
IRvN	€ 174.000
Totaal	€2,5 miljoen

[1] Pagina 3, Adviesrapport Jaarstukken 2024 en Begroting 2026 MGR" Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen

De positieve financiële resultaten bij module WerkBedrijf zijn opgebouwd uit onderrealisaties:
-Onderdeel Werk ad € 873.000:

- Participatie: Bij de afwikkeling van WIW en ID-banen is een nadeel ontstaan van € 37.000 dat ten laste komt van gemeente Nijmegen. Er resteert dan nog een positief resultaat op Participatie van € 242.000 dat gedoteerd wordt aan de risicoreserve Werk conform de beleidsregels;
- Een voordeel van € 530.000 op loonkostensubsidie door tegenvallende resultaten op plaatsingen op detacheringsbanen;
- Bij arbeidsmatige dagbesteding (Op weg naar werk) valt het aantal dagdelen tegen ten opzichte van de verwachtingen wat leidt tot een onderrealisatie van € 380.000.

- Onderdeel SW ad € 1,4 miljoen ontstaan door minder uitgaven aan loonkosten door:
  - Snellere daling van het aantal verloonde fte's als begroot;
  - Uitblijven van een verwachte loonstijging.

De belangrijkste resultaten van de MGR, module WerkBedrijf zijn:

Realisatie uitstroom	785 (Wijchen 46)
Aantal cliënten naar parttime Werk	839 (Wijchen 66)
Jongeren naar werk	535 (Wijchen 42)
Aantal dienstverbanden SW	1.051 (Wijchen 109)

De resultaten voor Wijchen zijn, hoewel marginaal beter als de resultaten in 2023, nog steeds niet op wenselijk niveau of omvang om een significante impact te hebben op schadelastbeperking BUIG.

Het voordelige resultaat op module IRvN is ontstaan door:
- Een voordelig resultaat op onderdeel Automatisering ad € 71.000;
- Een voordelig resultaat op onderdeel Applicatiebeheer ad € 104.000;
- Een overschrijding op het investeringsbudget (onderdeel Automatisering) van € 31.000

1.2 Het voorstel om het positieve resultaat te storten in de risicoreserve Werk is in lijn met beleid

Voorgesteld wordt om het positieve resultaat op het onderdeel Participatie van € 242.000 te storten in de risicoreserve Werk die in 2024 is ingesteld. Deze reserve is bedoeld om volatiliteit die volgt uit de berekening van het participatiebudget en financiering van WerkBedrijf via het Berenschotmodel op te vangen.

1.3 De zienswijze op de kaderbrief is herkenbaar in de jaarstukken

In de zienswijze op de kaderbrief zijn verschillende voorstellen gedaan richting het DB van de MGR die terug te vinden zijn in de voorliggende jaarstukken, zoals het terugstorten van het naar 2024 overgehevelde positieve resultaat uit 2023 voor zover dat niet besteed is. Ook de denkrichtingen voor de besteding van de impulsgelden voor sociaal ontwikkelbedrijven is herkenbaar in de lijn die het DB in de aanbiedingsbrief voorstelt.

2.1 De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen adviseert in te stemmen met de bijgestelde begroting 2025 en de ontwerpbegroting 2026 – 2029

De primitieve begroting 2025 is op tal van punten aangepast. De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen heeft het advies gegeven in te stemmen met deze aanpassingen.[2]
De ontwerpbegroting 2026 is sluitend en opgesteld conform de voorschriften van de BBV.

2.2 De uit te werken scenario's dienen minimaal te beantwoorden aan de doelstellingen geformuleerd in de begroting 2026-2029

De begroting 2026-2029 is financieel geladen vanwege de omvang van de bezuinigingen waarmee WerkBedrijf te maken heeft.
WerkBedrijf heeft te maken met de volgende cumulatieve bezuinigingen die pas financieel scherper worden met het uitkomen van de meicirculaire.

- Taakstellende bezuiniging beleidskader €1,2 miljoen
- Bezuiniging op het gemeentefonds (meicirculaire 2025) (Berenschotmodel)
- Financiering Beschut Werk o.b.v. realisatie €1,8 miljoen minimaal

Hieraan voegt het DB een taakstellende bezuiniging van 3 procent toe naar aanleiding van de bezuinigingsoproep van 1 november 2024 van de wethouders financiën in de regio.
De totale omvang van deze bezuinigingen wordt duidelijk met de mei- en september circulaire 2025 en vraagt om principiële keuzes ten aanzien van de dienstverlening door WerkBedrijf. Deze keuzes moeten landen in scenario's, die vervolgens hun weg vinden in de begroting.
Deze scenario's zullen minimaal moeten beantwoorden aan de geformuleerde doelstellingen. Dat wil zeggen dat wij ervan uit gaan dat deze scenario's inzicht bieden in hoe, op realistische wijze, WerkBedrijf minimaal de resultaten behaalt zoals benoemd in de tabel op pagina 16 van de ontwerpbegroting.

2.3 De extra taakstellende bezuiniging van 3 procent op de activiteiten van WerkBedrijf is dubbelop en onverantwoord.

De activiteiten binnen de module WerkBedrijf worden gefinancierd uit het gemeentefonds. Het voormalige participatiebudget is onderdeel geworden van de algemene uitkering en wordt berekend aan de hand van het Berenschotmodel. Via deze financiering werkt de bezuiniging op het gemeentefonds direct door in de financiering van het WerkBedrijf. Met andere woorden, WerkBedrijf gaat met de gemeente mee "trap af" op basis van het financieringsmodel. De in de begroting voorgestelde taakstellende bezuiniging van 3 procent op deze module komt extra bovenop de al geplande en voorziene bezuinigingen en budgetdalingen en hebben daarmee een buitenproportionele impact op de capaciteit van WerkBedrijf om zijn taken naar behoren uit te voeren en doelstellingen te behalen.

2.4 Wij menen mogelijkheden te zien voor scenario's die binnen de huidige omstandigheden effectiever bijdragen aan onze doelstellingen

De kerntaak van WerkBedrijf is het ontwikkelen en toeleiden van inwoners naar (een zo groot mogelijke en duurzame) economische zelfstandigheid via betaald werk. Vanuit deze kerntaak draagt WerkBedrijf ook bij aan de bredere doelstellingen in het sociaal domein. Wij menen dat werken vanuit een scherpere analyse van het ontwikkelpotentieel van onze inwoners die een beroep doen op

[2] Pagina 4, Adviesrapport Jaarstukken 2024 en Begroting 2026 MGR" Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen

een uitkering en daarop aangepaste interventies (naar ook werkgevers), op de langere termijn significant kan bijdragen aan de resultaten van WerkBedrijf.

2.5 Bezuinigen op de vier aangedragen onderwerpen binnen IRvN vinden wij zeer onverstandig

In de aanbiedingsbrief worden vier onderwerpen aangedragen waarop bezuinigd zou kunnen worden. Dit zijn 'afschalen van programma beveiliging', 'bevriezen programma MS365', 'geen doorontwikkeling op volwassenheidniveau' en 'afschalen van dienstverlening op locatie'. Wij vragen ons af waarom specifiek deze vier onderwerpen zijn gekozen en waarom er niet breder gekeken is en/of kan worden naar mogelijkheden om te bezuinigen.
Bezuinigen op de vier genoemde onderwerpen raakt de kern van het bestaansrecht van de IRvN en van onze regionale samenwerking t.a.v. IT-infrastructuur, organisatie en informatieveiligheid. We achten bezuinigen op deze onderwerpen onverantwoord gezien de diverse wettelijke vereisten (o.a. cyberbeveiligingswet), de organisatieontwikkeling van de WDW en de verscherpte geopolitieke verhoudingen die onder andere kunnen leiden tot verhoogde kosten van de huidige licenties of keuzes voor andere software of systemen. Hierop bezuinigen vinden wij vanuit beveiliging en beheersing een te groot risico en onverstandig gelet op de noodzakelijke doorontwikkeling van de huidige informatievoorziening. Qua doorontwikkeling denken wij dan onder andere aan de verdere uitrol van Microsoft 365 met als doel efficiënter te kunnen werken, onze informatiehuishouding beter op orde te krijgen en aan wet- en regelgeving te kunnen voldoen. Daarom wijzen wij het bezuinigingsvoorstel op de vier aangereikte onderwerpen af.

2.6 Het is wenselijk dat de raad in positie wordt gebracht om een zienswijze op de scenario's te formuleren voor zowel de module WerkBedrijf als de module IRvN

De bezuinigingsopdracht voor de MGR is aanzienlijk en heeft impact op de dienstverlening aan zowel de gemeentelijke organisaties als inwoners. Tegelijkertijd is het nu nog niet duidelijk welke omvang de bezuinigingen precies hebben, en zal dit met het uitkomen van de meicirculaire en later de septembercirculaire meer inzichtelijk worden. Dit heeft consequenties voor de omvang en eventuele implementatie van verschillende scenario's die moeten leiden tot de gewenste bezuinigingen, waarbij gelijktijdig beleids- en kwaliteitskaders in stand blijven.
Door het DB te verzoeken met het opstellen van de kaderbrief 2027-2030 op basis van een actuele begroting, de raad in de gelegenheid te stellen zich uit te spreken over de scenario's middels een zienswijze behoudt de raad grip en een richtinggevende rol binnen deze GR.

Tegenargumenten en risico's

2.1 Zonder uitgewerkte scenario's is geen inhoudelijke en financiële afweging te maken of bezuinigen verstandig en realistisch is

De drie procent bezuiniging is nu als taakstelling opgenomen in de meerjarenbegroting zonder dat deze vertaald is naar door de deelnemers gevraagde scenario's. Wij vragen de IRvN en WerkBedrijf om scenario's uit te werken, te concretiseren en financieel te vertalen om te bezien of een bezuiniging verstandig en realistisch is. Het voorstel is om dit bij de kaderbrief 2027-2030 te doen, zodat de raad hier een zienswijze op kan geven.

Financiële gevolgen

Jaarrekening 2024, bijgestelde begroting 2025 en conceptbegroting 2026 (excl. onderdeel IRvN)

De wijzigingen die uit de bijgestelde begroting 2025 en de begroting 2026 voor de deelnemersbijdrage Wijchen voortkomen zijn in onderstaande tabel in beeld gebracht. De verschillen nemen we mee in de Perspectiefnota 2025.

Tabel 1: Jaarstukken MGR 2024, bijgestelde begroting 2025 en conceptbegroting 2026 (excl. onderdeel IRvN)

Bedragen in € x 1.000	Jaarrekening 2024	Prim. Begr. MGR 2025	Bijstelling Begr. MGR	Begr. Wijchen	Verschil 2025	Begr. MGR	Begr. Wijchen	Verschil 2026	Begr. MGR	Begr. Wijchen	Verschil 2027
Participatiebudget (incl nw beschut en korting)	**1351**	**2223**	**2048**	**2288**	**240**	**2182**	**2381**	**199**	**2326**	**2436**	**110**
Loonkostensubsidie	**722**	**750**	**935**	**750**	**-185**	**935**	**747**	**-188**	**935**	**753**	**-182**
Arb.matige dagbest. (OWNW)	**241**	**302**	**314**	**303**	**-11**	**314**	**300**	**-14**	**314**	**302**	**-12**
SW bijdrage totaal	**4.058**	**4.101**	**3.974**	**4.144**	**170**	**3.933**	**3.974**	**41**	**3.674**	**3.636**	**-38**
waarvan Rijkbijdrage	4141	3.678	3.866	4.144		3.734	3.974		3.569	3.636	
waarvan aanvullend	-83	423	108	0		199	0		105	0	
Bestuursonderst.	**30**	**32**	**32**	**32**	**0**	**33**	**32**	**-1**	**33**	**32**	**-1**
Panden (vastgoed)	**11**	**17**	**17**	**17**	**0**	**18**	**18**	**0**	**19**	**18**	**-1**
Totaal	**6.413**	**7.425**	**7.320**	**7.534**	**214**	**7.415**	**7.452**	**37**	**7.301**	**7.177**	**-124**

De verschillen voor de jaren 2025 t/m 2028 resp. € 214K voordeel, € 37K voordeel, € -24K nadeel en € -164K nadeel nemen we mee in de perspectiefnota 2025.

Via het nog te ontvangen nader voorlopig BUIG budget van het Rijk wordt het nadeel op de bijdrage voor loonkostensubsidies afgedekt. Dit verwerken we na de bekendmaking hiervan eveneens via de komende perspectiefnota. De mutaties (via de komende meicirculaire 2025) op de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor nieuw beschut werk labelen we en voegen we toe aan het participatiebudget. Dit zal na de verschijning van de meicirculaire 2025 gemeld en verwerkt worden in de perspectiefnota 2025.

De definitieve cijfers van de MGR over boekjaar 2024 zijn reeds in onze concept jaarrekening 2024 verwerkt.

Jaarrekening 2024 MGR onderdeel IRvN

Bijdrage Werkorganisatie Druten-Wijchen aan IRvN	**Jaarrekening 2024 IRvN**
Bijdrage o.b.v. de jaarrekening 2024 van de IRvN:	
* aandeel Wijchen:	€ 1.625.000
* aandeel Druten:	€ 629.000
* aandeel WDW:	€ 65.000
Totaal bijdrage o.b.v. jaarrekening 2024 IRvN:	€ 2.319.000
Totaal bijdrage opgenomen in de jaarrekening 2024 van de WDW:	€ 2.319.000
Per saldo verschil voor de WDW:	€ 0

De jaarrekening 2024 is voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. Als het Algemeen bestuur van de MGR ook akkoord gaat met de jaarrekening 2024 zoals die thans voorligt, dan behoeft er geen verrekening meer plaats te vinden ten aanzien van de bijdrage van de WDW.

Bijstelling begroting 2025

Op grond van de ontvangen bijgestelde begroting 2025 van de MGR dient de bijdrage van de Werkorganisatie Druten-Wijchen in het IRvN-deel te worden bijgesteld.
Deze komt daarmee in totaliteit op € 2.546.000 en dat is € 28.000 hoger dan waarmee in de begroting 2025 van de WDW rekening is gehouden. Deze verhoging houdt verband met de noodzakelijk geachte formatie-uitbreiding binnen de IRvN voor 1 fte product-owner en 1 fte voor functionele inrichting. Getracht zal worden om de betreffende structurele verhoging binnen de begroting 2025 van de Werkorganisatie Druten-Wijchen op te vangen en dit via de eerstvolgende rapportage van de WDW daarin budgettair neutraal te verwerken.

Begroting 2026-2029 MGR onderdeel IRvN

Bijdrage Werkorganisatie Druten-Wijchen aan IRvN:	**Bijdrage 2026 IRvN**
Op basis van de begroting 2026 van de IRvN, exclusief 3% taakstelling:	€ 2.635.000
Opgenomen in de (meerjaren)begroting van de WDW:	-/- € 2.618.000
Per saldo structureel nadeel binnen de WDW (is hogere bijdrage aan IRvN):	€ 17.000

Het structurele nadeel binnen de WDW is per saldo toe te schrijven aan:

- doorwerking naar 2026 van de hogere lasten van de personeelsuitbreidingen bij de IRvN met ingang van 2025 (zie bijstelling begroting 2025 hierboven): € 28.000 N
- het feit dat de IRvN voor de indexering van de bijdrage 2026 de toegestane BRN-richtlijnen heeft toegepast (2,85%), terwijl in de begroting van de WDW is gerekend met een hoger percentage, zijnde de inflatie van 2026 volgens de Mei-circulaire 2024 (3,40%): € 11.000 V
- Per saldo totaal nadelig: € 17.000 N

Getracht zal worden om dit structurele nadeel binnen de begroting 2026 van de Werkorganisatie Druten-Wijchen structureel op te vangen en dit via de eerstvolgende wijziging van die begroting, daarin budgettair neutraal te verwerken. Dus zonder verhoging van de gemeentelijke bijdragen.

Communicatie
Niet van toepassing

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen
Het versturen van de zienswijze, na vaststelling door de raad, naar het DB van de MGR.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Voorstel
Advies
SLO Werk en Inkomen
Team Informatiemanagement
Team Financieel Beleid

Gemeente Wijchen

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen
t.a.v. Dagelijks Bestuur
Postbus 38165
6503 AD Nijmegen

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
Francine Thijssen
t +31642033634
ons kenmerk
Z/25/294038

datum 19 juni 2025
onderwerp Zienswijze Ontwerpjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 (en bijstelling 2025) MGR Rijk van Nijmegen
verzonden

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur,

Wij hebben uw brief van 4 april 2025 met betrekking tot de ontwerp jaarstukken 2024, de ontwerpbegroting 2026-2029 en de bijgestelde begroting 2025 ontvangen.
U vraagt ons om voor 15 juni 2025 een zienswijze aan u kenbaar te maken.

Wij hebben u – mede namens de andere gemeenten uit de regio Nijmegen - op 1 november 2024 een brief gestuurd. Hierin vroegen we u om, met het oog op het naderende 'ravijnjaar' (begrotingstekort door bezuinigingen van uit de rijksoverheid) bij de ontwerpbegroting scenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd. Wij willen u bedanken dat u hier serieus naar heeft gekeken. Een inhoudelijke reactie leest u in het vervolg van deze brief.

Daarbij willen we meegeven dat we inmiddels meer beeld krijgen van de impact van de Voorjaarsnota van het rijk op onze gemeentelijke begroting. We zien op de korte termijn een verlichting (2026-2027). Wel blijft het lange termijn perspectief slecht. Daarom bekijken wij aangeboden scenario's of nog aan te bieden scenario's ook in dat perspectief.

In onze vergadering van 19 juni 2025 hebben wij besloten het gestelde in de rapportage van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen in Nijmegen te volgen. Dat betekent dat wij instemmen met de ontwerpjaarrekening 2024.
Wij stemmen in met de resultaatsbestemming, inclusief de dotatie van ons aandeel aan de risicoreserve Werk.

Onze zienswijze op uw Kaderbrief

Wij zijn verheugd de door onze raad gegeven zienswijze op uw kaderbrief voor 2025 te herkennen in uw jaarstukken. Hierbij zijn wij blij dat u voorstelt het restant van het overgehevelde resultaat van 2023 aan de gemeenten terug te betalen maar ook dat u bestaande activiteiten gaat versterken. Wij zien uw voorstellen voor de besteding van de

impulsgelden voor o.a. mogelijk sociale ontwikkelbedrijven (“Spoor 3” in uw aanbiedingsbrief) met interesse tegemoet.
Wij hadden verwacht hier met deze begroting al een beeld bij te krijgen maar begrijpen ook dat de bezuinigingsopdracht voor gemeenschappelijke regelingen aandacht heeft gevraagd. Wij verwachten echter met de kaderbrief 2027-2030 wel heldere voorstellen voor de besteding van deze middelen.

Bezuinigingen

Wij stemmen in met de ontwerpbegroting 2026, ervan uitgaande dat de door u uit te werken scenario’s minimaal beantwoorden aan de doelstellingen geformuleerd in de begroting. Wij willen hierbij kenbaar maken dat wij op dit moment nog niet instemmen met de door u voorgestelde taakstellende bezuiniging van 3 procent op uw activiteiten in de module WerkBedrijf Rijk van Nijmegen.
Wij realiseren ons dat WerkBedrijf te maken heeft ingrijpende bezuinigingen, opgelegd door ons als regionale gemeenteraden (taakstellende bezuiniging bij het beleidsplan) en door de veranderende financiering van beschut werk door de Rijksoverheid. Daarnaast, door de keuze voor het Berenschotmodel beweegt uw budget mee met de daling van het gemeentefonds. Hierdoor draagt de financiering van uw activiteiten in WerkBedrijf reeds bij aan de opgelegde bezuinigingsopdracht en vervalt wat ons betreft de noodzaak om 3 procent extra te bezuinigingen.
Cruciaal is dat WerkBedrijf in staat is en blijft de bij hen belegde taken uit te voeren en resultaten te behalen vanuit een solide basis. Een extra taakstellende bezuiniging van 3 procent vinden wij, gezien deze samenloop met al geïnitieerde bezuinigingen, onverantwoord en contrair aan dat uitgangspunt.

Huidig beleidskader WerkBedrijf en te ontwikkelen scenario’s

Wel zien wij een spanning ontstaan in de uitvoerbaarheid van ons beleidskader “Klaar voor nieuwe kansen” uit 2024 voor uw module WerkBedrijf. De ambities geformuleerd in dit beleidskader komen begrijpelijk onder druk te staan onder de huidige financiële perspectieven. Dit vraagt om keuzes. Deze keuzes zijn nu niet verwerkt in uw ontwerpbegroting maar zullen volgen uit de uit te werken scenario’s.
Wij zijn van mening dat de scenario’s, en de afwegingen die daarmee samenhangen, aan ons als raden voorgelegd dienen te worden om daar onze zienswijze op te formuleren. U voert immers het beleidsplan uit namens de gemeenten. Om deze reden verzoeken wij u, met de kaderbrief 2027-2030 ons een geactualiseerde begroting voor te leggen op basis van de septembercirculaire 2025 en de uitwerking van scenario’s die hieruit volgen, opdat wij u hierop onze zienswijze mee kunnen geven ter overweging.
Ten behoeve van deze scenario’s geven wij als input mee dat wij van mening zijn dat het WerkBedrijf zich primair moet richten op;

a. het realiseren uitstroom uit de bijstand en het bevorderen van financiële onafhankelijkheid van onze inwoners, met bijzondere aandacht voor de toeleiding naar werk van (kansrijke) statushouders én (kwetsbare) jongeren met een nog lang en werkzaam leven voor zich,
b. de wettelijke taken volgend uit de Participatiewet met name het organiseren en faciliteren van beschut werk om kwetsbare inwoners via deze weg als werknemer deel te laten nemen aan de samenleving.

Bezuinigingen en te ontwikkelen scenario's IRvN

In uw ontwerpmeerjarenbegroting heeft u een taakstellende bezuiniging opgenomen van 3 procent op de module IRvN, zonder dat deze is uitgewerkt in concrete scenario's die inhoudelijk en financieel te vertalen zijn door de deelnemers; met deze taakstellende bezuiniging stemmen wij op dit moment nog niet in. Wél vragen wij u deze scenario's uit te werken en bij de kaderbrief 2027-2030 aan ons voor te leggen, zodat wij kunnen afwegen of bezuinigen verstandig en realistisch is.

In uw aanbiedingsbrief bij de ontwerpbegroting, worden vier onderwerpen aangedragen om op te bezuinigen. Bezuinigen op deze onderwerpen vinden wij zeer onverstandig en onverantwoord. Deze onderwerpen raken de kern en het bestaansrecht van IRvN en van onze regionale samenwerking t.a.v. IT-infrastructuur, organisatie en informatieveiligheid. Daarom wijzen wij het bezuinigingsvoorstel op de vier aangereikte onderwerpen af en vragen wij u bij het uitwerken van scenario's naar andere onderwerpen en te blijven kijken naar mogelijkheden om de bezuinigingen te realiseren. Wanneer u op bepaalde onderdelen geen mogelijkheden ziet om te bezuinigen dan horen wij graag welke onderdelen dit betreft en waarom u hier geen mogelijkheden ziet

Wij wensen u veel succes en wijsheid toe met de werkzaamheden rond het ontwikkelen van scenario's en zien uw reactie op onze zienswijze graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Wijchen

R. Helmer-Englebert
voorzitter

drs A.B. Berendsen
griffier

Aan de colleges en raden in de regio Rijk van Nijmegen

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

Datum
31 maart 2025

Contactpersoon
Ina Hol

Onderwerp
Ontwerpbegroting 2026 en ontwerpjaarrekening 2024

Direct telefoonnummer
06 5423 4003

Geachte leden van de colleges en raden,

Hierbij bieden wij u de ontwerpjaarrekening en -verslag 2024, –begroting 2026-2029 en bijstelling 2025 aan. Beide stukken hebben betrekking op de MGR en de modules iRvN en WerkBedrijf. In bijlage 1 kunt u verschillende financiële en inhoudelijke punten vinden die we naar aanleiding van de jaarrekening en begroting aan u meegeven.

Zienswijzen
De kaders voor de begroting 2026 hebben wij u eind vorig jaar gestuurd. U bent in de gelegenheid gesteld hierop een zienswijze in te dienen. Van deze mogelijkheid hebben alle gemeenten gebruik gemaakt, waarvoor onze dank. De ingediende zienswijzen hebben we waar mogelijk in de begroting verwerkt. In de bijlage 2 bij deze brief gaan wij in op deze zienswijzen.

Op de ontwerpjaarstukken kunt u een zienswijze aan ons meegeven. Deze kunt u vóór 15 juni 2025 indienen.

Controleverklaring 2024
Wij hebben een goedkeurende accountantsverklaring ontvangen, welke te vinden is in de ontwerpjaarrekening.

Verkennen mogelijkheden bezuinigingen
Gemeenten hebben vanaf 2026 te maken met een grote financiële opgave. De MGR heeft najaar 2024 van de portefeuillehouders financiën een oproep ontvangen om te onderzoeken of besparingen mogelijk zijn. Gemeenten hebben in hun zienswijzen op de kaderbrief MGR 2026 deze oproep herhaald. In deze brief gaan we hier verder op in.

Momenteel werkt het bestuur van de MGR scenario's uit waarlangs deze besparingen vorm zouden kunnen krijgen. Er is gekozen voor een zorgvuldig proces om deze scenario's uit te werken en af te stemmen, waarbij besluitvorming tweede helft juni is voorzien. Op die manier kunnen we de effecten van de meicirculaire 2025 goed betrekken in de besluitvorming. Daarnaast biedt het ruimte voor een

zorgvuldige uitwerking (en afstemming) van de scenario's. Dit is van belang omdat binnen de module WerkBedrijf al verschillende kortingen landen, die inherent zijn aan de financiële uitgangspunten.

Vooruitlopend op dit proces stelt het bestuur in de voorliggende ontwerpbegroting een taakstellende bezuiniging voor van 3% op de deelnemersbijdrage. Het gaat om het deel van de begroting dat door de deelnemende gemeenten wordt ingebracht, en bijvoorbeeld niet om de omzet die we genereren in de sociale werkvoorziening. We excluderen enkele specifieke budgetten. Later lichten we dit nader toe. Deze taakstelling is MGR-breed en moet inhoudelijk (en m.b.t. toedeling aan module) de komende maanden nog verder ingevuld worden. Het kan zijn dat bij de meicirculaire 2025 blijkt dat de financiële opgave maakt dat de 3% taakstelling niet realistisch is. Wij gaan dan met de deelnemende gemeenten in gesprek over alternatieve voorstellen.

3% taakstellende bezuiniging

Onderstaand geven we aan, per module, waarop we de taakstelling van toepassing laten zijn en welke budgetten we excluderen. Het is hierbij belangrijk op te merken dat de inhoudelijke invulling van de taakstelling en de toedeling naar module nog uitgewerkt moet worden. Verderop in deze brief werken we uit per module wat de specifieke risico's en kansen zijn van bezuinigingen.

Module bestuursondersteuning

Bestuursondersteuning is organisatorisch belegd in een aparte module. Op de deelnemersbijdrage, van circa 260.000 euro, aan deze module zetten we een taakstelling van 3%.

Module WerkBedrijf

Binnen de module WerkBedrijf worden alle activiteiten gericht op re-integratie en arbeidstoeleiding uitgevoerd. We passen de taakstelling van 3% toe op 26,3 miljoen euro van de deelnemersbijdrage. We excluderen een aantal elementen:

- *Omzet*. WerkBedrijf genereert met haar medewerkers (SW en cao Aan de slag) omzet, doordat zij aan de slag zijn bij inleners tegen een tarief. Met deze baten dekken we een deel van de kosten voor de uitvoering van de SW. Het zou niet zinnig zijn over dit deel van de begroting te bezuinigen.
- *Rijksbudgetten ten behoeve van uitvoering Wet sociale werkvoorziening*. Deze budgetten worden door het Rijk uitgekeerd aan gemeenten en zijn bedoeld voor de uitvoering van de sociale werkvoorziening. WerkBedrijf zet deze budgetten daartoe dan ook in. Het overgrote deel van deze kosten gaat naar de salarissen van de SW-medewerkers. Deze zijn gebonden aan cao-ontwikkeling. Vanwege dit salarisaspect en verder de specifieke aard van dit budget stellen we voor dit budget buiten de taakstelling te laten. Naast deze rijksbudgetten begroten we aanvullend nog een bijdrage van gemeenten voor de uitvoering van de SW. Voor 2026 is dit 1,8 miljoen euro. Hierop passen we wel de 3% taakstelling toe.
- *Begeleidingsbudgetten beschut werk*. We hebben de afspraak dat gemeenten deze budgetten één-op-één overdragen aan WerkBedrijf. Binnenkort zullen deze budgetten gekoppeld zijn aan het aantal beschutte werkplekken dat gerealiseerd is in een gemeente of regio. Het budget is dan in feite gekoppeld aan het aantal werkzame personen. Mensen met een indicatie beschut werk hebben recht op een beschutte werkplek. We zullen dus moeten leveren voor dit budget en hier zit geen keuzevrijheid. In die zin is het dan ook niet haalbaar om op dit budget te bezuinigen.
- *Loonkostensubsidie*. Gemeenten krijgen van het Rijk budget voor de uitkering van loonkostensubsidie, op basis van hun realisatie in het voorgaande jaar. Als de uitgaven op dit

vlak groeien, groeit het budget mee. Als de uitgaven afnemen, krimpt het budget. Het is in die zin niet zinnig op deze post te bezuinigen. Des temeer omdat door de inzet van loonkostensubsidies mensen (gedeeltelijk) uit de uitkering geraken.

Module iRvN

De budgetten van iRvN zijn op basis van deelnemersbijdrage, circa 18,4 miljoen euro voor 2026. We zien binnen de iRvN- begroting ook budgetten voor afspraken met specifieke deelnemers. Dit is additionele dienstverlening die per deelnemer is afgesproken en waarbij de kosten een-op-een worden doorbelast aan de betreffende deelnemer(s). Het gaat dan vooral om personele kosten. Het is aan de deelnemer om daarin wel of niet keuzen te maken. Hier staan activiteiten tegenover die bilateraal met deelnemende gemeenten zijn overeengekomen. We stellen daarom voor het budget voor plusproducten (w.o. het functioneel beheer dat iRvN voor Gemeente Nijmegen en andere deelnemers uitvoert) te excluderen van de taakstelling.

Onderstaande tabel geeft de (MGR-brede) impact van de taakstelling weer.

Begrotingsjaar	Totaal deelnemersbijdragen (minus specifieke budgetten en omzet)	Taakstellende korting van 3%
2026	44,9 miljoen euro	1,3 miljoen euro
2027	45,4 miljoen euro	1,4 miljoen euro
2028	45,9 miljoen euro	1,4 miljoen euro
2029	46,9 miljoen euro	1,4 miljoen euro

Risico's en mogelijkheden module WerkBedrijf

Binnen de module WerkBedrijf landen vanaf 2025 en 2026 al drie bezuinigingen, die inherent zijn aan de financiële uitgangspunten. Deze zijn onder andere vastgelegd in het beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie. We benoemen ze onderstaand:

- Een korting van 5% op het werkbudget, vastgezet op 1,2 miljoen euro. Deze is vastgelegd in het beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie. Deze is effectief vanaf 2025.
- Een korting van tenminste 1,8 miljoen euro op de budgetten beschut werk. Vanaf 2026 keert het Rijk, waarschijnlijk, deze budgetten uit op basis van realisatie en niet op basis van doelstelling.
- Door de koppeling van het werkbudget aan het gemeentefonds, werken kortingen op het gemeentefonds automatisch door in het werkbudget. Dit is met name relevant vanaf 2026.

We vangen deze bezuinigingen deels op door efficiëntie. Echter, vanaf 2026 zullen we door deze kortingen al keuzen moeten maken in de dienstverlening. Hierover zijn we de komende maanden in gesprek met de deelnemende gemeenten. We willen dit op een manier implementeren die de dienstverlening aan kwetsbare inwoners zo min mogelijk raakt.

In zijn algemeenheid kunnen we stellen dat bezuinigen de uitvoering van het actuele beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie onder druk zet. Verder bezuinigen heeft ons inziens de volgende risico's:

- Plaatsingen op betaald werk en uitstroom naar werk nemen af. Voor 2026 werken we met een plaatsingen doel van 1700 en een uitstroomdoel van 850. Deze doelen staan al onder druk door de bezuinigingen die we moeten inboeken. Aanvullend bezuinigen zet dit

verdergaand onder druk. We verwachten dan in 2026 1400 plaatsingen en een uitstroom naar werk van 700.

- We zien een maatschappelijk risico van minder plaatsingen op werk en minder uitstroom uit de uitkering. Onderzoeken laten zien dat mensen die zelf hun inkomen verdienen ook op andere gebieden zelfredzamer en veerkrachtiger zijn. Zij maken minder gebruik van sociale dienstverlening en dragen meer bij aan leefbare buurten en wijken. Dit heeft impact op individuen, gezinnen en ook de samenleving. Door bezuinigingen op WerkBedrijf voorzien wij meer sociale problematiek in wijken en buurten.
- We zien een financieel risico van minder plaatsingen op werk en minder uitstroom naar werk. Dit zal leiden tot hogere aantallen bijstandsgerechtigden en dus hogere uitkeringslasten. Gemeenten zullen tekorten krijgen op het BUIG-budget en dit zal drukken op de generieke gemeentebegroting. In feite wordt de capaciteit voor schadelastbeperking verminderd.
- We hebben momenteel te maken met een krappe arbeidsmarkt, waarin al het arbeidspotentieel nodig is. Een deel van dit arbeidspotentieel zit in de bijstand. WerkBedrijf plaatst kandidaten onder andere in de zorg, in de techniek en in de ICT. In die zin dragen we bij aan een vitale arbeidsmarkt en aan het draaiend houden van de samenleving. Het vermogen dit te doen wordt aangetast door verdere bezuinigingen.

We zien de volgende mogelijkheden voor het opvangen van de bezuinigingen:

- Omdat we al bezuinigingen op moeten vangen hebben we de afgelopen tijd kritisch naar onze organisatie en werkprocessen gekeken. We hebben op verschillende aspecten zaken effectiever en efficiënter georganiseerd. In die zin is onze organisatie nu nog slagvaardiger om de voorliggende opgaven op te pakken.
- Richting 2026 kunnen we de reeds effectieve bezuinigingen verder opvangen door in overleg met de deelnemende gemeenten keuzen te maken in de dienstverlening.
- Het Rijk heeft extra middelen aangekondigd voor de versterking van de infrastructuur van werkontwikkelbedrijven. Later in deze brief gaan wij hier dieper op in. We ontwikkelen samen met de gemeenten een plan voor de langjarige inzet van deze middelen. Dit is een kans om, in tijden van bezuinigingen, toch de infrastructuur voor kwetsbare werkzoekenden te versterken.
- Het opvangen van aanvullende bezuinigingen zal altijd leiden tot verdere keuzen in de dienstverlening en dus het minder bedienen van de doelgroepen.

Risico's en mogelijkheden module iRvN

Bezuinigingen op ICT binnen gemeenten kunnen op het eerste gezicht leiden tot kostenverlaging, maar brengen vaak aanzienlijke risico's met zich mee die het totale kostenaspect negatief beïnvloeden. Door te besparen op bijvoorbeeld systeemonderhoud, beveiliging of digitale infrastructuur, ontstaan er grotere kwetsbaarheden voor storingen, inefficiëntie en cyberaanvallen.

Daarnaast leiden verouderde systemen tot een lagere productiviteit, langere verwerkingstijden en een grotere afhankelijkheid van handmatig werk. Dit resulteert uiteindelijk in hogere operationele kosten, meer herstelkosten bij incidenten en mogelijk zelfs boetes bij het niet-naleven van wet- en regelgeving. De huidige ICT-ontwikkelingen, versterkt door geopolitieke ontwikkelingen, maken de kosten voor ICT erg onvoorspelbaar en in toenemende mate is de deelnemersbijdrage al niet toereikend, laat staan dat er ruimte is om bezuinigen.

We stellen dat een beetje op alles bezuinigen volgens een kaasschaafmethode een tegengesteld effect zal hebben. De enige mogelijkheid die dan overblijft zijn ontwikkelingen vertragen of bevriezen. Er zal een bestuurlijk afweging moeten worden gemaakt of bezuinigingen zwaarder wegen dan bovenstaande overwegingen op deze onderwerpen.

Daarbij kan gedacht worden aan de volgende onderwerpen:

- Afschalen van het Programma Beveiliging.

Wij voeren dat programma nu uit op basis van een scenario tussen 'optimaal' en 'minimaal', Afschalen betekent het accepteren van een grotere kwetsbaarheid en een grotere kans op cyber-incidenten binnen de infrastructuur en informatie.

- Bevriezen van het Programma MS365

We werken regiobreed aan de implementatie van Microsoft365. Voor iRvN zijn dat technische en functionele werkzaamheden, voor de deelnemers zijn het inrichtings-, proces- en gebruikerszaken. Bevriezen betekent dat MS365 niet verder wordt uitgerold of ontwikkeld, dat deelnemers niet of minder ondersteund worden en dat we de licentiekosten terugbrengen naar het strikt noodzakelijke. Daarnaast kan het niet-doorontwikkelen van MS365 betekenen dat de Citrix-omgeving langer in stand gehouden moet worden, hetgeen een steeds kostbaardere aangelegenheid wordt vanwege kostenstijgingen.

- Geen doorontwikkeling op volwassenheidniveau

We werken aan een volwassenheidsniveau 3 in 2026. Stoppen of temporiseren betekent dat we dat niveau later behalen en daardoor niet voldoen aan onze eigen ambities en aan de vereisten van wet- en regelgeving op privacy (AVG) en informatieveiligheid (BIO2).

- Afschalen van Dienstverlening op locatie

Iedere deelnemer heeft een medewerker op locatie, specifiek voor het ondersteunen van gebruikers bij ICT-middelen (zoals het uitgeven en installeren van laptops, mobiele telefoons, accounts) en het oplossen van acute verstoringen die de dienstverlening raken op locatie zoals balieproblemen. Schrappen van deze dienstverlening betekent dat gebruikers niet meer op locatie worden ondersteund en zelf verantwoordelijk zijn in gebruik nemen van spullenboel. Ondersteuning bij storingen op locatie zal als extra werk opgepakt worden door medewerkers die niet op locatie werkzaam zijn met langere doorlooptijd, ook voor andere incidenten, tot gevolg.

De actuele geopolitieke situatie, met toenemende spanningen en een sterk groeiende dreiging van cyberaanvallen door statelijke actoren en georganiseerde cybercriminelen, en ook met het gebruik van AI daarbij, maakt het belang van een robuuste digitale infrastructuur en informatiebeveiliging duidelijk. De regionale trajecten (cloudstrategie, Mobile Device- en Applicatie-Management, Datagericht werken en MS365) hebben in zich dat samenwerken leidt tot efficiëntie en kostenmatiging: niet bezuinigen op maar met ICT. Efficiëntie bereiken we ook met het gezamenlijk invullen van moeilijk vervulbare functies.
We verkennen of we de investeringen in de regionale trajecten en in iRvN kunnen dekken met incidentele baten die iRvN dit jaar voorziet. We kijken of we een taakstelling eventueel met een opbouw kunnen implementeren.

Wij nodigen u uit in uw zienswijze aan te geven hoe u aan kijkt tegen deze voorgestelde taakstelling en de effecten op de dienstverlening.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien uw zienswijze tegemoet.

Hoogachtend,

Dagelijks Bestuur modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen,

De Voorzitter,

Drs. H.M.F. Bruls

De Secretaris,

J. Hol

Bijlagen:

1. Highlights jaarrekening en begroting (direct achter deze brief);
2. Bespreking zienswijzen kaderbrief MGR 2026 (direct achter deze brief);
3. Ontwerpjaarrekening 2024;
4. Ontwerpbegroting 2026-2029 en bijstelling 2025.

Bijlage 1: highlights jaarrekening 2024 en begroting 2026

In deze bijlage gaan we in op de highlights van de jaarrekening en begroting voor beide modules.

1. Module WerkBedrijf

Jaarrekening

Voorzichtige groei

We zien dat onze resultaten in 2024 een verbetering laten zien ten opzichte van 2023. In 2023 hadden we qua uitstroom naar werk en plaatsingen op werk tegenvallende resultaten. In 2024 zien we hier een verbetering. In de regio stijgt het aantal mensen dat bijstand ontvangt in 2024. Ook bij WerkBedrijf zien we dat het aantal kandidaten in dienstverlening toeneemt. Van de kandidaten in dienstverlening groeit het aandeel dat in de fase bemiddeling zit. Op basis hiervan verwachten we de groei in resultaten die we vanaf 2024 hebben ingezet in 2025 door te kunnen zetten. We plaatsen wel een winstwaarschuwing. De kandidaten die bij WerkBedrijf instromen hebben over het algemeen een grote ondersteuningsbehoefte. Zij zijn niet snel of gemakkelijk bemiddelbaar naar werk.

Een groeiende groep van ons kandidatenbestand heeft een arbeidsbeperking. Dat hangt samen met het sluiten van de Wet sociale werkvoorziening en de Wajong, in 2015. Kandidaten die voorheen van die voorzieningen gebruikt maakten vallen nu onder de Participatiewet valt. Als we deze groep plaatsen op werk, zetten we vaak een loonkostensubsidie en jobcoaching in. Deze kandidaten blijven bij WerkBedrijf in dienstverlening. We zetten ons in om de plaatsing op werk zo duurzaam mogelijk te laten zijn. Waar mogelijk kijken we met de kandidaat of we de loonwaarde kunnen ontwikkelen.

Beschut werk is een specifieke voorziening voor mensen die vanwege een arbeidsbeperking een aangepaste werkplek en extra begeleiding nodig hebben. Dit kan als zij de indicatie beschut werk hebben. Er zijn dan extra subsidies beschikbaar. Beschut werk is blijvend een prioritair thema binnen onze dienstverlening. We zetten ons in om het aantal beschutte werkplekken te laten stijgen. Eind 2024 hadden we in onze regio 65 beschutte werkplekken. Eind 2023 waren dit er nog 43. We hebben in 2024 stevig geïnvesteerd in de dienstverlening beschut werk. Onze capaciteit op deze dienstverlening is uitgebreid. We zetten in op een toename van de instroom in de indicatie, bijvoorbeeld in samenwerking met PRO/VSO scholen en het UWV. Met werkgevers in de regio organiseren we dat er voldoende beschutte werkplekken zijn.

Financieel

Door verschillende factoren hebben we dit jaar aan de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (SW) 1,4 miljoen euro minder besteed dan begroot. Dit betekent dat een gemeentelijke bijdrage van 37,1 miljoen euro voldoende bleek. We hebben de SW voor de tweede maal binnen de door het Rijk beschikbare gestelde budgetten (37,5 miljoen) uit kunnen voeren. Door efficiënt en effectief te werken zijn we toegegroeid naar uitvoering binnen de beschikbare Rijksbudgetten. Daarnaast zagen we dat er meer SW-medewerkers uitstroomden dan verwacht. Ook zagen we dat een door ons begrote verhoging van het minimumloon niet doorging.

Binnen het werkbudget hebben we incidenteel minder uitgegeven dan begroot. We stellen naar aanleiding daarvan voor 242.000 te doteren aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget. We zetten steeds in op een strakke begroting, waarbij we realistisch en scherp begroten wat we voor de bij ons belegde taken nodig hebben. Op de arbeidsmatige dagbesteding hebben we 380.000 euro minder uitgegeven dan verwacht. Voor volgend jaar verwachten we hier conform budget uit te

komen. Dit komt door het wegvallen van een deel a-structurele middelen en een tariefverhoging. Als laatste hebben we op het onderdeel loonkostensubsidie 530.000 euro minder uitgegeven dan verwacht. Voor dit onderdeel ontvangen gemeenten budgetten op basis van realisatie in het voorafgaande jaar.

Begroting

Financiële en beleidsmatige ontwikkelingen

Leidend voor de voorliggende ontwerpbegroting is het nieuwe beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie 'Klaar voor nieuwe kansen!'. Dit is in januari en februari 2024 vastgesteld door de gemeenteraden van de zeven deelnemende gemeenten. Het beleidskader spreekt verschillende ambities uit aan welke WerkBedrijf de komende jaren een bijdrage levert. We zetten ons in voor intensieve begeleiding van kandidaten met een grote ondersteuningsbehoefte. Om hen te helpen stappen naar werk te zetten. Ook zetten we ons in als strategische speler in de arbeidsmarktregio om de samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheid te versterken.

Vanaf 2025: het Werkbudget

Binnen onderdeel *Werk* wordt o.a. het werkdeel van de Participatiewet uitgevoerd. Een belangrijk budget binnen dit onderdeel is het *werkbudget*. Dit budget wordt herleid uit het Gemeentefonds met de objectieve rekentool van Berenschot. Het *werkbudget* volgt het *participatiebudget* op, welke niet meer herleidbaar is in de nieuwe systematiek van het gemeentefonds. Het *werkbudget* kent meer volatiliteit dan het oude *participatiebudget*. Om dat op te vangen heeft het algemeen bestuur in oktober 2024 een risicoreserve Werk ingesteld.

Doelstellingen

Ieder jaar stellen we in de begroting de doelstellingen vast. Voor het jaar 2025 hebben we kritisch naar onze doelstellingen gekeken. Op basis van onze realisatie de afgelopen jaren stellen we de volgende ambities voor:

	Doelstelling 2025	**Doelstelling 2026**
Uitstroom naar werk	825	850
Duurzaamheid uitstroom naar werk	Nog in ontwikkeling	Nog in ontwikkeling
Plaatsingen op werk	1650	1700
• Van bijstandsgerechtigden	1450	1500
• Fulltime	750	775
• Parttime	900	925
• Jongeren	450	500
• Statushouders	120	150
• 55+	120	150
Mensen met arbeidsbeperking aan het werk (geweest)	1.000 (einde 2025)	1.100 (einde 2026)
Aantal beschutte werkplekken	100 (einde 2025)	150 (einde 2026)
Mensen actief (geweest) in Op weg naar werk	425	425
Toegevoegde waarde (SW)	7,9 miljoen omzet	7,6 miljoen omzet

Deze doelstellingen zijn zowel realistisch als ambitieus, en dragen op die manier optimaal bij aan de beleidsdoelstellingen uit het beleidskader. We baseren de doelstellingen op onze monitoring van het kandidatenbestand en de fase waarin kandidaten zich bevinden. Binnen de financiële opgave waar we de komende jaren mee te maken hebben, zien we dit als het maximaal haalbare.

Toekomstbestendigheid werkontwikkelbedrijven
Door het (grotendeels) sluiten van de instroom in de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening in 2015 verandert de doelgroep van de Participatiewet. Hierdoor vallen meer mensen met een arbeidsbeperking onder de Participatiewet. Het ministerie van SZW stelt financiële middelen ter beschikking om de ondersteuningsinfrastructuur van werkontwikkelbedrijven toekomstbestendig te maken. Die infrastructuur moet voor mensen een opstap bieden naar regulier werk, een vangnet bieden voor wanneer regulier werk (tijdelijk) niet lukt en beschutte werkplekken bieden als dat nodig is. De komende maanden werken we met de deelnemende gemeenten een plan uit dat dient als onderlegger van de meerjarige inzet van deze middelen.

De financiële middelen bestaan uit de volgende rijksbudgetten:

- Een eenmalig impulsbudget, uitgekeerd aan de gemeenten met de meicirculaire van 2024. Deze is toegevoegd aan de integratie uitkering SW en verstrekt voor een specifiek doel. In onze regio gaat het om € 1,2 miljoen;
- Een jaarlijks (a-structureel) budget voor 10 jaar;
- Een structureel budget sociale infrastructuur vanaf 2025. In de meicirculaire 2025 wordt dit gepubliceerd.
- Een budget voor een landelijk ondersteuningsprogramma dat uitgevoerd wordt door VNG, Cedris en Divosa.

In onze brief over de beleidsmatige en financiële kaders voor de meerjarenbegroting 2026-2029 is aangekondigd dat we vier ontwikkelsporen zien om in regio Rijk van Nijmegen onze ondersteuningsinfrastructuur te verstevigen.

Samen met de deelnemende gemeenten werken we het plan verder uit. Dit doen we in relatie tot de bezuinigingsopgave voor de MGR en in het bijzonder die van WerkBedrijf. De keuze voor een scenario en de omvang van de te realiseren bezuinigingen zijn bepalend voor de definitieve versterkingen. Deze moeten namelijk in lijn zijn met waar ons bestuur WerkBedrijf op wil inzetten. We verwachten dat ons bestuur in juni een besluit neemt over de uitwerking van de bezuinigingsopdracht en daarmee ook de versterking in de ondersteuningsinfrastructuur. We hopen u dan verder te kunnen informeren hierover.

De ontwikkelsporen zijn gericht op het uitbreiden van beschutte werkplekken voor werkzoekenden die hiervoor in aanmerking komen, het verbeteren van ondersteuning aan kandidaten die het niet volhouden bij reguliere ondernemers, het inzetten op werkbehoud en het verder versterken van ondersteuning om kwetsbare kandidaten te ontwikkelen zodat zij de (volgende stap) richting werk kunnen zetten. Afgelopen periode hebben we een concretere invulling hiervan verkend. Vanuit deze verkenning denken we onder andere aan de volgende versterkingen:

1. Het stimuleren en faciliteren van werkgevers om werkomstandigheden te bieden die aansluiten bij onze kandidaten.
   Ons doel is om kandidaten zo regulier mogelijk te laten werken. Om te gaan werken (als kandidaat) én om werknemers aan te nemen (als werkgever) is zekerheid over wat je (financieel) kan verwachten cruciaal. Werkgevers ervaren drempels zoals verzuimrisico's of de haalbaarheid van een rendabele businesscase. Dit weerhoudt hen om kandidaten een kans te geven. Dit geldt vooral in de sectoren met kleine marges en bij de werkgevers die met meerdere (kwetsbare) kandidaten werken. Dit zijn bijvoorbeeld de werkgevers die de productiewerkzaamheden van ons hebben overgenomen en daarmee ook het ondernemersrisico. We hebben deze werkgevers nodig, zij bieden plekken waar een deel van onze kandidaten op aangewezen is. Als we werkgevers ondersteunen door risico's te beperken kunnen we kansen creëren voor onze kandidaten. En werken we aan behoud van werkzaamheden die essentieel zijn voor een deel van onze kandidaten. Het uitbreiden van de mogelijkheid om kandidaten te detacheren (als eerste opstap naar werk) is een richting die we hiervoor verder verkennen.

2. Kwetsbare kandidaten ondersteunen op leefgebieden waar zij problemen ervaren zodat zij stappen kunnen in hun traject richting werk, werk vinden en werk kunnen behouden
   Veel kandidaten hebben problemen op meerdere vlakken, bijvoorbeeld een instabiele thuissituatie, mentale en/of fysieke gezondheidsproblemen en financiële problemen. Deze problemen staan niet op zichzelf en zijn met elkaar verweven. Ondersteuning op meerdere leefgebieden is belangrijk om vooruitgang te boeken in de begeleiding naar werk toe, het vinden van een passende werkplek én om werk te behouden. We realiseren ons dat ondersteuning op andere leefgebieden om expertise vraagt. We verkennen daarom in hoeverre een versterking van netwerksamenwerking, expertise en integrale benadering van de kandidaat kan bijdragen om kandidaten beter te begeleiden naar duurzaam werk. Een bijkomend effect is dat we in deze samenwerking ook een deel van onze doelgroep bereiken die nog niet in onze dienstverlening zit, maar daar wel baat bij heeft.

3. Ontwikkeling en activering van kandidaten in een praktijksetting
   We zien dat 'werkend ontwikkelen en ontdekken' goed aansluit bij de kandidaten die we nu en in de toekomst begeleiden. Door kandidaten in een praktijksetting aan de slag te laten gaan ontwikkelen zij niet alleen (werknemers)vaardigheden, maar ervaren zij ook andere voordelen én persoonlijke uitdagingen die (weer) gaan werken met zich meebrengen. Tegelijkertijd krijgen zowel de kandidaat als wij een duidelijk beeld van de arbeidsmarktmogelijkheden en de best passende vervolgstap. Vanuit een werkende situatie is het bovendien makkelijker om een volgende stap te zetten richting duurzaam werk. We verkennen daarom hoe we ons netwerk aan (sociaal) ondernemers kunnen inzetten om dit te bereiken waarbij het rendabel blijft voor de ondernemers, maar ook aansluit bij het doel van de kandidaat en WerkBedrijf.

4. Meer beschutte werkplekken realiseren voor kandidaten die hierop aangewezen zijn
   Beschut werk is een prioritair thema binnen de dienstverlening. We investeren hier stevig op, en zetten goede stappen. Verdere versnelling is nog nodig, en daartoe kunnen de betreffende rijksbudgetten deels ingezet worden. We breiden onze uitvoeringscapaciteit uit om de instroom in de voorziening beschut werk te doen toenemen. Hiervoor werken we nauw samen met onderwijsinstellingen en het UWV. Daarnaast zijn we continu actief in ons netwerk van werkgevers om voldoende beschutte werkplekken te borgen. Indien mogelijk creëren we een

beschutte werkplek direct bij een reguliere werkgever. In dat geval ligt het werkgeversrisico bij de ondernemer.

Inmiddels zetten we ook de detacheringsbaan in om beschutte werkplekken te realiseren. In deze constructie zijn kandidaten (tijdelijk) in dienst bij de MGR en worden ze bij inleners aan het werk gezet. In dit geval ligt het werkgeversrisico bij de MGR. Voor de doelgroep beschut werk is het lastig voldoende tarieven uit de markt te halen om de kosten volledig te dekken. Voor de komende periode hebben we op dit risico begroot. Om dit risico meer structureel af te dekken, kunnen we een deel van de betreffende budgetten inzetten.

Momenteel voeren we een project uit ter ondersteuning van het collectief van sociaal ondernemers in onze regio. Voor ieder van bovenstaande sporen bekijken we hoe we dit collectief optimaal in kunnen zetten voor het realiseren van de doelen.

2. Module iRvN

Op beide onderdelen (Automatisering en Applicatiebeheer) is minder uitgegeven dan begroot, respectievelijk € 71.000 en € 104.000, met name ontstaan door een eenmalig voordeel op de overhead vanwege lagere kosten gastheer of doorbelasting van PIOFAH-taken. In 2024 heeft iRvN haar inzet mogen leveren aan het beheren van een veilige infrastructuur, het uitgeven en onderhouden aan alle medewerkers van hardware en applicaties, het afhandelen van incidenten en informatieveiligheidsincidenten, beoordelen en implementeren van wijzigingsvoorstellen en ondersteuning van medewerkers via telefoon, e-mail of op locatie. Naast al deze werkzaamheden is, onder andere, inzet geleverd voor het Programa Beveiliging, Tenantscheidingen, managed maken van alle devices en niet in de laatste plaats het vormgeven van het Programma MS365.

Wij kijken terug op 2024 als een zeer intensief en soms spannend jaar. Een jaar met mooie resultaten, een aantal duidelijke stappen in iRvNs ontwikkeling naar een professionele ICT-dienstverlener en leerpunten voor 2025.

In de begroting zijn specifiek met deelnemers overeengekomen aanvullende diensten opgenomen. Voor de begroting doen deze afspraken 'niets', de voor deze dienstverlening gemaakte kosten worden een-op-een doorbelast aan de deelnemer waaraan de dienstverlening wordt geleverd. Voor de deelnemer zelf zijn deze plusproducten uiteraard wél kosten.

De komende jaren brengen aanzienlijke uitdagingen met zich mee, vooral door geopolitieke ontwikkelingen die onze infrastructuur en informatieveiligheid onder druk zetten. De beveiliging van ICT-hardware, laptops, smartphones en softwareleveranciers zoals Microsoft en Citrix staan daarbij centraal. Tegen 2026 streven we naar volwassenheidsniveau 3 en voldoen we aan de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO2), wat verdere investeringen in de iRvN-organisatie vereist.

De belangrijkste kostenstijgingen en risico's voor de begroting zijn de stijgende licentiekosten bij Microsoft en Citrix, het regionale MDM-beleid: met verhoogde kosten voor beheer van mobiele devices, beveiliging en nieuwe cyberrisico-tooling en de arbeidsmarktkrapte, vooral in veiligheid en cyberbeveiliging. Deze onzekerheden zullen naar verwachting in de loop van 2025 duidelijker worden. We bezien deze onzekerheden ook nadrukkelijk in het kader van onze opdracht bezuinigingsopdracht.

Bijlage 2: Bespreking zienswijzen kaderbrief MGR 2026

Opmerkingen ten aanzien van WerkBedrijf

Gemeente geeft aan het plan voor de besteding van de impulsmiddelen ten behoeve van de toekomstbestendigheid infrastructuur werkontwikkelbedrijven kritisch te zullen beoordelen. Enerzijds vanwege de uitdagende financiële situatie van gemeenten. Anderzijds vanwege de (vermeende) overlap met het project ter ondersteuning van sociaal ondernemers. Gemeente wil graag inzicht in de verschillende financiële stromen (Berg en Dal, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen).

Eerder in deze brief (en in bijlage 2))gaan we al op een aantal van deze zaken in. Er zijn verschillende financiële stromen:

- Een eenmalig impulsbudget, uitgekeerd aan de gemeenten met de meicirculaire van 2024. Deze is toegevoegd aan de integratie uitkering SW en verstrekt voor een specifiek doel. In onze regio gaat het om € 1,2 miljoen;
- Een jaarlijks (a-structureel) budget voor 10 jaar;
- Een structureel budget sociale infrastructuur vanaf 2025. In de meicirculaire 2025 wordt dit gepubliceerd.
- Een budget voor een landelijk ondersteuningsprogramma dat uitgevoerd wordt door VNG, Cedris en Divosa.

Wij juichen een kritische blik bij de planvorming toe, op die manier kunnen we, gezamenlijk, tot het beste plan komen. Wat betreft de financiële situatie bij gemeenten; we benoemen graag dat een gerichte versterking van de infrastructuur voor kwetsbare werkzoekenden ook tot kostenbesparingen leidt. Dit geldt vooral in het BUIG-budget, maar ook via een afname van de vraag naar allerlei sociale dienstverlening. Inwoners die zelf (deels) in hun inkomen kunnen voorzien zijn tenslotte zelfredzamer. Samen met de gemeenten kijken we hoe we deze planvorming integraal op kunnen pakken met het project ter ondersteuning van sociaal ondernemers.

Gemeente geeft aan dat in het plan voor de besteding van de impulsmiddelen van het Rijk vooral ingezet moet worden op het versterken van al bestaande initiatieven en vormen van dienstverlening (Druten, Wijchen).

Dit is een denkrichting die wij van harte ondersteunen. Samen met de deelnemende gemeenten concretiseren we dit graag verder in de planvorming. We koersen erop om voor de zomer gezamenlijk het plan vast te stellen. Het plan moet de basis vormen voor het meerjarig programmeren van de rijksmiddelen in de MGR begroting.

Gemeenten vragen WerkBedrijf te onderzoeken welke aanvullende besparingen er vanaf 2025 of 2026 mogelijk zijn (Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen). En hieromtrent een helder proces te schetsen (Beuningen).

We nemen deze zienswijze ter harte en zijn momenteel bezig met het opstellen van verschillende scenario's omtrent bezuinigingen en besparingen, waarbij we MGR breed uitgaan van een taakstellende bezuiniging van 3% op de deelnemersbijdrage. In de aanloop naar besluitvorming door ons bestuur zal ambtelijk en bestuurlijk afgestemd worden met de deelnemende gemeenten.

Gemeente geeft aan dat de resultaten wat betreft uitstroom naar werk nog beter moeten. Zij vraagt hoe WerkBedrijf dit op zal pakken (Beuningen).

De realiteit is dat gegeven de huidige arbeidsmarkt en het huidige kandidatenbestand het uitstroompotentieel lager ligt dan een jaar of vier geleden. Echter, wij zien ruimte voor groei en

zetten daar momenteel vol op in. Dit doen we vooral door optimaal aan te sluiten bij de kansen en mogelijkheden van kandidaten. In de arbeidsmarkt zoeken we steeds die ondernemers die kansen kunnen bieden aan onze kandidaten. Waar mogelijk zetten we in op het opleiden en ontwikkelen van kandidaten. Dit kan gaan om basale werknemersvaardigheden, maar ook om specifieke beroepsvaardigheden. Door steeds te werken aan de kwaliteit van onze dienstverlening en onze consulenten verwachten wij de stijgende lijn die in 2024 ingezet is uit te kunnen bouwen.

Gemeente geeft aan kritisch te zijn over een (herhaalde) overheveling van 750k van het positief resultaat van 2023 (Beuningen). Gemeente stelt voor het restant van dit budget terug te laten vloeien naar de gemeenten (Druten, Wijchen).

Deze overheveling was ten behoeve van een project ter ondersteuning van sociaal ondernemers in de regio. Wij nemen deze zienswijze ter harte en stellen voor het restant van deze middelen terug te laten vloeien naar de deelnemende gemeenten. Dit betreft 723.000 euro, welke we naar rato terugstorten aan de deelnemende gemeenten. Voor de voortzetting van het project bezien we, in overleg met de deelnemende gemeenten, hoe we dit kunnen integreren in de planvorming toekomstbestendigheid werkontwikkelbedrijven.

Gemeente geeft aan te verwachten dat de gemeenteraad betrokken wordt bij eventuele dotaties danwel onttrekking aan de risicoreserve Werk (Druten, Wijchen).

In de voorliggende ontwerpjaarrekening stellen we voor een dotatie te doen in de risicoreserve. Dit zal onderdeel van de besluitvorming zijn in het algemeen bestuur van 3 juli 2025. Gemeenteraden zijn in de gelegenheid op dit voorstel een zienswijze in te dienen.

Gemeente onderstreept het belang van geïntensiveerde dienstverlening aan kwetsbare werkzoekenden, om zo bij te dragen aan een inclusieve arbeidsmarkt (Nijmegen).

De afgelopen jaren is onze dienstverlening reeds toegegroeid naar intensieve dienstverlening. Wij baseren onze dienstverlening altijd op maatwerk, op hetgeen de betreffende kandidaat nodig heeft. In het huidige kandidatenbestand hebben veel van de kandidaten intensieve ontwikkeling en begeleiding nodig. We zetten in op ontwikkeling van zowel (basale) werknemersvaardigheden als specifieke beroepsvaardigheden. Waar mogelijk bemiddelen we kandidaten richting kansrijke sectoren. Daar zijn de mogelijkheden voor duurzame plaatsingen het grootst. Een punt waar we de komende jaren op door willen ontwikkelen is het integraal, met andere dienstverleningsdisciplines, vormgeven van de dienstverlening. We hebben het dan over vormen van dienstverlening die vaak bij gemeenten belegd zijn.

Opmerkingen ten aanzien van iRvN

Gemeente vraagt iRvN om aandacht te houden voor de organisatieontwikkeling van iRvN. Er is een verschuiving naar SaaS-oplossingen. De nadruk komt meer op regievoering te liggen. Gemeente wil graag weten hoe iRvN kijkt naar die veranderingen in relatie tot haar taken en werkzaamheden (Berg en Dal).

Binnen iRvN herkennen we duidelijk de geschetste ontwikkelingen. De beweging naar SaaS-oplossingen zorgt ervoor dat in onze rol een verschuiving gaande is van uitsluitend uitvoerend beheer naar meer regievoering, steeds minder de technische uitvoering zelf verzorgen en in plaats daarvan sterker inzetten op het bewaken van kwaliteit, beveiliging, compliance en contractmanagement.

Dit is niet een verschuiving die komt maar die gaande is. We investeren daarom actief in de organisatieontwikkeling van iRvN. Dit houdt concreet in dat contractmanagement en leveranciersmanagement extra aandacht krijgt zodat de medewerkers kunnen sturen op leverancierspresta ties en op kwaliteit. Het aanpassen van interne processen en samenwerking binnen de organisatie is nodig om deze nieuwe regietaken zo goed mogelijk in te vullen.

Wij merken op dat de verSaaSing met name betrekking op de transitie binnen het gemeentelijk applicatielandschap. Applicatiebeheer is, behalve bij Gemeente Nijmegen, een verantwoordelijkheid van de gemeenten zelf. In het regionaal strategisch traject 'CLoudstrategie is het tempo van de regionale versasing aan de orde.

Gemeente ziet graag een nadere uitwerking van de wijze waarop iRvN aankijkt tegen het pay-per-use principe in relatie tot het huidige bekostigingsmodel (Berg en Dal). Gemeente gaat in 2025 graag in gesprek over de wijze van doorbelasting van werkplekkosten en licenties, mede op basis van opschoning en rapportages, om geen overbodige producten in te zetten (Heumen).
Zoals aangegeven zal iRvN in 2025 in samenspraak met het RSiO verder spreken over de financiële doorbelastingen. De kantoorautomatiserings-werkplek en licenties lijken zich te lenen voor een pay-per-use-doorbelasting. In dat voorstel zullen wij ook meenemen in hoeverre de inzet van licenties kan worden geoptimaliseerd

Gemeente vraagt iRvN rekening te houden in hun planning met nieuwe onderwerpen die volgen uit nieuwe wetgeving rond informatiebeveiliging. In het kader van de NIS2/CER dienen zich (nieuwe) onderwerpen aan als Operationele Techniek (OT) en Bedrijfscontinuïteit (BCM). Gemeente is benieuwd welke rol iRvN voor zichzelf ziet ten aanzien van deze thema's (Berg en Dal).
De NIS2-richtlijn is een Europese wetgeving die verder gaat dan alleen het overheidsdomein en BIO2. Het heeft betrekking op de cyberbeveiliging van netwerken en informatiesystemen binnen kritieke sectoren zoals waterzuiveringssystemen of verkeersmanagementsystemen. Gemeenten hebben doorgaans contracten met leveranciers die verantwoordelijk zijn voor deze kritieke systemen en in dat leverancierscontact kan en wil iRvN een actieve adviesrol spelen over de beveiliging van deze systemen en de eventuele consequenties voor het takenpakket van iRvN.

Wat betreft Bedrijfscontinuïteit (BCM) is het voor gemeenten en iRvN uiteraard van belang om de eigen bedrijfscontinuïteit zo goed als mogelijk te waarborgen. Voor gemeenten geldt dat o.a. door continuïteitsplannen per vakgebied te ontwikkelen. In de basis zijn al onze systemen 'kritisch' en de huidige ontwikkelingen maken dat wij ons nog meer in moeten zetten voor het realiseren van de juiste beveiligingsmaatregelen, zowel binnen onze eigen organisatie (o.a. door risicomanagement en risicobeoordeling) als in onze rol naar de gemeenten toe.

Gemeenten verzoeken iRvN te onderzoeken welke besparingen vanaf 2026 mogelijk zijn en hiervoor in de ontwerpbegroting van 2026 scenario's voor te leggen (Berg en Dal, Beuningen). Gemeente vraagt daarbij aandacht voor continuïteit van dienstverlening, doorontwikkeling processen, efficiëntie en innovatie (Heumen).
MGR heeft de vraag ontvangen om te onderzoeken welke besparingen mogelijk zijn. Eerder in deze brief schrijven we dat we de komende maanden een 3% taakstelling op de deelnemersbijdrage verder uitwerken. iRvN onderzoekt nu haar mogelijkheden en ervaart daarbij grote spanning bij, onder andere, de noodzaak voor Programma Beveiliging, projectuitvoering en -participatie bij gemeentelijke projecten, het regulier beheer en de eigen update- en upgrade-projecten,

incidentafhandeling, realiseren van wijzigingen, security-monitoring en -response en organisatie-doorontwikkeling in het kader van de groei naar Volwassenheidsniveau 3.

Gemeenten vragen bij de uitwerking van bezuinigingsscenario's rekening te houden met het feit dat nieuwe vormen van dienstverlening soms bestaande dienstverlening vervangen en daarmee leiden tot kostenbesparing of efficiëntie (Druten, Wijchen).
Wij houden daar zeker rekening mee. iRvN stelt zich op het standpunt dat we niet moeten kiezen voor het simpelweg afzwakken van bestaande processen (beetje minder dit of dat) maar dat we gezamenlijk moeten bepalen welke zaken we eventueel niet meer doen of op een andere, efficiëntere manier kunnen uitvoeren. De suggestie van gemeenten ligt in die lijn.

Gemeenten zijn benieuwd naar de visie op de impact van de bezuinigingsopdracht op de reguliere ICT dienstverlening van IRvN, en de 5 projecten van de strategische i-agenda. Gemeenten vragen in de uitwerking van bezuinigingsscenario's onderscheid te maken tussen beheer en ontwikkeling (Druten, Wijchen).
Zie iRvNs reactie op de voorgaande zienswijze(n) als het gaat om de impact van de bezuinigingsopdracht op de reguliere ICT dienstverlening van IRvN. De vijf projecten op de strategische i-agenda vragen, naast de inzet van iRvN, ook en met name i-inzet van de gemeenten. Binnen het RSiO is dat vraagstuk aan de orde en de regio bepaalt de wijze waarop daarmee omgegaan moet worden.

Gemeente vindt het een goede ontwikkeling om hardware zoveel mogelijk (deels) te hergebruiken of te recyclen. Dit omvat het herstellen en hergebruiken van apparaten en onderdelen (Heumen).
Binnen het Duurzaamheidsprogramma van MGR (iRvN en WBRN) onderzoeken wij hoe wij onze ambitie realiseren om in 2045 een inclusieve, CO2-neutrale en circulaire MGR kunnen zijn. Minder vervangen, meer inzetten van gebruikte hardware en meer (kleine) reparaties zelf uitvoeren helpen daarbij.

Gemeente benadrukt het belang van goede samenwerking in de regio, op basis van heldere afspraken, o.a. over governance. Uniformiteit en standaardisatie kunnen helpen bij kostenbesparing. Binden, boeien en door laten ontwikkelen van personeel is kansrijker in regionaal verband (Heumen).
iRvN ziet ook dat belang. Op het gebied van functioneel beheer ziet iRvN kansen die toenemen wanneer gemeenten meer kiezen voor een gelijk(er) applicatielandschap. Ook het samen invullen van 'moeilijke' vacatures en het delen van formatie (zoals we dat nu al doen voor CISO en Informatiemanagement) biedt kansen.

Gemeente constateert ontwikkelingen aangaande organisatorische transformatie, o.a. vanwege vereisten inzake informatieveiligheid. Gemeente verzoekt om een transitieplan met ijkmomenten voor sturing (bestuurlijk en bedrijfsmatig), hierin meenemend effecten op begroting vanwege personeelslasten (werving, behoud, frictie) en materiële lasten (groei Nijmegen) en impact volwassenheidsniveau i-veiligheid (Nijmegen).
De noodzakelijke organisatorische transformatie is het gevolg van enerzijds de ontwikkelingen waar wij allen mee te maken hebben en anderzijds met de ontwikkeling van iRvN (evenals de gemeenten) naar volwassenheidsniveau 3. Dit vraagt keuzen van gemeenten op de opdracht aan iRvN. Het vastleggen in transitieplannen met daarin de consequenties zoals genoemd is een goede vorm.

Gemeente verzoekt de governance bij iRvN aan te passen. De huidige werkwijze dwingt bestuurlijke én bedrijfsmatige opmerkingen in deze zienswijze onder te brengen. Gemeente verzoekt iRvN in 2025 te komen met een voorstel (Nijmegen).
Wij nemen dat mee.

Gemeente maakt zich zorgen om de regionale i-ambities versus de geconstateerde beperkte realisatiekracht van de regiogemeenten. Deze is nodig om de voorziene kaderstelling op gebied van Cloudstrategie en Managed-Device beleid (veiligheid) in 2025 gerealiseerd te krijgen. We gaan via het Portefeuillehoudersoverleg Digitalisering in gesprek over hoe we dit spanningsveld kunnen bijsturen (Nijmegen).
Wij delen de zorgen over de regionale i-ambities en de beperkte realisatiekracht van de regiogemeenten en zien ook bij iRvN capaciteitsvraagstukken. Wij ondersteunen, samen met de MGR-deelnemers in het RSiO, de gesprekken via het PFO Digitalisering en, Kring van Gemeentesecretarissen.

Begroting 2026 - 2029 en bijstelling 2025

MGR Regio Rijk van Nijmegen, 31 maart 2025

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

Inhoud

Voorwoord 3
Samenvatting 4
Inleiding 8

Deel 1 Wat willen we bereiken? 9

1 MGR 10
2 WerkBedrijf 11
2.1 Onderdeel Werk 11
2.2 Onderdeel SW 21

3 ICT Rijk van Nijmegen 23

Deel 2 Wat gaat het kosten? 31

4 Baten en lasten MGR 32
4.1 MGR totaal 32
4.2 Bestuursondersteuning 34
5 Baten en lasten WerkBedrijf 35
5.1 Totalen 35
5.2 Onderdeel Werk 37
5.3 Onderdeel SW 53
5.4 Onderdeel Vastgoed 58
6 Baten en Lasten ICT Rijk van Nijmegen 59
6.1 Onderdeel Automatisering 62
6.2 Onderdeel Applicatiebeheer 65

Deel 3 Paragrafen 68

7 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 69
8 Financiering 73
9 Bedrijfsvoering 75
10 Onderhoud kapitaalgoederen 78
11 Verbonden partijen 79
12 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo) 80
13 Duurzaamheid 81
14 Besluit algemeen bestuur 84
Besluit: 84

Bijlagen 85

Bijlage 1 Uitgangspunten begroting 86
Bijlage 2 Bijdrage per gemeente 2024-2029 87
Bijlage 3 Bijdrage per gemeente details 89
Bijlage 4 Bijdrage per gemeente details (ICT Rijk van Nijmegen) 94
Bijlage 5 Bekostigingssystematiek SW 99
Bijlage 6 Staat van personele lasten 100
Bijlage 7 Staat van voorzieningen 103
Bijlage 8 Overheadnorm 104
Bijlage 9 Staat van investeringen 105
Bijlage 10 Consolidatieoverzicht MGR 106
Bijlage 11 Risico per gemeente 110
Bijlage 12 Geprognotiseerde Balans 2024-2029 111
Bijlage 13 Incidentele baten en lasten 113

Voorwoord

Voor u ligt de begroting van de Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen (MGR). Binnen de MGR krijgt regionale samenwerking vorm en inhoud. Er wordt gewerkt aan meer kwaliteit, met minder kwetsbaarheid en minder kosten. Dit gebeurt binnen de twee uitvoeringsmodules: ICT Rijk van Nijmegen en WerkBedrijf Rijk van Nijmegen. Waar mogelijk worden de schaalvoordelen van het regionale benut, waar nodig wordt de dienstverlening lokaal verankerd vormgegeven. We werken aan regionale oplossingen voor lokale opgaven.

We realiseren ons dat gemeenten vanaf 2026 met een forse financiële opgave te maken hebben, het zogenoemde 'ravijnjaar'. Het bestuur van de MGR verkent momenteel of binnen de begroting extra besparingen mogelijk zijn, dit gebeurt aan de hand van scenario's. Op die manier leveren we een bijdrage aan de genoemde opgave. We stellen in deze ontwerpbegroting een taakstellende bezuiniging voor van 3%. De komende maanden werken we de inhoudelijke invulling daarvan verder uit.

Binnen de module WerkBedrijf staat de inclusieve arbeidsmarkt centraal. Er wordt gewerkt aan het ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden van kandidaten met een ondersteuningsbehoefte. Samen met de deelnemende gemeenten wordt steeds bezien hoe de infrastructuur voor kwetsbare werkzoekenden zo effectief mogelijk ingericht kan worden. Door de inzet van WerkBedrijf helpen we kandidaten in hun zelfredzaamheid en dragen we bij aan het beheersen van de budgetten voor de bijstand. Binnen de module iRvN staat dienstverlening op het gebied van de ICT-infrastructuur centraal. Een belangrijk thema hierbij is de informatiebeveiliging. In een instabiele wereld behoeft dit blijvend onze aandacht, om de continuïteit van onze dienstverlening te kunnen garanderen. iRvN is faciliterend aan de deelnemende gemeenten in hún dienstverlening aan inwoners en bedrijven in de regio.

In voorliggende begroting gaan wij dieper in op beide uitvoeringsmodules. Ik wens u veel wijsheid bij het lezen.

Hubert Bruls
Voorzitter bestuur Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen

Samenvatting

3% taakstellende bezuiniging

Om bij te dragen aan de financiële opgave waar gemeenten vanaf 2026 voor staan, stellen we in deze ontwerpbegroting een 3% taakstellende bezuiniging voor. We werken deze de komende maanden verder uit. We kijken op welke manier we deze laten landen in de dienstverlening. De taakstelling is daarom nog niet verwerkt in alle tabellen in deze begroting.

WerkBedrijf

Wat willen we bereiken?

WerkBedrijf voert voor de deelnemende gemeenten het werkdeel van de Participatiewet, de Wet sociale werkvoorziening, arbeidsmatige dagbesteding (WMO) en de Module arbeidsmarkt en re-integratie (inburgering) uit. In zijn algemeenheid zet WerkBedrijf zich in om zoveel mogelijk kwetsbare werkzoekende te activeren, liefst naar betaald werk. Dit doen we door kandidaten (zo noemen we onze werkzoekende) te ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden. Ontwikkelen door te kijken wat kandidaten nog nodig hebben om een stap naar werk te zetten. Dit kan bijvoorbeeld gaan om een opleiding, een interventie van een arbeidspsycholoog of een leerwerkplek. Na de ontwikkelfase start de bemiddelfase. In die fase zet WerkBedrijf zich in om kandidaten (liefst fulltime) naar betaald werk te bemiddelen. Hiervoor maken we gebruik van ons uitgebreide netwerk van werkgevers. Soms hebben kandidaten na plaatsing op werk nog begeleiding nodig. Dit bieden wij aan, bijvoorbeeld in de vorm van jobcoaching. Ook organiseren we het (administratieve) proces samenhangend met verstrekking loonkostensubsidies.

Op hoofdlijnen draagt de dienstverlening van WerkBedrijf bij aan de volgende taakgebieden:

1. voorkomen van instroom in de uitkering;
2. beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering;
3. minimaliseren van publieke afhankelijkheid.

Voorkomen van instroom in de uitkering
realiseren we vooral door onze inzet voor jongeren in de zoekperiode (zij hebben dan nog geen uitkering) en niet-uitkeringsgerechtigden. We helpen mensen (die onder de doelgroep Participatiewet vallen) aan werk, voordat zij beroep moeten doen op een bijstandsuitkering. Ook zetten we ons op allerlei vlakken in als strategisch speler in de regionale arbeidsmarkt, om deze zo goed mogelijk te laten functioneren. Dit doen we bijvoorbeeld in de regionale tafel arbeidsmarkt en in onze samenwerking met het UWV. In een goed functionerende arbeidsmarkt hoeven zo min mogelijk mensen een beroep te doen op een bijstandsuitkering.

Beëindigen van afhankelijkheid van de uitkering
realiseren we door mensen naar fulltime werk te bemiddelen. Wanneer mensen meer dan 28 uur per week werken, verdien zij voldoende geld om in hun eigen bestaan te kunnen voorzien. Zij hoeven dan geen beroep meer te doen op een bijstandsuitkering.

We minimaliseren publieke afhankelijkheid
door het begeleiden van kandidaten met een arbeidsbeperking. Doordat zij duurzaam aan het werk zijn verdienen zij een deel van hun inkomsten door arbeid. Dit wordt aangevuld door een loonkostensubsidie en afhankelijk van het aantal uren dat zij werken een bijstandsuitkering. In onze begeleiding zetten we in op ontwikkeling van loonwaarde. Hierdoor neemt het deel loonkostensubsidie waar zij afhankelijk van zijn af.

In zijn algemeenheid zet WerkBedrijf zich in om kandidaten te activeren en te ontwikkelen, liefst richting betaalde arbeid. Voor een deel van de kandidaten is betaalde arbeid (tijdelijk) niet mogelijk. In die gevallen zetten we in op

bijvoorbeeld arbeidsmatige dagbesteding. Ook werken we inmiddels met participatiecoaches. Gemeenten kunnen inzet van participatiecoaches van WerkBedrijf organiseren via de lokale keuzekaart van de dienstverleningsovereenkomst. Participatiecoaches helpen kandidaten bij stappen in activering die niet loonvormende zijn, gedacht kan worden aan sport, opleiding of vrijwilligerswerk.

Wat gaan we doen?

Sociale werkvoorziening

Om uitvoer te geven aan de bij ons belegde taken richten we ons op wat mensen kunnen, willen en wat hun talenten zijn. Dit doen we bijvoorbeeld voor de 1.051 SW-medewerker die bij WerkBedrijf in dienst zijn. We organiseren voor hen werkplekken bij inleners. We richten ons hierbij op zinvolle werkplekken waar talenten van mensen tot hun recht komen. Een ander belangrijk punt is dat we ons inzetten om onze SW-medewerkers tegen een juist tarief aan het werk te hebben. Het is belangrijk dat de bijdrage van onze mensen adequaat gewaardeerd wordt. Daarbij zorgt de tariefstelling ervoor dat we in 2023 en 2024 de SW binnen de daarvoor beschikbare budgetten hebben kunnen uitvoeren.

Beschut werk

Een prioritair thema in 2025 en 2026 is beschut werk. Beschut werk is een indicatie voor mensen met een arbeidsbeperking die werkplekaanpassing en extra begeleiding nodig hebben. Hiervoor zijn (na indicatiestelling) subsidies beschikbaar. Bij het ontstaan van WerkBedrijf is in eerste instantie gekozen om terughoudend om te gaan met beschut werk. Vaak werd arbeidsmatige dagbesteding ingezet voor de betreffende doelgroep. Vanaf medio 2023 hebben we wat betreft beschut werk een koerswijziging ingezet. Het bleek namelijk dat zowel vanuit het perspectief van kandidaten als het perspectief van werkgevers er veel behoefte is aan beschut werk. Daarnaast gaat het Rijk de budgetten beschut werk verstrekken op basis van realisatie (en niet meer op basis van doelstelling). Dit biedt een financiële prikkel om het aantal beschutte werkplekken te doen toenemen.

Door de jarenlange terughoudendheid zagen we dat de weg naar de indicatie beschut werk niet gemakkelijk meer werd gevonden door kandidaten. We zetten momenteel stevig in om dit bij te draaien. Dit doen we vooral samen met praktijk en speciaal onderwijs. Leerlingen vanuit die onderwijsvormen hebben specifiek baat bij een indicatie beschut werk. Daarnaast werken we met partners als het UWW aan mogelijkheden om het aantal indicaties beschut werk te doen toenemen. Voorlopig hebben we in de markt voldoende werkplekken voor het aantal kandidaten. De focus ligt nu op het verhogen van de instroom in de indicatie.

Prioritaire doelgroepen

In de basis ontwikkelt, bemiddelt en begeleidt WerkBedrijf iedere kandidaat die gemeenten bij WerkBedrijf aanmelden. Echter, met de gemeenten hebben we een aantal prioritaire doelgroepen afgesproken:

- Jongeren
- Statushouders
- 55+ kandidaten
- Mensen met arbeidsbeperking

In de dienstverlening aan deze doelgroepen hebben we extra expertise en uitvoeringskracht georganiseerd. Dit is belegd bij vakgroepen waarin verschillende disciplines rondom een doelgroep zijn georganiseerd. In de vakgroep is onder andere geborgd dat we in de relevante netwerken aanwezig zijn. Voor de jongeren dienstverlening is het bijvoorbeeld van groot belang dat we voldoende samenwerken met onderwijsinstellingen.

Wat gaat het kosten?
Binnen onderdeel werk begroten we in 2026 39,2 miljoen euro uit te geven. Van dit bedrag ramen we 8,7 miljoen euro aan loonkostensubsidies. Ook valt hieronder 3,3 miljoen euro voor arbeidsmatige dagbesteding. Verder vallen hieronder de kosten die we hebben voor de inzet van de instrumenten op basis van de re-integratieverordening. We benoemen dat een groot deel van de bestedingen in dit onderdeel gekoppeld zijn aan personele lasten. Onze mensen zijn ons grootste kapitaal om impact mee te maken voor kwetsbare werkzoekenden. Het zijn van consulent in de publieke arbeidsbemiddeling is echt een ambacht. Een laatste grote post in dit onderdeel betreft overhead.

Binnen het onderdeel sociale werkvoorziening begroten we in 2026 44,1 miljoen euro uit te geven. Het overgrote deel van die kosten betreft de salariskosten voor de SW-medewerkers in dienst bij de MGR. Verder betreft het overheadkosten en kosten voor de begeleiding van onze SW-medewerkers. De belangrijkste baten binnen dit onderdeel zijn de bijdragen van gemeenten. Gemeenten ontvangen hiervoor budget van het Rijk. Daarnaast is een belangrijke post aan de batenkant de omzet die we met onze mensen genereren in de markt. Hierom is het erg belangrijk dat onze mensen tegen een juist tarief aan het werk hebben.

Meer gedetailleerde informatie over de kosten en de baten binnen de onderdelen Werk en SW kan gevonden worden in hoofdstuk 5.

iRvN

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur (inclusief telefonie) voor de MGR-deelnemers in de regio Rijk van Nijmegen. Primair gaat het daarbij om het waarborgen van de bedrijfscontinuïteit en de beschikbaarheid van de gehele regionale ICT-infrastructuur voor de deelnemers.

Wat willen we bereiken?
Onze missie voorziet in het mogelijk maken van de digitale dienstverlening aan inwoners en ondernemers in de regiogemeenten en bij de twee samenwerkingsorganisaties Werkbedrijf en Omgevingsdienst. Wij zorgen voor een stabiele en dienstverlenende organisatie die de infrastructuur kan beheren en ook zorgt voor een digitale werkomgeving waar goed mee is samen te werken binnen en tussen organisaties (telefonie, werkplekken, digitale samenwerk-middelen).

Het accent voor deze ontwerpbegroting ligt op continuïteit, veiligheid, bruikbaarheid en wendbaarheid.

Wat gaan we doen?
Wij bouwen verder aan een moderne en veilige infrastructuur met voor iedere organisatie een eigen tenant/omgeving en een optimale inzet van onze resources. We zorgen voor een organisatie op volwassenheidniveau 3 die snel kan inspelen op veranderende wensen van de deelnemers en op eisen in de wereld buiten onze regio.
Voor de deelnemers zijn wij hun verlengstuk op het gebied van informatisering en automatisering. Naast het beheren en onderhouden van de technische en functionele infrastructuur en het ondersteunen van alle medewerkers in de regio bij het gebruik van hun devices en software continueren wij het beveiligingsproject, vernieuwen wij onze netwerkcomponenten, investeren wij met de deelnemers in de verdere uitrol en inrichting van MS365 en werken wij aan de verdere professionalisering van iRvN. Wij ondersteunen de deelnemers bij hun strategische trajecten op het gebied van, onder andere, mobile device management en cloudstrategie met inzet en betrokkenheid bij projecten en met advisering. Er wordt daarbij strategisch en tactisch overlegd met de deelnemers over de inrichting van ons

product voor hun dienstverlening. Dit gebeurt volgens de kernwaarden van betrokkenheid, betrouwbaarheid, professionaliteit en oplossingsgerichtheid

Wat gaat het kosten?
We begroten in 2025 in totaal € 24,8 miljoen te besteden. € 19,9 miljoen voor het onderdeel Automatisering en € 4,9 miljoen voor het onderdeel Applicatiebeheer. De volgende onderwerpen zullen naar verwachting financiële druk op de begroting van iRvN leggen:

- Cloudcomputing en hybride werken (aanschaf laptops & mobiele telefoons);
- Software as a service;
- Beveiliging;
- Personeel, het werven en behouden;
- Stijgende prijzen van ICT-voorzieningen.

In deel 2 "Wat gaat het kosten?" wordt de financiële begroting van iRvN gedetailleerd toegelicht.

Inleiding

In de begroting informeren wij u over de inhoudelijke en financiële ambities en ontwikkelingen van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (hierna: MGR) in 2026 tot en met 2029. Deze begroting bevat tevens een bijstelling van de begroting 2025.

De MGR kent twee uitvoeringsmodules: WerkBedrijf en ICT Rijk van Nijmegen (hierna: iRvN). De MGR is daarnaast een platform voor samenwerking en afstemming tussen gemeenten in de regio. De volgende gemeenten nemen deel aan de MGR: Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar[1], Nijmegen en Wijchen.

Eind 2024 heeft het bestuur van de MGR een kaderbrief verstuurd aan de deelnemende gemeenten. Hierin hebben we de financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor deze begroting beschreven. Gemeenten konden hierop een zienswijze indienen. De kaderbrief en ingediende zienswijzen vormen de basis voor deze begroting.

1 De gemeente Mook en Middelaar neemt niet deel aan het onderdeel SW. De gemeente West Maas en Waal is geen deelnemer aan de MGR, maar neemt wel de dienstverlening af op het gebied van de SW.

Leeswijzer

In de begroting gaan we in op de MGR algemeen en de platformfunctie. Daarnaast gaan we dieper in op de twee inhoudelijke modules van de MGR: WerkBedrijf en iRvN. We beantwoorden de volgende vragen:

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?
Deze vraag beantwoorden we in deel 1 van de begroting. Het deel bestaat uit hoofdstukken 1, 2 en 3.

Wat gaat het kosten?
Deze vraag beantwoorden we in deel 2. We kijken eerst naar de MGR in totaliteit, in hoofdstuk 4. Vervolgens kijken we in hoofdstuk 5 en 6 naar de twee inhoudelijke modules.

In deel 3 volgen de (verplichte) paragrafen van de begroting. Het gaat hier onder andere om het weerstandsvermogen en risicobeheersing, de financiering en bedrijfsvoering. Dit deel besluiten we met het (voorgenomen) besluit van ons algemeen bestuur. Hiermee stelt het algemeen bestuur de begroting vast. De planning is dat het bestuur dit in de vergadering van 3 juli 2025 doet. Deel 3 bestaat uit de hoofdstukken 7 tot en met

In de bijlagen 1 tot en met 12 treft u onder andere de uitgangspunten bij de begroting aan, de bijdragen die we vragen aan uw gemeenten, het consolidatieoverzicht van de MGR en de staat van voorzieningen en investeringen.

Deel 1 Wat willen we bereiken?

In hoofdstuk 1 gaan we in op ontwikkelingen en ambities voor de MGR in z'n geheel. Hoofdstuk 2 gaat in op ontwikkelingen en ambities voor de module WerkBedrijf. In hoofdstuk 3 doen we hetzelfde, maar dan voor de module iRvN.

1 MGR

Naast de twee inhoudelijke modules heeft de MGR een regionale platformfunctie voor (bestuurlijke) samenwerking en afstemming. De deelnemende gemeenten kunnen dit platform gebruiken om af te stemmen over regionale opgaven. We zien een aantal relevante ontwikkelingen op dit vlak.

Platformfunctie

Binnen de MGR zijn twee inhoudelijke modules georganiseerd: ICT Rijk van Nijmegen en WerkBedrijf. Daarnaast kan de MGR dienen als een platform voor regionale samenwerking en afstemming. Als de regionale opgaven daarom vragen en gemeenten dit wensen, kunnen er modules toegevoegd worden aan de MGR. Hierbij is het uitgangspunt dat regionale oplossingen moeten bijdragen aan lokale opgaven.

De afgelopen jaren hebben er verschillende ontmoetingen plaatsgevonden met de colleges uit Rijk van Nijmegen. Momenteel wordt er gewerkt aan een strategische regionale samenwerkingsagenda. De MGR volgt dit proces met interesse en treedt waar gewenst en van meerwaarde graag faciliterend op.

Nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen

Per 1 juli is de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen van kracht. Per 1 juli 2024 is de implementatie hiervan afgerond. Dit heeft onder andere geleid tot vaststelling van een aangepaste gemeenschappelijke regeling voor de MGR. De wijzigingen waren vooral technisch van aard, en bedoeld om te voldoen aan de nieuwe wet. In dit proces is de wens van de zeven gemeenteraden naar voren gekomen om te gaan werken met een regionale raadsadviescommissie MGR. Deze adviescommissie moet de huidige agendacommissie gaan vervangen. We verwachten dat ons algemeen bestuur in juli 2025 de nieuwe raadsadviescommissie in zal stellen. Voorafgaand daaraan zullen de gemeenteraden gevraagd worden om een zienswijze te geven op het voorgenomen besluit en het ontwerp reglement van orde.

Implementatie nieuw informatieprotocol

Eind 2024 heeft het algemeen bestuur het nieuwe informatieprotocol vastgesteld, gelezen hebbende de zienswijze van de gemeenten hierop. In dit protocol is vastgelegd op welke moment en op welke wijze de MGR de deelnemende gemeenten informeert over de inhoudelijke en financiële voortgang. In het protocol staan indicatoren opgenomen voor de modules WerkBedrijf en iRvN. Het uitgangspunt is dat we zo snel mogelijk gaan rapporteren conform het nieuwe informatieprotocol. Voor enkele van de indicatoren hebben we wat meer tijd nodig, dit in verband met benodigde implementatietijd. Het gaat dan bijvoorbeeld om het inzicht dat we willen ontwikkelen in de kandidaatontwikkeling binnen de module WerkBedrijf. Tevens willen we voor de module WerkBedrijf gaan rapporteren over de duurzaamheid van de uitstroom. Deze indicator wordt momenteel ontwikkeld.

2 WerkBedrijf

Binnen WerkBedrijf kennen we twee onderdelen: onderdeel Werk en onderdeel SW. Binnen onderdeel Werk voeren we het werkdeel van de Participatiewet, de arbeidsmatige dagbesteding (WMO) en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (inburgering) uit. Binnen onderdeel SW voeren we de Wet sociale werkvoorziening uit. Einde 2024 hadden we 1.051 SW-medewerkers in dienst. We organiseren dat zij (met begeleiding) aan het werk zijn bij inleners. Dit gebeurt via een aantal detacheringsvormen.

2.1 Mensen duurzaam aan het werk - onderdeel Werk

In onderdeel Werk voeren we het werkdeel van de Participatiewet, de arbeidsmatige dagbesteding (WMO) en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (Wet inburgering) uit.

Het realiseren van maatschappelijke meerwaarde staat centraal in alles wat we doen. Samenwerking vinden we hierbij vanzelfsprekend. Vanuit een samenwerkingsgerichte houding zoeken we gemeenten op. Dit doen we vanzelfsprekend op het vlak van werk en inkomen. Daarnaast zoeken we gemeenten ook op het gebied van zorg, schulden, economie en andere relevante beleids- en uitvoeringsterreinen op. We zetten ons de komende jaren in om deze samenwerking verder te optimaliseren.

2.1.1 Welke ontwikkelingen zien we?

De context waarin we werken

De arbeidsmarkt blijft krap, al is het minder dan voorgaande jaren. Voor werkzoekenden zijn er volop kansen in verschillende sectoren. De werkzoekenden die door gemeenten bij WerkBedrijf worden aangemeld hebben vaak te maken met een ondersteuningsbehoefte. Zonder ondersteuning ondervinden zij moeilijkheden bij het vinden en behouden van werk. Werkgevers hebben door de krappe personeelsbezetting vaak weinig ruimte voor het inwerken en begeleiden van kandidaten van WerkBedrijf. Door de aanhoudende krapte in de arbeidsmarkt tonen werkgevers wel blijvend een bereidheid om onze doelgroep een werkplek te bieden. WerkBedrijf zet in op het optimaal ondersteunen en faciliteren van werkgevers bij het aan het werk helpen van onze doelgroep.

Over 2024 is het aantal bijstandsontvangers bij gemeenten in onze regio licht gestegen. We zien ook het aantal kandidaten bij WerkBedrijf in dienstverlening toenemen. Dit is een duidelijke trendbreuk met de jaren 2022 en 2023. Van de kandidaten die bij WerkBedrijf in dienstverlening zijn is, verhoudingsgewijs, in 2024 een groter deel in de *bemiddelfase* dan in 2023. Het gaat om een kleine stijging. Dat betekent dat we met deze kandidaten een resultaat kunnen behalen op het gebied van plaatsing op werk en mogelijk ook uitstroom uit de uitkering naar werk. Het aandeel kandidaten dat in de ontwikkelfase is, is in 2024 ongeveer gelijk aan 2023. Het, verhoudingsgewijze, aandeel kandidaten in de begeleidingsfase is wat gedaald. In absolute zin is het aantal kandidaten in begeleiding niet gedaald (zelfs gestegen), maar doordat het kandidatenbestand wat is toegenomen zien we deze verhoudingsgewijze verschuivingen.

Dienstverlening	Jan 2021	Dec 2023	Dec 2024
Ontwikkelen	30%	38%	39%
Bemiddelen	49%	28%	32%
Begeleiden	21%	34%	29%

In 2024 zijn de resultaten die we hebben geboekt met onze kandidaten op het gebied van plaatsingen op werk en uitstroom naar werk verbeterd. We zetten in 2025 en verder vol in op het doorzetten en uitbouwen van die lijn. We zagen dat in 2023 veel nieuwe consulenten instroomden. Inmiddels zijn deze consulenten

vakvolwassen, door training, opleiding en inwerken. Dit is een belangrijke factor in de verbeterde resultaten. De verbetering in resultaten hangt ook samen met de toename van het aantal kandidaten in de *bemiddelingsfase*.

Nieuwe manier van budgetbepaling

Vanaf 2025 werken we bij het onderdeel Werk niet meer met het participatiebudget. Dit budget is namelijk niet meer te herleiden uit het Gemeentefonds. Conform de financiële paragraaf van het beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie bepalen we het werkbudget inmiddels met de objectieve tool van Berenschot. Deze tool herleid cluster participatie uit de uitkering van het Gemeentefonds. Vervolgens volgt uit de tool een suggestie over de toedeling van dit cluster aan de taakgebieden: 1. Re-integratie 2. Uitkeringsverstrekking en 3. Minimabeleid. Het werkbudget maakt het grootste deel uit van de middelen die binnen onderdeel werk worden ingezet. Daarnaast werken we voor de onderdelen loonkostensubsidie, arbeidsmatige dagbesteding en begeleidingsbudgetten beschut werk volgens de bekende uitgangspunten.

In het beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie afgesproken om te werken met een korting van 1,2 miljoen op het werkbudget.

Bestemmingsreserve risicoreserve participatie

We bepalen op basis van de septembercirculaire van het betreffende begrotingsjaar wat het beschikbare budget was voor de afrekening. Bijvoorbeeld: voor het jaar 2025 hanteren we de septembercirculaire van 2023 voor het opstellen van de primaire begroting. We gebruiken de septembercirculaire van het jaar 2024 voor het opstellen van de bijstelling van de begroting. Voor het opstellen van de jaarrekening gebruiken we de septembercirculaire van 2025. We weten dus pas lopende het jaar welke budget er precies beschikbaar is. Om deze volatiliteit op te vangen heeft het algemeen bestuur in het najaar van 2024 ingestemd met een bestemmingsreserve werk. Eventuele positieve resultaten binnen onderdeel werk kunnen in deze reserve gestort worden. Mochten er tekorten optreden, kunnen die opgevangen worden door een onttrekking uit de reserve.

Verkennen mogelijkheden tot besparingen

Vanaf 2026 krijgen gemeenten te maken met een korting op het gemeentefonds. Gemeenten hebben de MGR in hun zienswijzen op de kaderbrief 2026 opgeroepen om mogelijkheden tot besparingen te verkennen. Op die manier kan de MGR een bijdrage leveren aan de financiële opgave die voorligt bij de gemeenten. In de eerste

Samen staan we sterker

De jongeren die door WerkBedrijf worden begeleid, ervaren vaak uitdagingen op meerdere leefgebieden. Daarom is samenwerking met scholen, maatschappelijke organisaties, (zorg)instanties, gemeenten en ondernemers essentieel. Liesbeth Bouwman, onafhankelijk cliëntondersteuner bij MEE Gelderse Poort, werkt nauw samen met WerkBedrijf. Liesbeth: "Mijn werkgebied omvat 24 gemeenten. In het Rijk van Nijmegen is het prettig dat er uniforme regels gelden voor de zeven gemeenten en dat ik met dezelfde contactpersonen kan schakelen."

"Als cliëntondersteuner help ik bij het regelen van zorg en ondersteuning. Samen met de cliënt breng ik in kaart welke problemen er spelen en wat er nodig is om deze op te lossen. Ongeveer de helft van mijn cliënten zijn jongeren, waarvan sommigen al bekend zijn bij WerkBedrijf en anderen (nog) niet. Ik denk mee over passende dagbesteding of welke indicatie iemand verder kan helpen. Een goede samenwerking met WerkBedrijf is hierbij belangrijk. De lijnen zijn kort, we schakelen snel en denken buiten de gebaande paden als de situatie daarom vraagt."

"In onze regio hebben we een scholenoverleg waarin VSO-scholen (voortgezet speciaal onderwijs), WerkBedrijf en andere betrokken instanties samenkomen om de vervolgmogelijkheden van leerlingen te bespreken."

Hier kun je meer lezen.

twee kwartalen van 2025 verkent de MGR, in afstemming met de deelnemende gemeenten, welke besparingen mogelijk zijn, wat hiervan de consequenties zijn en wat uiteindelijk wenselijk is. Vooruitlopend daarop stellen we in deze ontwerpbegroting een taakstellende bezuiniging voor van 3%. We werken de invulling samen met u verder uit.

Hierbij vinden we het belangrijk te benoemen dat binnen de module WerkBedrijf de komende jaren reeds drie kortingen opgevangen moeten worden:

- De korting van 1,2 miljoen euro op het werkbudget
  Deze korting beschreven we bovenstaand.
- Een korting op het werkbudget door de koppeling die bestaat met het Gemeentefonds. Het werkbudget herleid het cluster participatie uit het gemeentefonds. Dit gebeurt op basis van de maatstaven die de Rijksoverheid ook gebruikt. Als er generiek op het gemeentefonds gekort wordt, werkt dit door in het werkbudget.
- Een korting op de begeleidingsbudgetten beschut werk. Vanaf 2026 gaat de Rijksoverheid de budgetten beschut werk, waarschijnlijk, toekennen op basis van het aantal gerealiseerd werkplekken. Momenteel worden de budgetten toegekend op basis van een doelstelling. Omdat de realisatie in onze regio achter ligt op de doelstelling, verwachten we hierdoor 1,8 miljoen minder budget.

Extra middelen toekomstbestendigheid werkontwikkelbedrijven

De Rijksoverheid wil een impuls geven aan de infrastructuur van werkontwikkelbedrijven. Het doel is om een toekomstbestendige infrastructuur te creëren voor kwetsbare werkenden en werkzoekenden, met de volgende doelen:

- Een opstap zijn naar regulier werk;
- Een vangnet zijn voor als regulier tijdelijk niet lukt;
- Het aanbieden van beschutte werkplekken.

Hiervoor heeft het Rijk verschillende budgetten beschikbaar gesteld. Het gaat om de volgende drie stromen:

- Een eenmalig impulsbudget, deze is toegevoegd aan de integratie uitkering SW en verstrekt voor een specifiek doel, uitgekeerd aan de gemeenten met de meicirculaire van 2024, à 1,2 miljoen euro voor onze regio;
- Een a-structureel Rijksbudget voor 10 jaar, waarschijnlijk als decentralisatie uitkering, waarschijnlijk jaarlijks uitgekeerd aan de centrumgemeente;
- Een structureel Rijksbudget, waarschijnlijk als decentralisatie uitkering, waarschijnlijk uitgekeerd aan de centrumgemeente.

Het Rijk geeft behoorlijk veel ruimte aan de regio's om invulling te geven aan de budgetten. De redenatie is dat iedere regio specifieke uitdagingen heeft. Binnen onze arbeidsmarktregio werken we, MGR én gemeenten, aan een plan voor het verder versterken van de infrastructuur voor kwetsbare werkzoekenden. Bij deze begroting schetsen we (in de bijlage van de aanbiedingsbrief) al de eerste hoofdlijnen van dit plan. Bij het vaststellen van de begroting (juli 2025) ligt het definitieve plan voor in het algemeen bestuur ter vaststelling.

DVO WerkBedrijf 2026 - 2027

WerkBedrijf geeft de dienstverlening momenteel vorm conform de DVO WerkBedrijf 2024 – 2025. Aan de hand van deze DVO hebben we verschillende verschuivingen in de dienstverlening afgesproken, om op die manier invulling te kunnen geven aan het nieuwe beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie. Vanaf 2026 hebben we wederom een nieuwe DVO nodig. De komende maanden werken we samen met de deelnemende gemeenten een ontwerp DVO

uit. Deze wordt vervolgens aangeboden aan de colleges van de deelnemende gemeenten voor een zienswijzen. Na de zomer kunnen we, op basis van de zienswijzen, komen tot een definitieve DVO.

Hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur

De gezamenlijke publieke en private dienstverlening voor werk en scholing moet beter vindbaar en toegankelijker worden in Nederland. Dat is het doel van de landelijke hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur. In grove lijnen worden vier maatregelen getroffen om dat doel te realiseren:

- in iedere arbeidsmarktregio moet een Werkcentrum komen;
- in iedere arbeidsmarktregio wordt een Regionaal Beraad Arbeidsmarkt ingesteld;
- de ondersteuningsbehoefte van mensen wordt centraal gesteld;
- het van-werk-naar-werk-stelsel wordt versterkt.

Bij de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur gaat het om de samenwerking tussen verschillende, private en publieke arbeidsmarktpartners om regionale knelpunten op de arbeidsmarkt te verhelpen. Het gaat om partners zoals vakbonden, werkgeversverenigingen, gemeenten, onderwijs en opleiders, UWV en SBB. Deze zijn nu al vertegenwoordigd in het netwerk van de Regionale Tafel Arbeidsmarkt (RTA). De wijze waarop in deze arbeidsmarktregio vorm wordt gegeven aan de hervorming en de wijze waarop

Beschut werk, dat werkt!

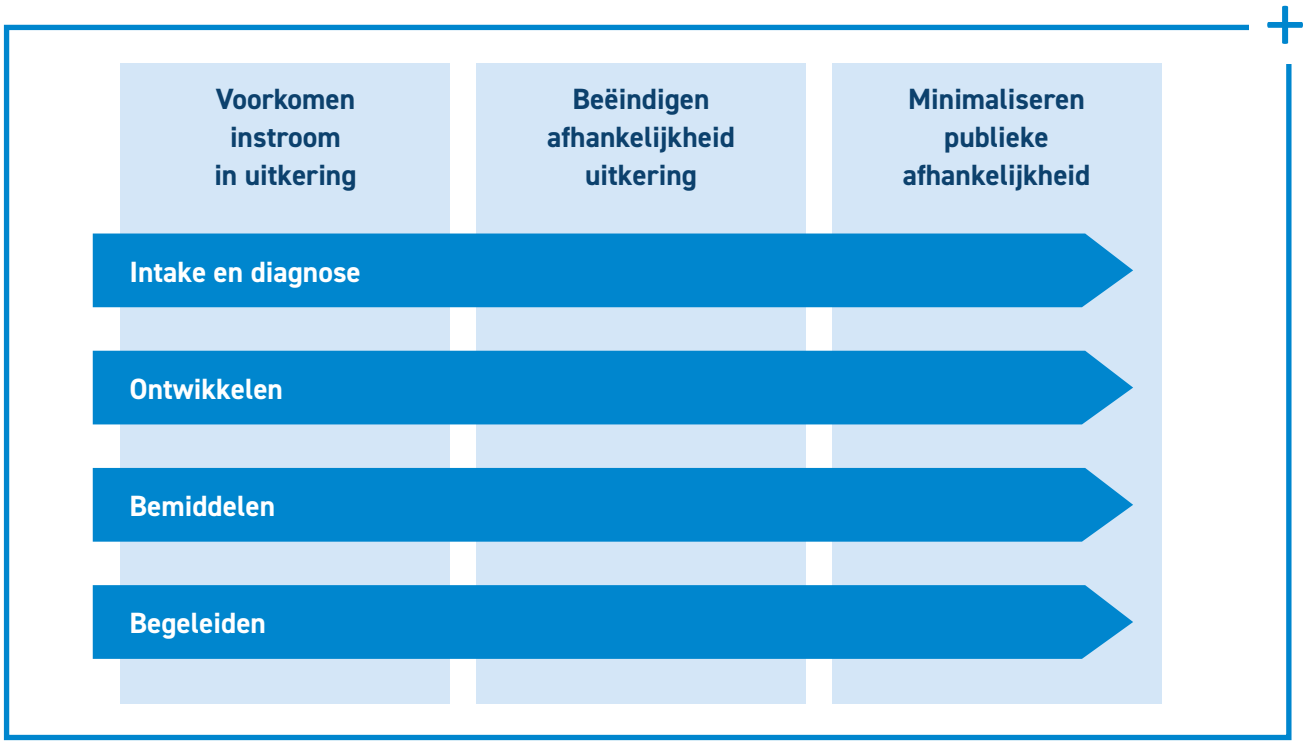
Sinds een jaar werkt Dimitri (20) bij Van Altena Groothandel in Wijchen. Als orderpicker en bijrijder is hij inmiddels een vaste waarde in het team. Om structureel de juiste begeleiding mogelijk te maken, werkt Dimitri met een indicatie beschut werk. De dagelijkse begeleiding op de werkvloer geeft Wesley van Altena, (twee)wekelijks aangevuld door een jobcoach van WerkBedrijf. Wesley: “Ik ben heel blij met Dimitri en hoe hij zich ontwikkelt. De indicatie beschut werk zorgt ervoor dat we hem de begeleiding kunnen geven om prettig en gestructureerd te werken.”
Orde(r)lijk werken

Dimitri: “Het is fijn werken bij Van Altena. Het werk is overzichtelijk en ik ben veel in beweging. Meestal werk ik in het magazijn, daar zet ik orders klaar. En soms ga ik mee als bijrijder. Dat vind ik het leukst, ik wil later zelf ook graag de vrachtwagen op. Hiervoor werkte ik bij een andere groothandel. Daar was meer onrust, waardoor ik helemaal overprikkeld raakte. Hier is dat veel beter. Ik krijg duidelijke opdrachten en heb een vast aanspreekpunt.”

Lees hier meer.

we een Werkcentrum gaan organiseren om te zorgen dat werkzoekenden, werkenden en werkgevers eenvoudiger de weg weten te vinden in het arbeidsmarktlandschap, zal naar verwachting medio 2025 duidelijk(er) worden. De hervorming moet in de loop van 2026 daadwerkelijk ingevoerd zijn. Dit is (mede) afhankelijk van de aanpassing van verschillende wet- en regelgeving.

In de tussentijd hebben we in onze regio ervoor gekozen om aanvullende dienstverlening via Mobiliteitsteam en Leerwerkloket zoveel als mogelijk voort te zetten. Dit realiseren we gezamenlijk met UWV door inzet van de zogenoemde SUWI-middelen.

Dit figuur geeft weer op welke drie taakgebieden WerkBedrijf zich richt voor de zeven deelnemende gemeenten. Intake en diagnose, ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden zijn op hoofdlijnen de operationele inspanningen die WerkBedrijf verricht om invulling te geven aan de taakgebieden.

2.1.2 Wat willen we bereiken?

We voeren voor de deelnemende gemeenten verschillende taken en wetten uit. Een richtinggevend kader daarbij is het strategisch beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie. In onze dienstverlening richten we ons primair op de volgende drie taakgebieden:

- voorkomen van instroom in de uitkering;
- beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering;
- minimaliseren van publieke afhankelijkheid.

Hierbij staat centraal dat we kandidaten op een activerende wijze benaderen op basis van wederzijds vertrouwen. Ondernemers zijn onze belangrijkste partner bij het vinden van werkplekken voor onze kandidaten. Bij de integrale benadering van mensontwikkeling werken we veelvuldig samen met professionals van (o.a.) gemeenten. Tot slot werken we als strategische speler in de arbeidsmarktregio aan een inclusieve arbeidsmarkt, waarbij we samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs zo veel als mogelijk faciliteren.

Voorkomen van publieke afhankelijkheid
Voorkomen is beter dan genezen. Als het mogelijk is voorkomen we de instroom van onze inwoners in de uitkering. We richten ons hierbij vooral op jongeren (één van onze prioritaire doelgroepen) en samenwerking met scholen. Zo zijn we bijvoorbeeld actief in Werklab en het Loopbaanteam. Daarnaast scharen we onze dienstverlening aan niet-uitkeringsgerechtigden (NUG) hieronder. Ook werken we samen in het regionale Leerwerkloket.

Beëindigen van publieke afhankelijkheid
Als een inwoner toch in de uitkering belandt, dan wordt deze door de gemeente als kandidaat bij ons aangemeld. Onze inzet is altijd om deze kandidaat spoedig en duurzaam te plaatsten op een werkplek die bij deze persoon past. Voor zover het binnen de vermogens van de kandidaat ligt, streven wij naar een zo regulier mogelijke plaatsing en een fulltime (>28 uur) dienstverband. Wij beschouwen >28 uur als fulltime, omdat dit meestal voldoende is om uit de uitkering te stromen.

Minimaliseren van publieke afhankelijkheid
Het komt voor dat kandidaten vanwege een arbeidsbeperking niet in staat zijn zelfstandig het minimumloon te verdienen. Zij kunnen dan met een loonkostensubsidie op een werkplek geplaatst worden. Daarnaast wordt vaak nog extra begeleiding zoals jobcoaching ingezet om de plaatsing duurzaam te maken. Deze kandidaten blijven na plaatsing bij ons in de dienstverlening. Deze groep blijft via de loonkostensubsidie gedeeltelijk afhankelijk van publieke middelen. Onze inzet is gericht op duurzaamheid van plaatsing en maximaliseren van de loonwaarde. Als de loonwaarde groeit, is minder loonkostensubsidie nodig en vermindert de publieke afhankelijkheid. We zien dat dit gedeelte van het bestand groeit.

	Doelstelling 2025	**Doelstelling 2026**
Uitstroom naar werk	825	850
Duurzaamheid uitstroom naar werk	Nog in ontwikkeling	Nog in ontwikkeling
Plaatsingen op werk	1650	1700
• Van bijstandsgerechtigden	1450	1500
• Fulltime	750	775
• Parttime	900	925
• Jongeren	450	500
• Statushouders	120	150
• 55+	120	150
Mensen met arbeidsbeperking aan het werk (geweest)	1.000 (einde 2025)	1.100 (einde 2026)
Aantal beschutte werkplekken	100 (einde 2025)	150 (einde 2026)
Mensen actief (geweest) in Op weg naar werk	425	425
Toegevoegde waarde (SW)	7,9 miljoen omzet	7,6 miljoen omzet

Naast deze drie taakgebieden streven we zoals ieder jaar een aantal kwantitatieve doelstellingen na. In het informatieprotocol beschrijven we de belangrijkste indicatoren waarover we rapporteren. In de begroting (zie tabel hieronder) stellen we ieder jaar het kwantitatieve doel vast. Voor 2025 stellen we de volgende aantallen voor.

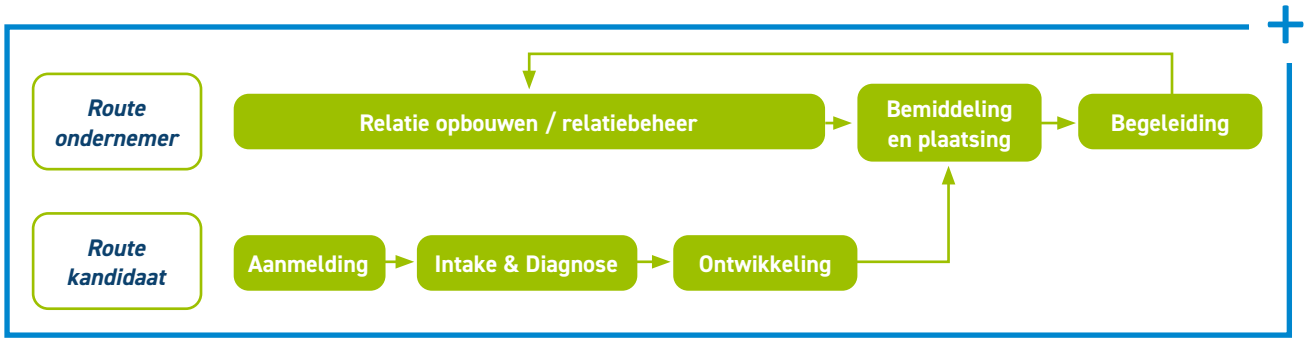
We werken met accenten en prioritaire doelgroepen in onze dienstverlening. Hieronder lichten we een aantal hiervan kort toe.

We hebben de ambitie om eind 2026 1.100 **mensen met een arbeidsbeperking** aan het werk te hebben (gehad). We vinden dit een realistische ambitie, omdat deze doelgroep groeit door het sluiten van de WSW en de Wajong. Ook hebben we de ambitie om einde 2025 100 mensen beschut aan het werk te hebben. Einde 2026 willen we 150 mensen beschut aan het werk hebben.

Statushouders naar werk bemiddelen. Onze consulenten bemiddelen statushouders naar werk. Dit gebeurt in samenwerking

Dit figuur geeft (op hoofdlijnen) weer op welke manieren we een kandidaat kunnen bemiddelen naar (betaald) werk. ←

Dit figuur geeft (op hoofdlijnen) weer hoe de dienstverlening van WerkBedrijf eruit ziet. ←

met collega's en partners buiten WerkBedrijf. Specifieke aandacht en kennis over de achtergrond en context van de statushouders werpt zijn vruchten af. In 2025 hebben we het doel om 120 statushouders naar werk te bemiddelen. Mogelijk leidt de doorstroom vanuit de Module Arbeidsmarkt en Participatie tot een toename van het aantal statushouders in dienstverlening.

55+ **55-plussers bemiddelen naar werk.** Dit is een van de prioritaire doelgroepen uit het regionaal beleidskader. Op onze rapportagemomenten melden we het aantal 55-plussers dat we op werk hebben geplaatst. In 2025 willen we 120 55+ers naar werk bemiddelen.

55+ Bij **jongeren** richten we ons in eerste instantie op het voorkomen van instroom in de uitkering. Als jongeren toch in de uitkering belanden, zetten we ons in om hen zo snel mogelijk naar een baan of opleiding te begeleiden. In 2025 is ons doel om 450 jongeren naar werk te bemiddelen.

2.1.3 Wat gaan we doen?

Om op een goede manier uitvoering te geven aan onze taken en doelstellingen bieden we dienstverlening aan kandidaten en ondernemers. Dit doen we in nauwe samenwerking met de deelnemende gemeenten. Daarnaast zijn we als strategisch speler actief op de regionale arbeidsmarkt. Hierbij werken we bijvoorbeeld samen met onderwijsinstellingen en sociale partners.

In dit deel van de begroting lichten we de hoofdlijnen van onze dienstverlening toe en gaan we op een aantal aspecten wat dieper in.

Hoofdlijnen van de dienstverlening

Waar mogelijk bemiddelt WerkBedrijf kandidaten duurzaam naar fulltime en regulier werk. Als dat niet tot de mogelijkheden behoort, wordt gekeken of we een kandidaat met inzet van loonkostensubsidie en begeleiding kunnen plaatsen. Veel van deze kandidaten vallen onder de banenafspraak. Kandidaten met een grotere begeleidingsbehoefte plaatsen we op een beschutte werkplek. Soms hebben kandidaten nog geen loonwaarde, maar wel ontwikkelpotentieel. We kunnen ze dan plaatsen in de arbeidsmatige dagbesteding. Daar werken we aan de ontwikkeling van de kandidaat op allerlei gebieden, onder ander op het gebied van loonwaarde.

In onze dienstverlening werken we nauw samen met gemeenten. Gemeenten melden kandidaten (die een bijstandsuitkering ontvangen) aan voor bemiddeling naar werk. Soms melden kandidaten zichzelf aan, dan gaat het bijvoorbeeld om niet-uitkeringsgerechtigden. WerkBedrijf voert vervolgens de ontwikkeling, bemiddeling en begeleiding uit, in afstemming met gemeenten. Soms komt het voor dat een kandidaten om diverse redenen (voorlopig) niet naar werk bemiddeld kan worden. We melden deze kandidaat dan terug naar de gemeente. Hierbij zorgen we altijd voor een warme overdracht en spreken we af wanneer een kandidaat (eventueel) weer bij WerkBedrijf aangemeld kan worden.

Onderstaand gaan we dieper in op een aantal aspecten van onze dienstverlening.

Voorkomen van instroom in de uitkering
Onze inzet bij het voorkomen van instroom in de uitkering is vooral gericht op jongeren (in de zoekperiode) en niet-uitkeringsgerechtigden (NUG). We zetten ons in hen – voor zij een beroep doen op bijstand – te helpen met stappen naar werk of opleiding. Ook werken we samen in de arbeidsmarktregio om bij te dragen aan een inclusieve arbeidsmarkt, waar zo min mogelijk mensen een beroep moeten doen op een uitkering.

Jongeren
Jongeren zijn een prioritaire doelgroep van WerkBedrijf. Door de sluiting van de Wajong (grotendeels) en de Wsw zien we dat een steeds groter deel van de jongeren te maken heeft met een arbeidsbeperking. Daarnaast zien we dat er vaak sprake is van problematiek in verschillende onderdelen van het leven. Dit kan bijvoorbeeld gaan om een instabiele thuissituatie, schuldenproblematiek en verslavingen. Als jongeren zich aanmelden voor een bijstandsuitkering, geldt in de regel eerst de zoekperiode. In die periode helpt WerkBedrijf hen bij het vinden van een baan. Na afloop van de zoekperiode (4 weken), kunnen de jongeren een bijstandsuitkering toegekend krijgen.

Voor jongeren met problematiek op meerder leefgebieden heeft WerkBedrijf de zorgjongeren dienstverlening georganiseerd. Dit is extra intensieve begeleiding door consulenten, waarbij het gehele palet aan problemen meegenomen wordt. Stappen naar werk kunnen immers vooral gezet worden, als ook andere problemen aangepakt worden. En stappen naar werk kunnen ook bijdragen aan het oplossen van problemen op andere leefgebieden. Een integrale aanpak is hier van belang, en we zien in de praktijk dat dit zijn vruchten afwerpt.

Strategische speler in de arbeidsmarkt
We nemen deel aan de Regionale Tafel Arbeidsmarkt en volgen met interesse de Human Capital Agenda. In deze regionale samenwerkingsverbanden kijken we in triple helix verband hoe stappen te zetten naar een beter werkende arbeidsmarkt, waarin we zoveel mogelijk voorkomen dat mensen in een uitkering belanden en stimuleren dat werkzoekenden duurzaam aan het werk komen en blijven. Het aantrekken en behouden van passende arbeid voor onze doelgroep heeft hierbij de aandacht. We verhouden ons specifiek tot spelers het UWV en onderwijsinstelling om stappen te zetten op de opgaven waar we voor staan. Specifiek kan dan gedacht worden aan de dienstverlening aan kwetsbare jongeren, of de dienstverlening op het gebied van beschut werk.

Beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering
Als het mogelijk is bemiddelen we kandidaten duurzaam naar een fulltime dienstbetrekking. Op die manier kunnen zij zelfstandig in hun inkomen voorzien en hebben geen bijstandsuitkering meer nodig.

Inzet voor statushouders

Statushouders zijn (deels) een kansrijke groep in de Participatiewet. We zetten ons in om belemmeringen op bijvoorbeeld het gebied van taal weg te nemen. Zo hebben we met een ondernemer een samenwerking waarbij we statushouders opleiden in de techniek en gelijk scholen in vaktaal. De kandidaten die het goed oppakken kunnen doorstromen naar betaald werk. Ook zijn er bijvoorbeeld voorschakeltrajecten in de beveiliging. Statushouders leren in zo'n traject de kneepjes van het beveiligingsvak en kunnen zich bekwamen in (vak)taal. Na zo'n traject kunnen de kandidaten doorstromen naar een opleiding.

Inzet op ontwikkelen en kansrijke sectoren

Vaak is het nodig dat kandidaten zich op enkele aspecten nog ontwikkelen alvorens ze kansrijk bemiddeld kunnen worden naar werk. We brengen dit met de kandidaat in beeld en zetten ons na de ontwikkelstappen in voor een vlotte bemiddeling. Dit doen we bij voorkeur in sectoren met veel baankansen. Dan moet gedacht worden aan sectoren als techniek, bouw, zorg en ICT.

Minimaliseren van afhankelijkheid van publieke middelen

Wanneer kandidaten vanwege een arbeidsbeperking niet zelfstandig 100% van het minimumloon kunnen verdienen zetten wij een loonkostensubsidie in. De ondernemer ontvang die subsidie om te compenseren voor de verminderde loonwaarde van de kandidaat. Daarnaast begeleiden wij deze kandidaten langjarig, bijvoorbeeld met jobcoaching. Onze inzet is hen te ontwikkelen, o.a. in loonwaarde. Op die manier kunnen zij een steeds groter deel van hun inkomen zelf verdienen.

Loonkostensubsidie

Door middel van een loonwaardemeting op de werkplek wordt bepaald wat de productiviteit van een kandidaat is. Hierbij kan bijvoorbeeld worden geconstateerd dat een kandidaat zelfstandig 70% van het minimumloon kan verdienen. In dat geval wordt er een loonkostensubsidie beschikbaar gesteld aan de werkgever voor 30% van het minimumloon. De budgetten voor de loonkostensubsidies worden uitgekeerd met de BUIG-uitkering. De budgetten worden beschikbaar gesteld op basis van realisatie in het voorgaande jaar.

Jobcoaching

Wanneer we een kandidaat plaatsen, is het soms nodig dat we jobcoaching inzetten. Een jobcoach helpt de kandidaat en de ondernemer om een match duurzaam en succesvol te maken. Naar gelang de behoefte komt de jobcoach langs op de werkplek en gaat op een pragmatische manier in gesprek over de juiste invulling van de arbeidsplek. En jobcoach richt zich op ontwikkeling van de kandidaat op de werkplek. Als het mogelijk is wordt gekeken hoe de zelfstandigheid en (indien van toepassing) loonwaarde van de kandidaat kunnen toenemen. Ook het coachen van de werkgever is onderdeel van de ondersteuning, zodat de werkgever op termijn zelf de benodigde begeleiding aan de kandidaat kan bieden.

Beschut werk

Voor kandidaten die vanwege hun arbeidsbeperking extra begeleiding en werkplek aanpassing nodig hebben, bestaat de indicatie beschut werk. Mensen met een indicatie beschut werk plaatsen we op een beschutte werkplek. Deze beschutte werkplekken vinden we bij reguliere werkgevers. Als het lukt gaat de kandidaat direct bij de werkgever in dienst. Als dat niet direct lukt, kan de kandidaat in dienst bij de MGR komen, in de zogenoemde detacheringsbaan. De kandidaat wordt vervolgens bij een inlener geplaatst.

We zetten ons momenteel maximaal in om het aantal beschutte werkplekken te doen toenemen. Hiervoor zijn we bijvoorbeeld druk bezig in het netwerk van praktisch en speciaal voortgezet onderwijs. Vanuit deze scholen verwachten we de grootste instroom in de indicatie beschut werk. Ook kijken we samen met het UWV hoe we het aantal indicaties omhoog kunnen krijgen. Intern hebben we in de organisatie de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in de uitvoeringskracht op beschut werk. We verwachten na een periode van investeren de komende jaren de aantallen beschutte werkplekken te gaan zien toenemen.

Op Weg Naar Werk
Voor kandidaten die nog niet loonvormend bij een ondernemer in dienst kunnen zetten we arbeidsmatige dagbesteding in. Dit is een vorm van dagbesteding voor kandidaten waarvan we verwachten dat ze in de toekomst wellicht betaald werk kunnen verrichten. De dagbestedingsplekken worden door een breed palet van aanbieders aangeboden. Door middel van verschillende ontwikkel arrangementen stimuleren we de ontwikkeling voor de betreffende kandidaten.

MENSEN AAN HET WERK VIA DE SOCIALE WERKVOORZIENING

Realistische en ambitieuze omzet
- In 2025 richten we op een omzet van 7.947.000 euro.
- In 2026 richten we op een omzet van 7.619.000 euro.

NB. De begrote omzet neemt af, omdat het aantal SW-medewerkers ook afneemt.

Ziekteverzuim verlagen
We zetten onverminderd in op vitaliteit, welzijn en duurzame inzetbaarheid van onze SW-medewerkers. Hierover rapporteren we periodiek aan de deelnemende gemeenten.

2.2 Werken via de sociale werkvoorziening - onderdeel SW

We ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden SW-medewerkers. Zij zijn in dienst bij de MGR. Onze doelstelling is dat zij duurzaam en met plezier aan het werk zijn tegen een juist tarief. De grote meerderheid van onze SW-medewerkers is bij een ondernemer in de regio geplaatst, in een groeps- of individuele detachering. WerkBedrijf heeft zelf geen productiefaciliteit. We geloven dat bij een inclusieve arbeidsmarkt hoort dat er voor iedereen zo regulier mogelijk een werkplek is. Daarnaast verkleint dit de financiële risico's voor gemeenten.

2.2.1 Welke ontwikkelingen zien we?

We zien dat een deel van onze SW-medewerkers met verschillende gezondheidsklachten te maken heeft. Het gaat soms om ernstige gevallen. We ondersteunen onze mensen zo goed mogelijk om een gezond en vitaal leven te leiden.
De gemiddelde leeftijd van onze SW-medewerkers is iets hoger dan landelijk gemiddeld. Deze leeftijdsopbouw maakt dat het soms een uitdaging is om duurzame passende werkplekken te organiseren voor de doelgroep.
Daarnaast zien we dat onze SW-medewerkers in een aantal gevallen blijvend moeite hebben om financieel rond te komen. Waar mogelijk helpen we hen met praktische hulp bij bijvoorbeeld administratie.

2.2.2 Wat willen we bereiken?

Onze uitdaging voor dit onderdeel is zorgen

voor een goede toegevoegde waarde van onze SW-medewerkers en het verhogen van hun duurzame inzetbaarheid. Dit doen we door goede begeleiding te bieden en ons in te spannen om het juiste werk tegen het juiste tarief te behouden en uit te breiden in onze regio. In 2015 hadden we 2.196 medewerkers. Eind 2024 waren dit er nog 1.051.

2.2.3 Wat gaan we doen?

Blijvende inzet op duurzame inzetbaarheid en werkplezier

Samenwerking met onze inleners staat centraal bij het vergroten van duurzame inzetbaarheid en werkplezier van onze SW-medewerkers. Het is tenslotte een gedeelde verantwoordelijkheid. Daarnaast zoeken we het samenspel met andere partners, zoals MEE en Bindkracht10. Het doel van de samenwerking is dat we onze medewerkers makkelijker en sneller door kunnen verwijzen voor hulp op andere leefgebieden dan werk.

Nieuw inzetbaarheidsprogramma: Fitter, Leuker, Slimmer

In 2024 werkten we aan een programma om de inzetbaarheid van SW-medewerkers te verbeteren dat start op 1 januari 2025. Het programma kent drie onderdelen:

- Fitter: bijvoorbeeld samen wandelen of sporten.
- Leuker: bijvoorbeeld samen eten.
- Slimmer: bijvoorbeeld training digitale vaardigheden.

We houden er rekening mee dat alle medewerkers gedetacheerd zijn. Onze visie is dat medewerkers zoveel mogelijk aansluiten bij hun 'werkgever'. Medewerkers kiezen activiteiten en stemmen deze af met hun werkgever en behouden daarbij zelf de regie en de verantwoordelijkheid. Voorbeelden zijn; het volgen van een training digitale vaardigheden, een bijdrage vragen voor een sportabonnement, samen wandelen of samen eten. Met dit programma ondersteunen we hen (waar het kan) en hopen we de inzet bij de werkgevers te vergroten. Ook willen we medewerkers bewust maken van hoe zij fitter kunnen worden, met (meer) plezier kunnen blijven werken en leren.

Zinvol werk tegen een juist tarief

In zijn algemeenheid richt onze inzet binnen de sociale werkvoorziening zich erop mensen aan het werk te hebben. Hierbij vinden we het belangrijk dat dit werk hen zingeving geeft. We streven ernaar dit te doen tegen de juiste tarieven. Deze tarieven moet zo veel als mogelijk de kosten voor WerkBedrijf (en dus de deelnemende gemeenten) dekken. In 2024 is dit voor de tweede keer gelukt. De bijdrage die gemeenten ontvangen van de Rijksoverheid was samen met de tarieven die we ophaalden uit de markt voldoende om de kosten te dekken.

3 ICT Rijk van Nijmegen

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur (inclusief telefonie) voor de MGR-deelnemers in de regio Rijk van Nijmegen. Primair gaat het daarbij om het waarborgen van de bedrijfscontinuïteit en de beschikbaarheid van de gehele regionale ICT-infrastructuur voor die deelnemers, ook als die in toenemende mate verplaatst is/wordt naar de cloud.

Daarnaast verzorgen we voor Gemeente Nijmegen een groot deel van het functioneel beheer. We doen dat, zij het in een kleinere omvang, ook voor (primaire) procesapplicaties van de overige deelnemende organisaties.

Onze missie is om de digitale dienstverlening van onze deelnemers mogelijk te maken. Wij ondersteunen de gebruikers bij het dagelijks gebruik van apparatuur en software. We hanteren daarbij een aantal speerpunten om een wendbare en lerende organisatie te kunnen zijn die zich aanpast aan de ambities en behoeften van de deelnemers; en die ondersteunt bij het realiseren van projecten gericht op het verbeteren van de digitale dienstverlening. We leveren daartoe een zo optimaal mogelijke beveiligde regionale infrastructuur en een ICT-organisatie die snel inspeelt op verstoringen en kwetsbaarheden.

Wij zien een aantal significante trends waar wij aandacht voor hebben. Die aandacht geven wij, naast de aandacht die we hebben voor het beheren van de technische infrastructuur.

- Cloudcomputing en hybride werken. Ons doel daarbij is dat organisaties hybride kunnen werken en dat de regionale infrastructuur ook in de Cloud wordt beheerd (minder kwetsbaarheid, meer continuïteit)
    - Beheersbaarheid van de kosten
    - Vraagstuk van soevereiniteit van data-gebruik en -opslag, inclusief privacy-aspecten
- Software as a service. Ons doel is om het werken met software as a service op basis van regionale en landelijke architectuurprincipes mogelijk te maken (minder kwetsbaarheid, meer continuïteit, meer wendbaarheid)
    - Dataveiligheid en -integriteit, vooral bij persoonsgegevens
    - Vendor lock-in en de afhankelijkheid van een enkele leverancier
    - Voldoen aan wet- en regelgeving zoals AVG (privacy) en BIO/NIS2 (informatieveiligheid)
- Informatiebeveiliging. Ons doel is (onder andere n.a.v. Rekenkameronderzoek 2023) om volwassenheidsniveau 3 in 2026 te bereiken (voorspelbaarheid en herhaalbaarheid) en bij te blijven met geopolitieke ontwikkelingen om nieuwe cyberrisico's te blijven beheersen.
    - Kostenimpact van volwassenheidsstreven en geopolitieke ontwikkelingen
    - Schaarste aan gekwalificeerd cybersecurity-personeel
    - Technologisch bijblijven op nieuwe cyberrisico's
- Technologische ontwikkelingen en ethische vraagstukken. Onze doelstelling is om op technologische ontwikkelingen te kunnen reageren door kennisvergaring en advisering als het gaat om de ontwikkeling van moderne regionale infrastructuur en vraagstukken van gebruik, dataveiligheid en duurzaamheid.
    - Ethische vraagstukken rondom het gebruik in software en infrastructuur (geopolitieke vraagstuk oorsprong techniek, algoritmetransparantie)
    - Datakwaliteit en opslag
    - Kantooromgeving en geïntegreerde toepassingen van AI door leverancier (controleerbaarheid)
- Contractmanagement en kostenbeheersing. Ons doel is optimaal financieel beleid binnen het gegeven van een monopolistische

leveranciersmarkt van ICT-oplossingen voor gemeenten.

- Kantoorautomatisering en daarbij de afhankelijkheid van monopolist Microsoft (nauwelijks of geen invloed op prijs-/kostenontwikkeling: de impact van elke 1% kostenverhoging op begroting is groot. Er moet nagedacht worden over beheersing van dit probleem, zonder dat we kunnen kiezen om de lock-in te verlaten (het MS365-contract beslaat meerdere jaren en de adoptie door medewerkers van alternatieven blijkt geen tot zeer moeilijk te realiseren. De huidige begroting is hierdoor slecht te managen met bandbreedtes van 10-20% en parameters voor kostenstijging (inflatie, regionale BRN-spelregel).).
- Beperkte leveranciersmarkt en prijsontwikkeling; leveranciers binnen Nederland hebben te maken met kostenontwikkelingen (w.o. energie en arbeidsmarktkrapte) die zij doorberekenen, naast de vaste inflatiekosten. Deze zijn deels beïnvloedbaar door goed contractmanagement (Gibit, prijsvoorwaarden VNG) en de stevige stijgingen zijn niet altijd voorspelbaar voor de begroting iRvN.
- Arbeidskosten: het grootste deel van de kosten van iRvN bestaat uit personeelskosten die conform cao verlopen. Daarnaast hebben we te maken met frictiekosten voor organisatie-ontwikkeling (zoals andere kennis/vaardigheden die ontwikkeld moeten worden voor nieuwe technische oplossingen, de pensioengolf van 2026-2030) en de eisen die volwassenheidsniveau 3 vraagt aan procesborging en -functies.

3.1 Wat willen we bereiken?

iRvN is opgericht om te zorgen voor een stabiele organisatie die de infrastructuur kan beheren en voor een digitale werkomgeving waar goed mee is samen te werken binnen en tussen organisaties (telefonie, werkplekken, digitale samenwerk-middelen). Het accent voor deze ontwerpbegroting ligt op continuïteit, veiligheid, bruikbaarheid en wendbaarheid.

De laatste jaren is daar bijgekomen om de digitale mogelijkheden te leveren en te onderhouden om samen te kunnen werken (kantoorautomatisering). Als derde verzorgt iRvN vanaf het begin het functioneel beheer van groot deel van de bedrijfssoftware voor Gemeente Nijmegen, Werkbedrijf en ODRN.

Samenwerken

Het digitaal samen kunnen werken met beveiligde laptops, tablets, telefoons en desktops (m.n. de zogenoemde specials) heeft sinds corona een dominante plek gekregen in de kantoorautomatisering. Dit is in 2024 verder ingezet met de aangepaste infrastructuur (elke organisatie haar eigen omgeving, de eigen 'tenant') en de start van een breder gebruik van Microsoft365 toepassingen (zoals MSTeams, Sharepoint en Onedrive-opslag, naast de al gebruikte video-vergadermogelijkheid, Outlook, Word, Excel en PowerPoint).

Het gebruik van andere MS365-producten staat de komende jaren op de portfolio van gemeenten en zij zullen nog afwegingen maken t.a.v. alternatieve producten vs adoptievermogen van gebruikers, ethische vraagstukken, kosten en soevereiniteit.

Voor de regio en iRvN zijn er aanvullende vraagstukken in dit gebruik om voorstellen te ontwikkelen voor Managed device- en app-beleid.

Het streven is om dit in 2025 bestuurlijk voor te leggen.

iRvN ontwikkelt en trekt nieuwe kennis aan en doet ervaring op met de benodigde integratie van alle producten op de nieuwe tenant-infrastructuur en het gebruik van software in de Cloud. Dat leidt tot andere vormen van beheer, wijzigingenbeleid van leveranciers, impact op gebruikers bij wijzigingen en verstoringen en op kostenontwikkelingen. Deze betekenen op bestuurlijk begrotingsniveau met name iets voor de verwachting ten aanzien van budgetruimte die hiervoor nodig is, we moeten nu investeren in kennisontwikkeling en het is nog onduidelijk of dat op termijn in kostenbesparing Cloudstandaardisatie kan renderen.

iRvN zorgt voor rolinvulling bij project- en portfoliomanagement, naast het leveren van capaciteit voor specialistische functies die gemeenten niet alleen, maar wel samen kunnen invullen (zoals de rol van CISO, informatiemanager of privacy-officer).

We hechten waarde aan het gezamenlijk opdrachtgeverschap van de deelnemende gemeenten en organisaties. De deelnemers zoeken in de regionale strategische overleggen naar vormen van samenwerken die recht doen aan hun eigen ontwikkeling op het gebied van Informatisering. Was iRvN bij aanvang een automatiseringsorganisatie en gaven de deelnemers in diverse onderzoeken aan dat zo te willen houden, nu is er het groeiende besef dat er niet een strikte scheiding tussen de Informatisering en de Automatisering kan worden gelegd. Regionaal blijven we kritisch op de wijze waarop we dat in de samenwerking vorm geven en zoeken we naar verbeterpunten. Dat geldt voor de deelnemers in hun onderlinge samenwerking op de Informatisering, en ook voor de samenwerking van de deelnemers met iRvN bij de overlap van Informatisering en Automatisering. iRvN zet zich in om de ICT-dienstverlener te zijn die de deelnemers vragen, zijn daarbij ook kritisch naar onszelf en streven naar continue verbetering. Wij richten onze organisatie verder in door meer dan voorheen aandacht te hebben voor noodzakelijk proces- en projectmanagement, voor capaciteits- en portfoliomanagement en voor de correcte uitvoering van onze processen.

Bijdragen aan de regionale strategische projecten

Regionaal werken we (mee) aan vijf thema's die de deelnemers als 'strategisch' benoemd hebben: Cloudstrategie, Mobile Device Management, MS365, Datagericht werken en Wet- en Regelgeving. Met name de eerste drie vragen veel inzet en betrokkenheid in advisering van iRvN.

Voor de thema's Cloudstrategie, Mobile Device Management verwachten we in 2025, samen met de gemeenten, bestuurlijke voorstellen te gaan voorleggen. Voor MS365 zijn in 2024 al afspraken gemaakt zodat we de gemeentelijke portfolio-ontwikkelingen kunnen ondersteunen en de keuzen binnen die ontwikkeling kunnen voorzien van beheer en advies. In 2025 en volgende jaren kunnen daardoor mogelijk extra beheertaken worden toegevoegd aan ons takenpakket. Veelal is dit vervanging van nu al in gebruik zijnde alternatieven maar dat hoeft niet altijd zo te zijn. Voorlopig werken we binnen de kaders van de begroting 2025-2028 en kunnen nog niet bepalen of dat extra impact heeft vanaf 2026. Het Cloudbeleid en MDM-beleid gaat daar in de loop van 2025 zicht op geven en dit kan mogelijk tot bijstellingen van onze begroting vanaf 2026 leiden.

Beveiliging

Het rekenkameronderzoek 2022 heeft er, naast de al lopende ontwikkelingen, voor gezorgd dat een meerjarig beveiligingsprogramma door iRvN is opgezet vanaf 2023. Jaarlijks stellen we dat bij

op basis van zogenaamde GAP-analyse, de meest recente GAP-analyse is uit 2024).

Het beveiligingsprogramma[2] verloopt volgens planning, te weten:

- In 2023 focus op de monitoring van en anticipatie op aanvallen van buitenaf (ransomware-aanvallen).
- In 2024 focus op de beveiliging van interne iRvN netwerkcomponenten.

De focus is in 2025 gericht op het verfijnd segmenteren van de iRvN infrastructuur om risico's van een hack te beperken én op de rechten die gebruikers en hun devices hebben. Tevens zorgt onze vaste veiligheidspartner Hunt & Hackett voor 24/7-monitoring op de schaal van de totale infrastructuur.

2 De beschermingsmaatregelen die zijn genomen kunnen nooit 100% garantie geven. De maatregelen betreffen 24/7-monitoring, geavanceerde detectie- en responsdiensten (MDR) en beveiligingsoplossingen (SIEM) en met ons coördinatiepunt (CSIRT Computer Security Incident Response Team) zijn we voorbereid om snel te reageren op bedreigingen. De jaarlijkse objectieve 'gap-analyse' geeft zicht op de stand van zaken en eventuele risico's en via het MGR-informatieprotocol wordt u daarover geïnformeerd. Cyber security draait niet alleen om technologie, het betreft ook de kennis van iRvN-medewerkers en van de deelnemers en hun medewerkers om o.a moderne beveiligingspraktijken en potentiële bedreigingen te herkennen en te voorkomen.

Binnen het beveiligingsprogramma is er samenspel met deelnemers en hun organisaties omdat naast technische maatregelen ook gedrag en i-bewustzijn van medewerkers, management en bestuur van belang zijn.

We zijn op dit moment vanwege de recente geopolitieke ontwikkelingen opnieuw in gesprek met gemeenten over of en zo ja welke aanvullende maatregelen nodig zijn i.v.m. nieuwe tooling die wereldwijd in omloop is/ komt en of dit noodzaakt tot extra maatregelen zoals een verfijning van de monitoring op het zogenaamde endpoint-niveau. We doen dit in nauwe samenwerking met de CISO's/CIO's van gemeenten, onze vaste partner Hunt & Hackett, informatie van de Informatiebeveiligingsdienst (IBD VNG) en Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC). Aangezien dit nog recente ontwikkelingen zijn, is het nog niet mogelijk deze nu te verwerken in de begroting vanaf 2026.

Vooralsnog blijven we streven naar het bestuurlijk vastgestelde Midden-scenario. Het scenario Laag was niets aanvullend doen; het Midden scenario betrof extra structureel geld investeren en de meest risicovolle maatregelen van beheer acties voorzien; het hoogste scenario bestond uit alles doen wat de Rekenkamer had aanbevolen. Die laatste was echter in verhouding zo kostbaar dat door gemeenteraden gekozen is voor het Midden-scenario om tegen aanvaardbare kosten de meest risicovolle kwetsbaarheden aan te pakken. Inmiddels hebben we een aantal activiteiten (deels uit scenario Hoog) opnieuw in onderzoek en zijn bezig die te vertalen naar onze portfolio van activiteiten in 2025-2027.
Die afweging (risico versus kosten) wordt in 2025 voorbereid en voorgelegd voor besluitvorming later dit jaar.

Cloudontwikkelingen gemeentelijke bedrijfssoftware

De afspraak is in 2023 met de deelnemers gemaakt te streven naar het verplaatsen van hun bedrijfssoftware naar de Cloud. Dit wordt SaaS (Software as a Service) genoemd. Deze afspraak moet de komende 3 tot 5 jaar uitgevoerd worden door de gemeenten. Dit betekent dat alle bedrijfssoftware voor dienstverlening zoals b.v. paspoortverstrekking, uitkering- of vergunning verlening, niet langer on premises (in het rekencentrum van iRvN) een thuisbasis gaat hebben.

Dit veronderstelt dat de deelnemers bij vervanging van contracten dit aanbesteden via leveranciers die gevraagd worden hun software

as a service te leveren. En dit betekent dat alle gemeenten hun applicatielandschap voor deze aanzienlijke transformatie van gebruik en beheer van software waar moeten gaan maken. Het vraagt om een migratie voor te bereiden van data naar de Cloud, het zorgen dat medewerkers met deze vaak vernieuwde applicaties leren werken en dit zo doen dat de dienstverlening voor inwoners stabiel is en zo mogelijk verbetert.

Op dit moment is vastgesteld dat gemeenten nog onvoldoende dit portfolio aan het organiseren zijn, hun vaste contracten te gemakkelijk verlengen en dat daarmee het gezamenlijke doel in gevaar komt. Dit betekent een aanzienlijk kostenrisico voor deze iRvN-begroting en daarmee alle gemeenten vanaf 2027. Als deze begroting wordt vastgesteld, moeten gemeenten gelijktijdig zorgen dat hun organisaties voldoende tempo maken met dit verSaaSings traject, die uiteraard ook eenmalige transitiekosten met zich meebrengt. Als zij dit onvoldoende realiseren kan het besluit om daarna niet meer in een regionaal reken/ datacentrum te hoeven investeren in gevaar komen. Dit betekent aanzienlijke kosten voor opnieuw aanbesteden en realiseren van een rekencentrum onder beheer van iRvN. Dit is een extra dilemma, zeker ook met het oog op de pensioengolf over een aantal jaren, een daarmee samenhangende braindrain en het gegeven dat jonge mensen de 'oude' techniek niet vanzelfsprekend hebben geleerd.
In het voorstel Cloudbeleid dat in 2025 wordt voorgelegd, wordt een strategie aangegeven waarlangs dit risico door iRvN en gemeenten is te voorkomen c.q. hoe daar het beste mee om gegaan kan worden.
Daarbij hoort de winstwaarschuwing dat Cloudbeleid op zich geen directe kostenbesparing geeft. Dit lijkt op het oog het geval (je hoeft geen regionaal datacenter meer te organiseren en beheren), maar in principe wordt deze taak verlegt naar leveranciers. Het is wel denkbaar dat als gemeenten hun software as a service realiseren er wel schaalvoordelen kunnen ontstaan. Echter hier gaat de investering voor de baat en kan nu op voorhand nog niet worden ingeboekt.

Een van de gevolgen van de overgang naar andere technologie is de frictie organiseren die daardoor kan ontstaan. De transitie van naar de Cloud gaan en te verSasen vraagt vaak het langdurig in stand houden van de bestaande technologie, terwijl we de nieuwe omgevingen en software aan het ontwikkelen en organiseren zijn. De nieuwe omgevingen en software zijn, anders dan voorheen, geen pakketten meer die 'af' zijn en na implementatie beheerd moeten worden. We zien steeds meer vernieuwing die in fases ontwikkeld en verbeterd wordt (dev-ops en agile principes). iRvN beheert dan enerzijds de huidige omgevingen en houdt die in stand en tegelijker worden de nieuwe omgevingen gestart en ontwikkelt; om fasegewijs in gebruik genomen en onderhouden te worden. Deze ontwikkeling die ook frictiekosten met zich mee kunnen brengen, wordt in 2025 nauwkeuriger in beeld gebracht in samenhang met het Cloudbeleid en de portfolio van gemeenten t.a.v. verSaaSing.

Geopolitieke ontwikkelingen

Door de nieuwste geopolitieke ontwikkelingen, naast de bestaande bedreigingen rond cybercriminaliteit, vindt er in toenemende mate een nieuw debat plaats over data-opslag en soevereiniteit. We volgen de landelijke discussies op Europees niveau samen met ministerie Binnenlandse Zaken (BZK) en VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) en diverse grote gemeenten nemen deel aan de onderzoeken en beraadslagingen over de toekomstige strategie op dit punt.

De geopolitiek heeft ook gevolgen voor de kostenontwikkeling rond software en, bijvoorbeeld,AI-tooling. Bekende voorbeelden

zijn Microsoft die eigenstandig tot aanzienlijke prijsstijging beslist. Zo is 1% prijsstijging op dit miljoenencontract aan licenties al een tegenvaller van tonnen voor de iRvN-begroting.

Een ander voorbeeld is de markt van AI waarin China nieuwe technieken aangeeft te gebruiken die minder chipgebruik veronderstellen. Dit leverde direct een aanzienlijke koersdaling bij de chipmakers van ASML en ook de impact op NXP kan daarvan het gevolg zijn.

De discussie op landelijk niveau t.a.v. soevereiniteit op datagebruik en opslag leidt ertoe dat gemeenten heroverwegingen maken of ze tot volledige integratie moeten overgaan van alle mogelijke apps uit het MS365 repertoire. Voorbeeld is of er een intranet-functie ontwikkeld wordt binnen MS365 of dat er aparte apps hiervoor gebruikt blijven worden (bv ook minder risico als MS365 uitvalt of een verstoring heeft).

Deze discussie over geopolitiek richt zich niet op alle software van iRvN en gemeenten. Het gaat met name over Microsoft en Citrix die wereldspelers zijn. Daarnaast zijn er nog honderden andere pakketten in gebruik van vaak Nederlandse leveranciers in de gemeentelijke softwaremarkt. Daar zijn andere verhoudingen mee aan de orde en spelen deze risico's minder.

Kostenontwikkeling

De ontwikkelingen brengen financiële onzekerheden met zich mee die maken dat we onze strategieën en prioriteiten, ook in aanloop naar het ravijnjaar 2026, zorgvuldig moeten bezien. Het overgrote deel van de kosten van iRvN bestaat uit personeelskosten die conform cao verlopen. Daarnaast hebben we te maken met de noodzaak van beveiliging van onze systemen, met frictiekosten voor organisatie-ontwikkeling (zoals andere kennis/ vaardigheden die ontwikkeld moeten worden voor nieuwe technische oplossingen) en de eisen die volwassenheidsniveau 3 vraagt aan procesborging en -functies.

Wij zien samengevat de volgende concrete kostenstijging en risico's voor deze begroting, we moeten nog met een aantal onzekerheden rekening houden die pas in de loop van 2025 duidelijker kunnen worden.

- Licenties: een forse toename van niet-beïnvloedbare kosten door m.n. Microsoft en Citrix .
- Kosten betreffende MDM-beleid (beleid voor gebruik en beheer van mobiele devices zoals laptops en telefoons), verkenning van extra maatregelen binnen het beveiligingsscenario Hoog en nieuwe cyberrisico-tooling inclusief het versterken van het I-bewustzijn inzake nieuwe kwetsbaarheden. Van deze drie aspecten kunnen de kosten nog niet in beeld worden gebracht en zullen we in 2025 voorstellen voorleggen. Dit in relatie tot het nu beschikbare budget voor veiligheid en de noodzaak om te komen tot volwassenheidstreven 3.
- Auditlast: de Auditlast neemt toe (zoals rond BIO/NIS2, TPM-verklaring door accountant en andere wettelijke normenkaders) waarbij iRvN-personeel geschoold moet worden t.a.v. auditen, procesborging en -sturing, stringenter projectmanagement en organisatorische impact voor capaciteits- en portfoliomanagement.
- Arbeidsmarktkrapte. Jaarlijks zijn nieuwe medewerkers nodig in een markt die zeker op het gebied van veiligheid en cyber security gespannen en krap is. Op de beheerfuncties voor infrastructuur, gebruikersservice en beheer is op basis van de afgelopen jaren nu minder zorg maar deze kan met de komst van nieuwe ontwikkelingen en technologie weer toenemen. De huidige begroting kent spanning gezien de personeelssamenstelling

omdat de geldende spelregels om een meer gelijkmatige verdeling naar leeftijd/ervaring vragen. Dit is momenteel onvoldoende mogelijk c.q. gewenst en daarom overschrijdt iRvN voorlopig nog deze spelregels, ook op het punt van marktconform functie-waarderen. Wij doen daarvan verslag in de jaarlijkse rekening en kunnen pas over enkele jaren meer evenwicht in de opbouw verwerken.

3.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Naast het beheren en onderhouden van de technische en functionele infrastructuur en het ondersteunen van alle medewerkers in de regio bij het gebruik van hun devices en software, noemen wij het volgende:

1. Device-niveau beveiliging: In 2025 wordt een advies opgesteld over de voordelen en noodzaak van het implementeren van monitoring en respons op apparaatniveau. Er wordt gekeken naar de kosten en effectiviteit van deze uitbreiding in relatie tot het verhogen van het beveiligingsniveau.
2. Evaluatie van het huidige beveiligingsniveau: Het huidige beveiligingsniveau wordt geëvalueerd door periodieke gap-analyses, waarbij prestaties worden vergeleken met de gewenste situatie. Advies en rapportages worden opgesteld om de activiteiten daarop af te stemmen.
3. Vernieuwing van netwerkcomponenten: Netwerkcomponenten zoals routers, switches, firewalls, bekabeling en wifi-access points worden vernieuwd om garanties en ondersteuning te behouden, wat essentieel is voor de voortzetting van de infrastructuur.
4. Software-inkoop: Software wordt tegen minimale kosten ingekocht, en een aanbesteding wordt gedaan voor de inkoop via een software-broker. Verhoogde licentiekosten worden gedeeld met de deelnemers, tenzij er goedkopere alternatieven zijn zonder kwaliteitsverlies.
5. M365-platform ontwikkeling: Het M365-platform wordt verder ontwikkeld in samenwerking met deelnemers, met kritische evaluatie van functionele toevoegingen. 'Nice-to-have' toevoegingen worden regionaal beoordeeld op nut en noodzaak.
6. Infrastructuur en cloud-ontwikkelingen: De noodzakelijke architecturen rondom de infrastructuur worden verder uitgewerkt en er wordt gewerkt aan een robuuste infrastructuur die voldoet aan moderne eisen, inclusief de integratie van cloud-oplossingen (SaaS, IaaS).
7. Professionaliteit en personeelsontwikkeling: De organisatie wordt geprofessionaliseerd door het opleiden en trainen van medewerkers, waarbij het behoud van deskundig personeel centraal staat. Er wordt extra focus gelegd op het werven en behouden van gekwalificeerd cybersecurity-personeel.
8. Procesmatig werken en capaciteitsinzet: Er wordt gewerkt aan procesmatiger werken en projectmatige samenwerking met deelnemers, inclusief een verwachte capaciteitsvergroting van drie fte. Dit wordt besproken in 2025 met het Regionaal Strategische i-overleg.
9. Afsluiting van het TPM-project: Het TPM-project wordt afgerond, waarbij verantwoording wordt afgelegd aan de deelnemers met de BIO als meetlat. De werkzaamheden worden geborgd in de interne organisatie.
10. Kostendoorbelasting: Er wordt kritisch gekeken naar de kostendoorbelasting, in samenwerking met het project 'Cloudstrategie' en het Regionaal Strategische i-Overleg. De doorbelasting wordt heroverwogen, bijvoorbeeld voor licentiekosten op basis van afname in plaats van een verdeelsleutel.
11. Overleg met deelnemers: Er wordt strategisch

en tactisch overlegd met de deelnemers over de inrichting van het product voor hun dienstverlening. Dit gebeurt volgens de kernwaarden van betrokkenheid, betrouwbaarheid, professionaliteit en oplossingsgerichtheid.

Deel 2 Wat gaat het kosten?

In dit deel gaan we in op de baten en de lasten voor de verschillende onderdelen. In hoofdstuk 4 gaan we in op de baten en lasten voor de MGR. In hoofdstuk 5 lichten we de baten en lasten voor WerkBedrijf toe. We sluiten af met hoofdstuk 6, waarin we nader ingaan op de baten en lasten voor iRvN.

4 Baten en lasten MGR

In dit hoofdstuk gaan we in op de baten en lasten van de MGR als geheel en van het onderdeel Bestuursondersteuning.

4.1 MGR totaal

De totale baten nemen af van € 106,7 miljoen in 2025 naar € 102,8 miljoen in 2029. De afname komt vooral door de afbouw van de sociale werkvoorziening en het vervallen van een aantal tijdelijke middelen dan wel projecten (zie tabel 2). Voor 2025 hebben we de budgetten aangepast naar de meest actuele situatie. De baten zijn niet meer geïndexeerd behoudens Op Weg Naar Werk met de meest actuele ROB indexatie. De lasten zijn daar aangepast waar dat inhoudelijk noodzakelijk was of omdat de indexering ons daartoe dwong. Zoals bijvoorbeeld bij de personele lasten van de SW en ons ambtelijk personeel. Voor 2026 hebben we de budgetten verhoogd conform de BRN-norm. Daarnaast hebben aanpassingen plaatsgevonden om inhoudelijke gronden.

In de tabellen staan twee kolommen die betrekking hebben op het jaar 2025. De kolom 'B2025p' heeft betrekking op de in juli 2024 vastgestelde begroting en kolom 'B2025w' heeft betrekking op de nu voorliggende begrotingswijziging 2025.

Baten/ lasten	Baten Bedragen in € 1.000 Taakveld	MGR totaal						
		Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	B2026	B2027	B2028	B2029
Baten	Arbeidsparticipatie	18.980	26.533	18.833	19.492	18.714	18.288	19.544
	Inkomensregelingen	7.295	7.825	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655
	Overhead	32.647	23.440	33.394	34.096	34.071	34.184	34.184
	WSW en beschut werk	44.901	49.457	45.852	45.545	45.725	42.760	40.460
	Nog in te vullen taakstelling	0	0	0	-1.348	-1.361	-1.378	-1.412
	Totaal baten	**103.823**	**107.256**	**106.736**	**106.441**	**105.804**	**102.511**	**101.433**
Lasten	Arbeidsparticipatie	17.796	20.527	18.483	19.266	18.588	18.115	19.371
	Inkomensregelingen	7.295	7.825	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655
	Overhead	22.223	22.168	22.744	23.394	23.517	23.642	23.642
	WSW en beschut werk	45.701	45.613	45.813	45.469	45.727	42.839	40.612
	Totaal programma	**93.015**	**96.134**	**95.696**	**96.784**	**96.488**	**93.251**	**92.280**
	Overhead MGR	10.808	11.122	11.041	11.005	10.677	10.638	10.565
	Subtotaal lasten	**103.823**	**107.256**	**106.736**	**107.789**	**107.165**	**103.889**	**102.845**
	Nog in te vullen taakstelling	0	0	0	-1.348	-1.361	-1.378	-1.412
	Totaal lasten	103.823	107.256	106.736	106.441	105.804	102.511	101.433
	Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 1 Totale baten en lasten MGR 2024 t/m 2029 De effecten van de taakstellende bezuinigingen worden nog uitgewerkt en zijn derhalve in de vervolgtabellen nog niet verwerkt.

We zien dat de gewijzigde begroting 2025 zo'n € 500.000 lager is dan de in juli 2024 vastgestelde begroting 2025. Dat komt o.a. door de gedaalde personeelskosten (zowel van SW-medewerkers als ambtelijke medewerkers). We indexeren de personele lasten met de laatst bekende cao-afspraken voor zowel ambtelijk als SW. In hoofdstukken 5 en 6 gaan we dieper op deze zaken in.

Voor de begroting 2025 is bij het onderdeel Werk rekening gehouden met de korting van € 1,2 miljoen. Deze is voor het begrotingsjaar ook ingevuld. Voor 2026 en volgende jaren werken we samen met de regio scenario's uit om tot scherpere keuzen te komen voor 2026 en volgende jaren. Deze worden gedurende 2025 ter besluitvorming voorgelegd. Deze scenario's werken we uit voor zowel de iRvN als voor Werkbedrijf.

bedragen in 1.000	Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	B2026	B2027	B2028	B2029
Applicatiebeheer	4.752	5.033	4.907	5.047	5.047	5.047	5.047
Automatisering	19.321	19.365	19.879	20.463	20.586	20.710	20.710
Bestuursondersteuning	538	613	613	473	373	373	373
Werkbedrijf SW	46.222	46.367	45.246	44.146	41.109	37.880	35.327
Werkbedrijf Vastgoed	1.421	1.582	1.582	1.577	1.577	1.577	1.577
Werkbedrijf Werk	35.148	37.915	37.713	39.175	41.469	41.303	42.813
Nog in te vullen taakstelling	0	0	0	-1.348	-1.361	-1.378	-1.412
	107.401	110.875	109.940	109.533	108.800	105.514	104.436
consolidatie	-3.578	-3.619	-3.204	-3.092	-2.996	-3.003	-3.003
	103.823	**107.256**	**106.736**	**106.441**	**105.804**	**102.511**	**101.433**

Tabel 2 Begrotingstotalen per onderdeel van de MGR 2025 t/m 2029 De effecten van de taakstellende bezuinigingen worden nog uitgewerkt en zijn derhalve in de vervolgtabellen nog niet verwerkt

4.2 Bestuursondersteuning

Baten en lasten Bestuursondersteuning Toelichting 2025 ten opzichte van de primaire begroting 2025.

De baten en lasten 2025 zijn niet gewijzigd ten opzichte van de primaire begroting.

Baten Bestuursondersteuning Toelichting 2026 ten opzichte van de begroting 2025

Overhead

Gemeentelijke Bijdrage 7.000 hogere baten.

De gemeentelijke bijdrage zijn conform de BRN norm geïndexeerd.

Overige bijdrage 147.000 lagere baten

In de meerjarenbegroting is voor 3 jaar budget gereserveerd voor programma kwaliteit. In 2026 neemt dit af met 147.000. Voor programma kwaliteit is in 2026 nog 100.000 gereserveerd.

Lasten Bestuursondersteuning Toelichting 2026 ten opzichte van de begroting 2025

Bestuursondersteuning										
bedragen in 1.000	Taakveld	Categorie	Subcategorie	Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	B2026	B2027	B2028	B2029
Baten	**Overhead**	Overhead	**Gemeentelijke bijdragen**	239	254	254	261	261	261	261
		MGR	**Overige bijdragen**	299	359	359	212	112	112	112
	nog in te vullen taakstelling				0	0	-8	-8	-8	-8
	Totaal Baten			**538**	**613**	**613**	**466**	**366**	**366**	**366**
Lasten	Overhead MGR			538	613	613	473	373	373	373
	nog in te vullen taakstelling			0	0	0	-8	-8	-8	-8
	Totaal Lasten			**538**	**613**	**613**	**466**	**366**	**366**	**366**
	Saldo baten en lasten				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 3 Totale baten en lasten MGR Bestuursondersteuning 2025 t/m 2029 De effecten van de taakstellende bezuinigingen worden nog uitgewerkt en zijn derhalve in de vervolgtabellen nog niet verwerkt.

Overhead 139.000 lagere lasten

In de meerjarenbegroting is voor 3 jaar budget gereserveerd voor programma kwaliteit. In 2026 neemt dit af met 147.000. Voor programma kwaliteit is in 2026 nog 100.000 gereserveerd. Daarnaast zijn de lasten geïndexeerd conform de BRN norm.

5 Baten en lasten WerkBedrijf

Bij WerkBedrijf maken we onderscheid in drie onderdelen: Werk (in tabellen de taakvelden Arbeidsparticipatie, WSW en beschut werk en Inkomensregelingen), SW (taakveld WSW en beschut werk) en Vastgoed (taakveld Overhead). Per onderdeel lichten we de ontwikkeling van baten en lasten in 2025 en 2026 toe. We beginnen met een overzicht van de totale baten en lasten voor WerkBedrijf.

5.1 Totalen

Ontwikkeling begrotingstotalen

Het begrotingstotaal neemt af van € 84,5 miljoen in 2025 naar € 79,7 miljoen in 2029. Dit komt vooral door de afname van het aantal medewerkers in de sociale werkvoorziening en een afname van tijdelijke budgetten.

In de tabellen staan twee kolommen die betrekking hebben op het jaar 2025. De kolom 'B2025P' heeft betrekking op de in juli 2024 vastgestelde begroting en kolom 'B2025Wijziging' heeft betrekking op de nu voorliggende begrotingswijziging 2025.

Baten/Lasten	Bedragen in € 1.000 Taakveld	Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	B2026	B2027	B2028	B2029
Baten	Arbeidsparticipatie	19.028	26.533	18.833	19.492	18.714	18.288	19.544
	Inkomensregelingen	7.295	8.219	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655
	Overhead	10.094	646	10.190	10.224	10.084	10.084	10.084
	WSW en beschut werk	46.373	50.466	46.861	46.527	46.701	43.734	41.434
	Nog in te vullen taakstelling	0	0	0	-789	-799	-811	-846
	Totaal Baten	**82.791**	**85.864**	**84.540**	**84.109**	**83.356**	**79.950**	**78.872**
lasten	Arbeidsparticipatie	18.810	21.253	18.847	19.484	18.705	18.280	19.536
	Inkomensregelingen	7.295	7.825	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655
	Overhead	601	678	678	683	683	683	683
	WSW en beschut werk	46.524	46.563	46.763	46.390	46.644	43.752	41.525
	Totaal programma	**73.230**	**76.319**	**74.944**	**75.212**	**74.687**	**71.370**	**70.400**
	Overhead MGR	9.561	9.545	9.597	9.687	9.468	9.391	9.318
	Subtotaal lasten	**82.791**	**85.864**	**84.540**	**84.898**	**84.155**	**80.761**	**79.717**
	Nog in te vullen taakstelling	0	0	0	-789	-799	-811	-846
	Totaal lasten	**82.791**	**85.864**	**84.540**	**84.109**	**83.356**	**79.950**	**78.872**
	Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 4 Totale baten en lasten WerkBedrijf 2025 t/m 2029
De effecten van de taakstellende bezuinigingen worden nog uitgewerkt en zijn derhalve in de vervolgtabellen nog niet geland.

Arbeidsparticipatie

Participatiebudget. Vanaf 2025 zijn de budgetten voor het participatiebudget bepaald op basis van de binnen de regio afgesproken nieuwe verdeelsystematiek. Daarnaast hebben we vanaf 2025 rekening gehouden met de regionale korting van € 1,2 miljoen. Deze is tevens voor 2025 geeffectueerd omdat de aangekondigde korting beschut werk vanaf 2025 niet doorgegaan is. Deze korting op Nieuw Beschut gaat nu waarschijnlijk vanaf 2026 ingevoerd worden.

Indexeringen. Bij de onderdelen Werk en SW zijn de lasten met de BRN-norm geïndexeerd. Een uitzondering hierop zijn de personele lasten van de SW-medewerkers en de salarissen van de ambtelijk medewerkers. Deze salarissen indexeren we conform de verwachte wijzigingen in de betreffende cao's.

Bezuinigingen. Voor de begroting 2025 is bij het onderdeel Werk rekening gehouden met de korting van € 1,2 miljoen. Door verschillende financiële meevallers kunnen we deze nog opvangen, zonder grote gevolgen voor de dienstverlening:

- De begrote uitgaven ter grootte van € 400.000 voor IPS hebben we kunnen laten vrijvallen. IPS wordt ook in 2025 nog eenmalig uitgevoerd door het UWV met een rechtstreekse financiering vanuit het Rijk.
- Door de korting van € 1,2 miljoen komt er tevens € 200.000 minder beschikbaar voor lokale accenten. In gesprek met gemeenten kijken we hoe we de impact hiervan laten landen in de uitvoering van de lokale keuzen.
- De begeleidingsbudgetten beschut werk zijn in 2025 nog niet op basis van realisatie, en zijn zelfs uitgezet. Hiermee kunnen we het restant van de € 1,2 miljoen opvangen.
- Voor 2026 en volgende jaren neemt ondanks de kortingen in het gemeentefonds het participatiebudget toe. Van € 21,0 miljoen (inclusief korting van € 1,2 miljoen) in 2026 naar € 24,7 miljoen in 2029. Deze toename wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door een toename van de verwachte aantallen bijstandsontvangers, loonkostensubsidies, gemeentelijke doelgroep en huishoudens met een laag inkomen. Het bedrag per eenheid neemt de komende jaren namelijk af. De verwachte toename van de aantallen zal ook leiden tot extra activiteiten, bijvoorbeeld in de vorm van het begeleiden van kandidaten met een loonkostensubsidie of de inzet van instrumenten. Daarnaast moeten deze aantallen ook eerst daadwerkelijk gerealiseerd worden. Daarom richten we ons

Bedragen in € 1.000 Taakveld	Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	B2026	B2027	B2028	B2029
WSW en beschut werk	4.206	4.062	4.394	4.238	4.088	3.945	3.810
Arbeidsparticipatie	12.646	10.963	12.706	12.607	12.551	11.654	11.654
Overhead	5.888	5.817	5.869	5.884	5.664	5.588	5.516
	22.741	**20.841**	**22.969**	**22.729**	**22.303**	**21.187**	**20.979**

Tabel 5 Overzicht van de personele lasten van Werkbedrijf 2024 t/m 2029
De overige personele lasten zijn toegevoegd aan het overzicht

bij de begroting op het lopende begrotingsjaar en het daaropvolgende jaar. Omdat we op deze ontwikkelingen een beter zicht hebben. Daarbij richten we ons op het structureel invullen van de korting van € 1,2 miljoen en op de verwachte korting van € 1,8 miljoen en gaan we daarbij niet uit van een mogelijke toename van het budget door stijgende aantallen. We werken samen met de regio scenario's uit om tot scherpere keuzen te komen voor 2026 en volgende jaren. Deze worden gedurende 2025 ter besluitvorming voorgelegd.

Personele lasten

Door de richtlijnen van de BBV zijn de personele lasten in tabel 4 niet zichtbaar. De personele lasten maken onderdeel uit van de programmalasten en de Overhead MGR. In tabel 5 geven we een overzicht totale personele lasten.

2025. De totale salarislasten nemen in 2025 toe met € 2,1 miljoen ten opzichte van de primaire begroting 2025. De toename wordt met name veroorzaakt door:

- WSW en beschut werk met € 170.000 toegenomen. Deze toename betreft de inzet voor de uitvoering van beschut werk. In de primaire begroting waren deze lasten nog begroot bij het product arbeidsparticipatie. In verband met gewijzigde BBV voorschriften zijn deze kosten nu verantwoord onder het product WSW en beschut werkt. Daarnaast nemen de personele lasten toe met 162.000. dit betreft de indexering van de lonen met 4%
- Arbeidsparticipatie met € 1,7 miljoen toegenomen. Deze toename bestaat voor € 400.000 uit de indexering van de lonen met 4%. Wij verwachten dat de nieuwe CAO afspraken een uitwerking hebben van 4% op de loonkosten. We hebben conform de technische begrotingswijzing € 800.000 toegevoegd aan de personele lasten omdat door de toename van het aantal loonkostensubsidies en kandidaten die meer begeleiding nodig hebben we meer behoefte hebben aan jobcoaching. Daarnaast is een deel van de middelen bestemd voor de inzet van de participatiecoaches in dienst bij WerkBedrijf. Voor het uitvoering van het RMT en het sociaal ondernemen hebben we € 345.200 toegevoegd aan de begroting. Ten slotte zetten we sinds 2024 ervaringsdeskundigen in. Hiervoor hebben we in 2025 € 200.000 toegevoegd aan de begroting.
- Overhead met € 52.000 toegenomen. Dit betreft enerzijds de indexering van 4% ad € 232.600. Daarnaast zijn de detacheringingsopbrengsten met € 180.600 afgenomen. We verwachten minder medewerkers de detacheren.

2026. De totale salarislasten nemen in 2026 af met € 240.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. De afname wordt met name veroorzaakt door de afbouw van het aantal SW medewerkers.

5.2 Onderdeel Werk

In deze paragraaf staan we in detail stil bij onze begroting voor het onderdeel Werk. Na het overzicht van de totale baten en lasten in 2024-2029 en de overhead, lichten we in 5.2.1 de baten en in 5.2.2 de lasten toe. Per (sub)paragraaf lichten we de begrotingswijziging 2025 en begroting 2026 toe.

Bedragen in € 1.000	Werkbedrijf-onderdeel werk							
Taakveld	**Categorie**	**Realisatie 2024**	**B2025(P)**	**2025 Wijziging**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**
Arbeidsparticipatie	Gemeentelijke bijdrage	15.649	22.140	15.320	16.525	17.860	19.059	20.387
	Gemeentelijke bijdrage korting	0	0	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
	Gemeentelijke bijdrage nieuw beschut	0	2.457	2.622	2.642	0	0	0
	Netto omzet	0	455	0	0	0	0	0
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	29	0	0	0	0	0
	Overige bijdrage	3.378	1.452	2.091	1.526	2.054	429	429
Totaal Arbeidsparticipatie		**19.027**	**26.533**	**18.833**	**19.492**	**18.714**	**18.288**	**19.616**
Inkomensregelingen	Gemeentelijke bijdrage	7.295	7.825	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	393	0	0	0	0	0
Totaal Inkomensregelingen		**7.295**	**8.219**	**8.655**	**8.655**	**8.655**	**8.655**	**8.655**
Overhead	Gemeentelijke bijdrage	5.538	0	5.673	5.688	5.548	5.548	5.548
Totaal Overhead		**5.538**		**5.673**	**5.688**	**5.548**	**5.548**	**5.548**
WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdrage OWNW	2.878	3.164	3.288	3.288	3.288	3.288	3.288
	Gemeentelijke bijdrage nieuw beschut	282	0	739	973	3.868	4.118	4.372
	Netto omzet	33	0	182	363	376	376	376
	Overige bedrijfsopbrengsten	94	0	341	715	1.020	1.030	958
Totaal WSW en beschut werk		**3.287**	**3.164**	**4.551**	**5.340**	**8.552**	**8.812**	**8.994**
Totaal baten		**35.148**	**37.915**	**37.713**	**39.175**	**41.469**	**41.303**	**42.813**

Tabel 6 Totale baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Werk 2024 t/m 2029

Vervolg tabel 6 zie volgende pagina.

Arbeidsparticipatie	Algemene uitvoering arbeidsparticipatie	7.891	7.909	8.086	8.063	8.062	8.062	8.062
	Directe kosten CAO aan de slag	0	1.453	0	0	0	0	0
	Instrumenten	7.390	7.423	8.113	8.879	8.048	8.633	9.889
	Inzet tijdelijke middelen	1.803	962	1.251	1.286	1.339	329	329
	Inzet tijdelijke middelen budgetoverheveling	0	0	0	0	0	0	0
	Oude verplichtingen	1.726	1.397	1.397	1.256	1.256	1.256	1.256
	Inzet nieuw beschut	0	339	0	0	0	0	0
	restant nieuw beschut	0	1.770	0	0	0	0	0
Totaal Arbeidsparticipatie		**18.810**	**21.253**	**18.847**	**19.484**	**18.705**	**18.280**	**19.536**
Inkomensregelingen	Loonkostensubsidies	7.295	7.432	8.339	8.004	7.960	7.960	7.960
Inkomensregelingen	Loonkostensubsidies tbv WerkBedrijf	0	393	317	652	695	695	695
Totaal Inkomensregelingen		**7.295**	**7.825**	**8.655**	**8.655**	**8.655**	**8.655**	**8.655**
WSW en beschut werk	Algemene uitvoering arbeidsparticipatie	0	0	170	170	170	170	170
	Directe kosten detacheringsbanen	386	0	754	1.508	1.615	1.625	1.625
	Op Weg naar Werk	2.879	3.164	3.288	3.288	3.288	3.288	3.288
	Inzet nieuw beschut	72	0	339	373	410	451	451
	restant nieuw beschut	0	0	0	0	3.069	3.278	3.531
Totaal WSW en beschut werk		**3.337**	**3.164**	**4.551**	**5.340**	**8.552**	**8.813**	**9.066**
Totaal programma		**29.442**	**32.242**	**32.053**	**33.479**	**35.913**	**35.748**	**37.257**
Overhead	Overhead MGR	5.706	5.673	5.659	5.697	5.557	5.556	5.556
Totaal		**35.148**	**37.915**	**37.713**	**39.175**	**41.470**	**41.304**	**42.813**
Saldo baten en lasten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Vervolg Tabel 6 Totale baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Werk 2024 t/m 2029

5.2.1 Baten onderdeel Werk

Toelichting 2025 ten opzichte van de primaire begroting 2025

Inkomensregelingen

Gemeentelijke bijdrage Loonkostensubsidies
€ 830.000 hogere baten
We ontvangen gemeentelijke bijdragen voor het uitvoeren van de loonkostensubsidies. Deze subsidies verstrekken we aan externe werkgevers en aan WerkBedrijf zelf. Voor een klein deel, de uitvoering van de detacheringsbanen zijn we immers zelf werkgever.

We baseren de bijdrage aan loonkostensubsidies voor 2025 op het voorlopig Buigbudget zoals gepubliceerd is september 2024. Dit is een goede

Bedragen in € 1.000	Werkbedrijf-onderdeel werk							
Taakveld	**categorie**	**Realisatie 2024**	**B2025(P)**	**2025 Wijziging**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**
Arbeidsparticipatie	Gemeentelijke bijdrage	15.649	22.140	15.320	16.525	17.860	19.059	20.387
	Gemeentelijke bijdrage korting	0	0	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
	Gemeentelijke bijdrage nieuw beschut	0	2.457	2.622	2.642	0	0	0
	Netto omzet	0	455	0	0	0	0	0
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	29	0	0	0	0	0
	Overige bijdrage	3.378	1.452	2.091	1.526	2.054	429	429
Totaal Arbeidsparticipatie		**19.027**	**26.533**	**18.833**	**19.492**	**18.714**	**18.288**	**19.616**
Inkomensregelingen	Gemeentelijke bijdrage	7.295	7.825	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	393	0	0	0	0	0
Totaal Inkomensregelingen		**7.295**	**8.219**	**8.655**	**8.655**	**8.655**	**8.655**	**8.655**
Overhead	Gemeentelijke bijdrage	5.538	0	5.673	5.688	5.548	5.548	5.548
Totaal Overhead		**5.538**		**5.673**	**5.688**	**5.548**	**5.548**	**5.548**
WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdrage nieuw beschut	282	0	739	973	3.868	4.118	4.372
	Netto omzet	33	0	182	363	376	376	376
	Overige bedrijfsopbrengsten	94	0	341	715	1.020	1.030	958
Totaal WSW en beschut werk		**3.287**	**3.164**	**4.551**	**5.340**	**8.552**	**8.812**	**8.994**
Totaal baten		**35.148**	**37.915**	**37.713**	**39.175**	**41.469**	**41.303**	**42.813**

Tabel 7 Baten WerkBedrijf onderdeel Werk 2025 t/m 2029

indicatie voor de verwachte uitgaven 2025. We begroten in totaal 8,7 miljoen. Op basis van de realisatie 2024 verwachten we voor 2025 bij alle gemeenten binnen het beschikbaar gestelde voorlopig budget te blijven. We ramen € 315.000 aan opbrengsten uit de inzet van onze detacheringsbanen. Deze medewerkers zijn in dienst bij WerkBedrijf. Voor de inzet vragen we een detacheringsvergoeding.

WSW en Beschut werk

Op weg naar Werk 125.000 toename
We ontvangen een gemeentelijke bijdragen voor Op Weg Naar Werk. Deze neemt in 2025 toe met € 125.000 naar € 3,3 miljoen. In 2024 hebben we Op Weg Naar Werk opnieuw aanbesteed. Per 1 januari 2025 gaan de nieuwe contracten in. De nieuwe contracten hebben een looptijd van 4 jaar met twee maal een optie tot verlening van 2 jaar. In 2024 is tevens in samenwerking met het Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB) een tarievenonderzoek uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek zijn de tarieven voor Op Weg Naar Werk is de nieuwe aanbesteding van Op Weg naar Werk en de belevingsgerichte dagbesteding gelijk getrokken. Daarnaast zijn de tarieven voor 2025 met 3,91% geïndexeerd conform de gebruikelijke systematiek.

Gemeentelijke bijdrage nieuw beschut € 739.000 toename
In de primaire begroting stonden de middelen nieuw beschut volledig verantwoord onder het taakveld arbeidsparticipatie, terwijl de middelen die daadwerkelijk ingezet worden voor uit uitvoering van nieuw beschut verantwoord moeten worden onder het taakveld WSW en beschut werk. In 2025 verwachten we 40 personen (26 FTE) via een detacheringsbaan te detacheren. Hiervoor verwachten we € 400.000 nodig te hebben. Daarnaast hebben we kandidaten rechtstreeks bij werkgevers geplaats, waarvoor we werkplekaanpassingen en begeleiding vergoeden. Hiervoor verwachten we € 339.000 nodig te hebben.

Netto omzet € 182.000 toename
Dit betreft de omzet van de kandidaten in de detacheringsbanen. De omzet is berekend op basis van de werkelijke tarieven x aantal contracturen. We verwachten in 2025 € 182.000 aan omzet te realiseren.

Overige bedrijfsopbrengsten € 341.000
We ramen € 317.000 aan opbrengsten uit loonkostensubsidies. Dit betreft opbrengsten die wij ontvangen voor de kandidaten in de detacheringsbanen ter dekking van een deel van de salariskosten. Daarnaast moeten we rekening houden met een risico vanwege het niet volledig kunnen factureren van het minimaal benodigd detacheringstarief.

Onze ervaring is dat we voor deze kandidaten het benodigde tarief niet uit de markt kunnen halen. Om het tariefverschil te kunnen dekken is in 2025 € 24.000 budget gereserveerd. Het Rijk is voornemens het budget nieuw beschut vanaf 2026 te gaan bepalen op de daadwerkelijke inzet. Dit houdt in dat vanaf 2026 onze regio fors minder middelen gaat ontvangen, dan wel zullen er daadwerkelijke uitgaven tegenover staan. Vanaf 2026 neemt het bedrag wat gereserveerd is voor het risico detacheringsbanen hierdoor ook toe naar 325.000. De middelen zijn tot en met 2028 verwerkt in de meerjarenbegroting. Vanaf 2029 zullen wij zelf dekking moeten zien te vinden voor dit risicobedrag.

Arbeidsparticipatie

Gemeentelijke bijdrage participatiebudget (inclusief taakveld overhead en korting); € 2,3 miljoen minder baten.
Hier begroten wij € 19,8 miljoen. Dit is conform de septembercirculaire. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid wordt een deel van de

gemeentelijke bijdrage ad € 14,1 miljoen onder het taakveld arbeidsparticipatie verantwoord en € 5,7 miljoen onder het taakveld overhead. De daling heeft twee oorzaken. Enerzijds ontvangen we conform afspraak € 1,2 miljoen minder, omdat met de regio een korting op het participatiebudget is afgesproken. Deze verwerken we vanaf 2025. Daarnaast ontvangen we € 1,1 miljoen minder omdat we de BRN indexering gecorrigeerd hebben en daarmee volledig aansluiten met de septembercirculaire.

Vanaf 2026 worden de middelen nieuw beschut bepaalt op de daadwerkelijke inzet. Dit houdt in dat vanaf 2026 onze regio fors minder middelen gaat ontvangen, dan wel zullen er daadwerkelijke uitgaven tegenover staan. Dit kan effect hebben op de omvang van de korting van € 1,2 miljoen in 2026.

Gemeentelijke bijdrage Nieuw beschut € 900.000 toename
De middelen nieuw beschut bedragen voor 2025 in totaal € 3,4 miljoen. Dit is een toename van €900.000 ten opzichte de primaire begroting. De toename heeft een drietal oorzaken:

- € 570.000 heeft betrekking op een verhoging van het budget naar aanleiding van het onderzoek van Significant in het kader van de toekomstbestendige infrastructuur.
- € 170.000 heeft betrekking op een verhoging in verband met het vervallen van de lage inkomensvergoeding per 1 januari 2025.
- € 160.000 heeft betrekking op de indexering zoals opgenomen in de meicirculaire 2024. Het Rijk is voornemens het budget nieuw beschut af te ramen.

Een deel van de middelen wordt ingezet voor de uitvoering van nieuw beschut. Dit betreft kandidaten in een detacheringsbaan in dienst bij Werk-Bedrijf en kandidaten in dienst bij werkgevers. We besteden de middelen aan begeleidingskosten, vergoedingen aan derden en uitvoeringskosten. We verwachten hiervoor in 2025 € 739.000 nodig te hebben. Deze middelen worden verantwoord onder taakveld WSW en Beschut werk. De restant middelen worden ingezet voor reguliere taken binnen het instrumentenbudget.

Netto omzet/overige bedrijfsopbrengsten € 484.000 afname
De omzet van de kandidaten detacheringsbanen wordt verantwoord onder het taakveld WSW Beschut. In de gewijzigde begroting is dit aanpast.

Overige bijdragen € 639.000 toename
De overige bijdragen nemen met € 639.000 toe naar € 2,1 miljoen. De toename wordt met name veroorzaakt door enerzijds toevoegen van de renteopbrengsten ter grootte van € 300.000. In de primaire begroting hadden we hier nog geen rekening mee gehouden en anderzijds een daling van de verwachte detacheringsopbrengsten van 150.000 en een daling voor detacheringsbanen van 337.000. Daarnaast is het restant van werken aan de match ter grootte van € 200.000 toegevoegd aan de begroting. Tot slot is het budget voor de projecten die wij uitvoeren voor Perspectief op werk, SUWI, RMT, IPS en het collectief sociaal ondernemen toegevoegd aan de begroting. Voor deze budgetten hebben wij 626.000 gereserveerd. De projecten worden nader toegelicht bij de lasten.

Toelichting op wijzigingen van 2026 t.o.v. de bijgestelde begroting van 2025
Hier lichten we de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2026 toe. Daar waar geen afwijkingen zijn ten opzichte van 2025, lichten we de cijfers ook niet verder toe.

Inkomensregelingen

De loonkostensubsidies blijven in 2026 gelijk aan de begroting 2025. Deze passen we aan met de meest actuele cijfers uit de septembercirculaire 2025

WSW en beschut werk

Op weg naar werk

We ontvangen gemeentelijke bijdragen voor Op Weg Naar Werk. We begroten in 2026 op € 3,3 miljoen. Dit is gelijk aan de begroting van 2025.

Gemeentelijke bijdrage Nieuw beschut € 234.000 toename

Een deel van de middelen nieuw beschut wordt ingezet voor de uitvoering van nieuw beschut. In totaal verwachten we in 2026 voor de uitvoering € 973.000 nodig te hebben. De restant middelen worden ingezet voor reguliere taken, zie tekst arbeidsparticipatie. In 2026 verwachten we 60 personen (39FTE) te detachering. In totaal verwachten we € 600.000 nodig te hebben voor de uitvoering van de detacheringsbanen. Daarnaast hebben we kandidaten rechtstreeks bij werkgevers geplaats, waarvoor we werkplekaanpassingen en begeleiding vergoeden. Hier verwachten we 373.000 nodig te hebben.

Netto omzet € 181.000 toename

Dit betreft de omzet van de kandidaten detacheringsbanen. De omzet is berekend op basis van de werkelijke tarieven x aantal contracturen. Voor 2026 ramen we de omzet op 363.000. Dit is een toename van € 181.000 ten opzichte van de begroting van 2025. De toename wordt veroorzaakt door een verwachte stijging van het aantal kandidaten.

Overige bedrijfsopbrengsten 374.000 toename

We ramen € 652.000 aan opbrengsten uit loonkostensubsidies. Dit betreft opbrengsten die wij ontvangen voor de kandidaten in de detacheringsbanen die bij WerkBedrijf in dienst zin. De loonkostensubsidies zijn ter dekking van een deel van de salariskosten van de kandidaten. Daarnaast moeten we rekening houden met een risico vanwege het niet volledig kunnen factureren van het minimaal benodigd detacheringstarief. Onze ervaring is dat we voor deze kandidaten het benodigde tarief niet uit de markt kunnen halen. Hier is in 2026 63.000 budget voor gereserveerd.

Het Rijk is voornemens het budget nieuw beschut vanaf 2026 te gaan bepalen op de daadwerkelijke inzet. Dit houdt in dat vanaf 2026 onze regio fors minder middelen gaat ontvangen, dan wel zullen er daadwerkelijke uitgaven tegenover staan. Vanaf 2027 neemt het bedrag wat gereserveerd is voor het risico detacheringsbanen hierdoor ook toe naar 325.000.
De middelen zijn tot en met 2029 verwerkt in de meerjarenbegroting. Vanaf 2030 zullen wij het risico zelf moeten opvangen in de begroting.

Arbeidsparticipatie

Gemeentelijke bijdrage (inclusief taakveld overhead)

Hier begroten wij 21,0 miljoen. Dit bedrag is gelijk aan de begroting 2025 en is conform de septembercirculaire 2024 inclusief de BRN norm. Hierop is de gemeentelijke korting van € 1,2 miljoen in mindering gebracht.

Vanaf 2026 worden de middelen nieuw beschut bepaalt op de daadwerkelijke inzet. Dit houdt in dat vanaf 2026 onze regio fors minder middelen gaat ontvangen, dan wel zullen er daadwerkelijke uitgaven tegenover staan. Dit kan effect hebben op de omvang van de korting van € 1,2 miljoen in 2026.

Voor de begrotingsrechtmatigheid wordt een deel van de gemeentelijke bijdrage onder:

- het taakveld arbeidsparticipatie € 15,3 miljoen
- het taakveld overhead € 5,7 miljoen

Dit heeft geen effect op het overheadspercentage van 25%.

Gemeentelijke bijdrage nieuw beschut € 19.000 toename
De middelen niet beschut worden deel verantwoord onder het taakveld arbeidsparticipatie en deels onder het taakveld WSW en beschut werk. Voor 2026 begroten we € 2,6 miljoen onder het taakveld arbeidsparticipatie. Dit is een toename ten opzichte van 2025 van € 19.000. Het bedrag van € 2,6 miljoen wordt ingezet voor reguliere taken onder andere het instrumentenbudget. We houden er rekening mee dat we dit deel van het budget nieuw beschut niet meer gaan ontvangen. Omdat het rijk de bekostingssystematiek gaat aanpassen.

Overige bijdragen € 565.000 afname
Voor 2026 ramen we de overige bijdragen op € 1,5 miljoen. Dit is een afname van € 565.000 ten opzichte van 2025. De afname van de overige bijdragen wordt met name veroorzaakt doordat we voor 2026 geen rentebaten ramen omdat we verwachten dat de rente verder gaat dalen. Dit leidt tot een daling van € 300.000. Daarnaast wordt de afname veroorzaakt door enerzijds een toename van het SUWI budget hier verwachten we 134.000 meer uitgaven en anderzijds een afname van het IPS budget. De financiering van de regeling is per 1 januari 2024 tijdelijk overgenomen door het UWV. Wat de definitieve regeling wordt is nog niet bekend. Tot slot is voor 2025 nog budget voor projecten binnen Werken aan de Match toegevoegd. In 2025 worden de projecten definitief afgerond. Hierdoor dalen de overige bijdrage met 300.000.

5.2.2 Lasten onderdeel Werk

Toelichting op de bijstelling van de begroting 2025 ten opzichte van de primaire begroting 2025.

We lichten hieronder de onderdelen toe die aan de batenkant niet zijn besproken.

Inkomensregeling

Loonkostensubsidie € 830.000 toename

Zie toelichting bij de baten

WSW en beschut werk

Op Weg naar Werk 125.000 toename
Zie toelichting bij de baten

Bedragen in € 1.000	Werkbedrijf-onderdeel werk							
Taakveld	**Categorie**	**Realisatie 2024**	**B2025(P)**	**2025 Wijziging**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**
Arbeidsparticipatie	Algemene uitvoering arbeidsparticipatie	7.891	7.909	8.086	8.063	8.062	8.062	8.062
	Directe kosten CAO aan de slag	0	1.453	0	0	0	0	0
	Instrumenten	7.390	7.423	8.113	8.879	8.048	8.633	9.889
	Inzet tijdelijke middelen	1.803	962	1.251	1.286	1.339	329	329
	Inzet tijdelijke middelen budgetoverheveling	0	0	0	0	0	0	0
	Oude verplichtingen	1.726	1.397	1.397	1.256	1.256	1.256	1.256
	Inzet nieuw beschut	0	339	0	0	0	0	0
	restant nieuw beschut	0	1.770	0	0	0	0	0
Totaal Arbeidsparticipatie		**18.810**	**21.253**	**18.847**	**19.484**	**18.705**	**18.280**	**19.536**
Inkomensregelingen	Loonkostensubsidies	7.295	7.432	8.339	8.004	7.960	7.960	7.960
	Loonkostensubsidies tbv WerkBedrijf	0	393	317	652	695	695	695
Totaal Inkomensregelingen		**7.295**	**7.825**	**8.655**	**8.655**	**8.655**	**8.655**	**8.655**
WSW en beschut werk	Algemene uitvoering arbeidsparticipatie	0	0	170	170	170	170	170
	Directe kosten detacheringsbanen	386	0	754	1.508	1.615	1.625	1.625
	Op Weg naar Werk	2.879	3.164	3.288	3.288	3.288	3.288	3.288
	Inzet nieuw beschut	72	0	339	373	410	451	451
	restant nieuw beschut	0	0	0	0	3.069	3.278	3.531
Totaal WSW en beschut werk		**3.337**	**3.164**	**4.551**	**5.340**	**8.552**	**8.813**	**9.066**
Totaal programma		**29.442**	**32.242**	**32.053**	**33.479**	**35.913**	**35.748**	**37.257**
Overhead	Overhead MGR	5.706	5.673	5.659	5.697	5.557	5.556	5.556
Totaal		**35.148**	**37.915**	**37.713**	**39.175**	**41.470**	**41.304**	**42.813**

Tabel 8 Lasten WerkBedrijf onderdeel Werk 2024 t/m 2029

Inzet nieuw beschut

Voor de uitvoering van nieuw beschut verwachten we € 1,3 miljoen nodig te hebben in 2025. Dat is € 530.000 minder dan opgenomen in de primaire begroting. In de primaire begroting waren we nog uitgegaan van een hogere groei. We zetten deze middelen als volgt in:

- € 754.000 voor salariskosten van kandidaten in een detacheringsbaan. We verwachten eind 2025 26 fte in een detacheringsbaan (40 kandidaten).
- € 339.000 voor werkplekaanpassingen en begeleiding vergoeden voor kandidaten rechtstreeks geplaats bij een werkgever.
- € 170.000 voor uitvoeringskosten in de vorm van begeleiding van de kandidaten.

Arbeidsparticipatie

Algemene uitvoering arbeidsparticipatie 177.000 toename

De algemene uitvoering arbeidsparticipatie bestaan voor 7,1 miljoen uit personele lasten. Dit is een toename van 177.000. De toename wordt enerzijds veroorzaakt door de verwachte indexering van 4% voor de nieuw af te sluiten CAO voor ambtenaren en anderzijds door het aframen van het budget dat gereserveerd is voor personeel nieuw beschut. Deze lasten worden verantwoord onder taakveld WSW en beschut.

Directe kosten detacheringsbanen

De directe kosten detacheringsbanen worden vanaf 2025 verantwoord onder taakveld WSW en beschut werk in plaats van arbeidsparticipatie.

Bedragen in € 1.000	Inzet nieuw beschut							
Baten/lasten	**TV**	**Categorie**	**realisatie 2024**	**Som van 2025 Wijziging**	**Som van 2026 nieuw**	**Som van 2027 nieuw**	**Som van 2028 nieuw**	**Som van 2029 nieuw**
	WSW en beschut werk	Overige bedrijfsopbrengsten	94	317	652	695	695	695
		omzet	33	182	363	376	376	376
		tijdelijke middelen uit de budgetoverheveling 2021	282	24	63	325	335	263
		Gemeentelijke bijdragen Nieuw beschut	0	739	973	3.868	4.118	4.444
	overhead	Gemeentelijke bijdragen	48	0	0	0	0	0
Totaal Baten			**456**	**1.262**	**2.051**	**5.263**	**5.524**	**5.777**
Lasten	WSW en beschut werk	Personele lasten	72	170	170	170	170	170
		Restant nieuw beschut	0	0	0	3.069	3.278	3.531
		Uitbetalingen relaties	282	339	373	410	451	451
		Directe kosten Detacheringsbanen	102	754	1.508	1.615	1.625	1.625
Totaal Lasten			**456**	**1.262**	**2.051**	**5.263**	**5.524**	**5.777**
Eindtotaal								

Instrumenten € 690.000 toename
Het instrumentenbudget bestaat uit personele lasten, voorzieningen, projecten en subsidies. In totaal begroten wij het instrumentenbudget op 8,1 miljoen. De toename wordt veroorzaakt door de indexeringen van de personele lasten. Daarnaast is het budget toegenomen doordat enerzijds het restant budget van nieuw beschut is toegevoegd en anderzijds de korting van 1,2 miljoen is gecorrigeerd.

Op hoofdlijnen ramen wij de uitgaven als volgt:
€ 5,7 miljoen voor de inzet van diverse voorzieningen zoals scholing, werkgeversbonus (plus), ontwikkeltrajecten (met diagnose-instrument) ,kinderopvang, reiskostenvergoedingen. Daarnaast wordt het ingezet voor de personele lasten voor onder andere jobcoaching, het uitvoeren van loonwaarde-metingen, begeleiding en bemiddeling. Voor een aantal budgetten hebben we plafonds ingesteld om er zeker van te zijn dat we binnen de begroting blijven.
€ 1,6 miljoen ten behoeve van lokale zichtbaarheid en accenten. Dit is circa 15% van het Participatiebudget, hierbij is 15% van de 1,2 miljoen korting gecorrigeerd. Daarnaast zijn de verplichtingen in het kader van de vroegere WIW- en ID deelnemers van de gemeenten die WerkBedrijf heeft overgenomen gecorrigeerd. Het restant bedrag is met name om de regionale doelen te halen en de uitgangspunten van de regionale nota Klaar voor nieuwe kansen! te verwerken. Deze 15% wordt deels toegevoegd aan het instrumentengeld en deels aan het personele budget binnen het instrumentenbudget ten behoeve van onder andere de participatiecoaches.
€ 0,8 miljoen ten behoeve van specifieke projecten zoals de Dar, Werklab, moving forward, Koers in zicht, Road2Work etc.

Inzet tijdelijke middelen 289.000 toename
Voor de tijdelijke middelen verwachten we in 2025 € 1,3 miljoen uit te geven. De inzet van de tijdelijke bestaan uit de volgende projecten.

- IPS 225.000 Dit betreft de middelen beschikbaar voor de inzet van IPS-trajecten voor 2025. Voor deze kwetsbare groep zijn met een drietal zorgleveranciers afspraken gemaakt over de uitvoering van de trajecten om deze groep naar werk te begeleiden
- SUWI 400.000 Dit betreft een gezamenlijk project met het UWV. In de komende jaren willen we de match tussen vraag en aanbod nog meer verbeteren en verhogen. Met die reden hebben we een uitvoeringsplan opgesteld, dat nu gericht is op het verbeteren van de gezamenlijke werkgeversdienstverlening. Wij denken dat dit nog beter kan dan dat we nu al doen. Uit onze eigen onderzoeken blijkt dat werkgevers behoefte hebben aan een meer geïntegreerde dienstverlening en betere vindbaarheid van onze diensten. Het Rijk wil daarom de werkgeversdienstverlening en matching in de regio versterken. We streven naar een inclusieve, werkende arbeidsmarkt, waarin plaats is voor iedereen. We vormen samen hét punt, waar werkgevers ondersteund worden bij het vinden van het juiste personeel en het juiste advies. We zijn met werkgevers verbonden, omdat we hun taal spreken en die van werkzoekenden. Samen met onderwijs en kennisinstellingen, vakbonden en andere partners werken we aan inclusiviteit op de arbeidsmarkt, het optimaal inzetten van talenten, waarbij duurzaam passend werk voor velen hand in hand gaat met het bevorderen van economische groei in de regio.
- RMT 204.000 Voor het Regionale Mobiliteitsteam ontvangen wij middelen conform de ingediende begroting bij het Rijk. We ramen in 2024 € 204.000 te gaan uitgeven.
- Perspectief op Werk 210.000 Het RTA beslist over de inzet van de middelen binnen Perspectief op Werk (POW). Het budget wordt

meegenomen in de planning van het RTA over de jaren 2025 t/m 2029.
- Collectief sociaal ondernemen 212.000 Het budget van collectief sociaal ondernemen wordt toegevoegd aan de begroting (tot en met 2027) Hiermee voorkomen we dat de initiatieven een incidentele impuls zijn voor Sociaal Ondernemers en creëren we een structurelere en stevigere basis. Om dit te realiseren is er een collectief van sociaal ondernemers opgezet onder de naam TOSSS. Sociaal ondernemingen in de regio Rijk van Nijmegen die werken met kandidaten van WerkBedrijf kunnen zich aansluiten.

De toename wordt enerzijds veroorzaakt door het toevoegen van de budgetten RMT, Perspectief op Werk en Collectief sociaal ondernemen en anderzijds wordt de dekking van het risico van de detacheringsopbrengsten van detacheringsbanen toegevoegd onder de middelen WSW en beschut werk.

Oude verplichtingen
De 'oude verplichtingen' betreft de verplichtingen in het kader van de vroegere WIW- en ID deelnemers. Deze verplichtingen heeft WerkBedrijf overgenomen van de gemeenten.

Doordat er geen instroom meer is, nemen de uitgaven jaarlijks af. We verwachten € 1,4 miljoen uit te gaan geven in 2025

Inzet en restant nieuw beschut
De inzet van nieuw beschut wordt verantwoord onder het taakveld WSW en beschut werk en is komen te vervallen bij het taakveld arbeidsparticipatie.

Overhead

Overhead € 14.000 afname
De overheadlasten bestaan voor € 3,9 miljoen uit personele lasten, voor € 1,6 miljoen uit operationele lasten en voor 176.000 uit kapitaallasten. De operationele lasten bestaan hoofdzakelijk uit de lasten die voortvloeien uit het gastheercontract. De afname wordt enerzijds veroorzaakt dooreen toename van de ambtelijke salariskosten. We indexeren deze met 4% in verband met een verwachte loonstijging van het ambtelijk personeel in 2025 anderzijds verwachten we een afname van de detacheringsopbrengsten waardoor we ook minder personeel inzetten. De operationele lasten en de kapitaallasten blijven gelijk aan de primaire begroting van 2025.

Toelichting op wijzigingen van 2026 t.o.v. de bijgestelde begroting van 2025

Inkomensregelingen
Zie toelichting bij de baten.

WSW en beschut werk

Op Weg naar Werk
Zie toelichting bij de baten

Inzet nieuw beschut
Voor de uitvoering van nieuw beschut verwachten we € 2,1 miljoen nodig te hebben in 2026. Dat is € 789.000 meer dan we verwachten in 2025 uit te geven. We zetten deze middelen als volgt in:
- € 1,5 miljoen voor salariskosten van kandidaten in een detacheringsbaan. We verwachten eind 2026 39 fte in een detacheringsbaan (60 kandidaten).
- € 373.000 voor werkplekaanpassingen en begeleiding vergoeden voor kandidaten rechtstreeks geplaats bij een werkgever.
- € 170.000 voor uitvoeringskosten in de vorm van begeleiding van de kandidaten.

Bedragen in € 1.000	Inzet nieuw beschut							
Baten/lasten	**TV**	**Categorie**	**realisatie 2024**	**Som van 2025 Wijziging**	**Som van 2026 nieuw**	**Som van 2027 nieuw**	**Som van 2028 nieuw**	**Som van 2029 nieuw**
	WSW en beschut werk	Overige bedrijfsopbrengsten	94	317	652	695	695	695
		omzet	33	182	363	376	376	376
		tijdelijke middelen uit de budgetoverheveling 2021	282	24	63	325	335	263
		Gemeentelijke bijdragen Nieuw beschut	0	739	973	3.868	4.118	4.444
	overhead	Gemeentelijke bijdragen	48	0	0	0	0	0
Totaal Baten			**456**	**1.262**	**2.051**	**5.263**	**5.524**	**5.777**
Lasten	WSW en beschut werk	Personele lasten	72	170	170	170	170	170
		Restant nieuw beschut	0	0	0	3.069	3.278	3.531
		Uitbetalingen relaties	282	339	373	410	451	451
		Directe kosten Detacheringsbanen	102	754	1.508	1.615	1.625	1.625
Totaal Lasten			**456**	**1.262**	**2.051**	**5.263**	**5.524**	**5.777**
Eindtotaal								

Arbeidsparticipatie

Algemene uitvoering arbeidsparticipatie € 24.000 afname

Gezien bedrag geen toelichting

Instrumenten 766.000 toename

Het instrumentenbudget bestaat uit personele lasten, voorzieningen, projecten en subsidies. In totaal begroten wij het instrumentenbudget op 8,9 miljoen. De toename van 766.000 wordt veroorzaakt door de indexeringen conform de BRN norm. Daarnaast is het budget toegenomen doordat enerzijds het restant budget van nieuw beschut is toegevoegd en anderzijds de korting van 1,2 miljoen is gecorrigeerd.

Op hoofdlijnen ramen wij de uitgaven als volgt:

- € 6,0 miljoen voor de inzet van diverse voorzieningen zoals scholing, werkgeversbonus (plus), ontwikkeltrajecten (met diagnose-instrument) ,kinderopvang en reiskostenvergoedingen. Daarnaast wordt het ingezet voor de personele lasten voor onder andere jobcoach, loonwaardemetingen, begeleiding en bemiddeling.
- € 1,85 miljoen ten behoeve van lokale zichtbaarheid en accenten. Dit is circa 15% van het Participatiebudget, hierbij is 15% van de 1,2 miljoen korting gecorrigeerd. Daarnaast zijn de verplichtingen in het kader van de vroegere WIW- en ID deelnemers van de gemeenten die WerkBedrijf heeft overgenomen gecorrigeerd. Het restant bedrag is met name om de regionaledoelen te halen en de uitgangspunten van de regionale

nota Klaar voor nieuwe kansen! te verwerken. Deze 15% wordt deels toegevoegd aan het instrumentengeld en deels aan het personele budget binnen het instrumentenbudget ten behoeve van onder andere de participatiecoaches.
- € 1,0 miljoen ten behoeve van specifieke projecten zoals de Dar, Werklab, moving forward, Koers in zicht, Road2Work etc.

Inzet tijdelijke middelen 35.000 toename

Voor de tijdelijke middelen verwachten we in 2024 € 1,3 miljoen uit te geven. De inzet van de tijdelijke bestaan uit de volgende projecten.

- IPS 125.000 Dit betreft de middelen beschikbaar voor de inzet van IPS-trajecten voor 2026. Voor deze kwetsbare groep zijn met een drietal zorgleveranciers afspraken gemaakt over de uitvoering van de trajecten om deze groep naar werk te begeleiden
- SUWI 535.000. Dit betreft een gezamenlijk project met het UWV. In de komende jaren willen we de match tussen vraag en aanbod nog meer verbeteren en verhogen. Met die reden hebben we een uitvoeringsplan opgesteld, dat nu gericht is op het verbeteren van de gezamenlijke werkgeversdienstverlening. Wij denken dat dit nog beter kan dan dat we nu al doen. Uit onze eigen onderzoeken blijkt dat werkgevers behoefte hebben aan een meer geïntegreerde dienstverlening en betere vindbaarheid van onze diensten. Het Rijk wil daarom de werkgeversdienstverlening en matching in de regio versterken. We streven naar een inclusieve, werkende arbeidsmarkt, waarin plaats is voor iedereen. We vormen samen hét punt, waar werkgevers ondersteund worden bij het vinden van het juiste personeel en het juiste advies. We zijn met werkgevers verbonden, omdat we hun taal spreken en die van werkzoekenden. Samen met onderwijs en kennisinstellingen, vakbonden en andere partners werken we aan inclusiviteit op de arbeidsmarkt, het optimaal inzetten van talenten, waarbij duurzaam passend werk voor velen hand in hand gaat met het bevorderen van economische groei in de regio.
- RMT 204.000 Voor het Regionale Mobiliteitsteam ontvangen wij middelen conform de ingediende begroting bij het Rijk. We ramen in 2024 € 204.000 te gaan uitgeven.
- Perspectief op Werk 210.000 Het RTA beslist over de inzet van de middelen binnen Perspectief op Werk (POW). Het budget wordt meegenomen in de planning van het RTA over de jaren 2025 t/m 2029
- Collectief sociaal ondernemen 212.000 het budget van collectief sociaal ondernemen wordt toegevoegd aan de begroting (tot en met 2027) Hiermee voorkomen we dat de initiatieven een incidentele impuls zijn voor Sociaal Ondernemers en creëren we een structurelere en stevigere basis. Om dit te realiseren is er een collectief van sociaal ondernemers opgezet onder de naam TOSSS. Sociaal ondernemingen in de regio Rijk van Nijmegen die werken met kandidaten van WerkBedrijf kunnen zich aansluiten.

Oude verplichtingen 140.000 afname

De 'oude verplichtingen' betreft de verplichtingen in het kader van de vroegere WIW- en ID deelnemers. Deze verplichtingen van de gemeenten heeft WerkBedrijf overgenomen. Doordat er geen instroom meer is, nemen de uitgaven jaarlijks af. We verwachten € 1,3 miljoen uit te gaan geven in 2026

5.2.3 Toerekening baten en lasten naar taakgebieden

Onderstaand maken we een eerste stap in het toerekenen van onze baten en lasten naar de drie taakgebieden die we eerder omschreven en uitwerkten:

1. Voorkomen van afhankelijkheid uitkering
2. Beëindigen van afhankelijkheid uitkering
3. Minimaliseren van afhankelijkheid publieke middelen

We zien bij voorkomen van afhankelijkheid vooral personele inzet die we doen voor jongeren en NUG'ers.

Bij het beëindigen van afhankelijkheid van de uitkering zien we een flink deel personele inzet, inzet instrumenten en inzet van overhead.

Bij het minimaliseren van publieke afhankelijkheid zien we een stuk personele inzet, loonkostensubsidies, arbeidsmatige dagbesteding, ID-banen, kosten voor uitvoering beschut werk en overhead.

Bedragen in € 1.000	Voorkomen van afhankelijkheid uitkering						Beëindigen van afhankelijkheid uitkering						Minimaliseren van publieke afhankelijkheid					
	2025P	2025W	2026b	2027B	2028B	2029B	2025P	2025W	2026b	2027B	2028B	2029B	2025P	2025W	2026b	2027B	2028B	2029B
Gemeentelijke bijdragen P	0	0	0	0	0	0	16.231	14.447	15.780	16.964	18.282	19.538	0	0	0	0	0	0
Gemeentelijke bijdragen P extra	890	923	950	961	842	842		2.911	2.955	0	0	0	5.018	4.423	4.283	4.283	4.283	4.283
Gemeentelijke bijdragen P Nieuw beschut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.457	3.361	3.615	3.868	4.118	4.372
Gemeentelijke bijdragen P Nieuw beschut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2.911	-2.955	0	0	0
Bijdragen loonkostensubsidie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.432	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655
Bijdragen loonkostensubsidie (ADS)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	393	317	652	695	695	695
Bijdragen OWNW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.164	3.288	3.288	3.288	3.288	3.288
Omzet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	455	182	363	376	376	376
A-structurele bijdragen	400	400	535	588	0	0	802	1.591	891	1.366	329	329	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	279	125	164	425	435	435
Totaal baten	**1.290**	**1.323**	**1.485**	**1.549**	**842**	**842**	**17.033**	**18.949**	**19.626**	**18.330**	**18.611**	**19.867**	**19.198**	**17.441**	**18.065**	**21.590**	**21.851**	**22.104**
Personele lasten (primair)	972	998	1.107	1.150	673	673	8.200	9.945	9.737	9.637	9.217	9.217	2.128	2.283	2.283	2.283	2.283	2.283
Voorzieningen/instrumenten	0	0	0	0	0	0	3.931	3.530	4.404	3.673	4.378	5.634	0	0	0	0	0	0
Restant nieuw beschut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.770	0	0	3.409	3.649	3.902
Operationele lasten	76	76	101	112	0	0	987	1.138	1.114	1.113	992	992	0	0	0	0	0	0
Directe kosten kandidaten (nieuw beschut)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.105	754	1.508	1.615	1.625	1.625
Inzet nieuw beschut overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	687	50	60	70	80	80
Verstrekte loonkostensubsidies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.432	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655
Vergoeding ID-participatiebanen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.397	1.397	1.256	1.256	1.256	1.256
Vergoeding dagdelen zorgleveranciers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.827	2.939	2.939	2.939	2.939	2.939
Inzet tijdelijke middelen budgetoverheveling	0	0	0	0	0	0	337	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	243	249	277	288	168	168	3.578	4.336	4.370	3.906	4.025	4.025	1.852	1.363	1.363	1.363	1.363	1.363
Totaal lasten	**1.290**	**1.323**	**1.485**	**1.549**	**842**	**842**	**17.033**	**18.949**	**19.626**	**18.330**	**18.611**	**19.867**	**19.198**	**17.441**	**18.065**	**21.590**	**21.851**	**22.104**

In bovenstaande figuur doen we een toerekening naar taakgebieden

5.3 Onderdeel SW

In deze paragraaf staan we in detail stil bij onze begroting voor het onderdeel SW. Na het overzicht van de totale baten en lasten in 2024 – 2029 en de overhead, lichten we in 5.3.1 de baten en in 5.3.2 de lasten toe. Per (sub)paragraaf lichten we de begrotingswijziging 2025 en begroting 2026 toe.

De begrotingstotalen van de sociale werkvoorziening (SW) dalen van € 45,2 miljoen in 2025 naar € 35,3 in 2029. Een afname van €9.9 miljoen. Dit komt doordat er geen mensen meer in de SW stromen.

Bedragen in € 1.000	Werkbedrijf-onderdeel SW								
Taakveld	**Categorie**	**subcategorie**	**Realisa-tie 2024**	**B2025(P)**	**2025 Wijziging**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**
WSW en beschut werk	Algemene uitvoering	Gemeentelijke bijdragen	33.217	38.164	33.171	32.400	29.677	26.752	24.489
		Overige bedrijfs-opbrengsten	779	57	57	57	57	57	57
		Overige bijdragen	175	218	218	218	218	218	218
	Detachering SW	Materiaal verbruik	0	-18	-18	-18	-18	-18	-18
		netto omzet	8.139	7.947	7.947	7.619	7.304	7.001	6.711
Totaal WSW en beschut werk			**42.310**	**46.367**	**41.375**	**40.275**	**37.238**	**34.009**	**31.456**
Overhead	overhead	Gemeentelijke bijdragen	3.912		3.871	3.871	3.871	3.871	3.871
Totaal Overhead			**3.912**		**3.871**	**3.871**	**3.871**	**3.871**	**3.871**
Totaal baten			**46.222**	**46.367**	**45.246**	**44.146**	**41.109**	**37.880**	**35.327**
WSW en beschut werk	Algemene uitvoering	Lage inkomens-voordeel	-203	0	0	0	0	0	0
		Operationele lasten	89	61	61	61	58	55	55
		Overige kosten SW medewerkers	2.609	2.456	2.283	2.132	1.987	1.856	1.841
		Personele lasten	3.797	3.725	3.874	3.718	3.568	3.425	3.290
		Productiekosten	722	877	877	852	852	852	852
		Salariskosten SW medewerkers	35.353	35.376	34.213	33.392	30.733	27.858	25.527
Totaal WSW en beschut werk			**42.368**	**42.495**	**41.309**	**40.156**	**37.198**	**34.046**	**31.565**
Overhead	Totaal Overhead MGR		3.854	3.871	3.937	3.990	3.911	3.835	3.762
Totaal lasten			**46.222**	**46.367**	**45.246**	**44.146**	**41.109**	**37.880**	**35.327**
Saldo baten en lasten			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 10 Totale baten en lasten WerkBedrijf onderdeel SW 2024 t/m 2029

5.3.1 Baten onderdeel SW

Toelichting op de begrotingswijziging 2025

WSW en beschut werk

Gemeentelijke bijdragen 1,1 miljoen lagere baten. Dit is inclusief taakveld overhead.
In het kader van de begrotingsrechtmatigheid wordt een deel van de gemeentelijke bijdrage ad € 33,1 miljoen onder het taakveld WSW en beschut werk verantwoord en € 3,9 miljoen onder het taakveld overhead. In totaal bedraagt de gemeentelijke bijdrage bedraagt daarmee € 37,0 miljoen.
De gemeentelijke bijdrage daalt met € 1,1 miljoen ten opzichte van de primaire begroting 2025. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een daling van SE's anderzijds heeft de daling een dempend effect door de indexering van de lonen SW met gemiddeld 4,8%.
De kostprijs per SE daalt hierdoor met 1,40% ten opzichte van de primaire begroting 2025. Een daling van € 39.630 per SE in 2025 primair naar € 39.074 in de gewijzigde begroting van 2025.
De Rijksbijdrage 2025 voor de SW bedraagt op basis van de septembercirculaire 2024 € 36,0 miljoen. In de stand van september 2024 is nog niet meegenomen de indexering over 2025. Deze wordt met de meicirculaire bekend gemaakt. WerkBedrijf vraag voor 2025 een SW bijdrage van €37,0 miljoen. Dit houdt vooralsnog een tekort in van € 1,0 miljoen. Dit tekort zal met de meicirculaire verder verkleind worden doordat op dat moment de indexering over 2025 ontvangen gaat worden.

Bedragen in € 1.000	Werkbedrijf-onderdeel SW								
Taakveld	**Categorie**	**subcategorie**	**Realisa-tie 2024**	**B2025(P)**	**2025 Wijziging**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**
WSW en beschut werk	Algemene uitvoering	Gemeentelijke bijdragen	33.217	38.164	33.171	32.400	29.677	26.752	24.489
		Overige bedrijfs-opbrengsten	779	57	57	57	57	57	57
		Overige bijdragen	175	218	218	218	218	218	218
	Detachering SW	Materiaal verbruik	0	-18	-18	-18	-18	-18	-18
		netto omzet	8.139	7.947	7.947	7.619	7.304	7.001	6.711
Totaal WSW en beschut werk			**42.310**	**46.367**	**41.375**	**40.275**	**37.238**	**34.009**	**31.456**
Overhead	Overhead	Gemeentelijke bijdragen	3.912	0	3.871	3.871	3.871	3.871	3.871
Totaal Overhead			**3.912**	**0**	**3.871**	**3.871**	**3.871**	**3.871**	**3.871**
Totaal baten			**46.222**	**46.367**	**45.246**	**44.146**	**41.109**	**37.880**	**35.327**

Tabel 11 Totale baten WerkBedrijf onderdeel SW 2024 t/m 2029

Overige bedrijfsopbrengsten € 0
Ten opzichte van de primaire begroting 2025 zijn er geen wijzigingen in de bijgestelde begroting van 2025. We verwachten € 57.000 aan opbrengsten vervoer.

Overige bijdrage € 0
Ten opzichte van de primaire begroting 2025 zijn er geen wijzigingen in de bijgestelde begroting

van 2025. In 2025 verwachten we € 218.000 te ontvangen van de gemeente Nijmegen inzake de uitvoering van de oud WIW- en ID-banen.

Netto omzet € 0
Ten opzichte van de primaire begroting 2025 zijn er geen wijzigingen in de bijgestelde begroting van 2025. De tarieven worden geïndexeerd met 7%. Toch verwachten we dat de omzet gelijk is aan de primaire begroting. Dit wordt veroorzaakt doordat er een verschuiving is geweest van de medewerkers in de hoge tarieven naar de medewerkers in de lage tarieven en het aantal declarabele uren ten opzichte van de primaire begroting is afgenomen met 11%. Deze lagere productiviteit komt enerzijds door de hogere uitstroom in 2024 dan bij de begroting verwacht en anderzijds door het hogere ziekteverzuim.
In de primaire begroting hadden we rekening gehouden met een ziekteverzuim van 18%. In de bijgestelde begroting houden we rekening met een ziekteverzuim van 21%.

Toelichting op de begroting 2026

WSW en beschut werk

Gemeentelijke bijdragen € 771.000 lagere baten.
Dit is inclusief taakveld overhead.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid wordt een deel van de gemeentelijke bijdrage ad € 32,4 miljoen onder het taakveld WSW en beschut werk verantwoord en € 3,9 miljoen onder het taakveld overhead. In totaal bedraagt de gemeentelijke bijdrage bedraagt daarmee € 36,3 miljoen.
De gemeentelijke bijdrage daalt met € 771.000 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een daling van SE's anderzijds heeft de daling een dempend effect door de indexering van de lonen SW met gemiddeld 4,0%.
De kostprijs per SE neemt hierdoor toe met 5,6% ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025. Een toename van € 39.074 per SE in de bijgestelde begroting 2025 naar € 41.264 in de begroting van 2026.

De Rijksbijdrage 2025 voor de SW bedraagt op basis van de septembercirculaire 2024 € 34,4 miljoen. In de stand van september 2024 is nog niet meegenomen de indexering over 2025 en 2026. Deze wordt met de meicirculaire 2025 en 2026 bekend gemaakt. WerkBedrijf vraagt voor 2026 een SW bijdrage van € 36,3 miljoen. Dit houdt vooralsnog een tekort in van € 1,9 miljoen. Dit tekort zal met de meicirculaire 2025 en 2026 verder verkleind worden doordat op dat moment de indexering over 2025 respectievelijk 2026 ontvangen gaat worden.

Overige bedrijfsopbrengsten € 0
Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025 zijn er geen wijzigingen in de begroting 2026. We verwachten € 57.000 uit aanvullende vervoersopbrengsten.

Overige bijdrage € 0
In 2026 verwachten we € 218.000 te ontvangen van de gemeente Nijmegen inzake de uitvoering van de oud WIW- en ID-banen. Wij verwachten geen uitstroom in 2026 anders dan waar we reeds rekening mee gehouden hebben.

Netto omzet 328.000 lagere baten
In 2026 verwachten we € 328.000 lager omzet. Dit wordt met name veroorzaakt door de uitstroom van SW medewerkers. Voor het overige houden we bij het bepalen van de omzet 2026 rekening met dezelfde uitgangspunten als voor 2025.

5.3.2 Lasten onderdeel SW

Toelichting op de bijstelling van de begroting 2025

We lichten hieronder de onderdelen toe die aan de batenkant niet zijn besproken.

Operationele lasten

De operationele lasten ter grootte van € 61.000 betreffen met name productie-gerelateerde uitgaven zoals Compas. Hier verwachten we geen wijzigingen ten opzichte van de primaire begroting 2025.

Overige kosten SW-medewerkers € 173.000 lagere lasten

De afname wordt deels veroorzaakt door de hogere uitstroom van SW medewerkers. Daarnaast wordt de daling veroorzaakt door een daling van de kosten van de arbodienstverlening en de reiskosten. We hebben nieuwe afspraken met onze arbodienstverlener gemaakt waardoor de dienstverlening efficiënter en daarmee goedkoper is geworden. Omdat de hoogte van de reiskostenvergoeding voor de SW medewerkers is verbeterd in de CAO SW stoppen we vanaf 2025 van de aanvullende bijdrage.

Bedragen in € 1.000	Werkbedrijf-onderdeel SW								
Taakveld	**Categorie**	**subcategorie**	**Realisa-tie 2024**	**B2025(P)**	**2025 Wijziging**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**
WSW en beschut werk	Algemene uitvoering	Lage inkomensvoordeel	-203	0	0	0	0	0	0
		Operationele lasten	89	61	61	61	58	55	55
		Overige kosten SW medewerkers	2.609	2.456	2.283	2.132	1.987	1.856	1.841
		Personele lasten	3.797	3.725	3.874	3.718	3.568	3.425	3.290
		Productiekosten	722	877	877	852	852	852	852
		Salariskosten SW medewerkers	35.353	35.376	34.213	33.392	30.733	27.858	25.527
Totaal WSW en beschut werk			**42.368**	**42.495**	**41.309**	**40.156**	**37.198**	**34.046**	**31.565**
Overhead	Totaal Overhead MGR		3.854	3.871	3.937	3.990	3.911	3.835	3.762
Totaal lasten			**46.222**	**46.367**	**45.246**	**44.146**	**41.109**	**37.880**	**35.327**
Saldo baten en lasten			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 12 Totale lasten WerkBedrijf onderdeel SW 2025 t/m 2029

Personele lasten € 149.000 hogere lasten

We verwachten dat de personele lasten met € 149.000 gaan toenemen. We hebben de cao lonen van het ambtelijk personeel conform de ontwikkelingen met 4% verhoogt voor 2025.

Productiekosten € 0

Hier verwachten we geen wijzigingen ten opzichte van de primaire begroting 2025. We verwachten op het onderdeel productiekosten € 877.000 uit te geven. Dit betreft met name de exploitatiekosten van de locatie Boekweitweg. Het kostenverloop daarvan is vrij autonoom en ook beperkt te beïnvloeden ondanks dat sprake is van een dalend aantal SW medewerkers is tot op heden de bezetting van de Boekweitweg goed, omdat

oudere medewerkers vanuit buiten terugkomen naar de locatie, omdat ze het buiten minder goed kunnen volhouden.

Salariskosten SW-medewerkers € 1,2 miljoen (lagere lasten)
De salariskosten van de SW worden jaarlijks in de bijgestelde begroting herrekend op basis van de realisatie van het voorgaande jaar, de verwachte ontwikkeling van de salarislasten en de verwachte uitstroom van de verloonde formatie. De afname van de loonkosten valt als volgt te verklaren:

- In de primaire begroting 2025 zijn we uitgegaan van gemiddelde verloonde fte van 870 we hebben dit bijgesteld naar gemiddeld 822 fte. Dit houdt in dat de loonkosten daarmee afnemen met € 1,5 miljoen.
- Het restant van de LPO 2024 ad 3,31% wordt vanaf januari 2025 verwerkt in de lonen. Daarnaast verwachten we per 1 juli 2025 een toename van 3%. In de primaire begroting hadden we rekening gehouden met een toename van 3,6%. De extra stijging leidt tot een toename van de loonkosten met € 300.000

Overhead

Overhead MGR € 66.000 (hogere lasten)
Aan overhead verwachten we in 2025 € 3,9 miljoen te gaan uitgeven. De overheadkosten bestaan voor € 1,9 miljoen uit operationele lasten. Deze lasten bestaan voornamelijk uit kosten van de Gastheer en iRvN. De operationele lasten wijzigen niet ten opzichte van de primaire begroting 2025. Daarnaast bestaan de overheadkosten uit € 2,0 miljoen personele lasten. Door de nieuwe cao verwachten we een stijging van de ambtelijke salarislasten van € 66.000.

Toelichting op de begroting 2026

WSW en beschut werk

Operationele lasten € 0
De operationele lasten begroten wij op € 61.000 en betreffen met name productie-gerelateerde uitgaven zoals Compas. Hier verwachten we geen wijzigingen ten opzichte van de begroting 2025

Overige kosten SW-medewerkers € 150.000 lagere lasten
De afname wordt volledig veroorzaakt door de hogere uitstroom van SW medewerkers. Daarnaast is het budget verhoogt met de BRN norm van 2,71%.

Personele lasten € 156.000 lagere lasten
We verwachten dat de personele lasten met € 156.000 gaan dalen in 2026. De daling wordt veroorzaakt door de uitstroom van het aantal SW medewerkers. Daarmee nemen tevens de kosten van het ambtelijk personeel af.

Productiekosten € 25.000 lagere lasten
We verwachten op het onderdeel productiekosten € 852.000 uit te geven. Dit is een daling van €25.000 ten opzichte van 2025. Dit betreft met name de exploitatiekosten van de locatie Boekweitweg. Dit neemt af omdat het aantal SW medewerkers ook afneemt.

Salariskosten SW-medewerkers € 820.000 (lagere lasten)
De salariskosten van de SW worden jaarlijks in de bijgestelde begroting herrekend op basis van de realisatie van het voorgaande jaar, de verwachte ontwikkeling van de salarislasten en de verwachte uitstroom van de verloonde formatie. Het restant van de LPO 2025 schatten wij in op 3,0% en wordt vanaf januari 2026 verwerkt in de lonen. Daarnaast verwachten we per 1 juli 2026 een toename van 2%. Hierdoor nemen de lonen

toe met € 1,9 miljoen. Ten slotte verwachten we een uitstroom van verloonde formatie ten opzichte van de primaire begroting van gemiddeld 67. Dit heeft een effect van € 2,7 miljoen waarmee de loonkosten afnemen.

Overhead

Overhead MGR € 53.000 (hogere lasten)
Aan overhead verwachten we in 2026 € 4,0 miljoen te gaan uitgeven. De overheadkosten bestaan voor € 2,0 miljoen uit operationele lasten. Deze lasten bestaan voornamelijk uit kosten van de Gastheer en iRvN.de operationele lasten stijgen conform de BRN norm. Daarnaast bestaan de overheadkosten uit € 2,0 miljoen personele lasten.

Bedragen in € 1.000	Werkbedrijf-onderdeel vastgoed								
Taakveld	**Categorie**	**subcategorie**	**Realisa-tie 2024**	**B2025(P)**	**2025 Wijziging**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**
Overhead	Programma	Gemeentelijke bijdragen	95	157	157	161	161	161	161
		Overige bedrijfsopbrengsten	549	490	490	504	504	504	504
WSW en beschut werk	Vastgoed		777	935	935	912	912	912	912
Totaal baten			**1.421**	**1.582**	**1.582**	**1.577**	**1.577**	**1.577**	**1.577**
Overhead	Programma	Kapitaallasten	70	135	135	138	138	138	138
		Operationele lasten	749	544	544	544	544	544	544
WSW en beschut werk	Vastgoed	Kapitaallasten	28	164	164	169	169	169	169
		Operationele lasten	575	739	739	725	725	725	725
Totaal lasten			**1.421**	**1.582**	**1.582**	**1.577**	**1.577**	**1.577**	**1.577**
Saldo baten en lasten			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 13 Totale baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Vastgoed 2025 t/m 2029

5.4 Onderdeel Vastgoed

Toelichting op de gewijzigde begroting 2025
Ten opzichte van de primaire begroting 2025 zijn er geen wijzigingen. De verbouwing van de Boekweitweg is eind 2024 volledig afgerond. Daarmee heeft het pand een A+++ label gekregen. Dit moet tevens leiden tot een besparing in de energielasten. Deze besparing is nog niet meegenomen in de begroting, omdat een deel van de besparing tevens zal terugvloeien naar de huurders.

We verwachten dat de kosten van de sint Teunismolenweg verder gaan afnemen. In 2025 gaan we bezien of we de gemeentelijke bijdrage ter grootte van € 50.000 hierdoor vanaf 2026 kunnen laten vervallen.

Toelichting op de begroting 2026
De baten en de lasten in de begroting van 2026 zijn geïndexeerd conform de BRN norm. Daarnaast verwachten we door de verbouwing minder onderhoudskosten in de komende jaren.

6 Baten en Lasten ICT Rijk van Nijmegen

In tabel 14 is de meerjarenbegroting 2025 tot en met 2029, inclusief de realisatie 2024 te zien. De baten bestaan uit de gemeentelijke bijdragen, de overige bijdragen (aandeel WBRN) en de overige bedrijfsopbrengsten (plusproducten & gedeelte renteopbrengsten).

In 2025 (B 2025 W) wordt verwacht in totaal € 24,8 miljoen nodig te hebben. Ten opzichte van de primaire begroting 2025 is dit een stijging van € 389.000. Deze stijging heeft te maken met een toename van de bijdragen en een toename in de plusproducten binnen het onderdeel Automatisering. De bijdragen Automatisering worden opgehoogd vanwege de toevoeging van twee formatieplaatsen (Product owner & Functionele inrichting).

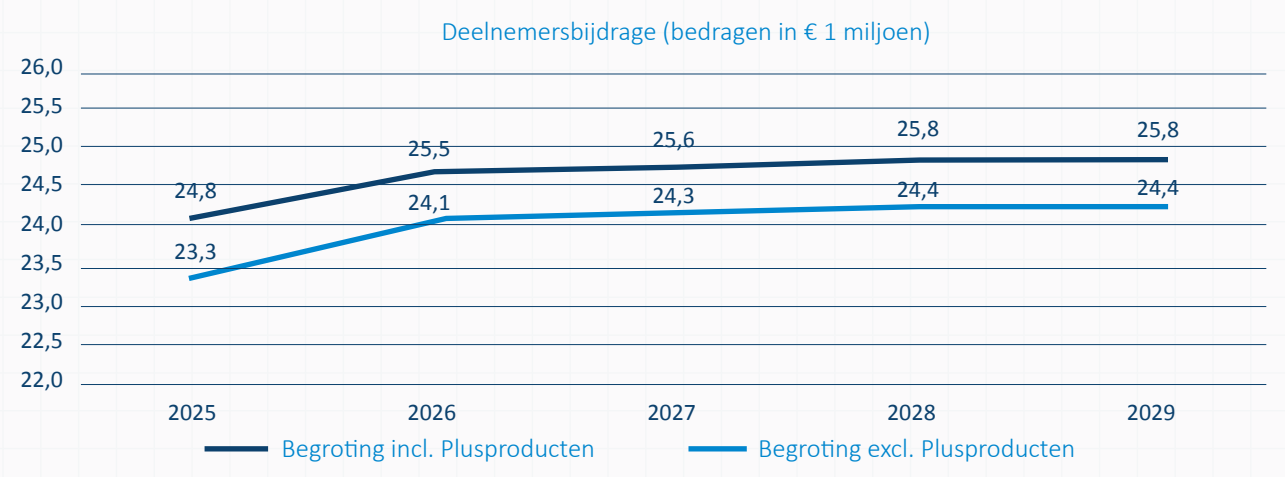
De plusproducten binnen het onderdeel Automatisering nemen toe vanwege de Tenantscheiding, die voor een gedeelte nog in 2025 uitgevoerd moet worden. Buiten de Tenantscheiding is het MKS-beheer en het Transportnetwerk toegevoegd als plusproduct voor 2025. De plusproducten worden één-op-één doorbelast aan de betreffende gemeenten en hebben geen effect op het uiteindelijke resultaat.

Bedragen in € 1.000	ICT Rijk van Nijmegen							
Baten/lasten	**Taakveld**	**Realisatie 2024**	**B2025(P)**	**2025 Wijziging**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**
Baten	Arbeidsparticipatie	317	422	385	396	396	396	396
	Overhead	23.755	23.976	24.402	25.114	25.237	25.361	25.361
	Nog in te vullen taakstelling	0	0	0	-552	-555	-558	-558
	Totaal Baten	**24.073**	**24.398**	**24.787**	**24.959**	**25.078**	**25.199**	**25.199**
Lasten	Arbeidsparticipatie	317	422	385	396	396	396	396
	Overhead	21.622	21.490	22.066	22.711	22.834	22.959	22.959
	Totaal programmalasten	**21.939**	**21.912**	**22.450**	**23.107**	**23.230**	**23.355**	**23.355**
	Overhead MGR	2.134	2.486	2.337	2.403	2.403	2.403	2.403
	Subtotaal lasten	**24.073**	**24.398**	**24.787**	**25.510**	**25.633**	**25.758**	**25.758**
	Nog in te vullen taakstelling	0	0	0	-552	-555	-558	-558
	Totaal lasten	24.073	24.398	24.787	24.959	25.078	25.199	25.199
	Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 14 Totale baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen 2024 t/m 2029
De effecten van de taakstellende bezuinigingen worden nog uitgewerkt en zijn derhalve in de vervolgtabellen nog niet geland.

Voor een totaaloverzicht van alle geraamde plusproducten voor het jaar 2025 wordt verwezen naar bijlage 4.

Binnen het onderdeel Applicatiebeheer dalen de gemeentelijke bijdragen van gemeente Nijmegen met € 90.000 als gevolg van het begroten op basis van schaal max-1. Het is zeker dat op het onderdeel Applicatiebeheer eind 2025 een tekort zal ontstaan wanneer er begroot wordt volgens de max-1 systematiek. De plusproducten binnen het onderdeel Applicatiebeheer veranderen nauwelijks en blijven vrijwel volledig gelijk aan de doorbelastingen 2024.

Tabel 15 Deelnemersbijdrage inclusief en exclusief plusproducten

Voor nadere details wordt verwezen naar de financiële toelichting op het onderdeel Automatisering en de financiële toelichting op het onderdeel Applicatiebeheer in de paragrafen hieronder.

Bovenstaande grafiek heeft betrekking op de totale deelnemersbijdrage over de komende jaren. De totale bijdragen bestaan uit een gedeelte gemeentelijke bijdragen en overige bijdragen. De overige bijdragen hebben betrekking op de bijdragen vanuit Het WerkBedrijf.
Voor de vergelijkbaarheid is in de grafiek een tweetal lijnen opgenomen. Een lijn inclusief en een lijn exclusief plusproducten. In 2025 wordt € 1,4 miljoen aan totale doorbelasting in verband met plusproducten verwacht. Voor een detaillering van de plusproducten wordt verwezen naar de tabel in bijlage 4.

Personele lasten

In tabel 16 zijn de personele lasten niet meer volledig zichtbaar, omdat een deel van deze lasten onderdeel uitmaakt van de Overhead MGR. Hierbij gaat het onder anderen over de leidinggevende functies (directie & teamleiders). De personele lasten in tabel 16 bestaan uit de volledige loonsom inclusief het inhuurbudget. Overige personele lasten zijn in deze tabel buiten beschouwing gelaten.

Bedragen in € 1.000	R 2024	B 2025	B 2025 W	B 2026	B 2027	B 2028	B 2029
Arbeidsparticipatie	305	371	334	344	344	344	344
Overhead	13.162	13.218	13.489	13.874	13.874	13.874	13.874
Totaal	**13.467**	**13.589**	**13.823**	**14.217**	**14.217**	**14.217**	**14.217**

Tabel 16 Overzicht personele lasten ICT Rijk van Nijmegen 2024 t/m 2029

De personele lasten zijn gebaseerd op de max-1 systematiek in combinatie met de loonsomtarieven uit 2024 plus 5%. Enkel de personele lasten van Het WerkBedrijf en de ODRN binnen het onderdeel Applicatiebeheer zijn gebaseerd op de werkelijke loonkosten. De personele lasten nemen in 2025 naar verwachting met € 234.000 toe ten opzichte van de primaire begroting 2025.

Een gedeelte van deze stijging wordt gedekt met extra inkomsten vanuit de plusproducten. Dit betreft onderanderen het MKS-beheer en 1 formatieplaats in verband met het plusproduct Transportnetwerk voor gemeente Nijmegen.

Daarnaast worden de bijdragen opgehoogd met € 112.000 voor 1 formatieplaats Product owner (schaal 11) en € 98.000 voor 1 formatieplaats Functionele inrichting (schaal 10). De personele lasten binnen de begroting van het onderdeel Applicatiebeheer dalen vanwege het begroten volgens de begrotingssystematiek max-1. De bijdragen voor gemeente Nijmegen daalt hierdoor met € 90.000.

In 2026 stijgen de personele lasten met € 394.000 ten opzichte van 2025. Dit betreft de indexering, conform de BRN-norm met 2,85%.

6.1 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering

Het onderdeel Automatisering valt volledig onder het taakveld Overhead. Er wordt gerapporteerd over de totale baten en lasten, waarbij de Overhead MGR apart is opgenomen, conform de richtlijnen van de BBV.

In de tabel hieronder (tabel 17) is de realisatie 2024 en de meerjarenbegroting tot en met 2029 te zien.

Bedragen in € 1.000		ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering							
Taakveld	**Categorie**	**subcategorie**	**Realisa-tie 2024**	**B2025(P)**	**2025 Wijziging**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**
Overhead	Programma	Gemeentelijke bijdragen	16.190	17.573	17.768	18.387	18.502	18.616	18.616
		Overige bedrijfsopbrengsten	1.591	356	660	573	573	573	573
		Overige bijdragen	1.539	1.436	1.452	1.503	1.511	1.522	1.522
Totaal baten			**19.321**	**19.365**	**19.879**	**20.463**	**20.586**	**20.710**	**20.710**
Overhead	Programma	Kapitaallasten	2.190	2.464	2.475	2.548	2.852	2.963	2.572
		Operationele lasten	7.570	7.302	7.654	7.886	7.705	7.719	8.110
		Personele lasten	8.060	7.902	8.146	8.378	8.378	8.378	8.378
Totaal programmalasten			**17.820**	**17.669**	**18.275**	**18.813**	**18.935**	**19.060**	**19.060**
Overhead	Overhead MGR		1.500	1.696	1.605	1.651	1.651	1.651	1.651
Totaal lasten			**19.321**	**19.365**	**19.879**	**20.463**	**20.586**	**20.710**	**20.710**
Saldo van baten en lasten			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 17 Totale baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering 2024 t/m 2029

Toelichting begrotingswijzigingen 2025

Hiernaast volgt een toelichting op de afwijkingen tussen de primaire begroting 2025 en de gewijzigde begroting 2025 (B 2025 vs. B 2025 W). De wijzigingen worden per taakveld toegelicht en zijn onderverdeeld in baten en lasten. Daarnaast worden de ontwikkelingen in de meerjarenbegroting 2026 – 2029 nader gespecificeerd.

Baten

De totale baten stijgen in 2025 met € 514.000 ten opzichte van de primaire begroting 2025. Deze stijging heeft te maken met de volgende oorzaken:

- Ten eerste worden de bijdragen (Gemeentelijke bijdragen & Overige bijdragen) opgehoogd met € 112.000 in verband met de formatieplaats Product owner en € 98.000 in verband met de formatieplaats Functionele inrichting. Ook worden de Gemeentelijke bijdragen verder aangepast vanwege de overgang van BRIKS-taken van de ODRN naar gemeente Nijmegen. Dit betreft een verschuiving van € 156.000 en heeft geen effect op de totale omvang van de bijdragen. Een gedetailleerde ontwikkeling van de bijdragen over de komende vijf jaar is te zien in bijlage 4.
- De Overige bedrijfsopbrengsten bestaan grotendeels uit plusproducten en worden

één-op-één doorbelast aan de betreffende gemeenten. 2025 zullen de Overige bedrijfsopbrengsten naar verwachting met € 304.000 stijgen ten opzichte van de primaire begroting. € 40.000 hiervan zijn eenmalige rentebaten en de rest betreft extra plusproducten. Toegevoegd aan de plusproductopbrengsten is € 107.000 in verband met Transportnetwerk voor gemeente Nijmegen en € 64.000 voor het MKS-beheer voor gemeente Berg en Dal, Beuningen en Heumen. Ook € 103.000 aan opbrengsten in verband met de Tenantscheiding zijn toegevoegd, omdat deze 2024 nog niet volledig afgerond is.

- Ten slotte zijn een aantal kleinere wijzigingen binnen de plusproducten doorgevoerd. Een gedetailleerd overzicht van alle verwachte plusproducten per gemeente is in bijlage 4 te zien.

Lasten

De totale lasten stijgen 2025 met € 514.000 ten opzichte van de primaire begroting 2025. De wijzigingen en ontwikkelingen worden hieronder per taakveld nader toegelicht.

- **Personele lasten**

De personele lasten stijgen naar verwachting met € 244.000. In de primaire begroting 2025 waren de personele lasten gebaseerd op de personele begroting 2024 plus 6,54% (destijdse BRN-norm). Binnen de begrotingswijziging 2025 is gerekend met de loonsomtarieven 2024 plus 5%. Daarnaast stijgen de personele lasten met € 210.000 in verband met de twee nieuwe formatieplaatsen (Product owner & Functionele inrichting). Deze stijging wordt gedekt door een ophoging van de deelnemers bijdrage.

Buiten dat zijn de lasten in verband met nieuwe personele plusproducten toegevoegd aan de personele lasten. Dit om de plusproducten binnen de baten en lasten gelijk aan elkaar te houden. Ten slotte is de formatie met 1 FTE opgehoogd en het inhuurbudget hiervoor verlaagd. Dit heeft geen effect op de totale personele lasten.

- **Operationele lasten**

Verwacht wordt dat de operationele lasten 2025 in totaal met € 352.000 zullen stijgen. Een aantal posten binnen de operationele lasten zullen naar verwachting wat lager uitvallen. De stijging wordt voornamelijk door het volgende verklaard: € 134.000 hiervan hebben te maken met eenmalige kosten voor de implementatie in verband met GT Connect 2. Deze kosten kunnen gedekt worden door verwachte lagere kosten binnen de Overhead MGR en het meevallen van andere posten binnen de operationele lasten.

Daarnaast stijgen de kosten met € 103.000 in verband met het plusproduct Tenantscheiding. Dit betreft de Tenantscheiding voor drie deelnemers, die 2025 nog uitgevoerd moet worden (ODRN, WDW & WBRN). € 115.000 van de stijging binnen de operationele lasten heeft te maken met de kostenstijging voor de werkplek (onder anderen licenties), die gedekt wordt uit de jaarlijks oplopende bijdragen tot en met 2028.

- **Kapitaallasten**

De kapitaallasten zullen 2025 vrijwel hetzelfde blijven als verwacht in de primaire begroting. Het komende jaar ligt de focus met betrekking tot investeringen op het vervangen van netwerkapparatuur. De aanbesteding hiervoor is in 2024 gestart.

Daarnaast blijft het vervangen van fysieke werkplekken (voornamelijk laptops) en het vervangen van mobiele telefoons van belang. De investering in 2023 in nieuwe back-up

& storage faciliteiten (€ 4,2 miljoen) zorgt ook de komende jaren nog voor hogere kapitaallasten. De volledige staat van investeringen is terug te vinden in bijlage 9.

- **Overhead MGR**
  De Overhead MGR zal naar verwachting met € 91.000 dalen ten opzichte van de primaire begroting. Deze daling heeft voor een gedeelte te maken met de verwachte lasten van leidinggevende functies (directie & teamleiders). In de primaire begroting zijn deze lasten gebaseerd op de kosten 2024 plus 6,54%. In de bijgestelde begroting is gerekend met de werkelijke loonsomtarieven 2024 plus 5%.

  Daarnaast worden lagere kosten vanuit de gastheer verwacht. In de primaire begroting is rekening gehouden met de verwachte gastheerschapskosten 2024 plus 6,54% (destijdse BRN-norm). In de gewijzigde begroting 2025 wordt rekening gehouden met de werkelijke factuur 2024 plus 5%. Het gevolg hiervan is een verwachte daling van € 40.000 binnen de Overhead MGR.

De totale gastheerschapskosten worden intern tussen het onderdeel Automatisering (57%) en het onderdeel Applicatiebeheer (43%) verdeeld. Ook de doorbelasting vanuit Het WerkBedrijf voor financieel administratieve diensten zal naar verwachting € 24.000 lager zijn dan voorheen begroot.

Toelichting begroting 2026
Voor 2026 zijn de Gemeentelijke bijdragen, Overige bedrijfsopbrengsten en Overige bijdragen geïndexeerd, conform de BRN-norm met 2,85%. Daarnaast stijgen tot en met 2028 jaarlijks de bijdragen in verband met de kostenontwikkelingen. Een gedetailleerd jaarlijks overzicht van de ontwikkelingen in bijdragen (per gemeente) is terug te vinden in bijlage 4. De daling binnen de Overige bedrijfsopbrengsten heeft te maken met een verandering in plusproducten. Het plusproduct “Tenantscheiding” verdwijnt vanaf 2026.

De Personele lasten stijgen 2026 met € 232.000 en de Overhead MGR stijgt met € 45.000. In beiden gevallen betreft dit de indexering met 2,85%. De kapitaallasten stijgen 2026 met € 73.000 en zijn voor de komende jaren doorgerekend met een jaarlijks standaard investeringsvolume van € 2,5 miljoen.

De operationele lasten zullen naar verwachting in totaal met € 232.000 stijgen. Vanaf 2026 komt € 103.000 in verband met het plusproduct “Tenantscheiding” te vervallen. Daarnaast vervallen € 134.000 voor de eenmalige implementatie GT Connect 2 in 2026. De kosten in verband met de werkplek (licenties etc.) zullen naar verwachting met € 213.000 stijgen. Ten slotte zijn ook de operationele lasten met 2,85% geïndexeerd. De indexering veroorzaakt een stijging van € 217.000. Het restant van de stijging (€ 39.000) heeft te maken met verwachte prijsstijgingen.

Tot en met 2025 wordt gebruik gemaakt van een vaste prijsafspraak met betrekking tot de Microsoft licenties. Vanaf 2026 zullen deze kosten naar verwachting stijgen. De indexering 2026, die Microsoft doorvoert zal invloed op de begroting hebben, aangezien 2024 de factuur voor de Microsoft licenties € 2 miljoen bedroeg.

6.2 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer

Het onderdeel Applicatiebeheer valt voor een gedeelte onder het taakveld Overhead en voor een gedeelte onder het taakveld Arbeidsparticipatie. Er wordt gerapporteerd over het totaal aan baten en lasten, waarbij Overhead MGR apart is opgenomen, conform de BBV-richtlijnen.

In de tabel hiernaast (tabel 18) is de realisatie 2024 en de meerjarenbegroting tot en met 2029 te zien.

Toelichting begrotingswijzigingen 2025
Hieronder volgt een toelichting op de afwijkingen tussen de primaire begroting 2025 en de gewijzigde begroting 2025 (B 2025 vs. B 2025 W). De wijzigingen worden per taakveld toegelicht en zijn onderverdeeld in baten en lasten. Daarnaast worden de ontwikkelingen in de meerjarenbegroting 2026 – 2029 nader gespecificeerd.

Bedragen in € 1.000		ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer							
Taakveld	**Categorie**	**subcategorie**	**Realisa-tie 2024**	**B2025(P)**	**2025 Wijziging**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**
Arbeidsparticipatie	Programma	Overige bijdragen	317	422	385	396	396	396	396
Overhead		Gemeentelijke bijdragen	3.535	3.826	3.736	3.842	3.842	3.842	3.842
		Overige bedrijfsop-brengsten	899	785	787	809	809	809	809
Totaal baten			**4.752**	**5.033**	**4.907**	**5.047**	**5.047**	**5.047**	**5.047**
Arbeidsparticipatie	Programma	Operationele lasten	12	51	51	52	52	52	52
		Personele lasten	305	371	334	344	344	344	344
Overhead		Kapitaallasten	7	7	7	7	7	7	7
		Operationele lasten	261	288	295	303	303	303	303
		Personele lasten	3.534	3.526	3.489	3.588	3.588	3.588	3.588
Totaal programmalasten			**4.119**	**4.244**	**4.175**	**4.294**	**4.294**	**4.294**	**4.294**
Overhead	Overhead MGR		633	790	732	753	753	753	753
Totaal Lasten			**4.752**	**5.033**	**4.907**	**5.047**	**5.047**	**5.047**	**5.047**
Saldo van baten en lasten			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 18 Totale baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer 2024 t/m 2029

Baten
De totale baten dalen 2025 met € 126.000 ten opzichte van de primaire begroting 2025. Deze daling heeft te maken met de volgende oorzaken:

- De Gemeentelijke bijdragen dalen met € 90.000 als gevolg van het begroten van de personele lasten op basis van de schaal max-1 systematiek. Wel moet hierbij vermeld worden dat zeker is dat deze begrotingssystematiek voor een tekort binnen het onderdeel Applicatiebeheer Nijmegen zal zorgen. Wij verwachten 2025 een tekort rond € 100.000 op de personele lasten.
- De Overige bedrijfsopbrengsten veranderen met € 2.000. De verwachte bedragen per plusproducten veranderen minimaal omdat, nu de werkelijke doorbelastingen 2024 plus 5% gebruikt worden voor de gewijzigde begroting 2025. Daarnaast is het plusproduct "Functioneel beheer BRIKS-applicatie (0,22 FTE)" voor gemeente Nijmegen toegevoegd. De tabel met alle verwachte plusproducten per gemeente is terug te vinden in bijlage 4.
- De Overige bijdragen vanuit Het WerkBedrijf dalen met € 37.000. De afname komt door een daling van de benodigde formatie. De lasten nemen met een gelijk bedrag af.

Lasten
De totale lasten dalen 2025 met € 126.000 ten opzichte van de primaire begroting 2025. De wijzigingen en ontwikkelingen worden hieronder per taakveld nader toegelicht.

- **Personele lasten**
  De personele lasten dalen 2025 in totaal met € 37.000. De personele lasten met betrekking tot ODRN en Het WerkBedrijf worden begroot op basis van de werkelijke loonkosten. Voor ODRN komt dit neer op € 233.000 en voor Het WerkBedrijf op € 334.000. De personele lasten met betrekking tot gemeente Nijmegen worden begroot middels de max-1 systematiek. Hierdoor dalen in de begroting de totale personele lasten met € 90.000 (een stuk van deze daling valt ook binnen de Overhead MGR).

  De personele lasten stijgen met € 12.000 door de toevoeging van het plusproduct "Functioneel beheer BRIKS-applicatie". Daarnaast worden de personele plusproducten nu ook binnen de lasten begroot op basis van de werkelijke loonkosten. Dit om de opbrengsten en kosten van de plusproducten gelijk aan elkaar te houden. De tabel met alle verwachte plusproducten per gemeente is terug te vinden in bijlage 4.

- **Operationele lasten**
  De operationele lasten zullen naar verwachting met € 7.000 stijgen. De operationele lasten binnen het onderdeel Applicatiebeheer bestaan uit € 38.000 voor het Jeugdvolgsysteem gedeelte Nijmegen en het additionele budget met een waarde van € 105.000. Het restant van € 152.000 heeft te maken met operationele plusproducten voor de regio gemeenten (Jeugdvolgsysteem, VSV, Siteimprove, Anonimiseringssoftware en beheer scaninrichting). In bijlage 4 is een overzicht van alle plusproducten per gemeente te zien.

- **Kapitaallasten**
  De kapitaallasten veranderen niet ten opzichte van de primaire begroting 2025.

- **Personele lasten (Arbeidsparticipatie)**
  De personele lasten binnen het taakveld Arbeidsparticipatie dalen met € 37.000 in verband met minder benodigde formatie. De bijdragen vanuit Het WerkBedrijf daalt met hetzelfde bedrag.

- **Operationele lasten (Arbeidsparticipatie)**
  Deze verandert niet ten opzichte van de primaire begroting 2025.

- **Overhead MGR**
  Naar verwachting zal de Overhead MGR met € 58.000 dalen vergeleken met de primaire begroting 2025. Dit heeft voor een gedeelte te maken met het begroten van leidinggevende functies op basis van de schaal max-1 systematiek.

Daarnaast worden lagere kosten vanuit de gastheer verwacht. In de primaire begroting is rekening gehouden met de verwachte gastheerschapskosten 2024 plus 6,54% (destijdse BRN-norm). In de gewijzigde begroting 2025 wordt rekening gehouden met de werkelijke factuur 2024 plus 5%. Het gevolg hiervan is een verwachte daling van € 29.000 binnen de Overhead MGR. De totale gastheerschapskosten worden intern tussen het onderdeel Automatisering (57%) en het onderdeel Applicatiebeheer (43%) verdeeld. Ook de doorbelasting vanuit Het WerkBedrijf voor financieel administratieve diensten zal naar verwachting € 18.000 lager zijn dan voorheen begroot.

Toelichting begroting 2026

Voor het begrotingsjaar 2026 is de totale begroting van het onderdeel Applicatiebeheer (baten en lasten) geïndexeerd met de BRN-norm van 2,85%. Dit heeft een stijging van de baten en lasten van € 140.000 tot gevolg. Verder zijn geen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd met impact op de personele omvang of materiële lasten.

Deel 3 Paragrafen

Een begroting moet een aantal paragrafen bevatten die in de BBV voorgeschreven zijn. Dit noemen we de paragrafen. In dit deel van de begroting gaan we achtereenvolgens in op:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Verbonden partijen
- Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)
- Duurzaamheid

Tot slot formuleren we op het eind van dit deel het besluit van het algemeen bestuur.

7 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de MGR Rijk van Nijmegen in staat is tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

a. de weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover de MGR Rijk van Nijmegen beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken;
b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf over het weerstandsvermogen bevat minimaal:
a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
b. een inventarisatie van de risico's;
c. het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's.

Voor nadere informatie verwijzen we naar de notitie risico-inventarisatie van de MGR.

Weerstandscapaciteit

De MGR kiest ervoor geen weerstandsvermogen aan te houden maar mogelijk een kostenegalisatiereserve per gemeente te vormen. Dit betekent dat de risico's worden opgenomen in de begroting en jaarrekening van de deelnemende gemeenten.

Risico's

De inventarisatie van risico's heeft tot doel om verantwoording af te leggen over en inzicht te geven in de risico's die voor de MGR Rijk van Nijmegen (zowel procesmatig als voor het bedrijf zelf) van belang zijn. Het is essentieel dat de risicoparagraaf voldoende vooruitkijkt naar toekomstige risico's in beleid en uitvoering en de gevolgen daarvan voor de middelen. De risicoparagraaf geeft informatie over de houdbaarheid van de strategie voor de komende periode. In deze paragraaf benoemen we de grootste risico's inzake:
1. wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's;
2. maatschappelijke risico's;
3. middelen, organisatie, medewerkers en efficiency.

Ad 1 Wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's

Afbouw en ontschotting Participatiebudget
Per 1 januari 2023 is het gemeentefonds opnieuw ingericht waardoor het klassieke re-integratiebudget, de begeleiding nieuw Wajong en de begeleiding nieuw regulier zijn overgeheveld naar het sociaal domein, onderdeel participatie. Daarmee is de inzichtelijkheid van de financiering voor WerkBedrijf komen te vervallen, omdat uit het onderdeel participatie meer gefinancierd moet worden dan alleen de taken die WerkBedrijf uitvoert. Hieruit moet ook het minimabeleid en de uitvoering van de uitkeringenverstrekking bekostigd worden. 2025 is het eerste jaar dat de regio met de nieuwe systematiek gaat werken. Tevens is in dit besluit een korting opgenomen van € 1,2 miljoen. De nieuwe systematiek van het gemeentefonds kent een grotere dynamiek door de door het rijk gekozen indicatoren. Dit leidt ertoe dat pas in september van het lopend boekjaar duidelijk is welk budget beschikbaar is voor Werkbedrijf. Tezamen met de korting, maakt dat het vanaf 2025 uitdagende jaren worden. Om het risico enigszins te dempen mag jaarlijks een voorstel gedaan worden om ontstane overschotten in een jaar tot een bedrag van 10% van het participatiebudget toe te voegen aan een

risicoreserve om onverwachte tegenvallers voor de regio mee te kunnen opvangen.

Aanbieden beschut werk (nieuw) vanuit de Participatiewet
Kandidaten die uitsluitend in een beschutte werkomgeving betaald werk kunnen verrichten, ondersteunen we zoveel mogelijk om actief te kunnen zijn op de arbeidsmarkt. Voor kandidaten die een positief advies beschut werk (nieuw) van UWV krijgen, organiseren we (indien mogelijk) een tijdelijk dienstverband in een beschutte omgeving van maximaal 23 maanden, met 100% Wettelijk minimumloon (WML). In totaal waren eind 2024 67 kandidaten aan het werk met een beschut werk (nieuw) dienstverband. Dit zijn kandidaten die we zelf in dienst hebben en kandidaten die in dienst zijn bij werkgevers. We sturen op duurzame plaatsingen en bemiddelen de kandidaat naar een volgende of vaste werkplek. De kosten dekken we uit de loonkostensubsidie. Die wordt overgeheveld vanuit het bijstandsbudget (BUIG) van de gemeenten.

Uit het Participatiebudget financieren we de begeleidingsvergoeding en eventuele werkplekaanpassingen. Het eerste risico is dat deze dekking afneemt of wegvalt, terwijl de loonkosten voor kandidaten met een nieuw dienstverband beschut blijven bestaan. Een tweede risico is het niet tegen kostendekkende tarieven kunnen plaatsen van kandidaten met een dienstverband. Een derde risico is de stijging van de loonkosten. Wanneer de structurele kosten niet meer gedekt kunnen worden vanuit deze middelen, ontstaat een financieel risico voor de gemeenten. Voor (naar schatting) drie jaar hebben we dit financieel risico afgedekt, daarna niet meer. De omvang van dit risico is pas te bepalen als het aantal kandidaten met een vast dienstverband bekend is. In de begroting van 2025 bijgesteld en 2026 en volgende jaren is daar een inschatting voor gemaakt. Het vierde risico is dat wij op dit moment substantieel minder nieuw beschut plaatsen realiseren dan onze taakstelling, terwijl we wel bekostigd krijgen op deze taakstelling.

Het Rijk is voornemens om vanaf 2026 de bekostiging te baseren op basis van realisatie. In dat geval gaat de regio rond de € 1,8 minder middelen ontvangen, die nu voor andere uitvoeringstaken ingezet worden. De middelen die we nog wel zullen ontvangen zijn volledig nodig voor de uitvoering van beschut werk. In de loop van 2025 komt er meer duidelijkheid over de nieuwe financieringswijze van (Nieuw) beschut.

Uittreden van een gemeente
Uittreding van een gemeente uit de MGR of uit één of meerdere modules heeft tot gevolg dat er frictiekosten ontstaan bij de MGR. Vooral als er langlopende verplichtingen zijn aangegaan, kunnen de frictiekosten aanzienlijk zijn.

Ad 2 Maatschappelijke risico's

Klant- en marktrisico's onderdeel SW
Hierbij gaat het voornamelijk om de volgende risicofactoren:

- Lagere uurtarieven gedetacheerde SW-medewerkers;
- Kostendekkende tarieven detacheringsbanen;
- Minder productieve uren gedetacheerde SW-medewerkers en/of lagere stijging toegevoegde waarde in beschut werk door ouder wordende doelgroep en cao-afspraken;
- Onvoldoende detacheringsmogelijkheden in de markt.

ICT
Dit betreft met name het risico van uitval of het hacken van ICT voorzieningen. De MGR anticipeert op dit risico door het uitvoeren van tests en door permanent te werken aan het verbeteren van haar ICT omgeving. Het voldoen aan de vereisten van de BIO maakt daar onderdeel van

uit. Desondanks blijft de mogelijkheid van uitval bestaan. Dit brengt risico's in de continuïteit van dienstverlening met zich mee en kan tevens leiden tot hoge herstelkosten. De impact daarvan laat zich vooraf moeilijk bepalen.

Ad 3 Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency

Belastingen

Ten aanzien van de vennootschapsbelasting, de loonheffing en de omzetbelasting zijn momenteel geen risico's bekend. Naleving van de fiscale regels borgen wij door instructies en toetsing achteraf bij de BTW-aangiften en bij de uitvoering van interne controles op bijvoorbeeld het gebruik van de poolauto's, etc. Daarnaast laten wij ons bij fiscale vraagstukken bijstaan door externe deskundigen.

Juridisch

Op juridisch gebied zijn op dit moment geen risico's bekend. Naleving van wet- en regelgeving borgen we door het geven van voorlichtingsbijeenkomsten. We werken het zo concreet als mogelijk uit in instructies, verordeningen en beleidsregels. Ten slotte toetsen onze kwaliteitsmedewerkers op de naleving ervan.

Informatiebeveiliging en Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Informatiebeveiliging vormt een belangrijk onderwerp binnen de MGR Rijk van Nijmegen. Met name aan de borging van de privacy van betrokkenen wordt veel aandacht besteed. De noodzakelijke maatregelen zijn getroffen om tijdig te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging. Het grootste risico is dat bijzondere persoonsgegevens uitlekken. Ook het uitlekken van bedrijfsinformatie valt onder deze risico's. Ondanks de getroffen maatregelen kunnen zich dergelijke incidenten voordoen. De impact van een dergelijk incident is niet vooraf in te schatten. De maximale geldboete kan oplopen tot ruim € 20 miljoen of 4% van de omzet van een organisatie. Voor MGR houdt dit in een maximale boete van circa € 4,0 miljoen en er kan sprake zijn van veel negatieve publiciteit.

Ad 4 Economische risico's

De geopolitieke ontwikkelingen in 2024, zoals de voortdurende oorlogen, toenemende protectionisme, haperende toeleveringsketens, het ruime liquiditeitsbeleid van de centrale banken en de energietransitie hebben geleid tot schaarste en oplopende prijzen. Daar ondervindt de MGR nadeel van door oplopende prijzen van haar contracten, schaarste aan personeel, het moeilijker kunnen plaatsen van kandidaten en de kwaliteit van toestroom van kandidaten.

Conclusie risico-inventarisatie

In tabel 19 staat de risico-inventarisatie. Het netto (rest)risico is het ingeschatte, te betalen schadebedrag als het risico zich daadwerkelijk voordoet. Het totale netto (rest)risico na aftrek van de voorzieningen is het risico waarmee de MGR rekening moet houden. Aangezien de MGR geen weerstandsvermogen opbouwt, betekent dit dat de deelnemende gemeenten rekening dienen te houden met dit risico bij het bepalen van hun weerstandscapaciteit. In bijlage 11 is de verdeling per gemeente te vinden.

Tabel 19 Risico-inventarisatie MGR

	Bruto risico	Netto (rest) risico
Politiek		
Landelijk politiek niveau	2.316.000	2.010.000
Regionaal politiek niveau	300.000	140.000
Subtotaal	**2.616.00**	**2.150.000**
Maatschappelijk		
Imagoschade	735.000	452.000
Ecologisch/milieu	0	0
Subtotaal	**735.000**	**452.000**
Juridisch/wettelijk		
Juridisch/wettelijk	1.260.000	435.00
Subtotaal	**1.260.000**	**435.00**
Financieel/economisch		
Economisch	2.080.000	860.000
Financieel	0	0
Subtotaal	**2.080.000**	**860.000**
ICT		
Algemeen	0	0
Tevredenheid regiogemeenten	400.000	210.000
Informatiebeveiliging / privacy	1.830.000	345.00
Subtotaal	**2.230.000**	**555.000**
Organisatorisch/Bestuurlijk		
Bestuurlijk	0	0
Personeel	3.100.000	1.190.00
Vastgoed	350.000	70.000
Subtotaal	**3.450.000**	**1.260.000**
Subtotaal	**12.371.000**	**5.712.000**
Reserves & voorzieningen		
Voorziening SPP	1.357.000	1.357.000
Totaal risico-inventarisatie MGR	**11.014.000**	**4.355.000**

8 Financiering

Het doel van deze paragraaf is om te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Op de MGR is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) van toepassing. Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, verstandige en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de MGR met een statuut te regelen. In het statuut zijn regels opgenomen over de algemene doelstellingen, de te hanteren richtlijnen en limieten en de administratieve organisatie van de financieringsfunctie.

Treasurybeheer

Volgens artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient de begrotingsparagraaf betreffende de financiering in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer te bevatten.

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De MGR mag leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak uitsluitend verstrekken aan door het algemeen bestuur goedgekeurde derde partijen. Hierbij wordt vooraf advies ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.
- De MGR kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie, als deze uitzettingen vertrouwd zijn en niet gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het vertrouwde karakter van deze leningen c.q. uitzettingen wordt gewaarborgd met richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Wij sturen erop niet af te wijken van deze uitgangspunten.

Risicobeheer; de kasgeldlimiet en renterisiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

Koersrisico's

De MGR heeft geen leningen in buitenlandse valuta. Transacties in buitenlandse valuta komen niet of nauwelijks voor. Het koersrisico is dus nihil. De MGR heeft geen beleggingen en staatsobligaties. De MGR is verplicht eventuele overtollige middelen bij de schatkist te stallen (schatkistbankieren) en gaat dus geen nieuwe beleggingen aan.

Renterisicobeheer

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van deze limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente, grote schokken gaan optreden in de hoogte van de rente die de MGR moet betalen. Het niveau van de kasgeldlimiet is beperkt tot 8,5% van het totaal van de primaire begroting. De wettelijk toegestane kasgeldlimiet van 8,2% is in 2024 niet overschreden.

Ook het meerjarenperspectief is dat het niet structureel wordt overschreden.

Renterisiconorm

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de renterisiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's door renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal (leningen met een looptijd vanaf 1 jaar). In tabel 20 is te zien dat de renterisiconorm de komende vier jaren ruimschoots wordt gehaald.

Schatkistbankieren

Sinds de oprichting in 2015 is de MGR verplicht om haar overtollige middelen aan te houden bij het Rijk. Dit wordt schatkistbankieren genoemd. Hierdoor kan de MGR geen gelden meer beleggen en is ze voor rentevergoedingen afhankelijk van de vergoedingen die het Rijk geeft. De 'overtollige middelen' zijn de gelden boven een drempelbedrag. Dat drempelbedrag wordt bepaald aan de hand van een percentage van het begrotingstotaal. In enig kwartaal mag dit drempelbedrag aan eigen (gemiddeld) banksaldo niet worden overschreden.

Gewaarborgde geldleningen

De MGR is geen gewaarborgde geldleningen aangegaan bij een externe partij.

Overige geldleningen

De MGR heeft niet de intentie om de komende jaren nieuwe leningen aan te gaan. Vooralsnog wordt de financiering toereikend geacht. Onderstaand een overzicht van opgenomen geldleningen:

Jaar van afsluiten	Omvang	Vervaldatum	Rente	Aflossing
2015	€ 1.200.000	02-jan-35	1,74%	Jaarlijks
2017	€ 4.500.000	27-apr-37	1,73%	Einde looptijd
2018	€ 2.500.000	25-jun-38	1,71%	Einde looptijd

Bedragen in € 1.000	Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	B2026	B2027	B2028	B2029
Begrotingstotaal	10.793	107.256	106.735	107.789	107.165	103.888	102.844
Percentage renterisiconorm	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Toetsbedrag renterisiconorm	21.359	21.451	21.347	21.558	21.433	20.778	20.569
Aflossing	57	55	55	55	55	55	55
Ruimte	21.302	21.396	21.292	21.503	21.378	20.723	20.514

Tabel 20 Renterisiconorm en ruimte in de periode 2023 t/m 2029

9 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de MGR te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van het beleid, de dienstverlening aan kandidaten en ondernemers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de taken van de MGR is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In deze paragraaf informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoeringsprocessen binnen de MGR. U treft informatie aan over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, de administratieve organisatie en de kansen en bedreigingen voor de MGR.

Beleid van de bedrijfsvoering

De organisatiestructuur van de MGR is een afgeleide van het zogenoemde afdelingenmodel. De organisatie staat onder algemene leiding van een algemeen directeur en de secretaris van de MGR.
Binnen de MGR is de planning & control cyclus ingericht. Deze start met de begroting waarin de afspraken over het te voeren beleid worden vastgelegd. In 2024 hebben wij met rapportages tussentijds aan de regio verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. Het jaar sluiten we af met de jaarrekening waarin we verantwoording afleggen over boekjaar 2024.

Naast de verantwoordingsdocumenten zijn de volgende documenten opgesteld om de bedrijfsvoering verder vorm te geven:

- Notitie weerstandsvermogen
- Notitie en richtlijn activeren en afschrijving
- Treasurystatuut
- Financiële verordening
- Controleverordening
- Controleplan
- Beschrijvingen van de primaire processen
- Gastheerrol
- Re-integratieverordening
- Mandatering
- Informatiebeveiligingsbeleid

Bijgaande notities moeten waarborgen dat de MGR binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. De resultaten hiervan leggen we aan het dagelijks en het algemeen bestuur ter besluitvorming voor.

Organisatiestructuur

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen kent de volgende drie bestuursorganen: algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter. Daarnaast hebben we een bestuurscommissie Werk en een agendacommissie vanuit de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.

Algemeen bestuur
Het algemeen bestuur bestaat uit 15 leden (inclusief de voorzitter). Dit zijn leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, evenals alle bevoegdheden die op basis van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen aan dit orgaan worden opgedragen en niet aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of de bestuurscommissie Werk zijn opgedragen.

Dagelijks bestuur
Het dagelijks bestuur telt drie leden inclusief de voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het dagelijks bestuur de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan het college van

burgemeester en wethouders dan wel het college van Gedeputeerde Staten.

De voorzitter

De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur benoemd. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het dagelijks en het algemeen bestuur. Hij vertegenwoordigt de regeling in- en buiten rechte.

Bestuurscommissie Werk

De leden van de bestuurscommissie Werk worden door het algemeen bestuur benoemd. De bestuurscommissie Werk is verantwoordelijk voor de inhoudelijke koers van Werk als het gaat om re-integratie en arbeidsmatige dagbesteding. De bestuurscommissie Werk adviseert hierin het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Agendacommissie

De agendacommissie bestaat uit raadsleden van de zeven deelnemende gemeenten en kent zeven leden, inclusief de voorzitter. De agendacommissie heeft haar taken en rolopvatting beschreven in haar reglement van orde. Zij heeft als taak de logistieke voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van de gemeenteraden van de aan de MGR deelnemende gemeenten en schept randvoorwaarden zodat de raden hun kaderstellende en controlerende taak goed kunnen vervullen. Verder adviseert zij het dagelijks bestuur over de kwaliteit van de informatievoorziening van en door de MGR, denkt zij mee over de inrichting van de juridische regeling voor de MGR en organiseert ze regionale bijeenkomsten.

Uitvoeringsorganisatie en platform

De uitvoeringsorganisatie kenmerkt zich door een platte organisatie met twee modules die worden geleid door een directeur/algemeen manager. De MGR kent daarnaast een secretaris/directeur die zorgdraagt voor de coördinatie en afstemming tussen de modules, de verantwoording naar het bestuur en de ontwikkeling van de platformfunctie voor de regio. Binnen iedere module is sprake van een beperkt aantal afdelingen en teams.

Administratieve organisatie

De administratieve organisatie is zodanig opgesteld dat de dagelijkse gang van zaken erop ingericht is dat de financiële verordening, de controleverordening en het mandaat van de treasury nageleefd worden. Daarbij moet opgemerkt worden dat de MGR de basisadministratie uitbesteed heeft aan de gastheer. Middels een dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken met de gastheer gemaakt over het binnen haar kaders uitvoeren van de taken.

Informatisering en automatisering

De informatisering en automatisering heeft tot doel de dienstverlening van de MGR aan haar klanten en kandidaten te optimaliseren. De informatisering en automatisering van de MGR maakt gebruik van het netwerk van iRvN. iRvN heeft contracten met diverse IT-aanbieders. De MGR maakt daar gebruik van. De belangrijkste systemen waarvan gebruik wordt gemaakt zijn EVA, Compas, REAT en TopDesk. Voor de bedrijfsvoering wordt ook gebruik gemaakt van de informatiesystemen van de gastheer, gemeente Nijmegen. De belangrijkste systemen daarbij zijn CODA en Beaufort.

Back-up, recovery en beveiliging/privacy zijn binnen iRvN vormgegeven en voldoen aan de minimaal daaraan te stellen vereisten om de continuïteit van de bedrijfsvoering voor de MGR te waarborgen. Conform de overeengekomen basisafspraken (DVO) wordt wekelijks een volledige back-up gemaakt en dagelijks een incremental back-up van de applicatieserver, databases en netwerkschijven (dus niet van de lokale harde schijven van pc's, laptops en

dergelijke). In de DVO zijn eveneens afspraken gemaakt over afdoende logische en fysieke beveiligingsmaatregelen om activiteiten van personen met oneigenlijke of kwaadwillende bedoelingen op het iRvN netwerk en de daarop aangesloten systemen en applicaties uit te sluiten. Ten behoeve van de informatiebeveiliging worden binnen de MGR procedures en voorzieningen ingericht conform de eisen die gesteld worden in de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten).

Personeelsbeleid

In het HR-beleid van de MGR staan de thema's duurzame inzetbaarheid, aantrekkelijk werkgeverschap, vitaliteit en ontwikkeling centraal. Wij vinden het belangrijk dat onze medewerkers zich blijven ontwikkelen (door het opdoen van kennis en het verder ontwikkelen van de competenties). Enerzijds verhoogt dit de kwaliteit van onze dienstverlening en anderzijds zorgt dit ervoor dat onze medewerkers makkelijk kunnen meebewegen bij veranderingen. Op deze manier blijven zij wendbaar, weerbaar en interessant voor en op de arbeidsmarkt. De afdeling HR heeft hier een belangrijke adviserende en faciliterende rol in.

10 Onderhoud kapitaalgoederen

Voor groot onderhoud wordt geen voorziening gevormd. In de begroting is voor de komende jaren € 150.000 per jaar begroot voor onderhoud. Dit bedrag is beschikbaar voor een tweetal panden:

- De locatie Boekweitweg
- De locatie Sint Teunismolenweg

Op de locatie Boekweitweg is het productiegedeelte in 2020 volledig gerevitaliseerd. Het kantorendeel is in 2022 gerevitaliseerd, waarbij onze huurder voor de komende 10 jaar een belangrijk deel van het onderhoud voor haar rekening neemt. In 2024 is het laatste deel van het pand gerevitaliseerd. Dit betreft het restaurant, het restant van het kantorendeel en de instructieruimten. Door deze verbouwingen is het pand van energielabel B naar A+++ gegaan.

Het pand aan de Sint Teunismolenweg gaan we verkopen. We zijn momenteel met een potentiële koper in gesprek. Het onderhoud wordt beperkt tot het hoogst noodzakelijke, waarbij de beoogd koper al steeds meer van het onderhoud voor eigen rekening neemt.

Wij verwachten dat het budget van € 150.000 de komende jaren toereikend is. Dit willen we ook graag onderbouwen. Nu het belangrijkste deel van de verbouwingen afgerond zijn gaan we in 2025 de tekeningen actualiseren en een meerjarenonderhoudsplan opstellen. Dit om de effecten voor de middellange termijn in te schatten en om jaarlijks een goede afweging te kunnen maken.

11 Verbonden partijen

De MGR Rijk van Nijmegen is de gemeenschappelijke regeling van zeven gemeenten:

- Berg en Dal
- Beuningen
- Druten
- Heumen
- Mook en Middelaar
- Nijmegen
- Wijchen

Daarmee is de MGR een verbonden partij van deze gemeenten. De MGR zelf heeft geen verbonden partijen. Er bestaat ook geen visie of voornemen dit komend jaar te wijzigen.

12 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

Wet open overheid (Woo)

Onder de Woo zijn overheidsinstanties verplicht om actief bepaalde informatie te delen. Daarnaast is er nog steeds de mogelijkheid om informatie op te vragen, via een Woo-verzoek.

De MGR heeft een Woo-contactpersoon aangesteld. Deze persoon is (o.a.) aanspreekpunt voor belanghebbenden die een Woo-verzoek willen indienen. Daarnaast is relevante informatie over de Woo beschikbaar gesteld op de diverse relevante websites. Er is in kaart gebracht welke informatie door de MGR actief geopenbaard moet worden. Door redacteuren bij de MGR wordt de Woo-index (overheid.nl) bijgehouden. De Woo-index verwijst naar documentcollecties die al elders door de MGR op het internet zijn gepubliceerd.

13 Duurzaamheid

Aanleiding
In 2022 heeft het Europees Parlement ingestemd met de invoering van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Deze nieuwe richtlijn gaat vanaf 2025 van kracht en verplicht bedrijven om te rapporteren over hun ESG-prestaties. Binnen de CSRD wordt duurzaamheid gedefinieerd aan de hand van drie hoofdthema's waarover gerapporteerd moet worden. Dit zijn milieu (Environmental), sociale aspecten (Social), en governance (Governance), afgekort als ESG. Bedrijven moeten rapporteren over hun impact op mens en milieu. Momenteel vallen overheidsorganisaties nog niet onder de wetgeving van de CSRD. Omdat we duurzaamheid belangrijk vinden, willen we al de eerste stappen zetten in het rapporteren over duurzaamheid.

Waarom
Wij geloven dat zorgen voor onze medewerkers, kandidaten en de aarde inherent aan elkaar verbonden is. De noodzaak om te verduurzamen is duidelijk aanwezig. Daarop voortbouwend willen wij een vooruitstrevende en verantwoordelijke maatschappelijke organisatie zijn en blijven. Daarbij hebben we als organisatie een voorbeeldfunctie en willen we zowel onze eigen organisatie als deelnemende gemeenten inspireren tot duurzame actie.

Duurzaamheidsambitie
Onze visie op duurzaamheid verenigt de kracht van de twee organisaties die de MGR Regio Rijk van Nijmegen vormen:

We dragen bij aan een gezondere wereld door onze ecologische impact te verlagen en onze sociale impact te vergroten.

We committeren ons aan de nationale doelstellingen en willen daarnaast aantoonbaar in de voorhoede opereren, in lijn met de duurzaam-heidsambities van de vooroplopende gemeenten in onze regio. Onze stip aan de horizon is:

Een inclusief, CO2-neutraal en circulaire MGR in 2045.

Toelichting duurzaamheidsonderwerpen
Als framework voor onze duurzaamheidsambitie hebben we gekozen voor de Sustainable Development Goals (SDG's). Dit zijn 17 globale duurzame ontwikkelingsdoelstellingen geformuleerd vanuit de Verenigde Naties om een einde te maken aan armoede, ongelijkheid en klimaatverandering in 2030. We kiezen de SDG's omdat het een herkenbaar framework is dat al veel wordt gebruikt bij gemeenten en andere overheden. Bovendien bieden de SDG's een holistische kijk op duurzaamheid en duurzame ontwikkeling, waarin zowel ecologische als sociale en economische aspecten een plek hebben.

Op basis van potentiële impact en de invloedsfeer van de MGR zijn 6 SDG's gekozen:

Gezien de uiteenlopende werkzaamheden van iRvN en Werkbedrijf is er een onderscheid gemaakt tussen invloed vanuit beide organisaties. Zo focust Werkbedrijf zich op de sociale SDG's (1, 3, 8, 10) en krijgen de ecologische SDG's (3, 12, 13) meer prioriteit binnen iRvN. We maken gebruik van elkaars expertise om als gemeenschappelijke regeling op alle vlakken het maximale duurzaamheidspotentieel te benutten. Zo bevorderen we kruisbestuiving tussen beide organisaties en slagkracht in het realiseren van de gezamenlijke ambitie. Voor iRvN zullen deze focuspunten ook zichtbaar worden in de vertaling van de duurzaamheidsambitie naar het actieplan.

We willen met onze duurzaamheidsambitie en de focus op de gekozen SDG's vanuit onze eigen kracht aantoonbaar in de voorhoede bewegen binnen ons werkveld. Om de SDG's praktisch te maken voor onze organisatie hebben we de vertaling gemaakt naar drie duurzaamheidsthema's. Daarnaast hebben we mijlpalen door de tijd toegevoegd voor 2025 en 2030 op onze weg richting 2045. De vertaling van deze duurzaamheidsambities inclusief meetbare KPIs en realistische reductiedoelstellingen volgt in de uitwerking van het actieplan.

Sociale inclusie en diversiteit

Goed werkgeverschap is onze prioriteit. Dit houdt in dat we een gezonde en veilige werkomgeving creëren voor onze medewerkers en bijdragen aan hun welzijn, vitaliteit en werkgeluk. Onze inzet in het faciliteren van de gezonde en gelukkige medewerker is geborgd binnen onze HR-afdeling.

Naast gezondheid en welzijn zetten we ook in op het creëren van maatschappelijke waarde door sociale inclusie en diversiteit te bevorderen. Werkbedrijf voert de Participatiewet uit voor de regio Rijk van Nijmegen. We bieden werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt een passende werkplek door bemiddeling, ontwikkeling en begeleiding. Hiermee bevorderen we gelijkheid in onze maatschappij en dragen we bij aan het verminderen van armoede en het bevorderen van zelfredzaamheid. Ten slotte streven we naar een afspiegeling van de maatschappij in ons personeelsbestand.

Doelstellingen 2025-2029:

- We verhogen SROI door werkgelegenheid te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Doelstellingen 2030:

- In 2026 hebben we een doelstelling voor 2030 geformuleerd.

Circulariteit

Onze ecologische impact zit deels in de producten en materialen die we inkopen, gebruiken en na hun levensduur weer wegdoen. We willen bijdragen aan een circulaire economie door het verminderen en efficiënter gebruik maken van grondstoffen, hoogwaardig hergebruik, ICT-apparatuur. Waar mogelijk kijken we naar duurzame alternatieven, verlengen we levensduur door goed onderhoud, hanteren we technische in plaats van economische levensduur en zorgen we voor herinzet na onze gebruiksperiode. We passen de R-ladder toe om circulariteit verder te integreren in onze organisatie.

Doelstellingen 2025-2029:

- We hebben een duurzaam inkoopbeleid dat is geïmplementeerd in de organisatie.
- We realiseren een significante vermindering

van ons restafval.
- Minimaal 2 initiatieven per jaar om circulariteit te bevorderen, beginnend bij de meest impactvolle categorieën.
  Waarvan minimaal 1 verband houdt met duurzame en circulaire ICT-hardware en applicaties.

Doelstellingen 2030:
- MGR streeft in lijn met de nationale doelstellingen om 50% circulair te zijn in 2030. We gebruiken zoveel mogelijk duurzame en hernieuwbare grondstoffen en houden onze hardware gemiddeld een jaar langer in omloop.

Klimaat

Het thema klimaat gaat voor de MGR om het reduceren van de CO2-footprint in samenwerking met ketenpartners. Hierbij focussen we ons op energieverbruik en mobiliteit. Anderzijds proberen we ook onze 'verborgen impact' in de keten te reduceren middels het verduurzamen van onze facilitaire diensten en ontwikkeling van duurzame dienstverlening (zie ook circulariteit). Hierbij is de samenwerking met de gemeenten binnen de regio essentieel, omdat de MGR hierin een beperkte invloedsfeer heeft.

Doelstelling 2025-2029:
- Op basis van de CO2-nulmeting van 2022 inventariseren we de potentiële reductiemogelijkheden op korte termijn en vertalen dit in het actieplan naar een realistische reductiedoelstelling voor 2025.

Doelstelling 2030:
- We werken toe naar zo weinig mogelijk CO2-uitstoot. We bepalen welke reductiedoelstelling op middellange termijn realistisch is en kijken naar mogelijke compensatie richting onze doelstelling CO2-neutraal.

14 Besluit algemeen bestuur

Het algemeen bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen;

- Gezien de tijdige toezending van de ontwerpbegroting aan de Raden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten van Gelderland;
- Gelet op artikel 29 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen;
- Gelet op het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen Regio Nijmegen;
- Gelet op de ingebrachte Zienswijzen van de Raden van de deelnemende gemeenten en de Provinciale Staten van Gelderland;
- Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van 19 juni 2025.

Besluit:

1. De begroting van lasten en baten op programma's voor het jaar 2026 vast te stellen;
2. De bijgestelde begroting 2025 van lasten en baten op programma's vast te stellen;
3. De meerjarenbegroting voor de jaren 2027-2029 voor kennisgeving aan te nemen;
4. De bevoorschotting 2025 conform bijlage 2 vast te stellen;
5. De bevoorschotting 2026 conform bijlage 2 vast te stellen;
6. Het dagelijks bestuur van de MGR Rijk van Nijmegen op te dragen na vaststelling van de begroting 2026 en de bijstelling 2025 dezen zo spoedig mogelijk toe te zenden aan Provinciale Staten.

Bijlagen

1 Uitgangspunten begroting 86
2 Bijdrage per gemeente 2023-2028 87
3 Bijdrage per gemeente details 89
4 Bijdrage per gemeente details (iRvN 94
5 Bekostigingssystematiek SW 99
6 Staat van personele lasten 100
7 Staat van voorzieningen 103
8 Overheadnorm 104
9 Staat van investeringen 105
10 Consolidatieoverzicht MGR 106
Risico per gemeente 110
12 Geprognosticeerde Balans 2023-2028 111
13 Incidentele baten en lasten 113

Bijlage 1 Uitgangspunten begroting

Algemeen MGR

Uitgangspunten:

- De begroting is opgesteld conform de voorschriften van de BBV.
- De begroting die op 3 juli 2024 door het AB is vastgesteld is als basis gehanteerd.
- De begrotingswijzigingen zijn tot en met december 2024 meegenomen.
- De begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2026 zijn toegepast.
- De gemeente Nijmegen treedt op als gastheer-gemeente voor diverse ondersteunende functies.
- De regionale overheadnorm van 25% wordt gehanteerd.
- De begroting is taakstellend.
- De rente wordt toegerekend op basis van de werkelijke rente.
- Subsidies worden begroot conform het baten en lasten stelsel, wat inhoudt dat uitgaven en ontvangsten toegerekend worden aan het tijdvak waarin het verbruik van goederen en diensten plaatsvindt (lasten) en de baten ontstaan. Alleen bij specifiek geoormerkte subsidies, zoals de ESF, wordt het realisatiebeginsel gevolgd. Dit betekent dat deze subsidies slechts in het resultaat tot uiting worden gebracht als zij ook effectief gerealiseerd zijn.
- De uitgangspunten voor de bijdrage per gemeente zijn terug te vinden in bijlage 2 en 3.

Module WerkBedrijf

Voor de opstelling van de begrotingsbijstelling 2024 en de begroting 2025 zijn de volgende uitgangspunten bepaald:

- Effecten van de septembercirculaire van 2024 van het Ministerie van Binnenlandse zaken zijn in de begroting verwerkt. Als basis voor het bepalen van het aandeel van WerkBedrijf in het cluster participatie van het Sociaal domein wordt het Berenschot model gehanteerd.
- Het besluit van de gemeenten om vanaf 2025 een korting door te voeren van € 1,2 miljoen op het participatiebudget is verwerkt in de begroting. Omdat de korting pas effectief ingaat op 1 januari 2027 is er nog de optie om deze in 2026 voor één naar op te schuiven. Dit laatste is afhankelijk van de effecten van het besluit van het Rijk om de per 1 januari 2026 de bekostigingssytematiek voor Nieuw Beschut te wijzigen.
- Administratief blijven de financiële resultaten voor SW, Participatiebudget, wettelijke loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding inzichtelijk.

Module iRvN

Voor de opstelling van de begrotingsbijstelling 2024 en de begroting 2025 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Administratief blijven de financiële resultaten voor de onderdelen Automatisering en Applicatiebeheer apart inzichtelijk.
- iRvN levert naast standaardproducten en -diensten ook plusproducten en -diensten. Deze worden kostenneutraal in rekening gebracht. Als deze plusproducten en -diensten een meerjarig karakter hebben, zijn ze nu al in de begroting van 2024 en volgende jaren opgenomen.
- Voor ICT-producten en diensten geldt: standaard tenzij... Dit betekent dat altijd wordt gekozen voor uniforme producten en/of diensten, tenzij er zwaarwegende argumenten (met name productie belemmerende) zijn om hier in bepaalde gevallen of situaties van af te wijken.
- Voor het onderdeel Automatisering geldt dat we namens de hele regio meedoen aan de landelijke ICT-ontwikkelingen binnen de (lokale) overheid, tenzij er zwaarwegende redenen zijn (met name productie belemmerende) om hiervan af te wijken.

Bijlage 2 Bijdrage per gemeente 2025-2029

Bedragen in € 1.000						
Werkbedrijf	**B2025(P)**	**2025 Wijziging**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**
Beuningen	5.038	4.927	4.952	4.835	4.693	4.582
Druten	3.723	3.808	3.666	3.563	3.410	3.419
Heumen	2.326	2.427	2.509	2.477	2.467	2.379
Nijmegen	46.726	45.703	46.298	45.570	44.667	44.420
Wijchen	7.394	7.289	7.383	7.268	7.207	7.128
West maas en waal	1.120	1.144	1.177	1.120	1.061	1.019
Mook en middelaar	496	425	441	457	473	490
Berg en dal	7.084	6.574	6.577	6.439	6.275	6.135
Tijdelijke budgetten	1.452	2.115	1.589	2.379	764	692
Overige budgetten (o.a. omzet)	10.506	10.127	10.306	10.047	9.744	9.454
	85.864	**84.540**	**84.898**	**84.155**	**80.761**	**79.717**

Bedragen in € 1.000							
Totaal ICT Rijk van Nijmegen	**R 2024**	**B 2025**	**B 2025v W**	**B 2026**	**B 2027**	**B 2028**	**B 2029**
Gemeente Beuningen	1.241	1.347	1.362	1.410	1.418	1.427	1.427
Gemeente Druten	629	683	691	715	719	723	723
Gemeente Heumen	721	782	791	818	823	829	829
Gemeente Nijmegen	12.796	13.881	14.063	14.530	14.596	14.663	14.663
Gemeente Wijchen	1.625	1.765	1.784	1.847	1.859	1.871	1.871
Gemeente Mook en Middelaar	367	398	403	417	420	422	422
Gemeente Berg en Dal	1.160	1.260	1.274	1.318	1.326	1.334	1.334
Werkorg Druten-Wijchen	65	70	71	73	73	73	73
ODRN	1.121	1.213	1.066	1.103	1.110	1.116	1.116
Totaal	**19.726**	**21.399**	**21.504**	**22.229**	**22.344**	**22.458**	**22.458**

Bedragen in € 1.000							
Totaal ICT Rijk van Nijmegen	**R 2024**	**B 2025**	**B 2025 W**	**B 2026**	**B 2027**	**B 2028**	**B 2029**
Overige bedrijfsopbrengsten	2.491	1.141	1.446	1.382	1.382	1.382	1.382
Totaal	**2.491**	**1.141**	**1.446**	**1.382**	**1.382**	**1.382**	**1.382**

Verdeelsleutels

WerkBedrijf

Dienstverlening (Basis dvl): op basis van het per gemeente toegekende participatiebudget.

Meerwerk: op basis van afspraken met afzonderlijke gemeenten.

Arbeidsmatige dagbesteding (AD): op basis van de verdeling in de realisatie van 2023. Afrekening vindt plaats op basis van realisatie per gemeente.

Wettelijke loonkostensubsidie (WLKS): op basis van de verdeling van het voorlopige BUIG-budget 2024. Afrekening vindt plaats op basis van realisatie per gemeente.

SW: op basis van een inschatting van het aantal SE per gemeente (zie bijlage 4) tegen een kostprijs per SW. Afrekening op basis van realisatie per gemeente.

Vastgoed: Op basis van dezelfde SE's als bij de SW. Alleen wordt West Maas en Waal hierin niet meegenomen.

ICT Rijk van Nijmegen

Automatisering: de deelnemersbijdrage is gebaseerd op een aantal verdeelsleutels. Dit kan zijn op basis van werkelijke inbreng, inwonersaantallen, fte's, aandeel ideaal-complex en een aparte verdeelsleutel voor PIOFACH.

Applicatiebeheer: op basis van werkelijke inbreng.

Bestuursondersteuning

Op basis van de inwoneraantallen per gemeente (afkomstig uit Begrotingsrichtlijnen 2025 gemeente Nijmegen). Afrekening is met dezelfde inwoneraantallen.

Bijlage 3 Bijdrage per gemeente details

Bedragen in € 1.000							
Automatisering	**R 2024**	**B 2025**	**B 2025 W**	**B 2026**	**B 2027**	**B 2028**	**B 2029**
Gemeente Beuningen	1.241	1.347	1.362	1.410	1.418	1.427	1.427
Gemeente Druten	629	683	691	715	719	723	723
Gemeente Heumen	721	782	791	818	823	829	829
Gemeente Nijmegen	9.478	10.289	10.560	10.927	10.994	11.060	11.060
Gemeente Wijchen	1.625	1.765	1.784	1.847	1.859	1.871	1.871
Gemeente Mook en Middelaar	367	398	403	417	420	422	422
Gemeente Berg en Dal	1.160	1.260	1.274	1.318	1.326	1.334	1.334
Werkorg Druten-Wijchen	65	70	71	73	73	73	73
ODRN	903	980	834	864	870	876	876
Totaal	**16.190**	**17.573**	**17.768**	**18.387**	**18.502**	**18.616**	**18.616**

Bedragen in € 1.000							
Applicatiebeheer	**R 2024**	**B 2025**	**B 2025 W**	**B 2026**	**B 2027**	**B 2028**	**B 2029**
Gemeente Nijmegen	3.317	3.593	3.503	3.603	3.603	3.603	3.603
ODRN	218	233	233	240	240	240	240
Totaal	**3.535**	**3.826**	**3.736**	**3.842**	**3.842**	**3.842**	**3.842**

Bedragen in € 1.000							
Participatiebudget	**Realisatie 2024**	**B2025(P)**	**2025 Wijziging**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**
Beuningen	637	1.070	998	1.058	1.123	1.187	1.258
Druten	503	843	869	923	987	1.049	1.118
Heumen	405	649	643	682	724	765	811
Nijmegen	16.830	15.422	14.670	15.510	16.295	17.091	17.968
Wijchen	1.351	1.995	1.841	1.951	2.072	2.190	2.322
Mook en Middelaar	118	239	214	227	239	252	266
Berg en Dal	1.627	1.922	1.759	1.862	1.969	2.074	2.192
	21.469	**22.140**	**20.993**	**22.213**	**23.408**	**24.607**	**25.935**

Korting	**Realisatie 2024**	**B2025(P)**	**2025 Wijziging**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**
Beuningen	0	0	-57	-57	-57	-57	-57
Druten	0	0	-49	-49	-49	-49	-49
Heumen	0	0	-37	-37	-37	-37	-37
Nijmegen	0	0	-840	-840	-840	-840	-840
Wijchen	0	0	-105	-105	-105	-105	-105
Mook en Middelaar	0	0	-12	-12	-12	-12	-12
Berg en Dal	0	0	-100	-100	-100	-100	-100
	0	**0**	**-1.200**	**-1.200**	**-1.200**	**-1.200**	**-1.200**

Nieuw beschut	**Realisatie 2024***	**B2025(P)**	**2025 Wijziging**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**
Beuningen	0	128	175	188	201	214	228
Druten	0	87	118	127	136	145	154
Heumen	0	69	94	101	108	115	123
Nijmegen	0	1.729	2.366	2.544	2.722	2.898	3.077
Wijchen	0	228	312	336	359	382	406
Mook en Middelaar	0	33	46	49	53	56	60
Berg en Dal	0	183	250	269	288	307	326
	0	**2.457**	**3.361**	**3.615**	**3.868**	**4.118**	**4.372**

* onderdeel participatiebudget

Loonkostensubsidies	Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	B2026	B2027	B2028	B2029
Beuningen	470	661	580	580	580	580	580
Druten	506	448	551	551	551	551	551
Heumen	335	255	382	382	382	382	382
Nijmegen	4.556	4.849	5.346	5.346	5.346	5.346	5.346
Wijchen	722	750	935	935	935	935	935
Mook en Middelaar	101	153	105	105	105	105	105
Berg en Dal	606	708	757	757	757	757	757
	7.295	**7.825**	**8.655**	**8.655**	**8.655**	**8.655**	**8.655**

Op Weg naar WERK	Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	B2026	B2027	B2028	B2029
Beuningen	262	325	338	338	338	338	338
Druten	140	161	167	167	167	167	167
Heumen	90	140	146	146	146	146	146
Nijmegen	1.848	1.872	1.945	1.945	1.945	1.945	1.945
Wijchen	241	302	314	314	314	314	314
Mook en Middelaar	81	70	73	73	73	73	73
Berg en Dal	218	294	306	306	306	306	306
	2.879	**3.164**	**3.288**	**3.288**	**3.288**	**3.288**	**3.288**

Vastgoed	Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	B2026	B2027	B2028	B2029
Beuningen	7	12	12	13	12	12	12
Druten	6	9	9	9	9	9	9
Heumen	3	5	5	6	6	6	6
Nijmegen	59	96	96	99	100	100	100
Wijchen	11	17	17	18	19	19	19
Mook en Middelaar	0	0	0	0	0	0	0
Berg en Dal	10	16	16	16	16	16	16
	95	**157**	**157**	**161**	**161**	**161**	**161**

SW	Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	B2026	B2027	B2028	B2029
Berg en Dal	3.735	3.960	3.586	3.467	3.204	2.916	2.639
Beuningen	2.841	2.842	2.881	2.832	2.637	2.418	2.222
Druten	2.044	2.175	2.143	1.938	1.763	1.539	1.469
Heumen	1.213	1.208	1.193	1.229	1.148	1.090	949
Nijmegen	22.210	22.758	22.121	21.694	20.003	18.128	16.825
West Maas en Waal	1.027	1.120	1.144	1.177	1.120	1.061	1.019
Wijchen	4.058	4.101	3.974	3.933	3.674	3.472	3.238
	37.129	**38.164**	**37.042**	**36.271**	**33.548**	**30.623**	**28.360**

Rijksbijdrage SW	Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	B2026	B2027	B2028	B2029
Berg en Dal	3.998	3.387	3.489	3.291	3.112	2.898	2.656
Beuningen	2.869	2.656	2.803	2.689	2.561	2.404	2.236
Druten	2.196	1.921	2.084	1.840	1.712	1.530	1.478
Heumen	1.219	1.146	1.161	1.167	1.116	1.083	955
Nijmegen	22.977	20.234	21.521	20.595	19.430	18.017	16.932
West Maas en Waal	1.131	1.037	1.113	1.117	1.088	1.055	1.025
Wijchen	4.141	3.678	3.866	3.734	3.569	3.450	3.258
	38.531	**34.059**	**36.037**	**34.433**	**32.587**	**30.436**	**28.542**
Op basis van begroting 2025-2028							

Aanvullende bijdrage SW	Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	B2026	B2027	B2028	B2029
Berg en Dal	-263	573	97	176	92	18	-17
Beuningen	-28	185	78	144	76	15	-14
Druten	-152	254	58	98	50	9	-9
Heumen	-7	62	32	62	33	7	-6
Nijmegen	-766	2.524	600	1.099	573	111	-108
West Maas en Waal	-103	83	31	60	32	6	-7
Wijchen	-83	423	108	199	105	21	-21
	-1.402	**4.105**	**1.005**	**1.838**	**961**	**187**	**-182**

SE's	Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	B2026	B2027	B2028	B2029
Berg en Dal	101	97	92	84	77	70	62
Beuningen	77	75	74	69	63	58	52
Druten	55	53	55	47	42	37	34
Heumen	33	32	31	30	28	26	22
Nijmegen	599	572	566	526	481	433	394
West Maas en Waal	28	29	29	29	27	25	24
Wijchen	109	104	102	95	88	83	76
	1.001	**963**	**948**	**879**	**806**	**731**	**664**

Bestuursondersteuning	Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	B2026	B2027	B2028	B2029
Beuningen	19	20	20	21	21	21	21
Druten	14	15	15	15	15	15	15
Heumen	12	13	13	13	13	13	13
Nijmegen	131	140	140	144	144	144	144
Wijchen	30	32	32	33	33	33	33
Mook en Middelaar	6	6	6	6	6	6	6
Berg en Dal	26	27	27	28	28	28	28
	239	**254**	**254**	**261**	**261**	**261**	**261**

Bijlage 4 Bijdrage per gemeente details (ICT Rijk van Nijmegen)

Bijdragen ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering

	Totaal Automa-tisering	Totaal Overige Bijdragen	WBRN / SW	WBRN / WERK	Totaal Gemeen-telijke Bijdragen	Nijmegen	ODRN	WDW	Wijchen	Druten	Berg en Dal	Beuningen	Heumen	Mook en Middelaar
Begroting 2025	**19.009**	**1.436**	**573**	**863**	**17.573**	**10.289**	**980**	**70**	**1.765**	**683**	**1.260**	**1.347**	**782**	**398**
Uitvoering BRIKS-taken	**0**	**0**	0	0	**0**	156	-156	0	0	0	0	0	0	0
Ophoging formatie, functie Product owner (1 FTE)	**112**	**8**	3	5	**104**	62	5	0	10	4	7	8	5	2
Ophoging formatie, functie Functionele inrichting (1 FTE)	**98**	**7**	3	4	**91**	54	4	0	9	4	7	7	4	2
Begroting 2025 incl. wijzigingen	**19.220**	**1.452**	**579**	**873**	**17.768**	**10.560**	**834**	**71**	**1.784**	**691**	**1.274**	**1.362**	**791**	**403**
Begroting 2026	**19.129**	**1.445**	**573**	**872**	**17.683**	**10.353**	**986**	**70**	**1.776**	**687**	**1.268**	**1.356**	**787**	**401**
Uitvoering BRIKS-taken	**0**	**0**	0	0	**0**	156	-156	0	0	0	0	0	0	0
Ophoging formatie, functie Product owner (1 FTE)	**112**	**8**	3	5	**104**	62	5	0	10	4	7	8	5	2
Ophoging formatie, functie Functionele inrichting (1 FTE)	**98**	**7**	3	4	**91**	54	4	0	9	4	7	7	4	2
Begroting 2026 voor indexering	**19.339**	**1.461**	**580**	**882**	**17.878**	**10.624**	**840**	**71**	**1.796**	**695**	**1.281**	**1.371**	**795**	**405**
Indexering 2,85%	**551**	**42**	17	25	**510**	303	24	2	51	20	37	39	23	12
Begroting 2026 incl. wijzigingen en indexering	**19.890**	**1.503**	**596**	**907**	**18.387**	**10.927**	**864**	**73**	**1.847**	**715**	**1.318**	**1.410**	**818**	**417**
Begroting 2027	**19.248**	**1.454**	**573**	**881**	**17.794**	**10.418**	**993**	**70**	**1.788**	**692**	**1.275**	**1.364**	**792**	**403**
Uitvoering BRIKS-taken	**0**	**0**	0	0	**0**	156	-156	0	0	0	0	0	0	0
Ophoging formatie, functie Product owner (1 FTE)	**112**	**8**	3	5	**104**	62	5	0	10	4	7	8	5	2
Ophoging formatie, functie Functionele inrichting (1 FTE)	**98**	**7**	3	4	**91**	54	4	0	9	4	7	7	4	2
Begroting 2027 voor indexering	**19.459**	**1.469**	**579**	**890**	**17.989**	**10.689**	**846**	**71**	**1.807**	**699**	**1.289**	**1.379**	**801**	**408**
Indexering 2,85%	**555**	**42**	17	25	**513**	305	24	2	52	20	37	39	23	12
Begroting 2027 incl. wijzigingen en indexering	**20.013**	**1.511**	**596**	**916**	**18.502**	**10.994**	**870**	**73**	**1.859**	**719**	**1.326**	**1.418**	**823**	**420**

	Totaal Automa-tisering	Totaal Overige Bijdragen	WBRN / SW	WBRN / WERK	Totaal Gemeen-telijke Bijdragen	Nijmegen	ODRN	WDW	Wijchen	Druten	Berg en Dal	Beuningen	Heumen	Mook en Middelaar
Begroting 2028	**19.369**	**1.464**	**573**	**890**	**17.906**	**10.483**	**999**	**70**	**1.799**	**696**	**1.283**	**1.373**	**797**	**406**
Uitvoering BRIKS-taken	**0**	**0**	0	0	**0**	156	-156	0	0	0	0	0	0	0
Ophoging formatie, functie Product owner (1 FTE)	**112**	**8**	3	5	**104**	62	5	0	10	4	7	8	5	2
Ophoging formatie, functie Functionele inrichting (1 FTE)	**98**	**7**	3	4	**91**	54	4	0	9	4	7	7	4	2
Begroting 2028 voor indexering	**19.580**	**1.480**	**580**	**900**	**18.100**	**10.754**	**852**	**71**	**1.819**	**703**	**1.297**	**1.388**	**806**	**410**
Indexering 2,85%	**558**	**42**	17	26	**516**	306	24	2	52	20	37	40	23	12
Begroting 2028 incl. wijzigingen en indexering	**20.138**	**1.522**	**596**	**926**	**18.616**	**11.060**	**876**	**73**	**1.871**	**723**	**1.334**	**1.427**	**829**	**422**
Begroting 2029	**19.369**	**1.464**	**573**	**890**	**17.906**	**10.483**	**999**	**70**	**1.799**	**696**	**1.283**	**1.373**	**797**	**406**
Uitvoering BRIKS-taken	**0**	**0**	0	0	**0**	156	-156	0	0	0	0	0	0	0
Ophoging formatie, functie Product owner (1 FTE)	**112**	**8**	3	5	**104**	62	5	0	10	4	7	8	5	2
Ophoging formatie, functie Functionele inrichting (1 FTE)	**98**	**7**	3	4	**91**	54	4	0	9	4	7	7	4	2
Begroting 2029 voor indexering	**19.580**	**1.480**	**580**	**900**	**18.100**	**10.754**	**852**	**71**	**1.819**	**703**	**1.297**	**1.388**	**806**	**410**
Indexering 2,85%	**558**	**42**	17	26	**516**	306	24	2	52	20	37	40	23	12
Begroting 2029 incl. wijzigingen en indexering	**20.138**	**1.522**	**596**	**926**	**18.616**	**11.060**	**876**	**73**	**1.871**	**723**	**1.334**	**1.427**	**829**	**422**

Bijdragen ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer

	Totaal Applicatiebeheer	WBRN	Totaal Gemeentelijke Bijdragen	Nijmegen	ODRN
Begroting 2025	**4.248**	**422**	**3.826**	**3.593**	**233**
Pers. Lasten begroten op basis van max-1 vs max	**-90**	0	**-90**	-90	0
Afname personele lasten WBRN	**-38**	-38	**0**	0	0
Begroting 2025 incl. Wijzigingen	**4.121**	**385**	**3.736**	**3.503**	**233**
Begroting 2026	**4.248**	**422**	**3.826**	**3.593**	**233**
Pers. Lasten begroten op basis van max-1 vs max	**-90**	0	**-90**	-90	0
Afname personele lasten WBRN	**-38**	-38	**0**	0	0
Begroting 2026 voor indexering	**4.121**	**385**	**3.736**	**3.503**	**233**
Indexering 2,85%	**117**	11	**106**	100	7
Begroting 2026 incl. Wijzigingen en indexering	**4.238**	**396**	**3.842**	**3.603**	**240**
Begroting 2027	**4.248**	**422**	**3.826**	**3.593**	**233**
Pers. Lasten begroten op basis van max-1 vs max	**-90**	0	**-90**	-90	0
Afname personele lasten WBRN	**-38**	-38	**0**	0	0
Begroting 2027 voor indexering	**4.121**	**385**	**3.736**	**3.503**	**233**
Indexering 2,85%	**117**	11	**106**	100	7
Begroting 2027 incl. Wijzigingen en indexering	**4.238**	**396**	**3.842**	**3.603**	**240**
Begroting 2028	**4.248**	**422**	**3.826**	**3.593**	**233**
Pers. Lasten begroten op basis van max-1 vs max	**-90**	0	**-90**	-90	0
Afname personele lasten WBRN	**-38**	-38	**0**	0	0
Begroting 2028 voor indexering	**4.121**	**385**	**3.736**	**3.503**	**233**
Indexering 2,85%	**117**	11	**106**	100	7
Begroting 2028 incl. Wijzigingen en indexering	**4.238**	**396**	**3.842**	**3.603**	**240**
Begroting 2029	**4.248**	**422**	**3.826**	**3.593**	**233**
Pers. Lasten begroten op basis van max-1 vs max	**-90**	0	**-90**	-90	0
Afname personele lasten WBRN	**-38**	-38	**0**	0	0
Begroting 2029 voor indexering	**4.121**	**385**	**3.736**	**3.503**	**233**
Indexering 2,85%	**117**	11	**106**	100	7
Begroting 2029 incl. Wijzigingen en indexering	**4.238**	**396**	**3.842**	**3.603**	**240**

Totaal Overige bedrijfsopbrengsten (plusproducten) 2025

Bedragen in € 1.000									
Plusproducten 2025	**Totaal**	**Berg en Dal**	**Beuningen**	**Heumen**	**Mook en Middelaar**	**Nijmegen**	**ODRN**	**WDW**	**WBRN**
Huur & Software scanners	**28**	0	28	0	0	0	0	0	0
Licenties Adobe	**67**	6	8	1	0	48	0	3	2
Licenties Miro	**6**	0	0	0	0	6	0	0	0
Licenties MiCollab	**6**	0	0	0	0	0	0	6	0
Licenties Bluebeam	**20**	2	2	2	2	3	0	8	0
Licenties Microsoft (PowerBi pro, Visio & Project)	**44**	6	2	0	1	17	4	7	7
Samsungs afdeling handhaving Nijmegen	**16**	0	0	0	0	16	0	0	0
ICT Beheer VSA (operationeel / materieel)	**47**	0	0	0	0	47	0	0	0
ICT Beheer VSA (personeel) - 1 FTE	**92**	0	0	0	0	92	0	0	0
Internetverbinding RTC & VMC	**9**	0	0	0	0	9	0	0	0
E-Herkenning	**11**	3	4	0	2	0	0	0	2
MKS-Beheer - 0,2 / 0,25 FTE	**64**	23	18	23	0	0	0	0	0
Microsoft Teams Premium	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0
Multi Microsoft 365 Tenants	**103**	0	0	0	0	0	20	53	30
Transportnetwerk Nijmegen (operationeel / materieel)	**6**	0	0	0	0	6	0	0	0
Transportnetwerk Nijmegen (personeel) - 1 FTE	**101**	0	0	0	0	101	0	0	0
Rente opbrengsten	**40**	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Automatisering	**660**	**40**	**62**	**27**	**4**	**344**	**24**	**77**	**41**

Bedragen in € 1.000									
Plusproducten 2025	**Totaal**	**Berg en Dal**	**Beuningen**	**Heumen**	**Mook en Middelaar**	**Nijmegen**	**ODRN**	**WDW**	**WBRN**
Jeugdvolgsysteem gedeelte regio	**46**	11	7	5	2	0	0	22	0
Voortijdig schoolverlaters	**20**	0	0	0	0	20	0	0	0
Beheer scaninrichting	**2**	0	0	0	0	2	0	0	0
Siteimprove	**38**	0	8	0	0	14	0	16	0
Anonimiseringssoftware	**46**	4	4	2	1	29	0	7	0
Beheer GWS - 0,5 FTE	**48**	0	0	0	48	0	0	0	0
Datadistributie - 0,15 FTE	**14**	0	0	0	14	0	0	0	0
Applicatiebeheer Sociaal Domein - 1 FTE	**92**	0	92	0	0	0	0	0	0
I-Adviseur - 1 FTE	**115**	0	115	0	0	0	0	0	0
Applicatiebeheer JCC - 0,1 FTE	**18**	9	9	0	0	0	0	0	0
Webmaster - 0,56 FTE	**51**	0	51	0	0	0	0	0	0
Accessibility specialist - 0,89 FTE	**90**	0	0	0	0	90	0	0	0
WMO Klassiek - 0,1 FTE	**9**	0	0	0	0	9	0	0	0
Inburgering - 0,1 FTE	**9**	0	0	0	0	9	0	0	0
Schuldhulpverlening - 0,2 FTE	**18**	18	0	0	0	0	0	0	0
CISO - 0,67 FTE	**68**	0	68	0	0	0	0	0	0
Informatiemanager - 0,89 FTE	**90**	90	0	0	0	0	0	0	0
Functioneel beheer BRIKS-applicatie - 0,22 FTE	**12**	0	0	0	0	12	0	0	0
Rente opbrengsten	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Applicatiebeheer	**787**	**132**	**354**	**7**	**64**	**185**	**0**	**44**	**0**
Totaal Plusproducten	**1.446**	**172**	**415**	**34**	**69**	**529**	**24**	**122**	**41**

Bijlage 5 Bekostigingssystematiek SW

De definitie van de SE's als verdeling van het Rijksbudget is ook het afgelopen jaar weer aan verandering onderhevig geweest. Hierbij worden er correcties op de SE's toegevoegd, uitstroomcijfers opnieuw berekend en peildata aangepast. Per saldo blijft het macrobudget hetzelfde, maar dit kan wel de onderlinge verhouding tussen gemeenten veranderen. Deze werkwijze is vooraf niet te voorspellen en daarmee ook als verdeelfactor niet hanteerbaar. Door de SE-definitie gelijk te houden, de uitstroom zelf te bepalen en bepaling van de betalende gemeente op een uniforme peildatum te houden, is de realisatie beter in te schatten en blijft de kostprijs per SE over de jaren vergelijkbaar.

Uitgangspunten voor de bepaling van het aantal SE per gemeente:

- De definitie van het aantal SE blijf gelijk aan de definitie op het moment van ingang van de Participatiewet.
- De peildatum voor de betalende gemeente in jaar X is de gemeente waar de medewerker ultimo jaar X-1 inwoner was.
- Voor de begroting wordt de betalende gemeente bepaald op basis van de dan beschikbare informatie van de woongemeente.
- Per gemeente wordt de uitstroom bepaald op basis van pensioen. Dit uitstroompercentage zal dus per gemeente variëren.
- Per gemeente wordt de overige uitstroom bepaald als een vast percentage per gemeente, op basis van historische uitstroomgegevens.

Hiermee hanteren we niet meer het uitstroompercentage van het Ministerie, maar een uitstroompercentage op basis van pensioenuitstroom en ervaringscijfers.

Bijlage 6 Staat van personele lasten

WBRN	Som van FTE regulier	Som van FTE tijdelijk
7	27,6	0
8	23,7	0
9	124,1	12,4
10	25,0	1,0
11	14,0	7,1
12	11,8	0
16	1,0	0
17	0,8	0
Eindtotaal	**228,0**	**20,4**

Bestuursondersteuning	Som van FTE regulier	Som van FTE tijdelijk
Schaal 9-10	1,22	0,78
Schaal 11-12	0,64	1,89
> Schaal 12	1,1	0
	2,96	2,67

ICT Rijk van Nijmegen	FTE
Schaal 5-6	0
Schaal 7-8	16
Schaal 9-10	113
Schaal 11-12	11
Schaal >12	3
Totaal	**143**

Functies

WBRN	FTE regulier	FTE tijdelijk	Totaal
Administratief Medewerker	14,00	0	
Adviseur	1,00	0	
Adviseur ARBO	1,00	0	
Adviseur Medezeggenschap	0,78	0	
Adviseur SROI	1,00	0	
Allround Administratief Medewerker	2,00	0	
Arbeidsdeskundige	2,00	0	
Arbeidspsycholoog	1,89	0	
Commercieel manager	3,33	0	
Communicatieadviseur	2,56	0	
Communicatiemedewerker	1,45	0	
Consulent Bedrijfsdienstverlening	56,96	5,00	
Consulent Bedrijfsdienstverlening (Nieuw Beschut)	1,30	0	
Consulent Intake en Diagnose	36,19	4,00	
Contractbeheerder	1,00	0	
Directeur Werkbedrijf	0,79	0	
Ervaringsdeskundige	0	2,00	
Financieel Administratief Medewerker	3,78	0	
Financieel Adviseur A	0,73	0	
Financieel Adviseur B	2,90	0	
HR Adviseur	0,76	0	
inclusiebudget	3,78	0	
IT manager	0	1,00	
Jobcoach	8,78	0	
Juridisch Adviseur SW	1,34	0	
Kwaliteitsmedewerker	4,89	0	
Managementassistent Werkbedrijf	2,28	0	

WBRN	FTE regulier	FTE tijdelijk	Totaal
Manager FA/SA	1,00	0	
Manager Werkbedrijf	1,00	0	
Medewerker Facilitair	3,00	0	
Medewerker Informatievoorziening	3,00	0	
Medewerker Salarisadministratie	2,38	0	
participatiecoaches	7,70	0	
Personeelsadviseur SW	3,00	0	
Projectleider	6,42	0	
Projectmanager WBRN	2,00	0	
Receptionist/telefonist	3,00	0	
Recruiter	0	0,60	
Regionaal verbinder	0	0,77	
Senior Consulent Bedrijfsdienstverlening	10,70	0	
Servicemanager facilitair	1,00	0	
Teammanager	8,69	0	
Teammanager Advies en Projecten	1,00	0	
Teammanager Geld en Goed	1,00	0	
Teammanager Mens en Markt	1,00	0	
Trainer/Opleidingskundige	2,94	0	
Werkcoach	15,60	0	
Taakstelling	-2,89	0	
Eindtotaal	**228,03**	**13,37**	**241,40**

Tijdelijke projecten extra middelen			
SUWI/RTA/RMT/POW/CSO		7,05	

	228,03	**20,42**	**248,45**

Bestuursondersteuning		
Functie	**Regulier**	**tijdelijk**
Programmamanager kwaliteit	0	1
Trainer/opleidingskundige	0	0,78
Projectmanager WBRN	0	0,89
Controller/CISO	1	0
Directeur Werkbedrijf	0,1	0
Juridisch adviseur	0,22	0
Jurist	0,25	0
Projectleiding	0,39	0
Privacy officer	1	0
	2,96	**2,67**

ICT Rijk van Nijmegen	FTE
Directeur II	1
Manager I	2
Operationeel lg I (MGR)	5
Adviseur II	1
Adviseur III	4
Adviseur IV	15
Projectleider III	1
Projectleider IV	1
Mdw gegevens I	11
Mdw gegevens II	29
Mdw systemen I	18
Mdw systemen II	35
Mdw systemen III	16
Mdw admin & secr II	1
Inhuur derden	4
Totaal	**143**

Bijlage 7 Staat van voorzieningen

In het overzicht is het verwachte verloop van de voorzieningen weergegeven.

Voorzieningen	Boekwaarde	stand per				
Bedragen in € 1.000	01-01-2025	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Voorzieing SPP WBRN	1.277	677	77	77	0	0
Voorziening SPP IRvN	0	0	0	0	0	0
Verlof bovenwettelijk WBRN	451	401	351	301	251	251
Verlof bovenwettelijk IRVN	311	306	306	301	301	296
Spaarverlof WBRN	190	210	220	240	250	250
Spaarverlof IRVN	140	150	160	170	180	190
Totaal	**2.369**	**1.744**	**1.114**	**1.089**	**982**	**987**

Bijlage 8 Overheadnorm

	Realisatie 2024	B2025(P)	2025 Wijziging	2026 nieuw	2027 nieuw	2028 nieuw	2029 nieuw
Overhead	12.232	12.644	12.546	12.563	12.244	12.167	12.094
Primair	41.928	39.567	42.520	42.927	45.944	45.276	45.395
Totaal	54.160	52.211	55.066	55.490	58.188	57.443	57.489
Overhead %	23%	24%	23%	23%	21%	21%	21%
Primair %	77%	76%	77%	77%	79%	79%	79%

Bijlage 9 Staat van investeringen

Hier treft u het investeringsoverzicht aan met de voorgenomen investeringen voor de jaren 2025 -2029. Dit kan tevens bestaan uit overheveling van restant budgetten uit voorgaande jaren, tenzij een project is afgerond.

Werkbedrijf				
Investeringen (bedragen in € 1.000)	**2025W**	**2026W**	**2027W**	**2028W**
Werkbedrijf - SW module	0	0	0	0
Werkbedrijf - Archieffunctie	0	0	0	0
Werkbedrijf - Boekweitweg Installaties (o.a zonwering, isolaties, aanpassingen ruimte)	445	150	100	100
Werkbedrijf - Inventaris	150	150	150	150
	595	**300**	**250**	**250**

ICT Rijk van Nijmegen					
Bedragen in € 1.000	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Centrale computercapaciteit	713	713	713	713	713
Vervanging fysieke werkplek	961	961	961	961	961
Mobiele telefonie	826	826	826	826	826
Totaal	**2.500**	**2.500**	**2.500**	**2.500**	**2.500**

WerkBedrijf
Voor 2025 staat voor de boekweitweg de vervanging van de zonwering en de aanpassing van de klimaatbeheersing in de laatste productieruimte op het programma. Daar ramen we € 445.000de voor. Daarnaast willen we op de nieuwe Dukenburgseweg een aantal ruimten opnieuw inrichten onder andere met telefooncellen.

ICT Rijk van Nijmegen
In 2025 wordt verwacht een totaal investeringsvolume van € 2,5 miljoen nodig te hebben. De verdeling van het investeringsvolume ziet er als volgt uit:

In 2025 wordt de netwerkaanbesteding afgerond. Daarna volgt de implementatie van de nieuwe netwerkcomponenten ter vervanging van de oude. Doelstelling is om binnen twee jaar alle componenten te vervangen. Daarnaast moet € 50.000 geïnvesteerd worden in het serverpark. In de tabel hierboven worden de investeringen met betrekking tot netwerk en het serverpark samengevoegd onder de noemer "Centrale computercapaciteit".

De verwachting is om voor het vervangen van laptops € 961.000 nodig te hebben en voor het vervangen van mobiele telefoons € 826.000. Het vrij hoge investeringsvolume met betrekking tot de laptops en mobiele telefoons heeft te maken met het stijgende aantal gebruikers en de daarbij horende uitrusting met een laptop en een mobiele telefoon (multifactor-authentificatie). Daarnaast moeten deze devices ook vervangen worden.

Voor de jaren na 2025 wordt gerekend met het standaard investeringsvolume van € 2,5 miljoen per jaar.

Bijlage 10 Consolidatieoverzicht MGR

			Ongeconsolideerd						Consolidatie					
Module	**Baten/lasten**	**Taakveld**	**Som van B2025(P)**	**Som van 2025 Wijziging**	**Som van 2026 nieuw**	**Som van 2027 nieuw**	**Som van 2028 nieuw**	**Som van 2029 nieuw**	**Som van B2025(P)**	**Som van 2025 Wijziging**	**Som van 2026 nieuw**	**Som van 2027 nieuw**	**Som van 2028 nieuw**	**Som van 2029 nieuw**
Applicatiebeheer	Baten	Arbeidsparticipatie	422	385	396	396	396	396	-422	-385	-396	-396	-396	-396
		Overhead	4.611	4.522	4.651	4.651	4.651	4.651	0	0	0	0	0	0
	Totaal Baten		**5.033**	**4.907**	**5.047**	**5.047**	**5.047**	**5.047**	**-422**	**-385**	**-396**	**-396**	**-396**	**-396**
	Lasten	Arbeidsparticipatie	422	385	396	396	396	396	0	0	0	0	0	0
		Overhead	3.821	3.791	3.899	3.899	3.899	3.899	0	0	0	0	0	0
		Overhead MGR	790	732	753	753	753	753	-15	-15	-15	-15	-15	-15
	Totaal Lasten		**5.033**	**4.907**	**5.047**	**5.047**	**5.047**	**5.047**	**-15**	**-15**	**-15**	**-15**	**-15**	**-15**
Totaal Applicatiebeheer			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Automatisering	Baten	Overhead	19.365	19.879	20.463	20.586	20.710	20.710	-1.436	-1.452	-1.503	-1.511	-1.522	-1.522
	Totaal Baten		**19.365**	**19.879**	**20.463**	**20.586**	**20.710**	**20.710**	**-1.436**	**-1.452**	**-1.503**	**-1.511**	**-1.522**	**-1.522**
	Lasten	Overhead	17.669	18.275	18.813	18.935	19.060	19.060	0	0	0	0	0	0
		Overhead MGR	1.696	1.605	1.651	1.651	1.651	1.651	0	0	0	0	0	0
	Totaal Lasten		**19.365**	**19.880**	**20.463**	**20.586**	**20.711**	**20.711**	0	0	0	0	0	0
Totaal Automatisering			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bestuurs-ondersteuning	Baten	Overhead	613	613	473	373	373	373	-359	-359	-212	-112	-112	-112
	Totaal Baten		**613**	**613**	**473**	**373**	**373**	**373**	**-359**	**-359**	**-212**	**-112**	**-112**	**-112**
	Lasten	Overhead MGR	613	613	473	373	373	373	0	0	0	0	0	0
	Totaal Lasten		**613**	**613**	**473**	**373**	**373**	**373**	0	0	0	0	0	0
Totaal Bestuursondersteuning			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Werkbedrijf SW	Baten	WSW en beschut werk	46.367	41.375	40.275	37.238	34.009	31.456	-73	-73	-69	-65	-62	-62
	Totaal Baten		**46.367**	**45.246**	**44.146**	**41.109**	**37.880**	**35.327**	**-73**	**-73**	**-69**	**-65**	**-62**	**-62**
	Lasten	WSW en beschut werk	42.495	41.309	40.156	37.198	34.046	31.565	-950	-950	-921	-917	-913	-913
		Overhead MGR	3.871	3.937	3.990	3.911	3.835	3.762	-735	-735	-756	-756	-756	-756
	Totaal Lasten		**46.367**	**45.246**	**44.146**	**41.109**	**37.880**	**35.327**	**-1.685**	**-1.685**	**-1.677**	**-1.672**	**-1.669**	**-1.669**
Totaal Werkbedrijf SW			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

			ongeconsolideerd						consolidatie					
Module	**Baten/lasten**	**TV**	**Som van B2025(P)**	**Som van 2025 Wijziging**	**Som van 2026 nieuw**	**Som van 2027 nieuw**	**Som van 2028 nieuw**	**Som van 2029 nieuw**	**Som van B2025(P)**	**Som van 2025 Wijziging**	**Som van 2026 nieuw**	**Som van 2027 nieuw**	**Som van 2028 nieuw**	**Som van 2029 nieuw**
Werkbedrijf Vastgoed	Baten	WSW en beschut werk	935	935	912	912	912	912	-935	-935	-912	-912	-912	-912
		Overhead	646	646	665	665	665	665						
	Totaal Baten		**1.582**	**1.582**	**1.577**	**1.577**	**1.577**	**1.577**	**-935**	**-935**	**-912**	**-912**	**-912**	**-912**
	Lasten	WSW en beschut werk	903	903	894	894	894	894						
		Overhead	678	678	683	683	683	683						
	Totaal Lasten		**1.582**	**1.582**	**1.577**	**1.577**	**1.577**	**1.577**						
Totaal Werkbedrijf Vastgoed			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Module	**Baten/lasten**	**TV**	**Som van B2025(P)**	**Som van 2025 Wijziging**	**Som van 2026 nieuw**	**Som van 2027 nieuw**	**Som van 2028 nieuw**	**Som van 2029 nieuw**	**Som van B2025(P)**	**Som van 2025 Wijziging**	**Som van 2026 nieuw**	**Som van 2027 nieuw**	**Som van 2028 nieuw**	**Som van 2029 nieuw**
Werkbedrijf Werk	Baten	Arbeidsparticipatie	26.533	18.833	19.492	18.714	18.288	19.544						
		Inkomensregelingen	8.219	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655	-393					
		Overhead MGR		5.673	5.688	5.548	5.548	5.548						
		WSW en beschut werk	3.164	4.551	5.340	8.552	8.812	9.066						
	Totaal Baten		**37.915**	**37.713**	**39.175**	**41.469**	**41.303**	**42.813**	**-393**					
	Lasten	Arbeidsparticipatie	21.253	18.847	19.484	18.705	18.280	19.536	-1.148	-748	-613	-513	-560	-560
		Inkomensregelingen	7.825	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655						
		Overhead MGR	5.673	5.659	5.697	5.557	5.556	5.556	-772	-756	-787	-796	-758	-758
		WSW en beschut werk	3.164	4.551	5.340	8.552	8.813	9.066						
	Totaal Lasten		**37.915**	**37.713**	**39.175**	**41.470**	**41.304**	**42.813**	**-1.920**	**-1.504**	**-1.400**	**-1.308**	**-1.319**	**-1.319**
Totaal Werkbedrijf Werk			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Eindtotaal			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

		Ongeconsolideerd						Consolidatie					
MGR Totaal		**Som van B2025(P)**	**Som van 2025 Wijziging**	**Som van 2026 nieuw**	**Som van 2027 nieuw**	**Som van 2028 nieuw**	**Som van 2029 nieuw**	**Som van B2025(P)**	**Som van 2025 Wijziging**	**Som van 2026 nieuw**	**Som van 2027 nieuw**	**Som van 2028 nieuw**	**Som van 2029 nieuw**
Baten	Arbeidsparticipatie	26.955	19.218	19.888	19.110	18.683	19.940	-422	-385	-396	-396	-396	-396
	Overhead	25.235	35.205	35.811	35.694	35.819	35.819	-1.795	-1.811	-1.715	-1.624	-1.634	-1.634
	WSW en beschut werk	50.466	46.861	46.527	46.701	43.734	41.434	-1.008	-1.008	-981	-977	-974	-974
	Inkomensregelingen	8.219	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655	-393	0	0	0	0	0
		110.875	**109.940**	**110.881**	**110.161**	**106.891**	**105.848**	**-3.619**	**-3.204**	**-3.092**	**-2.996**	**-3.003**	**-3.003**
Lasten	Arbeidsparticipatie	21.675	19.232	19.879	19.101	18.676	19.932	-1.148	-748	-613	-513	-560	-560
	Overhead	22.168	22.744	23.394	23.517	23.642	23.642	0	0	0	0	0	0
	WSW en beschut werk	46.563	46.763	46.390	46.644	43.752	41.525	-950	-950	-921	-917	-913	-913
	Inkomensregelingen	7.825	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655	0	0	0	0	0	0
	Overhead MGR	12.644	12.546	12.563	12.244	12.167	12.094	-1.522	-1.506	-1.558	-1.567	-1.530	-1.530
		110.875	**109.940**	**110.881**	**110.161**	**106.891**	**105.848**	**-3.619**	**-3.204**	**-3.092**	**-2.996**	**-3.003**	**-3.003**

		Ongeconsolideerd					
MGR Totaal		**Som van B2025(P)**	**Som van 2025 Wijziging**	**Som van 2026 nieuw**	**Som van 2027 nieuw**	**Som van 2028 nieuw**	**Som van 2029 nieuw**
Baten	Arbeidsparticipatie	26.533	18.833	19.492	18.714	18.288	19.544
	Overhead	23.440	33.394	34.096	34.071	34.184	34.184
	WSW en beschut werk	49.457	45.852	45.545	45.725	42.760	40.460
	Inkomensregelingen	7.825	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655
		107.256	**106.735**	**107.789**	**107.165**	**103.888**	**102.844**
Lasten	Arbeidsparticipatie	20.527	18.483	19.266	18.588	18.115	19.371
	Overhead	22.168	22.744	23.394	23.517	23.642	23.642
	WSW en beschut werk	45.613	45.813	45.469	45.727	42.839	40.612
	Inkomensregelingen	7.825	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655
	Overhead MGR	11.122	11.041	11.005	10.677	10.638	10.565
		107.256	**106.735**	**107.789**	**107.165**	**103.888**	**102.844**

Naast de financiële overzichten van de onderdelen van de MGR geven we ook de doorbelasting tussen de onderdelen weer. Dit is nodig om per onderdeel alle kosten en opbrengsten weer te geven, die de basis zijn voor de afrekening van het desbetreffende onderdeel. Dit heeft een baten en lasten verhogend effect. Op MGR niveau elimineren wij dit conform de BBV voorschriften.

Bestuursondersteuning (BO)
Doorbelasting van bestuurskosten naar de Overhead MGR van WerkBedrijf (WBRN) en ICT Rijk van Nijmegen (iRvN).

WerkBedrijf (WBRN)
Bij WSW en beschut werk vinden er een aantal doorbelastingen plaats. De huisvestingslasten van de Boekweitweg (opbrengsten Vastgoed, programmalasten SW), de detacheringsopbrengst van de SW-medewerkers die voor de MGR zelf worden ingezet (opbrengst SW, kosten Overhead MGR WBRN) en de opbrengst voor de praktijkdiagnose (opbrengst SW, programmalasten Werk).

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN)
De dienstverlening welke het onderdeel Automatisering van iRvN voor WerkBedrijf verricht, wordt doorbelast. Deze inkomsten staan bij iRvN onder het taakveld Overhead. De lasten vallen bij WBRN onder Overhead MGR. Verder beheert iRvN de applicaties voor de informatievoorziening van het onderdeel Werk. Deze kosten komen in de programmalasten van Werk.

Bijlage 11 Risico per gemeente

2026	Inwoners aantal	Verdeelsleutel obv inwonersaantal	risico per gemeente
Bedragen in € 1.000)			
Berg en Dal	35.515	10%	456
Beuningen	26.725	8%	343
Druten	19.776	6%	254
Heumen	16.936	5%	218
Mook en Middelaar	8.134	2%	105
Nijmegen	189.500	56%	2.435
Wijchen	42.281	12%	543
	338.867		**4.355**

Bijlage 12 Geprognotiseerde Balans 2024-2029

Uitgangssituatie is de balans per 31 december 2024 conform de vastgestelde Jaarstukken 2024. De geraamde mutaties voor de diverse activa- en passivaposten worden hierop gecorrigeerd. Tevens laten we de ontwikkeling van de belangrijkste kengetallen zien.

Meerjarenbalans							
Bedragen in € 1.000	**Realisatie 2024**	**B2025 primair**	**B2025W**	**B2026W**	**B2027W**	**B2028W**	**B2029W**
1. Activa							
1.1 Materiele vaste activa	14.073	14.024	13.694	13.100	12.926	12.980	13.869
1.1.2 Immateriele vaste activa							
1.1.3 Financiele vaste activa	4.000	2.000	2.000	1.000	0	0	0
Vaste Activa	18.073	16.024	15.694	14.100	12.926	12.980	13.869
1.2 Vorderingen	11.422	11.232	12.409	13.579	14.338	14.343	13.343
1.3 Liquide middelen	74	400	400	400	400	400	400
1.4 Overlopende activa	2.798	1.430	1.134	1.500	1.300	1.300	300
Vlottende activa	14.294	13.062	13.943	15.479	16.038	16.043	14.043
Totaal activa	**32.367**	**29.086**	**29.636**	**29.580**	**28.965**	**29.023**	**27.912**
Passiva	**Realisatie 2024**	**B2025 primair**	**B2025W**	**B2026W**	**B2027W**	**B2028W**	**B2029W**
2. Vaste passiva							
2.1 Eigen vermogen	242	0	0	0	0	0	0
2.2 Voorzieningen	2.450	1.193	1.744	1.114	1.089	982	987
2.3 Vaste schulden 1jaar of langer	7.694	8.360	8.360	8.173	7.813	7.778	8.578
Vaste passiva	10.386	9.553	10.103	9.287	8.902	8.760	9.565
2.4 Vlottende passiva	10.886	7.769	7.769	7.719	7.669	7.619	7.319
2.5 Vaste schulden korter dan 1 jaar	11.095	11.764	11.764	12.574	12.394	12.644	11.028
2.6 overlopende passiva	21.981	19.533	19.533	20.293	20.063	20.263	18.347
Totaal Passiva	**32.367**	**29.086**	**29.636**	**29.580**	**28.965**	**29.023**	**27.912**

Kengetallen	Realisatie 2024	B2025 primair	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W	B2029W
Netto schuldquote	14,8%	13,8%	13,1%	12,0%	11,0%	11,5%	12,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	14,8%	13,8%	13,1%	12,0%	11,0%	11,5%	12,5%
Solvabiliteitsratio	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Liquiditeit	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8
	103.823	**107.256**	**106.736**	**107.789**	**107.165**	**103.889**	**102.845**

Bijlage 13 Incidentele baten en lasten

In de gemeentewet is opgenomen dat de begroting en het financieel meerjarenperspectief 'structureel en reëel in evenwicht' dienen te zijn. Hiermee wordt door de wetgever beoogd dat een gemeenschappelijke regeling structurele lasten moeten dekken met structurele baten. Om inzicht in de structurele en incidentele lasten en baten te geven, maakt het onderstaande overzicht deel uit van de begroting.

Het onderscheid tussen incidenteel en structureel is niet altijd even helder. De commissie BBV heeft daarom in een notitie dit onderscheid meer ingekaderd. Daarnaast hebben de gezamenlijke provincies een handreiking geschreven over dit onderwerp. De richtlijn is dat, als de tijdelijke baten en/of lasten zich gedurende maximaal drie jaar voordoen, het gaat om 'eenmalige zaken'. Voor dotaties en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen wordt in beginsel gesteld dat deze incidenteel van aard zijn. Onderstaand een nadere verheldering:

- Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die onder ongewijzigd beleid en omstandigheden voor maximaal drie jaar vaststaan. Rijksbijdragen, subsidies en projecten die langer dan 3 jaar lopen, maar waar vooraf van bekend is dat die bijdrage, subsidie of het project op termijn stopt, worden als incidenteel beschouwd.
- Toevoegingen en onttrekking aan reserves en voorzieningen worden altijd als incidenteel beschouwd.
- Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen drie jaar een wijziging ondergaat, dan worden de daarmee samenhangende baten en lasten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt.

Wij gaan als volgt met de incidentele baten en lasten om:

1. In het overzicht incidentele baten en lasten dat in de begroting en jaarrekening op grond van het BBV dient te worden opgenomen, worden incidentele baten en lasten gespecificeerd vanaf € 50.000. Incidentele baten en lasten kleiner dan € 50.000 worden als 'overige' per programma opgenomen. Dit grensbedrag geldt niet voor incidentele baten en lasten als gevolg van dotaties en onttrekkingen aan de reserves, deze worden altijd apart opgenomen.
2. Het dagelijks bestuur presenteert behalve het overzicht incidentele baten en lasten in de begroting ook het overzicht structureel begrotingssaldo.

Structurele baten en lasten Bedragen in € 1.000	**B2025p**	**B2025W**	**B2026W**	**B2027W**	**B2028W**	**B2029W**
Saldo baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Toevoegingen reserves - voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Ontrekkingen reserves - voorzieningen	-550	-625	-630	-25	-107	5
Begrotignssaldo na bestemming	-550	-625	-630	-25	-107	5
Waarvan incidentele baten	2.593	3.562	2.971	3.761	2.145	2.073
Waarvan incidentele lasten	-2.043	-2.937	-2.341	-3.736	-2.039	-2.078
Structureel begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma			**B2025p**	**B2025W**	**B2026W**	**B2027W**	**B2028W**	**B2029W**
Werk	Exploitatie	Baten	1.452	2.115	1.589	2.379	764	692
		Lasten	-902	-1.490	-959	-2.354	-657	-697
	Reserves - voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-550	-625	-630	-25	-107	5
Totaal Werk			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma			**B2025p**	**B2025W**	**B2026W**	**B2027W**	**B2028W**	**B2029W**
SW	Exploitatie	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0
	Reserves - voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal SW			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma			**B2025p**	**B2025W**	**B2026W**	**B2027W**	**B2028W**	**B2029W**
Vastgoed	Exploitatie	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0
	Reserves - voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal Vastgoed			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma			B2025p	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W	B2029W
Automatisering	Exploitatie	Baten	356	660	573	573	573	573
		Lasten	-356	-660	-573	-573	-573	-573
	Reserves - voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal Automatisering			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma			B2025p	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W	B2029W
Applicatiebeheer	Exploitatie	Baten	785	787	809	809	809	809
		Lasten	-785	-787	-809	-809	-809	-809
	Reserves - voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal Applicatiebeheer			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Werk

Bij onderdeel Werk worden veel projecten uitgevoerd waarvoor tijdelijke middelen beschikbaar zijn gesteld. In 2024 is voor een bedrag van € 3,0 miljoen aan tijdelijke middelen uitgegeven en een bedrag van € 3,5 miljoen ontvangen. De tijdelijke projecten die in 2024 lopen zijn: Werkgeversbonus plus, Ontwikkeltrajecten met een diagnose element, RMT, POW, Werken aan de Match en Doe je mee. Doe Je Mee ronden we in 2025 af. Tot slot doteren we per saldo aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten en doteren we aan de verlofvoorziening. Daarnaast is het voorstel om in 2024 voor het eerst toe te voegen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget.

SW

Bij de SW hebben we in 2024 geen eenmalige middelen ontvangen. Ook verwachten we in de komende jaren geen inzet of ontvangst van eenmalige middelen. Dit is ook wel logisch omdat we te maken hebben met een stabiel dalende populatie.

Vastgoed

Bij vastgoed hebben we in 2024 geen eenmalige middelen ontvangen. Ook bij dit onderdeel verwachten we de komende jaren geen inzet of ontvangst van eenmalige middelen.

Automatisering en Applicatiebeheer

De toelichting op Automatisering en Applicatiebeheer nemen we samen, omdat de toelichting vergelijkbaar is. De incidentele baten en lasten betreffen de plusproducten. Dit betreft de specifiek met gemeenten overeengekomen aanvullende dienstverlening in enig jaar. De voor deze dienstverlening gemaakte kosten worden één op één doorbelast aan de gemeente waaraan de dienstverlening wordt geleverd. Voor 2024 betreft het deels de extra inzet van personeel en de inzet van een aantal aanvullende producten zoals TopDesk, Oracle, Visio en de Tennantsplitsing. Tot slot doteren we per saldo aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten en doteren we aan de verlofvoorziening.

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

Jaarstukken 2024

MGR Rijk van Nijmegen, 31 maart 2025

Inhoud

Jaarverslag 3
Samenvatting 4
MGR 10
WerkBedrijf 11
Sociale werkvoorziening 28
ICT Rijk van Nijmegen 31

Paragrafen 33
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 34
Financiering 39
Bedrijfsvoering 42
Onderhoud kapitaalgoederen 51
Verbonden partijen 52
Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo) 53
Verklaring van toepasselijkheid 54
Duurzaamheid 56

Jaarrekening 2024 60
1. Balans per 31-12-2024 61
2. Het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 62
3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 69
4. Toelichting balans per 31 december 2024 ... 73
5. Gebeurtenissen na balansdatum 88
6. Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen 89
7. Toelichting op overzicht baten en lasten over 2024 91
8. Publicatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector 112
9. Taakvelden gemeenten 113
10. Rechtmatigheidsverantwoording 114
11. Incidentele baten en lasten 116
12. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 120

Bijlagen 124
Bijlage 1 Gemeente in beeld 125
Berg en Dal 125
Beuningen 128
Druten 132
Heumen 135
Mook en Middelaar 138
Nijmegen 141
Wijchen 146
West Maas en Waal 149

Bijlage 2 Verantwoording I-deel deelnemende gemeenten 150
Bijlage 3 Overzicht gemeentelijke deelafrekeningen 151
Bijlage 4 Verdeling risico-inventarisatie per gemeente 154
Bijlage 5 Consolidatieoverzicht 155
Bijlage 6 Toelichting begroting voor en na wijziging 159
Bijlage 7 Overheadpercentages 164
Bijlage 8 Open source producten 165
Bijlage 9 Deelname aan netwerken in de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen 168

Jaarverslag

Samenvatting

MGR

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) is zowel een uitvoeringsorganisatie (met twee modules) als een platform voor regionale afstemming en overleg. In het najaar van 2024 heeft het algemeen bestuur een nieuw informatieprotocol vastgesteld. Waar mogelijk, rapporteren we in dit jaarverslag reeds conform dit nieuwe protocol.

Financieel

De MGR heeft over 2024 103,8 miljoen euro uitgegeven, voornamelijk aan de uitvoering van de modules WerkBedrijf en iRvN. Dat is 2,6 miljoen euro minder dan begroot. Het positieve resultaat is incidenteel: a-structureel van aard. We lichten toe waardoor het ontstaan is. Door verschillende factoren hebben we dit jaar aan de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (SW) 1,4 miljoen euro minder besteed dan begroot. Dit betekende dat een gemeentelijke bijdrage van 37,1 miljoen euro voldoende bleek. We hebben de SW voor de tweede maal binnen de door het Rijk beschikbare gestelde budgetten (37,5) uit kunnen voeren. Door efficiënt en effectief te werken zijn we toegegroeid naar uitvoering binnen de beschikbare Rijksbudgetten.

bedragen in 1.000	**MGR totaal**				
Na resultaatbestemming					
Taakveld	**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	21.871	22.307	32.540	32.647	108
6.3 Inkomensregelingen	6.106	7.825	7.825	7.295	-530
6.4 WSW en beschut werk	49.865	50.370	46.976	44.901	-2.075
6.5 Arbeidsparticipatie	25.575	26.292	19.111	18.980	-132
totaal baten	**103.417**	**106.794**	**106.453**	**103.823**	**-2.629**
0.4 Overhead	20.156	21.094	21.876	22.223	347
6.3 Inkomensregelingen	6.106	7.825	7.825	7.295	-530
6.4 WSW en beschut werk	46.582	46.987	47.536	45.701	-1.835
6.5 Arbeidsparticipatie	19.441	19.945	18.273	17.796	-477
	92.286	**95.851**	**95.510**	**93.015**	**-2.495**
0.4 overhead MGR	11.131	10.943	10.943	10.808	-135
Totaal lasten	103.417	106.794	106.453	103.823	-2.629
Saldo na toevoeging aan reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat voor	**0**	**0**	**0**	**242**	**0**
Toevoeging aan reserves	**0**	**0**	**0**	**242**	**0**

Op het werkbudget hebben we incidenteel 242.000 euro overgehouden. In 2023 was hier nog een bedrag van 1,5 miljoen over. Ons streven is een realistische begroting op te stellen voor de aan ons opgedragen taken en doelstellingen. Daar zijn we in 2024 voor het werkbudget beter in geslaagd dan in 2023. Op de arbeidsmatige dagbesteding houden we 380.000 euro over. Voor volgend jaar verwachten we hier conform budget uit te komen.

Dit komt door het wegvallen van een deel a-structurele middelen en een tariefverhoging. Als laatste hebben we het onderdeel loonkostensubsidie op dit onderdeel houden we 530.000 over. Voor dit onderdeel ontvangen gemeenten budgetten op basis van realisatie in

het voorafgaande jaar. Vooraf is niet exact de benodigde inzet te bepalen, omdat deze sterk afhankelijk is van het realiseren van extra groei. Met het toenemen van de aantallen wordt het lastiger de groei vast te houden.

Bij IRvN hebben we 71.000 overgehouden bij automatisering en 104.000 bij applicatiebeheer. Deze resultaten zijn behaald doordat we een eenmalig voordeel hadden op de overheadkosten.

WerkBedrijf

WerkBedrijf bemiddelt, ontwikkelt en begeleidt werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt naar en op een werkplek. Hierbij staat centraal wat een kandidaat kan en wil bereiken. Ondanks dat de arbeidsmarkt in 2024 sterk lijkt op die van het jaar daarvoor zijn we in staat geweest om meer resultaten te behalen. Ook het aantal plaatsingen dat resulteerde in uitstroom uit de bijstandsuitkering groeide. Opvallend is dat het aandeel jongeren in onze dienstverlening lager is dan vorig jaar, maar dat we meer jongeren naar werk hebben geplaatst. We hebben meer arbeidsgehandicapten geplaatst dan vorig jaar en het aantal arbeidsgehandicapten in onze dienstverlening stijgt door.

Plaatsingen en uitstroom

We hebben 1.504 plaatsingen gerealiseerd, waarbij we bij 785 kandidaten volledige uitstroom uit de bijstand gerealiseerd hebben. We zien bij circa twee plaatsingen naar werk, circa één persoon volledig uit de bijstand stromen naar werk. Eerdere jaren zagen we dat deze verhouding anders lag: in 2022 zagen we bij 1,7 plaatsing naar werk één persoon uit de bijstand stromen. Een verklaring hiervoor is dat we verhoudingsgewijs meer parttime plaatsingen realiseren dan fulltime plaatsingen. 55% van alle plaatsingen is parttime. Bij deze plaatsingen zetten we steeds vaker loonkostensubsidies (lks) in. De inzet van lks ontlast het BUIG-budget: gemeenten ontvangen budget ten behoeve van de lks op basis van realisatie. Waar we lks inzetten, zijn mensen minder of niet meer afhankelijk van een uitkering. Het parttime werken past in het beeld van de huidige arbeidsmarkt; werkgevers staan hier meer voor open. Werken naar vermogen wordt op die manier gemakkelijker.

Ontwikkelingen kandidatenbestand

In 2024 is in onze regio het aantal mensen dat in de bijstand zit gegroeid: in januari ging het om 8.917 mensen, in december om 8.982. Ook het aantal kandidaten in dienstverlening bij WerkBedrijf is gegroeid. Eind 2024 ontvingen 3.860 kandidaten dienstverlening van WerkBedrijf, waarvan 3.501 in de Participatiewet (dat was 3.240 in 2023) en 359 in de wet Maatschappelijke Ondersteuning (gericht op arbeidsmatige dagbesteding; dat was 397 in 2023). We zien dat niet alle bijstandontvangers bij WerkBedrijf in de dienstverlening zijn. Samen met gemeenten kijken we hoe we het aantal bijstandsontvangers in dienstverlening bij WerkBedrijf kunnen vergroten.

Het aantal kandidaten in alle fases van onze dienstverlening groeit. Door toename van instroom zit het grootste deel van de kandidaten in de ontwikkelfase (39%). We zien dat kandidaten die vorig jaar zijn ingestroomd, doorgestroomd zijn naar de bemiddeling- of de begeleidingsfase. Met de kandidaten in de bemiddelingsfase (32%) kunnen we onze plaatsing- en uitstroomresultaten behalen. We zien dat het voor ons, ondanks de krappe arbeidsmarkt, lastig is om kandidaten (fulltime) te bemiddelen vanwege meervoudige problematieken waar kandidaten mee te maken hebben.

Maatschappelijke en financiële effecten van Loonkostensubsidies

De Maatschappelijke-Kosten-Baten-Analyse (MKBA) Loonkostensubsidies - opgezet door Berenschot, in opdracht van Divosa en Cedris - heeft als doel inzicht te bieden in de financiële

effecten van de inzet van loonkostensubsidies voor gemeenten, rijksoverheid en de private partijen. Daarnaast kan het behulpzaam zijn bij het maken van beleidsmatige keuzen. Met de 591 actieve loonkostensubsidies eind 2024 bereiken we een maatschappelijk effect van € 6,6 miljoen in de vorm van welzijn en een verbetering van de inkomenspositie voor de kandidaat. Wij als regio besparen op de uitkeringen en zien minder gebruik van maatschappelijke ondersteuning en bijzondere bijstand.

Dienstverlening naar werkgevers

We zien dat ondernemers meer ruimte geven aan inclusiviteit en diversiteit. We zetten de kwaliteit van onze relatie met de 918 ondernemers met wie we samenwerken steeds meer centraal: constructieve samenwerking en mogelijkheden voor duurzame plaatsingen zijn hierbij essentieel. We richten onze dienstverlening zo veel mogelijk lokaal verankerd in. We hebben samen met ondernemers de klantreis in kaart gebracht waardoor onze consulenten in staat zijn om intensiever te begeleiden na plaatsing en actief mee te denken over strategische personeelsplanning. De inzichten uit de klantreis gebruiken we in 2025 om het klanttevredenheidsonderzoek in te richten. We ondersteunen ondernemers individueel, maar organiseerden ook afgelopen jaar meerdere events zoals de relatiebijeenkomst "Anders kijken naar talent!", "De Grote Generatieshow" en meerdere (lokale) banenmarkten.

Dienstverlening naar kandidaten

Als WerkBedrijf richten we ons voor de deelnemende gemeenten, hoofdzakelijk, op drie taakgebieden:

I. Voorkomen van instroom in de bijstand

Een goede werkende, inclusieve arbeidsmarkt heeft een preventief effect op de instroom in de bijstand. WerkBedrijf treedt op als partner in verschillende netwerken en met verschillende samenwerkingspartners in de regio.

Er is een grote groep *kandidaten zonder uitkering* in onze dienstverlening; We plaatsten 215 niet-uitkeringsgerechtigden (NUG-gers) naar werk. Ook startten er 89 jongeren in de zoekperiode met een baan en hoefden daardoor geen uitkering aan te vragen. Op grond van de re-integratieverordening Rijk van Nijmegen bieden we ondersteuning aan studenten die hebben voldaan aan hun kwalificatieplicht. Zo hoeven ze na afronding van hun studie geen beroep te doen op een uitkering. We werken nauw samen met het Loopbaanteam en het Werklab (met ROC Nijmegen, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de Radboud Universiteit).
In 2024 jaar zijn er regionaal 156 kandidaten gestart met de MAP (Module Arbeidsmarkt en Participatie). Na ruim een jaar uitvoering MAP zijn de eerste bevindingen geëvalueerd. Er zijn drie mogelijke scenario's voor een meerjarige uitvoering voorgelegd. Gemeenten en WerkBedrijf zijn hierover met elkaar in gesprek. Daarnaast ondersteunt WerkBedrijf gevluchte Oekraïners in hun zoektocht naar werk door informatie te verstrekken. Om de zichtbaarheid van WerkBedrijf te vergroten hebben we een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd voor locatiemanagers van de opvanglocaties.

II. Beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering

Plaatsingen op werk en uitstroom naar werk

In 2024 hadden we 1.504 plaatsingen op werk. Daarvan zijn 665 plaatsingen fulltime en 839 plaatsingen parttime. Het aantal plaatsingen is daarmee hoger dan vorig jaar (1.397) en het jaar daarvoor (1.486). We zien dat de trend doorzet waarbij we verhoudingsgewijs meer parttime plaatsingen realiseren dan fulltime plaatsingen. Afgelopen jaar begeleidden we 502 kandidaten op een werkplek met behoud van uitkering. Dat is minder dan vorig jaar (654). Werken met behoud

van uitkering is een middel om door te groeien naar een betaalde baan en geen doel op zich. Afgelopen jaar plaatsten we 116 kandidaten die ouder waren dan 55 jaar op een werkplek. Dat zijn er iets meer dan in 2023 (114). Daarbij was het aantal 55-plussers in onze dienstverlening (390) lager dan in 2023 (425). Het aantal statushouders in onze dienstverlening is gestegen van 293 in 2023 naar 326 dit jaar. Het aantal plaatsingen naar werk (116) is identiek aan 2023. Per 1 juli 2024 is de regionaal verbinder statushouders gestart met als doel de arbeidsparticipatie van statushouders te versnellen en te vergroten. Met datzelfdedoel organiseerde WerkBedrijf in december 2024 de netwerkbijeenkomst 'Samenwerking aan verbinding: statushouders in het Rijk van Nijmegen'

III. Minimaliseren van publieke afhankelijkheid

We zien dat de groep van kandidaten met een arbeidsbeperking groeit. Deze groep heeft steeds vaker en langduriger ondersteuning op de werkplek nodig heeft.

Beschut werk

We zetten stevig in op het uitbreiden van het aantal beschutte werkplekken. In onze regio is initieel (bij invoering Participatiewet 2015) gekozen om terughoudend om te gaan met beschut werk. Inmiddels is gekozen voor een koerswijziging. Dit is gedaan omdat beschut werk een belangrijke voorziening bleek voor zowel kandidaat als ondernemer. Daarnaast is het Rijk voornemens om per 2026 de budgetten beschut werk beschikbaar te stellen op basis van realisatie. In dat geval gaat de regio tot 1,8 miljoen minder aan middelen ontvangen. We zien dat er eind 2024 65 kandidaten werkzaam zijn op een beschutte werkplek. We zetten momenteel in op een pilot 50 detacheringsbanen. Dit is een van de lijnen waarlangs we de uitbreiding van het aantal beschutte werkplekken een impuls willen geven. Daarnaast is bijvoorbeeld de personele inzet vergroot. Mede hierdoor hebben we meer kandidaten kunnen plaatsen.

We investeren in ons netwerk om het aantal indicaties beschut in onze regio te vergroten. Zo werken we intensiever samen met en geven we voorlichting aan PRO/VSO scholen waar beschut werk voor veel leerlingen een grote kans op betaald werk is. Ook werken we nauw samen met het UWV om het verstrekken van indicaties te versnellen. We zijn sinds 2023 actief aan de slag met de versnelling op het aantal plekken beschut werk. We hebben inmiddels stevige stappen gezet, om de versnelling daadwerkelijk in te zetten. De eerste voorzichtige resultaten zijn inmiddels zichtbaar. Voor de komende jaren verwachten we de aantallen steviger te zien toenemen.

Participatiecoaching

In de Dienstverleningsovereenkomst WerkBedrijf 2024 - 2025 bestaat de mogelijkheid voor gemeenten om participatiecoaching af te nemen via het lokale keuzebudget. Zes gemeenten hebben hiervoor gekozen. Een participatiecoach helpt mensen die een Participatiewet-uitkering ontvangen met bijvoorbeeld een stap richting vrijwilligerswerk, de sportclub of een cursus of training. Waar mogelijk leggen we de verbinding met de loonvormende keten. Vanaf januari 2025 zijn 3 Fte participatiecoaches vanuit WerkBedrijf gestart. In de komende tijd wordt in nauw overleg tussen gemeenten en WerkBedrijf gewerkt aan verbetering van deze dienstverlening.

Op weg naar werk

In 2024 zijn 407 kandidaten actief geweest binnen Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding) met 125 nieuwe aanmeldingen. Per 1 januari 2025 gelden er nieuwe raamovereenkomsten voor Op Weg naar werk. De uitkomsten van de pilot Begeleiding op afstand en Simpel Switchen zijn hierin meegenomen. Met het programma 't Draait om de mens is de dienstverlening en de samenwerking met de

mens waarvoor wij dagbesteding organiseren, aanbieders, regiogemeenten en Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB) onder de loep genomen. Dit heeft geleid tot een advies voor de doorontwikkeling van de dienstverlening Op Weg naar Werk. Daarbij benaderen we kandidaten net als ieder andere werkende. Vanaf 1 januari 2025 werken we met 27 hoofdaannemers samen met daarbij 90 werkplekken gekoppeld aan deze hoofdaannemers. We hebben in 2024 de wachtlijsten voor nieuwe kandidaten Op Weg Naar Werk teruggedrongen van 3 maanden tot max 1 maand.

Ontwikkelingen in de organisatie

Waar we in 2023 nog last hadden van de krapte op de arbeidsmarkt zien we het afgelopen jaar dat sollicitanten ons weer goed weten te vinden. Onze personele bezetting is daardoor weer op sterkte. We werken we met Programma kwaliteit om effectiviteit van en tevredenheid over onze dienstverlening te verhogen. Met de VernieuwingsKamer werken we met een innovatie methode aan het vernieuwen en verbeteren van onze dienstverlening. Een voorbeeld van het innoveren en verbeteren van onze dienstverlening is de inzet van ervaringsdeskundigen. Door de komst van twee ervaringsdeskundige professionals kunnen we ervaringskennis inzetten om beter aan te kunnen sluiten bij kandidaten. Dat kan bij persoonlijke thema's maar kan ook in een groepsgerichte aanpak.

SW

Door pensionering en uitstroom in de WIA is het aantal medewerker in de Sociale werkvoorziening gedaald van 1.234 in 2023 naar 1.051 SW-medewerkers eind 2024. Eind 2024 is de toegevoegde waarde per fte € 8.942. Dit is hoger dan onze doelstelling (€ 8.906). Om het ziekteverzuim van de sw-medewerkers positief te beïnvloeden richten we ons op preventie, welzijn en vitaliteit. Daarvoor werken we samen met Bindkracht 10 en MEE. Samen met inleners van grote groepsdetacheringen voerden we een vitaliteitsprogramma uit. Daarnaast werken we aan een nieuw inzetbaarheidsprogramma: Fitter, Leuker, Slimmer, in nauw overleg met de inleners. In oktober opende we verzamelgebouw De Boekweit waarin meerdere maatschappelijke organisaties zoals 2dA, Maak24, Cycloon, Talis, Bindkracht10, DZN en WerkBedrijf en Droom! gehuisvest zijn. Daarnaast is Droom! gestart als exploitant van het bedrijfsrestaurant en de vergaderruimtes.

iRvN

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur (inclusief telefonie) van en voor de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen, WerkBedrijf en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Daarnaast verzorgen we voor Gemeente Nijmegen, WerkBedrijf en ODRN een groot deel van het functioneel beheer. Ons doel is niet slechts het leveren van ICT-diensten, maar om het voor gemeenten mogelijk te maken hun dienstverlening in te richten en hen te ondersteunen bij hun digitale transformatie.

In 2024 heeft iRvN, naast het uitvoeren van het beheren en onderhouden werk gemaakt van verder beveiligen van de infrastructuur, onder andere door het leveren van een eigen omgeving (tenant) voor de kantoorautomatisering en het segmenteren van de Citrix-omgeving. Op het gebied van de werkplekken zijn de machines geüpgradede naar de nieuwere versies van het besturingssysteem en is Office265 nu behalve op de laptops ook beschikbaar binnen de Citrix-omgevingen. Er is gestart met een breder gebruik van Microsoft365-toepassingen (zoals Teams, Sharepoint en onedrive opslag, naast al gebruikte hulpmiddelen voor videovergaderen, Outlook, Word, Excel en PowerPoint) en samen met de deelnemers is werk gemaakt van de inrichting van het MS-platform. In 2024 is een start gemaakt

om in 2025 alle devices gemanaged te krijgen en in ons werken naar volwassenheidniveau 3 zijn we verdergegaan met het traject/project 'TPM – Third Party Memorandum', we ronden dat in 2026 af. Een klantonderzoek heeft plaatsgevonden met een integraal eindcijfer van een ruime 7.

Financieel

In 2024 zijn op beide onderdelen binnen ICT Rijk van Nijmegen middelen over. Op het onderdeel Automatisering is € 71.000 over en op het onderdeel Applicatiebeheer € 104.000 over. In 2024 is in totaal € 2,5 miljoen geïnvesteerd. Het grootste gedeelte van het investeringsvolume heeft betrekking op de aanschaf van hardware, waaronder laptops & mobiele telefoons.

MGR

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) is zowel een uitvoeringsorganisatie (met twee modules) als een platform voor regionale afstemming en overleg.

Regionale samenwerking onderwerp van gesprek

De gemeenten in Rijk van Nijmegen hebben de afgelopen jaren enkele regionale college-ontmoetingen georganiseerd. Bij deze ontmoetingen was de regionale samenwerking onderwerp van gesprek. De MGR volgt dit proces met interesse en zal waar nodig en gewenst faciliterend optreden.

Informatieprotocol MGR 2024

In het najaar van 2024 heeft het algemeen bestuur een nieuw informatieprotocol vastgesteld. In dit protocol staat op welke momenten en welke manieren de MGR rapporteert over de inhoudelijke en financiële resultaten. In het protocol zijn tevens indicatoren opgenomen waarover we rapporteren, voor zowel de module WerkBedrijf als de module iRvN.

Raadsadviescommissie MGR

Op verzoek van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten wordt een instellingsbesluit en reglement van orde voor een raadsadviescommissie MGR voorbereid. Deze op te richten commissie moet de huidige agendacommissie vervangen.

Financieel

Bij het onderdeel Bestuursondersteuning zijn de activiteiten conform begroting gerealiseerd. Over de overige baten en lasten rapporteren we op het niveau van uitvoeringsmodule.

WerkBedrijf

WerkBedrijf bemiddelt, ontwikkelt en begeleidt werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt naar en op een werkplek. Hierbij staat centraal wat een kandidaat kan en wil bereiken. Met verschillende ontwikkel-interventies ondersteunen we de kandidaat op weg naar een arbeidsplek. Ondernemers zijn onze belangrijkste partner: bij en voor hen realiseren we de plaatsingen. Op onze website vindt u meer informatie over onze dienstverlening en kunt u verhalen van kandidaten en ondernemers lezen.

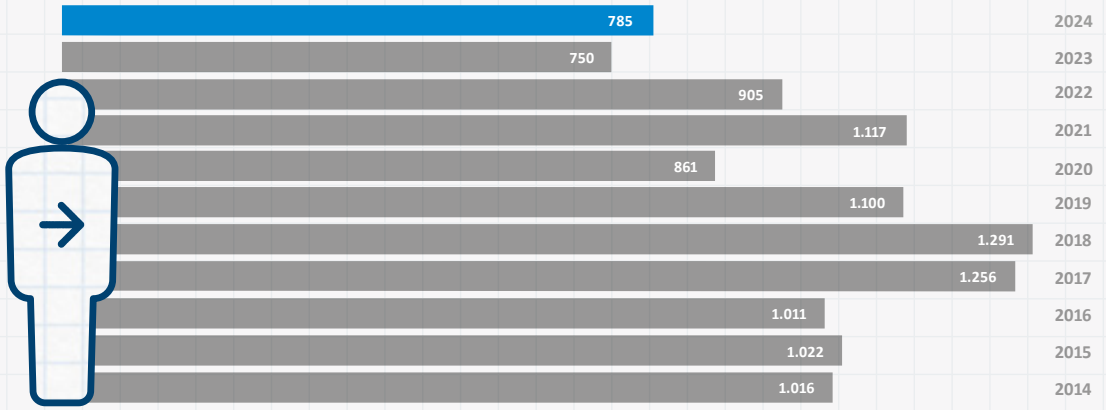
Voor resultaten is WerkBedrijf sterk afhankelijk van vraag en aanbod in de arbeidsmarkt. De arbeidsmarkt is in 2024 vergelijkbaar met het jaar daarvoor. Desondanks zijn we in staat geweest om meer resultaten te behalen. In 2024 hebben een groei in het aantal parttime plaatsingen gerealiseerd. Ook het aantal plaatsingen dat resulteerde in uitstroom uit de bijstandsuitkering groeide. Daarmee hebben we een opwaartse lijn te pakken.

De cijfers: mensen aan het werk in 2024

UITSTROOM NAAR WERK

785
(750)

PLAATSINGEN BETAALD WERK

½ **839** (674) (726)
parttime

<27 **535** (317) (450)
jongeren

55+ **115** (127)
55-plus

* **523** (461)
met arbeids-beperking

116 (116)
statushouders

AAN HET WERK (GEWEEST)

* **935** (837) (865)
met arbeidsbeperking

BEGELEID OP ONBETAALD WERK

& **502** (654)
met behoud van uitkering

407 (418) (417)
actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

KANDIDATEN IN DIENSTVERLENING

3.860 (3.637)

1.048 JONGEREN

390 55-PLUS

326 STATUS-HOUDERS

1.065 MET ARBEIDS-BEPERKING

+ RELATIES MET ONDERNEMERS
918

Opvallend daarbij is dat we veel meer **jongeren** hebben geplaatst dan begroot, ondanks dat het aantal jongeren in onze dienstverlening lager is dan vorig jaar; van 1.121 in 2023 naar 1048 in 2024. Afgelopen jaar plaatsten we in totaal 535 jongeren op werk. Dat is meer dan in 2023, toen plaatsten we 450 bijstandsgerechtigde jongeren naar werk. De doelstelling is om 450 jongeren te plaatsen op werk en die hebben we ruimschoots gehaald.
We zien echter geen afname in de aard en complexiteit van de problematieken waarmee deze doelgroep te maken heeft. WerkBedrijf begeleidde in 2024 392 zorgjongeren (met problemen op meerdere levensgebieden), waarvan er 47 werden geplaatst op werk.

In lijn met de verwachtingen is dat we meer **arbeidsgehandicapten** plaatsen. Opvallend is dat we veel meer arbeidsgehandicapten geplaatst hebben dan vorig jaar terwijl het aantal kandidaten uit deze doelgroep maar beperkt is gestegen. Het aantal kandidaten met een arbeidsbeperking groeit in alle onderdelen van onze dienstverlening. We hadden in het afgelopen jaar 1.065 kandidaten met een arbeidsbeperking in onze dienstverlening. In 2023 waren dat 1.007 kandidaten, een jaar eerder nog 978. Van deze kandidaten zijn in het afgelopen jaar 935 kandidaten aan het werk (geweest).
De dienstverlening die we voor mensen met een arbeidsbeperking inzetten, is meer structureel en langjarig van aard. Als mensen die vallen onder deze groep hun baan verliezen, zijn wij (en niet UWV) verantwoordelijk voor herbemiddeling.
Ook als ze ziek uit dienst gaan, is WerkBedrijf verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet verbetering poortwachter.

Desondanks hebben we onze doelstellingen op uitstroom (900) en het aantal plaatsingen op werk niet gehaald. We hebben bij 784 kandidaten volledige uitstroom uit de bijstand gerealiseerd.
We hebben 1.504 plaatsingen gerealiseerd.
We zien dat we veel meer plaatsingen moeten realiseren om uiteindelijk tot uitstroom te komen.

Een verklaring voor het feit dat we meer moeten plaatsen om uitstroom te realiseren is dat we verhoudingsgewijs meer parttime plaatsingen realiseren dan fulltime plaatsingen (zie verder). Dit past in het beeld van de huidige arbeidsmarkt; werkgevers staan meer open voor parttime werk. We hebben in het afgelopen jaar in onze dienstverlening meer aandacht gegeven aan parttimeplaatsingen; niet alleen om meer plaatsingen te krijgen, maar daar waar mogelijk ook het urenaantal bij bestaande plaatsingen en banen te vergroten.
Zowel bij fulltime als bij parttime plaatsingen realiseren we een besparing op de uitkeringslasten van de gemeenten, mensen verdien immers (een deel van) hun inkomen op eigen kracht. Bij deze plaatsingen zetten we steeds vaker loonkostensubsidies (lks) in; het aantal nadert de 1000 per jaar. De inzet van lks ontlast het BUIG-budget: gemeenten ontvangen budget ten behoeve van de lks op basis van realisatie. Waar we lks inzetten, zijn mensen minder of niet meer afhankelijk van een uitkering.

Jaar	Totaal aantal Plaatsingen	Uitstroom	Verhouding
2022	1486	905	61%
2023	1397	750	54%
2024	1504	785	52%

In 2024 is in onze regio het aantal mensen dat in de bijstand zit gegroeid. In januari 2024 ging het om 8917 mensen, in december 2024 ging het om 8982 . Ook het aantal kandidaten in onze dienstverlening is het afgelopen jaar gestegen. Eind 2024 ontvingen 3.860 kandidaten in de regio Rijk van Nijmegen dienstverlening van WerkBedrijf, waarvan 3.501 in de Participatiewet (dat was 3.240 in 2023) en 359 in de wet Maatschappelijke Ondersteuning (gericht op

arbeidsmatige dagbesteding via Op Weg Naar Werk; dat was 397 in 2023). We constateren dat, ondanks de stijging van het aantal aanmeldingen vanuit de gemeenten, slechts een beperkt deel van het totale gemeentelijke bijstandbestand in de dienstverlening van WerkBedrijf zit. Dit zien we bijvoorbeeld terug in het dalende aantal statushouders in onze dienstverlening, waardoor ook het aantal plaatsingen van deze prioritaire doelgroep daalt. En dat terwijl het aandeel statushouders in de bijstandbestanden van de gemeenten juist groeit. Gemeenten en WerkBedrijf werken samen aan een verbetering van de werkprocessen zodat we elkaar nog meer versterken en elkaars expertises beter benutten. Overigens; Een gedeelte van de kandidaten in de dienstverlening bij WerkBedrijf, zit niet in de bijstandbestanden van de gemeenten omdat ze door gerealiseerde plaatsingen voldoende inkomsten uit arbeid vergaren.

We zien zowel in de ontwikkeling als in de bemiddeling en begeleiding een groei van het aantal kandidaten. De groep kandidaten die in de ontwikkelfase zit is toegenomen door de groei van het aantal kandidaten dat door gemeenten is aangemeld voor onze dienstverlening. In de ontwikkelfase stellen we vast wat de kandidaat kan en werken we aan werknemersvaardigheden, totdat de kandidaat bemiddeld kan worden naar werk. Het gaat hierbij over het inzetten van diagnose-instrumenten, ontwikkeltrajecten en praktijkdiagnose. We zien dat een grote groep kandidaten die de ontwikkelingsfase is doorlopen met onze hulp klaar is voor de stap naar bemiddeling. De groep PW-kandidaten die eind 2024 bemiddelbaar was is licht gestegen ten opzichte van vorig jaar; 38 kandidaten meer. Als deze groep blijft groeien dan kunnen we daarmee meer plaatsingen en uitstroom realiseren. We zien dat er verhoudingsgewijs minder kandidaten in de begeleidingsfase zitten, maar in absolute aantallen zijn dit 41 kandidaten meer dan vorig jaar. Onder begeleiding verstaan we de interventies die we doen om uitval bij geplaatste kandidaten te voorkomen. Daardoor worden de plaatsingen duurzamer. Hoewel het aandeel van de begeleiding in onze dienstverlening is gedaald zien we een toename van de inzet van jobcoaching. Bij begeleiden gaat het daarnaast ook over zaken als taalcoaching en begeleidingssubsidies.

Dienstverlening	Jan 2021	Dec 2023	Dec 2024
Ontwikkelen	30%	38%	39%
Bemiddelen	49%	28%	32%
Begeleiden	21%	34%	29%

We zien dat de kandidaten die we in dienstverlening hebben vaak te maken hebben met verschillende problemen in hun persoonlijke levenssfeer. Dit kan bijvoorbeeld te maken hebben met fysieke of mentale gezondheid, familiesituatie, schulden of bestaanszekerheid. Een deel van de kandidaten heeft te maken met een gebrek aan motivatie. We zien dat we een interventie als De Versnelling, door de jaren heen, steeds meer inzetten. Dit maakt het voor ons, ondanks de krappe arbeidsmarkt, lastig om kandidaten (fulltime) te bemiddelen.

Maatschappelijke en financiële effecten van Loonkostensubsidies

De Maatschappelijke-Kosten-Baten-Analyse (MKBA) Loonkostensubsidies - opgezet door Berenschot, in opdracht van Divosa en Cedris - heeft als doel inzicht te bieden in de financiële effecten van de inzet van loonkostensubsidies voor gemeenten, rijksoverheid en de private partijen. Daarnaast kan het behulpzaam zijn bij het maken van beleidsmatige keuzen.

In de MKBA wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende doelgroepen, zoals (nieuw) beschut werk (NBW), werken met LKS bij het sociaal ontwikkelbedrijf en werken met LKS bij een reguliere werkgever. Er wordt onderscheid

gemaakt tussen mensen die een uitkering ontvangen en gaan werken of mensen die niet uitkeringsgerechtigd zijn en gaan werken. Verder wordt inzicht gegeven in waar de kosten en baten landen.

Aan de kant van de kosten worden onder andere de loonkostensubsidie (en bijbehorende uitvoeringskosten, ontwikkelingskosten en begeleidingsvergoeding) en bruto loonkosten meegenomen. Aan de kant van de baten worden onder andere de besparing op de bijstandsuitkering (en bijbehorende uitvoeringskosten), toename van inkomstenbelasting, mindere vraag naar zorg en verbetering in algemene kwaliteit van leven in kaart gebracht.

Onze regio Rijk van Nijmegen

Voor de cijfers van onze regio is gebruik gemaakt van de landelijke MKBA-tool van Berenschot, waarbij we tevens uitgegaan zijn van de landelijke parameters. De aantallen komen uit onze eigen organisatie.

Per 31 december 2024 hebben we binnen onze regio 591 actieve loonkostensubsidies, waarvan 100 kandidaten niet uitkeringsgerechtigd waren bij instroom. Deze kandidaten werken gemiddeld 28 uur per week en hebben een gemiddelde loonwaarde van 57%. De kosten die hier mee samenhangen zijn: € 6,0 miljoen aan loonkostensubsidies (vergoeding vanuit het Rijk, via BUIG-budget) en € 1,2 miljoen aan uitvoeringslasten (vergoeding vanuit het Rijk, via Participatiemiddelen).

Regionale effecten van de inzet van loonkostensubsidies

De meeste kandidaten gaan werken in hun eigen woonomgeving. De baten hiervan komen dus ten gunste van het gezin, de wijk, het dorp of de stad.

Effect 1: het is goed voor het welzijn en de financiële draagkracht van de kandidaten (inwoner van onze regio);

- De bestaanszekerheid en financiële zelfstandigheid verbetert. Voor de ingezette 591 actieve loonkostensubsidies leidt dit tot een regionale verbetering van de inkomenspositie van alle kandidaten samen van € 3,1 miljoen.
- Het welzijn (welbevinden) van onze kandidaten neemt toe. In de MKBA wordt de verbetering van welzijn gewaardeerd op € 1,9 miljoen.

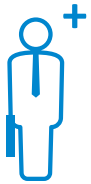
Effect 2: het is goed voor de lokale economie (organisaties in onze regio);

- We hebben 591 kandidaten gekoppeld aan een lokale ondernemer.
- Onze kandidaten leveren een bijdrage aan de productiviteit van de lokale ondernemers.
- De ondernemers ondernemen maatschappelijk verantwoord en dragen bij aan een inclusieve arbeidsmarkt, waarin iedereen kansen heeft.

Effect 3: het is goed voor onze regio (overheidsinstanties)

- De hulpvraag van de inwoner neemt af. Er zijn daardoor minder zorgkosten, inclusief minder kosten voor de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Voor onze regio wordt dat gewaardeerd op circa € 0,4 miljoen.
- De vraag naar uitkeringen en aanvullende regelingen neemt af. Er zijn daardoor minder kosten voor bijstandsuitkeringen, armoederegelingen en schuldhulpverlening. Voor onze regio levert dit een “besparing” op van € 3,6 miljoen.
- Inwoners krijgen een dagbesteding en structuur in hun leven. Dit leidt tot minder overlast en meer veiligheid. Dit levert volgens de MKBA een besparing op van € 44.000.

Onderdelen dienstverlening

Dienstverlening naar ondernemers

Vorig jaar hebben we samen met ondernemers de klantreis in kaart gebracht. Op basis van de resultaten hebben de werkteams gerichte acties ondernomen richting ondernemers, zoals intensievere begeleiding na plaatsing en het actief meedenken over strategische personeelsplanning. De inzichten uit de klantreis gebruiken we in 2025 om het klanttevredenheidsonderzoek in te richten.

In 2024 werkten we met 918 ondernemers samen aan hun personeelsvraagstukken. We zetten de kwaliteit van onze relaties met ondernemers steeds meer centraal: constructieve samenwerking en mogelijkheden voor duurzame plaatsingen zijn hierbij essentieel. Dit doen we in alle deelnemende gemeenten. We richten onze dienstverlening zo veel mogelijk lokaal verankerd in. Onderdeel van onze dienstverlening is *het SROI-loket*. Het SROI-loket ondersteunt ondernemers in de regio Rijk van Nijmegen met advies over Social Return On Investment (SROI). In 2024 sloot het loket een samenwerkingsovereenkomst met Radboud Universiteit, waardoor SROI nu op al hun inkopen wordt toegepast. Ook organiseerde het SROI-Loket een event voor woningcorporaties over diversiteit en inclusie.

We ondersteunen ondernemers individueel, maar organiseerden ook afgelopen jaar events waarin we hen informeerden over inclusief ondernemen en mogelijkheden tot aannemen van personeel. Zo organiseerden we een *relatiebijeenkomst* "Anders kijken naar talent!". Bij het organiseren van events werken we waar mogelijk *samen met UWV*, zoals bij banenmarkten en De Grote Generatieshow. Ook waren we actief in verschillende netwerken, bedrijfsverenigingen en netwerkbijeenkomsten zoals bij *ION* (Inclusief Ondernemers Netwerk).

Op lokaal niveau organiseerden we een succesvolle banenmarkt in Wijchen. In Heumen werd het eerste *buddyproject* afgerond, terwijl in Druten in het najaar de vierde editie van start ging. Binnen dit project zetten werkgevers zich in om de kansen van werkzoekenden onder de Participatiewet te vergroten door als buddy op te treden. Dit leidt tot mooie resultaten, variërend van kleine stappen tot een betaalde baan.

Ontwikkelingen in onze dienstverlening

- *Opening De Boekweit:* in oktober openden we verzamelgebouw De Boekweit, waar wonen, werken en welzijn samenkomen. De Boekweit huisvest maatschappelijke organisaties zoals 2dA, Maak24, Cycloon, Talis, Bindkracht10, DZN en WerkBedrijf. Droom! is gestart als exploitant van het bedrijfsrestaurant en de vergaderruimtes. Daarnaast is de Boekweit een ontmoetingsplek voor wijkbewoners, ondernemers en andere organisaties.
- *Focusverschuiving bij ondernemers:* we zien dat steeds meer ondernemers hun focus verschuiven van 'afstand tot de arbeidsmarkt' naar 'hoe kan talent mijn organisatie versterken'.
- *Cultuur van leren en experimenteren:* Steeds meer organisaties tonen bereidheid om te leren en experimenteren, of erkennen dat dit nodig is.
- *Inclusie en diversiteit:* Ondernemers geven meer ruimte aan inclusie en diversiteit. Werkgeverstrainingen kunnen hierbij ondersteunen.
- *Binden en boeien van medewerkers:* Naast aantrekkelijk werkgeverschap en onboarding groeit de aandacht voor het behouden en motiveren van medewerkers. Dit vraagt om

meer aandacht voor vitaliteitsprogramma's, maar ook de inzet van jobcoaches en werkcoaches.

- *ICT-sector:* We hebben ICT-straten ingericht bij diverse organisaties en werken samen met opleiders. Dit resulteerde in 2024 in 60 plaatsingen in deze sector. Voor 2025 verwachten we een verdere groei.
- *Samenwerking met partners in de regio;* We zoeken steeds meer de samenwerking met partners op in de regio. Een voorbeeld daarvan is het expertisecentrum dat opgestart is. Gedurende 2 dagdelen in de week ontmoeten professionals van het RIBW, Iriszorg, Pluryn, UWV en WerkBedrijf elkaar in de huiskamer van Talis aan de Boekweit. Zij bespreken casussen, leren elkaar en elkaars organisatie kennen, wisselen expertise uit en proberen op deze manier trajecten naar werk voor onze gezamenlijke doelgroep beter in te richten. Dit alles in het kader van de samenwerking rondom IPS, Beschut en OWNW.
- *Kansen voor statushouders in de zorg:* Diverse zorgorganisaties zijn bereid om statushouders kansen te bieden. Dit zagen we in 2024 in de kinderopvang, de ouderenzorg en de gehandicaptenzorg.

Het Subsidiebureau: efficiëntere afhandeling van loonkostensubsidies

Om het administratieve proces rondom subsidies te verbeteren, is het subsidiebureau binnen WerkBedrijf opgericht. Dit bureau zorgt voor een efficiëntere en snellere afhandeling van subsidies, met als doel te voldoen aan wettelijke termijnen en werkgevers beter te ondersteunen.

Het subsidiebureau behandelt het administratieve proces na de initiële besluitvorming door de consulent. Hierdoor kan de consulent zich richten op inhoudelijke begeleiding en relatiebeheer, terwijl het subsidiebureau verantwoordelijk is voor de afgifte van beschikkingen en de verdere administratieve afhandeling. Werkgevers behouden de verantwoordelijkheid voor het indienen van volledige aanvragen, waarbij zij actief worden ondersteund en aangespoord door het subsidiebureau.

In november 2024 is het subsidiebureau daadwerkelijk gestart. De eerste ervaringen zijn positief: de centrale aanpak zorgt voor meer overzicht en snellere verwerking. Werkgevers kunnen bij het subsidiebureau terecht voor vragen over beschikkingen, bedragen en uitbetalingen, terwijl de consulent zich kan richten op begeleiding en relatiebeheer. De komende periode wordt benut om verdere optimalisaties

Kansen voor statushouders in de kinderopvang

"Veel kinderopvangorganisaties kampen met een personeelstekort. Aan de andere kant begeleiden we bij WerkBedrijf statushouders die graag in de kinderopvang willen werken. Dat was eerder niet mogelijk vanwege de taaleisen en het ontbreken van de juiste diploma's. In samenwerking met kinderopvangorganisaties en opleiders hebben we een voorschakeltraject ontwikkeld.

Lees het hele artikel hier: Kansen voor statushouders in de kinderopvang | WerkBedrijf Rijk van Nijmegen

door te voeren en de samenwerking met werkgevers en consulenten te verfijnen.

Dienstverlening naar kandidaten
Als WerkBedrijf richten we ons voor de deelnemende gemeenten, hoofdzakelijk, op drie taakgebieden:

I. Voorkomen van instroom in de bijstand.
II. Beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering.
III. Minimaliseren van de publieke afhankelijkheid.

Hieronder lichten we toe wat we in 2024 per taakgebied voor kandidaten hebben gedaan. Het is geen compleet overzicht en onze activiteiten en inspanningen dragen soms bij aan meerdere taakgebieden.

I. Voorkomen van instroom in de bijstand

Samenwerkingspartners in de regio
Een goede werkende, inclusieve arbeidsmarkt heeft een preventief effect op de instroom in de bijstand. Om bij te dragen aan de inclusieve arbeidsmarkt treedt WerkBedrijf op als partner in verschillende netwerken en met verschillende samenwerkingspartners in de regio. In bijlage 9 staan we stil bij onze deelname in 2024 aan:

1. Netwerk Regionale Tafel Arbeidsmarkt;
2. Hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur;
3. Regionale Mobiliteitsteam;
4. Leerwerkloket;
5. Samenwerkingen met onderwijs (zoals loopbaanteam mbo en pro/vso) en;
6. Ontwikkeling van gezamenlijk en publiek dienstverleningsconcept met UWV.

Kandidaten zonder uitkering
We begeleiden ook kandidaten die (nog) geen uitkering ontvangen. Dit zijn niet-uitkeringsgerechtigden (NUG-gers), jongeren die nog in de zoekperiode zitten en jongeren met een WW-uitkering. In het afgelopen jaar hebben we 251 NUG-gers geplaatst naar werk. Ook startten er 89 jongeren in de zoekperiode met een baan en hoefden daardoor geen uitkering aan te vragen. De Re-integratieverordening Rijk van Nijmegen biedt een kader om studenten afkomstig uit de regio, die hebben voldaan aan hun kwalificatieplicht, maar zonder ondersteuning geen passende plek op de arbeidsmarkt of kunnen behouden. Zo hoeven ze na afronding van hun studie geen beroep te doen op een uitkering. In dit kader wordt er intensief samengewerkt het Loopbaanteam en in het samenwerkingsverband Werklab (een samenwerking met ROC Nijmegen, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de Radboud Universiteit (Werklab).

Module Arbeidsmarkt en Participatie
WerkBedrijf geeft uitvoering aan de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) als onderdeel van de Wet Inburgering 2021. Het doel is om inburgeraars kennis te laten maken met- en voor te bereiden op deelname aan de Nederlandse arbeidsmarkt. De MAP bestaat uit een theoretisch deel en een praktijkdeel. In een training van 12 bijeenkomsten komen onder andere onderwerpen als beroepenoriëntatie, werknemerscompetenties, beroepskansen en het opbouwen van een netwerk aan bod. In het praktijkdeel gaat men voor een periode van (minimaal) 40 uur aan de slag op een werkplek in een taalrijke werkomgeving. Door de vele aanmeldingen zijn er in het najaar van 2024 3 extra groepen opgestart. In 2024 jaar zijn er regionaal 156 kandidaten gestart met de MAP.

Na ruim een jaar uitvoering MAP zijn de eerste bevindingen geëvalueerd met daarbij drie mogelijke scenario's voor een langjarige vormgeving van de MAP. WerkBedrijf zet vanaf 2025 in op een verkort programma voor de groep werkenden en gezinsmigranten (dit betreft ongeveer een kwart van de inburgeraars). Voor een vlotte doorloop zijn voor de PW-gerechtigde

inburgeraars de bijeenkomsten teruggebracht naar 10 bijeenkomsten, het programma blijft vooralsnog ongewijzigd doorlopen. Gemeenten en WerkBedrijf zijn met elkaar in gesprek op welke manier de MAP ingezet kan worden in de bredere dienstverlening van WerkBedrijf en onze inzet op participatie van deze doelgroep. Hierbij zoeken we naar de inhoudelijke en financiële verbinding tussen inburgering en werk.

Dienstverlening aan Oekraïners
Sinds het voorjaar van 2022 ondersteunt WerkBedrijf gevluchte Oekraïners in hun zoektocht naar werk. Het uitgangspunt in deze dienstverlening is het verstrekken van informatie op basis van de vraag en behoefte van de Oekraïner. Veel mensen hebben werk gevonden maar er bleek desondanks meer behoefte te zijn naar de zichtbaarheid van WerkBedrijf op de opvanglocaties en meer inzet op passend werk. Om de zichtbaarheid te vergroten, heeft WerkBedrijf begin 2024 voorlichting gegeven aan locatiemanagers. Tijdens deze bijeenkomst zijn locatiemanagers bijgepraat over de mogelijkheden die WerkBedrijf kan bieden en op welke manier werkzoekenden met ons in contact kunnen komen. Het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) kon in 2024 nog een rol spelen in vragen van Oekraïners naar meer passend werk. Zo vergoedde RMT scholingskosten voor Oekraïners die op termijn als apotheker in Nederland aan de slag kunnen.

II. Beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering

We besteden in onze bemiddeling extra aandacht aan de kansrijke sectoren zoals ict, zorg, techniek en groen. We combineren daarbij bemiddeling met opleiding en training. Een voorbeeld daarvan is Talent in het Groen! Al voor het vijfde jaar leiden we kandidaten op tot vakmensen in het groen die in de meeste gevallen tijdens de opleiding al uitstromen naar regulier werk.

Plaatsingen
In 2024 hadden we 1.504 plaatsingen op werk. Daarvan zijn 665 plaatsingen fulltime en 839 plaatsingen parttime. Het aantal plaatsingen is daarmee hoger dan vorig jaar (1.397) en het jaar daarvoor (1.486). We zien dat de trend doorzet waarbij we verhoudingsgewijs meer parttime plaatsingen realiseren dan fulltime plaatsingen.

Jaar	Totaal aantal plaatsingen	Waarvan parttime	percentage parttime
2022	1486	674	45%
2023	1397	668	48%
2024	1504	839	55%

We onderscheiden parttime plaatsingen (minder dan 28 uur per week) en fulltime plaatsingen (meer dan 28 uur per week). Bij een plaatsing van meer dan 28 uur is de kans groot dat een kandidaat voldoende verdient om uit de uitkering te stromen. Als we een kandidaat parttime plaatsen, dan is parttime werk op dat moment het hoogst haalbare. Uitstroom uit de uitkering is voor deze kandidaat dan vaak niet mogelijk. Afhankelijk van de ontwikkeling van de kandidaat is uitstroom op langere termijn soms wel mogelijk. Ook bij parttime plaatsingen realiseren we een besparing op uitgifte van uitkeringslasten van de gemeenten.

Werken met behoud van uitkering
Dit is een opstap naar betaald werk. Kandidaten krijgen de kans om bij een ondernemer aan de slag te gaan en zich te ontwikkelen in vak- en werknemersvaardigheden. Werken met behoud van uitkering kan bijvoorbeeld met een proefplaatsing voor de duur van twee maanden (met de mogelijkheid tot verlenging met maximaal vier maanden), een leerwerkplek (maximaal 6 maanden) of een ontwikkeltraject (maximaal 12 maanden). We kijken altijd wat passend is voor de kandidaat en houden daarbij de duurzaamste

route naar betaald werk in ons achterhoofd. Afgelopen jaar begeleidden we 502 kandidaten op een werkplek met behoud van uitkering. Dat is minder dan vorig jaar (654). Werken met behoud van uitkering is een middel om door te groeien naar een betaalde baan en geen doel op zich.

Doe je mee

Het project Doe je mee is in november 2021 gestart als driejarig project voor de gemeente Nijmegen, Beuningen, Druten en Mook en Middelaar. Het project is in Druten en Mook en Middelaar al in 2023 afgerond, in Beuningen september 2024. In november 2024 heeft de gemeente Nijmegen besloten om het project nog voor een paar maanden te verlengen tot en met januari 2025.
Doe je mee is bedoeld voor bijstandsgerechtigden die niet goed in beeld zijn bij de gemeente en die niet zijn aangemeld bij WerkBedrijf. Het is onduidelijk of er mogelijkheden tot activering zijn. In één tot drie gesprekken met een consulent van Doe je mee wordt helder of iemand een stap kan zetten op één of meerdere leefgebieden. Hierbij valt te denken aan gezondheid, sport, financiën, wonen, werk of vrijwilligerswerk. Als uit het gesprek blijkt dat de klant ondersteuning wil wordt een warme overdracht gedaan. In het geval van werk/op weg naar werk is dat naar WerkBedrijf, bij vrijwilligerswerk naar een Participatiecoach. Inzet op zorg of regie op bestaande zorg pakt de klantmanager vanuit de gemeente op.

Door de gesprekken bij *Doe je mee* ontstaat er meer inzicht in het bijstandsbestand en de potentie voor participatie of werk. Sinds de start van Doe je mee is van 3100 mensen het traject afgerond. Hieruit blijkt dat maar een kleine groep (6%) rechtstreeks naar WerkBedrijf doorgeleid kan worden voor een traject naar werk of Op Weg Naar Werk. 14% is aangemeld bij een Participatiecoach voor een traject naar vrijwilligerswerk. Mogelijk kan een deel hiervan op termijn doorstromen naar een traject naar betaald werk. Een grote groep kan (nog) geen stappen zetten vanwege een zorgtraject dat loopt (35%) of vanwege het feit dat zorg eerst nog geregeld moet worden (5%). 10% is terug gemeld naar de gemeente vanwege kortdurende problematiek, zij zijn op dit moment niet in staat om iets te gaan doen. Hierbij is het verzoek aan de klantmanager om dit in een later stadium opnieuw te boordelen. 11% heeft aangegeven geen behoefte te hebben aan een gesprek bij Doe je mee, zij worden uitgenodigd door de klantmanager. De overige klanten zijn terug gemeld naar de gemeente om andere redenen (bijvoorbeeld omdat ze 2x niet verschenen zijn bij de afspraak, omdat ze momenteel maximaal participeren, omdat ze geen uitkering meer hebben).
Inmiddels hebben we het project Doe je mee geëvalueerd. We zullende positieve aspecten in 2025 zo veel als mogelijk borgen in onze reguliere dienstverlening

55-plussers en statushouders

Kandidaten uit deze groepen behoren tot onze prioritaire doelgroepen. Afgelopen jaar plaatsten we 116 kandidaten die ouder waren dan 55 jaar op een werkplek. Dat zijn er iets meer dan in 2023 (114). Daarbij was het aantal 55-plussers in onze dienstverlening (390) lager dan in 2023 (425).

Het aantal *statushouders* in onze dienstverlening is gestegen van 293 in 2023 naar 326 dit jaar. Statushouders hebben intensieve begeleiding nodig om de arbeidsmarkt, het werk, de cultuur en taal goed te leren kennen. Afgelopen jaar plaatsten we 116 statushouders naar een betaalde baan. Het aantal plaatsingen is gelijk aan 2023. WerkBedrijf geeft uitvoering aan de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP, zie hiervoor). Een deel van de kandidaten die de module heeft gevolgd wordt door gemeenten aangemeld voor een vervolgtraject bij WerkBedrijf. We verwachten

hierdoor de komende jaren een stijging van het aantal kandidaten.

WerkBedrijf heeft voor de doelgroep statushouders een vakgroep. De vakgroep statushouders houdt zich bezig onder andere bezig met het ontwikkelen en verbeteren van de dienstverlening aan statushouders en ondernemers zodat we meer kansen kunnen benutten voor deze prioritaire doelgroep. Per 1 juli 2024 is de regionaal verbinder statushouders gestart. Met als doel de arbeidsparticipatie van statushouders te versnellen en te vergroten door kennis te delen, netwerken op te bouwen en te versterken en nieuwe initiatieven op te zetten.

In december 2024 heeft WerkBedrijf de netwerkbijeenkomst 'Samenwerking aan verbinding: statushouders in het Rijk van Nijmegen' georganiseerd. Organisaties die zich bezighouden met integratie, begeleiding of hulpverlening aan statushouders kwamen samen om elkaar beter te leren kennen, ontdekken waar we elkaar kunnen versterken en hoe we de samenwerking in onze regio kunnen borgen. Er zijn waardevolle suggesties gedaan voor een vervolg, WerkBedrijf gaat hiermee aan de slag.

III. Minimaliseren van publieke afhankelijkheid

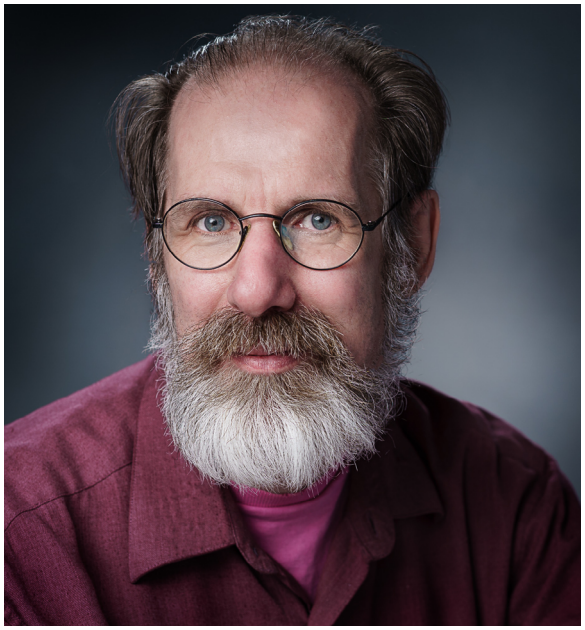
Hiervoor beschreven we al de toename van het aantal kandidaten met een arbeidsbeperking en de toename van het aantal plaatsingen. Deze kandidaten hebben een indicatie banenafspraak of een indicatie beschut. Zij behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie en kunnen niet zelfstandig het minimumloon verdienen. Zij hebben aanpassingen op de werkplek en/of extra ondersteuning nodig. Ter compensatie voor de lagere productiviteit kunnen werkgevers een loonkostensubsidie ontvangen. We zien dat deze groep groeit en steeds vaker en langduriger ondersteuning op de werkplek nodig heeft.

Beschut werk

Sinds 2023 geven we in onze regio een impuls op het plaatsen van kandidaten op een beschutte werkplek. De belangrijkste aanleiding is dat we zien dat beschut werk voor sommige inwoners het juiste middel is om aan betaald werk te komen. Daarnaast geven we beschut werken een impuls omdat het Rijk voornemens is om de budgetten voor beschut werk beschikbaar te stellen op basis van het aantal gerealiseerde arbeidsplekken.

Een tweede leven op je 60ste

20 jaar leefde hij een teruggetrokken bestaan. Maar nu is het tij gekeerd voor Henri (60). De grote stap kwam dit voorjaar toen ik via WerkBedrijf meedeed aan het traject Koers in Zicht. Ik werk nu 24 uur per week als vrijwilliger, ga naar de kapper en de tandarts en heb meer contacten. Ik doe weer mee aan de maatschappij."

Lees het hele artikel hier: Een tweede leven op je 60ste | WerkBedrijf Rijk van Nijmegen

We hebben het afgelopen jaar flink geïnvesteerd in beschut werk. Het aantal consulenten dat zich specifiek richt op deze doelgroep is gegroeid van 1,5 fte naar 3,5 fte. Mede als gevolg daarvan hebben we meer kandidaten beschut kunnen plaatsen. In onderstaande tabel is het aantal plaatsingen beschut op peildatum 31 december van de genoemde jaren.

Jaar	Aantal
2021	14
2022	34
2023	43
2024	65

Een toename van het aantal plaatsingen op beschut werk wordt ook gerealiseerd door de detacheringsbaan, een dienstverband bij de MGR via cao Aan de slag. In 2024 heeft dat geleid tot 10 plaatsingen. We gaan het aantal plaatsingen via de detacheringsbaan verhogen. Daarbij zal ook de pilot 50 detacheringsbanen, die in oktober 2024 gestart is, een rol spelen. In de pilot kunnen tijdelijk 50 kandidaten zonder indicatie beschut gedetacheerd worden waardoor deze kandidaten geen beroep hoeven te doen op een gemeentelijke bijstandsuitkering. In de pilot-periode onderzoeken we of voor deze kandidaten een indicatie beschut passend is.
We benaderen ondernemers, met name ondernemers waar SW-medewerkers werken, om detacheringsbanen te creëren. Daarmee spelen we in op de daling van het aantal SW-medewerkers en ontwikkelingen in de arbeidsmarkt.

Tenslotte zijn er 10 kandidaten met een indicatie beschut die bij Op Weg Naar werk zijn geplaatst, die wellicht op termijn via de detacheringsbaan naar betaald werk kunnen doorstromen.

Om het aantal indicaties beschut te verhogen investeren we in ons netwerk waarvan de komende tijd rendement is te verwachten. Zo werken we intensiever samen met en geven we voorlichting aan PRO/VSO scholen waar beschut werk voor veel leerlingen een grote kans op betaald werk. Ook zit hier een kans om de leerlingen die nu richting ontwikkelgerichte dagbesteding gaan, beter in beeld te krijgen en samen met de school te bepalen wat de grootste kans biedt.
We blijven intensief in overleg met het UWV omdat zij een rol hebben bij indicering van kandidaten en bij het kort houden van de wachttijden. Inwoners kunnen zelf een indicatie Beschut werk aanvragen bij UWV. Niet alle

Beschut werk, dat werkt!

Sinds een jaar werkt Dimitri (20) bij Van Altena Groothandel in Wijchen. Als orderpicker en bijrijder is hij inmiddels een vaste waarde in het team. Om structureel de juiste begeleiding mogelijk te maken, werkt Dimitri met een indicatie beschut werk.

Lees het hele artikel hier: Beschut werk, dat werkt! | WerkBedrijf Rijk van Nijmegen

aanvragen worden omgezet in een indicatie Beschut werk. We zijn met UWV in overleg over hoe WerkBedrijf deze inwoners kan opnemen in dienstverlening om te ontwikkelen naar een passende indicatie/werkplek.

Het aantal adviezen beschut werk, verstrekt door het UWV, bedraagt in onze regio 137 (september 2024). Van dit aantal zijn er op peildatum 31 december 2024, 88 in onze reguliere dienstverlening en 10 bij Op Weg Naar Werk (zie verder). De overige 38 zijn om uiteenlopende redenen niet in onze dienstverlening.

Onze regio kent het beleid om kandidaten zo regulier mogelijk bij ondernemers te plaatsen. Als een kandidaat indicatie beschut werk heeft, dan proberen we zo regulier mogelijk bij een ondernemer een baan te vinden wanneer betaald werk mogelijk is. Wanneer dit niet kan, kijken we eerst naar een andere route om iemand klaar te maken richting betaald werk, zoals Op weg naar werk of een ontwikkeltraject. Dit soort uitgangspunten hebben ertoe geleid dat we in onze regio minder beschutte werkplekken hebben gerealiseerd dan de taakstelling is.
De taakstelling voor onze arbeidsmarktregio ligt net boven de 275 beschutte werkplekken voor 2024. De bekostiging is gebaseerd op deze taakstelling. Het Rijk is voornemens om vanaf 2026 de bekostiging te baseren op basis van realisatie. In dat geval gaat de regio rond de € 1,8 miljoen minder middelen ontvangen, die nu deels voor andere uitvoeringstaken ingezet worden. Om deze terugval te voorkomen investeren we stevig om het aantal gerealiseerde werkplekken beschut te verhogen.

Participatiecoaching
In de Dienstverleningsovereenkomst WerkBedrijf 2024 - 2025 bestaat de mogelijkheid voor gemeenten om participatiecoaching af te nemen via het lokale keuzebudget. Zes gemeenten hebben hiervoor gekozen. De participatiecoach verricht diens werkzaamheden op locatie in een gemeente en in samenwerking met participatiecoaches van andere gemeenten. De focus van de participatiecoach zit op de niet-loonvormende activering, als mogelijke stap richting loonvormende activering op termijn. Een participatiecoach helpt mensen die een Participatiewet-uitkering ontvangen met bijvoorbeeld een stap richting vrijwilligerswerk, de sportclub of een cursus of training. De focus ligt op het activeren van kandidaten, zodat zij meer zelfredzaam worden hun eigenwaarde groeit. Individuele en maatschappelijke meerwaarde staat daarbij centraal. Waar mogelijk leggen we de verbinding met de loonvormende keten.

In september 2024 trapten we de samenwerking voor participatiecoaching af. En vanaf januari 2025 zijn 3 Fte participatiecoaches vanuit WerkBedrijf gestart. Vanaf dit moment startte een werkgroep en themasessies. De werkgroep bestaat uit participatiecoaches, beleidsadviseur en teammanagers van de gemeenten en WerkBedrijf. Het doel was participatiecoaches van WerkBedrijf en van gemeenten bij elkaar te brengen, elkaar te leren kennen en de dienstverlening samen vorm te geven. Hierbij staat de behoefte van de inwoner en de kwaliteit van de (lokale) dienstverlening centraal. De invulling van de dienstverlening op basis van een participatiecoach via WerkBedrijf of via gemeente is in deze pioniersfase naar behoefte en per gemeente verschillend geregeld. Juist hiervan leren we veel. In de werkgroep werken we in themasessies aan een best passende dienstverlening. Zoveel als mogelijk een regionale aanpak, maar wel met ruimte voor accenten per gemeente. Hiervoor zoeken we naar gemene delers, wat is echt werkend en wat juist niet. Het streven van de werkgroep is om vanaf de zomer 2025 resultaten te rapporteren.

Op Weg Naar Werk
Kandidaten voor wie betaald werk (nog) niet haalbaar is bieden we arrangementen Op Weg Naar Werk, arbeidsmatige dagbesteding uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Dit zijn arrangementen voor kandidaten die arbeidsvermogen hebben, maar een intensieve begeleiding nodig hebben. De focus ligt op het vergroten van zelfredzaamheid en het ontwikkelen van loonwaarde. In totaal zijn er in 2024 407 kandidaten actief geweest binnen Op Weg Naar Werk met 125 aanmeldingen. Dit betekent dat de kandidaat met een traject bezig is van intake tot plaatsing op een passende werkplek.

De uitkomst van de evaluaties van 2 pilots zijn meegenomen in de dienstverlening voor Op weg naar werk per 1 januari 2025;

- *Begeleiding op Afstand:* Hierbij is het voor kandidaten mogelijk om een plek te hebben bij een reguliere werkgever, waarbij de begeleider van een kandidaat niet fysiek op dezelfde plek aanwezig is. De meerwaarde hiervan is dat de kandidaat zich dicht bij de werkgever kan ontwikkelen en de ondernemers in een vroeger stadium worden betrokken bij de ontwikkelingen van kandidaten.
- *Simpel Switchen:* hierbij hadden kandidaten uit de gemeenten Nijmegen en Berg en Dal gedurende de pilotperiode de mogelijkheid te switchen (zonder herindicatie) tussen arbeidsmatige- en ontwikkelingsgerichte dagbesteding. De pilot laat zien dat er met minder administratieve rompslomp en minder stress voor de kandidaat een beter passende dagbestedingsplek wordt gevonden. In afstemming met de deelnemende gemeenten en aanbieders is de pilot met 1 jaar verlengd. Dit sluit aan bij de aanbesteding van Ontwikkelingsgerichte dagbesteding die is uitgesteld naar ingangsdatum 1 januari 2026 in plaats van 2025.

Per 1 januari 2025 gelden er nieuwe raamovereenkomsten voor *Op weg naar werk*. Om goed aan te blijven sluiten bij de wensen en behoefte van de kandidaat en samenwerkingspartners, is de dienstverlening en de samenwerking onder de loep genomen middels het programma *'t Draait om de mens.* Dit deden we samen met een kerngroep bestaande uit de mens waarvoor wij dagbesteding organiseren, aanbieders, regiogemeenten en Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB) en een externe procesbegeleider. De kerngroep leverde in maart 2024 een advies met aanbevelingen

Van cliënt naar begeleider bij Onder de Bomen

4 jaar geleden verliet Sybrig (30) zorgboerderij In het Westen (een locatie van Onder de Bomen) als cliënt. Nu werkt ze er als persoonlijk begeleider. Onder de Bomen biedt onder andere dagbesteding en begeleid wonen aan gezinnen, jongeren en volwassenen.

Lees het hele verhaal hier: Van cliënt naar begeleider bij Onder de Bomen | WerkBedrijf Rijk van Nijmegen

en verbeterpunten op aan de directie van WerkBedrijf. Dit advies is positief ontvangen. Op basis van dit advies maken we de dienstverlening *Op weg naar werk* we per 1 januari 2025 zoveel als mogelijk simpeler: informele en eenvoudige communicatie in eenzelfde taal. We gaan meer werken op basis van vertrouwen; we laten en aantal administratieve processen los. We vertrouwen op de expertise van de professional bij de aanbieder. We laten onze taak om te begeleiden in ontwikkeling niet los, maar bevorderen de samenwerking hierin. Daarnaast beschouwen we dagbesteding steeds meer als werk. We kijken naar een kandidaat als ieder ander werkende; de herindicatie is daardoor een jaargesprek. Deze manier van denken en samenwerken is niet van vandaag op morgen gerealiseerd omdat ze deels de werkprocessen van WerkBedrijf en deels de brede samenwerking in de keten en afspraken met gemeenten raken. Het is een proces dat de komende jaren in beslag neemt en waarvoor we met elkaar in gesprek moeten blijven.

De inkoopprocedure voor raamovereenkomsten per 1 januari 2025 is succesvol afgerond. Met trots kunnen we melden dat we per 2025 met 27 hoofdaannemers samenwerken met daarbij 90 werkplekken gekoppeld aan deze hoofdaannemers! Gezamenlijk bieden deze aanbieders prachtige werkplekken in diverse werksoorten. En we zien steeds meer aanbieders met ontwikkelmogelijkheden richting werk.

In het afgelopen jaar hebben we een kwaliteits- en continuïteitsslag gemaakt door 1 nieuwe consulent Op weg naar werk aan het team toe te voegen. We hebben de wachtlijsten voor nieuwe kandidaten teruggedrongen van 3 maanden tot max 1 maand. Passende werkplekken voor deze kandidaten worden gevonden bij beschut werk, Op weg naar werk of onderwijs. In 2024 zijn er 10 kandidaten met de indicatie Beschut werk actief (geweest) in een traject Op weg naar werk. En ten slotte: er is voor en door kandidaten Op weg naar werk een nieuwe website ontwikkeld; *https://opwegnaarwerkwmo.nl/*

Subsidieregeling IPS-trajecten

Per 1 maart 2023 is de landelijke subsidieregeling 'IPS-trajecten voor de gemeentelijke doelgroep' gestart. IPS (Individuele Plaatsing en Steun) is een re-integratiemethode voor mensen met een ernstige psychische aandoening (EPA) of een common mental disorder (CMD) die bij een GGZ-instelling in behandeling zijn. Werk wordt onderdeel van het herstelproces en zo wordt met deze regeling arbeidsparticipatie van mensen met een psychische kwetsbaarheid bevorderd. Deze landelijke regeling is met een jaar verlengd tot 19 november 2025. Indien de landelijke regeling daarna eindigt, gaan we – samen met de deelnemende gemeenten – aan de slag met een eigen regeling voor de jaren erna. In het Rijk van Nijmegen voert WerkBedrijf sinds 2017 in samenwerking met GGZ-partijen IPS-trajecten uit.

Ontwikkeltrajecten met diagnose elementen

In het najaar van 2023 zijn we gestart met ontwikkeltrajecten met diagnose elementen. Deze trajecten zijn gericht op het activeren van de kandidaat, inzicht krijgen in arbeidsmogelijkheden, ontwikkeling van werknemersvaardigheden en oriëntatie op de arbeidsmarkt. In het traject verrichten de kandidaten werkzaamheden, ontvangen zij individuele trajectbegeleiding en nemen ze deel aan een training. De werkzaamheden vinden plaats bij (sociale) ondernemers uit verschillende branches. In 2024 zijn 98 kandidaten gestart met dit traject. We gaven dit jaar € 503.000 uit aan deze trajecten.

Werkgeversbonus

Vanwege de leegloop van SW of groei van bedrijven, verwachten we dat bepaalde ondernemers steeds vaker groepen kandidaten in

dienst willen nemen. Denk hierbij aan organisaties met licht industrieel, administratief en logistiek werk. Deze personeelsvraag willen we benutten omdat het werk dat deze ondernemers aanbieden geschikt is voor bepaalde kandidaten en dus behouden en aangetrokken moet worden. Daarnaast is het werken met gelijkgestemden voor bepaalde kandidaten goed vanwege groepsdynamiek of aanwezige begeleiding. Onze ervaring leert dat ondernemers bij plaatsing van 10 of meer kwetsbare kandidaten meer ondersteuning nodig hebben, meer risico lopen en/of meer investeringen moeten doen. We komen hen daarin tegemoet met een werkgeversbonus plus, een voorziening die in 2023 in het leven is geroepen. In 2024 zijn we met ondernemers in gesprek gegaan en hebben we gezien dat deze werkgeversbonus minder vaak van toepassing is dan vooraf verwacht. We hebben € 225.000 van het budget voor deze werkgeversbonus ingezet (begroot was € 400.000).

Organisatie in beweging

Waarin we in 2023 nog last hadden van de krapte op de arbeidsmarkt zien we het afgelopen jaar dat sollicitanten ons weer goed weten te vinden. We staan bekend als een aantrekkelijke werkgever. We organiseren maandelijkse 'koffiemomenten', zodat potentiële sollicitanten WerkBedrijf goed leren kennen. Deze bijeenkomsten worden goed bezocht. Vanuit de vernieuwde HR-visie hebben we een start gemaakt met de verdere professionalisering van de werving & selectie binnen WerkBedrijf door het aanstellen van een recruiter. We hebben onze teams nu beter op sterkte dan vorig jaar, ondanks dat we nog steeds te maken hebben met verloop in ons personeelsbestand. We zullen daarom meer het accent gaan leggen op binden en boeien van personeel.

In oktober heeft Ina Hol na 9 jaar afscheid genomen als directeur van WerkBedrijf. Zij blijft tot april 2025 verbonden aan de MGR als secretaris. Op het moment van schrijven wordt onderzoek gedaan naar een toekomstbestendige en effectieve ambtelijke topstructuur voor de MGR. Directielid Rens Kezer neemt haar rol als directeur WerkBedrijf voorlopig waar.

Programma Kwaliteit

Met programma Kwaliteit willen we de effectiviteit en efficiëntie van- en tevredenheid over onze dienstverlening verhogen. Het programma is in 2023 gestart en bestaat uit drie onderdelen; kwaliteitsdoelen, WerkAcademie en Vernieuwingskamer.

In het onderdeel Kwaliteitsdoelen onderzochten we afgelopen jaar wat onze ondernemers belangrijk vinden in de samenwerking met WerkBedrijf. Het behalen van deze doelen monitoren we in tevredenheidsonderzoeken. In het najaar van 2024 startten we met de voorbereidingen voor het tevredenheidsonderzoek dat in 2025 afgenomen wordt onder onze ondernemers.
Het onderdeel WerkAcademie biedt een onboarding en doorlopend leerprogramma voor onze nieuwe en bestaande collega's. Daarmee blijven zij zich ontwikkelen in kennis en vaardigheden die zij nodig hebben om hun werk te kunnen doen in een veranderende arbeidsmarkt met gewijzigde wet- en regelgeving. In 2024 lanceerden we ons digitale leerplatform waarmee professionals zich ook online kunnen ontwikkelen. De WerkAcademie zorgt ervoor dat professionals vakbekwaam worden en blijven.
In het onderdeel VernieuwingsKamer werken we met een innovatiemethode aan het vernieuwen en verbeteren van onze dienstverlening. We doen dit samen met professionals, ondernemers en/of samenwerkingspartners. De eerste vernieuwingsprocessen zijn afgelopen jaar gestart.

Inzet van ervaringsdeskundigheid
In de zomer van 2024 zijn er twee ervaringsdeskundigen gestart binnen Werkbedrijf. Ze hebben een vliegende start gemaakt en zijn bij ruim 50 kandidaten ingezet. De vragen waren zeer divers; veel kandidaten worstelen met persoonlijk thema's zoals zelfvertrouwen en persoonlijke verantwoordelijkheid nemen die belemmerend zijn in de weg richting werk. In gesprekken met kandidaten hebben we veel ervaringskennis ingebracht om te zoeken naar nieuwe wegen en mogelijkheden. We hebben intensief samengewerkt met consulenten en in overleg individuele gesprekken ingezet of kandidaten laten deelnemen aan de Wellness Recovery Action Plan (WRAP-) training. In deze training krijgen kandidaten beter zicht op wat goed doet, en wat hij/zij nodig heeft in leven en werk. In het najaar zijn 10 enthousiaste deelnemers gestart en zij hebben allemaal vlak voor de kerstvakantie de training afgerond met een certificaat. In de evaluatie kwam naar voren dat de kandidaten veel hebben gehad aan het uitwisselen van ervaringskennis met elkaar en dat de cursus een praktisch raamwerk biedt om (zelf-) kennis praktisch toe te passen.

Naast het inzetten van ervaringskennis in contact met kandidaten sluiten de ervaringsdeskundigen ook structureel aan bij casusoverleggen om ervaringskennis in te brengen.

Arbodienstverlening
Een succesvolle pilot voor intern beheer heeft geleid tot maandelijkse besparingen en verhoogde efficiëntie. Er is behoefte aan een arbodienstverlener die hierop aansluit en zich richt op wettelijke verplichtingen met snelle communicatie en nabijheid. Met name voor onze SW-medewerkers is dit belangrijk. In 2025 start de aanbesteding. De samenhang tussen een veranderende interne aanpak op verzuim en de inzet van een nieuwe arbodienstverlener moet leiden tot verlaging van het verzuim en verbeterde inzetbaarheid van onze medewerkers.

Sociale werkvoorziening

SW: de cijfers

▸ gerealiseerd
▸ begroot

SW-MEDEWERKERS IN DIENST

1.051

ZIEKTEVERZUIM

22,2% (17,4%)

TOEGEVOEGDE WAARDE PER FTE

€ 8.942
(€ 8.906)

Eind 2024 waren 1.051 SW-medewerkers bij ons in dienst Vorig jaar waren dat nog 1.234 SW-medewerkers. Dit aantal daalt doordat medewerkers uitstromen vanwege pensioen en in beperkte mate bij langdurige arbeidsongeschiktheid.

Toegevoegde waarde en ziekteverzuim

De omzet die een SW-medewerker draait wordt uitgedrukt in de toegevoegde waarde per fte. De gedeclareerde uren en het afgesproken tarief is de basis voor de toegevoegde waarde. Eind 2024 is de toegevoegde waarde per fte € 8.942. Dit is hoger dan onze doelstelling (€ 8.906).

In 2024 hebben we diverse stappen gezet om het ziekteverzuim te verlagen en het welzijn van onze SW-medewerkers te verbeteren:

- Voorlichting en ondersteuning
  We organiseerden bijeenkomsten over pensioen en seniorenregelingen, die positief werden ontvangen. We werkten samen met Bindkracht10 voor ondersteuning bij financiële vragen en met Stichting MEE voor hulp op sociaal en maatschappelijk vlak. Deze samenwerkingen worden vanaf 2025 voortgezet voor meerdere jaren, zodat we onze medewerkers nog beter kunnen ondersteunen.

Sociale Werkvoorziening	Begroot 2024	Gerealiseerd 31-12-2024
Toegevoegde waarde per fte	€ 8.906	€ 8.942
Gemiddeld ziekteverzuim	17,4%	22,2%

- Cao en loonontwikkeling
  De cao Sociale Werkvoorziening is verduidelijkt en de lonen zijn licht gestegen (meer informatie: cao Sociale Werkvoorziening).
- Ziekteverzuim
  Het gemiddelde ziekteverzuim was 22,1%. Dit is een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar, maar in sommige maanden, zoals mei (20,5%), daalde het.
- Arbodienst
  Sinds augustus verzorgen we zelf de administratie en planning voor afspraken met de arbodienst, wat zorgt voor kortere lijnen en betere communicatie. In 2025 volgt een aanbesteding, omdat het huidige contract in 2026 afloopt.

Vitaliteitsprogramma

Samen met een inlener voerden we voor een grote groepsdetachering een vitaliteitsprogramma uit. Dit bestond uit beweegmomenten, zoals

wandelen en samen sporten, waar medewerkers enthousiast aan deelnamen.

Nieuw inzetbaarheidsprogramma: Fitter, Leuker, Slimmer

In 2024 werkten we aan een programma om de inzetbaarheid van SW-medewerkers te verbeteren dat start op 1 januari 2025. Het programma kent drie onderdelen:

- Fitter: bijvoorbeeld samen wandelen of sporten.
- Leuker: bijvoorbeeld samen eten.
- Slimmer: bijvoorbeeld training digitale vaardigheden.

We houden er rekening mee dat alle medewerkers gedetacheerd zijn. Onze visie is dat medewerkers zoveel mogelijk aansluiten bij hun 'werkgever'. Medewerkers kiezen activiteiten en stemmen deze af met hun werkgever en behouden daarbij zelf de regie en de verantwoordelijkheid. Voorbeelden zijn; het volgen van een training digitale vaardigheden, een bijdrage vragen voor een sportabonnement, samen wandelen of samen eten. Met dit programma ondersteunen we hen (waar het kan) en hopen we de inzet bij de werkgevers te vergroten. Ook willen we medewerkers bewust maken van hoe zij fitter kunnen worden, met (meer) plezier kunnen blijven werken en leren.

De Boekweit

Gedurende 2024 vond de grootschalige verbouwing van ons pand op de Boekweitweg plaats. De overlast voor huurders en SW-medewerkers is zo klein mogelijk gehouden. Er werd een tijdelijke kantine en entree gerealiseerd. Ondanks het vertrek van BlueView uit het pand hadden we een goede bezetting van de bedrijfsruimten met Maak B.V., 2dA, Bluecollar/ Valuepack en Cycloon. Daarnaast is Droom! gestart als exploitant van het bedrijfsrestaurant en de vergaderruimtes. De Boekweit is nu een ontmoetingsplek voor wijkbewoners, ondernemers en andere organisaties.

In de knel

Om de SW-medewerkers met financiële problemen te ondersteunen is er samenwerking met Bindkracht 10, medewerkers kunnen hier terecht met vragen over de financiële situatie. Daarnaast bieden wij medewerkers de mogelijkheid om hulp te krijgen via stichting MEE, voor problemen op sociaal-maatschappelijk vlak. Verder is de periode waarin medewerkers tijdelijk een verhoging van de reiskostenvergoedingen kregen verlengd tot 1 januari 2025 en is de vergoeding woon-werkverkeer voor werknemers

Opening De Boekweit
De Boekweit: nieuwe ontmoetingsplek voor wonen, werken en welzijn in Nijmegen feestelijk geopend

Met het aansnijden van de wonen-werken-welzijn taart werd verzamelgebouw 'De Boekweit' op woensdag 16 oktober feestelijk geopend door Ina Hol (WerkBedrijf), Ronald Leushuis (Talis) en Thomas de Haas (DROOM!

Lees het hele verhaal hier: Opening De Boekweit | WerkBedrijf Rijk van Nijmegen

die daar recht op hebben verhoogd van € 0,10 naar € 0,21 cent per kilometer. Daarnaast is de regeling bij verhuizing aangepast. Als een medewerker verhuist, worden de reiskosten vergoed op basis van het nieuwe woonadres, ongeacht de reden van verhuizing.

Financieel

Voor 2024 hebben we van de gemeenten een bijdragen ontvangen van € 37,1 miljoen (hierin is het voordelig resultaat reeds verwerkt). Van het rijk heeft onze regio een bedrag van € 37,5 ontvangen. Daarmee is er voor 2024 geen aanvullende bijdrage vanuit de gemeenten nodig geweest op de uitvoering van de sociale werkvoorziening. Wij gaan graag met de gemeenten in gesprek om te bezien hoe we dit overschot op een zinvolle wijze kunnen inzetten voor de onderkant van de arbeidsmarkt.

ICT Rijk van Nijmegen

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur (inclusief telefonie) van en voor de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen, WerkBedrijf en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Daarnaast verzorgen we voor gemeente Nijmegen, WerkBedrijf en ODRN een groot deel van het functioneel beheer. We doen dat op verzoek ook voor (primaire) procesapplicaties van de overige deelnemende gemeenten.

We handelen de incidenten af die zich voordoen, we beoordelen en implementeren wijzigingsvoorstellen van onze deelnemers en ondersteunen de medewerkers met raad en daad aan de telefoon, per mail of op locatie.

Tenantsplitsing
In 2024 zijn we begonnen met het opsplitsen van de technische omgeving naar meerdere omgevingen, 'tenants'. Bij aanvang van de samenwerking volstond één omgeving waar deelnemers gezamenlijk werkten. Tegenwoordig gelden andere eisen omtrent privacy en dataveiligheid, we hebben regionaal besloten de werkomgevingen van de deelnemers te splitsen en iedere organisatie een eigen tenant te geven. In 2024 is dat gedaan voor de gemeenten Beuningen, Heumen, Mook en Middelaar, Berg en Dal en Nijmegen. In 2025 volgen de Werkorganisatie Druten Wijchen en ODRN en als laatste ook de MGR (WBRN en iRvN.

Van Windows 10 naar Windows11
Tegelijkertijd met de tenantsplitsingen hebben we besturingssystemen van de laptops geupdate naar Windows11. Dat is noodzakelijk omdat de ondersteuning op Windows10 in 2025 zal eindigen.

Van Office2016 naar Office365
Binnen Citrix heeft grotendeels de update van de Office-omgeving plaatsgevonden. Dit betekent dat het Office-programma nu zowel binnen als buiten Citrix de meest actuele versie van Office is.

GT Mobiel
De VNG-aanbesteding GT-mobiel betreft het aanbesteden van mobiele abonnementen. Odido is als winnende partij geselecteerd en alle smartphones zijn of worden voorzien worden van een Odido-simkaart.

Werkplek-apparatuur en Mobiele apparatuur
Voor onze hardware zoals laptops, beeldschermen, port replicators maar ook voor mobiele telefoons heeft een aanbesteding plaatsgevonden. Naast Dustin is Iterio een organisatie via welke wij inkopen.

MS365
In 2024 is het regionale Programma van start gegaan. Er waren al tal van voorbereidende acties gaande, begin 2024 is gestart met een multidisciplinair team rond technisch fundament, functionele ontwikkelingen en gebruikersondersteuning. Dat programma vraagt veel afstemming, ook in de regio en een product owner is aangesteld voor het programma.

Klanttevredenheidsonderzoek
Voor de derde keer heeft een Klanttevredenheidsonderzoek plaatsgevonden, ditmaal met een 7,3 als integraal eindcijfer. Ten opzichte van de eerdere onderzoeken hebben we een mooi rustige en stijgende lijn te pakken. Wij vertalen de cijfers naar verbeteractiviteiten in 2025, onder andere voor het werken met Citrix en het verbeteren rondom ons change-proces.

Alle devices 'gemanaged'
In 2024 zijn we gestart met een traject om alle laptops en telefoons 'managed' te maken. Dat wil zeggen dat ze van afstand door de iRvN-beheerders geupdate, beheerd en gereset kunnen

worden. We organiseren dat zoveel samen met de tenantsplitsingen.

Leiderschapsprogramma
De omgeving van iRvN, zowel organisatorisch als technisch en functioneel, vraagt veel van onze medewerkers en daarmee van onze teamleiders. Door middel van een leiderschapsprogramma ondersteunen we hen bij het behalen van de iRvN-doelen.

Duurzaamheid
Begin 2024 hebben we een nulmeting laten doen en een ambitie vastgesteld met betrekking tot ons Duurzaamheidsstreven: een inclusiefCO2-neutraal en circulair MGR/iRvN in de 2045. In 2024 hebben we, naast het binnenhalen van laaghangend fruit, geïnventariseerd wat de mogelijkheden zijn en stellen we een actieplan op waarin we als MGR keuzes gaan maken welke acties we ondernemen om onze ambitie te halen.

Beveiliging
Binnen het programma Beveiliging hebben we de geplande activiteiten uitgevoerd waaronder het actief laten onderzoeken waar mogelijke 'gaten' te vinden zijn (pentesting).

BIO-certificering
We zijn verdergegaan met het traject/ project 'TPM – Third Party Memorandum'. In de jaren 2023-2025 werken we verder aan een externe verklaring over de kwaliteit van dienstverlening van iRvN. We hanteren daarbij de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid – dé wet- en regelgeving op het gebied van informatieveiligheid) om onze processen te formaliseren en te auditen. In 2024 is een zestal processen als eerste geaudit, de resultaten vernemen wij in het eerste kwartaal van 2025.

Open Source Applicaties
Op verzoek van gemeenten, die een actieve Open Standaarden en Open Source strategie hebben geformuleerd, rapporteert iRvN periodiek over de door haar gebruikte en beheerde Open Source producten. Eerder is al vastgesteld dat iRvN alle verplichte en gewenste Open Standaarden, die voor de overheid gelden, hanteert dan wel kan ondersteunen indien nodig. In de bijlagen is een overzicht opgenomen van de betreffende Open Source producten.

Financieel
In 2024 is op beide onderdelen binnen ICT Rijk van Nijmegen een positief resultaat gerealiseerd. Op het onderdeel Automatisering is een voordeel van € 71.000 gerealiseerd en op het onderdeel Applicatiebeheer een voordeel van € 104.000 In 2024 is in totaal € 2,5 miljoen geïnvesteerd. Het grootste gedeelte van het investeringsvolume heeft betrekking op de aanschaf van hardware, waaronder laptops & mobiele telefoons.

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de MGR Rijk van Nijmegen in staat is tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

1. De weerstandscapaciteit: dit zijn middelen en mogelijkheden waarover MGR Rijk van Nijmegen beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
2. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf over het weerstandsvermogen bevat minimaal een inventarisatie van de weerstandscapaciteit en risico's en het beleid hierop. Voor nadere informatie verwijzen we naar de notitie risico-inventarisatie die door ons bestuur is vastgesteld.

Weerstandscapaciteit
De MGR kiest ervoor om (ter voorkoming van mogelijke financiële risico's) geen weerstandsvermogen aan te houden, maar mogelijk een kostenegalisatiereserve per gemeente te vormen. Dit betekent dat de risico's worden opgenomen in de begroting en jaarrekening van de deelnemende gemeenten en niet binnen de begroting en jaarrekening van de MGR.

Risico's
We inventariseren risico's om verantwoording af te leggen over en inzicht te geven in de risico's die voor de MGR Rijk van Nijmegen (zowel procesmatig als voor het bedrijf zelf) van belang zijn. Het is essentieel dat de risicoparagraaf voldoende vooruitkijkt naar toekomstige risico's in beleid, uitvoering en de gevolgen hiervan voor de financiële middelen. De risicoparagraaf geeft informatie over de houdbaarheid van de strategie voor de komende periode. In deze paragraaf benoemen we de grootste risico's.

Wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's

Afbouw en ontschotting Participatiebudget
Per 1 januari 2023 is het gemeentefonds opnieuw ingericht waardoor het klassieke re-integratiebudget, de begeleiding nieuw Wajong en de begeleiding nieuw regulier zijn overgeheveld naar het sociaal domein, onderdeel participatie. Daarmee is de inzichtelijkheid van de financiering voor WerkBedrijf komen te vervallen, omdat uit het onderdeel participatie meer gefinancierd moet worden dan alleen de taken die WerkBedrijf uitvoert. Hieruit moet ook het minimabeleid en de uitvoering van de uitkeringenverstrekking bekostigd worden. 2025 is het eerste jaar dat de regio met de nieuwe systematiek gaat werken. Tevens is in dit besluit een korting opgenomen van € 1,2 miljoen. De nieuwe systematiek van het gemeentefonds kent een grotere dynamiek door de door het rijk gekozen indicatoren. Dit leidt ertoe dat pas in september van het lopend boekjaar duidelijk is welk budget beschikbaar is voor Werkbedrijf. Tezamen met de korting, maakt dat het vanaf 2025 uitdagende jaren worden. Om het risico enigszins te dempen mag jaarlijks een voorstel gedaan worden om ontstane overschotten in een jaar tot een bedrag van 10% van het participatiebudget toe te voegen aan een risicoreserve om onverwachte tegenvallers voor de regio mee te kunnen opvangen.

Aanbieden beschut werk (nieuw) vanuit de Participatiewet
Kandidaten die uitsluitend in een beschutte werkomgeving betaald werk kunnen verrichten, ondersteunen we zoveel mogelijk om actief te kunnen zijn op de arbeidsmarkt. Voor kandidaten die een positief advies beschut werk (nieuw) van UWV krijgen, organiseren we (indien mogelijk) een tijdelijk dienstverband in een beschutte omgeving van maximaal 23 maanden, met 100% Wettelijk minimumloon (WML). In totaal waren eind 2024 65 kandidaten aan het werk met een beschut werk (nieuw) dienstverband.

Dit zijn kandidaten die we zelf in dienst hebben en kandidaten die in dienst zijn bij werkgevers. We sturen op duurzame plaatsingen en bemiddelen de kandidaat naar een volgende of vaste werkplek. De kosten dekken we uit de loonkostensubsidie. Die wordt overgeheveld vanuit het bijstandsbudget (BUIG) van de gemeenten.

Uit het Participatiebudget financieren we de begeleidingsvergoeding en eventuele werkplekaanpassingen. Het eerste risico is dat deze dekking afneemt of wegvalt, terwijl de loonkosten voor kandidaten met een nieuw dienstverband beschut blijven bestaan. Een tweede risico is het niet tegen kostendekkende tarieven kunnen plaatsen van kandidaten met een dienstverband. Een derde risico is de stijging van de loonkosten. Wanneer de structurele kosten niet meer gedekt kunnen worden vanuit deze middelen, ontstaat een financieel risico voor de gemeenten. Voor (naar schatting) drie jaar hebben we dit financieel risico afgedekt, daarna niet meer. De omvang van dit risico is pas te bepalen als het aantal kandidaten met een vast dienstverband bekend is. In de begroting van 2025 bijgesteld en 2026 en volgende jaren is daar een inschatting voor gemaakt. Het vierde risico is dat wij op dit moment substantieel minder nieuw beschut plaatsen realiseren dan onze taakstelling, terwijl we wel bekostigd krijgen op deze taakstelling.

Het Rijk is voornemens om vanaf 2026 de bekostiging te baseren op basis van realisatie. In dat geval gaat de regio rond de € 1,8 minder middelen ontvangen, die nu voor andere uitvoeringstaken ingezet worden. De middelen die we nog wel zullen ontvangen zijn volledig nodig voor de uitvoering van beschut werk. In de loop van 2025 komt er meer duidelijkheid over de nieuwe financieringswijze van (Nieuw) beschut.

Uittreden van een gemeente

Uittreding van een gemeente uit de MGR of uit één of meerdere modules heeft tot gevolg dat er frictiekosten ontstaan bij de MGR. Vooral als er langlopende verplichtingen zijn aangegaan, kunnen de frictiekosten aanzienlijk zijn.

Afbouw WSW-budget en stijging gemiddelde loonkosten SW-medewerkers

WerkBedrijf rekent voor de dienstverlening van de Sociale Werkvoorziening (onderdeel SW) een kostendekkende bijdrage (kostprijs per SE) bij gemeenten. Deze bijdrage ligt de afgelopen jaren in lijn met het WSW-budget dat de deelnemende gemeenten ontvangen vanuit het Rijk. Een afname van het WSW-budget betekent geen direct risico voor de MGR. Aangezien gemeenten de bijdrage voor de uitvoering van de SW financieren vanuit het WSW-budget, benoemen we het risico wel in deze paragraaf. Wettelijke wijzigingen (cao, minimumloon en premies) zijn niet beïnvloedbaar, maar hebben een grote impact op de kosten. Sinds 2015 is er geen nieuwe instroom meer op basis van de Participatiewet. Dit heeft een vertragend effect op de daling van het loongebouw. Dit betekent ook geen direct risico voor de MGR, omdat de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de bijdragen. De afgelopen jaren is het verschil tussen de bijdrage van gemeenten en de bekostiging vanuit het Rijk kleiner geworden. Of deze trend zich doorzet is op dit moment nog niet met zekerheid vast te stellen. Met name omdat een deel van de vaste kosten niet of schoksgewijs af te bouwen is.

Maatschappelijke risico's

Klant- en marktrisico's onderdeel SW en detacheringsbanen
Hierbij gaat het voornamelijk om de volgende risicofactoren:

- Lagere uurtarieven gedetacheerde SW-medewerkers;
- Kostendekkende tarieven detacheringsbanen;
- Minder productieve uren gedetacheerde

SW-medewerkers en/of lagere stijging toegevoegde waarde in beschut werk door ouder wordende doelgroep en cao-afspraken;
- Onvoldoende detacheringsmogelijkheden in de markt.

ICT

Dit betreft met name het risico van uitval of het hacken van ICT voorzieningen. De MGR anticipeert op dit risico door het uitvoeren van tests en door permanent te werken aan het verbeteren van haar ICT omgeving. Het voldoen aan de vereisten van de BIO maakt daar onderdeel van uit. Desondanks blijft de mogelijkheid van uitval bestaan. Dit brengt risico's in de continuïteit van dienstverlening met zich mee en kan tevens leiden tot hoge herstelkosten. De impact daarvan laat zich vooraf moeilijk bepalen.

Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency

Belastingen

Ten aanzien van de vennootschapsbelasting, de loonheffing en de omzetbelasting zijn momenteel geen risico's bekend. Naleving van de fiscale regels borgen wij door instructies en toetsing achteraf bij de BTW-aangiften en bij de uitvoering van interne controles op bijvoorbeeld het gebruik van de poolauto's, etc. Daarnaast laten wij ons bij fiscale vraagstukken bijstaan door externe deskundigen.

Juridisch

Op juridisch gebied zijn op dit moment geen risico's bekend. Naleving van wet- en regelgeving borgen we door het geven van voorlichtingsbijeenkomsten. We werken het zo concreet als mogelijk uit in instructies, verordeningen en beleidsregels. Tot slot toetsen onze kwaliteitsmedewerkers op de naleving ervan.

Informatiebeveiliging en Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Informatiebeveiliging vormt een belangrijk onderwerp binnen de MGR Rijk van Nijmegen. Met name aan de borging van de privacy van betrokkenen wordt veel aandacht besteed. De noodzakelijke maatregelen zijn getroffen om tijdig te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging. Het grootste risico is dat bijzondere persoonsgegevens uitlekken. Ook het uitlekken van bedrijfsinformatie valt onder deze risico's. Ondanks de getroffen maatregelen kunnen zich dergelijke incidenten voordoen. De impact van een dergelijk incident is niet vooraf in te schatten. De maximale geldboete kan oplopen tot ruim € 20 miljoen of 4% van de omzet van een organisatie. Voor MGR houdt dit in een maximale boete van circa € 4,0 miljoen en er kan sprake zijn van veel negatieve publiciteit.

Economische risico's

De geopolitieke ontwikkelingen in 2024, zoals de voortdurende oorlogen, toenemende protectionisme, haperende toeleveringsketens, het ruime liquiditeitsbeleid van de centrale banken en de energietransitie hebben geleid tot schaarste en oplopende prijzen. Daar ondervindt de MGR nadeel van door oplopende prijzen van haar contracten, schaarste aan personeel, het moeilijker kunnen plaatsen van kandidaten en de kwaliteit van toestroom van kandidaten.

Toelichting op het schema van de risico-inventarisatie van 2024

Het netto (rest)risico is het ingeschatte, te betalen schadebedrag als het risico zich daadwerkelijk voordoet. Het totale netto (rest)risico na aftrek van de voorzieningen is het risico waarmee de MGR rekening moet houden. Aangezien de MGR geen weerstandsvermogen opbouwt, betekent dit dat de deelnemende gemeenten rekening dienen te houden met dit risico bij het bepalen van hun weerstandscapaciteit. In bijlage 4 is de verdeling per gemeente te vinden.

	Bruto risico	Netto (rest) risico
Politiek		
Landelijk politiek niveau	€ 2.316.000	€ 2.010.000
Regionaal politiek niveau	€ 300.000	€ 140.000
Subtotaal	**€ 2.616.000**	**€ 2.150.000**
Maatschappelijk		
Imagoschade	€ 735.000	€ 452.000
Ecologisch/milieu	€ 0	€ 0
Subtotaal	**€ 735.000**	**€ 452.000**
Juridisch/wettelijk		
Juridisch/wettelijk	€ 1.260.000	€ 435.000
Subtotaal	**€ 1.260.000**	**€ 435.000**
Financieel/economisch		
Economisch	€ 2.080.000	€ 860.000
Financieel	€ 0	€ 0
Subtotaal	**€ 2.080.000**	**€ 860.000**
ICT		
Algemeen	€ 0	€ 0
Tevredenheid regiogemeenten	€ 400.000	€ 210.000
Informatiebeveiliging / privacy	€ 1.830.000	€ 345.000
Subtotaal	**€ 2.230.000**	**€ 555.000**

	Bruto risico	Netto (rest) risico
Organisatorisch/Bestuurlijk		
Bestuurlijk	€ 0	€ 0
Personeel	€ 3.100.000	€ 1.190.000
Vastgoed	€ 350.000	€ 70.000
Subtotaal	**€ 3.450.000**	**€ 1.260.000**
Subtotaal	**€ 12.371.000**	**€ 5.712.000**
Reserves & Voorzieningen		
Voorziening SPP	€ 1.357.000	€ 1.357.000
Totaal risico-inventarisatie MGR	**€ 11.014.000**	**€ 4.355.000**

Kengetallen

De netto schuldquote wordt als volgt berekend: de som van de onderhandse leningen, overige vaste schuld, kortlopende schuld en overlopende passiva minus kortlopende (debiteuren) vorderingen en uitzettingen, liquide middelen en overlopende activa wordt gedeeld door de totale inkomsten (voor bestemming reserves). De netto schuldquote blijft relatief stabiel aangezien er enkel is afgelost op bestaande leningen en geen nieuwe lening is afgesloten.

De solvabiliteit betreft de ratio van het totale eigen vermogen gedeeld door het totaal van de passiva. Een solvabiliteit van 20% is gebruikelijk. De MGR Rijk van Nijmegen heeft een solvabiliteit van 1%. Dit komt doordat de MGR 'het resultaat' per einde boekjaar naar rato afrekent met de deelnemende gemeenten. Dit gebeurt omdat er sprake is van een gemeenschappelijke regeling waarvoor de deelnemende gemeenten verantwoordelijk zijn. Het uitgangspunt is dat er geen vermogensvorming binnen de MGR Rijk van Nijmegen bestaat. De deelnemende gemeenten houden in hun weerstandsvermogen rekening met de bij de MGR aanwezige risico's.
De liquiditeit betreft de vlottende activa gedeeld door de vlottende passiva. De liquiditeit bedraagt 0,7. Dit ligt onder de norm van 1%. De aard van de kortlopende schulden maakt dat dit geen acuut risico vormt voor de MGR omdat het deels betrekking heeft op meerjarige subsidiedies.

Kengetallen:	R2023	R2024	B2024
Netto schuldquote	12,1%	14,8%	15,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	12,1%	14,8%	15,5%
Solvabiliteitsratio	0%	1%	0%
Liquiditeit	0,8	0,7	0,6

Financiering

Het doel van deze paragraaf is om te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Treasurystatuut

Op de MGR is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) van toepassing. Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, verstandige en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de MGR met een statuut te regelen. In het statuut zijn regels opgenomen over de algemene doelstellingen, de te hanteren richtlijnen en limieten en de administratieve organisatie van de financieringsfunctie.

Treasurybeheer

Volgens artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient de begrotingsparagraaf over de financiering in ieder geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer te bevatten. Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De MGR mag leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak uitsluitend verstrekken aan door het algemeen bestuur goedgekeurde derde partijen. Hierbij wordt vooraf advies ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij;
- De MGR kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie als deze uitzettingen vertrouwd zijn en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het vertrouwde karakter van deze leningen c.q uitzettingen wordt gewaarborgd met richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Er is in 2024 niet afgeweken van deze uitgangspunten.

Risicobeheer; de Kasgeldlimiet en Rente-risiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

Bedragen in € 1.000	2024			
	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
Begrotingstotaal	106.793	106.793	106.793	106.793
Percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Kasgeldlimiet	**8.757**	**8.757**	**8.757**	**8.757**
Omvang vlottende middelen	**8.263**	**9.464**	**10.074**	**11.266**
Bank-Giro	684	757	742	490
Tegoeden RC	7.579	8.707	9.332	10.776
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
Omvang vlottende korte schuld	**0**	**0**	**0**	**0**
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
Totaal netto-vlottende schuld	**8.263**	**9.464**	**10.074**	**11.266**
Ruimte (+)	**17.020**	**18.221**	**18.831**	**20.023**

Koersrisico's

De MGR heeft geen leningen in buitenlandse valuta. Transacties in buitenlandse valuta komen niet of nauwelijks voor. Het koersrisico is dus nihil. De MGR heeft geen beleggingen en staatsobligaties. De MGR is verplicht eventuele overtollige middelen bij de schatkist te stallen (schatkistbankieren) en gaat dus geen nieuwe beleggingen aan.

Renterisicobeheer

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van deze limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken gaan optreden in de hoogte van de rente die de MGR moet betalen. Het niveau van de kasgeldlimiet is beperkt tot 8,2% van het totaal van de primitieve begroting. De wettelijk toegestane kasgeldlimiet van 8,2% is in 2024 niet overschreden. Ook het meerjarenperspectief is dat het niet structureel wordt overschreden.

Renterisiconorm

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de renterisiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's door renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal (leningen met een looptijd vanaf 1 jaar). In 2024 heeft een aflossing plaatsgevonden. Dit is weergegeven in de tabel. In de betreffende tabel is ook te zien dat de renterisiconorm wordt gehaald.

Bedragen in € 1.000	**2024**
Begrotingstotaal	106.793
Percentage renterisiconorm	20%
Toetsbedrag renterisiconorm	21.359
Aflossingen	57
Ruimte	**21.302**

Rentelasten, renteresultaat en wijze van toerekenen

Over 2024 bedroegen de rentelasten € 132.500. De rentelasten zijn naar rato van de gemiddelde boekwaarde toegerekend aan de investeringen. De rentelasten worden volledig toegerekend aan de taakvelden. De rentebaten bedragen voor 2024 € 483.300. In 2024 is een renteresultaat behaald van € 350.800.

Schatkistbankieren

De MGR is verplicht om haar overtollige middelen aan te houden bij het Rijk. Dit wordt schatkistbankieren genoemd. Hierdoor kan de MGR geen gelden meer beleggen en zijn we voor rentevergoedingen afhankelijk van de vergoedingen die het Rijk geeft. Deze waren in 2024 € 350.800.

De 'overtollige middelen' zijn de gelden boven een drempelbedrag. Dat drempelbedrag wordt bepaald aan de hand van een percentage van het begrotingstotaal. In enig kwartaal mag dit drempelbedrag aan eigen (gemiddeld) banksaldo niet worden overschreden. De MGR heeft het drempelbedrag in 2024 niet overschreden. Dit is af te lezen uit de tabel.

Gewaarborgde geldleningen

De MGR is geen gewaarborgde geldleningen aangegaan bij een externe partij.

Overige geldleningen

In 2024 heeft de MGR geen nieuwe leningen aangetrokken. In de tabel zijn de lopende geldleningen weergegeven.

Bedragen in € 1.000	2024			
	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
Begrotingstotaal	106.793	106.793	106.793	106.793
Normpercentage	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Drempelbedrag	2.136	2.136	2.136	2.136
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	684	757	742	490
Ruimte onder drempelbedrag	**1.452**	**1.379**	**1.393**	**1.646**
Overschrijding drempelbedrag	**0**	**0**	**0**	**0**

Financieringsbehoefte

Met het verwachte investeringsvolume voor de komende jaren is de huidige financiering afdoende. Er bestaat voor de komende jaren geen behoefte aan het aantrekken van nieuwe geldleningen. Op 16 juli 2020 is met de BNG een krediet- en depotarrangement in rekening-courant afgesloten van € 2,0 miljoen. Dit is met name gedaan om mogelijke pieken of scherpe terugval in inkomsten tijdelijk te kunnen opvangen.

Jaar van afsluiten	Omvang	Vervaldatum	Rente	Aflossing
2015	€ 1.200.000	02-jan-35	1,74%	Jaarlijks
2017	€ 4.500.000	27-apr-37	1,73%	Einde looptijd
2018	€ 2.500.000	25-jun-38	1,71%	Einde looptijd

Conclusie continuïteit

Het karakter van een gemeenschappelijke regeling (GR) is dat gemeenten binnen een GR gezamenlijke taken uitvoeren en de kosten van deze taakuitvoering gezamenlijk delen. De MGR Rijk van Nijmegen is een GR die op deze wijze is ingericht. Overschotten dan wel tekorten worden jaarlijks afgerekend met de deelnemende gemeenten. Alleen al om deze reden is het dagelijks bestuur van mening dat de normale bedrijfsvoering financieel kan worden voortgezet. Daarnaast is door ons een risico-inventarisatie uitgevoerd. Op deze risico-inventarisatie sturen wij en waar mogelijk vertalen we de financiële effecten daarvan in de (meerjaren)begroting. Onze meerjarenbegroting is sluitend.

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de MGR te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van het beleid, de dienstverlening aan kandidaten en ondernemers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de taken van de MGR is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In deze paragraaf informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoeringsprocessen binnen de MGR. U vindt informatie over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, de administratieve organisatie en de kansen en bedreigingen voor de MGR.

Beleid van de bedrijfsvoering
De organisatiestructuur van de MGR is een afgeleide van het zogenoemde afdelingenmodel. De organisatie staat onder algemene leiding van een algemeen directeur en de secretaris van de MGR.

Binnen de MGR is de planning & control cyclus ingericht. Deze start met de begroting waarin de afspraken over het te voeren beleid worden vastgelegd. In 2024 hebben wij met rapportages tussentijds aan de regio verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. Het jaar sluiten we af met de jaarrekening waarin we verantwoording afleggen over boekjaar 2024.

Naast de verantwoordingsdocumenten zijn de volgende documenten opgesteld om de bedrijfsvoering verder vorm te geven:

- Notitie weerstandsvermogen
- Notitie en richtlijn activeren en afschrijving
- Treasurystatuut
- Financiële verordening
- Controleverordening
- Controleplan
- Beschrijvingen van de primaire processen
- Gastheerrol
- Re-integratieverordening
- Mandatering
- Informatiebeveiligingsbeleid

Bijgaande notities moeten waarborgen dat de MGR binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. De resultaten hiervan leggen we aan het dagelijks en het algemeen bestuur ter besluitvorming voor.

Organisatiestructuur
De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen kent de volgende drie bestuursorganen: algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter. Daarnaast hebben we een bestuurscommissie Werk en een agendacommissie vanuit de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.

Algemeen bestuur
Het algemeen bestuur bestaat uit 15 leden (inclusief de voorzitter). Dit zijn leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, evenals alle bevoegdheden die op basis van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen aan dit orgaan worden opgedragen en niet aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of de bestuurscommissie Werk zijn opgedragen.

Dagelijks bestuur
Het dagelijks bestuur telt drie leden inclusief de voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het dagelijks bestuur de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan het college van burgemeester en wethouders dan wel het college van Gedeputeerde Staten.

De voorzitter
De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur benoemd. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het dagelijks en het algemeen bestuur. Hij vertegenwoordigt de regeling in- en buiten rechte.

Bestuurscommissie Werk
De leden van de bestuurscommissie Werk worden door het algemeen bestuur benoemd. De bestuurscommissie Werk is verantwoordelijk voor de inhoudelijke koers van Werk als het gaat om re-integratie en arbeidsmatige dagbesteding. De bestuurscommissie Werk adviseert hierin het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Agendacommissie
De agendacommissie bestaat uit raadsleden van de zeven deelnemende gemeenten en kent zeven leden, inclusief de voorzitter. De agendacommissie heeft haar taken en rolopvatting beschreven in haar reglement van orde. Zij heeft als taak de logistieke voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van de gemeenteraden van de aan de MGR deelnemende gemeenten en schept randvoorwaarden zodat de raden hun kaderstellende en controlerende taak goed kunnen vervullen. Verder adviseert zij het dagelijks bestuur over de kwaliteit van de informatievoorziening van en door de MGR, denkt zij mee over de inrichting van de juridische regeling voor de MGR en organiseert ze regionale bijeenkomsten.

Uitvoeringsorganisatie en platform
De uitvoeringsorganisatie kenmerkt zich door een platte organisatie met 2 modules die worden geleid door een directeur/algemeen manager. De MGR kent daarnaast een secretaris/directeur die zorgdraagt voor de coördinatie en afstemming tussen de modules, de verantwoording naar het bestuur en de ontwikkeling van de platformfunctie voor de regio. Binnen iedere module is sprake van een beperkt aantal afdelingen en teams.

Personeelsbeleid
In het HR-beleid van de MGR staan de thema's duurzame inzetbaarheid, aantrekkelijk werkgeverschap, vitaliteit en ontwikkeling centraal. Wij vinden het belangrijk dat onze medewerkers zich blijven ontwikkelen (door het opdoen van kennis en het verder ontwikkelen van de competenties). Enerzijds verhoogt dit de kwaliteit van onze dienstverlening en anderzijds zorgt dit ervoor dat onze medewerkers makkelijk kunnen meebewegen bij veranderingen. Op deze manier blijven zij wendbaar, weerbaar en interessant voor en op de arbeidsmarkt. De afdeling HR heeft hier een belangrijke adviserende en faciliterende rol in.

In 2024 hebben wij op de thema's duurzaamheid, aantrekkelijk werkgeverschap, vitaliteit en ontwikkeling de volgende resultaten behaald:

Thema duurzame inzetbaarheid
- Het DT- en MT-traineeship heeft in 2024 een vervolg gekregen.
- Het WerkAcademie leerplatform wordt sinds medio 2024 aangeboden en ondersteunt onze medewerkers om hun ontwikkeling als als professional bij te houden en zelf te regisseren.
- Het onboardingprogramma maakt ook onderdeel uit van het Werkacademie leerplatform en zorgt ervoor dat nieuwe medewerkers op een interactieve manier wegwijs gemaakt worden binnen de organisatie
- Extra aandacht besteed aan het thema ziekteverzuim vanwege een hoger verzuimcijfer. Tijdens een 4-tal interne sessies met het leidinggevend kader is bepaald op welke thema's binnen het verzuim zij zich verder willen ontwikkelen. In 2025 volgt een

samenwerking met een externe partij die ons hierin verder gaat begeleiden.

Thema aantrekkelijk werkgeverschap

- Vanuit de vernieuwde HR-visie hebben we een start gemaakt met de verdere professionalisering van de werving & selectie binnen WerkBedrijf door het aanstellen van een recruiter.
- Maandelijks organiseren we een koffiemoment voor geïnteresseerden in werken bij WBRN. Tijdens de koffiemomenten wordt aandacht besteed aan werken bij WBRN en passeren alle functies die er binnen de organisatie zijn. Dit draagt ertoe bij dat deze mensen, als er een vacature beschikbaar komt, bewuster kunnen solliciteren.
- Wanneer we gericht werven voor een vacature, dan bieden we ook de gelegenheid om tijdens een specifiek koffiemoment vragen te stellen over de functie. Dit wordt door de sollicitanten zeer gewaardeerd.
- Ieder jaar nemen we deel aan de Dag van de Mobiliteit, waarbij geïnteresseerden uit de regio één dag kunnen meelopen met één van onze medewerkers. Ook stimuleren we onze eigen medewerkers om een dagje in de keuken van een andere organisatie mee te kijken.
- Om een aantrekkelijk werkgever te kunnen blijven, is het ook belangrijk om inzicht te hebben waarom medewerkers de organisatie verlaten. Daarom stellen we de vetrekkende medewerker in de gelegenheid om een eindgesprek te voeren met de HR adviseur. Uit alle gevoerde gesprekken komen een aantal thema's naar voren waar we in 2025 extra aandacht aan gaan besteden. Bijvoorbeeld het duidelijk laten blijken van waardering en geven van complimenten, en het zorgen voor eenduidigheid bij het verstrekken van informatie en toepassen beleid

Thema ontwikkeling

- Het leidinggevend kader heeft in 2024 een leiderschapsprogramma doorlopen. Dit programma is begeleid door een externe partij. In 2025 wordt gekeken hoe het programma geborgd kan worden door bijvoorbeeld jaarlijks terugkomdagen te organiseren.

Thema vitaliteit

- In 2024 is in samenwerking met de arbodienstverlener AHG een inzetbaarheidsscan ingezet binnen de MGR. Alle deelnemers hebben hiervan een persoonlijk rapport ontvangen met tips en acties die zij kunnen nemen om hun mentale fitheid, fysieke gesteldheid en leefstijl kunnen verbeteren. Op organisatieniveau zijn er een aantal thema's naar voren gekomen (gezondheid en ontwikkeling van medewerkers en investeren in loopbaanontwikkeling) die in 2025 een vervolg gaan krijgen.

Informatisering en automatisering

De informatisering en automatisering heeft tot doel de dienstverlening van de MGR aan haar klanten en kandidaten te optimaliseren. De informatisering en automatisering van de MGR maakt gebruik van het netwerk van iRvN. iRvN heeft contracten met diverse IT-aanbieders. De MGR maakt daar gebruik van. De belangrijkste systemen waarvan gebruik wordt gemaakt zijn EVA, Compas, REAT en TopDesk. Voor de bedrijfsvoering wordt ook gebruik gemaakt van de informatiesystemen van de gastheer, gemeente Nijmegen. De belangrijkste systemen daarbij zijn CODA en Beaufort.

Back-up, recovery en beveiliging/privacy zijn binnen iRvN vormgegeven en voldoen aan de minimaal daaraan te stellen vereisten om de continuïteit van de bedrijfsvoering voor de MGR te waarborgen. Conform de overeengekomen

basisafspraken (DVO) wordt wekelijks een volledige back-up gemaakt en dagelijks een incremental back-up van de applicatieserver, databases en netwerkschijven (dus niet van de lokale harde schijven van pc's, laptops en dergelijke). In de DVO zijn eveneens afspraken gemaakt over afdoende logische en fysieke beveiligingsmaatregelen om activiteiten van personen met oneigenlijke of kwaadwillende bedoelingen op het iRvN netwerk en de daarop aangesloten systemen en applicaties uit te sluiten. Ten behoeve van de informatiebeveiliging worden binnen de MGR procedures en voorzieningen ingericht conform de eisen die gesteld worden in de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten).

Administratieve organisatie

Algemeen

De administratieve organisatie is zodanig opgesteld dat de dagelijkse gang van zaken erop ingericht is dat de financiële verordening, de controleverordening en het mandaat van de treasury nageleefd worden. Daarbij moet opgemerkt worden dat de MGR de basisadministratie uitbesteed heeft aan de gastheer. Middels de dienstverleningsovereenkomst (DVO) zijn afspraken met de gastheer gemaakt over het, binnen haar kaders, uitvoeren van de taken.

Misbruik en oneigenlijk gebruik: Wat doen we en wat zijn de uitkomsten

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) onderkennen we in de volgende belangrijkste stromen van de MGR:

- Te verstrekken subsidies
- Inkopen en aanbesteden
- Salarissen en declaraties
- Betalingen
- Integriteit van relaties

Op deze stromen hebben we risico's onderkend en vervolgens maatregelen getroffen om de benoemde risico's zoveel als mogelijk te mitigeren. Bij voorkeur door controles vooraf, maar ook middels controles achteraf.

Uitkomsten

In 2024 hebben we een casus bij Op Weg Naar Werk gehad waarbij er teveel dagdelen gedeclareerd waren, terwijl betrokkene al uitgestroomd was. Of sprake is van fraude is achteraf niet goed vast te stellen. Omdat we dit vaker constateren hebben we afgesproken dat de aanbieders vooraf aan ons melden wat gedeclareerd gaat worden. Pas na onze goedkeuring mag de factuur verzonden worden. Hiermee voorkomen we correcties achteraf.

Daarnaast zien we dat we in toenemende mate last hebben van CEO fraude pogingen en / of gebruik gemaakt wordt van de social engineering methode. In 2024 hebben we een aantal pogingen ondervangen waarbij in naam van de directie gepoogd wordt om medewerkers onder druk geld te laten overmaken, maar ook pogingen waarbij medewerkers beschuldigd worden van niet ethische zaken. Bewustwording is één van de belangrijkere tools die we inzetten om te voorkomen dat de pogingen slagen. Naast bewustwording hebben we ook technische maatregelen getroffen. In 2024 zijn alle pogingen vooraf onderkend en daarmee niet succesvol geweest.

Frauderisico's

Het dagelijks bestuur is zich bewust van de frauderisico's die de MGR Rijk van Nijmegen loopt en bespreekt dit thema periodiek. De MGR heeft een frauderisicoanalyse opgesteld en concludeert dat de belangrijkste risico's aandacht hebben en worden ondervangen door de inrichting van de administratieve organisatie. Het dagelijks bestuur heeft geen concrete aanwijzingen of vermoedens dat zich fraude heeft voorgedaan in het afgelopen boekjaar.

Rechtmatigheid

Geconstateerde afwijkingen

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

- Totaal lasten: € 103.824.000.
- Door algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens: 1% zijnde € 1.038.000.
- Door algemeen bestuur vastgestelde rapportagegrens: € 50.000.

Toelichting belangrijkste afwijkingen en ondernomen maatregelen

Begrotingscriterium

- *Overschrijdingen op taakvelden € 347.000*
  De iRvN heeft in opdracht van Werkbedrijf € 220.000 meer uitgegeven aan extra inhuur voor de begeleiding van de implementatie van het nieuwe financieel systeem en vraagstukken het verder implementeren van de ict bij de sociale werkvoorziening.
  De uitgave past binnen het bestaande beleid. Hiervan is met de tussenrapportage een bedrag van € 75.000 gemeld.

Met de tussenrapportage hebben we aan het algemeen bestuur en de gemeenten gemeld tussen de € 50.000 en de € 200.000 hogere

	Begrotingscriterium	
1	a. Overschrijding lasten op taakvelden	347
	b. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	211
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringskredieten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld	645
	Totaal	**1.203**
4	Totaal begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 3) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid	836
	De niet – acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht	367

	Voorwaardencriterium	
5	Rechtmatigheidsfouten	100
	Onduidelijkheden	0
	Totaal	**100**

	M&O criterium	
6	Geen bevindingen	0
	Totaal	**0**

	Totaal van onrechtmatigheden	**1.303**
	Waarvan acceptabel	**836**
	Waarvan niet-acceptabel	**467**

De belangrijkste afwijking is bedragen in € 1000

uitgaven te verwachten bij het taakveld ovehead MGR. Bij de jaarrekening 2024 kunnen we melden dat we € 135.000 minder uitgeven. De lagere uitgaven worden met name veroorzaakt doordat de afrekening met de gastheer lager is uitgevallen. Deze informatie hebben we ontvangen na het opmaken van de tussenrapportage. Met name het onderdeel energielasten is lager geworden dan verwacht

- *Investeringskredieten € 211.000*
  Op de ICT investeringen hebben we melden we een overschrijding van het krediet van € 211.000. Deze overschrijding heeft met name te maken met prijsstijgingen van de aangeschafte hardware. Op de aanschaf van mobile telefonie is een overschrijding van € 27.000 en op de centrale computercapaciteit is € 84.000 overschreden. Bij het WerkBedrijf is de verbouwding van de Boekweitweg € 100.000 hoger uitgevallen.

- *Begrotingsoverschrijdingen en -onderschrijdingen die passen binnen het door het algemeen bestuur gesteld beleid € 836.0000*. Reeds gemeld bij overschrijdingen en investeringskredieten. Aanvullend dient nog gemeld te worden dat een niet gemelde overschrijding van baten en lasten is ontstaat bij de iRvN, omdat er voor € 107.000 meer aan plusproducten geleverd is. Tegenover deze extra inkomsten staat tevens extra lasten. Ten slotte is € 139.000 aan voordeel op de loonkostensubsidies niet gemeld. Tegenover deze lagere lasten staat tevens lagere baten.

- *Overige begrotingsoverschrijdingen en -onderschrijdingen die niet acceptabel zijn € 367.000*
  We hebben een bedrag van € 175.000 meer over op de uitvoering van de sociale werkvoorziening en Op Weg Naar Werk dan met de tussenrapportage gemeld. Daarnaast zijn de lasten bij de uitvoering van de sociale werkvoorziening en Op Weg Naar Werk € 85.000 lager dan gemeld bij de tussenrapportage. Tenslotten zijn de lasten voor de plusproducten van de IRVN € 107.000 hoger dan geraamd.

Voorwaardencriterium

Er dient één rechtmatigheidsfout boven de € 50.000 gemeld te worden. Dit betreft een aanbestedingsfout van € 102.000 van Meta Objects. Namens de gemeente Nijmegen voeren wij het beheer van dit systeem uit. De gemeente Nijmegen is beheerder van dit contract. Omdat het door de iRvN betaald wordt, wordt dit, ondanks het feit dat de gemeente Nijmegen de beheerder van het contract is, als onrechtmatig bij de MGR aangemerkt, omdat het een aanbestedingsplichtige opdracht is.

Er is bij de loonkostensubsidies een rechtmatigheidsfout van € 8.300 geconstateerd. Bij de verstrekte loonkostensubsidie is bij één deelnemer drie dagen teveel aan loonkostensubsidie uitbetaald. Omdat sprake is van een incident, zijn er geen verdere acties uitgezet. Een medewerker kan immers een fout maken.

M&O criterium

Geen nadere toelichting noodzakelijk.

Bedragen in € 1		
Gemeente	**Rechtmatigheids-fouten**	**Onduidelijkheden**
Berg en Dal	€ 140.100	€ 0
Beuningen	€ 108.100	€ 0
Druten	€ 76.100	€ 0
Heumen	€ 66.100	€ 0
Mook en Middelaar	€ 32.000	€ 0
Nijmegen	€ 715.500	€ 0
Wijchen	€ 165.000	€ 0
Totaal	**€ 1.302.900**	**€ 0**

De verdeling van de afwijkingen per gemeente is in onderstaande tabel terug te vinden.

Conclusie

De in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties zijn, behoudens de genoemde onrechtmatigheden, rechtmatig tot stand gekomen.

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn op hoofdlijnen door de wetgever bepaald (artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet) en worden door het algemeen bestuur zelf nader ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Begrotingsonrechtmatigheden

Hiervan is sprake als het dagelijks bestuur bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door het algemeen bestuur vastgestelde budgetten voor wat betreft:

- de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt;
- toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves, die niet door het algemeen bestuur zijn vastgesteld;
- onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot, de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast.

Wat niet tijdig concreet betekent, wordt bepaald door de 'spelregels' tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur over het informeren en vaststellen van begrotingswijzigingen bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot. Deze spelregels zijn hoofdzakelijk in de financiële verordening art. 212 Gemeentewet opgenomen.

De MGR Rijk van Nijmegen kan tussentijds wel technische wijzigingen doorvoeren, maar geen begrotingswijzigingen die het budgetrecht van het algemeen bestuur raken. Overschrijding van lasten dan wel onderschrijdingen melden we met de tussenrapportage, zodat ons bestuur tijdig op de hoogte is.

MGR totaal					
bedragen in 1.000	Begroting 2024 inclusief wijzigingen	Realisatie	verschillen	Overschrijding begroting	Onder-schrijdingen
0.4 Overhead	32.540	32.647	-108	ja	nee
6.3 Inkomensregelingen	7.825	7.295	530	nee	ja
6.4 WSW en beschut werk	46.976	44.901	2.075	nee	ja
6.5 Arbeidsparticipatie	19.111	18.980	132	nee	ja
Totaal Baten	**106.453**	**103.823**	**2.629**		
0.4 Overhead	21.876	22.223	-347	ja	nee
6.3 Inkomensregelingen	7.825	7.295	530	nee	ja
6.4 WSW en beschut werk	47.536	45.701	1.835	nee	ja
6.5 Arbeidsparticipatie	18.273	17.796	477	nee	ja
Totaal programmalasten	**95.510**	**93.015**	**2.495**		
0.4 overhead MGR	10.943	10.808	135	nee	ja
totaal lasten	**106.453**	**103.823**	**2.629**		

In onderstaande tabel is per taakveld aangegeven of zich in 2023 begrotingsonderschrijdingen c.q. -overschrijdingen hebben voorgedaan (x € 1.000).

Toelichting begrotingsonderschrijdingen c.q. -overschrijdingen

Inkomensregelingen

De inkomensregelingen betreft de uitvoering van de loonkostensubsidies. Bij de presentatie van de halfjaarcijfers 2024 aan het algemeen bestuur en de gemeenten hebben wij aangekondigd dat we verwachten het budget te gaan overschrijden. Dit bleek een ramingsfout te zijn. We hebben medio oktober aan de financieel adviseurs gemeld te verwachten € 400.000 minder te gaan besteden. Uit de cijfers van de jaarrekening blijkt dat we € 530.000 minder besteed hebben. De lagere besteding wordt mede veroorzaakt doordat het aantal detacheringsbanen minder snel gegroeid is dan verwacht. Tegenover deze lagere uitgaven staan tevens lagere inkomsten, omdat we op werkelijk verbruik afrekenen.

WSW en beschut werk

Het taakveld WSW en beschut werk betreft de uitvoering van de sociale werkvoorziening, Op Weg Naar Werk en beschut werk. We hebben daar € 2,1 miljoen minder inkomsten gehad en € 1,9 miljoen minder uitgaven.

Sociale werkvoorziening

Bij de presentatie van de halfjaarcijfers 2024 aan het algemeen bestuur en de gemeenten hebben we gemeld per saldo tussen de € 950.000 en € 1,4 miljoen minder te gaan besteden bij de sociale werkvoorzienig. Bij de jaarrekening hebben we € 1,4 miljoen minder inkomsten en minder bestedingen gehad. Het lagere bestedingsniveau is met name ontstaan door minder uitgaven aan loonkosten voor medewerkers sociale werkvoorziening. Enerzijds doordat de aangekondigde extra loonstijging van het minimum loon niet doorgegaan is en anderzijds door een snellere daling van het aantal verloonde fte's.

Op Weg Naar Werk

Daarnaast hebben wij gemeld tussen de € 0 en de € 250.000 minder te gaan besteden bij Op Weg Naar Werk. Bij de jaarrekening kunnen we melden € 380.000 minder besteed te hebben. Tegenover deze lagere uitgaven staan tevens lagere inkomsten, omdat we op werkelijkheid afrekenen met de deelnemende gemeenten.

Detacheringsbanen

Ten slotte hebben we bij de presentatie van de halfjaarcijfers 2024 aan het algemeen bestuur en de gemeenten gemeld dat we minder gaan uitgeven aan de uitvoering van de detacheringsbanen, omdat het aantal detacheringsbanen minder hard groeit dan verwacht. Hierdoor vallen zowel de inkomsten als de uitgaven lager uit. Wij hebben op basis hiervan de begroting aangepaste. Bij het opstellen van de jaarrekening 2024 zijn de inkomsten en uitgaven € 130.000 lager uitgevallen.

Arbeidsparticipatie

We hebben bij de presentatie van de halfjaarcijfers 2024 aan het algemeen bestuur en de gemeenten gemeld tussen de € 0 en de € 500.000 minder te gaan uitgeven. We hebben in 2024 €477.000 minder uitgegeven en € 132.000 minder inkomsten gehad. De lagere uitgaven van €477.000 betreffen € 271.000 minder uitgaven binnen de instrumentmiddelen en € 79.000 minder inzet vanuit de iRvN. Binnen de intrumentmiddelen hebben we met name minder uitgeven aan IPS, ontwikkeltrajecten met diagnoselement en de werkgeversbonus plus. Vanuit de iRvN is er op dit onderdeel minder formatieve inzet geweest. De lagere uitgaven geven op onderdelen ook lager inkomsten zoals bijvoorbeeld in de uitvoering van IPS.

Overhead
Met de tussenrapportage hebben we aan het algemeen bestuur en de gemeenten geen melding gemaakt ten aanzien van de overhead. We geven € 347.000 meer uit hebben € 108.000 meer inkomsten. De hoger inkomsten hebben te maken met de plus producten van de iRvN. Tegenover deze hogere inkomsten staat een gelijk bedrag aan uitgaven. Daarnaast heeft de iRvN € 200.000 meer uitgegeven aan extra inhuur voor de begeleiding van de implementatie van het nieuwe financieel systeem en vraagstukken het verder implementeren van de ict bij de sociale werkvoorziening.

Overhead (MGR)
Met de tussenrapportage hebben we aan het algemeen bestuur en de gemeenten gemeld tussen de € 50.000 en de € 200.000 hogere uitgaven te verwachten. Bij de jaarrekening 2024 kunnen we melden dat we € 135.000 minder uitgeven. De lagere uitgaven worden met name veroorzaakt doordat de afrekening met de gastheer lager is uitgevallen. Deze informatie hebben we ontvangen na het opmaken van de tussenrapportage. Met name het onderdeel energielasten is lager geworden dan verwacht.

Conclusie
Bij de diverse programma's zijn verschillen geconstateerd ten opzichte van de begroting, zowel in positieve als in negatieve zin. In deze gevallen is echter sprake van door het algemeen bestuur goedgekeurd beleid, dan wel heeft melding bij de tussenrapportage plaatsgevonden, of zijn er direct gerelateerde inkomsten. We hebben voor € 135.000 aan onderschrijdingen die aan het bestuur zijn gemeld als een overschrijding en € 200.000 aan niet gemelde overschrijdingen die niet tijdig gemeld zijn. Overigens passen deze onderschrijdingen en overschrijdingen van lasten binnen het bestaande beleid zoals verwoord in artikel 10 van de financiële verordening.

Overschrijdingen investeringskredieten
Met de jaarrekening melden we een overschrijding op de investeringskredieten van de iRvN van € 31.000. Deze overschrijding hebben we wel gemeld bij de tussenrapportage echter we verwachten op dat moment binnen de raming van € 2,5 miljoen te blijven. De overschrijding is met name veroorzaakt doordat we te maken gehad hebben met prijsstijgingen van diverse hardware en het managed maken van de devices.

Conclusie
De investeringskredieten hebben geleid tot overschrijdingen van € 31.000. Deze overschrijding is gemeld bij de tussenrapportage. Daarmee is geen sprake van onrechtmatig handelen.

Onderhoud kapitaalgoederen

Voor groot onderhoud wordt geen voorziening gevormd. In de begroting is voor de komende jaren € 150.000 per jaar begroot voor onderhoud. Dit bedrag is beschikbaar voor een tweetal panden:

- De locatie Boekweitweg
- De locatie Sint Teunismolenweg

Op de locatie Boekweitweg is het productiegedeelte in 2020 volledig gerevitaliseerd. Het kantorendeel is in 2022 gerevitaliseerd, waarbij onze huurder voor de komende 10 jaar een belangrijk deel van het onderhoud voor haar rekening neemt. In 2024 is het laatste deel van het pand gerevitaliseerd. Dit betreft het restaurant, het restant van het kantorendeel en de instructieruimten. Door deze verbouwingen is het pand van energielabel B naar A+++ gegaan.

Het pand aan de Sint Teunismolenweg gaan we verkopen. We zijn momenteel met een potentiële koper in gesprek. Het onderhoud wordt beperkt tot het hoogst noodzakelijke, waarbij de beoogd koper al steeds meer van het onderhoud voor eigen rekening neemt.

Wij verwachten dat het budget van € 150.000 de komende jaren toereikend is. Dit willen we ook graag onderbouwen. Nu het belangrijkste deel van de verbouwingen afgerond zijn gaan we in 2025 de tekeningen actualiseren en een meerjarenonderhoudsplan opstellen. Dit om de effecten voor de middellange termijn in te schatten en om jaarlijks een goede afweging te kunnen maken.

Verbonden partijen

De MGR Rijk van Nijmegen is de gemeentelijke regeling van de volgende 7 gemeenten:

- Berg en Dal
- Beuningen
- Druten
- Heumen
- Mook en Middelaar
- Nijmegen
- Wijchen

Daarmee is de MGR een verbonden partij van deze gemeenten. De MGR zelf heeft geen verbonden partijen. Er bestaat ook geen visie of voornemen om dit komend jaar te wijzigen.

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

De Wet open Overheid (Woo) heeft als doel om de overheid transparanter te maken. Deze wet regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Overheidsinformatie is openbaar, tenzij de Woo of andere wetgeving bepaalt dat de gevraagde informatie niet geschikt is om openbaar te maken. De Woo regelt zowel de openbaarmaking van informatie op verzoek (passieve openbaarmaking) als de openbaarmaking uit eigen initiatief van de MGR (actieve openbaarmaking).

De MGR heeft een Woo-contactpersoon aangesteld. Deze persoon is (o.a.) aanspreekpunt voor belanghebbenden die een Woo-verzoek willen indienen. Daarnaast is relevante informatie over de Woo beschikbaar gesteld op de diverse relevante websites. Er is in kaart gebracht welke informatie door de MGR actief geopenbaard moet worden. Door redacteuren bij de MGR wordt de Woo-index (overheid.nl) bijgehouden. De Woo-index verwijst naar documentcollecties die al elders door de MGR op het internet zijn gepubliceerd.

In 2024 heeft er één Woo verzoek plaatsgevonden. Deze is binnen de daarvoor gestelde termijn afgewikkeld.

Verklaring van toepasselijkheid

Algemeen

De MGR Rijk van Nijmegen dient in het kader van de informatiebeveiliging en privacy te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De MGR Rijk van Nijmegen heeft geen verplichting om zelfstandig de verklaring van toepasselijkheid in te dienen bij het Rijk. Wel doen we dit indirect via onze deelnemende gemeenten. Onderstaand wordt de naleving van de BIO en de AVG door MGR Rijk van Nijmegen over 2024 nader toegelicht. Aanvullend worden de verantwoording voor Suwinet en de incidenten uitgelicht.

Informatiebeveiliging (BIO)

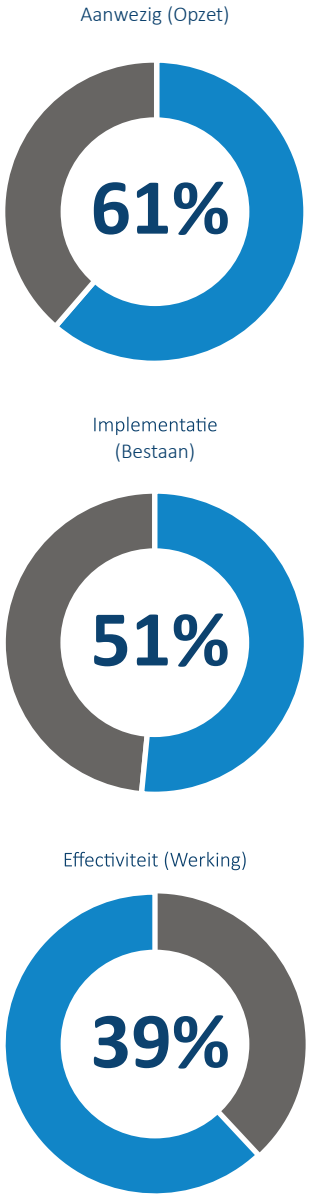
BIO

De BIO omvat 114 controle- en 126 verplichte overheidsmaatregelen waaraan voldaan moet worden. Eind 2021 is gestart met de invoering van de Cybermanager als ISMS-tool waarin we de status van de diverse controls en maatregelen bijhouden. De komende jaren zal er naar toegewerkt worden om dit volledig af te hebben. In 2022 is iRvN gestart met het project "BIO TPM[5]". Dit project heeft tot doel om binnen drie jaar een TPM-verklaring te kunnen afgeven aan de regio. In 2023 heeft de eerste interne audit plaatsgevonden en eind 2024 een tweede externe audit.

Hiernaast staan de scores weergegeven op de implementatie van de BIO. De scores geven wel een beeld dat er nog veel van de BIO geïmplementeerd moet worden. Dit valt te verklaren doordat we in de praktijk wel degelijk werkzaamheden uitvoeren op maatregelen uit de BIO, maar documentatie vaak ontbreekt. Dit komt doordat de focus bij de iRvN ligt op een goede dienstverlening; namelijk het veilig houden van onze systemen en dat daarna zorg gedragen wordt voor een goede documentatie.
Dit houdt in dat we achterlopen en daarmee in de BIO portal slechter scoren dan dat de feitelijke situatie is. Zoals eerder aangegeven loopt er een BIO implementatieplan waarbij we over 3 jaar voor de regio de opzet, bestaan en werking van de BIO kunnen aantonen.

Informatiebeveiliging en -plan

De MGR Rijk van Nijmegen heeft een vastgesteld informatiebeveiligingsbeleid 2024-2028. Aanvullend op het strategische informatiebeveiligingsbeleid, is er een tactische en operationeel plan. In het plan worden jaarlijks uit te voeren acties beschreven. De acties zijn

5 TPM staat voor Third Party Mededeling. Dit is een verklaring die wordt afgegeven door een onafhankelijke auditpartij.

gebaseerd op de openstaande BIO maatregelen en onder te verdelen in generieke maatregelen en maatregelen voor kritische systemen. De belangrijkste actiepunten waar aandacht aan besteed wordt:

1. Generieke maatregelen zijn maatregelen zoals het in beeld houden van ons IT-landschap, autorisatiematrix, de in- door en uitstroomprocedure en de incidentmanagementprocedure. In 2024 is er verder gewerkt aan het beschermen en verbeteren van MGR Rijk van Nijmegen IT-landschap. Het verbeteren van het IT-landschap is gedaan door acties zoals: een hackathon(Nymacon), nauwe samenwerking met een cybersecurity leverancier, controle werking conditional access etc. In 2024 is onze nieuwe SIEM[6] operationeel geworden.
2. Er is extra aandacht voor kritische processen en procedures zoals de back-up en recovery procedure, het wijzigingsbeheer, het gebruikersbeheer, de incidentafhandeling. In 2024 is hierop verder doorontwikkeld.

De bovengenoemde acties dragen bij aan het verhogen van de digitale weerbaarheid en het structureel in beeld brengen van kwetsbaarheden. Wij rapporteren ook elk kwartaal over de voortgang en bevindingen.

Privacy (AVG)

De MGR heeft een algemeen privacybeleid dat van toepassing is op de gehele organisatie. Dit beleid is in lijn met het algemene beleid van de MGR en de relevante wet- en regelgeving. In het privacyplan zijn de jaarlijks te ondernemen acties omschreven. Daarbij wordt specifiek aandacht besteed aan de privacy van betrokkenen en de bewustwording van medewerkers.

Het actueel houden van de verwerkersovereenkomsten met derden betreft een continu proces waar in 2024 aandacht aan is besteed. Ook is er gebruik gemaakt van de privacy rechten door (ex)kandidaten. Er zijn in 2024 twee inzageverzoeken gedaan. Privacy en het naleven van de AVG heeft voor een belangrijk deel met bewustwording te maken. In 2024 is op diverse wijzen aandacht besteed aan bewustzijnsbevordering. Nieuwe medewerkers hebben een introductie gesprek gehad met de privacy officer. Verder is in 2024 een eigen Digitaal Leer Platform (DLP) aangeschaft. In het DLP worden alle e-learnings en trainingen ondergebracht. Voor nieuwe medewerkers geldt dan ook dat de modules op privacy, AVG en informatieveiligheid gemaakt moeten worden. Naast de e-learnings zijn er ook workshops op het gebied van privacy gegeven. Er zijn workshops specifiek op privacy gegeven, maar ook workshops op hoe en wat te rapporteren. Periodiek worden er berichten op WerkNet (intranet) geplaatst met uitleg en voorbeelden (bijvoorbeeld over phishing). De MGR heeft door middel van het privacyvolwassenheidsniveau getoetst hoe we er op privacy ervoor staan. Hier scoort MGR niveau 2 op, maar met nog 2 punten te implementeren om niveau 3 te bereiken.
De thema's "beveiligingen van de verwerking van persoonsgegevens" en "bewaren van persoonsgegevens" worden nog verbetert. De verwachting is dat het eerste aandachtspunt in 2025 is geïmplementeerd en het tweede kost meer implementatietijd. De verwachting is 2026-2027.

Verantwoording Suwinet

De MGR heeft de verantwoordelijkheid voor het beheer en de controle op het gebruik van Suwinet door de medewerkers van het WerkBedrijf. Omdat de gemeenten eindverantwoordelijke blijven en middels ENSIA verantwoording afleggen over Suwinet, is het belangrijk dat de MGR een Third Party Mededeling (TPM) verklaring kan afgeven over Suwinet. Deze TPM verklaring, een bevestiging dat wij voldoen aan het gestelde normenkader. Wij hebben de verklaring over 2024

6 Een Security Information and Event Management systeem. Dit is een (extra) verdedigingsschil dat helpt met het monitoren en detecteren van incidenten.

inmiddels ontvangen en gedeeld met de regio. Wij voldoen aan het gestelde normenkader.

Incidenten
In het afgelopen jaar zijn er 20 (2023; 16) beveiligingsmeldingen geweest.

- 15 (12) gevallen betreft het algemene persoonsgegevens;
- 1 (1) gevallen betreft het bijzondere persoonsgegevens (waar onder gezondheidsgegevens);
- 0 (0) gevallen betreft het een wettelijk identificatienummer;
- 4 (3) gevallen betreft meldingen waarbij geconcludeerd is dat er geen persoonsgegevens gelekt zijn.

We merken wel dat we in toenemende mate last hebben van phishing aanvallen waarbij CEO fraude aan de orde is en / of gebruik gemaakt wordt van de social engineering methode.

Er zijn geen incidenten in 2024 (2023; geen) gemeld bij de AP, omdat de aard en omvang daartoe geen aanleiding gaven.

Conclusie
De MGR Rijk van Nijmegen heeft, ondanks de benoemde risico's en de incidenten die zich hebben voorgedaan, op dit moment de risico's rondom informatiebeveiliging in beeld. Op bestaande tekortkomingen wordt gestuurd met als doel de risico's en het aantal incidenten weg te nemen, te voorkomen of tot een minimum te beperken zowel op het gebied van privacy als informatieveiligheid. Er lopen continu beveiligingsprojecten en de MGR Rijk van Nijmegen is dan ook constant in beweging om zich te verbeteren en mee te groeien met de dreigingen. We volgen hiermee de PDCA-cyclus.

Duurzaamheid

Aanleiding
In 2022 heeft het Europees Parlement ingestemd met de invoering van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Deze nieuwe richtlijn gaat vanaf 2025 van kracht en verplicht bedrijven om te rapporteren over hun ESGprestaties. Binnen de CSRD wordt duurzaamheid gedefinieerd aan de hand van drie hoofdthema's waarover gerapporteerd moet worden. Dit zijn milieu (Environmental), sociale aspecten (Social), en governance (Governance), afgekort als ESG. Bedrijven moeten rapporteren over hun impact op mens en milieu. Momenteel vallen overheidsorganisaties nog niet onder de wetgeving van de CSRD. Omdat we duurzaamheid belangrijk vinden, willen we al de eerste stappen zetten in het rapporteren over duurzaamheid.

Waarom
Wij geloven dat zorgen voor onze medewerkers, kandidaten en de aarde inherent aan elkaar verbonden is. De noodzaak om te verduurzamen is duidelijk aanwezig. Daarop voortbouwend willen wij een vooruitstrevende en verantwoordelijke maatschappelijke organisatie zijn en blijven. Daarbij hebben we als organisatie een voorbeeldfunctie en willen we zowel onze eigen organisatie als deelnemende gemeenten inspireren tot duurzame actie.

Duurzaamheidsambitie
Onze visie op duurzaamheid verenigt de kracht van de twee organisaties die de MGR Regio Rijk van Nijmegen vormen:

We dragen bij aan een gezondere wereld door onze ecologische impact te verlagen en onze sociale impact te vergroten.

We committeren ons aan de nationale doelstellingen en willen daarnaast aantoonbaar in de voorhoede opereren, in lijn met de duurzaamheidsambities van de vooroplopende

gemeenten in onze regio. Onze stip aan de horizon is:

Een inclusief, CO2-neutraal en circulaire MGR in 2045.

Toelichting duurzaamheidsonderwerpen

Als framework voor onze duurzaamheidsambitie hebben we gekozen voor de Sustainable Development Goals (SDG's). Dit zijn 17 globale duurzame ontwikkelingsdoelstellingen geformuleerd vanuit de Verenigde Naties om een einde te maken aan armoede, ongelijkheid en klimaatverandering in 2030. We kiezen de SDG's omdat het een herkenbaar framework is dat al veel wordt gebruikt bij gemeenten en andere overheden. Bovendien bieden de SDG's een holistische kijk op duurzaamheid en duurzame ontwikkeling, waarin zowel ecologische als sociale en economische aspecten een plek hebben. Op basis van potentiële impact en de invloedsfeer van de MGR zijn 6 SDG's gekozen:

Gezien de uiteenlopende werkzaamheden van iRvN en Werkbedrijf is er een onderscheid gemaakt tussen invloed vanuit beide organisaties. Zo focust Werkbedrijf zich op de sociale SDG's (1, 3, 8, 10) en krijgen de ecologische SDG's (3, 12, 13) meer prioriteit binnen iRvN. We maken gebruik van elkaars expertise om als gemeenschappelijke regeling op alle vlakken het maximale duurzaamheidspotentieel te benutten. Zo bevorderen we kruisbestuiving tussen beide organisaties en slagkracht in het realiseren van de gezamenlijke ambitie. Voor iRvN zullen deze focuspunten ook zichtbaar worden in de vertaling van de duurzaamheidsambitie naar het actieplan. We willen met onze duurzaamheidsambitie en de focus op de gekozen SDG's vanuit onze eigen kracht aantoonbaar in de voorhoede bewegen binnen ons werkveld.
Om de SDG's praktisch te maken voor onze organisatie hebben we de vertaling gemaakt naar drie duurzaamheidsthema's. Daarnaast hebben we mijlpalen door de tijd toegevoegd voor 2025 en 2030 op onze weg richting 2045. De vertaling van deze duurzaamheidsambities inclusief meetbare KPIs en realistische reductiedoelstellingen volgt in de uitwerking van het actieplan.

Sociale inclusie en diversiteit

Goed werkgeverschap is onze prioriteit. Dit houdt in dat we een gezonde en veilige werkomgeving creëren voor onze medewerkers en bijdragen aan hun welzijn, vitaliteit en werkgeluk. Onze inzet in het faciliteren van de gezonde en gelukkige medewerker is geborgd binnen onze HR-afdeling. Naast gezondheid en welzijn zetten we ook in op het creëren van maatschappelijke waarde door sociale inclusie en diversiteit te bevorderen. Werkbedrijf voert de Participatiewet uit voor de regio Rijk van Nijmegen. We bieden werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt een passende werkplek door bemiddeling, ontwikkeling en begeleiding. Hiermee bevorderen we gelijkheid in onze maatschappij en dragen we bij aan het verminderen van armoede en het bevorderen van zelfredzaamheid. Ten slotte streven we naar een afspiegeling van de maatschappij in ons personeelsbestand.

We hebben ons voor 2025 als doelstelling gesteld om de Social Return On Investment (SROI) te verhogen door werkgelegenheid te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Wat hebben we gedaan in 2024:
Voor opdrachten met een waarde van meer dan € 50.000 stellen we ons in beginsel de Eis dat 5% van de aanneemsom wordt ingezet voor SROI. Bij projecten waar een grote toeleveringscomponent aanwezig is, is dit 2% van de aanneemsom. Bij opdrachten van minder dan €50.000 is het de wens om SROI in te zetten. Gemiddeld zullen we dus uitkomen op een percentage tussen de 2% en de 5%. We sturen bij onze opdrachten op de inzet van SROI en registreren de SROI inzet op onze opdrachten. We ervaren wel een knelpunt in de registratie, omdat het voorkomt dat deze met terugwerkende kracht gevuld wordt. Daardoor blijft de realisatie per jaareinde een meetmoment en geen definitief percentage voor dat jaar. Een oplossing hiervoor hebben we nog niet. In 2024 heeft de MGR in totaal 10 lopende inkoopcontracten uitstaan waar SROI over is uitgevraagd. Denk hierbij aan inkoop van arbodienstverlening, een nieuw financieel systeem of werknemersvervoer. Sommigen van deze contracten lopen nog door in 2025 waardoor er mogelijk nog verantwoording open staat. De contracten hebben een gezamenlijke omvang van ruim € 4,6 miljoen. In 2024 ligt het percentage inzet SROI, op het moment van meting, gemiddeld op 3,1%[7]. Omdat we van mening zijn dat de bedragen an sich geen goed beeld geven van het werk dat dit oplevert, werken we in 2025 aan een betere vertaling van cijfers die bijvoorbeeld ook aantallen plaatsingen kunnen weergeven. Dit om een betere invulling te geven van de geformuleerde doelstelling.

Circulariteit

Onze ecologische impact zit deels in de producten en materialen die we inkopen, gebruiken en na hun levensduur weer wegdoen. We willen bijdragen aan een circulaire economie door het verminderen en efficiënter gebruik maken van grondstoffen, hoogwaardig hergebruik, ICT-apparatuur. Waar mogelijk kijken we naar duurzame alternatieven, verlengen we levensduur door goed onderhoud, hanteren we technische in plaats van economische levensduur en zorgen we voor her-inzet na onze gebruiksperiode. We passen de R-ladder toe om circulariteit verder te integreren in onze organisatie.

We hebben ons voor 2025 ten doel gesteld om een duurzaam inkoopbeleid geïmplementeerd te hebben, om een significante vermindering van ons restafval te realiseren en om minimaal twee initiatieven per jaar om circulariteit te bevorderen. Waarbij er één verband houd met ICT-hardware en applicaties.

Wat hebben we gedaan in 2024:
In ons inkoopbeleid hebben we de duurzaamheidscriteria opgenomen. We hebben wel vastgesteld dat nog onvoldoende gestuurd wordt op de duurzaamheidcriteria. Voor de inkopen die we in 2025 gaan starten hebben we afgesproken duurzaamheden meer onderdeel te laten uitmaken van de inkoopstartnotitie zodat vooraf de juiste duurzaamheidsafwegingen gemaakt kunnen worden.

In 2024 zijn we gestart met het gescheiden inzamelen met een deel van ons restafval. Dit moet voor 2025 verdere invulling krijgen. Daarnaast zijn we in 2024 afgestapt van de papieren koffiebekers. Dit scheelt op jaarbasis 1,5 miljoen bekers en zijn we overgestapt op kopjes. In onze restaurants hebben we sinds 2024 één maal per week een “vege” dag om dat impact op het klimaat te verminderen.

7 N.B. Twee opdrachtnemers hebben geen % van de aanneemsom als opdracht gekregen, maar een vast bedrag. Hierdoor ontstaat een verschil in het gemiddelde percentage ten opzichte van het te realiseren bedrag.

Klimaat

Het thema klimaat gaat voor de MGR om het reduceren van de CO2-footprint in samenwerking met ketenpartners. Hierbij focussen we ons op energieverbruik en mobiliteit. Anderzijds proberen we ook onze 'verborgen impact' in de keten te reduceren middels het verduurzamen van onze facilitaire diensten en ontwikkeling van duurzame dienstverlening (zie ook circulariteit). Hierbij is de samenwerking met de gemeenten binnen de regio essentieel, omdat de MGR hierin een beperkte invloedsfeer heeft.

Voor 2025 hebben we ons ten doel gesteld om op basis van de CO2-nulmeting van 2022 inventariseren we de potentiële reductiemogelijkheden op korte termijn en vertalen dit in het actieplan naar een realistische reductiedoelstelling voor 2025.

Wat hebben we gedaan in 2024:

Energieverbruik

We hebben twee panden in eigendom en één pand huren wij. Eén pand in eigendom wordt op termijn afgestoten. De investeringen in dat pand zijn nog minimaal en niet gericht op duurzaamheid. Voor het pand aan de Boekweitweg is de verbouwing afgerond. Met de verbouwing zijn tevens duurzaamheidsmaatregelen doorgevoerd zoals een warmte terugwininstallatie, dakisolatie, zonnepanelen, plaatsen ledverlichting, etc. Dit heeft eind 2024 geresulteerd in een A+++ label voor de Boekweitweg. Vanaf 2025 moet we dit terug kunnen zien in ons energieverbruik. Daarnaast hebben we in 2024 gewerkt aan bewustwording bij onze huurders. Deze eerste stappen geeft ons een goede basis om te bepalen welke reductiemogelijkheden we kunnen realiseren met de reeds genomen maatregen. Voor ons gehuurde pand zijn we voor een belangrijk deel afhankelijk van de duurzaamheidsstappen die door de verhuurder worden genomen. In 2025 wordt aan het actieplan toegevoegd de verdere reductiemogelijkheden voor het pand aan de Boekweitweg en wordt onderzocht of de mogelijkheid bestaat om toe te werken naar een energie neutraal gebouw in 2050. Voor het huurpand worde de verdere mogelijkheden met de verhuurder verkend. Voor het energieverbruik nemen we 2023 als nulmeting.

Naast onze panden levert de iRvN natuurlijk ook veel laptops en beeldschermen uit binnen onze regio. Deze zetten we standaard op de energie bespaarmodus. Daarnaast hebben geïnvesteerd in het energiezuinig maken van de serverruimtes. Zoals bekend verbruiken deze veel energie. Deze investering moet er de komende jaren voor zorgen dat het energieverbruik van de serviceruimten gaat afnemen. Ten slotte hebben we al onze "Raas" stations centraal geplaatst, waardoor we dagelijkse reiskilometers besparen richting de gemeenten Wijchen, Mook en Middelaar, Berg en Dal, Heumen en Beuningen.

Mobiliteit

We hebben in 2024 geïnventariseerd op welke wijze het woon- werkverkeer en onze zakelijke kilometers worden ingevuld. Op basis van deze inventarisatie wordt in 2025 onderzocht welke mogelijkheden er liggen om tot een andere invulling of reductie van het woon- werkverkeer en zakelijke kilometers te komen. Met als doel te groeien naar meer duurzame mobiliteit. Met dit onderzoek kunnen we in 2025 onze ambities formulieren.

Jaarrekening 2024

1. Balans per 31-12-2024

Activa	Bedragen in € 1.000	31-12-2024	31-12-2023
Vaste Activa	Materiële vaste activa		
	Investeringen met een economisch nut	14.073	10.114
	Financiele vaste acitva		
	Financiele vaste acitva	4.000	4.000
	Totaal vaste activa	**18.073**	**14.114**
Vlottende activa	Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	11.422	10.111
	Vorderingen op openbare lichamen	1.671	1.149
	Rekening-courantverhouding met het rijk	8.682	7.899
	Overige vorderingen	1.069	1.063
	Liquide middelen	74	303
	Banksaldo	74	303
	Overlopende activa	2.798	2.982
	Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van het volgende begrotingsjaren komen	2.289	2.442
	Overige nog te ontvangen bedragen	226	0
	Overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	283	541
	Totaal vlottende activa	**14.294**	**13.397**
	Totaal Activa	**32.367**	**27.511**

Passiva	Bedragen in € 1.000	31-12-2024	31-12-2023
Vaste Activa	Eigen vermogen	242	0
	Algemene reserve	0	0
	Bestemmings reserve	242	0
	Gerealiseerd resultaat	0	0
	Voorzieningen	2.450	2.242
	Voorzieningen	2.450	2.242
	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	7.694	7.750
	Onderhandse lening	7.694	7.750
	Totaal vaste passiva	**10.386**	**9.992**
Vlottende passiva	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	10.886	10.779
	Overige schulden	10.886	10.779
	Overlopende Passiva	11.095	6.740
	verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	677	
	Overige Nederlandse overheidslichamen vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	10.418	6.740
	Totaal vlottende passiva	**21.981**	**17.519**
	Totaal passiva	**32.367**	**27.511**

2. Het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar

2.1 Toelichting op overzicht baten en lasten

In bovenstaande tabel vermelden we de begroting vóór en ná wijziging. De begroting vóór wijziging betreft de ontwerpbegroting 2025-2028 en bijgesteld. Deze is door ons bestuur in juli 2023 vastgesteld. In de kolom 'begroting ná wijziging' zijn de technische begrotingswijzigingen te zien, welke het dagelijks bestuur heeft goedgekeurd. Wijzigingen zijn toegelicht in bijlage 7 van de jaarstukken.

Bovenstaand baten en lasten overzicht betreft de geconsolideerde resultaten van de MGR. In bijlage 6 is de aansluiting tussen de modules en de geconsolideerde MGR terug te vinden.

baten bedragen in 1.000	**MGR totaal**				
Taakveld	**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	21.871	22.307	32.540	32.647	108
6.3 Inkomensregelingen	6.106	7.825	7.825	7.295	-530
6.4 WSW en beschut werk	49.865	50.370	46.976	44.901	-2.075
6.5 Arbeidsparticipatie	25.575	26.292	19.111	18.980	-132
totaal baten	**103.417**	**106.794**	**106.453**	**103.823**	**-2.629**
0.4 Overhead	20.156	21.094	21.876	22.223	347
6.3 Inkomensregelingen	6.106	7.825	7.825	7.295	-530
6.4 WSW en beschut werk	46.582	46.987	47.536	45.701	-1.835
6.5 Arbeidsparticipatie	19.441	19.945	18.273	17.796	-477
	92.286	**95.851**	**95.510**	**93.015**	**-2.495**
0.4 overhead MGR	11.131	10.943	10.943	10.808	-135
Totaal lasten	103.417	106.794	106.453	103.823	-2.629
Saldo na toevoeging aan reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat voor	**0**	**0**	**0**	**242**	**0**
Toevoeging aan reserves	**0**	**0**	**0**	**242**	**0**

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is vastgesteld dat vanaf 2017 gerapporteerd moet worden op taakvelden. De onderdelen van de MGR zijn als volgt onderverdeeld in de taakvelden:

Overhead
- iRvN
- WerkBedrijf Vastgoed
- Bestuursondersteuning
- Overhead MGR bij alle onderdelen

Inkomensregelingen
- WerkBedrijf Werk – wettelijke loonkostensubsidie

WSW en beschut werk
- WerkBedrijf Werk – Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding)
- WerkBedrijf SW – uitvoering Wet sociale werkvoorziening

Arbeidsparticipatie
- WerkBedrijf Werk – basis-dienstverlening Participatiewet en meerwerk

2.2 Toelichting op resultaat vóór eindafrekening

Het resultaat van de MGR komt uit op € 0. De afrekeningen met de deelnemende gemeenten zijn al in de cijfers verwerkt. De reden hiervoor is een fiscaal vereiste.

In deze toelichting op het resultaat lichten we, conform afspraak met de adviesfunctie, het resultaat voor en na afrekening en per onderdeel toe. Het resultaat van de MGR voor afrekening komt uit op € 2,5 miljoen. Dit resultaat valt uiteen in de volgende onderdelen:

Bedragen in € 1.000	WerkBedrijf				ICT-Rijk van Nijmegen			Bestuursondersteuning		MGR
	SW*	WERK*	Vastgoed	Totaal	Automatisering	Applicatiebeheer	Totaal	BO	Totaal	Totaal
Berg en Dal	263	222	6	491	5	0	5	0	0	496
Beuningen	28	262	4	294	5	0	5	0	0	299
Druten	152	-32	3	124	3	0	3	0	0	126
Heumen	7	-25	2	-17	3	0	3	0	0	-14
Mook en Middelaar	0	43	0	43	1	0	1	0	0	44
Nijmegen	766	297	32	1.096	38	55	93	0	0	1.189
Wijchen	83	105	6	194	7	0	7	0	0	200
West Maas en Waal	103	0	0	103	0	0	0	0	0	103
Werkbedrijf WBRN	0	0	0	0	5	48	53	0	0	53
ODRN	0	0	0	0	4	0,4	4	0	0	4
Totaal	**1.402**	**873**	**52**	**2.327**	**71**	**104**	**174**	**0**	**0**	**2.501**

In onderstaande tabel is het resultaat van WBRN verder gespecificeerd:

Bedragen in € 1.000	WERK			
	ADB	LKS	Participatie	Totaal
Berg en Dal	101	102	19	222
Beuningen	63	192	7	262
Druten	21	-58	6	-32
Heumen	50	-80	5	-25
Mook en Middelaar	-11	52	1	43
Nijmegen	94	294	-90	297
Wijchen	62	28	15	105
West Maas en Waal	0	0	0	0
Totaal*	**380**	**530**	**-37**	**873**

WerkBedrijf

Het resultaat van onderdeel Sociale Werkvoorziening komt voor verwerking van de afrekeningen uit op € 1,4 miljoen. Dit resultaat valt op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

- € 1,4 miljoen minder besteed.
  Binnen de SW hadden we voor 2024 een gemeentelijke bijdrage van 38,5 miljoen euro begroot. Vanwege het positief resultaat van 1,4 miljoen euro hebben we maar 37,1 miljoen euro op hoeven te halen. Van het Rijk ontvingen de gemeenten voor de uitvoering van de SW 37,5 miljoen euro. We hebben de SW dus wederom ruim binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde budgetten uit kunnen voeren. Er is voor de gemeenten in de regio een voordelig resultaat ontstaan van € 0,4 miljoen. Wij gaan graag met de gemeenten in gesprek om te bezien hoe we dit overschot op een zinvolle wijze kunnen inzetten voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld om de doorgroei van nieuw beschut mogelijk te maken.

  Het overschot wordt op de gebruikelijke wijze terugbetaald aan de gemeenten.

Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld een voordeel te behalen van tussen de € 950.000 en €1,4 miljoen. Zoals reeds verwoord bij de halfjaarcijfers is dit voordeel met name ontstaan door minder uitgaven aan loonkosten sociale werkvoorziening. Enerzijds doordat de aangekondigde extra loonstijging van het minimum loon niet doorgegaan is en anderzijds door een snellere daling van het aantal verloonde fte's.

Gemeenten hebben tevens eenmalige middelen ontvangen ten behoeve van toekomstbestendigheid sociaal ontwikkelbedrijven / werkontwikkelbedrijven. Bij de meicirculaire 2024 is 1,2 miljoen euro uitgekeerd. Daarnaast volgen er de komende jaren nog structurele en a-structurele middelen ten behoeve van dit doel.

bij het onderdeel Werk houden we voor verwerking van de afrekeningen een bedrag van 873.000 over. Op de onderdelen loonkostensubsidies, Op Weg Naar Werk en arbeidsparticipatie zijn de volgende resultaten bereikt:

- bij Op Weg Naar Werk hebben we 380.000 niet besteed. Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld tussen de € 0 en de € 250.000 over te gaan houden bij Op Weg Naar Werk. Het voordeel is iets groter geworden. Dit betreft een eenmalig voordeel. In 2024 is

€ 95.000 extra toegevoegd aan de middelen arbeidsmatige dagbesteding voor het uitvoeren van de pilot Simpel Switchen. In 2025 komt deze extra toevoeging te vervallen. Daarnaast is het aantal dagdelen per kandidaat gelijk aan 2023. In de begroting is rekening gehouden met een stijging. Tot slot is het tarief van Op Weg Naar Werk met ingang van 2025, in afstemming met de regio, gelijk geworden aan het tarief van de reguliere dagbesteding. Het tarief per dagdeel is daarmee toegenomen van € 40,74 naar € 46,75. Met deze tariefstijging verwachten we net binnen de begroting 2025 te blijven. Bij de gemeente Mook en Middelaar is een nadeel ontstaan van € 10.900. Bij de overige gemeenten is een voordeel ontstaan.

- Bij de wettelijke loonkostensubsidies hebben we 530.000 niet besteed
  Bij de halfjaarcijfers hebben wij aangekondigd dat we verwachten tekort te komen. Dit bleek een ramingsfout te zijn. We hebben medio oktober aan de financieel adviseurs gemeld te verwachten € 400.000 over te houden. Het overschot is iets hoger geworden. Mede veroorzaakt doordat het aantal detacheringsbanen minder snel gegroeid is dan verwacht. In de melding van medio oktober hebben we tevens aangegeven dat we een tekort verwachten bij de gemeenten Druten en Heumen. Het tekort komt uit op € 57.900 voor de gemeente Druten en € 79.700 voor de gemeente Heumen. De overige gemeenten ontvangen middelen teug.

- Op de gemeentelijke bijdrage hebben we 37.000 meer uitgegeven dan het beschikbare budget. We hebben in de halfjaar rapportage aangegeven tussen de € 0 en de € 500.000 uit te komen. Het nadeel van € 37.000 is ontstaan doordat we een specifiek probleem bij de gemeente Nijmegen hebben moeten oplossen. Dit leidt tot een nadeel voor de gemeente Nijmegen van € 279.000. Omdat dit specifiek de gemeente Nijmegen betreft wordt in de afrekening dit onderdeel ook specifiek met de gemeent Nijmegen afgewikkeld. Blijft regio breed een onderbesteding over van € 242.000. We stellen voor de onderbesteding toe te voegen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget. Onderdeel van de uitvoering van het participatiebudget betreft de inzet op nieuw beschut. Deze willen we afzonderlijk toelichten:
  - In het kader van de uitvoering van nieuw beschut zijn eind 2024 negen detacheringsbanen gerealiseerd en 56 kandidaten rechtstreeks in dienst bij werkgevers, wat een totaal van 65 kandidaten oplevert. Dit is een toename van 10 kandidaten ten opzichte van eind 2023. We hebben 11 detacheringsbanen minder gerealiseerd dan begroot, wat leidde tot lagere baten in de vorm van loonkostensubsidies en detacheringsvergoedingen. Hier tegenover staan ook lager loonkosten. Voor de 56 kandidaten die rechtstreeks bij werkgevers in dienst zijn, zijn in 2024 begeleidingsvergoedingen en werkplekaanpassingen betaald, met een totaalbedrag van € 282.000, gemiddeld € 5.000 per kandidaat. Dit bedrag is exclusief de loonkostensubsidies voor deze kandidaten.

Op het onderdeel Vastgoed houden we 51.000 over. Dit resultaat valt op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

- € 51.000 voordelig resultaat.
  Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld dat we voor het onderdeel vastgoed geen resultaat verwachten. Het eenmalig voordeel van € 51.000 is ontstaan doordat de verbouwing van de Boekweitweg langer geduurd heeft waardoor we een jaar later gaan afschrijven.

iRvN
Bij de iRvN hebben we over 2024 minder uitgegeven dan begroot.
De onderbesteding per onderdeel ziet er als volgt uit:

- bij onderdeel Automatisering is € 71.000 minder uitgegeven;
- bij onderdeel Applicatiebeheer is € 104.000 minder uitgegeven.

Op beide onderdelen is de onderbesteding met name ontstaan door een eenmalig voordeel op de overhead. Wegens lagere kosten gastheer of doorbelasting van PIOFAH taken.

Bestuursondersteuning
Bestuursondersteuning is conform begroting gerealiseerd.

Een nadere toelichting van de totstandkoming van de realisering van de baten en lasten leest u in hoofdstuk 7 van de jaarrekening.

2.3 Voorstel resultaatbestemming

Het voorstel aan het algemeen bestuur is om het resultaat 2024 te verwerken in de gemeentelijke bijdrage volgens onderstaand schema en conform de verdelingssystematiek zoals genoemd in de grondslagen (zie hoofdstuk 3). De afrekeningen zullen apart plaatsvinden op de volgende onderdelen:

WerkBedrijf, onderdeel Werk

Overschrijding budget	€ 37.000 -/-
Af: dotatie bestemmingsreserve risico's	€ 242.000 -/-
Te verrekenen nadelig resultaat:	€ 279.000

De overschrijding van het budget betreft een specifieke overschrijding bij de gemeente Nijmegen. We verrekenen de overschrijding 2024 met de gemeente Nijmegen.

Ondeschrijding arbeidsmatige dagbesteding	€ 380.000
Onderschrijding wettelijke loonkostensubsidies	€530.000

WerkBedrijf, onderdeel SW
Onderschrijding uitvoering sociale werkvoorziening €1,4 miljoen

Werkbedrijf, onderdeel Vastgoed
Onderschrijding uitvoering vastgoed € 51.000

De verantwoording van dit inkomensdeel is terug te vinden in bijlage 2.

iRvN, onderdeel Automatisering
Onderschrijding uitvoering automatisering € 71.000

iRvN, onderdeel Applicatiebeheer
Onderschrijding uitvoering applicatiebeheer € 104.000

Bestuursondersteuning
Resultaat afrekening € 0

Wettelijke loonkostensubsidie Bedragen in € 1.000	**Baten loonkosten-subsidie**	**Bestedingen loonkosten-subsidie**	**Betalings-verplichting gemeenten**
Berg en Dal	708	606	102
Beuningen	661	470	192
Druten	448	506	-58
Heumen	255	335	-80
Mook en Middelaar	153	101	52
Nijmegen	4.849	4.556	294
Wijchen	750	722	28
Totaal	**7.825**	**7.295**	**530**

Afrekening wettelijke loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding

Voor de afrekening van de wettelijke loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding (Op Weg Naar Werk) is geen bestuursbesluit nodig. Voor de volledigheid geven we wel deze resultaten per gemeente weer ten opzichte van de begroting. De verantwoording van het aantal dagdelen is terug te vinden in bijlage 3.

Op Weg naar Werk Bedragen in € 1.000	**% Begroot**	**Ingelegd**	**Subsidie**	**Personele Lasten**	**Budget-overheveling**	**Betalings-verplichting Gemeenten**
Berg en Dal	10%	319	187	31	0	101
Beuningen	10%	325	227	34	0	63
Druten	5%	161	123	17	0	21
Heumen	4%	140	75	15	0	50
Mook en Middelaar	2%	70	74	7	0	-11
Nijmegen	60%	1.942	1.649	198	0	94
Wijchen	9%	302	209	32	0	62
Totaal	**100%**	**3.259**	**2.543**	**335**	**0**	**380**

Gemeentelijke bijdragen overzicht

Bedragen in € 1.000	WerkBedrijf					Bestuur	ICT Rijk van Nijmegen		Subtotaal	Overige bijdragen	Totaal
	Basisdienst-verlening	Op Weg naar Werk	WLKS	SW	Vastgoed	Bestuurs-ondersteuning	Automati-sering	Applicatie-beheer	Deelnemers bijdragen	Meerwerk	Bijdragen
Berg en Dal	1.627	218	606	3.735	10	26	1.160	0	7.382	0	7.382
Beuningen	637	262	470	2.841	7	19	1.241	0	5.477	0	5.477
Druten	503	140	506	2.044	6	14	629	0	3.841	0	3.841
Heumen	405	90	335	1.213	3	12	721	0	2.778	0	2.778
Mook en Middelaar	118	81	101	0	0	6	367	0	672	0	672
Nijmegen	16.830	1.848	4.556	22.210	59	131	9.478	3.317	58.430	0	58.430
Wijchen	1.351	241	722	4.058	11	30	1.625	0	8.037	0	8.037
West Maas en Waal	0	0	0	1.027	0	0	0	0	1.027	0	1.027
ODRN	0	0	0	0	0	0	903	218	1.121	0	1.121
Werkbedrijf WBRN	0	0	0	0	0	0	1.323	348	1.671	0	1.671
Werkorg Druten-Wijchen	0	0	0	0	0	0	65	0	65	0	65
Totaal	**21.469**	**2.879**	**7.295**	**37.129**	**95**	**239**	**17.513**	**3.884**	**90.503**	**0**	**90.503**

3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het algemeen bestuur op d.d. 3 oktober 2024 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeente.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen de nominale waarden, tenzij bij het balanshoofd anders is vermeld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Gebruik van schattingen
Bij het opstellen van de jaarrekening doet het algemeen bestuur schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. Dit gebeurt in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen.

Schattingswijzigingen
Voor 2024 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Waarderingsgrondslagen

Vaste Activa

Materiële vaste activa met economisch nut
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de bruto-verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, eventueel verminderd met bijdragen van derden en verminderd met afschrijvingen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De kosten voor de verbouwing van het bedrijfspand zijn geactiveerd in de materiële vaste activa. De afschrijving op materiële vaste activa vangt aan in het jaar na de in gebruik name van de materiële vaste activa.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgesteld aan de hand van notitie richtlijnen activeren en afschrijven activa, artikel 4, lid 2 en 3. De gehanteerde termijnen in jaren staan genoteerd in de tabel hieronder. Aan de materiële vaste activa wordt geen rente toegerekend.

Materiële vaste activa	Termijn (in jaren)
Gronden en terreinen	0
bedrijfsgebouwen	40
Voorzieningen aan terreinen	25
Machines, apparaten en installaties	15
Inventarissen	10
Vervoersmiddelen	5
ICT-investeringen (mobiele devices)	3
ICT-overige investeringen	5
Overige activa	10

Financiële vaste activa
De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

Vlottende Activa

Voorraden
De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen met een typische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa
De vorderingen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen
Liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

Eigen vermogen
Omdat sprake is van een gemeenschappelijke regeling waarvoor de deelnemende gemeenten verantwoordelijk zijn, is het uitgangspunt om vermogensvorming binnen de MGR Rijk van Nijmegen beperkt te houden. De deelnemende gemeenten houden in hun weerstandsvermogen rekening met de bij de MGR aanwezige risico's.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen of verwachte verliezen of risico's waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten op de balansdatum. Onder voorzieningen worden ook de van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed opgenomen. Uitzondering hierop vormen de van Europese en Nederlandse overheidslichamen verkregen middelen. Deze worden gepresenteerd bij de 'Overlopende passiva overheidsmiddelen'. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende Passiva

Vlottende passiva
De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. De vlottende passiva hebben een rentetypische looptijd van één jaar of korter.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Overzicht van baten en lasten
Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Verliezen en risico's die hun oorsprong hebben in het boekjaar, worden in de jaarrekening verwerkt indien zij bekend zijn op het moment van het opmaken van de jaarrekening.

Personele lasten
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan

componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Bijdrage per gemeente
De subsidies van de deelnemende gemeenten hebben een structureel karakter en zijn bedoeld om de activiteiten van de MGR te bekostigen. De subsidies zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, rekening houdend met een eventuele terugbetalingsverplichting. De voor de subsidie geldende wet- en regelgeving is gevolgd. De bijdrage per gemeente is per module anders afgesproken. Op hoofdlijnen wordt de bijdrage als volgt bepaald:

WerkBedrijf
- Voor het onderdeel Werk draagt iedere deelnemende gemeente het volledige Participatiebudget over aan de MGR.
- Voor het onderdeel SW wordt een kostprijs per SE bepaald. De bijdrage wordt bepaald op basis van het aantal SE deelnemers in een gemeente.

iRvN
- Voor het onderdeel Automatisering is de bijdrage van iedere gemeente op basis van verdeelsleutels bepaald. De verdeelsleutels betreffen; inbreng, fte's, inwoneraantallen of op basis van werkelijke lasten.
- Voor het onderdeel Applicatiebeheer worden op begrotingsbasis afspraken gemaakt.

Bestuursondersteuning
- De bijdrage is bepaald op basis van het aantal inwoners.

Eventuele overschotten of tekorten worden in de eindafrekening met de gemeenten verrekend. Daarbij geldt dat over- en onderschrijdingen op het Werk-, SW- en iRvN-budget gezamenlijk gedragen worden. Hierbij wordt bovenstaande systematiek gehanteerd. Daarnaast worden budgetten voor een specifiek doel toegekend, zoals arbeidsmatige dagbesteding (Op Weg Naar Werk) en de wettelijke loonkostensubsidies. Deze budgetten worden ook alleen voor dat doel ingezet en per gemeente afgerekend. Mede omdat de wettelijke grondslag hierbij anders ligt.

Overige grondslagen

Belasting Toegevoegde Waarde (BTW)
De BTW wordt als volgt toegepast bij de MGR Rijk van Nijmegen:
- Het onderdeel Werk valt deels onder de koepelvrijstelling, zoals afgestemd met de Belastingdienst.
- Het onderdeel SW en iRvN vallen onder de ondernemers BTW.

Vennootschapsbelasting (VPB)
In 2017 heeft de Belastingdienst geconcludeerd dat de MGR onder voorwaarden niet VPB plichtig is. De afspraken die daarover met de Belastingdienst zijn gemaakt, hebben wij voor 2024 strikt toegepast. Wijziging in activiteiten vanuit de MGR of inzichten vanuit de Belastingdienst kunnen dit standpunt doen wijzigen.

Wet Normering Topinkomens (WNT)
De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde 'topfunctionarissen'. 'Topfunctionarissen' zijn diegenen die leiding geven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. De WNT verplicht ook tot openbaarmaking van de bezoldiging van de 'overige functionarissen', indien deze de bezoldiging of de ontslaguitkering de maximale norm te boven gaat. Het algemene bezoldigingsmaximum voor de WNT is voor 2024 vastgesteld op € 233.000.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid, waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium, omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 3 oktober 2024 door het algemeen bestuur is vastgesteld.
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt, indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
  - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O-beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid, zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024[8] van de Commissie BBV, alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 1% (zijnde € 1.038.000) is gehanteerd, waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd, waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Onderstaand de belangrijkste wetten die automatisch vallen onder het normenkader waarbinnen MGR Rijk van Nijmegen opereert:

- Grondwet
- Burgerlijk Wetboek
- Gemeentewet
- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Participatiewet en de daarbij horende regelingen/protocollen
- Wet sociale werkvoorziening (WSW) en daarbij behorende regelingen/protocollen
- Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)
- Besluit begroting en verantwoording (BBV)
- Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)
- Wet financiering decentrale overheden (Fido) en aanverwante regelingen (Ruddo)
- Wet Normering Topinkomens (WNT)
- Wet modernisering invoering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen
- Fiscale wetgeving in brede zin
- Sociale wetgeving in brede zin
- Wet markt en overheid
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)
- EU aanbestedingsregels

8 Versie oktober 2024

4. Toelichting balans per 31 december 2024

Vaste activa

Materiële vaste activa

De MGR heeft alleen investeringen met economisch nut. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

bedragen in 1.000	Boekwaarde 31-12-24	Boekwaarde 31-12-23
Bedrijfsgebouwen	4.758	1.665
Gronden en terreinen	899	899
Machines, apparaten en installaties	158	185
Overige ICT-investeringen	8.258	7.365
Eindtotaal	**14.073**	**10.114**

De materiële vaste activa bestaan bij de MGR Rijk van Nijmegen hoofdzakelijk uit een tweetal bedrijfspanden en de daarbij behorende inrichting. De inrichting van een gehuurd pand en een groot aantal ICT voorzieningen. De boekwaarde is in 2024 toegenomen van € 10,1 miljoen naar € 14,1 miljoen.

In 2024 hebben we voor een bedrag van € 179.000 aan activa buiten gebruik gesteld. Verminderd met de cumulatieve afschrijvingen hebben we € 67.000 ten laste van de exploitatie gebracht. Bij de iRvN betreft dit in 2024 en voorgaande jaren buiten gebruik gesteld laptops en telefoons, omdat deze om diverse reden onbruikbaar zijn geworden door verlies, diefstal of omdat het device niet meer te repareren is. Bij Werkbedrijf hebben we in 2024 een deel van de activa in gebruik door een huurder van de Boekweitweg verkocht aan deze huurder omdat de activiteiten verplaatst zijn naar een andere locatie. Op deze activa is een voordelig resultaat behaald van € 5.000.

De investeringen in 2024 van € 6,5 miljoen betreft voor € 2,5 miljoen ICT-gerelateerde aankopen, zoals laptops, telefoons, virtuele werkplekken en beveiligingsvoorzieningen. Voor € 4,0 miljoen betreft het met name investeringen in de Boekweit weg. Onderstaand overzicht geeft een nadere detaillering van de investeringen. Bij WerkBedrijf is de verbouwing van de Boekweit weg eind 2024 afgerond. Komende jaren verwachten we een lager volume aan investeringen bij Werkbedrijf. Bij de iRvN zullen de investeringen op een vergelijkbaar volume blijven liggen. Bij de iRvN overschrijden we het investeringsbudget met € 31.000. We geven een fractie meer uit op mobile telefonie en centrale computercapaciteit. Op vervanging fysieke werkplekken houden we over. De overschrijdingen hebben met name te maken met doorgevoerde prijsstijgingen bij de aangekochte hardware en het in managed maken van de

Categorie bedragen in 1.000	Aanschaf-kosten 31-12-23	Afschrijving 31-12-23	Boekwaarde 31-12-23	correctie OHW	Buiten-gebruikstelling WBRN	Buiten-gebruikstelling IRVN	Investeringen 2024	Afschrijving in periode na correctie	Buitengebruikstelling Afschrijving in periode IRVN	Buitenge-bruikstelling Afschrijving in periode WBRN	Boekwaarde 31-12-24
Bedrijfsgebouwen	2.541	-877	1.665	-23	-113	0	3.292	-131	0	68	4.758
Gronden en terreinen	899	0	899	0	0	0	0	0	0	0	899
Machines, apparaten en installaties	264	-79	185	0	0	0	0	-26	0	0	158
Overige ICT-investeringen	10.424	-3.058	7.365	23	0	-66	3.200	-2.310	44	0	8.258
Eindtotaal	**14.128**	**-4.014**	**10.114**	**0**	**-113**	**-66**	**6.492**	**-2.467**	**44**	**68**	**14.073**

devices. Bij werkbedrijf houden we € 142.000 over. Inventaris en verbouwing Boekweitweg moeten we in 2024 als één geheel zien omdat onze aandacht in 2024 met name uitgegaan is naar de verbouwing en herinrichting van de Boekweitweg. We houden daar nu € 142.000 over. Dit wordt veroorzaakt doordat we de zonwering – screens nog niet vervangen hebben. Dit gaat in 2025 plaatsvinden omdat we daarmee gewacht hebben totdat de verbouwing gereed was.

Hieronder staat een overzicht van de beschikbaar gestelde kredieten en de uitnutting ervan:

Bedragen in € 1.000	Beschikbaar gesteld krediet 2024	Budget-overheveling vanuit 2023	Cumulatief beschikbaar gesteld krediet	Besteed in 2024	Afwijking cumulatief
ICT - Vervanging fysieke werkplek	920	0	920	840	80
ICT - Mobiele telefonie	825	0	825	852	-27
ICT - Centrale computercapaciteit	755	0	755	839	-84
Totaal	**2.500**	**0**	**2.500**	**2.531**	**-31**
WerkBedrijf - Boekweitweg	3.570	0	3.570	3.670	-100
WerkBedrijf - Inventaris	558	0	558	314	244
Totaal	**4.128**	**0**	**4.128**	**3.985**	**143**

Financiële vaste activa

Bedragen in € 1.000	31-12-2024	31-12-2023
Deposito's	4.000	4.000
	4.000	**4.000**

De financiële vaste activa betreffen een viertal deposito's met een looptijd langer dan één jaar.

Vlottende activa

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Bedragen in € 1.000	openstaande vorderingen	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde	
	31-12-2024	31-12-2024	31-12-2024	31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	1.671	0	1.671	1.149
Rekening-courantverhouding met het Rijk	8.682	0	8.682	7.899
Overige vorderingen	1.466	-397	1.069	1.063
	11.819	**-397**	**11.422**	**10.111**

De verschillende posten die behoren tot de vlottende activa, worden hieronder verder uitgesplitst.

Vorderingen op openbare lichamen
De vorderingen op openbare lichamen worden in onderstaande tabel verder gespecificeerd:

Vorderingen op openbare lichamen: Debiteuren
Van de debiteuren openbare lichamen 2023 staat per 1 februari 2025 nog een bedrag van € 37.400. open. Het saldo van 2024 is met € 522.000 toegenomen ten opzichte van 2023. De toename wordt met name veroorzaakt doordat bij de iRvN meer aan plus producten is gefactureerd in verband met de tenant splitsing.

openbaar lichaam Bedragen in € 1.000	**Openstaande vorderingen**	**Voorziening oninbaarheid**	**boekwaarde**	
	31-12-2024	**31-12-2024**	**31-12-2024**	**31-12-2023**
Debiteuren	655	0	655	618
Vorderingen op openbare lichamen	597	0	597	0
Saldo debiteuren	**1.252**	**0**	**1.252**	**618**
Terug te vorderen BTW	0	0	0	0
Door te schuiven BTW naar gemeenten	419	0	419	531
Overige vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0
Totaal overige vorderingen	**419**	**0**	**419**	**531**
Totaal	**1.671**	**0**	**1.671**	**1.149**

Overige vorderingen Bedragen in € 1.000	**Openstaande vorderingen**	**Voorziening oninbaarheid**	**boekwaarde**	
	31-12-2024	**31-12-2024**	**31-12-2024**	**31-12-2023**
Overige debiteuren	1.372	-397	1.058	1.051
Overige vorderingen	11	0	11	12
Totaal	**1.383**	**-397**	**1.069**	**1.063**

Vorderingen op openbare lichamen:
Door te schuiven BTW naar gemeenten
Onder de vorderingen op openbare lichamen valt ook een bedrag voor terug te vorderen BTW bij de verschillende gemeenten. De MGR kan deze BTW zelf niet terugvorderen van het Rijk, deze dient via de gemeenten teruggevorderd te worden. Het bedrag van € 419.000 wordt verdeeld aan de hand van de inwonersaantallen in de BRN norm 2024. De bedragen zijn gecommuniceerd met de deelnemende gemeenten ten behoeve van het BTW-compensatiefonds. De facturen zijn reeds verstuurd op basis van onderstaande tabel:

Gemeente bedragen x1.000	Gefactureerd 2024				nog te factureren		x1	
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	Tot en met het 3e kwartaal	4e kwartaal	Totaal 2024	inwoners-aantallen	verdeling
Gemeente Berg en Dal	54	53	57	165	45	210	35.320	11%
Gemeente Beuningen	41	40	43	124	34	158	26.568	8%
Gemeente Druten	30	29	32	91	25	116	19.518	6%
Gemeente Heumen	26	25	27	78	21	100	16.795	5%
Gemeente Mook en Middelaar	12	12	13	37	10	47	7.998	2%
Gemeente Nijmegen	280	273	294	848	232	1.080	182.000	55%
Gemeente Wijchen	64	62	67	193	53	246	41.522	13%
Totaal	**508**	**495**	**533**	**1.536**	**420**	**1.956**	**329.721**	**100%**

Rekening-courantverhouding met het Rijk
Naast deze vorderingen, heeft de MGR een positief deposito saldo bij de rekening-courantverhouding met het Rijk ter waarde van € 8,7 miljoen. Dit is lager dan voorgaand jaar en heeft hoofzakelijk te maken met de facturering van de deelnemersbijdrage 2024, die pas in januari 2024 heeft plaatsgevonden. Voorheen gebeurde dit reeds in december.

Drempelbedrag
In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Een daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor ons geldt voor 2024 een drempelbedrag van € 2,1 miljoen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2024 hebben geen overschrijdingen van het drempelbedrag plaatsgevonden. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2024 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**2.136**			
		Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**684**	**757**	**742**	**490**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.452	1.379	1.393	1.646
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

(1) Berekening drempelbedrag		**Verslagjaar**
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	106.793
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	106.793
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	2.136

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	62.203	68.886	68.298	45.057
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	684	757	742	490

Overige vorderingen

De debiteurenpositie overige debiteuren is € 1,4 miljoen. Hiervan is per 1 februari 2025 € 489.800 ontvangen. Voor de mogelijk oninbare vorderingen is een voorziening gevormd van € 397.000.

Overige vorderingen Bedragen in € 1.000	**Openstaande vorderingen**	**Voorziening oninbaarheid**	**boekwaarde**	
	31-12-2024	**31-12-2024**	**31-12-2024**	**31-12-2023**
Overige debiteuren	1.372	-397	1.058	1.051
Overige vorderingen	11	0	11	12
Totaal	**1.383**	**-397**	**1.069**	**1.063**

Liquide middelen

Het saldo van liquide middelen bestaat uit het banksaldo en het kasgeld van de MGR. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de MGR.

Op 16 juli 2020 is met de BNG een krediet- en depotarrangement in rekening-courant afgesloten. De kredietlimiet bedraagt € 2 miljoen en heeft een looptijd voor onbepaalde tijd. Rente bedraagt de 1-maands Euribor, vermeerderd met een spread van 30 basispunten.

Bedragen in € 1.000	**Boekwaarde**	
	per 31-12-2024	**per 31-12-2023**
Bank	69	299
Kas	5	4
Paypall	1	0
	74	**303**

Overlopende activa

De overlopende activa worden verder gespecificeerd zoals hieronder getoond:

Vooruitbetaalde bedragen

De meeste vooruitbetaalde facturen, ter grootte van € 2,3 miljoen, hebben betrekking op de iRvN. Dit is een bedrag van € 2,2 miljoen en betreft voornamelijk betaalde facturen voor service-contracten die betrekking hebben op 2025. Het restant van € 100.000 heeft betrekking op WerkBedrijf en betreft met name de vooruitbetaalde kosten Exact 2025 ad € 33.000 en overige diverse vooruitbetalingen.

Nog te ontvangen bedragen

De nog te ontvangen bedragen Overige Nederlandse overheidslichamen is per 31-12-2024 € 283.000. We hebben van het Rijk nog een bedrag van € 94.000 te ontvangen in het kader van het RMT. Daarnaast is onder de post overige met name een bedrag opgenomen inzake nog te factureren omzet sociale werkvoorziening.

We hebben aan omzet sociale werkvoorziening in 2025 een bedrag van € 226.000 gefactureerd wat betrekking heeft op 2024.

	Boekwaarde	
Bedragen in € 1.000	**per 31-12-2024**	**per 31-12-2023**
Voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
- Europese overheidslichamen	0	0
- het Rijk	0	0
- overige Nederlandse overheidslichamen	283	541
Overige nog te ontvangen bedragen	226	0
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van het volgende begrotingsjaren komen	2.289	2.442
Totaal overlopende activa	**2.798**	**2.982**

Bedragen in € 1.000	**Saldo 31-12-2023**	**toevoegingen**	**ontvangen bedragen**	**saldo 31-12-2024**
Voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:				
- Europese overheidslichamen	0	0	0	0
- het Rijk	0	0	0	0
- overige Nederlandse overheidslichamen	0	0	0	0
UWV transitievergoedingen	167	0	167	0
Leerwerkloket	68	0	68	0
Rentebaten	197	0	197	0
RMT gelden	0	94	0	94
nog te ontvangen loonkostensubsidies	47	0	47	0
Afrekening gemeente Nijmgen participatiebudget	0	0	0	0
Overige	61	189	61	189
	541	**283**	**541**	**283**

Bedragen in € 1.000	**Saldo 31-12-2023**	**toevoegingen**	**ontvangen bedragen**	**saldo 31-12-2024**
Overige nog te ontvangen bedragen	0	226	0	226
	0	226	0	226

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Bedragen in € 1.000	**Boekwaarde** 31-12-2023	**Ontrekkingen** 2024	**Toevoegingen** 2024	**Boekwaarde per** 31-12-2024
Eigen vermogen				
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**242**	**242**

De MGR zal de vorming van eigen vermogen beperkt houden, aangezien alle resultaten op de onderdelen verrekend worden met de deelnemende gemeenten. Vanaf 2024 hebben we de mogelijkheid om een bestemmingsreserve risico's participatiebudget in te stellen. Het doel van deze reserve is om de verwachte schommelingen binnen het participatiebudget te kunnen opvangen. De Van het gerealiseerd resultaat op het onderdeel participatiebudget stellen we voor om € 242.000 toe te voegen aan deze bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve is risico's participatiebudget is gemaximeerd op 10% van het regionale participatiebudget. De bestemmingsreserve heeft in eerste instantie de duur van drie jaar. In 2027 wordt bezien of de bestemmingsreserve noodzakelijk blijft.

Voorzieningen

De post voorzieningen betreft de voorziening strategische personeelsplanning (SPP) van de MGR en is deels toe te schrijven aan Werkbedrijf

Voorzieningen Bedragen in € 1.000	Boekwaarde **per 31-12-2023**	Onttrekkingen **2024**	Toevoegingen **2024**	Vrijval **2024**	Boekwaarde **per 31-12-2023**
Voorzieing SPP WBRN	1.142	-405	520	0	1.257
Voorziening SPP IRvN	78	-59	100	-19	100
Verlof bovenwettelijk WBRN	451	-256	183	0	378
Verlof bovenwettelijk IRVN	311	-120	117	0	307
Spaarverlof WBRN	137	-34	138	0	241
Spaarverlof IRVN	123	0	44	0	167
	2.242	**-875**	**1.102**	**-19**	**2.450**

en deels aan de iRvN. Deze post is als volgt te verdelen:
Onze post voorzieningen valt uiteen in een voorziening SPP, een verlofvoorziening en een voorziening bovenwettelijk verlof.

Om de afbouw van het personeel zoals opgenomen in het SPP te realiseren, is een voorziening gevormd ter grootte van € 1,4 miljoen. Hiervan is € 1,3 miljoen bestemd voor WerkBedrijf en € 100.000 bestemd voor iRvN. In 2024 is € 483.000 onttrokken. Dit betrof met name onttrekkingen bij de WBRN van boventalligen en outplacement. Bij iRvN is een bedrag van € 59.000 onttrokken inzake een boventallige. Betrokkene is in 2024 uitgestroomd. Het restant van 19.000 is vrijgevallen.

Aan het spaarverlof is in 2024 € 34.000 onttrokken en € 182.000 gedoteerd. Dit betreft individuele keuzen van de medewerkers. Aan het bovenwettelijk verlof is in 2024 € 376.000 onttrokken en € 300.000 toegevoegd. De toevoegingen en onttrekkingen aan beide voorzieningen hebben plaatsgevonden binnen de wettelijke kaders.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar
De onderverdeling van de in de balans opgenomen schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

In 2024 heeft de MGR geen nieuwe leningen aangetrokken. Onderstaand de lopende geldleningen.
De rentelast voor 2024 bedraagt € 132.500 (2023: € 133.500).

In het volgende overzicht wordt het verloop van de vaste schulden weergegeven met een looptijd langer dan één jaar:

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde	vermeerderingen	verminderingen	Boekwaarde per
Onderhandse leningen	31-12-2023	2024	2024	31-12-2024
Onderhandse leningen van banken en financiële instellingen	7.750	0	-57	7.694

bedragen in 1.000	Leningbedrag:		Aflossing:		Leningbedrag:	Lening:			
Overzicht leningen	**Voor:**	**Per 1-1-2023**	**Datum**	**Bedrag:**	**Per 31-12-2024**	**Ingang-datum:**	**Eind-datum:**	**Rente**	**aflossing**
BNG (MGR)	1.171	750	02-01-2019	57	694	02-jan-15	02-jan-35	1,740%	jaarlijks
NL Waterschapsbank	4.500	4.500	27-03-2037	0	4.500	26-apr-17	27-apr-37	1,730%	einde looptijd
BNG (MGR)	2.500	2.500	25-06-2038	0	2.500	25-jun-18	25-jun-38	1,705%	einde looptijd
Totaal:	**8.171**	**7.750**		**57**	**7.694**				

Vlottende passiva

De vlottende passiva bestaan uit de volgende posten:

Bedragen in 1.000	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2024	31-12-2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotngsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume. De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
- Europese overheidlichamen	0	0
- het rijk	0	0
- Overige nederlandse overheidslichamen	10.418	6.740
overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen		
verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	677	0
Totaal overlopende passiva	11.095	6.740
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	10.886	10.779
Totaal	**21.981**	**17.519**

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn verder uitgesplitst:

Nadere toelichting op de meerjarige gemeentelijke budgetten:

- € 250.000 uit nog niet bestede middelen Werken aan de Match. Dit project wordt in 2025 afgerond;
- € 1,0 miljoen uit de budgetoverheveling 2022-2024 inzake risico's detacheringsbanen (cao Aan de slag);
- € 723.000 uit de budgetoverheveling inzake het project Collectief sociale ondernemingen.

Na afronding van het project vindt afrekening met de deelnemende gemeenten plaats.

Crediteuren

Op de post crediteuren staat aan het eind van 2024 een bedrag van € 970.000 open. Van de € 970.000 heeft de MGR per 1 februari 2025 € 502.000 voldaan. De toename ten opzichte van 2023 heeft met name te maken met het feit dat we per 1 januari 2024 de overgang naar het nieuwe financieel systeem hebben gehad. In 2023 is zoveel mogelijk nog in de oude administratie afgewikkeld.

Bedragen in € 1.000 **Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**	**Saldo per per 31-12-2024**	**Saldo per per 31-12-2023**
Crediteuren	970	368
Pensioenen	356	329
Belastingen	3.674	3.251
Afrekening Op weg naar Werk gemeenten	380	452
Op weg naar Werk uitvoerende instellingen	419	731
Afrekening deelnemersbijdragen	1.878	1.245
Afrekeningen bijdrage gemeenten**	1.983	2.960
Afrekening Loonkostensubsidies gemeenten	530	384
Afrekening ontwikkeltrajeten plus en werkgeversbonus plus gemeenten	72	0
Nog te betalen loonkostensubsidies	112	187
nog te betalen ontwikkeltrajecten plus en werkgeversbonus plus	211	0
Afrekening ID participatie	300	124
Afrekening meerwerk	0	33
Overige schulden *	0	714
Totaal	**10.886**	**10.779**

Bedragen in € 1.000 **Afrekeningen bijdrijge gemeenten****	**Saldo per per 31-12-2024**	**Saldo per per 31-12-2023**
Budgetoverheveling programma kwaliteit	0	100
Budgetoverheveling Werken aan de match	250	300
Budgetoverhveling ontwikkeltrajecten plus	0	400
Budgetoverhveling werkgeversbonus plus	0	400
Budgetoverheveling 2022-2024 risico's "CAO Aan de Slag"	1.010	1.010
Budgetoverheveling CSO	723	750
Totaal	**1.983**	**2.960**

Pensioenen
Pensioenen betreft de nog af te dragen pensioenverplichtingen eind 2024.

Belastingen
De positie aan de Belastingdienst is in de tabel verder toegelicht. De loonheffing bestaat uit de loonheffingen SW en ambtelijk. In bijgaand overzicht is te zien dat de loonheffing, het lage inkomensvoordeel en de af te dragen BTW is samengevoegd als totaalpositie aan de Belastingdienst.

Bedragen in € 1.000 **Belastingen**	**Saldo per per 31-12-2024**	**Saldo per per 31-12-2023**
Loonheffing	2.773	2.837
LIV	-166	-400
Af te dragen BTW	1.066	816
	3.673	**3.253**

Afrekening arbeidsmatige dagbesteding
In de tabel is de specificatie opgenomen van de aan de deelnemende gemeenten terug te betalen bedragen. Dit heeft betrekking op de arbeidsmatige dagbesteding. Er is minder gerealiseerd op arbeidsmatige dagbesteding dan dat er baten voor zijn opgehaald. Daardoor bestaat er nog een betalingsverplichting aan de deelnemende gemeenten van € 380.000.

Op Weg naar Werk Bedragen in € 1.000	**Budget**	**Besteed**	**Budget-overheveling**	**Betalingsver-plichting**	**Totaal dagdelen**	**Aantal kandidaten***
Berg en Dal	319	218	0	101	4.584	31
Beuningen	325	262	0	63	5.579	25
Druten	161	140	0	21	3.024	14
Heumen	140	90	0	50	1.835	16
Mook en Middelaar	70	81	0	-11	1.805	9
Nijmegen	1.942	1.848	0	94	40.483	291
Wijchen	302	241	0	62	5.121	32
Totaal	**3.259**	**2.879**	**0**	**380**	**62.431**	**418**

* De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.

Arbeidsmatige dagbesteding uitvoerende instellingen
De afrekening van december en de eindafrekening van de arbeidsmatige dagbesteding van zorginstellingen zijn nog niet ontvangen. Bij deze afrekeningen wordt € 419.000 aan lasten verwacht. Het bedrag is lager dan in 2023. Dit komt met name omdat we in 2023 te maken hadden met één zorgleverancier later was met het aanleveren van de declaratie dan gebruikelijk. In 2024 is dit niet meer aan de orde.

Afrekening deelnemersbijdragen
Dit betreft de afrekening met de gemeenten inzake de sociale werkvoorziening en het participatiebudget. De gemeenten ontvangen over 2024 een bedrag van € 1,9 miljoen terug. Voor een nadere specificatie zie de bijlage bij de jaarrekening.

Afrekening loonkostensubsidies gemeenten.
Dit betreft de afrekening van de loonkostensubsidies met de gemeenten. De gemeenten ontvangen een bedrag van € 530.000 terug. In de bijlage is een specificatie te vinden van de afrekening per gemeente.

Afrekening werkgeversbonusplus en ontwikkeltrajecten met diagnose element
Van het totaal beschikbaar gestelde bedrag van € 800.000 voor de uitvoering van de werkgeversbonusplus en de ontwikkeltrajecten met diagnose element hebben we € 72.000 over. Dit bedrag betalen we terug aan de gemeenten. In de bijlage is een specificatie te vinden van de afrekening per gemeente.

Nog te betalen loonkostensubsidies instellingen
Uit 2024 moeten we in het kader van de loonkostensubsidies nog een bedrag van € 112.000 betalen aan organisaties die kandidaten met een loonkostensubsidie in dienst hebben.

Afrekening werkgeversbonus plus en ontwikkeltrajecten met diagnose element
Aan instellingen moeten we nog een bedrag van € 211.000 uitbetalen in het kader van de werkgeversbonus plus en de ontwikkeltrajecten met diagnose element. Dit betreft met name een verplichting aan één instelling. Het bedrag staat niet ter discussie wel het feit dat er nog geen getekende overeenkomst is, waardoor we niet tot uitbetaling kunnen overgaan. Overigens zit dit laatste punt in een afrondende fase.

Te betalen ID-Participatie afrekening met instellingen
Dit betreft de afrekening ID-participatie met de instellingen ter grootte van € 300.000.

Overige schulden
De overige schulden staan uit bij diverse partijen. Per 31-12-2024 zijn de schulden verantwoord onder de overlopende passiva

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, kunnen als volgt gespecificeerd worden

De vooruit ontvangen bedragen van € 10,4 miljoen bestaan voor:

- € 8,3 miljoen projectgelden. Deze bestaan uit:
  - € 621.000 nog niet bestede middelen Perspectief op Werk. De RTA beslist over de inzet van deze middelen;
  - € 6,9 miljoen inzake nog niet bestede middelen ESF-project "actieve inclusie";
  - € 317.000 nog niet bestede middelen IPS. In dit project kunnen vanaf 1 januari 2023 geen nieuwe deelnemers meer stromen. Omdat een traject maximaal drie jaar duurt, kunnen zorgleveranciers nog tot en met eind 2025 een declaratie indienen. Daarna vindt afrekening met de gemeente Nijmegen plaats;
  - € 261.000 nog niet bestede

Overlopende passiva Bedragen x1.000	**Boekwaarde per 31-12-2023**	**Vermeerderingen**	**Verminderingen**	**Boekwaarde per 31-12-2024**
Europese overheidslichamen	0	0	0	0
Het Rijk	0	0	0	0
Overige Nederlanfse overheidslichamen				
Perspectief op werk	767	0	-146	621
ESF	2.205	4.662	0	6.867
IPS Nijmegen/regio	0	0	0	0
IPS Nijmegen nieuw	427	0	-110	317
100 banen plan	0	0	0	0
SAR	13	0	-13	0
RMT	250	333	-323	261
provinciale gelden	0	0	0	0
RTA	270	0	-13	258
UWV tijdelijk	0	0	0	0
Subsidie 2022-2024 project "Doe je Mee	1.416	0	-1.060	356
Suwi	1.235	400	-125	1.510
Overige	157	73	0	229
Totaal van de EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingjaren	**6.740**	**5.468**	**-1.790**	**10.418**

middelen RMT. Dit betreft tijdelijke coronacrisismiddelen om kandidaten werkfit te houden. De RTA beslist over de inzet van deze middelen.
    - € 258.000 nog niet bestede middelen RTA-UWV. Dit betreft een gezamenlijk project van Werkbedrijf en het UWV. De RTA beslist over de inzet van de middelen.
- € 356.000 uit vooruit ontvangen subsidie 2022-2024 inzake het project Doe je mee. Dit project is verlengd tot en met het eerste kwartaal 2025 en wordt daarna afgerekend met de deelnemende gemeenten Beuningen, Druten, Mook en Middelaar en Nijmegen;
- € 1,5 miljoen uit nog te besteden middelen in het kader van het uitvoeringsplan werkgeversdienstverlening UWV en WerkBedrijf. De samenwerking Werkbedrijf UWV gaan over de besteding van deze middelen;
- € 229.000 uit overige. De belangrijkste posten betreffen:
    - € 140.000 vooruitbetaalde onderhoudskosten tot 1 september 2029 voor één Cad Server.
    - € 87.000 nog te betalen rente op leningen. Deze rente wordt in 2025 betaald.

Bedragen x1.000 **Overlopende passiva**	**Boekwaarde per 31-12-2023**	**Vermeerderingen**	**Verminderingen**	**Boekwaarde per 31-12-2024**
verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	0	677	0	677
Totaal	**0**	**677**	**0**	**677**

- De overlopende passiva bestaan daarnaast uit verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in het volgende jaar tot betaling komen. De belangrijkste posten betreffen:
  De nog te betalen kosten ter grootte van € 585.000 betreffen met name nog te betalen inhuur, accountantskosten, vervoerskosten SW en onze Arbodienst. De post overig ad € 92.000 betreft de netto te betalen salarissen van de 13e periode 2024 die in 2025 uitbetaald zijn.

Overige schulden * Bedragen in € 1.000	**Saldo per per 31-12-2024**	**Saldo per per 31-12-2023**
Nog te betalen kosten	585	676
Overige	92	38
IPS	0	0
Totaal	**677**	**714**

5. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen materiële gebeurtenissen voorgedaan in 2025 die van invloed zijn op 2024

6. Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen

Uit de afgesloten contracten is gebleken dat de MGR voor een aantal toekomstige jaren verbonden is aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. De belangrijkste verplichtingen zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

A. Huurovereenkomsten
B. Inkoopcontracten
C. Vakantiegeld

Bedragen in €1.000		Looptijd			
		‹ 1 jaar	1-5 jaar	› 5 jaar	Totaal
A. Gastheerovereenkomst					
Gastheerovereenkomst gemeente Nijmegen					
- Huur	MGR	376	0	0	376
	IRVN	167	0	0	167
- Servicekosten	MGR	521	0	0	521
	IRVN	376	0	0	376
- Personeel en organisatie	MGR	161	161	0	322
	IRVN	100	100	0	200
B. Inkoopcontracten					
- Inkoopcontracten	MGR	8.807	5.051	4.235	18.093
	IRVN	4.896	5.662	1.173	11.732
C. Vakantiegeld / Verlofdagen					
- Vakantiegeld	MGR	1.326	0	0	1.326

A) Huurovereenkomsten

De MGR heeft een tweetal huurovereenkomsten afgesloten met de gemeente Nijmegen. De huurovereenkomsten hebben beide een looptijd van één jaar en lopen tot en met 31 december 2025 en kunnen dan jaarlijks verlengd worden. De resterende verplichting voor beide huurovereenkomsten bedraagt € 543.000. Daarnaast zijn aan deze huurovereenkomst facilitair beheer, servicekosten en de kosten voor de datacentra verbonden. De resterende verplichting hiervoor bedraagt in totaal € 897.000. Hiervan heeft € 521.000 betrekking op MGR en € 376.000 op iRvN.

Naast de huurovereenkomsten heeft de MGR een gastheerovereenkomst met de gemeente Nijmegen gesloten voor de PIOFAH taken en het facilitair beheer. Deze overeenkomst loopt van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2026. Het facilitair deel is gekoppeld aan de huurovereenkomsten en heeft een looptijd van één jaar. De resterende verplichting voor de PIOFAH taken bedraagt € 522.000.

B) Inkoopcontracten

De MGR heeft diverse inkoopcontracten gesloten met onder andere zorgverleners voor Op Weg Naar Werk. In deze overeenkomsten is afgesproken dat de MGR cliënten kan plaatsen bij de desbetreffende zorgverleners. Met de zorgverleners is afgesproken dat er een bepaald aantal cliënten geplaatst kan worden. Er wordt echter afgerekend per daadwerkelijk geplaatste cliënt. Hieronder staat het overzicht vermeld van de contractwaardes, de reeds bestede contractwaarde, en het resterende bedrag dat nog verhaald zou kunnen worden. Er moet echter de nadruk gelegd worden op het feit dat het gaat om mogelijke kosten, en dat de MGR niet verplicht is om alle contracten volledig af te nemen. De verwachting is dat niet alle contracten volledig uitgenut zullen worden. Daarnaast heeft de iRvN

een aantal inkoopcontracten afgesloten. Deze hebben betrekking op ICT-gerelateerde taken en de inhuur van ondersteunend personeel. De grootste daarvan zijn de contracten voor de O365 diensten en de levering van laptops en telefoons.

C) Vakantiegeld en verlofdagen

De deelnemende gemeenten staan altijd garant voor de betaling/verplichtingen uit hoofde van vakantiegeld en verlofdagen voor de SW-medewerkers. Vanuit dit achterliggende feit en het feit dat MGR Rijk van Nijmegen dezelfde uitgangspunten voor verslaggeving/ verantwoording toepast als de deelnemende gemeenten (BBV), is het niet toegestaan de verplichtingen uit hoofde van vakantiegeld en -dagen te waarderen in de balans per 31 december. Het bedrag dat wordt opgenomen onder niet uit de balans blijkende verplichtingen, betreft enkel het vakantiegeld. Dit omdat er volgens beleid geen verlofuren uitbetaald worden, tenzij dit niet anders kan door bijvoorbeeld overlijden. De omvang hiervan wordt dermate klein geschat over de volledig resterende uitstroomperiode van de SW-medewerkers, dat er geen bedrag voor wordt opgenomen. De omvang van de verplichting inzake vakantiegeld bedraagt per 31 december 2024 € 1,3 miljoen.

(Bedragen x € 1.000)	Resterende waarde	
	MGR excl. iRvN	iRvN
Contracten die aflopen in 2025	8.807	4.896
Contracten die doorlopen na 2025	9.286	6.836
Totaal	**18.093**	**11.732**

7. Toelichting op overzicht baten en lasten over 2024

7.1 Baten en lasten MGR totaal

bedragen in 1.000		
Onderdeel	**Totaal baten**	**Totaal lasten**
Werkbedrijf	82.791	82.791
IRvN	24.073	24.073
Bestuursondersteuning	538	538
consolidatie	-3.578	-3.578
Totaal	**103.823**	**103.823**

Zoals bekend verrekend de MGR over- en onderschrijdingen van budgetten ieder jaar met de gemeenten, waardoor we budgetneutraal uitkomen. De afrekeningen met de deelnemende gemeenten zijn reeds in de cijfers verwerkt. De reden hiervoor is dat we conform de afspraken overschotten en tekorten per jaareinde afrekenen met de deelnemers. Vanaf 2024 geldt hier één uitzondering op. Deze uitzondering betreft de over- en onderschrijdingen op het participatiebudget. Omdat we met de invoering van het nieuwe stelsel meer fluctuatie verwachten dan in het verleden worden overschotten toegevoegd en tekorten onttrokken aan het te vormen bestemmingsreserve risico's participatiebudget. Voor 2024 ligt het voorstel voor om € 242.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget. Voor de overige geldstromen zijn de afrekeningen met de deelnemende gemeenten reeds verwerkt. Hieronder lichten we kort per onderdeel de resultaten voor afrekening toe.

WerkBedrijf

Voor verwerking van de over- en onderschrijdingen van de budgetten binnen het onderdeel Werk is op de gemeentelijke bijdrage op de onderdelen participatiebudget, Op Weg naar Werk en loonkostensubsidies een onderschrijding van het budget ontstaan van 873.000:

- € 37.000 nadeel op de gemeentelijke bijdrage. We hebben in de halfjaar rapportage aangegeven tussen de € 0 en de € 500.000 uit te komen. Het nadeel van € 37.000 is ontstaan doordat we een specifiek probleem bij de gemeente Nijmegen in het kader van de oud ID en WIW banen hebben moeten oplossen. Dit leidt tot een nadeel van € 300.000. Omdat dit specifiek de gemeente Nijmegen betreft wordt in de afrekening dit onderdeel ook specifiek met de gemeente Nijmegen afgewikkeld. Blijft regio breed een voordeel over van € 242.000. We stellen voor dit voordeel toe te voegen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget. Onderdeel van de uitvoering van het participatiebudget betreft de inzet op nieuw beschut. Deze willen we afzonderlijk toelichten:
  - In het kader van de uitvoering van nieuw beschut zijn eind 2024 negen detacheringsbanen gerealiseerd en 56 kandidaten rechtstreeks in dienst bij werkgevers, wat een totaal van 65 kandidaten oplevert. Dit is een toename van 10 kandidaten ten opzichte van eind 2023. We hebben 11 detacheringsbanen minder gerealiseerd dan begroot, wat leidde tot lagere baten in de vorm van loonkostensubsidies en detacheringsvergoedingen. Hier tegenover staan ook lager loonkosten. Voor de 56 kandidaten die rechtstreeks bij werkgevers in dienst zijn, zijn in 2024 begeleidingsvergoedingen en werkplekaanpassingen betaald, met een totaalbedrag van € 282.000, gemiddeld € 5.000 per kandidaat. Dit bedrag is exclusief de loonkostensubsidies voor deze kandidaten.
- € 380.000 onderschrijding begroting Op Weg Naar Werk. Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld tussen de € 0 en de € 250.000 over te gaan

houden bij Op Weg Naar Werk. Het voordeel is iets groter geworden. Dit betreft een eenmalig voordeel. In 2024 is € 95.000 extra toegevoegd aan de middelen arbeidsmatige dagbesteding voor het uitvoeren van de pilot Simpel Switchen. In 2025 komt deze extra toevoeging te vervallen. Daarnaast is het aantal dagdelen per kandidaat gelijk aan 2023 in de begroting is rekening gehouden met een stijging. Tot slot is het tarief van Op Weg Naar Werk met ingang van 2025, in afstemming met de regio, gelijk geworden aan het tarief van de reguliere dagbesteding. Het tarief per dagdeel is daarmee toegenomen van € 40,74 naar € 46,75. Met deze tariefstijging verwachten we net binnen de begroting 2025 te blijven. Bij de gemeenten Mook en Middelaar is een nadeel ontstaan van € 10.900. Bij de overige gemeenten is een voordeel ontstaan.

- € 530.000 onderschrijding begroting wettelijke loonkostensubsidies.
  Bij de halfjaarcijfers hebben wij aangekondigd dat we verwachten tekort te komen. Dit bleek een ramingsfout te zijn. We hebben dit medio oktober aan de financieel adviseurs ge meld en verwachten € 400.000 over te houden. De onderschrijding van de begroting is iets hoger geworden. Mede veroorzaakt doordat de trage groei van de detacheringsbanen. In melding van medio oktober hebben we tevens aangegeven dat we een overschrijding van het budget verwachten bij de gemeenten Druten en Heumen. De overschrijding van het beschikbare budget komt uit op:
  € 57.900 voor de gemeente Druten en
  € 79.700 voor de gemeente Heumen. De overige gemeenten ontvangen middelen teug.

Resultaten budgetoverhevelingen 2023:

- Bij de jaarrekening 2023 hebben we € 400.000 overgeheveld voor de werkgeversbonusplus en € 400.000 voor de ontwikkeltrajecten met diagnose-element. In 2024 hebben we voor beide in totaal € 728.000 besteed. Aan ontwikkeltrajecten met diagnose-element is € 503.000 besteed. Hiervoor hebben 115 kandidaten een traject aangeboden gekregen. Aan de werkgeversbonusplus hebben we € 225.000 besteed. De voorwaarden voor de werkgeversbonus plus maakt dat slechts een beperkte groep werkgevers gebruik kan maken van deze regeling. Daardoor is in 2024 minder gebruik gemaakt van deze regeling. Van de ontwikkeltrajecten met diagnose-element wordt meer gebruik gemaakt. Voor 2025 houdt dit ook in dat we het plafond voor deze regeling hoger vastgesteld hebben en die van de werkgeversbonusplus lager. Het restant ter grootte van € 72.000 betalen we terug aan de regio.

- Bij de jaarrekening 2023 hebben we € 750.000 overgeheveld voor de uitvoering van het Collectief sociale ondernemingen. In 2024 hebben we € 27.000 besteed. De doelstellingen van het Collectief sociale ondernemingen draagt onvoldoende bij aan doestellingen van het Werkbedrijf waardoor we besloten hebben niet verder te gaan met dit collectief en de middelen terug gaan betalen aan de gemeenten onder aftrek van de resterende verplichtingen. Hier komt met de halfjaarcijfers 2025 meer duidelijkheid over.

De onderschrijding van de begroting voor het onderdeel SW komt op
uit € 1,4 miljoen.

- Voor 2024 hebben we van de gemeenten een bijdragen ontvangen van € 37,1 miljoen (hierin is het voordelig resultaat reeds verwerkt). Van het rijk heeft onze regio een bedrag van € 37,5 ontvangen (hierin is niet meegenomen de tegemoetkoming sociale ontwikkelbedrijven ter grootte van € 1,2 miljoen). Daarmee is er voor de gemeenten in de regio een voordelig

resultaat ontstaan van € 0,4 miljoen. Wij gaan graag met de gemeenten in gesprek om te bezien hoe we dit overschot alsmede de impulsmiddelen sociale ontwikkelbedrijven, op een zinvolle wijze kunnen inzetten voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld om de doorgroei van nieuw beschut mogelijk te maken.

Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld een voordeel te behalen van tussen de € 950.000 en €1,4 miljoen. Zoals reeds verwoord bij de halfjaarcijfers is dit voordeel met name ontstaan door minder uitgaven aan loonkosten sociale werkvoorziening. Enerzijds doordat de aangekondigde extra loonstijging van het minimum loon niet doorgegaan is en anderzijds door een snellere daling van het aantal verloonde fte's.

Bij het onderdeel Vastgoed is een onderschrijding van de begroting van € 51.000. Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld dat we voor het onderdeel vastgoed geen resultaat verwachten. Het eenmalig voordeel is ontstaan doordat de verbouwing van de Boekweitweg langer geduurd heeft waardoor we een jaar later gaan afschrijven.

iRvN

Bij iRvN is een onderschrijding van de begroting gerealiseerd. De onderschrijding van de begroting per onderdeel ziet er als volgt uit:

- Bij het onderdeel Automatisering is een overschrijding van de begroting ontstaan van € 71.000.
- Bij het onderdeel Applicatiebeheer is een onderschrijding van de begroting ontstaan van € 104.000.

Op beide onderdelen zijn de voordelen met name ontstaan door een eenmalig voordeel op de overhead. Wegens lagere kosten gastheer of doorbelasting van PIOFAH taken.

Bestuursondersteuning

Bestuursondersteuning is conform begroting gerealiseerd.

7.2 Baten en lasten WerkBedrijf

WerkBedrijf omvat drie onderdelen, namelijk Werk, SW en Vastgoed. De resultaten worden toegelicht in paragraaf 7.2.1 en 7.2.2.

baten **Na resultaatbestemming**	**Werkbedrijf**				
Taakveld	**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	608	608	10.058	10.094	36
6.3 Inkomensregelingen	6.106	8.140	7.825	7.295	-530
6.4 WSW en beschut werk	51.325	51.830	48.437	46.373	-2.063
6.5 Arbeidsparticipatie	25.565	26.292	19.111	19.028	-83
Totaal baten	**83.604**	**86.869**	**85.431**	**82.791**	**-2.641**

lasten (bedragen in 1.000)	**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	638	638	638	601	-36
6.3 Inkomensregelingen	6.106	7.825	7.825	7.295	-530
6.4 WSW en beschut werk	47.483	47.888	48.437	46.524	-1.913
6.5 Arbeidsparticipatie	20.239	21.068	19.081	18.810	-271
	74.466	77.419	75.981	73.230	-2.751
0.4 Overhead	9.138	9.450	9.450	9.561	110
Totaal lasten	**83.604**	**86.869**	**85.431**	**82.791**	**-2.640**
Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	0	**0**	**0**	**0**	**0**

Saldo na toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0
Resultaat voor	0	0	0	242	0
Toevoeging aan reserves	0	0	0	242	0

Personele lasten Werkbedrijf
De totale personele lasten zijn in bovenstaande tabellen niet meer zichtbaar. De personele lasten maken nu onderdeel uit van de programmalasten en de overhead MGR. De personele lasten bestaan uit de loonsom en het inhuurbudget. Overige personele lasten zijn buiten beschouwing gelaten. Onderstaand een overzicht van het verloop van de personele lasten voor 2024 en volgende jaren.

Bedragen x1.000

In deze tabel is te zien dat we de komende jaren de personele lasten verder moeten afbouwen als gevolg van de aflopende SW-inkomsten en de afbouw van tijdelijke budgetten. De afbouw vindt zowel plaats in het primaire proces als in de ondersteuning op alle niveaus binnen de organisatie.

In 2024 zijn de totale personele lasten € 22,7 miljoen. De overschrijding van € 141.000 wordt met name veroorzaakt door een extra dotatie aan de voorziening SPP.

Taakveld	2024									
	Begroting P	Begroting W	Begroting W +T1	Begroting W+ T1+T2	Begroting W+ T1+T2+T4	Realisatie	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
0.4 Overhead	5.571	5.883	5.883	5.883	5.883	5.888	5.817	5.832	5.692	5.692
6.3 Inkomensregelingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.4 WSW en beschut werk	3.980	4.218	4.218	4.294	4.294	4.206	4.062	3.912	3.767	3.629
6.5 Arbeidsparticipatie	11.396	12.719	12.719	12.642	12.422	12.646	10.963	11.029	10.596	10.596
Totaal	**20.948**	**22.820**	**22.820**	**22.820**	**22.600**	**22.741**	**20.841**	**20.773**	**20.055**	**19.917**

7.2.1 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Werk

Voor onderdeel Werk bestaat de afrekening uit de onderdelen re-integratie, arbeidsmatige dagbesteding en loonkostensubsidies.

Baten Na resultaatbestemming	bedragen in 1.000	**Werkbedrijf Onderdeel WERK**				
Taakveld	**categorie**	**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
6.3 Inkomensregelingen	Gemeentelijke bijdrage	6.106	7.825	7.825	7.295	-530
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	315	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	Overige bedrijfsopbrengsten	70	23	0	1	1
	Overige bijdrage	3.103	4.472	3.504	3.378	-126
	Netto omzet	1.092	364	0	0	0
	Gemeentelijke bijdrage	21.301	21.432	15.607	15.649	42
0.4 Overhead	Gemeentelijke bijdrage	0	0	5.538	5.538	0
6.4 WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdrage nieuw beschut	0	0	287	282	-4
	Netto omzet	0	0	44	33	-11
	Gemeentelijke bijdrage OWNW	2.974	3.259	3.259	2.878	-381
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	0	188	94	-94
		34.645	**37.690**	**36.252**	**35.148**	**-1.104**

Toelichting op de afwijkingen van de baten
Hieronder wordt per taakveld een verklaring gegeven voor de afwijkingen van de baten boven de € 50.000.

Loonkostensubsidies
Onder het **taakveld Inkomensregelingen** vallen de loonkostensubsidies. Op dit onderdeel wordt een onderschrijding ten opzichte van de begroting behaald van € 530.000. De gemeenten Beuningen en Heumen behalen een overschrijding op dit onderdeel. De overige gemeenten een onderschrijding. De onderschrijding zullen we terugbetalen, het nadeel wordt aanvullend gefactureerd. In de bijlage is een specificatie per gemeente opgenomen.

Re-integratiemiddelen
Onder het **taakveld Arbeidsparticipatie** valt de uitvoering van de re-integratietaak. Dit onderdeel valt uiteen in de gemeentelijke bijdragen, de omzet en de overige bijdragen. Per onderdeel geven we een toelichting:

Gemeentelijke bijdragen
De gemeentelijke bijdragen laten een overschrijding van € 37.000 zien (dit is inclusief het bedrag bij gemeentelijke bijdrage WSW en beschut werk). We hebben in de halfjaar

Taakveld	categorie	begroting 2024 voor wijziging (A)	begroting 2024 na wijziging (B)	begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)	realisatie 2024 (D)	saldo 2024 (D-C)
6.3 Inkomensregelingen	Loonkostensubsidies	6.106	7.825	7.825	7.295	-530
6.5 Arbeidsparticipatie	Instrumenten	6.638	7.031	7.960	7.390	-570
	Algemene uitvoering arbeidsparticipatie	7.594	7.887	7.811	7.891	80
	Directe kosten detacheringsbanen	1.708	884	0	0	0
	Oude verplichtingen	1.447	1.447	1.447	1.726	279
	Inzet tijdelijke middelen	2.853	3.232	1.864	1.803	-61
	Inzet nieuw beschut	0	587	0	0	0
6.4 WSW en beschut werk	Beschut werk	0	0	0	0	0
	Inzet nieuw beschut	0	0	77	72	-5
	Directe kosten detacheringsbanen	0	0	472	386	-86
	Op Weg naar Werk	2.974	3.259	3.259	2.879	-380
Totaal Programmalasten		**29.319**	**32.152**	**30.714**	**29.442**	**-1.273**
0.4 Overhead	Overhead MGR	5.326	5.538	5.538	5.706	168
Totalen lasten		**34.645**	**37.690**	**36.252**	**35.148**	**-1.104**
Saldo na toevoeging aan reserves		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat voor		**0**	**0**	**0**	**242**	**0**
Toevoeging aan reserves		**0**	**0**	**0**	**242**	**0**

rapportage aangegeven tussen de € 0 en de € 500.000 uit te komen. De overschrijding van € 37.000 is ontstaan doordat we een specifiek probleem bij de gemeente Nijmegen hebben moeten oplossen. Dit leidt tot een overschrijding van €279.000. Omdat dit specifiek de gemeente Nijmegen betreft wordt in de afrekening dit onderdeel ook specifiek met de gemeent Nijmegen afgewikkeld. Blijft regio breed een onderschrijding van het budget over van € 242.000. We stellen voor deze onderschrijding toe te voegen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget.

Overige bijdragen

Dit betreft met name tijdelijke middelen zoals Individueel Plaatsing en Stuen (IPS), werkgeversbonus plus, ontwikkeltrajecten met diagnoseelement, detacheringsopbrengsten, Perspectief op Werk (POW), Doe je mee, Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) en middelen SUWI. Dit betreft tijdelijke middelen die we ontvangen voor de specifiek doe. De inkomesten en uitgaven op dit onderdeel zijn in principe ook altijd aan elkaar gelijk. Op het moment de uitgaven lager worden houdt dit in dat we op deze spcifieke projecten minder uitgegeven hebben. Er in in 2024 € 209.000 minder uitgeven, waardoor de inkomsten ook voor ditzelfde bedrag lager zijn dan begroot. Een aantal bijzonder posten die dit veroorzaken:

- Aan IPS hebben we € 160.000 minder uitgegeven dan begroot. Dit betreft de oude regeling die wij zelf uitgevoerd hebben. Daar kunnen vanaf 2024 geen mensen meer op instromen. Een traject duurt 3 jaar waardoor we tot en met 2026 nog verpichtingen hebben aan de uitvoerders van deze regeling. In 2026 rekenen we af met de instellingen een eventueel overschot betalen we terug aan de deelnemende gemeenten.
- Aan RMT hebben we € 120.000 meer uitgegeven dan begroot. De inkomten voor het RMT bestaan uit bestedingen die we op decaratiebasis mogen factureren aan het Rijk en een bijdragen vanuit het Rijk voor het organiseren van de RMT fuctie. Op het eerste onderdeel hebben we in 2024 € 85.000 meer aan declarabele uitgaven gehad. Hier staan rechtstreekse inkomsten voor tegenover. Daarnaast hebben we € 35.000 meer ontvangen voor het uitvoeren van de RMT fuctie.
- Bij de jaarrekening 2023 hebben we € 800.000 overgeheveld voor de werkgevergbonus plus en voor de ontwikkeltrajecten met diagnose-element. In 2024 hebben we voor beide in totaal € 728.000 verplicht. Aan ontwikkeltrajecten met diagnose-element is € 503.000 verplicht en zijn 115 kandidaten gestart met een traject. Aan de werkgeversbonusplus hebben we €225.000 verplicht. Het restant ter grootte van €72.000 betalen we terug aan de regio.
- We hebben € 50.000 minder aan renteinkomsten ontvangen in 2024 dan begroot. De daling van de marktrente is sneller verlopen dan verwacht.

Onder andere de volgende projecten hebben een doorloop in 2025:

- Bij de jaarrekening 2023 hebben we € 750.000 overgeheveld voor de uitvoering van het project ondersteuning collectief sociaal ondernemingen. In 2024 hebben we hiervan € 27.000 besteed. We zijn in 2025 voornemens de inspanningen van dit project binnen de (budgettaire) scope van de planvorming toekomstbestendigheid werkontwikkelbedrijven op te pakken. Het restant van de naar 2024 overgehevelde middelen zal terugvloeien naar de deelnemende gemeenten.
- Doe je mee wordt in 2025 afgerond. Op dit onderdeel hebben we in 2024 € 1,1 miljoen uitgeven. Eind 2024 is een bedrag over van € 356.000. In het eerste kwartaal van 2025 worden nog activiteiten verricht. Een eventueel overschot wordt na afronding van

het project terugbetaald aan de deelnemde gemeenten.

Op Weg Naar Werk en detacheringsbanen
Onder het **taakveld WSW en beschut werk** valt Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding) en de detacheringsbanen.

Op het onderdeel **Op Weg Naar Werk** wordt € 380.000 minder uitgegeven. Het aantal dagdelen per kandidaat is gelijk aan 2023 in de begroting is rekening gehouden met een stijging. De gemeente Mook en Middelaar overschrijd op dit onderdeel het budget. De overige gemeenten onderschrijden. De onderschrijding zullen we terugbetalen, de overschrijding zal aanvullend gefactureerd worden. In de bijlagen is een specificatie per gemeente opgenomen.

Op het onderdeel **detacheringsbanen** wordt € 133.000 minder uitgegeven. De instroom in de detacheringsbanen is lager dan verwacht. Hierdoor ontvangen we met name € 119.000 minder loonkosten stubsidies en zijn de detacheringsopbrensten € 10.000 lager.

Toelichting op de afwijkingen van de lasten
Hieronder wordt per taakveld een verklaring gegeven voor de afwijkingen van de lasten van meer dan € 50.000.

Loonkostensubsidies
Onder het **taakveld Inkomensregelingen** vallen de loonkostensubsidies. Op dit onderdeel hebben we € 530.000 minder uitgegeven. Bij de halfjaarcijfers hebben wij aangekondigd dat we verwachten tekort te komen. Dit bleek een ramingsfout te zijn. We hebben medio oktober aan de financieel adviseurs gemeld te verwachten € 400.000 over te houden. Het overschot is iets hoger geworden. Mede veroorzaakt doordat het aantal detacheringsbanen minder snel gegroeid is dan verwacht. In de melding van medio oktober hebben we tevens aangegeven dat we een tekort verwachten bij de gemeenten Druten en Heumen. Het tekort komt uit op € 57.900 voor de gemeente Druten en €79.700 voor de gemeente Heumen. De overige gemeenten ontvangen middelen teug. In de bijlage is een specificatie per gemeente opgenomen. Voor de gerealiseerde aantallen verwijzen we graag naar het beleidsinhoudelijke deel van onze jaarstukken.

Re-integratie
Onder het **taakveld Arbeidsparticipatie** valt de uitvoering van de re-integratietaak. De lasten laten daar een onderschrijding zien van € 124.000. Deze onderschrijding is als volgt ontstaan:

- € 570.000 minder uitgegeven aan het instrumentgelden. We hebben met name minder uitgegeven aan IPS, ontwikkeltrajecten met diagnoselement en de werkgeversbonus plus. In totaal een bedrag van € 240.000. Daarnaast is € 330.000 minder uitgegeven op de detacheringsbanen en werken aan de match. Hoewel de uitvoering van de MAP niet leidt tot een voor- of nadeel willen we de uitvoering van de MAP nog wel specifiek toelichten. Voor de uitvoer van de MAP worden Consulent Bedrijfsdienstverleners en Trainers ingezet. Voor 2024 hebben we € 182.000 aan personele kosten uitgegeven. Naast personele kosten worden operationele kosten gemaakt voor de deelnemers. Voor 2024 hebben we €14.000 aan operationele kosten gemaakt. Hiermee komen de totaal uit op € 196.000 voor de uitvoering van de MAP. Hier staat een bijdrage vanuit de gemeenten tegenover van € 36.000.
- € 80.000 overschrijding van het personeelsbudget doordat we één tijdeleke formatieplaats boven de begroting zitten. Tegenover deze formatieplaats stonden tijdelijk middelen. Deze zijn echter komen te vervallen. In 2025 is dit tekort opgelost door afbouw van formatie.
- € 279.000 overschrijding is ontstaan doordat

we een specifiek probleem hebben moeten oplossen bij de gemeente Nijmegen. Dit leidt tot een nadeel van €279.000. Daarnaast zit er een klein voordeel van € 21.000 op de afrekening met uitvoerders van de oude verplichtingen.

- € 61.000 minder aan tijdelijke middelen ingezet. Zoals reeds toegelicht bij de baten betreft dit met name de extra uitgaven op het onderdeel RMT ter grootte van € 120.000 en de lagere uitgaven ad € 160.000 op het onderdeel IPS.

Op Weg Naar Werk en detacheringsbanen

Onder het **taakveld WSW en beschut werk** valt Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding) en de uitvoering van de detacheringsbanen.

Op het onderdeel **detacheringsbanen** wordt € 92.000 minder uitgegeven. De groei van het aantal detacheringsbanen is lager dan waar we in de begroting rekening mee gehouden hebben. Daardoor hebben we met name minder loonkosten van geplaatste medewerkers.

Dit betreft de uitvoering van de detacheringsbanen en de uitvoering van nieuw beschut in brede zin. We bieden kandidaten met een indicatie beschut werk een detacheringsbaan aan bij de MGR, maar kandidaten kunnen ook rechtstreeks bij een werkgever in dienst treden. We hebben eind 2024 negen detecheringsbanen gerealiseerd en 56 kandidaten bij een werkgever rechtstreeks in dienst. In totaal eind 2024 65 kandidaten. Dit is een toename ten opzichte van eind 2023 van 10 kandidaten. We hadden verwacht eind 2024 uit te komen op 20 in dienst met een detacheringsbaan. Dit zijn er 11 minder dan begroot. Dit heeft geleid tot lagere baten in de vorm van loonkostensubsidies en detacheringsvergoedingen. Hier tegenover staat een gelijk bedrag aan lagere loonkosten. Naast medewekers nieuw beschut in een detacheringsbaan hebben we eind 2024 56 kandidaten in dienst bij werkgevers. Hiervoor betalen we begeleidingsvergoedingen en eventueel werkplekaanpassingen. In 2024 bedragen de uitgaven hiervoor € 282.000. Gemiddeld is dit een bijdrag van € 5.000 per

baten	bedragen in 1.000			
Na resultaatbestemming				
Taakveld	**categorie**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
6.4 WSW en beschut werk	Overige bedrijfsopbrengsten	188	94	-94
	Netto omzet	44	33	-11
	Gemeentelijke bijdrage	287	282	-4
0.4 Overhead	Gemeentelijke bijdrage	30	48	18
		549	**456**	**-92**

6.4 WSW en beschut werk	Personele lasten	77	72	-5
	Directe kosten detacheringsbanen	164	102	-62
	Inzet nieuw beschut subsidie betalingen	308	282	-26
Totalen lasten		**549**	**456**	**-92**
Saldo na toevoeging aan reserves		**0**	**0**	**0**
Resultaat voor		**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan reserves		**0**	**0**	**0**

kandidaag. Dit is exclusief de loonkostensubsidies voor deze kandidaten.

Op het onderdeel **Op Weg Naar Werk** wordt een onderschrijding behaald van € 380.000. Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld tussen de € 0 en de € 250.000 over te gaan houden bij Op Weg Naar Werk. De onderschrijding is iets groter geworden. Dit betreft een eenmalig onderschrijding. In 2024 is € 95.000 extra toegevoegd aan de middelen arbeidsmatige dagbesteding voor het uitvoeren van de pilot Simpel Switchen. In 2025 komt deze extra toevoeging te vervallen. Daarnaast is het tarief van Op Weg Naar Werk met ingang van 2025, in afstemming met de regio, gelijk geworden aan het tarief van de reguliere dagbesteding. Het tarief per dagdeel is daarmee toegenomen van € 40,74 naar € 46,75. Met deze tariefstijging verwachten we net binnen de begroting 2025 te blijven. Bij de gemeente Mook en Middelaar is een overschrijding ontstaan van € 10.900. Bij de overige gemeenten is een onderschrijding ontstaan.

Overhead

Onder het **taakveld Overhead MGR** vallen de overheadlasten. Deze laten een overschrijding zien van € 147.000. Deze overschrijding wordt met name veroorzaakt doordat we een extra dotatie aan de voorzieningen SPP in verband met een aantal lopende trajecten. Daarnaast heeft een aanvullende dotatie aan het spaarverlof plaatsgevonden omdat medewerkers gespaard hebben.

7.2.2 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel SW

baten bedragen in 1.000 Na resultaatbestemming		Werkbedrijf Onderdeel SW				
Taakveld	**categorie**	**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	Gemeentelijke bijdrage	0	0	3.912	3.912	0
6.4 WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdrage	38.477	38.531	34.619	33.217	-1.402
	Overige bedrijfsopbrengsten	653	653	653	779	126
	Overige bijdrage	195	195	195	175	-21
	Materiaal verbruik	-17	-17	-17	0	17
	netto omzet	8.165	8.330	8.330	8.139	-191
		47.473	**47.692**	**47.692**	**46.222**	**-1.471**

lasten (bedragen in 1.000)		**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
6.4 WSW en beschut werk	Lage inkomensvoordeel	-330	-330	-330	-203	127
	Operationele lasten	58	58	58	89	31
	Overige kosten SW medewerkers	2.197	2.648	2.648	2.609	-39
	Personele lasten	3.666	3.881	3.881	3.797	-84
	Productiekosten	824	824	824	722	-102
	Salariskosten SW medewerkers	37.246	36.700	36.700	35.353	-1.346
		43.660	43.780	43.780	42.368	-1.413
0.4 Overhead	Overhead MGR	3.812	3.912	3.912	3.854	-58
Totalen lasten		**47.473**	**47.692**	**47.692**	**46.222**	**-1.471**

Saldo na toevoeging aan reserves		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat voor		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan reserves		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting op de afwijkingen van de baten
Hieronder volgen de belangrijkste afwijkingen van de baten groter van € 50.000.

Bij het onderdeel SW hebben we € 1,4 miljoen overgehouden. Dit overschot wordt op de gebruikelijke wijze afgerekend met de gemeenten.

Gemeentelijke bijdragen
Binnen de SW hadden we voor 2024 een gemeentelijke bijdrage van 38,5 miljoen euro begroot. Vanwege het overschot van 1,4 miljoen euro hebben we maar 37,1 miljoen euro op hoeven te halen. Van het Rijk ontvingen de gemeenten voor de uitvoering van de SW 37,5 miljoen euro. We hebben de SW dus wederom ruim binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde budgetten uit kunnen voeren. Er is voor de gemeenten in de regio een overschot ontstaan van € 0,4 miljoen. Wij gaan graag met de gemeenten in gesprek om te bezien hoe we dit overschot op een zinvolle wijze kunnen inzetten voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld om de doorgroei van nieuw beschut mogelijk te maken.

Overige bedrijfsopbrengsten
De overige bedrijfsopbrengsten zijn € 126.00 hoger dan begroot. Dit betreft met name extra bijdragen vanuit inleners voor ons collectief groepsvervoer. Door nieuwe afspraken hebben we de opbrengsten met € 93.800 kunnen verhogen.

Omzet
In de halfjaarcijfers 2024 hebben we gemeld dat we verwachten dat de SW-omzet tussen de € 50.000 en € 150.000 lager zou gaan uitvallen. De SW-omzet is € 191.000 lager geworden. Afname van het omzet heeft een aantal oorzaken, wij noemen de belangrijkste: Door problemen in de toeleveringsketen hebben een aantal grotere samenwerkingspartners tijdelijk leegloop gehad. Dit heeft in 2024 een nadelig effect gehad op onze omzet van € 138.000. Bij één organisatie hebben we een onjuiste raming gemaakt waardoor de omzet € 60.000 te hoog is ingeschat. Bij het opstellen van de begroting maken we per organisatie of op individueel niveau een inschatting van het te verwachten ziekteverzuim.

Ten slotte ligt bij een aantal organisaties het ziekteverzuim hoger dan we vooraf ingeschat hebben. Dit heeft een nadelig effect gehad op de omzet van € 45.000.

De toegevoegde waarde bedraagt voor 2024 € 8.942. Begroot was een bedrag van € 8.906.

Toelichting op de afwijkingen van de lasten
Hieronder volgen de belangrijkste afwijkingen van de lasten groter dan € 50.000.

Lage inkomensvoordeel
Werkgevers die medewerkers met een laag inkomen in dienst hebben, ontvangen van de belastingdienst een korting op de af te dragen belastingen en sociale premies (Lage Inkomens Voordeel). In 2024 hebben we daarvoor € 330.000 begroot. Bij de tussentijdse cijfers hebben we gemeld te verwachten tussen de € 50.000 en de € 100.000. Het werkelijk ontvangen lage inkomensvoordeel bedraag € 203.000. Door de verhoging van het minimumloon in 2023 en 2024 komen minder SW medewerkers in aanmerking voor deze korting. Dit heeft geleid tot een nadeel van € 127.000. Overigens komt deze bijdrage vanaf 2025 te vervallen.

Personele lasten
De personele lasten betreft de lasten van het ambtelijk personeel. Op de personele lasten hebben we een voordeel behaald van € 84.000. Bij de tussenrapportage verwachten we op de begroting uit te komen. Het voordeel is veroorzaakt doordat we niet alle ambtelijke vacatures opgevuld hebben.

Productiekosten
De productiekosten betreft met name de huisvestingslasten van de Sociale Werkvoorziening. Door de vertraging van de verbouwing van de Boekweitweg hebben we een eenmalig voordeel behaald op de kapitaallasten. Dit vertaalt zich door in lagere kosten voor de uitvoering van de Sociale Werkvoorziening. We behalen hier een a-structureel voordeel van € 102.000.

Salariskosten SW medewerkers
Op de loonkosten van de SW-medewerkers wordt een onderschrijding van de begroting met € 1,3 miljoen. Bij de halfjaarcijfers hebben we tussen de € 1,0 miljoen en de € 1,4 miljoen gemeld. De begroting is gerekend met gemiddeld 935 verloonde fte's. Het gemiddelde aantal verloonde fte's is in 2024 uitgekomen op 910 fte's. Deze extra afname van 25 fte heeft een positief effect van € 990.000 op de loonkosten. Ten tijde van het opstellen van de begroting was nog spraken van een extra verhoging van het wettelijk minimumloon in 2024. Daarvoor hebben we in de begroting 2024 rekening gehouden met 2%. Deze extra verhoging is uiteindelijk niet doorgegaan. Dit heeft een positief effect van € 370.000.

Het gemiddeld aantal SE's komt uit op 1.001. Dit is 33 SE lager dan in de begroting is aangegeven. De kostprijs per SE komt hiermee uit op € 37.085 per SE (begroot € 37.256).

Overhead
Het overhead budget is met € 58.000 onderschreden. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere reis- en opleidingskosten van het personeel en we hebben minder aan abonnementen uitgegeven.

7.2.3 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Vastgoed

Baten:

Gemeentelijke bijdragen en overige bedrijfsopbrengsten:
Bij de halfjaarcijfers hebben we gemeld dat we voor het onderdeel vastgoed geen resultaat verwachten. De overschrijding van het budget met € 154.000 is ontstaan doordat de verbouwing van de Boekweitweg langer geduurd heeft waardoor we een jaar later gaan afschrijven. Deze onderschrijding geven we voor € 52.000 terug aan de gemeenten in de vorm van een lagere gemeentelijke bijdrage. Daarnaast belasten we € 102.000 minder door aan de sociale werkvoorziening.

In 2024 hebben we € 88.000 meer aan huuropbrengsten ontvangen dan geraamd. We zijn voor de Boekweitweg gaan werken met het concept van een bedrijfsverzamelgebouw, waardoor we met meer uniforme huurovereenkomsten en daarbij behorende vergoedingen zijn gaan werken. Dit heeft in 2024 tot hogere inkomsten geleid.

baten bedragen in 1.000 Na resultaatbestemming		**Werkbedrijf Onderdeel Vastgoed**				
Taakveld	**categorie**	**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	Gemeentelijke bijdrage	147	147	147	95	-52
0.4 Overhead	Overige bedrijfsopbrengsten	460	460	460	549	88
6.4 WSW en beschut werk	Overige bedrijfsopbrengsten	879	879	879	777	-102
		1.487	**1.487**	**1.487**	**1.421**	**-66**

		begroting 2024 voor wijziging (A)	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	Kapitaallasten	127	127	127	28	-98
0.4 Overhead	Operationele lasten	511	511	511	575	64
6.4 WSW en beschut werk	Kapitaallasten	154	154	154	70	-85
6.4 WSW en beschut werk	Operationele lasten	695	695	695	749	54
Totaal Programmalasten		**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.421**	**-66**

Totalen lasten		**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.421**	**-66**
Saldo na toevoeging aan reserves		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat voor		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan reserves		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Lasten:
Kapitaallasten en operationele lasten:
Zoals reeds aangegeven bij de baten is er op de kapitaallasten een eenmalig een onderschrijding ontstaan van €183.000. Dit voordeel hebben we voor € 154.000 terug gegeven aan de gemeenten in de vorm van een lagere gemeentelijke bijdrage op vastgoed en een lagere bijdrage voor de sociale werkvoorziening. Het restant van € 29.000 betreft niet voorziene onderhoudskosten.

7.3 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen

ICT Rijk van Nijmegen bestaat uit de onderdelen Automatisering en Applicatiebeheer. Op beide onderdelen is in 2024 een onderschrijding van het budget ten opzichte van de begroting gerealiseerd. Het resultaat op het onderdeel Automatisering bedraagt € 71.000 en het resultaat op het onderdeel Applicatiebeheer bedraagt € 104.000. De bovenstaande cijfers zijn gepresenteerd op taakveldniveau. In de paragraven hieronder worden de afwijkingen per onderdeel/categorie nader toegelicht.

bedragen in 1.000 **Na resultaatbestemming**	**IRVN totaal**				
Taakveld	**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	22.147	22.790	23.572	23.755	184
6.5 Arbeidsparticipatie	453	396	396	317	-79
Totaal baten	**22.600**	**23.186**	**23.968**	**24.073**	**105**

lasten (bedragen in 1.000)	**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	19.518	20.456	21.238	21.622	384
6.5 Arbeidsparticipatie	453	396	396	317	-79
Totaal programma	**19.971**	**20.853**	**21.635**	**21.939**	**305**
0.4 Overhead	2.628	2.334	2.334	2.134	-200
Totaal lasten	**22.600**	**23.186**	**23.968**	**24.073**	**105**
Saldo na toevoeging aan reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat voor	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Saldo na toevoeging aan reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat voor	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

7.3.1 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering

Het saldo van baten en lasten binnen het onderdeel Automatisering bedraagt € 0. Dit is na verrekening van de onderschrijding van 2024 van € 71.000. Het onderdeel Automatisering valt volledig onder het taakveld Overhead. Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024.

baten bedragen in 1.000		ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering				
Na resultaatbestemming						
Taakveld	**categorie**	**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	Gemeentelijke bijdrage	16.254	16.255	16.255	16.190	-65
0.4 Overhead	Overige bedrijfsopbrengsten	353	878	1.558	1.591	33
0.4 Overhead	Overige bijdrage	1.328	1.328	1.328	1.539	211
Totaal baten		**17.936**	**18.462**	**19.142**	**19.321**	**179**

lasten bedragen in 1.000		**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	Kapitaallasten	2.303	2.172	2.172	2.190	18
0.4 Overhead	Operationele lasten	6.710	7.130	7.539	7.570	30
0.4 Overhead	Personele lasten	7.152	7.567	7.838	8.060	222
Totaal programmalasten		**16.166**	**16.870**	**17.550**	**17.820**	**271**
0.4 Overhead	Overhead MGR	1.770	1.592	1.592	1.500	-92
Totaal lasten		**17.936**	**18.462**	**19.142**	**19.321**	**179**

Saldo baten en lasten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo na toevoeging aan reserves		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat voor		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan reserves		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Baten:

Gemeentelijke bijdrage

Op de gemeentelijke bijdrage is een onderschrijding van € 65.000 gerealiseerd. Deze onderschrijding wordt op basis van inbreng terugbetaald aan de deelnemers. € 6.000 van de onderschrijding van € 71.000 heeft betrekking op Werkbedrijf en valt onder de Overige bijdrage.

Overige bedrijfsopbrengsten

Op de overige bedrijfsopbrengsten is een verschil van € 33.000 ontstaan. Dit verschil heeft te maken met extra opbrengsten vanuit de plusproducten. Dit zijn specifieke diensten of producten die één-op-één doorbelast worden aan de betreffende gemeente. In dit geval heeft € 29.000 betrekking op de doorbelasting "Hacketon" die nog niet meegenomen was in de laatste begrotingswijziging.

Overige bijdrage

De Overige bijdrage zijn uiteindelijk € 211.000 hoger dan in de gewijzigde begroting 2024. De Overige bijdrage hebben enkel betrekking op de bijdrage vanuit Het WerkBedrijf. IRvN heeft

€ 200.000 extra middelen gekregen vanuit WBRN voor ondersteuning bij de implementatie van Compas en het nieuwe financiële systeem Civitas. Daarnaast is € 16.000 in de vorm van plusproducten doorbelast aan WBRN. € 11.000 hiervan heeft te maken met de extra inhuur voor de implementatie Microsoft 365. Ten slotte blijft de onderschrijding van (-) € 5.000 over en dit wordt terugbetaald aan WerkBedrijf.

Lasten:

Kapitaallasten

De totale kapitaallasten zijn € 18.000 hoger dan begroot. De kapitaallasten worden eind van het jaar begroot met een inschatting van de totale investeringen. De investeringen waren 2023 uiteindelijk net iets hoger, waardoor de werkelijke kapitaallasten ook iets hoger zijn. Daarnaast was het rentebedrag € 3.000 hoger dan begroot. Deze extra kosten kunnen gedekt worden met het overschot op de Overhead MGR.

Operationele lasten

De operationele lasten verlopen grotendeels conform begroting. Binnen de operationele lasten vallen bepaalde posten hoger uit dan voorheen verwacht en bepaalde weer lager, waardoor de operationele lasten op totaalniveau grotendeels in evenwicht zijn. De afwijking wordt voor een gedeelte verklaard door het plusproduct "Hacketon".

De totale operationele lasten zijn middels de technische begrotingswijziging in het 4e kwartaal 2024 bijgesteld. De stijging vergeleken met de gewijzigde begroting 2024 heeft uitsluitend met extra kosten in verband met plusproducten te maken. Hier staan rechtstreeks opbrengsten tegenover, die onder de Overige bedrijfsopbrengsten vallen.

Personele lasten

Op de personele lasten is een verschil van € 222.000 ontstaan. € 200.000 hiervan heeft betrekking op extra personele kosten in verband met de implementatie van Compas en Civitas in samenwerking met WerkBedrijf. Hiervoor zijn extra middelen vanuit WerkBedrijf ter beschikking gesteld. Deze worden verantwoord onder de Overige bijdrage.

Daarnaast waren ook 2024, in verband met krapte op de arbeidsmarkt de inhuurkosten van personeel weer erg hoog. Het overschot aan inhuurkosten wordt gedekt met ruimte binnen de bestaande formatie. 2024 is diverse inhuur ook gefinancierd in de vorm van een plusproduct. Dit geld bijvoorbeeld voor de inhuur in verband met de tenant splitsingen.

Overhead MGR

Conform de richtlijnen van de BBV worden een aantal posten verantwoord onder de Overhead MGR. Hierop is een voordeel van € 92.000 ontstaan. Dit voordeel heeft voor ruim € 30.000 te maken met een lagere doorbelasting vanuit de gastheer (onder andere de energiekosten). Ook is de doorbelasting in verband met financiële diensten vanuit WBRN € 22.000 lager dan verwacht. Ten slotte zijn de accountantskosten lager dan verwacht en is er een voordeel op de personele lasten van de PIOFACH-functies behaald.

7.3.2 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer

Het saldo van de baten en lasten binnen het onderdeel Applicatiebeheer bedraagt € 0. Dit is na verrekening van de onderschrijding van het budget € 104.000. Het onderdeel Applicatiebeheer bestaat uit de twee taakvelden Overhead en Arbeidsparticipatie. Het taakveld Arbeidsparticipatie betreft enkel WBRN. Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024.

Baten:

Gemeentelijke bijdrage

Op de gemeentelijke bijdrage is onderschrijding van € 55.000 gerealiseerd. € 46.000 hiervan heeft betrekking op het overschot binnen het additionele budget vanuit gemeente Nijmegen, € 9.000 op de Overhead MGR en € 400 op de personele lasten ODRN. De onderschrijdingen van het budget worden terugbetaald.

Overige bedrijfsopbrengsten

Op de overige bedrijfsopbrengsten is een verschil van € 61.000 ontstaan. Dit verschil heeft te maken met extra opbrengsten vanuit de plusproducten.

baten bedragen in 1.000 Na resultaatbestemming		ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer				
Taakveld	**categorie**	**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	Gemeentelijke bijdrage	3.693	3.591	3.591	3.535	-55
0.4 Overhead	Overige bedrijfsopbrengsten	518	737	839	899	61
6.5 Arbeidsparticipatie	Overige bijdrage	453	396	396	317	-79
Totaal baten		**4.664**	**4.724**	**4.826**	**4.752**	**-74**

lasten bedragen in 1.000		**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	Kapitaallasten	7	7	7	7	0
0.4 Overhead	Operationele lasten	285	271	272	261	-11
0.4 Overhead	Personele lasten	3.061	3.309	3.410	3.534	124
6.5 Arbeidsparticipatie	Kapitaallasten	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	Operationele lasten	48	48	48	12	-36
6.5 Arbeidsparticipatie	Personele lasten	405	348	348	305	-43
Totaal programmalasten		**3.806**	**3.983**	**4.085**	**4.119**	**34**
0.4 Overhead	Overhead MGR	858	741	741	633	-108
Totaal lasten		**4.664**	**4.724**	**4.826**	**4.752**	**-74**

Saldo baten en lasten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo na toevoeging aan reserves		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat voor		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan reserves		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Dit zijn specifieke diensten of producten die één-op-één doorbelast worden aan de betreffende gemeente.

Overige bijdrage
De onderschrijding op de overige bijdrage bedraagt € 79.000. € 36.000 hiervan betreft de eindafrekening van het additionele budget WerkBedrijf. € 31.000 is reeds begin december afgerekend met WerkBedrijf, waardoor deze niet meer zichtbaar is in het resultaat 2024. Het restant van € 43.000 heeft te maken met minder benodigde formatie voor WerkBedrijf. Het resterende eindresultaat van € 48.000 wordt terugbetaald aan WBRN.

Lasten:

Kapitaallasten
De kapitaallasten verlopen conform begroting.

Operationele lasten
Op de operationele lasten is een onderschrijding van € 11.000 te zien. Binnen de operationele lasten is een onderschrijding van € 46.000 behaald op het additionele budget van gemeente Nijmegen. Daarnaast zijn de operationele lasten gestegen in verband met extra plusproducten die één-op-één doorbelast worden.

Personele lasten
Op de personele lasten is een overschrijding van € 124.000 ontstaan. Voor een gedeelte bestaat dit uit extra kosten in verband met personele (inhuur) plusproducten. Daarnaast was het geïndexeerde percentage voor de personele lasten binnen Applicatiebeheer niet voldoende. Dit tekort wordt opgevangen met het overschot binnen de Overhead MGR.

Overhead MGR
Op de overhead MGR is een onderschrijding van € 108.000 gerealiseerd. Dit hangt samen met lagere kosten vanuit de gastheer ter grootte van € 22.000, € 10.000 lagere accountantskosten en een financieel voordeel op de PIOFACH-functies & de doorbelasting vanuit WBRN van € 60.000. In totaal € 82.000 minder uitgaven. Voor het restant betreft het met name een onderschrijding op het opleidingsbudget vanwege een lagere inzet. Het overschot is deels ingezet om de overschrijding op de personele lasten te dekken.

Arbeidsparticipatie
Zie toelichting overige bijdrage.

7.4 Baten en lasten Bestuursondersteuning

De afwijkingen zijn beperkt, waardoor een nadere toelichting niet nodig is.

baten **bedragen in 1.000** Na resultaatbestemming		**Bestuursondersteuning**				
Taakveld	**categorie**	**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	Gemeentelijke bijdrage	239	239	239	239	0
0.4 Overhead	Overige bijdrage	353	353	353	299	-53
Totaal baten		**591**	**591**	**591**	**538**	**-53**

lasten (bedragen in 1.000)		**begroting 2024 voor wijziging (A)**	**begroting 2024 na wijziging (B)**	**begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)**	**realisatie 2024 (D)**	**saldo 2024 (D-C)**
0.4 Overhead	Overhead MGR	591	591	591	538	-53

Saldo baten en lasten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo na toevoeging aan reserves		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat voor		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoeging aan reserves		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

8. Publicatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

De WNT is van toepassing op MGR Rijk van Nijmegen. Het voor MGR Rijk van Nijmegen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000. Dit betref de algemene WNT norm.

Bezoldiging topfunctionarissen

1. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

2. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder.
   Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder.

Functiegegevens 2024 bedragen x € 1	**Alg. directeur MGR / secretaris bestuur J.Hol**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,93
Dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 137.581
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.593
Subtotaal	**€ 159.175**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.690
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 159.175**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2023 **bedragen x € 1**	Alg. directeur MGR / secretaris bestuur J. Hol
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
Dienstbetrekking?	ja

Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 125.670
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.012
Subtotaal	€ 145.682
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 198.470
Bezoldiging	**€ 145.682**

Gegevens 2024	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	**FUNCTIE**
H. Bruls	Voorzitter AB – DB
J. Brom	Bestuurslid AB
T. van Elferen	Bestuurslid AB
R. Barber	Bestuurslid AB – DB
I. van de Scheur	Bestuurslid AB
D. Bergman	Bestuurslid AB
F. Houben	Bestuurslid AB
G. de Wildt	Bestuurslid AB
S. Sengers	Bestuurslid AB
P. Baneke	Bestuurslid AB
J. Minses	Bestuurslid AB
W. Gradisen	Bestuurslid AB
F. Dillerop	Bestuurslid AB
M. Derks	Bestuurslid AB – DB
R. Helmer-Englebert	Bestuurslid AB
K. Telder	Bestuurslid AB
I. van Dijk	Bestuurslid AB

9. Taakvelden gemeenten

Bedragen in 1.000	begroting 2024 voor wijziging (A)			begroting 2024 na wijziging (B)			begroting 2024 incl wijzigingen 2024 (C)			realisatie 2024 (D)		
	Baten	Lasten	Verschil	Baten	Lasten	Verschil	Baten	Lasten	Verschil	Baten	Lasten	Verschil
0.4 Overhead	21.871	31.287	-9.416	22.307	32.037	-9.729	32.540	32.819	-279	32.647	33.031	-384
6.3 Inkomensregelingen	6.106	6.106	0	7.825	7.825	0	7.825	7.825	0	7.295	7.295	-1
6.4 WSW en beschut werk	49.865	46.582	3.283	50.370	46.987	3.382	46.976	47.536	-560	44.901	45.701	-800
6.5 Arbeidsparticipatie	25.575	19.441	6.134	26.292	19.945	6.347	19.111	18.273	838	18.980	17.796	1.184
	103.417	**103.417**	**0**	**106.794**	**106.794**	**0**	**106.453**	**106.453**	**0**	**103.823**	**103.823**	**0**

10. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrond-slagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 3 oktober 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% (maximaal 3)

	Begrotingscriterium	
1	a. Overschrijding lasten op taakvelden	347
	b. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	211
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringskredieten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld	645
	Totaal	**1.203**
4	Totaal begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 3) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid	836
	De niet – acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht	367

	Voorwaardencriterium	
5	Rechtmatigheidsfouten	100
	Onduidelijkheden	0
	Totaal	**100**

	M&O criterium	
6	Geen bevindingen	0
	Totaal	**0**

	Totaal van onrechtmatigheden	**1.303**
	Waarvan acceptabel	**836**
	Waarvan niet-acceptabel	**467**

De belangrijkse afwijking (bedragen in 1.000)

van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1,04 miljoen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevindingen

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 1.303.000

bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 1.038.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 836.000 acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

11. Incidentele baten en lasten

In de Gemeentewet is opgenomen dat de begroting en het financieel meerjarenperspectief 'structureel en reëel in evenwicht' dienen te zijn. Hiermee wordt door de wetgever beoogd dat een gemeenschappelijke regeling structurele lasten moet dekken met structurele baten. Om inzicht in de structurele en incidentele lasten en baten te geven, maakt onderstaande overzicht deel uit van de begroting.

Het onderscheid tussen incidenteel en structureel is niet altijd even helder. De commissie BBV heeft daarom in een notitie dit onderscheid meer ingekaderd. Daarnaast hebben de gezamenlijke provincies een handreiking geschreven over dit onderwerp. De richtlijn is dat, als de tijdelijke baten en/of lasten zich gedurende maximaal drie jaar voordoen, het gaat om eenmalige zaken. Voor dotaties en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen wordt in beginsel gesteld dat deze incidenteel van aard zijn. Onderstaand een nadere verheldering:

- Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die onder ongewijzigd beleid en omstandigheden voor maximaal drie jaar vaststaan. Rijksbijdragen, subsidies en projecten die langer dan 3 jaar lopen, maar waar vooraf van bekend is dat die bijdrage, subsidie of het project op termijn stopt, worden als incidenteel beschouwd.
- Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen worden altijd als incidenteel beschouwd.
- Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen drie jaar een wijziging ondergaat, dan worden de daarmee samenhangende baten en lasten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt.

Wij gaan als volgt met de incidentele baten en lasten om:

1. In het overzicht incidentele baten en lasten dat in de begroting en jaarrekening op grond van het BBV dient te worden opgenomen, worden incidentele baten en lasten gespecificeerd vanaf € 50.000. Incidentele baten en lasten kleiner dan € 50.000 worden als 'overige' per programma opgenomen. Dit grensbedrag geldt niet voor incidentele baten en lasten als gevolg van dotaties en onttrekkingen aan de reserves, deze worden altijd apart opgenomen.
2. Het dagelijks bestuur presenteert behalve het overzicht incidentele baten en lasten in de begroting ook het overzicht structureel begrotingssaldo.

Werk

Bij onderdeel Werk worden veel projecten uitgevoerd waarvoor tijdelijke middelen beschikbaar zijn gesteld. In 2024 is voor een bedrag van € 3,0 miljoen aan tijdelijke middelen uitgegeven en een bedrag van € 3,5 miljoen ontvangen. De tijdelijke projecten die in 2024 lopen zijn: Werkgeversbonus plus, Ontwikkeltrajecten met een diagnose element, RMT, POW, Werken aan de Match en Doe je mee. Doe Je Mee ronden we in 2025 af. Tot slot doteren we per saldo aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten en doteren we aan de verlofvoorziening. Daarnaast is het voorstel om in 2024 voor het eerst toe te voegen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget.

SW

Bij de SW hebben we in 2024 geen eenmalige middelen ontvangen. Ook verwachten we in de komende jaren geen inzet of ontvangst van eenmalige middelen. Dit is ook wel logisch omdat we te maken hebben met een stabiel dalende populatie.

Vastgoed

Bij vastgoed hebben we in 2024 geen eenmalige middelen ontvangen. Ook bij dit onderdeel

verwachten we de komende jaren geen inzet of ontvangst van eenmalige middelen.

Automatisering en Applicatiebeheer
De toelichting op Automatisering en Applicatiebeheer nemen we samen, omdat de toelichting vergelijkbaar is. De incidentele baten en lasten betreffen de plusproducten. Dit betreft de specifiek met gemeenten overeengekomen aanvullende dienstverlening in enig jaar. De voor deze dienstverlening gemaakte kosten worden één op één doorbelast aan de gemeente waaraan de dienstverlening wordt geleverd. Voor 2024 betreft het deels de extra inzet van personeel en de inzet van een aantal aanvullende producten zoals TopDesk, Oracle, Visio en de Tennantsplitsing. Tot slot doteren we per saldo aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten en doteren we aan de verlofvoorziening.

Structurele baten en lasten Bedragen in 1.000	Realisatie 2024	B2024P	B2024W	B2024 W+TW	B2025p	B2026W	B2027W	B2028W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W	B2029W
Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves- voorzieningen	1.344	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontrekkingen reserves- voorzieningen	-894	-180	-599	-499	-550	-250	-200	-200	-625	-630	-25	-107	5
Begrotignssaldo na bestemming	450	-180	-599	-499	-550	-250	-200	-200	-625	-630	-25	-107	5
Waarvan incidentele baten	5.869	2.476	6.087	5.901	2.593	2.696	1.516	1.516	3.562	2.971	3.761	2.145	2.073
Waarvan incidentele lasten	-6.318	-2.296	-5.488	-5.402	-2.043	-2.446	-1.316	-1.316	-2.937	-2.341	-3.736	-2.039	-2.078
Structureel begrotingssaldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Programma			**Realisatie 2024**	**B2024P**	**B2024W**	**B2024 W+TW**	**B2025p**	**B2026W**	**B2027W**	**B2028W**	**B2025W**	**B2026W**	**B2027W**	**B2028W**	**B2029W**
Werk	Exploitatie	Baten	3.378	2	4.472	3.504	1.452	1.555	375	375	2.115	1.589	2.379	764	692
		Lasten	-3.766	-2	-3.973	-3.005	-902	-1.305	-175	-175	-1.490	-959	-2.354	-657	-697
	Reserves-voorzieningen	Baten	1.083	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-695	0	-499	-499	-550	-250	-200	-200	-625	-630	-25	-107	5
Totaal Werk			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma			**Realisatie 2024**	**B2024P**	**B2024W**	**B2024 W+TW**	**B2025p**	**B2026W**	**B2027W**	**B2028W**	**B2025W**	**B2026W**	**B2027W**	**B2028W**	**B2029W**
SW	Exploitatie	Baten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Reserves-voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Programma			Realisatie 2024	B2024P	B2024W	B2024 W+TW	B2025p	B2026W	B2027W	B2028W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W	B2029W
Vastgoed	Exploitatie	Baten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Reserves-voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Programma			Realisatie 2024	B2024P	B2024W	B2024 W+TW	B2025p	B2026W	B2027W	B2028W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W	B2029W
Automatisering	Exploitatie	Baten	1.591		878	1.558	356	356	356	356	660	573	573	573	573
		Lasten	-1.591		-878	-1.558	-356	-356	-356	-356	-660	-573	-573	-573	-573
	Reserves-voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Automatisering			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma			Realisatie 2024	B2024P	B2024W	B2024 W+TW	B2025p	B2026W	B2027W	B2028W	B2025W	B2026W	B2027W	B2028W	B2029W
Applicatiebeheer	Exploitatie	Baten	899	521	737	839	785	785	785	785	787	809	809	809	809
		Lasten	-961	-421	-637	-839	-785	-785	-785	-785	-787	-809	-809	-809	-809
	Reserves-voorzieningen	Baten	260	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Lasten	-199	-100	-100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Applicatiebeheer			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Saldo			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

12. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van het vermogen van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:
1. het overzicht van baten en lasten over 2024;
2. de balans per 31 december 2024;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024, en;
4. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 3 oktober 2024 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden – rechtmatigheidsverantwoording
Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 114 en 115. Het dagelijks bestuur heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen.

Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 1.303.000, bestaande uit € 1.203.000 aan fouten ten aanzien van het begrotingscriterium en € 100.000 aan fouten ten aanzien van het voorwaardencriterium, ligt boven de door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens.
Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze

bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.041.000 De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoeging aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/ of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o 'Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.
De andere informatie bestaat uit:
- het jaarverslag waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks en algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van het

algemeen bestuur, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 3 oktober 2024 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Gemeenschappelijke Regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 3 oktober 2024, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de

omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 2 april
Flynth Audit B.V.

J. Smit RA

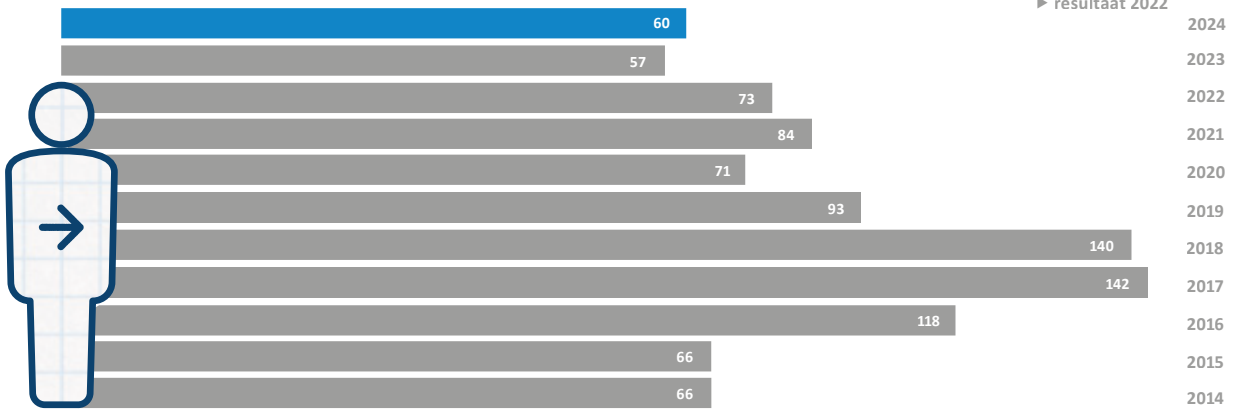
2025 Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden

Bijlagen

Gemeente in beeld: Berg en Dal

UITSTROOM NAAR WERK

60

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

41 (46)

PLAATSINGEN OP WERK

56 (55) parttime

40 (37) jongeren

7 (7) 55-plussers

57 (45) met arbeids-beperking

11 (17) statushouders

47 (56) plaatsing op werk > 28 uur

31 (29) Actief (geweest) binnen op Weg Naar Werk

86 (80) met arbeids-beperking aan het werk (geweest)

Een kandidaat kan onder meerdere prioritaire doelgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Met ingang van 1 juli 2024 geldt een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen gemeenten en WerkBedrijf. Vanaf die datum wordt op basis van de nieuwe DVO invulling gegeven aan de lokale accenten. Over de periode 1 januari 2024 tot 1 juli was de oude DVO nog van kracht. In het verslag hieronder geven we aan waar het de invulling van afspraken op grond van de oude en/of de nieuwe DVO betreft.

Gemeente Berg en Dal vindt het bij de lokale dienstverlening van belang dat samenwerking tussen lokale organisaties wordt gestimuleerd. De lokale accenten worden vooral ingezet om ervoor te zorgen dat mensen niet onnodig vaak aan verschillende mensen hun verhaal moeten doen.

1. Lokale keuzes vastgelegd in de DVO geldig tot 1 juli 2024 Gemeente Berg en Dal heeft ervoor gekozen haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

Berg en Dal Werkt! (12 dagdelen)

Berg en Dal Werkt! Liep per 1 juli 2024 af. Het eerste half jaar is benut om het aantal kandidaten dat nog in begeleiding was zorgvuldig af te bouwen en op te nemen in de reguliere dienstverlening.

Doelgroepbenadering (10 kandidaten)

Bij de doelgroepbenadering hebben WerkBedrijf en gemeente een doelgroep kandidaten afgesproken voor screening op bemiddelbaarheid en het uitvoeren van een vervolgtraject naar werk (op termijn). In het eerste half jaar waren er negen statushouders betrokken in dit traject. geselecteerd voor de doelgroepbenadering. Het gaat om statushouders met weinig motivatie, medische belemmeringen en/of hoogopgeleiden. Dat kunnen ook statushouders zijn die al in een traject bij WerkBedrijf zitten, maar waar we mee vastlopen, of die terug gemeld zijn.

2. Lokale keuzes vastgelegd in zowel de oude als de nieuwe DVO

Zorgjongeren

WerkBedrijf begeleidt jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren kunnen vaak in potentie (betaald) werken, maar er zijn nog problemen die eerst opgelost moeten worden. De zorgjongerenconsulent van WerkBedrijf ondersteunt en begeleidt de jongere om deze problemen aan te pakken en stappen te zitten richting werk. Als het nodig is zetten we een maatwerkbudget in. Dit alles gebeurt in samenwerking met zorginstellingen en sociaal (wijk)teams. Deze keuze is beschikbaar voor 2024, vanaf 2025 wordt dit opgenomen in de regionale dienstverlening. In 2024 ontvingen in totaal 28 zorgjongeren van gemeente Berg en Dal deze vorm van dienstverlening. Er zijn vijf zorgjongeren uitgestroomd naar werk.

3. Lokale keuzes vastgelegd in de DVO geldig vanaf 1 juli 2024

Participatiecoaching (ca. 1,5 fte)

De participatiecoach verricht diens werkzaamheden vooral op locatie in een gemeente. De focus van de participatiecoach zit op de niet-loonvormende activering, als mogelijke stap op termijn richting loonvormende activering. Een participatiecoach helpt mensen die een Participatiewet-uitkering ontvangen met bijvoorbeeld een stap richting vrijwilligerswerk, de sportclub of een cursus of opleiding. De focus ligt op het activeren van kandidaten, zodat zij meer zelfredzaam worden en zodat hun eigenwaarde groeit. Individuele en maatschappelijke meerwaarde staat daarbij centraal. Waar mogelijk leggen we de verbinding met de loonvormende keten. De participatiecoaches van de gemeente Berg en Dal

en van WerkBedrijf werken intensief samen om het meest passende resultaat voor de inwoners te verkrijgen.

Maatwerkinterventies

De dienstverlening van WerkBedrijf richt zich altijd op maatwerk; WerkBedrijf doet datgene dat de kandidaat het beste naar duurzaam werk helpt. Onder maatwerk-interventie bieden we vier interventies aan die niet standaard onderdeel zijn van de regionale dienstverlening. Het gaat om extra intensieve vormen van dienstverlening. We willen de consulenten van WerkBedrijf de ruimte te geven te doen wat goed is voor de kandidaat. Daarom beoordelen zij welke van de onderstaande interventies ingezet moeten worden voor de kandidaat. Natuurlijk gebeurt dit in afstemming met de inkomensconsulenten van de gemeenten. De volgende interventies kunnen worden ingezet:

- De Versnelling; kandidaten die dat nodig hebben worden door hun hoge frequentie en intensiteit aan re-integratieactiviteiten in beweging gebracht.
- Samen sterk naar werk; met een intensieve en groepsgewijze en individuele aanpak worden bijstandsgerechtigden richting werk of opleiding geleid.
- Intensieve begeleiding multiproblematiek; een extra intensieve vorm van begeleiding om mensen te helpen stappen naar werk te zetten. Dit gebeurt vaak in afstemming met andere professionals om uitdagingen op andere levensgebieden aan te pakken.

Lokale marktbewerking

Bij lokale marktbewerking kiezen we niet voor een werksoortgerichte aanpak, maar voor een geografische insteek. Het gaat om afspraken over contacten met lokale ondernemers. Dit doen we in overleg met de gemeente.

Financiële afrekening

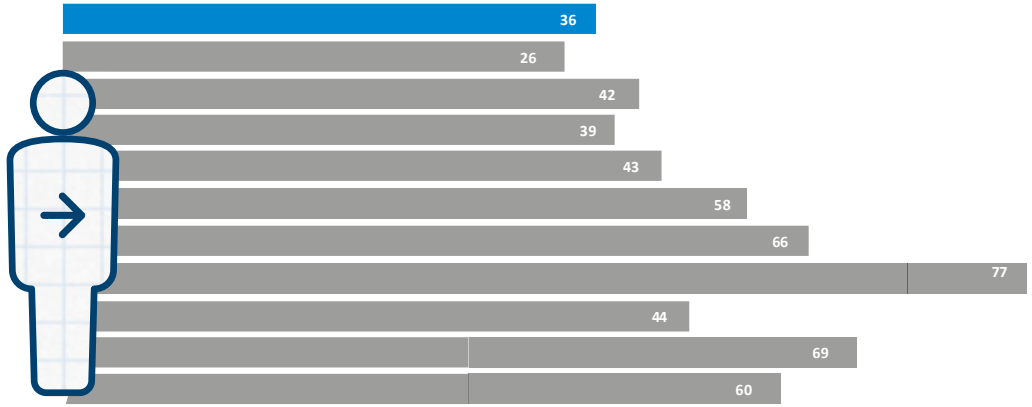
De financiële afrekening over 2024 is als volgt:

Bedragen in € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2023	Budget 2024	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2023	Realisatie 2024	Tbv nieuw beleid 2025	Totaal besteed	Afrekening
SW	0	3.998.399	3.998.399	0	3.735.123	0	3.735.123	263.276
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	708.377	708.377	0	606.022	0	606.022	102.355
Op Weg naar Werk	0	319.192	319.192	0	217.945	0	217.945	101.247
Participatie/WERK	0	1.645.388	1.645.388	0	1.626.821	0	1.626.821	18.567
Vastgoed	0	15.726	15.726	0	10.194	0	10.194	5.532
SW vervoer	0	26.000	26.000	0	0	0	0	26.000
Werkgeversbonus+ en Ontwikkeltraject+	0	61.419	61.419	0	50.063	5.822	55.885	5.534
Automatisering	0	1.165.084	1.165.084	0	1.160.408	0	1.160.408	4.676

Gemeente in beeld: Beuningen

UITSTROOM NAAR WERK

36

▶ gerealiseerd aantal 2024
▶ resultaat 2023

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

30 (23)

PLAATSINGEN OP WERK

45 (28) **parttime**

28 (20) **jongeren**

4 (12) **55-plussers**

40 (25) **met arbeids-beperking**

6 (8) **statushouders**

28 (37) plaatsing op werk > 28 uur

25 (24) Actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

60 (57) met arbeids-beperking aan het werk (geweest)

Een kandidaat kan onder meerdere prioritaire doelgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Met ingang van 1 juli 2024 geldt een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen gemeenten en WerkBedrijf. Vanaf die datum wordt op basis van de nieuwe DVO invulling gegeven aan de lokale accenten. Over de periode 1 januari 2024 tot 1 juli was de oude DVO nog van kracht. In het verslag hieronder geven we aan waar het de invulling van afspraken op grond van de oude en/of de nieuwe DVO betreft.

Gemeente Beuningen koos ervoor de lokale accenten te richten op de kandidaten die zelfstandig lastig aan het werk komen.

1. Lokale keuzes vastgelegd in de DVO geldig tot 1 juli 2024

De gemeente Beuningen heeft ervoor gekozen haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

Lokale arbeidsbemiddeling (5 dagdelen)

WerkBedrijf zorgt dat medewerkers regelmatig zijn of haar werkzaamheden verrichtten op het gemeentehuis (afdeling Inkomen) en beschikbaar zijn voor afstemming met klantmanagers Inkomen over kandidaten. Intakes werden door een medewerker van WerkBedrijf op locatie afgenomen. De bedrijfsdienstverleners zijn naar behoefte van de klantmanagers fysiek aanwezig geweest. Ook is vanuit WerkBedrijf een commercieel manager betrokken die afstemde over bedrijfsbezoeken, acquisitie en ontwikkeling op de arbeidsmarkt.

Zorgjongeren (12 jongeren)

WerkBedrijf begeleidt jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren kunnen vaak in potentie (betaald) werken, maar er zijn nog problemen die eerst opgelost moeten worden. De zorgjongerenconsulent van WerkBedrijf ondersteunt en begeleid de jongere om deze problemen aan te pakken en stappen te zitten richting werk. Als het nodig is zetten we een maatwerkbudget in. Dit alles gebeurt in samenwerking met zorginstellingen en sociaal (wijk)teams. Deze keuze is beschikbaar voor 2024, vanaf 2025 wordt dit opgenomen in de regionale dienstverlening. In 2024 ontvingen 18 zorgjongeren van gemeente Beuningen deze dienstverlening. Er zijn 2 zorgjongeren geplaatst naar werk.

Doe je mee

Doe je mee is eind 2022 gestart in gemeente Beuningen voor inwoners met een Participatiewet uitkering die niet goed in beeld zijn bij de gemeente. Het doel van Doe je mee is om in persoonlijk contact te komen en beter zicht te krijgen op behoeften van mensen op de leefgebieden werk, participatie, activering, financiële situatie en gezondheid. Op basis van de gesprekken kijken we naar wat een passend individueel vervolg is.

In november 2024 is Doe je Mee afgrond. In totaal hebben 155 inwoners van de gemeente Beuningen hun gesprekken bij Doe je mee afgerond. Daarvan zijn 8 personen aangemeld bij WerkBedrijf. Vanuit Doe je mee zijn 19 personen aangemeld bij de participatiecoach. In totaal zijn 128 personen teruggemeld naar de gemeente. In 39 gevallen gebeurde dat vanwege een lopend zorgtraject. Bij 15 personen is er geconstateerd dat er eerst nog iets geregeld worden op het gebied van zorg. De 74 overige personen zijn teruggemeld om andere redenen, bijvoorbeeld omdat ze nu nog geen stappen kunnen zetten in verband met kortdurende zorg, of omdat ze al maximaal participeren.

2. Lokale keuzes vastgelegd in zowel de oude als de nieuwe DVO

Doelgroepbenadering

Bij de doelgroepbenadering spreken de gemeente en WerkBedrijf een groep kandidaten af voor een extra screening op de bemiddelbaarheid, waarna een vervolgtraject wordt ingezet naar werk (op termijn). Omdat het afbakenen van een groep met vergelijkbare kenmerken in de praktijk lastig bleek, heeft de gemeente Beuningen aan WerkBedrijf gevraagd om in 2024 meer ABC-metingen uit te voeren. Dit is een diagnose-instrument waarmee de motivatie en belastbaarheid voor werk in kaart wordt gebracht. We spraken af om in de eerste helft van 2024 20 ABC-metingen uit te voeren onder de kandidaten die in de dienstverlening van WerkBedrijf zitten. De resultaten waren uiteenlopend; van kandidaten die al aan het werk zijn tot kandidaten die teruggemeld worden bij de gemeente. Eind 2024 zijn we gestart met een aangepaste werkwijze. Voor iedere inwoner die nieuw instroomt in de Participatiewet-uitkering van de gemeente Beuningen wordt zo snel mogelijk op locatie een ABC-meting ingezet, voorafgaand aan de aanmelding bij WerkBedrijf. Dit zodat gericht de meest passende vervolgstap bepaald kan worden. WerkBedrijf zorgt ervoor dat de meting op locatie in Beuningen uitgevoerd kan worden en dat de uitkomst wordt besproken in een driegesprek met de klant, medewerker van de gemeente en medewerker van WerkBedrijf. Voor 2 klanten is deze werkwijze toegepast. De werkwijze wordt voortgezet in 2025.

3. Lokale keuzes vastgelegd in de DVO geldig vanaf 1 juli 2024

Participatiecoaching (ca. 1,0 fte)

De participatiecoach verricht diens werkzaamheden vooral op locatie in een gemeente. De focus van de participatiecoach zit op de niet-loonvormende activering, als mogelijke stap op termijn richting loonvormende activering. Een participatiecoach helpt mensen die een Participatiewet-uitkering ontvangen met bijvoorbeeld een stap richting vrijwilligerswerk, de sportclub of een cursus of opleiding. De focus ligt op het activeren van kandidaten, zodat zij meer zelfredzaam worden en zodat hun eigenwaarde groeit. Individuele en maatschappelijke meerwaarde staat daarbij centraal. De participatiecoaches van de gemeente Beuningen en van WerkBedrijf werken intensief samen om het meest passende resultaat voor de inwoners te verkrijgen.

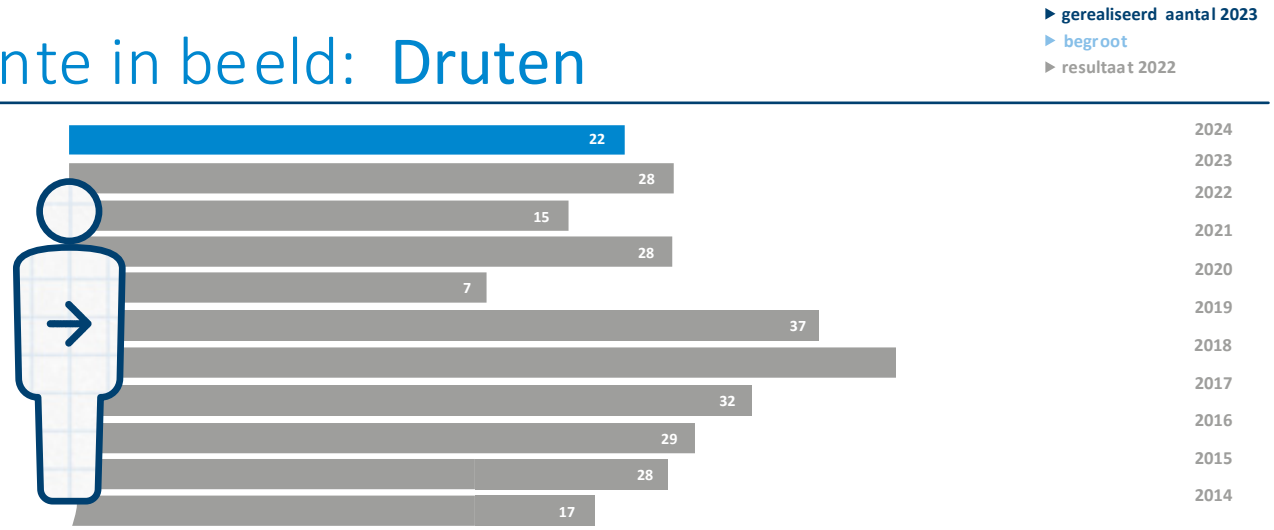
Door wekelijkse afstemming op locatie tussen de participatiecoaches, klantmanagers en de bedrijfsdienstverlener en intakeconsulent van WerkBedrijf, wordt samenwerking gezocht om maatwerk te kunnen leveren aan de kandidaat. Bijvoorbeeld wanneer deze naast het traject participatiecoaching ook een aantal uur per week kan werken.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over 2024 is als volgt:

Bedragen in € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2023	Budget 2024	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2023	Realisatie 2024	Tbv nieuw beleid 2025	Totaal besteed	Afrekening
SW	0	2.868.872	2.868.872	0	2.841.216	0	2.841.216	27.656
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	661.323	661.323	0	469.656	0	469.656	191.667
Op Weg naar Werk	0	325.000	325.000	0	261.749	0	261.749	63.251
Participatie/WERK	0	644.385	644.385	0	637.114	0	637.114	7.271
Vastgoed	0	11.283	11.283	0	7.315	0	7.315	3.968
SW vervoer	0	18.000	18.000	0	0	0	0	18.000
Werkgeversbonus+ en Ontwikkeltraject+	0	23.742	23.742	0	19.352	2.250	21.602	2.140
Automatisering	0	1.246.118	1.246.118	0	1.241.117	0	1.241.117	5.001

Gemeente in beeld: Druten

UITSTROOM NAAR WERK

22

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

17 (24)

PLAATSINGEN OP WERK

29 (37) **parttime**

24 (27) **jongeren**

3 (10) **55-plussers**

35 (25) **met arbeids-beperking**

5 (8) **statushouders**

26 (25) plaatsing op werk > 28 uur

14 (21) Actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

59 (54) met arbeids-beperking aan het werk (geweest)

Een kandidaat kan onder meerdere prioritaire doelgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Met ingang van 1 juli 2024 geldt een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen gemeenten en WerkBedrijf. Vanaf die datum wordt op basis van de nieuwe DVO invulling gegeven aan de lokale accenten. Over de periode 1 januari 2024 tot 1 juli was de oude DVO nog van kracht. In het verslag hieronder geven we aan waar het de invulling van afspraken op grond van de oude en/of de nieuwe DVO betreft.

Druten

Gemeente Druten vindt het belangrijk lokale betrokkenheid te organiseren en lokale afspraken te maken ten behoeve van de inwoners zonder werk en de werkgevers binnen de eigen gemeentegrens.

1. Lokale keuzes vastgelegd in de DVO geldig tot 1 juli 2024

Wijkgericht beheer

WerkBedrijf regelt onder deze afspraak extra begeleiding voor PW- en SW-kandidaten die actief zijn in het groenbeheer in de gemeente Druten. Druten kiest hier in de nieuwe DVO niet meer voor. WerkBedrijf blijft zorg dragen voor voldoende begeleiding, indien nodig intensief, voor de PW- en SW-kandidaten die actief zijn binnen het groenbeheer in de gemeente Druten.

2. Lokale keuzes vastgelegd in zowel de oude als de nieuwe DVO

Arbeidsbemiddeling op locatie

Het eerste half jaar ging het om twee dagdelen. Het tweede halfjaar om een extra dagdeel, dus wederom twee dagdelen. Een consulent bedrijfsdienstverlening is op locatie aanwezig, om ter plekke bezig te zijn met het matchen van kandidaten aan werkgevers. Verder is deze consulent aanspreekpunt voor de consulenten van de gemeente.

Event

Hier is invulling aan gegeven door het buddy traject. In dit project wordt samen gewerkt met de ondernemers van de Lions. Leden van de Lions treden op al buddy voor een bijstandsgerechtigde die stappen naar activering of werk wil maken. Het doel is dat de ondernemer door coaching en beschikbaar stellen van haar/zijn netwerk de werkzoekende helpt stappen te zetten richting activering. Voor de ondernemer is het nuttig om inzicht te krijgen in de leefwereld van iemand die in de bijstand zit.

Zorgjongeren dienstverlening

Gemeente Druten koos ervoor zorgjongeren dienstverlening in te zetten voor Drutense jongeren. Gemiddeld kwam dit uit op het begeleiden van 5 zorgjongeren. Samen met de consulenten van gemeente Druten, en in afstemming met het buurtteam, hebben we invulling geven aan deze afspraak.

Intensieve lokale aansluiting

Een consulent van WerkBedrijf is aanspreekpunt voor en sluit geregeld aan bij het wijkteam van de gemeente Druten. Binnen dit wijkteam worden verschillende soorten dienstverlening aan inwoners georganiseerd. De consulent van WerkBedrijf draagt zorg voor het inbrengen van kennis en kunde omtrent stappen naar werk. Waar mogelijk wordt hierbij de zorgjongeren dienstverlening ook betrokken.

3. Lokale keuzes vastgelegd in de DVO geldig vanaf 1 juli 2024

Participatiecoaching

Druten kiest voor 0,4 fte participatiecoaching. Dit wordt ingevuld met menskracht van gemeente Druten. De financiële dekking wordt georganiseerd via het werkbudget. Door middel van participatiecoaching zetten bijstandsgerechtigde stappen richting activering, bijvoorbeeld sport, opleiding of vrijwilligerswerk. Indien mogelijk wordt ook gewerkt aan stappen

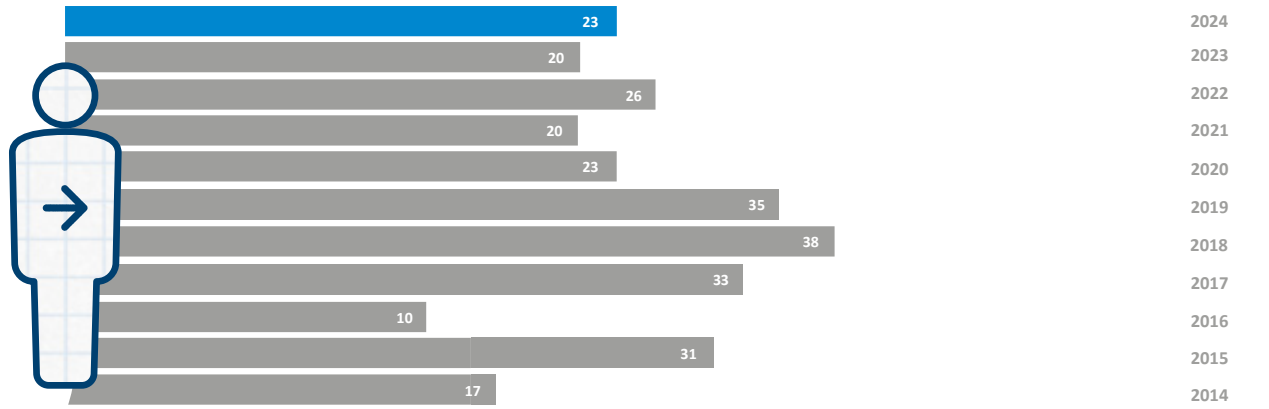
richting loonvormende activering. Een doel is het bij elkaar brengen van de loonvormende en de niet-loonvormende keten.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over 2024 is als volgt:

Bedragen in €1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2023	Budget 2024	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2023	Realisatie 2024	Tbv nieuw beleid 2025	Totaal besteed	Afrekening
SW	0	2.196.194	2.196.194	0	2.043.746	0	2.043.746	152.448
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	447.872	447.872	0	505.760	0	505.760	-57.888
Op Weg naar Werk	0	160.860	160.860	0	140.246	0	140.246	20.614
Participatie/WERK	0	508.381	508.381	0	502.644	0	502.644	5.737
Vastgoed	0	8.638	8.638	0	5.599	0	5.599	3.039
SW vervoer	0	14.000	14.000	0	0	0	0	14.000
Werkgeversbonus+ en Ontwikkeltraject+	0	19.097	19.097	0	15.566	1.810	17.376	1.721
Automatisering	0	631.709	631.709	0	629.174	0	629.174	2.535

Gemeente in beeld: Heumen

UITSTROOM NAAR WERK

23

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

7 (24)

PLAATSINGEN OP WERK

18 (12) parttime

8 (7) jongeren

2 (4) 55-plussers

14 (14) met arbeids-beperking

11 (10) statushouders

14 (23) plaatsing op werk > 28 uur

16 (14) Actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

35 (32) met arbeids-beperking aan het werk (geweest)

Een kandidaat kan onder meerdere prioritaire doelgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Met ingang van 1 juli 2024 geldt een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen gemeenten en WerkBedrijf. Vanaf die datum wordt op basis van de nieuwe DVO invulling gegeven aan de lokale accenten. Over de periode 1 januari 2024 tot 1 juli was de oude DVO nog van kracht. In het verslag hieronder geven we aan waar het de invulling van afspraken op grond van de oude en/of de nieuwe DVO betreft.

Voor gemeente Heumen is de aansluiting tussen participatiekandidaten en WerkBedrijf op lokaal niveau van belang. De dienstverlening moet aansluiten bij lokale behoeften en op operationeel niveau wordt een vruchtbare samenwerking tussen de organisaties gestimuleerd.

1. Lokale keuzes vastgelegd in de DVO geldig tot 1 juli 2024

Arbeidsbemiddeling op locatie (1 dagdeel)

WerkBedrijf biedt haar dienstverlening ook lokaal aan. Zo vinden intakes van kandidaten plaats op een locatie binnen de gemeente. En is een consulent van WerkBedrijf regelmatig op locatie aanwezig om vragen van de afdeling Inkomen te beantwoorden en af te stemmen over kandidaten die bij ons een traject volgen. Ook is een commercieel manager betrokken die afstemt over bedrijfsbezoeken, acquisitie en ontwikkeling op de arbeidsmarkt.

Doelgroepbenadering (20 kandidaten)

Bij de doelgroepbenadering spreken WerkBedrijf en de gemeente een doelgroep kandidaten af voor een screening op de bemiddelbaarheid en het uitvoeren van een vervolgtraject naar werk (op termijn). Er is voor gekozen om in de doelgroepbenadering 20 kandidaten uit het zogenaamde 'granieten bestand' op te roepen. Dit zijn kandidaten die langdurig een uitkering ontvangen en die langere tijd niet gezien zijn door de participatiecoaches. Deze 20 kandidaten zouden geselecteerd worden door de participatiecoaches van de gemeente waarna de consulent van WerkBedrijf de intakes uitvoert. De participatiecoaches hebben eind 2024 kandidaten geselecteerd zodat we invulling kunnen gaan geven aan deze afspraak.

Events en lokale marktbewerking (1 event)

Werk vinden is niet voor iedereen vanzelfsprekend. In het buddyproject in Heumen koppelen we Heumense ondernemers in duo's aan werkzoekenden die onder de Participatiewet vallen. Zij hebben zich gedurende drie maanden ingezet om de kansen van de werkzoekende op de arbeidsmarkt te vergroten. En met succes, zo bleek in april tijdens de afronding van het project. We zijn in overleg met de gemeente om opvolging te geven aan dit buddy-project.

2. Lokale keuzes vastgelegd in zowel de oude als de nieuwe DVO

Zorgjongeren (19 jongeren)

WerkBedrijf begeleidt jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren kunnen in potentie (betaald) werken, maar daarvoor moeten eerst problemen opgelost worden. De zorgjongerenconsulenten van WerkBedrijf ondersteunen en begeleiden jongeren om deze problemen aan te pakken en stappen te zetten richting werk. Daarvoor werken zij samen met betrokken (zorg)instellingen/organisaties. In 2024 zijn er 19 zorgjongeren uit de gemeente Heumen door ons begeleid. Er zijn 3 trajecten afgesloten vanwege plaatsing naar werk.

3. Lokale keuzes vastgelegd in de DVO geldig vanaf 1 juli 2024

Participatiecoaching (ca. 0,8 fte via menskracht WBRN)

De participatiecoach verricht diens werkzaamheden vooral op locatie in een gemeente. De focus van de participatiecoach zit op de niet-loonvormende activering, als mogelijke stap op termijn richting loonvormende activering. Een participatiecoach helpt mensen die een Participatiewet-uitkering ontvangen met bijvoorbeeld een stap richting vrijwilligerswerk, de sportclub of een cursus of opleiding. De focus ligt op het activeren van kandidaten, zodat zij meer zelfredzaam worden en zodat hun eigenwaarde groeit. Individuele en maatschappelijke meerwaarde staat daarbij centraal. Waar mogelijk leggen we de verbinding met de loonvormende keten.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over 2024 is als volgt:

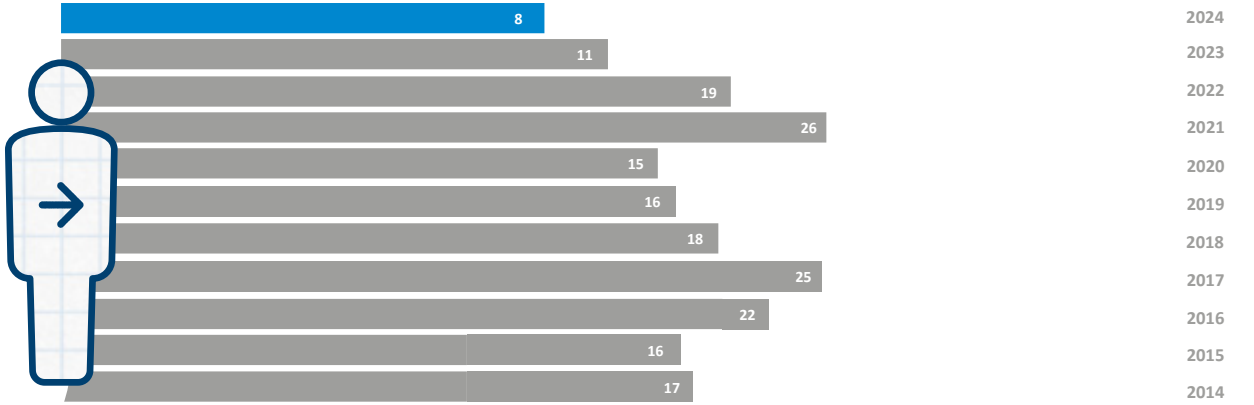
Bedragen * € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2023	Budget 2024	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2023	Realisatie 2024	Tbv nieuw beleid 2025	Totaal besteed	Afrekening
SW	0	1.219.463	1.219.463	0	1.212.895	0	1.212.895	6.568
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	255.000	255.000	0	335.098	0	335.098	-80.098
Op Weg naar Werk	0	140.000	140.000	0	89.580	0	89.580	50.420
Participatie/WERK	0	409.250	409.250	0	404.632	0	404.632	4.618
Vastgoed	0	4.796	4.796	0	3.109	0	3.109	1.687
SW vervoer	0	8.000	8.000	0	0	0	0	8.000
Werkgeversbonus+ en Ontwikkeltraject+	0	14.968	14.968	0	12.200	1.419	13.619	1.349
Automatisering	0	723.453	723.453	0	720.550	0	720.550	2.903

Gemeente in beeld: Mook en Middelaar

▶ gerealiseerd aantal 2024
▶ resultaat 2023

UITSTROOM NAAR WERK

8

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

4 (6)

PLAATSINGEN OP WERK

9 (6) **parttime**

6 (2) **jongeren**

1 (1) **55-plussers**

9 (5) **met arbeids-beperking**

6 (2) **statushouders**

7 (3) plaatsing op werk > 28 uur

9 (7) Actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

14 (11) met arbeids-beperking aan het werk (geweest)

Een kandidaat kan onder meerdere prioritaire doelgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Met ingang van 1 juli 2024 geldt een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen gemeenten en WerkBedrijf. Vanaf die datum wordt op basis van de nieuwe DVO invulling gegeven aan de lokale accenten. Over de periode 1 januari 2024 tot 1 juli was de oude DVO nog van kracht. In het verslag hieronder geven we aan waar het de invulling van afspraken op grond van de oude en/of de nieuwe DVO betreft.

Gemeente Mook en Middelaar vindt het belangrijk de lokale dienstverlening vooral te richten op de inwoners die een steuntje in de rug nodig hebben om een stap richting de arbeidsmarkt te zetten.

1. Lokale keuzes vastgelegd in de DVO geldig tot 1 juli 2024

Lokale arbeidsbemiddeling (1 dagdeel)

WerkBedrijf biedt de dienstverlening ook lokaal aan. De consulent Intake & Diagnose sluit (daar waar nodig) aan bij de eerste gesprekken die de klantmanager voert met kandidaten die nieuw in de bijstand stromen en intakes van kandidaten vinden plaats op een locatie binnen de gemeente. Consulenten van WerkBedrijf zijn regelmatig op locatie aanwezig om vragen van afdeling Inkomen te beantwoorden en af te stemmen over kandidaten die bij ons een traject volgen. In onderling overleg wordt de caseload doorgenomen en actie ondernomen daar waar nodig. Vanaf 1 juli 2024 is de lokale dienstverlening een onderdeel van de regionale dienstverlening.

2. Lokale keuzes vastgelegd in zowel de oude als de nieuwe DVO

Doelgroepbenadering (5 kandidaten tot 1 juli 2024, 5 kandidaten na 1 juli 2024)

Bij de doelgroep benadering spreken WerkBedrijf en gemeente een doelgroep kandidaten af voor een screening op de bemiddelbaarheid en het uitvoeren van een vervolgtraject naar werk (op termijn). Voorbeelden van categorieën zijn parttime werkenden, statushouders, specifieke werkkans, alleenstaande ouders. Gemeente Mook en Middelaar heeft er voor gekozen om statushouders die nieuw instromen in de gemeente sneller richting werk te bemiddelen. De insteek is om kandidaten te begeleiden en te laten participeren. Daar waar mogelijk begeleiden de consulenten richting betaald werk maar ook onbetaald werk of arbeidsmatige dagbesteding kan een uitkomst zijn. Afgelopen jaar zijn er 6 statushouders aangemeld. Eén kandidaat is gestart in een betaalde baan, de andere kandidaten zijn nog in bemiddeling en daar waar nodig zijn extra interventies ingezet.

3. Lokale keuzes vastgelegd in de DVO geldig vanaf 1 juli 2024

Participatiecoaching (ca. 0,1 fte, via menskracht WBRN)

De participatiecoach verricht diens werkzaamheden vooral op locatie in een gemeente. De focus van de participatiecoach zit op de niet-loonvormende activering, als mogelijke stap op termijn richting loonvormende activering. Een participatiecoach helpt mensen die een Participatiewet-uitkering ontvangen met bijvoorbeeld een stap richting vrijwilligerswerk, de sportclub of een cursus of opleiding. De focus ligt op het activeren van kandidaten, zodat zij meer zelfredzaam worden en zodat hun eigenwaarde groeit. Individuele en maatschappelijke meerwaarde staat daarbij centraal. Waar mogelijk leggen we de verbinding met de loonvormende keten. Vanaf 1 juli 2024 is één van de particiapatiecoaches van WerkBedrijf 1x per 2 weken op locatie aanwezig. Het afgelopen half jaar heeft in het teken gestaan om de werkwijze van gemeente en WerkBedrijf rondom participatiecoaching goed vorm te geven. De eerste contacten met welzijnsorganisaties zijn gelegd en de eerste intakes zijn gevoerd. De

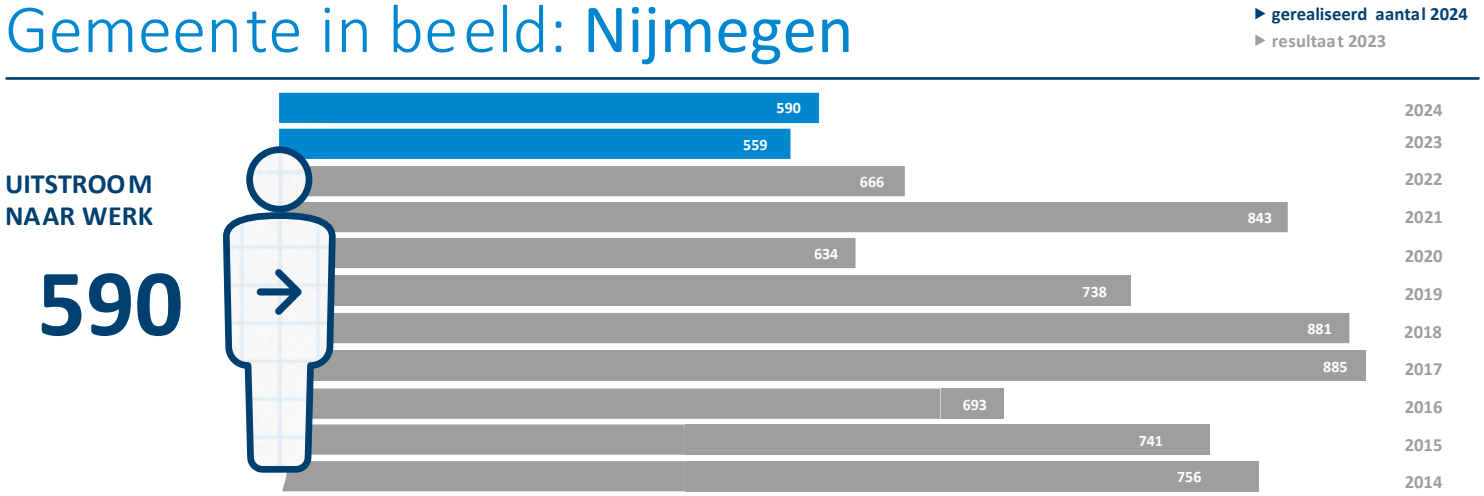
participatiecoach werkt hierin nauw samen met de inkomensconsulenten van de gemeente Mook en Middelaar.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over 2024 is als volgt:

Bedragen * € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2023	Budget 2024	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2023	Realisatie 2024	Tbv nieuw beleid 2025	Totaal besteed	Afrekening
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	153.455	153.455	0	101.023	0	101.023	52.432
Op Weg naar Werk	0	70.000	70.000	0	80.946	0	80.946	-10.946
Participatie/WERK	0	118.883	118.883	0	117.541	0	117.541	1.342
Werkgeversbonus+ en Ontwikkeltraject+	0	4.645	4.645	0	3.786	440	4.226	419
Automatisering	0	368.579	368.579	0	367.100	0	367.100	1.479

Gemeente in beeld: Nijmegen

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

351 (485)

PLAATSINGEN OP WERK

616 (520) parttime

387 (318) jongeren

80 (83) 55-plussers

342 (296) met arbeidsbeperking

54 (58) statushouders

494 (485) plaatsing op werk > 28 uur

291 (290) Actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

604 (544) met arbeidsbeperking aan het werk (geweest)

Een kandidaat kan onder meerdere prioritaire doelgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Met ingang van 1 juli 2024 geldt een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen gemeenten en WerkBedrijf. Vanaf die datum wordt op basis van de nieuwe DVO invulling gegeven aan de lokale accenten. Over de periode 1 januari 2024 tot 1 juli was de oude DVO nog van kracht. In het verslag hieronder geven we aan waar het de invulling van afspraken op grond van de oude en/of de nieuwe DVO betreft.

Middels de lokale dienstverlening zet de gemeente Nijmegen extra in op de prioritaire doelgroepen uit het regionaal arbeidsmarktbeleidsplan door hen aandacht en ondersteuning te bieden bij hun zoektocht naar passend werk. Dit in nauwe samenwerking met alle relevante partijen in de arbeidsmarktregio en in het bijzonder met de afdeling Inkomen van de gemeente Nijmegen.

1. Lokale keuzes vastgelegd in de DVO geldig tot 1 juli 2024

Lokale aansluiting bij buurtteams (10 dagdelen)

WerkBedrijf werkt samen met de buurtteams en regieteams in Nijmegen. Op die manier zorgen we er voor dat werk eerder en vaker als deel van de mogelijke oplossing in beeld komt. Ook krijgen we zo een beter beeld van de kandidaat en door korte lijnen wordt de kandidaat/cliënt direct en goed doorverwezen. De inzet van andere maatschappelijke voorzieningen of hulp wordt hierdoor voorkomen of beperkt.

Doelgroepbenadering (540 kandidaten)

We kijken samen met gemeente Nijmegen naar parttime werkenden, ouderen en langdurig werklozen. Gescreend wordt of een traject bij WerkBedrijf passend is, en welke (intensieve) dienstverlening hen helpt stappen richting werk te zetten. Er is een specifiek project dat zicht richt op kandidaten met parttime inkomsten. Dit heeft in 2024 tot 39 plaatsingen geleid.

Samen sterk naar werk (150 kandidaten)

Met een intensieve groepsgewijze en individuele aanpak bijstandsgerechtigden richting werk of opleiding leiden. De aanpak bouwt voort op de ervaringen met de Nijmeegse proef met de bijstand. Deze aanpak is vooral geschikt voor mensen die het moeilijk vinden om zelf tot actie over te gaan. Tijdens de training vragen we van deelnemers intensief op zichzelf te reflecteren. In 2024 zijn 12 Nijmeegse kandidaten gestart met Samen sterk naar werk.

De Versnelling (33 kandidaten)

De Versnelling is een intensief traject waarbij Nijmeegse kandidaten intensief gecoacht worden op een traject naar betaald werk. Het is bedoeld voor kandidaten waarbij de re-integratie niet lukt, maar die wel in staat zijn om regulier te werken. In 2024 zijn 29 Nijmeegse kandidaten gestart met De Versnelling.

2. Lokale keuzes vastgelegd in zowel de oude als de nieuwe DVO

Zorgjongeren (159 op basis van de oude DVO, 138 op basis van de nieuwe DVO)

WerkBedrijf begeleidt jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren kunnen vaak in potentie (betaald) werken, maar er zijn nog problemen die eerst opgelost moeten worden. De zorgjongerenconsulent van WerkBedrijf ondersteunt en begeleidt de jongere om deze problemen aan te pakken en stappen te zitten richting werk. Als het nodig is zetten we een maatwerkbudget in. Dit alles gebeurt in samenwerking met zorginstellingen en sociaal (wijk)teams. Deze keuze is beschikbaar voor 2024, vanaf 2025 wordt dit opgenomen in de regionale dienstverlening. In 2024 ontvingen in totaal 280 zorgjongeren van gemeente Nijmegen deze vorm van dienstverlening. Er zijn 32 zorgjongeren uitgestroomd naar werk.

Organiseren events

We organiseren events voor Nijmeegse kandidaten en ondernemers. In februari vond De grote generatieshow plaats. De krapte op de arbeidsmarkt en de hoge vergrijzing dwingen ons na te denken over wat vijf generaties op de werkvloer betekent. In juni was er een banenmarkt in de Goffert waar ruim 90 werkzoekenden onder begeleiding van een consulent kennis gemaakt hebben met verschillende organisaties uit de regio. In oktober organiseerden we een banenmarkt in samenwerking met UWV en in november organiseerden we ons jaarlijks ondernemersevent 'Anders kijken naar talent'. Ook organiseerden we een rondetafelgesprek over 'Open Hiring' en een netwerkbijeenkomst voor statushouders.

3. Lokale keuzes vastgelegd in de DVO geldig vanaf 1 juli 2024

Extra arbeidsbemiddeling op locatie

We vinden het van groot belang dat we zichtbaar en aanwezig zijn bij de deelnemende gemeenten. Daarom is een onderdeel van de regionale dienstverlening dat in iedere gemeente ongeveer een dagdeel per week een medewerker aanwezig is voor arbeidsbemiddeling op locatie. Deze medewerker is het eerste aanspreekpunt voor de gemeente. Dit geldt ook als de medewerker niet op locatie aanwezig is, maar elders. Daarnaast is het mogelijk om extra dagdelen te organiseren via de lokale keuzekaart. WerkBedrijf organiseert dan dat er extra inzet gepleegd wordt op arbeidsbemiddeling op locatie. De betreffende medewerkers kunnen ook benaderd worden als het wenselijk is dat een medewerker van WerkBedrijf bij een bedrijfsbezoek van een wethouder aansluit (of omgekeerd). De inzet is primair gericht op zichtbaarheid, samenwerking en lokale dienstverlening aan kandidaat en ondernemer. Iedere week is er op twee dagdelen een consulent van WerkBedrijf aanwezig op de werkvloer in de gemeente Nijmegen.

Intensieve aansluiting Buurtteams

WerkBedrijf stelt een medewerker beschikbaar die regelmatig zijn of haar werkzaamheden verricht bij een sociaal (wijk)team (hieronder verstaan we ook: buurtteams, kernteam of interdisciplinair team). Deze medewerker is voor de uitvoering van arbeidsbemiddeling het eerste aanspreekpunt voor dat sociaal (wijk) team bij vragen over arbeidsbemiddeling. Er wordt samengewerkt op basis van een vertrouwensrelatie en altijd met als doel maatschappelijke meerwaarde te creëren voor onze inwoners. De laagdrempeligheid en korte communicatielijnen tussen sociaal (wijk)team, WerkBedrijf en bijvoorbeeld schuldhulpverlening of andere lokale organisaties c.q. dienstverlening maken het mogelijk om met name kandidaten met problemen op meerdere leefgebieden de juiste ondersteuning te bieden en hen zo snel dit mogelijk is richting werk te leiden.

65 Maatwerkinterventies

De dienstverlening van WerkBedrijf richt zich altijd op maatwerk; WerkBedrijf doet datgene dat de kandidaat het beste naar duurzaam werk helpt. Onder maatwerk-interventie bieden we vier interventies aan die niet standaard onderdeel zijn van de regionale dienstverlening. Het gaat om extra intensieve vormen van dienstverlening. We willen de consulenten van WerkBedrijf de ruimte te geven te doen wat goed is voor de kandidaat. Daarom beoordelen zij welke van de onderstaande interventies ingezet moeten worden voor de kandidaat. Natuurlijk gebeurt dit in afstemming met de inkomensconsulenten van de gemeenten.

De volgende interventies kunnen worden ingezet:

- De Versnelling; kandidaten die dat nodig hebben worden door hun hoge frequentie en intensiteit aan re-integratieactiviteiten in beweging gebracht.

- Samen sterk naar werk; met een intensieve en groepsgewijze en individuele aanpak worden bijstandsgerechtigden richting werk of opleiding geleid.
- Intensieve begeleiding multiproblematiek; een extra intensieve vorm van begeleiding om mensen te helpen stappen naar werk te zetten. Dit gebeurt vaak in afstemming met andere professionals om uitdagingen op andere levensgebieden aan te pakken.

  De Versnelling is 47 keer ingezet. Samen sterk naar werk is 29 keer ingezet.

Kwartiermaker Economisch Collectief Nijmegen
De kwartiermaker stemt periodiek af met de wethouder economische zaken.

Meerwerk
We zetten voor Nijmegen als meerwerk een consulent in voor werkzaamheden in het project nazorg van de afdeling Veiligheid. In dit team wordt intensief samengewerkt. Inzet is om ex-gedetineerden te bemiddelen naar werk.

Doe je mee
Doe je mee is in november 2021 gestart voor inwoners met een Participatiewet uitkering die niet goed in beeld zijn bij de gemeente Nijmegen. Het doel van Doe je mee is om in persoonlijk contact te komen en beter zicht te krijgen op behoeften van mensen op de leefgebieden werk, participatie, activering, financiële ondersteuning en gezondheid. Op basis van de gesprekken kijken we naar wat een passend individueel vervolg is. In november 2024 heeft de gemeente Nijmegen besloten om het project nog voor een paar maanden te verlengen tot en met januari 2025.

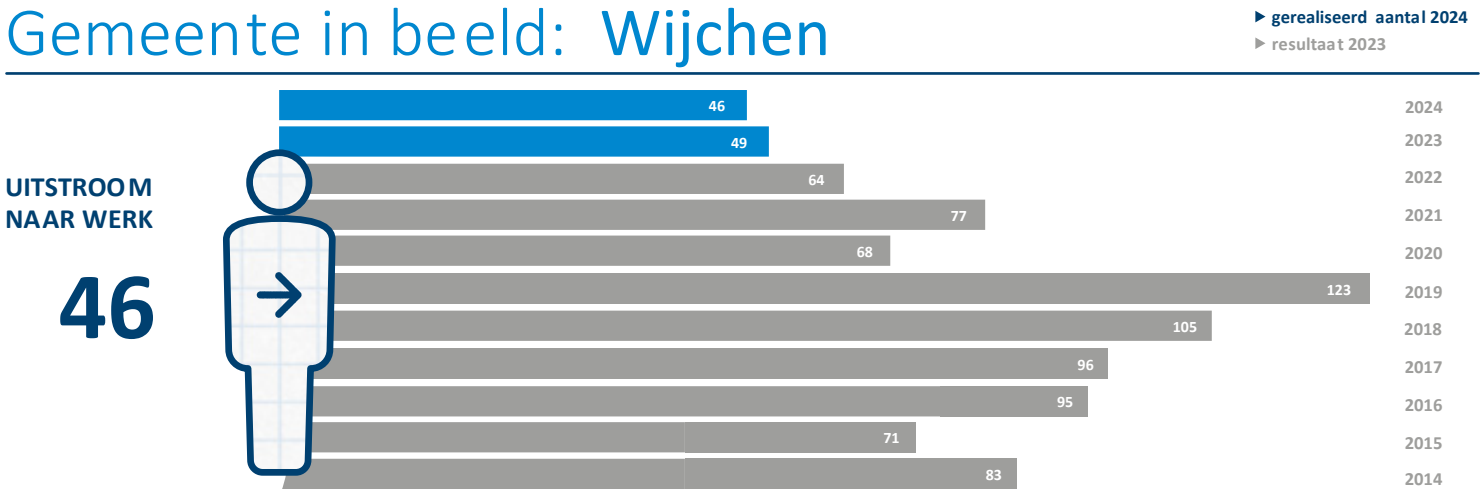
In 2024 hebben 990 inwoners van de gemeente Nijmegen hun gesprekken bij Doe je mee afgerond. Daarvan zijn in totaal 27 personen aangemeld bij WerkBedrijf. Vanuit Doe je mee zijn 107 personen aangemeld bij de participatiecoach. In totaal zijn in 2024 861 personen teruggemeld naar de gemeente. In 357 gevallen gebeurde dat vanwege een lopend zorgtraject. Bij 20 personen is er geconstateerd dat er eerst nog iets geregeld worden op het gebied van zorg. De 484 overige personen zijn teruggemeld om andere redenen, bijvoorbeeld omdat ze nu nog geen stappen kunnen zetten in verband met kortdurende zorg, of omdat ze al maximaal participeren.

Financiële afrekening

De financiële afrekening 2024 is als volgt:

Bedragen * € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2023	Budget 2024	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2023	Realisatie 2024	Tbv nieuw beleid 2025	Totaal besteed	Afrekening
SW	0	22.976.898	22.976.898	0	22.210.442	0	22.210.442	766.456
Perspectief op Werk	0	145.789	145.789	0	145.789	0	145.789	0
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	4.849.467	4.849.467	0	4.555.918	0	4.555.918	293.549
Op Weg naar Werk	0	1.941.583	1.941.583	0	1.847.660	0	1.847.660	93.923
Participatie/WERK	0	16.739.878	16.739.878	0	16.829.980	0	16.829.980	-90.102
Vastgoed	0	90.368	90.368	0	58.583	0	58.583	31.785
SW vervoer	0	149.000	149.000	0	0	0	0	149.000
Werkgeversbonus+ en Ontwikkeltraject+	0	625.548	625.548	0	509.884	59.294	569.178	56.370
WIW-ID	0	300.000	300.000	0	308.545	0	308.545	-8.545
Automatisering	0	9.516.674	9.516.674	0	9.478.479	0	9.478.479	38.195
Applicatiebeheer	0	3.372.351	3.372.351	0	3.317.329	0	3.317.329	55.022

Gemeente in beeld: Wijchen

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

52 (46)

PLAATSINGEN OP WERK

66 (68) parttime

42 (39) jongeren

15 (13) 55-plussers

48 (34) met arbeids-beperking

23 (13) statushouders

49 (42) plaatsing op werk > 28 uur

32 (31) Actief (geweest) binnen Op Weg Naar Werk

86 (87) met arbeids-beperking aan het werk (geweest)

Een kandidaat kan onder meerdere prioritaire doelgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Met ingang van 1 juli 2024 geldt een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen gemeenten en WerkBedrijf. Vanaf die datum wordt op basis van de nieuwe DVO invulling gegeven aan de lokale accenten. Over de periode 1 januari 2024 tot 1 juli was de oude DVO nog van kracht. In het verslag hieronder geven we aan waar het de invulling van afspraken op grond van de oude en/of de nieuwe DVO betreft.

Gemeente Wijchen ziet 'nabijheid' naar zowel werkgevers als werkzoekenden als een cruciale factor om maximale uitstroom te bereiken. Zo kan een proactieve houding naar werkgevers en een prikkelende werkwijze naar kandidaten het best worden verankerd.

1. Lokale keuzes vastgelegd in zowel de oude als de nieuwe DVO

Lokale arbeidsbemiddeling

In Wijchen is het hele jaar invulling gegeven aan vier dagdelen arbeidsbemiddeling op locatie. Consulenten van WerkBedrijf zijn aanwezig om ter plaatse kandidaten te matchen aan werkgevers. Daarnaast zijn deze consulenten voor consulenten van gemeente Wijchen eerste aanspreekpunt voor zaken die WerkBedrijf betreffen. Door bij elkaar op locatie te werken, zijn de lijntjes kort en kunnen we de integrale dienstverlening aan inwoners goed vormgeven.

Intensieve lokale aansluiting

Een consulent van WerkBedrijf sluit aan bij en is aanspreekpunt voor het wijkteam van gemeente Wijchen. In dit team komen verschillende vormen van dienstverlening aan inwoners samen. De consulent van WerkBedrijf zorgt voor de inbreng van kennis en kunde op het gebied van activering naar werk. Indien mogelijk wordt hierbij de link gelegd naar de zorgjongeren dienstverlening.

De Versnelling / Samen Sterk naar Werk / Maatwerkinterventie

Wijchen kiest ervoor om voor haar inwoners extra intensieve interventies te organiseren. Deze zijn een plus op de reguliere regionale dienstverlening. In 2024 hebben we hier invulling aan gegeven met de inzet van 14 trajecten Samen Sterk naar Werk en 4 keer inzet van de Versnelling.

Zorgjongeren dienstverlening

Gemeente Wijchen kiest ervoor om extra intensieve dienstverlening te organiseren voor jongeren die te maken hebben met multiproblematiek. Zorgjongeren consulenten van WerkBedrijf geven invulling hieraan, in afstemming met inkomensconsulenten, en waar mogelijk met het wijkteam.

Event en marktbewerking

We hebben dit jaar voor Wijchen de banenmarkt georganiseerd. Belangrijkste partner hierbij was 't Werkt Wijchen. Het was een succesvol event waarbij allerhande werkgevers aanwezig waren en deze werd bezocht door veel werkzoekenden. Ook hebben we door middel van marktbewerking gekeken bij welke werkgevers in Wijchen we nog extra kansen kunnen realiseren voor Wijchense kandidaten.

2. Lokale keuzes vastgelegd in de DVO geldig vanaf 1 juli 2024

Participatiecoaching

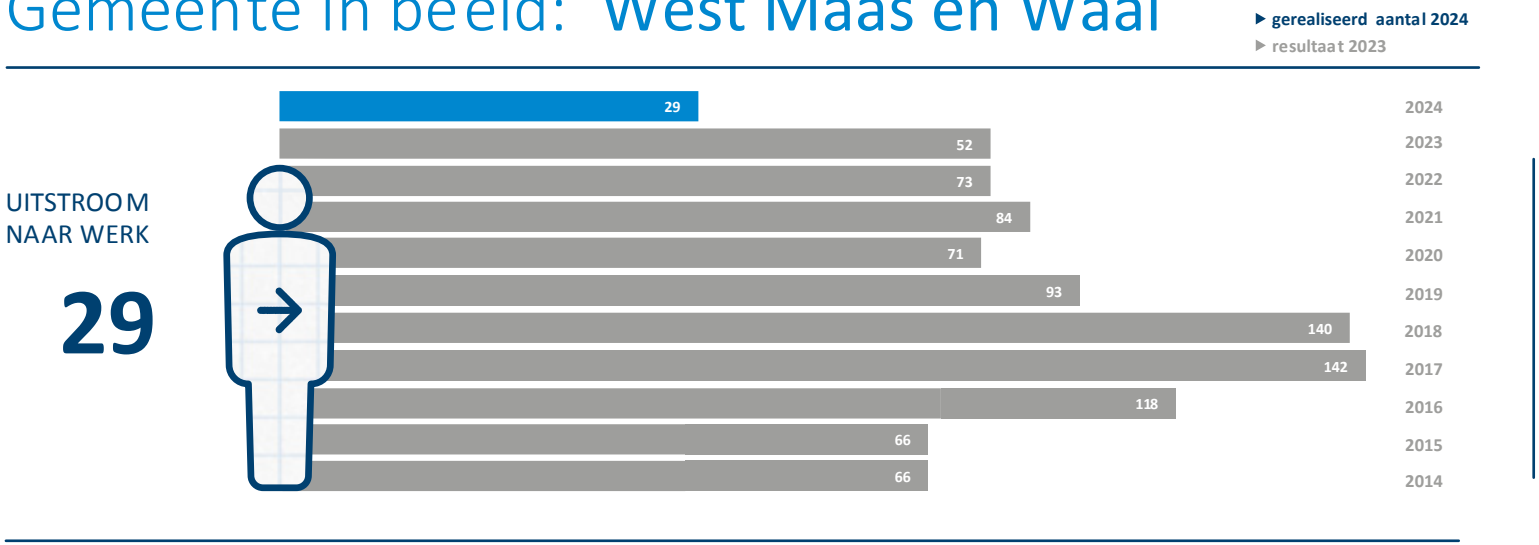
Gemeente Wijchen heeft ervoor gekozen via de lokale keuzekaart participatiecoaching te organiseren. Dit wordt ingevuld met menskracht van de gemeente Wijchen. Bijstandsgerechtigden worden geactiveerd, bijvoorbeeld richting sport, opleiding of vrijwilligerswerk. Indien mogelijk wordt ook gekeken of er in de toekomst stappen richting werk te maken zijn. Het verbinden van de loonvormende en niet-loonvormende keten is hierbij van groot belang.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over 2024 is als volgt:

Bedragen * € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2023	Budget 2024	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2023	Realisatie 2024	Tbv nieuw beleid 2025	Totaal besteed	Afrekening
SW	0	4.140.585	4.140.585	0	4.057.820	0	4.057.820	82.765
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	750.001	750.001	0	721.772	0	721.772	28.229
Op Weg naar Werk	0	302.198	302.198	0	240.667	0	240.667	61.531
Participatie/WERK	0	1.366.024	1.366.024	0	1.350.609	0	1.350.609	15.415
Vastgoed	0	16.285	16.285	0	10.557	0	10.557	5.728
SW vervoer	0	28.000	28.000	0	0	0	0	28.000
Werkgeversbonus+ en Ontwikkeltraject+	0	50.581	50.581	0	41.228	4.794	46.022	4.559
Automatisering	0	1.631.319	1.631.319	0	1.624.772	0	1.624.772	6.547

Gemeente in beeld: West Maas en Waal

Voor de gemeente West Maas en Waal voert WerkBedrijf de sociale werkvoorziening uit. Vanuit de gemeente hebben 29 SW-medewerkers een dienstverband. De ontwikkelingen binnen de sociale werkvoorziening zijn toegelicht in het onderdeel Jaarverslag, hoofdstuk Sociale werkvoorziening.

Bedragen * € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2023	Budget 2024	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2023	Realisatie 2024	Tbv nieuw beleid 2025	Totaal besteed	Afrekening
SW	0	1.130.671	1.130.671	0	1.027.437	0	1.027.437	103.234
SW- vervoer	0	7.000	7.000	0	0	0	0	7.000

Bijlage 2 Verantwoording I-deel deelnemende gemeenten

In het overzicht hiernaast leest u de verantwoording van het inkomensdeel (I-deel) van de deelnemende gemeenten.

Bedragen in € 1.000	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2B/12	Bestedingen (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2B/13	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2B/14
Berg en Dal	G2 – 10	606	0
Beuningen	G2 – 10	470	0
Druten	G2 – 10	506	0
Heumen	G2 – 10	335	0
Mook en Middelaar	G2 – 10	101	0
Nijmegen	G2 – 10	4.556	0
Wijchen	G2 – 10	722	0
Totaal		**7.295**	**0**

Bijlage 3 Overzicht gemeentelijke deelafrekening

Op Weg naar Werk Bedragen in € 1.000	**Budget**	**Besteed**	**Budget-overheveling**	**Betalingsverplichting**	**Totaal dagdelen**	**Aantal kandidaten***
Berg en Dal	319	218	0	101	4.584	31
Beuningen	325	262	0	63	5.579	25
Druten	161	140	0	21	3.024	14
Heumen	140	90	0	50	1.835	16
Mook en Middelaar	70	81	0	-11	1.805	9
Nijmegen	1.942	1.848	0	94	40.483	291
Wijchen	302	241	0	62	5.121	32
Totaal	**3.259**	**2.879**	**0**	**380**	**62.431**	**418**

* De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.

Wettelijke loonkosten-subsidie Bedragen in € 1.000	**Baten loonkostensubsidie**	**Bestedingen loonkostensubsidie**	**Betalingsverplichting gemeenten**	**Aantal kandidaten* WLKS/FLKS**	**Aantal kandidaten* Nieuw Beschut**
Berg en Dal	708	606	102	75	4
Beuningen	661	470	192	51	4
Druten	448	506	-58	50	9
Heumen	255	335	-80	31	4
Mook en Middelaar	153	101	52	12	1
Nijmegen	4.849	4.556	294	524	30
Wijchen	750	722	28	82	6
Totaal	**7.825**	**7.295**	**530**	**825**	**58**

* De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.

Participatie					
Bedragen in € 1.000	Begroot	Realisatie	Resultaat	ID - en P-banen Nijmegen	Betalings-verplichting
Berg en Dal	1.645	1.627	19	0	19
Beuningen	644	637	7	0	7
Druten	508	503	6	0	6
Heumen	409	405	5	0	5
Mook en Middelaar	119	118	1	0	1
Nijmegen	16.740	16.551	189	-279	-90
Wijchen	1.366	1.351	15	0	15
West Maas en Waal	0	0	0	0	0
Totaal*	**21.432**	**21.190**	**242**	**-279**	**-37**

Sociale werkvoorziening Bedragen in € 1.000	Begroot 2024		Realisatie 2024				Afrekening 2024
	Se	Bijdrage	Se	Bijdrage	Budgetoverheveling	Totaal	
Berg en Dal	108	3.998	101	3.735	0	3.735	263
Beuningen	78	2.869	77	2.841	0	2.841	28
Druten	59	2.196	55	2.044	0	2.044	152
Heumen	33	1.219	33	1.213	0	1.213	7
Nijmegen	614	22.977	599	22.210	0	22.210	766
Wijchen	112	4.141	109	4.058	0	4.058	83
West Maas en Waal	30	1.131	28	1.027	0	1.027	103
Totaal	**1.034**	**38.531**	**1.001**	**37.129**	**0**	**37.129**	**1.402**

ICT Rijk van Nijmegen	Onderdeel Automatisering			Onderdeel Applicatiebeheer		
Bedragen in € 1.000	Begroot 2024	Realisatie 2024	Afrekening 2024	Begroot 2024	Realisatie 2024	Afrekening 2024
Berg en Dal	1.165	1.160	5	0	0	0
Beuningen	1.246	1.241	5	0	0	0
Druten	632	629	3	0	0	0
Heumen	723	721	3	0	0	0
Mook en Middelaar	369	367	1	0	0	0
Nijmegen	9.517	9.478	38	3.372	3.317	55
Wijchen	1.631	1.625	7	0	0	0
Werkbedrijf WBRN	1.328	1.323	5	396	348	48
ODRN	907	903	4	219	218	0
Werkorg. Druten-Wijchen	66	65	0	0	0	0
Totaal	**17.584**	**17.513**	**71**	**3.987**	**3.884**	**104**

Bijlage 4 Verdeling risico-inventarisatie per gemeente

2024 Bedragen in € 1.000	**"Inwoners aantal"**	**"Verdeelsleutel o.b.v. inwonersaantal"**	**"Risico per gemeente"**
Berg en Dal	35.320	11%	467
Beuningen	26.568	8%	351
Druten	19.518	6%	258
Heumen	16.795	5%	222
Mook en Middelaar	7.998	2%	106
Nijmegen	182.000	55%	2.403
Wijchen	41.522	13%	548
Totaal	**329.721**	**100%**	**4.355**

Bijlage 5 Consolidatieoverzicht

Baten/ Lasten Bedragen in 1.000			Ongeconsolideerd						Geconsolideerd						Consolidatie					
	Module	Taakveld	Begroting P	Begroting W	Begroting W +T1	Begroting W+ T1+T2	Begroting W+ T1+T2+T4	Realisatie	Begroting P	Begroting W	Begroting W +T1	Begroting W+ T1+T2	Begroting W+ T1+T2+T4	Realisatie	Begroting P	Begroting W	Begroting W +T1	Begroting W+ T1+T2	Begroting W+ T1+T2+T4	Realisatie
B	Applicatiebeheer	0.4 Overhead	4.211	4.328	4.328	4.328	4.430	4.435	4.211	4.328	4.328	4.328	4.430	4.435	0	0	0	0	0	0
		6.5 Arbeidsparticipatie	453	396	396	396	396	317	10	0	0	0	0	-48	443	396	396	396	396	366
	Totaal Applicatiebeheer		**4.664**	**4.724**	**4.724**	**4.724**	**4.826**	**4.752**	**0**	**4.328**	**4.328**	**4.328**	**4.430**	**4.387**	**443**	**396**	**396**	**396**	**396**	**366**
	Automatisering	0.4 Overhead	17.936	18.462	18.462	18.462	19.142	19.321	16.813	17.133	17.133	17.133	17.813	17.778	1.123	1.328	1.328	1.328	1.328	1.542
	Totaal Automatisering		**17.936**	**18.462**	**18.462**	**18.462**	**19.142**	**19.321**	**0**	**17.133**	**17.133**	**17.133**	**17.813**	**17.778**	**1.123**	**1.328**	**1.328**	**1.328**	**1.328**	**1.542**
	Bestuursondersteuning	0.4 Overhead	591	591	591	591	591	538	239	239	239	239	239	340	352	353	353	353	353	198
	Totaal Bestuursondersteuning		**591**	**591**	**591**	**591**	**591**	**538**	**0**	**239**	**239**	**239**	**239**	**340**	**352**	**353**	**353**	**353**	**353**	**198**
	Werkbedrijf SW	0.4 Overhead	0	0	0	3.912	3.912	3.912	0	0	0	3.912	3.912	3.912	0	0	0	0	0	0
		6.4 WSW en beschut werk	47.473	47.692	47.942	44.030	43.780	42.310	46.891	47.111	47.361	43.449	43.199	41.614	581	581	581	581	581	696
	Totaal Werkbedrijf SW		**47.473**	**47.692**	**47.942**	**47.942**	**47.692**	**46.222**		**47.111**	**47.361**	**47.361**	**47.111**	**45.526**	**581**	**581**	**581**	**581**	**581**	**696**
	Werkbedrijf Vastgoed	0.4 Overhead	608	608	608	608	608	644	608	608	608	608	608	644	0	0	0	0	0	0
		6.4 WSW en beschut werk	879	879	879	879	879	777	0	0	0	0	0	0	879	879	879	879	879	777
	Totaal Werkbedrijf Vastgoed		**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.421**	**0**	**608**	**608**	**608**	**608**	**644**	**879**	**879**	**879**	**879**	**879**	**777**
	Werkbedrijf Werk	0.4 Overhead	0	0	0	5.538	5.538	5.538	0	0	0	5.538	5.538	5.538	0	0	0	0	0	0
		6.3 Inkomensregelingen	6.106	8.140	8.140	7.825	7.825	7.295	6.106	7.825	7.825	7.825	7.825	7.295	0	315	315	0	0	0
		6.4 WSW en beschut werk	2.974	3.259	5.529	4.548	3.778	3.287	2.974	3.259	5.529	4.548	3.778	3.287	0	0	0	0	0	0
		6.5 Arbeidsparticipatie	25.565	26.292	24.821	20.579	19.111	19.028	25.565	26.292	24.821	20.579	19.111	19.028	0	0	0	0	0	0
	Totaal Werkbedrijf Werk		**34.645**	**37.690**	**38.490**	**38.490**	**36.252**	**35.148**	**0**	**37.376**	**38.176**	**38.490**	**36.252**	**35.148**	**0**	**315**	**315**	**0**	**0**	**0**
Totaal B			**106.795**	**110.647**	**111.697**	**111.697**	**109.991**	**0**	**0**	**106.794**	**107.844**	**108.159**	**106.453**	**103.823**	**3.378**	**3.853**	**3.853**	**3.538**	**3.538**	**3.578**

Bijlage 5 Consolidatieoverzicht

Lasten Bedragen in 1.000			Ongeconsolideerd						Geconsolideerd						Consolidatie					
	Module	Taakveld	Begroting P	Begroting W	Begroting W +T1	Begroting W+ T1+T2	Begroting W+ T1+T2+T4	Realisatie	Begroting P	Begroting W	Begroting W +T1	Begroting W+ T1+T2	Begroting W+ T1+T2+T4	Realisatie	Begroting P	Begroting W	Begroting W +T1	Begroting W+ T1+T2	Begroting W+ T1+T2+T4	Realisatie
L	Applicatiebeheer	0.4 Overhead	4.211	4.328	4.328	4.328	4.430	4.435	4.196	4.313	4.313	4.313	4.415	4.390	15	15	15	15	15	45
		6.5 Arbeidsparticipatie	453	396	396	396	396	317	453	396	396	396	396	317	0	0	0	0	0	0
	Totaal Applicatiebeheer		**4.664**	**4.724**	**4.724**	**4.724**	**4.826**	**4.752**		**4.709**	**4.709**	**4.709**	**4.811**	**4.708**	**15**	**15**	**15**	**15**	**15**	**45**
	Automatisering	0.4 Overhead	17.936	18.462	18.462	18.462	19.142	19.321	17.936	18.462	18.462	18.462	19.142	19.258	0	0	0	0	0	63
	Totaal Automatisering		**17.936**	**18.462**	**18.462**	**18.462**	**19.142**	**19.321**	**0**	**18.462**	**18.462**	**18.462**	**19.142**	**19.258**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**63**
	Bestuursondersteuning	0.4 Overhead	591	591	591	591	591	538	591	591	591	591	591	538	0	0	0	0	0	0
	Totaal Bestuursondersteuning		**591**	**591**	**591**	**591**	**591**	**538**		**591**	**591**	**591**	**591**	**538**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Werkbedrijf SW	0.4 Overhead	3.812	3.912	3.912	3.912	3.912	3.854	3.204	3.221	3.221	3.221	3.221	3.260	608	691	691	691	691	594
		6.4 WSW en beschut werk	43.660	43.780	44.030	44.030	43.780	42.368	42.760	42.879	43.129	43.129	42.879	41.545	901	901	901	901	901	823
	Totaal Werkbedrijf SW		**47.473**	**47.692**	**47.942**	**47.942**	**47.692**	**46.222**		**46.101**	**46.351**	**46.351**	**46.101**	**44.805**	**1.509**	**1.591**	**1.591**	**1.591**	**1.591**	**1.417**
	Werkbedrijf Vastgoed	0.4 Overhead	638	638	638	638	638	601	638	638	638	638	638	601	0	0	0	0	0	0
		6.4 WSW en beschut werk	849	849	849	849	849	820	849	849	849	849	849	820	0	0	0	0	0	0
	Totaal Werkbedrijf Vastgoed		**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.421**	**0**	**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.421**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Werkbedrijf Werk	0.4 Overhead	5.326	5.538	5.538	5.538	5.538	5.706	4.722	4.812	4.812	4.812	4.812	4.984	603	727	727	727	727	722
		6.3 Inkomensregelingen	6.106	7.825	7.825	7.825	7.825	7.295	6.106	7.825	7.825	7.825	7.825	7.295	0	0	0	0	0	0
		6.4 WSW en beschut werk	2.974	3.259	3.846	4.528	3.808	3.337	2.974	3.259	3.846	4.528	3.808	3.337	0	0	0	0	0	0
		6.5 Arbeidsparticipatie	20.239	21.068	21.281	20.599	19.081	18.810	18.988	19.548	19.762	19.394	17.876	17.478	1.251	1.519	1.519	1.205	1.205	1.331
	Totaal Werkbedrijf Werk		**34.645**	**37.690**	**38.490**	**38.490**	**36.252**	**35.148**	**0**	**35.444**	**36.244**	**36.559**	**34.321**	**33.094**	**1.854**	**2.246**	**2.246**	**1.931**	**1.931**	**2.054**
Totaal L			**106.795**	**110.647**	**111.697**	**111.697**	**109.991**	**107.401**	**0**	**106.794**	**107.844**	**108.159**	**106.453**	**103.823**	**3.378**	**3.852**	**3.853**	**3.538**	**3.538**	**3.578**

		Ongeconsolideerd						Geconsolideerd						Consolidatie					
		R/B																	
		Begro-ting P	Begro-ting W	Begro-ting W +T1	Begro-ting W+ T1+T2	Begro-ting W+ T1+T2+T4	Reali-satie	Begro-ting P	Begro-ting W	Begro-ting W +T1	Begro-ting W+ T1+T2	Begro-ting W+ T1+T2+T4	Realisa-tie	Be-gro-ting P	Begro-ting W	Begro-ting W +T1	Begro-ting W+ T1+T2	Begroting W+ T1+T2+T4	Rea-lisa-tie
B	0.4 Overhead	23.345	23.989	23.989	33.439	34.221	34.388	21.871	22.307	22.307	31.758	32.540	32.647	1.475	1.681	1.681	1.681	1.681	1.740
	6.5 Arbeids-participatie	26.018	26.688	25.218	20.976	19.508	19.345	25.575	26.292	24.821	20.579	19.111	18.980	443	396	396	396	396	366
	6.4 WSW en beschut werk	51.325	51.830	54.350	49.457	48.437	46.373	49.865	50.370	52.890	47.996	46.976	44.901	1.460	1.460	1.460	1.460	1.460	1.473
	6.3 Inkomens-regelingen	6.106	8.140	8.140	7.825	7.825	7.295	6.106	7.825	7.825	7.825	7.825	7.295	0	315	315	0	0	0
Totaal B		**106.795**	**110.647**	**111.697**	**111.697**	**109.991**	**107.401**	**103.417**	**106.794**	**107.844**	**108.159**	**106.453**	**103.823**	**3.378**	**3.853**	**3.853**	**3.538**	**3.538**	**3.578**

		Ongeconsolideerd						Geconsolideerd						Consolidatie					
L	0.4 Overhead	32.513	33.469	33.469	33.469	34.251	34.455	31.287	32.037	32.037	32.037	32.819	33.031	1.226	1.432	1.432	1.432	1.432	1.424
	6.5 Arbeids-participatie	20.692	21.464	21.678	20.996	19.478	19.127	19.441	19.945	20.158	19.791	18.273	17.796	1.251	1.519	1.519	1.205	1.205	1.331
	6.4 WSW en beschut werk	47.483	47.888	48.725	49.407	48.437	46.524	46.582	46.987	47.824	48.506	47.536	45.701	901	901	901	901	901	823
	6.3 Inkomens-regelingen	6.106	7.825	7.825	7.825	7.825	7.295	6.106	7.825	7.825	7.825	7.825	7.295	0	0	0	0	0	0
Totaal L		**106.795**	**110.647**	**111.697**	**111.697**	**109.991**	**107.401**	**103.417**	**106.794**	**107.844**	**108.159**	**106.453**	**103.823**	**3.378**	**3.852**	**3.852**	**3.538**	**3.538**	**3.578**

In de financiële overzichten van de onderdelen van de MGR geven we ook de doorbelasting tussen de onderdelen weer. Dit is nodig om per onderdeel alle kosten en opbrengsten weer te geven, die de basis zijn voor de afrekening van het desbetreffende onderdeel. Dit heeft een baten en lasten verhogend effect. Op MGR niveau elimineren wij dit conform de BBV voorschriften.

Bestuursondersteuning (BO)

Doorbelasting van bestuurskosten naar de Overhead MGR van WerkBedrijf (WBRN) en ICT Rijk van Nijmegen (iRvN).

WerkBedrijf (WBRN)

Bij WSW en beschut werk vindt er een aantal doorbelastingen plaats. De huisvestingslasten van de Boekweitweg (opbrengsten Vastgoed, programmalasten SW), de detacheringsopbrengst van de SW-medewerkers die voor de MGR zelf worden ingezet (opbrengst SW, kosten overhead MGR WBRN) en de opbrengst voor de praktijkdiagnose (opbrengst SW, programmalasten Werk).

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN)

De dienstverlening die het onderdeel Automatisering van iRvN voor WerkBedrijf verricht, wordt doorbelast. Deze inkomsten staan bij iRvN onder het taakveld Overhead. De lasten vallen bij WBRN onder Overhead MGR. Verder beheert iRvN de applicaties voor de informatievoorziening van het onderdeel Werk. Deze kosten komen in de programmalasten van Werk.

Bijlage 6 Toelichting begroting voor en na wijziging

R/B Bedragen in 1.000					
	Begroting P	**Begroting W**	**Begroting W +T1**	**Begroting W+ T1+T2**	**Begroting W+ T1+T2+T4**
B	0.4 Overhead	22.307	22.307	31.758	32.540
	6.3 Inkomensregelingen	7.825	7.825	7.825	7.825
	6.4 WSW en beschut werk	50.370	52.890	47.996	46.976
	6.5 Arbeidsparticipatie	26.292	24.821	20.579	19.111
Totaal B		**106.794**	**107.844**	**108.159**	**106.453**
L	0.4 Overhead	21.094	21.094	21.094	21.876
	6.3 Inkomensregelingen	7.825	7.825	7.825	7.825
	6.4 WSW en beschut werk	46.987	47.824	48.506	47.536
	6.5 Arbeidsparticipatie	19.945	20.158	19.791	18.273
Totaal L		**95.851**	**96.901**	**97.216**	**95.510**
L	0.4 overhead MGR	10.943	10.943	10.943	10.943
Totaal		106.794	107.844	108.159	106.453

Wijzigingen					
	Begroting P	**Begroting W**	**Begroting W +T1**	**Begroting W+ T1+T2**	**Begroting W+ T1+T2+T4**
B	0.4 Overhead	22.307	0	9.450	782
	6.3 Inkomensregelingen	7.825	0	0	0
	6.4 WSW en beschut werk	50.370	2.520	-4.894	-1.020
	6.5 Arbeidsparticipatie	26.292	-1.470	-4.242	-1.468
Totaal B		**106.794**	**1.050**	**315**	**-1.706**
L	0.4 Overhead	21.094	0	0	782
	6.3 Inkomensregelingen	7.825	0	0	0
	6.4 WSW en beschut werk	46.987	837	682	-970
	6.5 Arbeidsparticipatie	19.945	213	-367	-1.518
Totaal L		**95.851**	**1.050**	**315**	**-1.706**
L	0.4 overhead MGR	10.943	0	0	0
Totaal		**106.794**	**1.050**	**315**	**-1.706**

Begrotingswijzigingen

Eerste begrotingswijziging

Baten

6.4 WSW en beschut werk: 2,52 miljoen

- 2,27 miljoen De middelen nieuw beschut worden met de wijziging verantwoord onder het taakveld WSW en beschut werk
- 250.000 In de jaarrekening van 2023 is vastgesteld om 250.000 van het resultaat SW over te hevelen naar 2024. Dit is conform voorgaand jaar en in te zetten voor de tijdelijke verruiming van de kilometervergoeding van de SW medewerker

6.5 Arbeidsparticipatie -1,47 miljoen

- -2,27 miljoen De middelen nieuw beschut worden met de wijziging verantwoord onder het taakveld WSW en beschut werk
- 800.000 Doordat 2023 het eerste jaar is dat we met plafonds hebben gewerkt in de nieuwe verordening en de inrichting van het proces lager op zich liet wachten. In de jaarrekening van 2023 is vastgesteld om de budgetten voor Werkgeversbonus plus en ontwikkeltrajecten plus over te hevelen naar 2024.

Lasten

6.4 WSW en beschut werk 837.000

- -587.000De middelen nieuw beschut worden met de wijziging verantwoord onder het taakveld WSW en beschut werk
- 800.000 Doordat 2023 het eerste jaar is dat we met plafonds hebben gewerkt in de nieuwe verordening en de inrichting van het proces lager op zich liet wachten. In de jaarrekening van 2023 is vastgesteld om de budgetten voor Werkgeversbonus plus en ontwikkeltrajecten plus over te hevelen naar 2024.

Tweede begrotingswijziging

Baten

0.4 Overhead 9,45 miljoen

- 5,54 miljoen De gemeentelijke bijdrage (participatiebudget) wordt volledig onder het taakveld arbeidsparticipatie verantwoord. De overheadkosten verantwoorden wij onder taakveld overhead. De overheadkosten worden voor een deel gefinancierd met de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor ontstaan er grote verschillen in de begrotingsrechtmatigheid. Met bovenstaande begrotingswijziging wordt een deel van de gemeentelijke bijdrage verantwoord onder taakveld overhead.
- 3.91 miljoen De gemeentelijke bijdrage wordt volledig onder het taakveld WSW en beschut werk verantwoord. De overheadkosten verantwoorden wij onder taakveld overhead. De overheadkosten worden voor een deel gefinancierd met de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor ontstaan er grote verschillen in de begrotingsrechtmatigheid. Met bovenstaande begrotingswijziging wordt een deel van de gemeentelijke bijdrage verantwoord onder taakveld overhead

6.4 WSW en beschut werk -4.89 miljoen

- -3.91 miljoen De gemeentelijke bijdrage wordt volledig onder het taakveld WSW en beschut werk verantwoord. De overheadkosten verantwoorden wij onder taakveld overhead. De overheadkosten worden voor een deel gefinancierd met de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor ontstaan er grote verschillen in de begrotingsrechtmatigheid. Met bovenstaande begrotingswijziging wordt een deel van de gemeentelijke bijdrage verantwoord onder taakveld overhead
- -1.68 miljoen De restant middelen van Nieuw beschut in de meerjarenbegroting worden toegevoegd aan het instrumentenbudget (taakveld arbeidsparticipatie). Daarnaast wordt vanaf 2025 de meicirculaire in de meerjarenbegroting verwerkt en wordt de korting van € 1,2 miljoen 2 jaar naar voren geschoven.
- 387.000 Met bovenstaande begrotingswijziging worden de middelen voor detacheringsbanen gewijzigd naar taakveld WSW en beschut werk.
- 315.000 in de meerjarenbegroting wordt op MGR totaal de loonkostensubsidie van onze eigen kandidaten (detacheringsbanen) geconsolideerd. In de realisatiecijfers kunnen deze opbrengsten niet geconsolideerd worden. Dit betreft een uitbetaling aan onszelf. Met bovenstaande begrotingswijziging wordt de consolidatie uit de begroting gehaald. Daarnaast wordt het taakveld gecorrigeerd naar WSW en beschut werk

6.5 Arbeidsparticipatie -4.24 miljoen

- 1.68 miljoen De restant middelen van Nieuw beschut in de meerjarenbegroting worden toegevoegd aan het instrumentenbudget (taakveld arbeidsparticipatie). Daarnaast wordt vanaf 2025 de meicirculaire in de meerjarenbegroting verwerkt en wordt de korting van € 1,2 miljoen 2 jaar naar voren geschoven.

- -5.54 miljoen De gemeentelijke bijdrage (participatiebudget) wordt volledig onder het taakveld arbeidsparticipatie verantwoord. De overheadkosten verantwoorden wij onder taakveld overhead. De overheadkosten worden voor een deel gefinancierd met de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor ontstaan er grote verschillen in de begrotingsrechtmatigheid. Met bovenstaande begrotingswijziging wordt een deel van de gemeentelijke bijdrage verantwoord onder taakveld overhead.
- -387.000 Met bovenstaande begrotingswijziging worden de middelen voor detacheringsbanen gewijzigd naar taakveld WSW en beschut werk.

Lasten

6.4 WSW en beschut werk 682.000

- -682.000 Met bovenstaande begrotingswijziging worden de middelen voor detacheringsbanen gewijzigd naar taakveld WSW en beschut werk.

6.5 Arbeidsparticipatie -367.000

- - 682.000 Met bovenstaande begrotingswijziging worden de middelen voor detacheringsbanen gewijzigd naar taakveld WSW en beschut werk.
- 315.000 In de meerjarenbegroting wordt op MGR totaal de loonkostensubsidie van onze eigen kandidaten (detacheringsbanen) geconsolideerd. In de realisatiecijfers kunnen deze opbrengsten niet geconsolideerd worden. Dit betreft een uitbetaling aan onszelf. Met bovenstaande begrotingswijziging wordt de consolidatie uit de begroting gehaald.

Derde begrotingswijziging

Baten

0.4 Overhead 782.000

- 782.000 Bij de iRvN wordt gedurende het jaar met de deelnemende gemeenten aanvullende afspraken gemaakt over, op verzoek van de gemeenten, aanvullende specifieke diensten. Dit betreft de zogenaamde plusproducten. De omvang van de plusproducten zijn bij het opstellen van de begroting nog niet exact te bepalen. Tegenover deze uitgaven staat een gelijk bedrag aan inkomsten. Met deze begrotingswijziging ramen we de plusproducten op voor het volume waar we verwachten eind 2024 op uit te komen

6.4 WSW en beschut werk – 1.02 miljoen

- -250.000 In de jaarrekening van 2023 is vastgesteld om 250.000 van het resultaat SW over te hevelen naar 2024. Het bedrag zou worden ingezet voor de tijdelijke verruiming van de kilometervergoeding van de SW medewerker. We hebben deze middelen niet ingezet, omdat er ruimte in de begroting is om deze uitgeven te dekken.
- -300.000 Vanuit het rijk ontvangen we voor de uitvoering van Nieuw beschut middelen, doordat we minder medewerkers in een detacheringsbaan hebben, is niet het volledige budget nodig. Het restant van het bedrag voegen we toe aan de instrumentgelden.
- -150.000 In de begroting is budget gereserveerd voor loonkostensubsisdies ten behoeve van medewerkers in de detacheringsbanen bij ons in dienst. Dit bedrag wordt ingezet als dekking van de loonkosten. Door de achterblijvende aantallen gaan we minder loonkostensubsidies ontvangen. Met bovenstaande begrotingswijziging worden de baten en lasten afgeraam
- -320.000 Voor detacheringsbanen is in de begroting rekening gehouden met een snellere groei van het aantal banen dan waar we in werkelijkheid op uitkomen. Daarmee

blijft de omzet ook achter. Tegenover deze lagere omzet staan ook lagere salarislasten. Daarom ramen we de begroting op dit onderdeel af.

6.5 Arbeidsparticipatie -1.47 miljoen

- -150.000 In de begroting zijn renteopbrengsten opgenomen inzake de tijdig overtollige middelen (schatkistbankieren). De marktrente ligt lager dan waar we in de begroting rekening mee is gehouden. De baten en lasten worden daardoor afgeraamd
- -250.000In de meerjarenbegroting is budget gereserveerd voor de projecten binnen Werken aan de match1 . Bij het opstellen van de meerjarenbegroting kunnen de uitgaven en het verloop van deze uitgaven binnen de projecten niet exact bepaald worden. Omdat deze projecten een doorloop hebben in 2025, ramen we voor 2024 de inkomsten en uitgaven met € 250.000 af en nemen we deze op in de begroting van 2025.
- -700.000 In de halfjaarrapportage is voorgesteld om het bedrag dat gereserveerd is voor collectief sociaal ondernemen af te ramen en in de meerjarenbegroting te programmeren voor drie jaar. Inmiddels heeft TOSS een projectplan met meerjarenbegroting uitgewerkt. In deze meerjarenbegroting is voor drie jaar een bijdrage van WerkBedrijf opgenomen. Eventuele overschotten worden verrekend met de gemeenten
- -500.000 SUWI en perspectief op werk voeren we uit met onder andere het UWV. Werkbedrijf is penvoerder voor de middelen. In 2024 zijn de kosten lager dan in de begroting is opgenomen. Met bovenstaande begrotingswijziging worden de baten en lasten in 2024 afgeraamd. In afstemming met de budgehouder worden opgenomen in de meerjarenbegroting. Aan het einde van het project worden eventuele overschotten verrekend met de gemeenten
- -168.000 In de meerjarenbegroting is budget gereserveerd voor detacheringsbanen in verband met de tariefrisico's. In 2024 hebben we de dekking niet nodig, omdat er nagenoeg geen medewerkers in de detacheringsbanen gezeten hebben. Met de goedkeuring voor het 50 banenplan zien we de aantallen wel oplopen. Daarmee zal het tariefrisico in 2025 groter worden
- 300.000 Vanuit het rijk ontvangen we voor de uitvoering van Nieuw beschut middelen, doordat we minder medewerkers in een detacheringsbaan hebben, is niet het volledige budget nodig. Het restant van het bedrag voegen we toe aan de instrumentgelden

Lasten

0.4 Overhead 782.000

- 782.000 Bij de iRvN wordt gedurende het jaar met de deelnemende gemeenten aanvullende afspraken gemaakt over, op verzoek van de gemeenten, aanvullende specifieke diensten. Dit betreft de zogenaamde plusproducten. De omvang van de plusproducten zijn bij het opstellen van de begroting nog niet exact te bepalen. Tegenover deze uitgaven staat een gelijk bedrag aan inkomsten. Met deze begrotingswijziging ramen we de plusproducten op voor het volume waar we verwachten eind 2024 op uit te komen

6.4 WSW en beschut werk -970.000

- -320.000 Voor detacheringsbanen is in de begroting rekening gehouden met een snellere groei van het aantal banen dan waar we in werkelijkheid op uitkomen. Daarmee blijft de omzet ook achter. Tegenover deze lagere omzet staan ook lagere salarislasten. Daarom ramen we de begroting op dit onderdeel af.
- -150.000 In de begroting zijn renteopbrengsten opgenomen inzake de tijdig overtollige middelen (schatkistbankieren). De marktrente ligt lager dan waar we in de begroting

rekening mee is gehouden. De baten en lasten worden daardoor afgeraamd

- -250.000 Binnen het instrumentenbudget is budget gereserveerd voor detacheringsbanen. In 2024 verwachten we deze dekking niet nodig te hebben. Het bedrag wordt afgeraamd bij WSW en beschut en toegevoegd aan het instrumentenbudget
- -250.000 In de jaarrekening van 2023 is vastgesteld om 250.000 van het resultaat SW over te hevelen naar 2024. Het bedrag zou worden ingezet voor de tijdelijke verruiming van de kilometervergoeding van de SW medewerker. We hebben deze middelen niet ingezet, omdat er ruimte in de begroting is om deze uitgeven te dekken.

6.5 Arbeidsparticipatie -1.52 miljoen

- -150.000 In de begroting zijn renteopbrengsten opgenomen inzake de tijdig overtollige middelen (schatkistbankieren). De marktrente ligt lager dan waar we in de begroting rekening mee is gehouden. De baten en lasten worden daardoor afgeraamd
- -250.000 In de meerjarenbegroting is budget gereserveerd voor de projecten binnen Werken aan de match1 . Bij het opstellen van de meerjarenbegroting kunnen de uitgaven en het verloop van deze uitgaven binnen de projecten niet exact bepaald worden. Omdat deze projecten een doorloop hebben in 2025, ramen we voor 2024 de inkomsten en uitgaven met € 250.000 af en nemen we deze op in de begroting van 2025.
- -700.000 In de halfjaarrapportage is voorgesteld om het bedrag dat gereserveerd is voor collectief sociaal ondernemen af te ramen en in de meerjarenbegroting te programmeren voor drie jaar. Inmiddels heeft TOSS een projectplan met meerjarenbegroting uitgewerkt. In deze meerjarenbegroting is voor drie jaar een bijdrage van WerkBedrijf opgenomen. Eventuele overschotten worden verrekend met de gemeenten.
- -500.000 SUWI en perspectief op werk voeren we uit met onder andere het UWV. Werkbedrijf is penvoerder voor de middelen. In 2024 zijn de kosten lager dan in de begroting is opgenomen. Met bovenstaande begrotingswijziging worden de baten en lasten in 2024 afgeraamd. In afstemming met de budgehouder worden opgenomen in de meerjarenbegroting. Aan het einde van het project worden eventuele overschotten verrekend met de gemeenten
- -168.000 In de meerjarenbegroting is budget gereserveerd voor detacheringsbanen in verband met de tariefrisico's. In 2024 hebben we de dekking niet nodig, omdat er nagenoeg geen medewerkers in de detacheringsbanen gezeten hebben. Met de goedkeuring voor het 50 banenplan zien we de aantallen wel oplopen. Daarmee zal het tariefrisico in 2025 groter worden.
- 250.000 Binnen het instrumentenbudget is budget gereserveerd voor detacheringsbanen. In 2024 verwachten we deze dekking niet nodig te hebben. Het bedrag wordt afgeraamd bij WSW en beschut en toegevoegd aan het instrumentenbudget

Bijlage 7 Overheadpercentages

Betreffende de overhead zijn er regionale afspraken gemaakt. Er is afgesproken dat de organisatiekosten van de MGR voor maximaal 25% uit overhead mogen bestaan. De organisatiekosten bestaan uit de personele lasten, materiele lasten, kapitaallasten en overige lasten.

De overheadnorm volgens de BBV richtlijnen komt in 2024 uit op 23 nog %.

	Werkbedrijf			IrvN		Bestuursondersteuning	Totaal MGR
	Werkbedrijf SW	Werkbedrijf Vastgoed	Werkbedrijf Werk	Applicatiebeheer	Automatisering		
Primair	4.583	1.421	13.984	4.119	17.820	0	41.928
Overhead	3.854	0	5.706	633	1.500	538	12.232
Totaal	**8.438**	**1.421**	**19.690**	**4.752**	**19.321**	**538**	**54.160**
Primair	54%	100%	71%	87%	92%	0%	77%
overhead	46%	0%	29%	13%	8%	100%	23%

Bijlage 8 Open source producten

iRvN maakt, waar dat kan, graag gebruik van OpenSource-producten en hanteert en ondersteunt (indien nodig) alle verplichte en gewenste Open Standaarden die voor de overheid gelden.

Onderstaand is een overzicht gegeven van de betreffende Open Source producten.

Bij het applicatielandschap	
7zip	7-Zip is een gratis en open-source programma om bestanden in te pakken, te zippen
activeMQ (Apache)	Apache ActiveMQ is een open source berichtenmakelaar geschreven in Java samen met een volledige Java Message Service (JMS)-client
Apache Tomcat	Apache Tomcat is een opensource-webcontainer ontwikkeld door de Apache Software Foundation (ASF). Tomcat voert servlets en JavaServer-pagina's uit, het verzorgt de communicatie tussen JSP-pagina's en een webserver
Archimate	ArchiMate is een open en onafhankelijke programma om enterprise-architecturen weer te geven. De taal wordt ondersteund door diverse modelleerhulpmiddelen voor IT-architectuur van verschillende leveranciers
Bitwarden	Passwordmanager
Chromium (Chrome freeware)	Chromium is een opensourcewebbrowser, waarop Google Chrome is gebaseerd
CutePDF	CutePDF is een tool waarmee je verschillende bestandsformaten kunt exporteren naar pdf-formaat
Eclipse Jetty Web Server	Eclipse Jetty Web Server is een HTTP-server en Servlet-container die statische en dynamische inhoud kan aanbieden
Filezilla	FileZilla is een programma waarmee je bestanden ophaalt van en wegzet naar andere computers
FireFox	een gratis webbrowser
FreeDWGViewer	De Free DWG Viewer geeft technische tekeningen en modellen weer. DWG is een bestandsformaat dat verwijst naar 'drawing' en het gaat daarbij vooral om tekeningen gemaakt in professionele software als AutoCad.
Glash fish (glashfish)	Java EE6 applicatieserver
GNU Ghostscript	Ghostscript is een opensource-interpreter voor PostScript, een paginabeschrijvings- en opmaaktaal van Adobe. Ghostscript wordt onder meer toegepast om vanuit PostScript PDF-bestanden te genereren. Het is daarmee de basis voor verschillende PDF-generatoren zoals CutePDF en FreePDF.
HeidiSQL	HeidiSQL is gratis software en heeft als doel gegevens en structuren te bekijken en te bewerken van computers met een van de databasesystemen MariaDB, MySQL, Microsoft SQL, PostgreSQL en SQLite
Jaspersoft studio	Jaspersoft Studio is een krachtige rapportontwerper voor het ontwikkelen van datavisualisaties en rapporten
JBOSS (database)	JBoss is een onderdeel van Red Hat dat ondersteuning biedt voor het JBoss open source applicatieserverprogramma en gerelateerde middleware-services die op de markt worden gebracht onder het merk JBoss Enterprise Middleware
J-meter (Apache)	JMeter wordt gebruikt om de prestaties van webapplicaties of verschillende services te analyseren en te meten.
Keycloack	Wordt gebruikt binnen Planon om goed om te kunnen gaan met single
sign on en azure AD.	LoRa is een Long Range, Low Power Internet of Things-verbinding speciaal ontwikkeld om kleine hoeveelheden informatie uit te wisselen tussen objecten en systemen
LibreOffice	LibreOffice is een opensource officepakket
Lora (IoT oplossing Nijmegen)	LoRa is een Long Range, Low Power Internet of Things-verbinding speciaal ontwikkeld om kleine hoeveelheden informatie uit te wisselen tussen objecten en systemen
MySql	MySQL is een opensource-managementsysteem voor relationele databases (RDBMS). SQL is de taal die wordt gebruikt om een database van dit systeem op te bouwen, te bevragen en te onderhouden
Netbox	NetBox is een open-source IP Address Management (IPAM) en Data Center Infrastructure Management (DCIM) tool. Het helpt IT-teams bij het beheren van netwerkapparatuur, IP-adressen, connectiviteit en fysieke infrastructuur.
Notepad++	Notepad ++ is een gratis broncode-editor
Open Java	Open Java is een opensource-implementatie van Java (programmeertaal en computerplatform)
OpenSSL	OpenSSL is een commandline-programma voor het maken en beheren van certificaten dat veel wordt gebruikt door UNIX, Linux en BSD distributies;

Postgress	PostgreSQL is een open source relational database management systeem
Postman	Postman is een gratis app die het ontwikkelen van API's eenvoudiger, sneller en beter maakt
PuTTY	PuTTY is een vrije telnet- en SSH-client. Het is software waarmee iemand een verbinding kan maken met een andere computer, meestal zijn dit servers met een op UNIX gebaseerd besturingssysteem.
R	R is een statistische onderzoekstool die wordt gebruikt binnen IRvN en
ook binnen Nijmegen, met name bij Onderzoek en Statistiek	
Signal	Signal is een platformonafhankelijke gecodeerde berichtenservice om privé- en groepsberichten te versturen. Ook het versturen van spraakberichten, afbeeldingen, video's, en andere bestanden is mogelijk. Daarnaast kunnen gebruikers met elkaar (video)bellen. Het opensource encryptie-protocol van Signal, genaamd Signal Protocol[7], wordt gebruikt door meerdere populaire apps zoals WhatsApp om hun communicatie sterk te beveiligen
Signal	Signal is een platformonafhankelijke gecodeerde berichtenservice
om privé- en groepsberich-ten te versturen. Ook het versturen van	
spraakberichten, afbeel-dingen, video's, en andere bestanden is mogelijk.	
Daarnaast kunnen gebrui-kers met elkaar (video) bellen. Het opensource	
encryptie-protocol van Signal, genaamd Signal Protocol[7], wordt	
gebruikt door meerde-re populaire apps zoals WhatsApp om hun commu-nicatie	
sterk te beveiligen	
TatukGis Viewer	GIS-viewertoepassing voor algemene doeleinden die kan worden

gebruikt om geavanceerde kaartprojecten te maken op basis van bestaande	
gegevens.	
VrijBRP	Applicatie burgerzaken
WildFly (webserver software)	WildFly is een flexibele, lichtgewicht applicatie-runtime waarmee applicaties gebouwd kunnen wordenen
XMLNotepad	gratis ontwikkel- en IT-software gemaakt door Microsoft. Met de software kunnen gebruikers hun XML-documenten doorbladeren en bewerken via een eenvoudige gebruikersinterface
Bij de Infrastructuur/Net-werk	
ActiveMQ (onderdeel van ESB omgeving)	Apache ActiveMQ is een open source message broker
CTFD	CTFd is een Capture The Flag (CTF) platform dat wordt gebruikt voor het opzetten en beheren van cybersecurity-wedstrijden en-trainingsomgevingen. Het biedt een gebruiksvriendelijke interface waarmee beheerders uitdagingen kunnen maken, teams kunnen beheren en scores kunnen bijhouden.
Docker	Docker is een computerprogramma om het bestandssysteem van de computer te virtualiseren. Docker wordt gebruikt om softwarepakketten uit te voeren die 'containers' worden genoemd.
Git (versie beheer systeem, zowel op Linux als Windows beschikbaar)	Git is een vrij gedistribueerd versiebeheersysteem. Het wordt ook wel een softwarebroncode-managementproject genoemd.
Kali Linux	Linux besturingssysteem dat wordt gebruikt bij penetratietesten
Logstash, Elastic en Kibana (wordt onder Nagios Logser-ver gebruikt. De tools zijn opensource, Nagios Log-server is een commercieel sausje daar overheen)	

Nagios Core	Nagios is een opensourcecomputersysteem en netwerksurveillance-applicatie. Het houdt servers en services in de gaten die men specificeert en stuurt berichten als er dingen stuk gaan en wanneer services of servers die stuk waren weer beter gaan functioneren.
Nagios Log server – gebaseerd op de ELK stack. Dit zijn Elasticsearch, Logstash en Kibana	Verzamelen en analyseren van logdate uit IT-systemen
Nagios XI	Betaalde/ondersteunende Nagios variant, draait op Nagios Core
MISP	MISP (Malware Information Sharing Platform & Threat Sharing) is een open-source platform dat wordt gebruikt voor het verzamelen, opslaan, verspreiden en delen van dreigingsinformatie (Threat Intelligence). Het helpt organisaties bij het detecteren en bestrijden van cyberdreigingen door gestructureerde dreigingsinformatie uit te wisselen tussen bedrijven, overheden en beveiligingsinstanties.
OpenCTI	OpenCTI is een open-source platform voor het verzamelen, analyseren en beheren van Cyber Threat Intelligence (CTI). Het helpt security-teams bij het structureren en correleren van dreigingsinformatie uit verschillende bronnen om cyberaanvallen beter te begrijpen en te bestrijden.
OpenKAT	Kwetsbaarheden Analyse Tool, die informatiesystemen kan scannen en analyseren. OpenKAT wordt als open source project samen met de OpenKAT-community gebouwd door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
OpenSSL (tool rond certificaten)	OpenSSL is een opensource-implementatie van het SSL/TLS protocol.
OpenVAS (security scanner)	OpenVAS is een raamwerk van computerprogramma's die gebruikt worden om de beveiliging van computers en computernetwerken na te gaan.
Redhat Enterprise server	
RHEL	Red Hat Enterprise Linux is een Linuxdistributie voor professioneel gebruik Er zijn verschillende linux varianten. Linux is een besturingssysteem
Shibboleth (is nog een punt van discussie)	Systeem voor het eenmalig aanmelden op computernetwerken
Ubuntu	Ubuntu is een Linuxdistributie zoals Red Had, alleen dan van een andere leverancier.
Vsftp (FTP server – ftp.irvn.nl)	vsftpd, is een FTP-server voor Unix-achtige systemen, zoals Linux

Velociraptor	Velociraptor is een open-source Digital Forensics & Incident Response (DFIR) platform dat wordt gebruikt voor het verzamelen, zoeken en analyseren van forensische gegevens op endpoints (zoals computers en servers). Het is speciaal ontworpen voor live forensics, threat hunting en incident response.
W3AF (security scanner voor websites)	w3af is een open source beveiligingsscanner voor webapplicaties. Het project biedt een kwetsbaarheidsscanner en exploitatietool voor webapplicaties. Het biedt informatie over beveiligingsproblemen
Wireshark (netwerk tracer en analyzer)	Het computerprogramma Wireshark is een 'packet sniffer' en 'protocol analyzer', een programma dat gebruikt wordt om gegevens op een computernetwerk op te vangen en te analyseren.

Bijlage 9 Deelname aan netwerken in de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen

Om bij te dragen aan de inclusieve arbeidsmarkt treedt WerkBedrijf op als partner in verschillende netwerken en met verschillende samenwerkingspartners in de regio. Achtereenvolgens staan we stil bij onze deelname in 2024 aan:

1. Netwerk Regionale Tafel Arbeidsmarkt;
2. Hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur;
3. Regionale Mobiliteitsteam;
4. Leerwerkloket;
5. Samenwerkingen met onderwijs (zoals loopbaanteam mbo en pro/vso) en;
6. Ontwikkeling van gezamenlijk en publiek dienstverleningsconcept met UWV.

1. Netwerk Regionale Tafel Arbeidsmarkt

De Regionale Tafel Arbeidsmarkt (RTA) is een netwerksamenwerking tussen sociale partners, onderwijsinstellingen, gemeenten en publieke uitvoeringsorganisaties. De arbeidsmarktdienstverlening aan mensen wordt uitgevoerd door individuele organisaties, maar om dit goed aan te kunnen pakken en een complete dienstverlening te bieden, hebben zij elkaar nodig. De RTA stimuleert deze samenwerking om, aanvullend op alles wat arbeidsorganisaties, opleidingscentra en publieke uitvoeringsorganisaties bieden, 'witte vlekken' in de dienstverlening in te vullen. De RTA richt zich primair op mensen die een (extra) steuntje in de rug nodig hebben om duurzaam aan het werk te komen en blijven en op werkgevers die dit mogelijk willen maken. De RTA wil een arbeidsmarkt mogelijk maken waar:

1. Voldoende personeel beschikbaar is en waar voldoende passende werkplekken beschikbaar zijn zodat (langdurige) werkloosheid wordt voorkomen, voor iedereen een werkplek is en studenten na hun opleiding in de regio aan het werk gaan;
2. Mensen gedurende hun loopbaan weerbaar zijn zodat ze met tegenslag kunnen omgaan en kansen grijpen als die zich voordoen;
3. Toegankelijke en professionele dienstverlening wordt geboden aanvullend op alles wat arbeidsorganisaties, opleidingscentra en publieke uitvoeringsorganisaties bieden.

Aan het netwerk RTA nemen de volgende arbeidsmarktpartners deel: gemeenten (Nijmegen en Heumen), vakbonden (CNV en FNV), ondernemersvereniging VNO-NCW, publieke uitvoerders (UWV en WerkBedrijf), onderwijsinstellingen (ROC Nijmegen en HAN) en SBB.

De RTA heeft de beschikking over verschillende geldstromen. Eén hiervan beheert de MGR en de besteding verantwoorden we in onze jaarrekening. Het gaat om de rijksmiddelen 'Perspectief op Werk'. Bij de start van het programma Perspectief op Werk bedroeg het budget € 2,1 miljoen. Tot en met 2024 is € 1,5 miljoen besteed. Het restant van de middelen

Perspectief op Werk							
Bedragen in €1	Budget	Realisatie					Restant budget
		2019	2020-2021	2022	2023	2024	
Van Werkloosheid naar Werk	€ 1.278.665	0	€ 416.088	€ 205.215	€ 156.251	€ 61.352	€ 439.759
Van Werk naar Werk	€ 170.609	0	€ 50.778	€ 93.091	€ 22.019	€ 66.270	€-61.549
Versterken van Jongeren	€ 121.000	0	€ 87.000	0	0	0	€ 34.000
Imago en Ontmoeting	€ 331.855	0	€ 81.377	€ 69.447	€ 51.688	€ 18.167	€ 111.176
Nog te programmeren 1e miljoen	€ 97.872	0	0	0	0	0	€ 97.872
Eigen bijdrage WBRN	€ 97.200	€ 97.200	0	0	0	0	0
Totaal	**€ 2.097.201**	**€ 97.200**	**€ 635.243**	**€ 367.753**	**€ 229.958**	**€ 145.789**	**€ 621.258**

Perspectief op Werk (circa € 0,6 miljoen) stelt de RTA beschikbaar voor nieuwe initiatieven op basis van het meerjarenperspectief Beschikbaarheid, weerbaarheid en toegankelijkheid. In de onderstaande tabel zijn de uitgaven over voorgaande jaren per pijler uitgesplitst. Deze indeling volgt nog de oude pijlers van de RTA.

2. Hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur

De gezamenlijke publieke en private dienstverlening voor werk en scholing moet beter vindbaar en toegankelijker worden. Dat is het doel van de landelijke hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur. In grove lijnen worden vier maatregelen getroffen om dat doel te realiseren:

- in iedere arbeidsmarktregio moet een Werkcentrum komen;
- in iedere arbeidsmarktregio wordt een Regionaal Beraad Arbeidsmarkt ingesteld;
- het meer centraal zetten van de ondersteuningsbehoefte;
- het versterken van het van-werk-naar-werk-stelsel.

In 2024 heeft WerkBedrijf meegedacht over de wijze waarop we in onze arbeidsmarktregio de bovenstaande maatregelen willen en kunnen invullen. Het netwerk-RTA zal naar verwachting in het tweede kwartaal 2025 gemeenten over de hervorming in onze regio informeren en vragen om input.
De opsomming in deze bijlage is een voorbeeld van de versnippering en dubbelingen in dienstverlening in de infrastructuur van de arbeidsmarkt. De hervorming wil juist dit voorkomen. In de nieuwe hervormde situatie zal het netwerk RTA het Regionaal Beraad Arbeidsmarkt zijn en is er een Werkcentrum in de plaats van Mobiliteitsteam en Leerwerkloket gekomen. Het Werkcentrum ontsluit publieke én private dienstverlening.

3. Regionale Mobiliteitsteam

WerkBedrijf participeerde in het Regionale Mobiliteitsteam (RMT) Rijk van Nijmegen namens de gemeenten in de regio en werkte hierin samen met sociale partners, UWV en SBB. Iedereen kan bij het mobiliteitsteam terecht met vragen over werk. Inwoners kijken samen met één van de adviseurs naar de vraag, wensen en mogelijkheden rondom werk. Vanaf de start in september 2021 tot en met oktober 2024 zijn 674 inwoners uit de regio ondersteund via de RMT-dienstverlening. Het gaat vooral om werknemers (342) die met ontslag worden bedreigd en om mensen met een WW-uitkering (173) die aanvullende ondersteuning nodig hebben om duurzaam aan het werk te komen. De bekostiging van de dienstverlening (personeel, bedrijfsvoering en interventies) vond plaats met inzet van rijksmiddelen.

Per 2025 stopt de Rijksfinanciering en regeling voor mobiliteitsteams. Tot en met 2024 ontvingen wij en UWV rijksmiddelen voor personele en bedrijfsvoeringskosten van het RMT. WerkBedrijf had hiervoor in 2024 € 211.182 begroot. De verantwoording naar het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid moet nog plaatsvinden.

In de plaats van RMT's komen de (nog in te voeren) maatregelen om de arbeidsmarktinfrastructuur in Nederland te hervormen. Eén van die maatregelen is een Werkcentrum in iedere arbeidsmarktregio in Nederland. Dit moet in 2026 zijn gerealiseerd. In onze regio Rijk van Nijmegen is voor 2025 een tussenoplossing gevonden waardoor de arbeidsmarktdienstverlening zoals die tot en met 2024 werd uitgevoerd voor een groot deel voortgezet kan worden in 2025.

4. Leerwerkloket

WerkBedrijf participeerde in 2024 ook in het

Leerwerkloket namens de gemeenten in de regio en werkte hierin samen met UWV en ROC Nijmegen. Net als RMT's zijn er ook leerwerkloketten in alle 35 arbeidsmarktregio's in Nederland. Het loket is een expertisecentrum voor arbeidsmarktgerichte scholing en lerend werken waar iedereen met vragen hierover en verzoeken tot ondersteuning terecht kan. Het Leerwerkloket heeft een nauwe samenwerking met partijen in de regio die betrokken zijn bij leren en werken, zoals diverse onderwijsinstellingen, kenniscentra en het bedrijfsleven. Van januari tot oktober 2024 hebben 598 mensen zich bij het loket gemeld. Het merendeel van de mensen dat zich meldt, heeft werk (circa 110), gevolgd door mensen met een WW-uitkering (circa 50) en mensen die tot de wettelijke doelgroep Participatiewet horen (ook circa 50). Veel mensen (circa 170) worden verwezen naar het Leerwerkloket door UWV of WerkBedrijf.

5. Samenwerkingen met onderwijs

Verder onderhouden we goede banden met de onderwijspartijen in onze regio. We nemen onder andere deel aan het scholenoverleg (met onderwijssoorten vso en pro), nemen deel aan het Loopbaanteam mbo/vso/pro en het samenwerkingsverband Werklab (samen met ROC Nijmegen, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de Radboud Universiteit). Op bestuurlijk niveau nemen we deel aan het overleg over Jongeren naar school of werk.

6. Gezamenlijke dienstverlening UWV en WerkBedrijf

UWV en WerkBedrijf zijn de publieke uitvoeringsorganisaties in regio om hun wettelijke doelgroepen te ondersteunen naar werk. In het afgelopen jaar hebben we met externe procesondersteuning geconcludeerd dat er in de uitvoering kansen zijn om tot betere en toegankelijke publieke dienstverlening voor werkzoekende en werkgever te komen. We zien drie onderwerpen waarop we verdere stappen gaan zetten. De drie onderwerpen zijn:

- van WW naar bijstand;
- ondersteuningspunt, troubleshoot en spontane binnenlopers;
- versterken branchegerichte samenwerking.

Ook in 2025 gaan we verder vorm en inhoud geven via experimenteren in en met de praktijk. We gaan al doende leren en zorgen gedurende het tijdvak van experimenteren voor ondersteuning om het lerende effect te vergroten en ook werkelijk expertise op te doen in en met de praktijk. We hebben daarnaast een overkoepelend onderwerp benoemd, namelijk 'ken je collega's'. Onder deze titel vinden in 2025 verschillende activiteiten plaats vinden zodat collega's van WerkBedrijf en UWV elkaar en elkaars expertise (beter) leren kennen.

Nijmegen ontvangt als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio middelen om de samenwerking tussen gemeenten en UWV te versterken. Deze SUWI-middelen tot en met 2024 zijn aan de MGR overgeheveld na besluitvorming in alle colleges in Rijk van Nijmegen over een uitvoeringsplan van beide organisaties. SUWI verwijst naar de wet- en regelgeving rondom Structuur Uitvoeringsorganisaties Werk en Inkomen. Wij en UWV zetten de SUWI-middelen in om dienstverlening aan werkzoekende en werkgevers in de regio te versterken. Met centrumgemeente hebben we afgesproken dat we de besteding van deze middelen verantwoorden in onze jaarrekening. In 2024 zijn de volgende uitgaven ten laste van de SUWI-baten gerealiseerd:

De niet-bestede middelen in 2024 (ad € 16.775) reserveren we voor de uitgaven conform de opgestelde begroting voor deze SUWI-middelen. In 2025 zetten wij en UWV de middelen met name in om de arbeidsmarktdienstverlening zoals leerwerkloket en mobiliteitsteam dat deden in 2025 voort te zetten.

SUWI			
Bedragen in 1 €	**Begroot 2024**	**Realisatie 2024**	**Restant budget**
Ontwikkeling en invoering			
Publiek dienstverleningscon-cept	€ 35.000	€ 30.125	€ 4.875
Coördinator cq. Adviseur	€ 72.000	€ 72.000	0
Dienstverlening			
Interventies	€ 35.000	€ 23.100	€ 11.900
Totaal	**€ 142.000**	**€ 125.225**	**€ 16.775**

Gemeente Nijmegen coördinatie
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Kas Baltussen
Ben Kersten
Marc van Rooij
April 2025

Adviesrapport

Jaarstukken 2024

&

Begroting 2026

MGR

Nijmegen

Inhoudsopgave

……..in één oogopslag **2**
Inleiding **3**
1. Advies **4**
1.1 Advies bij de jaarstukken 2024 4
1.2 Advies bij de begroting 2026 4
2. Kaders **5**
2.1 BRN-normen 5
2.2 Overige kaders 7
3. Algemeen **9**
3.1 Ontwikkelingen 9
3.2 Aanvullende bijdrage Sociale Werkvoorziening (SW) 11
4. Jaarstukken 2024 **12**
4.1 Algemeen 12
4.2 Controleverklaring accountant 12
4.3 Fiscaliteiten 12
4.4 Begroting 2024 en managementrapportages 13
4.5 Resultaatanalyse 13
4.6 Balanstoelichting 14
4.7 Voorstel bestemming resultaat 15
4.8 Deelnemersbijdragen 15
5. Gewijzigde begroting 2025 **16**
5.1 Algemene toelichting gewijzigde begroting 2025 16
6. Begroting 2026 **18**
6.1 Algemeen 18
6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders 18
6.3 Begrotingswijzigingen 19
6.4 Begrotingsanalyse 19
6.5 Deelnemersbijdragen 2026 20
6.6 Meerjarenbegroting 20
7. Weerstandsvermogen **21**
7.1 Algemene reserve 21
7.2 Bestemmingsreserves 21
7.3 Risico’s 21

.....in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2024

Accountant heeft een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven.

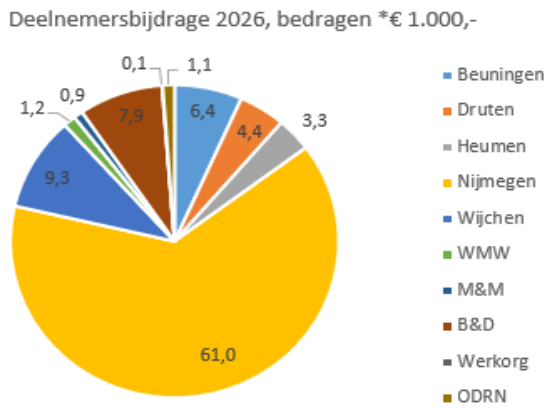
Rekeningresultaat: € 2,8 miljoen voordelig
Resultaatbestemming: er vindt een afrekening plaats met de deelnemende gemeenten. Per saldo wordt er € 2,5 miljoen terugbetaald aan de gemeenten.
Voorstel MGR om € 242.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve.

VERMOGENSPOSITIE

De MGR heeft geen weerstandsvermogen. De MGR hanteert vanaf 2024 een bestemmingsreserve. Door de MGR wordt voorgesteld om het resultaat van € 242.000 op het werkbudget (participatiebudget) toe te voegen aan deze bestemmingsreserve. Op de overige onderdelen vindt afrekening plaats met de deelnemende gemeenten. Risicoprofiel MGR € 4,4 miljoen. Risicobuffer bij de deelnemende gemeenten.

BEGROTING 2026

- De meerjarenbegroting van de MGR is sluitend. Het begrotingstotaal 2026 bedraagt € 107,8 miljoen.
- Begroting conform BBV-regels.
- Begroting voldoet aan de Begrotings-richtlijnen Regio Nijmegen (BRN).

ADVIES

- in te stemmen met de jaarstukken 2024 en het resultaatbestemmingsvoorstel (afrekening met de deelnemende gemeenten)
- in te stemmen met de dotatie van € 242.000 aan de bestemmingsreserve 'risico's participatiebudget'
- in te stemmen met de bijgestelde begroting 2025
- in te stemmen met de begroting 2026
- de meerjarenraming 2027 -2029 voor kennisgeving aan te nemen

DEELNEMERSBIJDRAGEN (bedragen in € * 1.000)

Gemeente	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Berg en Dal	7.382	7.875	7.924
Beuningen	5.477	6.310	6.383
Druten	3.841	4.513	4.396
Heumen	2.778	3.231	3.340
Mook en Middelaar	672	834	864
Nijmegen	58.430	59.906	60.971
Wijchen	8.037	9.106	9.263
West Maas en Waal	1.027	1.144	1.177
Werkorg. Druten-Wijchen	65	71	73
ODRN	1.121	1.066	1.103
Totaal	**88.832**	**94.055**	**95.494**

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2024 en de begroting 2026 van de MGR Rijk van Nijmegen (hierna MGR).
Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die de MGR vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2026, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2024 en resultaatbestemming 2024.
Vragen over de jaarstukken 2024 en begroting 2026 zijn schriftelijk teruggekoppeld. De vragen zijn schriftelijk beantwoord door de heer drs. Peters RA, concerncontroller van de MGR.

Tijdschema zienswijze

De MGR heeft de definitieve jaarstukken 2024 en de begroting 2026 op 4 april 2025 aan de deelnemende gemeenten aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 25 april 2025 en zullen gemeenten uiterlijk 15 juni 2025 hun zienswijze indienen. De vaststelling van deze begroting en jaarstukken door het AB is gepland op 9 juli 2025.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten.
Bijzonderheid bij de MGR is dat niet alle regiogemeenten deelnemen aan alle modules van het WerkBedrijf of de modules van de IRVN:

- Gemeente Mook en Middelaar neemt geen deel aan het onderdeel sociale werkvoorziening.
- Gemeente Nijmegen neemt als enige gemeente deel in de module applicatiebeheer.
- Gemeente West Maas en Waal neemt enkel diensten af op het gebied van de sociale werkvoorziening.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor 2026 is 2,85%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2026. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor de MGR verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.
Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2026. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico’s en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2024

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de MGR om:

- In te stemmen met de jaarstukken 2024 en het resultaatbestemmingsvoorstel van € 2,5 miljoen te verrekenen met de deelnemende gemeenten.
- In te stemmen met het voorstel van de MGR om het resultaat op het werkbudget (participatiebudget) toe te voegen aan de nieuw gevormde bestemmingsreserve (risico's participatiebudget). Het te doteren bedrag bedraagt € 242.000.

1.2 Advies bij de begroting 2026

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de MGR om:

- In te stemmen met de bijgestelde begroting 2025.
- In te stemmen met de begroting 2026.
- De meerjarenbegroting 2027-2029 voor kennisgeving aan te nemen.
- Het bedrag aan risico's van totaal € 4,4 miljoen voor iedere afzonderlijke gemeente –naar rato op basis van de verdeelsleutel inwoneraantal- op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

Het indexeringspercentage (BRN-norm) voor 2026 is 2,71%. Voor de MGR geldt echter dat zij voor de BRN 2025 in eerste instantie een BRN indexcijfer gehanteerd hebben voor hun begroting 2025 van 6,4% en het uiteindelijke definitieve, vastgestelde BRN index percentage later 6,54% is geworden. Zij volgen de systematiek van de BRN berekening en corrigeren dit verschil van 0,14% nu op het BRN indexcijfer 2026 zodat zij nu per saldo uitkomen op **2,85%** in plaats van 2,71%. Dit percentage is voor de MGR opgenomen in de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2026. De MGR heeft bij het opstellen van de begroting 2026 deze indexeringsafspraken gehanteerd.

Onderstaande passages zijn overgenomen uit de begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN) 2026.

Onderdeel Werk
Voor dit onderdeel worden de 'begeleidingsmiddelen beschut werk' én het '*werkbudget*' ingezet. Deze middelen worden opgehaald bij de deelnemende gemeenten. Voor het jaar 2024 wordt voor het *werkbudget* het laatst bekende, geïndexeerde, participatiebudget gehanteerd.
Sinds 2023 is dit budget echter niet meer herkenbaar in de uitkering van het gemeentefonds. Vanaf 2025 gebruiken we voor dit onderdeel de objectieve rekentool die door Berenschot is ontwikkeld, om de hoogte van het *werkbudget* te bepalen. Dit is conform de financiële paragraaf in door de deelnemende gemeenten vastgestelde beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie.
Periodiek zal, op basis van de rijkcirculaires, de hoogte en de afdracht van het *werkbudget* aan het WerkBedrijf herijkt worden. De begeleidingsmiddelen beschut werk blijven onderdeel uitmaken van de integratie-uitkering Participatie (zie bedragen 'begeleiding beschut werk' bij onderdeel WSW).

Vanaf 2025 is er een taakstellende korting van 1,2 miljoen euro op het *werkbudget* afgesproken. De verdeling van deze korting op het werkbudget naar de deelnemende gemeenten is gebaseerd op de procentuele verdeling van het af te dragen werkbudget van de deelnemende gemeenten in 2025. Deze procentuele verdeling wordt bevroren op de stand van 2025 en zal derhalve ook de jaren daarna gelden.

Gemeente	Werkbudget (P-budget) 2026	
Berg en Dal	€	1.862.469
Beuningen	€	1.057.683
Druten	€	922.901
Heumen	€	681.862
Nijmegen	€	15.510.273
Mook en Middelaar	€	226.529
Wijchen	€	1.951.297
Totaal	**€**	**22.213.014**

Gemeente	Taakstellende korting op werkbudget 2026	
Berg en Dal	€	100.292
Beuningen	€	56.709
Druten	€	49.116
Heumen	€	36.574
Nijmegen	€	840.466
Mook en Middelaar	€	12.216
Wijchen	€	104.626
Totaal	**€**	**1.200.000**

Gemeente	Werkbudget (P-budget) 2026 ná korting	
Berg en Dal	€	1.762.177
Beuningen	€	1.000.974
Druten	€	873.785
Heumen	€	645.288
Nijmegen	€	14.669.807
Mook en Middelaar	€	214.313
Wijchen	€	1.846.671
Totaal	**€**	**21.013.014**

Onderdeel SW

Ten aanzien van de financiering van SW-activiteiten wordt aan de gemeenten door de MGR het aantal werkelijke SE per gemeente tegen een kostendekkend tarief in rekening gebracht. Bij dit kostendekkend tarief wordt rekening gehouden met werkelijke salarisstijgingen (cao SW en voor ambtelijk personeel Cao-ambtenaren), werkelijke uitstroom pensioengerechtigden per gemeente en een aanname overige uitstroom SW en verder de te generen opbrengsten naar reële verwachtingen.
Als kader wordt hierbij gesteld dat:

- De kostprijs SW zich per SE zal ontwikkelen binnen de bandbreedte van de BRN-norm.
- De toegevoegde waarde per fte zal zich tevens ontwikkelen binnen de bandbreedte van de BRN-norm.

De door gemeente ontvangen WSW-subsidie, onderdeel van het participatiebudget, blijft als dekking bij de gemeenten. Het optredende tekort voor gemeenten (verschil kostprijs maal SE minus WSW-budget) wordt inzichtelijk gemaakt in de begroting van de MGR, zodat gemeenten hun eigen raming hierop aan kunnen passen. Hierbij kan uitgegaan worden van de WSW bijdragen volgens de bijlage septembercirculaire 2024. Voor de bedragen voor de oplading voor de begroting 2026 gaan we uit van de volgende opstelling.

Gemeente	Begeleiding Beschut 2026	WSW 2026	Totaal
Berg en Dal	€ 269.144	€ 3.291.293	€ 3.560.437
Beuningen	€ 188.111	€ 2.688.803	€ 2.876.914
Druten	€ 127.337	€ 1.840.072	€ 1.967.409
Heumen	€ 101.291	€ 1.166.947	€ 1.268.237
Nijmegen	€ 2.543.845	€ 20.595.067	€ 23.138.912
Mook en Middelaar	€ 49.198		€ 49.198
West Maas en Waal		€ 1.117.435	€ 1.117.435
Wijchen	€ 335.706	€ 3.733.644	€ 4.069.350
Totaal	**€ 3.614.632**	**€ 34.433.261**	**€ 38.047.892**

Loonkostensubsidie

Voor de loonkostensubsidie wordt uitgegaan van de laatst bekende bedragen voor het jaar 2025 (bron: voorlopig Buig budget 2025). Deze bedragen worden ook voor het jaar 2026 opgenomen .

Gemeente	Loonkostensubsidie	
Berg en Dal	€	757.246
Beuningen	€	580.175
Druten	€	550.692
Heumen	€	382.123
Nijmegen	€	5.345.599
Mook en Middelaar	€	104.608
Wijchen	€	935.022
Totaal	**€**	**8.655.465**

Onderdeel IRVN en bestuursondersteuning

Voor IRVN en bestuursondersteuning geldt eveneens de BRN-norm 2026.

Vastgoed
Voor de panden in eigendom van de MGR (de panden van voorheen Breed) wordt een afzonderlijke exploitatie opgesteld.

Overhead
De norm voor overhead overeenkomstig de BBV-voorschriften is bepaald op maximaal 25%.

2.2 Overige kaders

De volgende (wettelijke) regelingen en kaders zijn van kracht:

- BBV richtlijnen (Besluit Begroten en Verantwoording)
- Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido)
- Wet Open Overheid (Woo)
- Diverse notities die waarborgen dat de MGR binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. Deze notities zijn benoemt in de jaarstukken en begroting van de MGR. Enkele voorbeelden zijn: Treasurystatuut, Financiële verordening en Re-integratieverordening.

Taakvelden
Vanaf 2017 is in de BBV vastgesteld dat provincies en gemeenten moeten rapporteren op taakvelden. In de jaarstukken en de begroting rapporteert de MGR op de taakvelden: inkomensregelingen, WSW en beschut werk, arbeidsparticipatie en overhead. De MGR heeft hierop op een goede manier inzicht gegeven.

Kader weerstandsvermogen GR-en
Het tot nu geldende kader weerstandsvermogen van de gemeenschappelijke regelingen dateert van 2014. Het kader is destijds in goede samenwerking tussen de AGR en de GR-en opgesteld en vervolgens vastgesteld in het regio PFO-Financiën en vastgelegd in de BRN 2016. Onder meer de bepaling van de verschillende soorten risico's en wie verantwoordelijk voor deze risico's dient te zijn en hiervoor het bijbehorende WVM voor moet hebben, maakt onderdeel uit van dit kader.

In dit kader van 2014 is, onder meer, bepaald dat voor **politiek/bestuurlijke risico's** (strategisch) de deelnemende gemeenten aan zet zijn en dat voor **bedrijfsvoeringsrisico's** een reserve bij de GR aanwezig hoort te zijn.

Afgelopen jaar, in 2024, is, door de AGR, een uitgebreide inventarisatie gemaakt of het bestaande kader actualisatie behoefte. Dit is in overleg met/met medeweten van de controllers van de 5 GR-en gedaan.

Met een afvaardiging van de GR-en zijn hiervoor in eerste instantie tijdens een workshop in maart 2024 de eerste verkenningen gedaan; onder andere naar de bepaling van risico's en de benodigde weerstandscapaciteit.

Tijdens het adviestraject t.a.v. de jaarrekening 2023 en de begroting 2025 is hieraan door de AGR in dit verband reeds de nodigde aandacht besteed aan:

1. De door de GR opgenomen risico's; en
2. Het vorm en hoogte van de door de GR aangehouden weerstandsvermogen.

Uitkomt van de inventarisatie en het onderzoek door de AGR naar het geldende kader is dat het kader geen inhoudelijke actualisatie behoeft en dat het huidige kader gehandhaafd kan worden. Het onderwerp is ook toegelicht door de AGR tijdens het regio PFO-Financiën van 28 november 2024 en besproken door de wethouders financiën.

De wethouders Financiën hebben in het PFO van 28 november 2024 besloten dat het huidige kader WVM inhoudelijk goed werkt en gehandhaafd kan worden. Zo is de afspraak over de verdeling met betrekking tot de soorten risico's met bijbehorend benodigd WVM opnieuw bekrachtigd. Het kader is hiermee als geheel opnieuw bekrachtigd en opnieuw (met juiste datum) op schrift gesteld worden en zal vervolgens vastgelegd worden in de BRN 2027.

Uitkomsten van het onderzoek en besluit in het PFO zijn op 15 januari 2025 gedeeld met de controllers van de GR-en.

3. Algemeen

In de jaarstukken en de begroting besteedt de MGR aandacht aan inhoudelijke resultaten en ontwikkelingen. Hierbij ligt de nadruk op de module WerkBedrijf als meest beleidsrijke module.

Nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen
Per 1 juli is de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen van kracht en is de implementatie hiervan afgerond. In dit proces is de wens van de zeven gemeenteraden naar voren gekomen om te gaan werken met een regionale raadsadviescommissie MGR. De verwachting is dat het algemeen bestuur in juli 2025 de nieuwe raadscommissie zal instellen. Voorafgaand daaraan zal aan de gemeenteraden gevraagd worden om hierop hun zienswijze te geven.

Implementatie nieuw informatieprotocol
Eind 2024 heeft het algemeen bestuur het nieuwe informatieprotocol vastgesteld. In dit protocol is vastgelegd op welke moment en op welke wijze de MGR de deelnemende gemeenten informeert over de inhoudelijke en financiële voortgang.

3.1 Ontwikkelingen

Een aantal ontwikkelingen module WerkBedrijf

- *Nieuwe manier van budgetbepaling*

Vanaf 2025 wordt bij het onderdeel Werk niet meer gewerkt met het participatiebudget. Dit budget is namelijk niet meer te herleiden uit het Gemeentefonds. Conform de financiële paragraaf van het beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie wordt het werkbudget (voorheen participatiebudget) inmiddels bepaald met de objectieve tool van Berenschot.

- *Bestemmingsreserve risicoreserve participatie*

Vanwege de volatiliteit van het werkbudget, heeft het algemeen bestuur in het najaar van 2024 ingestemd tot de vorming van een bestemmingsreserve ‘risico’s participatiebudget. Deze bestemmingsreserve is bedoeld om deze volatiliteit op te vangen. De bestemmingsreserve is gemaximeerd op 10% van het regionale participatiebudget. De bestemmingsreserve heeft in eerste instantie de duur van drie jaar. In 2027 wordt bezien of de bestemmings-reserve noodzakelijk blijft.

- *Verkennen mogelijkheden tot besparingen*

Vanaf 2026 krijgen gemeenten te maken met een korting op het gemeentefonds. Gemeenten hebben de MGR in hun zienswijzen op de kaderbrief 2026 opgeroepen om mogelijkheden tot besparingen te verkennen. In de eerste twee kwartalen van 2025 verkent de MGR, in afstemming met de deelnemende gemeenten, welke besparingen mogelijk zijn, wat hiervan de consequenties zijn en wat uiteindelijk wenselijk is.

Vooruitlopend daarop is in de ontwerpbegroting een taakstellende bezuiniging van 3% opgenomen. De invulling wordt samen met de gemeenten uitgewerkt. Hierbij is belangrijk te benoemen dat binnen de module WerkBedrijf de komende jaren reeds drie kortingen opgevangen moeten worden:

- De korting van 1,2 miljoen euro op het werkbudget.
- Een korting op het werkbudget door de koppeling die bestaat met het Gemeentefonds.
  Het werkbudget herleid het cluster participatie uit het gemeentefonds. Dit gebeurt op basis van de maatstaven die de Rijksoverheid ook gebruikt. Als er generiek op het gemeentefonds gekort wordt, werkt dit door in het werkbudget.
- Een korting op de begeleidingsbudgetten beschut werk. Vanaf 2026 gaat de Rijksoverheid de budgetten beschut werk, waarschijnlijk, toekennen op basis van het aantal gerealiseerd werkplekken. Momenteel

worden de budgetten toegekend op basis van doelstellingen. Omdat de realisatie in de regio achter ligt op de doelstelling,
- verwacht de MGR hierdoor tenminste 1,8 miljoen euro minder budget.

- *Extra middelen toekomstbestendigheid maken van werkontwikkelbedrijven*

De Rijksoverheid wil een impuls geven aan de infrastructuur van werkontwikkelbedrijven. Het doel is om een toekomstbestendige infrastructuur te creëren voor kwetsbare werkenden en werkzoekenden. Hiervoor heeft het Rijk verschillende budgetten beschikbaar gesteld. Het gaat om de volgende drie stromen:

- Een eenmalig impulsbudget, deze is toegevoegd aan de integratie uitkering SW en verstrekt voor een specifiek doel, uitgekeerd aan de gemeenten met de meicirculaire van 2024 (1,2 miljoen euro voor onze regio);
- Een a-structureel Rijksbudget voor 10 jaar;
- Een structureel Rijksbudget.
- Het Rijk geeft behoorlijk veel ruimte aan de regio's om invulling te geven aan de budgetten. De redenatie is dat iedere regio specifieke uitdagingen heeft.

- *Hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur*

De gezamenlijke publieke en private dienstverlening voor werk en scholing moet beter vindbaar en toegankelijker worden in Nederland. Bij de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur gaat het om de samenwerking tussen verschillende, private en publieke arbeidsmarktpartners om regionale knelpunten op de arbeidsmarkt te verhelpen. De wijze waarop in deze arbeidsmarktregio vorm wordt gegeven aan de hervorming en de wijze waarop we een Werkcentrum gaan organiseren om te zorgen dat werkzoekenden, werkenden en werkgevers eenvoudiger de weg weten te vinden in het arbeidsmarktlandschap, zal naar verwachting medio 2025 duidelijk(er) worden. De hervorming moet in de loop van 2026 daadwerkelijk ingevoerd zijn.
In de tussentijd is in onze regio ervoor gekozen om aanvullende dienstverlening via Mobiliteitsteam en Leerwerkloket zoveel als mogelijk voort te zetten. Dit realiseert de MGR gezamenlijk met UWV door inzet van de zogenoemde SUWI-middelen.

Een aantal ontwikkelingen module IRvN

IRVN richt zich op enkele belangrijke trends:

- *Cloudcomputing en hybride werken:*

Organisaties moeten hybride kunnen werken, met regionale infrastructuur in de Cloud voor meer continuïteit en minder kwetsbaarheid.

- *Software as a Service (SaaS):*

IRVN maakt het mogelijk om het werken met software as a service op basis van regionale en landelijke architectuurprincipes mogelijk te maken (minder kwetsbaarheid, meer continuïteit, meer wendbaarheid).

- *Informatiebeveiliging:*

Doel om volwassenheidsniveau 3 in 2026 te bereiken, met aandacht voor nieuwe cyberrisico's en schaarste aan cybersecurity-personeel.

- *Technologische ontwikkelingen en ethiek:*

IRVN reageert op nieuwe technologieën door kennisvergaring en advisering, met aandacht voor ethische vraagstukken rondom dataveiligheid en duurzaamheid.

- *Contractmanagement en kostenbeheersing:*

Beheer van kosten in een monopolistische leveranciersmarkt, met aandacht voor het Microsoft 365-contract, beperkte leveranciersmarkt en arbeidskosten.

3.2 Aanvullende bijdrage Sociale Werkvoorziening (SW)

Sinds 2015 is het niet meer mogelijk om in te stromen in de sociale werkvoorziening. Doordat er geen mensen meer in de SW stromen, nemen de begrote lasten van de sociale werkvoorziening (SW) af van € 45,2 miljoen in 2025 naar € 35,3 miljoen in 2029. Deze daling van de begrote lasten heeft te maken met de voorziene afname van het aantal SW-medewerkers. Gemeenten ontvangen via de integratie-uitkering Participatie een Rijksuitkering voor de bekostiging van de SW. Deze Rijksmiddelen dragen de gemeenten af aan de MGR voor de bekostiging van de SW. De verwachting is dat de Rijksmiddelen van de deelnemende gemeenten voor de jaren 2025 en verder toereikend zullen zijn om de kosten van de SW te dekken. Opgemerkt dient te worden dat het Rijk de Rijksbijdragen SW met de meicirculaire nog indexeert voor de lpo (loon- en prijsontwikkeling). De deelnemende gemeenten dienen -vanuit hun gemeentelijke begroting- aanvullende middelen aan de MGR af te dragen, indien de Rijksbijdrage in enig jaar ontoereikend is.
De Rijksbijdrage die de MGR heeft opgenomen in de begroting is gebaseerd op de septembercirculaire 2024.

Tabel: Aanvullende bijdrage van gemeenten in de SW in de periode 2025 tot en met 2029

Bedragen € * 1.000

Jaar	Begroting 2026	Rijksbijdrage	Aanvullende SW bijdrage begroting 2026	Aanvullende SW bijdrage begroting 2025	Mutatie tov begroting 2025
2025	37.042	36.037	1.005	4.105	-3.100
2026	36.271	34.433	1.838	2.695	-857
2027	33.548	32.587	961	1.490	-529
2028	30.623	30.436	187	1.012	-825
2029	28.360	28.542	-182	n.b.	

De aanvullende bijdragen van de deelnemende gemeenten in de begroting 2026 zijn afgenomen ten opzichte van de aanvullende bijdragen opgenomen in de begroting 2025.

We adviseren de deelnemende gemeenten om in hun eigen begroting rekening te houden met de aanvullende SW-bijdrage. De gemeentelijke aanvullende bijdragen zijn –per gemeente- opgenomen in de begroting 2026 in bijlage 3 (pagina 92). Opgemerkt dient te worden dat het Rijk de Rijksbijdragen SW met de meicirculaire nog indexeert voor de lpo (loon- en prijsontwikkeling). Hierdoor zal de aanvullende bijdrage die in de tabel is genoemd lager gaan uitvallen.

4. Jaarstukken 2024

4.1 Algemeen

In 2024 heeft de MGR in totaal € 103,8 miljoen uitgegeven aan de uitvoering van haar taken. Het grootste deel van de uitgaven heeft betrekking op de module WerkBedrijf (€ 84,5 miljoen). Ten opzichte van de begroting is er een a-structureel voordeel behaald van € 2,8 miljoen (vóór dotatie aan bestemmingsreserve én afrekening deelnemende gemeenten/organisaties).

Enkele van de in de begroting 2024 opgenomen doelstellingen op het gebied van uitstroom en plaatsingen zijn niet gerealiseerd. Er is ten opzichte van 2023 echter wel een stijgende lijn te zien.

Financieel zijn er geen bijzonderheden ten aanzien van de MGR. De activiteiten zijn binnen de begrote budgetten uitgevoerd. De sociale werkvoorziening is in 2024 -net als in 2023- uitgevoerd binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde bijdrage voor de SW. Daarmee is er geen aanvullende bijdrage SW vanuit gemeenten nodig geweest.
De MGR beschikt over een nieuwe bestemmingsreserve (risico's participatiebudget). De MGR stelt voor om het resultaat op het werkbudget (participatiebudget) toe te voegen aan deze bestemmingsreserve. Het doel van deze reserve is om de verwachte schommelingen binnen het participatiebudget te kunnen opvangen. Het gaat om een bedrag van € 242.000.

Er is wel een rechtmatigheidsfout in de aanbestedingen geconstateerd ter grootte van € 102.000 bij module iRvN. De gemeente Nijmegen is beheerder van het betreffende contract. Omdat het door de iRvN betaald wordt dit -ondanks het feit dat de gemeente Nijmegen de beheerder van het contract is- als onrechtmatig bij de MGR aangemerkt (aanbestedingsplichtige opdracht).

Het gerealiseerde overheadpercentage bedraagt 23% en valt derhalve binnen de afgesproken norm van 25%.

4.2 Controleverklaring accountant

De jaarstukken zijn door de accountant Flynth Audit B.V. gecontroleerd. De accountant heeft op 2 april 2025 een **goedkeurende accountantsverklaring** afgegeven voor de getrouwheid. In bijlage 12 is de controleverklaring van de accountant opgenomen. De verantwoording over de rechtmatigheid is een verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. In de jaarstukken is de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen (bijlage 10).

4.3 Fiscaliteiten

Ten aanzien van de vennootschapsbelasting, de loonheffing en de omzetbelasting zijn momenteel geen risico's bekend. Naleving van de fiscale regels wordt geborgd door instructies en toetsing achteraf bij de BTW aangiften en bij de uitvoering van interne controles. De MGR laat zich bij fiscale vraagstukken bijstaan door externe deskundigen. De belastingdienst heeft in 2017 geconcludeerd dat de MGR onder voorwaarden niet vennootschapsbelastingplichtig is. Afspraken hierover met de belastingdienst zijn door de MGR toegepast.

Omdat de module Werkbedrijf overheidstaken uitvoert valt het onderdeel Werk onder de BTW-koepelvrijstelling. Het voordeel hiervan is dat het Werkbedrijf over de ontvangen gemeentelijke bijdragen geen BTW hoeft af te dragen. Het nadeel is echter dat het Werkbedrijf de BTW aan de inkoopkant niet zelf kan terugvragen. Deze BTW schuift de MGR door naar de gemeenten die deze BTW wel kunnen terugvragen. Door hiervoor facturen te sturen naar de gemeenten krijgt de MGR de BTW alsnog terug, terwijl het de gemeente per saldo niets kost.

4.4 Begroting 2024 en managementrapportages

De vergelijkende cijfers in de jaarstukken zijn conform de ontwerpbegroting 2025-2028 die in juli 2024 is vastgesteld door het bestuur. Nadien heeft het dagelijks bestuur goedkeuring gegeven aan een aantal (technische) begrotingswijzigingen waarbij de baten en lasten zijn verlaagd met € 341.000 (van € 106,8 naar € 106,5 miljoen). De begrotingswijzigingen worden nader toegelicht in bijlage 6.

In de halfjaarrapportage 2024 heeft de MGR de verwachting uitgesproken dat er een voordeel zou ontstaan dat zou liggen tussen 0,1 en 0,8 miljoen euro (ten opzichte van de door het AB vastgestelde begroting in juli 2024). Kort na de publicatie van de tussenrapportage heeft de controller van de MGR gemeld dat er een ramingsfout op de LKS zat. Hierdoor is het verwachte resultaat uit de halfjaarrapportage gecorrigeerd en zou het tussen de 1,2 en 2,4 miljoen euro voordelig komen te liggen.
Het uiteindelijke resultaat is in 2024 uitgekomen op 2,8 miljoen euro (vóór dotatie aan bestemmingsreserve en vóór afrekening).
De oorzaken van het ontstaan van dit voordeel worden uitvoering toegelicht in de jaarstukken.

4.5 Resultaatanalyse

In onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt welk resultaat is behaald per module en wat de afrekening per deelnemende gemeente/organisatie is. Het betreft hier het resultaat ná voorstel tot dotatie aan de bestemmingsreserve ‘risico’s participatiebudget’ van € 242.000.

Bedragen in € 1.000	iRvN	BO	SW	Werk	Vastgoed	Afrekening
Gemeente Berg en Dal	5	0	263	222	6	**496**
Gemeente Beuningen	5	0	28	262	4	**299**
Gemeente Druten	3	0	152	-32	3	**126**
Gemeente Heumen	3	0	7	-25	2	**-14**
Gemeente Mook en Middelaar	1	0	0	43		**44**
Gemeente Nijmegen	93	0	766	297	32	**1.189**
Gemeente Wijchen	7	0	83	105	6	**200**
Gemeente West Maas en Waal	0	0	103	0		**103**
WBRN	53	0	0	0		**53**
ODRN	4	0	0	0		**4**
Totaal	**174**	**0**	**1.402**	**873**	**52**	**2.501**

Het resultaat MGR op de begrote gemeentelijke onderdelen bedraagt 2,5 miljoen euro (positief). Dit resultaat wordt afgerekend met de deelnemende gemeenten/organisaties (+ is terug te ontvangen van de MGR. – is te betalen aan de MGR).

Zowel op de module WerkBedrijf als op de module iRvN is in 2024 een voordelig resultaat behaald. De resultaten op de modules worden hieronder toegelicht.

Module WerkBedrijf

- Op het onderdeel Werk (participatie, LKS en arbeidsmatige dagbesteding) is een voordelig resultaat behaald van € 873.000. Onderdeel Werk bestaat uit:
- Participatie: € 37.000 nadeel (na dotatie aan bestemmingsreserve)
- Arbeidsmatige dagbesteding (OWNW): € 380.000 voordeel
- Loonkostensubsidie (LKS): € 530.000 voordeel

Het nadelige resultaat van € 37.000 op Participatie is ontstaan door het oplossen van een specifiek probleem bij de gemeente Nijmegen in het kader van de oud ID en WIW banen. Omdat dit specifiek de gemeente Nijmegen betreft wordt in de afrekening dit onderdeel ook specifiek met de gemeente Nijmegen afgewikkeld. Blijft regio breed een voordeel over van € 242.000. Door de MGR wordt voorgesteld om dit voordeel toe te voegen aan de bestemmingsreserve risico's participatiebudget.

Het voordelige resultaat op de arbeidsmatige dagbesteding (Op Weg naar Werk) bedraagt € 380.000. Het aantal gerealiseerde dagdelen per kandidaat is lager uitgevallen dan begroot.

Het voordelige resultaat van € 530.000 op de loonkostensubsidies komt voornamelijk doordat het aantal detacheringsbanen minder snel is gegroeid dan verwacht.

Op het onderdeel Sociale Werkvoorziening is een voordelig resultaat behaald van 1,4 miljoen euro. Dit voordeel is met name ontstaan door minder uitgaven aan loonkosten sociale werkvoorziening. Enerzijds doordat de aangekondigde extra loonstijging van het minimum loon niet is doorgegaan en anderzijds door een snellere daling van het aantal verloonde fte's.

Module iRvN

- Onderdeel Automatisering, voordelig resultaat van € 71.000. Dit bedrag wordt afgerekend met de deelnemende partijen.
- Onderdeel Applicatiebeheer, voordelig resultaat van € 104.000. Dit bedrag wordt afgerekend met de deelnemende partijen. Op beide onderdelen zijn de voordelen met name ontstaan door een eenmalig voordeel op de overhead.
- Het investeringsbudget (onderdeel automatisering) is overschreden met € 31.000. IRvN geeft een fractie meer uit op mobile telefonie en centrale computercapaciteit.

4.6 Balanstoelichting

Naast de gerealiseerde kosten en opbrengsten van de jaarrekening 2024 geeft de balans per 31 december 2024 de bezittingen en schulden van de MGR weer.

In de balans vallen de volgende punten op:

Vaste activa

In 2024 heeft de MGR 6,5 miljoen euro geïnvesteerd in materiële vaste activa. De investeringen in 2024 van 6,5 miljoen euro betreft voor 2,5 miljoen euro ICT-gerelateerde aankopen, zoals laptops, telefoons, virtuele werkplekken en beveiligingsvoorzieningen. Voor 4,0 miljoen euro betreft het met name investeringen in de Boekweitweg. Op blz. 73 van de jaarrekening is een investeringsoverzicht opgenomen.

Vaste passiva

De MGR zal de vorming van eigen vermogen beperkt houden, aangezien alle resultaten op de onderdelen verrekend worden met de deelnemende gemeenten. In 2024 is een bestemmingsreserve risico's participatiebudget ingesteld. Het doel van deze bestemmingsreserve is om de verwachte schommelingen binnen het participatiebudget te kunnen opvangen. Voorgesteld wordt om -van het gerealiseerde resultaat op het onderdeel participatiebudget- € 242.000 toe te voegen aan deze bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve risico's participatiebudget is gemaximeerd op 10% van het regionale participatiebudget. De bestemmingsreserve heeft in eerste instantie de duur van drie jaar. In 2027 wordt bezien of de bestemmingsreserve noodzakelijk blijft.

De MGR heeft een voorziening voor de strategische personeelsplanning (SPP). De voorziening SPP is in 2024 toegenomen van € 1.220.000 (eind 2023) naar € 1.357.000 (eind 2024). Hiervan is € 1.257.000 bestemd voor het

WerkBedrijf en € 100.000 voor de iRvN. Naast de voorziening SPP heeft de MGR voorzieningen voor spaar- en bovenwettelijk verlof. Deze voorzieningen voor verlof bedragen per saldo € 1.093.000 eind 2024.

In hoofdstuk 7 van dit adviesrapport wordt verder ingegaan op het weerstandsvermogen van de MGR.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

Het jaar 2024 is afgesloten met een positief rekeningresultaat van afgerond 2,5 miljoen euro (ná dotatie aan bestemmingsreserve risico's participatiebudget). Het resultaat voor de module WerkBedrijf bedraagt € 2.327.000 (positief) en het resultaat voor de module IRVN bedraagt € 174.000 (positief).
Het voorstel van de MGR is om het resultaat 2024 volledig af te rekenen met de deelnemende gemeenten/ organisaties op de modules WerkBedrijf en IRVN. Er worden geen budgetoverhevelingen naar 2025 voorgesteld.

4.8 Deelnemersbijdragen

De deelnemersbijdrage over het jaar 2024 ziet er als volgt uit:

Bedragen in € 1.000	iRvN	Bestuurs - ondersteuning	SW	Werk	Vastgoed	Deelnemers-bijdrage
Gemeente Berg en Dal	1.160	26	3.735	2.451	10	**7.382**
Gemeente Beuningen	1.241	19	2.841	1.369	7	**5.477**
Gemeente Druten	629	14	2.044	1.149	6	**3.841**
Gemeente Heumen	721	12	1.213	829	3	**2.778**
Gemeente Mook en Middelaar	367	6	0	300	0	**672**
Gemeente Nijmegen	12.796	131	22.210	23.234	59	**58.430**
Gemeente Wijchen	1.625	30	4.058	2.313	11	**8.037**
Gemeente West Maas en Waal	0	0	1.027	0	0	**1.027**
ODRN	1.121	0	0	0	0	**1.121**
Werkorg Druten-Wijchen	65	0	0	0	0	**65**
Deelnemersbijdrage	**19.726**	**239**	**37.129**	**31.643**	**95**	**88.832**

5. Gewijzigde begroting 2025

5.1 Algemene toelichting gewijzigde begroting 2025

Bedragen x € 1.000	P2025	B2025	Wijziging
Arbeidsparticipatie	26.533	18.833	-7.700
WSW en beschut werk	49.457	45.852	-3.605
Inkomensregelingen	7.825	8.655	830
Overhead	23.440	33.394	9.954
Totaal Baten	**107.256**	**106.736**	**-520**
Arbeidsparticipatie	20.527	18.483	-2.044
WSW en beschut werk	45.613	45.813	200
Inkomensregelingen	7.825	8.655	830
Overhead	22.168	22.744	576
Totaal Programmalasten	**96.133**	**95.695**	**-438**
Overhead MGR	11.122	11.041	-81
Totaal Lasten	**107.256**	**106.736**	**-520**

De gewijzigde begroting 2025 is met een 0,5 miljoen euro afgenomen, vergeleken met de in juli 2024 vastgestelde begroting 2025 (zie tabel). Dat komt o.a. door de gedaalde personeelskosten (zowel van SW-medewerkers als ambtelijke medewerkers). De personele lasten zijn met de laatst bekende cao-afspraken voor zowel ambtelijk als SW bijgesteld. Voor de begroting 2025 is bij het onderdeel Werk rekening gehouden met de korting van 1,2 miljoen euro. Deze is voor het begrotingsjaar ook ingevuld. Voor 2026 en volgende jaren werkt de MGR samen met de gemeenten scenario's uit om tot scherpere keuzen te komen voor 2026 en volgende jaren.

Arbeidsparticipatie
Vanaf 2025 zijn de budgetten voor het participatiebudget bepaald op basis van de binnen de regio afgesproken nieuwe verdeelsystematiek. Daarnaast is er vanaf 2025 rekening gehouden met de regionale korting van 1,2 miljoen euro. Deze is tevens voor 2025 geëffectueerd omdat de aangekondigde korting beschut werk vanaf 2025 niet is doorgegaan. Deze korting op Nieuw Beschut gaat nu waarschijnlijk vanaf 2026 ingevoerd worden. Meer duidelijkheid hierover volgt in de meicirculaire 2025.

WSW en beschut werk
In de primaire begroting waren deze lasten nog begroot bij het product arbeidsparticipatie. In verband met gewijzigde BBV voorschriften zijn deze kosten nu verantwoord onder het product WSW en beschut werk.

Inkomensregelingen
De MGR ontvangt gemeentelijke bijdragen voor het uitvoeren van de loonkostensubsidies. Deze subsidies verstrekt de MGR aan externe werkgevers en aan WerkBedrijf zelf. Voor een klein deel, de uitvoering van de detacheringsbanen is de MGR zelf werkgever. De bijdrage aan loonkostensubsidies voor 2025 is gebaseerd op het voorlopig Buigbudget zoals gepubliceerd is september 2024. Dit is een goede indicatie voor de verwachte uitgaven aan loonkostensubsidies in 2025.

Overhead (=ICT en Vastgoed)
Wat betreft de overhead valt op dat de begrotingscijfers voor 2025, ten opzichte van de primitieve begroting van de MGR, zijn verhoogd met 0,5 miljoen euro (waarvan circa 0,6 miljoen Overhead en -0,1 miljoen Overhead MGR). Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van plusproducten en een hogere deelnemers-bijdrage als gevolg van de ophoging van 2 formatieplaatsen bij module iRvN, onderdeel automatisering. Bij het

onderdeel applicatiebeheer van iRvN daalt de begroting echter wat, als gevolg van het begroten van de personele lasten op basis van max-1 (dit betreft het terugdraaien van de begrotingswijziging van de voorgaande begroting).

5.2 Deelnemersbijdrage 2025 na wijziging

Bedragen x € 1.000	iRvN	Bestuurs-ondersteuning	SW	Vastgoed	Werk	Totaal gemeentelijke bijdrage
Gemeente Beuningen	1.362	20	2.881	12	2.034	**6.309**
Gemeente Druten	691	15	2.143	9	1.656	**4.514**
Gemeente Heumen	791	13	1.193	5	1229	**3.231**
Gemeente Nijmegen	14.063	140	22.121	96	23.486	**59.906**
Gemeente Wijchen	1.784	32	3.974	17	3.297	**9.104**
Gemeente Mook en Middelaar	403	6	-	-	425	**834**
Gemeente Berg en Dal	1.274	27	3.586	16	2.972	**7.875**
Gemeente West Maas en Waal	-	-	1.144	-	-	**1.144**
Werkorg. Druten-Wijchen	71	-	-	-	-	**71**
ODRN	1.067	-	-	-	-	**1.067**
Deelnemersbijdrage	**21.504**	**254**	**37.042**	**157**	**35.098**	**94.055**

In het onderdeel Werk zijn de budgetten voor participatie (inclusief korting), nieuw beschut, loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding (OWNW) opgenomen.

6. Begroting 2026

6.1 Algemeen

Eind 2024 heeft het bestuur van de MGR een kaderbrief verstuurd aan de deelnemende gemeenten. Hierin zijn de financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor deze begroting beschreven. Gemeenten konden hierop een zienswijze indienen. De kaderbrief en ingediende zienswijzen vormen de basis voor deze begroting.

6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

Het indexeringspercentage (BRN-norm) voor 2026 is 2,85%. Dit percentage is voor de MGR opgenomen in de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2026. De MGR heeft bij het opstellen van de begroting 2026 deze indexeringsafspraken gehanteerd voor die onderdelen die hierop van toepassing op zijn.
De begroting is opgesteld conform de voorschriften van de BBV. De begroting is sluitend. De regionale overhead-norm van 25% wordt niet overschreden.

Brief verbonden partijen in relatie tot gemeentelijke financiën

Gemeenten hebben vanaf 2026 te maken met een grote financiële opgave. De MGR heeft najaar 2024 van de portefeuillehouders financiën een oproep ontvangen om te onderzoeken of besparingen mogelijk zijn. Gemeenten hebben in hun zienswijzen op de kaderbrief MGR 2026 deze oproep herhaald.
Momenteel werkt het bestuur van de MGR scenario's uit waarlangs deze besparingen vorm zouden kunnen krijgen. Er is gekozen voor een zorgvuldig proces om deze scenario's uit te werken en af te stemmen, waarbij besluit-vorming tweede helft juni is voorzien. Op die manier kunnen de effecten van de meicirculaire 2025 goed betrokken worden in de besluitvorming. Daarnaast biedt het ruimte voor een zorgvuldige uitwerking (en afstemming) van de scenario's. Dit is van belang omdat binnen de module WerkBedrijf al verschillende kortingen landen, die inherent zijn aan de financiële uitgangspunten.

Vooruitlopend op dit proces stelt het bestuur in de voorliggende ontwerpbegroting een **taakstellende be-zuiniging voor van 3% op de deelnemersbijdrage**. Het gaat om het deel van de begroting dat door de deelnemende gemeenten wordt ingebracht, en bijvoorbeeld niet op de omzet die gegenereerd wordt in de sociale werkvoorziening. Enkele specifieke budgetten worden uitgesloten van de 3% taakstellende bezuiniging. Deze taakstelling is MGR-breed en moet inhoudelijk de komende maanden nog verder ingevuld worden. Het kan zijn dat bij de meicirculaire 2025 blijkt dat de financiële opgave maakt dat de 3% taakstelling niet realistisch is. De MGR gaat dan met de deelnemende gemeenten in gesprek over alternatieve voorstellen.
In de aanbiedingsbrief wordt per module aangegeven waarop de taakstelling van toepassing is en welke budgetten worden uitgesloten van de bezuinigingstaakstelling. Tevens wordt in de aanbiedingsbrief aangegeven wat de specifieke risico's en kansen zijn van bezuinigingen.

Binnen de module WerkBedrijf landen vanaf 2025 en 2026 al drie bezuinigingen, die inherent zijn aan de financiële uitgangspunten. Deze zijn onder andere vastgelegd in het beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie. We benoemen ze onderstaand:

- Een korting van 5% op het werkbudget, vastgezet op 1,2 miljoen euro. Deze is vastgelegd in het beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie. Deze is effectief vanaf 2025.
- Een korting van tenminste 1,8 miljoen euro op de budgetten beschut werk. Vanaf 2026 keert het Rijk, waarschijnlijk, deze budgetten uit op basis van realisatie en niet op basis van doelstelling.
- Door de koppeling van het werkbudget aan het gemeentefonds, werken kortingen op het gemeentefonds automatisch door in het werkbudget. Dit is met name relevant vanaf 2026.

6.3 Begrotingswijzigingen

Bedragen x € 1.000	B2025	B2026	B2027	B2028	B2029
Arbeidsparticipatie	18.833	19.492	18.714	18.288	19.544
WSW en beschut werk	45.852	45.545	45.725	42.760	40.460
Inkomensregelingen	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655
Overhead	33.394	34.096	34.071	34.184	34.184
Nog in te vullen taakstelling	0	-1.348	-1.361	-1.378	-1.412
Totaal Baten	**106.736**	**106.441**	**105.804**	**102.511**	**101.433**
Arbeidsparticipatie	18.483	19.266	18.588	18.115	19.371
WSW en beschut werk	45.813	45.469	45.727	42.839	40.612
Inkomensregelingen	8.655	8.655	8.655	8.655	8.655
Overhead	22.744	23.394	23.517	23.642	23.642
Nog in te vullen taakstelling	0	-1.348	-1.361	-1.378	-1.412
Totaal Programmalasten	**95.695**	**95.436**	**95.126**	**91.873**	**90.868**
Overhead MGR	11.041	11.005	10.677	10.638	10.565
Totaal Lasten	**106.736**	**106.441**	**105.804**	**102.511**	**101.433**

De totale baten nemen af van 106,7 miljoen euro in 2025 naar 101,4 miljoen euro in 2029. Hierin is de 3% taakstellende bezuiniging vanaf 2026 verwerkt (inhoudelijke nog in te vullen taakstelling).
Deze afname van 5,3 miljoen euro komt vooral door de nog in te vullen taakstelling van 3% vanaf 2026, de afbouw van de sociale werkvoorziening en het vervallen van een aantal tijdelijke middelen dan wel projecten. De budgetten 2025 zijn aangepast naar de meest actuele situatie. De baten zijn niet meer geïndexeerd behoudens Op Weg Naar Werk. De lasten zijn daar aangepast waar dat inhoudelijk noodzakelijk was of omdat de indexering de MGR daartoe dwong. Zoals bijvoorbeeld bij de personele lasten van de SW en ons ambtelijk personeel.

6.4 Begrotingsanalyse

Uit de tabel onder 6.3 begrotingswijzigingen zien we dat de begroting 2026 t.o.v. de bijgestelde begroting 2025 € 0,3 miljoen lager is.

Nog in te vullen taakstelling
De daling wordt voornamelijk veroorzaakt door de opgenomen bezuinigingstaakstelling van 3% vanaf 2026. Hierdoor dalen de begrote lasten vanaf 2026 met 1,3 miljoen euro ten opzichte van 2025.

Arbeidsparticipatie
De lasten nemen met 0,8 miljoen euro toe. De toename is voornamelijk toe te schrijven aan:
- een toename van het instrumentenbudget met 0,8 miljoen euro onder andere door de indexeringen met de BRN-norm;
- een afname van het budget ‘oude verplichtingen’ met 0,1 miljoen euro door uitstroom van de vroegere WIW- en ID deelnemers;
- een toename van 0,8 miljoen euro van het budget nieuw beschut door een toename van het aantal detacheringsbanen (stijging van de salariskosten) en hogere kosten voor werkplekaanpassingen en vergoedingen voor begeleiding van kandidaten die rechtstreeks bij werkgevers zijn geplaatst.

WSW en beschut werk
De lasten nemen met 0,3 miljoen euro af. De afname is voornamelijk toe te schrijven aan uitstroom van het aantal SW medewerkers en daarmee een daling van de totale salariskosten van de SW medewerkers.

Inkomensregelingen
De lasten blijven meerjarig gelijk.

Overhead (=ICT en Vastgoed)
In de meerjarenbegroting nemen de begrote baten in 2026 met € 0,7 miljoen toe ten opzichte van 2025. Deze stijging is voornamelijk te wijten aan het indexeren van de begroting volgens de BRN-norm van 2,85%. Daarnaast zullen de bijdragen jaarlijks stijgen tot en met 2028 vanwege de kostenontwikkelingen bij de iRvN.

6.5 Deelnemersbijdragen 2026

Bedragen x € 1.000	iRvN	Bestuurs-ondersteuning	SW	Vastgoed	Werk	Totaal gemeentelijke bijdrage
Gemeente Beuningen	1.410	21	2.832	13	2.107	**6.383**
Gemeente Druten	715	15	1.938	9	1.719	**4.396**
Gemeente Heumen	818	13	1.229	6	1.274	**3.340**
Gemeente Nijmegen	14.530	144	21.694	99	24.505	**60.972**
Gemeente Wijchen	1.847	33	3.933	18	3.432	**9.263**
Gemeente Mook en Middelaar	417	6	-	0	441	**864**
Gemeente Berg en Dal	1.318	28	3.467	16	3.094	**7.923**
Gemeente West Maas en Waal	0	0	1.177	0	0	**1.177**
Werkorg Druten-Wijchen	73	0		0	0	**73**
ODRN	1.103	0		0	0	**1.103**
Deelnemersbijdrage	**22.229**	**261**	**36.271**	**161**	**36.572**	**95.494**

In het onderdeel Werk zijn de budgetten voor participatie (inclusief korting), nieuw beschut, loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding (OWNW) opgenomen.

De Adviesfunctie adviseert – evenals voorgaande jaren- de deelnemende gemeenten om goed rekenschap te nemen van alle financiële ontwikkelingen in de begroting 2026 en bijgestelde begroting 2025 en zorg te dragen voor voldoende financiële dekking in de gemeentelijke begroting.
N.b. het financiële effect van de taakstellende bezuiniging van 3% is nog niet verwerkt in bovenstaande tabel.

6.6 Meerjarenbegroting

Bezuinigingen
Voor 2026 en volgende jaren werkt de MGR samen met de regio bezuinigingsscenario's uit om tot scherpe keuzes te komen voor 2026 en volgende jaren. Deze scenario's worden voor de modules iRvN en Werkbedrijf uitgewerkt. Besluitvorming hierover is in de tweede helft juni 2025 voorzien.

De meerjarenbegroting 2027 en verder voor kennisgeving aannemen.

7. Weerstandsvermogen

7.1 Algemene reserve

De MGR zal de vorming van eigen vermogen beperkt houden, aangezien alle resultaten op de onderdelen verrekend worden met de deelnemende gemeenten.

7.2 Bestemmingsreserves

In 2024 is de bestemmingsreserve risico's participatiebudget ingesteld. Het doel van deze reserve is om de verwachte schommelingen binnen het participatiebudget te kunnen opvangen. Voorgesteld wordt om, van het gerealiseerde resultaat op het onderdeel participatiebudget, € 242.000 toe te voegen aan deze bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve risico's participatiebudget is gemaximeerd op 10% van het regionale participatiebudget. De bestemmingsreserve heeft in eerste instantie de duur van drie jaar. In 2027 wordt bezien of de bestemmingsreserve noodzakelijk blijft.

7.3 Risico's

De MGR houdt zelf geen buffer aan om risico's op te kunnen vangen. Dit past bij de gedachte dat een gemeenschappelijke regeling een verlengstuk is van de deelnemende gemeenten. Een risico van de MGR is daarmee ook een risico voor de gemeenten. Dit betekent dat de deelnemende gemeenten de risico's van de MGR naar rato (op basis van verdeelsleutel inwonersaantal) dienen op te nemen in de weerstandsparagraaf van hun begroting en jaarrekening. Het totale risicobedrag 2026 bedraagt € 4,4 miljoen euro.
In de risicoparagraaf van de MGR wordt informatie gegeven over de grootste risico's op het gebied van:

- Wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's
- Maatschappelijke risico's
- Middelen, organisatie, wedewerkers en efficiency

Voor een volledig overzicht van door de MGR benoemde en gekwantificeerde risico's, verwijzen we naar paragraaf 7 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van de begroting 2026-2029 (pagina's 69 t/m 72).
Enkele risico's van de MGR willen we hieronder toelichten:

- Het aanbieden van beschut werk (nieuw) vanuit de Participatiewet. Het Rijk is voornemens om vanaf 2026 de bekostiging te baseren op basis van realisatie. Deze wijziging door het Rijk heeft voor de MGR financiële consequenties (lagere Rijksuitkering).
- Uittreden van een gemeente uit de MGR of uit een of meerdere modules heeft tot gevolg dat er frictiekosten ontstaan bij de MGR.
- Sociale werkvoorziening. De MGR gaat uit van een kostendekkende deelnemersbijdrage voor de sociale werkvoorziening, waardoor dit risico bij de gemeenten ligt.
- ICT. Het betreft hier met name het risico van uitval of het hacken van ICT voorzieningen. Uitval kan leiden tot hoge herstelkosten.

De Adviesfunctie raadt de deelnemende gemeenten aan om het risicobedrag per deelnemende gemeente op te nemen in hun eigen jaarrekening en begroting. Met deze bedragen dient de deelnemende gemeente rekening te houden voor de bepaling van het gemeentelijke weerstandsvermogen. In bijlage 11 is het op te nemen risicobedrag per gemeente opgenomen.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	6855
Extern Zaak ID	Z/25/295172
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 juni 2025
Agendapunt	4.d
Titel	295172 Beslisnota Zienswijze ODRN Jaarstukken 2024, Begroting 2025, Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Milieu
Eigenaar	Voppel, Marlon
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van
Telefoonnummer steller	06 4342 2500
E-mail adres steller	m.voppel@drutenwijchen.nl

Bijlagen
295172 Beslisnota raad Zienswijze ODRN Jaarstukken2024 en Begroting 2026
Bijlage 1 - Zienswijzebrief
Bijlage 2 - Adviesrapport - ODRN - Jaarstukken 2024 en begroting 2026 - DEFINITIEF
Bijlage 3 - Aanbiedingsbrief financiele stukken ODRN
Bijlage 4 - Concept Accountantsverslag 2024
Bijlage 5 - ODRN Concept begroting 2026
Bijlage 6- ODRN Concept-wijziging I begroting 2025
Bijlage 7 - ODRN Infographic jaarstukken 2024
Bijlage 8 - ODRN Jaarstukken 2024
Bijlage 9 - Reactie zienswijzen Kadernota ODRN 2025 2026

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	13 mei 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	23 mei 2025
Raad openbaar Wijchen	**19 juni 2025**

Voorgesteld besluit

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:
1. In te stemmen met de jaarstukken 2024 en met het toevoegen van het rekeningresultaat van € 352.639 aan de algemene reserve;
2. In te stemmen met de begrotingswijziging 2025;
3. In te stemmen met de begroting 2026;
4. De meerjarenraming 2027-2029 voor kennisgeving aan te nemen;
5. De brief aan het Dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen over de zienswijze op de jaarstukken 2024, de gewijzigde begroting 2025 en de begroting 2026 vast te stellen.

Besluit (Aangenomen)

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:
1. In te stemmen met de jaarstukken 2024 en met het toevoegen van het rekeningresultaat van € 352.639 aan de algemene reserve;
2. In te stemmen met de begrotingswijziging 2025;
3. In te stemmen met de begroting 2026;
4. De meerjarenraming 2027-2029 voor kennisgeving aan te nemen;
5. De brief aan het Dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen over de zienswijze op de jaarstukken 2024, de gewijzigde begroting 2025 en de begroting 2026 vast te stellen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/295172

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: W: Beslisnota raad Zienswijze ODRN Jaarstukken2024 en Begroting 2026

Collegedatum: 13 mei 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de jaarstukken 2024 en met het toevoegen van het rekeningresultaat van € 352.639 aan de algemene reserve;
2. In te stemmen met de begrotingswijziging 2025;
3. In te stemmen met de begroting 2026;
4. De meerjarenraming 2027-2029 voor kennisgeving aan te nemen;
5. De brief aan het Dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen over de zienswijze op de jaarstukken 2024, de gewijzigde begroting 2025 en de begroting 2026 vast te stellen.

Aanleiding
De Omgevingsdienst Regio Nijmegen (hierna: ODRN) voert voor de gemeente Wijchen taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).
De ODRN heeft conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen aan de deelnemende gemeenten de voorlopige jaarrekening 2024, de gewijzigde begroting 2025 en de ontwerpbegroting 2026 aangeboden. Het Dagelijks Bestuur verzoekt de gemeenteraden om een zienswijze te geven en deze voor 20 juni 2025 kenbaar te maken.
De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (hierna: AGR) heeft haar advies verzonden over deze stukken. Het advies van de AGR is meegenomen en verwerkt in deze beslisnota en de bijgevoegde zienswijze.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
15-06-2023	Ingestemd met Jaarstukken 2022, Concept-wijziging Begroting 2023, begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 ODRN (zaaknummer: Z/23/115813)
13-06-2024	Ingestemd met jaarstukken 2023, begrotingswijziging 2024, begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 (zaaknummer: Z/24/242577

Gewenst resultaat
Door het jaarlijks beoordelen van de begroting en de jaarrekening van de GR-ODRN behoudt onze gemeente inzicht in de stand van zaken van de gemeenschappelijke regeling. Met het voorleggen van onze zienswijzebrief verzoeken wij het dagelijks bestuur van de ODRN rekening te houden met onze zienswijze bij de vaststelling van deze financiële stukken.

Argumenten

1.1 *De jaarrekening krijgt hoogstwaarschijnlijk een goedkeurende controleverklaring van de Accountant.*
De accountant heeft de controle van de jaarrekening 2024 van de ODRN afgerond en is voornemens om een goedkeurende controleverklaring af te geven.

1.2 *De AGR heeft de stukken positief beoordeeld.*
De AGR brengt advies uit over de jaarstukken aan deelnemers van de gemeenschappelijke regelingen in de regio. De AGR adviseert de deelnemende gemeenten van de ODRN in te stemmen met de financiële stukken.

1.3 *De AGR adviseert om in te stemmen met de jaarstukken 2024.*
De jaarrekening 2023 kent een positief resultaat van €352.639,-. Het voorstel van de ODRN is dit resultaat toe te voegen aan de algemene reserve van de ODRN.
Ondanks de aanvankelijke slechte prognoses, waarover uw raad geïnformeerd was op 30 januari 2025, sluit de ODRN het jaar 2024 af met een positief resultaat. De verkeerde inschatting is het gevolg van extra inkomsten, inrichtingsfouten in het nieuwe zaaksysteem en een herziening van de kostenprognoses. Ook werd een taskforce ingesteld, die veel aandacht heeft gehad voor kostenbeheersing, het terugdringen van inhuur en ziekteverzuim en een scherpe urenverantwoording. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen. Dit onderstreept de noodzaak van verbeterde monitoring en controlemaatregelen in de toekomst.

2.1 *De AGR geeft een positief advies over de begrotingswijziging 2025.*
De AGR adviseert de gemeenten om in te stemmen met de voorgestelde begrotingswijziging 2025.

3.1 *De AGR adviseert om in te gaan op de ingeschatte omzet 2026 (advieslijsten/ werkplannen) van de ODRN.*
De omzet neemt af met €17.000,- ten opzichte van de initiële begroting van 2025. Hierin is de verhoging van het percentage indirect productief van 23 naar 25% al verwerkt. Deze prognoses zijn gebaseerd op de gerealiseerde werkplannen in 2024 voortschrijdend inzicht in 2025 en op de uitvraag om op zoek te gaan naar bezuinigingen, waar mogelijk.

3.2 *De AGR adviseert om in de zienswijze een standpunt in te nemen voor de verhoging van het indirecte uren percentage van 23 naar 25%.*
De kosten voor indirecte inzet (accountmanagers, werkoverleg, procesondersteuning, innovatie en ontwikkeling) zijn belangrijke taken die onverminderd nodig blijven voor onze inwoners en bedrijven.
De verhoging maakt het mogelijk om coördinatie en werkprocessen te verbeteren, wat uiteindelijk leidt tot kostenreductie en daar zijn wij als deelnemer bij gebaat.

3.3 *De AGR adviseert om in de zienswijze een reactie te geven op de manier waarop de ODRN is omgegaan met de oproep om voor de komende jaren bezuinigingsscenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd.*
Hierin wordt in de zienswijze op in gegaan. In de dagelijkse ervaring geeft de ODRN gehoor aan deze oproep en snijdt in de werkplannen waar mogelijk. Echter zijn er formeel geen scenario's uitgewerkt en teruggekoppeld richting de raad.

3.4 *De AGR adviseert om de risico's van € 102.366 voor zover deze de algemene reserve van de ODRN van € 556.134 overstijgen, op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Dit naar rato van deelname.*

Het gaat voor Wijchen om een bedrag van €3.926,-.

Tegenargumenten en risico's

3.1 Omdat de ODRN voorzichtiger begroot en werkplannen maakt, neemt de kans toe dat de ODRN onvoldoende middelen heeft gedurende het jaar om kwalitatief haar taken goed uit te kunnen voeren.

Des te krapper de ODRN begroot en uren alloceert, des te groter de kans dat de ODRN gedurende het jaar constateert dat de middelen niet genoeg zijn om de werkzaamheden kwalitatief goed genoeg uit te kunnen voeren. De kans neemt toe dat er geen geld op het einde van het jaar wordt "terugstort" zoals afgelopen jaren is gebeurd, maar dat de ODRN juist meer geld nodig heeft. Om dit risico te ondervangen, blijft de gemeente nauwlettend *realtime* de financiële updates van de ODRN in de gaten houden middels PowerBI.

Financiële gevolgen

We verwerken in de perspectiefnota de bijdragen meerjarig conform de begroting van de ODRN.
In het overzicht hieronder ziet u de voorgestelde bijdragen van dit jaar.

De initiële begroting van de begroting 2025 was €1.155.214,-.
De begroting wordt nu dus naar beneden bijgesteld naar €995.000,-.

Tot op heden was in de begroting 2026 het volgende bedrag opgenomen: €1.108.089,-.
Dat wordt nu dus naar beneden bijgesteld naar €1.099.000,-.

DEELNEMERSBIJDRAGEN

Bijdragen eigenaren	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2025 gewijzigd	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Provincie Gelderland	7.502.569	8.868.979	9.059.000	9.644.000	10.067.000	10.067.000	10.067.000	10.067.000
Gemeente Berg en Dal	2.522.542	2.818.924	2.862.000	2.946.000	3.312.000	3.312.000	3.312.000	3.312.000
Gemeente Beuningen	1.969.915	1.902.115	2.387.000	2.110.000	2.229.000	2.229.000	2.229.000	2.229.000
Gemeente Druten	616.756	612.802	714.000	723.000	707.000	707.000	707.000	707.000
Gemeente Heumen	933.869	993.360	1.088.000	1.179.000	1.331.000	1.331.000	1.331.000	1.331.000
Gemeente Nijmegen	9.159.762	9.579.099	3.914.000	3.663.000	3.830.000	3.830.000	3.830.000	3.830.000
Gemeente Wijchen	888.372	988.017	1.116.000	995.000	1.099.000	1.099.000	1.099.000	1.099.000
Totaal	**23.593.785**	**25.763.296**	**21.140.000**	**21.260.000**	**22.575.000**	**22.575.000**	**22.575.000**	**22.575.000**

Communicatie

De vastgestelde zienswijzen van de raden worden verzonden naar het DB van de ODRN, zoals te lezen is onder Uitvoering of Vervolgstappen.

Inwonersparticipatie

n.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen

De zienswijzen van de deelnemende gemeenten worden gebundeld en aangeboden aan het AB van de ODRN.

Met inachtneming van de ingebrachte zienswijzen kan het Algemeen Bestuur ODRN op 10 juli 2025 de jaarstukken 2024 en op 28 augustus 2025 de begrotingswijziging I 2025 en de begroting 2026 vaststellen.
De jaarstukken 2024 dienen uiterlijk op 15 juli van dit jaar bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te liggen.
De begroting 2026 moeten de ODRN uiterlijk 15 september 2025 bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties indienen. De ODRN zal de Minister tegelijkertijd dan ook de begrotingswijziging I 2025 aanbieden

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel
Advies
Financiën.

Gemeente Wijchen

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
Marlon Voppel
t +31643422500
ons kenmerk
Z/25/295172

Openbaar Lichaam gemeenschappelijke regeling
Omgevingsdienst Regio Nijmegen
Postbus 1603
6501 BP NIJMEGEN

datum 19 juni 2025
onderwerp Zienswijzebrief Wijchen Jaarstukken 2024 & Begroting 2026 ODRN
verzonden

Beste heer Zoet,

Op 10 april 2025 ontvingen wij de jaarstukken 2024, gewijzigde begroting 2025, begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 van de ODRN. We gaan er van uit dat er voor de definitieve vaststelling van de jaarstukken een goedkeurende verklaring door de accountant gegeven kan worden.

We hebben deze stukken behandeld in de raadsvergadering van 19 juni 2025 en het volgende besloten:

1. In te stemmen met de jaarstukken 2024 en het toevoegen van het rekeningresultaat van € 352.639 aan de algemene reserve;
1. In te stemmen met de begrotingswijziging 2025;
2. In te stemmen met de begroting 2026;
3. De meerjarenraming 2027-2029 voor kennisgeving aan te nemen;
4. De brief aan het Dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen over de zienswijze op de jaarstukken 2024, de gewijzigde begroting 2025 en de begroting 2026 vast te stellen.

Zienswijzen
De gemeenteraad van de gemeente Wijchen wil u de volgende zienswijzen meegeven op de stukken:

1. Wij hebben u – mede namens de andere gemeenten uit de regio Nijmegen - op 1 november 2024 een brief gestuurd. Hierin vroegen we u om, met het oog op het naderende 'ravijnjaar' (begrotingstekort door bezuinigingen van uit de rijksoverheid) bij de Ontwerpbegroting scenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd. Wij willen u bedanken dat u hier serieus naar heeft gekeken. Een inhoudelijke reactie leest u in het vervolg van deze brief. Daarbij willen we meegeven dat we inmiddels meer beeld krijgen van de impact van de Voorjaarsnota van het rijk op onze gemeentelijke begroting. We zien op de korte termijn een verlichting (2026-2027). Wel blijft het lange termijn perspectief slecht.

Daarom bekijken wij aangeboden scenario's of nog aan te bieden scenario's ook in dat perspectief.

2. Aan de oproep van de wethouders Financiën van 26 november 2024 om voor de komende jaren bezuinigingsscenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd, heeft u geen gehoor gegeven. Wel geeft u aan dat u samen met de gemeenten kritisch heeft gekeken naar de advieslijsten voor 2026. Ook heeft u verschillende bezuinigingsvoorstellen gedaan aan het bestuur en die zijn opgepakt. U geeft aan dat alle vindbare financiële ruimte er al eerder eruit gehaald is. Wat resteert is snijden in de programma's. De raad heeft kennisgenomen van uw reactie, maar roept u op om kritisch te blijven op de eigen begroting en blijvend aandacht te besteden aan mogelijke bezuinigingen, gezien zienswijze punt 1.

3. Naar aanleiding van de plannen met betrekking tot een voorgenomen fusie met ODRA roept onze gemeenteraad u op om per jaar de financiële consequenties van de fusie tijdig en overzichtelijk aan ons te rapporteren.

4. De gemeenteraad kan instemmen met de verhoging van de indirect productieve kosten van 23 naar 25%. U geeft aan dat de kosten voor indirecte inzet (accountmanagers, werkoverleg, procesondersteuning, innovatie en ontwikkeling) belangrijke taken zijn die onverminderd nodig blijven voor onze inwoners en bedrijven. De verhoging maakt het mogelijk om coördinatie en werkprocessen te verbeteren, wat uiteindelijk leidt tot kostenreductie en daar zijn wij als deelnemer bij gebaat.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Wijchen

R. Helmer-Englebert	drs A.B. Berendsen
voorzitter	griffier

Gemeente Nijmegen coördinatie
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Erwin Peters, Rob Jilisen en Marcel Meier
23 April 2025

Adviesrapport
Jaarstukken 2024
&
Begroting 2026
ODRN
Omgevingsdienst Regio Nijmegen

Nijmegen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **3**
……..in één oogopslag **4**
Inleiding **5**
1. Advies **6**
1.1Advies bij de jaarstukken 2024 6
1.2 Advies bij de begrotingswijziging 2025 6
1.3Advies bij de begroting 2026 6
1.4Advies algemeen 6
2. Kaders **7**
2.1BRN-normen 7
2.2Overige kaders 7
2.3 Kader weerstandsvermogen GR-en 8
3. Algemeen **9**
3.1Overzicht afgegeven adviezen AGR 9
3.2Highlights overige ontwikkelingen 11
4. Jaarstukken 2024 **13**
4.1Algemeen 13
4.2Controleverklaring accountant 13
4.3Fiscaliteiten 13
4.4Begroting 2024 en managementrapportages 13
4.5Resultaatanalyse 14
4.6Balanstoelichting 14
4.7Voorstel bestemming resultaat 14
4.8Deelnemersbijdragen 15
5. Gewijzigde begroting 2025 **16**
6. Begroting 2026 **17**
6.1BRN-normen, BBV-normen en overige kaders 17
6.2Begrotingswijzigingen 18
6.3Begrotingsanalyse 18
6.4Deelnemersbijdragen 19
6.5Meerjarenbegroting 19
7. Weerstandsvermogen **20**
7.1Algemene reserve 20
7.2Bestemmingsreserves 20
7.3Risico’s 20

……..in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2024

-Voornemen tot afgifte van een goedkeurende accountantsverklaring
- Rekeningresultaat: € 352.639 positief
- Resultaatbestemming:
Het voorstel van het DB is om het resultaat toe te voegen aan de algemene reserve.

VERMOGENSPOSITIE

- Algemene reserve € 556.134
(na toevoeging resultaat)

- Norm Algemene reserve € 1.547.842

- Bestemmingsreserves € 0

BEGROTING 2025 Wijziging 1

- Sluitend met een saldo van € 0
- Omzetstijging (bijdragen en subsidie) € 191.000
- Exclusief kosten fusietraject (geschat € 600.000)
- BBV proof

BEGROTING 2026

- Sluitend met een saldo van € 0
- Geen meerjarig effect
- BBV proof
- Indexering 4,91% voldoet aan de BRN
- Geen bezuinigingscenario's opgenomen
- Exclusief kosten fusietraject
- Percentage indirect productief verhoogd naar 25%

ADVIES

- In te stemmen met de jaarstukken 2024 en het resultaatbestemmingsvoorstel
- In te stemmen met de begrotingswijziging 2025
- In te stemmen met de begroting 2026
- De meerjarenraming 2027 -2029 voor kennisgeving aan te nemen

DEELNEMERSBIJDRAGEN

Bijdragen eigenaren	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2025 gewijzigd	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Provincie Gelderland	7.502.569	8.868.979	9.059.000	9.644.000	10.067.000	10.067.000	10.067.000	10.067.000
Gemeente Berg en Dal	2.522.542	2.818.924	2.862.000	2.946.000	3.312.000	3.312.000	3.312.000	3.312.000
Gemeente Beuningen	1.969.915	1.902.115	2.387.000	2.110.000	2.229.000	2.229.000	2.229.000	2.229.000
Gemeente Druten	616.756	612.802	714.000	723.000	707.000	707.000	707.000	707.000
Gemeente Heumen	933.869	993.360	1.088.000	1.179.000	1.331.000	1.331.000	1.331.000	1.331.000
Gemeente Nijmegen	9.159.762	9.579.099	3.914.000	3.663.000	3.830.000	3.830.000	3.830.000	3.830.000
Gemeente Wijchen	888.372	988.017	1.116.000	995.000	1.099.000	1.099.000	1.099.000	1.099.000
Totaal	**23.593.785**	**25.763.296**	**21.140.000**	**21.260.000**	**22.575.000**	**22.575.000**	**22.575.000**	**22.575.000**

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2024 en de begroting 2026 van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die de ODRN vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2026, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2024 en resultaatbestemming 2024.
Op 22 april 2025 hebben wij onze bevindingen besproken met Geurt van Renselaar, Robert Kraan (ODRN), Erwin Peters, Rob Jilisen en Elise van Vuuren (AGR).

Tijdschema zienswijze

De ODRN heeft de jaarstukken 2024 en de begroting 2026 aan de deelnemende gemeenten op 14 april 2025 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 25 april 2025 en dienen gemeenten uiterlijk 20 juni 2025 hun zienswijze in. De vaststelling van deze begroting en jaarstukken door het AB is gepland op 10 juli 2025 (jaarstukken) en 28 augustus 2025 (begroting).

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten. Bijzonderheid bij de ODRN is dat naast de regiogemeenten de provincie Gelderland deelneemt in de gemeenschappelijke regeling.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor 2026 is 2,71%. Het AB van de ODRN heeft een afwijkende berekening van de normering vastgesteld, waardoor deze uitkomt op 4.91%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2026. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor de ODRN verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.
Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2026. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico’s en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2024

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de ODRN om:

a. In te stemmen met de Jaarrekening 2024 en het positieve resultaat van € 352.639 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen.
b. In te stemmen met de voorgestelde resultaatbestemming door het positieve resultaat van € 352.639 toe te voegen aan de algemene reserve.

1.2 Advies bij de begrotingswijziging 2025

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de ODRN om:

a. In te stemmen met de begrotingswijziging 2025 van de begroting 2025 van € 191.000.

1.3 Advies bij de begroting 2026

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de ODRN om:

a. In te stemmen met de begroting 2026 van de ODRN;
b. Een standpunt in te nemen ten aanzien van de verhoging van het percentage van indirect productief van 23% naar 25%.
c. De gemeenteraden wordt geadviseerd om in te gaan op de ingeschatte omzet 2026 (advieslijsten/ werkplannen) van de ODRN;
d. De meerjarenraming 2027-2029 voor kennisgeving aan te nemen.

1.4 Advies algemeen

Algemeen advies
Opvolging te vragen voor de openstaande adviezen vanuit het adviesrapport van voorgaande jaren, zoals opgenomen in paragraaf 3.1 van dit adviesrapport.

In de volgende hoofdstukken van dit adviesrapport staan nog meerdere adviezen benoemd, waar de individuele gemeente op terug kunnen komen in hun zienswijze.

1. De deelnemende gemeente geven in hun zienswijze een reactie op de manier waarop de ODRN is omgegaan met de oproep om voor de komende jaren bezuinigingsscenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd;
2. De AGR adviseert de deelnemende gemeenten in haar zienswijze de ODRN op te roepen om per jaar de financiële consequenties van de fusie tijdig en overzichtelijk te rapporteren aan de deelnemers;
3. Wij adviseren de deelnemende gemeenten om de risico's van € 658.500, voor zover deze de algemene reserve van de ODRN van € 556.134 overstijgen, op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting in hoofdstuk 7.3). Dit naar rato van deelname.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De normering voor 2026

De BRN-indexering op de gemeentelijke bijdragen wordt bepaald op de in de mei- en september circulaire gepubliceerde indexcijfers, welke gebaseerd zijn op het CEP (Centraal Economisch Plan, meicirculaire) en de MEV (Macro Economische Verkenningen, septembercirculaire).
Het gaat om de volgende indexcijfers; de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers; Prijs Bruto Binnenlands Product (PBBP) als indexering voor de materiële lasten.

Deze indexering wordt met een weging van 70% voor loon en 30% voor materieel berekend tot één BRN-index voor de gemeentelijke bijdragen. Er wordt één jaar geactualiseerd, gebaseerd op de gegevens uit de MEV (septemberpublicatie 2024). Deze actualisatie is verwerkt in de BRN-index 2026.

De BRN-norm voor 2026 is 2,71%

Publicatie CEP-maart 2023: index 2025 is	4,62%	(loon 5,40%, materieel 2,80%)	[1]
Publicatie CEP-maart 2024: index 2026 is	3,16%	(loon 3,40%, materieel 2,60%)	[2]
Publicatie MEV-september 2024: index 2025 is	4,17%	(loon 4,80%, materieel 2,70%)	[3]
			[3]
Publicatie CEP maart 2023			
Index 2025		4,62%	
BRN 2025		6,54%	
Publicatie CEP- maart / MEV-september			
Index 2026 (CEP-maart 2024)		3,16%	[2]
Actueel index 2025 (MEV-sept. 2024)	4,17%		[3]
Meegenomen index 2025 (CEP- maart 2023)	4,62%		[1]
Actualisatie/correctie index 2025		-0,45%	[3]-[1]
BRN 2026		**2,71%**	

Indexering 2026		**ODRN**
Rekenmethodiek		**ODRN**
Weginsfactor loon		0,84
Weginsfactor materieel		0,16
Totaal		**1,00**
Voorcalculatie 2026		**Factor ODRN**
Loonindex	3,40%	0,84 2,86%
Materiële index	2,60%	0,16 0,42%
Totaal voorcalc. 2026		**3,27%**
Nacalculatie 2024		**Factor ODRN**
Loonindex	5,85%	0,84 4,91%
Opgenomen in B2024 (BRN 2024)	3,90%	0,84 -3,28%
Opgenomen in B2025 over 2024 (bijgesteld)	0,00%	0,84 0,00%
Materiële index		geen nacalculatie
Totaal nacalc. 2024		**1,64%**
Index begroting 2026		**4,91%**

De ODRN heeft een afwijkende indexering en volgt dan ook de eigen berekening. Volgens info van de ODRN is de voorcalculatorische index 2026 3,27% voor de ODRN (in verband met weging personeel/materieel). De nacalculatorische index 2024 is 1,64% voor de ODRN. De totaal index van de begroting 2026 bestaat uit voorcalculatie 2026 en de nacalculatie 2024. Totaal index begroting 2026: ODRN: 4,91 % = 3,27% + 1,64%.

2.2 Overige kaders

De volgende regelingen zijn nog (steeds) van kracht:
- Gemeenschappelijke Regeling ODRN,
- BBV Richtlijnen (besluit begroten en verantwoording)
- Notitie Weerstandsvermogen en risico-inventarisatie
- Financiële verordening, AB ODRN 19 december 2024
- Controleverordening, AB ODRN 19 december 2024
- Treasury statuut

Op pagina 46 van de jaarrekening 2024 en pagina 36 van de begroting 2026 rapporteert de ODRN over de verschillende taakvelden.

2.3 Kader weerstandsvermogen GR-en

Het tot nu geldende kader weerstandsvermogen (WVM) van de gemeenschappelijke regelingen dateert van 2014. Het kader is destijds in goede samenwerking tussen de AGR en de GR-en opgesteld en vervolgens vastgesteld in het regio PFO-Financiën en vastgelegd in de BRN 2016. Onder meer de bepaling van de verschillende soorten risico's en wie verantwoordelijk voor deze risico's dient te zijn en hiervoor het bijbehorende WVM voor moet hebben, maakt onderdeel uit van dit kader.

In dit kader van 2014 is, onder meer, bepaald dat voor **politiek/bestuurlijke risico's** (strategisch) de deelnemende gemeenten aan zet zijn en dat voor **bedrijfsvoeringsrisico's** een reserve bij de GR aanwezig hoort te zijn.

Afgelopen jaar, in 2024, is, door de AGR, een uitgebreide inventarisatie gemaakt of het bestaande kader actualisatie behoefte. Dit is in overleg met/met medeweten van de controllers van de 5 GR-en gedaan.

Met een afvaardiging van de GR-en zijn hiervoor in eerste instantie tijdens een workshop in maart 2024 de eerste verkenningen gedaan; onder andere naar de bepaling van risico's en de benodigde weerstandscapaciteit.

Tijdens het adviestraject t.a.v. de jaarrekening 2023 en de begroting 2025 is hieraan door de AGR in dit verband reeds de nodigde aandacht besteed aan:

1. De door de GR opgenomen risico's; en
2. Het vorm en hoogte van de door de GR aangehouden weerstandsvermogen.

Uitkomst van de inventarisatie en het onderzoek door de AGR naar het geldende kader is dat het kader geen inhoudelijke actualisatie behoeft en dat het huidige kader gehandhaafd kan worden. Het onderwerp is ook toegelicht door de AGR tijdens het regio PFO-Financiën van 28 november 2024 en besproken door de wethouders financiën.

De wethouders Financiën hebben in het PFO van 28 november 2024 besloten dat het huidige kader WVM inhoudelijk goed werkt en gehandhaafd kan worden. Zo is de afspraak over de verdeling met betrekking tot de soorten risico's met bijbehorend benodigd WVM opnieuw bekrachtigd. Het kader is hiermee als geheel opnieuw bekrachtigd en opnieuw (met juiste datum) op schrift gesteld, en wordt vervolgens vastgelegd in de BRN 2027.

Daar waar in het bestuur van een GR besloten wordt om, gemotiveerd, af te wijken van het kader daar waar het bijvoorbeeld gaat om afwijking van de 3% inkomsten norm, wordt hier in het adviesrapport hier aandacht aan gegeven. Dat is ook besloten in het PFO. De uitkomsten van het onderzoek en besluit in het PFO zijn op 15 januari 2025 gedeeld met de controllers van de GR-en.

Als laatste heeft het regio PFO een besluit genomen over toetsing op de robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten uit het IBP: de AGR heeft in het adviestraject en in het adviesrapport geen oordeel over toetsing aan robuustheidscriteria uit het IBP voor omgevingsdiensten.

Tijdens het adviestraject voor de jaarrekening 2024 en de begroting 2026 is door de AGR in dit verband de nodigde aandacht besteed aan:

1. De door de GR opgenomen risico's;
2. De vorm en hoogte van de door de GR aangehouden weerstandsvermogen

3. Algemeen

3.1 Overzicht afgegeven adviezen AGR

In de onderstaande tabel hebben we de eerder afgegeven adviezen nog een keer onder elkaar gezet en de status van de adviezen aangegeven. De algehele conclusie is dat een deel van de adviezen in eerdere zienswijzen is overgenomen. De adviezen die in eerdere jaren zijn overgenomen, nemen we nu niet meer op in de tabel. Een deel van de eerdere adviezen is ook voor dit jaar nog actueel en/of heeft nog geen opvolging gekregen van de ODRN. Deze nemen we wel weer op in de tabel.

Omschrijving	Toelichting	Status
De gemeenteraden wordt geadviseerd om specifiek in te gaan op de ingeschatte omzet door de ODRN. Komt deze overeen met het inzicht van de deelnemers rekening houdende met het feit dat de ODRN moeite heeft om de benodigde capaciteit aan te trekken. Een te hoge inschatting van meerwerk leidt tot (indirecte) kosten zonder dekking. Het advies is om terughoudend te zijn en bij te sturen zodra er zicht is en volledige overeenstemming over de werkplannen. Bij de vaststelling van de werkplannen kan expliciet worden ingezoomd op de verwachte aantallen en de werkzaamheden. Door de invoering van de Wkb verdwijnt gefaseerd de bouwkundige toets door de ODRN. Deze wordt uitgevoerd door private toetsers. Het advies is om het effect van de getrapte invoering van de Wkb op de bijbehorende formatie afzonderlijk inzichtelijk te maken zowel als meerjarenraming als op de realisatie. *Reactie ODRN April 2024: ODRN legt het bestuur in de loop van 2024 een nieuw formatieplan voor. In dat plan geeft de ODRN inzicht in de effecten van de ontvlechting en de invoering van de Wkb.* *Reactie ODRN April 2025: Het vooruitzicht is dat bepaalde kosten, ondanks het wegvallen van de directe toetsingstaken, voorlopig blijven bestaan. Denk hierbij aan taken rondom toezicht, kennisborging en de begeleiding van de overgang. Deze kosten zijn op dit moment niet expliciet geraamd in 2025, maar wij zien op dit moment mogelijkheden om deze intern op te vangen binnen de bestaande middelen. Voor 2026 verwachten we een beperkte toename van de benodigde inzet, onder andere vanwege de verdere implementatie van de Wkb en de afstemming met betrokken partijen. Over deze inzet en de bijbehorende formatie zijn wij nog in overleg met onze deelnemers. Het formatieplan is in 2024 niet vastgesteld door ons bestuur, dit hebben wij enkel voor de overhead laten vaststellen.*	Advies (Begroting 2024)	In diverse zienswijzen opgenomen. Wederom van toepassing voor 2026. Blijft actueel
De ontwikkeling van de KPI' s ziet de adviesfunctie als een positieve ontwikkeling. Het kan helpen beter te sturen. De Regionale adviesfunctie adviseert de ODRN dan ook om deze KPI 's in iedere rapportage (zowel de tussentijdse rapportages en jaarrekeningen) op een uniforme wijze terug te laten komen en hierop een voortgangsmelding te doen. Aanvullend merken	Advies (Begroting 2024)	Dit wordt doorgeschoven naar 2026.

wij op dat wij de KPI's vooralsnog wel enkel op output zien. Landelijke trend is om steeds meer te gaan sturen op het maatschappelijk effect van VTH-taken (outcome). Wij adviseren de deelnemende gemeenten aan ODRN dan ook om tot KPI's te komen die de bijdrage van de door ODRN uitgevoerde VTH-taken op de fysieke leefomgeving meer in beeld brengen. *Reactie ODRN April 2024: We zijn hierover met onze deelnemers in gesprek. Outcome sturing was ook het onderwerp van het in 2022 uitgevoerde onderzoek door Lysias. Lysias gaf aan dat er een projectorganisatie nodig was om outcomesturing te implementeren*		
De adviescommissie geeft het advies af om een analyse uit te voeren naar het verloop van de kostprijs van de meest gangbare producten vanaf realisatie 2021 en 2022 en begrotingsaanname 2023, 2024 en volgende jaren. Als adviesfunctie adviseren wij om deze bijlage in alle P&C-documenten op te nemen. We adviseren de advieslijsten consistent te houden om de kostprijs over de jaren heen goed vergelijkbaar te houden. Daarnaast is ons advies dat de ODRN een analyse (laat) uitvoeren naar de kostenontwikkelingen vanaf het jaar 2021 (T-2) naar het begrotingsjaar 2025 (T+2) voor de producten die de ODRN heeft geleverd en in de toekomst gaat leveren. Hiermee vergaart de ODRN kennis en inzichten om de producten mogelijk (door eventueel efficiënter te gaan werken) goedkoper uit te kunnen voeren dan nu het geval is.	Advies (Begroting 2024)	We adviseren om dit advies mee te nemen bij het fusietraject.
Als adviesfunctie adviseren wij om de bijlage "samenvatting op productniveau" in alle P&C-documenten op te nemen. We adviseren de advieslijsten consistent te houden om de kostprijs over de jaren heen goed vergelijkbaar te houden. *Reactie ODRN April 2024:* *De producten vanaf 2023 zijn aangepast. Dat heeft te maken met de vereenvoudiging van de bedrijfsvoering en met de komst van de Omgevingswet.* *De vereenvoudiging van de bedrijfsvoering past binnen het ontwikkelprogramma 2020 -2023. We zijn teruggegaan van bijna 400 producten naar ongeveer 65 externe producten. Hiermee vergroten we de transparantie voor onze opdrachtgevers en maken we het tijdschrijven eenvoudiger.*	Advies (Begroting 2024)	Afgesproken met de ODRN dat de AGR seperaat aan de P&C documenten vergelijkbare tabellen krijgt.
Advies 1. Wij adviseren de deelnemende gemeenten om een standpunt in te nemen ten aanzien van het surplus op de uurtarieven van € 2,50 wat resulteert in hogere baten in de begroting van de ODRN van zo'n € 520.000,-	Advies (Begroting 2025)	In diverse zienswijzen opgenomen, is opgevolgd.
Advies 2. De adviesfunctie geeft het advies af om in de begroting 2025 de realisatie 2023 toe te voegen.	Advies (Begroting 2025)	Niet meer van toepassing.
Advies 3. De adviesfunctie geeft het advies af om in de begroting 2025 de KPI's uit te breiden conform de voorgenomen herijking van 2024.	Advies (Begroting 2025)	Volgt in 2026 volgens de ODRN.

Advies 4. De adviesfunctie geeft het advies af om in de voortgangsrapportages ook de ontwikkeling van de frictiekosten overhead te monitoren en apart inzichtelijk te maken.	Advies (Begroting 2025)	Blijft actueel.

3.2 Highlights overige ontwikkelingen

Hieronder staan de belangrijkste (organisatorische en financiële) ontwikkelingen voor de ODRN. Voor de overige (inhoudelijke) ontwikkelingen verwijzen we naar pagina 6 tot en met 8 van de begroting 2026.

Ontvlechting BRIKS-taken
Vanaf 1 januari 2025 voert de gemeente Nijmegen de BRIKS-taken en enkele andere taken zoals de uitvoering van de Huisvestingswet en de Leegstandswet zelf uit. In 2024 is er financieel overeenstemming bereikt tussen Nijmegen en ODRN over de vergoeding van de kosten die ODRN door het terughalen van de BRIKS-taken heeft.

Het terugnemen van de BRIKS-taken door Nijmegen gaf ODRN de kans de uitvoering van de BRIKS-taken voor de overige deelnemers op een andere manier in te richten en vorm te geven. Uitgangspunt voor de nieuw te vormen afdeling is het principe te werken met zelforganiserende teams.

Voorgenomen fusie ODRN-ODRA
Vanaf 2026 zal de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN), indien besloten, niet langer als zelfstandige entiteit opereren. Er wordt gewerkt aan een fusie tussen de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en de ODRN. Informatie over dit fusietraject wordt via separate processen verstrekt. De ontwikkelingen zoals hier opgenomen kunnen afhankelijk van dit traject in de praktijk afwijken of anders worden ingevuld in 2026.
Mocht het fusietraject geen doorgang vinden, dan zullen wij ons in 2026 voorbereiden op een toekomstige reorganisatie.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
Sinds de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen ontstaan er steeds meer relevante jurisprudenties die worden meegenomen in de advisering. Tevens blijven we ons continu ontwikkelen. De ODRN levert daarnaast een bijdrage aan de ontwikkeling van omgevingsplannen vanuit haar expertise.

Effectgericht werken
De ODRN richt haar werkzaamheden steeds meer outcomegericht in. Door het stellen van heldere doelen en monitoring wordt inzicht verkregen in de impact en kan waar nodig worden bijgestuurd. Tevens wordt er gekeken of het huidige financieringsmodel nog passend is bij deze manier van werken. In 2026 volgt daar nader onderzoek naar.

Kwaliteitscriteria
In 2026 wordt ingezet op verdere ontwikkeling van competenties binnen de organisatie in lijn met Kwaliteitscriteria 3.0 zoals die landelijk zijn opgesteld.

Innovatie
De innovatieagenda zet in op de ontwikkeling van nieuwe technologieën en methoden. Voor 2026 wordt, zoals de afgelopen jaren ook de norm was en wat wordt vereist vanuit de landelijke robuustheidscriteria, 1% van de begroting ingezet voor innovatie. Onder meer AI-toepassingen, drones voor toezichtstaken en geavanceerde data-analyse worden in 2026 doorontwikkeld om toezicht effectiever en gerichter in te richten.

Robuustheid, reorganisatie en verbeterplan

De reorganisatie en het verbeterplan, voorbereid in 2024 en deels geïmplementeerd in datzelfde jaar, richt zich op het versterken van de kennisorganisatie. Waar nodig worden aspecten van de reorganisatie verder opgepakt lopende 2025 en 2026. Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan het voldoen aan de zes robuustheidscriteria uit het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH). In 2024 is een plan van aanpak ingediend bij het Ministerie van I&W, gericht op implementatie vóór april 2026, waarna het vertrouwen is dat de ODRN voldoende robuust is.

Uitvoeringsprogramma ODRN

Voor de jaren 2025-2026 heeft de ODRN een regionaal uitvoeringsprogramma opgesteld, waarin regionale aandachtspunten en maatwerkopdrachten per deelnemer worden opgenomen. Dit programma wordt in 2026 geactualiseerd.

4. Jaarstukken 2024

4.1 Algemeen

Werkplannen.
De ODRN heeft alle zeilen bij moeten zetten om de werkplannen volledig uit te voeren. Helaas zijn ze daarin uiteindelijk enigszins achtergebleven. Samen met haar opdrachtgevers is steeds gezocht naar de meest doeltreffende inzet van de schaarse menskracht.

4.2 Controleverklaring accountant

Voor het boekjaar 2024 zal een rechtmatigheidsverantwoording wordt afgegeven. Hiermee legt het Dagelijks Bestuur (DB) verantwoording af aan het Algemeen Bestuur (AB). In de rechtmatigheidsverantwoording van de ODRN concludeert het DB dat de baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De grens is hierbij door het AB gesteld op 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves. Voor boekjaar 2023 is deze grens gesteld op € 866.348.

De accountant is van plan een goedkeurende controleverklaring af te geven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheidsverantwoording zoals deze door het DB is afgegeven.

Voornaamste bevindingen en aanbevelingen uit het accountantsverslag.
De accountant geeft aan dat de ODRN een professionele organisatie is, die zijn interne beheersing op orde heeft. Verder constateert de accountant geen belangrijke tekortkomingen in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor de jaarrekeningcontrole. In de managementletter zijn adviezen voor verdere doorontwikkeling gegeven. De accountant heeft bij de jaarrekeningcontrole vastgesteld dat deze adviezen zijn opgepakt of onderhanden zijn.

4.3 Fiscaliteiten

BTW
Ten aanzien van de BTW geldt dat de ODRN volledig in de Btw-heffing is betrokken en voor 100% vooraftrek geniet. De ODRN factureert naar de deelnemers inclusief BTW. De deelnemers kunnen deze BTW declareren bij het BTW-compensatiefonds.

VPB
In de financiële verordening is opgenomen dat de resultaten voor commerciële activiteiten worden terugbetaald aan de opdrachtgever. Daarmee is er geen VPB-plicht voor de ODRN.

4.4 Begroting 2024 en managementrapportages

Het Algemeen Bestuur heeft de primaire begroting 2024 op 13 juli 2023 vastgesteld en ter goedkeuring verzonden aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De begroting is bijgesteld met € 2,73 miljoen bij de eerste begrotingswijziging 2024. Deze is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 29 augustus 2024.

Tijdens het jaar zijn we geïnformeerd over de stand van zaken aan de hand van de bestuur rapportages (per 31 maart en 31 juli). De rapportage met de stand van zaken per 31 maart is besproken in het Algemeen Bestuur van 13 juni 2024. De rapportage tot en met 31 juli kwam aan de orde in de vergadering van 31 oktober 2024.
In de bestuur rapportage van de cijfers tot en met oktober 2024, behandeld in de AB-vergadering van 19 december 2024 is een negatief resultaat van € 1,1 miljoen geprognosticeerd.

Er zijn naar aanleiding van de tussenrapportages geen aanpassingen verwerkt in de begroting.

4.5 Resultaatanalyse

In 2024 realiseert de ODRN € 29,2 miljoen baten en sluit het jaar af met een overschot van € 3,5 ton (1,2%). Dit is hoger dan de verwachting die de ODRN in de laatste tussenrapportage heeft voorspeld. In de laatste bestuurs-rapportage werd nog uitgegaan van een fors financieel nadeel van € 1, 1 miljoen. (stand tot en met oktober 2024)

Door enkele verkeerde aannames tijdens de tussentijdse rapportages en een inrichtingsfout in de nieuwe financiële applicatie zijn de lasten € 900.000 te hoog ingeschat. Op basis van de tussentijdse cijfers is er een taskforce opgezet, waardoor de omzet naar boven kon worden bijgesteld. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in € 850.000 aan extra opbrengsten. Hiermee wordt het grote verschil tussen de afgegeven tussentijdse prognose en het rekeningresultaat 2024 op hooflijnen verklaard. Voor een nadere verschillenanalyse verwijzen we naar pagina 49 tot en met 53 van de jaarstukken 2024.

4.6 Balanstoelichting

Netto Schuldquote
Ten opzichte van vorig jaar is de netto schuldquote licht gestegen (2024: -3,08% 2023: -1,41%). Dit betekent dat de schuldpositie is gestegen ten opzichte van de omzet. De netto-schuldquote van de ODRN is ruim voldoende.

Solvabiliteit
De solvabiliteit is het eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen in het verslagjaar. Voor 2024 bedraagt dit 9,1% tegen 3,7% in 2023. Het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de reserves. De reserve bedraagt na deze toevoeging € 556.134. Voor 2024 bedraagt het maximum van de reserve € 1.460.000 (€ 29,2 mln. * 5%). De vermogenspositie behandelen we afzonderlijk in hoofdstuk 7.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

Het resultaat over 2024 bedraagt € 352.639 positief. Het DB stelt aan het AB voor om dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve. Een alternatieve afweging kan zijn om het resultaat aan de deelnemers terug te storten. Gezien de huidige stand van de reserve en de hoogte van het resultaat is het logisch om het bedrag bij de ODRN te houden. Het risico hierbij is namelijk dat de ODRN zonder een buffer eerder genoodzaakt is om een aanvullende bijdrage te vragen van deelnemers. Daarom kiest het DB ervoor om het resultaat niet uit te keren.

4.8 Deelnemersbijdragen

In de onderstaande tabel staan de bijdragen 2024 per opdrachtgever.

Primitief begroot 2024

* 1.000	2023	2024	2025 ev
GEMEENTE BERG EN DAL	2.573	2.738	2.499
GEMEENTE BEUNINGEN	2.030	2.348	2.135
GEMEENTE DRUTEN	630	671	637
GEMEENTE HEUMEN	943	1.045	948
GEMEENTE NIJMEGEN	9.770	10.126	9.364
GEMEENTE WIJCHEN	1.022	1.101	1.049
GEDEP STATN PROV GLD	7.602	8.555	8.229
	24.570	26.584	24.860
GEDEP STATN PROV GLD project IPPC[9]	21		
Totaal deelnemersbijdragen	24.592	**26.584**	**24.860**

(Bijgestelde) Werkplannen 2024 versus realisatie 2024

Overzicht deelnemersbijdragen	Werkplan 2024	Realisatie 2024	Verschil	% werkplan gerealiseerd
Gemeente Berg en Dal	2.799.350	2.818.924	19.574	101%
Gemeente Beuningen	2.437.226	1.902.115	-535.111	78%
Gemeente Druten	685.107	612.802	-72.305	89%
Gemeente Heumen	1.064.326	993.360	-70.966	93%
Gemeente Nijmegen	10.596.480	9.579.099	-1.017.381	90%
Gemeente Wijchen	1.080.749	988.017	-92.732	91%
Provincie Gelderland	8.656.153	8.868.979	212.826	102%
Totaal deelnemers	27.319.391	25.763.296	-1.556.095	94%

Realisatie werkplannen 2024

Bijdragen opdrachtgevers							Jaarrekening 2024	
	Berg en Dal	Beuningen	Druten	Heumen	Nijmegen	Wijchen	Gelderland	Totaal
Vergunningverlening	1.351.635	739.796	169.753	433.732	3.904.898	333.856	4.873.308	**11.806.978**
Toezicht & Handhaving	964.547	668.122	279.245	391.255	3.782.004	463.132	1.178.916	**7.727.221**
Specialistisch advies	232.017	250.249	92.332	70.077	676.922	117.387	508.683	**1.947.667**
Juridische diensten	180.736	77.002	27.873	48.867	108.615	721	359.445	**803.259**
Projecten	89.989	166.946	43.599	49.429	1.106.660	72.921	1.948.627	**3.478.171**
Totaal	**2.818.924**	**1.902.115**	**612.802**	**993.360**	**9.579.099**	**988.017**	**8.868.979**	**25.763.296**

Bovenstaande tabellen geven inzicht in het verloop van de deelnemersbijdrage. De eerste tabel betreft de primitieve begroting (juli 2024), de bijgestelde begroting op basis van de vastgestelde begroting (augustus 2024) en de realisatie (december 2024). We constateren dat er substantiële wijzigingen tussen de verschillende momenten zitten.

5. Gewijzigde begroting 2025

De ODRN stelt voor om de begroting 2025 te wijzigen.

Zowel de begrote lasten als ook de begrote baten worden opgehoogd met € 191.000.
Redenen voor deze verhoging zijn de aanpassing van de werkplannen waardoor de bijdragen van de deelnemers worden verhoogd met € 119.000. De werkplannen van de bovenregionale opdrachtgevers worden daarentegen verlaagd met € 51.000. Tenslotte zorgen een aantal kleine aanvullende subsidies en diverse opdrachten voor een verhoging van de begrote baten met € 123.000.

Aan de lastenkant worden voornamelijk de primaire salariskosten en inhuurkosten opgehoogd, terwijl er ook overige verschuivingen plaatsvinden. De voorgestelde begrotingswijziging heeft een budgettair neutraal karakter. De AGR adviseert daarom in te stemmen met de voorgestelde begrotingswijziging voor het jaar 2025.

Kosten fusietraject 2025

De Omgevingsdienst Regio Nijmegen bevindt zich momenteel in een fusietraject met de Omgevingsdienst Regio Arnhem. In April 2025 wordt een belangrijke vervolgstap gezet binnen dit traject. Op dit moment zijn de kosten voor deze tweede fase nog niet expliciet opgenomen in de begroting.

De verwachting is echter dat de benodigde middelen (circa € 600.000) kunnen worden gedekt door subsidiegelden en een eventuele onttrekking uit de algemene reserves. Mochten de kosten met meer dat 50% worden overschreden, dan komt de ODRN bij de betrokken gemeenteraden terug voor een zienswijze.

Advies 1. De AGR adviseert de deelnemende gemeenten in haar zienswijze de ODRN op te roepen om per jaar de financiële consequenties van de fusie tijdig en overzichtelijk te rapporteren aan de deelnemers .

6. Begroting 2026

6.1 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

De begroting is getoetst aan de BRN-norm, de BBV en de overige kaders.

Uit de toetsing is het volgende geconstateerd:

BRN
Er is sprake van een sluitende begroting 2025.

Advies 2. De AGR adviseert de deelnemende gemeenten in haar zienswijze een standpunt in te nemen voor de verhoging van het indirecte uren percentage van 23 naar 25%.

BBV
De begroting 2025 is opgesteld conform de voorschriften van het BBV.

Realisatie 2024
In de begroting 2026 ontbreken in diverse staten de vergelijkende kolom met de cijfers van de realisatie van 2024. Dit maakt het analyseren van de begroting 2026 lastig.

Brief verbonden partijen in relatie tot gemeentelijke financiën

Vanuit het PFO Financiën is in november 2024 een brief aan de AB's van de GR-en die vallen onder de Adviesfunctie gestuurd. Kern van deze brief was een oproep om voor de komende jaren scenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd. Verzocht is aan de GR-en om dit te betrekken bij het opstellen van hun kadernota en de concrete scenario's voor te leggen bij de behandeling van de begroting 2026.

In onderstaande alinea besteden we aandacht aan in hoeverre en op welke concrete wijze de ODRN voldaan heeft aan deze oproep van het PFO. In de begroting 2026 is de ODRN hier niet specifiek op ingegaan. In de reactie op de zienswijzen Kadernota 2025-2026 is de volgende reactie gegeven:

De ODRN heeft kennisgenomen van zowel de zienswijzen op de Kadernota als de ontvangen brief van de GR-deelnemers over de structurele vermindering van gemeentelijke middelen en de impact hiervan op de gemeenschappelijke regelingen. Wij begrijpen de financiële opgaves en stellen voor per deelnemer de gestelde opgaves in de gesprekken over de advieslijsten (structureel en passend bij de vraag) mee te nemen. Waarbij besparen op ontwikkeling van personeel geen uitgangspunt mag zijn, mede omdat dit een risico tot hogere inhuur met zich meebrengt. Daarbij willen wij onze deelnemers erop wijzen dat een verlaging van 6% van onze advieslijsten niet zal leiden tot en een besparing 6% netto omdat onze overhead niet in gelijke tred mee ademt.

De ODRN heeft in 2024 reeds vooruitgekeken naar de financiële uitdagingen die zich vanaf 2026 (zogenoemde "ravijnjaren") voordoen en hier hebben wij op geanticipeerd door verschillende bezuinigingsvoorstellen voor te leggen aan het bestuur. Hiermee is de dienst proactief aan de slag gegaan om mogelijke besparingen te identificeren zonder de minimale vereiste kwaliteit van de dienstverlening onnodig te raken. In 2025, en toewerkend naar de begroting 2026, wordt deze kritische analyse opnieuw uitgevoerd en wordt gekeken naar manieren waarop de deelnemers tegemoet kunnen worden gekomen. Dit betekent dat er niet alleen wordt gezocht naar algemene besparingsmogelijkheden, maar dat er ook strategische keuzes worden overwogen die de impact op de uitvoering zoveel mogelijk beperken.

Tegelijkertijd vraagt de ODRN begrip voor de wettelijke en specialistische taken die onverminderd moeten worden uitgevoerd. De uitvoering van deze taken is niet alleen verplicht, maar ook essentieel om te waarborgen dat de fysieke leefomgeving veilig, gezond en duurzaam blijft. Het volledig doorvoeren van de gevraagde bezuinigingen zou ertoe kunnen leiden dat taken onder druk komen te staan, waardoor de kwaliteit van de dienstverlening wordt aangetast en de robuustheid van de organisatie in gevaar komt. De ODRN werkt graag samen met de deelnemers om kritisch te kijken naar de werkplannen 2026 en de daarin opgenomen werkzaamheden. Tegelijkertijd vraagt de ODRN om een zorgvuldige afweging en realistische verwachtingen. De resultaten van deze gesprekken zullen terugkomen in de begroting van 2026 welke in het voorjaar aan u wordt voorgelegd en waarin tevens een vergelijk zichtbaar zal zijn tussen 2025 en 2026 (meerjarig).

Advies 3. De deelnemende gemeente geven in hun zienswijze een reactie op de manier waarop de ODRN is omgegaan met de oproep om voor de komende jaren bezuinigingsscenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd.

6.2 Begrotingswijzigingen

De in de begroting 2026 opgenomen vergelijkende cijfers, uit de begroting 2025, betreffen die van de gewijzigde begroting 2025. Deze worden op 28 augustus 2025 ook voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. De begrotingswijzing 2025 heeft geen meerjarig effect.

6.3 Begrotingsanalyse

Onderstaande tabel geeft de financiële meerjarenbegroting 2025-2029 weer aan de lastenkant.

Nr.	Omschrijving	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1	Salariskosten	12.140	12.624	14.351	14.138	13.906	13.906
2	Salariskosten overhead	2.277	2.653	2.796	2.742	2.687	2.687
3	Overige personele lasten	425	316	333	333	333	333
4	Opleidingskosten	364	458	513	510	496	496
5	Inhuur	7.751	4.149	3.450	3.357	3.510	3.510
6	Inhuur overhead	1.261	943	837	863	638	638
7	Huisvestingslasten	866	813	803	803	803	803
8	ICT en informatiebeheer	1.617	1.675	1.656	1.662	1.396	1.396
9	Kapitaallasten	107	125	125	125	125	125
10	Materiele kosten opdrachtgevers	282	275	282	282	282	282
11	Overige materiele kosten	288	297	304	304	304	304
12	Bijdrage regionaal stelsel	312	**462**	501	501	501	501
13	Projecten ODRN	747					
14	Projectkosen ontvlechting BRIKS	440					
	Totaal lasten	**28.878**	**24.791**	**25.951**	**25.619**	**24.982**	**24.982**

We zien op totaalniveau de lasten voor het begrotingsjaar 2026 ten opzichte van de dynamische begroting 2025 stijgen met € 1,2 miljoen euro. Voor de wijziging tussen de primitieve begroting 2025 en de dynamische begroting 2025 verwijzen we naar Hoofdstuk 5 van dit rapport. De opvallende wijzigingen ten opzichte van de dynamische begroting 2025 lichten we hieronder kort toe.

1. Salariskosten

De salariskosten en overige personele lasten stijgen de komende jaren als gevolg van indexatie en de afbouw van het inhuurpercentage in 2026 naar 20%.

4. Opleidingskosten
Vanaf 2025 reserveert de ODRN 3% van de loonsom voor opleidingen. Dat heeft te maken met de robuustheidscriteria van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Om robuust te zijn, moeten ze vanaf 2025 minimaal 3% van onze loonsom voor opleidingen ramen.

5. Inhuur
De inhuurkosten dalen, omdat ze ernaar streven om het aandeel inhuur af te bouwen van 25% (Begroting 2025) naar 20% vanaf 2026.

De adviesfunctie vraagt zich af of de geraamde salariskosten en het terugdringen van de inhuur reëel is gezien de huidige arbeidsmarkt.

6.4 Deelnemersbijdragen

Bijdragen eigenaren	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2025 gewijzigd	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Provincie Gelderland	8.868.979	9.059.000	9.644.000	10.067.000	10.067.000	10.067.000	10.067.000
Gemeente Berg en Dal	2.818.924	2.862.000	2.946.000	3.312.000	3.312.000	3.312.000	3.312.000
Gemeente Beuningen	1.902.115	2.387.000	2.110.000	2.229.000	2.229.000	2.229.000	2.229.000
Gemeente Druten	612.802	714.000	723.000	707.000	707.000	707.000	707.000
Gemeente Heumen	993.360	1.088.000	1.179.000	1.331.000	1.331.000	1.331.000	1.331.000
Gemeente Nijmegen	9.579.099	3.914.000	3.663.000	3.830.000	3.830.000	3.830.000	3.830.000
Gemeente Wijchen	988.017	1.116.000	995.000	1.099.000	1.099.000	1.099.000	1.099.000
Totaal	**25.763.296**	**21.140.000**	**21.260.000**	**22.575.000**	**22.575.000**	**22.575.000**	**22.575.000**

Advies 4.
De gemeenteraden wordt geadviseerd om specifiek in te gaan op de ingeschatte omzet 2026 door de ODRN.

6.5 Meerjarenbegroting

De adviesfunctie heeft geen opmerkingen bij de Meerjarenbegroting.

De adviesfunctie gemeenschappelijke regelingen stelt voor de meerjarenbegroting ter kennisgeving aan te nemen.

7. Weerstandsvermogen

7.1 Algemene reserve

De algemene reserve dient als weerstandsvermogen voor de primaire bedrijfsvoering risico's. Optredende risico's die het aanwezige saldo van de algemene reserve overstijgen dienen door de deelnemers te worden gedragen. De algemene reserve per 31-12-2024 bedraagt € 556.134 positief. Dit is na de toevoeging van het positieve rekeningresultaat 2024 van € 352.639. De maximale omvang van de algemene reserve is berekend (zie paragraaf 4.6 onder solvabiliteit) en genormeerd op € 1.548.000 (€ 30,96 mln. * 5%, dit maximum is met AB-besluit van 30 september 2021 vastgesteld op 5% van onze begrote baten). De omvang van de algemene reserve per 31 december 2024 valt daarmee ruim binnen de norm.

7.2 Bestemmingsreserves

Eind 2024 zijn er geen bestemmingsreserves meer op de balans.

7.3 Risico's

In het jaarverslag 2024 in onderdeel '8. Verplichte paragrafen' heeft de ODRN de risico-inventarisatie opgenomen (pagina 36 en verder). Aan de hand van deze risico's is het benodigd weerstandsvermogen bepaald. Dit bedrag van € 658.500 is nodig om mogelijke risico's te kunnen opvangen. De risicoscore is ongeveer gelijk aan die bij de jaarstukken 2023. In de begroting 2026 is verwezen naar de risicoscore van de jaarrekening 2024.

Als dekking voor optredende risico's is binnen de ODRN in de vorm van de vrij besteedbare reserves (algemene reserve) € 556.134 beschikbaar. De weerstandsratio met als basis de jaarrekening 2024 en begroting 2026 (€ 556.134/€ 658.500) = 0,84. Volgens de waarderingstabel die is opgenomen in de 'nota risico's en weerstandscapaciteit' is dit matig. Optredende risico's die het aanwezige saldo van de algemene reserve overstijgen worden door de deelnemers gedragen. Dit is in totaal € 102.366.

Hieronder vindt u een tabel met de verdeling van de risico's per deelnemer (basis is deelnemersbijdrage 2024).

Risico's die het aanwezige saldo van de algemene reserve overstijgen							Jaarrekening 2023/Begroting 2025
Berg en Dal	Beuningen	Druten	Heumen	Nijmegen	Wijchen	Gelderland	Totaal
11.201	7.558	2.435	3.947	38.061	3.926	35.239	102.366

Advies 5.
Wij adviseren de deelnemende gemeenten om de risico's van € 102.366 voor zover deze de algemene reserve van de ODRN van € 556.134 overstijgen, op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Dit naar rato van deelname.

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Retouradres: Postbus 1603, 6501 BP Nijmegen

Aan:
- Provinciale Staten van Gelderland
- De raden van de gemeenten Beuningen, Druten, Berg en Dal, Heumen, Nijmegen en Wijchen
In afschrift aan: het college van GS en de colleges van B&W

Onderwerp
Aanbiedingsbrief financiële stukken ODRN

Datum
10 april 2025

Pagina
1 van 4

Geachte Statenleden, leden van de raad,

Hierbij ontvangt u onze:
- jaarstukken 2024 (bestaande uit jaarverslag en jaarrekening),
- concept-wijziging I begroting 2025,
- conceptbegroting 2026 inclusief meerjarenraming 2027-2029.

Deze documenten heeft het Dagelijks Bestuur besproken en in concept vastgesteld op 10 april 2025.

Behandeld door
Jochem Jacobs
024 – 751 7888
Jochem.Jacobs@odrn.nl

Het jaar 2024

In 2024 heeft ODRN een jaar van transitie, samenwerking en innovatie doorgemaakt, met als belangrijke mijlpalen de invoering van de Omgevingswet en de implementatie van een nieuw zaaksysteem. De ontvlechting van de BRIKS-taken is succesvol afgerond, waarbij gemeente Nijmegen deze taken vanaf 2025 weer in eigen beheer neemt. Daarnaast zijn strategische aanscherpingen doorgevoerd en is er een verbeterplan opgesteld om de organisatie verder te versterken en toekomstbestendig te maken. Tot slot liggen er op bestuurlijk vlak kansen voor samenwerking en een mogelijke fusie met ODRA, terwijl landelijk wordt gewerkt aan een nieuwe structuur voor omgevingsdiensten.

Financieel resultaat 2024

Financieel sluiten we het jaar positief af met een resultaat van € 352.639, dit is 1,2% van de gerealiseerde baten. We boekten hogere rentebaten dan begroot en daarnaast hebben we mede door de ontvlechting van de BRIKS-taken meer personeel moeten inhuren dan begroot. Overige afwijkingen lichten we toe in de jaarstukken.

Omgevingsdienst Regio Nijmegen
Mariënburg 75
6511 PS Nijmegen

Postbus 1603
6501 BP Nijmegen

T 024 – 751 7700
E info@odrn.nl
W www.odregionijmegen.nl

KvK 56645813

Een omgeving maak je samen!
De omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) verzorgt Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving voor Bouw- en Milieuzaken voor de gemeentes Berg & Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen en Wijchen en de speciale (Brzo-)taken voor de Provincies Gelderland & Overijssel.

Wijzigingen ODRN Begroting 2025 en begroting 2026 inclusief meerjarenraming 2027 - 2029

We leggen ons algemeen bestuur op 28 augustus 2025 een begrotingswijziging voor waarmee we de Begroting 2025 wijzigen en we leggen ons bestuur ook de Begroting 2026 voor. We stellen voor de begrote baten 2025 op te hogen met € 191.000. In de begroting 2026 tot en met 2028 stellen we de baten naar boven bij met € 1,5 miljoen in 2026 en met € 1,4 miljoen in 2027 en 2028. In de volgende tabel ziet u de baten volgens de primitieve begroting, de wijzigingen die nu voorliggen en de baten volgens de bijgestelde begroting.

Tabel 1 Meerjarenraming baten 2025 - 2028

in € * 1.000	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**
Baten primitieve begroting	24.600	24.416	24.166	23.529
Wijzigingen	191	1.535	1.453	1.453
Baten begroting	**24.791**	**25.951**	**25.619**	**24.982**

In de volgende tabel geven we inzicht in hoe de jaarlijkse wijzigingen zijn opgebouwd:

Tabel 2 Specificatie van wijziging baten 2025 – 2028

Omschrijving In * 1.000	**begroting 2025**	**begroting 2026**	**begroting 2027**	**begroting 2028**
Bijstelling advieslijst 2026 gemeentelijke deelnemers	-	-338	-338	-338
Bijstelling advieslijst 2026 overigen	-	64	64	64
Bijstelling werkplannen 2025	191	-	-	-
Subsidies	-	185	119	119
Wijzigingen op prijspeil 2025	**191**	**-89**	**-155**	**-155**
Indexering 2026 4,91% + 2% indirect productief	-	1.624	1.608	1.608
Eindtotaal	**191**	**1.535**	**1.453**	**1.453**

We lichten de mutaties hieronder kort toe.

Begrotingsmutaties 2025

De werkplannen 2025 nemen met € 191.000 toe. Bij onze deelnemers nemen de werkplannen in 2025 toe, met name bij de provincie Gelderland. We zien dat onze bovenregionale taken per saldo afnemen, maar dit past in het beleid dat elke omgevingsdienst zijn eigen taken uitvoert. De subsidies zijn door toekenningen toegenomen.

Begrotingsmutaties 2026 - 2028

De advieslijsten 2026 leiden tot een bijstelling van de meerjarenbegroting met -€ 88.000. We zien dat onze gemeentelijke deelnemers zich voorbereiden op het ravijnjaar 2026, maar dat er ook extra taken bij ons worden neergelegd.
Vanaf 2026 houden we rekening met 4,91% indexering van de baten. De lasten indexeren we met 5,04% personeel en 2,6% materiaal (het gewogen gemiddelde hiervan is ook 4,91%). Tevens verhogen wij het percentage indirect productief met 2%. Dat leidt tot een ophoging van de begroting met structureel € 1,6 miljoen.

Wij lichten in de begroting 2026 tevens toe waarom een verhoging van het indirect productief noodzakelijk is.

Risico's
In de jaarstukken van 2025 becijferen we risico's en een benodigd weerstandsvermogen van € 1.098 miljoen, deze handhaven wij voor de begroting 2025. Onze vrije beschikbare reserves (weerstandscapaciteit) bedragen € 5 ton. Daarmee kunnen we onze risico's mee afdekken.

Procedure Jaarstukken 2024, Begrotingswijziging 1 2025 en begroting 2026
De gemeenschappelijke regeling ODRN vermeldt dat over een wijziging van de begroting, net als bij een begroting, een zienswijze van de deelnemers moet worden gevraagd. Met inachtneming van de ingebrachte zienswijzen kan het Algemeen Bestuur op 10 juli 2025 de jaarstukken 2024 en op 28 augustus 2025 de begrotingswijziging I 2025 en de begroting 2026 vaststellen. De jaarstukken 2024 dienen uiterlijk op 15 juli van dit jaar bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te liggen. De begroting 2026 moeten we uiterlijk 15 september 2025 bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties indienen. We zullen de Minister tegelijkertijd dan ook de begrotingswijziging I 2025 aanbieden.

De begroting 2026 is gebaseerd op de advieslijsten 2026 die zijn opgesteld op basis van inschattingen van professionals van de ODRN. We voeren nog gesprekken met onze opdrachtgevers over de uiteindelijke afspraken; de werkplannen 2026. In het voorjaar van 2026 zullen we de begroting 2026 op basis van de vastgestelde werkplannen actualiseren.

Advies Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen Regio Nijmegen (AGR)
We hebben volgens de afspraken, in de door de regiogemeenten vastgestelde Begrotingsrichtlijnen 2026, advies aangevraagd bij de AGR. De AGR stuurt u het advies z.s.m. rechtstreeks toe. Wij verwijzen naar de planning, die door deze adviesfunctie is opgesteld, voor de datum waarop u een advies kunt verwachten.

Zienswijze
U kunt uw schriftelijke zienswijze over de jaarstukken 2024, de concept-wijziging I begroting 2025 en de conceptbegroting 2026 bij ons indienen. Wij vragen u om uw zienswijze uiterlijk 20 juni 2025 in te sturen. Zo heeft ons bestuur voldoende tijd om de reacties te bundelen en eventueel van een reactie te voorzien.

Voorstellen
Het dagelijks bestuur van de ODRN stelt het Algemeen Bestuur voor in te stemmen met bijgevoegde jaarrekening 2024, wijziging I begroting 2025 en de begroting 2026 en deze vast te stellen.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen kunt u terecht bij Geurt van Renselaar, telefonisch bereikbaar op 06-50 35 16 04 en per mail via geurt.van.renselaar@odrn.nl.

Met vriendelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur ODRN

H. Zoet
Voorzitter

S. Kuils
Directeur

Bijlagen:
Bijlage ODRN Jaarstukken 2024
Bijlage ODRN Infographic jaarstukken 2024
Bijlage Concept Accountantsverslag 2024
Bijlage ODRN Concept-wijziging I begroting 2025
Bijlage ODRN Concept begroting 2026

ACCOUNTANTSVERSLAG

gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Boekjaar 2024

Aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Omgevingsdienst Regio Nijmegen

‘s-Hertogenbosch, .. mei 2025

Referentie: ACCOUNTANTSVERSLAG ODRN 2024

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen (hierna ODRN), zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 28 juni 2024, bieden wij u hierbij het accountantsverslag zoals bedoeld in artikel 2:393 BW aan.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. Het accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor uw gebruik en mag daarom zonder onze toestemming niet aan derden ter inzage worden verstrekt.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht.

Wij zijn voornemens u te machtigen om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen onder de overige gegevens in uw jaarrekening 2024.

Indien en voor zover de jaarrekening niet door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld en leidt tot een aangepaste jaarrekening, dient ook bij deze aangepaste jaarrekening door ons toestemming te worden verleend tot het opnemen van onze controleverklaring.

Wij willen u bedanken voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden. Daarnaast vertrouwen we erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
WHS Registeraccountants

Willem van Santvoort MSc RA
(Externe accountant WHS)

Inhoudsopgave

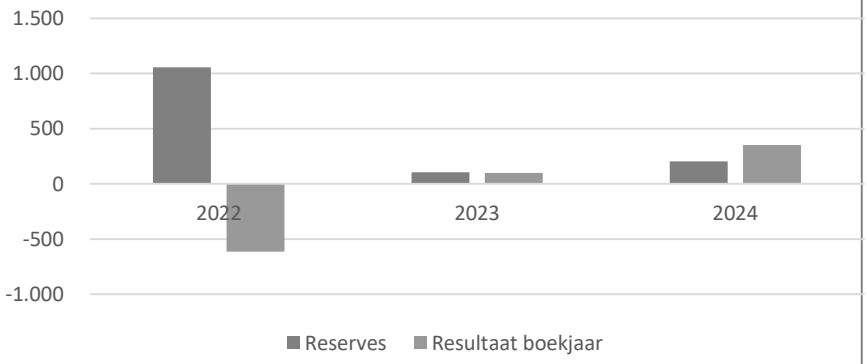
1. Managementsamenvatting	4
2. Opdracht, scope en uitkomsten	7
3. Financiële analyse	10
4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle	13
5. Kwaliteit van de beheersorganisatie	16
6. Overige aangelegenheden	19
Bijlagen:	
A. Goedkeurings- en rapporteringstolerantie	23
B. SiSa tabel	24
C. Foutenevaluatie en onzekerheden	25

WHS *Registeraccountants*

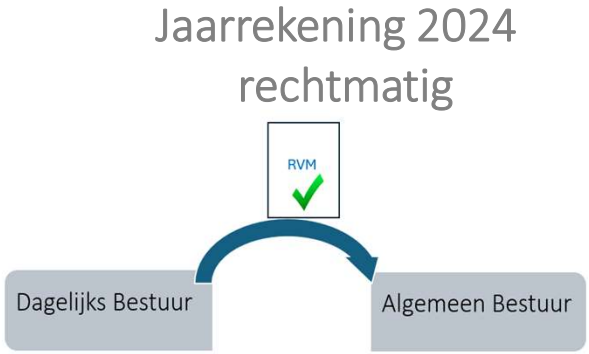
Doelgericht samenwerken

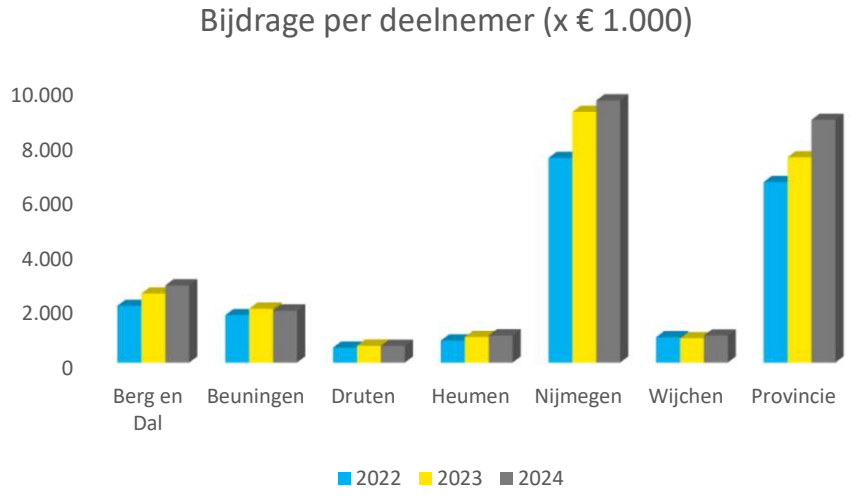
1. Management samenvatting

1. Managementsamenvatting

Resultaat 2024: € 352.639
Resultaat 2023: € 99.318

Financiële toelichting

Boekjaar 2024 is met een positief resultaat van € 352.639 afgesloten. In eerdere prognoses werd uitgegaan van een tekort. Het verschil wordt met name veroorzaakt door een aantal inrichtingsfouten van de nieuwe financiële applicatie alsmede een herziening van de kostenprognoses.

Voor een nadere toelichting op het resultaat verwijzen wij naar pagina 43 in de jaarrekening.

De weerstandsratio geeft aan in welke mate de ODRN weerbaar is voor financiële risico's. Ultimo 2024 bedraagt deze ratio 0,8 (2023: 0,3). Dit geeft aan dat de ODRN op dit moment zelfstandig in staat is de financiële risico's op te vangen wanneer deze zich voor zouden doen. Wij verwijzen naar hoofdstuk 3 van deze rapportage voor een nadere toelichting op de financiële positie van de ODRN.

Ons oordeel

Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring op het aspect getrouwheid te verstrekken. Daarnaast zijn wij voornemens een goedkeurend oordeel over de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage) te verstrekken. Dit alles onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

1. Managementsamenvatting

Onze visie op het verloop van de controle
Ten aanzien van de jaarrekeningcontrole 2024 zijn wij in oktober 2024 gestart met de interim-controle. Tijdens de interim-controle is aandacht besteed aan de bedrijfsprocessen binnen ODRN. Van deze processen is de opzet beoordeeld en het bestaan vastgesteld en zijn de interne beheersingsmaatregelen in beeld gebracht.

Tijdrovende onderwerpen en (BBV) actualiteiten zoals de rechtmatigheidsverantwoording, de controle op de aanbestedingen, de controle van de baten en de SiSa controle zijn naar voren gehaald. Hierdoor hebben we samen met u de werkzaamheden kunnen spreiden over het jaar en zodoende de druk bij de jaarrekeningcontrole grotendeels kunnen wegnemen.

Op 3 februari 2025 zijn wij vervolgens gestart met de controle van de jaarrekening. De concept jaarrekening was financieel gereed voor onze controle. De kwaliteit van de jaarstukken was op het moment van de start van de controle toereikend. De dossiervorming als basis voor onze controle was grotendeels volledig op het moment van de start van onze controle en is gedurende onze controle aangevuld.

Wij hebben de samenwerking met uw organisatie als goed, prettig en constructief ervaren en mede hierdoor is de met elkaar afgesproken planning behaald.

.

Overall beeld van de interne beheersing
Wij achten de ODRN een professionele organisatie die haar interne beheersing op orde heeft. Wij baseren dit op de uitkomsten van onze tussentijdse controle alsmede de pro actieve houding van uw organisatie als het gaat om vroegtijdige afstemmingen met ons als accountant.

Op basis van deze tussentijdse controle constateren wij geen belangrijke tekortkomingen in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole. Wij hebben in onze managementletter, zoals uitgebracht d.d. 11 november 2024, adviezen voor verdere doorontwikkeling gegeven. Wij hebben bij de jaarrekeningcontrole in februari 2025 vastgesteld dat deze adviezen reeds zijn opgepakt c.q. onder handen zijn.

Onze conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole
Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het Dagelijks Bestuur verantwoording af aan het Algemeen Bestuur. In de rechtmatigheidsverantwoording van de ODRN concludeert het Dagelijks Bestuur dat de baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De grens is hierbij door u als Algemeen Bestuur gesteld op 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves. Voor boekjaar 2024 is deze grens gesteld op € 866.348.

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2024 van ODRN afgerond. Wij zijn van voornemens om bij deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring af te geven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid van de jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording.

WHS *Registeraccountants*

Doelgericht samenwerken

2. Opdracht, scope en uitkomsten

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Controleopdracht
De opdracht tot controle van de jaarrekening is uitgevoerd conform de met u gemaakte afspraken die zijn vastgelegd in de opdrachtbevestiging d.d. 28 juni 2024. De jaarrekeningcontrole is gericht op het uitbrengen van een onafhankelijk oordeel omtrent de getrouwheid van de jaarrekening 2024 en de rechtmatigheidsverantwoording van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Daarbij hebben wij gecontroleerd of de jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en tot stand is gekomen in overeenstemming met de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

Opzet en reikwijdte controle
Onze controle is gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

De gehanteerde materialiteit bij het uitvoeren van de jaarrekeningcontrole is € 288.750. Bij het rapporteren van de afwijkingen is een rapportagedrempel van € 50.000 gehanteerd. In de bijlage is een overzicht opgenomen met alle gecorrigeerde en ongecorrigeerde verschillen.

Ons onderzoek richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij de directie van de gemeenschappelijke regeling. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

Grondslagen
De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen, het controleren van de grondslagen van de financiële verslaggeving en van belangrijke schattingen die bij het opmaken van de jaarrekening zijn gehanteerd.

Wij hebben met het management de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen en de consistente toepassing daarvan besproken. In dit kader komen tevens zaken aan de orde die een significante invloed hebben op de kwaliteit van de jaarverslaggeving, zoals nieuwe of gewijzigde waarderingsgrondslagen, schattingen, onzekerheden en bijzondere transacties.

Naar onze mening zijn de door het management en Dagelijks Bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. In het verslagjaar 2024 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen, anders dan de rechtmatigheidsverantwoording.

Jaarverslag en overige gegevens
Wij hebben het jaarverslag en de overige in de jaarstukken opgenomen informatie gelezen en op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze informatie materiële afwijkingen bevat. Met deze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten uit het BBV en de Nederlandse standaard 720. Bij onze beoordeling hebben wij geen materiële afwijkingen geconstateerd. Tevens bevestigen wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Managementinzicht en schattingen
Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Binnen de jaarrekening van ODRN heeft dit met name betrekking op de waardering van de vorderingen en de volledigheid van de voorzieningen. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen getoetst op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

Geautomatiseerde gegevensverwerking
Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

.

Goedkeurende verklaring getrouwheid
Wij hebben de controle van de jaarrekening 2024 van ODRN afgerond. Wij zijn van voornemens om bij deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring af te geven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid van de jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording.

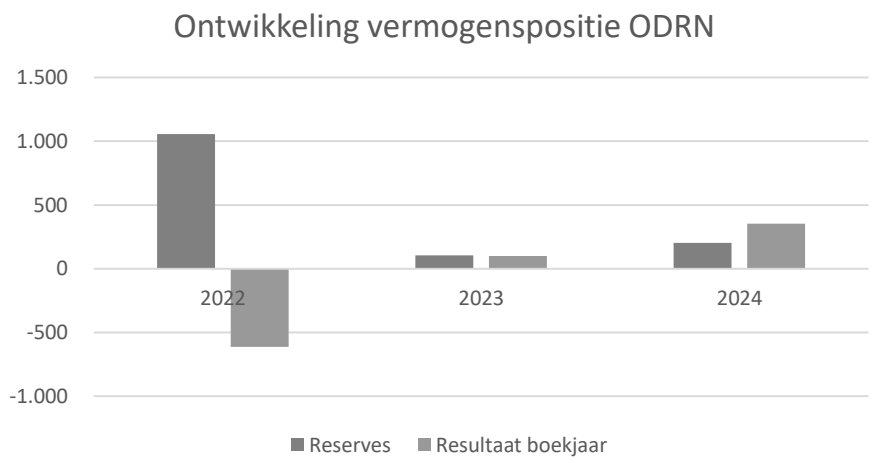
Geen materiële bevindingen inzake getrouwheid
Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben we geen materiële (ongecorrigeerde) fouten en onzekerheden geconstateerd rondom getrouwheid. Om deze reden geven wij een goedkeurende verklaring af voor de getrouwheid van de jaarrekening inclusief rechtmatigheidsverantwoording.

3. Financiële analyse

3. Financiële analyse

Analyse van het resultaat
Het resultaat over 2024 toont een positief saldo van € 352.639 ten opzichte van een positief saldo van € 99.318 over het boekjaar 2023.
In de jaarrekening is in de 'Samenvatting financiële verantwoording' (pagina 36) een analyse opgenomen van het gerealiseerde resultaat.

Analyse van het eigen vermogen
Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per jaareinde 2024 volgens de jaarrekening € 556.134 en heeft zich vanaf 2022 als volgt ontwikkeld:

Weerstandsvermogen
De weerstandsratio wordt gemeten als de 'vrije' reserves/ totaal gekwantificeerd risico. Ultimo 2024 bedraagt de weerstandratio 0,8 (2023: 0,3). De weerstandsratio is ten opzichte van voorgaand jaar verbetert. Dit komt doordat de vrij besteedbare reserves gestegen zijn door het positieve resultaat 2024. Wij merken hierbij op dat het Algemeen Bestuur nog dient te besluiten over de resultaatbestemming 2024.

Op basis van de risico-inventarisatie zoals deze is uitgevoerd door ODRN is het totaal ingeschat risico bedrag 2024 € 1 mln. (2023: € 1 mln.).

Op basis van de weerstandratio concluderen we dat de ODRN op dit moment zelfstandig in staat is de financiële risico's op te vangen wanneer deze zich voor zouden doen. Wij verwijzen naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing (pagina 37) in de jaarrekening 2024 voor een nadere toelichting.

3. Financiële analyse

Financiële ratio's
Als onderdeel van de paragraaf Weerstandsvermogen zijn financiële kengetallen opgenomen conform artikel 11 van het BBV. Tevens is daar een inhoudelijke toelichting opgenomen ten aanzien van de ontwikkeling.

Het huidige solvabiliteitspercentage voor uw gemeenschappelijke regeling bedraagt 9,1% (2023: 3,7%). De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin een organisatie zelfstandig aan haar langlopende verplichtingen kan voldoen. De solvabiliteitsratio van de ODRN is verbeterd ten opzichte van voorgaand jaar. Dit wordt veroorzaakt door het positieve resultaat 2024.

Financiering
Zoals blijkt uit de paragraaf Financiering is in 2024 de kasgeldlimiet niet overschreden. Er is daarnaast geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm aangezien er geen sprake is van langlopende externe leningen.

Schatkistbankieren
Vanaf de invoering van de wet verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2024 heeft ODRN € 3,97 miljoen in 's Rijks schatkist aangehouden. ODRN heeft in de toelichting bij de jaarrekening adequaat gerapporteerd over het schatkistbankieren. Hierbij blijkt dat het drempelbedrag niet is overschreden.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

Vanuit onze controle van de jaarrekening van de ODRN hebben wij een aantal onderwerpen en/of bevindingen die wij specifiek aan u willen melden. Deze onderwerpen zijn het meest significant geweest voor onze controle. Onderstaand is een uiteenzetting van deze onderwerpen opgenomen. Waar nodig geacht hebben wij verbetervoorstellen gedaan aan uw organisatie.

4.1 Rechtmatigheidsverantwoording

Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het Dagelijks Bestuur verantwoording af aan het Algemeen Bestuur omtrent de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Binnen de ODRN is in 2024 tijdig gestart met de interne controlewerkzaamheden, in continue afstemming met ons als accountant. Wij hebben vastgesteld dat het interne controleprogramma van ODRN een adequaat instrument is om de rechtmatigheid te meten. Tevens constateren wij dat de uitvoering en vastlegging van de interne controlewerkzaamheden van een goed niveau zijn.

In de rechtmatigheidsverantwoording van de ODRN concludeert het Dagelijks Bestuur dat de baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Op basis van onze werkzaamheden komen wij tot dezelfde conclusie.

4.2 Vaststellen van prestatielevering bij urenverantwoording

Zoals opgenomen in de management letter 2024 alsmede in onze rapportages van voorgaande jaren onderkennen wij een risico dat uren of projecten onterecht worden gefactureerd aan de opdrachtgevers. Binnen de ODRN zijn diverse beheersmaatregelen getroffen om te waarborgen dat de omzet juist en volledig is. Zie hiertoe ook de toelichting in de jaarrekening, paragraaf bedrijfsvoering pag. 39.

Om het risico in voldoende mate te mitigeren worden bij de jaarrekeningcontrole onder andere de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- We stellen vast dat alle uren verantwoordt worden (totale verbandscontrole);
- We stellen vast dat het juiste uurtarief wordt gehanteerd;
- We stellen vast dat de facturatie richting de opdrachtgevers conform urenbesteding is;
- Op basis van een uitgebreide deelwaarneming op de zaakregistratie stellen we vast dat:
  - aan de juiste opdrachtgever gefactureerd wordt
  - een prestatie geleverd is c.q. de uren terecht zijn geschreven
- We confronteren de gerealiseerde uren ten opzichte van de ‘normale’ uren per product (kengetal) en analyseren excessen/ opvallende zaken.

Wij hebben vanuit onze controle geen materiele bevindingen geconstateerd.

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

4.3 SiSa verantwoording

Gemeenten en provincies kunnen extra geld krijgen om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Dit zijn specifieke uitkeringen. De verantwoording over de besteding van dit geld verloopt via de SiSa-systematiek.

Gezien ODRN specifieke uitkeringen heeft ontvangen, dient over boekjaar 2024 een SiSa-bijlage in de jaarrekening opgenomen te worden. Voor ODRN ziet dit toe op de volgende twee uitkeringen:

- E93 Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH;
- k21 Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht.

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door ODRN samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage B bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

4.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op uw organisatie. Daarom hebben wij de WNT verantwoording in de jaarrekening gecontroleerd op basis van het ‘Controleprotocol WNT 2024’. Bij deze werkzaamheden zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. Dit hebben wij in onze controleverklaring ook kenbaar gemaakt.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

5.1 Interne beheersing

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2024 van uw gemeenschappelijke regeling hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet en het bestaan van de interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Op basis van onze tussentijdse controle is gebleken dat de processen binnen ODRN op orde zijn. Wij hebben geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

In onze management letter d.d. 11 november 2024 hebben wij een aantal bevindingen geconstateerd. Wij constateren dat uw organisatie pro actief aan de slag is gegaan met deze bevindingen. Onderstaand een statusupdate van de belangrijkste bevindingen.

Bevindingen in management letter 2023	Status
Gegevensgerichte controlewerkzaamheden omzet	Afgerond
Uitvoeren van IC werkzaamheden op frauderisico's	Afgerond

5.2 Fraude en naleving wet- en regelgeving

Het Dagelijks Bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het toezicht op het Dagelijks Bestuur in de uitvoering van deze taken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en vormen wij ons een beeld van de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

Wij dienen als accountant te rapporteren over de risico-inschatting, verrichte werkzaamheden en materiële bevindingen ten aanzien van fraude. Ten behoeve daarvan onderzoeken we het fraudepreventieprogramma van ODRN, waaronder:

- de implementatie van een gedragscode met ethische gedragsregels voor het creëren van een cultuur van eerlijkheid;
- de door management uitgevoerde frauderisicoanalyse;
- de maatregelen van interne beheersing die getroffen zijn om specifieke frauderisico's te mitigeren;
- de wijze waarop management opvolging geeft aan meldingen van klokkenluiders of andere signalen van fraude;
- het opstellen van een redresplan en uitvoeren en monitoren van de acties.

Wij constateren hiertoe dat ODRN adequaat invulling heeft gegeven aan bovenstaande punten. Voor verdere doorontwikkeling hebben wij uw organisatie geadviseerd verdere invulling te geven aan de interne controle naar aanleiding van de geïdentificeerde frauderisico's binnen vergunningverlening en handhaving, zoals opgenomen in het M&O beleid 2023 van de ODRN.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

6. Overige aangelegenheden

6. Overige aangelegenheden

6.1 Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur. Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de ODRN in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

6.2 Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

WHS Registeraccountants beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt;
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij WHS Registeraccountants;
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften;
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven;
- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen;
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen;
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften. De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

6. Overige aangelegenheden

6.3 Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties
Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen WHS Registeraccountants, haar partners en haar medewerkers en de ODRN, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

6.4 Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid
De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die WHS Registeraccountants, een bestuurder of interne toezichthouder van WHS Registeraccountants of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de ODRN of een bij de ODRN betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij zijn van mening dat de verstrekte en ontvangen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid gepast zijn en derhalve niet tot een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht hebben geleid. Volledigheidshalve merken wij op dat wij geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid hebben verstrekt/ontvangen die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben.

6.5 Disclaimer en beperking in gebruik
Dit verslag is alleen bestemd voor het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

WHS *Registeraccountants*

Doelgericht samenwerken

Bijlagen

Bijlage A: Goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Op grond van het Bado stelt het Algemeen Bestuur de goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

Op grond van de jaarrekening 2024 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 288.750 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 866.250 (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden. Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door het Algemeen Bestuur bepaald op € 50.000.

Goedkeurings-tolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1 < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3 < 10%	≥ 10%	-

Bijlage B: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2024

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

De SiSa-bijlage die opgenomen is in de jaarrekening is opgesteld door de omgevingsdienst Regio Nijmegen. Wij hebben deze SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2024. Hierbij stellen wij de juistheid van de gegevens in de SiSa-bijlage vast. Wij benadrukken dat u als organisatie zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren, zoals opgenomen in de SiSa-bijlage. Bij onze controle zijn geen fouten geconstateerd. Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw organisatie samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

In overeenstemming met de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa is de tabel leeg wanneer er geen bevindingen zijn.

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: Goedkeurend

Uitkerings code	Volgnr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
E93	1	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH			
E93	2	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH			
K21	1	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht			
K21	2	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht			

Bijlage C: Foutenevaluatie en onzekerheden

(Niet-) gecorrigeerde controleverschillen
In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van niet-gecorrigeerde controleverschillen boven de rapportagedrempel van € 50.000.

Aard van de controleverschil	Getrouwheid
Niet gecorrigeerde fouten	N.V.T.
Gecorrigeerde fouten	N.V.T.

BEGROTING

2026

ODRN

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Inhoudsopgave

Voorwoord: Balans, groei en vooruitzicht 4

1. Ontwikkelingen 5
   1.1. Inhoudelijke en organisatorische ontwikkelingen 6

2. Programmabegroting 2025 9
   2.1. Programmabegroting 10
   2.2. Programma's 12
   2.3. Programma Vergunningverlening 13
   2.4. Programma Handhaving en Toezicht 16
   2.5. Programma Seveso 18
   2.6. Programma Juridisch advies en handhaving 20

3. Begroting 2026 meerjarenraming 2027 - 2029 21
   3.1. Financieel beeld 22
   3.2. Uitgangspunten 23
   3.3. Wijzigingen in de meerjarenbegroting 2026 - 2029 24
   3.4. Meerjarenbegroting 2026 – 2029 27
   3.5. De begrotingsposten toegelicht 28
   3.6. Overhead en inhuur 35
   3.7. Lasten en baten per taakveld 37
   3.8. Meerjarenbalans 2024 tot en met 2027 39

4. Paragrafen 41
   4.1. Weerstandscapaciteit en risicobeheersing 42
   4.2. Financiering 43
   4.3. Bedrijfsvoering 45
   4.4. Onderhoud kapitaalgoederen 49
   4.5. Openbaarheidsparagraaf 50

5. Bijlagen 51

5.1. Investeringsbegroting 52

5.2. De advieslijsten 2026 53

Voorwoord: Balans, groei en vooruitzicht

Voor u ligt de begroting van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) voor het jaar 2026. Dit jaar staat in bestuurlijke kringen bekend als het 'ravijnjaar'. Het 'ravijnjaar' verwijst naar de financiële uitdagingen waar veel overheidsinstanties in 2026 mee te maken krijgen door veranderende financieringsstromen en budgettaire krapte. Voor de ODRN kenmerkt 2026 zich door een begroting die in balans is en tot stand is gekomen in goed overleg met onze deelnemers. Hierbij is met respect gekeken naar de opgaven die zij in het komende jaar hebben.

De afgelopen jaren zijn voor de ODRN dynamisch geweest. De invoering van de Omgevingswet, de ontvlechting van de BRIKS-taken en een lichte reorganisatie hebben ons voor complexe vraagstukken gesteld. Tegelijkertijd te maken gehad met een krapte op de arbeidsmarkt, stijgende kosten en toenemende wetgeving. Desondanks heeft de ODRN laten zien flexibel en daadkrachtig te zijn. We hebben onze taak uitgevoerd met oog voor kwaliteit en toekomstbestendigheid. De begroting heeft hierin een cruciale rol gespeeld als solide basis voor ons handelen.

Onze ambitie blijft onverminderd groot. In de afgelopen jaren hebben we gewerkt aan een robuuste organisatie en per 1 april 2026 streven we ernaar deze robuustheid volledig te realiseren. Dit betekent dat we maatregelen hebben getroffen om de kwaliteit van onze dienstverlening te borgen en tegelijkertijd door te groeien. Bijvoorbeeld op het gebied van innovatie, door de implementatie van Artificial Intelligence en andere technologieën. Ook zetten we ons in voor de voortzetting van het traineeprogramma en blijven we onze expertise inzetten op urgente thema's zoals zeer zorgwekkende stoffen, water en circulaire economie. De opbouw van de begroting en de bijdragen van onze deelnemers zijn gebaseerd op het uitvoeringsprogramma, waarin al deze thema's en doelen zijn opgenomen. Dit uitvoeringsprogramma wordt in de loop van 2026 weer geactualiseerd om ook de aankomende jaren de begroting mede vorm te geven.

Verder verkent de ODRN momenteel een fusie met de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). In de voorliggend begroting is, waar mogelijk, (financieel) rekening gehouden met deze verkenning. Tegelijkertijd realiseren we ons dat een fusieproces financiële en organisatorische uitdagingen met zich meebrengt. We blijven dit proces dan ook nauwlettend volgen, monitoren en over rapporteren.

Tot slot is deze begroting mogelijk de laatste zelfstandige begroting van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen. Indien de fusie doorgang vindt, zal een gezamenlijke begroting voor de nieuwe dienst worden opgesteld. Dit proces kent een eigen dynamiek en maakt geen onderdeel uit van deze begroting.

Met deze begroting zetten we een stap vooruit in een uitdagende tijd. We danken alle betrokkenen voor hun inzet en vertrouwen in de ODRN.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen
Harold Zoet, Tobias van Elferen, Vincent Arts, Sijmen Versluijs

1. Ontwikkelingen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

1.1. Inhoudelijke en organisatorische ontwikkelingen

Vanaf 2026 zal de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN), indien besloten, niet langer als zelfstandige entiteit opereren. Er wordt gewerkt aan een fusie tussen de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en de ODRN. Informatie over dit fusietraject wordt via separate processen verstrekt. De ontwikkelingen zoals hier opgenomen kunnen afhankelijk van dit traject in de praktijk afwijken of anders worden ingevuld in 2026. Mocht het fusietraject geen doorgang vinden, dan zullen wij ons in 2026 voorbereiden op een toekomstige reorganisatie.

Wet open overheid (Woo)

De gefaseerde invoering van de verplichting tot actieve openbaarmaking van 17 informatiecategorieën krijgt in 2026 meer impact. Het Project Woo is daarom opgenomen in de werkplannen van 2026.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Sinds de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen ontstaan er steeds meer relevante jurisprudenties die worden meegenomen in de advisering. Tevens blijven we ons continu ontwikkelen. De ODRN levert daarnaast een bijdrage aan de ontwikkeling van omgevingsplannen vanuit haar expertise.

Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water vereist dat alle vergunningen in 2027 up-to-date zijn. Een projectmatige aanpak, gestart in 2023, borgt een gestructureerde actualisatie en implementatie van de vereiste maatregelen.

Richtlijn Industriële Emissies

Sinds 2024 is deze richtlijn grotendeels opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (BAL). De verdere implementatie wordt voorbereid en kent in 2026, voor zover duidelijk, een vervolg.

Nieuwe EU-richtlijn asbest

Voor de implementatie van een nieuwe EU-richtlijn over asbest wordt een voorbereidende analyse uitgevoerd. De richtlijn introduceert strengere normen, wat invloed heeft op certificering en toezicht.

Circulaire economie

Binnen vergunningverlening en milieutoezicht blijft circulaire economie een speerpunt. De implementatie van het Circulair MaterialenPlan (iCMP) wordt voorbereid. Dit plan speelt een cruciale rol in de ontwikkeling van vergunningverlening en toezicht. Daarnaast blijven pilots met CE-toezicht en vergunningverlening doorlopen, en wordt de kennis over CE binnen de organisatie geborgd.

Stikstof

Als gevolg van de stikstofuitspraak en economische ontwikkelingen wordt in 2026 een afname verwacht van nieuwe vergunningsaanvragen voor Seveso- en RIE4-bedrijven. De focus verschuift naar het actualiseren van bestaande vergunningen.

Effectgericht werken

De ODRN richt haar werkzaamheden steeds meer outcomegericht in. Door het stellen van heldere doelen en monitoring wordt inzicht verkregen in de impact en kan waar nodig worden bijgestuurd. Tevens wordt er gekeken of het huidige financieringsmodel nog passend is bij deze manier van werken. In 2026 volgt daar nader onderzoek naar.

Kwaliteitscriteria

In 2026 wordt ingezet op verdere ontwikkeling van competenties binnen de organisatie in lijn met Kwaliteitscriteria 3.0 zoals die landelijk zijn opgesteld.

Innovatie

De innovatieagenda zet in op de ontwikkeling van nieuwe technologieën en methoden. Voor 2026 wordt, zoals de afgelopen jaren ook de norm was en wat wordt vereist vanuit de landelijke robuustheidscriteria, 1% van de begroting ingezet voor innovatie. Onder meer AI-toepassingen, drones voor toezichtstaken en geavanceerde data-analyse worden in 2026 doorontwikkeld om toezicht effectiever en gerichter in te richten.

Team Ondermijning

De samenwerking met gemeenten, politie en justitie wordt versterkt om ondermijnende activiteiten effectiever aan te pakken.

Robuustheid, reorganisatie en verbeterplan

De reorganisatie en het verbeterplan, voorbereid in 2024 en deels geïmplementeerd in datzelfde jaar, richt zich op het versterken van de kennisorganisatie. Waar nodig worden aspecten van de reorganisatie verder opgepakt lopende 2025 en 2026.

Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan het voldoen aan de zes robuustheidscriteria uit het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH). In 2024 is een plan van aanpak ingediend bij het Ministerie van I&W, gericht op implementatie vóór april 2026 waarna het vertrouwen is dat de ODRN voldoende robuust is.

Uitvoeringsprogramma ODRN

Voor de jaren 2025-2026 heeft de ODRN een regionaal uitvoeringsprogramma opgesteld, waarin regionale aandachtspunten en maatwerkopdrachten per deelnemer worden opgenomen. Dit programma wordt in 2026 geactualiseerd.

Energietransitie en energietoezicht

De ODRN speelt een actieve rol in de energietransitie door haar expertise te vergroten en samen te werken binnen landelijke netwerken. In 2026 worden energiecontroles voortgezet en verdiept, met een focus op grote energieverbruikers en aanvullende verplichtingen zoals energiebesparingsonderzoeken.

2. Programmabegroting 2026

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

2.1. Programmabegroting

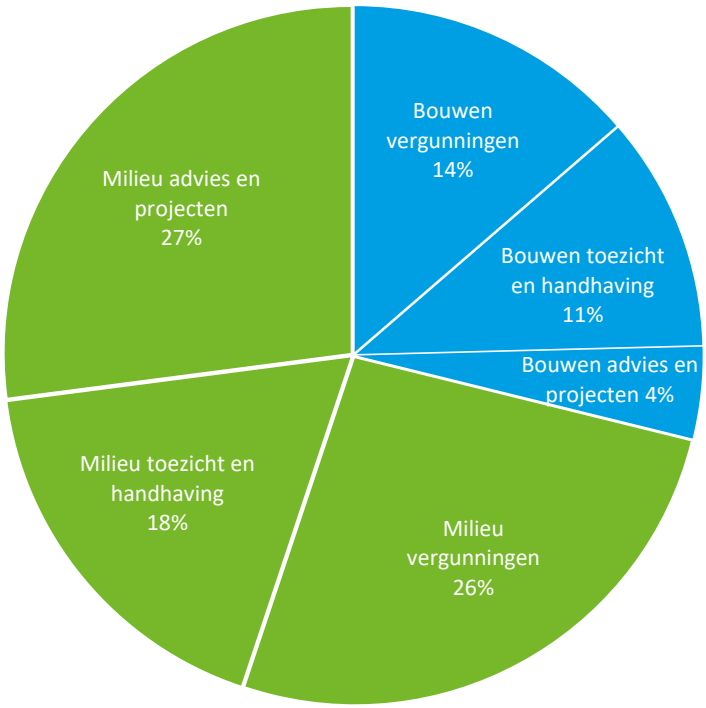
In volgende tabel ziet u de programmabegroting 2026 met vergelijkende cijfers over 2024 (realisatie):

in € * 1.000 Uitgaven naar programma	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Milieu			
Vergunning behandelen	4.186	4.569	4.751
Toezicht en handhaven	2.833	3.013	3.221
Advies en projecten	4.638	4.665	4.894
Totaal milieu	**11.657**	**12.247**	**12.866**
BRIKS			
Vergunning behandelen	4.867	2.181	2.470
Toezicht en handhaven	3.055	1.867	1.976
Advies en projecten	1.780	754	771
Totaal BRIKS	**9.702**	**4.802**	**5.217**
Totaal programma	**21.359**	**17.049**	**18.083**
Overhead	**7.519**	**7.742**	**7.868**
Totale uitgaven	**28.878**	**24.791**	**25.951**
Dekkingsmiddelen			
Baten opdrachtgevers	28.408	23.911	25.118
Bijdrage projectkosten ontvlechting BRIKS	385	0	0
Bijdrage frictie inhuur BRIKS	200	0	0
Bijdrage frictie overhead BRIKS	0	780	733
Rentebaten	238	100	100
Totaal dekkingsmiddelen	**29.231**	**24.791**	**25.951**
Saldo	**353**	**0**	**0**

In de Begroting 2026 zetten we het meest in op vergunningverlening. Bouwen en Milieu samen beslaan 40% van de totale begroting. Toezicht en handhaving binnen deze domeinen zijn goed voor 29%. De overige 31% is bestemd voor advisering en projecten.

De volgende grafiek geeft de verdeling van de Programmabegroting 2026 weer in een taartdiagram. Een inhoudelijke toelichting staat bij de teksten van de programmaonderdelen.

Begroting 2026
In totaal €25,1 miljoen

2.2. Programma's

We voeren onze taken uit binnen vier programma's, voor vijf gemeenten, twee provincies en enkele omgevingsdiensten in Gelderland en Overijssel. De werkzaamheden zijn gebaseerd op het VTH-beleid van onze opdrachtgevers, vastgelegd in regionale en provinciale beleidsplannen. Deze beleidslijnen, samen met gezamenlijke focuspunten, vormen de basis voor ons meerjarig Uitvoeringsprogramma. In 2026 herzien we dit programma. De concrete invulling per jaar leggen we vast in werkplannen, waarin we zowel producten (volgens de PDC) als projecten benoemen.

In dit hoofdstuk leest u achtereenvolgens over de volgende programma's:

- Programma Vergunningverlening
- Programma Handhaving en Toezicht
- Programma Seveso
- Programma Juridisch en Specialistisch advies

Per programma gaan we in op de volgende vragen:

- Wat doen we voor wie?
- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?

De vraag 'Wat willen we bereiken?' beantwoorden we binnen elk programma aan de hand van kritische prestatie-indicatoren (KPI's). Deze KPI's geven richting aan onze doelstellingen en maken inzichtelijk waar we naartoe werken. In samenwerking met de Provincie Gelderland en de ODRA zijn de provinciale KPI's herzien en geactualiseerd. Daarbij is gekozen voor een aanpak met grenswaarden en streefwaarden.

De streefwaarden geven de ambities voor de langere termijn weer en zijn opgenomen in de Uitvoeringsstrategie (UHS). Vanwege de haalbaarheid van de streefwaarde, is ervoor gekozen ook grenswaarden vast te stellen: minimumniveaus die op korte termijn haalbaar en acceptabel zijn. Deze grenswaarden worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma en jaarlijks geactualiseerd.

In 2025 zullen de nieuwe KPI's worden geïmplementeerd. Dat jaar benutten we ook om samen met onze partners verder te werken aan de ontwikkeling ervan. We streven naar zoveel mogelijk uniforme KPI's voor al onze partners. De nieuwe KPI's zullen worden opgenomen in de geactualiseerde begroting 2026. Tot die tijd hanteren we, in afwachting van de uitkomsten van dit traject, nog de bestaande KPI's.

Met de Programmabegroting 2026 beantwoorden we ten slotte ook een vierde vraag: 'Wat mag dat kosten?' Deze toelichting is opgenomen in hoofdstuk 2.1.

2.3. Programma Vergunningverlening

Wat doen we voor wie?

Milieu

De vergunningverlening voor het onderdeel Milieu binnen de Omgevingswet omvat het afhandelen van milieuvergunningaanvragen, het actualiseren van vergunningen en het uitvoeren van projecten op diverse milieuthema's. Daarnaast wordt geadviseerd over milieuvraagstukken, zowel binnen lopende processen als in beleidsmatige trajecten. Dit wordt uitgevoerd voor alle opdrachtgevers.

Samenwerking speelt een belangrijke rol in de uitvoering van deze taken. Binnen de provinciale opdracht wordt samengewerkt met de ODRA en de afdeling VTH van de provincie. Daarnaast vindt afstemming plaats met andere afdelingen binnen de ODRN bij regionale opdrachten. Ook wordt actief bijgedragen aan het Seveso-programma, waarbij expertise wordt ingezet om vergunningverlening en toezicht op risicovolle bedrijven te versterken.

Bouwen

De BRIKS-activiteiten hebben betrekking op bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen. De vergunningverlening voor deze activiteiten wordt uitgevoerd voor de gemeenten Beuningen, Berg & Dal en Heumen, evenals voor de provincies Gelderland en Overijssel.

Voor de provincie Gelderland wordt daarnaast geadviseerd over toezicht op de bouw bij inrichtingen. Specifiek voor de gemeente Berg & Dal worden ook enkele bijzondere vergunningen verleend: bouwobjecten, woningonttrekking en leegstand.

Wat willen we bereiken?

KPI's	Doel %
% tijdigheid, vergunningen regulier – Milieu	90%
% tijdigheid, vergunningen uitgebreid – Milieu	90%
% tijdigheid, vergunningen regulier – BRIKS	90%
% tijdigheid, vergunningen uitgebreid – BRIKS	90%
% actueel, vergunningen – Milieu	80%

Wat gaan we daarvoor doen?

Milieu

In 2026 zetten we belangrijke stappen om onze vergunningverlening verder aan te scherpen en effectgerichter te werken.

Binnen het project Indirecte Lozingen hebben we alle provinciale bedrijven geïnventariseerd op indirecte lozingen van KRW-stoffen. In 2026 werken we verder aan het actualiseren van vergunningen, leggen we KRW-gegevens vast in OpenWave en zorgen we dat het kennisniveau van vergunningverleners en toezichthouders op peil blijft.

Voor het project Scherper Vergunnen verwachten we eind 2026 vergunningen te hebben afgegeven met zo laag mogelijke emissiegrenswaarden voor schadelijke stoffen, waarmee de effecten op mens en milieu zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt. Ook zijn bestaande vergunningen aangescherpt, met een focus op bedrijven waar de grootste gezondheidswinst te behalen is.

Binnen het project Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) werken we eind 2026 volledig volgens de in 2025 vastgestelde nieuwe werkprocessen en werkafspraken. Dit betekent dat (gewijzigde) ZZS-gegevens correct worden vastgelegd in OpenWave voor betere monitoring, integrale inspecties bij bedrijven worden uitgevoerd volgens een gezamenlijk vastgesteld format. De samenwerking tussen de betrokken omgevingsdiensten is versterkt en het kennisniveau rondom ZZS is verder vergroot.

Voor bedrijven met maatwerkafspraken van het Rijk verwachten we eind 2026 de benodigde vergunningprocedures te hebben afgerond of in behandeling te hebben. Ook leveren we inhoudelijke ondersteuning bij het opstellen van deze afspraken.

Eind 2026 is bij bedrijven met de grootste impact op Natura 2000-gebieden duidelijk welke wettelijke eisen nog gesteld kunnen worden en welke bovenwettelijke maatregelen bijdragen aan verdere reductie van CO_2 en stikstof.

Voor Energietransitie hebben we eind 2026 de provincie bijgestaan met bruikbare adviezen over de toepassing van waterstof en bredere energietransitievraagstukken. Daarnaast hebben we ons kennisniveau over energietransitie, zoals waterstofwinning, SMR’s en energieopslag, verder ontwikkeld.

Voor het project Financiële Zekerheid schrijven we eind 2026 financiële zekerheid standaard voor bij Seveso-bedrijven die een vergunning aanvragen en bij afvalbedrijven die voldoen aan de vastgestelde criteria. Daarnaast zijn we gestart met de actualisatie van verschillende vergunningen op dit onderwerp.

De in 2025 afgesproken aanpassing van de KPI’s is in 2026 volledig geïmplementeerd, zodat we eind van het jaar op basis van deze nieuwe indicatoren kunnen rapporteren. Tot slot verwachten we dankzij het project Scherper aan de Wind in 2026 een kwaliteitsslag te hebben gemaakt in onze vergunningenprocedures.

Bouwen

Door middel van vergunningverlening, het behandelen van meldingen en het houden van toezicht blijft de gebouwenvoorraad in Nederland op een hoog kwaliteitsniveau. De afdeling BRIKS levert hier een belangrijke bijdrage aan door te toetsen op constructieve veiligheid, brandveiligheid en bouwfysische aspecten zoals ventilatie. Duurzaamheid is een vast onderdeel van deze toetsing, waaronder de normen voor Bijna Energie Neutrale

Gebouwen (BENG) en de Milieu Prestatie Gebouwen (MPG). Daarnaast draagt het behandelen van klachten van burgers en instanties over (mogelijke) inbreuken op de fysieke leefomgeving bij aan het behouden en verbeteren van de kwaliteit van de gebouwde omgeving.

In 2026 werken we verder aan het verbeteren van de uitvoering. Dat doen we onder meer door werkprocessen en werkafspraken met gemeentelijke opdrachtgevers te optimaliseren. Voor de provincie Gelderland wordt gewerkt aan het verbeteren van de werkafspraken met onze adviseurs bij de gemeenten en andere omgevingsdiensten.

Sinds 2025 werkt de bouwafdeling met zelforganiserende units. Voor veel medewerkers is deze werkwijze nieuw. Door regelmatig te oefenen, te evalueren en waar nodig begeleiding in te zetten, wordt dit proces verder verbeterd. Eind 2026 hebben de units hun definitieve vorm, is het werkproces voor iedereen helder, is de dienstverlening geoptimaliseerd en werken binnen de units voornamelijk collega’s met een vast dienstverband.

2.4. Programma Handhaving en Toezicht

Wat doen we voor wie?

Milieu

Voor alle opdrachtgevers wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma voor milieucontroles opgesteld. Dit programma omvat zowel de te controleren bedrijven als de geplande projecten. Bedrijven zijn ingedeeld in categorieën op basis van oplopende complexiteit: A, B (1,2,3,4), C en D. De focus van de controles ligt op bedrijven met het grootste verwachte milieurisico. Daarnaast worden aspectcontroles uitgevoerd op thema's zoals energie, bodem, asbest, afval, horeca en ondermijning.

Handelingen met asbest die bedrijfsmatig worden uitgevoerd, vallen onder de zogenoemde basistaak. Dit omvat ook de beoordeling van bijbehorende aanvragen en asbestrapporten. De ODRN voert deze asbesttaken uit voor al haar opdrachtgevers.

Bouwen

Voor gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Heumen en provincies Gelderland en Overijssel voeren we BRIKS-controles uit. De BRIKS-activiteiten beslaan de onderdelen bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen.

Wat willen we bereiken?

KPI's	Doel %
% tijdigheid afhandelen klachten – Milieu	80%
% volledige naleving na 1e controle (naleefgedrag) – Milieu	60%
% volledige naleving na 1e controle (naleefgedrag) – BRIKS	60%

Wat gaan we daarvoor doen?

Milieu

In 2026 zijn de eerste stappen in effectgericht werken gezet, met focus op de impact van toezicht. Dit houdt in dat inzichtelijk wordt gemaakt hoeveel energie door controles is bespaard en in hoeverre de kans op een milieu-incident is verkleind. Door het analyseren van energiegebruik en besparende maatregelen bij bedrijven is een inschatting gemaakt van de totale gerealiseerde energiebesparing.

We voeren ons milieutoezicht efficiënter en meer branchegericht uit, waardoor we kwalitatief betere inspecties kunnen uitvoeren. Tegelijkertijd werken we steeds meer datagedreven en gebruiken we analyses om milieucontroles gerichter en doelmatiger te plannen. Een beter inzicht in risico's maakt het mogelijk om toezicht meer risicogestuurd uit te voeren.

We richten onze capaciteit op locaties met de grootste milieu-impact. Risicogestuurd en datagericht toezicht vormt daarbij de basis. Effectgericht werken en prioritaire thema's staan centraal. Bedrijven met goed naleefgedrag worden minder vaak gecontroleerd.

Dankzij de inventarisatie van milieubelastende activiteiten en Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) hebben we in 2026 beter inzicht in waar de grootste risico's liggen. Hierdoor kunnen we onze capaciteit gerichter inzetten op bedrijven met de grootste milieu-impact. Dit stelt ons ook beter in staat om op te treden tegen illegale activiteiten.

In 2026 zetten we in op de toepassing van innovaties, zoals kunstmatige intelligentie (AI), om het toezicht op milieu en asbest te ondersteunen. Dit helpt om de rapportagedruk te verminderen en het werk te vergemakkelijken. Ook ontwikkelen we verder de mogelijkheden voor de inzet van drones en werken we hierin samen met de ODRA.

Bouwen

Bij de gemeentelijke opdrachtgevers wordt het toezicht op bestaande gebouwen uitgebreid. Daarnaast wordt actief toegezien op illegale bouwactiviteiten, waarbij toezichthouders regelmatig op pad gaan om ongeoorloofde bouwwerkzaamheden op te sporen.

Enkele projecten krijgen extra aandacht, met name het toezicht op de bestaande gebouwenvoorraad. Daarnaast zijn er specifieke projecten per gemeente. In Berg en Dal ligt de focus op toezicht op permanente bewoning op vakantieparken. Ook wordt toezicht gehouden op de Stuwwal, met prioriteit voor natuurbescherming en de naleving van het omgevingsplan. In Beuningen wordt toezicht gehouden op bouwwerken tijdens het evenement Down The Rabbit Hole.

Asbesttaken ODRN

De ODRN houdt risicogestuurd toezicht op de verwijdering van asbest, conform het lokale handhavingsbeleid. In het asbestdossier werken we nauw samen met partners zoals de Gelderse omgevingsdiensten, ODNL, de Nederlandse Arbeidsinspectie, de Inspectie Leefomgeving en Transport en de politie. Hierbij zetten we zowel bestuursrechtelijke als strafrechtelijke instrumenten in.

Vermeldenswaardig is dat het overgrote deel van overtredingen geconstateerd wordt naar aanleiding van ingediende aanvragen, zoals omgevingsvergunningen voor verbouwingen en renovaties, of sloopmeldingen. Uit deze aanvragen blijkt vaak al dat er in strijd met de wet- en regelgeving rondom sloop en asbestverwijdering is gehandeld. Een andere belangrijke bron van signalen zijn meldingen van inwoners en asbestsaneringsbedrijven. Daarnaast stuiten toezichthouders tijdens hun werk regelmatig zelf op illegale sloop- of asbestwerkzaamheden.

Om onze opdrachtgevers goed en robuust te blijven bedienen, is het voornemen om het asbestteam aan te passen. Hierbij vervalt de scheiding tussen de beoordelaar en de toezichthouder binnen het team, wat de samenwerking en efficiëntie ten goede komt.

2.5. Programma Seveso

Wat doen we voor wie?

Voor de provincies Gelderland en Overijssel worden vergunningverlening, toezicht en handhaving uitgevoerd voor Seveso- en RIE4-bedrijven. Dit betreft bedrijven die vallen onder de milieubelastende activiteit Seveso-inrichting (paragraaf 3.3.1 Besluit activiteiten leefomgeving - Bal) en bedrijven die onder categorie 4 van Bijlage 1 van de Richtlijn Industriële Emissies (RIE4) vallen. In totaal gaat het om 60 bedrijven: 41 in Gelderland en 19 in Overijssel.

Naast het reguliere werk wordt capaciteit van verschillende afdelingen ingezet voor maatwerkopdrachten en projecten. Deze worden zowel direct gefinancierd door de provincies Gelderland en Overijssel als via het landelijke Seveso6-programma, dat wordt gecoördineerd door het DCMR-programmabureau.

Wat willen we bereiken?

KPI's	Doel %
% actualiteit Omgevingswetvergunningen Milieu	100%
% tijdigheid Omgevingswetvergunningen waarop binnen de wettelijke termijn is beslist	90%
% naleving bedrijven Omgevingswet Milieu (geen overtredingen)	60%
% naleving bedrijven Seveso-inspecties (geen overtredingen)	60%

Wat gaan we daarvoor doen?

Voor een goede uitvoering van het VTH-beleid rondom Seveso/RIE4-bedrijven wordt gezorgd voor voldoende en passende capaciteit. Momenteel zijn drie nieuwe inspecteurs in opleiding. In 2026 zullen zij meelopen en in de jaren daarna zelfstandig opereren, zodat de capaciteit op orde komt. Dit stelt ons in staat om de werkzaamheden met de benodigde kwaliteit en diepgang uit te voeren. Daarnaast is het doel om op alle Seveso/RIE4-gerelateerde KPI's minimaal de gestelde grenswaarden te behalen.

De beschikbare capaciteit in wordt grotendeels ingezet voor de reguliere uitvoering. Tegelijkertijd wordt scherper gekeken naar de selectie van projecten en maatwerkopdrachten, zodat deze bijdragen aan de prioriteiten binnen het toezicht. De focus ligt op het op orde brengen van de basis binnen de reguliere VTH-taken voor Seveso/RIE4-bedrijven. Hierdoor wordt minder capaciteit ingezet op projecten en zijn voor een aantal projecten in 2026 minder uren begroot.

Outcomegericht werken richt zich hierbij vooral op tijdigheid en actuele vergunningen en op het uitvoeren van alle geplande inspecties. Voor milieu-inspecties betekent dit dat voldoende diepgang en kwaliteit gewaarborgd blijven. Om dit te realiseren worden in 2026 meer uren begroot.

De huidige interne werkwijze binnen het Seveso-programma, waaronder het werken met behandelteams, wordt bevestigd en verder verankerd in het dagelijkse werk. Dit zorgt voor een stabiele en effectieve aanpak binnen het toezicht.

Daarnaast wordt de basis op orde gebracht wat betreft het Seveso-werkproces in OpenWave en de relatie met het Gemeentelijk Incidenten Registratiesysteem (GIR). Dit draagt bij aan een efficiëntere samenwerking en gegevensuitwisseling.

Om de vergunningverlening verder te verbeteren, zetten we in 2026 belangrijke stappen in de digitalisering van vergunningen. Eind 2026 worden Seveso-vergunningen (oprichting en revisie) zoveel mogelijk geschreven in Digi-V, de tool voor Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV). Daarnaast wordt gewerkt aan de verdere implementatie van Digi-V en de versterking van data-gestuurde vergunningverlening.

2.6. Programma Juridisch advies en handhaving

Wat doen we voor wie?

In 2026 verzorgt het programma de juridische advisering en rechtsbescherming voor opdrachtgevers op het gebied van omgevingsrecht. Een belangrijk deel van het werk bestaat uit juridische ondersteuning bij vergunningverlening, toezicht en handhaving, en het meedenken over beleidsontwikkeling. Daarnaast worden juridische vraagstukken behandeld binnen projectgroepen en worden Woo-verzoeken afgehandeld. Ook inwoners en bedrijven kunnen bij de afdeling terecht met vragen over het omgevingsrecht. Voor de gemeente Heumen is de advisering uitgebreid met bezwaar- en beroepsprocedures bij omgevingsvergunningen met ruimtelijke aspecten, die in goed overleg zijn opgenomen in de advieslijsten.

Wat willen we bereiken?

KPI	Doel %	Proces
% beschikkingen dat overeind blijft in juridische procedures -Bezwaar – Milieu	90%	Advies
% beschikkingen dat overeind blijft in juridische procedures - Bezwaar – BRIKS	90%	Advies
% beschikkingen dat overeind blijft in juridische procedures - (Hoger) Beroep – Milieu	90%	Advies
% beschikkingen dat overeind blijft in juridische procedures - (Hoger) Beroep – BRIKS	90%	Advies

Wat gaan we daarvoor doen?

Juridische adviezen blijven goed onderbouwd en voldoen aan de gestelde KPI's. Daarnaast is het doel dat de rechtsgevolgen van besluiten zoveel mogelijk in stand blijven, zodat maximaal wordt bijgedragen aan een veilige leefomgeving.

De kwaliteit van juridisch advies wordt verder ontwikkeld binnen het Project Inzet Juridische Kwaliteitszorg. Dit project, uitgevoerd in samenwerking met de ODRA en de provincie Gelderland, bouwt voort op bestaande activiteiten en wordt uitgewerkt in een nieuw projectplan. Aan het begin van het jaar wordt bepaald welke kwaliteitsverbeteringen extra aandacht krijgen.

Daarnaast wordt gewerkt aan de verplichting tot actieve openbaarmaking van informatiecategorieën. Om dit proces goed in kaart te brengen, is het Project Wet open overheid (Woo) opgenomen in de advieslijst voor 2026. Aan het eind van 2026 worden concrete stappen verwacht op dit gebied.

3. Begroting 2026 meerjarenraming 2027 - 2029

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

3.1. Financieel beeld

Bouwstenen begroting 2026

De begroting 2026 baseren we op de advieslijsten 2026. Deze zijn opgesteld op basis van de uitgangspunten 2026 die we in deze begroting toelichten. De begrote baten in 2026 nemen ten opzichte van 2025 met € 1,2 miljoen toe, grotendeels veroorzaakt door de indexatie.

In de volgende tabel ziet u de baten volgens de dynamische begroting, de wijzigingen die we u nu voorleggen en het totaal van de bijgestelde begroting.

in € * 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten en lasten dynamische begroting	24.599	24.416	24.166	23.529
Wijzigingen	191	1.535	1.453	1.453
Baten en lasten begroting	**24.791**	**25.951**	**25.619**	**24.982**

We passen baten en lasten met hetzelfde bedrag aan. We ramen meerjaarlijks een sluitende begroting.

De mutatie van baten en lasten op hoofdlijnen verklaard

In deze tabel ziet u een specificatie van de wijzigingen van de baten die we in het vervolg van dit hoofdstuk zullen toelichten.

Omschrijving In * 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Bijstelling advieslijst 2026 gemeentelijke deelnemers	-	-338	-338	-338
Bijstelling advieslijst 2026 overigen	-	249	183	183
Totale bijstelling advieslijst 2026	-	-89	-155	-155
Bijstelling werkplannen 2025	191	-	-	-
Wijzigingen op prijspeil 2025	**191**	**-89**	**-155**	**-155**
Indexering 2026 4,91% + 2% indirect productief		1.624	1.608	1.608
Eindtotaal	**191**	**1.535**	**1.453**	**1.453**

We hogen de baten in 2025 met € 191.000[1] op en in de jaren daarna stijgen deze met € 1,4 tot € 1,5 miljoen. De indexering van 4,91% zorgt voor een belangrijke mutatie vanaf 2026 en ook de ophoging van het indirect productief draagt hieraan bij. De bijstelling op de advieslijsten van 2026 daalt in de jaren erna. Mede door het ravijnjaar is door onze deelnemers kritisch gekeken naar de werkplannen.

[1] De mutaties 2025 lichten we toe in de begrotingswijziging 2025.

3.2. Uitgangspunten

We zijn bij het opstellen van de begroting 2026 uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

1. De begroting 2026 is opgesteld op basis van de advieslijsten 2026.
2. De meerjarenbegroting 2026 - 2029 is gebaseerd op het prijspeil van 2026. We hanteren voor 2026 een indexering van 4,91%.
3. We hanteren een opslag op direct primaire inzet van 25% voor indirecte primaire inzet.
4. We gaan uit van een inhuurbudget van 20% van onze begrote salarissen plus inhuur.
5. We trekken 30% van het begrotingstotaal uit voor overhead.
6. We gaan uit van een productiviteit van 70%.
7. De meerjarenraming is inclusief de nieuwe jaarschijf van 2029.
8. We streven een weerstandsratio (risico's/weerstandcapaciteit) van 0,8 na.
9. Bij salariskosten rekenen we met een anciënniteit van 10 (max -1).
10. De begroting is zonder kostprijsverhogend btw-effect. We factureren de opdrachtgevers inclusief btw.
11. De kapitaallasten zijn gebaseerd op de afschrijfslasten. We gaan uit van 0% rente.

Onderbouwing aandeel indirect productief op 25%

Vanaf 2026 hanteren wij een aandeel indirect productief van 25%. Dit is noodzakelijk om de kwaliteit van onze dienstverlening te waarborgen en de verbetermaatregelen uit ons verbeterplan structureel te borgen.

De afgelopen jaren hebben we gemerkt dat het volledig uitvoeren van onze werkplannen een uitdaging vormde. Daarom hebben we in de begroting van 2026 geïnvesteerd in betere coördinatie, efficiëntere werkprocessen en een versterking van ons accountmanagement. Dit stelt ons in staat om taken effectiever en gerichter uit te voeren, met als gevolg een toename van het aantal indirect productieve uren. Dit maakt een stabielere en realistischere verhouding tussen direct en indirect productieve uren noodzakelijk.

De verhoging naar 25% maakt het mogelijk om:

• Coördinatie en werkprocessen te verbeteren, zodat werkplannen beter uitvoerbaar zijn.
• Accountmanagement te versterken, zodat we onze deelnemers gerichter kunnen ondersteunen.
• De kwaliteit van dienstverlening te borgen en voorbereid te zijn op toekomstige opgaven.

Deze aanpassing is conform het verbeterplan dat eind 2024 is verstuurd en voortvloeit uit de visitatie van dat jaar. Wij blijven de impact hiervan monitoren en evalueren of verdere optimalisatie nodig is.

Met deze aanpak zorgen we ervoor dat de ODRN haar taken op een efficiënte en duurzame manier kan blijven uitvoeren, in lijn met de afspraken uit het uitvoeringsprogramma 2025-2026.

Ravijnjaar

De deelnemende gemeenten hebben de ODRN om scenario's uit te werken voor een structurele bezuiniging.

Hoe gaat de ODRN hier mee om?
Tijdens de ontvlechting van de BRIKS-taken is er kritisch gekeken naar de maximale reductie van overhead- en overige bedrijfskosten van de ODRN. Op de staande organisatie achten wij nu verdere bezuinigingen niet mogelijk.

Hoe gaan we hier gezamenlijk mee om?
Advieslijsten voor 2026 zijn opgesteld met realistische plannen. Sommige gemeenten besparen, terwijl anderen extra taken bij de ODRN neerleggen.

3.3. Wijzigingen in de meerjarenbegroting 2026 - 2029

In paragraaf 3.1. gaven we een specificatie van de wijzigingen op hoofdlijnen. In deze paragraaf geven we inzicht in de mutatie per begrotingscategorie.

Wijzigingen

Het vertrekpunt van de wijzigingen die we u nu voorleggen is de begroting ingedeeld naar categorieën. Deze vatten we in de tabel op de volgende pagina samen.

Omschrijving In * 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten				
Bijdragen deelnemers	119	1.479	1.479	1.479
Bovenregionale bijdragen	-51	-161	-161	-161
Subsidies en diverse opdrachten	123	217	135	135
Rentebaten	-	-	-	-
Totaal baten	191	**1.535**	**1.453**	**1.453**
Lasten				
Salariskosten	327	1.307	1.180	949
Salariskosten overhead	-67	-10	-65	-120
Overige personele lasten	-	17	17	17
Opleidingskosten	3	33	33	19
Inhuur	48	191	119	273
Inhuur overhead	-10	97	149	278
Huisvestingslasten	-87	-98	2	2
ICT en informatiebeheer	41	48	68	22
Kapitaallasten	-25	-25	-25	-25
Materiële kosten opdrachtgevers	-	7	7	7
Overige materiele kosten	-39	-32	-32	-32
Bijdrage regionaal stelsel	-	-	-	63
Totaal lasten	191	**1.535**	**1.453**	**1.453**
Saldo	0	0	0	0

Bijdragen deelnemers

De bijdragen van de deelnemers nemen vanaf 2026 weer toe. De stijging komt voort uit de indexatie die wij doorvoeren in 2026 en de opslag voor indirect productieve uren. De bijstelling zorgt voor een stijging van € 1,46 miljoen. Daarnaast zijn er overige bijstellingen die verwaarloosbaar zijn met een bedrag van € 20.000.

Onze gemeentelijke deelnemers zijn in 2026 voorzichtig met het afnemen van diensten, wat mede veroorzaakt wordt door het ravijnjaar. Met name bij de Provincie Gelderland zien we een stijging van het afnemen van diensten.

Bovenregionale bijdragen

De bovenregionale bijdragen nemen in 2026 met € 2 ton af. De indexatie zorgt voor een verhoging van de bijdragen met € 1 ton en de overige bijstellingen dalen dus met € 3 ton. De bijdragen van de bovenregionale taken dalen met name door de afbouw van taken bij onze regionale omgevingsdiensten.

Subsidies en diverse opdrachten

De subsidies en overige opbrengsten zullen naar onze verwachting in 2026 met ruim € 2 ton stijgen. Dit wordt veroorzaakt door een aantal toegekende projecten bij subsidiegevers.

Rentebaten

We nemen structureel € 1 ton rentebaten op. Gezien de ontwikkeling van de rentepercentages achten we dit reëel en stellen we de verwachting niet bij.

Lasten

De lasten zijn per saldo met dezelfde bedragen opgehoogd als de baten. Deze zijn gebaseerd op reële inschattingen en op, de door het bestuur vastgestelde, uitgangspunten over de indexering, het aandeel overhead en het aandeel inhuur. Alleen de salariskosten en inhuur zullen stijgen als gevolg van de toegenomen werkplannen van onze deelnemers. Voor de overige kosten streven we naar een verdere daling, ondanks de hogere vraag naar onze dienstverlening. De kapitaallasten zijn gebaseerd op de investeringsbegroting die is opgenomen als bijlage 5.1. We kunnen een deel van de begrote kapitaallasten laten vrijvallen. Dat komt omdat we niet veel ICT-systemen meer in eigendom hebben. In volgende hoofdstukken lichten we de begrotingsposten verder toe.

3.4. Meerjarenbegroting 2026 – 2029

In volgende tabel ziet u de meerjarenbegroting 2026 - 2029 met als vergelijking de Begroting 2025 en de realisatie over 2024.

Omschrijving In * 1.000	jaarrekening 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Lasten						
Salariskosten	12.140	12.624	14.351	14.138	13.906	13.906
Salariskosten overhead	2.277	2.653	2.796	2.742	2.687	2.687
Overige personele lasten	425	316	333	333	333	333
Opleidingskosten	364	458	513	510	496	496
Inhuur	7.751	4.149	3.450	3.357	3.510	3.510
Inhuur overhead	1.261	943	837	863	638	638
Huisvestingslasten	866	813	803	803	803	803
ICT en informatiebeheer	1.617	1.675	1.656	1.662	1.396	1.396
Kapitaallasten	107	125	125	125	125	125
Materiële kosten opdrachtgevers	282	275	282	282	282	282
Overige materiele kosten	288	297	304	304	304	304
Bijdrage regionaal stelsel	312	462	501	501	501	501
Projecten ODRN	747					
Projectkosten ontvlechting BRIKS	440					
Totaal lasten	28.878	24.791	25.951	25.619	24.982	24.982

Omschrijving In * 1.000	jaarrekening 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
Baten						
Bijdragen deelnemers	25.763	21.258	22.575	22.575	22.575	22.575
Bovenregionale bijdragen	1.686	2.163	2.054	2.054	2.054	2.054
Subsidies en diverse opdrachten	959	489	489	254	254	254
Bijdrage projectkosten ontvlechting BRIKS 2024	385					
Bijdrage frictie inhuur BRIKS	200					
Frictiebijdrage BRIKS	-	780	733	637	-	-
Rentebaten	238	100	100	100	100	100
Totaal baten	29.231	24.791	25.951	25.619	24.982	24.982
Saldo	99	0	0	0	0	0

3.5. De begrotingsposten toegelicht

In deze paragraaf lichten we specificaties van de begrotingsposten toe.

Baten

Bijdragen deelnemers

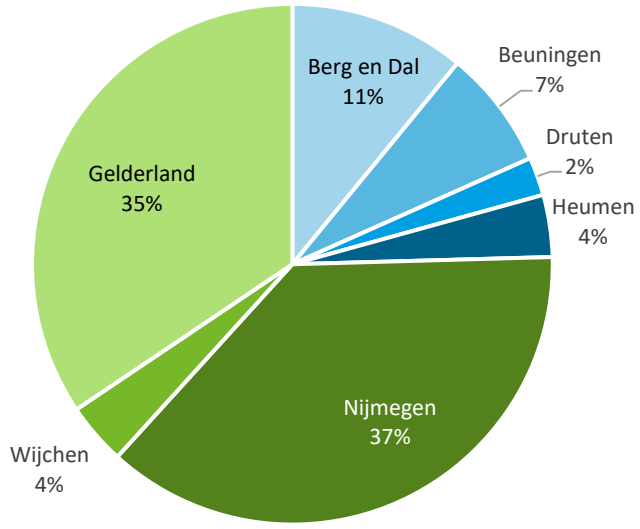
In de volgende tabel ziet u de begrote bedragen per deelnemer.

* 1.000	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027 ev
Gemeente Berg en Dal	2.819	2.946	3.312	3.312
Gemeente Beuningen	1.902	2.110	2.229	2.229
Gemeente Druten	613	723	707	707
Gemeente Heumen	993	1.179	1.331	1.331
Gemeente Nijmegen	9.579	3.664	3.830	3.830
Gemeente Wijchen	988	994	1.099	1.099
Provincie Gelderland	8.869	9.644	10.067	10.067
Totaal deelnemersbijdragen	**25.763**	**21.258**	**22.575**	**22.575**

In 2026 is het aandeel van de gemeente Nijmegen gedaald. Dit komt door het terugnemen van de bouwtaken van de gemeente Nijmegen eind 2024. Onze grootste deelnemer is de Provincie Gelderland met een aandeel van 44%. Onder de deelnemende gemeenten hebben de gemeenten Nijmegen en Berg en Dal het grootste aandeel in de omzet.

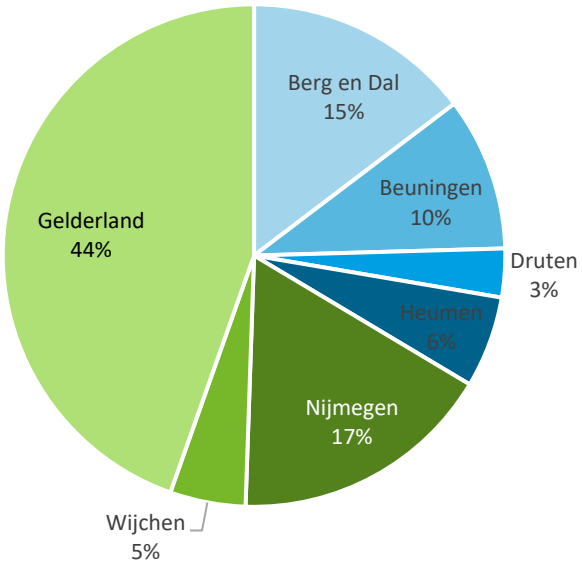
Aandelen deelnemers realisatie 2024

In %

Aandelen deelnemers realisatie 2026

In %

De in 2026 begrote bedragen zijn gebaseerd op de advieslijsten van 2026 die in maart 2025 met de opdrachtgevers zijn afgestemd. Deze lijsten zijn voorlopig vastgesteld. Eind 2025 zullen de werkplannen 2026 leiden tot definitieve afspraken met onze deelnemers. Bijstellingen ten opzichte van de advieslijsten van 2026 zullen we begin 2026 in de wijziging van de Begroting 2026 meenemen. In bijlage 5.2. staat een samenvatting van de advieslijsten van 2026.

Bovenregionale bijdragen

In de volgende tabel laten we de meerjarenraming van de bovenregionale bijdragen zien.

* 1.000	2025	2026	2027	2028 ev
Provincie Overijssel	1.564	1.466	1.466	1.466
ODRA	406	406	406	406
Overige omgevingsdiensten	193	182	182	182
Totaal bovenregionaal	**2.163**	**2.054**	**2.054**	**2.054**

Subsidies en overige baten

De meerjarenbegroting van subsidies en overige baten ziet u in de onderstaande tabel.

* 1.000	2025	2026	2027	2028 ev
DCMR MILIEUDIENST	121	121	121	121
OMGEVINGSDIENST NL	133	133	133	133
Ministerie E&K	236	236	-	-
Totaal subsidies en overige bijdragen	**489**	**489**	**254**	**254**

De subsidiebedragen van het ministerie van Economische Zaken lopen in 2026 af. De subsidie van Omgevingsdienst NL zal naar onze verwachting de komende jaren stabiel blijven. Diverse subsidies worden mogelijk gecontinueerd, maar we ramen pas bijdragen op basis van meerjarige beschikkingen.

Lasten

Salarissen en overige personele lasten

De salariskosten en overige personele lasten zullen de komende jaren gaan stijgen als gevolg van indexatie en de afbouw van ons inhuurpercentage in 2026 naar 20%.

Met de salariskosten voor primair personeel dekken we de loonkosten van zo'n 133[2] primaire medewerkers en ongeveer 28 fte aan overhead. In paragraaf 3.6 geven we u inzicht in de ontwikkeling van de totale overhead.

Omschrijving In * 1.000	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028 ev
Salariskosten	12.624	14.351	14.138	13.906
Salariskosten overhead	2.653	2.796	2.742	2.687
Overige personele lasten	316	333	333	333
Totaal	15.593	17.480	17.213	16.927

Een specificatie van de overige personele lasten ziet u in de volgende tabel.

Omschrijving In * 1.000	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028 ev
Reiskostenvergoeding onbelast	132	139	139	139
Arbokosten	49	52	52	52
Overige vergoedingen	30	31	31	31
Overige personeelskosten	29	31	31	31
Reiskostenvergoeding belast	25	27	27	27
Personeelsactiviteit extern	22	23	23	23
Overig < € 20.000	29	30	30	30
Totaal	316	333	333	333

Inhuur

De inhuurkosten dalen, omdat we ernaar streven om het aandeel inhuur af te bouwen van 25% (Begroting 2025) naar 20% vanaf 2026.

[2] In de paragraaf bedrijfsvoering lichten we toe dat we uitgaan van 208.300 productieve uren in 2025 en 2026. We sturen op een productiviteit van 70% dat betekent 1.310 productieve uren per fte per jaar. In totaal komen we op 159 primaire fte (208.300/1.310). Daarvan huren we zo'n 26 fte in en nemen we zo'n 133 fte in vaste dienst.

Omschrijving In * 1.000	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028 ev
Inhuur	4.149	3.450	3.357	3.510
Inhuur overhead	943	837	863	638
Totaal	5.092	4.287	4.220	4.148

Opleidingskosten

Vanaf 2025 reserveren we 3% van de loonsom voor opleidingen. Dat heeft te maken met de robuustheidscriteria van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Om robuust te zijn, moeten we vanaf 2025 minimaal 3% van onze loonsom voor opleidingen ramen.

In de volgende tabel laten we zien hoe we aan het budget voor opleidingen komen.

Omschrijving In * 1.000	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028 ev
Salariskosten	12.624	14.351	14.138	13.906
Salariskosten overhead	2.653	2.796	2.742	2.687
Totaal salariskosten I	15.277	17.147	16.879	16.594
Aandeel opleidingen II	3%	3%	3%	3%
Budget voor opleidingen I * II	458	513	510	496

Huisvestingslasten

In 2026 ramen we een daling van de huisvestingslasten, omdat we een gedeelte van onze huidige huisvestingskosten kunnen afbouwen. Wij verwachten in de loop van 2025 een verdieping af te kunnen stoten van onze huidige werklocatie.

Omschrijving In * 1.000	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028 ev
Huur en servicekosten	485	456	456	456
Facilitaire kosten gm Nijmegen	289	304	304	304
Facilitaire kosten ODRN	40	42	42	42
Totaal	813	803	803	803

ICT en informatiebeheer

De kosten voor ICT en informatiebeheer betreffen hoofdzakelijk kosten die we aan iRvN betalen. Dit is onze regionale samenwerkingspartner op ICT-gebied. Daarnaast begroten we hier de kosten van een aantal ODRN-specifieke contracten die we in eigen beheer hebben. Ook zijn de posten voor documentaire informatievoorziening en een aantal overige diensten die we van gemeente Nijmegen afnemen onder deze post opgenomen.

Omschrijving In * 1.000	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028 ev
IRVN en gastheerschap	1.118	1.098	1.104	838
ICT-contracten in beheer ODRN	488	501	501	501

Doc info gemeente Nijmegen	70	57	57	57
Totaal	1.675	1.656	1.662	1.396

Kapitaallasten

Op basis van de investeringsbegroting ramen we een jaarlijks budget voor afschrijvingslasten van € 1,25 ton. De investeringsbegroting ziet u in bijlage 5.1.

Materiële kosten opdrachtgevers

Dit betreft kosten die we ten behoeve van specifieke projecten van onze opdrachtgevers maken. Het gaat vooral om specialistisch advies van bureaus. Deze kosten belasten we één op één aan de betreffende opdrachtgever door.

Materiële kosten

In de volgende tabel laten we zien hoe we de materiële kosten verdelen.

Omschrijving In * 1.000	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028 ev
Accountantskosten	61	62	62	62
Diverse kosten	25	26	26	26
Advieskosten	65	67	67	67
Communicatiekosten	15	15	15	15
Autokosten	40	41	41	41
Verzekeringspremies	35	36	36	36
Parkeerabonnementen	31	32	32	32
Overig < € 20.000	25	26	26	26
Totaal	297	304	304	304

Bijdrage regionaal stelsel

Onder de post *Bijdrage regionaal stelsel* vallen diensten die we van omgevingsdiensten in het Gelders Stelsel afnemen. Verder nemen we ook de bijdragen aan Omgevingsdienst NL (ODNL) onder deze post op.

Omschrijving In * 1.000	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028 ev
Ketentoezicht	102	108	108	108
Portaal en kenniscentrum	94	100	100	100
ODNL	73	73	73	73
IGO Innovatie / Datalab beperkt tot Gelderse OD's	48	70	70	70
Geluidsmeting	31	31	31	31
Beheerkosten I-GO	26	28	28	28
Inspectieview milieu	25	25	25	25
Coördinatie en kwaliteit en FG rol	18	19	19	19
Programmamanagement complexe TZ en HH	17	18	18	18
HRM	15	16	16	16
BsB-m	9	9	9	9

Klanttevredenheidproject, licenties Happyniz	2	2	2	2
Thesus	1	-	-	-
Totaal	462	501	501	501

Voor deze kosten begroten we ruim € 4,6 ton in 2025 oplopend naar € 5 ton vanaf 2026. Dat komt vooral door een toename van de bijdrage aan IGO Innovatie en het Datalab. Deze kosten werden betaald uit een impulsfinanciering van de provincie. Deze middelen zijn vanaf 2026 volledig ingezet en vallen dus weg.

De formele besluitvorming over een deel van de stelselkosten moet nog plaatsvinden. In het voorjaar van 2026 zullen we de begroting eventueel aanpassen als er anders over de inzet wordt besloten.

Jaarlaag 2029

De begrote baten en lasten van 2028 zijn ongewijzigd doorgetrokken naar de nieuwe jaarlaag 2029.

3.6. Overhead en inhuur

We sturen actief op de uitgaven voor overhead en inhuur. Deze proberen we te beperken omdat we onze middelen zoveel mogelijk willen inzetten voor onze primaire processen.

Inhuur

Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt bestond in 2024 38% van de personele kosten uit inhuur. Dit had vooral te maken met de onrust door de overdracht van de BRIKS-taken naar de gemeente Nijmegen. De ontwikkeling in 2025 toont een verbetering en wij zetten ons in om het aandeel inhuur verder terug te brengen. Zo leiden we met een traineeprogramma mensen in huis op. Ook externe ontwikkelingen, zoals het strengere toezicht op de wet DBA, leiden tot het vervangen van inhuur met eigen medewerkers. Het effect van dit soort maatregelen is pas op termijn zichtbaar. We kunnen niet zonder inhuur om op korte termijn onze werkafspraken na te komen. Daarom willen we de inhuurpercentages op basis van reële verwachtingen bijstellen.

In 2025 begroten we nog 25% inhuur. Dat percentage daalt in 2026 en in de jaren daarna naar 20%. In de tabel laten we zien hoe we op deze percentages uitkomen.

in € * 1.000	Dynamische begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028 ev
I Salarissen en inhuur	**20.370**	**21.434**	**21.099**	**20.742**
Inhuur overhead	943	837	863	638
Inhuur primair	4.149	3.490	3.357	3.510
II Inhuur totaal	**5.092**	**4.287**	**4.220**	**4.148**
I /II Aandeel inhuur	25%	20%	20%	20%

Overhead

De doelstelling is dat het aandeel overhead als percentage van de totale lasten niet boven 30% mag uitstijgen. Omdat de gemeente Nijmegen de komende jaren nog een bijdrage levert aan de frictiekosten overhead, wordt dit gecorrigeerd in zowel de begrote lasten als de begrote baten.

In de volgende tabel ziet u de ontwikkeling van de overhead.

In € * 1.000	Dynamische begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028 ev
Loonkosten overhead	2.653	2.796	2.742	2.687
Overige personele lasten	316	333	333	333
Opleidingskosten	458	513	510	496
Inhuur overhead	943	837	863	638
Huisvestingslasten	813	803	803	803

ICT en informatiebeheer	1.675	1.656	1.662	1.396
Kapitaallasten	125	125	125	125
Materiële kosten	297	304	304	304
Bijdrage regionaal stelsel	462	501	501	501
I Overheadkosten	**7.742**	**7.868**	**7.843**	**7.283**
II Bijdrage frictie overhead	**780**	**730**	**637**	**-**
I - II Saldo overheadkosten	**6.962**	**7.135**	**7.206**	**7.283**

We begroten meerjarig maximaal 30%, maar het risico bestaat we op hogere overheadkosten uitkomen. De regel 'I Overheadkosten' betreft overheadkosten op basis van reële kosteninschattingen. 'Bijdrage frictie overhead' betreft de bijdrage die wij van de gemeente Nijmegen ontvangen, welke ontstaan is door het terugnemen van de BRIKS-taken door de gemeente Nijmegen. Overhead genormeerd betreft de soll-positie, de berekende overhead als 30% van de totale lasten. De berekening daarvan ziet u in de volgende tabel.

in € * 1.000	Dynamische begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028 ev
I Saldo overheadkosten	6.962	7.135	7.206	7.283
II Totale baten (excl bijdrage frictie overhead)	24.011	25.218	24.982	24.982
I/II overhead	29%	28%	29%	29%

Overhead op basis van reële kosteninschattingen

Overheadkosten hebben grotendeels een vast karakter en ademen niet automatisch mee met omzetschommelingen. Zo moet de administratie worden bijgehouden en moet de ICT in de basis op orde zijn. Veel van onze ICT-applicaties zijn open source en dus niet gekoppeld aan het aantal gebruikers. De kapitaallasten zijn gebaseerd op aanschaffingen die we al gedaan hebben en deze kunnen we op korte termijn niet beïnvloeden.

We hebben wel onze overhead kritisch beoordeeld en hebben deze, daar waar we dat voorzien, laten dalen. In de tabel over de ontwikkeling van de overhead ziet u dat de overhead de komende jaren daalt. Dit komt mede door de bijdrage van de gemeente Nijmegen voor de frictiekosten, welke ontstaan zijn na het terugnemen van de BRIKS-taken eind 2024.

3.7. Lasten en baten per taakveld

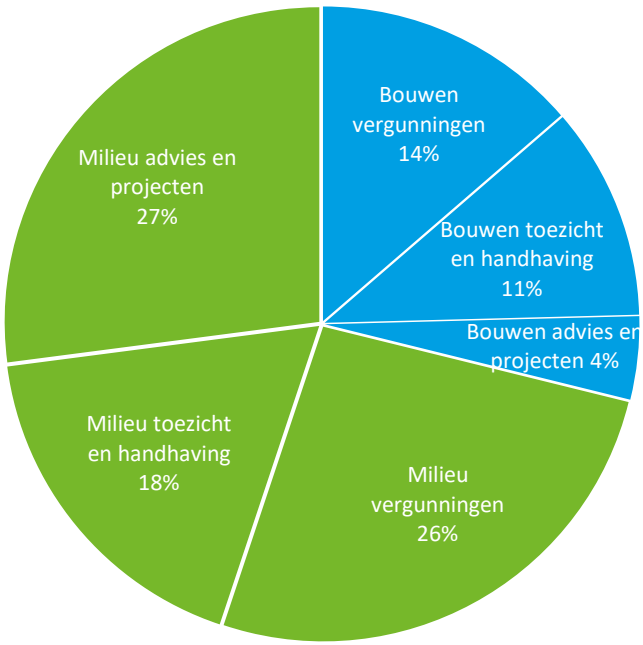
In het volgende overzicht ziet u de begrote baten en lasten naar taakveld.

Omschrijving In € * 1.000	Lasten 2026	Baten 2026
7.4 milieubeheer		
Vergunning behandelen	4.751	6.599
Toezicht en handhaven	3.221	4.475
Advies en projecten	4.894	6.797
Totaal milieubeheer	12.866	17.871
8.3 bouwen & wonen		
Vergunning behandelen	2.470	3.431
Toezicht en handhaven	1.976	2.745
Advies en projecten	771	1.071
Totaal Bouwen	5.217	7.247
04 Overhead	7.868	733
Rentebaten	-	100
Totaal lasten en baten	25.951	25.951

De begrote baten in 2026 hebben voor 71% (2024: 55%) betrekking op Milieubeheer en voor 29% (2024: 45%) op Bouwen & Wonen. Door de ontvlechting van de bouwtaken is het aandeel 'Bouwen & Wonen' gedaald. We richten ons vanaf 2025 relatief meer op de milieutaken. Dat is te zien in de volgende grafiek.

Begroting 2026

In totaal €25,1 miljoen

In onze advieslijsten geven we per opdrachtgever een gedetailleerd overzicht van de producten. In bijlage 5.2. vindt u hier een samenvatting van.

3.8. Meerjarenbalans 2024 tot en met 2027

In het volgende overzicht ziet u de balans 2024 en geprognosticeerde balans van 2025, 2026 en 2027.

in € * 1.000	ultimo 2024	ultimo 2025	ultimo 2026	ultimo 2027
Activa				
VASTE ACTIVA				
Materiele vaste activa				
Investeringen met een economisch nut	483	397	370	490
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden				
Uitzettingen met een rente-typische looptijd <1 jaar				
- Vorderingen op openbare lichamen	776	500	500	500
- Uitzettingen in 's Rijksschatkist	3.975	2.849	2.840	2.893
Liquide middelen	253	400	400	400
Overlopende activa				
Nog te ontvangen bedragen	618	100	100	100
Totaal activa	**6.104**	**4.246**	**4.210**	**4.174**
Passiva				
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	203	556	556	556
Het gerealiseerde resultaat	353			
Voorzieningen				
Voorziening harmonisatietoelage	120	100	80	60
Voorziening verlof stuwmeren	706	690	674	658
VLOTTENDE PASSIVA				
- Schulden aan openbare lichamen	1.641	1.500	1.500	1.500
- Overige schulden	2.649	1.000	1.000	1.000
Overlopende passiva				
- Verplichtingen	432	400	400	400
Totaal passiva	**6.104**	**4.246**	**4.210**	**4.174**

We gaan ervan uit dat het resultaat over 2024 van € 3,5 ton aan onze algemene reserve wordt toegevoegd zodat deze op € 5,5 ton uitkomt. Over 2025 t/m 2027 ramen we een sluitende begroting, wat maakt dat onze algemene reserve onveranderd blijft. In onze risicoparagraaf actualiseren we risico's en bepalen we onze benodigde weerstandscapaciteit. We geven bij onze deelnemers aan dat ze bij de bepaling van hun

benodigde weerstandscapaciteit rekening moeten te houden met het bedrag aan risico's dat onze weerstandscapaciteit te boven gaat.

4. Paragrafen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

De regelgeving kent acht verplichte paragrafen voor provincies, gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen. Dit is vastgelegd in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Drie van de verplichte paragrafen gaan over heffingen, grondbeleid en deelname in verbonden partijen. Deze zijn voor de ODRN niet van toepassing. Op de andere paragrafen gaan we in dit hoofdstuk in.

4.1. Weerstandscapaciteit en risicobeheersing

De jaarstukken en de begroting verschijnen vrijwel gelijktijdig. Daarom verwijzen we voor een overzicht van risico's, zoals die begin 2025 aan de orde waren voor de ODRN, naar de jaarstukken van 2024.

In deze stukken hebben we een totaal aan risico's gekwantificeerd van € 1.097.500. Omdat niet alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen, passen we een dempingsfactor toe van 0,6.[3] Dit geeft een benodigd weerstandsvermogen van € 658.500.

We hebben ook aangegeven dat de weerstandsratio ultimo 2024 (€ 556.134 / € 658.500) 0,84 bedraagt.[4] Dit is volgens de norm matig. Onze deelnemers hoeven bij de bepaling van hun weerstandsvermogen geen rekening te houden met het verschil tussen ons benodigd en feitelijk weerstandsvermogen.

[3] Deze factor is conform 2019 en wordt landelijk gehanteerd.

[4] De ratio weerstandsvermogen geeft de verhouding weer tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

4.2. Financiering

Volgens de Wet Fido (Financiering decentrale overheden) is elke gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de kasgeld-limiet, de rente-risiconorm, de verwachte toe- of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van treasury. De paragraaf moet in ieder geval de beleidsvoornemens bevatten ten aanzien van het risicobeheer van de financierings-portefeuille.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Het doel van de kasgeldlimiet is om het risico van rentefluctuaties voor kort lenen te beperken. Volgens de Wet Fido bedraagt de kasgeldlimiet 8,5% van het totaal van de begroting. Voor de Begroting 2026 komt dat uit op een bedrag van € 2,2 miljoen.

We hebben een treasurystatuut voor de omgang met liquide middelen en financiering. Ook hebben we een overeenkomst met de huisbankier, de BNG bank. Het gebruik van derivaten wordt niet toegestaan. We lenen alleen voor kapitaaluitgaven die de reguliere bedrijfsvoering betreffen. We hebben voor de inrichting van de ICT-omgeving en de huisvesting sinds 2013 kredieten beschikbaar voor in totaal € 2,1 miljoen. Tot op heden is het niet nodig geweest om voor investeringen middelen met een looptijd langer dan één jaar aan te trekken. Als dit in de toekomst wel nodig is, dan nemen we hiervoor een voorstel in de bestuursrapportage op.

In 2014 is het zogenaamde Schatkistbankieren verplicht geworden. We hebben hiervoor een speciale rekening geopend bij de BNG Bank en bij het Rijk. We moeten alle bedragen boven € 1.000.000 overmaken naar deze speciale rekening. Het Rijk heeft toegang tot deze rekening en gebruikt deze gelden voor zijn eigen financiering.

Financiële kengetallen

Het BBV schrijft een verplichte set van kengetallen voor die we in de begroting moeten opnemen. Deze kengetallen geven we hier weer.

Netto schuldquote

Dit geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig.

De schuldquote van ODRN in het begrotingsjaar 2025 is - 3,6 % en is voldoende.[5] De VNG adviseert om bij een schuldquote > 130% de schulden af te bouwen.

Solvabiliteitsratio

Hierbij gaat het om het eigen vermogen, zoals bedoeld in artikel 42 van het BBV, gedeeld door het totaal van de passiva.[6] De solvabiliteitsratio in het begrotingsjaar 2026 is 13% (€ 556.000/€ 4.246.000).

Structurele exploitatieruimte

Deze indicator geeft aan of de begroting structureel en reëel in evenwicht is.[7] Hierbij gaat het om het onderscheid tussen structurele (meerjarige) en incidentele (eenmalige) inkomsten en uitgaven. Structurele uitgaven zijn bijvoorbeeld de personeelskosten en kapitaallasten en bijdragen. De incidentele inkomsten en uitgaven verschillen per jaar. Een voorbeeld van incidentele uitgaven zijn bijvoorbeeld de implementatiekosten voor de Omgevingswet.

Wij gaan ervan uit dat de structurele baten en lasten voorlopig met elkaar in evenwicht zijn en daarmee ramen we dit percentage op 0%. We kunnen onze lasten deels aanpassen aan de mutatie van de baten door vanaf 2026 onze personeelskosten aan te passen.

---

[5] De netto schuldquote = (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%

A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)
B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)
C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)
D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)
E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)
F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)
G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)
H Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))

[6] Artikel 42 van de BBV: Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

[7] De structurele exploitatieruimte = ((B-A)+(D-C))/(E) x 100%

A Totale structurele lasten
B Totale structurele baten
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves
E Totale baten

4.3. Bedrijfsvoering

Het bestuur

De ODRN kent drie bestuursorganen: het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. We lichten deze organen kort toe.

Het Algemeen Bestuur bestaat uit acht leden. Dit zijn leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten en een vertegenwoordiger namens het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland. Daarnaast is hetzelfde aantal plaatsvervangende leden aangewezen. De bevoegdheden van het Algemeen Bestuur zijn vergelijkbaar met de bevoegdheden van de gemeenteraad en van de Provinciale Staten.

Het Dagelijks Bestuur telt vier leden, inclusief de voorzitter. Het Dagelijks Bestuur heeft de bevoegdheid die vergelijkbaar is met die van het college van burgemeester en wethouders en het college van Gedeputeerde Staten.

De voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur benoemd. De voorzitter leidt de vergaderingen van zowel het Dagelijks als Algemeen Bestuur. Hij vertegenwoordigt de ODRN in en buiten rechte. De heer Harold Zoet vertegenwoordigt provincie Gelderland en is de voorzitter van de ODRN.

De ambtelijke organisatie

De ambtelijke organisatie kenmerkt zich door een platte organisatie. We hebben zes afdelingen, met aan het hoofd de algemeen directeur en de directeur Bedrijfsvoering, tevens adjunct-directeur. De afdelingshoofden geven ieder leiding aan een afdeling met gemiddeld 30 medewerkers. Bij de grotere afdelingen zijn teammanagers benoemd.

Personeel en ziekteverzuim

Ziekteverzuim blijft een aandachtspunt binnen de organisatie. De doelstelling voor 2026 is om het verzuim verder te beheersen en te verlagen. In 2025 lag de focus op preventie en begeleiding, wat resulteerde in een verzuimtraining voor alle leidinggevenden. Dankzij deze training kunnen zij sneller en effectiever reageren op ziekmeldingen, waardoor medewerkers beter worden begeleid en langdurig verzuim mogelijk wordt voorkomen.

Sinds ruim een jaar werkt de organisatie samen met Arbodienst ArdoSZ. In het eerste kwartaal van 2025 is een enquête afgenomen onder langdurig zieke medewerkers om inzicht te krijgen in hun ervaringen met de verzuimbegeleiding. De uitkomsten hiervan worden gebruikt om de aanpak verder te verbeteren.

Arbodienst ArdoSZ heeft aangekondigd per 1 januari 2026 te gaan werken met een digitale casemanager. Dit houdt in dat zieke medewerkers in de eerste week dagelijks een bericht ontvangen via een app over hun verzuimmelding en re-integratie. De ODRN zal

beoordelen of deze werkwijze aansluit bij de visie op verzuim. Indien dat niet het geval is, zal een alternatief worden gezocht, mogelijk in de vorm van een andere Arbodienst.

Voor 2026 ligt de focus op verdere professionalisering van de verzuimbegeleiding en op het versterken van de ondersteuning voor zowel leidinggevenden als medewerkers.

Processen en informatievoorziening

In 2025 hebben we de informatievoorziening vanuit de verschillende (kern)applicaties grotendeels overgebracht naar de beheerfase. Tegelijkertijd zijn we gestart met het in kaart brengen van de impact van een mogelijke fusie met de ODRA.

Naar verwachting zal 2026 dan ook in het teken staan van deze fusie. Om een soepele integratie te waarborgen, ontwikkelen we een roadmap voor de afstemming en integratie van systemen. Dit kan betekenen dat bepaalde systemen worden uitgefaseerd, geïntegreerd of – indien nodig – vervangen door nieuwe oplossingen. Ook zullen processen op elkaar worden afgestemd en applicaties hierop worden aangepast.

Daarnaast zullen landelijke programma's vanuit ODNL gevolgen hebben voor de eisen aan onze informatievoorziening en de inrichting daarvan. We streven ernaar deze ontwikkelingen zo goed mogelijk te implementeren, parallel aan het fusieproces.

Informatieveiligheid

Op het gebied van informatieveiligheid blijven we in 2026 voldoen aan de geldende normen. We blijven compliant met de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (WPG).

Financiën

We hanteren een eenvoudige en transparante financieringsmethodiek. Vanaf 2023 rekenen we af op basis van nacalculatie van uren. Het uurtarief bepalen we door de totale lasten te delen door het totaal aantal productieve uren.

Begrote lasten 2026[8]	€ 25,95 miljoen
Totaal aantal productieve uren	217.600
Gemiddeld uurtarief (€25,95 miljoen / 217.600 uur)	€ 119,25.

Om recht te doen aan de verschillen van onze opdrachtgevers, passen we een differentiatie op de uurtarieven toe: onze deelnemende gemeenten betalen € 115,50 per uur en onze overige opdrachtgevers (inclusief provincie Gelderland) € 123,50 per uur.

[8] Totale lasten 2024: € 28,9 miljoen. Hiervan realiseren we € 3 ton met doorbelasting van externe advieskosten en € 28,6 miljoen met ureninzet van onze medewerkers.

Deze tarieven zijn inclusief de indexering 2026 en volgens de begrotingsrichtlijnen 2026. In de volgende tabel ziet u hoe we van de uurtarieven 2025 tot de tarieven 2026 komen.

in €	Laag	Gemiddeld	Hoog
Uurtarieven 2025	109,50	113,50	117,50
Index 2026 4,91%	5,50	5,75	6
Uurtarieven 2026	**115,00**	**119,25**	**123,50**

De financiële spelregels staan in een aantal kaderstellende nota's: een Treasurystatuut, de Financiële verordening, de Controleverordening en een Notitie weerstandsvermogen en risico-inventarisatie. In het Treasurystatuut staan de afspraken over de omgang met liquide middelen en benodigde financiering voor investeringen. In de Financiële verordening zijn onder meer de afspraken vastgelegd over de aanbieding van rapportages. In de Controleverordening staan de afspraken over de accountantscontrole. De Notitie weerstandsvermogen en risico-inventarisatie gaat in op de theorie en uitgangspunten van ons risicobeleid.

Huisvesting

De ODRN huurt van gemeente Nijmegen kantoorruimte aan de Mariënburg 75. De huisvesting voldoet aan het uitgangspunt van het Nieuwe Werken en heeft nu meer de functie gekregen van verzamelgebouw en biedt daarbij diverse soorten werkplekken.

Gemeente Nijmegen voorziet vanuit de gastheerovereenkomst ook in zaken als het gebruik van vergaderzalen, sanitaire voorzieningen, catering, telefooncentrale en beveiliging.

Klanttevredenheid

In 2025 hebben we onderzoek gedaan naar de klantreis en daarbij knelpunten geïdentificeerd. Op basis daarvan zijn verbeteringen doorgevoerd. De impact van deze verbeteringen wordt in 2026 zichtbaar. We blijven de ontwikkelingen volgen en passen waar nodig verbeteringen toe.

Om inzicht te krijgen in hoe onze dienstverlening wordt ervaren, voeren we klanttevredenheidsonderzoeken uit. Daarbij hanteren we de norm dat minstens 80% van de respondenten ons beoordeelt met 'tevreden' of 'zeer tevreden'. Ons doel is om deze norm in 2025 te behalen. In 2026 streven we ernaar dit niveau vast te houden en waar mogelijk verder te verbeteren.

Communicatie

In 2026 blijft team Communicatie zich inzetten voor heldere, toegankelijke en betrouwbare informatie, zowel intern als extern. De maatschappelijke aandacht voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving neemt verder toe. Dit leidt tot meer vragen vanuit de media en een groeiende communicatiebehoefte onder inwoners. Voor ons betekent dit een blijvende focus op duidelijke publiekscommunicatie, waarbij de website van de ODRN het centrale informatiekanaal vormt.

In 2025 is een medewerkersonderzoek uitgevoerd naar de interne communicatie en informatievoorziening. Op basis van de uitkomsten is een verbeterplan opgesteld, dat in 2026 verder wordt uitgevoerd. Het doel is om collega's beter en tijdiger te informeren over ontwikkelingen organisatiebreed op een manier die aansluit bij hun informatiebehoefte. Daarmee versterken we de betrokkenheid binnen de organisatie.

Als de voorgenomen fusie doorgaat, krijgt team Communicatie een belangrijke rol in het begeleiden van dit proces. We ondersteunen medewerkers met interne communicatie en zorgen voor zorgvuldige afstemming richting media en externe partners.

Deze extra taken komen bovenop de dagelijkse werkzaamheden van het team. Het team Communicatie blijft inspelen op actualiteit en veranderende informatiebehoeften, zowel binnen als buiten de organisatie.

4.4. Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf heeft als doel om te laten zien hoe we als ODRN de instandhouding van de kapitaalgoederenvoorraad, onze investeringen, waarborgen.

We hebben geen panden in eigendom. We leasen twee dienstauto's. We investeren vrijwel alleen nog in werkplekken. Investeringen in software doen we niet meer. We werken steeds meer met SAAS[9]-oplossingen (niet ons eigendom). We activeren deze niet. Hiervoor betalen we jaarlijks licentiekosten.

De investeringen schrijven we tegen een reële termijn jaarlijks af. Zo is er na het einde van de levensduur een vrijval van kapitaallasten die gelijk is aan de jaarlast. Op die manier hoeven we alleen voor prijsontwikkelingen te indexeren om de instandhouding van de investeringen te waarborgen. In bijlage 5.1. is een investeringsbegroting opgenomen.

[9] SAAS staat voor software as a service.

4.5. Openbaarheidsparagraaf

Onze verslaggevingsrichtlijnen schrijven voor dat we jaarlijks in de begroting aandacht moeten besteden aan beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de jaarlijkse verantwoording verslag moeten doen van de uitvoering van de Woo in relatie tot die beleidsvoornemens.

Op basis van de Wet open overheid (Woo) moeten we actief documenten openbaar maken. Dat geldt zowel voor onze interne documenten (zoals bestuursdocumenten) als voor beschikkingen.

Onze interne stukken publiceren we veelal via onze website. We zijn aan het verkennen of er hier een ander geschikt medium voor is. Voor het openbaar maken van beschikkingen zijn we in afwachting van landelijke ontwikkelingen. Zo is het nog niet duidelijk of er een landelijk platform komt waar alle documenten ontsloten zouden kunnen worden. Onze deelnemers hebben ons verzocht pas op de plaats te maken met het ontsluiten van beschikkingen totdat er meer duidelijkheid is.

In het kader van de Wet elektronisch publicaties (Wep) zijn we bij uitgebreide procedures verplicht om naast de publicatie, ook de bijbehorende stukken te ontsluiten. Hiervoor hebben we op de landelijke publicatiepagina een vergunningenpagina ontwikkeld zodat burgers en bedrijven relevante stukken kunnen inzien. Uiteraard worden de stukken, waar relevant, eerst geanonimiseerd. Hiermee voldoen wij aan de wettelijke verplichting.

5. Bijlagen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

5.1. Investeringsbegroting

Hier ziet u onze investeringsbegroting.

		2025			2026			2027		
	Boekwaarde	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde
in € * 1.000	31-12-2024			31-12-2025			31-12-2026			31-12-2027
Inrichting	480	10	101	389	75	104	360	10	100	270
ICT Pc's e.d.	3	10	5	8	10	8	10	10	10	10
Totaal	**483**	**20**	**106**	**397**	**85**	**112**	**370**	**20**	**110**	**280**
Onvoorzien			19			13			15	
Begroot			**125**			**125**			**125**	

	2028			2029		
	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde
in € * 1.000			31-12-2028			31-12-2029
Inrichting	10	99	181	10	69	122
ICT Pc's e.d.	10	10	10	10	10	10
Totaal	**20**	**109**	**191**	**20**	**79**	**132**
Onvoorzien		16			46	
Begroot		**125**			**125**	

Onze investeringsbegroting neemt af vanwege het thuiswerken, waardoor we minder in werkplekken op locatie investeren[10], maar ook vanwege het feit dat we steeds meer ICT-licenties aanschaffen. Eind 2024 bedroeg de boekwaarde van onze activa € 4,8 ton. We ramen in 2026 een investering voor de inrichting werkplekken van € 75.000. Samen met de afschrijvingen over onze huidige activa, komen we daarmee op een jaarlijkse afschrijvingslast van € 1,25 ton.

[10] Aanschaffingen t.b.v. het thuiswerken activeren we niet. Deze boeken we in het jaar van aanschaf als kosten.

5.2. De advieslijsten 2026

Hier ziet u een samenvatting van de advieslijsten van 2026 die de basis vormen voor de begrote baten van 2025: € 25,1 miljoen.

	BRIKS	*Milieu*	*TOTAAL*
Vergunningverlening	€ 3.415.166	€ 5.709.143	€ 9.124.309
Toezicht en handhaving	€ 2.736.829	€ 4.379.789	€ 7.116.618
Juridisch	€ 392.263	€ 1.604.558	€ 1.996.821
Overige	€ 497.960	€ 454.882	€ 952 .842
Projecten	€ 204.932	€ 5.722.432	€ 5.927.364
Totaal	**€ 7.247.150**	**€ 17.870.804**	**€ 25.117.954**

In deze bijlage geven we een overzicht van de producten voor BRIKS met een totaal van € 7,0 miljoen, de producten Milieu met een totaal van € 12,2 miljoen en van de grootste projecten met een totaal 5,9 miljoen.

Producten BRIKS

BRIKS		Uren	In €
Totaal		**60.318**	**€ 7.042.218**
Vergunningverlening	**Totaal**	**29.277**	**€ 3.415.166**
	APV Besluit	0	€ 0
	Melding en informatieplicht BRIKS	7.153	€ 827.653
	Omgevingsvergunning BRIKS	18.166	€ 2.129.255
	Vergunning Huisvestingswet	0	€ 0
	Vergunning Leegstandswet	95	€ 10.937
	Vooroverleg BRIKS	3.863	€ 447.322
Toezicht & Handhaving	**Totaal**	**23.422**	**€ 2.736.829**
	Behandeling Klachten BRIKS	800	€ 92.043
	Bestraffende handhaving BRIKS	2.287	€ 264.068
	Controle inrichtingseisen aanvraag Alcoholwetvergunning	30	€ 3.450
	Herstellende handhaving BRIKS	1.540	€ 178.432
	Piket Bouwen	0	€ 0
	Toezicht APV besluit + evenementen	113	€ 12.938

	Toezicht Bestaande Bouw BRIKS	3.625	€ 427.171
	Toezicht Huisvestingswet	0	€ 0
	Toezicht Overige Illegaliteit	710	€ 82.075
	Toezicht sloop/asbest	4.968	€ 576.037
	Toezicht Verleende Omgevingsvergunning BRIKS	9.077	€ 1.069.278
	Verzoek tot handhaving BRIKS	273	€ 31.338
Juridisch	**Totaal**	**3.149**	**€ 368.201**
	Juridisch Advies BRIKS	249	€ 28.859
	Rechtsbescherming BRIKS	2.900	€ 339.342
Specialistisch advies	**Totaal**	**200**	**€ 24.063**
	Advies Evenementen	75	€ 8.625
	Advies Monumenten	0	€ 0
	Beleid en procesadvisering BRIKS	125	€ 15.438
Overige	**Totaal**	**4.270**	**€ 497.960**
	Informatieverzoeken BRIKS	4.270	€ 497.960

Producten Milieu

Milieu		Uren	In €
Vergunningverlening	**Totaal**	**47.085**	**€ 5.709.143**
	Actualisatietoets Vergunningen	1.665	€ 198.614
	Besluit Laden en Lossen Gevaarlijke Stoffen	0	€ 0
	Goedkeuringsbesluit	934	€ 115.201
	Melding en informatieplicht Milieu	7.734	€ 894.565
	Milieueffectrapportage	1.138	€ 139.185
	Omgevingsvergunning Milieu	32.698	€ 4.003.250
	Ontheffing Besluit Stortplaatsen	196	€ 24.237
	Vooroverleg Milieu	2.720	€ 334.091
Toezicht & Handhaving	**Totaal**	**37.230**	**€ 4.379.789**
	Behandeling klachten Milieu	3.523	€ 406.074
	Behandeling Ongewoon Voorval	614	€ 74.109
	Bestraffende handhaving Milieu	823	€ 98.883
	Energietoezicht	81	€ 10.000
	Hercontrole Milieu	5.712	€ 665.734
	Herstellende handhaving Milieu	2.674	€ 312.363
	Milieucontrole	13.675	€ 1.598.722
	Piket Milieu	571	€ 66.350
	Seveso Inspectie	5.384	€ 664.893
	Toezicht Bodem	3.398	€ 391.774
	Toezicht festiviteiten	90	€ 10.294
	Toezicht integraal HAT	295	€ 33.943
	Toezicht natuur - Seveso	167	€ 20.594
	Verzoek tot handhaving Milieu	224	€ 26.056
Juridisch	**Totaal**	**5.103**	**€ 619.902**
	Juridisch Advies Milieu	722	€ 87.041
	Rechtsbescherming Milieu	4.381	€ 532.861
Specialistisch advies	**Totaal**	**8.288**	**€ 984.656**
	Advies Afval en Circulaire Economie	476	€ 58.334
	Advies Bodem	904	€ 105.548
	Advies Fysieke Leefomgeving	1.333	€ 153.827
	Advies Geluid en Trillingen	340	€ 39.077
	Advies HUP	151	€ 17.568
	Advies Lucht & Geur	1.390	€ 168.512
	Advies Omgevingsveiligheid	467	€ 57.244
	Advies Water	159	€ 19.606
	Beleid en procesadvisering milieu	2.290	€ 270.224
	Beoordeling (verplichte) rapportages	777	€ 94.717
Overige	**Totaal**	**3.871**	**€ 454.882**
	Informatieverzoeken Milieu	3.871	€ 454.882

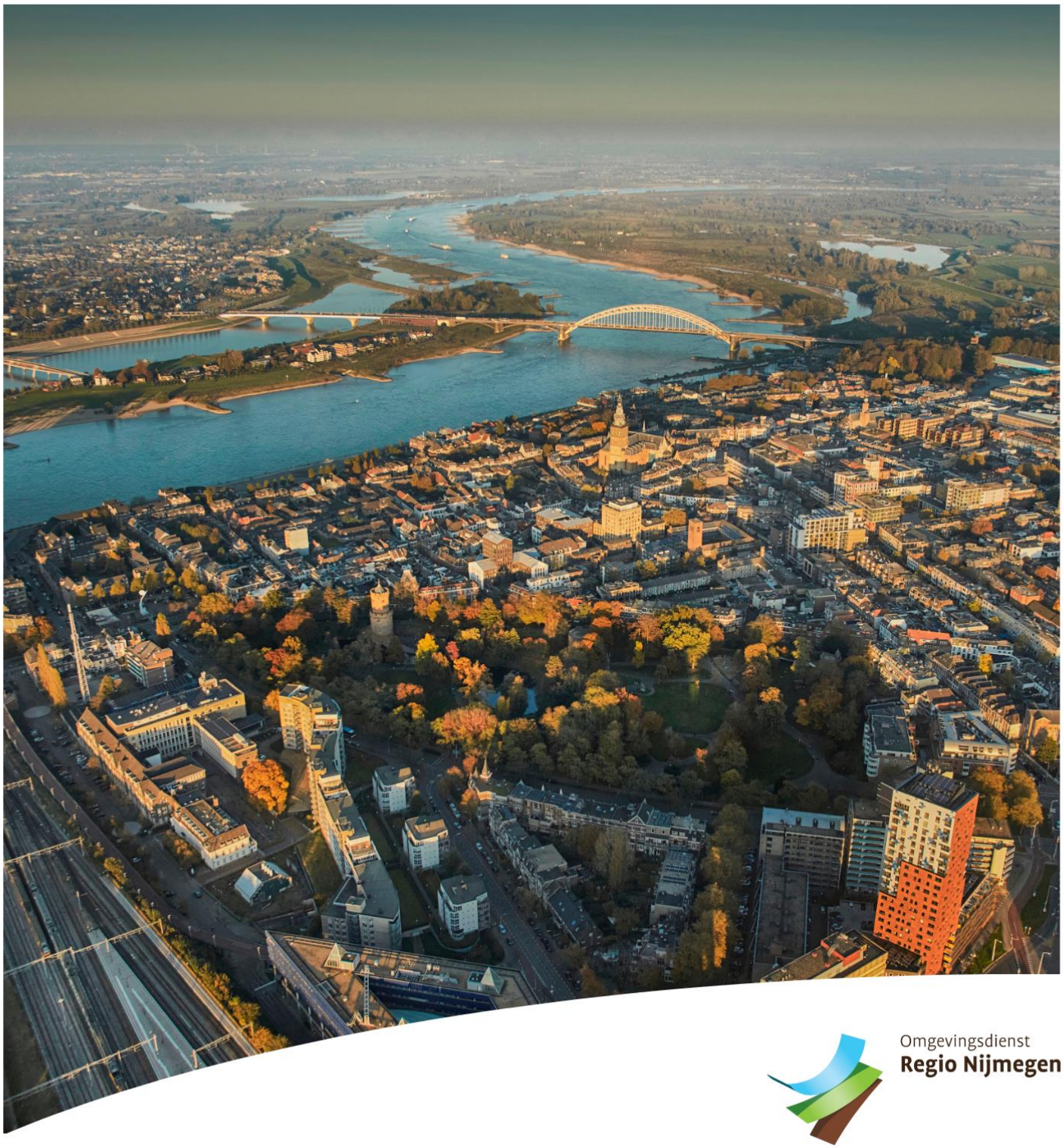
Projecten > € 50.000

Projectnaam	In €
Projectleider scherper vergunnen	**€ 245.796**
Parenco zaakuitvoering	**€ 243.295**
SPUK extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	**€ 235.796**
Complexe handhaving provinciale bedrijven	**€ 231.563**
Advies Wnb provinciale bedrijven	**€ 228.166**
Programmaproject Luchtadvies	**€ 215.384**
Programma complexe vergunningverlening	**€ 211.494**
Effectgericht werken	**€ 202.857**
Indirecte lozingen	**€ 200.523**
Programmaproject Geluidadvies	**€ 166.725**
Adviestraject reductie CO2 en Stikstof	**€ 162.893**
Seveso Oost Communicatie, Bijscholing en Kwaliteit	**€ 134.576**
Seveso Oost Programmeren en verantwoorden	**€ 134.423**
Omgevingsplan	**€ 133.751**
Indirecte lozingen vergunning plichtige bedrijven	**€ 133.546**
Detachering Kennisregisseur Actuele Vraagstukken	**€ 133.001**
Boven formatie Seveso inspecteur	**€ 125.044**
Maatwerkaanpak verduurzaming industrie	**€ 123.502**
Aanpak ondermijning	**€ 114.676**
Aandachtsbedrijven en bijzonder toezicht	**€ 96.313**
Inventarisatie ZZS	**€ 93.869**
Advisering initiatieven waterstof- en energietransitie	**€ 83.363**
Uitwerking aanbevelingen OVV-rapport	**€ 66.094**
Aanpak ZZS	**€ 65.592**
Regievoering Seveso-bedrijven	**€ 65.337**
Coordinatie en functioneel beheer Risicokaart	**€ 65.061**
MJA Vergunningverlening	**€ 64.770**
Indirecte lozingen	**€ 61.750**
AADV (Seveso)	**€ 61.133**
Out of pocket kosten milieutoezicht	**€ 58.000**
Energiecontroles	**€ 57.931**
Pilot Circulaire Economie	**€ 53.906**
Circulaire economie	**€ 53.408**
Project bestaande bouw	**€ 50.255**

BEGROTING

2025

ODRN Wijziging 1

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Inhoudsopgave

Inleiding 3

1. Begroting 5
   - 1.1. Begroting 2025 6
   - 1.2. Wijzigingen begroting 2025 7
   - 1.3. Kosten fusietraject 2025 7

2. Wijzigingen baten verklaard 9
   - 2.1. Bijdragen deelnemers 10
   - 2.2. Werkplannen bovenregionale opdrachtgevers 10
   - 2.3. Subsidies en diverse opdrachten 11
   - 2.4. Rentebaten 11

3. Wijzigingen lasten verklaard 12
   - 3.1. Wijzigingen van de primaire kosten 13
   - 3.2. Salariskosten en inhuur 13
   - 3.3. Wijzigingen van de overhead 13

4. Bijlagen 15
   - 4.1. De werkplannen 2025 16

Inleiding

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Wij leggen u een begrotingswijziging voor waarmee de begroting 2025 wordt geactualiseerd. In deze wijziging stellen wij voor de begrote baten en lasten met € 192.000 te verhogen, waarmee het totaal op € 24,791 miljoen uitkomt. Deze aanpassing zorgt ervoor dat de begroting 2025 aansluit op de geactualiseerde werkplannen (+ € 1 ton) en dat de budgetten voor subsidies en diverse opdrachten worden geactualiseerd (+ € 1 ton).

Hoewel de wijzigingen ten opzichte van de primitieve begroting beperkt zijn, sluiten de cijfers nu beter aan op de meest recente inzichten. De totale kosten zijn met € 192.000 verhoogd, maar tegelijkertijd is er een herverdeling doorgevoerd op basis van de jaarrekening 2024.

Een belangrijk speerpunt in 2025 blijft het terugdringen van de externe inhuur. De eerste signalen laten een positieve ontwikkeling zien en wij streven ernaar het inhuurpercentage in 2025 af te bouwen naar het begrote niveau van 25%.

Daarnaast staat 2025 in het teken van belangrijke organisatorische ontwikkelingen. De mogelijke fusie tot ODRN en ODRA brengt zowel organisatorische als financiële uitdagingen met zich mee. De voorliggende begroting bevat minimale kosten voor de eerste fase van dit traject. In april 2025 wordt een besluit verwacht over de vervolgstappen. Indien wordt besloten tot voortzetting van het fusieproces, zullen hier mogelijk extra kosten uit voortvloeien die tekstueel in deze begrotingswijziging zijn opgenomen. Indien dat het geval is zal worden bekeken welke gevolgen dit heeft voor de begroting en zal bepaald worden welke stappen zullen moeten worden ondernomen.

Bestuur ODRN

1. Begroting

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

1.1. Begroting 2025

De lasten en de baten in 2025 zijn € 192k hoger dan onze eerdere vastgestelde begroting. Er zijn onderlinge verschuivingen in deelnemersbijdragen en subsidies en bovenregionale taken. In de lasten zijn met name de primaire salariskosten en de kosten voor inhuur hoger door de hogere productieve capaciteit. In de volgende tabel ziet u de jaarcijfers 2024, de begroting 2025, de mutaties die nu voorliggen en de bijgestelde begroting: de dynamische begroting van 2025.

Omschrijving In * 1.000	jaarrekening 2024	begroting 2025 II	Mutaties 2025 III	Dynamische begroting 2025 I = II + III
Lasten				
Salariskosten	10.489	12.297	+327	12.624
Salariskosten overhead	3.929	2.720	-67	2.653
Overige personele lasten	425	316		316
Opleidingskosten	364	455	+3	458
Inhuur	7.751	4.101	+48	4.149
Inhuur overhead	1.261	953	-10	943
Huisvestingslasten	866	900	-87	813
ICT en informatiebeheer	1.617	1.634	+41	1.675
Kapitaallasten	107	150	-25	125
Materiële kosten opdrachtgevers	282	275		275
Materiele kosten	288	336	-39	297
Bijdrage regionaal stelsel	312	461	+1	462
Projecten ODRN	747			
Projectkosten ontvlechting BRIKS 2024	440			
Totaal lasten	**28.878**	**24.599**	**+191**	**24.791**
Baten				
Bijdragen deelnemers	25.763	21.139	+119	21.258
Bovenregionale bijdragen	1.686	2.214	-51	2.163
Subsidies en diverse opdrachten	959	366	+123	489
Bijdrage projectkosten ontvlechting BRIKS	385	-		
Bijdrage frictie inhuur BRIKS	200	-		
Bijdrage frictiekosten overhead	-	780		780
Rentebaten	238	100		100
Totaal baten	**29.231**	**24.599**	**+191**	**24.791**
Saldo	**353**	**0**	**0**	**0**

1.2. Wijzigingen begroting 2025

In de onderstaande tabellen laten we zien hoe de baten en lasten onderling zijn verschoven. De verandering in baten is een gevolg van gewijzigde werkplannen. Zichtbaar is dat de deelnemende gemeenten de werkplannen naar beneden hebben bijgesteld in aanloop naar het ravijnjaar 2026. Alle wijzigingen zijn in de onderstaande tabel opgenomen.

Omschrijving In € * 1.000	Mutatie
Baten	
Bijdragen deelnemers	+119
Bovenregionale bijdragen	-51
Subsidies en diverse opdrachten	+123
Totaal mutatie baten	**+191**
Lasten	
Salariskosten primair	+327
Inhuur primair	+48
Subtotaal primaire kosten	**+375**
Salariskosten overhead	-67
Inhuur overhead	-10
Opleidingskosten	+3
Huisvestingslasten	-87
ICT en informatiebeheer	+41
Kapitaallasten	-25
Materiële kosten overhead	-39
Subtotaal overhead	**-184**
Totaal lasten	**+191**
Saldo	0

In hoofdstuk 2 lichten we de wijzigingen van de baten toe en in hoofdstuk 3 laten we zien hoe we deze baten over de lasten verdeeld hebben.

1.3. Kosten fusietraject 2025

De Omgevingsdienst Regio Nijmegen bevindt zich momenteel in een fusietraject met de Omgevingsdienst Regio Arnhem. In april 2025 wordt een belangrijke vervolgstap gezet binnen dit traject. Op dit moment zijn de kosten voor deze tweede fase nog niet expliciet opgenomen in de begroting.

Wij verwachten echter dat de benodigde middelen kunnen worden gedekt door subsidiegelden en een eventuele onttrekking uit de algemene reserves. De geschatte kosten voor de ODRN voor deze fase van de fusie bedragen circa € 600.000 in 2025.

Indien de kosten deze raming met meer dan 50% overschrijden, zullen wij bij de betrokken gemeenteraden terugkomen voor een zienswijze. Hiermee waarborgen we een transparante en verantwoorde financiële afwikkeling van het fusietraject.[1]

[1] Deze procedure is besproken met de accountant van de ODRN en akkoord bevonden.

2. Wijziging baten verklaard

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

De baten van 2025 zijn gebaseerd op de werkplannen voor 2025. In bijlage 4.1. ziet u een samenvatting van deze werkplannen.

2.1. Bijdragen deelnemers

De werkplannen voor 2025 geven aanleiding om de bijdragen van onze deelnemers met € 119k te verhogen[2]. In de volgende tabel geven we een overzicht van de mutatie per deelnemer.

Omschrijving In * 1.000	begroting 2025
Gemeente Berg en Dal	+84
Gemeente Beuningen	-277
Gemeente Druten	+9
Gemeente Heumen	+91
Gemeente Nijmegen	-251
Gemeente Wijchen	-121
Provincie Gelderland	+585
Totaal	**+119**

Onze totale werkplannen voor 2025 kennen geen grote wijzigingen. Toch zien we dat enkele gemeentelijke deelnemers de werkplannen naar beneden hebben bijgesteld, maar dat deze daling gecompenseerd wordt door extra werkplannen van de provincie Gelderland.

2.2. Werkplannen bovenregionale opdrachtgevers

We verlagen de werkplannen van de bovenregionale opdrachtgevers met € 51k.

Omschrijving In * 1.000	begroting 2025
Omgevingsdienst Veluwe	-57
Omgevingsdienst Regio Arnhem	-24
Omgevingsdienst De Vallei	-59
Omgevingsdienst Rivierenland	-16
Omgevingsdienst Achterhoek	-83
Provincie Overijssel	+207
Overige	-20
Totaal	**-51**

De werkplannen voor onze regionale omgevingsdiensten zijn allemaal naar beneden bijgesteld. Dit past ook binnen de visie om deze taken in de toekomst verder af te

[2] De begroting is opgesteld op basis van de werkplannen 2025 stand medio maart 2026. De werkplannen zijn definitief met uitzondering van de gemeente Heumen.

bouwen. De provincie Overijssel heeft de werkplannen bijgesteld naar boven, onder meer door een bijdrage te leveren aan ons traineeprogramma.

2.3. Subsidies en diverse opdrachten

Op dit moment zijn er nog geen nieuwe subsidies die wij opnemen in de begroting. Wel zijn er een aantal kleine aanvullende opdrachten bij ODNL en DCMR, waardoor wij de subsidies en diverse opdrachten laten toenemen met € 123.000.

2.4. Rentebaten

We nemen structureel € 1 ton rentebaten op. Gezien de ontwikkeling van de rentepercentages achten we dat reëel en hebben we de verwachting niet aangepast.

3. Wijziging lasten verklaard

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Bij de verklaring van de wijzigingen van de lasten, van in totaal € 191k, onderscheiden we de stijging van kosten gerelateerd aan het primaire proces met € 375k en de daling aan kosten van overhead met € 184k.

3.1. Wijzigingen van de primaire kosten

Het grootste deel van de bijstellingen van het primaire proces heeft betrekking op salariskosten. We verhogen de budgetten hiervoor met in totaal € 298k. Voor de overige lasten streven we naar een besparing van € 106k.

3.2. Salariskosten en inhuur

Als gevolg van de lichte stijging van de baten uit werkplannen zal ook de benodigde capaciteit aan primaire medewerkers stijgen. Waar wij in de oorspronkelijke begroting nog uitgingen van 206,6k benodigde productieve uren, zijn dat met de gewijzigde werkplannen 208,2k. Ook de verdeling in primaire medewerkers in eigen dienst en ingehuurde medewerkers is verschoven. We gaan nog steeds uit van onze oorspronkelijke doelstelling dat de personeelskosten voor 25% uit ingehuurde medewerkers bestaan. In de volgende tabel ziet u de berekening van het percentage van bijna 25%.

Omschrijving in €* 1.000	Begroting 2025
Salariskosten primair	12.924
Inhuur primair	4.149
Totaal salarissen plus inhuur	**16.773**
Aandeel inhuur	24,7%

3.3. Wijzigingen van de overhead

In de volgende tabel zit u de overhead na verwerking van de begrotingswijziging.

In € * 1.000	**Begroting 2025**
Salariskosten overhead	2.653
Inhuur overhead	943
Overige personele lasten	316
Opleidingskosten	458
Huisvestingslasten	813
ICT en informatiebeheer	1.675
Kapitaallasten	125
Materiële kosten	297
Bijdrage regionale stelsel	462
Overhead	**7.742**
Bijdrage frictie overhead	-780
Overheadkosten -/- bijdrage frictie overhead	**6.962**
Totaal lasten (excl. Frictiebijdrage overhead)	**24.011**
% overhead	**29,0%**

We komen in 2025 uit op een percentage overhead van 29,0% (realisatie 2024: 29,8%) en blijven daarmee onder de norm van 30% van de baten. We ramen in totaal een bedrag van bijna € 7 miljoen overhead (na aftrek bijdrage frictie overhead).
In de volgende tabel ziet u een specificatie van de verschuivingen. De grootste mutaties lichten we daarna toe.

Omschrijving In € * 1.000	**Mutatie**
Salariskosten overhead	-67
Inhuur overhead	-10
Opleidingskosten	+3
Huisvestingslasten	-87
ICT en informatiebeheer	+41
Kapitaallasten	-25
Materiële kosten	-39
Totaal overhead	**-184**

We verlagen zowel de inzet van onze eigen medewerkers (€ -67k) als de inhuur overhead (€ -10k), omdat we verwachten met minder fte's uit te kunnen komen. Om onze taakstelling van opleidingskosten van 3% van de salariskosten te besteden verhogen we dit budget.

De huisvestingslasten kunnen wij verlagen omdat wij voorzien dat een gedeelte van onze huidige locatie kan worden afgestoten in 2025.

We ramen een geringe verhoging van de kosten voor ICT en informatiebeheer met bijna € 41k. Dat heeft te maken met alle licenties die wij inmiddels hebben aangeschaft.

Ook de kapitaallasten nemen af. Dat komt doordat we steeds meer systemen als SAAS-oplossingen afnemen. Deze kosten activeren we niet. We betalen daarvoor jaarlijks licenties. Ten slotte nemen ook de materiële kosten af. We voorzien dat we op diverse uitgaven wat goedkoper uit zullen zijn.

5. Bijlagen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

4.1. De werkplannen 2025

In deze paragraaf geven we inzicht in de werkplannen 2025.

	BRIKS	*Milieu*	*TOTAAL*
Vergunningverlening	€ 3.032.903	€ 5.603.984	€ 8.636.887
Toezicht en handhaving	€ 2.610.979	€ 4.101.321	€ 6.712.300
Juridisch	€ 288.104	€ 596.909	€ 885.013
Specialistisch advies	€ 33.308	€ 928.682	€ 961.990
Overige	€ 493.542	€ 390.328	€ 883.870
Producten	**€ 6.458.836**	**€ 11.621.224**	**€ 18.080.060**
Projecten	€ 276.189	€ 5.554.661	**€ 5.830.850**
Totaal	**€ 6.735.025**	**€ 17.175.885**	**€ 23.910.910**

Op deze pagina geven we de producten BRIKS van in totaal € 6,5 miljoen weer en op de pagina daarna de producten Milieu van in totaal € 11,6 miljoen. Vervolgens geven we u een inzicht in onze grootste projecten > € 50.000.

BRIKS		Uren	In €
Totaal		**58.201**	**€ 6.458.837**
Vergunningverlening	**Totaal**	**27.349**	**€ 3.032.903**
	APV Besluit	0	€ 0
	Melding en informatieplicht BRIKS	7.092	€ 781.104
	Omgevingsvergunning BRIKS	16.492	€ 1.836.615
	Vergunning Huisvestingswet	0	€ 0
	Vergunning Leegstandswet	94	€ 10.247
	Vooroverleg BRIKS	3.672	€ 404.938
Toezicht & Handhaving	**Totaal**	**23.502**	**€ 2.610.979**
	Behandeling Klachten BRIKS	1.442	€ 157.851
	Bestraffende handhaving BRIKS	2.032	€ 223.120
	Controle inrichtingseisen aanvraag Alcoholwetvergunning	30	€ 3.232
	Herstellende handhaving BRIKS	1.519	€ 167.623
	Piket Bouwen	37	€ 4.041
	Toezicht APV besluit + evenementen	111	€ 12.122
	Toezicht Bestaande Bouw BRIKS	3.458	€ 388.134
	Toezicht Huisvestingswet	0	€ 0
	Toezicht Overige Illegaliteit	699	€ 76.895
	Toezicht sloop/asbest	4.971	€ 546.456
	Toezicht Verleende Omgevingsvergunning BRIKS	8.936	€ 1.002.064
	Verzoek tot handhaving BRIKS	269	€ 29.442
Juridisch	**Totaal**	**2.606**	**€ 288.104**
	Juridisch Advies BRIKS	245	€ 27.037
	Rechtsbescherming BRIKS	2.360	€ 261.068
Specialistisch advies	**Totaal**	**295**	**€ 33.308**
	Advies Evenementen	74	€ 8.081
	Advies Monumenten	98	€ 10.775
	Beleid en procesadvisering BRIKS	123	€ 14.453
Overige	**Totaal**	**4.449**	**€ 493.542**
	Informatieverzoeken BRIKS	4.449	€ 493.542

Milieu		Uren	In €
Totaal		**102.031**	**€ 11.621.224**
Vergunningverlening	**Totaal**	**48.524**	**€ 5.603.984**
	Actualisatietoets Vergunningen	2.432	€ 276.345
	Besluit Laden en Lossen Gevaarlijke Stoffen	0	€ 0
	Goedkeuringsbesluit	817	€ 95.848
	Melding en informatieplicht Milieu	6.880	€ 757.676
	Milieueffectrapportage	1.465	€ 170.377
	Omgevingsvergunning Milieu	33.025	€ 3.846.731
	Ontheffing Besluit Stortplaatsen	299	€ 35.120
	Vooroverleg Milieu	3.607	€ 421.886
Toezicht & Handhaving	**Totaal**	**36.643**	**€ 4.101.321**
	Behandeling klachten Milieu	3.581	€ 393.375
	Behandeling Ongewoon Voorval	717	€ 82.455
	Bestraffende handhaving Milieu	939	€ 108.017
	Energietoezicht	0	€ 0
	Hercontrole Milieu	5.266	€ 580.534
	Herstellende handhaving Milieu	2.640	€ 293.361
	Milieucontrole	12.759	€ 1.414.537
	Piket Milieu	297	€ 33.034
	Seveso Inspectie	6.238	€ 732.974
	Toezicht Bodem	3.428	€ 376.272
	Toezicht festiviteiten	91	€ 9.967
	Toezicht integraal HAT	300	€ 32.863
	Toezicht natuur - Seveso	164	€ 19.280
	Verzoek tot handhaving Milieu	223	€ 24.654
Juridisch	**Totaal**	**5.172**	**€ 596.909**
	Juridisch Advies Milieu	799	€ 91.223
	Rechtsbescherming Milieu	4.373	€ 505.686
Specialistisch advies	**Totaal**	**8.221**	**€ 928.682**
	Advies Afval en Circulaire Economie	506	€ 58.766
	Advies Bodem	879	€ 97.776
	Advies Fysieke Leefomgeving	1.389	€ 152.930
	Advies Geluid en Trillingen	251	€ 27.673
	Advies HUP	150	€ 16.535
	Advies Lucht & Geur	820	€ 95.266
	Advies Omgevingsveiligheid	460	€ 53.580
	Advies Water	231	€ 27.171
	Beleid en procesadvisering milieu	2.460	€ 273.950
	Beoordeling (verplichte) rapportages	1.074	€ 125.036
Overige	**Totaal**	**3.471**	**€ 390.328**
	Informatieverzoeken Milieu	3.471	€ 390.328

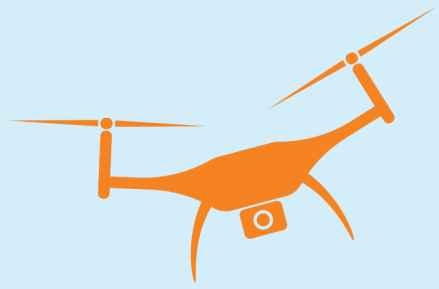
Projectnaam >€50.000	In €
Adviestraject reductie CO2 en Stikstof	€ 305.000
Indirecte lozingen	€ 250.305
SPUK extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	€ 235.796
Programmaproject Luchtadvies	€ 229.360
Parenco zaakuitvoering	€ 227.771
Maatwerkaanpak verduurzaming industrie	€ 218.000
Complexe handhaving provinciale bedrijven	€ 216.788
Advies Wnb provinciale bedrijven	€ 213.608
Programma complexe vergunningverlening	€ 197.999
Effectgericht werken	€ 190.000
Programmaproject Geluidadvies	€ 158.625
Detachering Kennisregisseur Actuele Vraagstukken	€ 133.001
Seveso Oost Communicatie, Bijscholing en Kwaliteit	€ 131.518
Seveso Oost Programmeren en verantwoorden	€ 130.073
Coordinatie en functioneel beheer Risicokaart	€ 123.800
Boven formatie Seveso inspecteur	€ 118.969
Aanpak ondermijning	€ 107.445
Financiele zekerheidsstelling	€ 103.191
Traineeprogramma Gelderland	€ 100.000
Uitwerking aanbevelingen OVV-rapport	€ 98.824
Aandachtsbedrijven en bijzonder toezicht	€ 90.239
Inventarisatie ZZS	€ 87.949
Omgevingsplan	€ 78.467
Advisering initiatieven waterstof- en energietransitie	€ 78.044
Indirecte lozingen	€ 71.032
MJA Vergunningverlening	€ 64.770
Regievoering Seveso-bedrijven	€ 61.168
Out of pocket kosten milieutoezicht	€ 58.000
Energiecontroles	€ 54.278
Werkafspraken VTH BRIKS ODRN (VV en HH)	€ 52.030
Pilot Circulaire Economie	€ 50.507
Circulaire economie	€ 50.000

2024

in één oogopslag

Energiebesparing bij bedrijven

Bij bedrijven waar nog veel energie bespaard kan worden is een uitgebreide energiecontrole uitgevoerd. Bij 70% van de controles waren de energiebesparende maatregelen nog niet volledig toegepast. Door deze controles gaan bedrijven eerder stroom en gas besparen, waardoor het probleem van de netcongestie kleiner wordt en de CO2-uitstoot omlaag gaat.

Dronecontroles

Sinds het najaar kan ODRN dronecontroles uitvoeren. Drones leveren een waardevolle toevoeging aan controles doordat overtredingen sneller geconstateerd kunnen worden.

Circulaire economie

- Plan van aanpak gemaakt om circulaire economie een vaste plek te geven in de VTH-taken.
- Landelijke afstemming om kennis te delen en werkwijzen af te stemmen.

Vrije veld toezicht

Het vrije veld toezicht heeft al tot goede resultaten geleid. Hiermee is de bouw van een illegale kelder onder een woning, met alle risico's van dien, ontdekt. Daarnaast werpt het vrije veld toezicht ook bij de asbestregelgeving haar vruchten af.

Fastlane

Door de inzet van Fastlane en regiehulp zijn lastige, langlopende procedures succesvol afgerond.

Zeer Zorgwekkende Stoffen

- Met het RIVM en de 5 andere Seveso-omgevingsdiensten zijn stappen gezet om ZZS beter te borgen binnen het VTH-stelsel.
- Ontwikkeling van 4-stappen aanpak en training om ZZS te leren herkennen.
- Door een inventarisatie van ZZS bij 102 bedrijven op een industrieterrein is bewustwording van ondernemers rondom ZZS verhoogd.

Start 2024

- Regionaal uitvoeringsprogramma 2025-2026
- Plan van aanpak Robuustheid 2024
- Start nieuwe trainees
- Start onderzoek mogelijke fusie ODRA/ODRN

Jan – Feb – Mrt – Apr – Mei – Jun – Jul – Aug – Sept – Okt – Nov – Dec

- Aangescherpte visie en strategische doelen
- Organisatieontwikkeling: organisatiestructuur, strategische personeelsplanning en nieuwe BRIKS-afdeling ODRN
- Visitatie Omgevingsdienst NL
- Plan van aanpak n.a.v. Visitatie Omgevingsdienst NL
- Voorbereiding overdracht BRIKS-taken naar gemeente Nijmegen

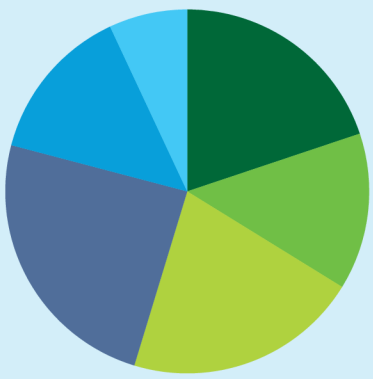
Omgevingswet, nieuw zaaksysteem én nieuwe systemen voor HR, financiën en tijdschrijven.

	Aantal fte	Klanttevredenheid
2024	242	78%
2023	236	79%

Omzet per categorie

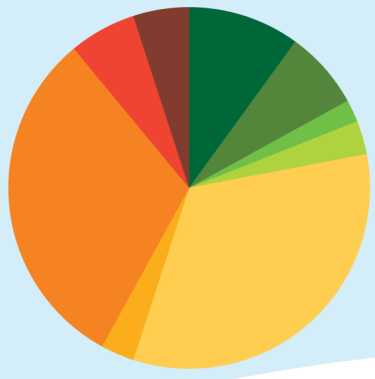
In € x miljoen

Milieu	
Vergunningen	€ 5,7
Toezicht en handhaving	€ 3,9
Advies en projecten	€ 6,3
Bouwen	
Vergunningen	€ 6,7
Toezicht en handhaving	€ 4,1
Advies en projecten	€ 2,4

Omzet per opdrachtgever

Berg en Dal	10%
Beuningen	7%
Druten	2%
Heumen	3%
Nijmegen	33%
Wijchen	3%
Provincie Gelderland	31%
Bovenregionaal	6%
Subsidies en overige	5%

Opbrengsten € 25,8 miljoen Eindresultaat **€ 352.639**

Omgevingsdienst **Regio Nijmegen**

JAARSTUKKEN

2024

Jaarverslag en jaarrekening

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Inhoudsopgave

Inleiding 4

JAARVERSLAG

1. Jaaroverzicht 7
- Verloop P&C-cyclus 8
- Klanttevredenheid 8
- Klachten over de leefomgeving 9
- Ontvlechting BRIKS-taken 9
- Organisatieontwikkeling 9
- Robuustheidscriteria 10
- Visitatie 10
- Uitvoeringsprogramma 11
- Ontwikkeling bij maatschappelijke vraagstukken 11

2. Milieu 13
- Vergunningverlening 14
- Toezicht 14

3. Bouwen 16
- Vergunningverlening 17
- Toezicht 17

4. Juridisch advies 20
- BRIKS 21
- Milieu 21

5. Programma Seveso 23
- Planning inspecties 24
- Naleefgedrag controles 24

Inhoudsopgave

6. Bedrijfsvoering **26**
Informatievoorziening 27
Innovatie 28
Communicatie 28

7. Sociaal jaarverslag **30**

8. Verplichte paragrafen **35**

JAARREKENING

9. Financiële verantwoording **41**
Samenvatting financiële verantwoording 42
Algemene grondslagen 43
Staat van baten en lasten 46
Toelichting op verschillen 49
Balans 54
Toelichting op balans 55
Overige onderwerpen 60

Bijlagen **63**
Bijlage 1 Sisa verantwoordingen 64
Bijlage 2 Rechtsmatigheidsverantwoording 66
Bijlage 3 Accountantsverklaring 67
Bijlage 4 Specificatie omzet deelnemers 68
Bijlage 5 Onze producten in € 's 69
Bijlage 6 Risicobeheersing 73
Bijlage 7 Kwaliteitscriteria 76

Het jaar 2024 was voor Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) een jaar van transitie, samenwerking en innovatie. Dit jaarverslag blikt terug op een periode waarin onze organisatie, ondanks de complexe uitdagingen, heeft bewezen veerkrachtig en doelgericht te kunnen opereren. De invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024 en de implementatie van een nieuw zaaksysteem zijn slechts enkele van de ingrijpende veranderingen die ons werk hebben beïnvloed.

Belangrijke ontwikkelingen en prestaties

Een van de meest in het oog springende veranderingen is de ontvlechting van de BRIKS-taken, waarbij gemeente Nijmegen deze taken vanaf 2025 weer in eigen beheer heeft. Dankzij een zorgvuldig opgesteld sociaal plan en intensieve communicatie zijn deze veranderingen op een gestructureerde en menselijke manier doorgevoerd. Tegelijkertijd is er een nieuwe BRIKS-afdeling ontwikkeld binnen ODRN, waarbij zelforganiserende units en een vernieuwde werkwijze centraal staan.

Het jaar 2024 markeert ook onze inzet op het gebied van milieukwaliteit, gezondheid en duurzaamheid. De Onderzoeksraad voor Veiligheid concludeerde in opvolging van het rapport *Industrie en Omwonenden* dat ODRN de aanbevelingen in het rapport heeft opgevolgd. Projecten rondom Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en de energietoezichtprogramma's hebben niet alleen tot concrete resultaten geleid, zoals verhoogde bewustwording en CO_2-reductie, maar ook een stevig fundament gelegd voor toekomstige samenwerkingen. Onze vergunningverleners, toezichthouders en specialisten hebben met hun expertise bijgedragen aan een veiliger en duurzamer leefmilieu.

Financiën

Ondanks eerdere prognoses die een tekort voorspelden, sluit ODRN 2024 positief af met een resultaat van € 352.639. Dit gunstige resultaat is komt door onverwachte extra inkomsten, inrichtingsfouten in het nieuwe zaaksysteem en een herziening van de kostenprognoses. Daarnaast heeft de inzet van een taskforce succesvol bijgedragen aan kostenbeheersing, het terugdringen van inhuur en ziekteverzuim en een scherpere urenverantwoording.

> "Hoewel 2024 niet zonder uitdagingen was heeft ODRN zich gericht op groei en verbetering. "

Focus op kennis, kwaliteit en samenwerking

In februari 2024 hebben we onze missie, visie, kernwaarden en strategische doelen aangescherpt en is er een duidelijke stip aan de horizon gezet. Deze aanscherping vormde de basis voor de strategische personeelsplanning (SPP) die erna werd opgezet.
Het visitatieproces, uitgevoerd door een landelijke commissie, is succesvol verlopen. Het eindrapport benadrukt de sterke punten van ODRN, zoals de gedrevenheid en betrokkenheid van onze medewerkers.

Daarnaast gaf het waardevolle aanbevelingen voor verdere verbetering die terugkomen in het verbeterplan van ODRN. Diverse acties waren daarvoor al in gang gezet, bijvoorbeeld het verlagen van de werkdruk, het versterken van de relatie met stakeholder en het vergroten van de robuustheid. Deze inspanningen ondersteunen onze ambitie om een toekomstbestendige, efficiënte en robuuste dienst te blijven.

Ook het Plan van aanpak robuustheid en de daaropvolgende voortgangsrapportage die door ODRN in de loop van 2024 zijn opgesteld, onderschrijven het feit dat de omgevingsdienst robuust is. De staatssecretaris van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) is verzocht om ODRN ook als zodanig te kwalificeren. In de loop van 2025 verwachten we daar duidelijkheid over.

Ontwikkelingen op bestuurlijk vlak

In 2024 heeft provincie Gelderland een stip op de horizon geplaatst om van de zes omgevingsdiensten over te gaan naar één Gelderse omgevingsdienst. De verwachting is dat deze ambitie nog enkele jaren in beslag gaat nemen. ODRN ziet kansen om alvast de krachten te bundelen met Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Naar aanleiding van een eerdere verkenning zijn aan het eind van het jaar stappen gezet om de mogelijkheid van een juridische fusie verder te onderzoeken. Dit proces krijgt in 2025 meer vorm.

Op landelijk niveau wordt gewerkt aan een betere positionering van Omgevingsdienst NL (ODNL). Er wordt nagedacht over een structuurwijziging waarbij ODNL verandert in een vereniging van omgevingsdiensten. Deze nieuwe structuur geeft bestuurders van de omgevingsdiensten een belangrijkere positie en tegelijkertijd krijgt ODNL een concretere positie op het landelijke podium. Deze verandering kent bestuurlijk juridische opgaves waar in 2025 een vervolg aan wordt gegeven.

Innovatie en toekomstgerichtheid

Dit jaar is er een meerjarige innovatiekalender opgesteld. Hierin spelen zowel nieuwe technologieën als samenwerkingen met externe partners een belangrijke rol. Deze agenda ondersteunt onze missie om niet alleen reactief te werken, maar juist proactief in te spelen op ontwikkelingen binnen ons werkveld.

Op het gebied van kennisontwikkeling is er een nieuw traineeship gestart op de afdelingen Vergunningverlening, Toezicht en Juridisch Advies. Tijdens dit traject worden jonge talenten opgeleid en betrokken bij grote maatschappelijke projecten.

Ook hebben we in samenwerking met de deelnemende gemeenten een regionaal uitvoeringsprogramma opgesteld waarin de beleids- en programmatische thema's staan waar ODRN samen met haar partners mee aan de slag gaat. Dit uitvoeringsprogramma is de basis voor de werkplannen voor 2025.

Vooruitblik

Hoewel 2024 niet zonder uitdagingen was heeft ODRN zich gericht op groei en verbetering. Dit jaarverslag toont niet alleen wat we hebben bereikt, maar dient ook als springplank voor de toekomst. We blijven inzetten op samenwerking, innovatie en kwaliteit, met als doel een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving voor onze regio te waarborgen.

Steve Kuils, algemeen directeur
Robert Kraan, adjunct directeur

JAARVERSLAG

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

1. Jaaroverzicht

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Jaaroverzicht

Verloop P&C-cyclus

De Planning & Control-cyclus (P&C) van 2024 startte in 2022 met de vaststelling van de Kadernota voor de begroting 2024. De begroting werd in maart 2023 opgesteld en in augustus 2023 definitief vastgesteld.
In augustus 2024 is de begroting geactualiseerd. Deze actualisatie was nodig door een toename van de werkplannen met € 1,9 miljoen, grotendeels veroorzaakt door het uitstel van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (€ 8 ton) en extra opdrachten. Daarnaast werd de begroting verhoogd door de ontvlechting van de BRIKS-taken, een stijging van de subsidiebijdragen met € 2 ton en een toevoeging van € 3,4 ton aan SPUK IBP-subsidie. Tegelijkertijd werd de MJA-subsidie structureel met € 1,3 ton verlaagd, terwijl een rentebate van € 1 ton werd opgenomen door de gestegen rente.
Conform de P&C-cyclus rapporteerde ODRN in 2024 tweemaal over de productie en organisatie. Beide bestuursrapportages voorspelden een financieel tekort, ondanks bijsturing door een taskforce. Ook in een aanvullende verduidelijkende brief, verzonden in december, werd nog gesproken over een verwacht verlies. Dit jaarverslag – als sluitstuk van de P&C-cyclus 2024 – toont echter aan dat eerdere prognoses ondermaats waren. De uiteindelijke jaarrekening sluit positief, mede door niet volledig meegenomen inkomsten en foutief geboekte kostenvoorzieningen in eerdere rapportages. Deze inzichten onderstrepen de noodzaak van verbeterde monitoring en controlemaatregelen in de toekomst. Dit jaarverslag gaat verder in op de werkzaamheden en realisaties van 2024.

Klanttevredenheid

Het werkveld van een omgevingsdienst is op meerdere vlakken complex. Zowel de procedures om een melding te doen of vergunning aan te vragen als de wetgeving en de inhoudelijke kennis over uiteenlopende onderwerpen. De ervaringen van bedrijven en inwoners die contact hebben gehad met ODRN geven waardevolle informatie over hoe de organisatie haar dienstverlening kan verbeteren. Om dit te onderzoeken ontvangen bedrijven en inwoners die een melding hebben gedaan of vergunning hebben aangevraagd binnen de regiogemeenten en provincie Gelderland digitaal een vragenlijst.

Tevredenheidspercentage

In 2024 zijn er 3.159 vragenlijsten verstuurd, waarvan 23% is ingevuld. Dit komt neer op 728 reacties, een responspercentage dat 4% lager ligt dan in 2023. Uit de resultaten blijkt dat gemiddeld 78% van de respondenten tevreden is met de dienstverlening, wat net onder de norm van 80% ligt. In 2023 lag de gemiddelde tevredenheid op 79%.

“Nette controleur, houdt zich prima aan de regels, goede en prettige communicatie. Uiteindelijk moeten we het samen doen.”

Gevolgen Omgevingswet

Door de komst van de Omgevingswet zijn er verschillende veranderingen doorgevoerd. De nieuwe wet heeft samen met de Wkb impact op de procedure voor vooroverleggen. ODRN werkt sinds begin 2024 met een intaketafel en een omgevingstafel. De werkwijzen zijn nieuw voor alle betrokkenen, waardoor de doorlooptijd van vooroverleggen soms langer is dan voorheen

Ook voor aanvragers was de overgang wennen. Waar voorheen één aanvraag volstond, zijn nu bijvoorbeeld een omgevingsplanactiviteit en een technische activiteit vereist. Inmiddels is er meer bekendheid ontstaan rond de nieuwe procedures. Hierdoor worden aanvragen beter ingediend en verlopen de procedures steeds sneller.

Klachten over de leefomgeving

Begin 2024 is er een nieuwe milieuklachtenapplicatie binnen de Gelderse Omgevingsdiensten beschikbaar gesteld. Inwoners en bedrijven kunnen vanaf die datum klachten over bijvoorbeeld geur of geluid indienen via milieuklachtgelderland.nl. Bij het afhandelen van milieuklachten zijn de eerste stappen voor datagericht werken en het maken van trendanalyses gezet.

De afhandeling van BRIKS-klachten ligt onder de norm. Meldingen worden wel op tijd opgepakt. De afhandeling kost vaak meer tijd waardoor de termijn wordt overschreden. De mensen die een melding maken worden wel tijdig geïnformeerd.

Klachtenafhandeling binnen termijn

	Waarde	Norm	Aantal
BRIKS	58%	80%	169
Milieu	93%	80%	1243

Ontvlechting BRIKS-taken

Vanaf 1 januari 2025 voert gemeente Nijmegen de BRIKS-taken en enkele andere taken zoals de uitvoering van de Huisvestingswet en de Leegstandwet zelf uit. In 2024 is er financieel overeenstemming bereikt tussen Nijmegen en ODRN over de vergoeding van de kosten die ODRN door het terughalen van de BRIKS-taken heeft. Ook is de dienstverleningsovereenkomst aangepast waarin staat vastgelegd welke taken ODRN voor Nijmegen uitvoert en is er gezamenlijk een sociaal plan vastgesteld voor medewerkers die ervoor kozen om naar Nijmegen over te gaan. Ongeveer 20 medewerkers die in vaste dienst waren van ODRN zetten hun loopbaan voort bij de gemeente.

Het terugnemen van de BRIKS-taken door Nijmegen gaf ODRN de kans de uitvoering van de BRIKS-taken voor de overige deelnemers op een andere manier in te richten en vorm te geven. Uitgangspunt voor de nieuw te vormen afdeling is het principe van het werken met zelforganiserende units. Deze units gaan integraal de VTH-taken voor BRIKS uitvoeren voor provincies Gelderland en Overijssel (Seveso) en gemeenten Berg & Dal, Beuningen en Heumen. In 2024 startte een pilot voor het werken in units voor en met gemeente Berg en Dal, waarbij de nieuwe structuur en werkwijze werd geoefend en geëvalueerd.

Organisatieontwikkeling

In februari 2024 zijn de missie, visie, kernwaarden en strategische doelen aangescherpt. Deze aanscherping vormde zowel de basis voor een strategische personeelsplanning als voor de ontwikkeling van een nieuwe organisatiestructuur waarin zelforganisatie, relatiemanagement en projectgericht werken centraal staat. Wegens financiële redenen is besloten om de nieuwe organisatiestructuur deels in te voeren en de stappen die nog genomen moeten worden op een rustig tempo in te voeren. De wijzigingen

op de BRIKS-afdeling boden de mogelijkheid om de nieuwe werkwijze hier al in te voeren. De nieuwe werkwijze wordt op deze afdeling de komende periode constant geëvalueerd en vormt de basis voor verdere doorvoering binnen de organisatie.

Robuustheidscriteria

Binnen het interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) zijn robuustheidscriteria opgesteld. Deze criteria zijn bedoeld om omgevingsdiensten te versterken in hun capaciteit, duurzaamheid en effectiviteit. De focus ligt op het waarborgen van een goed functionerend VTH-stelsel.

In 2024 heeft ODRN een plan van aanpak ingediend hoe ze op 1 april 2026 zal voldoen aan deze criteria. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat beoordeelde dat er nog een aantal acties nodig waren, zoals het opstellen van een kwartaalgerichte tijdsplanning en een verduidelijking van de business intelligence-capaciteit. ODRN heeft hierop volgend een voortgangsrapportage opgesteld waarin wordt ingegaan op de uitwerking van de robuustheidscriteria. Het plan bevat verduidelijking met betrekking tot het innovatiebudget en het opleidingsbudget. Ook wordt nader ingegaan op de tijdsplanning en een plan voor structurele personeelsuitbreiding. Tijdens een overleg met het ministerie in oktober 2024 is de aanpak verder toegelicht. Met deze acties zet de ODRN in op een herziening van het oordeel van het ministerie en werkt ze verder aan een robuuste en toekomstbestendige dienst.

Visitatie

In april 2024 werd ODRN gevisiteerd. De visitatie is onderdeel van het interbestuurlijke programma Versterking VTH-stelsel en richt zich op het verbeteren van de kwaliteit en professionaliteit van omgevingsdiensten. Het visitatieproces wordt gecoördineerd door Omgevingsdienst NL en omvat een zelfevaluatie, interviews met medewerkers en bestuurders, en een analyse van relevante documenten.

Het rapport dat volgde op de visitatie benoemt hoge werkdruk, kwetsbare relaties met stakeholders en een gebrek aan structurele capaciteit als aandachtspunten. De betrokkenheid van medewerkers, succesvolle implementatie van Seveso-taken en technologische vooruitgang zijn sterke punten van de organisatie. ODRN heeft naar aanleiding van het rapport een verbeterplan opgesteld waarin acties staan hoe er gewerkt wordt aan de aandachtspunten, bijvoorbeeld het opzetten van multidisciplinaire teams, het verbeteren van stakeholderrelaties via outcome-gerichte sturing en het versterken van de interne organisatie met duidelijke verantwoordelijkheidslijnen en strategische kaders. Met deze acties, die doorlopen in 2025, streeft ODRN ernaar haar robuustheid te vergroten, de werkdruk te verlagen en haar positie als een efficiënte, toekomstbestendige organisatie te versterken.

Intensieve samenwerking bij Ondermijning

Via het project ‘Ondermijning’ krijgen de bedrijven die calculerend en/of crimineel gedrag vertonen extra aandacht. Hierdoor worden milieurisico’s als bijvoorbeeld het dumpen van chemisch afval beheerst. Om gezamenlijk sterk op te kunnen treden tegen deze bedrijven werkt ODRN intensief samen met andere toezichts- en opsporingspartners.

Jaaroverzicht

Uitvoeringsprogramma

In 2024 heeft ODRN in samenwerking met haar partnergemeenten een uitvoeringsprogramma opgesteld voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor de periode 2025-2026. Het is een dynamisch document dat jaarlijks wordt geëvalueerd en bijgesteld op basis van nieuwe inzichten en veranderende omstandigheden, zodat het blijft aansluiten op de strategische en maatschappelijke behoeften van de regio.

Het programma is gebaseerd op het VTH-beleidsplan 2023-2026 en vormt een belangrijke stap in het versterken van de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten en het realiseren van een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving. Het bevat onder andere gerichte acties en projecten op het gebied van milieu en bouw, met aandacht voor thema's als luchtkwaliteit, circulaire economie, de overgang naar een klimaatbestendige leefomgeving, ondermijning en ketentoezicht.

Ontwikkeling bij maatschappelijke vraagstukken

ODRN zet constant in op kennisontwikkeling en -deling om de leefomgeving zo goed mogelijk te beschermen. Er spelen meerdere vraagstukken waarbij de veiligheid, duurzaamheid en gezondheid van de leefomgeving centraal staat en de ODRN stappen in zet. Hierbij zijn er twee uitgelicht.

Circulaire economie

Het doel van de overheid is om in 2050 een volledig circulaire economie te hebben in Nederland. Deze transitie is van grote invloed op de vergunningverlening, toezicht en handhaving. ODRN heeft stappen vastgelegd die de omgevingsdienst moet nemen om zich voor te bereiden op deze transitie en om circulaire economie een vaste plek te geven binnen de VTH-taken.

Een projectgroep met daarin alle relevante disciplines zorgt ervoor dat met behulp van pilots duidelijk wordt hoe vergunningverlening en toezicht kunnen bijdragen aan de transitie. Daarnaast sluit ODRN bij landelijke initiatieven om kennis en werkwijzen af te stemmen en tegelijkertijd een gelijk speelveld voor bedrijven te behouden.

Energiebesparing met project EML Cofinanciering

ODRN heeft bij bedrijven waar nog veel energie bespaard kan worden een uitgebreide energiecontrole uitgevoerd. Hierbij werd in beeld gebracht welke verplichte maatregelen er nog toegepast moesten worden. Bij 70% van de controles waren de energiebesparende maatregelen nog niet volledig toegepast. Door deze controles gaan bedrijven eerder stroom en gas besparen, waardoor het probleem van de netcongestie kleiner wordt en de CO2-uitstoot omlaag gaat.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

Try Out ZZS

In de Try Out ZZS werken de zes Seveso-omgevingsdiensten en RIVM nauw samen om het kennisniveau over ZZS te vergroten, een netwerk op te zetten waardoor de kennis gedeeld kan worden en zijn er per regio verschillende stappen gezet om ZZS beter te borgen binnen het VTH-stelsel. ODRN leverde hier zowel landelijk als regionaal een bijdrage aan. Binnen Gelderland en Overijssel zijn twee regiotrekkers aangesteld die zich hebben gefocust op toezicht op ZZS. Zij hebben gewerkt aan een robuust netwerk waarin toezicht centraal staat en waarvoor regelmatig

bijeenkomsten worden georganiseerd waarin kennis over ZZS gedeeld wordt. Ook is er een 4-stappenaanpak ontwikkeld waarbij de eerste stap inmiddels is uitgewerkt: het herkennen van ZZS. Naast training om te leren herkennen waar ZZS in kunnen zitten, is er een kaartje voor toezichthouders ontwikkeld waarop ze tijdens controles codes kunnen checken waarmee ze ZZS kunnen herkennen.

Inventarisatie Zeer Zorgwekkende Stoffen bedrijventerrein TPN West Nijmegen

Via het project 'Inventarisatie zeer zorgwekkende stoffen bedrijventerrein TPN West Nijmegen' is de bewustwording van de aanwezigheid en het gebruik van ZZS verhoogd. ZZS kunnen ongemerkt aanwezig zijn doordat in ze verschillende producten zijn verwerkt, bijvoorbeeld schoonmaakmiddelen, die vervolgens door een bedrijf worden gebruikt. Uit de inventarisatie bleek dat dit inderdaad een aandachtspunt is. Van de 102 onderzochte bedrijven gaf 25% aan ZZS te gebruiken, terwijl uit de inventarisatie bij 68% van de onderzochte bedrijven ZZS aanwezig bleek te zijn. De bedrijven zijn geïnformeerd over de uitkomsten van de inventarisatie.

2. Milieu

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Op de milieuafdelingen van ODRN zorgen vergunningverleners, toezichthouders en specialisten dat de leefomgeving beschermd wordt door vergunningen te verlenen binnen de kaders van de wet en door te controleren of de vergunningen worden nageleefd. Ze werken hierbij nauw samen met de juristen van de ODRN. Daarnaast werken projectleiders bijvoorbeeld aan het optimaliseren van processen, de implementatie van relevante ontwikkelingen zoals circulaire economie, de inzet van drones voor controles en aan maatschappelijke vraagstukken zoals Zeer Zorgwekkende Stoffen.

Vergunningverlening

De invoering van de Omgevingswet had een grote impact op vergunningverlening. Zowel de aanvraag als behandeling van een vergunning was wezenlijk anders. Daarnaast zorgde het nieuwe zaaksysteem ook voor een nieuwe manier van werken. Het afgelopen jaar stond in het teken van leren werken met deze grote veranderingen.

Door de invoering van de Omgevingswet was het relatief rustig met aanvragen, meldingen en het aantal vooroverleggen. Mogelijk kwam dit doordat het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) nog niet helemaal gebruiksvriendelijk was, de complexiteit van de Omgevingswet en de introductie van leges. Dit bood de gelegenheid om aan de slag te gaan met langer lopende complexe procedures die door het loskoppelen van de aanvragen Wet natuurbescherming (Wnb) verder konden worden opgepakt, om te leren werken met de toch wel ingewikkelde nieuwe wetgeving en de overgang naar OpenWave.

Toezicht

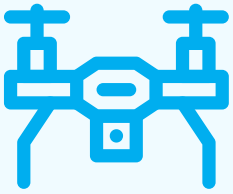
Bij toezicht is in op voortvarende wijze het werk op het gebied van milieutoezicht opgepakt. In de eerste helft van dit jaar hebben de milieutoezichthouders zich verdiept in de Omgevingswet. Dit was een uitdaging die door een efficiënte samenwerking binnen de afdeling goed is verlopen. Daarnaast is er actief geworven om nieuwe toezichthouders aan te trekken. Hierdoor zijn er 6 beginnende toezichthouders Milieu gestart. Deze nieuwe medewerkers moeten het vak nog leren. Dat betekent dat deze medewerkers nog niet zelfstandig controles en dergelijke kunnen uitvoeren. Zij zijn daardoor nog onvoldoende productief. In dit geval gaan de kosten voor de baten uit.

Het type milieucontrole dat de ODRN uitvoert loopt zeer uiteen. Denk aan het behandelen van milieuklachten, milieucontroles bij diverse soorten bedrijven, Seveso-inspecties, specifieke aspectcontroles op bijvoorbeeld energie of bodem, geluidcontroles, ondermijningscontroles en horecacontroles. Doordat er voor iedere soort controle toezichthouders met de juiste kennis en vaardigheden klaarstaan, zijn de verschillende werkzaamheden van de afdeling met genoeg diepgang en kwaliteit uitgevoerd.

Ontwikkelingen 2024 bij industrieterrein Nijmegen-West en Weurt

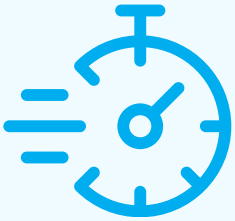
In 2024 heeft ODRN samen met bedrijven en omwonenden stappen gezet om de luchtkwaliteit in en rond industrieterrein Nijmegen-West en Weurt verder te verbeteren. Door middel van een intensieve omgevingsdialoog, interactieve bijeenkomsten en onderzoek naar de inzet van best presterende technieken is er concrete voortgang geboekt in het verminderen van de uitstoot van stikstofoxiden en fijnstof. Dit ligt in lijn met de doelstellingen van het Schone Lucht Akkoord.

Mijlpalen Milieu

Sinds het najaar kan ODRN dronecontroles uitvoeren. Twee toezichthouders hebben het diploma Dronepiloot gehaald en er is er een drone aangeschaft. Drones leveren een waardevolle toevoeging aan controles doordat overtredingen sneller geconstateerd kunnen worden.

Door de inzet van Fastlane en regiehulp zijn lastige, langlopende procedures succesvol afgerond.

ODRN heeft haar expertise met externen gedeeld door het geven van trainingen en workshops, onder andere op het gebied van Zeer Zorgwekkende Stoffen, water en Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen.

Het aantal binnengekomen milieuklachten wordt ruim binnen de daarvoor afgesproken termijn afgehandeld.

Het indienen en behandelen van bodemmeldingen verloopt soepeler doordat de inzet van vooroverleg bij omvangrijke grondwerkzaamheden is gestimuleerd.

3. Bouwen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Bouwen

Vergunningverlening en toezicht BRIKS toetst en controleert de constructieve veiligheid, brandveiligheid en bouwfysische aspecten zoals ventilatie. Ook duurzaamheid maakt een vast onderdeel uit van de toetsing en controles, bijvoorbeeld de toets op Bijna Energie Neutrale Gebouwen en op de Milieu Prestatie Gebouwen.

Ontvlechting BRIKS-taken Nijmegen

De ontvlechting van de BRIKS-taken van Nijmegen had een grote impact op de BRIKS-afdelingen vergunningverlening en toezicht. Naast de grote veranderingen die de Omgevingswet en het nieuwe zaaksysteem OpenWave met zich meebrachten, was het voor de medewerkers een onzekere periode waarin duidelijk was dat een deel van de taken per 1 januari 2025 naar Nijmegen over zouden gaan terwijl er een tijd lang nog niet duidelijk was hoe het sociaal plan eruit zou zien, welke collega's naar Nijmegen zouden vertrekken en hoe de BRIKS-afdeling vanaf 2025 in de ODRN eruit zou zien. Ondanks de turbulente situatie hebben de medewerkers zich ten volle ingezet om de vergunningen en controles goed uit te voeren.

In het najaar is duidelijk geworden welke collega's naar Nijmegen vertrokken en hoe de nieuwe BRIKS-afdeling zou gaan werken. In deze fase stonden zowel doorontwikkeling als afscheid centraal. ODRN is trots op wat er bereikt is bij BRIKS en de manier waarop er afscheid is genomen van de collega's die sterk hebben bijgedragen aan bouwveiligheid in de regio.

Vergunningverlening

Vergunningverlening BRIKS kende een uitdagende periode. In december 2023 was er een hoos aan aanvragen die in 2024 nog onder het oude Wabo-regime moest worden behandeld. Daarnaast legde de invoering van de Omgevingswet en OpenWave een grote druk op de afdeling. Hierdoor was er meer tijd nodig om een vergunningsaanvraag te behandelen. Tegelijkertijd was gekwalificeerd personeel moeilijk te vinden.
Vanaf de zomer kwam er grip op de werkvoorraad, mede door enkele nieuwe medewerkers. Vanaf dat moment kreeg de invulling van de nieuwe BRIKS-afdeling meer vorm en startte de ontwikkeling hiervan. De laatste maanden van het jaar is deze afdeling samengesteld, zijn er nieuwe werkwijzen in zelforganiserende units ontwikkeld en zijn initiatieven opgepakt om in 2025 gestroomlijnder te kunnen werken. De opdrachtgevers zijn hierbij actief betrokken.

Ondanks de vele uitdagingen is het gelukt om niet alleen een aantal aanloopproblemen op te lossen, maar ook de piek in aanvragen in te lopen. Daarnaast is het ziekteverzuim gedaald en de productiviteit op niveau. Door de gedrevenheid en bevlogenheid van de medewerkers is de toekomstgerichte blik behouden gebleven ondanks de dagelijkse druk.

Toezicht

Toezicht BRIKS heeft alle zeilen bij moeten zetten in 2024. Door de onzekerheid en onrust die gepaard ging met het besluit van de gemeente Nijmegen om de BRIKS-taken terug te nemen was er een groot personeelsverloop. Vanwege de grote krapte op de arbeidsmarkt was het niet altijd makkelijk om nieuw personeel aan te trekken. In de eerste helft van het jaar was de personele bezetting op orde, maar in het 3e kwartaal vertrokken of vielen inhuurkrachten plotseling uit. Ondanks dat de vrijvallende functies weer ingevuld konden worden, leidde dit wel tot productieverlies. Daarnaast werd het asbestteam BRIKS door verschillende oorzaken in de loop van 2024 geconfronteerd met een hoog ziekteverzuim waardoor ook hier de productie onder druk kwam te staan. De invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen per 1 januari hadden voor de afdeling (nog) geen

grote gevolgen. Dit omdat het toezicht zich nog voor het overgrote deel richtte op vergunningen die voor 1 januari 2024 zijn verleend.

Er lopen veel grote en complexe bouwprojecten binnen Nijmegen zoals in het stationsgebied, Waalsprong en Winkelsteeg. Doordat de capaciteit op volle sterkte was bij de senior toezichthouders zijn deze goed opgepakt. Bij de wat kleinere projecten is dit lastiger vanwege de beschikbare capaciteit. Hier is er op basis van de risico's een prioritering aangebracht.

In het kader van het toezicht op de asbest-/sloopregels zijn er meer overtredingen geconstateerd dan er conform de uitgangspunten van de landelijke handhavingsstrategie (LHS) opgepakt kon worden. Hierdoor is er niet altijd strafrechtelijk opgetreden tegen deze overtredingen maar is er op basis van risicogestuurde afwegingen bepaald welke zaken er strafrechtelijk opgepakt werden en welke bestuursrechtelijk afgedaan konden worden. Opvallend is de grote groep aannemers en (groot)vastgoedeigenaren waar overtredingen van de asbestregels zijn geconstateerd. De verwachting was dat deze professionele partijen beter op de hoogte zouden zijn van de asbestregelgeving.

Ondanks de vele uitdagingen zijn de afgesproken doelstellingen grotendeels gehaald. Het toezicht is op peil gehouden en is niet ten koste gegaan van de dienstverlening aan de inwoners. Daarnaast is het gelukt om met het oog op 2025 alvast enkele vaste nieuwe medewerkers aan te trekken en kunnen in 2025 de BRIKS-toezichttaken voor de deelnemers op een adequaat niveau blijven uitvoeren.

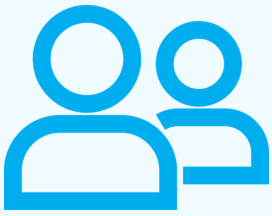
Mijlpalen Bouwen

Het vrije veld toezicht heeft al tot goede resultaten geleid. Zo is er geconstateerd dat er illegaal een kelder onder een woning werd gebouwd met alle risico's van dien. Daarnaast werpt het vrije veld toezicht ook bij de asbestregelgeving haar vruchten af.

De kwaliteit en het proces de sloop- en bouwveiligheid verbeterd. Dit leidt tot een grotere veiligheid rondom de bouw- en sloopplaatsen.

Door de bevlogenheid en betrokkenheid van de medewerkers is de vergunningspiek afgewerkt en het toezicht op peil gebleven in een turbulente periode.

4. Juridisch advies

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Juridisch Advies

De afdeling Juridisch Advies speelt een essentiële rol bij het in standhouden van verleende vergunningen in beroepszaken. Ook draagt de afdeling bij aan het voorkomen van milieu-incidenten die een risico vormen voor de volksgezondheid en aan de veiligheid van de leefomgeving. Dit doet ze bijvoorbeeld door diverse bouw- en sloopstops op te leggen waarbij asbest vrij had kunnen komen, de constructie van een bouwwerk niet voldeed aan de veiligheidsregels of waar de brandveiligheid niet op orde was.

De implementatie van de Omgevingswet binnen ODRN, capaciteitstekorten, de ontvlechting van de BRIKS-taken van Nijmegen en hoge werkdruk zorgden voor grote uitdagingen in 2024. De afdeling is erin geslaagd om deze uitdagingen het hoofd te bieden. De juristen hebben een grote bijdrage geleverd aan de implementatie van de Omgevingswet, de productiviteit was hoog, het aantal inhuurmedewerkers en het verzuim was laag. Daarnaast is het capaciteitstekort opgelost en is de afdeling op volle sterkte.

BRIKS

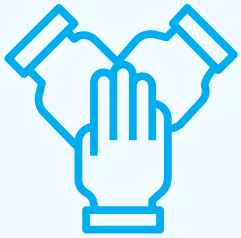
De BRIKS-juristen hebben veel inhoudelijke vragen van collega's beantwoord en collega's kundig geadviseerd over de Omgevingswet. Ook is er in 2024 geïnvesteerd in de zichtbaarheid van de juristen, zowel intern als extern. Dit zorgt ervoor dat ze eerder in het proces betrokken worden en hierdoor efficiënt en adequaat kunnen adviseren.

De BRIKS-ontvlechting had impact op de afdeling. Een aantal juristen adviseerde over de uitvoering van de BRIKS-taken in Nijmegen. Deze werkzaamheden vervielen per 2025. In de loop van 2024 werd duidelijk wat voor gevolgen dit precies had voor de afdeling en voor de juristen zelf. Aan het eind van het jaar heeft de afdeling op een fijne manier afscheid genomen van de juristen die ODRN verlieten. Ook zijn inmiddels nieuwe collega's aangenomen om in 2025 het werk goed te kunnen opvolgen.

Milieu

De Omgevingswet kwam binnen milieu iets trager op gang, met name door vraagstukken over wijziging bevoegd gezag als gevolg van de Omgevingswet. Daarnaast liepen er nog zaken die onder het oude Wabo-regime afgehandeld moesten worden. Door ondercapaciteit bij de milieujuristen was de werkdruk hoog. Ook zijn de looptijden voor bezwaar- en beroepsprocedures langer dan gebruikelijk doordat de rechtbank achterblijft met het plannen van rechtszaken. Ondanks deze uitdagingen heeft het team focus kunnen houden op de juiste dingen en heeft het een belangrijke rol gespeeld bij advisering over en uitvoering van de Omgevingswet.

Mijlpalen Juridisch Advies

Door een goede samenwerking met Rijkswaterstaat en gemeente Beuningen is een langlopend handhavingstraject bij De Bunswaard succesvol afgerond.

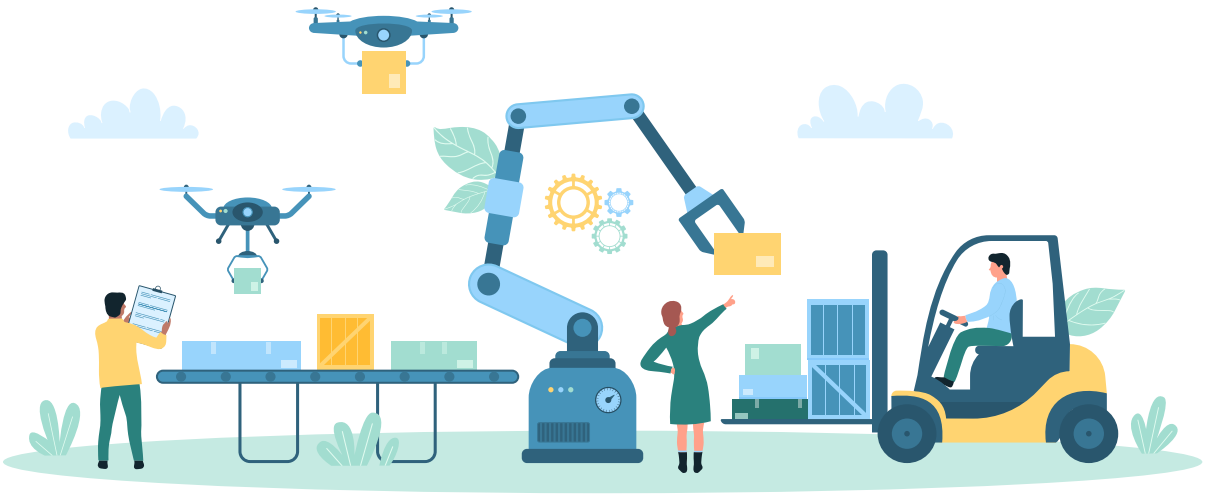
Vier van de vijf beroepszaken van een provinciale inrichting zijn ingetrokken. Dit betekent dat de vergunning die ODRN heeft verleend heeft standgehouden in de rechtbank.

De juristen hebben gewerkt aan een goede zichtbaarheid, waardoor ze eerder betrokken worden en daardoor beter kunnen adviseren.

5. Programma Seveso

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Programma Seveso

Op 1 januari 2024 veranderde de naam Brzo in Seveso. Brzo was een afkorting van Besluit risico's zware ongevallen, de Nederlandse invulling van de Europese Seveso-richtlijnen. De richtlijnen zijn opgenomen in de Omgevingswet en om deze reden is de naam veranderd.

Het werken met de Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) tijdens de Seveso- en milieu-inspecties vormt een uitdaging. Ondanks de complexiteit is het goed opgepakt door de inspecteurs. Door de specifieke kennis en opleiding die nodig is bij Seveso, is het werven van nieuwe Seveso-inspecteurs een aandachtspunt. In het afgelopen jaar zijn nieuwe collega's aangetrokken die na hun opleiding van 3 jaar zowel Seveso- alsmede milieu-inspecties gaan uitvoeren.

Planning inspecties

De Seveso-inspecties voor 2024 zijn samen met de inspectiepartners tijdens een regionale planningsdag in oktober 2023 ingepland. De gezamenlijke Seveso-inspectieplanning met de inspectiepartners is geheel gehaald. Tegelijkertijd was de totale inzet voor toezicht Milieu voor Gelderland en Overijssel iets lager dan gepland door een krappe capaciteit. Bij een aantal bedrijven met specifieke problematiek is een extra Seveso-inspectie uitgevoerd. Ook is er veel inzet geweest op ongewone voorvallen, strafrecht en Wabo-hercontroles.

Naleefgedrag controles

Om het naleefgedrag van bedrijven te verbeteren is het toezicht verscherpt en de afstemming tussen inspectiepartners geïntensiveerd. Verbetering van het naleefgedrag is in zicht. Intensieve contacten met bedrijven hebben daartoe bijgedragen. Om dit beter meetbaar te maken, wordt er een KPI opgesteld. ODRN werkt hier samen met ODRA aan.

Mijlpalen Seveso

Er zijn nieuwe (in alle gevallen nog op te leiden) inspecteurs aangetrokken, zodat de capaciteit voor Seveso- en milieu-inspecties op orde komt.

ODRN werkte mee aan projecten als Handleiding zorgbedrijven, Digitale vergunningen (AADV), Aanpak ZZS - waarbij ODRN regiotrekker is - en de concernbenadering.
De samenwerking binnen Seveso6 leidde tot een landelijke uniforme aanpak van Seveso-bedrijven.

Het project Ongewone voorvallen leverde nieuwe inzichten op. Hierdoor kunnen vergelijkbare ongevallen in de toekomst voorkomen worden.

6. Bedrijfsvoering

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Informatievoorziening

Nieuwe systemen

Afgelopen jaar zijn de drie kernapplicaties, OpenWave, AFAS en TimeTell, geïmplementeerd en doorontwikkeld. Hierdoor voldoen zij beter aan de wensen en eisen van een goede informatievoorziening. De systemen komen hiermee in de cyclus van regulier beheer en onderhoud terecht.
De inrichting van OpenWave is meer in lijn met de gewenste werkwijze en er zijn aanpassingen gedaan om bijvoorbeeld de publicaties beter en geautomatiseerd te laten plaatsvinden. Tevens zijn alle “oude” zaken uit het vorige zaaksysteem (WRS) naar OpenWave gemigreerd en daarmee voor de medewerkers via het nieuwe zaaksysteem te benaderen.

AFAS is in 2 fases verder verbeterd op zowel financieel als HRM vlak. Zo hebben bijvoorbeeld de IV3-analyse, onboarding en formatiebeheer een plek gekregen in AFAS. Ook is de projectenmodule ingericht. Voor AFAS staat komend jaar een verbetering gepland op het gebied van (automatische) facturering.

Ervaringen van medewerkers

De voordelen van AFAS en TimeTell werden sneller door de medewerkers gevoeld en daarmee gewaardeerd. De doorontwikkeling heeft het draagvlak alleen maar vergroot. Inmiddels is ook het zaaksysteem OpenWave dusdanig verbeterd dat het begrip onder de medewerkers toeneemt. Het gebruik en daarmee het opdoen van kennis en ervaring draagt er hopelijk aan bij dat ook hier het draagvlak steeds meer toeneemt.

Ontvlechting BRIKS-taken

Het terughalen van de BRIKS-taken door de gemeente Nijmegen had direct gevolgen voor de informatievoorziening bij ODRN. Naast het vertrek van medewerkers, is er ook een “nieuwe” BRIKS-afdeling opgezet. Hiervoor is een impactanalyse op alle systemen gedaan en is er voor gezorgd dat alle systemen hierop zo nodig zijn aangepast. Denk hierbij aan het zaaksysteem OpenWave, rapportagetool PowerBI en het digitale handboek. Daarnaast is OpenWave verder aangepast zodat gemeente Nijmegen de vergunning- en meldingsprocedures in OpenWave onder eigen bevoegd gezag kan afhandelen.

Aanpassingen op doelstellingen IBP

Hoewel er in het tweede deel van 2024 vooruitgang is geboekt, zijn de (landelijke) resultaten uit het Interbestuurlijke programma (IBP) van pijler 3 (ICT) wat achtergebleven. Hierdoor is het lastig te bepalen of het nu al noodzakelijk is om de informatievoorziening en systemen op de doelstellingen van IBP aan te passen. Het behalen van deze doelstellingen is inmiddels overgenomen door het ministerie van I&W en krijgt daarmee een vervolg in 2025. De verwachting is dan ook dat er volgend jaar meer concrete resultaten en behaalde doelstellingen benoemd kunnen worden op het gebied van bijvoorbeeld datakwaliteit, gegevensmodel milieubelastende activiteiten en het toepassen van AI (datagestuurd werken) in ons werkveld.

Informatieveiligheid

Informatieveiligheid blijft belangrijk. ODRN heeft met de functionaris gegevensbescherming (FG) een monitoringsplan opgesteld dat in de tweede helft van 2024 is uitgevoerd. Het plan raakt onderdelen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (Wpg). Specifiek voor de Wpg wordt een interne audit uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn in Q1 2025 bekend.

Innovatie

In 2024 is de basis gelegd voor de Innovatieagenda 2024-2029. De agenda richt zich op het versterken van de rol van ODRN als kennisorganisatie en het inspelen op uitdagingen in de fysieke leefomgeving. De belangrijkste resultaten en successen zijn:

- Effectgericht werken: Een meerjarenprogramma (2025-2030) is opgesteld, inclusief financieringsstrategie en voordelen voor opdrachtgevers. Alle deelnemers hebben ingestemd met de uitvoering.
- Fast lane-milieuprocedures: Deze aanpak heeft complexe vergunningstrajecten versneld en is positief ontvangen door bedrijven, ondanks strengere normen in (ontwerp)vergunningen.
- Circulaire economie: Ondersteuning bij het opzetten van een CE-huis heeft bijgedragen aan een robuuste voorbereiding op toekomstige Europese wetgeving.
- Energietransitie: ODRN heeft communicatie tussen stakeholders verbeterd en uitdagingen beter in kaart gebracht om proactief op toekomstige vergunningstrajecten in te spelen.
- Artificial intelligence (AI): Samenwerking met andere omgevingsdiensten heeft geleid tot gedeelde inzichten en de succesvolle toepassing van AI-oplossingen.
- Innovatiecriteria: Dankzij een duidelijke lijn in de Innovatieagenda zijn middelen effectief ingezet en doelen succesvol nagestreefd.

Hoewel er veel is bereikt, blijven uitdagingen zoals personele capaciteit en versterking van netwerkposities aandacht vragen. De evaluatie van 2024 toont dat ODRN op de juiste weg is, met ruimte voor verdere groei en verbetering.

Communicatie

De komst van een nieuwe wet, nieuwe digitale systemen, een organisatie waar zowel organisatieontwikkeling als het ontvlechten van bouwtaken centraal stond, de krapte op de arbeidsmarkt en een verdriedubbeling van het aantal persvragen zorgde ervoor dat het communicatieteam zich op veel verschillende fronten moest inzetten. Naast de vele uitdagingen heeft het team ruimte gemaakt om verder te bouwen aan een sterke communicatie binnen en voor de ODRN.

Intern

Bij het communicatieteam lag de focus in 2024 intern op de vele veranderingen. Voor de Omgevingswet moest de informatie op verschillende plekken worden aangepast. Voor de ontvlechting van de BRIKS-taken is er nauw samengewerkt met Nijmegen. In de gezamenlijke communicatie lag de nadruk op het informeren van de medewerkers en daarnaast de communicatie richting burgers, bedrijven en stakeholders. Daarnaast was het team nauw betrokken bij het ontwikkelen en implementeren van de aangescherpte missie, visie, kernwaarden en strategische doelen en de opzet van een nieuwe organisatiestructuur en de strategische personeelsplanning.

Extern

Begin 2024 is de informatie op de website aangepast aan de Omgevingswet en daarnaast is er een Servicepunt geopend waar ondernemers en burgers uit Berg en Dal, Beuningen en Heumen terecht kunnen met vragen over de Omgevingswet. Daarnaast is er een corporate video gemaakt over wat voor bijdrage ODRN levert aan de leefomgeving. Deze video wordt onder andere ingezet bij de werving van nieuwe medewerkers. Ook zijn de vacatureteksten aangepast en is er een succesvolle informatiemiddag georganiseerd voor de werving van trainees.

Samenwerkingen

Seveso

ODRN werkt op communicatiegebied nauw samen met de andere 5 Seveso-diensten. Seveso-communicatie is verdeeld in een strategische groep en een werkgroep. Vanuit ODRN wordt aan beide groepen deelgenomen. In 2024 is er gekeken naar de positionering van Seveso-omgevingsdiensten en wat dit betekent voor de gezamenlijke communicatie. Dit krijgt in 2025 verder vorm.

Aandachtsgebieden IenW

Vanuit de Seveso-taak sloot ODRN namens de omgevingsdiensten aan bij de werkgroep Aandachtsgebieden van het ministerie van IenW. Hiermee was de rol van omgevingsdiensten bij de implementatie van het nieuwe beleid geborgd.

VTH provincie Gelderland, ODRA en ODRN

Door de gezamenlijke uitvoering van de VTH-taken voor de provincie is er op verschillende vlakken nauw contact tussen ODRA, het VTH-team van Gelderland en ODRN. Ook in 2024 is gezamenlijk het Samen Sterker-symposium georganiseerd. Daarnaast is een nieuw project opgestart: het maken van een e-magazine voor politieke partijen. Het doel hiervan is om politici een tool aan te kunnen bieden waarin zij snel duidelijke informatie kunnen vinden over het complexe VTH-werkveld.

Omgevingsdienst NL

In het najaar van 2024 is er een communicatie-tweedaagse georganiseerd waaraan bijna alle 28 omgevingsdiensten deelnamen. Gezien de snelle ontwikkeling van Omgevingsdienst NL is er gekeken hoe de 28 diensten elkaar kunnen ondersteunen en versterken. De tweedaagse heeft geleid tot stevig communicatienetwerk en een start van een nauwe samenwerking tussen de 28 omgevingsdiensten.

7. Sociaal jaarverslag

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Sociaal jaarverslag

Ziekteverzuim

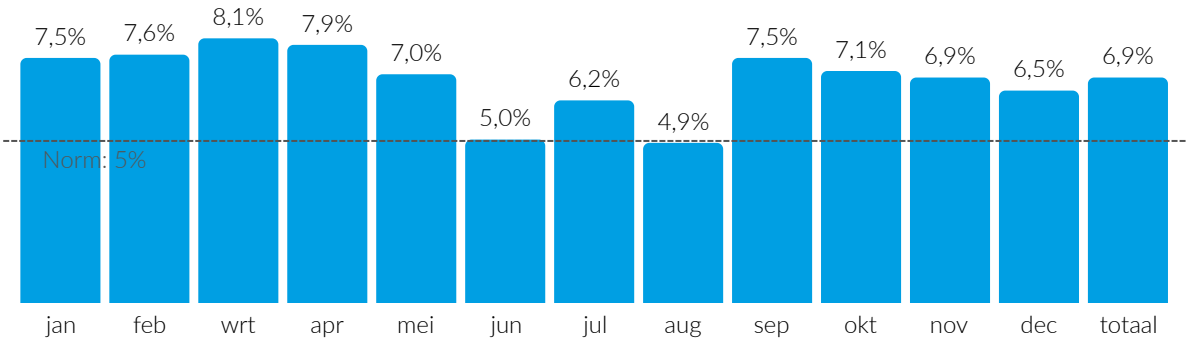
Het gemiddelde ziekteverzuim over 2024 bedraagt 6,9%. Er is een daling te zien in het verzuim ten opzichte van 2023 (7,5%). Dit komt doordat een aantal langdurig zieke medewerkers zijn hersteld en er daarnaast meer focus en aandacht is voor verzuim. Begin dit jaar stapte ODRN over naar AFAS. De ziekteverzuimbegeleiding in dit systeem is in juni 2024 volledig ingericht.

Kwaliteitscriteria

Op peildatum 31 december 2024 is de organisatie beoordeeld op basis van de Kwaliteitscriteria 2.3. Daarbij is reeds rekening gehouden met het vertrek van de BRIKS-medewerkers per 1 januari 2025; zij zijn derhalve niet meegenomen in het overzicht (zie bijlage 7).

De omgevingsdienst voldoet op dit moment niet aan alle deskundigheidsgebieden. In 2025 zal de ODRN concrete plannen opstellen om op termijn wél volledig aan de kwaliteitscriteria te voldoen. Een nadere uitwerking hiervan volgt in de zomer van 2025.

Het ziekteverzuim per maand

Strategische Personeelsplanning

In 2024 zijn waardevolle sessies georganiseerd in het kader van Strategische Personeelsplanning (SPP). Er is in kaart gebracht wat voor personeelsbestand de ODRN in de toekomst nodig heeft op basis van de strategische koers.

Een SPP helpt de organisatie om proactief te werken in plaats van reactief. Hierdoor is ODRN beter voorbereid op veranderingen en uitdagingen en heeft ODRN niet alleen nu, maar ook in de toekomst de benodigde kennis en competenties in huis.

De nieuwe kernwaarden van ODRN

Pilot nieuwe HR-gesprekcyclus

In het eerste kwartaal van 2024 stond een evaluatie gepland van de pilot voor een nieuwe HR-gesprekscyclus. Op verzoek van de OR is deze evaluatie uitgesteld en is de looptijd van de pilot verlengd. De pilot heeft als doel om meer aandacht te hebben voor medewerkers, goede gesprekken te voeren en het hebben van minder administratieve omslachtigheid. Samen met de OR zal begin 2025 een korte evaluatie van de pilot uitgevoerd worden.

Nieuw personeelsinformatiesysteem (AFAS-project)

Vanaf 1 januari 2024 worden de personeelsbeheertaken in eigen beheer uitgevoerd. Dit was fase 1 van het AFAS-project en is in 2024 afgerond. Ook fase 2 en 3 zijn in 2024 afgerond. Fase 2 is in het eerste half jaar van 2024 vrijwel geheel afgerond en fase 3 (verdere optimalisatie) in de tweede helft van 2024.

De ontwikkeling van de personele bezetting

De ontwikkeling van de personele bezetting (in fte) staat in de grafiek onderaan deze pagina.

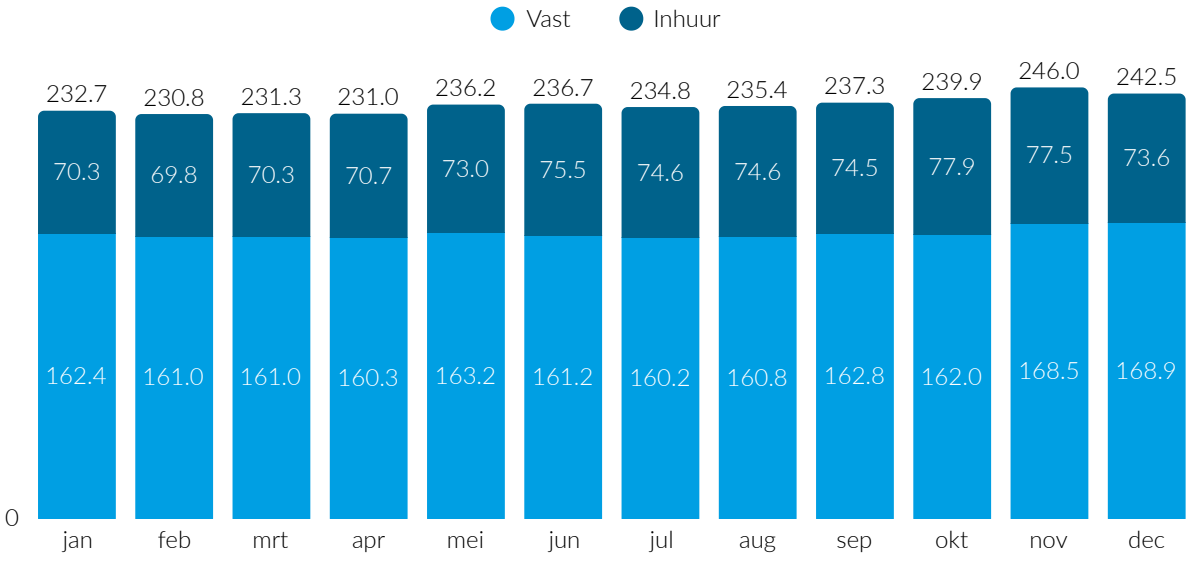
Het gemiddelde personeelsbestand van ODRN in 2024 (242,4 fte), inclusief inhuur, is met 6,2 fte gestegen ten opzichte van 2023 (236,2 fte).

Het aantal inhuurkrachten is nog steeds hoog; maar liefst 31,1% gemiddeld over 2024, terwijl er in de begroting uitgegaan wordt van 27%. De oorzaak is tweeledig:

- De arbeidsmarkt is nog steeds erg krap en het is heel moeilijk om aan vast personeel te komen;
- De ODRN en de gemeente Nijmegen hadden de afspraak dat er bij het vertrek van medewerkers van de BRIKS-afdelingen, in afwachting van de plaatsing van vaste medewerkers, de functies tijdelijk met inhuur zouden worden ingevuld.

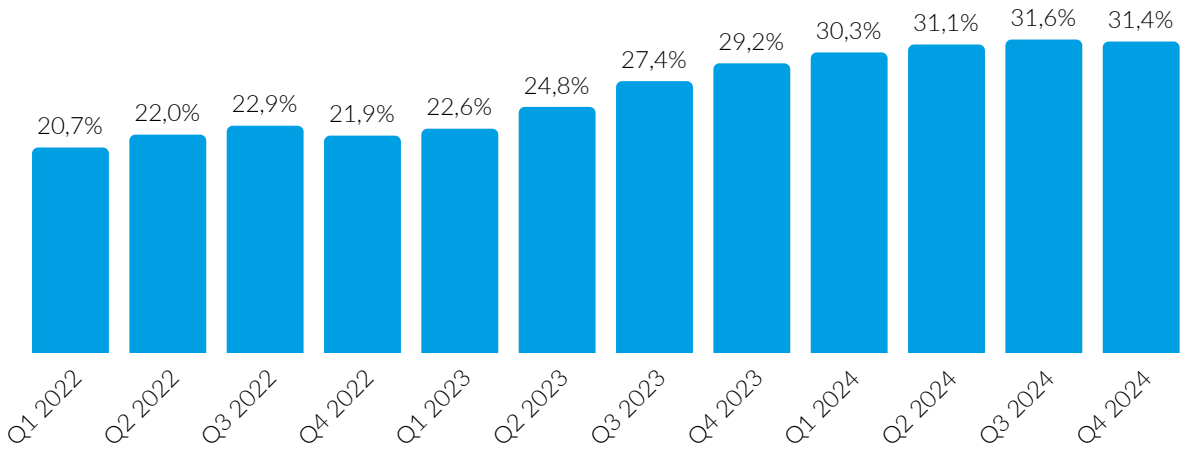
De grafiek op de volgende pagina geeft de ontwikkeling van het percentage inhuur weer per kwartaal van 2022 t/m 2024.

Personele bezetting (in fte)

Sociaal jaarverslag

Percentage inhuur per kwartaal van 2022 t/m 2024

De volgende tabel laat het gemiddelde aantal fte van heel 2024 van de afdelingen zien. De bouwafdelingen zitten op 45% inhuur en zijn de grootste veroorzakers van de overschrijding van de inhuurnorm. Dit komt vooral door de ontvlechting van de bouwtaken.

Gemiddelde aantal fte

Afdelingen	Inhuur in fte	Totaal in fte	Inhuur aandeel in fte
VTH bouwen (OD20 en OD40)	29,3	65,1	44,9%
VTH milieu (OD30 en OD50)	26,8	92,9	28,8%
Interne Dienstverlening en juridisch advies	17,5	78,2	22,3%
Totaal	**73,5**	**236,2**	**31,1%**

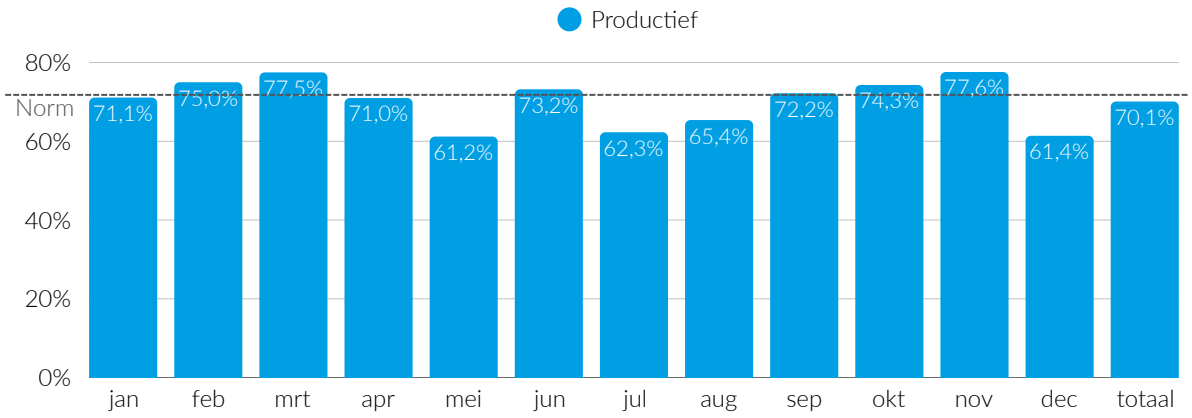
Opleidingsplannen

In het tweede kwartaal van 2024 bracht de ODRN in beeld welke opleidingen nodig zijn om medewerkers door te laten ontwikkelen voor de kwaliteitscriteria en te voldoen aan de robuustheid. Daar kwam een overzicht van benodigde opleidingen voor 2024 en 2025 uit voort. Voor een gedeelte is gekeken of er incompany opleidingen te regelen zijn.
Ook is er in het tweede kwartaal tijd geïnvesteerd in het opzetten van nieuwe systemen voor medewerkers zoals OpenWave of het nieuwe AFAS-systeem.

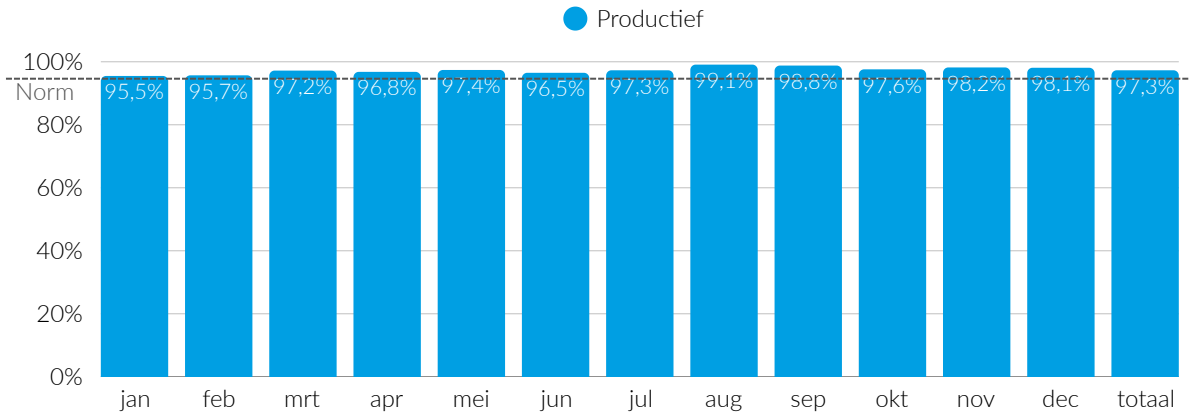
Productiviteit

De productiviteit over 2024 komt uit op 70,1% voor het eigen personeel, wat gelijk is aan de productiviteit in 2023. De productiviteit van 97,3% bij de inhuur ligt net iets hoger dan de 96,8% in 2023.

Verloop productiviteit vaste medewerkers

Verloop productiviteit inhuur

Herwaarderen functieschalen

Het beeld is dat ODRN onvoldoende concurrerend is, gezien de huidige arbeidsmarkt. Daar waar de condities van ODRN niet passend waren, zijn deze aangepast om een aantrekkelijke partij te blijven voor nieuwe en huidige medewerkers.

Arbeidsmarkt

Wegens krapte op de arbeidsmarkt zijn de vacatures zeer moeilijk in te vullen. Hoewel de markt aan het veranderen is, is dit nog steeds een knelpunt en risico ten aanzien van het behalen van de resultaten. De ODRN heeft daarom maatregelen getroffen. Een bijvoorbeeld hiervan is het opstarten van een nieuw traineeship vanaf oktober 2024. In totaal zijn er 6 trainees gestart.

8. Verplichte paragrafen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Verplichte paragrafen

Algemeen

Het jaarverslag van ODRN moet minimaal de volgende paragrafen bevatten:[1]

- Financiering;
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Bedrijfsvoering;
- Openbaarheidsparagraaf in het kader van de Wet open overheid;
- Rechtmatigheid.

Het verslag over bedrijfsvoering is in een voorgaand hoofdstuk al gedaan. De overige paragrafen zijn hieronder terug te vinden.

Financiering

Deze paragraaf bevat de beleidsvoornemens over het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte. De uitgangspunten zijn nader uiteengezet in het Treasurystatuut Omgevingsdienst Regio Nijmegen 2021. Dit statuut bepaalt dat elk jaar verslag wordt gedaan van de ontwikkelingen gedurende het jaar. Enkele aandachtspunten zijn:

- Het beleid van ODRN is om geen eigen financieringsportefeuille te hebben. De gelden die niet nodig zijn voor de exploitatie staan op de rekeningcourantrekening bij de Bank van Nederlandse Gemeenten (BNG) en het Rijk (schatkistbankieren).
- De financiering van activiteiten van ODRN wort gedaan met eigen middelen. Er is geen vreemd geld aangetrokken en de kasgeldlimiet is in 2024 niet overschreden.
- De rente-risiconorm is vanwege het ontbreken van leningen niet van toepassing. In de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing staan alle risico's en worden deze toegelicht.
- Volgens de BBV-voorschriften mag alleen met werkelijke rente worden gerekend. Het rentepercentage in de jaarrekening bedraagt 0%.
- Voor het bepalen van het uurtarief wordt een extracomptabele kostentoerekening gehanteerd. Hierbij worden naast de directe kosten, de overheadkosten en de rente van de inzet van vreemd vermogen, ook reserves en voorzieningen voor de financiering van de activa die in gebruik zijn betrokken.

Het renteresultaat over 2024 bedraagt € 237.663 positief.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf bevat de volgende onderwerpen:

- de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- het beleid voor de weerstandscapaciteit en de risico's.

Weerstandscapaciteit

Met weerstandscapaciteit worden de middelen en de mogelijkheden waarover we beschikken of kunnen beschikken om niet-begrote kosten te dekken bedoeld.

Een batig saldo kan toegevoegd aan de reserves tot een maximum dat nodig is conform het door het algemeen bestuur bepaalde weerstandsvermogen. Dit maximum is met AB- besluit van 30 september 2021 vastgesteld op 5% van onze begrote baten.

1 Dit is conform artikel 9 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het BBV schrijft ook de paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen en grondbeleid voor. Deze zijn niet van toepassing voor de ODRN.

Verplichte paragrafen

Voor 2024 gaat het om € 1.547.842 (€ 30.955.846 * 5%).

De risico's worden in beginsel afgedekt met de weerstandscapaciteit. Risico's die deze capaciteit overschrijden moeten met weerstandscapaciteit van deelnemers afgedekt te worden.

Inventarisatie van risico's

In de bijlage Risicobeheersing staat een tabel met een risico-inventarisatie. Dit geeft een overzicht van de risico's, met vermelding of het risico financieel [1] of niet-financieel [2] is. Vervolgens geeft de inventarisatie aan wat de gevolgen zijn als het risico zich voordoet en gaat het in op de te nemen beheersmaatregel. Het totaal van de risico's is in 2024 € 1.097.500 (2023: € 1.056.500).

De inventarisatie is geactualiseerd. In de tabel onderaan deze pagina staat een samenvatting.

Het totale risicobedrag is met € 41.000 verhoogd.

De risico's blijven nagenoeg gelijk aan 2023. Het risico op prijsstijgingen wordt naar boven bijgesteld vanwege de Cao-onderhandelingen welke nog niet bekend zijn.

Ook wordt het risico op uitval van automatisering verhoogd vanwege improductiviteit bij het uitvallen van de systemen.

Weerstandsratio

De weerstandsratio geeft de verhouding weer tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie. Het gaat om een momentopname. Risico's veranderen immers voortdurend. Het totaal van de risico's voor 2024 bedraagt € 1.097.500. Omdat niet alle risico's zich gelijk zullen voordoen, wordt een dempingsfactor van 0,6 toegepast. Dit geeft een benodigd weerstandscapaciteit van € 658.500. De weerstandscapaciteit bestaat uit vrij besteedbare reserves, eind 2024: € 556.134.

De weerstandsratio ultimo 2024 bedraagt (€ 556.134/ € 658.500) = 0,84. Volgens de waarderingstabel, die is opgenomen in de nota 'risico's en weerstandscapaciteit', is dit matig.

Risico inventarisatie

Risico	2023	2024
Inflatie	225.000	246.500
Achterblijvende omzet	526.500	487.500
Begrotingsrisico	10.000	10.000
Uitval automatisering	20.000	53.500
Ziekteverzuim	75.000	50.000
Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie	25.000	50.000
Krapte op de arbeidsmarkt	175.000	200.000
Totaal	**1.056.500**	**1.097.500**

Verplichte paragrafen

Kengetallen

Deze paragraaf geeft inzicht in een aantal kengetallen die een indicatie geven van de financiële uitgangspositie.

Netto-schuldquote en netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Een laag percentage is gunstig. Zoals in de tabel te zien, is de netto- schuldquote van ODRN ruim voldoende.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin ODRN in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

Het eigen vermogen, gedeeld door het totaal van de passiva is ultimo 2024:

€ 556.134/€ 6.104.392 = 9,1% (2023: 3,7%)

Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van ODRN. Met een ratio van 9,1% scoort ODRN nog steeds onvoldoende.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is niet van toepassing, omdat er binnen ODRN geen structurele exploitatieruimte aanwezig is.

Omschrijving	2023	2024
A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)		
B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	3.445.280	4.290.209
C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	1.132.232	431.999
D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)		
E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	3.014.090	4.750.811
F Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	864.450	252.674
G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	1.073.171	617.817
H Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (excl. mutaties reserves))	26.570.941	29.230.922
De netto schuldquote = (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	*-1,41%*	*-3,08%*

Rechtmatigheid

Sinds dit verslagjaar legt het Dagelijks Bestuur verantwoording af over rechtmatigheid via de rechtmatigheidsverantwoording. Indien van toepassing, licht het hoofdstuk Bedrijfsvoering alle individuele afwijkingen toe, voor zover deze groter zijn dan de rapportagegrens van € 50.000. Er zijn bij de controle geen afwijkingen aangetroffen die de rapportagegrens overschrijden.

M&O Beleid

In 2024 zijn er geen rechtmatigheidsfouten met een materieel gevolg gevonden. Dit betekent dat er geen materiële afwijkingen zijn op de drie rechtmatigheidscriteria.

Verplichte paragrafen

Een toelichting op afwijkingen is dus niet nodig. Eén criterium wordt echter toch toegelicht, te weten het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (hierna M&O-criterium).

Er is een landelijke trend te zien dat het steeds belangrijker wordt om het M&O-criterium te toetsen en hierover te rapporteren. De urgentie hiervan wordt veroorzaakt door voorbeelden waarin middelen niet altijd op de juiste manier worden gebruikt.

Bij een omgevingsdienst is het M&O-criterium nog belangrijker, omdat de omzet voornamelijk wordt gevoed vanuit uren. Dit maakt het essentieel dat de urenregistratie juist en volledig is.

ODRN vindt het belangrijk om een integere en betrouwbare organisatie te zijn. Dit maakt dat er meerdere controles worden uitgevoerd op onze uren.

Deze controles zijn ingevoerd om ervoor te zorgen dat de urenregistratie juist en volledig is. Om het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik te mitigeren worden de volgende controles uitgevoerd:

- Er worden controles uitgevoerd op zaakniveau. Hierbij wordt gecontroleerd of er diensten tegenover de geschreven uren staan.
- Er worden controles uitgevoerd met de formule: jobtime = shoptime = paytime.
- De beheersmaatregelen uit het door het bestuur vastgestelde M&O-beleid worden getoetst.
- Bij factuurcontroles wordt getoetst of de prestatie is geleverd, zowel voorafgaand aan het betalen van een factuur als achteraf middels de verbijzonderde interne controle.
- Kengetallen op productniveau worden geconfronteerd met de werkelijke uren op opdrachtniveau en grote afwijkingen worden toegelicht.
- In de Marap worden de afwijkingen gerapporteerd aan de opdrachtgevers.

Zelfs na het uitvoeren van deze controles blijft er een restrisico over. ODRN doen er alles aan om dit risico te beperken en blijft voortdurend streven naar verbetering van de processen en systemen.

JAARREKENING

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

9. Financiële verantwoording

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Financiële verantwoording

Samenvatting financiële verantwoording

In onderstaande beschrijvingen worden een aantal opvallende verschillen tussen de begroting en de realiteit onder de aandacht gebracht. Per verschil wordt een beknopte toelichting gegeven. Verderop in de jaarrekening staat een gedetailleerde onderbouwing van deze verschillen.

Realisatie werkplannen

In 2024 is de realisatie van de baten € 29,2 miljoen. De begrote cijfers worden niet gehaald en dat heeft deels te maken met personeelstekorten, maar ook door het later of niet starten van begrote projecten. Dit brengt risico's met zich mee, omdat de begroting wel uitgaat van de begrote opbrengsten. Uiteindelijk is 7% van de werkplannen niet gerealiseerd.

Resultaat

Het jaar 2024 is afgesloten met een positief saldo van € 352.639 (1,1% van de begrote baten).

Het resultaat is positiever dan voorspeld in 2024. Door enkele verkeerde aannames tijdens tussentijdse rapportages en een inrichtingsfout in de systeem, zijn de lasten met € 900.000 te hoog ingeschat. Op basis van de tussentijdse cijfers is er een taskforce opgezet, waardoor de omzet naar boven kon worden bijgesteld. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in € 850.000 aan extra opbrengsten.

Inhuur

De inhuur bleef ook in 2024 hoog. Waar in januari 2024 nog 70,3 fte aan ingehuurd personeel in dienst was, is dit eind 2024 afgesloten met 73,9 fte in december. Het aandeel was het hoogst op de afdelingen Toezicht en handhaving BRIKS en Vergunningverlening BRIKS. Omdat er na 1 januari 2025 minder BRIKS-taken zouden zijn, is er soms eerder gekozen voor om personeel in te huren. Eind 2024 zijn er actief mensen geworven om het inhuurpercentage in de toekomst naar beneden te krijgen.

Eigen vermogen en weerstandscapaciteit

Aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd om het positieve saldo van € 352.639 aan de algemene reserves toe te voegen. Als het bestuur daarmee instemt, bedraagt deze reserve eind 2024 € 556.134. Dat is, ten opzichte van het balanstotaal en risico's, een te laag bedrag.

Een deel van de risico's zijn niet met de reserves af te dekken en de deelnemers zullen worden gevraagd om hier rekening mee te houden bij de bepaling van hun weerstandscapaciteit.

Projectkosten ontvlechting BRIKS en Frictiekosten inhuur BRIKS

ODRN heeft in 2024 een overeenkomst met de gemeente Nijmegen gesloten over een bijdrage voor de projectkosten voor de ontvlechting BRIKS en de frictiekosten voor inhuur op de afdelingen Toezicht en handhaving BRIKS en Vergunningverlening BRIKS. Onder de bijdrage van € 0,6 miljoen valt € 0,2 miljoen voor het tijdelijk inhuren van medewerkers die het verloop van personeel in 2024 moest opvangen. De overige opbrengsten zorgden ervoor dat de kosten die ODRN moest maken voor juridische vraagstukken en projectbegeleiding binnen de organisatie waren gedekt.

Financiële verantwoording

Algemene grondslagen

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het Algemeen Bestuur op 19 december 2024 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van ODRN.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Tenzij anders vermeld zijn alle bedragen in de jaarrekening afgerond op hele euro's.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 29 augustus 2024 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium is het uitgangspunt dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt als de overschrijding past binnen het bestaande beleid van het Algemeen Bestuur, toereikend is toegelicht in o.a. de paragraaf begrotingsrechtmatigheid in de jaarrekening en niet via een eerder besluit geautoriseerd had kunnen worden. Als de begroting niet tijdig is aangepast bij onderschrijding van lasten en investeringskredieten en/of lagere of hogere baten dan begroot dan wordt dit formeel als onrechtmatig wordt beschouwd. Deze worden als rechtmatig aangemerkt als

deze toereikend zijn toegelicht in bestuursrapportages of jaarrekening.
    - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van ODRN leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede de eigen financiële verordening 2024. Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van ODRN, inclusief de dotaties aan de reserves (zijnde) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in het hoofdstuk Bedrijfsvoering worden opgenomen, indien van toepassing.

De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar worden in aanmerking genomen. Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde. Over de gedane investeringen gedurende het boekjaar wordt er gerekend met een afschrijving van een half jaar en 0% rente. Over de eerdere investeringen is er met een heel jaar rente en afschrijving gerekend.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn van toepassing:

Inrichting	10 jaar
ICT: applicaties	5 jaar
ICT: pc's e.d.	3 jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien er sprake is van verwachte oninbaarheid, is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien er sprake is van verwachte oninbaarheid, is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van het algemeen bestuur. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en

bestemmingsreserves. Zodra het algemeen bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een besluit van het algemeen bestuur genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van ODRN. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de het nominale bedrag van de betrokken verplichting. Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het 'jaarlijks vergelijkbaar volume' is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Staat van baten en lasten

Dit hoofdstuk geeft een uitsplitsing van en een toelichting op de verschillende posten van baten en lasten over 2024 weer. Er wordt ingegaan op de baten en lasten uitgesplitst naar de verschillende taakvelden en programma's van de dienstverlening en vervolgens uitgesplitst naar soorten van baten en lasten.

Staat van baten en lasten – programma- indeling

In het volgende overzicht staat de indeling uitgesplitst in taakveld en programma.

	Begroting		Realisatie	
Omschrijving	**Lasten 2024**	**Baten 2024**	**Lasten 2024**	**Baten 2024**
7.4 milieubeheer				
Vergunning behandelen	4.555.755	6.169.058	4.185.907	5.728.581
Toezicht en handhaven	2.661.866	3.604.497	2.832.833	3.876.846
Advies en projecten	5.418.124	7.336.812	4.637.925	6.347.187
Totaal milieubeheer	12.635.745	17.110.366	11.656.665	15.952.614
8.3 bouwen & wonen				
Vergunning behandelen	4.826.767	6.536.042	4.867.019	6.660.711
Toezicht en handhaven	3.311.236	4.483.824	3.055.528	4.181.612
Advies en projecten	2.086.672	2.825.613	1.779.988	2.435.985
Totaal bouwen	10.224.675	13.845.479	9.702.535	13.278.308
Overhead	8.095.426		7.519.082	
Totaal lasten en baten	**30.955.846**	**30.955.845**	**28.878.283**	**29.230.922**
Resultaat positief		**0**		**352.639**

De baten over 2024 bestaan voor € 16,0 miljoen (55%) uit milieutaken en voor € 13,3 miljoen (45%) uit bouwtaken. De post voor milieubeheer is ten opzichte van 2023 met € 0,6 miljoen (+5%) gestegen en de post voor bouwtaken is met € 1,9 miljoen (+17%) gestegen. Daarmee is in 2024 de dienstverlening relatief meer toegenomen in bouwtaken dan in milieubeheer.

De gerealiseerde baten van € 29,2 miljoen blijven € 1,7 miljoen achter op de begrootte baten van € 30,9 miljoen. De milieutaken lopen € 1,1 miljoen achter, met name bij de projecten op milieugebied. Ook bij de bouwtaken blijven de baten achter met € 0,6 miljoen. Ook hier is het grootste deel de projecten.

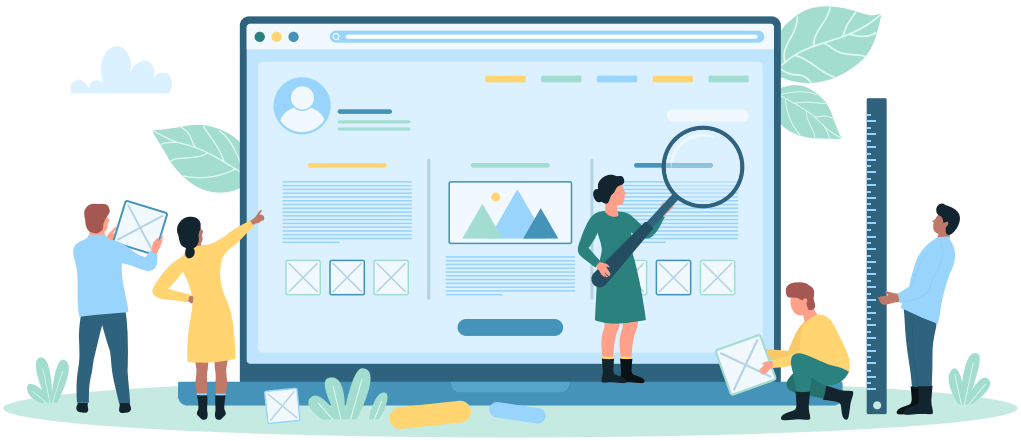
ODRN realiseert een positief resultaat van € 0,4 miljoen. Dit wordt in de volgende paragrafen toegelicht.

Specificatie van de overhead

In de onderstaande tabel is een specificatie van de overhead kosten van 2024 opgenomen.

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024
Salariskosten management en staf	3.929.053	3.538.759
Overige personele kosten	395.594	425.252
Opleidingskosten	367.000	364.400
Huisvestingslasten	856.268	866.455
ICT en informatiebeheer	1.653.929	1.617.147
Kapitaallasten	150.000	106.723
Overige materiële kosten	335.831	288.233
Bijdrage regionaal stelsel	407.751	312.112
Totaal overhead	**8.095.426**	**7.519.082**
Totaal lasten	**30.955.846**	**28.878.283**
Overhead als percentage van de totale lasten	**26,2%**	**26,0%**

De realisatie van € 7,5 miljoen overhead is € 0,6 miljoen lager dan de begrootte € 8,1 miljoen. De gerealiseerde overhead als percentage van de lasten is met 26,0% nagenoeg gelijk aan het begrote percentage van 26,2%. Omdat de totale lasten bijna evenredig lager zijn uitgekomen, is er een afwijking van maar 0,2% uit.

Financiële verantwoording

Staat van baten en lasten – categoriale indeling

De volgende staat van baten en lasten gaat uit van verschillende categorieën van baten en lasten. Deze staat geeft zicht op de werkelijke cijfers en de begrotingscijfers over 2024. Voor de verschillenanalyse wordt uitgegaan van de begroting en de werkelijke resultaten over 2024.

Omschrijving	Begroting 2024	Werkelijk	Verschil
Lasten			
Salarissen en sociale lasten	18.349.631	14.417.538	3.932.093
Overige personele kosten	395.594	425.252	-29.658
Opleidingskosten	367.000	364.400	2.600
Inhuur	6.986.850	9.012.027	-2.025.177
Materiële kosten t.b.v. opdrachtgevers	267.993	281.568	-13.575
Huisvestingslasten	856.268	866.455	-10.187
ICT en informatiebeheer	1.653.929	1.617.147	36.782
Kapitaallasten	150.000	106.723	43.277
Overige materiële kosten	335.831	288.233	47.597
Bijdrage regionaal stelsel	407.751	312.112	95.639
Projecten ODRN	800.000	746.774	53.226
Projectkosten ontvlechting BRIKS	385.000	440.053	-55.053
Totaal lasten	**30.955.846**	**28.878.283**	**2.077.563**
Baten			
Deelnemersbijdragen	27.089.721	25.763.295	1.326.425
Baten bovenregionale taken	2.360.629	1.686.034	674.595
Subsidies en overige	820.496	958.930	-138.434
Bijdrage projectkosten ontvlechting BRIKS	385.000	385.000	0
Bijdrage frictie inhuur BRIKS	200.000	200.000	0
Rentebaten	100.000	237.663	-137.663
Totaal baten	**30.955.846**	**29.230.922**	**1.724.923**
Resultaat 2024, verschil tussen baten en lasten		**352.639**	

Toelichting op verschillen

Salarissen en sociale lasten

De salariskosten vallen € 3,9 miljoen lager uit dan in de begroting. In 2024 is gebleken dat het aantrekken van personeel niet altijd mogelijk was. Hierdoor is er een stijging van de inhuur van personeel te zien. De salariskosten zijn in 2024 nog wel aangepast vanwege verhogingen van de salarissen in de CAO met 4,75% per januari 2024 en 1,25% per oktober 2024.

Overige personele kosten

De overige personele kosten hebben een kleine afwijking ten opzichte van de begrote kosten. De post reiskosten was met name een grote post.

Opleidingskosten

2% van de begrote salarissen en sociale lasten zijn voor opleidingskosten begroot. In 2024 zijn de trainees ook voor een deel uit het opleidingsbudget gefinancierd.

Inhuur

In de onderstaande tabel is de verhouding tussen inhuur en de kosten van salarissen en sociale lasten te zien.

Het begrootte aandeel inhuur is 27%. De realisatie in 2024 is uiteindelijk 38%. Het hoge aandeel inhuur hangt gedeeltelijk samen met krapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor is onvoldoende personeel binnengehaald. Daarnaast kon er, door het terugnemen van de BRIKS-taken door de gemeente Nijmegen, pas eind 2024 gewerkt worden aan het terugdringen van de inhuur van personeel.

De bouwafdelingen hebben dan ook een groter aandeel inhuur (45%) dan de milieuafdelingen (29%). Ook dit is een gevolg van de ontvlechting van de BRIKS-taken.

Omschrijving	Begroting 2024	Rekening 2024
Salariskosten	18.349.631	14.417.538
Overige personele kosten	395.594	425.252
Inhuur	6.986.850	9.012.027
Totaal	**25.732.075**	**23.854.817**
Aandeel inhuur van totaal	27%	38%

Materiële kosten voor opdrachtgevers

Dit betreft diverse materiële kosten die doorbelast worden aan de opdrachtgevers. Het gaat bijvoorbeeld om de inkoop van specialistische adviezen over onder andere milieueffectrapportages en asbestonderzoeken. De kosten komen nagenoeg gelijk uit met de begrote kosten.

Huisvestingslasten

De kosten komen bijna gelijk uit ten opzichte van de kosten in de begroting. Onder deze post is de huur van het pand en de bijbehorende facilitaire kosten opgenomen.

Kapitaallasten

De post kapitaallasten bestaat uit afschrijvingskosten in 2024. In 2024 zijn er geen investeringen gedaan, waardoor de kapitaallasten iets lager uitkomen dan begroot.

ICT en informatiebeheer

Dit betreft diverse kosten op het gebied van ICT en informatiebeheer. De kosten komen in 2024 lager uit dan begroot, met name doordat de uitgaven lager waren op het gebied van Documentatie informatievoorziening (€ 0,1 miljoen).

Overige materiële kosten

De overige materiële kosten bestaan uit diverse uitgaven. Op basis van de eerdere prognoses is er met enkele budgetten voorzichtig omgegaan en blijven de uitgaven achter op de begroting.

	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil
Controle kosten accountant	59.452	43.215	16.237
Autokosten	49.881	47.057	2.824
Parkeerkosten	48.991	46.800	2.191
Advieskosten	44.040	65.630	-21.590
Verzekeringen	31.145	34.370	-3.225
Communicatiekosten	23.872	9.243	14.629
Overig < € 20.000	78.450	41.918	36.532
Totaal overhead	**335.831**	**288.233**	**47.598**

Bijdrage regionaal stelsel

Het voordeel op deze post bedraagt € 0,1 miljoen, doordat diverse stelseltaken lager uitvallen dan begroot. In de begroting was een bedrag opgenomen voor geluidsmetingen, maar deze zijn niet ingezet in 2024. Dit betrof een post van € 29.700. Tenslotte zijn er diverse overige afrekeningen die lager uitvallen.

Projectkosten ODRN

Dit betreft een aantal interne projecten die in 2024 waren gepland. De kosten hingen samen met de implementatie van verschillende ICT-systemen en de invoering van de omgevingswet. Deze kosten zijn eenmalig begroot en zijn binnen de begroting gebleven.

Financiële verantwoording

Projectkosten ontvlechting BRIKS

Op basis van een afspraak met de gemeente Nijmegen was € 4 ton begroot voor de bijkomende kosten in de organisatie, als gevolg van de ontvlechting van de BRIKS-taken. Dit budget kent een overschrijding, doordat de personeelsgesprekken niet waren begroot.

Deelnemersbijdragen

De in 2024 gerealiseerde bijdragen van 25,8 miljoen blijven achter op de begroting. De werkplannen geven een actueler inzicht in de productieafspraken en zijn daarom relevanter dan de begroting. In onderstaande tabel is daarom per deelnemer de gerealiseerde bijdrage versus de werkplannen te zien.

De werkafspraken zijn gemaakt voor in totaal 27,3 miljoen. Met een realisatie van 25,8 miljoen lopen de resultaten achter met € 1,5 miljoen (6%). De opvallende uitschieters zijn de gemeente Beuningen (-22%), de gemeente Druten (-11%) en de gemeente Nijmegen (-10%).

Bij de gemeente Beuningen blijft het werk op de bouwtaken achter en bij de gemeente Druten blijven de milieutaken juist achter. Bij de gemeente Nijmegen bleven de bouwtaken en de projecten achter. Grote projecten voor bijvoorbeeld de omgevingstafel en de bodemtaken bleven ver achter ten opzichte van de werkplannen.

Overzicht deelnemersbijdragen

Deelnemer	Werkplan 2024	Realisatie 2024	Verschil	% werkplan gerealiseerd
Gemeente Berg en Dal	2.799.350	2.818.923	19.573	101%
Gemeente Beuningen	2.437.226	1.902.115	-535.111	78%
Gemeente Druten	685.107	612.802	-72.304	89%
Provincie Gelderland	8.656.153	8.868.979	212.825	102%
Gemeente Heumen	1.064.326	993.361	-70.965	93%
Gemeente Nijmegen	10.596.480	9.579.099	-1.017.381	90%
Gemeente Wijchen	1.080.749	988.016	-92.733	91%
Totaal deelnemers	**27.319.391**	**25.763.295**	**-1.556.096**	**94%**

Baten bovenregionale taken

Dit gaat om incidentele projecten die ODRN voor andere omgevingsdiensten en de provincie Overijssel uitvoeren. In de volgende tabel staat hier een uitsplitsing van:

Opdrachtgever	Werkplan 2024	Realisatie 2024	Verschil	% werkplan gerealiseerd
Provincie Overijssel	1.326.493	961.196	-365.297	72%
ODRA	417.556	374.401	-43.155	90%
ODV	152.562	152.819	257	100%
ODA	126.447	108.880	-17.566	86%
ODDV	65.027	58.659	-6.367	90%
ODR	34.489	13.843	-20.646	40%
OD IJSSELLAND	20.295	4.465	-15.830	22%
OD TWENTE	13.530	8.456	-5.074	63%
GEMEENTE ARNHEM	6.500	3.315	-3.185	51%
Bovenregionaal	**2.162.899**	**1.686.034**	**-476.863**	**78%**

Er is een achterstand van € 0,5 miljoen op de werkplannen. Dat komt vooral door een lagere productie bij de provincie Overijssel (- € 0,4 miljoen). Er zijn vooral lagere baten bij vergunningverlening voor milieutaken, maar ook diverse projecten hebben onderschrijdingen.

Subsidies en overige opbrengsten

In de onderstaande tabel staat een uitsplitsing van de subsidies en de overige opbrengsten.

	Realisatie 2024
DCMR	98.441
ODNL	191.526
SPUK Interbestuurlijk programma VTH	340.655
SPUK Extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	178.219
Gemeente Nijmegen, projectkosten BRIKS	385.000
Gemeente Nijmegen, frictie inhuur BRIKS	200.000
Provincie Gelderland, detachering	61.080
Attero	30.500
IRVN Nijmegen	29.325
Parenco	18.000
ODRA, detachering	8.000
Wageningen Universiteit	1.962
Skyscapers	642
ODRA, jong ODRN	580
Overhead als percentage van de totale lasten	**1.543.930**

Voor de inzet van de subsidies afkomstig van DCMR en ODNL zijn er afspraken gemaakt. De onderstaande tabel laat de in 2024 beschikte en bestede bedragen zien.

De subsidie van DCMR is geheel besteed in 2024. De beschikking van ODNL loopt door in 2025. Wat in 2024 niet is besteed, mag worden ingezet in 2025.

Subsidieverstrekker	Beschikking	Besteed in 2024	Beschikt minus besteed in 2024
DCMR	97.701	98.441	-740
ODNL	326.960	191.526	135.434

Financiële verantwoording

Balans

bedragen in euro's

Activa	ultimo 2023	ultimo 2024
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	589.814	483.091
TOTAAL VASTE ACTIVA	**589.814**	**483.091**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	1.424.251	776.123
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.589.839	3.974.688
- Overige vorderingen		
Liquide middelen	864.450	252.674
Overlopende activa		
Nog te ontvangen bedragen	1.073.171	617.816
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**4.951.711**	**5.621.301**
TOTAAL	**5.541.525**	**6.104.392**

Passiva	ultimo 2023	ultimo 2024
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	104.177	203.495
Resultaat boekjaar	99.318	352.639
Totaal eigen vermogen	**203.495**	**556.134**
Voorzieningen		
Voorziening harmonisatietoelage	147.183	120.119
Voorziening verlof stuwmeren	613.335	705.931
Totaal voorzieningen	**760.517**	**826.050**
TOTAAL VASTE PASSIVA	**964.013**	**1.382.184**
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd van <1 jaar		
- Schulden aan openbare lichamen	1.132.545	1.641.227
- Overige schulden	2.312.735	2.648.982
Overlopende passiva		
- Verplichtingen	1.132.232	431.999
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**4.577.513**	**4.722.208**
TOTAAL	**5.541.525**	**6.104.392**

Toelichting op balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

In het volgende overzicht staat het verloop van de materiële vaste activa in het boekjaar.

Investeringen met economisch nut	Boekwaarde 12/31/2023	Afschrijvingen	Boekwaarde 12/31/2024
Inrichting	583.048	103.483	479.565
ICT Pc's e.d.	6.766	3.240	3.526
Totaal	**589.814**	**106.723**	**483.091**

Er zijn in 2024 geen investeringen gedaan in nieuwe materiële vaste activa.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen

Dit gaat om het debiteurensaldo per ultimo 2024:

Afrekeningen deelnemers	410.265
Afrekeningen andere omgevingsdiensten	234.654
DCMR en ODNL	124.819
Overige	6.385
Totaal	**776.123**

De afrekening deelnemers van bijna € 0,4 miljoen betreft vooral de provincie Gelderland. Door diverse extra werkzaamheden waren de in 2024 afgerekende voorschotten te laag.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Met ingang van januari 2014 is ODRN verplicht te 'schatkistbankieren'. Dit houdt in dat alles boven € 1.000.000 op de rekeningcourant bij de BNG afgestort moet worden bij het Rijk. Die gebruikt dit als eigen financieringsmiddel. Al er behoefte aan is, kan er over dit tegoed beschikt worden. Eind 2024 bedroeg het saldo bij in de schatkist € 3.974.688.

Omschrijving	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Drempelbedrag	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	508.532	463.248	395.066	396.928
Ruimte onder het drempel bedrag	491.468	536.752	604.934	603.072
Overschrijding	0	0	0	0

Liquide middelen

Eind 2024 bedroeg het saldo bij de BNG € 252.674.

Financiële verantwoording

Overlopende activa

Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen

Deze post bestaat uit:

Vooruitbetaalde huur en servicekosten	524.253
Rentebaten Q4 2024	55.235
Afrekening stelselkosten	28.618
Overige posten	9.712
Totaal	**617.817**

De huur en servicekosten over 2025 zijn al in 2024 afgerekend. Dit wordt eind 2024 verantwoord als vooruitbetaalde post. Verder leiden de afrekeningen van stelselbijdragen tot diverse terug te ontvangen bedragen. De rentebaten van Q4 2024 hebben ten slotte betrekking op een bedrag die begin 2025 is ontvangen.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit het saldo van de reserves van € 203.495 plus het gerealiseerde en nog te bestemmen resultaat over 2024 van € 352.639. In de volgende tabellen staat hier een overzicht van.

Overige reserves

Het gerealiseerde resultaat over 2023 van € 99.318 is door het Algemeen Bestuur bestemd bij vaststelling van de rekening 2023. Het Algemeen Bestuur heeft besloten dit resultaat ten laste van de algemene reserves te brengen. Het Algemeen Bestuur dient het gerealiseerde resultaat over 2024 nog te bestemmen.

Voorzieningen

Het Dagelijks Bestuur heeft op 4 september 2014 besloten tot de instelling van een tweetal voorzieningen. Dit was noodzakelijk, omdat de provincie Gelderland de verplichtingen aan ODRN, voortkomend uit het Gelders Sociaal Plan (GSP), heeft afgekocht. Het gaat om de afkoop van:

- Harmonisatietoelage: het verschil tussen werkelijk brutosalaris bij de provincie en het salaris volgens het functiehuis bij ODRN tijdens het dienstverband van de medewerker.
- Verlofstuwmeer: verlofsaldi per 1 april 2013 maal het per medewerker betreffende uurtarief.

De werkelijke kosten worden onttrokken aan de voorzieningen van de harmonisatietoelage en verlofstuwmeer. Deze komen ten gunste van de exploitatie, waarmee deze kosten budgettair neutraal zijn.

Vanaf 2022 wordt er ook een voorziening voor verlofsparen en bovenwettelijk verlof gevormd. Het saldo uren verlofsparen en bovenwettelijk verlof wordt per 31 december voor 100% voorzien.

Gerealiseerd resultaat per 31-12-2023	99.318
Bestemd ten laste van de algemene reserve	-99.318
Gerealiseerd resultaat 2024	352.639
Nog te bestemmen resultaat 2024	**352.639**

in €	Saldo 31 december 2023	Resultaat-bestemming 2023	Saldo 31 december 2024
Algemene reserves	104.177	99.318	203.495
Resultaat 2023	99.318	-99.318	-
Totaal reserves	**203.495**	**-**	**203.495**

Mutatieoverzicht voorzieningen

	harmonisatie toelage	verlof stuwmeer	bovenwettelijk verlofsparen	totaal
saldo per 31-12-2023	147.183	28.552	584.783	760.517
bij: toevoegingen			107.426	107.426
af: onttrekkingen	27.064	14.830		41.895
saldo per 31-12-2024	120.119	13.722	692.209	826.050

De werkelijke kosten worden onttrokken aan de voorzieningen harmonisatietoelage en verlofstuwmeer. Deze worden ten gunste gebracht van de exploitatie, waardoor deze kosten budgettair neutraal zijn.

Het saldo verlofsparen en bovenwettelijk verlof is in 2024 met € 104.616 toegenomen. De stijging is een gevolg van een toename van het aantal verlofuren met 1.195 en een stijging van het gemiddelde uurloon met 8%. De stijging in verlofuren komt vooral doordat medewerkers hun verlof niet volledig hebben opgenomen. De toename is ook deels te verklaren door de uitbreiding van het aantal bovenwettelijke vakantiedagen naar 8 dagen (57,6 uur) in de CAO 2024-2025. Een klein deel van de toename komt door een uitbreiding van het aantal fte.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1 jaar

Schulden aan openbare lichamen

Deze post bestaat uit:

Loonheffing december 2024	998.219
Omzetbelasting Q4 2024	405.255
Pensioenpremie december 2024	200.850
Te verrekenen salaris en overige	36.903
Totaal	**1.641.227**

Overige schulden

Deze post bestaat uit

Afrekeningen deelnemers	1.216.638
Afrekening provincie Overijssel	377.310
Overige crediteuren	1.055.034
Totaal	**2.648.982**

Er moet in totaal ruim € 1,2 miljoen aan deelnemers worden terugbetaald. Dat heeft vooral te maken met het niet volledig realiseren van de werkplannen.

Overlopende passiva

Verplichtingen

De verplichtingen bestaat uit de volgende bedragen:

Vooruitontvangen SPUK bijdragen	192.024
Nog te betalen kosten inhuur 2024	182.354
Afrekening stelselkosten	4.314
Diverse nog te betalen kosten 2024	35.946
Vooruitontvangen bijdragen provincie Gelderland	17.361
Totaal	**431.999**

Een aantal bedragen worden hierna toegelicht.

Vooruitontvangen SPUK bijdragen

ODRN krijgt vanaf 2022 twee specifieke uitkeringen (SPUK) van het Rijk. Ontvangen middelen die in 2022, 2023 en 2024 niet zijn ingezet, worden verantwoord op de balans als vooruit ontvangen. In de volgende tabel staat het verloop per uitkering:

	Vooruit ontvangen 31-12-2023	Ontvangen in 2024	Besteed in 2024	Vooruit ontvangen 31-12-2024
SPUK Extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	190.056	179.973	178.219	191.810
SPUK Interbestuurlijk programma VTH	340.870		340.656	214
Totaal	**530.926**	**179.973**	**518.875**	**192.024**

De bestedingen van SPUK zijn verantwoord bij de baten uit subsidies en overige opbrengsten.

Vooruitontvangen bijdrage provincie Gelderland

In 2021 ontving de ODRN € 53.271 voor het project IPPC-bekendmakingen. Deze bijdragen zijn in 2022 en 2023 grotendeels besteed. Het resterende bedrag van het project IPPC van de provincie Gelderland van € 17.361 wordt in 2025 ingezet.

In de volgende tabel staat een overzicht van de mutaties in 2024:

	Saldo 31-12-2023	Besteed in 2024	Saldo 31-12-2024
IPPC Pr GLD	17.361		17.361

Overige onderwerpen

Deze paragraaf licht een aantal overige onderwerpen toe: niet in de balans opgenomen verplichtingen, vennootschapsbelasting, inzicht in artikel 28 en de bezoldiging van de topfunctionarissen en bestuurders van ODRN op basis van de Wet Normering Topinkomens.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De gemeente Nijmegen verzorgt facilitaire en documentaire dienstverlening voor ODRN. Deze taken zijn beschreven in de Samenwerkingsovereenkomst ODRN – Gemeente Nijmegen 2024-2025. Deze overeenkomst gaat over de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2025. Voor de huur van het kantoorpand is er een separate huurovereenkomst met de gemeente Nijmegen. Deze overeenkomst loopt tot en met 31 december 2025.

De omvang van deze overeenkomsten zijn voor 2025 € 958.990 (facilitair € 320.884 documentaire dienstverlening € 64.000 en huur incl., servicekosten € 524.253).

De ICT-diensten zijn ondergebracht bij de iRvN, de regionale samenwerkingspartner op ICT-gebied voor de gemeenten in Het Rijk van Nijmegen. Voor 2025 is de bijdrage hiervoor € 1.083.413.

Voor de jaren 2025 tot en met 2027 is een overeenkomst gesloten met de gemeente Nijmegen vanwege de frictiekosten overhead rondom de ontvlechting van de BRIKS-taken eind 2024. In deze jaren ontvangt ODRN een vergoeding van € 2.150.000 (2025: € 780.000, 2026: € 733.000 en 2027: € 637.000).

Vennootschapsbelasting

Nagenoeg alle taken van ODRN zijn door wetgeving voorgeschreven. Deze overheidstaken zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting (VPB). De verrekening van de zeer geringe overige taken (bijvoorbeeld het geven een workshop) gebeurt tegen de kostprijs, waardoor er geen VPB verschuldigd is. In de financiële verordening is er opgenomen dat resultaten voor commerciële activiteiten terugbetaald worden aan de opdrachtgever.

Inzicht artikel 28

Er is geen sprake van een structurele toevoeging/ onttrekking van reserves en een post onvoorzien is in de begroting niet opgenomen.

Wet normering topinkomens

Op basis van de Wet normering topinkomens (Wnt) worden de bezoldiging aan topfunctionarissen gepubliceerd. Binnen ODRN gelden de volgende personen als

Naam	Functie	Periode in 2024
Dhr. H. Zoet (provincie Gelderland)	Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2024
Dhr. S. Versluijs (Beuningen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2024
Dhr. R Thoonen (Druten)	Algemeen Bestuur	Heel 2024
Dhr. N.P. Vergunst (Nijmegen)	Algemeen Bestuur	Heel 2024
Dhr. T. van Elferen (Nijmegen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2024
Dhr. T. van Bronkhorst (Wijchen)	Algemeen Bestuur	Heel 2024
Dhr. A. ten Westeneind (Berg en Dal)	Algemeen Bestuur	Heel 2024
Dhr. V. Arts (Heumen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2024

topfunctionaris: de directeur, de adjunct-directeur en de bestuursleden. ODRN kent geen toezichthouders (RvC/RvT) zoals in de Wnt is omschreven.

De bestuursleden van ODRN staan in de tabel op de vorige pagina. De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling, inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.
De bezoldiging van de directie heeft in 2024 de Wnt-norm niet overschreden. Het voor ODRN toepasselijke bezoldigingsmaximum was in 2024 € 233.000. Het gaat om het algemeen bezoldigingsmaximum. De bezoldiging van de directie blijkt uit de volgende tabellen (zie ook de volgende pagina):

Gegevens 2024				
bedragen x € 1	**S.P. Kuils**		**R.H. Kraan**	
Functiegegevens	Directeur		Adjunct directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 tm 31/12		01/01 tm 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1		1	
Dienstbetrekking?	ja		ja	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	139.627,10		110.277,65	
Beloningen betaalbaar op termijn	20.324,64		16.887,96	
Subtotaal	*159.951,74*		*127.165,61*	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000		233.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t		n.v.t.	
Bezoldigiging	159.951,74		127.165,61	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.		n.v.t.	

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	**S.P. Kuils**	**R.H. Kraan**
Functiegegevens	Directeur	Adjunct directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 tm 31/12	01/01 tm 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.269,64	100.441,39
Beloningen betaalbaar op termijn	17.864,28	15.684,60
Subtotaal	*137.133,92*	*116.125,99*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	233.000
Bezoldigiging	137.133,92	116.125,99

Bijlagen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Bijlage 1 Sisa verantwoordingen

Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa d.d. 30-1-2025.

Versterker	Uitkerings-code	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator
IenW	**E93**	**Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH**		Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E93/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/03*
				€ 340.544	€ 599.674	Ja
				Naam activiteit *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/04*	Besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/06*
			1	IBP VTH AADV act. 1	€ 705	€ 949
			2	IBP VTH klankbordgroep informatiemanagers om input te geven aan pijler 3 act. 1	€ 655	€ 5.863
			3	IBP VTH Q Business Intelligence en Datakwaliteit act. 1	€ 907	€ 2.318
			4	IBP VTH Coördinatie SPUK aanvraag act. 1	€ 9.571	€ 22.897
			5	IBP VTH De datagedreven organisatie: in kaart brengen benodigdheden omslag datagedreven werken act. 1	€ 15.264	€ 15.264
			6	IBP VTH 2 Projecten gericht op nieuwe instrumenten en technieken: gedragsbeïnvloeding, drones, e-noses act. 1	€ 29.646	€29.646
			7	IBP VTH Aanleveren data act. 2	€ 0	€ 17.368
			8	IBP VTH Data aanleveren Pijler 1 "Robuuste OD en Financiering"en tweejaarlijks onderzoek (t.b.v. nulmeting) act. 2	€ 1.209	€ 1.209
			9	IBP VTH Data geletterdheid act. 3	€ 0	€ 487
			10	IBP VTH Kennisdelen via inhoudelijke landelijke thema-sessies met bedrijfsleven en uitvoering samen. Act. 3	€ 35.053	€ 35.637

Versterker	Uitkerings-code	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator
		11	IBP VTH Opzetten Traineeprogramma dat toepastbaar is binnen elke OD act. 3	€ 48.958	€ 51.585
		12	IBP VTH Traineeprogramma VV milieu act. 3	€ 0	€ 168.515
		13	IBP VTH Toetsingskader afval act. 3	€ 0	€ 1.800
		14	IBP VTH Bijdrage leveren aan implementatie LHS act. 5	€ 504	€ 7.802
		15	IBP VTH Uniforme indeling naar risico van zorgbedrijven (Seveso) act. 6	€ 151	€ 151
		16	IBP VTH Openbaar maken HH beschikkingen act. 7	€ 0	€ 681
		17	IBP VTH Bijdrage leveren actieve openbaarmaking van handhavingsbesluiten Wabo-inspecties act. 7	€ 2.737	€ 2.737
		18	IBP VTH AV-beleid opbouwen kennisinfrastructuur act. 9	€ 0	€ 2.822
		19	IBP VTH Inventarisatie (transitie)opgaven zoals CE en energie opnemen in regionale strategieën act. 9	€ 55.744	€ 60.706
		20	IBP VTH Implementeren regionaal VTH beleid act. 10	€ 89.039	€ 120.836
		21	IBP VTH Visitatie 2022/2023/2024 per OD act. 13	€ 35.609	€ 35.609
		22	IBP VTH Beheer kwaliteit ODRN	€ 14.792	€ 14.792

KGG	K21	**Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht**	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Eindverant-woording (ja/nee)
			Aard controle R	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle D2*	*Aard controle R*
			Indicator: K21/01	Indicator: K21/02	Indicator: K21/03	Indicator: K21/04	Indicator: K21/05
			€ 178.219	€ 320.714	Nee	Ja	Nee

Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa d.d. 30-1-2025.

Bijlage 2 Rechtmatigheids-verantwoording

Verantwoordelijkheid het Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders, zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het, door het Algemeen Bestuur op 29 augustus 2024 vastgestelde, normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Dagelijks Bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan de reserves, en is daarmee vastgesteld op € 866.348. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen lager is dan de daarvoor gestelde grens van € 866.348.

In het hoofdstuk Verplichte paragrafen is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid voor zover noodzakelijk.

Bijlage 3
Accountantsverklaring

Bijlagen

Bijlage 4 Specificatie omzet deelnemers

De volgende tabel geeft een specificatie van de omzet van onze deelnemers:

Domein	Vakgebied	BERG EN DAL	BEUNINGEN	DRUTEN	GELDERLAND	HEUMEN	NIJMEGEN	WIJCHEN	Eindtotaal
BRIKS	Juridische diensten	156.888	67.592		69.240	36.530	95.086		425.335
	Specialistisch Advies	160.714	151.911	5.518	128.152	40.291	440.137	4.824	931.547
	Toezicht & Handhaving	652.032	344.128	52.231	313.366	219.145	2.490.245	63.617	4.134.765
	Vergunningverlening	1.254.602	642.012	39.683	642.186	391.828	3.547.538	71.732	6.589.581
Milieu	Juridische diensten	23.848	9.410	27.873	290.205	12.337	13.529	721	377.922
	Specialistisch Advies	71.303	98.338	86.814	380.531	29.786	236.785	112.563	1.016.120
	Toezicht & Handhaving	312.515	323.994	227.014	865.550	172.110	1.291.759	399.515	3.592.457
	Vergunningverlening	97.033	97.784	130.070	4.231.122	41.904	357.360	262.124	5.217.397
Projecten		17.679	34.379	19.324	668.321	5.299	807.044	34.038	1.586.084
Maatwerk opdrachten		72.310	132.567	24.275	1.280.306	44.130	299.616	38.883	1.892.096
Eindtotaal		**2.818.923**	**1.902.115**	**612.802**	**8.868.979**	**993.361**	**9.579.099**	**988.016**	**25.763.295**

Bijlage 5 Onze producten in €'s

Deze bijlage geeft inzicht in de realisatie per product. In de volgende tabel is te zien dat de baten 2024 voor € 28,4 miljoen bestaan uit reguliere bedrijfsuitoefening.

	Gerealiseerde baten 2024
Deelnemersbijdragen	25.763.295
Baten bovenregionale taken	1.686.034
Subsidies en overige	958.930
Baten uit reguliere bedrijfsoefening	**28.408.259**
Bijdrage projectkosten ontvlechting BRIKS	385.000
Bijdrage frictie inhuur BRIKS	200.000
Rentebaten	237.663
Overige baten	**822.663**
Totale baten	**29.230.922**

De baten uit reguliere bedrijfsuitoefening bestaan uit € 23,3 miljoen omzet producten en afgerond € 5 miljoen omzet projecten (zie tabel). De € 23,3 miljoen omzet producten worden gespecificeerd op de volgende pagina.

	Baten 2024
Producten	23.310.872
Projecten/maatwerkopdrachten	5.097.387
Baten uit reguliere bedrijfsoefening	**28.408.259**

Deze tabel geeft inzicht in de gerealiseerde baten van de producten, totaal € 23,3 miljoen.

Domein	Externe PDC 2024	Realisatie 2024	Werkplan 2024
BRIKS	Advies beleidsontwikkeling BRIKS	531	67.896
	Advies evenemenen	49.107	40.775
	Advies monumenten		3.764
	APV Besluit	81.403	69.003
	Behandeling klachten BRIKS	264.482	342.757
	Bestraffende handhaving BRIKS	304.032	225.066
	Controle inrichtingseisen aanvraag	2.346	3.011
	Alcoholwetvergunning		
	Herstellende handhaving BRIKS	324.183	349.863
	Informatieverzoeken BRIKS	11.398	7.025
	Juridisch advies BRIKS	42.628	41.225
	Melding BRIKS	779.965	797.240
	Omgevingsvergunning BRIKS	5.252.653	5.133.726
	Piket Bouwen	9.660	35.756
	Rechtsbescherming BRIKS	382.979	394.273
	Toezicht APV besluit + evenementen	35.756	68.752
	Toezicht bestaande bouw BRIKS	514.143	613.321
	Toezicht Huisvestingswet	9.002	5.018
	Toezicht overige Illegaliteit	34.512	91.728
	Toezicht sloop/asbest	477.439	589.594
	Toezicht verleende omgevingsvergunning BRIKS	2.161.821	2.468.047
	Vergunning Huisvestingswet	20.983	17.564
	Vergunning Leegstandswet	1.307	17.073
	Verzoek tot handhaving BRIKS	44.235	43.986
	Vooroverleg BRIKS	504.741	412.714
	Overig	8.260	
Totaal BRIKS		**12.203.140**	**12.711.865**
Milieu	Actualisatietoets vergunningen	144.038	162.188
	Advies afval en circulaire economie	28.503	60.695
	Advies beleidsontwikkeling Milieu	142.618	149.503
	Advies bodem	61.840	76.485
	Advies fysieke leefomgeving	165.885	211.259
	Advies geluid en trillingen	34.820	59.122
	Advies HUP	19.384	15.413
	Advies lucht en geur	24.106	72.399
	Advies omgevingsveiligheid	24.106	72.399
	Advies water	15.120	

Domein	Externe PDC 2024	Realisatie 2024	Werkplan 2024
	Behandeling klachten Milieu	398.785	277.693
	Behandeling ongewoon voorval	47.562	106.382
	Beoordeling (verplichte) rapportages	60.611	192.328
	Bestraffende handhaving Milieu	87.070	192.306
	Goedkeuringsbesluit	100.941	86.858
	Hercontrole Milieu	615.871	524.936
	Herstellende handhaving Milieu	281.169	315.844
	Informatieplicht Milieu	31.828	48.851
	Informatieverzoeken Milieu	412.613	384.315
	Juridisch advies Milieu	57.346	81.843
	Melding Milieu	523.825	609.899
	Milieucontrole	1.771.261	1.446.252
	Milieueffectrapportage	127.499	227.473
	Omgevingsvergunning Milieu	4.508.593	3.518.633
	Ontheffing besluit stortplaatsen	21.242	46.679
	Piket Milieu	71.987	14.245
	Rechtsbescherming Milieu	329.101	355.108
	Seveso inspectie	444.506	649.657
	Toezicht festiviteiten	8.657	
	Toezicht integraal HAT	51.240	30.612
	Toezicht natuur - Seveso	8.592	18.049
	Verzoek tot handhaving Milieu	7.601	22.984
	Vooroverleg Milieu	270.616	676.723
Totaal Milieu		**11.107.731**	**10.953.895**
Totaal		**23.310.872**	**23.665.761**

Project	Realisatie
2188 - Uitvoeren ODRN VTH bodemtaken	292.658
630 - Complexe handhaving provinciale bedrijven	219.502
1068 - Programma complexe vergunningverlening	217.675
1072 - Programmaproject Luchtadvies	201.731
1077 - Regievoering bedrijven	181.437
1036 - SPUK extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	178.219
961 - Programmaproject geluid	172.814
2087 - Boven formatie Seveso inspecteur	154.825
1075 - Advies Wnb provinciale bedrijven	135.765
464 - Seveso Oost Programmeren en verantwoorden	134.827
431 - IGP: bijzonder handhaving en ondermijning	128.415
2232 - Detachering BRIKS	120.248
1026 - Samenwerking RIVM-ODNL ZZS	111.778
2015 - Seveso Oost Communicatie, Bijscholing en Kwaliteit	86.330
2078 - Implementeren regionaal VTH-beleid	82.147
1163 - Projectleider scherper vergunnen	80.305
1076 - Regievoering Seveso-bedrijven	70.584
2113 - Actualisatietoetsen milieuvergunningen Beuningen	69.950
779 - Energielabels kantoren-toezicht Nijmegen	69.223
2112 - Uitwerking aanbevelingen OVV-rapport	68.985
2023 - Seveso 6 OD's Vergunningen	66.965
668 - Gelderse milieusamenwerking	66.548
247 - Detachering Rardy Nicolasen	59.339
2088 - Maatwerkaanpak verduurzaming industrie	56.882
2114 - Financiele zekerheidsstelling Gld en Ov	55.778
231 - EML Cofinanciering (energiecontroles)	54.951
1070 - Advisering initiatieven waterstof- en energietransitie	54.609
462 - Seveso Oost Overleg partners	53.308
397 - Aanpak ZZS	51.569
Overige	1.800.020
	5.097.387

Bijlagen

Bijlagen

Bijlage 6 Risicobeheersing

In volgende tabel staat een specificatie van de risico's.

nr	naam risico	beschrijving	soort risico	beheersmaatregel	restrisico	in €	kans aanduiding	kans in %	weerstands-component
1	Achterblijven van de omzet	Achterblijvende omzet waardoor dekking van overhead en indirect productieve inzet wegvalt. De omzet blijft achter door onvoldoende capaciteit als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt.	1	We maken reële werkafspraken met onze opdracht- gevers. Deelnemers dienen substantiële aanpassingen minimaal 1 jaar vóór aanvang boekjaar aan te geven. We monitoren de omzetontwikkeling waardoor we kunnen bijsturen. Gemeente Nijmegen de kosten betaalt van de ontvlechting van de BRIKS taken.	Ja	650.000	groot	75%	487.500
2	Begrotings-risico	Tegenvallers door onvoorziene omstandigheden	1	We monitoren onze uitgaven zodat we kunnen bijsturen. Onze belangrijkste uitgaven (loonsom, inhuur en gast- heerschap) zijn contractueel vastgelegd en voorspelbaar.	Ja	100.000	zeer klein	10%	10.000
3	Inflatie	Afwijkingen tussen de werkelijke kostenontwikkeling en de indexering. Waardoor we kostenstijgingen niet meer binnen onze begroting kunnen opvangen.	1	We baseren de indexering van de salarissen in eerste instantie op de CEP. We passen in jaar t+2 een nacalculatie toe op basis van de werkelijke kostenstijging van de salarissen. Het risico is dus beperkt tot verschillen voor een periode van 2 jaar tussen de CEP en de werkelijke kostenstijgingen.	Ja	493.000	middel	50%	246.500
4	Uitval automatisering	Productieverlies door uitval van systemen	1	Evalueren uitval en verbeteracties doorspreken met gast- heer en IRVN. Ook gaan wij verder met het "VerSaaSen" van het applicatielandschap waardoor we het risico op uitval van systemen (SLA) te beperken.	Ja	107.000	middel	50%	53.500
5	Ziekteverzuim	Een verzuimpercentage dat onze norm (5%) overstijgt waardoor we de productiviteitsnorm niet realiseren.	1	We monitoren het ziekteverzuim periodiek, we zijn in overleg met het sociaal medisch team en sturen bij als we de norm (dreigen) te overschrijden. We nemen preventieve maatregelen om verzuim te voorkomen.	Ja	100.000	middel	50%	50.000

Bijlagen

nr	naam risico	beschrijving	soort risico	beheersmaatregel	restrisico	in €	kans aanduiding	kans in %	weerstands-component
6	Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie	We kunnen volgens de Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie (wet DBA) aangemerkt worden als schijn-werkgever als we zzp'ers inzetten voor structureel werk. We lopen dan het risico dat we alsnog loonheffing en premies verschuldigd zijn.	1	Wij gebruiken een online-tool waarmee we steekproefsgewijs toetsen of er sprake is van een opdrachtgever of arbeidsrelatie. Ook gebruiken we modelcontracten die zijn getoetst door de belastingdienst. Bij bureaus lopen we geen risico vanwege de arbeidsrelatie met het bureau.	Ja	100.000	middel	50%	50.000
7	Krapte op de arbeidsmarkt	Krapte aan specialistisch, technisch en juridisch personeel waardoor we duur moeten inhuren of werk moeten laten liggen.	1,2	Inzetten op arbeidsmarktcommunicatie en strategisch personeelsplanning. Vacatures krijgen extra aandacht en we proberen ODRN als werkgever aantrekkelijker te maken. We leiden ook medewerkers zelf op. Dit kost capaciteit en drukt onze productiviteitscijfers.	Ja	400.000	middel	50%	200.000
8	Calamiteit bij bedrijf	ODRN kan het verwijt krijgen niet goed te hebben gehandeld of onvoldoende te hebben gecommuniceerd. Weinig vertrouwen bij opdrachtgevers en burgers, negatieve pers.	2	Wij geven opdrachtgevers een advies en risico inschat- ting af. Communicatieplan/controleprotocol vanuit de gemeente geeft aan hoe te handelen. In DVO staat dat gemeenten/provincie schade bij ons kunnen neerleggen bij calamiteiten. We hebben hiervoor een aansprakelijkheidsverzekering.	Nee				
9	Fusietraject	De ODRN is een juridisch fusietraject gestart met de ODRA. Hieruit komen kosten voort welke niet in de begroting van de ODRN zijn opgenomen. Hierdoor kan budgetoverschrijding ontstaan.	2	In de actualisatie van de begroting 2025 en de begroting 2026-2029 zullen deze kosten gedekt moeten worden uit de eigen budgetten. Hier komen wij later op terug.	Nee				
	Totaal								**1.097.500**

Om de risico's te kwantificeren is de financiële impact ingeschat. Vervolgens is er een inschatting gemaakt van de kans dat een risico zich voordoet. Daarbij wordt de volgende kans-klasse indeling gebruikt:

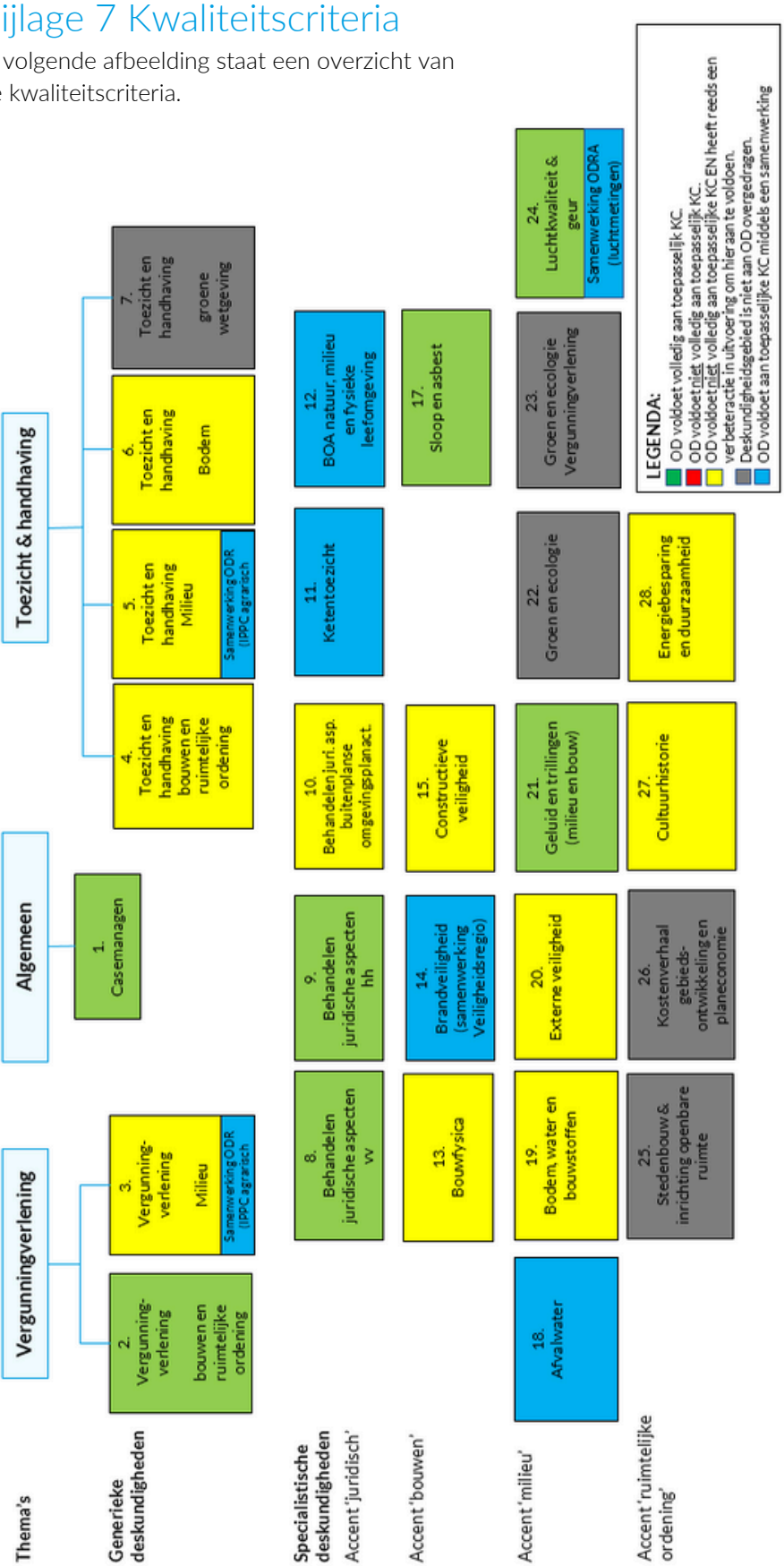
Klasse	Waarschijnlijkheid	Kans
1	Zeer klein	10%
2	Klein	25%
3	Middel	50%
4	Groot	75%
5	Zeer groot	90%

Bijlagen

Bijlagen

Bijlage 7 Kwaliteitscriteria

In volgende afbeelding staat een overzicht van de kwaliteitscriteria.

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Mariënburg 75
6511 PS Nijmegen
Telefoon (024) 751 7700
E-mail info@odrn.nl

Postbus 1603
6501 BP Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
21 maart 2025		Geurt van Renselaar
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Direct telefoonnummer**
Reactie op zienswijzen Kadernota 2025-2026		0247517823

Geacht college, beste raad,

In het najaar van 2024 heeft u van de ODRN de Kadernota 2025-2026 ontvangen. U heeft gebruik gemaakt van uw recht om hierop een zienswijze te geven. De ontvangen zienswijzen vanuit de diverse raden zijn zorgvuldig geanalyseerd en, waar mogelijk, verwerkt in de bijgevoegde financiële stukken: de wijziging I Begroting 2025 en de Begroting 2026.

In de bijlage bij deze brief vindt u een samenvatting van de zienswijzen en onze reactie daarop. Wij waarderen de zorgvuldigheid waarmee u uw afwegingen heeft gemaakt en danken u voor de vragen en inzichten die u via de zienswijzen heeft verschaft.

Wij vertrouwen erop dat de bijgevoegde stukken, in combinatie met deze brief, voldoende ingaan op uw zienswijzen. Het vervolgproces biedt u de gelegenheid om over de jaarstukken 2024, de gewijzigde begroting 2025 en de begroting 2026 een zienswijze op te stellen, zodat deze door het bestuur kan worden meegenomen bij de definitieve vaststelling van deze stukken.

Met vriendelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur ODRN

H. Zoet
Voorzitter

S. Kuils
Secretaris

Bijlage: Samenvatting zienswijzen Kadernota begroting 2025/2026 ODRN

Bijlage Samenvatting zienswijzen Kadernota begroting 2025/2026 ODRN

In deze bijlage geven we een samenvatting van de zienswijzen Kadernota begroting 2025/2026 ODRN. In de blauwe tekst geven we onze reactie op uw opmerkingen en vragen.

1. Doorontwikkeling interbestuurlijk programma VTH
Onze deelnemers, specifiek de gemeenten Beuningen en Heumen, vragen aandacht voor de doorontwikkeling in het kader van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH. De samenwerking of een fusie met andere omgevingsdiensten is noodzakelijk om deze ontwikkeling te realiseren. De ODRN is momenteel niet robuust genoeg en te klein om alle specialistische taken optimaal uit te voeren. Wij verzoeken de ODRN dit traject voortvarend op te pakken, ons bestuurlijk goed op de hoogte te houden van de voortgang en belangrijke beslissingen eerst aan ons voor te leggen.

Reactie ODRN:
De doorontwikkeling van de ODRN in het kader van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH is essentieel om de robuustheid van de organisatie te vergroten. De ODRN heeft de afgelopen periode werk gemaakt van deze doorontwikkeling en inmiddels heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bevestigd dat de verwachting is dat de ODRN per 1 april 2026 voldoende robuust zal zijn en zal voldoen aan de landelijke criteria. Dit oordeel is gebaseerd op de maatregelen die reeds zijn genomen en de plannen die in uitvoering zijn. Hiermee is een belangrijke mijlpaal bereikt, waarbij de inspanningen van de ODRN in samenwerking met de deelnemende gemeenten en de provincie worden erkend.

Tegelijkertijd kijkt de ODRN ook vooruit. Naar de kansen en opgaves die op de ODRN afkomen. Om deze kansen en opgaves het hoofd te bieden geniet de voorkeur om toe te werken naar een samenwerking/ fusie met de ODRA. Er is om die reden een onderzoek opgestart door beide besturen. Dit onderzoeksproces wordt zorgvuldig doorlopen, waarin bestuurlijke uitgangspunten en randvoorwaarden leidend zijn. De ODRN begrijpt de behoefte van de deelnemers om nauw betrokken te worden bij dit traject en zal daarom op structurele basis bestuurlijke updates verstrekken (zie als voorbeeld de raadsinformatiebijeenkomst van 17 maart). Daarnaast worden de deelnemers actief meegenomen bij belangrijke beslissingen, zodat zij invloed kunnen uitoefenen op de richting en impact van deze ontwikkelingen.

De due diligence die momenteel wordt uitgevoerd als onderdeel van het onderzoek, heeft als doel financiële, juridische en organisatorische risico’s in kaart te brengen. Hiermee wordt voorkomen dat er onverwachte consequenties zijn voor de deelnemers en wordt er toegewerkt naar een solide en toekomstbestendige omgevingsdienst. De ODRN onderschrijft het belang van voortvarendheid, maar ook van zorgvuldigheid in dit traject, zodat de belangen van alle betrokken partijen goed worden gewaarborgd.

2. Balans tussen regionale ambities en lokale behoeften
In lijn met het regionale VTH-beleid is in samenwerking met de ODRN een Uitvoeringsprogramma VTH opgesteld. Dit programma bevat verschillende focusgebieden voor de BRIKS- en milieutaken.
Voor gemeente Heumen ligt de nadruk binnen het programma echter te sterk op grootstedelijke problematiek. Zo wordt er veel aandacht besteed aan zeer zorgwekkende stoffen, die vooral bij industrie voorkomen, en aan de circulaire economie. Aangezien onze gemeente nauwelijks industriële bedrijvigheid kent, sluit deze focus minder goed aan op onze situatie.

Daarnaast heeft de overdracht van milieutaken aan de ODRN ertoe geleid dat veel milieukennis over onze lokale bedrijven is verdwenen. Hierdoor is het voor ons lastig om zelf te bepalen waar de prioriteiten voor gemeente Heumen zouden moeten liggen. Wij hebben hierbij de expertise en praktijkervaring van de ODRN nodig, maar hebben deze ondersteuning tot nu toe als onvoldoende ervaren.

Reactie ODRN:
De ODRN heeft in nauwe samenwerking met haar gemeentelijke deelnemers (voor de provincie wordt vooralsnog een apart uitvoeringsprogramma opgesteld), waaronder de gemeente Heumen, het VTH-uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit programma is gebaseerd op gezamenlijk vastgestelde regionale beleidslijnen, waarbij rekening is gehouden met de specifieke behoeften van de deelnemende gemeenten. De zorgen van de gemeente Heumen over de sterke nadruk op industrie, terwijl er binnen de gemeente weinig industriële bedrijvigheid is, zijn begrijpelijk. Dit signaal wordt serieus genomen en zal bij een toekomstige actualisatie van het uitvoeringsprogramma worden meegenomen. Tegelijkertijd ziet de ODRN de noodzaak om scherp te blijven acteren op zeer zorgwekkende stoffen en andere industriële activiteiten die zowel direct als indirect schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid van inwoners. Niet alleen in de directe omgeving, maar ook in de bredere regio.

De ODRN blijft zich inzetten voor lokale opgaven en houdt daar hier binnen de uitvoeringspraktijk nadrukkelijk rekening mee. Naast andere gerichte acties, wordt er gewerkt met BRIKS-units die gespecialiseerd zijn in lokale uitdagingen. Dit zorgt ervoor dat specifieke vraagstukken, zoals die binnen de gemeente Heumen, de aandacht krijgen die ze verdienen en dat maatwerk wordt geleverd in de uitvoering van de taken. Deze aanpak waarborgt dat, zowel de wettelijke verplichtingen, als de lokaal gewenste accenten goed in balans blijven.

We benadrukken dat zowel grote als kleinere opgaven serieus worden genomen en dat er voortdurend afstemming plaatsvindt om prioriteiten goed te balanceren. Dit betekent dat, naast aandacht voor regionaal en nationaal relevante thema’s (zoals zeer zorgwekkende stoffen en circulaire economie), er ook blijvende focus is op lokale vraagstukken en specifieke bedrijfsactiviteiten binnen de gemeentegrenzen. Dit maatwerk wordt tussentijds geëvalueerd en waar nodig bijgesteld om de best mogelijke aansluiting bij de gemeentelijke behoeften te waarborgen.

Met betrekking tot ondersteuning vanuit de ODRN zullen we in overleg met de gemeente Heumen bekijken op welke wijze de ODRN aanvullende ondersteuning kan bieden om beter in te spelen op de behoeften en verwachtingen zodat de dienstverlening optimaal aansluit op de praktijk binnen de gemeente.

3. Ravijnjaar 2026
Alle deelnemende gemeenten vragen de ODRN en andere gemeenschappelijke regelingen om voor de komende jaren concrete scenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd, uitgaande van een bezuinigingstaakstelling van 6%. Het verzoek is om dit, naar evenredigheid van de gemiddelde korting van Rijk op het Gemeentefonds, voor te leggen bij de behandeling van de begroting 2026.

Reactie ODRN:
De ODRN heeft kennisgenomen van zowel de zienswijzen op de Kadernota als de ontvangen brief van de GR-deelnemers over de structurele vermindering van gemeentelijke middelen en de

impact hiervan op de gemeenschappelijke regelingen. Wij begrijpen de financiële opgaves en stellen voor per deelnemer de gestelde opgaves in de gesprekken over de advieslijsten (structureel en passend bij de vraag) mee te nemen. Waarbij besparen op ontwikkeling van personeel geen uitgangspunt mag zijn, mede omdat dit een risico tot hogere inhuur met zich meebrengt. Daarbij willen wij onze deelnemers erop wijzen dat een verlaging van 6% van onze advieslijsten niet zal leiden tot en een besparing 6% netto omdat onze overhead niet in gelijke tred mee ademt.

De ODRN heeft in 2024 reeds vooruit gekeken naar de financiële uitdagingen die zich vanaf 2026 (zogenoemde “ravijnjaren”) voordoen en hier hebben wij op geanticipeerd door verschillende bezuinigingsvoorstellen voor te leggen aan het bestuur. Hiermee is de dienst proactief aan de slag gegaan om mogelijke besparingen te identificeren zonder de minimale vereiste kwaliteit van de dienstverlening onnodig te raken. In 2025, en toewerkend naar de begroting 2026, wordt deze kritische analyse opnieuw uitgevoerd en wordt gekeken naar manieren waarop de deelnemers tegemoet kunnen worden gekomen. Dit betekent dat er niet alleen wordt gezocht naar algemene besparingsmogelijkheden, maar dat er ook strategische keuzes worden overwogen die de impact op de uitvoering zoveel mogelijk beperken.

Tegelijkertijd vraagt de ODRN begrip voor de wettelijke en specialistische taken die onverminderd moeten worden uitgevoerd. De uitvoering van deze taken is niet alleen verplicht, maar ook essentieel om te waarborgen dat de fysieke leefomgeving veilig, gezond en duurzaam blijft. Het volledig doorvoeren van de gevraagde bezuinigingen zou ertoe kunnen leiden dat taken onder druk komen te staan, waardoor de kwaliteit van de dienstverlening wordt aangetast en de robuustheid van de organisatie in gevaar komt. De ODRN werkt graag samen met de deelnemers om kritisch te kijken naar de werkplannen 2026 en de daarin opgenomen werkzaamheden. Tegelijkertijd vraagt de ODRN om een zorgvuldige afweging en realistische verwachtingen. De resultaten van deze gesprekken zullen terugkomen in de begroting van 2026 welke in het voorjaar aan u wordt voorgelegd en waarin tevens een vergelijk zichtbaar zal zijn tussen 2025 en 2026 (meerjarig).

4. Realistisch begroten
Aansluitend op bovenstaand punt stelt de gemeente Nijmegen vast dat de begrotingssystematiek van de ODRN een realistische begroting vereist, aangezien de omvang van de indirecte kosten en overheadkosten hierin worden gekoppeld aan de omvang van de opdracht. Op het moment dat de opdracht niet volledig wordt gerealiseerd ontstaat een dekkingstekort voor de indirecte uren en overhead. Dit is de laatste jaren ook steeds het geval geweest. Daarom roept de gemeente Nijmegen de ODRN op om reëel te begroten, dit wordt ook onderschreven door de provincie Gelderland.

Reactie ODRN:
De ODRN onderschrijft het belang van een realistische begroting en roept haar deelnemers op om hier gezamenlijk aan te werken. Onze begroting wordt opgesteld op basis van de overeengekomen werkplannen. In de praktijk blijkt dat we de afgelopen jaren niet alle werkzaamheden volledig hebben uitgevoerd. Dit kan te maken hebben met capaciteitsbeperkingen, veranderende wet- en regelgeving of andere externe factoren. Hierdoor kan een dekkingstekort ontstaan voor indirecte kosten en overhead, zoals door de gemeente Nijmegen benoemd. Om hier beter op in te spelen, vragen wij onze deelnemers om samen met ons kritisch te kijken naar de uitvoerbaarheid van werkplannen en tegelijkertijd flexibel om te gaan

met budgetten wanneer bepaalde projecten geen doorgang vinden. Dit biedt ruimte om middelen effectiever in te zetten voor andere aandachtsgebieden binnen onze opdracht.

5. Opslag indirecte productief
Vrijwel alle gemeenten vragen om onderbouwing voor de verhoging van de opslag voor indirect productief van 23% naar 25% van de direct productieve uren vanaf 2026. Omzetderving vanwege het terughalen van BRIKS taken door gemeente Nijmegen maakt onderdeel uit van de frictiekosten die Nijmegen hiervoor betaalt en kan niet de oorzaak zijn. Het is de afspraak dat de ODRN de frictiekosten budgettair neutraal voor de overige gemeenten laat verlopen.

Reactie ODRN:
Wij erkennen dat er vragen kunnen zijn over de voorgestelde verhoging van het aandeel indirect productief van 23% naar 25% in 2026 en lichten dit graag nader toe.

In de afgelopen jaren bleek het lastig om onze werkplannen volledig uit te voeren. Daarom zetten we in op betere coördinatie en efficiëntere werkprocessen, zodat taken beter en effectiever kunnen worden afgerond. Daarnaast versterken we ons accountmanagement, zodat we onze deelnemers gerichter kunnen ondersteunen. Met als gevolg een stijging van de indirect productieve uren. Deze maatregelen zijn conform het verbeterplan dat eind 2024 is verstuurd en welke voortvloeit uit de visitatie welke in 2024 heeft plaatsgevonden. Deze verhoging van 2% zorgt voor een totale stijging van ongeveer € 375.000 aan kosten voor al onze deelnemers gezamenlijk.

Tegelijkertijd constateren we dat het aantal indirect productieve uren – noodzakelijk voor de uitvoering en borging van deze verbeteringen – afneemt, mede door de ontvlechting van de BRIKS-taken en een verminderde afname van diensten door andere partijen. Dit resulteert in een lager aandeel productieve uren binnen de werkplannen en daarmee ook een lager aantal indirect productieve uren. Om de kwaliteit te waarborgen en uitvoering te geven aan het verbeterplan, achten we een beperkte verhoging noodzakelijk.

Voorgesteld wordt daarom om het aandeel indirect productief in de begroting van 2026 te verhogen naar 25%. In de begroting van 2025 is hiermee nog geen rekening gehouden. We erkennen deze discrepantie en begrijpen dat hierdoor de realisatie van de werkplannen in 2025 een grotere opgave is en de doelen en afspraken uit het uitvoeringsprogramma 2025-2026 onder druk staan. Tegelijkertijd achten we de risico’s beheersbaar en zullen we in 2025 actief monitoren. Tevens voorzien we mogelijkheden om een deel van de benodigde middelen voor accountmanagement, coördinatie en andere verbeteracties te financieren uit de eenmalige Rijksbijdrage van €245.000 in 2025. Voor structurele borging zijn echter ook op langere termijn extra uren nodig. In 2025 wordt gemonitord in hoeverre een verhoging van het aandeel indirect productief daadwerkelijk noodzakelijk is. Mocht blijken dat 23% in 2025 toereikend was (inachtneming de eenmalige bijdrage vanuit het rijk en kijkend naar de borging van de acties uit het verbeterplan en de toekomstige opgaves van de ODRN), dan wordt begin 2026 in de geactualiseerde begroting beoordeeld of de verhoging kan worden teruggedraaid. Over deze ontwikkelingen houden we u in 2025 op de hoogte. Een uitgestelde verhoging van het percentage indirect productief kan betekenen dat we hier later alsnog op moeten terugkomen, wat niet onze voorkeur heeft.

Conform procedure volgt er medio april een uitnodiging om uw zienswijze te geven op de begroting van 2026. Mocht u een andere visie hebben op onze overwegingen, dan kunt u dit kenbaar maken via een zienswijze.

6. Algehele financiële situatie
De gemeenten zien dat de financiële situatie van de ODRN zorgelijk is en verzoeken om ondanks eerdere besparingen de volle aandacht te blijven houden voor deze financiële positie en waar mogelijk besparingen te realiseren en een kostenverlaging door te voeren.
De gemeente Beuningen doet daarom opnieuw het volgende verzoek:
• Welke efficiëntiemaatregelen kunt u doorvoeren?
• Welke kosten op overhead en bedrijfsvoering kunt u verlagen?
• Welke niet-wettelijke taken voert u voor de gemeenten uit en op welke kan bezuinigd worden?
• Welke uitgewerkte keuzescenario's zijn er op basis van bovenstaande informatie mogelijk.

Reactie ODRN:
Het jaar 2024 is voor de ODRN uiteindelijk afgesloten met een positief resultaat (onder voorbehoud van de formele vaststelling van de jaarstukken). Dit wijkt af van de tussentijdse rapportages die in de loop van 2024 met u zijn gedeeld. Uw college is hierover geïnformeerd via een aanvullende brief. Desalniettemin onderschrijven we uw zorgen over de financiële positie van de ODRN. We erkennen dat, ondanks het positieve resultaat over 2024, de financiële positie van de ODRN onder druk staat. Mede daardoor hebben we de afgelopen jaren al ingrijpende maatregelen genomen om de financiële positie van de organisatie te versterken. Ook in het afgelopen jaar is een voorstel met bezuinigingsscenario's aan het bestuur voorgelegd.

Het verzoek van de gemeenten om verdere bezuinigingsscenario's te onderzoeken begrijpen we, maar verdere structurele besparingen zijn niet vanzelfsprekend en kunnen gevolgen hebben voor de kwaliteit en continuïteit van onze dienstverlening.
Om context te geven; de ODRN heeft in de afgelopen jaren meerdere besparingsmaatregelen doorgevoerd. Een van de meest ingrijpende maatregelen is de 'light' reorganisatie die vanaf 2025 is doorgevoerd. Dit houdt in dat de twee bouwafdelingen worden samengevoegd, wat leidt tot een reductie van 1 fte afdelingshoofd en 0,2 fte teamleider procesondersteuning. Daarnaast wordt kritisch gekeken naar de kosten voor inhuur, ICT en het regionaal stelsel. Ook worden werkprocessen verder geoptimaliseerd en digitaliseringskansen benut. Aanvullende besparing achten we onverstandig gezien deze niet zonder risico zijn. De ODRN is een kleine organisatie, en juist in een tijd waarin complexe wetgeving en maatschappelijke opgaven toenemen, is een goed functionerende organisatie essentieel om onze deelnemers optimaal te ondersteunen. We vragen de deelnemers daarom niet alleen naar verdere besparingen te kijken, maar ook naar mogelijkheden om de ODRN te versterken en toekomstbestendig te maken. Dit kan bijvoorbeeld door taakverschuivingen of door gezamenlijk te investeren in efficiëntere werkprocessen en digitalisering. In de gesprekken die we met onze deelnemers voeren over de inzet van onze dienst voor het jaar 2026 (conform onze reactie onder punt 3) nemen we bovengenoemde mogelijkheden mee.

Daarnaast is het goed om in dit verband ook aanvullend stil te staan bij het eigen vermogen van onze dienst en de bijbehorende financiële risico's. De ODRN heeft namelijk een minimale weerstandscapaciteit en een beperkt eigen vermogen. Extra bezuinigingen vergroot het risico dat deelnemers op termijn juist extra middelen moeten bijdragen om tekorten aan te zuiveren. Mede om die reden leggen we in het voorjaar opnieuw een voorstel aan het bestuur voor hoe om te gaan met deze risico's en ons eigen vermogen.

7. Een Gelderse omgevingsdienst
De Provincie Gelderland heeft eerder al het standpunt gedeeld dat zij graag het aantal omgevingsdiensten in de Provincie willen terugbrengen tot één dienst. De gemeentelijke opdrachtgevers en de besturen van de omgevingsdiensten komen naar verwachting medio maart 2025 met een alternatieve toekomstvisie voor de inrichting van het Gelderse landschap van omgevingsdiensten.

Reactie ODRN:
De ODRN en ODRA onderzoeken momenteel de mogelijkheden voor een juridische fusie, met als doel een grotere en sterkere omgevingsdienst binnen de provincie Gelderland te vormen. Wij hopen dat de provincie Gelderland dit traject ziet als een kans om gezamenlijk de toekomstvisie te realiseren.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	6853
Extern Zaak ID	Z/25/297791
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 juni 2025
Agendapunt	4.e
Titel	297791 Beslisnota Groene Metropoolregio: Jaarrekening 2024, Begroting 2026 inclusief jaarverslag en subsidie The Economic Board
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team Strategische projecten en advies
Eigenaar	Boon van Ostade, Luçan
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P0 Bestuur en ondersteuning
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)
Telefoonnummer steller	
E-mail adres steller	

Bijlagen
297791 Beslisnota Groene Metropoolregio: Jaarrekening 2024, Begroting 2026 inclusief jaarverslag en subsidie The Economic Board
bijlage 1 20250619 zienswijze brf gemeenteraad wijchen aan GMR
bijlage 2 Aanbieding college en gemeenteraad concept-jaarrekening 2024 GMR
bijlage 2 1 Jaarstukken 2024 inclusief controleverklaring accountant
bijlage 2 2 accountantsverslag controle 2024
bijlage 3 Aanbiedingsbrief college en gemeenteraad conceptbegroting 2026-2029 GMR
bijlage 3 1 Begroting 2026-2029 versie 02-04-2025 AB (2)
bijlage 4 Aanbiedingsbrief GMR jaarrekening-jaarverslag TEB 2024 (niet getekend)
bijlage 4 1 Jaarrekening en Jaarverslag The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	13 mei 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	23 mei 2025
Raad openbaar Wijchen	**19 juni 2025**

Toelichting

zie collegevoorstel/raadsvoorstel

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Geen zienswijzen in te dienen op de jaarstukken 2024 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen inclusief het accountantsverslag.
2. Geen zienswijze in te dienen op de ontwerp-begroting 2026 – 2029 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
3. De structurele financiële gevolgen van de ontwerpbegroting, te weten een voordeel van € 48.120,- mee te nemen in de programmabegroting 2026.
4. De inwonersbijdrage aan The Economic Board (TEB) van € 1,07 per inwoner voor het jaar 2026 vast te stellen.
5. De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen van het besluit op de hoogte te stellen middels bijgevoegde brief (bijlage 1).

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. Geen zienswijzen in te dienen op de jaarstukken 2024 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen inclusief het accountantsverslag.
2. Geen zienswijze in te dienen op de ontwerp-begroting 2026 – 2029 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
3. De structurele financiële gevolgen van de ontwerpbegroting, te weten een voordeel van € 48.120,- mee te nemen in de programmabegroting 2026.
4. De inwonersbijdrage aan The Economic Board (TEB) van € 1,07 per inwoner voor het jaar 2026 vast te stellen.
5. De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen van het besluit op de hoogte te stellen middels bijgevoegde brief (bijlage 1).

Openbaar Zaaknummer: Z/25/297791

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Groene Metropoolregio: Jaarrekening 2024, Begroting 2026 inclusief jaarverslag en subsidie The Economic Board

Collegedatum: 13 mei 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Geen zienswijzen in te dienen op de jaarstukken 2024 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen inclusief het accountantsverslag.
2. Geen zienswijze in te dienen op de ontwerp-begroting 2026 – 2029 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
3. De structurele financiële gevolgen van de ontwerpbegroting, te weten een voordeel van € 48.120,- mee te nemen in de programmabegroting 2026.
4. De inwonersbijdrage aan The Economic Board (TEB) van € 1,07 per inwoner voor het jaar 2026 vast te stellen.
5. De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen van het besluit op de hoogte te stellen middels bijgevoegde brief (bijlage 1).

Aanleiding
Voor u liggen de jaarstukken (bijlagen 2) en de ontwerp-begroting (bijlagen 3) van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Arnhem-Nijmegen (verder te noemen: Groene Metropoolregio). Ook leggen we de inwonerbijdrage van The Economic Board (TEB) aan u voor. Daartoe treft u vanuit TEB de jaarrekening, jaarverslag en strategisch plan aan. (bijlagen 4).

De Groene Metropoolregio (GMR) is een samenwerking van 17 gemeenten en zet zich in voor een goede inpassing en balans van wonen, werken en mobiliteit in onze levendige regio van stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit. Dit doet zij aan de hand van vijf opgaven: Circulaire regio, Productieve regio, Ontspannen regio, Groene groeiregio en Verbonden regio. De uitwerking van de vijf opgaven in de regionale agenda 2023-2024 toont ambitie en heeft een belangrijke toegevoegde waarde voor Wijchen en de regio als geheel. De agenda geeft vorm aan het benodigde partnerschap in onze regio, waarin aandacht is voor gebiedsgericht werken, majeure opgaven en regionale samenwerking op lobby richting provincie, rijk en Europa.

Jaarstukken GMR
Bij de aanbiedingsbrief horen de jaarstukken van de GMR (bijlage 2.1) en het accountantsverslag (bijlage 2.2).
De jaarstukken zitten in één document en bestaan uit:

- concept-jaarverslag – voor de inhoudelijke verantwoording van het regiobureau en de vijf opgaven;
- concept-jaarrekening – de verantwoording van financiële resultaten;
- accountantsverklaring.

Het jaar 2024 sluit af met een positief resultaat. In totaal zal de GMR € 708.297,- terugbetalen aan de deelnemende gemeenten naar rato van inwoners peildatum 1-1-2024. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- Terug te betalen inwonerbijdrage (zie blz. 39 jaarverslag 2024)	*€ 434.657*
- Onverdeeld resultaat boekjaar (zie blz. 31 jaarverslag 2024)	*€ 244.429*
- minus aanvulling Algemene reserve tot € 100.000 (Montferland) =>	*-€ 4.557*
- Bestemmingsreserve (zie blz. 31 jaarverslag)	*€ 31.911*
– correctie tekort inwonerbijdrage Ontspannen regio (blz. 15 jaarverslag)	*€ 1.857*
Per saldo dus in totaal:	*€ 708.297*

Voor Wijchen betekent dit dat er € 37.000,- wordt teruggestort op de rekening van Wijchen. Met dit bedrag hebben we in de jaarrekening 2024 nog geen rekening gehouden en valt daarmee vrij in 2025.

Begroting GMR

Vorig jaar stelde het Algemeen Bestuur van de GMR de regionale agenda 2025-2028 vast. Wijchen heeft op alle vijf de opgaven ingetekend voor vier jaar. Deze begroting is nu de tweede begroting onder deze regionale agenda.

De middelen uit begroting bestaan enerzijds door externe bijdragen van Rijk en provincies en andere partners zoals koepelorganisaties, onderwijsinstellingen en bedrijven en anderzijds door de inwoner bijdrage van de gemeente die intekenen op de opgaven.

De inwoner bijdrage bedraagt € 8,63 voor 2026. Deze bijdrage is verdeeld over Programma Regiobureau (€ 2,83) en Programma Opgaven (€ 5,80). In de bedragen van 2026 is conform afspraak rekening gehouden met indexering volgens de BRN-norm. Hieronder een overzicht van de verdeling van de bijdragen per inwoner:

Samengevat zijn voor 2026 de bijdragen per inwoner als volgt:

	2025		2026	
Programma regiobureau[1]		€ 2,77		€ 2,83
Programma opgaven				
Groene groeiregio	€ 1,18		€ 1,00	
Productieve regio	€ 0,92		€ 0,90	
Ontspannen regio	€ 0,92		€ 0,87	
Verbonden regio	€ 1,59		€ 1,52	
Circulaire regio	€ 1,63		€ 1,51	
subtotaal		€ 6,24		€ 5,80
Totaal		€ 9,01		€ 8,63

[1] excl. inwonerbijdrage The Economic Board

Voor de gemeente Wijchen komt dit neer op:
Aantal inwoners per 1-1-2025: 41.833 x € 8,62 = € 361.019,-

Hier bovenop komt nog de inwonerbijdrage van Wijchen aan de TEB die via de GMR wordt gesubsidieerd en in de begroting is opgenomen, te weten: € 44.761,-. Zie uitleg volgende alinea hieronder.

In totaal komt dit neer op € 405.780,- voor Wijchen.

Jaarstukken en begroting The Economic Board (TEB)
Jaarstukken laten zien dat de TEB in 2024 financiële inspanningen heeft gepleegd om inbreng van de partners in de triple helix op de begroting evenrediger te laten verlopen. Het Algemeen Bestuur van de GMR heeft de TEB in 2024 hierop aangesproken en dit heeft tot een betere verdeling geleid. Het Algemeen Bestuur zal hier kritisch op blijven toezien.

In de begroting van de GMR is onder "Programma Regiobureau" ook opgenomen de subsidiering van de TEB. Met ingang van 2026 zal de subsidie van TEB geïndexeerd worden volgens de BNR-norm. Hiertoe heeft het algemeen bestuur besloten in haar vergadering van 5 februari 2025. Daarmee komt de subsidie van TEB uit op een bijdrage van € 1,07 per inwoner in 2026.

Deze subsidie is ook vertrekpunt van het Strategische Plan Brede welvaart en innovatie in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. Dit plan is onlangs vastgesteld en bevat de plannen van TEB voor de komende vijf jaar (zie bijlage 4).

Voor Wijchen betekent dit de volgende bijdragen voor 2026:
Aantal inwoners per 1-1-2025: 41.833 x € 1,07 = € 44.761,-

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
28-11-2024	Besluit Raad: deel te nemen aan de vijf opgaven van de Groene Metropoolregio 2025-2028 en het college toestemming geven hierop in te tekenen. Zaaknummer: 238773
10-12-2024	Besluit College: Tot het aangaan van de bijgevoegde "Opgaveovereenkomst regionale agenda Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen 2025-2028" en in te tekenen op alle 5 de opgaven zoals is bijgevoegd in bijlage 1 "Opgaveovereenkomst GMR-Wijchen 2025-2028".

Gewenst resultaat
Met dit besluit wordt invulling gegeven aan de mogelijkheid een zienswijze te geven op de concept jaarstukken 2024 en de ontwerp-begroting 2026-2030 van de GMR.

Argumenten
1.1 De jaarstukken worden conform voorschriften uit de gemeenschappelijke regeling voorgelegd voor zienswijzen aan de raad.
Conform de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) zendt een gemeenschappelijke regeling vóór 30 april de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeente. Conform de bepalingen uit de gemeenschappelijke regeling

hebben gemeenteraden vervolgens de mogelijkheid om hun zienswijze naar voren te brengen.

1.2 De jaarrekening geeft geen aanleiding voor het indienen van een zienswijze.
In de jaarrekening wordt op een heldere en juiste wijze de voortgang van de regionale samenwerking en de besteding van de budgetten verantwoord. Daarnaast kan de gemeente zich vinden in de resultaatbestemming zoals het bestuur van de GMR voorstelt.

2.1 De ontwerp-begroting wordt conform art 35, lid 3 Wgr voorgelegd voor zienswijzen aan de raad.
Conform de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) zendt een gemeenschappelijke regeling vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten. Onder deze kaders worden verstaan de veranderingen op hoofdlijnen die afwijken van eerder gestelde beleids-, uitvoerings- of financiële kaders.

2.2 De ontwerp-begroting geeft geen aanleiding voor het indienen van een zienswijze
De begroting past binnen de ambities uit de regioagenda en beweegt tegelijkertijd mee met wensen van de deelnemende gemeenten om te bezuinigen.

3.1 Er wordt een reductie van de inwonerbijdrage doorgevoerd
Op verzoek van de deelnemende gemeenten is de hoogte van de inwonerbijdrage kritisch onder de loep genomen. Afgelopen februari bent u hierover door de GMR geïnformeerd middels de brief aangaande beleidsontwikkelingen GMR. Als gevolg van de maatregelen die in de brief staan opgenomen, is er in 2026 een reductie van de inwonerbijdrage van circa 7% ten opzichte van 2025 gerealiseerd. Deze reductie is vooral gevonden in de bijdragen aan de verschillende opgaven. Vanwege de areaal vergroting (inwoners Wijchen) én de indexering die na de gevonden bezuiniging van 7% is toegepast, komt de totale bezuiniging voor Wijchen neer op € 11.727,-.

3.2 De voorgestelde bijdrage past binnen de programmabegroting
In de concept programmabegroting 2026 is rekening gehouden met een bijdrage (GMR + TEB) van € 405.780,-

4.1 Hiermee kan het Strategisch Plan TEB worden uitgevoerd
Om de strategische visie zoals uiteengezet in het Strategisch Plan uit te kunnen voeren, is subsidie vanuit de gemeenten nodig. Met het vaststellen van de bijdrage van € 1,07 per inwoner komen we hieraan tegemoet.

Tegenargumenten en risico's
2.1 Wij blijven aandacht vragen voor het behalen van concrete resultaten.
Met het vaststellen van de regionale agenda 2025-2028 kwamen we in een nieuwe fase van de samenwerking. Hierin wordt de aandacht verlegd naar de uitvoering. Deze omslag heeft niet alleen tijd nodig maar ook daadkracht.

Financiële gevolgen

Jaarrekening 2024
Het resterende bedrag van € 708.297,- van het positieve resultaat, wordt teruggestort op de rekening van de deelnemende gemeenten. Voor Wijchen betekent dit dat er € 37.159,- wordt teruggestort op de rekening van Wijchen. Met dit bedrag is nog geen rekening gehouden in de jaarrekening van Wijchen en valt vrij in 2025.

Ontwerp-begroting 2026 - 2029
De bijdrage aan de GMR is in 2025 € 417.507,- en daalt voor 2025 met € 11.727,-. Deze daling is met name vanwege de door de GMR doorgevoerde bezuiniging op de opgaven. De bijdrage 2026 aan de GMR (structurele kosten) ad €405.780,- kunnen worden betaald uit het structurele budget voor de Groene Metropoolregio. In de begroting 2026 hebben we € 453.900 opgenomen voor de bijdrage aan de Groene Metropool. De begroting van Wijchen sluiten we aan op de begroting van de GMR 2025 en verder in de perspectiefnota.

Communicatie
Communicatie over de begroting GMR vindt plaats door het Regiobureau wanneer het algemeen bestuur op 10 september 2025 de begroting 2026-2029 definitief heeft vastgesteld.

Inwonersparticipatie
Nvt

Uitvoering of Vervolgstappen
Na de zienswijzeprocedure wordt de begroting 2026-2029 op 10 september 2025 vastgesteld door het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur stelt de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt (art 35, lid 4 Wgr).

Voorstel
Advies
Akkoord met voorstel

Bijlagen:
1. Zienswijze brief
2. Aanbiedingsbrief Jaarstukken GMR 2024:
   2.1 concept jaarverslag, jaarrekening en controleverklaring accountant
   2.2 accountverslag controle 2024
3. Aanbiedingsbrief ontwerp-begroting GMR 2026-2029
   3.1 ontwerp-begroting 2026-2029
4. Aanbiedingsbrief jaarstukken TEB 2024
   4.1 jaarrekening en jaarverslag TEB 2024

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
E. Teurlincx
t 06-46030426
ons kenmerk
Z/25/297791
uw kenmerk
2025-GMDB-014
2025-GMAB-015

Aan:
het dagelijks bestuur van de Groene
Metropoolregio Arnhem Nijmegen

datum 19 juni 2025
onderwerp Zienswijze op jaarstukken 2024 en regioagenda en ontwerp-begroting 2026-2029
verzonden

Geacht bestuur,

De gemeenteraad van Wijchen heeft de jaarstukken 2024 en de ontwerp-begroting 2026-2029 van de Groene Metropool Regio (GMR), als ook de jaarstukken 2024 en verzoek indexering subsidie van The Economic Board (TEB) 2026 ontvangen en er kennis van genomen.

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 19 juni jl. besloten om geen zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2024 van de GMR en de ontwerp-begroting 2026-2029.

Wel wil de raad de complimenten meegeven met de bezuiniging van 7% die de GMR in haar begroting heeft kunnen vinden en kan zich hierin vinden.

The Economic Board (TEB)
De TEB heeft via de begroting van de GMR gevraagd om, gezien de gestegen kosten door inflatie, de inwoner bijdragen te indexeren. Het Algemeen Bestuur heeft op 5 februari 2025 besloten om de subsidie vanaf 2026 te indexeren volgens de BRN-norm. De raad van Wijchen vindt dit allerzins redelijk. Met de nieuwe inwonerbijdrage voor de subsidie van € 1,07 stemmen we dan ook in.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Namens gemeenteraad van Wijchen

R. Helmer-Englebert
voorzitter

drs A.B. Berendsen
griffier

Aan de gemeenteraden en colleges van B&W
van de 18 gemeenten in de
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum	:	2 april 2025
Uw kenmerk	:	
Ons kenmerk	:	2025-GMAB-015
Contactpersoon	:	Henk van den Berg
Telefoonnummer	:	06-46737374

Onderwerp: aanbieden jaarstukken 2024 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Geacht college, geachtee gemeenteraad,

Het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen heeft op 2 april jongstleden kennisgenomen van de jaarstukken 2024 zoals door het dagelijks bestuur op 19 maart jl. in concept zijn vastgesteld. De jaarstukken bestaan uit:

- concept-jaarverslag – voor de inhoudelijke verantwoording van het regiobureau en de vijf opgaven;
- concept-jaarrekening – de verantwoording van financiële resultaten;
- Accountantsverklaring.

De Groene Metropoolregio is bevoegd tot subsidiering van The Economic Board. Om die reden bieden wij u ook het jaarverslag en jaarrekening 2024 van The Economic Board aan.

Resultaat 2024
Het jaar sluit met een positief resultaat van € 679.084,00. Aan het algemeen bestuur is voorgesteld het resultaat, in lijn van de bepaling in de Gemeenschappelijk Regeling (art. 31 lid 8), terug te laten vloeien naar de gemeenten. Een uitzondering hierop is de aanvulling van de voorgeschreven algemene reserve vanwege het vertrek van de gemeente Montferland. Dit is een bedrag van € 4.557,00 waarmee een bedrag van € 674.527,00 terugvloeit naar de gemeenten. In de jaarstukken hebben wij toegelicht wat de redenen zijn voor dit positieve resultaat op de inwonerbijdrage.

Ook hebben wij het algemeen bestuur voorgesteld om een niet benut van een eerder uit een rekening overschot gevormde bestemmingsreserve, groot € 31.911,00 terug te betalen aan de deelnemende gemeenten.

Proces

De jaarstukken bieden wij u hierbij aan. Wij nodigen de gemeenteraden uit een zienswijze in te dienen vóór 30 mei 2025 bij Henk van den Berg (henk.van.den.berg@gmr.nl) graag in cc aan carine.schuring@gmr.nl. Definitieve vaststelling van de jaarstukken is, gelet op de wettelijke bepalingen, gepland in de vergadering van het algemeen bestuur van 9 juli 2025.

Het regiobureau biedt aan een actieve rol te spelen bij de behandeling van de ontwerpjaarrekening 2024. U kunt hierover contact opnemen met Henk van den Berg.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Drs. H.M.F. Bruls	drs. H. Tiemens
Voorzitter	Secretaris

Bijlagen:
- jaarstukken 2024 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen inclusief accountantsverslag.
- jaarverslag en jaarrekening 2024 The Economic Board 2023 met aanbiedingsbrief

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

JAARSTUKKEN 2024

Flynth Audit B.V.
geheel document digitaal
gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
M.V.
2 apr. 2025
28-03-2025

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1. Jaarverslag 4

1.1 Inleiding 4
1.2 Programmaverantwoording regiobureau 4
1.3 Programmaverantwoording opgaven 9
1.4 Resultaat 2024 uitgelegd en samengevat 17
1.5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 18
1.6 Vennootschapsbelasting 18

2. Paragrafen 19

2.1 Risicobeheersing en weerstandsvermogen 19
2.2 Financiering 20
2.3 Bedrijfsvoering 21

3. Jaarrekening 24

3.1 Staat van baten en lasten 24
3.2 Toelichting op staat van baten en lasten 25
3.3 Rechtmatigheidsverantwoording 27
3.4 Incidentele en structurele baten en lasten 29
3.5 Analyse begrotingsrechtmatigheid 29
3.6 Balans per 31 december 2024 31
3.7 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 32
3.8 Toelichting op de posten van de balans 35
3.9 Niet in de balans opgenomen verplichtingen 39
3.10 Publicatie Wet normering topinkomens 40
3.11 IV3 taakvelden 43

BIJLAGEN 46

Bijlage 1 Algemene informatie regiobureau en inwoneraantallen 46
Bijlage 2 Bestuurlijke opgaveteams per 31-12-2024 47
Bijlage 3 Controleverklaring 48

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2024 aan van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR). De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. De indeling van de jaarstukken volgt het programma van de opgaven (vijf integrale opgaven) en het programma van het regiobureau.

Resultaat 2024

Uit de staat van baten en lasten (paragraaf 3.1) blijkt een resultaat van € 244.427 voor 2024. Dit betreft het rekeningresultaat van het regiobureau. Daarnaast is een deel van de geplande projecten uit de regionale agenda 2023-2024 (nog) niet (volledig) uitgevoerd of zijn er extra financiële middelen verkregen. Dit heeft tot gevolg dat een deel van de ontvangen inwonerbijdrage niet is besteed. Bij het programma van de opgaven resteert een bedrag aan inwonerbijdrage van € 434.658. Zie hiervoor de specificatie in paragraaf 3.8 Toelichting op de posten van de balans (verloopoverzicht Inwonerbijdrage).

Bestemming resultaat 2024

Het overschot van de ontvangen inwonerbijdrage, dat deel dat niet is uitgegeven of in een verplichting is vastgelegd, bedraagt per 31 december 2024 € 679.084, zijnde het rekeningresultaat van het regiobureau (€ 244.427) en het saldo van de niet bestede inwonerbijdrage programma Opgaven (€ 434.657). Volgens artikel 31 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeenten, tenzij de vastgestelde algemene reserve van € 100.000 niet is bereikt. Ten gevolge van de uittreding van de gemeente Montferland is € 4.557 onttrokken aan de algemene reserve. Uit het overschot van de ontvangen inwonerbijdrage zal eerst de aanvulling van de algemene reserve bekostigd worden. Het dagelijks bestuur legt het algemene bestuur een voorstel voor over de inzet van het overschot inwonerbijdrage programma regiobureau en programma opgaven en het restant van bestemmingsreserve (€ 31.911).

Elst, 19 maart 2025
Dagelijks bestuur

1. Jaarverslag

1.1 Inleiding

Voor het jaar 2024 is de regionale agenda 2023-2024 leidend. Deze is door het algemeen bestuur op 6 juli 2022 vastgesteld. Deze begroting voldoet aan de BBV-richtlijnen en valt onder het repressief toezicht van Gedeputeerde Staten van Gelderland, mede namens Gedeputeerde Staten van Limburg. De vijf opgaven werkten in 2024 elk met een eigen begroting, waarvoor de benodigde middelen bij de gemeenten werden gecollecteerd of van samenwerkingspartners werden ontvangen. Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 27 november 2024 met een tweede begrotingswijziging de definitieve begroting vastgesteld.

1.2 Programmaverantwoording regiobureau

1.2.1 Algemeen

Het regiobureau verzorgt de ondersteuning van de bestuurlijke en ambtelijke gremia en faciliteert de vijf opgaven. Door de deelnemende gemeenten zijn via de inwonerbijdrage de middelen voor het regiobureau bijeengebracht. De inwonerbijdrage voor 2024 bedroeg € 2,71.
Het dagelijks en algemeen bestuur, de Netwerkdirectie en het (ambtelijk) regiocoördinatorenoverleg ontmoeten elkaar op wisselende plaatsen in de regio. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar en worden live uitgezonden. De vergaderstukken zijn op de website beschikbaar.

1.2.2 Informatie

Voor het slagen van een goede regionale samenwerking, is het belangrijk dat de gemeenschappelijke regeling dicht bij de gemeenten blijft. Naast ontmoetingen, is goede informatievoorziening van groot belang. Leidraad hiervoor is het Informatieprotocol. Het algemeen bestuur heeft deze in september 2021 vastgesteld. Nu de gemeenschappelijke regeling door herziening van de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) in 2024 is gewijzigd, kan de leidraad worden geactualiseerd. Dit is gepland in de eerste helft van 2025.

1.2.3 Profilering, positionering en lobby

Vanuit public affairs (PA) wordt nauw samengewerkt met de opgaveteams, team communicatie, de PA-adviseurs uit de regiogemeenten, The Economic Board en de provincie. Naast de rol die PA heeft gespeeld in het behalen van resultaten binnen de opgaven, zijn een aantal overkoepelende resultaten uit te lichten:

Rijk & Provincie

In navolging op de Provinciale Statenverkiezingen 2023 zijn in het eerste kwartaal van 2024 kennismakingsessies voor de (nieuwe) Gelderse Statenleden en het College van Gedeputeerde Staten met de GMR georganiseerd.
De regio ontving meerdere (hoog)ambtelijke delegaties namens het Rijk. Zo bracht de directie Regio en Ruimte van het ministerie van Economische Zaken (EZ) in februari een werkbezoek aan verschillende werklocaties in de regio. In april ging een team van het programma Mooi Nederland 'Op Pad met Vitruvius' langs veertien locaties in Gelderland. Zij bezochten o.a. Duiven, Arnhem en Nijmegen met respectievelijk aandacht voor Smart Energy Hubs, leefbaarheid en de herbruikbaarheid van materialen in de woningbouw. Het programma Mooi Nederland staat onder regie van het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO). Het stelt, aanvullend op het NOVEX programma, de belevingswaarde, gebruikswaarde en toekomstwaarde centraal bij het ordenen van de ruimte.
Ook was de regio regelmatig vertegenwoordigd in Den Haag. Om de zichtbaarheid van de regio daar te vergroten, vond in januari de eerste editie van het Groene Metropoolcafé plaats. Spreker Tim van Hattum (WUR) liet zijn licht schijnen op de regio in 2120. Over de voortgang en benodigde extra

investeringen in het kader van NOVEX Arnhem-Nijmegen-Foodvalley is in augustus, samen met provincie Gelderland en Regio Foodvalley, in Den Haag gesproken met een delegatie van de ministeries van VRO, IenW (Infrastructuur en Waterstaat), LVVN (Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur) en EZ.
De intensivering van de samenwerking van PA en lobby met de andere Gelderse regio's kreeg in 2024 verder vorm. Dit resulteerde onder meer in een gezamenlijke lobbyactie richting het bestuurlijke najaarsoverleg van MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport). In november was er een ontbijtsessie met Tweede Kamerleden en vertegenwoordigers van IenW, EZ en BZK (Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties). Hier vroegen alle Gelderse regio's aandacht voor de bereikbaarheid van Gelderland, als belangrijke voorwaarde voor het realiseren van de woondeals.
Ook de PA-samenwerking met de andere Nederlandse metropoolregio's (Amsterdam, Den Haag/Rotterdam, Utrecht en Eindhoven) is voortgezet. Daarbij neemt deze zogeheten 'M5' steeds meer positie in als gesprekspartner voor het Rijk.
Niet in de laatste plaats was de regio zichtbaar aanwezig op tal van nationale conferenties en congressen, waarvan deelname aan de Provada en Klimaattop Gebouwde Omgeving en de organisatie van het Mobility Congres slechts enkele voorbeelden zijn.

Europa

Op internationaal vlak profileerde de regio zich onder meer door deelname aan conferenties, zoals Procura+ (circulair inkopen en aanbesteden), EURESFO (klimaatadaptatie) en POLIS (mobiliteit). Een brede ambtelijke en bestuurlijke delegatie was in 2024 weer vertegenwoordigd op de European Week of Regions and Cities in Brussel.
Een concreet resultaat dat onder meer door het actieve lidmaatschap van het Europese netwerk ICLEI tot stand is gekomen, is de deelname aan het Europese programma 'Pathways2Resilience'. Dit stelt de regio in staat om de komende twee jaar met behulp van Europese financiering te werken aan het klimaatbestendig maken van de regio langs de lijnen van de toekomstvisie GMR 2120.

1.2.4 Ontmoeting

Het is inmiddels traditie geworden om het jaar te starten met het regiocongres. Deze keer waren we op 2 februari 2024 te gast bij Vasim Nijmegen. Het congres had als titel "50 tinten groen" en trok ruim 400 bezoekers. We constateren dat de belangstelling voor het regiocongres groeit en dat het jaarevenement een steeds breder publiek trekt.
Een vast onderdeel in de bestuurlijke jaaragenda zijn Regio Overleg(t) en Regio Ontmoet. Regio Overleg(t) zijn belangrijke ontmoetingsmomenten voor bestuurders en gemeentesecretarissen. Bestuurlijke platforms en de netwerkdirectie (van gemeentesecretarissen) komen dan samen. Regio Overleg(t) was in 2024 te gast in de gemeenten Duiven, Arnhem en Druten en vond plaats bij Van der Valk in Lent. Van deze dag maken we telkens een kort verslag.
Regio Ontmoet vond drie keer plaats en was gast van de colleges van de gemeenten Zevenaar, Mook en Middelaar en Renkum, elke keer op een inspirerende locatie. Deze ontmoetingen zijn gebruikt om, los van de agenda, thema's te verdiepen en verbreden.
De regiocoördinatoren kwamen in 2024 weer maandelijks bijeen (afwisselend fysiek en digitaal). De regiocoördinatoren bouwden inmiddels een stevig netwerk. En zij vormen een belangrijke schakel tussen de gemeenten en het regiobureau. Meer en meer ontwikkelen ze zich in hun eigen gemeente tot een belangrijke schakel tussen de opgaven en in de verbinding met het bestuur.

De regioagendacommissie (RAC) is een adviescommissie van het algemeen bestuur. Zij komen volgens een jaarlijks vastgesteld vergaderschema bijeen. Een lid van het dagelijks bestuur en de directie zijn altijd aanwezig. De RAC heeft in 2024 vijf keer plaatsgevonden. Onderdeel van het jaarprogramma zijn twee radenbijeenkomsten, die door het regiobureau worden georganiseerd. De bijeenkomst in het voorjaar was op 2 mei in de gemeente Duiven. Het thema was het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) en Innofase werd bezocht. De radenbijeenkomst in het najaar vond door gebrek aan belangstelling niet plaats.

Door het regiobureau is ook medewerking verleend aan radenbijeenkomst, georganiseerd door de griffierskring, in de regio Rijk van Nijmegen en in de regio Gelderland-Midden. Onderwerp van deze ontmoetingen met raadsleden waren m.n. de producten uit de P&C-cyclus.

Een bezoek van de directeur van de GMR aan de colleges van de deelnemende gemeenten is inmiddels een vast gebruik geworden. In 2024 is in samenspraak de keuze gemaakt om deze bezoeken gemiddeld eenmaal per jaar te organiseren. In aanvulling hierop geven medewerkers van het regiobureau graag gehoor aan uitnodigingen van colleges, collegeleden en gemeenteraden.

Naast het jaarlijkse regiocongres organiseren de opgaven ontmoetingen of is de regio mede gastheer. Zo vond het Circulaire jaarevent op 22 november 2024 voor de tweede keer plaats, was het Nationaal Verkeerskundig congres op 7 november 2024 in Arnhem en was de partnerbijeenkomst groen-blauw raamwerk op 1 november 2024 op het Arnhems Buiten.

1.2.5 Communicatie

De meeste activiteiten van communicatie zijn uitgevoerd binnen de opgaven. De in het oog springende activiteiten vanuit het regiobureau in 2024:

- Zowel website als mailadressen maakten halverwege het jaar een vrij vlotte overgang door van de extensie groenemetropoolregio.nl naar gmr.nl.
- Het verhaal van de regio, onze corporate story, staat opgenomen in de regionale agenda 2025-2028 en is tijdens Regio Ontmoet in november gepresenteerd aan de bestuurders en gemeentesecretarissen.
- De website is doorontwikkeld. Vooral de opgaven-pagina's hebben een grote gedaantewisseling ondergaan. Zowel qua opbouw, beeld als teksten zijn verbeteringen aangebracht.
  Er is tijd en energie gestoken in het verder zo digitaal toegankelijk mogelijk maken van de website. Dit toegankelijk maken doen we op basis van het "Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid". Onze website is in 2024, na een eigen toetsing, uitgebreider getoetst door een onafhankelijke organisatie. Hierna zijn aanpassingen gedaan en is een hercontrole uitgevoerd. De digitale toegankelijkheid is verbeterd. In 2024 is de status van toegankelijkheid 'C: de eerste maatregelen zijn genomen' verhoogd naar 'B: voldoet gedeeltelijk'.
- De collectie van rechtenvrije en kwalitatief hoogwaardig beeldmateriaal van de hele regio is aanzienlijk aangevuld.
- De kwartaalrapportages voorzien in een grote behoefte. Hierin staan de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen binnen de vijf opgaven en het regiobureau. Deze kwartaalberichten verschijnen aan het einde van de eerste maand van een nieuw kwartaal. De vier rapportages vormen daarmee de bouwstenen voor een beknopt en leesbaar jaarverslag.
- De nieuwsbrief is in totaal twaalf keer verschenen. Het aantal abonnees is in 2024 gegroeid van 750 naar bijna 1000.

Via de social mediakanalen houden wij geïnteresseerden op de hoogte van wat er speelt. In 2024 groeide het aantal volgers op LinkedIn nog iets meer dan het jaar ervoor. Met een groei van ruim 1000, passeerde het aantal volgers op de valreep van 2024 de grens van 5000.
Het aantal X-volgers was eind 2024 ruim 3000.

1.2.6 Wet- en regelgeving

Wet open overheid (Woo)

In 2024 zette de GMR stappen om verder inrichting te geven aan de Woo. Er is een procedure opgesteld voor het voldoen aan passieve openbaarmaking. Het aantal verzoeken dat de regio ontvangt is zeer beperkt. Een Woo-procedure of een zienswijzeprocedure die door andere overheden moet worden gevolgd, is zeer arbeidsintensief en legt een groot beslag op de beschikbare capaciteit. De inzet is en blijft om buiten de formele procedure om, de verzoeker de gewenste informatie te verstrekken. De Woo-verzoeken publiceren we op de website.

Sinds 1 november publiceren wij de eerste stukken in het kader van actieve openbaarmaking. Deze documenten zijn te vinden op onze website en in de Woo-index. Ook legden we contact met de Woo-coördinatoren van de gemeenten, zodat wij Woo-verzoeken van inwoners die organisatieoverstijgend zijn zo efficiënt mogelijk oppakken.

Wet DBA (Wet beoordeling arbeidsrelaties)

In het vierde kwartaal is een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de Wet DBA voor de inhuur van personeel door de GMR. Deze verkenning leidt tot nadere beoordeling, die in het eerste kwartaal van 2025 plaatsvindt.

1.2.7 Klachtenfunctionaris

In de gemeenschappelijke regeling (artikel 25) is een klachtenregeling opgenomen. De gemeentelijke Ombudsman voor het Rijk van Nijmegen ontving in 2024 geen klachten.

1.2.8 Diversiteit en inclusie

De GMR wil een inclusieve organisatie zijn, overeenkomstig met de ambities die zijn vastgelegd in het beleidsplan Diversiteit en Inclusie (2022).

1.2.9 Personeel

In 2024 kwamen er collega's in vaste dienst bij de GMR, bijvoorbeeld voor de uitvoering van programma's waarvoor langlopende subsidies zijn verkregen. Denk hierbij aan het programma Slim en Schoon Onderweg en voor ondersteuning van de Regio Deal. Mede door de toename van externe gelden, was het nodig om de administratieve organisatie en interne (financiële) beheersing van de GMR te versterken. Daarvoor is een controller aangetrokken.
Ter voorbereiding op de nieuwe regionale agenda heeft de netwerkdirectie zich afgelopen jaar gebogen over de benodigde personele capaciteit. Nu de regionale agenda meer richting uitvoering van beleid gaat, voorzien wij dat gemeenten uitvoeringscapaciteit nodig hebben voor de realisatie. Om gemeenten te faciliteren, is samen met de netwerkdirectie nagedacht hoe het regiobureau gemeenten kan helpen. Er is afgesproken dat de GMR, voor de Woondeal-middelen die de provincie ter beschikking stelde, personeel aantrekt dat voor gemeenten gaat werken. De werving startte in december. Ook is afgesproken dat de GMR personeel werft dat tegen een vooraf vastgesteld tarief door gemeenten kan worden ingehuurd. Samen met de netwerkdirectie wordt bepaald aan welke capaciteit de meeste behoefte bestaat bij gemeenten.

1.2.10 Ontwikkelingen bedrijfsvoering

In 2024 is de GMR aangesloten bij Govroam. Door deze aansluiting versterken wij de mogelijkheden voor tijd- en plaats-onafhankelijk werken, doordat onze medewerkers nu veilig gebruik maken van Govroam-diensten van andere overheidsorganisaties en vice versa.
Er is een start gemaakt met de aanbesteding van ICT-diensten. In 2025 eindigt het contract met de huidige leverancier. Het betreft een meervoudig onderhandse vraag. In het eerste kwartaal van 2025 verwachten we een beslissing te nemen op de leverancier van onze ICT-diensten.
Hoewel het bestaande huurcontract voor de kantoorruimte in Elst medio 2026 afloopt, is een start gemaakt met het opstellen van een Programma van Eisen voor de huisvesting van de regionale samenwerking.

1.2.11 Verantwoording regiobureau

Door de veranderde wetgeving rondom rechtmatigheid, is afgelopen jaar veel aandacht geschonken aan de verordeningen over de financiële organisatie. Uitgangspunt is dat de rechtmatigheid opgenomen wordt onder de paragraaf Bedrijfsvoering en daarmee afgegeven wordt door het dagelijks bestuur.
Afgelopen jaar zijn verordeningen vernieuwd en aangevuld. Het algemeen bestuur heeft deze verordeningen in de vergadering van september en november 2024 vastgesteld. De herziene

financiële verordening voor 2024 is in februari 2025 door het algemeen bestuur vastgesteld. De GMR heeft voor het vaststellen van de rechtmatigheid een opdracht verstrekt aan mijnVIC voor een gedegen onderzoek.
Na drie volledige boekjaren is het mogelijk om de verhouding tussen inwonerbijdrage en externe gelden inzichtelijk te maken. Daarbij gaan wij uit van de daadwerkelijke besteding van de middelen (restituties zijn verrekend).

bedrag x € 1.000	**2023**		**2024**	
Besteding inwonerbijdragen	5.250	*69%*	7.425	*71%*
Besteding andere middelen	2.644	*31%*	3.018	*29%*
	7.894		10.443	

Met de groei van het aantal subsidies en opdrachten, neemt ook de verantwoordingsdruk toe. Daardoor is de inzet van de administratieve dienstverlener en controller toegenomen. Tot op heden hanteren we geen verrekening voor overheadkosten. Voor het begrotingsjaar 2025 is een wijziging van deze systematiek doorgevoerd. Er wordt op basis van de ontvangen subsidies 5% als dekking van de overheadkosten verwerkt.
Begin 2023 werd duidelijk dat het Rijk met The Economic Board (TEB), provincie Gelderland en de GMR een Regio Deal ging sluiten ter waarde van 15 miljoen euro. Voor het opstellen van het convenant met het Rijk en het inrichten van de kassiersfunctie is ondersteuning gezocht bij een extern bureau dat ervaring had met het sluiten van een Regio Deal.
De kassiersfunctie was per 1 april 2024 operationeel bij de provincie Gelderland. De GMR heeft voor de looptijd van de Regio Deal een projectmanager aangetrokken. Deze houdt zich bezig met het opzetten van de structuur voor het begeleiden en beoordelen van subsidieaanvragen, de hele governance van de Regio Deal, het organiseren van bijeenkomsten en bestuurlijke overleggen. Deze projectmanager wordt mede door het Rijk uit Regio Deal middelen bekostigd. Inmiddels zijn bijna alle Regio Deal middelen belegd en wordt volop gewerkt aan de diverse programma's.

1.2.12 Verantwoording rekeningresultaat regiobureau

Voor 2024 bedraagt het voordelig rekeningresultaat van het regiobureau € 244.427 terwijl in de tussenrapportage rekening werd gehouden met een resultaat van € 75.548.
De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn:

1. De rentebaten bedragen voor 2024 € 154.970 en zijn daarmee fors hoger dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Het positief effect op de exploitatie bedraagt € 50.000.
2. Hoewel de uitgaven voor salarissen en sociale lasten beduidend lager zijn dan begroot is, hebben de uitgaven voor ingeleend personeel de begroting fors overschreden (€ 347.222). Dit wordt met name veroorzaakt door vervanging langdurig ziekteverzuim en extra inzet door de toekenning van de Regio Deal.
3. Door de groei van de GMR en veranderende wet- en regelgeving is een toename van de organisatiekosten waar te nemen. Voor 2024 is € 195.804 begroot. De werkelijke kosten bedragen € 319.516. Met name accountants- en administratiekosten en advieskosten zijn hoger dan begroot.
4. In 2023 is een voorziening verlofuren ad. € 25.000 opgenomen. Omdat het verlofsaldo van de GMR ultimo 2024 niet is te duiden als bovenmatig, is de volledige voorziening vrijgevallen ten gunste van het resultaat van het regiobureau.
5. De onttrekking van de bestemmingsreserve voor kosten van opleiding, communicatie en ondersteuning van het programma Regio Deal hebben een positief effect op het resultaat.

1.2.13 Wat heeft het regiobureau gekost?

(alle bedragen in €)

	Begroting 2024	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2024	Verschil realisatie/ begroting
Lasten	2.882.419	248.529	3.130.948	2.892.605	-238.343
Baten	2.882.419	204.379	3.086.798	3.045.689	-41.109
Mutaties bestemmingsreserve	-	118.698	118.698	91.344	-27.354
Saldo	**-**	**74.548**	**74.548**	**244.427**	**169.879**

1.3 Programmaverantwoording opgaven

1.3.1 Algemeen

De GMR presenteert elk kwartaal een kwartaalrapportage waarin concreet wordt aangegeven wat in dat kwartaal is bereikt in de vijf opgaven. De programmaverantwoording geeft een beknopt verslag van de bereikte resultaten en er wordt een relatie gelegd met de beschikbare middelen van de opgave en haar speerpunten. De vier kwartaalrapportages vormen een inhoudelijke aanvulling op de volgende programmaverantwoording van de opgaven.

1.3.2 Verbonden regio

Van het beschikbare bedrag (€ 1,585 miljoen) is het gehele bedrag uitgeven of is een financiële verplichting aangegaan. Totaal op de inwonerbijdrage is een tekort van € 12.060. Voorstel is om verplichtingen 2024 af te schalen tot niveau van restant inwonerbijdrage 2023. Er is geen onderuitputting inwonerbijdrage 2024.

De processen/projecten uit de regionale agenda zijn grotendeels uitgevoerd of in gang gezet. De capaciteit binnen de opgave was conform planning. De detacheringscontracten bij de verschillende gemeenten zijn iets lager uitgevallen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. In 2024 is het regionaal mobiliteitsprogramma (RMP) uitgewerkt. We huurden hiervoor een externe adviseur in. Daarnaast is het programma doorgerekend op potentiële effecten CO2. Het RMP-proces ronden we begin 2025 af. We organiseerden in 2024 twee succesvolle congressen. In het voorjaar het Mobility Congres in Nijmegen en in het najaar het nationaal Verkeerskundecongres bij Burgers Zoo in Arnhem. In samenwerking met de provincie Gelderland en Gelderse regio's is een gezamenlijke propositie opgesteld die op 20 november 2024 aan de aanwezige Kamerleden is aangeboden. Deze propositie betreft een overkoepelend beeld van benodigde bereikbaarheidsinvesteringen in Gelderland. Voor de GMR zijn een aantal essentiële projecten opgenomen, waaronder het Veluwewaalpad en het fietspad Huissen-Arnhem en is aandacht gevraagd voor verschillende mobiliteitspakketten (A15, A50).

Speerpunten

We stelden een onderzoek in naar de zeven gelijkvloerse spoorkruisingen in Duiven en Zevenaar. In dit onderzoek is gekeken naar de spoorwegveiligheid, barrièrewerking in relatie tot de verstedelijking, leefbaarheid en bereikbaarheid. In 2024 is opdracht verleend om op 184 locaties fietstellingen te verrichten. Verder zijn er verschillende studies uitgevoerd, waaronder Hub Malden, een mobiliteitshub op de corridor Druten-Beuningen-Nijmegen, de koppelkansen tussen mobiliteitshubs en toeristische overstappunten, de doorfietsroute Doetinchem-Zevenaar, de bereikbaarheidsongelijkheid en de regionale bewonersbenadering.

Het bestuurlijk platform Verbonden regio maakt zich zorgen over de verkeersveiligheid in de regio. Het aantal verkeersslachtoffers is de afgelopen periode in elke gemeente in plaats van afgenomen juist toegenomen. Specifiek is aandacht gevraagd voor de top 10 knelpunten per gemeente en schoolroutes.

De provincie staat aan de vooravond van een nieuwe aanbesteding openbaar vervoer (OV) en heeft een ontwerp Programma van Eisen (PvE) eind 2024 naar de regio en de betrokken gemeenten gestuurd. Belangrijk voor de regio, omdat hiermee de kaders voor het toekomstig OV worden

beschreven. Gezien onze verstedelijkingsopgave en onze mobiliteitstransitie is groei van het OV noodzakelijk en essentieel. Het dagelijks bestuur van de GMR heeft op 21 augustus de zienswijze ontwerp PvE verwoord. We missen een duidelijke provinciale toekomstvisie en strategie om de belangrijke maatschappelijke uitdagingen in regio, zoals duurzaamheid en onze mobiliteitsopgave, op te pakken. Daarom hebben we zeven voorstellen gedaan, waaronder een ambitieus plan voor zero-emissie busvervoer en meer regionale samenwerking.

In het kader van logistiek is een tweetal pilots uitgevoerd (laadinfrastructuur Pannenhuis en een onderzoek uitgevoerd door de HAN naar bouwlogistiek). Tot 2030 worden in de GMR minimaal 33.000 woningen gebouwd. Voor deze bouwopgave is het transport van materiaal, materieel, personeel en afval van en naar bouwplaatsen essentieel. Dit leidt tot een groot aantal transportstromen met diverse soorten voertuigen die deels onvermijdelijk zijn. Enerzijds is het van belang dat deze (last mile) stromen efficiënt georganiseerd worden zodat bouwprojecten tijdig en zonder kostenoverschrijding afgerond kunnen worden. Anderzijds moet in het kader van het Klimaatakkoord en met het oog op leefbaarheidsdoelstellingen transport zo schoon mogelijk en met minimale overlast worden georganiseerd. Uit het onderzoek van de HAN komen verschillende aandachtspunten, randvoorwaarden en aanbevelingen. Bijvoorbeeld over circulaire bouwhubs. Met de resultaten gaan we in 2025 graag aan de slag om te kijken of circulaire bouwhubs een regionale meerwaarde bieden.

Subsidies

De begroting van het programma Slim & Schoon Onderweg (S&SO) 2024 is in de loop van 2024 vastgesteld door de gezamenlijke partners, inclusief het bijbehorende uitvoeringsplan. Vandaar dat de subsidie voor 2024 pas laat is aangevraagd en een deel van de beschikbare middelen niet in 2024 is uitgegeven (waaronder de werkgeversaanpak). In 2024 hebben we de Fietsstimulering (e-bike probeeractie en stimuleringsapp) Europees aanbesteed. De campagne om deelmobiliteit te stimuleren (“Ik ben een deelgenoot”) is ontwikkeld. Ook is er een uitgebreide toolbox voor de bewonersbenadering ontwikkeld. Per saldo resteert nog te besteden subsidiemiddelen 2024 € 1.193.814. Dit gaat met name over projecten binnen het programma S&SO die grotendeels conform subsidiebeschikking in 2024/2025 worden uitgevoerd (deze bijdragen gaan over de jaarschijven heen). De subsidie over 2024 wordt in de loop van 2025 vastgesteld. Inmiddels hebben we een subsidievaststellingsverzoek bij de provincie Gelderland ingediend voor de jaargangen 2022 en 2023.

Voor de formele opstart van de huidige GMR was er een mobiliteitsfonds opgericht, waarvoor Nijmegen de penvoerder was (destijds was er een ander regime, waarbij onderbesteding niet hoefde te worden teruggestort). Nu de GMR een eigen juridische entiteit is, is in de loop van 2022 het openstaande bedrag overgemaakt naar de GMR. Een deel van dit bedrag is besteed in 2022 en 2023, maar er blijft nog een bedrag van ongeveer € 400.000 over. In het bestuurlijk platform Verbonden regio op 6 maart is afgesproken om in het najaar van 2024/begin 2025 de mogelijkheden voor een mobiliteitsfonds te onderzoeken. Mocht uit de verdere uitwerking blijken dat de implementatie van een regionaal mobiliteitsfonds te complex is, dan wordt het resterende bedrag teruggestort naar de toen deelnemende gemeenten.

1.3.3 Productieve regio

Toekomstbestendige werklocaties

In 2024 is toegewerkt naar een Regionaal Programma Werklocaties (RPW). Het RPW is verankerd in de omgevingsverordening van de provincie. Minimaal één keer per 4 jaar moet een nieuw RPW worden vastgesteld. Voor de zomer van 2025 moet er een nieuw vastgestelde RPW liggen. In dit RPW zetten we grote stappen naar kwalitatieve verbetering en nemen we nieuwe actuele thema’s mee. Denk aan de ruimtebehoefte voor circulaire economie, de energietransitie, verdichting en herstructurering. Nieuwe complexe onderwerpen, waarvoor diverse onderzoeken zijn uitgevoerd. Met de provincie Gelderland is afgesproken dat zij de helft van de kosten van deze onderzoeken betalen, tot een maximum van € 168.000. Op het moment van afspraken maken met de provincie, was het

echter nog niet duidelijk hoeveel er precies nodig was aan onderzoeksgeld. Een deel van die onderzoeken zijn in 2023 al uitgevoerd. In 2024 is uiteindelijk nog € 58.000 aan diverse onderzoeken uitgegeven. De helft hiervan komt voor rekening van de provincie. Naast de onderzoeken zijn er ook andere kosten geweest, waaronder de inhuur van een speerpuntcoördinator. Van de totaal beschikbare middelen voor dit speerpunt is € 75.851 niet besteed. Dit bedrag vloeit terug naar de deelnemende gemeenten.

Human Capital

Voor de uitvoering van het Human Capital Akkoord (HCA) is een inwonerbijdrage van € 150.000 begroot. Omdat TEB de regie voert op de uitvoering van het HCA is dit bedrag als subsidie verstrekt aan TEB. Het HCA is 1 op 1 opgenomen als project in de Regio Deal. De bijdrage vanuit de GMR draagt daarom bij aan de totale financiering van het project. HCA wordt niet alleen gefinancierd door de GMR maar ook andere partijen financieren mee (bedrijven en provincie). De besteding van de inwonerbijdrage is onderdeel van de totale verantwoording van het Regio Dealproject dat in april 2025 plaatsvindt.
Voor 2023 was er een bijdrage van de provincie van € 100.000 die doorliep in 2024. Dat bedrag is door de provincie overgemaakt naar de GMR. Wij beheren deze gelden en de uitvoering ligt bij TEB. Van deze gelden is € 9.915 niet besteed. Dit bedrag staat los van de Regio Deal en hierover leggen we in maart 2025 verantwoording af aan de provincie.

Dienstverlening MKB

Begroot voor dit speerpunt was € 178.750. Voor dit speerpunt is echter een andere insteek gekozen dan voorheen. Bij alle betrokken (triple helix) partijen was vooral behoefte aan een verbindende rol tussen alle partijen vanuit GMR om te komen tot een structurele samenwerking met alle stakeholders. Vanuit die samenwerking zijn al diverse projecten gestart zoals een aanvraag voor RAAK subsidie voor onderzoek naar de (latente) vraag en behoefte van de mkb’er, het inventariseren van het huidige aanbod dienstverlening mkb, het verder ontwikkelen van een regiolink voor mkb’ers en aanhaken bij de landelijke actieagenda mkb-dienstverlening. Die rol is door de GMR dus al actief en met succes opgepakt, maar de kosten voor het mkb zijn daardoor aanzienlijk lager uitgevallen dan begroot. Het restant (€ 109.828) vloeit terug naar gemeenten.
Tot slot was er een overschrijding van € 17.746 op algemene kosten (personeelskosten en werkbezoeken).

Samengevat

Voor de Productieve regio is voor 2024 € 878.570 begroot inclusief een onttrekking van de bestemmingsreserve van € 35.000 en een begrotingswijziging van € 8.400 negatief door het niet deelnemen van gemeente Mook en Middelaar aan de opgave. Voor 2024 is uit de inwonerbijdrage een bedrag van € 835.170 ontvangen. Hiervan is € 214.943 niet besteed. Voor uitgaven in 2025 is € 37.095 gereserveerd. Dat betekent dat in totaal een bedrag van € 177.848 terugbetaald wordt aan de gemeenten.

1.3.4 Circulaire regio

Circulair bouwen en infra

Project Circulaire GWW
Dit project is gebaseerd op een uitvoeringsprogramma voor 2020-2025 en in 2024 vrijwel volgens (jaar)plan uitgevoerd. Het accent in dit programma ligt op het praktisch ondersteunen van gemeenten om projecten in de openbare ruimte circulair aan te besteden. Hiervoor worden kennistafels ontwikkeld, praktijkbijeenkomsten en workshops georganiseerd en gemeenten de mogelijkheid geboden gebruik te maken van de digitale grondstoffenbank Duspot.
Het eerste kwartaal was de projectleidersrol niet ingevuld, waardoor enkele activiteiten wat later op gang zijn gekomen en de bestedingen iets lager zijn uitgekomen dan begroot. De provinciale subsidie

(uit 2023) voor het ondersteunen van concrete GWW-projecten is daardoor nog niet helemaal uitgeput en is daarom verlengd tot medio 2025.
Het project Circulaire GWW is integraal onderdeel geworden van een Regio Deal project.

Programma Conceptueel Circulair Bouwen 2023-2030
Ook het programma CCB is integraal onderdeel gemaakt van Regio Deal project Toekomstbestendig Bouwen. De meeste activiteiten/bouwstenen hebben in 2024 enige invulling gekregen. Zo zijn er een flink aantal werkbezoeken georganiseerd naar projecten en initiatieven, waarbij wordt ingezet op conceptueel, circulair bouwen. Maar deze invulling was wel minder dan beoogd, doordat de Regio Deal aanvraag en toekenning pas in het vierde kwartaal plaatsvond. De bestedingen zijn daardoor achtergebleven, waardoor met name de Regio Deal bijdragen van Rijk, provincie en marktpartijen nog (vrijwel) niet aangesproken zijn. *Regio Deal project Toekomstbestendig Bouwen*
In oktober 2024 is het projectvoorstel Toekomstbestendig Bouwen ingediend. Het hierboven genoemde project Circulaire GWW en het programma CCB zijn hierin geïntegreerd. De voorbereiding van deze aanvraag was zeer intensief. Vooral de inzet op het verkrijgen van draagvlak bij marktpartijen heeft veel ambtelijke inzet gevraagd, maar is wel effectief gebleken. De Rijksbijdrage van € 1,37 miljoen en een aanvullende bijdrage van € 120.000 van provincie Gelderland zijn in december 2024 officieel toegekend, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2024. Bovendien is per eind 2024 ten minste € 1 miljoen aan bijdragen van marktpartijen gegarandeerd. Samen met cofinanciering van de GMR en de regiogemeenten is de totale begroting van € 4,7 miljoen gedekt voor de periode 2024 t/m 2027. Het organiseren van het projectconsortium heeft langer geduurd dan voorzien, waardoor het uitvoeren van de inhoudelijke activiteiten pas na december 2024 echt op stoom kwam.

Grondstoffen en ketens
We ondersteunen gemeenten bij het circulair inkopen van producten en diensten en zorgen voor uitwisseling van kennis en ervaringen. In 2024 is een intervisiegroep circulair inkopen gestart in de regio Arnhem en is besloten een soortelijke intervisie op te zetten voor het Rijk van Nijmegen.
We stimuleren ontwikkeling van productieketens/reststromen in de regio. De focus ligt op twee ketens per jaar. We werken aan het stimuleren van een regionaal circulair textielecosysteem. Daarin trekken we op met lokale partners en het Europese Engage4Bio project. We zijn daarnaast betrokken bij de verkenning hoe we een rol kunnen pakken in het opschalen van het circulaire verf-recyclingpilot. Het budget voor onderzoek naar circulair ontwikkelen van ketens is niet volledig benut. Hierdoor resteert een budget van bijna € 30.000 dat aan gemeenten zal worden geretourneerd.
Daarnaast is er inzet geweest op het voorbereiden en organiseren en leiden van praktijkbijeenkomsten. Het jaarevent ‘Op weg naar een circulaire topregio’ stond hierbij het meest centraal. Zo’n 200 bestuurders en medewerkers van gemeenten, collega-overheden, bedrijven en studenten namen deel aan het event. Naast een plenair gedeelte onder voorzitterschap van bestuurlijk opdrachtgever Tobias van Elferen organiseerden we 15 verschillende workshops met thema’s vanuit de vier speerpunten.
We werkten mee aan een workshop tijdens de Nationale Conferentie Circulaire Economie, die dit jaar in de Vasim in Nijmegen werd georganiseerd.
We hebben bijgedragen aan de totstandkoming van een Regio Deal project Circulaire topregio onder leiding van RvN@, waarbij in een triple helix verband wordt samengewerkt aan de versterking van de circulaire economie in onze regio.
Tot slot hebben we bijgedragen aan een rapportage die een inschatting geeft van de ruimtelijke effecten van de ontwikkeling van de circulaire economie in onze regio.
Er zijn bij dit speerpunt minder kosten (€ 64.747) gemaakt dan vooraf ingeschat. Het resterende deel gaat retour naar de gemeenten.

Water en klimaatadaptie

De ontwikkeling van projecten in de Regio Deal heeft extra aandacht gekregen en heeft geleid tot bijdragen voor enkele projecten die gaan leiden tot meer gedeelde kennis en ervaring over klimaatadaptatiemaatregelen:

- Lifeport Cool Lab: Koel netwerk Arnhem, Groene Corridor Nijmegen, Dorpspleinen in Heumen en Overbetuwe, Woonwijk in Westervoort en zorginstellingen in Arnhem.
- Soil Valley: Verdroging en piekbuien in een stuwwallengebied in Berg en Dal en laaggelegen gebied Duiven.

We maken deel uit van een internationaal consortium via het project 'Pathway Resilience'. Hiervoor is gezamenlijk met het Soil Valley consortium een subsidie van € 210.000 verworven voor de periode oktober 2024-maart 2026. Zo hebben we de basis gelegd om met kennisinstellingen en bedrijven in onze regio verdere toegang te hebben tot financiering van onderzoeksprojecten en een internationaal netwerk van partijen waarbij in onderzoeksprojecten kan worden samengewerkt.
Binnen het landelijke Groeifonds (derde tranche) loopt het programma Werklandschappen van de Toekomst, bedoeld om landelijke bedrijventerreinen te vergroenen. Een initiatief van een consortium onder leiding van het landelijke IVN. De provincie heeft zich sterk gemaakt voor een ambitieus pakket met een living lab en twee ambassadeursterreinen. De provincie heeft hiervoor Arnhem (IJsseloord) en Nijmegen (Novio Tech Campus NTC) benaderd. Eind 2024 is de aanvraag voor NTC gehonoreerd.

Transitie naar duurzame energie

In 2024 kende de Regionale Energiestrategie (RES) meerdere financieringsbronnen. Dit zorgde voor een solide basis om de regionale ambities op het gebied van energietransitie te realiseren. De belangrijkste bijdragen en bijbehorende bestedingen worden hieronder toegelicht:

- *Bijdragen vanuit het Rijk*
  - Decentrale uitkering ondersteuning RES. Deze bijdrage bedroeg € 510.387 (jaarbijdrage 2024).
  - Specifieke Uitkering Warmte: Een bedrag van € 565.000 is beschikbaar gesteld voor de periode 2024-2026.
  - Decentrale uitkering toekomstbestendig maken energiesysteem. In september 2024 werd een bedrag van € 370.500 toegekend, met een looptijd van 2024-2026.
- *Eenmalige subsidie van de provincie*
  De provincie verstrekte een eenmalige subsidie van € 90.000 om de GMR te ondersteunen in haar koplopersrol bij regionaal integraal programmeren. Deze subsidie heeft een looptijd van 2024-2025 en is benut voor het opstellen en uitvoeren van het Uitvoeringsplan Energiesysteem. Het resterende bedrag wordt in 2025 benut voor verdere ondersteuning van de uitvoering.
- *Inwonerbijdrage*
  Voor de uitvoering van taken in verband met de regionale energiestrategie (RES) is in 2024 een inwonerbijdrage van € 442.750 beschikbaar.

Het accent in 2024 lag op de realisatie van de herijking van de RES. Het bestuurlijk platform Circulaire regio heeft hiermee ingestemd en het rapport is in het laatste kwartaal aangeboden aan de diverse colleges. Daarnaast is het regionaal uitvoeringsplan Warmte voorbereid en bestuurlijk vastgesteld. Hierdoor is er met behulp van Rijksmiddelen (Specifieke Uitkering) een solide basis gelegd voor de aanpak van regionale warmteprojecten. Het betreft een meerjarige subsidie die in twee tranches beschikbaar is gesteld. En zoals hierboven vermeld is een uitvoeringsplan Energiesysteem opgesteld en is de uitvoering hiervan gestart. In samenwerking met Alliander is vraag en aanbod scherper in beeld gebracht en brengen we eventuele knelpunten op korte en lange termijn in beeld.
De decentrale uitkering toekomstbestendig maken energiesysteem werd pas in september 2024 ontvangen. Gedurende het jaar werd in overleg met de gemeenten onderzocht, hoe deze middelen

het beste konden worden ingezet. De uitkering wordt in 2025 besteed aan de invulling van drie nieuwe functies:

- Projectleider netbewust bouwen
- Projectleider energie-infrastructuur
- Projectleider netbewuste bedrijventerreinen

Met deze functies wordt gericht ondersteuning geboden aan gemeenten bij de uitvoering van het uitvoeringsplan energiesysteem.

- Dit jaar is voor de eerste keer de rapportage gemaakt van de *CO2-uitstoot* in de GMR, met behulp van een adviesbureau om de data te verkrijgen en te adviseren over de opzet van deze rapportage.
- Het *Regionaal Expertiseteam Energie (REE)* haalde dit jaar twee subsidies binnen. Dit levert een aanzienlijk bedrag op en zorgt daarmee voor een garantie dat het REE de komende jaren bedrijven kan blijven ondersteunen in energieadvies. Het gaat om onderstaande subsidies:
    - SPUK-subsidie die via de provincie Gelderland wordt uitgekeerd van € 420.000 (looptijd vier jaar)
    - Regio Deal middelen binnen het programma Toekomstbestendige bedrijventerreinen van € 240.800 (looptijd vier jaar)
- Het Europese CO2-beprijzingsproject *DeCarb Pro* heeft de Europese subsidie conform begroting besteed dit jaar. We hebben hier de projectleider voor ingehuurd. Hij heeft inhoudelijk aan het project gewerkt en deelgenomen aan de projectbijeenkomsten.
- De *gezamenlijke inkoop van groene energie* wordt gefinancierd uit de inwonerbijdrage. Hiermee wordt voorkomen dat gemeenten zelf eventueel projectleiderscapaciteit moeten inschakelen die gerichte expertise vraagt. De inzet van de regionale projectleider en extern adviseur Hellemans is conform begroting. Zij zorgen er samen voor dat de gemeenten een zo goed mogelijke prijs betalen voor elektriciteit en groen gas en verdere verduurzamingsprikkels krijgen.
- Daarnaast is er ondersteuning gegeven aan een samenwerkingsproject rondom geothermie en is geadviseerd hoe om te gaan met knelpunten rondom natuurwetgeving in relatie tot woningisolatie-aanpak binnen gemeenten.

Samengevat

De opgave Circulaire Regio beschikte in 2024 over een inwonersbijdrage ter grootte van afgerond € 1.300.000, bestaande uit de inwonersbijdrage 2024 € 1.177.566 en restant verplichtingen uit 2023 € 123.061. Van dit laatste bedrag is € 93.000 niet uitgegeven

1.3.5 Ontspannen regio

Bij Ontspannen regio zijn de activiteiten grotendeels conform regionale agenda en bijbehorende begroting uitgevoerd. De feestelijke opening van het wandelroutenetwerk vindt in maart plaats. Er is een ambitiedocument met plan van aanpak voor verhaallijnen en een vitaliteitsprogramma opgesteld. En er is een begin gemaakt met de uitvoering daarvan. Het groen-blauw raamwerk is uitgewerkt in een eerste concept van een uitvoeringsagenda en wordt verder uitgewerkt in de gebiedsprocessen. Alle actielijnen van het uitvoeringsplan van het Transformatievoorstel cultuur zijn in uitvoering en voorbereidingen voor een nieuw regioplan worden getroffen.

Wel heeft een aantal kleine verschuivingen in de begroting plaatsgevonden.
Qua inkomsten is de inwonerbijdrage lager dan ingeschat, omdat Mook en Middelaar en Montferland niet meededen met de opgave Ontspannen regio in 2024. Een bijdrage voor het wandelroutenetwerk is niet aangevraagd, omdat dit niet nodig was. De subsidie die eerder door de provincie is verstrekt aan de uitvoerder van dat project, TVAN, bleek voldoende om het netwerk aan te leggen. De provincie Gelderland heeft verder een bijdrage geleverd van € 12.500 voor het uitwerken van de gebiedsprocessen voor het groen-blauw raamwerk, vooruitlopend op het besluit van GS hierover. Omdat de opgavemanager van Ontspannen regio voor een deel van haar uren de rol van NOVEX

coördinator vervult, zijn de middelen die dat oplevert, toegevoegd aan de opgave Ontspannen regio. Hiermee is op maat vervangende capaciteit ingehuurd, die nodig was om de opgave te managen, onder andere voor het in gang zetten van de gebiedsprocessen voor het groen-blauw raamwerk.

Ook aan de uitgavenkant vonden er een aantal kleine verschuivingen tussen de speerpunten plaats. Bij de speerpunten groen-blauw raamwerk en cultuur waren de kosten hoger dan vooraf ingeschat. Deze hogere uitgaven konden binnen de opgave opgevangen worden, doordat het speerpunt bruisende binnensteden, krachtige kernen inmiddels niet meer als apart speerpunt wordt opgepakt (en daar dus ook geen kosten voor gemaakt zijn) en ook door lagere uitgaven/hogere inkomsten (o.a. vergoeding uren opgavemanager i.v.m. werkzaamheden NOVEX) bij de post algemeen.

Samengevat

Ontspannen regio heeft in 2024 in totaal € 647.753 inwonerbijdrage te besteden. Dit betreft inwonerbijdrage 2024 € 502.048 en gereserveerde inwonerbijdrage 2023 € 145.704. Hiervan is in 2024 € 649.611 uitgegeven en in verplichtingen vastgelegd, resp. € 532.184 en € 117.427. Dit betekent dat er een tekort op inwonerbijdrage van € 1.858 ontstaat. Dit tekort zal worden bekostigd uit de inwonerbijdrage 2025.

Het restant subsidie uit 2023 is volledig besteed. Voor Vitatiteitsprogramma en Verhaallijnen is in 2024 € 152.100 ontvangen. Hiervoor zijn nog geen verplichtingen aangemaakt, omdat deze pas eind 2024 beschikt zijn en beschikbaar zijn gekomen. Tevens heeft Ontspannen regio een bedrag van €101.303 van diverse gemeenten ontvangen ter financiering van het project 'Groene Mantel'. Dit bedrag is per ultimo 2024 volledig in verplichtingen vastgelegd.

1.3.6 Groene groeiregio

De begroting van de Groene groeiregio bestaat uit vier onderdelen. De onderdelen algemeen, verstedelijkingsopgave en ruimtelijke integratie opgaven zijn relatief klein en de inwonerbijdrage is bijna opgebruikt. Hieruit worden o.a. de coördinatie en uitvoering van de opgave gefinancierd en ook de speerpuntcoördinatoren, de financiering van de gebiedsprocessen en de GMR-bijdrage voor NOVEX.

In het bestedingsplan was de ontwikkeling van een ruimtelijk dashboard opgenomen. Dit is echter uitgevoerd door de provincie Gelderland, die inmiddels een dergelijk dashboard in concept klaar heeft. Hiervoor hebben wij geen kosten hoeven maken.

We hebben onderzoek gedaan (incl. rapport) samen met de Rijksadviseurs en HNS-adviseurs over Water en bodem sturend. We organiseerden een symposium over het onderdeel Meer landschap van onze NOVEX ambities. We deden onderzoek naar de randvoorwaarden benodigd bij woningbouw.

De gebiedsprocessen in de deelgebieden zijn verder gebracht en bestuurlijk vastgesteld en vormen de leidraad voor de verdere ontwikkeling van de betreffende deelgebieden.

We werkten intensief samen met de provincie Gelderland om de ambities uit ons regioarrangement en gebiedsprogramma’s te vertalen naar het Ruimtelijk Voorstel en Ruimtelijk Arrangement van Gelderland.

We organiseerden integrale tafels rondom o.a. RPW (werklocaties) en het RMP (mobiliteit).

Woningbouw

De post versnelling woningbouw wordt gefinancierd door twee inkomstenbronnen: inwonerbijdrage en subsidies van Rijk en provincie. Er is sprake van, naar verwachting, tijdelijke onderbesteding van de toegekende subsidiemiddelen van de Woondeal. In 2025 gaan we naar een structurele projectleiderspool in plaats van de Flexpool, die uitging van aanvragen van gemeenten. Met de structurele projectleiderspool Woondeal krijgen we meer structurele uitgaven. Ook was er meer begroot rondom inzet kwartiermaker uitvoeringsorganisatie dan de werkelijke uitgaven van o.a. door de inzet van kernteam Woondeal en opgavenmanager.

Dat zijn de redenen dat een bedrag aan subsidie moest worden terugbetaald aan de provincie (ongeveer € 48.000). We hebben bij de provincie het verzoek gedaan om de overgebleven subsidiegelden uit 2024 mee te mogen nemen naar 2025. Inclusief een aanvraag voor nieuwe procesgelden, waarbij we een begroting Woondeal 2025 hebben aangeleverd. Verder resteert een Rijkssubsidie (uit 2020, ca. € 200.000) die in 2025 afloopt en waarvoor we een bestedingsdoel formuleren.
Voor de uitvoering van de Woondeal (procesgelden) hebben we in 2024 o.a. de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Wekelijks kernteam waarin de actualiteiten worden gedeeld en activiteiten worden gecoördineerd. Ook wordt gezorgd voor de bestuurlijke verbinding naar de diverse gemeenten en richting andere overheden en partners, inclusief communicatie;
- In 2024 is een een start gemaakt met de update van de Woondeal. Uitgaven die bij deze activiteiten horen zijn o.a. inzet programmamanager (Bram Klouwen) en secretaris en communicatieadviseurs;
- Verkenning naar ondersteuningsbehoefte bij gemeenten om woningbouw vlot te trekken. Dit heeft in september geresulteerd in een advies om een projectleiderspool in te richten, naast andere versnellingsmogelijkheden zoals parallel plannen;
- Onderzoek kansen van grondbeleid, door prof. Erwin van der Krabben. In 2025 vertalen we dit onderzoek naar instrumentarium en mogelijk kansrijke interventies;
- Samen met de provincie en woningcorporaties is geparticipeerd in trajecten voor betere benutting van de bestaande woningvoorraad;
- Organisatie van vier tempotafels, waarvan drie met publiek-private partijen en één met bestuurders. Hier is casuïstiek besproken en zijn randvoorwaardelijke oplossingsrichtingen verkend. Met de tempomakers zijn afspraken gemaakt over de doorontwikkeling van de tafel;
- In 2024 zijn grote stappen gezet in de uitrol van conceptueel en circulair bouwen (Regio Deal). Er is een aanpak met bouwbedrijven samen;
- Uitwerking en vaststelling van het afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen. Vervolgens is een projectleider voor de uitvoering van het afsprakenkader in het najaar begonnen;
- Samen met de Productieve regio is onderzoek gedaan naar de inzet van arbeidsmigranten in de regio en de daarbij behorende huisvestingsopgave. Vervolgens is een projectleider huisvesting arbeidsmigranten aan de slag gegaan om gemeenten en bedrijven te stimuleren en te helpen bij concrete huisvestingsopgaven voor arbeidsmigranten.

Samengevat

De Groene groeiregio heeft in 2024 € 796.132 inwonerbijdrage te besteden. Uit de inwonerbijdrage 2023 was € 96.671 gereserveerd. In totaal is in 2024 € 809.248 besteed of in verplichtingen vastgelegd. Het restant (€ 83.555) zal aan de deelnemende gemeenten worden terugbetaald.

Het restant van subsidies uit 2023 bedraagt € 468.388. In 2024 is daar € 1.273.178 bijgekomen. Hiervan is in 2024 € 662.022 uitgegeven. Per 2025 blijft nog € 820.963 te besteden subsidie over.

1.3.7 Wat hebben de opgaven gekost?

(alle bedragen in €)

	Begroting 2024	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2024	Verschil realisatie/ begroting
Verbonden regio					
Lasten	1.267.913	1.504.609	2.772.522	2.676.053	-96.469
Baten	1.267.913	1.504.609	2.772.522	2.676.053	-96.469
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Productieve regio					
Lasten	878.570	-8.400	870.170	898.702	28.532
Baten	843.570	-8.400	835.170	863.702	28.532
Mutaties bestemmingsreserve	35.000	-	35.000	35.000	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Circulaire regio					
Lasten	1.679.566	214.507	1.894.073	1.954.163	60.090
Baten	1.679.566	214.507	1.894.073	1.954.163	60.090
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Ontspannen regio					
Lasten	532.048	-30.000	502.048	599.944	97.896
Baten	532.048	-30.000	502.048	599.944	97.896
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Groene groeiregio					
Lasten	881.600	1.189.129	2.070.729	1.296.473	-774.256
Baten	881.600	1.189.129	2.070.729	1.296.473	-774.256
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal					
Lasten	**5.239.697**	**2.869.845**	**8.109.542**	**7.425.335**	**-684.207**
Baten	**5.204.697**	**2.869.845**	**8.074.542**	**7.390.335**	**-684.207**
Mutaties bestemmingsreserve	**35.000**	**-**	**35.000**	**35.000**	**-**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

1.4 Resultaat 2024 uitgelegd en samengevat

De inwonerbijdrage bij de GMR kan gerelateerd worden aan enerzijds het regiobureau met een exploitatie en anderzijds de opgaven met een projectadministratie.
Kenmerkend voor het regiobureau is dat het de bedrijfsvoering betreft en de activiteiten over het algemeen aan een kalenderjaar zijn gerelateerd. De ontvangen inwonerbijdrage bij het regiobureau wordt volledig in de staat van baten en lasten opgenomen. Daartegenover komen de uitgaven te staan en per saldo resteert het rekeningresultaat. Een positief resultaat vloeit terug naar de deelnemende gemeenten. Een negatief saldo komt, mits toereikend, ten laste van de algemene reserve.
Het programma Opgaven omvat een groot aantal activiteiten die elk afzonderlijk als een project gedefinieerd kunnen worden. Deze projecten zijn vastgelegd in de regionale agenda en voor deze projecten heeft de GMR met achttien gemeenten opgavenovereenkomsten afgesloten. De doorlooptijd van de projecten wijkt in veel gevallen van het kalenderjaar af. Daarom worden in het programma Opgaven de ontvangen bijdragen van deelnemende gemeenten en ontvangen subsidies en andere externe bijdragen niet volledig in staat van baten en lasten opgenomen, maar slechts dat deel ter dekking van de kosten van de projecten. Einde boekjaar resulteert een rekeningresultaat van € 0 en resteert een overschot op de balans. Elk jaar wordt het niet bestede of in verplichtingen vastgelegde deel van de inwonerbijdrage aan de deelnemende gemeenten terugbetaald. Subsidies en andere externe middelen blijven conform looptijd van de beschikking beschikbaar voor het project. Is het project voltooid of niet uitgevoerd, dan wordt het restant van de beschikbare middelen terugbetaald.

Voor 2024 is het resultaat als volgt:

Regiobureau	€ 244.427 (resultaat)
Opgaven	€ 434.657 (schuld)
Totaal	€ 679.084 (saldo onbenutte inwonerbijdrage 2024)

Een nadere toelichting op de terug te betalen inwonerbijdrage is opgenomen in paragraaf 3.8.
Conform artikel 31 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeenten.

1.5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

(alle bedragen in €)

	Begroting 2024	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2024	Verschil realisatie/ begroting
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Conform Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet de post Onvoorzien apart als programma worden gepresenteerd. In 2024 zijn geen kosten ten laste van de post onvoorzien geboekt. De post muteert dus niet in het resultaat.
In artikel 25, lid 1, onder c (BBV) wordt gevraagd om in de programmaverantwoording het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien op te nemen.

1.6 Vennootschapsbelasting

In artikel 25, lid 1, onder b (BBV) wordt gevraagd het bedrag voor vennootschapsbelasting te vermelden. Dit is voor de GMR niet van toepassing.
Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, ingeval aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

3. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijk of middellijke participerende publiekrechterlijke rechtspersonen;
4. De activiteiten zouden de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
5. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op het overschot dat wordt gerealiseerd door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden moet hierover in beginsel vennootschapsbelasting betaald worden.

De GMR verricht voor derden vooral werk voor “activiteiten verricht in verband met de uitoefening van een overheidstaak of van een publiekrechtelijke bevoegdheid”. Daarbij worden de werkzaamheden kostendekkend uitgevoerd.
De organisatie voldoet aan bovenstaande drie voorwaarden en is derhalve vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting.

2. Paragrafen

2.1 Risicobeheersing en weerstandsvermogen

Op grond van artikel 11 BBV moet de GMR in de paragraaf weerstandsvermogen[1] inzicht verschaffen in de robuustheid van de rekening. Het weerstandsvermogen van de GMR is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers op te vangen, zodat taken kunnen voortgezet.

2.1.1 Risico's

De risico's kunnen worden ingedeeld in:

1. risico's voortvloeiend uit eigen beleid;
2. risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid;
3. risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties;
4. risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden;
5. risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen

Risico's voortvloeiend uit het eigen beleid

Er zijn geen risico's voortvloeiend uit het eigen beleid. Om eventuele kortingen op de exploitatie op te vangen, is er op grond van de gemeenschappelijke regeling artikel 31, lid 8 een reserve van in totaal € 100.000 gevormd.

Risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid

Het risico dat een gemeente niet aan zijn betalingsverplichting (de inwonerbijdrage) voldoet, wordt zeer klein geacht. Daarnaast is in de gemeenschappelijke regeling artikel 29, lid 6 vastgelegd dat gemeenten zorgen dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. Het risico voor de GMR bedraagt bij de achttien deelnemende gemeenten, conform de begroting 2024, gemiddeld € 415.500. Daarbij geldt een bandbreedte van € 16.500 voor de gemeente Rozendaal tot € 1.743.000 voor de gemeente Nijmegen.

Risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties

Gekeken naar de voorgaande punten en de flexibele inzet van adviseurs, kan het achterwege blijven van financiering van gemeenten, provincie en andere opgevangen worden door het afvloeien van flexibele inzet. Er is een zeer laag risico dat gelden niet betaald worden. Mocht dit het geval zijn, dan worden projecten on-hold gezet en stroomt de flexibele inzet per direct uit.

Risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden

De risico's worden beperkt door het hanteren van onze eigen inkoopvoorwaarden. Het maximale risico volgens het verplichtingenregister begin 2025 bedroeg € 100.000 voor een leverancier.

Risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden/autonome ontwikkelingen

Vanaf 2025 gaat de Belastingdienst handhaven op de Wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties). Deze wet heeft als doel schijnzelfstandigheid tegen te gaan en duidelijkheid te scheppen over de arbeidsrelatie tussen opdrachtgevers en zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers). De opheffing van het handhavingsmoratorium is een van de maatregelen die genomen zijn om schijnconstructies te bestrijden en draagt bij aan meer zekerheid op de arbeidsmarkt. Bedrijven en organisaties die mensen als zzp'er inhuren voor werk dat zij niet zelfstandig uitvoeren, kunnen een boete en naheffingen krijgen. De GMR heeft ongeveer 20 inhuurcontracten die voldoen, die te duiden zijn als zzp'er. Deze worden aan de hand van een beoordelingskader getoetst op schijnzelfstandigheid.

[1] Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de GMR beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de GMR.

Overige verzekerde risico

De GMR heeft de inventaris verzekerd tegen brand en diefstal. Voor personeel is een aansprakelijkheids- en ongevallenverzekering afgesloten. De aansprakelijkheid van bestuurders in de GMR is afgedekt door de verzekering van de gemeente voor de betreffende bestuurder.

2.1.2 Overzicht reserves 2024

Op grond van de gemeenschappelijke regeling mag de algemene reserve € 100.000 zijn. Deze algemene reserve is eind 2022 gevormd uit het rekeningresultaat van 2021. In 2024 is door de uittreding van de gemeente Montferland € 4.557 onttrokken aan de algemene reserve (zie 3.8 Toelichting op posten op de balans onderdeel 4).
Eind 2021 is een bestemmingsreserve gevormd voor optimalisatie van het regiobureau en het versnellen van de opgaven. Deze reserve is 2024 benut. Er resteert nu nog € 31.911. Hieronder volgt de specificatie van de reserve.

2.1.3 Rente

Ten aanzien van de rente van de middelen vastgelegd in schatkistbankieren, is het algemene beleidsuitgangspunt om deze ten gunste van de exploitatie te brengen.

2.1.4 Financiële kengetallen

In de paragraaf worden enkele financiële kengetallen opgenomen. De berekeningswijze is via een ministeriële regeling voorgeschreven. Hiermee wordt de (onderlinge) vergelijkbaarheid (van gemeenschappelijke regelingen) bevorderd.

	2024
Netto schuldquote	0,00%
Solvabiliteitsratio	5,24%
Structurele exploitatieruimte	90,60%

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De uitkomst geeft geen aanleiding tot verhoogde risico's.
De solvabiliteitsratio geeft het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal weer. Deze ratio ligt net onder de gebruikelijke norm van de provincie, maar past bij een startende organisatie.
Een positief percentage structurele exploitatieruimte geeft aan dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

2.1.5 Conclusie

Kenmerkend voor het risicoprofiel is dat de organisatie beperkt risico loopt en dat voor dit risico een algemene reserve is gevormd. Op basis van de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen, artikel 29 lid 6, is de beschikking over voldoende middelen en het nakomen van verplichtingen te allen tijde door de deelnemende gemeenten gewaarborgd.

2.2 Financiering

Algemeen

Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de GMR beschrijft hoe zij in 2024 de investeringen heeft gefinancierd. Het doel van deze paragraaf is inzicht te verschaffen in de financieringssystematiek en de risico's die daarmee samenhangen. Met deze paragraaf wordt eveneens voldaan aan een aantal verplichtingen volgend uit de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido). In de vergadering van het algemeen bestuur op 6 september 2023 is het Treasury statuut vastgesteld.

Rentelasten/baten

De GMR heeft in 2021 met de Rabobank een rekeningcourant-overeenkomst gesloten. Per 1 maart 2022 wordt deelgenomen aan het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht gestelde Schatkistbankieren.

Rentelasten:	In 2024 sprake van minimale rentelasten
Rentebaten:	In 2024 ongeveer € 154.970 aan rentebaten ontvangen
Renteresultaat:	In 2024 geen sprake van renteresultaat
Toerekening rente aan taakvelden:	In 2024 geen rente toegerekend aan taakvelden

Financieringspositie

Er is een rekeningcourant-overeenkomst met de Rabobank met een tegoed van € 121.710. De GMR kent geen langlopende financieringsmiddelen.

Rente-risiconorm

Om het herfinancieringsrisico voor de samenwerkingsverbanden te beperken, is een norm ingesteld waaraan de samenwerkingsverbanden worden getoetst: de rente-risiconorm.
De rente-risiconorm is voor de GMR niet van toepassing aangezien er geen externe langdurige financiering is afgesloten.

Geldstroombeheer

De GMR is verplicht liquiditeitsoverschotten met een drempelbedrag van € 1 miljoen af te storten bij het Rijk (Schatkistbankieren).

2.3 Bedrijfsvoering

Algemeen

Artikel 14 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de GMR om in elk geval de stand van zaken en de voornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering weer te geven. Met bedrijfsvoering worden bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de vijf opgaven te realiseren. Hierbij staat het belang van een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beleid en beheer voorop.
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering, het algemeen bestuur heeft hierbij een kader stellende en controlerende taak. De directeur is tekeningsbevoegd en heeft mandaat om personeel aan te nemen, verplichtingen aan te gaan tot € 100.000 en om opdracht tot betaling tot € 250.000 te geven.

Huisvesting

Vanaf september 2021 heeft de GMR haar kantoor in Elst met dertien werkplekken. Door de medewerkers wordt veel hybride gewerkt. Maar met de groei van het personeelbestand en de omvang van de flexibele schil, ontstaat er grote druk op de beschikbare werkplekken en ontmoetings- en vergadermogelijkheden in het kantoor. De omstandigheden zijn verre van optimaal. Zoals reeds gemeld is een start gemaakt met het opstellen van een PvE voor de huisvesting van de werknemers en ontmoetings- en vergaderfaciliteiten.

Personeelszaken

Met de gemeente Nijmegen is een dienstenverleningsovereenkomst voor het uitbesteden van salarisadministratie en ondersteuning op personeelszaken verlengd.

Archief en informatiemanagement

De archiefinspectie is toevertrouwd aan de archiefinspecteur van Rijk van Nijmegen. De GMR heeft afgelopen jaren veel stappen gezet om verder inrichting te geven aan invulling van de Archiefwet. Er vonden in 2024 meerdere gesprekken met de Archiefinspecteur plaats, om de selectie en waardering van archiefwaardige stukken verder te verbeteren.
In 2024 is de samenwerking met M&I partners voortgezet. M&I partners is verantwoordelijk voor: functionaris gegevensbescherming, privacy officer, SISA functioneel beheer en informatiemanagement.

Verbonden partijen
De GMR heeft, zoals bedoeld in de BBV-voorschriften, geen verbonden partijen.

Schatkistbankieren
De GMR maakt sinds 2022 gebruik van een Schatkistbankieren-faciliteit.

Planning & control en administratie
Naast reguliere werkzaamheden uit de planning en control cyclus en het (laten) voeren van de financiële administratie, zijn ondersteunende werkzaamheden voor de vijf opgaven bijvoorbeeld subsidieaanvragen en -verantwoordingen.

Btw-compensatiefonds
De zogenaamde transparante c.q. doorschuif btw kan door de GMR aan de deelnemende gemeenten worden gefactureerd. Deze gemeenten kunnen deze facturen vervolgens bij het zogenaamde btw-compensatiefonds verhalen. In dit jaarverslag worden de cijfers exclusief btw gepresenteerd.

Juridische zaken en inkoop
Ook in 2024 leverde de gemeente Arnhem juridische expertise op het gebied van publiek- en privaatrecht. Op het gebied van inkoop- en aanbesteding werd in 2024 gebruik gemaakt van externe adviseur voor de meer complexe vraagstukken.

Rechtmatigheidsverantwoording
Vanaf het verslagjaar 2023 is het dagelijks bestuur verantwoordelijk om een rechtmatigheids-verantwoording af te geven en deze op te nemen in de jaarrekening. In deze verklaring verantwoordt het dagelijks bestuur zich direct tot het algemeen bestuur over het (financieel) rechtmatig handelen van de organisatie.

Het dagelijks bestuur verantwoordt aan het algemeen bestuur in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in, of afwijkingen in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals begroting en interne verordeningen en met de bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Het algemeen bestuur bepaalt de verantwoordingsgrens en spelregels. De uitgangspunten waar het dagelijks bestuur aan moet voldoen zijn vastgelegd in de door de commissie BBV uitgegeven kadernota Rechtmatigheid 2024.

In hoofdstuk 3.3 van dit jaarverslag is de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen over het boekjaar 2024. De uitkomst is dat naar oordeel van het dagelijks bestuur de geconstateerde begrotings overschrijdingen acceptabel zijn en daarmee geen sprake is van niet acceptabele afwijkingen boven de verantwoordingsgrens blijven (3% van de lasten).

Op basis van de spelregels, opgesteld door het algemeen bestuur, moeten individuele afwijkingen groter dan € 50.000 aanvullend worden toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Conform de door de commissie BBV uitgegeven kadernota Rechtmatigheid 2024 in combinatie met de Financiële verordening 2024, vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur op 5 februari 2025, worden alleen de overschrijdingen van de lasten in dit jaarverslag toegelicht. Deze overschrijdingen zijn niet meegenomen in tussentijdse begrotingswijzigingen en niet aan het algemeen bestuur gecommuniceerd. In de financiële verordening is tijdig melden als volgt gedefinieerd: Onder ‘tijdig melden’ wordt verstaan het melden van de afwijkingen in de P&C producten gedurende het jaar of in de jaarstukken.

Uit de analyse op de begrotingsrechtmatigheid blijkt dat sprake is van afwijkingen van begrote baten en lasten. De afwijkingen zijn toegelicht in hoofdstuk 3.5 Analyse begrotingsrechtmatigheid.

De afwijkingen bestaan uit:
- Regiobureau – onderschrijding van lasten (€ 238.343) en onderschrijding van baten (€ 41.109)
- Verbonden regio – onderschrijding van lasten en baten (€ 96.469)

- Productieve regio – overschrijding van lasten en baten (€ 28.532)
- Circulaire regio – overschrijding van lasten en baten (€ 60.090)
- Ontspannen regio – overschrijding van lasten en baten (€ 97.896)
- Groene groeiregio – onderschrijding van lasten en baten (€ 774.256)

Voorwaardencriterium

De GMR heeft een zogeheten SPEND-analyse uitgevoerd waarmee de rechtmatigheid van aanbestedingen wordt getoetst. Op basis van regelgeving is hierbij uitsluitend een analyse gemaakt ten opzichte van de wettelijke bepalingen in de Aanbestedingswet en Gids Proportionaliteit. Uit deze analyse blijkt dat de overschrijdingen voldoen aan de gestelde criteria zijnde verschillende opdrachten dan wel aanbesteed via DAS-procedures. Dit betekent dat er geen sprake is van fouten of onduidelijkheden op basis van het voorwaardencriterium. Dit betekent dat er geen sprake is van fouten of onduidelijkheden op basis van het voorwaardencriterium.

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O)

De basis voor de toetsing op mogelijke risico's ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) is de uitgevoerde verbijzonderde interne controles en evaluaties. Uit deze werkzaamheden zijn geen bevindingen gebleken die moeten worden opgenomen ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording.

3. Jaarrekening

In dit hoofdstuk staan de volgende financiële overzichten:

- Staat van baten en lasten
- Toelichting op staat van baten en lasten
- Rechtmatigheidsverantwoording 2024
- Incidentele en structurele baten en lasten
- Analyse begrotingsrechtmatigheid
- Balans per 31 december 2024
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- Toelichting op de posten van de jaarrekening
- Niet in de balans opgenomen verplichtingen
- Publicatie Wet normering topinkomens (WNT)
- Taakvelden

3.1 Staat van baten en lasten

(alle bedragen in €)

	Begroting 2024	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2024	Verschil realisatie/ begroting
Programma Regiobureau					
Lasten	2.882.419	248.529	3.130.948	2.892.605	238.343
Baten	2.882.419	204.379	3.086.798	3.045.689	41.109
Mutaties bestemmingsreserve	-	118.698	118.698	91.344	27.354
Saldo	**-**	**74.548**	**74.548**	**244.427**	**-169.879**
Programma Opgaven (bestaande uit)					
Verbonden regio					
Lasten	1.267.913	1.504.609	2.772.522	2.676.053	96.469
Baten	1.267.913	1.504.609	2.772.522	2.676.053	96.469
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Productieve regio					
Lasten	878.570	-8.400	870.170	898.702	-28.532
Baten	843.570	-8.400	835.170	863.702	-28.532
Mutaties bestemmingsreserve	35.000	-	35.000	35.000	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Circulaire regio					
Lasten	1.679.566	214.507	1.894.073	1.954.163	-60.090
Baten	1.679.566	214.507	1.894.073	1.954.163	-60.090
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Ontspannen regio					
Lasten	532.048	-30.000	502.048	599.944	-97.896
Baten	532.048	-30.000	502.048	599.944	-97.896
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Groene groeiregio					
Lasten	881.600	1.189.129	2.070.729	1.296.473	774.256
Baten	881.600	1.189.129	2.070.729	1.296.473	774.256
Mutaties bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal					
Lasten	**8.122.116**	**3.118.374**	**11.240.490**	**10.317.940**	**922.550**
Baten	**8.087.116**	**3.074.224**	**11.161.340**	**10.436.024**	**725.316**
Mutaties bestemmingsreserve	**35.000**	**118.698**	**153.698**	**126.344**	**27.354**
	-	**74.548**	**74.548**	**244.427**	**-169.879**

3.2 Toelichting op staat van baten en lasten

De baten en lasten over 2024 bedragen respectievelijk € 10.436.024 en € 10.317.940. Er is een mutatie in de bestemmingsreserve geweest van € 51.344. Het verschil in baten en lasten en mutatie bestemmingsreserve resulteert in een voordeling rekeningresultaat van € 244.427, wat gelijk is aan het resultaat van het regiobureau.

Programma regiobureau

De baten en lasten van het regiobureau bedragen respectievelijk € 3.045.689 en € 2.892.605. Saldo toevoeging en onttrekking in bestemmingsreserve bedraagt € 91.344 negatief.

(alle bedragen in €)

	Begroting 2024	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2024	Verschil realisatie/ begroting
Lasten					
1.1 Salarissen en sociale lasten	1.396.248	372.124	1.768.372	1.271.146	497.226
3.5.1 Ingeleend personeel	103.223	-	103.223	450.445	-347.222
3.8. Overige goederen en diensten	671.138	-48.874	622.264	585.255	37.009
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	711.810	17.711	729.521	729.521	-
7.3 Afschrijvingen	-	10.000	10.000	11.207	-1.207
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	-	-102.432	-102.432	-154.970	52.538
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Saldo lasten	**2.882.419**	**248.529**	**3.130.948**	**2.892.605**	**238.343**
Baten					
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	2.882.419	26.879	2.909.298	2.905.694	3.604
4.3.4 Inkomensoverdrachten - provincies	-	57.500	57.500	139.995	-82.495
4.3.8 Inkomensoverdrachten - Overige instellingen en personen	-	120.000	120.000	-	120.000
Saldo baten	**2.882.419**	**204.379**	**3.086.798**	**3.045.689**	**41.109**
Saldo	**-**	**-44.150**	**-44.150**	**153.083**	**-197.233**
Bestemmingsreserve					
Toevoeging reserve	-	4.557	4.557	-	4.557
Onttrekking reserve	-	123.255	123.255	91.344	31.911
Mutaties bestemmingsreserve	**-**	**118.698**	**118.698**	**91.344**	**27.354**
Resultaat Regiobureau	**-**	**74.548**	**74.548**	**244.427**	**-169.879**

Programma opgaven

Voor de opgaven zijn door de GMR ongeveer € 7.394.935 aan lasten gerealiseerd. Deze lasten worden gefinancierd door de inwonerbijdrage van de deelnemende gemeenten en subsidies van o.a. provincie en Rijk. Daarnaast heeft een onttrekking van de bestemmingsreserve 2024 plaatsgevonden.
In onderstaande tabellen is per opgave een specificatie per speerpunt weergegeven.

Verbonden regio

(alle bedragen in €)

	Begroting 2024	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2024	Verschil realisatie/ begroting
Lasten					
Algemeen	243.786	-	243.786	396.783	-152.997
Gebiedsgerichte corridors	202.690	2.625	205.315	257.638	-52.323
Fiets	243.650	-	243.650	291.048	-47.398
Hubs en knooppunten	107.273	-	107.273	114.208	-6.935
Gedrag en duurzame mobiliteit	354.054	1.501.984	1.856.038	1.523.593	332.445
Verkeersveiligheid	116.460	-	116.460	92.783	23.677
Saldo lasten	**1.267.913**	**1.504.609**	**2.772.522**	**2.676.053**	**96.469**
Baten					
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten	1.267.913	-	1.267.913	1.319.071	-51.158
Andere bijdrage deelnemende gemeenten	-	100.000	100.000	50.000	50.000
Subsidies	-	1.401.984	1.401.984	1.234.959	167.025
Overige baten	-	2.625	2.625	72.023	-69.398
Saldo baten	**1.267.913**	**1.504.609**	**2.772.522**	**2.676.053**	**96.469**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Bestemmingsreserve					
Toevoeging reserve	-	-	-	-	-
Onttrekking reserve	-	-	-	-	-
Mutaties bestemmingsreserve	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat Verbonden regio	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Productieve regio

(alle bedragen in €)

	Begroting 2024	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2024	Verschil realisatie/ begroting
Lasten					
Algemeen	296.566	-2.857	293.709	318.956	-25.247
Toekomstbestendige werklocaties	237.239	-2.267	234.972	270.730	-35.758
Human Capital	164.335	-1.596	162.739	257.189	-94.450
Stimuleren ondernemersschap MKB	180.430	-1.680	178.750	51.827	126.923
Saldo lasten	**878.570**	**-8.400**	**870.170**	**898.702**	**-28.532**
Baten					
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten	843.570	-8.400	835.170	742.634	92.536
Andere bijdrage deelnemende gemeenten	-	-	-	36.312	-36.312
Subsidies	-	-	-	84.756	-84.756
Overige baten	-	-	-		-
Saldo baten	**843.570**	**-8.400**	**835.170**	**863.702**	**-28.532**
Saldo	**-35.000**	**-**	**-35.000**	**-35.000**	**-**
Bestemmingsreserve					
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	35.000	-	35.000	35.000	-
Mutatie	**35.000**	**-**	**35.000**	**35.000**	**-**
Resultaat Productieve regio	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Circulaire regio

(alle bedragen in €)

	Begroting 2024	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2024	Verschil realisatie/ begroting
Lasten					
Algemeen	176.315	-	176.315	157.768	18.547
Circulaire bouw- en infrastructuur	168.051	-	168.051	455.175	-287.124
Grondstoffen en ketens	121.217	-	121.217	56.470	64.747
Water en klimaatadaptie	66.118	-	66.118	56.002	10.116
Transitie naar duuzame energie	1.147.865	214.507	1.362.372	1.228.748	133.624
Saldo lasten	**1.679.566**	**214.507**	**1.894.073**	**1.954.163**	**-60.090**
Baten					
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten	1.177.566	-	1.177.566	1.170.858	6.708
Andere bijdrage deelnemende gemeenten	502.000	108.387	610.387	195.832	414.555
Subsidies	-	106.120	106.120	565.064	-458.944
Overige baten	-	-	-	22.409	-22.409
Saldo baten	**1.679.566**	**214.507**	**1.894.073**	**1.954.163**	**-60.090**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Bestemmingsreserve					
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatie	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat Circulaire regio	-	-	-	-	-

Ontspannen regio

(alle bedragen in €)

	Begroting 2024	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2024	Verschil realisatie/ begroting
Lasten					
Algemeen	169.902	-	169.902	128.159	41.743
Duurzaam toerisme	194.415	-30.000	164.415	248.984	-84.569
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	10.448	-	10.448	-	10.448
Groen-blauw-raamwerk	125.375	-	125.375	151.086	-25.711
Sterke culturele infrastructuur	31.908	-	31.908	71.715	-39.807
Saldo lasten	**532.048**	**-30.000**	**502.048**	**599.944**	**-97.896**
Baten					
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten	502.048	-	502.048	532.184	-30.136
Andere bijdrage deelnemende gemeenten	-	-	-		-
Subsidies	-	-	-	37.360	-37.360
Overige baten	30.000	-30.000	-	30.400	-30.400
Saldo baten	**532.048**	**-30.000**	**502.048**	**599.944**	**-97.896**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Bestemmingsreserve					
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatie	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat Ontspannen regio	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Groene groeiregio

(alle bedragen in €)

	Begroting 2024	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2024	Verschil realisatie/ begroting
Lasten					
Algemeen	191.023	-	191.023	232.072	-41.049
Versnellingsopgave woningbouw	479.925	1.189.129	1.669.054	806.052	863.002
Uitwerking verstedelijkingsstrategie	116.620	-	116.620	186.670	-70.050
Ruimtelijke integratie opgave	94.032	-	94.032	71.679	22.353
Saldo lasten	**881.600**	**1.189.129**	**2.070.729**	**1.296.473**	**774.256**
Baten					
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten	796.133	-	796.133	757.626	38.507
Andere bijdrage deelnemende gemeenten	-	-	-		-
Subsidies	85.467	1.189.129	1.274.596	536.845	737.751
Overige baten	-	-	-	2.002	-2.002
Saldo baten	**881.600**	**1.189.129**	**2.070.729**	**1.296.473**	**774.256**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Bestemmingsreserve					
Reserves toevoeging	-	-	-	-	-
Reserves onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatie	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

3.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede balansmutaties, blijkt een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Hierbij gaat het om begrotings-, voorwaarden- en misbruik en oneigelijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede balansmutaties het begrotings-, voorwaarden- en misbruik en oneigelijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen van de GMR en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 27 november 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 309.538. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 186.518 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 309.538. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur een van bedrag van € 186.518 acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

(alle bedragen in €)

	Afwijking
Begrotingscriterium	
1a. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het dagelijks bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	186.518
1b. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld.	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**186.518**
4. Totaal van de begrotingsrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daar vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	-
De niet-accpetabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht	-
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (indien van toepassing inhoudelijk hier toegelicht en in de paragraaf bedrijfsvoering)	-
M&O criterium	
6. Geen bevindingen	-
Totaal onrechtmatigheden	186.518
Waarvan acceptabel	186.518
Waarvan niet-acceptabel	-

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspreken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie zij ondernemen om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Onderschrijding van lasten welke tijdig via jaarstukken wordt gemeld en verklaard

Productieve regio

Uitgaven met betrekking tot in 2023 aangegane verplichtingen zijn niet via een begrotingswijziging in de begroting van 2024 doorgevoerd.

Circulaire regio

De uitgaven met betrekking tot de projecten mede gefinancierd door toekenning van Regio Deal, zijn onvoldoende tot uiting gekomen in een begrotingswijziging.

Ontspannen regio

De middels een begrotingwijziging uit 2023 gereserveerde inwonerbijdrage 2023, is in 2024 volledig besteed.

Afspraken

Met het algemeen bestuur zijn nadere afspraken gemaakt op welke wijze, in afwijking van begrotingswijzigingen, het algemeen bestuur tijdig kan worden geïnformeerd over overschrijdingen van lasten.

3.4 Incidentele en structurele baten en lasten

Regiobureau

(alle bedragen in €)

	Realisatie 2024	Incidenteel 2024	Structureel 2024
Lasten			
1.1 Salarissen en sociale lasten	1.271.146	-25.000	1.296.146
3.5.1 Ingeleend personeel	450.445	47.061	403.384
3.8. Overige goederen en diensten	585.255	19.876	565.379
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	729.521	-	729.521
7.3 Afschrijvingen	11.207		11.207
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	-154.970		-154.970
Onvoorzien			
Totaal lasten	**2.892.605**	**41.937**	**2.850.669**
Baten			
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	2.905.694	5.564	2.900.130
4.3.4 Inkomensoverdrachten - provincies	139.995		139.995
4.3.8 Inkomensoverdrachten - Overige instellingen en personen	-		-
Totaal baten	**3.045.690**	**5.564**	**3.040.125**
Saldo	**153.084**	**-36.373**	**189.457**
Bestemmingsreserve			
Toevoeging reserve	-	-	-
Onttrekking reserve	91.344	91.344	-
Mutaties bestemmingsreserve	**91.344**	**91.344**	**-**
Resultaat Regiobureau	**244.428**	**54.971**	**189.457**

In 2024 heeft een onttrekking van de bestemmingsreserve van € 91.344 plaatsgevonden voor o.a. opleidingskosten, afkoop domeinnaam en programmakosten Regio Deal.

Opgaven

De opgaven worden gefinancierd uit inwonerbijdrage en subsidies. In 2024 zijn voor de opgaven geen incidentele uitgaven gedaan. In 2024 heeft een onttrekking van de bestemmingsreserve 2024 plaatsgevonden van € 35.000 ter dekking van loonkosten medewerker Logistiek.

3.5 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Bij de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording over 2024, zoals opgenomen in hoofdstuk 2.3, heeft de GMR een toetsing gedaan op het begrotingscriterium.
In de toelichting op het Besluit accountscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:
“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma’s (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn.”
Op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV wordt onderscheid gemaakt tussen begrotingsafwijkingen die wel en niet meetellen in de foutevaluatie als basis voor de rechtmatigheidsverantwoording.
In de volgende tabel staan per programma de overschrijding ten opzichte van de begroting per ‘soort’ begrotingsafwijking weergegeven. De toelichting per ‘soort’ begrotingsafwijking staat hieronder weergegeven.

(alle bedragen in €)

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Over- of Onderschrijding	Conclusie t.a.v. rechtmatigheid
Programma Regiobureau	238.343	41.109	onderschrijding	rechtmatig indien tijdig gemeld
Programma Opgaven				
Verbonden regio	96.469	96.469	onderschrijding	rechtmatig indien tijdig gemeld
Productieve regio	28.532	28.532	overschrijding	Overschrijding baten indien tijdig gemeld, overschrijding lasten onrechtmatig maar acceptabel
Circulaire regio	60.090	60.090	overschrijding	Overschrijding baten indien tijdig gemeld, overschrijding lasten onrechtmatig maar acceptabel
Ontspannen regio	97.896	97.896	overschrijding	Overschrijding baten indien tijdig gemeld, overschrijding lasten onrechtmatig maar acceptabel
Groene groeiregio	774.256	774.256	onderschrijding	rechtmatig indien tijdig gemeld

Op basis van de bepalingen van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 worden de afwijkingen hieronder individueel toegelicht.

Overschrijdingen van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die tot een begrotingswijziging hebben geleid maar bij tijdig melden niet meetellen in foutevaluatie

Uit de analyse op de begrotingsrechtmatigheid blijkt dat voor de opgaven Productieve, Circulaire en Ontspannen regios prake is van afwijkingen van begrote baten en lasten. Het algemeen bestuur autoriseert de begroting op het saldo van baten en lasten; in bovenstaande analyse is daarmee rekening gehouden.

Toelichting op begrotingsafwijkingen

In hoofdstuk 2.3 is per programma een toelichting opgenomen op de begrotingsafwijkingen.

3.6 Balans per 31 december 2024

	ref	31-12-2024	31-12-2023
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1		
Investeringen met economisch nut		33.288	44.495
		33.288	**44.495**
Financiële vaste activa			
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2	4.768	4.768
		4.768	**4.768**
Vlottende activa			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3		
Vorderingen op openbare lichamen		1.637.247	1.309.650
Uitzettingen in 's Rijks schatkist		4.292.506	3.521.125
Liquide middelen	4	121.710	82.952
Overlopende activa	5		
Overige nog te ontvangen bedragen		900.663	741.849
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		110.266	-
		7.062.392	**4.913.727**
TOTAAL ACTIVA		**7.100.447**	**5.704.839**

	ref	31-12-2024	31-12-2023
		€	€
PASSIVA			
Vaste passiva			
Eigen vermogen	6		
Algemene reserve		95.443	100.000
Bestemmingsreserve		31.911	83.255
Onverdeeld resultaat boekjaar		244.429	197.682
		371.783	**380.937**
Voorzieningen	7		
Voorziening verlofuren		-	25.000
		-	**25.000**
Vlottende passiva			
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	8		
Overige schulden		1.471.570	1.540.756
Overlopende passiva	9		
Vooruit ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen		4.892.152	3.556.448
Overige overlopende passiva		364.942	201.698
		6.728.664	**5.298.902**
TOTAAL PASSIVA		**7.100.447**	**5.704.839**

3.7 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zijn betrekking hebben, Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen al zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, ingeval aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijk of middellijke participerende publiekrechterlijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op het overschot dat wordt gerealiseerd door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden moet hierover in beginsel vennootschapsbelasting betaald worden.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurends beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Algemene waarderingsgrondslagen voor rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van het kader zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekend dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van artikel 17, Financiële verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 27 november 2024 door het algemeen bestuur is vastgesteld;

    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van lasten onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld;
    - Ten aanzien van het M&O criterium is de beleidsnotitie M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 3% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. De afschrijvingen zijn in het algemeen lineair berekend en gerelateerd aan de verwachte economische levensduur, met inachtneming van de restwaarde. Eventuele tegemoetkomingen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs. Duurzame waardevermindering van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in acht genomen.
In de financiële verordening is het afschrijvingsbeleid opgenomen. Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs onder € 10.000 worden niet geactiveerd. Voor inrichting van gebouwen en inventaris is de afschrijvingstermijn 15 jaar.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid zijn in mindering gebracht op de aldus bepaalde waarde van de vordering.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor zover liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, is hiermee indien noodzakelijk, bij de waardering rekening gehouden.

Overige activa en passiva

Activa worden conform artikel 63, lid 1 (BBV) gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Passiva worden gewaardeerd conform artikel 63, lid 7 (BBV) op basis van nominale waarde.

Eigen vermogen

De grondslag van het eigen vermogen is bepaald als de resultante van de, volgens wettelijke voorschriften van BBV, afzonderlijk gewaardeerde activa en de schulden, voorzieningen en overlopende posten.
In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van het algemeen bestuur. In de

gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de algemene reserve maximaal € 100.000 bedraagt. Reserves worden onderverdeeld in algemene reserve en bestemmingsreserve. Zodra het algemeen bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis een bestuursbesluit genomen voor het einde van het beteffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Alle posten in de rekening van baten en lasten worden opgenomen voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die op de balansdatum in rechte afdwingbaar zijn of zijn aan te merken als een ‘feitelijke’ verplichting waarbij het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen of verliezen middelen of andere activa de onderneming zullen verlaten en van de verplichtingen en verliezen een betrouwbare schatting is te maken.
Het bedrag dat als voorziening wordt opgenomen, is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Bij deze schatting is zoveel mogelijk rekening gehouden met alle risico’s en onzekerheden die samenhangen met de voorziening. Voor zover de uitgaven voor de afwikkeling van voorzieningen op derden kunnen verhaald, zijn deze vergoedingen niet in de voorziening netrokken maar als afzonderlijk actief op de balans opgenomen.
Tenzij anders vermeld in deze toelichting, zijn de voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde. Bij waardering tegen de contante waarde is de voorziening contant gemaakt tegen de actuele marktrente per balansdatum (disconteringsvoet vóór belastingen), gebaseerd op hoogwaardige ondernemingsobligaties.
De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.
Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van ‘het jaarlijks vergelijkbaar volume’ is een tijdsperiode van vier jaar gehandteerd/

3.8 Toelichting op de posten van de balans

1. Materiële vaste activa

Het waardeverloop van de overige materiële vast activa is als volgt samen te vatten:

Investeringen met economisch nut

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Stand begin boekjaar		
Aanschaffingsprijs	64.092	64.092
Cumulatieve afschrijvingen	-19.597	-9.798
Boekwaarde per 1 januari	**44.495**	**54.294**
Mutaties		
Investeringen	-	-
Afschrijvingen	-11.207	-9.798
Saldo mutaties	**-11.207**	**-9.798**
Stand einde boekjaar		
Aanschaffingsprijs	64.092	64.092
Cumulatieve afschrijvingen	-30.804	-19.597
Boekwaarde per 31 december	**33.288**	**44.495**

De afschrijvingen zijn in het algemeen lineair berekend en gerelateerd aan de verwachte economische levensduur, met inachtneming van de restwaarde.

2. Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één of langer

Alle vorderingen hebben een looptijd langer dan 1 jaar.

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Borgsom	4.768	4.768
Totaal	**4.768**	**4.768**

3. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Vorderingen op openbare lichamen

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Btw-compensatiefonds samenwerkingsverband	1.446.225	1.238.817
Debiteuren	191.022	70.833
Totaal	**1.637.247**	**1.309.650**

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Schatkistbankieren NL 51 RABO 0374 5541 61	4.292.506	3.521.125
Totaal	**4.292.506**	**3.521.125**

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist

Voor het schatkistbankieren is een drempelbedrag berekend. Dit drempelbedrag is ingesteld om te voorkomen dat elke dag alle positieve banksaldi afgeroomd moeten worden naar nihil. Het drempelbedrag is € 1.000.000 (0,75% van de begrote lasten met een minimum van € 1.000.000).

alle bedragen x € 1.000

		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.000**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's rijks schatkist aangehouden middelen**	911	434	1.055	340
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	89	566	-	660
(3b) = (1) > (2)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	55	-

		Verslagjaar
(1) Berekening drempelbedrag		
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	7.410
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	7.410
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat € 500 miljoen te boven gaat	0

(1) = (4b) x 0,02 + (4c) 0,002 met een minimum van € 1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is, is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat

	(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	82.880	39.466	97.041	31.253
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's rijks schatkist aangehouden middelen	911	434	1.055	340

4. Liquide middelen

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Rabobank NL 15 RABO 039 8279 02	121.710	82.673
Creditcard	-	279
Totaal	**121.710**	**82.952**

5. Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Nog te ontvangen rente	43.193	37.099
Nog te ontvangen subsidies overige Nederlandse overheidslichamen	640.516	704.750
Nog te vorderen inwonerbijdrage	189.401	-
Overige vorderingen	27.554	-
	900.663	**741.849**

Nog te vorderen inwonerbijdrage betreft de eigen bijdrage van de GMR in Slim en Schoon Onderweg 2022 en 2023. Bij het opstellen van de subsidieafrekening is gebleken dat conform de subsidievoorwaarden de eigen bijdrage van de GMR onvoldoende is gebleken.

Verloopoverzicht nog te ontvangen subsidies overige Nederlandse overheidslichamen

(alle bedragen in €)

Omschrijving	Zaaknummer	Saldo 1-jan-24	Toegekend	Ontvangen	Correctie	Saldo 31-dec-24
Slim en Schoon 2022	2023-010818	169.390	-169.390		-	-
Multidisciplinaire leerlijn bouwen regisseren	2022-0118661	10.000			-8.350	1.650
Woondeal 2e tranche	2022-012073	36.978	-36.978			-
Slim en Schoon 2023	2023-009774	264.858	-264.858			-
Wijchen - Oss	2023-002998	10.000		10.000		-
Human Capital	2023-006348	20.000	-9.995			10.005
Circulaire GWW	2023-004576	15.000			-15.000	-
Circulair en conceptueel bouwen	2023-011107	13.000		13.000		-
Regionale energie expertise 2023/2024	2023-004501	45.000				45.000
DeCarb Pro	Interreg	56.304	35.484			91.788
Vitaliteitsprogramma 2023	2023-011810	6.700				6.700
Verhaallijnen 2023	2023-011810	3.500				3.500
Woondeal 2023	2023-004272	41.054	-41.054			-
Procesgelden reg. Woondeals Prov. Gld	2022-016158	12.966	-12.966			-
Slim en Schoon 2024	2024-001929	-	1.426.262	1.141.010	-285.252	-
REE ontzorging het klein en micro MKB	2024-007307	-	420.000	336.000	-84.000	-
Ondersteuning procesbegeleiding GMR voor Netcongestie	2024-009190	-	89.640	71.712	-17.928	-
Toekomstbestendig bouwen	2024-012745	-	1.370.000	284.960	-778.160	306.880
Toekomstbestendig bouwen	2024-012747	-	120.000	96.000	-16.911	7.089
Vitaliteitsprogramma 2024	2024-010559	-	74.600	29.840	-14.920	29.840
Verhaallijnen 2024	2024-010556	-	77.500	31.000	-15.500	31.000
Oprichting personele pools Arnhem-Nijmegen	2024-006098	-	100.000	80.000	-20.000	-
Procesgelden regionale Woondeal GMR 2023	2024-000638	-	178.000	142.400	-8.000	27.600
Mobiliteitsaanpakker	Bijdrage	-	50.000	-	-	50.000
RPW 2024	Bijdrage	-	29.464	-	-	29.464
Totaal		**704.750**	**3.435.709**	**2.235.922**	**-1.264.021**	**640.516**

In de jaarstukken van 2023 is de post Nog te ontvangen subsidies overige Nederlandse overheidslichamen niet conform BBV gebruikt. Om de aanpassing zichtbaar te maken, is in het verloopoverzicht de kolom correctie toegevoegd.

Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Vooruitbetaalde kosten	110.266	-
Totaal	**110.266**	**-**

6. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bedraagt € 371.783 en bestaat uit een algemene reserve van € 95.443 en een bestemmingsreserve van € 31.911 en onverdeeld resultaat boekjaar van € 244.429.

Verloop overzicht eigen vermogen:

Algemene reserve

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Beginstand	100.000	100.000
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	-	-
Toevoeging		
Onttrekking	-4.557	
Eindstand	**95.443**	**100.000**

Op grond van de gemeenschappelijke regeling mag de algemene reserve € 100.000 zijn. Deze algemene reserve is eind 2022 gevormd uit het rekeningresultaat van 2021. In 2024 is door de uittreding van de gemeente Montferland € 4.557 onttrokken aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserve

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Beginstand	83.255	90.000
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	75.000	-
Onttrekking	-126.344	-6.745
Eindstand	**31.911**	**83.255**

De toevoeging aan de bestemmingsreserve betreft programmakosten Regio Deal (€ 75.000).
De onttrekking betreft uitgaven in het kader van inhuur programmanager Regio Deal, ontwikkeling personeel, loonkosten medewerker logistiek, kopen domeinnaam GMR en optimalisatie regiobureau.

Resultaat boekjaar

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Beginstand	197.682	157.799
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	-197.682	-157.799
Mutatie uit resultaatbestemming	244.429	197.682
Eindstand	**244.429**	**197.682**

Ultimo 2023 was het resultaat € 197.682. In de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 3 juli 2024 is de jaarrekening vastgesteld en daarmee de resultaatbestemming. In 2024 is € 75.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve en € 122.682 is terug betaald aan de deelnemende gemeenten.

7. Voorziening verlofuren

Op basis van overzicht verlofuren per ultimo 2024 is er geen bovenmatig saldo van bovenwettelijk verlofuren, derhalve valt de in 2023 gevormde voorziening vrij.

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Beginstand	25.000	-
Dotatie		25.000
Vrijval	-25.000	-
Eindstand	**-**	**25.000**

7. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Loonheffing	156.890	119.524
Netto lonen	-	73
Afdracht pemies sociale verzekeringen	-	228
Premies pensioen- en sociale fondsen	36.049	27.056
Nog te betalen declaraties	746	1.496
Crediteuren	846.593	1.213.857
Betalingen onderweg	-	178.522
Terug te betalen subsidies	431.293	-
Totaal	**1.471.570**	**1.540.756**

8. Overlopende passiva

Vooruit ontvangen bijdragen overige Nederlandse overheidslichamen

De post vooruit ontvangen bijdrage overige overheidslichamen bedraagt ultimo 2023 €.4.986.288.
Het programma Opgaven binnen de GMR wordt gefinancierd vanuit inwonerbijdragen en subsidies.

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Nog te besteden subsidies overige Nederlandse overheidslichamen	4.021.694	1.685.091
Overlopende inwonerbijdrage regiobureau	-	27.300
Overlopende verplichtingen subsidies	-	872.507
Terug te betalen inwonerbijdrage	434.657	166.634
Overlopende verplichtingen inwonerbijdrage	435.801	804.916
Totaal	**4.892.152**	**3.556.448**

Verloopoverzicht Nog te besteden subsidies overige Nederlandse overheidslichamen

(alle bedragen in €)

	Saldo 01-01-2024	Terugbetaald Te betalen	Ontvangen bedragen	Middelen besteed	Saldo 31-12-2024	Reeds verplicht	Nog te besteden
Regiobureau	-	-	60.000	15.000	45.000	45.000	-
Verbonden regio	1.663.483	616.937	1.070.892	1.356.981	760.457	320.013	440.444
Productieve regio	101.599	9.995	29.464	121.068	-	-	-
Circulaire regio	261.420		2.667.386	783.304	2.145.502	483.750	1.661.752
Ontspannen regio	37.360		121.680	37.360	121.680	101.425	20.255
Groene groeiregio	493.733	41.054	1.129.360	632.982	949.058	218.286	730.772
Totaal	**2.557.595**	**667.986**	**5.078.782**	**2.946.695**	**4.021.694**	**1.168.474**	**2.853.223**

Verloopoverzicht Inwonerbijdrage

(alle bedragen in €)

	Saldo 01-01-2024	Terug-betaald	Ontvangen bedragen	Middelen besteed	Saldo 31-12-2024	Reeds verplicht	Terug te betalen
Verbonden regio	387.233	70.157	1.312.373	1.335.631	293.818	239.474	54.345
Productieve regio	173.191	50.784	835.170	742.634	214.943	37.095	177.848
Circulaire regio	159.392	36.331	1.177.564	1.170.859	129.766	9.000	120.767
Ontspannen regio	155.065	9.362	502.049	532.184	115.568	117.426	-1.857
Groene groeiregio	96.671	-	777.316	757.627	116.360	32.806	83.555
Totaal	**971.552**	**166.634**	**4.604.472**	**4.538.935**	**870.455**	**435.801**	**434.658**

Overige overlopende passiva

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Nog te besteden bijdragen overige partijen	101.303	-
Nog te betalen kosten	261.661	194.297
Nog te betalen accountants- en administratiekosten	1.976	2.222
Nog te betalen overige kosten	-	4.500
Tussenrekening PGB	-	679
Totaal	**364.940**	**201.698**

3.9 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huurverplichtingen

De GMR is een huurovereenkomst aangegaan inzake kantoorruimte aan de Nijverheidsweg 2a te Elst. De huurverplichting is aangegaan voor een periode van 5 jaar en loopt tot en met 31 augustus 2026. De totale huurverplichting bedraagt € 71.815.

Huurverplichting binnen 1 jaar	€	43.089	
Huurverplichting binnen 1-5 jaar	€	28.726	Tot en met 31-08-2026

De GMR is een huurovereenkomst aangegaan inzake een ruimte aan de Square de Meeûs 1-1000 te Brussel. De huurverplichting is aangegaan voor een periode en loopt tot en met 31 maart 2025. De totale huurverplichting bedraagt € 8.129.

Huurverplichting binnen 1 jaar	€	8.129	Tot en met 31-03-2025
Huurverplichting binnen 1-5 jaar	€	-	

Accountants- en administratiekosten

Accountants- en administratiekosten worden conform artikel 49 van het BBV verantwoord in het jaar waarin de prestatie plaatsvindt. Voor 2025 wordt een uitgave van € 60.000 verwacht.

Regio Deal

In 2023 hebben drie partijen uit de regio te weten, provincie Gelderland, GMR en The Economic Board Arnhem-Nijmegen een Regio Deal (RD) met het Rijk afgesloten.
Aan deze deal zijn cofinancieringsverplichtingen voor de deelnemende partijen verbonden. Voor de GMR betekent dit dat zij voor de twee projecten waarvoor zij penvoerder is, te weten Toekomstbestendig bouwen en Wijk- en dorpsgericht werken, gedurende de looptijd van de projecten een verplichting heeft. Het betreft de volgende bedragen, gebaseerd op looptijd en resterende cofinanciering na aftrek van realisatie in 2024:

RD Toekomstbestendig bouwen, looptijd 1-1-2024 / 31-12-2027	€ 814.986
RD Wijk- en dorpsgericht werken, looptijd 1-4-2024 / 31-12-2026	€ 78.165

Naast deze twee projecten neemt de GMR deel aan het project RD Human Capital Akkoord waarvoor The Economic Board penvoerder is. Dit project loopt tot 31-12-2026 en de verplichting voor de GMR bedraagt € 316.000.

3.10 Publicatie Wet normering topinkomens

Op 1 januari 2013 is de WNT in werking getreden. De WNT is van toepassing op de GMR. De maximale bezoldiging van een topfunctionaris bedraagt per kalenderjaar ten hoogste € 233.000, dit betreft het algemeen bezoldigingsminimum.
De leden van het dagelijks- en algemeen bestuur van de GMR vallen onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT, maar ontvangen van de GMR geen bezoldiging.
De directie van de GMR valt onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT. De directie bestaat uit één lid:
Drs. H. Tiemens (1 januari 2024 - 31 december 2024)

Verantwoordingsmodellen

WNT-verantwoording 2024 GMR

1a Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog vier jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

(alle bedragen in €)

Gegevens 2024	H. Tiemens
Functiegegevens	**Regiodirecteur**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	132.998
Beloningen betaalbaar op termijn	22.736
Subtotaal	**155.734**
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t
Bezoldiging	155.734
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t

(alle bedragen in €)

Gegevens 2023	H. Tiemens
Functiegegevens	**Regiodirecteur**
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	129.066
Beloningen betaalbaar op termijn	21.570
Subtotaal	**150.636**
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t
Bezoldiging	150.636
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t

1b Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing

1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing

1d Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Algemeen Bestuur

Gegevens 2024 Naam topfunctionaris	functie
A. Marcouch (burgemeester Arnhem)	
M. Slinkman (burgemeester Berg en Dal)	
D.A. Bergman (burgemeester Beuningen)	
L.W.C.M. van der Meijs (burgemeester Doesburg)	
S.W.P.J. Sengers (burgemeester Druten)	
H.B. Hieltjes (burgemeester Duiven)	
J. Minses (burgemeester Heumen)	
P.T.A.M. Kalfs (burgermeester Lingewaard)	
H.H. de Vries (burgemeester Montferland)	
I.M van Dijk (burgemeester Mook en Middelaar)[1]	
H. Rodoe (wethouder Mook en Middelaar)[1]	
H.M.F. Bruls (burgemeester Nijmegen)	voorzitter
P. Hoytink-Roubos (burgemeester Overbetuwe)	
A.M.J. Schaap (burgemeester Renkum)	
C.F. van Eert (burgemeester Rheden)	
E. Weststeijn (burgemeester Rozendaal)	
A.J. van Hout (burgemeester Westervoort)	
R.D. Helmer-Englebert (burgemeester Wijchen)	
L.J.E.M. van Riswijk (burgemeester Zevenaar)	

[1] Per 1 september is mevrouw I.M. van Dijk lid van het algemeen bestuur

Dagelijks Bestuur

Gegevens 2024 Naam topfunctionaris	functie
P.T.A.M. Kalfs (burgermeester Lingewaard)	
H.M.F. Bruls (burgemeester Nijmegen)	voorzitter
L.J.E.M. van Riswijk (burgemeester Zevenaar)	

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100

Niet van toepassing.

1f Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

1g Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.11 IV3 taakvelden

alle bedragen in €

	Begroting		Realisatie	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten
0. Bestuur en ondersteuning				
0.4 Overhead	4.161.533	4.161.533	4.244.427	4.126.343
0.10 Mutaties reserves	153.698	-	126.344	-
	4.315.231	**4.161.533**	**4.370.771**	**4.126.343**
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
2.1 Verkeer en vervoer	2.528.736	2.528.736	2.279.270	2.279.270
	2.528.736	**2.528.736**	**2.279.270**	**2.279.270**
3. Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	2.398.699	2.398.699	2.447.820	2.447.820
3.4 Economische promotie	164.415	164.415	248.984	248.984
	2.563.114	**2.563.114**	**2.696.804**	**2.696.804**
5. Sport, cultuur en recreatie				
5.5 Cultureel erfgoed	157.283	157.283	222.801	222.801
	157.283	**157.283**	**222.801**	**222.801**
8.Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.669.054	1.669.054	806.052	806.052
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	116.620	116.620	186.670	186.670
	1.785.674	**1.785.674**	**992.722**	**992.722**
Totaal	**11.350.038**	**11.196.340**	**10.562.368**	**10.317.940**

0.4 Overhead

Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, dat wil zeggen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.
Bij de GMR betekent dat programma regiobureau en alle algemene onderdelen van programma opgaven onder het taakveld overhead worden gepresenteerd.

0.10 Mutaties reserves

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geboekt die verband houden met de taakvelden 0. tot en met 8.
Bij de GMR betreft dit onttrekking uit de bestemmingsreserves conform vaststelling bestemmingsreserve.

2.1 Verkeer en vervoer

Tot dit taakveld behoren de taken op het gebied van ver verkeer te land (inclusief voetgangers en bijbehorende droge infrastructuur.
Bij de GMR zijn de speerpunten van de Verbonden regio gekwalificeerd als ‘Verkeer en vervoer’.

3.1 Economische ontwikkeling

Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid.
Bij de GMR vallen speerpunten van Productieve, Circulaire en Ontspannen regio onder het taakveld ‘Economische ontwikkeling’.

3.4 Economische promotie

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid.
Bij de GMR valt het speerpunt ‘Duurzaam toerisme’ onder het taakveld ‘Economische promotie’.

5.5 Cultureel erfgoed

Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk van cultureel erfgoed.
Bij de GMR worden de speerpunten ‘Groen-blauw raamwerk’ en ‘’Sterke culturele infrastructuur’ onder het taakveld ‘Cultureel erfgoed’ gepresenteerd.

8.1 Ruimte en leefomgeving

Tot dit taakveld behoren taken op het gebied van de ruimtelijke ordening en ontwikkeling en functietoedeling van de leefomgeving.
De GMR verantwoord het speerpunt ‘Versnellingsopgave woningbouw’ onder het taakveld ‘Ruimte en leefomgeving’.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie.
Het speerpunt ‘Uitwerking verstedelijkingsstrategie’ van de opgave groene groei is de door de GMR gekwalificeerd als ‘Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen).

BIJLAGEN

Bijlage 1 Algemene informatie regiobureau en inwoneraantallen

Algemene informatie regiobureau GMR

Naam : Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Rechtspersoon : Publiekrechtelijke rechtspersoon

Bezoekadres : Nijverheidsweg 2a, 6662 NG Elst

Kamer van Koophandel : 81903421

Inwoneraantallen

Gemeente	Per 01-01-2023
Arnhem	165.712
Berg en Dal	35.421
Beuningen	26.576
Doesburg	11.081
Druten	19.511
Duiven	24.939
Heumen	16.793
Lingewaard	47.217
Montferland	36.883
Mook en Middelaar	7.985
Nijmegen	182.465
Overbetuwe	48.703
Renkum	31.468
Rheden	43.584
Rozendaal	1.752
Westervoort	15.110
Wijchen	41.540
Zevenaar	45.054
Totaal	**801.794**

Bijlage 2 Bestuurlijke opgaveteams per 31-12-2024

Verbonden regio

Nenima Kundiç (Arnhem)	- *bestuurlijke opdrachtgever*
Igor van der Valk (Lingewaard)	- *contactpersoon netwerkdirectie*
Wijnte Hol (Overbetuwe)	Frans Houben (Beuningen)
Johan Sluiter (Lingewaard)	Twan Bronkhorst (Wijchen)
Cilia Daemen (Nijmegen)	Toon Albers (Zevenaar)
Pepijn Baneke (Heumen)	Ronald Thoonen (Druten)

Productieve regio

Sifrid Sengers (Druten)	- *bestuurlijke opdrachtgever*
Peter Werkman (Doesburg)	- *contactpersoon netwerkdirectie*
Huub Hieltjes (Duiven)	John Brom (Nijmegen)
Ronald ter Hoeven (Rheden)	Arthur Boone (Zevenaar)
Maurits van der Geijn (Arnhem)	Martijn Derks (Wijchen)

Circulaire regio

Tobias van Elferen (Nijmegen)	- *bestuurlijke opdrachtgever*
Dyanne Kocken (Beuningen)	- *contactpersoon netwerkdirectie*
Joa Maouche (Renkum)	Evert Westerbeek (Overbetuwe)
Laura Kaper (Westervoort)	Maarten van den Bos (Lingewaard)
Pascal Cobussen (Beuningen)	Bea Schouten (Wijchen)
Bart Kagei (Zevenaar)	Alex ten Westeneind (Berg en Dal)

Ontspannen regio

Agnes Schaap (Renkum)	- *bestuurlijke opdrachtgever*
Edwin van der Velde (Berg en Dal)	- *contactpersoon netwerkdirectie*
Rik van den Dam (Overbetuwe)	Noël Vergunst (Nijmegen)
Stan Hillenaar (Doesburg)	Kees Telder (Beuningen)
Nick Hubers (Lingewaard)	Erik Weijers (Berg en Dal)
Jan Derksen (Westervoort)	Marco van der Wel (Arnhem)
Ester Weststeijn (Rozendaal)	Dorus Klomberg (Rheden)

Groene groeiregio

Carol van Eerdt (Rheden)	- *bestuurlijke opdrachtgever*
Boy Jansen (Druten)	- *contactpersoon netwerkdirectie*
Aad van Orden (Zevenaar)	Cathelijne Bouwkamp (Arnhem)
Noël Vergunst (Nijmegen)	Wijnte Hol (Overbetuwe)
Sijmen Versluijs (Beuningen)	Gea Hofstede (Rheden)
Geert Gerrits (Wijchen)	Ronald Thoonen (Druten)

Bijlage 3 Controleverklaring

Groningensingel 1
Postbus 9221
6800 KB ARNHEM
telefoon (088) 236 7777
e-mail Audit@Flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen te Elst gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van het vermogen van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de staat van baten en lasten over 2024;
2. de balans per 31 december 2024;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024, en;
4. het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (IV3 taakvelden).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Flynth Audit B.V. is lid van BKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL67 RABO 0106 6642 20 - BIC: RABONL2U.
Handelsregister 09063021. www.flynth.nl.
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 103.179. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoeging aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o ‘Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- het jaarverslag;
- de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de paragrafen in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van het algemeen bestuur, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 27 november 2024 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder.
  Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie.

Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 28 maart 2025
Flynth Audit B.V.

Digitaal ondertekend door Mark Vink

M. Vink RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

M.V.

Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst
info@gmr.nl
www.gmr.nl

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Accountantsverslag controle 2024

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Flynth

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
T.a.v. het algemeen bestuur
Nijverheidsweg 2a
6662 NG ELST

Groningensingel 1
Postbus 9221
6800 KB ARNHEM
telefoon (088) 236 7777
e-mail Audit@Flynth.nl

kenmerk
661077217/MV/0569

behandeld door
M. Vink RA

datum
28 maart 2025

onderwerp
Accountantsverslag 2024

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2024. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van de door ons uitgevoerde werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2024 en voor het beoordelen van de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met hetgeen is uiteengezet in onze opdrachtbrief.

Ons accountantsverslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit onze controle. In de rapportage nemen we u mee in de belangrijkste uitkomsten van werkzaamheden, zoals ons oordeel over uw schattingen, gehanteerde materialiteit en onderkende risico's. De structuur van de rapportage vindt u terug in de inhoudsopgave op de volgende pagina.

Wij benadrukken het belang van een open communicatie als essentieel onderdeel van het controleproces. Wij hebben deze rapportage op 26 maart 2025 met uw directie besproken. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij bedanken de medewerkers van uw organisatie voor de prettige samenwerking. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
Flynth Audit B.V.

Digitaal ondertekend door Mark Vink

M. Vink RA

Flynth Audit B.V. is lid van BKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL67 RABO 0106 6642 20 - BIC: RABONL2U.
Handelsregister 09063021. www.flynth.nl
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Bestuurlijke samenvatting
Hoofdstuk 2	Jaarrekening
Hoofdstuk 3	Jaarverslag (en paragrafen)
Hoofdstuk 4	Significante risico’s
Hoofdstuk 5	Interne beheersing
Hoofdstuk 6	Externe ontwikkelingen

Bijlage A	Ongecorrigeerde bevindingen
Bijlage B	Gecorrigeerde bevindingen
Bijlage C	Onafhankelijkheid
Bijlage D	Onze communicatie met u

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Onze controle

Wij hebben de accountantscontrole van de jaarrekening 2024 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (hierna: GMR) afgerond. Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring voor de getrouwheid. Dit alles is onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. Verder hebben we geen indicaties van fraude en/of niet-naleving van wet- en regelgeving.

De gehanteerde materialiteit, respectievelijk uitvoerings-materialiteit, bedraagt € 103.179 respectievelijk € 67.067.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden

De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.

Uw financiële positie

Het gerealiseerde resultaat op het Regiobureau bedraagt € 244.427 (inclusief de mutaties in de reserves). Het verschil tussen de begroting en realisatie van baten en lasten van het Regiobureau bedraagt € 169.879.

Op de overige opgaven is een nihil-resultaat behaald. Dit komt doordat is afgesproken dat het resultaat op de overige opgaven wordt terugbetaald aan de deelnemers.

Voor een nadere toelichting hierop verwijzen wij u naar hoofdstuk 3.1 van de jaarrekening, de staat van baten en lasten over 2024 inclusief de bijbehorende toelichting.

Belangrijkste bevindingen

Wij merken in de controle dat de organisatie haar afsluitproces heeft doorontwikkeld ten opzichte van voorgaand jaar. Hierdoor is de controle soepeler verlopen dan voorgaand jaar. Blijvende aandacht blijft echter noodzakelijk om deze ontwikkeling door te zetten, wat past bij een organisatie die steeds meer volwassen wordt.

De belangrijkste bevindingen uit de controle hebben betrekking op het afsluitproces en naleving van het BBV, een aantal specifieke casussen (zie pagina 10), de administratie van subsidiebaten en de hieruit volgende balansposities en de uitvoering van de VIC. Daarnaast vragen wij de aandacht van uw organisatie voor het ordelijk en navolgbaar documenteren van onderbouwingen van prestatieleveringen.

Belangrijkste aandachtspunten 2025

Naar aanleiding van onze controle over het boekjaar 2024 willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie de volgende aandachtspunten voor 2025 benoemen:

1. Navolgbare onderbouwing van specificaties met betrekking tot subsidiebaten.
2. Op juiste en navolgbare wijze documenteren van specifieke onderwerpen.
3. Het doorontwikkelen van de VIC op de inkopen.
4. Meer aandacht voor vastleggen van onderbouwing van prestatielevering.
5. Het doorontwikkelen van de spend-analyse.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Jaarrekening

Jaarrekening – Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordings- en rapportagegrens	We hebben vastgesteld dat in de financiële verordening de verantwoordingsgrens is opgenomen ter hoogte van 3% van de totale lasten inclusief dotaties reserves. In de financiële verordening heeft u verder een rapportagegrens opgenomen van € 50.000. Het besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze controleverklaring hanteert een percentage van 1% voor fouten, waardoor uw verantwoording lagere zekerheid verschaft.
Normenkader	Het normenkader heeft u geactualiseerd op basis van wijzigingen in wet- en regelgeving. Uw inventarisatie van regelgeving bestaat uit externe en interne regelgeving. We constateren dat u de actualisatie nauwkeurig heeft uit gevoerd en het normenkader aansluit op de geldende externe en gemeentelijke regelgeving.
Begrotingscriterium	We constateren in uw rechtmatigheidsverantwoording een overschrijding op de lasten ad. € 186.518. De diverse afwijkingen op de baten en onderschrijdingen op de lasten hebben in overeenstemming met de afspraken in de financiële verordening niet tot onrechtmatigheden geleid, aangezien deze tijdig zijn gemeld. Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording na de doorgevoerde aanpassingen getrouw is.
Misbruik en Oneigenlijk (M&O) gebruik criterium	We constateren dat de uitgevoerde werkzaamheden toereikend zijn om tot een oordeel te komen voor de rechtmatigheidsverantwoording. U heeft effectieve M&O maatregelen waarbij geen rechtmatigheidsafwijkingen en/of onduidelijkheden geconstateerd zijn die consequenties hebben voor getrouwe beeld van de jaarrekening.
Voorwaardecriterium	Het voorwaardecriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De organisatie meldt geen onrechtmatigheden.
Oordeel	Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de getrouwe weergave van de rechtmatigheidsverantwoording gecontroleerd. Het dagelijks bestuur geeft, na doorgevoerde correcties, een rechtmatig oordeel. Wij komen niet tot een ander oordeel dan het dagelijks bestuur. Ons oordeel wordt dan ook niet aangepast als gevolg van het oordeel van het dagelijks bestuur.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Jaarrekening – Uw belangrijkste schattingen samengevat

Algemeen

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het dagelijks bestuur belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die bij het opstellen van de jaarrekening 2024 zijn gemaakt geëvalueerd. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen met de bijbehorende motivering.

Belangrijk schattingen	Onze beoordeling		Toelichting
	2023	2024	
Waardering debiteuren (overig)	●	●	Minimaal jaarlijks wordt de voorziening voor dubieuze debiteuren (overig) geactualiseerd. Wij achten de getroffen voorziening evenwichtig.

● = controleverschil ● = Optimistisch ● = Evenwichtig ● = Voorzichtig

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Jaarrekening – Nadere toelichting

Wijziging in overige wet- en regelgeving	In de jaarrekening 2024 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt. De gemeenschappelijke regeling heeft de jaarrekening verder opgesteld volgens de verslaggevingsvereisten van het besluit begroting en verantwoording (BBV).
Bevestiging van de directie	Wij hebben de directie ter confirmatie een schriftelijke bevestigingen gevraagd aangaande zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving. Van de directie van de GMR is een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.
Reikwijdte van de controle	Er zijn geen meningsverschillen met de directie noch het dagelijks bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en het dagelijks bestuur de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Wet Normering Topinkomens (WNT)	Wij wijzen u erop dat het op grond van de WNT een wettelijke verplichting is om het jaarverslag uiterlijk 1 juli in het jaar t+1 openbaar te maken. Daarnaast geldt het uitgangspunt dat de WNT-gegevens gedurende 7 jaar algemeen toegankelijk en eenvoudig vindbaar moeten zijn. Openbaarmaking kan gebeuren door het plaatsen van uw jaarverslag op uw website. Binnen de WNT gelden specifieke regels voor de samenloop van uitvoerende topfuncties bij verschillende WNT-instellingen. In overeenstemming met het controleprotocol WNT hebben wij geen controlewerkzaamheden uitgevoerd op de naleving van deze anticumulatieregeling. Dit is net als in voorgaande jaren in de controleverklaring tot uitdrukking gebracht.
Controlebevindingen – presentatiecorrecties	Wij merken dat de organisatie een verbeterslag in het afsluitproces heeft doorgemaakt ten opzichte van voorgaand boekjaar. Hierdoor is de controle soepeler verlopen dan voorgaand jaar. Echter hebben wij gedurende de controle diverse presentatiecorrecties geconstateerd. Deze correcties zagen toe op interpretatie van BBV, positieve bedragen onder de crediteuren en debiteuren onder de overlopende activa. Details van deze bevindingen zijn opgenomen in bijlage B van dit verslag. Wij adviseren deze bevindingen in het afsluitingsproces 2025 mee te nemen.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Jaarrekening – Nadere toelichting

Vordering op gemeenten (189.000 euro)

In de jaarrekening is een vordering opgenomen op gemeenten. Het gaat hierbij om een bedrag van 189.000 euro. Oorsprong van deze vordering is dat door de eindafrekening Slim en Schoon Onderweg (SSO) 2022 en 2023 bleek dat de GMR te weinig eigen bijdrage heeft bijgedragen. Voor 2022 gaat het om € 179.639 en voor 2023 om € 183.864. Samen is dat € 363.503.

Op de nog te besteden subsidie stond in de administratie bij Verbonden regio een 2-tal posten waarvan de herkomst niet duidelijk was, namelijk overlopende reserveringen inwonerbijdrage € 159.915 en verschil verantwoording SSO 2023 € 14.187.

Deze posten zijn door u gesaldeerd met bovenstaande en uiteindelijk als 'Te vorderen op gemeenten' € 189.401 opgenomen. De subsidieregelingen SSO zijn in een afrondende fase. Omdat de exacte wijze van verrekening nog niet bekend is heeft u deze post apart verantwoord in de jaarrekening.

Mobiliteitsfonds (420.000 euro)

Onder de nog te besteden subsidies op de balans staat ook een nog een bedrag van 420.000 euro van gelden die in het verleden zijn ontvangen en die betrekking hebben op het mobiliteitsfonds. Het afgelopen jaar heeft geen mutatie plaatsgevonden op deze reservering. U heeft aangegeven dat u bezig bent met het opstellen en daarna uitvoeren van een bestedingsplan. Zonder bestedingsplan is het namelijk de vraag of sprake is van een feitelijke verplichting. Op het moment dat geen sprake is van een feitelijke verplichting zal het bedrag moeten vrijvallen ten gunste van het resultaat. Wij adviseren u om de voortgang van het bestedingsplan te blijven volgen.

Subsidie verstrekking aan The Economic Board (729.526 euro)

U heeft in 2024 een subsidie verstrekt aan The Economic Board van 729.526 euro. De gelden zijn gefinancierd vanuit de bijdrage die de gemeenten specifiek hebben betaald voor de doel van de verstrekte subsidie. Omdat de GMR verantwoordelijkheid draagt over deze verstrekte subsidie zijn in de definitieve jaarrekening de baten van de gemeenten (729.526 euro) en de lasten van de subsidieverstrekking (729.526 euro) aan de The Economic Board verantwoord in de staat van baten en lasten. The Economic Board heeft de verplichting om voor 1 april 2025 verantwoording af te leggen over de bestede middelen. U heeft aangegeven dat het de verwachting is dat uiteindelijk de gehele subsidie zal worden vastgesteld.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

VIC

De GMR heeft de VIC grotendeels belegd bij een externe partij, die zijn werkzaamheden verricht op basis van het interne controleplan. Tijdens de interim-controle hebben wij reeds geconstateerd dat de VIC haar werkzaamheden op het inkoopproces niet conform planning en afspraken heeft afgerond. Tijdens de reperformance van de VIC-werkzaamheden hebben wij vele interpretatieverschillen geconstateerd, wat heeft geleid tot het aanvullend opleveren van documentatie en aanvullende inzet van onze kant. De rol van de VIC kan en moet beter worden ingebed in de organisatie.

Prestatielevering inkopen

Om de getrouwheid en rechtmatigheid van de materiële kosten vast te stellen is het onderbouwen en ordelijk administreren en archiveren van prestatieleveringen van belang. Wij constateren dat de organisatie hier geen geformaliseerd beleid op heeft en de aandacht hiervoor (nog te) beperkt is. Dit zorgt er voor dat onderbouwingen van prestatieleveringen vaak achteraf moeten worden gereproduceerd, wat voor zowel ons als de organisatie belastend is. Wij adviseren hieromtrent beleid op te stellen en het belang binnen de organisatie te benadrukken.

Subsidiebaten en overlopende activa/passiva

Wij hebben correcties op de verantwoorde subsidiebaten voorgesteld. De wijze waarop subsidiebeschikkingen, -voorschotten en –bestedingen worden geadministreerd blijft complex. Wij hebben geconstateerd dat overlopende activa en passiva als gevolg van subsidies niet op een juist moment worden verantwoord.

Wij adviseren de GMR om met een totaalspecificatie te gaan werken, waarin alle subsidievoorschotten en –bestedingen overzichtelijk worden opgenomen en waarin totaalcontroles worden ingebouwd door zichtbare aansluiting te maken met de mutaties in het grootboek. Op basis van dit overzicht kunnen subsidiebaten verantwoord worden in het jaar waarin de lasten zijn gemaakt.

Detacheringsbaten

De GMR detacheert in voorkomende gevallen eigen personeel bij deelnemende gemeenten. Hiervoor brengt de GMR een vergoeding in rekening. Deze vergoeding dient als afzonderlijke bate verantwoord te worden. Aangezien het aantal detacheringen naar verwachting toe gaat nemen adviseren wij hier in de toekomstige begrotingen al rekening mee houden.

Voorwaardecriterium - Spendanalyse

Ten behoeve van het voorwaardecriterium binnen de rechtmatigheidsverantwoording heeft de organisatie een spend-analyse uitgevoerd. In eerste instantie was de uitvoering van deze spend-analyse te beperkt om een oordeel over de aanbestedingsrechtmatigheid te geven.
Samen met de organisatie hebben wij de spend-analyse verder uitgebreid en nadere onderbouwingen gecontroleerd. Wij adviseren de organisatie om de spend-analyse in de toekomst uit te voeren middels het algemeen bekende en aanvaarde model Beter Aanbesteden van expertisecentrum PIANOo.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Jaarverslag (en paragrafen)

Jaarverslag – Kwaliteit toelichting

Jaarverslag voldoet aan eisen BBV

In het BBV zijn diverse eisen opgenomen voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw jaarverslag na de doorgevoerde correcties voldoet aan de eisen die het BBV hieraan stelt.

Aandacht voor frauderisico's als onderdeel van risicobeheersing

De GMR heeft geen frauderisicoanalyse opgesteld. In de jaarstukken wordt ook niet gerapporteerd over fraude. Wij adviseren u om te overwegen om een fraude risico analyse op te stellen en om hierover te rapporteren in het jaarverslag.

Verenigbaarheid jaarrekening en jaarverslag

Wij zijn verplicht vast te stellen of wij op grond van de tijdens de controle verkregen informatie onjuistheden of tegenstrijdigheden hebben geconstateerd tussen de jaarrekening en het jaarverslag die gebruikers van de jaarstukken zouden kunnen beïnvloeden. Dit is naar onze mening niet het geval.

Uit onze werkzaamheden blijkt dat wij geen informatie hebben verkregen die strijdig is met de toelichting in het jaarverslag. Op basis hiervan achten we de toelichting verenigbaar.

Informatiewaarde

We hebben de informatiewaarde van uw jaarrekening gebaseerd op de inzichtelijkheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses vanuit het perspectief van het algemeen bestuur. De inzichtelijkheid is toereikend en heeft de aandacht van het dagelijks en algemeen bestuur.

U heeft in de toelichting van de balans toegelicht wat de kern elementen zijn van de post en de mutatie binnen de post.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Significante risico’s

Jaarrekening – Significante risico's

Omschrijving risico	Aanpak management	Eigen controlewerkzaamheden
Door ontoereikende interne beheersing onderkennen wij een risico op het onrechtmatig onttrekken van middelen aan de organisatie via het betalingsverkeer. Dit risico ziet toe op zelfstandige beheerrechten in de bankomgeving, mogelijkheid tot zelfstandig ondertekenen van betalingsopdrachten en het niet hebben van een 4-ogenprincipe op het wijzigen van crediteurenstam-gegevens.	Het management heeft acties ingezet om de rechten binnen de betaalorganisatie te wijzigen.	Wij hebben opzet en bestaan van het betalingsverkeer uitgewerkt. Daarnaast hebben wij de volgende gegevensgerichte werkzaamheden verricht: • Vastgesteld dat geen gebruik is gemaakt van zelfstandige betaalbevoegdheid. • Vastgesteld dat geen gebruik is gemaakt van zelfstandige bevoegdheid tot het wijzigen van rechten. • Middels data-analyse een IBAN check uitgevoerd op bankrekeningnummers van crediteuren.

Omschrijving risico	Aanpak management	Eigen controlewerkzaamheden
Het management bevindt zich in een positie om fraude te plegen door interne beheersing te doorbreken. Het risico is verondersteld in alle entiteiten aanwezig te zijn. Wij hebben dit risico specifiek onderkend ten aanzien van de memoriaalboekingen rond het afsluitproces	Gegeven de aard van het risico waarbij, interne beheersing wordt doorbroken, kan dit risico niet worden gemitigeerd door middel van interne beheersing.	Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierdoor functiescheidingen worden doorbroken. Wij hebben middels en geautomatiseerde tool journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het dagelijks bestuur.

Conclusie
Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij de onderkende risico's tot een aanvaardbaar niveau teruggebracht. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden alsmede gevoerde gesprekken met de organisatie hebben wij geen signalen en/of vermoedens van fraude.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Jaarrekening – Verantwoordelijkheden m.b.t. fraude

Uw verantwoordelijkheid

- De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het dagelijks bestuur en de directie. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het opzetten en onderhouden van interne beheersmaatregelen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de financiële rapportage, de werking van de bedrijfsvoering en naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.
- Het uitvoeren, vastleggen en actualiseren van de frauderisicoanalyse als geïntegreerd onderdeel van de bij uw organisatie in gebruik zijnde interne beheersing, een evaluatie van de mogelijke impact en waarschijnlijkheid van frauderisico's en de ondernomen acties om frauderisico's te beperken, inclusief de risico's van omkoping, corruptie en frauderisico's met betrekking tot cybersecurity.
- Het waarborgen dat de cultuur en de omgeving van uw organisatie integer zijn en ethisch gedrag bevorderen.
- Het onderzoeken van iedere vermeende of vermoede misstand die onder de aandacht van het bestuur en de directie wordt gebracht; en
- Daarnaast is het bestuur verantwoordelijk voor het monitoren van het risico op managementfraude, voor het bepalen of de interne beheersmaatregelen voldoende zijn om frauderisico's te identificeren, voor de beoordeling van de competentie en integriteit van zichzelf en van het overige management en voor het versterken van een cultuur van integriteit en ethisch gedrag.

Onze verantwoordelijkheid

- Wij hebben een fraudediscussie gevoerd en bevestigingen verkregen van de directie en anderen binnen de organisatie ten aanzien van de interne beheersing, risico-inschattingen (inclusief de processen om de risico's op fraude in de organisatie te identificeren en erop in te spelen), en eventuele kennis met betrekking tot fraude of vermoede fraude.
- Verder hebben wij de directie verzocht om informatie die het eventueel aan zijn werknemers heeft meegedeeld over haar visie op bedrijfspraktijken en ethisch gedrag.
- Daarnaast hebben wij inzicht verkregen in de wijze waarop het bestuur toezicht uitoefenen op de door de directie gevolgde processen om de risico's op fraude te identificeren en hierop in te spelen.
- Wij hebben de geplande controlewerkzaamheden gecommuniceerd met het dagelijks bestuur.
- Wij moeten adequaat reageren op tijdens de controle geconstateerde (vermoede) fraude.
- Wij rapporteren over onze gevolgde controleaanpak met betrekking tot fraude(risico's) in de controleverklaring.

Geen aanwijzingen

Tijdens onze controlewerkzaamheden zijn geen aanwijzingen van fraude onder onze aandacht gekomen. De werkzaamheden voor de frauderisico's zijn opgenomen in de voorgaande sectie van significante (fraude)risico's.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Jaarrekening – Verantwoordelijkheden m.b.t. fraude

Beoordeling interne beheersing frauderisico's

Wij hebben naast onze eigen werkzaamheden tevens beoordeeld in hoeverre frauderisico's intern beheerst worden. De uitkomsten zijn onderstaand opgenomen:

- Bewustzijn
  - We nemen waar dat de medewerkers die we hebben gesproken een integere houding hebben. U heeft ook trainingen hiervoor uitgevoerd, waarbij de aandacht voornamelijk ligt in het primair proces.
- Preventieve maatregelen
  - We nemen in de opzet van de processen geen leemte waar die aanleiding geven tot en aanvullende frauderisico factoren. Wanneer de interne beheersing meeweegt in de risico inschatting van de verbijzonderde interne controle dient u wel de werking vast te stellen middels deelwaarneming.
- Detectieve maatregelen
  - Uit uw maatregelen zijn geen fraudes gebleken, zoals u ons ook heeft bevestigd. We constateren ruimte voor verbetering bij de verbijzonderde controle door de fraude risicoanalyse hierin te verwerken en specifieke werkzaamheden voor erkende frauderisico's uit te voeren.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Interne beheersing

Algeheel beeld interne beheersing

Rapportage interim

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in oktober 2024 een interim-controle uitgevoerd.

Deze interim controle is primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover deze van belang is voor onze accountantscontrole van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Onze bevindingen hebben wij opgenomen in de door ons uitgebrachte managementletter.
Wij verwijzen voor meer informatie over onze bevindingen naar deze rapportage.

Rapportage IT

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Daarnaast maken wij in onze controleaanpak de afweging voor welke processen en stromen wij een gegevensgerichte aanpak passend vinden en voor welke processen en stromen wij in belangrijke mate steunen op de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen. In onze uitgebrachte managementletter hebben wij enkele adviespunten opgenomen die de IT omgeving van uw organisatie raken.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Externe ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen (1/2)

Cyberbeveiligingswet (NIS2) en BIO2

De NIS2-richtlijn is sinds 17 oktober 2024 geldig in de Europese Unie. In Nederland is het niet gelukt om deze EU-richtlijnen op tijd om te zetten in nationale wetgeving. De verwachting is dat de Cyberbeveiligingswet (Cbw) in het derde kwartaal van 2025 in werking treedt.

De belangrijkste verplichtingen onder de Cyberbeveiligingswet

- Zorgplicht (adequate maatregelen)
  Op basis van een risico analyse zijn entiteiten verplicht om passende maatregelen te nemen voor de beveiliging van hun netwerk- en informatiesystemen

- Bestuur (kennisniveau)
  De leden van het bestuur moeten de maatregelen goedkeuren en toezicht houden op de effectiviteit ervan. Om dit goed te kunnen doen, dienen zij een opleiding te volgen.

- Registratieplicht (centraal register NIS2-entiteiten)
  Entiteiten die onder de wet vallen zijn verplicht zich te registeren in het entiteitenregister.

- Meldplicht (significante incidenten)
  Entiteiten moeten significante incidenten onverwijld (zo snel mogelijk) en binnen 24 uur melden bij het Computer Security Incident Response Team (CSIRT) aan de toezichthouder.

De Cyberbeveiligingswet en BIO2

De BIO2 is de opvolger van de huidige BIO1.04 en wordt het nieuwe kader voor de overheid voor informatiebeveiliging. De nieuwe BIO volgt op de evaluatie van de huidige versie en valt samen met de ontwikkelingen rondom de Cyberbeveiligingswet. De aanpak van BIO2 is een passende manier om te voldoen aan de zorgplicht onder de Cyberbeveiligingswet. In de concept-Cyberbeveiligingswet staat dat aanvullende regels voor beveiliging via een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) kunnen worden gesteld. Het is zeer waarschijnlijk dat BIO2 op deze manier wettelijk wordt verankerd.

Gemeenschappelijke regelingen en de Cyberbeveiligingswet

De Cyberbeveiligingswet is nog niet definitief en in de praktijk is (zoals vaak bij wetswijzigingen) nog niet alles duidelijk. Het is van belang dat entiteiten grondig onderzoeken of zij onder de wet vallen. Een gemeenschappelijke regeling valt onder de Cyberbeveiligingswet mits deze voldoet aan de criteria van een overheidsinstelling. Samenwerkingen die niet voldoen aan deze criteria hebben mogelijk indirect alsnog te maken met de nieuwe wet omdat de deelnemende gemeenten zich moeten verantwoorden over de digitale veiligheid.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Externe ontwikkelingen (2/2)

Wet toekomst pensioenen

Het Nederlandse pensioenstelsel ondergaat met de Wet toekomst pensioenen haar grootste verandering ooit. Uiterlijk op 1 januari 2028 moet ook GMR klaar zijn voor deze verandering.

Het bestuur van het ABP en de sociale partners hebben besloten over zowel de nieuwe pensioenregeling als de keuzes voor de overgang naar de nieuwe regeling. In het transitieplan zijn regelingen getroffen voor adequate compensatie welke (deels) verplicht zijn voor u. Daar komen dan extra kosten bij kijken. Het is daarom goed om de ontwikkelingen van uw organisatie te volgen en daar op voor te sorteren voor zover mogelijk in de begroting.

Duurzaamheids-verslaggeving

De 'Coalition of the Willing' heeft een uitgebreide handreiking opgesteld om decentrale overheden te ondersteunen bij duurzaamheidsrapportage en -verantwoording. Deze handreiking biedt richtlijnen en praktische tips voor het meten, rapporteren en verbeteren van duurzaamheidsprestaties. Het doel is om meer transparantie te creëren en de prestaties van decentrale overheden te verbeteren door middel van benchmarking en het delen van best practices.

Een recent onderzoek van de Vrije Universiteit heeft aangetoond dat transparantie cruciaal is voor de geloofwaardigheid en effectiviteit van duurzaamheidsinitiatieven. Het onderzoek benadrukt dat duidelijke en gedetailleerde rapportage over duurzaamheid niet alleen het vertrouwen van stakeholders vergroot, maar ook bijdraagt aan betere besluitvorming en beleidsvorming.

Op basis van de handreiking en het onderzoek van de Vrije Universiteit, worden de volgende acties aanbevolen voor de gemeente:

- **Implementatie van de Handreiking**: Begin met het toepassen van de richtlijnen en best practices uit de handreiking van de 'Coalition of the Willing' om de duurzaamheidsrapportage te verbeteren.
- **Versterking van Transparantie**: Zorg voor gedetailleerde en toegankelijke rapportage over duurzaamheidsinitiatieven en -resultaten, zoals aanbevolen door de Vrije Universiteit.
- **Stakeholder Betrokkenheid**: Betrek belangrijke stakeholders bij het proces van duurzaamheidsrapportage om hun input en feedback te integreren.
- **Continu Verbeteren**: Voer regelmatig evaluaties uit van de duurzaamheidsrapportage en pas waar nodig verbeteringen toe om de effectiviteit en transparantie te waarborgen7.

Inleiding
Samenvatting
Jaarrekening
Jaarverslag
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Bijlage A – Niet-gecorrigeerde bevindingen

Omschrijving	Fouten	Onzekerheden
N.v.t.	-	-
Totaal	**-**	**-**

Aanbiedingsbrief
Samenvatting
Jaarverslag
Jaarrekening
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Bijlage B – Gecorrigeerde bevindingen

Omschrijving	Fouten
Personeelslasten m.b.t. detacheringen niet bruto verantwoord Detacheringsbaten @ Personeelslasten	112.640
Presentatiecorrecties m.b.t. balansverlenging nog te ontvangen subsidies Nog te besteden subsidies @ Nog te ontvangen subsidies	1.264.021
Niet verantwoorde baten en lasten The Economic Board Lasten Regiobureau @ Baten Regiobureau	729.526
Presentatiecorrectie dubbel geboekte factuur Nog te besteden subsidies @ Debiteuren	309.433
Presentatieboeking te vorderen gemeenten – vanuit verschil mobiliteitsfonds Te vorderen inwonersbijdrage @ Nog te besteden subsidies	189.401
Balansverlening vooruitbetaalde kosten Vooruitbetaalde kosten @ Crediteuren	114.949
Presentatiecorrectie m.b.t. vorderingen openbare lichamen Overige vorderingen @ Vorderingen openbare lichamen	19.104
Presentatiecorrectie m.b.t. negatieve crediteuren, cumulatief Overige vorderingen @ Crediteuren	8.450
Diverse correcties in de rechtmatigheidsverantwoording, WNT en vergelijkende cijfers	-

Aanbiedingsbrief
Samenvatting
Jaarverslag
Jaarrekening
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Bijlage C - Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd

Bevestiging van onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de GMR, inclusief haar verbonden derden, in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Rotatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht.

Er heeft voor de accountantscontrole 2024 geen rotatie plaatsgevonden. Het is eveneens niet noodzakelijk om voor de accountantscontrole 2025 te roteren. Wel is in 2024 sprake geweest van wisseling van externe accountant binnen Flynth. Mark Vink heeft de eindverantwoordelijkheid overgenomen van Jankhim-Han.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Flynth en haar medewerkers en GMR, inclusief haar verbonden derden, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd moeten worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Flynth, een bestuurder of interne toezichthouder van Flynth of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan ondernemingen in de groep of een bij de rechtspersoon betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid, die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben, ontvangen of verstrekt.

Aanbiedingsbrief
Samenvatting
Jaarverslag
Jaarrekening
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Bijlage D - Onze communicatie met u

Bevestiging van onafhankelijkheid	Door middel van dit accountantsverslag informeren wij het algemeen bestuur over de belangrijkste aangelegenheden naar aanleiding van onze accountantscontrole 2024. *Bevestigingen van de directie* Wij hebben bij de directie ter confirmatie een aantal schriftelijke bevestigingen opgevraagd aangaande uw verantwoordelijkheden inzake de jaarrekening en de andere informatie. Daarnaast hebben wij van u een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening van de GMR ontvangen.
Onze communicatie met het algemeen bestuur	Wij hebben in ons opdrachtbevestiging gecommuniceerd over onze verantwoordelijkheden en onafhankelijkheid. Middels onze board letter en dit accountantsverslag informeren wij het AB over de belangrijkste aangelegenheden naar aanleiding van onze accountantscontrole 2024.
Geen meningsverschillen met bestuur en/of beperkingen in reikwijdte van de controle	Er zijn geen meningsverschillen met het DB geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze opdracht door het DB en de medewerkers van de GMR de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Proces van de controle	Wij hebben met de organisatie een beter controleproces dan vorig jaar doorlopen. Wij zien dat punten uit de evaluatie van voorgaand jaar zijn opgepakt en dat de organisatie op het gebied van financial control een ontwikkeling heeft doorgemaakt. De door ons in dit verslag genoemde specifieke onderwerpen, de partiële beantwoording door ons gestelde vragen en onvoldoende uitvoering van de VIC op de inkopen heeft echter tot grotere inspanningen in het proces geleid. Hierdoor hebben wij meer tijd moeten besteden dan vooraf initieel begroot. Wij zullen met de organisatie evalueren op welke wijze het controleproces verder geoptimaliseerd kan worden.

Aanbiedingsbrief
Samenvatting
Jaarverslag
Jaarrekening
Significante risico's
Interne beheersing
Externe ontwikkelingen
Bijlagen

Introductie
Samenvatting
Belangrijkste bevindingen
Oordeel bij de jaarrekening
Overige onderwerpen
Ontwikkelingen

Disclaimer en beperking in gebruik en verspreidingskring

Dit accountantsverslag is alleen bestemd voor het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit accountantsverslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij aandacht van het dagelijks of algemeen bestuur behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit accountantsverslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen moeten worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

Aan de gemeenteraden en colleges van B&W
van de 17 gemeenten in de
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum	:	2 april 202
Uw kenmerk	:	
Ons kenmerk	:	2025-GMDB-014
Contactpersoon	:	Henk van den Berg
Telefoonnummer	:	06-46737374

Onderwerp: aanbieden conceptbegroting Groene Metropoolregio 2026-2029

Geacht college, geachte raad,

Met gepaste trots presenteren wij u de conceptbegroting 2026-2029.

Onze regio staat voor de uitdaging om de groei van wonen, werken en mobiliteit zo te realiseren dat we een balans vinden tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit. We noemen dat groene groei. In 2024 heeft het algemeen bestuur de regionale agenda 2025-2028 vastgesteld waarin de ambities en activiteiten van onze samenwerking zijn vastgelegd. Samen hebben we de keuze gemaakt om wat de afgelopen jaren in gang is gezet, doorgezet kan worden.

Wij vragen u
In 2024 heeft u met de GMR een opgaveovereenkomst gesloten waarmee u, met uitzondering van een enkele gemeente, heeft ingetekend op de 5 opgaven. De conceptbegroting 2026-2029 is gebaseerd op de ambities en activiteiten die in de regionale agenda zijn beschreven. De regionale agenda vormt de basis voor de inzet van menskracht en middelen in 2026.

De gemeenteraden worden uitgenodigd een zienswijze in te dienen. We vragen u vóór 27 juli 2025 te reageren en de zienswijze in te dienen bij Henk van den Berg (henk.van.den/berg@GMR.nl), graag in cc aan carine.schuring@gmr.nl.

Inwonerbijdrage 2026
De inwonerbijdrage 2026 is opgebouwd uit de bijdrage voor het regiobureau (€ 2,83) en bijdragen voor de vijf inhoudelijke opgaven (gezamenlijk € 5,80). Daarmee komt de inwonerbijdrage voor 2026 uit op € 8,63.

Naar aanleiding van de ontvangen zienswijzen op de regionale agenda en begroting 2025-2028 is door ons bestuur, in opdracht van het algemeen bestuur, een proces gestart dat moest leiden tot een substantiële reductie van de inwonerbijdrage voor het jaar 2026. Het resultaat van deze opdracht, waarin de bestuurlijke opgaveteams een grote rol hebben gespeeld, hebben wij met u gedeeld in onze brief van 5 februari 2025 waarin we de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor 2026 met u hebben gedeeld.

Verdere procedure
Na de zienswijzeprocedure wordt de begroting 2026-2029 op 10 september 2025 vastgesteld door het algemeen bestuur. Voor dat moment ontvangen de gemeenteraden de op te stellen zienswijzennotitie.

Het regiobureau biedt aan een actieve rol te spelen bij de behandeling van de begroting door de gemeenteraad. U kunt hiervoor contact opnemen met Henk van den Berg.

Wij zien uw zienswijze tegemoet.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Drs. H.M.F. Bruls
Voorzitter

Drs. H. Tiemens
secretaris

Bijlagen:
1. conceptbegroting Groene Metropoolregio 2026-2029

in afschrift aan: regiocoördinatoren

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

BEGROTING 2026-2029

CONCEPT

2 april 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

1. Inleiding 3

2. Uitgangspunten en planning 3

3. Programma regiobureau 4

4. Programma opgaven 4

5. Begroting Groene Metropoolregio 2026-2029 9

6. Bedrag heffing vennootschapsbelasting 13

7. Paragrafen 14

BIJLAGEN 18

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2026-2029, de tweede begroting van de regionale agenda 2025-2029. Deze vierjarige regionale agenda vormt de basis voor de ambities en samenwerking in 2026. Deze begroting 2026-2029 is daardoor beperkt van omvang en combineert per opgave de financiële vertaling van de activiteiten met een korte duiding van de activiteiten. Voor een uitgebreide beschrijving van de ambities van de vijf opgaven en speerpunten verwijzen wij u naar de regionale agenda 2025-2029.
De inwonerbijdrage voor 2026 voor het regiobureau en de vijf opgaven bedraagt €8,63. De hoogte van de inwonerbijdrage is bepaald na een proces om, op uw verzoek, de hoogte van de inwonerbijdrage 2026 te beperken. U bent hierover tijdens de vergadering van het algemeen bestuur op 27 november geïnformeerd. De verlaging van de inwonerbijdrage 2026 bedraagt ca. 7% van de inwonerbijdrage 2025. Hierover zijn de gemeenten (college en gemeenteraad) ook in de brief over de financiële en beleidsmatige uitgangspunten (dd. 5 februari 2025) geïnformeerd.
In deze begroting ziet u in vergelijking met de regionale agenda 2025-2029 wijzigingen gezien actualiteiten en wijzigingen als gevolg van keuzes die gemaakt zijn om de inwonerbijdrage te beperken. Het is gelukt om zodanig het budget te korten dat onze hoofdopgaven doorgang kunnen vinden.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem- Nijmegen,

Elst, 2 april 2025

1. Inleiding

In de regionale agenda voor 2025-2028 gaven wij aan wat de doelen zijn die we met regionale samenwerking in deze periode willen bereiken en wat de bijdrage van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) is om dit te realiseren. De regionale agenda is op 11 september 2024 door het algemeen bestuur (AB) vastgesteld, voorzien van de begroting 2025-2028.
In 2025 zijn we van start gemaakt met de uitvoering van de agenda. Onze ambitie blijft in 2026 ongewijzigd: werken aan een gezonde groei van onze regio, waarbij het accent meer en meer komt te liggen op uitvoering van onze gezamenlijke ambities.

Intekenen op opgaven door gemeenten

Met uitzondering van een tweetal gemeenten, hebben alle gemeenten een vierjarige opgave-overeenkomst gesloten voor de vijf opgaven. De gemeente Overbetuwe koos ervoor om uitsluitend een verbintenis aan te gaan met de regionale samenwerkingspartners voor het jaar 2025. In deze begroting gaan we ervan uit, dat de gemeente Overbetuwe ook voor 2026 e.v. meedoet aan alle opgaven.

Financieel perspectief 2026

Bij de vaststelling van de regionale agenda en begroting 2025-2028 is door gemeenteraden aandacht gevraagd voor het ravijnjaar 2026. Door ons bestuur is hierop geanticipeerd en dat heeft geleid tot een pakket van besparingen. Dit pakket is door het AB in haar vergadering van 27 november 2024 omarmd. In de brief van 5 februari 2025 heeft het dagelijks bestuur (DB) de colleges en gemeenteraden geïnformeerd over de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen voor de begroting 2026 e.v. Het pakket van besparingen maakt hier onderdeel van uit. In de brief zijn verder een aantal ontwikkelingen geschetst. Deze vinden hun vertaling in de voorliggende begroting.

The Economic Board

In 2026 start de derde periode van vijf jaar van het Strategisch Plan van The Economic Board (TEB). De gemeenten zijn door TEB uitgenodigd om voor de periode 2025-2028 subsidie te verstrekken. In deze begroting is de bijdrage per inwoner opgenomen volgens de stand van zaken in 2025. Na de besluitvorming door de gemeenten passen we de begroting aan. Het AB heeft op 5 februari 2025 een besluit genomen over de indexering van de subsidie. Met ingang van 2026 wordt de subsidie jaarlijkse subsidie geïndexeerd met de BRN-norm. Hiermee sluiten we aan bij de indexering van de inwonerbijdrage GMR.

2. Uitgangspunten en planning

De begroting 2026-2029 is de financiële vertaling van het jaar 2026 van de regionale agenda 2025-2028. De daarin beschreven activiteiten lopen grotendeels vanuit 2025 door in het begrotingsjaar 2026.
De activiteiten binnen de opgaven blijven gelijk, met dien verstande dat door het AB is verzocht om voor 2026 - gelet op het ravijnjaar 2026 waarmee de gemeenten geconfronteerd worden - voorstellen voor besparingen op te nemen. Deze voorstellen, op 27 november 2024 door het DB aan het AB gepresenteerd, zijn in deze begroting verwerkt en leiden tot een lagere inwonerbijdrage. Per opgave worden deze afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde regionale agenda 2025-2028 toegelicht.
Vaststelling van de begroting door het AB vindt plaats op 10 september 2025.
Bij de berekening van de bijdrage per inwoner is uitgegaan van het aantal inwoners op 1 januari 2025 en de deelname van de gemeenten volgens de getekende opgaveovereenkomsten.

Afwijkingen op deze begroting die in de loop van 2026 ontstaan, leggen wij conform de gedragslijn zoals deze wordt vastgelegd in het financieel spoorboekje 2025-2026, door middel van begrotingswijzigingen aan het AB voor.

3. Programma regiobureau

Het regiobureau heeft de volgende taken:

- Het voorbereiden van de opgaven - inhoudelijk en financieel - en het zorgen voor coördinatie en integraliteit van de opgaven;
- Organisatie, voorbereiden en uitwerken van DB- en AB-vergaderingen;
- Profilering, positionering en lobby van de regio (provincie, Rijksoverheid, Euregio, Europa);
- Informatie, communicatie en ontmoeting in/van de regio (bestuurders en raden);
- Aanspreekpunt van externe partners;
- Ondersteuning en advisering van colleges en raden en de regionale agendacommissie bij het regionale werk;
- Het tijdig zien en vertalen van nieuwe opgaven en kansen voor de regio;
- Bedrijfsvoering (zoals financiën, archief, privacy, juridische zaken, aanbestedingsbeleid en personeelszaken);
- Het verstrekken van de subsidie aan TEB.

De begroting van het regiobureau bouwt verder op het in 2021 geactualiseerde bedrijfsplan. Vanuit het regiobureau wordt regie gehouden op capaciteit met betrekking tot communicatie, financiën, bedrijfsvoering en procesondersteuning.
De gemeente Mook en Middelaar krijgt een korting van 50% op de inwonerbijdrage voor het regiobureau.

4. Programma opgaven

4.1 Groene groeiregio

Voor de opgave Groene groeiregio ligt de focus in 2026, zoals afgesproken in de regionale agenda 2025-2028, op:

- Verder uitvoering aan Water en bodem sturend, als vervolg op de studie van de WUR over de GMR 2120 en de studie van de Commissie Rijksadviseurs over Water en bodem sturend in de GMR;
- Uitvoering van de prioritaire maatregelen van de gebiedsprogramma's in de vier deelgebieden: de Liemers, Middengebied, Veluwezoom en Rijk van Nijmegen. En daarnaast aanscherping van de inhoudelijke doelstellingen;
- Agenderen van bovenregionale maatregelen (randvoorwaarden Woningbouw) op de tafel van NOVEX en regioarrangement, als ook in nieuwe ruimtelijke documenten zoals Rijks- en provinciale omgevingsvisies;
- Aanjagen van voldoende huisvesting voor specifieke doelgroepen, zoals ouderen, arbeidsmigranten en mensen in een kwetsbare situatie door kennis en goede voorbeelden te delen met gemeenten, maar ook in hulp of kennis bij de ontwikkeling van specifieke locaties;
- Uitbreiden van personele ondersteuning aan gemeenten door de in 2025 gestarte projectleiderspool Woningbouw te vergroten en te koppelen aan het detacheringsconstruct.
- Gemeenten ondersteunen bij versnelling in planvorming Woningbouw. Zoals bij parallel plannen, grondbeleid, typegoedkeuring van fabrieksmatige woningbouw, samen met het programma Regio Deal Toekomstbestendig bouwen;
- Monitoring van de woningbouwproductie en woningbehoefte en coördinatie tussen gemeenten en uitvoering van de Woondeal;

- De publiek-private samenwerking via o.a. tempotafels stimuleren en de samenwerking met de corporaties in Woonkr8 verband.

Dashboard ruimtelijke kaarten

We hebben voor het maken van een dashboard ruimtelijke kaarten een post gereserveerd van € 30.000. Dit bedrag kunnen we bezuinigingen, omdat we hiervoor inmiddels met de provincie Gelderland afspraken hebben gemaakt. Zij hebben een portal ontwikkeld met allerlei kaartlagen voor de GMR, inclusief o.a. kaarten vanuit het regioarrangement. We schrappen deze post niet volledig, we houden een bedrag om ook zelfstandig kaarten te maken (ca. € 30.000).

Gebiedsprocessen deelgebieden regioarrangement

We werken het regioarrangement uit in vier verschillende deelgebieden (Veluwezoom, Liemers, Middengebied, Rijk van Nijmegen). Het is aan de gemeenten van die gebieden om zelf te komen tot een gebiedsprogrammering en zij leveren hiervoor eigen capaciteit. De GMR heeft tot nu toe hierin een ondersteunende rol gespeeld met o.a. een coördinator en financiering voor externe onderzoeken of adviezen in de deelgebieden. Daarnaast levert de GMR een vergoeding aan de gemeenten die trekkers leveren in de deelgebieden.

Voor de bezuinigingsopdracht hebben we voorgesteld om de bijdrage voor de gebieden te verminderen door o.a. geen aparte coördinator meer in te zetten en dit via het regiobureau zelf op te pakken. Daarnaast verminderen we de post adviezen per deelgebied. Als gemeenten in deelgebieden onderzoeken nodig hebben, moeten ze dit (grotendeels) zelf financieren. Er blijft wel een kleine post over. De vergoeding voor de trekkers vanuit de gemeenten blijft bestaan.

Wat mag Groene groeiregio kosten?

(bedragen x € 1.000)

	realisatie	begroting	begroting	meerjarenraming		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	1.296	1.783	1.820	1.820	1.820	1.820
Baten	1.296	1.783	1.820	1.820	1.820	1.820
Saldo baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

4.2 Productieve regio

Voor de Productieve regio ligt, zoals afgesproken in de regionale agenda 2025-2028, de focus in 2026 op:

- De uitvoering van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW). Nieuwe plannen worden door het Intergemeentelijk Overleg Werklocaties (IOW) getoetst aan het RPW en basis hiervan adviseert het bestuurlijke platform Productieve regio (BPPR) de provincie. Ook worden de trajecten rondom herstructurering en omgaan met netcongestie verder geconcretiseerd en waar mogelijk tot uitvoering gebracht. Wij ondersteunen gemeenten daarbij op verschillende manieren. Zo inventariseren we o.a. de capaciteitsbehoefte van gemeenten voor deze opgave, maken wij een handleiding herstructurering en werken wij de uitgiftevoorwaarden voor gemeenten verder uit. In 2027 monitoren wij het RPW en sturen wij bij waar nodig;
- Om de dienstverlening aan het mkb te vergroten blijven wij de samenwerking en kennisdeling tussen alle betrokken partijen faciliteren. We maken samen met onze partners een “no wrong door” systeem (Regiolink) zodat de ondernemer die met vragen aanklopt altijd op de juiste plek terecht komt;

- Uitvoering van de Roadmap logistiek. Het gaat daarbij om het signaleren van externe ontwikkelingen, het versterken en verschonen van multimodaliteit, het verslimmen van de aanpak laadinfrastructuur en ruimtelijke inpassing.

Speerpunt Toekomstbestendige werklocaties

In het kader van de bezuinigingen voor het jaar 2026 is besloten niet meer te investeren in Vergroening Werklocaties. Niet starten met iets nieuws is logischer dan stoppen met (succesvolle) onderwerpen die al langer lopen. Vandaar dat deze keuze is gemaakt. In de regionale agenda 2025-2028 was hiervoor € 25.000 gereserveerd.

Speerpunt Economische monitor

Gezien de bezuinigingen, is besloten de Economische Monitor niet meer jaarlijks op te stellen maar om het jaar. In 2026 en 2028 verschijnt er daarom geen Economische Monitor. Voor de begroting betekent dat in die jaren een bezuiniging van € 60.000.

Wat mag Productieve regio kosten?

	realisatie	begroting	begroting	meerjarenraming		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	899	714	687	557	597	657
Baten	864	714	687	557	597	657
Saldo baten en lasten	**-35**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	35	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

4.3 Ontspannen regio

Voor de Ontspannen regio ligt, zoals afgesproken in de regionale agenda 2025-2028, de focus op:

- Het verder uitwerken, actualiseren en uitvoeren van het Uitwerkingsplan Groen-blauw raamwerk en landelijk gebied. Zo komen we stapsgewijs tot een concrete invulling van het versterken van natuur, water, landschap en cultuurhistorie in onze regio;
- Het aantrekkelijk(er) maken van onze regio voor recreanten en bezoekers, door inzet op het versterken van de verhaallijnen. Daaronder bevinden zich de Romeinen, de Tweede Wereldoorlog, “De rivier, je kunt er niet omheen” en het verbeteren van het fiets- en wandelroutenetwerk;
- Het stimuleren van een goede spreiding van recreatief-toeristische voorzieningen in de regio, met het oog op de leefbaarheid voor inwoners en natuurbehoud en herstel. We doen dit door het inzicht dat we in 2025 hierin hebben gekregen, te vertalen naar mogelijke maatregelen om een betere spreiding te realiseren;
- Het stimuleren van goede culturele voorzieningen en een actief cultureel netwerk door het regionaal cultuurplan uit te voeren. Dat stellen we in 2025 op. Dit wordt voor een groot deel gefinancierd met een subsidie van de provincie.

Speerpunt Recreatie en toerisme

- Stopzetten vitaliteitsprogramma voor de vrijetijdssector
  In het kader van de bezuinigingen voor het jaar 2026, heeft het AB het voorstel overgenomen om in 2026 niet meer te investeren in het vitaliteitsprogramma voor de vrijetijdssector. Dit betekent dat deze activiteit in 2026 is of wordt afgerond en het budget van € 75.000 dat hiervoor voor 2026 oorspronkelijk begroot was, in mindering wordt gebracht op de begroting.

- Ambitie document verhaallijnen
  Het ambitiedocument verhaallijnen is inmiddels uitgewerkt en geaccordeerd door de betrokken bestuurders. In dit document is een nadere uitwerking en uitbreiding van de verhaallijnen opgenomen. Naast “Leven met het water”, de Tweede Wereldoorlog en Romeins verleden gaan we nu ook aan de slag met “Gezond en lekker leven” en “Verborgen en verrassende verhalen”. Dit heeft geen consequenties voor de begroting.

Speerpunt Cultuur

- Nieuw regioplan cultuur
  Als vervolg op het Transformatievoorstel cultuur, investeert de provincie in 2025 t/m 2028 in een nieuw regioplan op het gebied van cultuur. Zij stelt hiervoor € 200.000 per jaar beschikbaar. In 2025 stellen we dit plan op, om vervolgens in 2025 en verder het plan uit te voeren. De coördinatie hiervan ligt bij de GMR, namens de deelnemende gemeenten. Dit heeft waarschijnlijk geen consequenties voor de begroting van de GMR, omdat de kassiersfunctie naar verwachting bij een gemeente komt te liggen. Wel kunnen we met deze provinciale bijdragen onze doelen uit de regionale agenda op het gebied van cultuur, dichterbij brengen, onder coördinatie van de GMR.

Wat mag Ontspannen regio kosten?

(bedragen x € 1.000)

	realisatie	begroting	begroting	meerjarenraming		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	570	703	664	664	664	664
Baten	570	703	664	664	664	664
Saldo baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

4.4 Verbonden regio

Overeenkomstig de eerder vastgestelde regionale agenda 2025-2028, werken we voor de Verbonden regio in 2026 aan twee speerpunten: Duurzame mobiliteit en gedrag en Voorzieningen en infrastructuur.
We voeren het Regionaal Mobiliteitsprogramma uit. Samen met de betrokken gemeenten worden de projecten geprioriteerd en geprogrammeerd. Dit zou nog impact kunnen hebben op de maat-regelen, projecten en financiën van 2026.
Onduidelijk zijn de bijdragen van derden (provincie en Rijk) aan met name het programma Slim & Schoon Onderweg. De provincie Gelderland stelde voor 2026 hiervoor nog middelen beschikbaar en daarom hangt de bijdrage af van politieke besluitvorming.

Speerpunt Duurzame mobiliteit en gedrag

Gedragsaanpak op mobiliteit vergt een lange adem. Voor 2026 houden we vast aan kaders van het programma Slim & Schoon Onderweg. Scherpere CO^2-regels zorgen ervoor dat we specifiek inzetten op de werkgeversaanpak, duurzame logistiek en versnelde uitrol van laadinfrastructuur.
We streven ernaar, dat er eind 2026 ongeveer 20.000 meer ‘Slimme & Schone reizigers’ zijn ten opzichte van 2022.

Speerpunt Voorzieningen en infrastructuur

In 2026 concretiseren wij een drietal gebiedsaanpakken en zijn een aantal mobiliteitsafspraken met het Rijk uitgewerkt (o.a. netwerkanalyse, spoor Utrecht en Arnhem-Duitse grens). Voor drie door-fietsroutes zijn samenwerkingsovereenkomsten getekend.

In het kader van de bezuinigingen voor het jaar 2026, heeft het AB de keuze gemaakt om in 2026 niet meer te investeren in procesbegeleiding van fysieke netwerken. Dit zijn werkzaamheden die wij hadden voorzien op het grensvlak van projectleider/planvoorbereider rondom onze doorfietsroutes.

Wat mag Verbonden regio kosten?

(bedragen x € 1.000)

	realisatie	begroting	begroting	meerjarenraming		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	2.676	1.224	1.184	1.184	1.184	1.184
Baten	2.676	1.224	1.184	1.184	1.184	1.184
Saldo baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

4.5 Circulaire regio

In het kader van de begroting 2026 van de Circulaire regio zijn onderstaande ontwikkelingen vermeldenswaardig.
We zetten weer flinke stappen om onze regio circulair te ontwikkelen. Dat doen we door gemeenten te helpen om bij de inkoop van producten circulariteit invulling te geven. In het bijzonder bij de gezamenlijke inkoop van energie, maar ook in de bouw- en Grond-, Weg- en Waterbouwsector. Dat voorkomt dat alle gemeenten in onze regio zelf veel specialistische kennis en ervaring moeten opbouwen. Het project ‘Toekomstbesteding bouwen’ geeft ons hierbij de kansen om deze aanpak te versnellen.

Het speerpunt Water en Klimaatadaptatie levert in 2026 de resultaten op van het project Pathways2Resilience. Die resultaten geven richting aan een regionaal innovatie- en investeringsprogramma voor een meer klimaatbestendige regio.

De aanpak voor de Regionale Energiestrategie (RES) krijgt in 2026 verdere invulling. Gemeenten worden geholpen met het realiseren van grote wind- en zonprojecten. Daarnaast krijgt de regionale warmtestrategie verdere uitwerking en wij zetten stappen in het terugdringen van de netcongestieproblematiek in onze regio. We ondersteunen gemeenten met behulp van Rijksmiddelen bij het natuurinclusief inrichten van duurzame energieprojecten.

De invulling van de RES heeft inmiddels een breder karakter gekregen. Integraal programmeren en netcongestievraagstukken maken nu ook onderdeel uit van het takenpakket. Het Rijk heeft voor de duur van twee jaar hiervoor extra middelen aan RES-regio’s toegekend. Het gaat om tweemaal € 370.500 grotendeels te besteden in de jaren 2025 en 2026. Ook voor de warmtestrategie zijn extra middelen toegekend, via een specifieke uitkering die in meerdere tranches beschikbaar komt. Naar verwachting is in 2026 daarvoor nog € 300.000 beschikbaar. Daarnaast loopt de jaarlijkse Rijksbijdrage voor de uitvoering van RES-taken nog door tot 2030.

Gelet op de bezuinigingstaakstelling, is afgesproken om in het jaar 2026 € 100.000 te bezuinigen op de inwonerbijdrage voor de uitvoering van RES-taken. Vanaf 2027 gaat het om een bedrag van structureel € 65.000. Hierbij is bestuurlijk opgemerkt dat het op dit moment erg onzeker is of vanaf 2027 vergelijkbare rijksmiddelen beschikbaar komen voor de uitvoering van RES-taken. Mogelijk is dan een heroverweging van deze structurele bezuiniging op de inwonerbijdrage aan de orde.
Voor het Regionaal Expertisecentrum Energie (REE) zijn eveneens extra middelen verworven via de Regio Deal en op grond van SPUK-regeling. Het gaat om subsidies van samen € 230.000 per jaar voor de jaren 2024-2027.

Hetzelfde geldt voor het Regio Deal-project Toekomstbestendig bouwen. Hierbij gaat het om een bedrag van gemiddeld € 430.000 per jaar.

Wat mag Circulaire regio kosten?

(bedragen x € 1.000)

	realisatie	begroting	begroting	meerjarenraming		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten	1.954	2.453	3.087	2.526	2.509	2.509
Baten	1.954	2.453	3.087	2.526	2.509	2.509
Saldo baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

5. Begroting Groene Metropoolregio 2026-2029

5.1 Inleiding

De begroting is opgebouwd uit twee programma's:
1. Programma regiobureau
2. Programma opgaven
De begroting is opgesteld voor de jaren 2026-2029 en materieel sluitend.

Het benodigde budget voor het programma regiobureau wordt gefinancierd uit een bijdrage van de zeventien deelnemende gemeenten. Om deze gemeentelijke bijdrage te berekenen, hanteren wij het inwoneraantal per 1 januari 2025 als verdeelsleutel (zie bijlage 3).

Naast de gemeentelijke bijdrage voor de kosten van het regiobureau, betalen de gemeenten een bijdrage (subsidie) voor TEB. De GMR heeft op grond van de gemeenschappelijke regeling de bevoegdheid op namens de colleges TEB te subsidiëren. Deze subsidie wordt verantwoord binnen het programma regiobureau. Voor 2026 is begroot dat veertien gemeenten een bijdrage leveren. Ook hier hanteren wij het inwoneraantal per 1 januari 2025. De subsidie per inwoner aan TEB bedraagt € 1,07. Het AB heeft op 5 februari 2025 besloten dat de subsidie per inwoner per 2026 geïndexeerd wordt volgens de BRN-norm.

De middelen voor het programma opgaven worden enerzijds gevormd door gemeenten die intekenen op de opgaven en anderzijds subsidies en externe bijdragen van Rijk en provincies en andere partners zoals koepelorganisaties, onderwijsinstellingen of bedrijven.

Samengevat zijn voor 2026 de bijdragen per inwoner als volgt:

	2025		2026	
Programma regiobureau[1]		€ 2,77		€ 2,83
Programma opgaven				
Groene groeiregio	€ 1,18		€ 1,00	
Productieve regio	€ 0,92		€ 0,90	
Ontspannen regio	€ 0,92		€ 0,87	
Verbonden regio	€ 1,59		€ 1,52	
Circulaire regio	€ 1,63		€ 1,51	
subtotaal		€ 6,24		€ 5,80
Totaal		€ 9,01		€ 8,63

[1] excl. inwonerbijdrage The Economic Board

In overeenstemming met de bezuinigingsopdracht voor 2026 neemt de inwonerbijdrage in de begroting 2026-2029 ten opzichte van de inwonerbijdrage 2026 uit de regionale agenda 2025-2028 (€ 9,28) met € 0,66 (± 7%) af.

5.2 Programma regiobureau

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat afzonderlijke aandacht moet worden besteed aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume. Zoals uit de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling blijkt, wordt voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. Alle arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn in de exploitatiebegroting verwerkt.

Investeringsbegroting

De organisatie verwacht in 2026 geen investeringen te plegen, daarom ontbreekt de investeringsbegroting en daarmee toe te kennen investeringskredieten.

Begroting Programma regiobureau

(bedragen x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029
Lasten				
1.1 Salarissen en sociale lasten	1.541	1.541	1.541	1.541
3.5.1 Ingeleend personeel	262	262	162	162
3.8 Overige goederen en diensten	638	638	638	638
7.3 Afschrijvingen	12	12	12	12
7.4 Toegekende reële en bespaarde rente	-146	-146	-121	-121
Totaal lasten	**2.307**	**2.307**	**2.232**	**2.232**
Baten				
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten	2.202	2.202	2.202	2.202
Andere bijdrage deelnemende gemeenten	0	0	0	0
Subsidies	75	75	0	0
Overige bijdrage	30	30	30	30
Totaal baten	**2.307**	**2.307**	**2.232**	**2.232**
Saldo	**0**	**0**	**0**	-0
Aantal inwoners deelenemende gemeenten t-1	777.929	777.929	777.929	777.929
Bijdrage per inwoner	**€ 2,83**	**€ 2,83**	**€ 2,83**	**€ 2,83**

Bijdrage TEB

(bedragen x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029
Aantal deelnemende gemeenten vanuit GMR	14	15	15	15
Aantal inwoners per t-1	723.126	723.126	723.126	723.126
Bijdrage per inwoner	**€ 1,07**	**€ 1,07**	**€ 1,07**	**€ 1,07**
Totale subsidie door GMR verstrekt (x € 1.000)	772	772	772	772
Aantal deelnemende gemeenten	16	16	16	16
Aantal inwoners per t-1	723.126	723.126	723.126	769.862
Totale subsidie TEB te ontvangen (x € 1.000)	772	772	772	772

5.3 Programma opgaven

De financiële uitwerking van de opgaven is ook dit jaar voorbereid in het betreffende bestuurlijke opgaveteam (BOT). Uitgangspunt is dat de regionale agenda 2025-2028 verder uitgevoerd wordt in 2026.

Begroting programma opgaven

(bedragen x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029
Lasten (per opgave)				
Groene groeiregio	1.819	1.819	1.820	1.820
Productieve regio	686	557	597	657
Ontspannen regio	664	664	664	664
Verbonden regio	1.184	1.184	1.184	1.184
Circulaire regio	3.087	2.527	2.509	2.509
Totaal lasten	**7.440**	**6.751**	**6.774**	**6.834**
Baten (per financieringsstroom)				
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten	4.481	4.465	4.506	4.566
Andere bijdrage deelnemende gemeenten	0	0	0	0
Subsidies	2.959	2.286	2.268	2.268
Overige baten	0	0	0	0
Totaal baten	**7.440**	**6.751**	**6.774**	**6.834**
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

5.4 Totaaloverzicht begroting per taakveld

(bedragen x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029
Lasten				
0.0 Bestuur en ondersteuning				
0.4 Overhead	3.670	3.741	3.606	3.666
subtotaal	3.670	3.741	3.606	3.666
2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat				
2.1 Verkeer en vervoer	652	652	652	652
subtotaal	652	652	652	652
3.0 Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	4.233	3.473	3.555	3.555
subtotaal	4.233	3.473	3.555	3.555
5.0 Sport, cultuur en recreatie				
5.5 Cultureel erfgoed	497	497	497	497
subtotaal	497	497	497	497
8.0 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing				
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.254	1.254	1.254	1.254
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	213	213	213	213
subtotaal	1.466	1.466	1.466	1.466
Totaal Lasten	**10.519**	**9.829**	**9.777**	**9.837**
Baten				
0.0 Bestuur en ondersteuning				
0.4 Overhead	3.670	3.741	3.606	3.666
subtotaal	3.670	3.741	3.606	3.666
2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat				
2.1 Verkeer en vervoer	652	652	652	652
subtotaal	652	652	652	652
3.0 Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	4.233	3.473	3.555	3.555
subtotaal	4.233	3.473	3.555	3.555
5.0 Sport, cultuur en recreatie				
5.5 Cultureel erfgoed	497	497	497	497
subtotaal	497	497	497	497
8.0 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing				
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.254	1.254	1.254	1.254
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	213	213	213	213
subtotaal	1.466	1.466	1.466	1.466
Totaal Baten	**10.519**	**9.829**	**9.777**	**9.837**
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**

5.5 Geprognoticeerde balans

(bedragen x € 1.000)

	31-dec-24	31-dec-25	31-dec-26	31-dec-27	31-dec-28	31-dec-29
Activa						
Materiële vaste activa						
Investeringen met economisch nut	33	22	11	-	-	-
	33	22	11	-	-	-
Uitzettingen met looptijd > 1 jaar						
Borgsom	5	5	5	5	5	5
	5	5	5	5	5	5
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar						
Vorderingen op openbare lichamen	1.966	2.000	2.000	2.000	-	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	4.293	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Liquide middelen	122	100	100	100	100	100
Overlopende activa	2.058	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
	8.438	8.100	8.100	8.100	6.100	6.100
TOTAAL ACTIVA	8.476	8.127	8.116	8.105	6.105	6.105

	31-dec-24	31-dec-25	31-dec-26	31-dec-27	31-dec-28	31-dec-29
Eigen Vermogen						
Algemene reserve	95	100	100	100	100	100
Bestemmingsreserve	32	-	-	-	-	
Saldo van rekening	244	-	-	-	-	
	372	100	100	100	100	100
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Overige schulden	1.370	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400
Overlopende passiva						
Vooruit ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	6.370	6.400	6.400	6.400	4.400	4.400
Overlopende passiva	365	228	217	206	206	206
	8.105	8.028	8.017	8.006	6.006	6.006
TOTAAL PASSIVA	8.476	8.127	8.116	8.105	6.105	6.105

6. Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, ingeval aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijk of middellijke participerende publiekrechterlijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op het overschot dat wordt gerealiseerd door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden moet hierover in beginsel vennootschapsbelasting betaald worden.
De Groene Metropoolregio verricht voor derden vooral werk voor “activiteiten verricht in verband met de uitoefening van een overheidstaak of van een publiekrechtelijke bevoegdheid”. Daarbij worden de werkzaamheden kostendekkend uitgevoerd.
De organisatie voldoet aan bovenstaande drie voorwaarden en is derhalve vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting.

7. Paragrafen

7.1 Risico’s en weerstandsvermogen

Op grond van artikel 11 BBV moet de GMR in de paragraaf weerstandsvermogen[1] inzicht verschaffen in de robuustheid van de begroting.

Het weerstandsvermogen van de GMR is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers op te vangen, zodat taken kunnen voortgezet.

Wij onderschrijven de principes van risicomanagement en risicobeheersing in ons werk. Dit houdt in dat risico’s gekoppeld worden aan doelstellingen en dat maatregelen worden genomen om de risico’s te beheersen.

Beleid t.a.v. reserves en voorzieningen

De GMR heeft een reserve voor het exploitatierisico, i.c. de algemene reserve, gevormd. Deze reserve (€ 100.000) wordt toereikend geacht gelet op de voorwaarden in de gemeenschappelijke regeling.

Stille reserves

De GMR heeft geen stille reserves.

Stelposten

In de begroting 2026 is een stelpost van € 100.000 opgenomen. Dit bedrag is gereserveerd voor uitgaven die ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet voorzien waren.

Risico's

De risico's kunnen worden ingedeeld in:

1. Risico’s voortvloeiend uit het eigen beleid

Er zijn risico’s voortvloeiend uit het eigen beleid. Om eventuele kortingen op de exploitatie op te vangen, is er op grond van de gemeenschappelijke regeling artikel 31, lid 8 een reserve van in totaal € 100.000 gevormd.

2. Risico’s voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid

Het risico dat een gemeente niet aan zijn betalingsverplichting (de inwonerbijdrage) voldoet, wordt zeer klein geacht. Daarnaast is in de Gemeenschappelijke Regeling artikel 29, lid 6 vastgelegd dat gemeenten zorgen dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen.

3. Risico’s voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties

Gekeken naar de voorgaande punten en de flexibele inzet van adviseurs, kan het achterwege blijven van financiering van gemeenten, provincie en anderen opgevangen worden door het afvloeien van flexibele inzet. Er is een zeer laag risico dat gelden niet betaald worden. Mocht dit het geval zijn, dan worden projecten on-hold gezet en stroomt de flexibele inzet per direct uit.

4. Risico’s voortvloeiend uit doen/nalaten van derden

De risico’s worden beperkt door het hanteren van onze eigen inkoopvoorwaarden.

5. Risico’s voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen

Vanaf 2025 gaat de Belastingdienst handhaven op de Wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties). Deze wet heeft als doel schijnzelfstandigheid tegen te gaan en duidelijkheid te scheppen over de arbeidsrelatie tussen opdrachtgevers en zelfstandigen zonder personeel (zzp’ers). De opheffing van het handhavingsmoratorium is een van de maatregelen die genomen is

[1] Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de GMR beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken) en de risico’s waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de GMR.

om schijnconstructies te bestrijden en draagt bij aan meer zekerheid op de arbeidsmarkt. Bedrijven en organisaties die mensen als zzp'er inhuren voor werk dat zij niet zelfstandig uitvoeren, kunnen een boete en naheffingen krijgen.

Secundaire arbeidsvoorwaarden

Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling volg de GMR de CAO SGO, hierin zijn de secundaire arbeidsvoorwaarden vastgelegd.

Werkkostenregeling

De werkkostenregeling is vanaf 01-01-2020. Over de eerste € 400.000 wordt het percentage van 1,92% van de fiscale loonsom, over het bedrag boven de € 400.000 blijft het percentage 1,2%. Daarnaast hoeven een aantal kostensoorten niet meer vanuit de WKR (werkkostenregeling) betaald te worden. Voor vergoedingen boven dit bedrag moet een eindheffing van 80% worden betaald.

7.2 Financiering

Algemeen

De begroting van de GMR wordt grotendeels door de deelnemende gemeenten gedragen. De in de Gemeenschappelijke Regeling vastgelegde afspraak over de bijdragen van gemeenten (art. 29 lid 1) waarborgt, dat de inkomende en uitgaande geldstromen in evenwicht zijn. Financiering van de organisatie door het aantrekken van leningen is niet aan de orde.

Rentelasten/baten

De GMR heeft met de Rabobank een rekening-courant overeenkomst gesloten en maakt gebruik van schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën.
De rente wordt niet aan de taakvelden toegekend.

Financieringspositie

De GMR kent geen langlopende financieringsmiddelen.

Rente-risiconorm

De GMR heeft geen vaste schuld en daarom is de rente-risiconorm niet van toepassing.

7.3 Bedrijfsvoering

Algemeen

Artikel 14 BBV verplicht de organisatie om de stand van zaken en de voornemens voor de bedrijfsvoering weer te geven. De gemeenten hebben gekozen voor een compacte organisatie van het regiobureau, die ten dienste staat van de opgavegerichte samenwerking.

Taken en bevoegdheden zijn geformaliseerd in de Gemeenschappelijke Regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en onderliggende regelingen en mandaatbesluiten. Voor de hoge ambities in het programma ter uitvoering van de regionale visie en agenda is een efficiënt en slagvaardig bureau nodig. Voor bureau-ondersteunende taken, zoals archief en P&O, wordt gebruik gemaakt van de dienstverlening van de gemeente Nijmegen.

De GMR is een netwerksamenwerking. Uitgangspunt van de regionale samenwerking is dat deze wordt ondersteund door een regiobureau, waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van de in de gemeenten aanwezige capaciteit en kennis.

Financiën

De ontwikkeling van adequate bedrijfsvoering (scheiding van functies, administratieve organisatie, bewaking, verantwoording en rechtmatigheid) is een continu proces. De regiodirecteur is tekeningsbevoegd en heeft mandaat om opdracht tot betaling te geven. De controller beheert en regisseert de financiële organisatie; aaff (voorheen ABAB) verzorgt de administratie.

BTW
De bedragen in de begroting zijn exclusief BTW. De door de organisatie betaalde BTW wordt gecompenseerd door de regiogemeenten. Deze zogenaamde doorschuif BTW/transparante BTW wordt verantwoord in de jaarrekening en is opgenomen in de balans.

Personeelszaken
Op het personeel van de GMR is de rechtspositie van de Gemeenschappelijke Regeling van toepassing. Voor inzet van de bedrijfsgezondheidsdienst wordt gebruik gemaakt van de gemeente Nijmegen. Een personeelsconsulent van deze gemeente is tevens adviseur van de GMR en ook aanspreekpunt voor het personeel. De salarisadministratie wordt eveneens door de gemeente Nijmegen verzorgd.

Automatisering
De GMR maakt ook in 2026, na een uitvoerig aanbestedingsproces waarbij ook gemeentelijke samenwerkingsverbanden zijn betrokken, gebruik van de diensten van een ICT-dienstverlener. Zij ondersteunt de regio-organisatie en adviseert bij de aankoop van hardware.

Interne zaken
De postregistratie vindt plaats op het regiobureau en van hieruit worden ook de verslaglegging, correspondentie en agendabeheer voor het bestuur verzorgd.

Informatiemanagement, privacy officer en FG diensten worden ingehuurd bij een particuliere dienstverlener.

Huisvesting
De GMR huurt een kantoorruimte in een bedrijfsverzamelgebouw in Elst (Gld). Verder huren wij voor de afdeling Public Affairs een kantoorruimte in Brussel.

Overhead
Volgens het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV moeten de kosten van overhead in overeenstemming met de definitie in de notitie Overhead van de commissie BBV inzichtelijk worden gemaakt. In 5.2 is de specificatie van het regiobureau opgenomen. Daarnaast is binnen het programma opgaven per opgave overhead opgenomen voor managementkosten.

Rechtmatigheid
Het AB dient vooraf de kaders en normen te bepalen voor de rechtmatigheidsverantwoording voor het DB en de getrouwheid voor de accountant. Gedurende het jaar dient het DB uitvoering te geven aan de vastgestelde kaders en normen. Het DB legt in de jaarstukken verantwoording af over de rechtmatigheid.

7.4 Verbonden partijen

De GMR heeft zelf geen verbonden partijen, met dien verstande dat zij voor de regiogemeenten wel een verbonden partij is. In de Gemeentewet is opgenomen dat de kosten van gemeenschappelijke regelingen behoren tot de verplichte uitgaven van gemeenten. In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de verdeling tussen de regiogemeenten geschiedt op basis van inwoneraantal per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

7.5 Ontwikkeling van het EMU saldo

(bedragen x € 1.000)

	2024 Realisatie	2025 Begroting	2026 Begroting	2027 Begroting	2028 Begroting	2029 Begroting
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-		-	-	-	-
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	-11	-11	-11	-	-	-
3 Mutatie voorzieningen (dotatie - onttrekkingen)	-		-	-	-	-
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-		-	-	-	-
5 Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van de financiële vaste activa	-		-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	-11	-11	-11	-	-	-

BIJLAGEN

Bijlage 1: Deelnemende gemeenten

Gemeenten	Groene groeiregio	Productieve regio	Ontspannen regio	Verbonden regio	Circulaire regio	TEB
Arnhem	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Berg en Dal	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Beuningen	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Doesburg	ja	nee	nee	ja	ja	ja
Druten	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Duiven	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Heumen	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Lingewaard	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Mook en Middelaar	ja	nee	ja	ja	nee	nee
Nijmegen	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Overbetuwe	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Renkum	ja	ja	ja	ja	ja	nee
Rheden	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Rozendaal	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Westervoort	ja	ja	ja	ja	ja	nee
Wijchen	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Zevenaar	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Totaal	17	15	16	17	16	14

Bijlage 2: Inwoneraantallen per gemeente

	Per 1- 1-2024	Per 1-1-2025
Arnhem	167.651	169.302
Berg en Dal	35.478	35.556
Beuningen	26.723	26.742
Doesburg	11.081	11.120
Druten	19.581	19.748
Duiven	24.869	24.937
Heumen	16.839	16.866
Lingewaard	47.342	47.655
Mook en Middelaar	8.153	8.103
Nijmegen	187.011	188.981
Overbetuwe	48.909	49.553
Renkum	31.419	31.498
Rheden	43.656	43.785
Rozendaal	1.831	1.836
Westervoort	15.152	15.202
Wijchen	41.543	41.833
Zevenaar	45.050	45.212
Totaal	**772.288**	**777.929**

Bijlage 3: Bijdrage per gemeente

Deelnemers GMR	Regio bureau	Bijdrage TEB	Groene groeiregio	Productieve regio	Ontspannen regio	Verbonden regio	Circulaire regio	Totaal
Bedrag per inwoner	***€ 2,83***	***€ 1,07***	***€ 1,00***	***€ 0,90***	***€ 0,87***	***€ 1,52***	***€ 1,51***	
Arnhem	479.125	181.153	169.302	152.372	147.293	257.339	255.646	1.642.229
Berg en Dal	100.623	38.045	35.556	32.000	30.934	54.045	53.690	344.893
Beuningen	75.680	28.614	26.742	24.068	23.266	40.648	40.380	259.397
Doesburg	31.470	11.898	11.120			16.902	16.791	88.182
Druten	55.887	21.130	19.748	17.773	17.181	30.017	29.819	191.556
Duiven	70.572	26.683	24.937	22.443	21.695	37.904	37.655	241.889
Heumen	47.731	18.047	16.866	15.179	14.673	25.636	25.468	163.600
Lingewaard	134.864	50.991	47.655	42.890	41.460	72.436	71.959	462.254
Mook/ Middelaar	22.931		8.103		7.050	12.317		50.401
Nijmegen	534.816	202.210	188.981	170.083	164.413	287.251	285.361	1.833.116
Overbetuwe	140.235	53.022	49.553	44.598	43.111	75.321	74.825	480.664
Renkum	89.139		31.498	28.348	27.403	47.877	47.562	271.828
Rheden	123.912	46.850	43.785	39.407	38.093	66.553	66.115	424.715
Rozendaal	5.196	1.965	1.836	1.652	1.597	2.791	2.772	17.809
Westervoort	43.022		15.202	13.682	13.226	23.107	22.955	131.193
Wijchen	118.387	44.761	41.833	37.650	36.395	63.586	63.168	405.780
Zevenaar	127.950	48.377	45.212	40.691	39.334	68.722	68.270	438.556
Totaal	2.201.539	773.745	777.929	682.835	667.124	1.182.452	1.162.437	7.448.061

Bijlage 4: Lasten en baten per opgave

(bedragen x € 1.000)

Groene groeiregio	taakveld	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Algemeen	0.4	215	215	215	215
speerpunten					
Versnellingsopgave woningbouw	8.1	1.254	1.254	1.254	1.254
Gebiedsprocessen	8.2	213	213	213	213
Ruimtelijke integratie opgaven	3.1	138	138	138	138
Totaal lasten		**1.820**	**1.820**	**1.820**	**1.820**
Baten					
Algemeen	0.4	215	215	215	215
speerpunten					
Versnellingsopgave woningbouw	8.1	1.254	1.254	1.254	1.254
Gebiedsprocessen	8.2	213	213	213	213
Ruimtelijke integratie opgaven	3.1	138	138	138	138
Totaal baten		**1.820**	**1.820**	**1.820**	**1.820**
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**
Dekking					
Inwonerbijdrage		780	780	780	780
Extern		1.039	1.039	1.039	1.039
Totaal		**1.819**	**1.819**	**1.819**	**1.819**
Aantal inwoners		777.929	777.929	777.929	777.929
Bijdrage per inwoner in euro's		€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00

(bedragen x € 1.000)

Productieve Regio	taakveld	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Algemeen	0.4	276	343	283	343
speerpunten					
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	175	135	235	235
Human Capital	3.1	158	0	0	0
Stimuleren ondernemerschap MKB	3.1	78	79	79	79
Totaal lasten		**687**	**557**	**597**	**657**
Baten					
Algemeen	0.4	276	343	283	343
speerpunten					
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	175	135	235	235
Human Capital	3.1	158	0	0	0
Stimuleren ondernemerschap MKB	3.1	78	79	79	79
Totaal baten		**687**	**557**	**597**	**657**
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**
Dekking					
Inwonerbijdrage		686	557	597	657
Extern		0	0	0	0
Totaal					
Aantal inwoners		758.706	777.929	777.929	777.929
Bijdrage per inwoner		€ 0,90	€ 0,72	€ 0,77	€ 0,84

(bedragen x € 1.000)

Ontspannen Regio	taakveld	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Algemeen	0.4	166	166	166	166
speerpunten					
Recreatie en toerisme	3.4	255	255	255	255
Groen-blauw raamwerk en landelijk gebied	5.5	217	217	217	217
Cultuur	5.5	26	26	26	26
Totaal lasten		**664**	**664**	**664**	**664**
Baten					
Algemeen	0.4	166	166	166	166
speerpunten					
Recreatie en toerisme	3.4	255	255	255	255
Groen-blauw raamwerk en landelijk gebied	5.5	217	217	217	217
Cultuur	5.5	26	26	26	26
Totaal baten		**664**	**664**	**664**	**664**
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**
Dekking					
Inwonerbijdrage		664	664	664	664
Extern		0	0	0	0
Totaal		**664**	**664**	**664**	**664**
Aantal inwoners		766.809	769.826	769.826	769.826
Bijdrage per inwoner in euro's		€ 0,87	€ 0,86	€ 0,86	€ 0,86

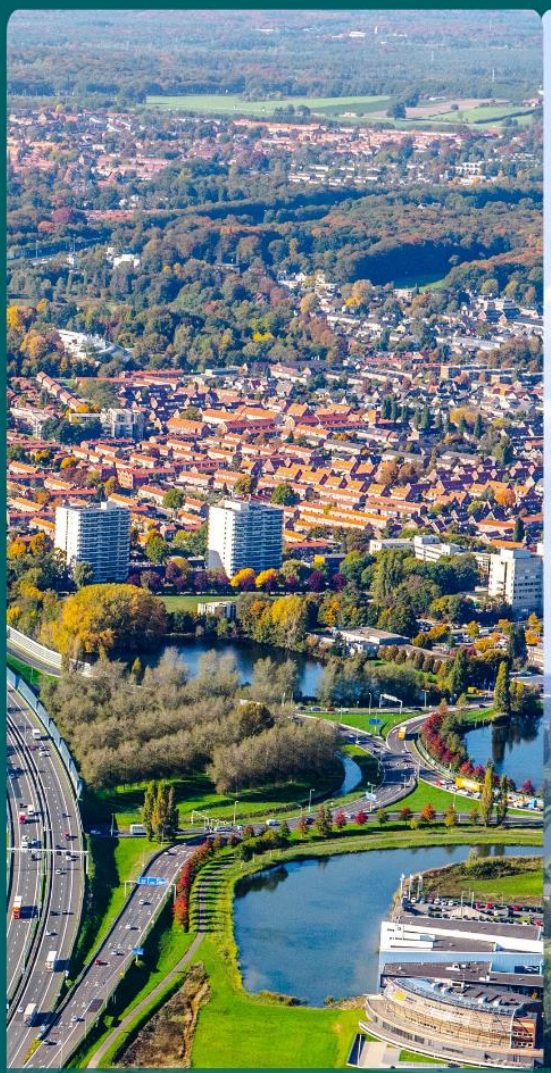
(bedragen x € 1.000)

Verbonden Regio	taakveld	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Algemeen	0.4	532	532	532	532
speerpunten					
Fysieke Netwerken	2.1	294	294	294	294
Duurzame mobiliteit en gedrag	2.1	359	359	359	359
Totaal lasten		**1.184**	**1.184**	**1.184**	**1.184**
Baten					
Algemeen	0.4	532	532	532	532
speerpunten					
Fysieke Netwerken	2.1	294	294	294	294
Duurzame mobiliteit en gedrag	2.1	359	359	359	359
Totaal baten		**1.184**	**1.184**	**1.184**	**1.184**
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**
Dekking					
Inwonerbijdrage		1.184	1.184	1.184	1.184
Extern		0	0	0	0
Totaal		**1.184**	**1.184**	**1.184**	**1.184**
Aantal inwoners		777.929	777.929	777.929	777.929
Bijdrage per inwoner		€ 1,52	€ 1,52	€ 1,52	€ 1,52

(bedragen x € 1.000)

Circulaire Regio	taakveld	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Algemeen	0.4	174	178	178	178
speerpunten					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1	649	663	663	663
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1	129	132	132	132
Water en klimaatadaptatie	3.1	88	89	72	72
Transitie naar duurzame energie	3.1	2.048	1.464	1.464	1.464
Totaal lasten		**3.087**	**2.526**	**2.509**	**2.509**
Baten					
Algemeen	0.4	174	178	178	178
speerpunten					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1	649	663	663	663
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1	129	132	132	132
Water en klimaatadaptatie	3.1	88	89	72	72
Transitie naar duurzame energie	3.1	2.048	1.464	1.464	1.464
Totaal baten		**3.087**	**2.526**	**2.509**	**2.509**
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**
Dekking					
Inwonerbijdrage		1.166	1.279	1.279	1.279
Extern		1.922	1.248	1.231	1.231
Totaal		**3.088**	**2.527**	**2.510**	**2.510**
Aantal inwoners		769.826	769.826	769.826	769.826
Bijdrage per inwoner in euro's		**€ 1,51**	**€ 1,66**	**€ 1,66**	**€ 1,66**

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst
info@gmr.nl
www.gmr.nl

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
t.a.v. Algemeen Bestuur
Nijverheidsweg 2a
6662 NG ELST

Nijmegen, 31 maart 2025
Betreft: aanvraag vaststelling subsidie The Economic Board 2024

Geacht bestuur,

Bijgaand treft u het jaarverslag en de jaarrekening 2024 van The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen aan. Tijdens de Boardvergadering van 28 maart jl. heeft het Algemeen Bestuur van The Economic Board de jaarrekening vastgesteld en het jaarverslag goedgekeurd.

Jaarverslag
Het afgelopen jaar hebben wij vanuit economie, innovaties en transities ons ingezet voor de verdere versterking van de brede welvaart in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. In 2024 hebben we samen met ondernemers, overheid en kennisinstellingen uit Lifeport Regio Arnhem Nijmegen een talentplan ingediend als onderdeel van het Nationaal Versterkingsplan Microchip-talent bij het Rijk en Brainport Eindhoven. Sindsdien hebben we, samen met ons consortium, de plannen verder uitgewerkt en afgestemd met partners. Er is veel ingezet om de tweede semicon-regio van Nederland te versterken en zo bij te dragen aan de groei en continuïteit van de Nederlandse halfgeleiderindustrie. Eveneens hebben we afgelopen jaar hard gewerkt met veel partners aan de projecten en programma's waaronder de Regio Deal. Voor de realisatie van een nieuw strategisch plan 2026-2030 is een evaluatie gehouden onder meer dan 40 stakeholders (triple helix), overheden waaronder de Groene Metropoolregio (GMR), bedrijfsnetwerken en maatschappelijke organisaties.. Dit plan, ontwikkeld in samenwerking met partners, richt zich op duurzame groei en brede welvaart. Samen met bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden versterken we de economie en het welzijn van onze inwoners. Het jaarverslag 2024 biedt een uitgebreid overzicht van de vele gerealiseerde activiteiten en projecten van The Economic Board.

Jaarrekening
In 2024 is de financiering versterkt door extra cashbijdragen van kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Daarnaast is, samen met de GMR en de Provincie, de Regio Deal 4e tranche gerealiseerd. The Economic Board heeft hierin twee projecten ingebracht: het Human Capital Akkoord, gericht op een toekomstbestendige arbeidsmarkt, en het Zonnepark, ter ondersteuning van de energietransitie. Daarnaast is het lobbytraject Beethoven gestart om de positie van de semicon sector te versterken, met een bijdrage aan het Nationaal Versterkingsplan Microchip-talent. Bovendien heeft de gemeente Berg en Dal per 1 juli 2024 weer bijgedragen aan The Economic Board.

Naast de inwonerbijdragen van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, namens de deelnemende gemeenten, ontvangt The Economic Board substantiële financiële en in-kind bijdragen van bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden binnen de triple helix. De toegenomen financiële steun van ondernemers, kennisinstellingen en overheden onderstreept het gedeelde commitment aan regionale groei en innovatie. Deze gezamenlijke inspanningen hebben geleid tot een toename van de baten ten opzichte van de begroting.
In 2024 bedroegen de werkelijke inkomsten € 1.961.816,- , terwijl € 1.400.388,- was begroot.
In 2024 is het gerealiseerde percentage van de bijdragen als volgt verdeeld:

- 37% afkomstig van inwonerbijdragen van de deelnemende gemeenten.
- 63% (cash en in-kind) vanuit bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden binnen de triple helix samenwerking.

Van de totale personeelslasten is 86% direct geïnvesteerd in programma's en projecten, terwijl 14% naar organisatiekosten ging. Voor het eerst is in 2024 een risicoparagraaf opgenomen in de jaarrekening. In 2025 volgt een uitgebreide risicoanalyse om financiële en operationele stabiliteit verder te waarborgen.

Tot slot
Graag wil ik u heel hartelijk danken voor de financiële bijdrage en de prettige en constructieve samenwerking van het afgelopen jaar.

Met vriendelijke groet,

Jan van Dellen
Algemeen Directeur

Bijlage: Jaarverslag en jaarrekening The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen 2024
Cc: College Burgemeester & Wethouders gemeenten regio Arnhem-Nijmegen

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen
Mercator II, Toernooiveld 300
6525 EC Nijmegen

+31 (0) 85 0409 980
bureau@theeconomicboard.com
www.theeconomicboard.com

KVK: 65371992
NL70 RABO 0187 4542 05

Jaarverslag en jaarrekening 2024

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen

THE ECONOMIC BOARD
Regio Arnhem Nijmegen

2024 in vogelvlucht

Regio Deal

€ 15 miljoen Rijk, 6 programmalijnen,
15 projecten X cofinanciering in 8 maanden
tijd 80% volgemaakt

Internationale samenwerking

Marokko, EU Brussel, Duisburg en Euregio

Strategisch Plan

Nieuw strategisch plan voor komende vijf jaar, 2026-2030, welke inzet op brede welvaart, innovatie en economische groei in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen.

Human Capital Akkoord

Toekenning Regio Dealproject ‘Samenwerken aan een arbeidsmarkt die werkt’ waarmee een aantal projecten inmiddels is opgezet, o.a.:

- Arbeidsmatchplatform Energy
- Junior Technovium in Wijchen
- Impuls gegeven aan de talentplannen Energy en Semicon (Beethoven).

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen

Lifeport Regio Arnhem-Nijmegen is het merk waarmee de regio zich als één herkenbaar geheel presenteert richting het Rijk, Brussel en Europa. Onder de naam Lifeport versterken we de zichtbaarheid van de regio Arnhem-Nijmegen en tonen we de kracht en potentie van deze innovatieve hub voor een duurzame en vitale samenleving.

Semicon – Programma Beethoven

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is de tweede semiconregio van Nederland en de enige met chipproductie. Gezamenlijk met ondernemers, overheden en kennisinstellingen is een uitgebreid plan opgesteld om het in Nederland én onze regio benodigde talent te ontwikkelen.

Verkenningsmissie Marokko

Met deelnemers uit de overheid, bedrijfsleven, kennisinstellingen uit de regio Arnhem-Nijmegen en de Duitse grensregio is een kennismissie naar Marokko gemaakt. Met als doel samenwerkingsmogelijkheden en kennisuitwisseling op het gebied van waterstof

Naar inhoudsopgave

Voorwoord

Het jaar 2024 stond wereldwijd in het teken van geopolitieke onzekerheid en economische transities. De oorlog in Oekraïne, de spanningen in het Midden-Oosten en de mondiale energiecrisis hebben de urgentie van strategische autonomie voor Europa benadrukt. De woorden van Mario Draghi "Europa moet haar concurrentiekracht en veerkracht herwinnen" klinken door in het economisch beleid van de EU en onze nationale strategieën. Ook in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen voelen we deze dynamiek en zetten we vol in op innovatie, samenwerking en duurzame groei.

Juist in deze tijd is de kracht van onze regio meer dan ooit van belang. De clusters Energy, Health en High Tech vormen het fundament onder onze economische en maatschappelijke ambities. Energy is essentieel voor een stabiele en duurzame energievoorziening in Nederland en Europa, waarbij innovaties zoals smart energie hubs en oplossingen voor netcongestie bijdragen aan de energietransitie. De High Techsector, met een sterke focus op semiconductors, versterkt de positie van Nederland als cruciale speler in de mondiale chipindustrie en draagt bij aan technologische soevereiniteit. Tegelijkertijd blijft de Health-sector een onmisbare pijler in onze samenleving, met doorbraken op het gebied van digital health en gepersonaliseerde zorg die bijdragen aan brede maatschappelijke welvaart.

In 2024 hebben we als regio grote stappen gezet. De Regio Deal bracht €15 miljoen van het Rijk naar onze regio en zette belangrijke programma's in beweging, in samenwerking met provincie Gelderland en de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. We verstevigden onze internationale samenwerking met onder andere Brussel en Duitsland en droegen actief bij aan de nationale strategie voor halfgeleiders en duurzame energie met ons talent plan. De samenwerking binnen de triple helix bedrijven, kennisinstellingen en overheden heeft ons innovatievermogen versterkt en de regio internationaal op de kaart gezet als Lifeport Regio Arnhem Nijmegen, een merk dat symbool staat voor vooruitgang en samenwerking.

Vooruitkijkend naar 2025 en verder, blijven we ons inzetten voor een sterke en duurzame economie waarin technologie en talentontwikkeling hand in hand gaan. We bouwen aan een regio die niet alleen economische groei stimuleert, maar ook bijdraagt aan een veerkrachtige, innovatieve en inclusieve samenleving.

Ahmed Marcouch
Voorzitter

Jan van Dellen
Algemeen Directeur

Naar inhoudsopgave

Inhoudsopgave

2024 in vogelvlucht 2

Voorwoord 3

Hoofdstuk 1

Samen werken aan een vitaal en duurzaam leven in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen 5

Hoofdstuk 2

Opgaven en activiteiten 6

2.1 Innovatie, technologie en ondernemen 6
2.2 Talent 20
2.3 Regionale welvaart en welzijn 25

Hoofdstuk 3

Organisatie & Financiën 32

3.1 Organisatie 32
3.2 Financiën 34
3.3 Risico's 35
Jaarrekening incl. accountantsverklaring 42

Bijlage 1

Tijdlijn 37

Bijlage 2

De Board 40

Hoofdstuk 1

Samen werken aan een vitaal en duurzaam leven in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen

Lifeport Regio Arnhem-Nijmegen is dé innovatiehub voor economische ontwikkeling en vernieuwing. Hier werken ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen, overheden en maatschappelijke organisaties intensief samen aan baanbrekende oplossingen binnen de sectoren Energy, Health en High Tech. Om deze samenwerking te versterken en versnellen, speelt The Economic Board een cruciale rol als verbinder, aanjager, regisseur en facilitator.
We proberen van één plus één drie te maken, door activiteiten op te pakken die niet natuurlijkerwijs bij één van de triple helix-organisaties thuishoren. Als onafhankelijke partij werken wij samen met het bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden aan een sterke, duurzame, welvarende en economische regio. In een wereld waarin technologische ontwikkelingen en maatschappelijke uitdagingen steeds sneller op elkaar inwerken wordt de urgentie om samen te werken alleen maar groter. Alleen gezamenlijk kunnen we de grote obstakels op weg naar een vitaal en duurzaam leven in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen overwinnen. Met een integrale aanpak creëren we doorbraken die organisaties alléén niet voor elkaar krijgen.

Grote transities op het gebied van duurzaamheid, digitalisering en arbeidsmarkt vragen om een integrale aanpak. The Economic Board brengt partijen bij elkaar die elkaar anders misschien niet zouden vinden, waardoor innovatieve ideeën en projecten daadwerkelijk tot uitvoering komen.
Met een sterk netwerk van bedrijven, kennisinstellingen en overheden stimuleert The Economic Board niet alleen economische groei, maar draagt het ook bij aan een regio waar welvaart en welzijn hand in hand gaan. Door in te zetten op thema's zoals slimme duurzaamheid (circulariteit), human capital en artificial intelligence (AI), zorgen we ervoor dat de innovaties die hier ontstaan niet alleen impact hebben op de regio, maar ook als voorbeeld kunnen dienen voor heel Nederland en daarbuiten.

Onze aanpak richt zich op het signaleren van kansen, het verbinden van initiatieven en het ondersteunen van projecten die bijdragen aan een toekomstbestendige regio. We zoeken actief naar samenwerking tussen bedrijven en onderwijs, helpen innovaties versnellen en zorgen ervoor dat kennis en nieuwe technologieën daadwerkelijk landen bij inwoners en ondernemers.

Met een Board van 18 topbestuurders en CEO's uit diverse sectoren staat The Economic Board midden in het regionale ecosysteem. We combineren strategische inzichten met concrete actie, waardoor we niet alleen plannen maken, maar ook resultaten boeken die impact hebben op de samenleving.

Samen maken we de Lifeport Regio Arnhem Nijmegen klaar voor de toekomst: een regio waarin innovatie, duurzaamheid en economische kracht samenkomen voor een gezonder en welvarender leven.

Naar inhoudsopgave

Hoofdstuk 2

Opgaven en activiteiten

2.1 Innovatie, technologie en ondernemen

Opgave 1

Technologie marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen ontwikkelt meerjarige publiek-private programma's op het snijvlak van sleuteltechnologieën en markten, met als doel zowel economische kansen te benutten als maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. Door innovatie en samenwerking stimuleert The Economic Board de ontwikkeling van nieuwe technologieën die bijdragen aan een duurzame en inclusieve samenleving. Lifeport Regio Arnhem Nijmegen biedt, met haar sterke innovatie-ecosystemen, de mogelijkheid om maatschappelijke opgaven en kansen in de regio te versterken.

Naar inhoudsopgave

Energy

Het Nederlandse energie- en klimaatbeleid bevindt zich in een cruciale uitvoeringsfase. De energietransitie stelt grote uitdagingen, vooral op het gebied van netcapaciteit en energiezekerheid. Ook Lifeport Regio Arnhem Nijmegen ervaart een snel groeiende elektriciteitsvraag door duurzame opwek, industrie en elektrisch vervoer.

Netcongestie vormt een van de grootste knelpunten: het elektriciteitsnet is overbelast, waardoor duurzame energie moeilijk te verdelen is. Dit bedreigt huishoudens en bedrijven die afhankelijk zijn van een stabiele energievoorziening. Daarom onderzoekt de regio innovatieve oplossingen zoals batterijopslag, waterstof en slimme warmtenetten. Decentrale energiesystemen zorgen ervoor dat lokaal opgewekte energie optimaal wordt benut.

De energiesector is de snelst groeiende sector in de regio en draagt jaarlijks € 2,5 miljard bij aan de economie. De sector biedt veel werkgelegenheid: momenteel werken hier 1,7 keer zoveel mensen in de energiesector als gemiddeld in Nederland.

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen heeft een sterke energiecluster met grote spelers als TenneT, Alliander, KEMA en DNV. De regio is een broedplaats voor innovatie, met projecten zoals Smart Energy Hubs, Green Deals en campusontwikkelingen die bijdragen aan verduurzaming en netcongestie-oplossingen.

Een belangrijk strategisch initiatief is het Nationaal Expertisecentrum Netcongestie. Hierbij werken we nauw samen met provincie Gelderland en Groene Metropoolregio, kennisinstellingen en uitvoeringspartners als Connectr, Lifeport@ en Oost NL. Op zes bedrijventerreinen in Gelderland worden decentrale energiesystemen ontwikkeld, waarbij slimme technieken energieverdeling efficiënter maken en de afhankelijkheid van traditionele netwerken verminderen.

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen staat voor een grote energie-uitdaging, maar biedt ook enorme kansen. Dankzij een sterke kennisinfrastructuur, innovatieve projecten en strategische samenwerkingen groeit de regio uit tot een toonaangevend energieknooppunt in Nederland en Europa.

Netcongestie

Begin 2024 maakte TenneT bekend dat het elektriciteitsnetwerk in Gelderland zijn maximale capaciteit heeft bereikt. Dit betekent dat vrijwel elke extra netbelasting wordt afgewezen, wat een flinke rem zet op innovatie en ondernemerschap – juist de kernkwaliteiten van onze regio. Daarnaast brengt het de economische en duurzame ontwikkeling in gevaar. In samenwerking met VNO-NCW, de provincie Gelderland en de Groene Metropoolregio heeft The Economic Board zich actief ingezet om oplossingen te verkennen met TenneT. Daarbij ligt de focus op wat wél mogelijk is, zoals het faciliteren van pilots voor Smart Energy Hubs.

Zonnepark haalbaarheidsonderzoek Smart Energy Hub Nijmeegse wijken en bedrijven in balans

Doel
Onderzoeken of grootschalige opwekking van zonne-energie op circa 10.000 bestaande (sociale) huurwoningen in de wijken rondom NXP Semiconductors in Nijmegen technisch, financieel en organisatorisch haalbaar is. Hierbij staat het gebruik van de opgewekte energie door de bewoners centraal, met de mogelijkheid om eventuele overschotten aan nabijgelegen bedrijven te leveren tegen een vergoeding aan de huurders.

Resultaat
Goedkeuring van het project door de kassier van de Regio Deal en de start van de haalbaarheidsstudie. De eerste uitkomsten van het onderzoek worden in de eerste helft van 2025 verwacht.

Invloeden zon en wind, ‘regiohub’

Doel
Het onderzoek richt zich op de mogelijkheden om drie windparken en drie zonneparken te koppelen aan TPN-West en Bijsterhuizen, met ARN als balanceringspartij. Dit initiatief, onderdeel van het Regio Deal-project “Toekomstbestendige Bedrijventerreinen / TPN-West”, heeft als doel netcongestie te verminderen. Hierdoor ontstaat ruimte voor nieuwe bedrijven, krijgen bestaande bedrijven meer aansluitcapaciteit, en wordt woningbouw in de regio verder gefaciliteerd.

Resultaat
Het onderzoek is in volle gang, en de eerste resultaten worden in januari 2025 verwacht.

Ontwikkeling Hydrogen Valley, waterstof ecosysteem

Doel
Het opzetten en demonstreren van een lokaal-regionaal waterstofecosysteem in Oost-Nederland. Oost NL, The Economic Board, Strategische Board Stedendriehoek en Twenteboard bundelen hun krachten om het project Hy East NL te ontwikkelen en een consortium te vormen voor samenwerking op het gebied van waterstof in de regio Oost-Nederland.

Resultaat
In november 2024 werd de position paper gepresenteerd tijdens de Hydrogen Europe-beurs in Brussel. Momenteel wordt gewerkt aan de verdere uitwerking van het project en het opstellen van een projectplan, met als doel een subsidieaanvraag in te dienen bij de EU in april 2025.

Health

Het medische cluster is het grootste cluster in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen met in economische opzicht ook de meeste toegevoegde waarde. Het cluster speelt daardoor ook een cruciale rol in de brede maatschappelijke welvaart in onze regio. De gezondheidszorg is de grootste werkgever in onze regio: ruim 21% van de arbeidsplaatsen is hier te vinden, ver boven het landelijk gemiddelde van 15%. Grote instellingen zoals Radboudumc, CWZ, Rijnstate en de Sint Maartenskliniek, evenals thuiszorgorganisaties en onderzoeksinstituten, stimuleren groei en innovatie in de zorgsector.

De zorg staat voor grote uitdagingen, zoals personeelstekorten en een toenemende zorgvraag. Deze uitdagingen zijn organisatie overstijgend; waarbij intensieve samenwerking nodig is voor systeemverandering. Vanaf 2030 is het beleid gericht op het verplaatsen van 50% van de zorg naar de eigen leefomgeving van de patiënt, wat vraagt om zowel technologische als organisatorische innovaties. Er is een geïntegreerde aanpak nodig waarbij wonen, werken en gezondheid beter op elkaar worden afgestemd. De regio zet daarom in op duurzame zorgconcepten waarin preventie en behoud van gezondheid centraal staan.

Voor het innovatie cluster Health onderscheiden we drie speerpunten: Drug Discovery & Development, Digital Health (inclusief AI) en Neuro Science & Technology. Vanuit deze speerpunten wordt gewerkt aan regionale én internationale innovaties die de zorg verbeteren. Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is hiermee een voorloper in zorginnovatie en draagt bij aan een toekomstbestendig zorgsysteem.

Om impact te realiseren is een triple helix aanpak met een sterk integrale benadering extra belangrijk. Samenwerkingspartner Briskr ondersteunt startups en innovatief mkb life sciences, health en high tech. Radboud Universiteit, Radboudumc en Wageningen University & Research bundelen krachten via OnePlanet, terwijl ook Boxmeer, Oss en Pivot Park waardevolle samenwerkingspartners zijn.

Digital Health Challenge Lab

Doel

Het Digital Health Challenge Lab ontwikkelt innovatieve oplossingen voor regionale uitdagingen op het gebied van zorg, gezondheid en wonen. Door nauw samen te werken met inwoners, zorgverleners, woningcorporaties en bedrijven, worden concrete uitdagingen geïdentificeerd en omgezet in technologische oplossingen. Dit living lab stimuleert zowel het welzijn van zorgpersoneel als de ontwikkeling van nieuwe zorgconcepten die bijdragen aan meer zelfredzaamheid van inwoners, een efficiëntere inzet van zorgpersoneel en het verkleinen van gezondheidsverschillen. Bovendien creëert het project economische kansen door innovatie, investeringen en werkgelegenheid in de regio te bevorderen. Het doel van het project is om op basis van vragen challenges van inwoners en professionals in een drietal wijken nieuwe zorgconcepten te ontwikkelen. Deze concepten zorgen ervoor dat inwoners langer zelfredzaam zijn minder zorgpersoneel nodig is en dat de gezondheidsverschillen afnemen.

Resultaat

Op 7 november 2024 werd het Digital Health Challenge Lab officieel gelanceerd. Ondanks enige vertraging in de subsidieaanvraag is de projectorganisatie volledig ingericht en zijn de eerste zorg- en inwonergerichte challenges opgehaald en bij bedrijven uitgezet. MKB-bedrijven krijgen hiermee de kans om zorginnovaties te valideren en op te schalen. Het project loopt volgens plan en wacht op de definitieve subsidiebeschikking van de Provincie.

Build4Health

Doel

Build4Health stimuleert een gezondere leefstijl door de leefomgeving zo in te richten dat bewegen vanzelfsprekend wordt. Onze huidige infrastructuur is gericht op gemak en comfort, maar door straten, pleinen en fietsroutes aantrekkelijker en toegankelijker te maken, wordt actief bewegen in huis, de wijk, de stad en de regio gestimuleerd. Dit project onderzoekt hoe een slimme inrichting van de openbare ruimte en gedragsstimulering samen kunnen bijdragen aan een actievere en gezondere samenleving.

Resultaat

Het Build4Health-project is eind 2024 ingediend bij de kassier van de Regio Deal. Binnen vijf living labs in de regio worden praktijkexperimenten uitgevoerd om te testen hoe de inrichting van de leefomgeving en gedragsbeïnvloeding kunnen bijdragen aan meer beweging en betere gezondheid. De inzichten uit deze experimenten vormen de basis voor toekomstig beleid en opschaalbare oplossingen.

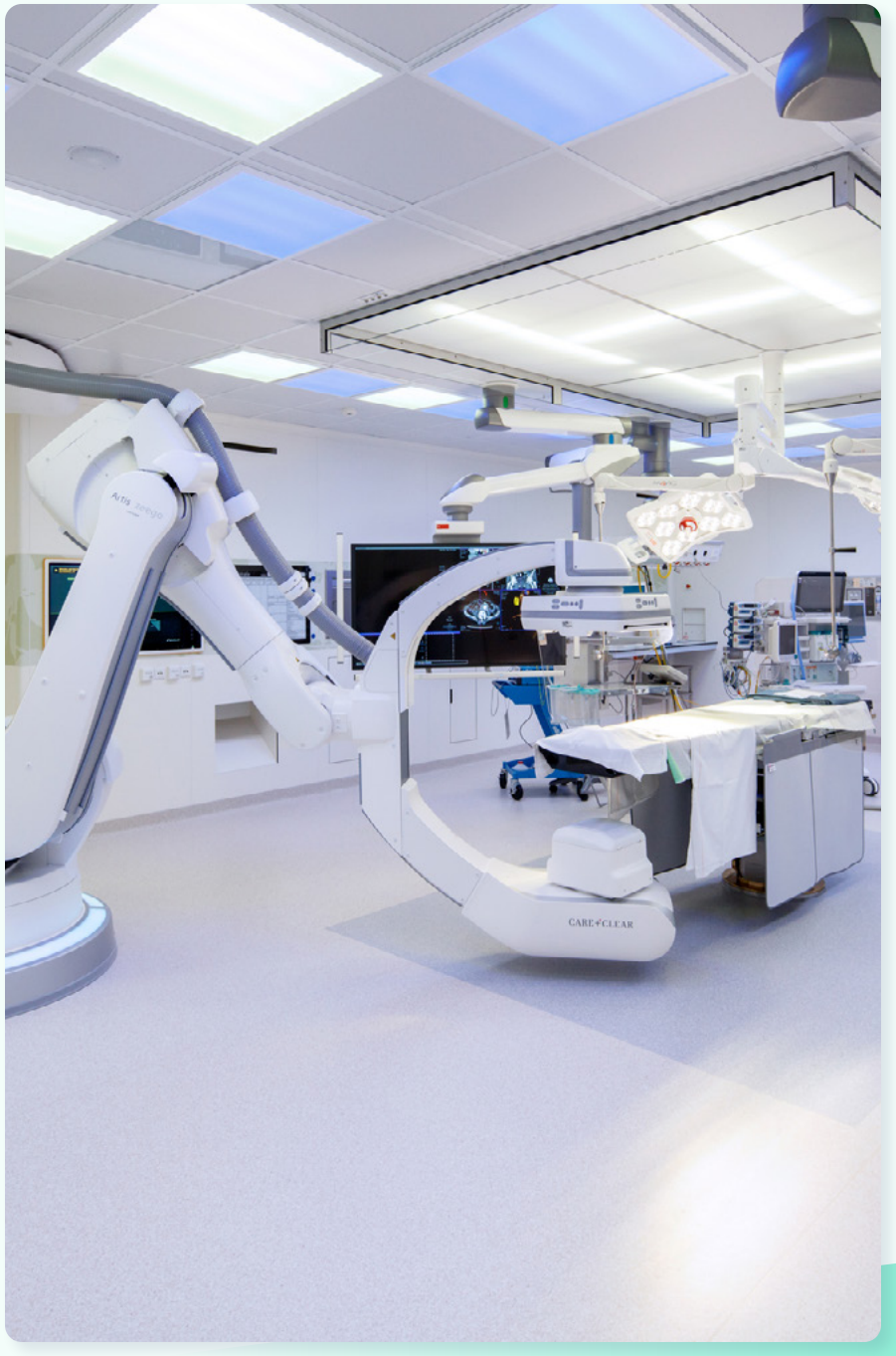
Gezonde Data

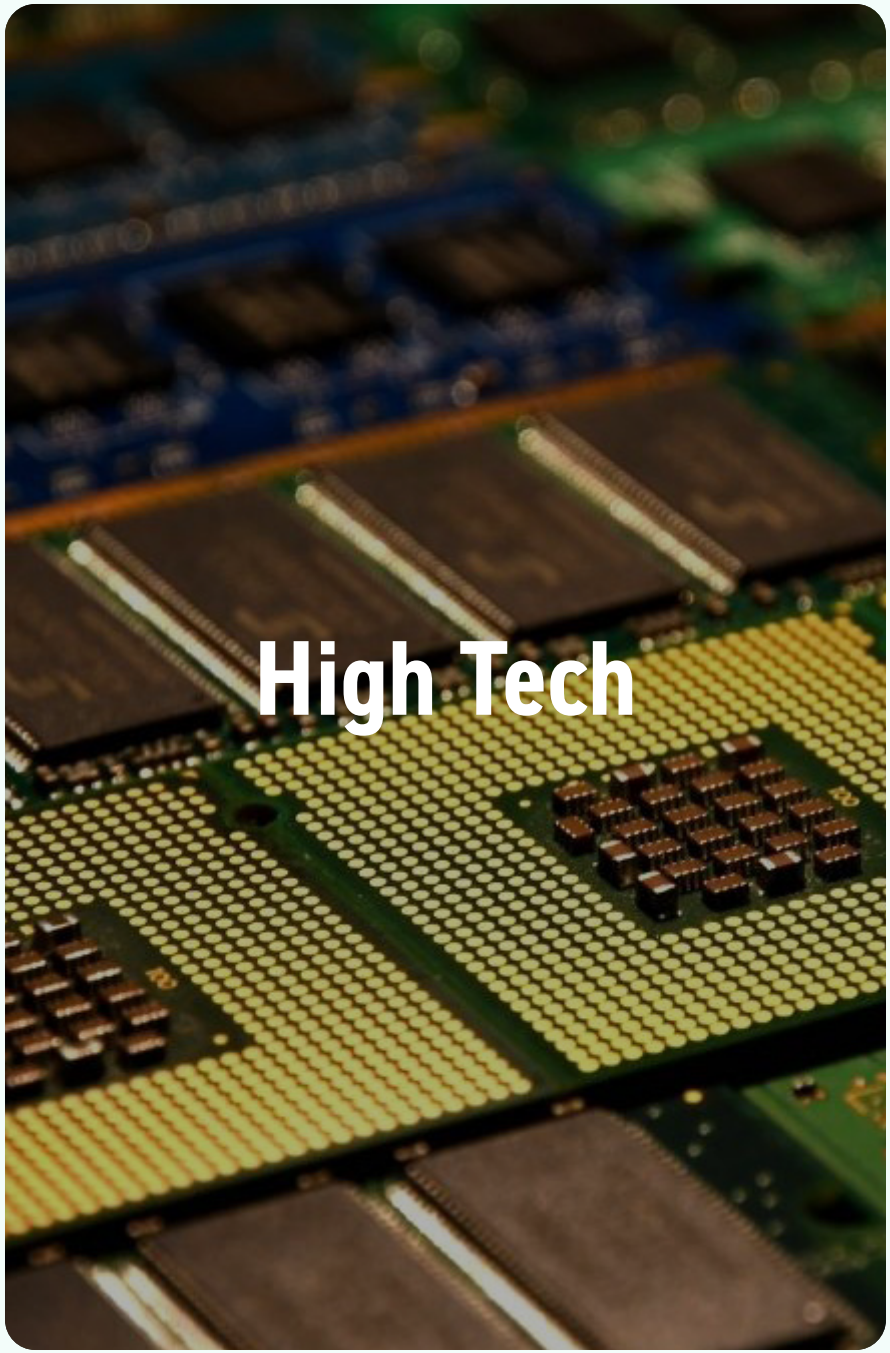
Doel

Gezonde Data richt zich op de ontwikkeling van een veilige en geïntegreerde data-infrastructuur die persoonlijke gezondheidsgegevens vanuit de thuissituatie koppelt aan beveiligde zorgsystemen. Dit is essentieel voor zowel preventieve zorg als optimale, persoonsgerichte behandeling. Door deze infrastructuur te verbinden met proeftuinprojecten en field labs in de wijk, wordt digitale zorg toegankelijker en effectiever.

Resultaat

Gezonde Data is opgenomen in de subsidieaanvraag voor de 6e tranche van de Regio Deal. De aanvraag is in het najaar van 2024 ingediend en helaas is begin 2025 bericht ontvangen dat onze regio geen bijdrage ontvangt van het Rijk. Er zullen alternatieve financieringsbronnen worden onderzocht om de verdere ontwikkeling en implementatie van het project te ondersteunen.

High Tech

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is een van de belangrijkste hightechregio's in Nederland en speelt een cruciale rol in de halfgeleiderindustrie (semicon). De regio is, na Brainport Eindhoven, de tweede grootste semicon-regio van Nederland en huisvest vier van de zes grootste chipbedrijven in Nederland. Met internationaal toonaangevende bedrijven als NXP, Nexperia, Besi en Ampleon is onze regio hét centrum voor de ontwikkeling en productie van microchips.

Op de Noviotech Campus in Nijmegen staat de enige chipfabriek van Nederland, waar NXP al decennialang miljarden chips produceert voor de wereldwijde markt. Nederland behoort, samen met de Verenigde Staten en Japan, tot de weinige landen met een compleet geïntegreerde halfgeleiderindustrie. Naast Brainport Eindhoven, dat zich richt op de productie van chipmachines, heeft Lifeport een sterke positie in de ontwikkeling en productie van de chips zelf.

Met meer dan 10.000 medewerkers is de hightechsector een essentiële economische motor voor de regio. Door de snelle technologische ontwikkelingen en de vergrijzing is er de komende jaren behoefte aan nog eens 10.000 extra werknemers. De semicon-sector telt circa 50 bedrijven, met een gezamenlijke omzet van €3,5 miljard. Hiermee vertegenwoordigt de regio meer dan 10% van de totale semicon-sector in Nederland.

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is een strategische hotspot voor de halfgeleiderindustrie en een essentiële pijler voor de toekomst van de Nederlandse, Europese en mondiale chipsector.

Naar inhoudsopgave

Bijdrage Nationaal Versterkingsplan Microchip-Talent – Lifeport Regio Arnhem-Nijmegen

Doel

De halfgeleiderindustrie is één van de pijlers van de Nederlandse economie en speelt een cruciale rol in innovatie, digitalisering en technologische vooruitgang. Met de verwachte groei in de vraag naar chips en de wereldwijde concurrentie in de semiconductormarkt, is het essentieel om te investeren in talentontwikkeling. Het aantrekken, opleiden en behouden van technisch talent is dé sleutel tot het versterken en laten meegroeien van het Nederlandse semicon-ecosysteem. In Lifeport Regio Arnhem Nijmegen, de tweede semicon regio van Nederland – en de enige waar chips in grote volumes worden geproduceerd – hebben we een consortium gevormd van bedrijven, kennisinstellingen en overheden. Gezamenlijk is een uitgebreid plan opgesteld om het in Nederland én onze regio benodigde talent te ontwikkelen. Dit consortium richt zich op:

- Het ontwikkelen van gerichte opleidingen en leertrajecten, van mbo tot wo, die aansluiten op de behoeften van de semiconsector.
- Het creëren van hybride leer/werkomgevingen waarin studenten direct praktijkervaring opdoen binnen toonaangevende bedrijven zoals NXP, Nexperia en Ampleon.
- Het enthousiasmeren van jongeren en zij-instromers voor een technische carrière in de halfgeleiderindustrie.
- Het versterken van de positie van de Lifeport Regio Arnhem Nijmegen als dé tweede semicon-hotspot van Nederland, naast Brainport Eindhoven.
- Investeringen in bereikbaarheid, woningbouw en een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor talent en bedrijven.

Deze gezamenlijke inspanningen sluiten naadloos aan op het nationale beleid om de Nederlandse halfgeleiderindustrie internationaal competitief te houden en verder te laten groeien. In nauwe samenwerking met Brainport Eindhoven en het bredere semicon-ecosysteem zetten we concrete stappen om dit plan te realiseren.

Resultaat

Op 27 september 2024 hebben wij onze bijdrage aan het Nationaal Versterkingsplan Microchip Talent ingediend bij het Rijk en Brainport Eindhoven. Sindsdien hebben we, samen met ons consortium, intensief gewerkt aan de verdere uitwerking van onze plannen en de afstemming met relevante partners. In het eerste kwartaal van 2025 verwachten we te starten met de uitvoering van de eerste initiatieven. Daarnaast blijven we in nauw overleg met het Rijk en Brainport Eindhoven om onze positie als tweede semicon-regio van Nederland verder te versterken. Door gezamenlijk in te zetten op talentontwikkeling, innovatie en investeringen in de keten, zorgen we ervoor dat Nederland zijn toppositie in de halfgeleiderindustrie behoudt en verder uitbouwt.

"Bij NXP geloven we dat samenwerking essentieel is om de Nederlandse halfgeleiderindustrie te versterken. Het Nationaal Talentplan Semicon in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen biedt een unieke kans om talent te ontwikkelen en de brug te slaan tussen onderwijs en semiconsector. Samen investeren we in de toekomst van innovatieve chiptechnologie in Nederland."

Jan-Paul Kimmel
Social Responsibility Manager NXP Semiconductors Nijmegen

Oprichting semicon bedrijvennetwerk - Chiptech Gelderland

Doel

Chiptech Gelderland brengt semicon-bedrijven in de regio samen om innovatie, talentontwikkeling en het vestigingsklimaat te versterken. Dit netwerk stimuleert samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen, met een gezamenlijke missie en visie voor de toekomst van de halfgeleiderindustrie in Gelderland. Door een sterke regionale positionering en gerichte initiatieven wordt de sector klaargestoomd voor verdere groei en internationale concurrentie.

Resultaat

Het ambitiedocument is nagenoeg afgerond en de vier programmalijnen zijn vastgesteld. In januari 2025 wordt een concrete planning gepresenteerd, waarmee de eerste initiatieven van het netwerk van start gaan.

Slimme Duurzaamheid

Voor de economische groei van onze clusters en een toekomstbestendige Lifeport Regio Arnhem Nijmegen is een circulaire, klimaatadaptieve basis met een gezond ecosysteem essentieel. Dit versterkt natuur, infrastructuur en gezondheid, terwijl tekorten aan schoon water, grondstoffen en een gezonde leefomgeving de brede welvaart bedreigen.

Helixgroep Slimme Duurzaamheid

Doel

De helixgroep Slimme Duurzaamheid versnelt duurzame transities in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen, met focus op een gezonde en duurzame leefomgeving. De helixgroep verbindt overheid, onderwijs- en kennisinstellingen en bedrijfsleven structureel om duurzame transities te versnellen. Dit gebeurt via strategische advisering, consortiavorming (versterking ecosysteem), helpen vinden van cofinanciering en de versterking van thematische hubs. In 2024 is de samenwerking binnen de helixgroep verdiept, met afspraken over ambities, rollen en een gezamenlijke agenda. Er wordt gewerkt aan een sterker netwerk van circulaire bedrijven en hubs, ondersteund door evenementen die duurzame innovatie bevorderen. Slimme duurzaamheid is de motor achter de groei van de topsectoren Energy, Health en High Tech. Door innovaties in klimaatadaptatie, circulair en duurzaam bouwen, en de grondstoftransitie te stimuleren, bouwen we aan toekomstbestendige bedrijven en een veerkrachtige economie.

Resultaat

De helixgroep Slimme Duurzaamheid, met 10 regionale partners uit de triple helix, is afgelopen jaar maandelijks samengekomen om te werken aan versterking van de kennis- en innovatiehubs rond klimaat adaptatie, toekomstbestendig bouwen en circulaire economie. Daar waar gewenst is een lobby gevoerd, zoals voor het opnemen van regionale bedrijventerreinen in het Groeifondsprogramma Werklandschappen van de toekomst, waar de Noviotech Campus de status van landelijk ambassadeursterrein heeft gekregen. Daarnaast is gestart met het in kaart brengen van bedrijven met duurzame certificeringen, uitgevoerd door helixpartner HAN University of Applied Sciences. De interactieve Lifeport kaart visualiseert bedrijven met een duurzaam profiel, waarmee circulaire samenwerking wordt geïnitieerd. De helixgroep heeft bijgedragen aan evenementen zoals het Lifeport Circulair Festival en de Week van de Circulaire Economie, door organisatie, workshops en verslaglegging.

Strategische duurzaamheidsagenda

Doel

De strategische agenda's van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) en The Economic Board op het gebied van circulaire economie en duurzaamheid worden versterkt en beter op elkaar afgestemd. Door samenwerking tussen regionale partners worden innovatieve initiatieven ontwikkeld en opgeschaald, met een focus op klimaatadaptatie, circulariteit en waterbeheer.

Resultaat

Watercongestie door Hogeschool Van Hall Larenstein als nieuw urgent thema binnen Slimme Duurzaamheid erkend. In 2024 is vooral de samenwerking met de GMR versterkt. Dat heeft geleid tot concrete samenwerkingsafspraken tussen The Economic Board (de ambassadeurs Slimme Duurzaamheid) en de Groene Metropoolregio (Opgavemanager Circulaire Regio), om gezamenlijk een sterke beweging met bijbehorend netwerk te verstevigen. Een voorbeeld van synergie is de vertaling van de WUR 2120-visie naar een breed Europees project binnen Pathways to Resilience, waarbij de GMR en Soil Valley als partners zijn aangesloten. Daarnaast is bij de GMR Park Lingezegen geselecteerd als nieuw Living Lab rond waterbeheer en klimaat adaptatie.

Kennis- en Innovatiehubs

Doel

De Kennis- en Innovatiehubs versnellen de transitie naar een duurzame, circulaire en klimaatbestendige Lifeport Regio Arnhem-Nijmegen. De focus ligt op drie cruciale transitieopgaven: klimaat-adaptatie, circulair bouwen en de circulaire economie. Hierdoor worden drie thematische hubs ondersteund: Soil Valley (klimaat-adaptatie), Via-T (circulair bouwen) en de Hub Circulaire Topregio (circulaire economie). In deze kennis- en innovatienetwerken werken overheid, onderwijs, onderzoek en ondernemers samen om duurzame oplossingen te versnellen en op te schalen. De helixgroep stimuleert waar nodig het netwerk, bevordert kennisdeling en creëert mogelijkheden voor praktische toepassingen

Resultaat

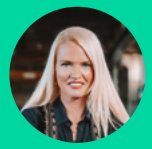
Binnen deze drie hubs is gewerkt aan uitwerking van de vier voorstellen voor de Regio Deal Arnhem-Nijmegen: Soil Valley, Lifeport Cool Lab, Via-T en de Circulaire Topregio (met de hub Gezond Circulair).

Opgave 2

Stimuleren en ondersteunen van bedrijvigheid en ondernemerschap

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen telt meer dan 20.000 mkb-bedrijven, die samen de drijvende kracht vormen achter de regionale economie. Hun ondernemerschap zorgt voor groei, innovatie en economische vitaliteit in onze regio. Tegelijkertijd staan veel ondernemers voor uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, digitalisering, financiering, personeelswerving en netcongestie. Om mkb'ers hierin te ondersteunen worden er diverse inspirerende kennissessies en bijeenkomsten georganiseerd. Voor ondernemers in de regio Arnhem-Nijmegen is toegang tot passende financiering en ondersteuning essentieel om te groeien en innoveren. Hieronder een beknopt overzicht.

"AI biedt MKB-bedrijven de kans om slimmer te werken en processen te automatiseren. Met het MKB Datalab krijgt het midden- en kleinbedrijf de kans om AI praktisch en efficiënt in te zetten. Van data naar slimme inzichten samen maken we innovatie toegankelijk!"

Chantal Peters
Eigenaar EKI & Papierfabriek Nijmegen

AI en Economie

Doel

De regio Arnhem-Nijmegen positioneren als een toonaangevend centrum voor AI-innovatie door unieke ontwikkelingen, toepassingen en samenwerkingen zichtbaar te maken. Daarnaast wordt gestreefd naar een grotere economische impact van AI door ondernemers actief te betrekken en de regio nationaal en internationaal op de kaart te zetten.

Resultaat

In samenwerking met Boardleden vanuit ondernemers en kennisinstellingen is een AI-strategiepaper ontwikkeld, dat richting geeft aan de versterking van de AI-economie in de regio. Dit document biedt een routekaart om AI-economie in de regio Arnhem-Nijmegen te versterken. Uitkomst is dat er meerdere kennis AI sessies worden gehouden voor ondernemers. Dit wordt gedaan door de Radboud Universiteit en de HAN University of Applied Sciences. Hiermee wordt met AI gericht op kennisdeling, talentbehoud en -aantrekking. Innovate heeft in samenwerking met The Economic Board en Briskr een Innovate Meetup over AI georganiseerd waar bezoekers met elkaar in contact kwamen over AI. The Economic Board was destijds mede initiator van dit MKB-Datalab. Het MKB-Datalab Oost ondersteunt mkb-ondernemingen in Oost-Nederland bij het efficiënter ondernemen met behulp van data en kunstmatige intelligentie. Studenten AI en Datascience van de Radboud University Nijmegen gaan aan de slag met data- en AI-vraagstukken van mkb-ondernemers.

Meet ups met bedrijfsleven

Doel
Ondernemers in de regio Arnhem-Nijmegen ondersteunen met hun vraagstukken op het gebied van samenwerking, financiering, arbeidsmarkttekorten etc.

Resultaat
Bezoek aan enkele ondernemers tijdens de week van de circulaire economie en de Dag van de ondernemer, aansluiten bij partner- en netwerkbijeenkomsten, realiseren van partnerovereenkomsten met ondernemers voor (financiële) bijdrage aan diverse programma's en projecten en overige bezoeken aan individuele bedrijven en netwerkbijeenkomsten.

Parel Award

Doel
Twee keer per jaar reikt The Economic Board de Lifeport Parel-Award uit aan bedrijven en organisaties die zich onderscheiden door interessante innovaties of juist door hun beproefde bedrijfsprocessen. Organisaties met impact door grootte, bereik of innovatie, werkzaam op het gebied van Energy, Health, High Tech, Food of duurzaamheid. De prestaties van deze bedrijven zijn een inspiratie voor andere bedrijven en zetten onze regio (inter)nationaal op de kaart.

Resultaat
Op 11 juni ontving Save Plastics de eerste Parel-award 2024. Save Plastics, een innovatieve en sociale onderneming, is een initiatief dat plastic afval hergebruikt voor duurzame bouwmaterialen en producten. Op 4 oktober ontving Modderkolk uit Wijchen de Lifeport Parel Award als erkenning voor hun innovatieve bijdrage aan de regio. Modderkolk staat voor innovatieve technische oplossingen in water, industrie en zorg, waarbij samenwerking en kennisdeling centraal staan om technologische ontwikkelingen in de regio te stimuleren.

"De Parel Award erkende onze innovatieve aanpak in het hergebruiken van moeilijk recyclebaar huishoudelijk plastic afval voor duurzame bouwmaterialen en producten. De award versterkte de zichtbaarheid van Save Plastics als circulaire koploper en opende deuren naar nieuwe samenwerkingen en kansen."

Bram Peters
Directeur Save Plastics

BANN

Doel
Start-ups en scale-ups in de regio ondersteunen door hen in contact te brengen met investeerders, met een specifieke focus op medische hightech. Dit netwerk stimuleert ondernemerschap en bevordert investeringskansen.

Resultaat
Het Business Angel Netwerk Nijmegen, opgezet door Briskr, Oost NL, Gemeente Nijmegen, Rabobank en The Economic Board, verbindt start-ups en scale-ups met investeerders. Het accent ligt op medische High Tech. Door dit netwerk kunnen vraag en aanbod van investeringen beter op elkaar worden afgestemd. Tijdens de drie bijeenkomst in 2024 presenteerden steeds vier start-ups hun investeringsvraagstukken aan potentiële investeerders, wat leidde tot waardevolle connecties en financieringsmogelijkheden.

MKB Dienstverlening

Doel
Het midden- en kleinbedrijf laten profiteren van de innovatie en transities binnen de regio, met focus op digitalisering, AI, verduurzaming en energietransitie.

Resultaat
Mkb bedrijven uit verschillende sectoren zijn aangesloten bij het MKB Lab voor AI en honderden bedrijven dragen via de Regio Deal bij aan de verduurzaming van bedrijventerreinen. Daarnaast worden circulaire evenementen georganiseerd en wordt de ontwikkeling van energy hubs actief ondersteund. Daarnaast ondersteunen we verduurzaming van bedrijven via het REE en organiseren we circulaire evenementen in samenwerking met Lifeport@. Binnen de Regio Deal blijven we nadrukkelijk aandacht vragen voor verduurzaming, de energietransitie en de ontwikkeling van energy hubs.

Financieringskalender

Doel
Het ondersteunen van start- en scale-ups, evenals mkb-bedrijven met innovatieve uitdagingen, door hen te helpen bij zowel innovatie als financiering. De Financieringskalender is een gezamenlijk initiatief van ING, Rabobank en ABN-AMRO, in samenwerking met The Economic Board en Oost NL, om ondernemers te begeleiden in hun financieringsbehoeften.

Resultaat
Op lifeport.nl is een financieringskalender beschikbaar, die een overzicht biedt van relevante bijeenkomsten en evenementen rondom financiering.

2.2 Talent

Opgave 3

Arbeidsmarkt in balans

Samen werken aan een sterke arbeidsmarkt in de regio Arnhem-Nijmegen
De regio Arnhem-Nijmegen staat voor een grote uitdaging: een arbeidsmarkt in balans brengen en houden. Met 108 vacatures per 100 werkzoekenden is de krapte in 2024 duidelijk voelbaar, vooral in sectoren zoals gezondheid, hightech en energie. Zonder voldoende gekwalificeerd personeel dreigen belangrijke maatschappelijke opgaven – zoals de energietransitie, woningbouw, klimaatadaptatie en hervormingen in de zorg – in gevaar te komen. De regio Arnhem-Nijmegen blijft groeien, maar de genoemde uitdagingen op de arbeidsmarkt vragen om actie. Om deze uitdagingen het hoofd te bieden, bundelen bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden hun krachten binnen het Human Capital Akkoord regio Arnhem-Nijmegen. Dit samenwerkingsverband, gestart in 2023, richt zich op concrete oplossingen: een Leven Lang Ontwikkelen, gerichte bij- en omscholing, talentbehoud, internationale werving en het benutten van onbenut arbeidspotentieel. Met ingang van 2024 is de regie van het Human Capital Akkoord belegt bij The Economic Board.

"Met het Human Capital Akkoord zetten we in op een toekomstbestendige arbeidsmarkt. Door samen te werken met bedrijven en onderwijsinstellingen, verbinden we talent aan de juiste kansen en zorgen we ervoor dat iedereen in onze regio mee kan doen en zich kan blijven ontwikkelen."

Laura Schutter
Senior Bestuursadviseur Arbeidsmarkt – gemeente Arnhem

Talentplan Energy – Arbeidsmatchplatform

Doel
Ontwikkeling van een (digitaal) platform dat werkgevers, publieke partners en onderwijsinstellingen samenbrengt om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt optimaal te matchen op basis van skills. Het arbeidsmatchplatform verbindt werkgevers, publieke partners en onderwijsinstellingen door vacatures, kandidaten en scholingsmogelijkheden te delen en een skillsgerichte aanpak te implementeren.

Resultaat
In Q3 2024 is financiering toegekend voor de opstart van een regionaal Arbeidsmatchplatform Energy voor Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. Een kwartiermaker is aangesteld om bedrijven te betrekken en afspraken te maken. Tevens is vanuit verschillende private fondsen cofinanciering opgehaald. De lancering van het platform staat gepland voor Q1 2025.

Human Capital Akkoord – Optimalisatie financiële structuur en meerjarenfinanciering

Doel
Het realiseren van een duurzame financiële structuur en structurele financiering om de uitvoering van het Human Capital Akkoord te waarborgen. Dit omvat tevens de aanstelling van een programma-team. Hierdoor wordt continuïteit gegarandeerd en kunnen de ambities op het gebied van human capital effectief worden gerealiseerd.

Resultaat
In oktober 2024 is de subsidie uit de Regio Deal toegekend voor het project 'Samenwerken aan een arbeidsmarkt die werkt', waarmee een deel van de financiering voor de komende jaren is gewaarborgd. Hiermee worden talentplannen, programma's, projecten en samenwerkingsstructuren geïnitieerd en opgeschaald. In het eerste half jaar van 2024 zijn afspraken gemaakt met de HAN University of Applied Sciences, die de komende drie jaar zal monitoren op zowel de output van de individuele projecten en programma's en de relatie tot de doelen in het HCA, als op de outcome van het geheel, de impact op de regionale arbeidsmarkt. Per 1 september 2024 is een programma-manager aangesteld en is het programmateam verder gevormd.

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen - Talentplan Semicon

Doel
Versterken van het Nederlandse semicon-ecosysteem door het opleiden van meer technisch talent en de positionering van de Lifeport Regio Arnhem Nijmegen als tweede semicon-regio van Nederland. We willen al het talent – nationaal en internationaal - door middel van gerichte studiemogelijkheden een passende en duurzame plek geven in de semicon industrie in onze regio en elders in Nederland.

Resultaat
In de Lifeport Regio Arnhem-Nijmegen hebben we een consortium gevormd met bedrijven, kennisinstellingen en de overheid, en een uitgebreid plan opgesteld om dit talent te ontwikkelen. We willen dit plan verder uitvoeren in samenwerking met het Rijk, Brainportregio, regio Twente en het bredere semicon ecosysteem. Met het Talentplan en de Lifeport Chiptech Academy onderstrepen wij het belang van de strategische samenwerking tussen de regio's in een landelijke aanpak voor versterking van de halfgeleidersector en van het verdienvermogen van Nederland. Sinds onze indiening van het Nationaal Versterkingsplan Microchip Talent op 27 september werkt ons consortium intensief aan de verdere uitwerking en eerste implementaties in Q1 2025.

Digitaal Integraal in de Zorg

Doel
Ontwikkeling van een ‘cockpit’ die de opleidingsbehoefte van zorginstellingen in kaart brengt en koppelt aan gerichte interventies om zorgpersoneel te ondersteunen bij digitale transformatie.

Resultaat
De door HCA aangestelde kwartiermaker heeft in juni 2024 zijn rapport opgeleverd, waaruit blijkt dat zorginnovaties en personeelsbeleid onvoldoende samenkomen. In samenwerking met regionale partners zoals HAN University of Applied Sciences en werkgeversorganisatie WZW wordt gewerkt aan een vervolg en de opstart van pilotlocaties in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen.

“IT Student Lab werkt samen met het Human Capital Akkoord om IT-talent en regionale bedrijven te verbinden. Door deze samenwerking krijgen studenten inzicht in lokale en regionale carrièrekansen. Bedrijven kunnen vroegtijdig investeren in jong talent, wat de regio versterkt en de IT-sector toekomstbestendig maakt.”

Job Sluiter
IT Student Lab

Junior Techovium Wijchen

Doel
Het openen van een technieklab om Wijchense scholieren in een vroegtijdig stadium te inspireren en kennis te laten maken met Wetenschap en Techniek.

Resultaat
Op 5 november 2024 is het Junior Technovium Wijchen gelanceerd. Er is een gedragen en gedekt vierjarig projectplan met publiek private financiering opgezet en het JTW is operationeel. Het project is ondersteund en gefinancierd vanuit het Human Capital Akkoord.

HCA IT Student Lab

Doel
Verbinden van studenten met regionale bedrijven door het ontwikkelen van proof of concepts voor de energie- en gezondheidssector. Hierdoor worden studenten verbonden aan regionale bedrijven, die zo vroegtijdig talent kunnen aantrekken en toekomstige werknemers kunnen werven.

Resultaat
The Economic Board fungeerde in 2024 als launching customer en gaf de eerste groep studenten de opdracht een dashboard te ontwikkelen. Dit is eind 2024 succesvol opgeleverd (zie ook hoofdstuk 3.1-dashboard).

HCA ICT – Regionaal Actieplan

Doel
Ontwikkeling van een breed gedragen regionaal arbeidsmarktprogramma om het groeiende tekort aan ICT-professionals aan te pakken. Dit programma richt zich op aansluiting bij nationale initiatieven en toekomstige groeifondsaanvragen, met als doel een structurele en duurzame versterking van de ICT-arbeidsmarkt.

Resultaat
Eind 2024 is een regionaal plan opgeleverd en ingediend bij Platform Talent voor Technologie. Ondanks het wegvallen van het Nationaal Groeifonds worden mogelijkheden verkend om delen van het plan via andere kanalen te financieren en uit te voeren. We sluiten met de regionale partners aan bij deze landelijke ontwikkelingen om (delen van) het regionale actieplan ICT én andere HCA-projecten te kunnen uitvoeren.

Talentplan Energy – Techniekpromotie

Doel
Creëren van een regionale samenwerking voor techniekpromotie, met focus op alle leeftijden en zijinstroom, om instroom in techniek- en energiesector te vergroten.

Resultaat
Er is een verkenning opgezet naar de doorstart van TechGelderland. Deze heeft aangetoond dat er geen draagvlak is voor continuering, maar wel behoefte aan samenwerking en coördinatie van techniekpromotie. In 2025 wordt deze behoefte geconcretiseerd in projecten.

Symposium ‘Flexibiliteit in werk’

In december 2024 kwamen zo’n 50 bedrijven, overheden en onderwijsinstellingen bijeen in Technoforum in Wijchen voor een symposium over innovatieve oplossingen voor arbeidsmarktvraagstukken. Thema’s zoals combinatiebanen, mantelzorg, internationaal talent en co-intelligentie stonden centraal, met inspirerende inzichten en samenwerking als rode draad. Het symposium opende met een krachtige oproep aan het Rijk om te blijven investeren in onderwijs, onderzoek en de instroom van internationaal talent – cruciaal voor de toekomst van Nederland. De organisatie was in handen van studenten Bedrijfskunde van HAN University of Applied Sciences in samenwerking met The Economic Board.

Expertgroep Human Capital Akkoord

The Economic Board team HCA adviseert over meerjarenplanvorming voor onze arbeidsmarktregio's. Vanuit ministerie SZW wordt geacht dat aansluiting arbeidsmarktregio's en human capital agenda's duidelijker wordt belegd in de planvorming en uitvoeringsstructuur. In onze regio zijn we al maanden aan het investeren in de onderlinge verbinding en het verdiepen in elkaars agenda's en leefwereld.

Eind 2024 is de expertgroep HCA opgezet met daarin experts op verschillende arbeidsmarktthema's vanuit de regio. De expertgroep heeft als doel om de lange termijn samenwerking te versterken, versnippering tegen te gaan en de realisatie van de HCA te verbinden aan bestaande arbeidsmarktinstrumenten. In de expertgroep wordt gezamenlijk gekeken naar een toekomstbestendige strategie op basis van lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. De expertgroep fungeert tevens ook als klankbord groep voor het HCA team en geeft advies op lopende projecten en programma's en de verankering daarvan in het bestaande ecosysteem.

2.3 Regionale welvaart en welzijn

Opgave 4

De triple helix als hulpmotor voor brede welvaart

Brede welvaart draait om het welzijn van mensen en omvat meer dan werk en inkomen. Het gaat ook over gezondheid, onderwijs, milieu, sociale cohesie, persoonlijke ontwikkeling en veiligheid. Hoewel de regio Arnhem-Nijmegen sterke punten heeft, zoals sociale structuren, goede werk-privébalans en hoogwaardig onderwijs, zijn er uitdagingen op het gebied van gezondheid, milieu, inkomen en wonen. Economische groei brengt kansen, maar ook risico's zoals druk op ruimte, mobiliteit en luchtkwaliteit. Gerichte investeringen en beleidsmaatregelen zijn nodig om zwakke plekken aan te pakken en brede welvaart voor iedereen te vergroten.

The Economic Board werkt aan brede welvaart door economische en sociale doelen te combineren. Uitdagingen op het gebied van wonen, werken en mobiliteit worden met elkaar verbonden en aangepakt door slimme, concrete en praktische oplossingen te ontwikkelen. De focus ligt niet alleen op financiële groei, maar ook op het welzijn en de bloei van de gemeenschap. Alle programma's en projecten van The Economic Board dragen bij aan de versterking van brede welvaart en het welzijn van de inwoners in de regio. De regio staat onder druk door personeelstekorten, klimaatproblemen en groeiende ongelijkheid. Brede welvaart vereist een evenwicht tussen economische groei en duurzaamheid. Prioriteiten zijn talentbehoud, inclusie, woningnood en het verbeteren van infrastructuur, met betrokkenheid van overheden, bedrijven, onderwijs en maatschappelijke organisaties.

Lifeport Scholarship

Doel

Op initiatief van de HAN University of Applied Sciences, Hogeschool Van Hall Larenstein, ArtEZ en Radboud Universiteit heeft The Economic Board in 2023, samen met deze kennisinstellingen, het Lifeport Scholarship opgericht. Dit scholarship biedt cruciale ondersteuning aan studenten uit crisisgebieden die studeren aan een van onze onderwijsinstellingen. Het initiatief combineert humanitaire hulp met het aantrekken en behouden van talent voor de regio. Dankzij de financiële steun van ondernemers krijgen deze studenten in de regio Arnhem-Nijmegen hulp bij hun levensonderhoud, zodat zij hun studie hier kunnen voortzetten of succesvol afronden.

Resultaat

Vanaf de start van het studiejaar 2024-2025 zijn opnieuw aanvragen binnengekomen voor het Lifeport Scholarship, met vier extra studenten die in aanmerking komen voor ondersteuning. In totaal hebben inmiddels 15 studenten, verspreid over de vier kennisinstellingen, financiële hulp ontvangen om hun studie in de regio Arnhem-Nijmegen voort te zetten of af te ronden. Dit onderstreept de impact van het Scholarship, dat niet alleen humanitaire steun biedt, maar ook talent aantrekt en behoudt voor de regio. Hiermee is de financiële ondersteuning voor studenten voorlopig beëindigd, aangezien het budget van het scholarship is volledig benut.

JINC-samenwerking

Doel

JINC zet zich in voor een samenleving waarin iemands achtergrond niet de toekomst bepaalt en elk kind gelijke kansen krijgt. Honderdduizenden kinderen groeien op in een omgeving met hoge werkloosheid en een gebrek aan rolmodellen. Daarom helpt JINC jongeren van 8 tot 16 jaar bij een sterke start op de arbeidsmarkt. The Economic Board ondersteunt JINC actief met diverse projecten.

Resultaat

In het voorjaar namen meerdere boardleden van The Economic Board deel aan de sollicitatietraining, een van de initiatieven van JINC. Hierbij leren ondernemers uit het bedrijfsleven en de overheid leerlingen essentiële sollicitatievaardigheden.

Een ander krachtig initiatief van JINC is Baas van Morgen. Op 6 juni droeg de top van toonaangevende organisaties in Nederland hun functie voor één dag over aan een leerling uit een sociaaleconomisch kwetsbare omgeving. Dit bood jong talent niet alleen een uniek kijkje in het bedrijfsleven, maar ook een waardevolle ervaring die hun toekomstperspectief vergroot. Ook enkele leden van The Economic Board gaven hun positie voor een dag uit handen en droegen zo direct bij aan het creëren van nieuwe kansen voor deze jongeren.

Naar inhoudsopgave

Opgave 5

Instrumenten ter ondersteuning van publiek-private ecosystemen

Regio Deal

Doel

De Regio Deal is gericht op het aanpakken van belangrijke uitdagingen en het versterken van de leefbaarheid, woonomgeving en werkomstandigheden voor inwoners en ondernemers in de regio Arnhem-Nijmegen. Samen met het Rijk investeert de regio in een 'Gezonde groene groei' door innovatieve oplossingen te bieden voor complexe vraagstukken op het gebied van zorg, woningbouw, economie en arbeidsmarkt.

Resultaat

De Regio Deal 'Gezonde groene groei' is een samenwerking tussen het Rijk en de regio (Groene Metropoolregio, The Economic Board en provincie Gelderland) en richt zich op de aanpak van belangrijke opgaven en de verbetering van de kwaliteit van leven, wonen en werken (zgn. brede welvaart) in de regio Arnhem-Nijmegen. De Regio Deal omvat zes programmalijnen, waarin dertien projecten zijn ondergebracht. Deze projecten worden uitgevoerd binnen consortia die samenwerken volgens het triple helix-model. Sinds de openstelling van de subsidieregeling op 2 april 2024 verloopt de toekenning van Rijksmiddelen voorspoedig. Binnen acht maanden was 80% van de projecten toegekend. Vanuit het Rijk wordt geadviseerd om, aanvullend op het jaarlijkse Rijk-Regio overleg, een gebiedsgerichte benadering te hanteren. Dit betekent dat er een integrale investeringsagenda wordt opgesteld die zowel fysieke als sociale opgaven omvat. Regio Arnhem-Nijmegen is uitgenodigd om als een van de drie pilotregio's deze aanpak te verkennen, los van de Regio Deal en andere lopende projecten, via een zogeheten 'gebiedstafel'.

In oktober 2024 is een aanvraag ingediend voor een volgende Regio Deal. Aangezien slechts een deel van de Regio Deal 4e tranche is toegekend, is een aantal overgebleven projecten opgenomen voor een regio propositie binnen de 6e en laatste tranche Regio Deals. Begin februari 2025 ontvingen we bericht dat onze regio geen middelen toegewezen krijgt uit deze zesde tranche.

Lobby

Doel

Belangen en initiatieven van de regio Arnhem-Nijmegen zijn vaak nog te weinig bekend bij belangrijke spelers in Den Haag, Europa en in de samenwerking met Duitsland. The Economic Board lobbyt al dan niet in samenwerking met de provincie en de Groene Metropoolregio bij het Rijk om de regionale belangen kenbaar te maken en hoe deze bijdragen aan de ontwikkeling van Nederland en Europa. Dit wordt gedaan door evenementen te organiseren en gesprekken te voeren met ambtenaren en bewindspersonen. Maar ook lobby richting de provincie is belangrijk.

Resultaat

- **Werkbezoek leden Provinciale Staten Gelderland**
  Leden van Provinciale Staten Gelderland bezochten op uitnodiging van The Economic Board en de GMR de regio Arnhem-Nijmegen. De provincie is een onmisbare partner in het realiseren van de ambities voor onze regio. Bij Landwinkel de Woerd bespraken zij de verstedelijkingsopgave, het groen-blauwraamwerk en mobiliteitsopgave. Op Industriepark Kleefse Waard werd Connectr - Energy innovation bezocht. In het testcentrum van ElaadNL leerden Statenleden over slim en duurzaam opladen van elektrische voertuigen.

- **Metropoolcafé in Den Haag**
  Het Metropoolcafé in Den Haag vergrootte de zichtbaarheid van de regio Arnhem-Nijmegen in Den Haag. Deze bijeenkomst stond in het teken van toekomstige ontwikkelingen in Nederland en de regio. Gesprekken met Kamerleden, ministeriële ambtenaren en bestuurders benadrukten de samenwerking tussen Rijk en regio.

- **Elektriciteitsnetwerk op slot – Bericht TenneT**
  De gevolgen van het bericht van TenneT dat het elektriciteitsnetwerk in Gelderland de grens heeft bereikt heeft gevolgen voor onze woningbouw en bedrijfsterreinen opgave. The Economic Board, VNO-NCW en Provincie Gelderland vragen netbeheerders om maatwerkoplossingen.

- **Werkbezoeken ministeries en ambassades**
  The Economic Board ontving ministeriële directies en ambtenaren. Het Ministerie van EZK besprak Smart Energy Hubs bij bedrijventerreinen zoals Innofase en AVR. OCW en SZW spraken over arbeidsmarktontwikkelingen, talentbehoud en Leven Lang Ontwikkelen. Het ministerie van OCW bezocht de regio over de Wet Internationalisering in Balans (WIB). Verschillende Boardleden gingen met de ambtenaren van het ministerie in gesprek over de consequentie van het wetsvoorstel voor de regio Arnhem-Nijmegen. Een waardevol gesprek waar het belang van het internationaal talent in de regio Arnhem-Nijmegen door iedereen aan tafel werd erkent. Directieleden van de ministeries EZK en BZK brachten een werkbezoek aan het High Tech Semicon Cluster in Nijmegen.

  Rondom de Europese Verkiezingen kwamen enkele Europarlementariërs naar onze regio. Tijdens hun bezoek is gesproken over de triple helix samenwerking in onze regio en de opgaven waar we als

regio voor staan. De Europarlementariërs spraken met NXP over de rol van de regio in de High Tech- en semiconsector en aansluitend maakte hij kennis met het belang van academische zorg en het belang van investeren in onderzoek in het Radboudumc.

- **Lifeport Semicon**
  Een consortium uit de semiconsector Arnhem-Nijmegen heeft een talentplan opgesteld binnen het Nationaal Versterkingsplan Microchip-talent. De Profilering Lifeport Regio Arnhem Nijmegen voor het Nationaal Versterkingsplan Microchip-talent is een talentplan voor de chipsector dat zich inzet om de aansluiting tussen onderwijsinstellingen en bedrijfsleven te versterken. Vanuit Brainport is positief gereageerd voor een samenwerking met de totale as van de Semicon sector, inclusief regio Arnhem-Nijmegen. Van belang is dat we meer aandacht hiervoor krijgen in Den Haag. Parallel zijn we de samenwerking met Brainport gezamenlijk met aangrenzende regio's aan het uitwerken.

- **Bezoek Commissaris van de Koning en Gedeputeerden**
  Het bezoek aan Connectr - Energy Innovation richtte zich op netcongestie en innovatieve oplossingen. De regio Arnhem-Nijmegen speelt een cruciale rol in energie-innovatie. Er werd gepleit voor een Nationaal Kennis- en Innovatiecentrum Netcongestie in de regio.

- **Lifeport Café – Energy Den Haag**
  In december organiseerde The Economic Board het Lifeport Café - Energy, waar Alliander, VNO-NCW, Connectr en Provincie Gelderland spraken over de energietransitie. Overheden, ondernemers en onderwijsinstellingen bespraken kansen voor netcongestie met ministeries en Kamerleden.

- **Europese Initiatieven**
  European Week of Regions and Cities – Presentatie over waterstof en de aansluiting van Oost-Nederland op de Europese waterstof-backbone. Samen met NXP werd de semiconsector belicht.

  European Hydrogen Week – Lancering van Hydrogen Valley East Netherlands en presentatie van onze Hydrogen (waterstof) position paper in het Holland Paviljoen in Brussel. Samenwerking tussen The Economic Board, Twente Board, Oost NL en Duitse partners om een grensoverschrijdende waterstofvallei te vormen.

Lifeport Café Energy – Den Haag

Kennismissie Marokko waterstof

Doel

De kennismissie naar Marokko had een tweeledig doel. Enerzijds werkt Marokko aan de bouw van een gigantisch zonnepark voor de productie van groene waterstof en zoekt daarbij kennis en expertise van ondernemers en kennisinstellingen. Anderzijds heeft de regio Arnhem-Nijmegen in de komende jaren groene waterstof nodig om de Gelderse industrie te verduurzamen. Deze missie bracht beide werelden samen om mogelijkheden voor samenwerking en kennisuitwisseling te verkennen.

Resultaat

The Economic Board heeft i.s.m. Eco-Stream een verkenningsmissie naar Marokko georganiseerd rondom waterstof. Van 20 tot 22 mei 2024 heeft een delegatie van 25 deelnemers uit de overheid, het bedrijfsleven, kennisinstellingen en de energiesector uit de regio Arnhem-Nijmegen en de Duitse grensregio een kennismissie naar Marokko gemaakt. Doel was het verkennen van samenwerkingsmogelijkheden en kennisuitwisseling op het gebied van waterstof, zowel op nationaal als regionaal niveau. Deze missie heeft een belangrijke basis gelegd voor verdere samenwerking tussen Marokko, Duitsland en Nederland, met het oog op een duurzame en welvarende toekomst.

Ontwikkeling nieuw Strategisch Plan 2026-2030

Het huidige strategische plan van The Economic Board loopt af in 2025, waardoor de organisatie zich op een cruciaal moment bevindt. Ter voorbereiding op de strategische overgang is input verzameld van belangrijke stakeholders uit de regio. Deze input is gebundeld in het rapport ‘Kwalitatief Evaluatieonderzoek The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen’. Op basis van deze inzichten en verschillende onderzoeksrapporten en diverse gesprekken is een nieuw strategisch plan ontwikkeld voor de periode 2026-2030, waarin brede welvaart, innovatie en economische groei in de Lifeport Regio Arnhem Nijmegen centraal staan.

Op basis van gesprekken met overheden, ondernemers, ondernemersverenigingen en onderwijs- en kennisinstellingen is een nieuw strategisch plan ontwikkeld. Dit plan, dat begin 2025 wordt opgeleverd, zet in op brede welvaart, innovatie en economische groei in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. Door de focus te leggen op de drie clusters Energy, High Tech en Health, hebben we een sterke economische impuls gerealiseerd. Innovaties in digitalisering, energietransitie en gezondheid moeten bijdragen aan een betere levenskwaliteit voor iedereen. De kernclusters blijven de economische motor, met Food, AI, duurzaamheid en Human Capital als verbindende thema’s.

Met dit strategisch plan wordt de economische potentie van de regio Arnhem Nijmegen optimaal benut. De focus op brede welvaart, innovatie en economische groei in de kernclusters, gecombineerd met verbindende thema’s als duurzaamheid en digitalisering, zorgt voor een toekomstbestendige en aantrekkelijke regio voor ondernemers, inwoners en kennisinstellingen.

Samenwerking gemeenten regio Arnhem-Nijmegen

Doel
Gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen informeren over de activiteiten van The Economic Board.

Resultaat
Ook in 2024 is er door de directeur samen met een Boardlid een bezoek gebracht aan de gemeenten (college, raad of commissiebijeenkomsten) in de regio Arnhem-Nijmegen. Naast een update over de activiteiten van The Economic Board en de versterking van de samenwerking met de gemeenten is er waardevolle input opgehaald voor het nieuwe strategisch plan 2026- 2030. Gemeente Berg en Dal heeft besloten om vanaf 1 juli 2024 weer deel te nemen aan The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen.

"Samenwerken binnen Lifeport Leren en innoveren draagt bij aan de ontwikkeling van kennis en innovatie in de regio, en bouwt en versterkt bruggen tussen onderwijs, onderzoek en praktijk. In Lifeport Regio Arnhem Nijmegen maken we, samen met onze partners uit het werkveld, impact én leiden we "changemakers" op voor een vitaal en duurzame toekomst."

Cécile de Boer
Strategisch adviseur in- & externe betrekkingen – HAN University of Applied Sciences

Lifeport Regio Arnhem Nijmegen

Lifeport Regio Arnhem-Nijmegen is het merk waarmee de regio zich als één herkenbaar geheel presenteert richting het Rijk, Brussel en Europa. Onder de naam Lifeport versterken we de zichtbaarheid van de regio Arnhem-Nijmegen en tonen we de kracht en potentie van deze innovatieve hub voor een duurzame en vitale samenleving. Lifeport draagt bij aan een verbeterde brede welvaart, met de mens en inwoner centraal.

Het afgelopen jaar is samen met de Board en diverse boardleden het narratief van Lifeport aangescherpt. Dit benadrukt de essentie en het onderscheidend vermogen van Lifeport nog sterker. We bouwen samen aan een vitale en duurzame samenleving, waarin innovatie en samenwerking de sleutel vormen.

Binnen deze merkstrategie is gestart met de profilering van alle kennisinstellingen in de regio Arnhem-Nijmegen onder Lifeport. Het initiatief Lifeport Leren en Innoveren, opgezet door de kennisinstellingen, richt zich op samenwerking en gezamenlijke profilering binnen de regio. Uit een Why-How-What-analyse en een implementatieplan blijkt dat Leren en Innoveren de verbindende factor is in het netwerk. Naast de Boardleden hebben ook ArtEZ, Yuverta en Rijn IJssel zich aangesloten. Eind 2024 hebben ook de wethouders economie van de Productieve Regio aangegeven Lifeport te omarmen en mee te helpen om verdere invulling te gaan geven. Hiermee gaan we dit initiatief gezamenlijk tot een succes maken.

Hoofdstuk 3

Organisatie & financien

3.1 Organisatiestructuur

The Economic Board stimuleert samenwerking voor een vitaal en duurzaam leven in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen. The Economic Board is een dynamisch netwerk van organisaties die samenwerken aan innovaties binnen de speersectoren Energy, Health en High Tech. Dit draagt bij aan de groei van de brede welvaart in de regio. Door sterke verbindingen te leggen binnen de regio Arnhem-Nijmegen, zet The Economic Board de economische kracht van de regio in om samenwerking binnen de triple helix – ondernemers, kennis- en onderwijsinstellingen en overheid – te versterken.

De Board bestaat uit 18 topbestuurders en CEO's van kennis- en onderwijsinstellingen, overheden en bedrijven. Zij bepalen de strategische koers en zetten hun netwerk actief in als ambassadeurs voor de belangrijkste thema's en projecten binnen Lifeport Regio Arnhem Nijmegen.

Het projectbureau ondersteunt op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Het brengt kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheden samen en legt de basis voor samenwerking en allianties. Afhankelijk van de behoeften van projecten en programma's vervult The Economic Board verschillende rollen. Het projectbureau wordt geleid door een algemeen directeur en bestond in 2024 uit 15 medewerkers (7,27 fte). Niet alle medewerkers zijn in dienst van The Economic Board; sommige, zoals strategen, worden in kind beschikbaar gesteld door partners en tevens wordt op projectbasis tijdelijk personeel ingehuurd.

Verdieping rol The Economic Board
Met een krachtig netwerk van ondernemers, kennisinstellingen en overheden werken wij samen aan het verbeteren van de brede welvaart en het versterken van de economie in de regio Arnhem-Nijmegen. Met focus op Energy, Health en High Tech stimuleren we innovatie, doorbreken we barrières en versnellen we economische groei. We signaleren kansen, zetten strategie om in actie en nemen regie bij urgente uitdagingen. Waar nodig verbinden, faciliteren en lobbyen we om de regio nationaal en internationaal te versterken. Samen bouwen we aan een toekomstbestendige, inclusieve economie en een duurzame samenleving.

In 2024 heeft een afvaardiging van onze Boardleden zich gebogen over het aanscherpen van onze rol. Vanuit het regionale ecosysteem als uitgangspunt is gekeken naar hoe The Economic Board zich optimaal kan positioneren en welke rolverdeling het meest effectief is tussen de Board, het projectbureau en de partners. Dit voorstel is eind 2024 goedgekeurd door de Board en wordt in 2025 verder geïmplementeerd in nauwe afstemming met onze partners.

Dashboard
In opdracht van The Economic Board hebben studenten van IT Student Lab een Dashboard gerealiseerd. Dit dashboard geeft één brondocument met alle projecten en programma's van The Economic Board (TEB), de rollen van TEB, verloop van de projecten, aan welke KPI's deze bijdragen en welke partijen hierbij betrokken zijn. IT Student Lab wordt ondersteund door twee gevestigde softwarebedrijven. Vanuit het Human Capital Akkoord heeft IT Student lab een starterssubsidie ontvangen. Daarna volgde een eerste klus bij The Economic Board. Met dit dashboard hebben we meer inzicht in de projecten die we doen en de impact die we maken. IT Student Lab zorgt ervoor dat studenten praktijkervaring opdoen en kennis maken met de diverse bedrijven en organisaties in de regio.

In contact met ons netwerk

Communicatie

Het profileren van de regio Arnhem-Nijmegen op economisch en sociaal maatschappelijk gebied, rondom de clusters Energy, Health, High Tech en de thema's Slimme Duurzaamheid, Human Capital en AI vindt zowel binnen als buiten de regio plaats. In een concurrerende en internationale wereld is het essentieel te laten zien waar je kracht ligt. Afgelopen jaar heeft

The Economic Board deelgenomen aan diverse communicatie- en projectwerkgroepen die verband houden met het DNA, gekoppeld aan de clusters, van de regio. We laten zien aan welke thema's we werken. We communiceren vanuit relevante, op feiten gebaseerde inhoud en spelen in op de actualiteit. Dit doen we onder andere via de website theeconomicboard.com en lifeport.nl, de maandelijkse nieuwsbrief, onze sociale mediakanalen en via verschillende mediapartners. Begin 2024 is er een nieuwe website lifeport.nl gelanceerd. We maken in nieuws- of vakmedia zichtbaar hoe The Economic Board met haar initiatieven en programma's impact realiseert op een vitaal en duurzaam leven in Lifeport Regio Arnhem Nijmegen en welke bijdrage dit levert aan het versterken van de brede welvaart van haar inwoners en ondernemers.

Events

Alle events, meetups en kennissessies die wij organiseren of aan bijdragen, dragen bij aan de ambities en doelstellingen van The Economic Board. Onze medewerkers bezoeken ook events van andere netwerkorganisaties en andere partners.

Een aantal voorbeelden van afgelopen jaar:

- Samen met gemeente Arnhem, Citymarketing Arnhem, Connectr, HAN University of Applied Sciences en Kiemt heeft The Economic Board aansluitend aan het World Energy Congress een internationale perstrip naar Arnhem georganiseerd rondom het thema Energie.
- Met Innovate en Briskr is een Innovate AI Meetup georganiseerd waar innovators uit Energy, Health en High Tech en mkb toonden hoe zij AI gebruiken om impact te maken op de maatschappelijke vraagstukken.
- 'Symposium Flexibiliteit in werk' met dit symposium toonde Lifeport Regio Arnhem Nijmegen visie op de arbeidsmarkt van morgen. Van combinatiebanen en mantelzorg tot de kracht van internationaal talent en het belang van voldoende leraren: inspirerende inzichten en samenwerking stonden centraal.
- The Economic Board, VNO-NCW Midden en Rijn IJssel organiseerden in 'Het Restaurant' van Rijn IJssel begin december een Inspiratiediner met inspirerende table speeches rondom de thema's AI, circulair en arbeidsmarkt.
- Voor Kamerleden en ambtenaren van ministeries is in december het Lifeport café georganiseerd in Den Haag waarbij ook afgevaardigden vanuit overheden, ondernemers en onderwijs- en kennisinstellingen uit Lifeport Regio Arnhem Nijmegen aanwezig waren.

Symposium HCA `Flexibileit in werk'

Naar inhoudsopgave

3.2 Financiën

De werkelijk gerealiseerde baten bedroegen in 2024 € 1.961.816 terwijl € 1.400.388 was begroot. De toename ten opzichte van de initiële begroting is toe te schrijven aan extra cash partnerbijdragen van onderwijs- en kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheden voor onder andere lobbyactiviteiten, uitvoering projecten en programma's en de Regio Deal.

In 2024 hebben provincie Gelderland, Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en The Economic Board een Regio Deal met het Rijk gesloten. Voor de periode 2024-2027 wordt in diverse programmalijnen in de Regio Deal gewerkt aan het versterken van de Brede Welvaart. Op basis van minimaal 50% cofinanciering draagt het Rijk bij aan de Regio Deal. The Economic Board heeft twee projecten ingebracht bij deze Regio Deal, namelijk het Human Capital Akkoord (Samenwerken aan een arbeidsmarkt die werkt) en Zonnepark (energietransitie). De in kind bijdragen zijn in overeenstemming met de initiële begroting ingezet en daarom is er geen afwijking op deze post.

Het exploitatieresultaat bedraagt € 0,-; de bestemmingsreserve blijft ongewijzigd. Met de te besteden partnerbijdragen en de inwonerbijdragen zijn de organisatiekosten dit jaar volledig gefinancierd, wat heeft geresulteerd in dit resultaat.

The Economic Board ontvangt jaarlijks inwonerbijdragen van de gemeenten via de Groene Metropoolregio. Deze financiering bestaat uit een bijdrage van € 1,- per inwoner van de deelnemende gemeenten. In 2024 hebben vijftien gemeenten bijgedragen aan The Economic Board. Halverwege 2024 heeft de gemeente Berg en Dal zich opnieuw aangesloten, vandaar de positieve afwijking op de begroting. Naast deze bijdragen ontvangt The Economic Board cash- en in kind bijdragen van onderwijs- en kennisinstellingen, overheden en bedrijfsleven binnen de triple-helix.

Van de gerealiseerde bijdragen is 37% afkomstig van de jaarlijkse bijdragen van de deelnemende gemeenten, 57% (inclusief in kind) van onderwijs- en kennisinstellingen en bedrijfsleven binnen de triple helix samenwerking en 6% van de provincie Gelderland. De kosten zijn verdeeld over de programma's zoals deze op bladzijde 26 bijlage 1 van de jaarrekening zijn weergeven. Daarin zijn separaat de projecten van de Regio Deal opgenomen. Per saldo worden de kosten van deze projecten volledig gefinancierd door partnerbijdragen en de subsidie van het Rijk.

Personeel
In 2024 is 7.27 fte in loondienst bij The Economic Board, verdeeld over acht medewerkers. Daarnaast zijn zeven strategen (1,22 fte) verbonden aan The Economic Board. De strategen zijn ter beschikking gesteld door onderwijs- en kennisinstellingen, overheden en bedrijfsleven. De personeelskosten zijn volgens inzet verdeeld over de drie programmalijnen.

ANBI-status
Sinds 2017 is de Stichting Economic Board Arnhem Nijmegen aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Partijen die ons willen helpen bij onze doelstelling door middel van een donatie, kunnen deze gift aftrekken van de winst- of inkomstenbelasting.

Financiële kerngegevens
Over de jaarrekening 2024 van The Economic Board is op 21 maart 2025 door de externe accountant Reith & Ten Böhmer Accountants en Belastingadviseurs, in de persoon van de heer N.H.M. Reith AA, een goedkeurende controleverklaring verstrekt. Voor een verdere toelichting op de cijfers 2024, verwijzen wij u naar de jaarrekening, zie pagina 1.

3.3 Risico's

Onderstaande risicoanalyse geeft inzicht in welke risico's kunnen worden geïdentificeerd, de impact en waarschijnlijkheid van deze risico's en de maatregelen om deze risico's te beheersen.

- Financiële risico's
- Operationele risico's
- Regelgevende risico's
- Fiscale risico's
- Continuïteit

Financiële risico's

- Financieringstekorten: als subsidies of partnerbijdragen bijdragen wegvallen dan is de organisatie redelijk goed in staat om kosten te reduceren. Veel projecten worden uitgevoerd door tijdelijke adviseurs en deze contracten kunnen dan ontbonden worden.
- Budgetafwijkingen: op basis van een maandelijkse rapportage kunnen kostenoverschrijdingen geprognotiseerd worden en zo maatregelen genomen worden om bijvoorbeeld een project af te bouwen of stop te zetten.
- Liquiditeitsrisico's: betreft onzekerheid over voldoende financiële reserves om operaties voort te zetten bij financiële tegenslagen zoals recessie en inflatie. De inwonerbijdrage van de gemeenten via de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen waarborgt een basis van activiteiten die door de deelnemende gemeenten aan The Economic Board zijn overgedragen. Bij een tekort aan liquiditeiten zullen de projecten die niet uit de inwonerbijdragen worden gefinancierd noodgedwongen gestopt of afgebouwd moeten worden. Mogelijke oplossing zou het aantrekken van externe financiering kunnen zijn.

Operationele risico's

- Projectvertragingen: zoals bijvoorbeeld bij innovatieve projecten als Smart Energy Hubs en Hydrogen Valley kunnen hinder ondervinden van wet- en regelgeving of technische uitdagingen. Door het continue monitoren van projecten kan hierdoor adequaat gestuurd worden op de beheersing van de looptijd, capaciteit en de financiële investering.
- Personeelstekorten: bij het initiëren en/of opstarten van een project of programma wordt ook de personeelscapaciteit meegenomen in de risicoanalyse.

Regelgevende risico's

Niet voldoen aan subsidieverordening: met het afsluiten van een Regio Deal is de financieringsstroom uit subsidiegelden sterk gestegen. De subsidie wordt achteraf door de subsidieverstrekker op basis van een inhoudelijk verslag en een accountantscontrole op de financiële cijfers vastgesteld. Als niet voldaan wordt aan de eisen van de subsidieverordening kan de subsidieverstrekker een deel van de subsidie inhouden. Dit wordt voorkomen door de administratie zo in te richten dat de financiële cijfers van een project eenvoudig gefilterd uit de administratie kunnen worden. Daarnaast vindt regelmatig een inhoudelijke afstemming met de subsidieverstrekker plaats om aan de vereisten van het projectplan te blijven voldoen.

Fiscale risico's

In 2025 zal door een externe partij beoordeeld worden of er fiscale risico's aanwezig zijn.

Continuïteit

In 2025 eindigt het vijfjarige strategisch plan (2020-2025) van The Economic Board en daarmee ook de financiële afspraken met de gemeenten over de inwonerbijdragen. Het nieuwe strategisch plan van The Economic Board voor de periode 2026-2030 is in januari 2025 vastgesteld door de Board van The Economic Board. De gemeenten is gevraagd om hun bijdrage voor de komende vijf jaar voort te zetten. Indien niet het huidige aantal gemeenten blijft bijdragen betekent dit het afschalen van de activiteiten.

Baten in €	
Inwonerbijdragen	729.521
Bijdrage provincie Gelderland	50.000
Projecten en overige baten	260.121
Bijdragen in kind	**538.578**
Radboud Universiteit, Gemeente Nijmegen, Radboudumc Google Grants, HAN University of Applied Sciences, De Droomfabriek, EnergieMarke en diverse partners	
Bijdragen in cash	**383.596**
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, Provincie Gelderland, CCV Nederland, NXP Semiconductors Nederland, HAN University of Applied Sciences, Gemeente Nijmegen, ROC Nijmegen, Van Hall Larenstein University of Applied Sciences, St. Platform Talent voor Technologie, Alliander, Rijn IJssel, Radboudumc en Oost NL	
Totaal	**1.961.816**

Lasten in €	
Organisatiekosten	
Huisvesting	104.553
Overige kosten	6.451
Projectbureau	
Organisatiekosten	107.008
Advieskosten	29.572
Overige kantoorkosten	41.501
Subtotaal	**289.085**
Projecten en programma's	
Innovatie, technologie en ondernemen	229.521
Opgave 1 Technologie marktcombinaties voor maatschappelijke vraagstukken	
Opgave 2 Stimuleren en ondersteunen van bedrijvigheid en ondernemerschap	
Talent	184.496
Opgave 3 Arbeidsmarkt in balans	
Regionale welvaart en welzijn	481.088
Opgave 4 Hulpmotor voor brede welvaart	
Opgave 5 Instrumenten voor publiek en private ecosystemen	
Regio Deal en projecten	305.155
Totaal	**1.961.816**
Exploitatieresultaat	0,00

Klik hier om naar de jaarrekening te gaan

Naar inhoudsopgave

Bijlage 1

Tijdlijn

Naar inhoudsopgave

Tijdlijn

Per maand enkele belangrijke gebeurtenissen die plaatsvonden in 2024.
Het overzicht is niet uitputtend.

Januari

- Werkbezoek Provinciale Staten regio Arnhem-Nijmegen
- Nieuwjaarsbijeenkomst Human Capital Akkoord
- Groene Metropoolcafé - Den Haag
- Boardvergadering The Economic Board

Februari

- Werkbezoek directie ministerie EZK regio Arnhem-Nijmegen - werklocaties + Energie
- Gesprekstafel aanpak ruimtelijk programmeren, EZK, locatie Saxion
- Werkgroepen GMR, Netcongestie, Campussen
- Presentatie HCA bij regio Zuid Limburg
- Innovate Meet Up - AI

Maart

- BANN event
- Week circulaire economie
- Circulaire safari Rijk van Nijmegen
- Nationaal congres Circulaire Economie
- Werkbezoek circulaire raad aan Chemelot Campus
- Health Valley Event
- Werkbezoek ministerie OCW, SZ en EZK - arbeidsmarkt
- Boardvergadering The Economic Board

April

- Intentieovereenkomst Bedrijventerrein TPN West
- Dinershow Rijn IJssel - tafel Human Capital Akkoord
- House warming VIA-T
- Naar het energiesysteem van de toekomst - gemeente Arnhem
- Werkbezoek ministerie OCW regio Arnhem Nijmegen - Wet internationalisering in balans
- World Energy congress Rotterdam
- Internationale persreis Arnhem - Energy

Werkbezoek ministerie OCW aan de regio Arnhem-Nijmegen

Mei

- Bezoek Europarlementariër - programma Health & Hightech
- Bezoek ministerie India - IPKW Arnhem - waterstof
- Verkenningsmissie Marokko - waterstof
- BANN event
- Werkbezoek Semincon Nijmegen - DG ministerie EZK en ministerie BZ
- Arnhem Electricity week
- Kick off Regio Farma

- Lancering Europees Centrum voor Flexibele Energiesystemenen
- Partnerbijeenkomst Human Capital Akkoord
- Regio Reis

Juni

- Aan de slag: creatieve oplossingen voor een toekomst zonder netcongestie
- Lancering brandvideo
- Baas van Morgen
- Inspiratiediner Foodvalley
- Verkiezingen Europa -Think Europe
- Save Plastics Parel Award
- Overleg strategen TEB en opgavemanagers GMR
- Boardvergadering The Economic Board
- International Days Duisburg
- Kick off Regio Deal programma Toekomstbestendige bedrijventerreinen

Juli – september

- Bezoek ronde langs 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen

Augustus

- Werkbezoek Commisaris van de Koning en Gedeputeerde Staten Provincie - Energy Arnhem
- Verhuizing The Economic Board naar Mercator II 2e etage

September

- Vibe of the Future
- Boardvergadering The Economic Board

Oktober

- Parel award uitreiking Modderkolk
- Netwerktafel Energy - Human Capital Akkoord
- European Week of Region and Cities - Brussel
- Economic Boards Nederland bijeenkomst Utrecht

November

- Opening Technovium Wijchen
- Lancering Digital Health Challenge Lab
- Dag van de Ondernemer
- BANN event
- Helixgroep Energy bijeenkomst
- Hydrogen Valley - Brussel / lancering Hydrogen Valley East Netherlands
- Boardvergadering The Economic Board

December

- Lifeport Café - Energy in Den Haag
- Symposium Flexibiliteit in Werk - Human Capital
- Bekendmaking werklandschappen van de toekomst
- Inspiratiediner; Opgave van vandaag naar morgen
- Netwerktafel High Tech - Semicon - Human Capital

Dag van de ondernemer

Naar inhoudsopgave

Bijlage 2

De Board

Naar inhoudsopgave

Ahmed Marcouch

Burgemeester gemeente Arnhem, voorzitter The Economic Board

Ilko Bosman

Voorzitter VNO-NCW regio Arnhem-Nijmegen

John Brom

Wethouder gemeente Nijmegen, lid DB

Rens Buchwaldt

Raad van Bestuur van de Wageningen University & Research

Huub Hieltjes

Burgemeester gemeente Duiven, voorzitter auditcommissie

Sander Hulsebos

CEO van Hoogwegt Group, lid auditcommissie

Jan van Iersel

Voorzitter College van Bestuur Van Hall Larenstein University of Applied Sciences

Nermina Kundić

Wethouder gemeente Arnhem

Bertine Lahuis

Voorzitter Raad van Bestuur Radboudumc

Peter van Mulkom

Voorzitter College van Bestuur ROC Nijmegen

Jean Schreurs

Executive Director NXP Semiconductors Netherlands BV (tot en met 29 november 2024)

Bram Sieben

Directeur Corporate & Social Affairs Alliander

Enny van de Velden

Voorzitter en CCO CCV Group, lid DB, vicevoorzitter The Economic Board

Rob Verhofstad

Voorzitter College van Bestuur HAN University of Applied Sciences, lid auditcommissie

René Verhulst

Burgemeester gemeente Ede, voorzitter Regio Foodvalley

Daniël Wigboldus

Voorzitter College van Bestuur Radboud Universiteit, lid DB (tot en met 29 november 2024)

Helga Witjes

Gedeputeerde provincie Gelderland

d.d. 2024

Naar inhoudsopgave

Jaarrekening Stichting Economic Board Regio Arnhem Nijmegen 2024

Naar inhoudsopgave

JAARREKENING 2024

STICHTING ECONOMIC BOARD REGIO ARNHEM-NIJMEGEN

NIJMEGEN

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT

A.	Opdracht	pagina 3
B.	Samenstellingsverklaring	pagina 3
C.	Algemeen	pagina 4
D.	Resultaten	pagina 4
E.	Financiële positie	pagina 5

JAARREKENING

1.	Balans per 31 december 2024	pagina 7
2.	Staat van baten en lasten over 2024	pagina 9
3.	Kasstroomoverzicht 2024	pagina 10
4.	Grondslagen voor waardering en bepaling exploitatieresultaat	pagina 11
5.	Toelichting op de balans per 31 december 2024	pagina 14
6.	Toelichting op de staat van baten en lasten	pagina 17

Overige gegevens

1.	Ontbreken van de verklaring	pagina 25
2.	Statutaire regeling bestemming exploitatieresultaat	pagina 25

Bijlage

1.	Overzicht verdeling kosten programma's	pagina 26

Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen
Toernooiveld 300
6525 EC Nijmegen

Nijmegen, 20 maart 2025

Geacht bestuur,

A. Opdracht

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2024 van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen samengesteld.

Het bestuur van de stichting is op grond van wettelijke bepalingen verantwoordelijk voor de jaarrekening.

B. Samenstellingsverklaring

De jaarrekening van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2024 en de staat van baten en lasten over 2024 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Bij deze jaarrekening wordt door de externe accountant Reith & Ten Böhmer, in de persoon van de heer N.H.M. Reith AA, een controleverklaring verstrekt. Voor deze controleverklaring verwijzen wij naar de overige gegevens.

C. Algemeen

Doelstelling
De stichting heeft ten doel het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Energy, Health, High Tech, Food en de cross-overs daartussen om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en de regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

Directie
Per balansdatum wordt de directie gevoerd door de heer J. van Dellen.

D. Resultaten

Het exploitatieresultaat over 2024 bedraagt € 0,-.
De vergelijking van de staat van baten en lasten ten opzichte van de begroting ziet er als volgt uit:

	Gerealiseerd		Begroot		Verschil
	€	%	€	%	€
Inwonerbijdragen gemeenten	729.521	52,1	711.810	50,8	17.711
Subsidie Provincie Gelderland	0	0,0	100.000	7,1	-100.000
Bijdragen in kind partners	538.578	38,5	538.578	38,5	0
Bijdragen cash partners	574.432	41,0	50.000	3,6	524.432
Subsidies en overige baten	119.285	8,5	0	0,0	119.285
Totaal Baten	**1.961.816**	**140,09**	**1.400.388**	**100,0**	**561.428**
Personeels- en salariskosten (*)	980.266	50,0	942.640	67,3	37.626
Huisvestingskosten (*)	104.553	5,3	104.407	7,5	146
Reiskosten	7.260	0,4	8.000	0,6	-740
Projectondersteuning	602.630	30,7	96.691	6,9	505.939
Communicatie / Media (*)	191.158	9,7	192.000	13,7	-842
Advieskosten	29.572	1,5	12.500	0,9	17.072
Administratiekosten	14.599	0,7	15.500	1,1	-901
Afschrijvingskosten	4.439	0,2	4.500	0,3	-61
Kantoorkosten	26.902	1,4	23.150	1,7	3.752
Onvoorzien	437	0,0	1.000	0,1	-563
Totaal Lasten	**1.961.816**	**100,0**	**1.400.388**	**100,0**	**561.428**
Exploitatieresultaat	**0**	**0,0**	**0**	**0,0**	**0**

*De met een * gemarkeerde posten bevatten een in kind bijdrage, deze worden onder de baten en lasten nader toegelicht (pagina's 17 t/m 21).*

Wijziging interne rapportagestructuur

In 2024 is overgegaan naar een nieuwe indeling, waarbij gekozen is
de verschillende programma's, projecten en speerpunten binnen de clusters
samen te brengen in drie hoofdlijnen en vijf concrete opgaven.
Door deze nieuwe indeling zijn wij beter in staat de verantwoording van jaarplan en begroting in één lijn te houden en meer transparantie te geven tussen opgaven, begrotingsposten en activiteiten.
Aan deze jaarrekening is een bijlage toegevoegd, die de nieuwe rapportagestructuur weergeeft.

E. Financiële positie

In dit hoofdstuk wordt de financiële positie van de stichting toegelicht.

In het algemeen geldt, dat het voor een gezonde financiering noodzakelijk is, dat vaste activa gefinancierd worden met op lange termijn beschikbaar vermogen, zoals eigen vermogen en langlopende schulden. Voor de financiering van vlottende activa behoeft dan slechts van kortlopend vreemd vermogen gebruik te worden gemaakt. voor zover het op lange termijn beschikbare vermogen hierin niet voorziet.

	31-12-2024 %		31-12-2023 %	
	x € 1.000		x € 1.000	
Kapitaalcomponenten:				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	12	2%	12	6%
	12	2%	12	6%
Vlottende activa				
Overige vorderingen	149	22%	23	11%
Liquide middelen	529	77%	181	84%
	690	100%	216	100%
Vermogenscomponenten				
Stichtingskapitaal	41	6%	41	19%
Kortlopende schulden	649	94%	175	81%
	690	100%	216	100%

Current ratio
De liquiditeitspositie, uitgedrukt in het kengetal "current ratio", is de verhouding vlottende activa/kortlopende schulden. Dit kengetal wordt wel beschouwd als een aanwijzing van de mogelijkheid dat de stichting de schulden, die op korte termijn invorderbaar worden, ook op korte termijn kan inlossen. Dit kengetal dient in een gezonde situatie meer dan 1 te bedragen.

Voor de stichting geldt per 31 december 2024: 1,04

Solvabiliteit
De solvabiliteitspositie wordt uitgedrukt in de verhouding eigen vermogen/totaal vermogen x 100%. Wil de stichting in staat zijn alle schulden te voldoen zal de solvabiliteit positief moeten zijn.

Voor de stichting geldt per 31 december 2024: 6%

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
De Administratiekamer B.V.

De heer A.W.N. Wijers

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2024
(na verwerking exploitatieresultaat)

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	**11.696**	**11.503**
Vlottende activa		
Overige vorderingen	149.271	23.076
	149.271	**23.076**
Liquide middelen	**528.561**	**181.175**
Totaal	**689.528**	**215.754**

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2024
(na verwerking exploitatieresultaat)

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Stichtingskapitaal		
Continuïteitsreserve	50.000	50.000
Bestemmingsreserve	-9.385	-9.385
	40.615	**40.615**
Kortlopende schulden		
Crediteuren	42.129	42.272
Belastingen	20.037	15.228
Overige schulden	586.747	117.639
	648.913	**175.139**
Totaal	**689.528**	**215.754**

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

	2024	2023
	€	€
Inwonerbijdragen gemeenten	729.521	704.383
Subsidie Provincie Gelderland	0	100.000
Bijdragen in kind partners	538.578	440.674
Bijdragen cash partners	574.432	115.980
Subsidies en overige baten	119.285	98.042
Totaal baten	**1.961.816**	**1.459.079**
Personeels- en salariskosten	980.266	877.466
Huisvestingskosten	104.553	96.099
Reiskosten	7.260	3.239
Projectondersteuning	602.630	231.263
Communicatie/Media	191.158	197.681
Advieskosten	29.572	14.813
Administratiekosten	14.599	13.985
Afschrijvingskosten	4.439	4.525
Kantoorkosten	26.902	23.986
Onvoorzien	437	0
Totaal lasten	**1.961.816**	**1.463.057**
Exploitatieresultaat	**0**	**-3.978**

3. KASSTROOMOVERZICHT OVER 2024

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2024	
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	0	
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	4.439	
Veranderingen in het werkkapitaal		
Mutatie vorderingen	-126.195	
Mutatie kortlopende schulden	473.774	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		352.018
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa		-4.632
		347.386

Samenstelling geldmiddelen

	2024	
	€	€
Liquide middelen per 1 januari	181.175	
Mutatie liquide middelen boekjaar	347.386	
Geldmiddelen per 31 december		528.561

4. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN BEPALING EXPLOITATIERESULTAAT

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen is statutair gevestigd te Nijmegen en feitelijk gevestigd op Toernooiveld 300, 6525 EC te Nijmegen. De stichting is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 65371992; RSIN 856085261.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling, Na balansdatum is bekend geworden dat veertien van de zeventien regiogemeenten via de inwonersbijdrage zullen blijven bijdragen aan de basisfinanciering van The Economic Board. Per 1 januari 2025 maakt de gemeente Montferland geen deel meer uit van de Groene Metropoolregio, maar draagt nog wel bij aan The Economic Board. De bijdragen van de gemeenten in 2025 bedraagt € 784.615.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waarde-verminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschaffings- of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa waarvan de stichting krachtens een financiële lease-overeenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële lease-overeenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële lease-overeenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Voor zover niet anders is vermeld hebben de vorderingen een looptijd van korter dan 1 jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan enkel uit banktegoeden en zijn direct opneembaar.
De liquide middelen worden gewaardeeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen voor de staat van baten en lasten

Baten

De baten bestaan uit subsidiebijdragen van €1,00 per inwoner van de deelnemende gemeenten.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen, boekwinsten alleen voor zover deze niet in mindering zijn gebracht op vervangende investeringen.

Bestemming exploitatieresultaat 2024
Het exploitatieresultaat over 2024 bedraagt € 0,-.
De bestemmingsreserve wijzigt niet.

5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Materiële vaste activa		
Stand 1 januari	11.503	14.699
Investeringen	4.632	1.329
Afschrijving (-)	4.439	4.525
Stand 31 december	11.696	11.503

De materiële vaste activa betreft inventaris. Er wordt voor de inventaris geen restwaarde gehanteerd.

Overige vorderingen		
Vooruitbetaalde kosten	1.325	585
Waarborg	136	225
Subsidie Provincie Gelderland	76.348	15.000
Overige vorderingen	3.595	7.266
Nog te ontvangen van partners	67.867	0
	149.271	23.076

De post "Nog te ontvangen van partners" betreft vorderingen op partners voor toegezegde partnerbijdragen voor 2024 en declaraties van kosten inzake Regio Deal Human Capital Akkoord bij de penvoerder Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Liquide middelen		
Rabobank The Economic Board	478.043	119.193
Rabobank Lifeport Scholarship	0	11.982
Rabobank spaarrekening The Economic Board	50.518	50.000
	528.561	181.175

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

De gelden in het Lifeport Scholarship zijn in 2024 geheel uitgekeerd aan studenten uit oorlogs- en conflictgebieden.
De rekening-courant van het Lifeport Scholarship is eind 2024 opgeheven.

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Continuïteitsreserve		
Stand 1 januari	50.000	50.000
Dotatie boekjaar	0	0
Stand 31 december	50.000	50.000
Bestemmingsreserve		
Stand 1 januari	-9.385	-5.407
Resultaat boekjaar	0	-3.978
Stand 31 december	-9.385	-9.385
Crediteuren		
Crediteuren	42.129	42.272
	42.129	42.272
Belastingen		
Loonheffingen	20.037	15.228
	20.037	15.228
Overige schulden		
Voorziening vakantiegeld	26.302	21.921
Nettolonen	2.249	2.008
Overige te betalen kosten	19.919	1.600
Rabobank Creditcard	0	110
Vooruitontvangen project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen"	0	30.000
Nog te betalen project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen"	0	50.000
Nog te betalen "Lifeport Scholarship"	0	12.000
Vooruitontvangen van partners	113.300	0
Vooruitontvangen project "Aanjaag- versnellingsmiddelen t.b.v. Energy cluster The Economic Board"	100.000	0
Vooruitontvangen project "Zonnepark Regio Deal"	60.756	
Vooruitontvangen project "HCA Regio Deal"	264.221	0
	586.747	117.639

Aangezien partnerovereenkomsten gerelateerd zijn aan meerjarige projecten worden de ontvangen gelden over de looptijd verdeeld.
De subsidie "Aanjaag- versnellingsmiddelen t.b.v. Energy cluster The Economic Board" van de provincie Gelderland is in het 4e kwartaal beschikt.
Voor het eerste jaar van de Regio Deal is voor de projecten Zonnepark en HCA Arbeidsmarkt een voorschot betaald door de provincie Gelderland. De late toekenning van de subsidie heeft er toe geleid dat de werkzaamheden slechts deels zijn uitgevoerd. Het restant van deze subsidie zal in 2025 worden uitgegeven.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

The Economic Board heeft per 1 mei 2019 een huurovereenkomst afgesloten met Stichting Radboud Universiteit voor de huur van kantoorruimten (inclusief kelder) staande en gelegen op de vijfde verdieping aan het Toernooiveld 300 te Nijmegen. De huurovereenkomst liep tot en met 31 augustus 2024.
Met ingang van 1 september 2024 zijn partijen onderling overeengekomen dat The Economic Board kantoorruimten huurt op de tweede verdieping aan het Toernooiveld 300 te Nijmegen. De kantoorruimten op de vijfde verdieping zijn per die datum vrijgekomen en het huurcontract is overgegaan naar de 2e verdieping. De huurovereenkomst loopt tot en met 31 augustus 2027.
De totale huurverplichting bedraagt op jaarbasis € 90.865, hiervan draagt het College van Bestuur van de Stichting Radboud Universiteit € 61.280 bij. Het restant ad. € 29.584 komt voor rekening van The Economic Board. Opzegging kan plaatsvinden met inachtneming van een termijn van drie maanden.

De stichting heeft in 2023 via de Provincie Gelderland een subsidie toegekend gekregen voor aanjaag- en versnellingsmiddelen t.b.v. de regionale economische ontwikkeling van The Economic Board. Dit betreft een bijdrage voor de strategische agenda van The Economic Board, die door triple helix advies de meerwaarde en de impact vergroot in de regio. Het project loopt van 1 juli 2023 tot 1 oktober 2024, dit is inclusief een verlenging van drie maanden.
De totale subsidie voor het project is vastgesteld op € 100.000. 80% hiervan zijnde € 80.000 is als voorschot uitgekeerd in 2023.
Het restant voorschot van 20% zijnde € 20.000 wordt uitgekeerd na vasstelling subsidie in 2025.
Deze baten worden op basis van gerealiseerde kosten verdeeld over de looptijd van het project.

In 2024 hebben drie partijen uit de regio te weten, provincie Gelderland, Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en The Economic Board een Regio Deal met het Rijk afgesloten.
Uit deze deal vloeien cofinancieringsverplichtingen voor de deelnemende partijen, voor The Economic Board bedragen deze voor de looptijd 2024-2026 € 95.873 en betreffen het project "Samenwerken aan een arbeidsmarkt die werkt".

6. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2024

	2024	2023
	€	€
Inwonerbijdragen gemeenten		
via Groene Metropoolregio	729.521	704.383
	729.521	704.383
Subsidie Provincie Gelderland		
Subsidie Provincie Gelderland	0	100.000
	0	100.000
Bijdragen in kind		
Radboud Universiteit	54.852	49.416
KplusV	0	13.842
Buro Kantelaar	0	7.865
Gemeente Nijmegen	56.628	56.628
Radboudumc	56.628	56.628
Google Grants	120.000	120.000
HAN - University of Applied Sciences	28.314	12.584
De Droomfabriek	28.314	15.101
EnergieMarke	56.628	53.240
Diverse partners	137.214	55.370
	538.578	440.674
Bijdragen cash		
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen	167.343	10.980
Provincie Gelderland	79.471	0
CCV Nederland	60.000	50.000
NXP Semiconductors Nederland	60.000	5.000
HAN - University of Applied Sciences	50.000	50.000
Gemeente Nijmegen	41.968	0
ROC Nijmegen	30.000	0
Van Hall Larenstein University of Applied Sciences	30.000	0
St. PlatForm Talent voor Technologie	18.150	0
Alliander	15.000	0
Rijn IJssel	15.000	0
Radboudumc	5.000	0
Oost NL	2.500	0
	574.432	115.980

	2024	2023
	€	€
Subsidies- en overige baten		
Subsidie Provincie Gelderland project "Human Capital Akkoord"	0	37.500
Subsidie Provincie Gelderland project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen"	50.000	50.000
Bijdrage Groene Metropoolregio project "Human Capital Akkoord"	0	5.000
Overige baten	0	5.542
Subsidie Provincie Gelderland project "HCA Regio Deal"	69.285	0
	119.285	98.042

Subsidies worden alleen opgenomen indien hiervoor kosten zijn gemaakt.
De resterende subsidiesgelden worden gereserveerd voor de komende boekjaren, passend binnen de looptijd van de subsidie.

Personeels- en salariskosten		
Loonkosten	452.584	431.639
Voorziening vakantiegeld	36.754	34.078
Sociale verzekeringen	73.220	76.314
Pensioenpremie	17.451	15.527
Ziekengeldverzekering	19.380	17.990
Reiskostenvergoedingen	5.353	6.752
Onkostenvergoedingen	3.600	3.600
Werkkostenregeling vrije ruimte	7.510	6.229
Scholingskosten	0	1.835
Overige personeelskosten	688	1.264
	616.540	595.228
Loonkosten (in kind*)	363.726	271.258
Bijdragen partners (cash)	0	10.980
	980.266	877.466

**Gemeente Nijmegen, Radboudumc, EnergieMarke, De Droombaanfabriek en HAN - University of Applied Sciences hebben in 2024 strategen ter beschikking gesteld voor de clusters en opgaven van The Economic Board. Daarnaast hebben diverse strategen hun expertise ter beschikking gesteld voor de opgaven van The Economic Board.*

	2024	2023
	€	€
Huisvestingskosten		
Huur	43.250	44.558
Parkeerkosten	2.400	2.125
Overige huisvestingskosten	4.051	0
	49.701	46.683
Huur (in kind*)	54.852	49.416
	104.553	96.099

**De Radboud Universiteit heeft in 2024 een in kind bijdrage geleverd aan de huur van de kantoorruimte van The Economic Board.*

Reiskosten		
Reis- en verblijfkosten	7.260	3.239

Projectondersteuning		
Projectstimulering	392.047	16.368
Events	4.090	8.473
Project Regio Deal	455	5.966
Kosten project "Human Capital Akkoord"	0	45.456
Kosten project "Aanjaag- versnellingsmiddelen regionale economische ontwikkelingen"	36.379	50.000
Kosten project "HCA Regio Deal"	138.819	0
Kosten project "Zonnepark Regio Deal"	30.840	0
	602.630	126.263
Lifeport Welcome Center (cash)	0	50.000
Lifeport Scholarship (cash)	0	55.000
	602.630	231.263

De kosten "Projectondersteuning" zijn gestegen door lobby activiteiten, herijking strategie, evaluatie The Economic Board en positionering Lifeport. Tegenover deze kosten staat ook een stijging van de partnerbijdragen.

	2024	2023
	€	€
Communicatie/Media		
Abonnementen en contributies – Print / digitaal	577	277
Abonnementen en contributies – Tools	7.408	4.219
Vertalingen	1.468	1.464
Website – Techniek	4.918	16.790
Website – Content	20.543	27.788
Events	4.112	4.048
Advertentie- en reclame-uitgaven	13.189	11.313
Vormgeving	711	1.209
Corporate	18.232	4.704
Campagnes	0	5.869
	71.158	77.681
Campagnes Google Grants (in kind*)	120.000	120.000
	191.158	197.681

**Het Google Grants Fund stelt (in kind) online advertentiebudget ter beschikking aan organisaties met een ANBI status. Dit budget wordt aangewend om de vindbaarheid van de website te vergroten.*

Advieskosten		
Accountant- en notariskosten	9.853	8.836
Advieskosten	19.719	5.977
	29.572	14.813
Administratiekosten		
Administratiekosten	12.655	12.168
Salarisadministratie	1.944	1.817
	14.599	13.985
Afschrijvingskosten		
Afschrijvingskosten	4.439	4.525

	2024	2023
	€	€
Kantoorkosten		
Kantoorartikelen	3.207	5.490
Internet en automatiseringskosten	17.469	12.037
Telefoon	319	348
Verzekeringen	2.265	2.328
Kleine aanschaffingen	720	60
Contributies en abonnementen	54	0
Representatiekosten	3.129	3.138
Rente en bankkosten	562	565
Ontvangen rente spaarrekening	-828	0
Overige kantoorkosten	5	20
	26.902	23.986
Onvoorzien		
Uitgaven onvoorzien	437	0

Binnen de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen waren over het boekjaar 2024 7,27 fte werkzaam (2023: 6,92 fte). Deze fte is verdeeld over 8 medewerkers.
Daarnaast is 1,22 fte (7 strategen) in kind verbonden aan The Economic Board.
De salarissen binnen de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen voldoen voor 2024 aan de vereisten van de Wet Normering Topinkomens (WNT).

ONDERTEKENING BESTUUR VOOR AKKOORD

Nijmegen, 28 maart 2025

Directie

Directeur:	De heer J. van Dellen

Dagelijks bestuur:

Voorzitter:	De heer A. Marcouch
Vicevoorzitter:	Mevrouw H. van de Velden
Lid dagelijks bestuur	De heer L. J. M. Verhofstad
Lid dagelijks bestuur:	De heer J.A.R. Brom

Voorzitter financiële auditcommissie: De heer H.B. Hieltjes

Algemeen bestuur:

Bestuurder:	De heer I. P. Bosman
Bestuurder:	De heer L. A. C. Buchwaldt
Bestuurder:	Mevrouw A.C. van Huffelen
Bestuurder:	De heer S. C. Hulsebos
Bestuurder:	De heer J. van Iersel
Bestuurder:	Mevrouw N. Kundić
Bestuurder:	Mevrouw B. E. Lahuis
Bestuurder:	De heer P. A. A. van Mulkom

Bestuurder:	De heer B. Sieben
Bestuurder:	De heer D. Terpstra
Bestuurder:	De heer L. J. Verhulst
Bestuurder:	Mevrouw H. W. M. Witjes

OVERIGE GEGEVENS

1. Ontbreken van de verklaring

Conform artikel 15.3 van de oprichtingsakte wordt de accountantsverklaring door de directie van de stichting aan deze jaarrekening toegevoegd.

2. Statutaire regeling bestemming exploitatieresultaat

In de statuten is geen vermelding over de bestemming van het exploitatieresultaat opgenomen. Echter in de vergadering is overeengekomen, dit resultaat mee te nemen naar een opvolgend jaar. Voor 2024 bedraagt het resultaat € 0,- en is bovenstaande niet van toepassing.

BIJLAGE

1. Overzicht verdeling kosten programma's

In 2024 is The Economic Board overgegaan naar een nieuwe indeling. Hierbij is gekozen om de verschillende programma's, projecten en speerpunten binnen de clusters samen te brengen in drie hoofdlijnen en vijf concrete opgaven. In onderstaand overzicht is de verdeling aangegeven van de organisatiekosten

	2024				
	begroting cash	begroting in kind	begroting totaal	realisatie totaal	afwijking
Lasten					
Organisatiekosten	291.943	418.578	710.521	565.432	-145.089
Programmateams/clusters (communicatie)	72.000	120.000	192.000	191.158	-842
Programma innovatie, technologie en ondernemen	209.103	-	209.103	229.521	20.418
Programma talent	144.382	-	144.382	184.496	40.114
Programma regionale welvaart en welzijn	144.382	-	144.382	481.088	336.706
Projecten vanuit subsidies	-	-	-	50.000	50.000
Totaal	***861.810***	***538.578***	***1.400.388***	***1.701.695***	***301.307***
Baten					
Inwonerbijdrage	711.810	-	711.810	729.521	17.711
Partnerbijdrage	150.000	538.578	688.578	922.174	233.596
Subsidies	-	-	-	50.000	50.000
Totaal	***861.810***	***538.578***	***1.400.388***	***1.701.695***	***301.307***
Subtotaal	-	-	-	-	-
Lasten					
Regio Deal Zonnepark	101.592	-	101.592	35.870	-65.722
Regio Deal Human Capital Akkoord	619.724	-	619.724	219.285	-400.439
Baten					
Partnerbijdrage	-	-	-	190.836	
Subsidies Regio Deal	721.316	-	721.316	69.285	-652.031
	-	-	-		

Reith Ten Böhmer
Accountants en Belastingadviseurs

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport op bladzijde 7 tot en met bladzijde 21 opgenomen jaarrekening van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen, gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2024 en de staat van baten en lasten over 2024 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor de financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Buskesdries 13b
6673 DP Andelst
Postbus 85
6670 AB Zetten
T 0488 - 473347
F 0488 - 473348
E info@rentb.nl

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met in Nederland aanvaarde waarderingsgrondslagen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijke te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor de financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Reith Ten Böhmer

Accountants en Belastingadviseurs

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Nederlands recht.

Andelst, 21 maart 2025
Reith & Ten Böhmer Accountants en Belastingadviseurs

N.H.M. Reith
Accountant-administratieconsulent

THE ECONOMIC BOARD
Regio Arnhem Nijmegen

The Economic Board
Mercator II, Toernooiveld 300
6525 EC NIJMEGEN
T +31 (0) 85 040 9980
E bureau@theeconomicboard.com

theeconomicboard.com / lifeport.nl

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	6846
Extern Zaak ID	Z/25/288030
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 juni 2025
Agendapunt	4.f
Titel	288030 Beslisnota Meerjarenprogramma begroting BVO DRAN 2026- 2029
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Eigenaar	Beekmans, Lies
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Dam, A (Anouk) van
Telefoonnummer steller	0646824187
E-mail adres steller	l.beekmans@drutenwijchen.nl

Bijlagen
288030 Beslisnota Meerjarenprogramma begroting BVO DRAN 2026- 2029
Bijlage 1: Aanbiedingsbrief Ontwerp MJPB 2026-2029 incl. gewijzigde begroting 2025
Bijlage 2: Ontwerp MJPB 2026-2029 incl. gewijzigde begroting 2025 versie bestuur 27 februari 2025
Bijlage 3: Kaderbrief 2026 BVO DRAN
Bijlage 4: Voorlopige Jaarstukken 2024 BVO DRAN

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	13 mei 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	23 mei 2025
Raad openbaar Wijchen	**19 juni 2025**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) BVO DRAN 2026-2029 (inclusief gewijzigde begroting 2025).
2. Af te zien van het indienen van een zienswijze op de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2026-2029 (inclusief de gewijzigde begroting 2025) en het

bestuur van de BVO DRAN hiervan in kennis te stellen.
3. Kennis te nemen van de financiële consequenties van de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2026-2029 (inclusief gewijzigde begroting 2025) van BVO DRAN voor de begroting van de gemeente Wijchen en de uitkomsten op te nemen in de Perspectiefnota 2025.
4. Kennis te nemen van de voorlopige jaarcijfers BVO DRAN 2024.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:
1. Kennis te nemen van de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) BVO DRAN 2026-2029 (inclusief gewijzigde begroting 2025).
2. Af te zien van het indienen van een zienswijze op de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2026-2029 (inclusief de gewijzigde begroting 2025) en het bestuur van de BVO DRAN hiervan in kennis te stellen.
3. Kennis te nemen van de financiële consequenties van de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2026-2029 (inclusief gewijzigde begroting 2025) van BVO DRAN voor de begroting van de gemeente Wijchen en de uitkomsten op te nemen in de Perspectiefnota 2025.
4. Kennis te nemen van de voorlopige jaarcijfers BVO DRAN 2024.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/288030

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Meerjarenprogramma begroting BVO DRAN 2026-2029

Collegedatum: 13 mei 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) BVO DRAN 2026-2029 (inclusief gewijzigde begroting 2025).
2. Af te zien van het indienen van een zienswijze op de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2026-2029 (inclusief de gewijzigde begroting 2025) en het bestuur van de BVO DRAN hiervan in kennis te stellen.
3. Kennis te nemen van de financiële consequenties van de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2026-2029 (inclusief gewijzigde begroting 2025) van BVO DRAN voor de begroting van de gemeente Wijchen en de uitkomsten op te nemen in de Perspectiefnota 2025.
4. Kennis te nemen van de voorlopige jaarcijfers BVO DRAN 2024.

Aanleiding

Hierbij treft u de ontwerp Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) 2026-2029, inclusief de gewijzigde begroting 2025 aan van de BVO DRAN (Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Arnhem Nijmegen). De BVO DRAN is verantwoordelijk voor de uitvoering van het doelgroepenvervoer in 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen. Vóór 31 mei 2025 kunnen alle deelnemende gemeenteraden van de BVO DRAN hun zienswijze op de MJPB 2026-2029, inclusief de gewijzigde begroting 2025, geven.
Ook ontvangt u de financiële gegevens over het boekjaar 2024 van de BVO DRAN. Op basis van de **concept** jaarrekening 2024 van de BVO DRAN is het totale resultaat (uitgaande van de gewijzigde begroting 2024) voor Wijchen € 45.918 positief. In onze jaarrekening 2024 is al grotendeels rekening gehouden met dit voordelig resultaat.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
27-06-2024	**Meerjarenbegroting BVO DRAN 2025-2028** (Z/24/232913)

Gewenst resultaat

Kennis te nemen van de ontwerp MJPB 2026-2029, inclusief de gewijzigde begroting 2025 van de BVO DRAN.
Daarbij kennis te nemen van de voorlopige financiële jaarcijfers 2024.

Argumenten

1.1 Er ligt nu een ontwerpbegroting voor inclusief een begrotingswijziging 2025
In de gewijzigde begroting 2025 en de ontwerp MJPB 2026-2029 zijn de uitgangspunten uit de Kaderbrief 2026 meegenomen. Deze Kaderbrief is op 3 oktober 2024 vastgesteld door het Algemeen bestuur van de BVO DRAN. Het Algemeen Bestuur heeft met vaststelling van de Kaderbrief 2026 de algemene financiële uitgangspunten voor de opbouw van de meerjarige begroting bepaald. De deelnemende gemeenten nemen zelf beleidsbeslissingen en zijn verantwoordelijk voor het stellen van de beleidsmatige kaders.

1.2 Het realiseren van kostenbeheersing of een bezuinigingstaakstelling ligt primair op de weg van de gemeente zelf
De kosten van de BVO DRAN bestaan uit twee componenten, namelijk ruim 95% vervoerskosten (inclusief kosten voor het callcenter) en minder dan 5% kosten voor de overhead (de Vervoersorganisatie, de uitvoerende organisatie binnen de gemeenschappelijke regeling). Met betrekking tot de vervoerskosten kan de gemeente op basis van haar eigen beleid en keuzes invloed uitoefenen op de omvang van de vervoerskosten, aangezien daarmee de inzet van vervoer (WMO, jeugdwet en/of leerlingenvervoer) beperkt kan worden.
Tijdens een miniconferentie op 27 februari 2025 is besloten om een ambtelijke taskforce op te richten om wijzigingen voor te bereiden die de kwaliteit en de betaalbaarheid van het doelgroepenvervoer bevorderen.
De top vijf waar we mee willen starten, op basis van de afspraken die zijn gemaakt tijdens de miniconferentie, is:

1. Vaste instroommomenten routevervoer: dit is uitgewerkt en wordt ingevoerd met ingang van het nieuwe schooljaar 2025-2026.
2. Uitwerking van de mogelijkheden om de reizigersbijdrage beperkt te verhogen en deze meer in overeenstemming te brengen met de hoogte van de reizigersbijdrage, zoals gehanteerd in de overige Gelderse Regio's.
3. Nadere analyse van de door gemeenten toegekende extra (kostenverhogende) indicaties en oorzaken ervan.
4. Loosmeldingen nader analyseren en indien mogelijk maatregelen ontwikkelen ter beperking hiervan.
5. Actualiseren knoppenplan uit 2019, nieuwe knoppen voor kostenbeheersing toevoegen en kennisdeling met de Vereniging van opdrachtgevers in het doelgroepenvervoer (VDVN) (om te komen tot een landelijk knoppenplan).

1.2 Er is geen sprake meer van Coronaeffecten op het vervoer
Bij het opstellen van de MJPB 2026-2029 en de gewijzigde begroting 2025 wordt geen rekening meer gehouden met Coronaeffecten. Als uitgangspunt voor de hoeveelheden vervoer wordt enkel nog gekeken naar recente periodes en worden die gegevens als zogenaamd nulpunt gehanteerd voor het opstellen van de begroting.

1.3 NEA-indexatie
De afgesproken vervoersprijs wordt jaarlijks geïndexeerd (NEA-index). Deze indexatie wordt in opdracht van het Sociaal Fonds Mobiliteit jaarlijks door een onafhankelijke partij bepaald op basis van de meest recente gemiddelde kostenontwikkelingen in de branche.

In afwijking van de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2026 is door het algemeen bestuur van de BVO DRAN op 27 februari 2025 besloten om in de ontwerpbegroting de structurele jaarlijkse NEA indexatie van de vervoerskosten te verhogen van +3,0% naar +4,3%. De nu gewijzigde structurele indexatie is gelijk aan de verwachte kostenontwikkeling voor 2025 uit de meest recente onafhankelijke rapportage kostenontwikkeling taxivervoer. Die informatie was bij vaststelling van de Kaderbrief 2026 nog niet bekend. De NEA-indexatie is in 2025 (incidenteel) lager vastgesteld dan de +4,3% door een nacalculatie effect over 2024 van -2,8%. De NEA-indexatie per 1 januari 2025 is daardoor +1,5%.

1.4 Indexatie van de eigen bijdrage voor Wmo-vervoer volgt de ov-indexatie
Jaarlijks worden de ov-tarieven van het reguliere busvervoer vastgesteld. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2025 is vastgesteld op +3,34%. Vanaf 2026 wordt in de begroting rekening gehouden met een structurele indexatie van +3,0%.

1.5 De ontwerpbegroting is goed afgestemd met de gemeente Wijchen
Op ambtelijk niveau is de ontwerpbegroting goed afgestemd. De portefeuillehouder zit namens de gemeente in het bestuur van de BVO DRAN en is in die hoedanigheid betrokken bij de ontwerpbegroting.

2.1 Er zijn geen inhoudelijke gronden voor het indienen van een zienswijze
Op grond van artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen krijgt de raad de gelegenheid zijn zienswijze op de ontwerpbegroting kenbaar te maken aan de BVO DRAN. De zienswijze dient uiterlijk 31 mei 2025 verstuurd te worden aan het bestuur van de BVO DRAN. Het Algemeen Bestuur stelt na het ontvangen van alle zienswijzen de begroting definitief vast tijdens de bestuursvergadering van 26 juni 2025.

4.1 De definitieve jaarcijfers 2024 zijn nog niet beschikbaar
Op grond van artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) dient het bestuur van de BVO DRAN de voorlopige jaarrekening 2024 uiterlijk 30 april 2025 aan de raden van de deelnemende gemeenten te verstrekken. De voorlopige jaarrekening dient op dat moment al voorzien te zijn van een accountantsverslag.
De genoemde deadline van 30 april is, net zoals voorgaande jaren, praktisch niet haalbaar. In het AB van de BVO DRAN is besloten om u, in het kader van uw controlerende taak, uiterlijk 30 april 2025 alvast de financiële gegevens 2024 te verstrekken die als basis dienen voor de jaarrekening 2024 en de nog plaats te vinden accountantscontrole. Bespreking en besluitvorming van de jaarrekening 2024 staat gepland voor het AB van 27 juni 2025 waarna jaarrekening, accountantsverklaring en accountantsverslag aan de raden van de deelnemende gemeenten worden gestuurd.

Tegenargumenten en risico's
1.1 Open einde systematiek
De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen als een gemeente meer vervoer inbrengt of als er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor de partijen die vervoer inbrengen.

Financiële gevolgen
De financiële gevolgen van de ontwerpbegroting 2026-2029 (inclusief wijzigingsbegroting 2025) BVO DRAN worden hieronder in beeld gebracht. Met de voorliggende ontwerp MJPB worden de cijfers voor gemeente Wijchen als volgt:

Ontwerp MJB BVO Dran 2026-2029 incl Biijgestelde Beg. 2025	2025 prim	2025 gewijzigd	2026 concept	2027 concept	2028 concept	2029 concept
Prog 1 Vraagafhankelijk WMO	€ 319.789	€ 297.186	€ 337.542	€ 379.428	€ 415.393	€ 454.808
Wijchen Begroting	€ 327.406	€ 327.406	€ 381.299	€ 442.726	€ 501.030	€ 522.146
Totaal 1 (Plus is voordeel)	**€ 7.617**	**€ 30.220**	**€ 43.757**	**€ 63.298**	**€ 85.637**	**€ 67.338**
Prog 2 Routegebonden leerlingenvervoer	€ 766.343	€ 785.598	€ 876.259	€ 1.004.107	€ 1.107.740	€ 1.222.846
Wijchen Begroting	€ 766.344	€ 766.344	€ 842.142	€ 951.217	€ 1.032.517	€ 1.069.171
Totaal 2 (Plus is voordeel)	**€ 1**	**€ -19.254**	**€ -34.117**	**€ -52.890**	**€ -75.223**	**€ -153.675**
Prog 3 Overhead BVO kosten	€ 60.313	€ 63.087	€ 62.665	€ 65.125	€ 67.713	€ 70.305
Wijchen Begroting	€ 60.313	€ 60.313	€ 60.812	€ 63.012	€ 65.266	€ 67.185
Totaal 3 (Plus is voordeel)	**€ -0**	**€ -2.774**	**€ -1.853**	**€ -2.113**	**€ -2.447**	**€ -3.120**
Totaal (Plus is voordeel)	**€ 7.618**	**€ 8.192**	**€ 7.787**	**€ 8.295**	**€ 7.968**	**€ -89.457**

De financiële consequenties van de ontwerp meerjarenbegroting BVO DRAN 2026-2029 (inclusief gewijzigde begroting 2025) voor de gemeente Wijchen voor de begrotingsjaren 2025 tot en met 2028 worden opgenomen in de aankomende Perspectiefnota 2025.
Er is sprake van een beperkt financieel voordeel de komende jaren. Er is een voordeel op het vraagafhankelijk Wmo-vervoer en een verwachte toename van kosten van het routevervoer en specifiek het jeugdvervoer. Per saldo een beperkt voordeel tot en met 2028. Vanaf 2029 is er sprake van een nadeel. De BVO DRAN presenteert voor het eerst de begroting over 2029. Onze gemeentelijke begroting is hierop nog niet aangepast. Vandaar het relatief grote nadeel. Voor de jaarlijks verwachte toename van het routevervoer wordt uitgegaan van een jaarlijkse toename van het jeugdvervoer van 15% , het leerlingenvervoer van 5% en het vraagafhankelijk vervoer van 5%. Dit cumuleert per jaar. Per jaar moeten we volgen of deze toename ook realistisch is. Mogelijk is dit aan de hoge kant en kan het omlaag worden bijgesteld. De gemeente heeft de mogelijkheid om bij de begroting de uitgangspunten aan te passen. Voor deze begroting hebben wij dat niet gedaan omdat ze nu realistisch lijken.

Concept Jaarrekening 2024
Voor de *primitieve* begroting 2024 zijn de vervoersvolumes uit 2019 als uitgangspunt genomen (pre corona periode). Voor de gewijzigde begroting 2024 zijn de werkelijke vervoersvolumes uit de periode september-november 2023 als basis genomen. Deze begrotingswijziging leverde over 2024 een voordeel op van € 124.260. Dit voordeel over 2024 is al verwerkt in de Perspectiefnota 2024.
Op basis van de **concept** jaarrekening 2024 van de BVO DRAN is het totale resultaat (uitgaande van de gewijzigde begroting 2024) voor Wijchen € 45.918 positief. In onze jaarrekening 2024 is al grotendeels rekening gehouden met dit voordelig resultaat.

Communicatie
De vastgestelde begroting wordt aan uw raad ter kennisgeving aangeboden.

Uitvoering of Vervolgstappen
31 mei 2025 : Einde indieningstermijn zienswijze (8 weken) bij BVO DRAN
5 juni 2025 : Raadsvergadering behandeling beslisnota
26 juni 2025 : Vaststelling MJPB door Algemeen Bestuur
27 juni 2025 : Verzending MJPB aan gemeenten

Geheimhouding: Niet van toepassing

Bijlagen:
Bijlage 1: Begeleidende brief Ontwerp MJPB 2026-2029 incl. gewijzigde begroting 2025
Bijlage 2: Ontwerp MJPB 2026-2029 incl. gewijzigde begroting 2025
Bijlage 3: Kaderbrief 2026
Bijlage 4: Voorlopige jaarstukken 2024

Aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten
in de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie
Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen

Datum:	28 februari 2025
Onderwerp:	Ontwerpbegroting BVO DRAN

Geachte heer/mevrouw,

Bijgaand ontvangt u de Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2026-2029 (inclusief gewijzigde begroting 2025), zoals vastgesteld in de bestuursvergadering van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) van 27 februari 2025.

De ontwerpbegroting is gebaseerd op de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2026 en de door gemeenten aangegeven afwijkende uitgangspunten. In afwijking op de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2026 is door het algemeen bestuur van de BVO DRAN op 27 februari 2025 besloten om in de ontwerpbegroting de structurele jaarlijkse NEA indexatie van de vervoerskosten te verhogen van +3,0% naar +4,3%. Een toelichting op dit besluit is opgenomen in de ontwerpbegroting (pagina 7, onderdeel “NEA indexatie”).

De periode voor het indienen van zienswijze(n) start op 28 februari 2025 en loopt tot en met 30 mei 2025. Vriendelijk verzoek om uw zienswijze(n) (ook) digitaal te versturen naar secretariaat@vervoersorganisatie.nl.

De begroting zal voor vaststelling worden geagendeerd in de bestuursvergadering van de gemeenschappelijke regeling BVO DRAN van 26 juni 2025.

Namens het bestuur van de BVO DRAN

M. van den Beucken
Secretaris BVO DRAN

Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen
Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem
www.vervoersorganisatie.nl
info@vervoersorganisatie.nl
026 3775204
KVK: 66191084
BTW: 856435065B01
IBAN: NL70 BNGH 0285 1694 91

Ontwerp MJPB 2026-2029 BVO DRAN

(inclusief gewijzigde begroting 2025)

Versie: 30 januari 2025

regio arnhem nijmegen
VERVOERSORGANISATIE

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

1.1. Procedure begroting 5
1.2. Uitgangspunten MJPB 2026-2029 5
1.3. Uitgangspunten gewijzigde begroting 2025 9
1.4. Afwijkende uitgangspunten gemeenten 12

2. Beleidsbegroting 14

2.1. Programmaplan 14
2.1.1. Programma vraagafhankelijk vervoer 15
2.1.2. Programma routevervoer 16
2.1.3. Overzicht overhead 18
2.2. Paragrafen 18
2.2.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 19
2.2.2. Financiering 21
2.2.3. Bedrijfsvoering 22

3. Financiële begroting 24

3.1. Overzicht baten en lasten 24
3.2. Toelichting baten en lasten 24
3.3. Reserves en voorzieningen 25

Bijlage 1: Overzicht baten en lasten per taakveld 27

Bijlage 2: Overzicht gemeentelijke bijdragen 28

Bijlage 3: Geprognosticeerde balans 30

1. Inleiding

Hierbij treft u de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) 2026-2029, inclusief de gewijzigde begroting 2025, van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) aan.

Het Algemeen Bestuur heeft met vaststelling van de Kaderbrief 2026 de algemene financiële uitgangspunten voor de opbouw van de meerjarige begroting bepaald. De deelnemende gemeenten nemen zelf beleidsbeslissingen en zijn verantwoordelijk voor het stellen van de beleidsmatige kaders.

Voor het opstellen van de MJPB zijn door de BVO DRAN de algemene uitgangspunten gehanteerd, tenzij een deelnemende gemeente het verzoek heeft ingediend hiervan af te wijken of er op basis van nadere analyses door de BVO DRAN is gekozen voor een afwijkend algemeen uitgangspunt. In paragraaf 1.2 en 1.3 wordt ingegaan op de algemene financiële uitgangspunten van deze MJPB. Door gemeenten gewenste afwijkingen worden in paragraaf 1.4 toegelicht.

Besluit Begroting en Verantwoording
Bij het opstellen van een meerjarige begroting voor Gemeenschappelijke Regelingen (GR) dient te worden geconformeerd aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit zorgt voor de volgende opzet van de MJPB van de BVO DRAN.

In de basis bestaat de begroting uit 2 onderdelen (art. 7 lid 1 BBV):
- de beleidsbegroting (hoofdstuk 2)
- de financiële begroting (hoofdstuk 3)

De beleidsbegroting bestaat ook uit 2 onderdelen (art. 7 lid 2 BBV):
- het programmaplan (paragraaf 2.1)
- de paragrafen (paragraaf 2.2)

De financiële begroting bestaat uit 3 onderdelen (art. 7 lid 3 BBV):
- het overzicht baten en lasten (paragraaf 3.1)
- de financiële positie (paragraaf 3.2)
- de reserves en voorzieningen (paragraaf 3.3)

Taakvelden
Naast de indeling van de begroting naar programma's moet de begroting ook worden ingedeeld naar taakvelden. De voorgeschreven taakvelden zijn opgenomen in het Iv3 informatievoorschift Gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast is in het BBV (art. 7 lid 3) voorgeschreven dat er een overzicht van lasten en baten per taakveld als bijlage in de begroting opgenomen moet worden (bijlage 1).

Beleidsindicatoren
De commissie BBV heeft aangegeven (vraag en antwoord BBV 2018.12.4) dat de opname van beleidsindicatoren in de begroting voor een GR op grond van het BBV verplicht is gesteld. Het ministerie van BZK heeft daarbij aangegeven dat een GR alleen die indicatoren hoeft op te nemen die behoren bij de taakvelden waarbinnen de GR haar activiteiten uitvoert. Beleidsindicatoren die buiten de taakvelden van de GR vallen, kunnen worden weggelaten. De BVO DRAN zijn geen door deelnemende gemeenten opgelegde beleidsindicatoren bekend.

Overhead
Op de programma's mogen alleen de direct toe te rekenen lasten worden verantwoord. Het is niet toegestaan om overheadkosten in een programma te verantwoorden. Overheadkosten moeten op aparte overzichten worden gepresenteerd. Dit heeft tot gevolg dat alle kosten van de BVO DRAN in de meerjarige begroting als "Overhead" moeten worden gelabeld. Het overzicht overhead is opgenomen in paragraaf 2.1.4 van deze begroting.

Ambtelijke voorbereiding
Samen met de financials en contactambtenaren van de deelnemende gemeenten is deze meerjaren begroting tot stand gekomen.

Btw routegebonden vervoer
De kosten die samenhangen met het vraagafhankelijk vervoer worden in de MJPB exclusief Btw verantwoord. De deelnemende gemeenten hebben volledig recht op aftrek voor de aan deze prestatie gerelateerde Btw. Kosten die samenhangen met het routevervoer worden daarentegen inclusief Btw verantwoord. Deze Btw is namelijk niet aftrekbaar en ook niet compensabel in het Btw-compensatiefonds. Hierdoor is de Btw-component in het routevervoer kostenverhogend voor de gemeenten.

'open einde' systematiek
De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en de bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachtte toenames van ritten en/of kosten door de BVO DRAN gecommuniceerd met de gemeenten.

Binnen de bedragen in deze MJPB is zeer beperkt rekening gehouden met dergelijke onvoorziene wijzigingen in de kosten van vervoer of callcenter. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een extra post onvoorzien volgend uit de risico's van een open einde systematiek, ligt daardoor bij de deelnemers. Deze extra post onvoorzien komt dan bovenop de in deze MJPB meerjarig begrote bijdragen van de deelnemers.

1.1. Procedure begroting

Voor de aanbieding en vaststelling van de MJPB 2026-2029 (inclusief de gewijzigde begroting 2025) gelden de volgende processtappen. Om te komen tot tijdige vaststelling van de MJPB 2026-2029 en rekening te houden met de wettelijke termijn uit de Wgr (art. 35, lid 1), wordt de volgende planning gehanteerd. In de planning is een ruimere zienswijzeperiode voor de gemeenteraden beschikbaar dan wettelijk voorgeschreven.

Processtap	Datum
1. Vaststelling ontwerp MJPB 2026-2029 door Algemeen Bestuur	27 februari 2025
2. Verzending ontwerp MJPB 2026-2029 aan gemeenten	28 februari 2025
3. Deadline indienen zienswijze door gemeenteraden	30 mei 2025
4. Oordeel over zienswijze door Algemeen Bestuur	6 juni 2025
5. Vaststelling MJPB 2026-2029 door Algemeen Bestuur	26 juni 2025
6. Verzending MJPB 2026-2029 aan gemeenten	27 juni 2025

1.2. Uitgangspunten MJPB 2026-2029

Voor het opstellen van de MJPB 2026-2029 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden per jaar de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van verwachte vervoersvolumes en reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de meerjarige bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaande opsomming worden de uitgangspunten benoemd.

Vervoer vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per declarabele kilometer per perceel, jaarlijks rekening houdend met een NEA indexatie van +4,3%
- Hoeveelheid declarabele kilometers in de periode september tot en met november 2024, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen vraagafhankelijk vervoer
- Een jaarlijkse toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
- Voor de verlengde contracten tot medio 2026 een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 0% van de begroting bruto vraagafhankelijk vervoer, rekening houdend met het aandeel zero emissie gereden vervoer
- Vanaf medio 2026 voor alle contracten een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 5% van de begroting bruto vraagafhankelijk vervoer, rekening houdend met het aandeel zero emissie gereden vervoer

Callcenter vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen vaste component te verhogen met een tarief per declarabele rit, jaarlijks rekening houdend met een CPI indexatie van +3,5%
- Hoeveelheid declarabele ritten in de periode september tot en met november 2024, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen callcenter vraagafhankelijk vervoer
- Een jaarlijkse toename van de hoeveelheid declarabele ritten in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar

Reizigersbijdrage vraagafhankelijk (baten)

- Gemiddeld werkelijk maandbedrag eigen bijdrage per deelnemer in de periode september tot en met november 2024
- Bedragen zijn inclusief Btw, jaarlijks rekening houdend met een OV indexatie van +3,0%
- Een jaarlijkse toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar

Vervoer routegebonden (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per beladen uur per perceel verhoogd met het starttarief per route, jaarlijks rekening houdend met een NEA indexatie van +4,3%
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met november 2024, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer
- Een jaarlijkse toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +15% (jeugdwet) en +5% (leerlingenvervoer en dagbesteding) ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
- Voor de verlengde contracten een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 15% van de begroting bruto routegebonden vervoer, rekening houdend met het aandeel zero emissie gereden vervoer

BVO (lasten)

- Structurele en incidentele BVO lasten uit de MJPB 2025-2028 geactualiseerd op basis van ervaringscijfers 2024, jaarlijks rekening houdend met een CPI indexatie van +4,0%
- Structurele BVO lasten jaarlijks rekening houdend met een taakstelling van -3%
- Verdeling naar gemeenten op basis van het aantal inwoners per 1-1-2024
- Verdeling naar vraagafhankelijk en routegebonden vervoer op basis van verhouding bruto vervoerskosten

Overige opmerkingen

Vervoersvolume

De hoeveelheid vervoer is afhankelijk van het feitelijk gebruik. Analyses van dit gebruik laten vanaf de start van Avan tot aan de start van de Coronacrisis over de gehele linie een toename zien. Aansluitend aan de Coronacrisis is er een herstel naar vervoersvolumes zonder zogenaamde Coronaeffecten; er is een nieuw nulpunt ontstaan.

Net als bij de vorige begrotingscyclus wordt daardoor als uitgangspunt voor de hoeveelheden vervoer in de nieuwe ontwerpbegroting gekeken naar recente periodes. Ter bepaling van de hoeveelheden vervoer wordt de periode september tot en met november van het voorgaand jaar gebruikt. Uit analyses gedurende 2024 is gebleken dat deze 3 maanden een goede indicatie zijn om als uitgangspunt te dienen voor de eerste 6 maanden van het nieuwe jaar.

Contracten vervoer (verlengingen)
In 2020 zijn met vervoerders contracten afgesloten met een looptijd van 10 jaar, opgedeeld in een initiële periode van 4 jaar en verlengingsmogelijkheden van 3 x 2 jaar. Met een deel van de vervoerders zijn in 2023 eerste verlengingsovereenkomsten afgesloten voor de periode 2024-2026.

Met de vervoerders routevervoer is bij de verlenging een additionele vergoeding afgesproken voor de inzet van zero emissie voertuigen vanaf 1 augustus 2024. Voor de verwachte meerkosten van deze additionele vergoeding is in de MJPB structureel een budget meerkosten (15%) zero emissie opgenomen.

Voor het vraagafhankelijk vervoer is voor de eerste verlengingsperiode geen additionele vergoeding noodzakelijk gebleken. Voor de jaren na 2026 wordt, door de infasering van zero emissie aangedreven rolstoelbussen, wel rekening gehouden met een budget meerkosten (5%) voor zero emissie gereden vervoer. In het voorjaar van 2025 vinden met deze vervoerders weer gesprekken plaats voor de eventuele volgende contractverlenging voor de periode 2026-2028.

Contracten vervoer (aanbestedingen)
Voor de percelen waar geen contractverlenging is overeengekomen, heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. In februari 2024 zijn voor deze percelen met vervoerders contracten afgesloten met een looptijd van 10 jaar, opgedeeld in een initiële periode van 6 jaar en verlengingsmogelijkheden van 2 x 2 jaar.

De zero emissie kosten zijn in deze contracten onderdeel van het tarief voor zover het de inzet van personenauto's en taxibusjes betreft. Infasering van zero emissie aangedreven rolstoelbussen vindt op een later moment plaats. Mede door de grote mate van onzekerheid over de omvang van de hiermee gepaard gaande meerkosten, is in de overeenkomsten afgesproken om een mogelijke additionele vergoeding op een later moment overeen te komen.

Voor de jaren na 2026 wordt in de MJPB hierdoor rekening gehouden met een budget meerkosten (5%) voor zero emissie gereden vraagafhankelijk vervoer volgend uit de aanbesteding. Voor het routevervoer worden op dit moment geen dergelijke meerkosten verwacht.

NEA indexatie
Op 1 augustus 2020 zijn de contracten met de huidige vervoerders ingegaan. Per 1 augustus 2024 zijn de nieuwe en verlengde contracten ingegaan. De prijs (P) per perceel is contractueel vastgelegd en is daarmee een gegeven en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (NEA index). De NEA indexatie wordt in opdracht van het Sociaal Fonds Mobiliteit jaarlijks door een onafhankelijke partij bepaald op basis van de meest recente gemiddelde kostenontwikkelingen in de branche.

Vanaf 2026 wordt in de begroting rekening gehouden met een structurele indexatie van +4,3%, in de Kaderbrief 2026 is +3,0% opgenomen. De nu gewijzigde structurele indexatie is gelijk aan de verwachte kostenontwikkeling voor 2025 uit de meest recente onafhankelijke rapportage kostenontwikkeling taxivervoer. Die informatie was bij vaststelling van de Kaderbrief 2026 nog niet bekend. De NEA indexatie is in 2025 (incidenteel) lager vastgesteld dan de +4,3% door een nacalculatie effect over 2024 van -2,8%. De NEA indexatie per 1 januari 2025 is daardoor +1,5%.

Callcenter
Voor de kosten callcenter wordt het feitelijk gebruik in 2024 (periode september t/m november) gebruikt als uitgangspunt voor het opstellen van de nieuwe meerjarige begroting. Door de directe afhankelijkheid met het vraagafhankelijk vervoer wordt de jaarlijkse toename vraagafhankelijk vervoer (+5%) ook gebruikt voor de meerjarige begroting kosten callcenter.

CPI indexatie
Het contract met het callcenter is ingegaan op 1 augustus 2020. Hierin is een looptijd van 9 jaar overeengekomen, opgedeeld in een initiële periode van 3 jaar en verlengingsmogelijkheden van 3 x 2 jaar. Met het callcenter is in 2022 een eerste verlengingsovereenkomst afgesloten voor de periode 2023-2025. In het voorjaar van 2025 vinden met het callcenter gesprekken plaats voor de eventuele volgende contractverlenging.

Ook in dit contract is de prijs (P) vastgelegd en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (CPI index). De CPI index wordt periodiek bepaald door het CBS. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2025 is vastgesteld op +3,5%. Vanaf 2026 wordt daardoor in de begroting rekening gehouden met een structurele indexatie van +3,5%.

Reizigersbijdrage (Btw effect)
De Wmo-reiziger betaalt een eigen bijdrage die als baten in de begroting vraagafhankelijk vervoer zijn opgenomen. Verrekening door de BVO DRAN van deze eigen bijdragen met vervoerders en deelnemers gebeurt inclusief Btw. In de MJPB zijn daardoor alle reizigersbedragen ook inclusief 9% Btw verantwoord.

Reizigersbijdrage (indexatie)
Jaarlijks worden de OV tarieven van het reguliere busvervoer vastgesteld. De indexatie van de eigen bijdrage binnen Avan volgt deze OV indexatie. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2025 is vastgesteld op +3,34%. Vanaf 2026 wordt in de begroting rekening gehouden met een structurele indexatie van +3,0%.

BVO lasten
Op basis van de ervaringscijfers uit 2024 is de begroting BVO lasten vanaf 2025 beoordeeld. Deze analyse heeft ervoor gezorgd dat het structurele deel van de begroting BVO lasten meerjarig enkel geactualiseerd is op basis van de verwachte prijsindexaties. Dit zorgt voor marginale begrotingswijzigingen. Binnen de begroting BVO lasten wordt structureel rekening gehouden met een taakstelling van -3%.

BVO lasten (indexatie)
De BVO lasten wordt jaarlijks geïndexeerd met de CPI index. Door het aanzienlijke deel aan personeelskosten binnen de begroting BVO lasten kan de Cao loonontwikkeling voor een aanpassing van de CPI index zorgen. De CPI index voor 2025 is bepaald op +4,0%. Vanaf 2026 wordt daardoor in de begroting rekening gehouden met een structurele indexatie van +4,0%.

1.3. Uitgangspunten gewijzigde begroting 2025

Voor het opstellen van de gewijzigde begroting 2025 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van verwachte vervoersvolumes en reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de meerjarige bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaande opsomming worden de uitgangspunten benoemd.

Vervoer vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per declarabele kilometer per perceel, rekening houdend met een NEA indexatie van +1,5%
- Hoeveelheid declarabele kilometers in de periode september tot en met november 2024, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen vraagafhankelijk vervoer
- Toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar van 2025
- Voor de verlengde contracten in 2025 een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 0% van de begroting bruto vraagafhankelijk vervoer, rekening houdend met een aandeel zero emissie gereden vervoer van 60%

Callcenter vraagafhankelijk (lasten)

- Contractueel overeengekomen vaste component te verhogen met een tarief per declarabele rit, rekening houdend met een CPI indexatie van +3,5%
- Hoeveelheid declarabele ritten in de periode september tot en met november 2024, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen callcenter vraagafhankelijk vervoer
- Toename van de hoeveelheid declarabele ritten in het tweede half jaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar van 2025

Reizigersbijdrage vraagafhankelijk (baten)

- Gemiddeld werkelijk maandbedrag eigen bijdrage per deelnemer in de periode september tot en met november 2024
- Bedragen zijn inclusief Btw, rekening houdend met OV indexatie van +3,34%
- Toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar met +5% ten opzichte van het eerste half jaar van 2025

Vervoer routegebonden (lasten)

- Contractueel overeengekomen tarief per beladen uur per perceel verhoogd met het starttarief per route, rekening houdend met een NEA indexatie van +1,5%
- Hoeveelheid beladen uren in de periode september tot en met november 2024, overeenkomstig de berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer
- Toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar met +15% (jeugdwet) en +5% (leerlingenvervoer en dagbesteding) ten opzichte van het eerste half jaar van 2025
- Voor de verlengde contracten in 2025 een budget voor meerkosten zero emissie ter grootte van 15% van de begroting bruto routegebonden vervoer, rekening houdend met het aandeel zero emissie gereden vervoer van 50%

BVO (lasten)

- Structurele en incidentele BVO lasten uit de primitieve begroting 2025 geactualiseerd op basis van ervaringscijfers 2024, rekening houdend met een CPI indexatie van +4,0% en een verwachte Cao loonontwikkeling van +5,0% in 2025
- Structurele BVO lasten rekening houdend met een taakstelling -3%
- Verdeling naar gemeenten op basis van het aantal inwoners per 1-1-2024
- Verdeling naar vraagafhankelijk en routegebonden vervoer op basis van verhouding bruto vervoerskosten

Overige opmerkingen

Vervoersvolume

De hoeveelheid vervoer is afhankelijk van het feitelijk gebruik. Analyses van dit gebruik laten vanaf de start van Avan tot aan de start van de Coronacrisis over de gehele linie een toename zien. Aansluitend aan de Coronacrisis is er een herstel naar vervoersvolumes zonder zogenaamde Coronaeffecten; er is een nieuw nulpunt ontstaan.

Net als bij de vorige begrotingscyclus wordt daardoor als uitgangspunt voor de hoeveelheden vervoer in de nieuwe ontwerpbegroting gekeken naar recente periodes. Ter bepaling van de hoeveelheden vervoer wordt de periode september tot en met november van het voorgaand jaar gebruikt. Uit analyses gedurende 2024 is gebleken dat deze 3 maanden een goede indicatie zijn om als uitgangspunt te dienen voor de eerste 6 maanden van het nieuwe jaar.

Contracten vervoer (verlengingen)

In 2020 zijn met vervoerders contracten afgesloten met een looptijd van 10 jaar, opgedeeld in een initiële periode van 4 jaar en verlengingsmogelijkheden van 3 x 2 jaar. Met een deel van de vervoerders zijn in 2023 eerste verlengingsovereenkomsten afgesloten voor de periode 2024-2026.

Met de vervoerders routevervoer is bij de verlenging een additionele vergoeding afgesproken voor de inzet van zero emissie voertuigen vanaf 1 augustus 2024. Voor de verwachte meerkosten van deze additionele vergoeding is in de gewijzigde begroting 2025 een budget meerkosten zero emissie opgenomen.

Voor het vraagafhankelijk vervoer is voor de eerste verlengingsperiode geen additionele vergoeding noodzakelijk gebleken.

Contracten vervoer (aanbestedingen)

Voor de percelen waar geen contractverlenging is overeengekomen, heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. In februari 2024 zijn voor deze percelen met vervoerders contracten afgesloten met een looptijd van 10 jaar, opgedeeld in een initiële periode van 6 jaar en verlengingsmogelijkheden van 2 x 2 jaar.

De zero emissie kosten zijn in deze contracten onderdeel van het tarief voor zover het de inzet van personenauto's en taxibusjes betreft. Infasering van zero emissie aangedreven rolstoelbussen vindt op een later moment (na 2025) plaats. Dit geldt zowel voor het vraagafhankelijk vervoer en het routevervoer. In 2025 is voor deze contracten hierdoor geen noodzaak om rekening te houden met een budget meerkosten zero emissie.

NEA indexatie
Op 1 augustus 2020 zijn de contracten met de huidige vervoerders ingegaan. Per 1 augustus 2024 zijn de nieuwe en verlengde contracten ingegaan. De prijs (P) per perceel is contractueel vastgelegd en is daarmee een gegeven en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (NEA index). De NEA indexatie wordt in opdracht van het Sociaal Fonds Mobiliteit door een onafhankelijke partij jaarlijks bepaald op basis van de meest recente gemiddelde kostenontwikkelingen in de branche. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2025 is vastgesteld op +1,5%.

Callcenter
Voor de kosten callcenter wordt het feitelijk gebruik in 2024 (periode september t/m november) gebruikt als uitgangspunt voor het opstellen van de nieuwe meerjarige begroting. Door de directe afhankelijkheid met het vraagafhankelijk vervoer wordt de jaarlijkse toename vraagafhankelijk vervoer (+5%) ook gebruikt voor de meerjarige begroting kosten callcenter.

CPI indexatie
Het contract met het callcenter is ingegaan op 1 augustus 2020. Hierin is een looptijd van 9 jaar overeengekomen, opgedeeld in een initiële periode van 3 jaar en verlengingsmogelijkheden van 3 x 2 jaar. Met het callcenter is in 2022 een eerste verlengingsovereenkomst afgesloten voor de periode 2023-2025. In het voorjaar van 2025 vinden met het callcenter gesprekken plaats voor de eventuele volgende contractverlenging.

Ook in dit contract is de prijs (P) vastgelegd en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (CPI index). De CPI index wordt periodiek bepaald door het CBS. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2025 is vastgesteld op +3,5%.

Reizigersbijdrage (Btw effect)
De Wmo-reiziger betaalt een eigen bijdrage die als baten in de begroting vraagafhankelijk vervoer zijn opgenomen. Verrekening door de BVO DRAN van deze eigen bijdragen met vervoerders en deelnemers gebeurt inclusief Btw. In de MJPB zijn daardoor alle eigen bedragen ook inclusief 9% Btw verantwoord.

Reizigersbijdrage (indexatie)
Jaarlijks worden de OV tarieven van het reguliere busvervoer vastgesteld. De indexatie van de eigen bijdrage binnen Avan volgt deze OV indexatie. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2025 is vastgesteld op +3,34%.

BVO lasten
Op basis van de ervaringscijfers uit 2024 is de begroting BVO lasten vanaf 2025 beoordeeld. Deze analyse heeft ervoor gezorgd dat het structurele deel van de begroting BVO lasten in 2025 enkel geactualiseerd is op basis van de verwachte prijsindexaties. Dit zorgt voor een marginale begrotingswijziging. Binnen de begroting BVO lasten wordt structureel rekening gehouden met een taakstelling van -3%.

In 2025 wordt in totaal voor € 50.000 incidentele uitgaven voorzien voor advisering rondom nieuwe aanbestedingsprocedures en verdere doorontwikkeling van systeemgerichte contractbeheersing.

BVO lasten (indexatie)
De BVO lasten wordt jaarlijks geïndexeerd met de CPI index. Door het aanzienlijke deel aan personeelskosten binnen de begroting BVO lasten kan de Cao loonontwikkeling voor een aanpassing van de CPI index zorgen. De CPI index voor 2025 is bepaald op +4,0%. Voor de personeelskosten is in 2025 rekening gehouden met de verwachte loonontwikkeling (+5,0%) in de nieuwe cao per 1 april 2025.

1.4. Afwijkende uitgangspunten gemeenten

Op verzoek van een gemeente kan worden afgeweken van de algemene uitgangspunten voor het opstellen van de meerjarige begroting. Bij voorkeur gaat dit verzoek gepaard met een (financiële) onderbouwing ten behoeve van toekomstige analyses.

Ten behoeve van het opstellen van deze en eerdere MJPB zijn in de afgelopen jaren door meerdere gemeenten afwijkende uitgangspunten aangegeven. Alle afwijkende uitgangspunten die nog relevant zijn voor het opstellen van de MJPB 2026-2029 en gewijzigde begroting 2025 worden in deze paragraaf toegelicht.

Gemeente Berg en Dal
Door de gemeente is een analyse uitgevoerd op de specifieke ontwikkelingen binnen het doelgroepenvervoer voor de gemeente Berg en Dal. Hieruit is door de gemeente geconcludeerd dat de in de kaderbrief opgenomen jaarlijkse toename van meerdere vervoersoorten naar beneden bijgesteld kunnen worden.

De jaarlijkse toename in de MJPB kan voor het jeugdwet vervoer worden bijgesteld van +15% naar +5% en voor het leerlingenvervoer van +5% naar +2%.

Gemeente Beuningen
Op basis van een gemeentelijke analyse van het aantal deelnemers in het leerlingenvervoer van de gemeente Beuningen is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +5% een te hoge aanname is. Rekening houdend met demografische ontwikkelingen wordt door de gemeente gevraagd een jaarlijkse toename van +2% in de MJPB op te nemen.

Gemeente Heumen
Binnen de gemeente Heumen is lokaal vrijwilligersvervoer, het zgn. Buurtvervoer Heumen, beschikbaar. De verwachting is dat het gebruik van het Buurtvervoer blijft toenemen. De jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer kan hierdoor meerjarig bijgesteld worden van +5% naar 0%.

Op basis van een gemeentelijke analyse van het routevervoer van de gemeente Heumen, is door de gemeente geconcludeerd dat de jaarlijkse toename in het routevervoer over de volle breedte naar beneden bijgesteld kan worden. De jaarlijkse toename routevervoer is in de MJPB op 0% bepaald.

Gemeente Lingewaard
Op basis van een gemeentelijke analyse van het doelgroepenvervoer heeft de gemeente Lingewaard gevraagd om voor meerdere vervoersoorten de uitgangspunten voor het bepalen van de begroting aan te passen.

Doordat de gemeente Lingewaard actief stuurt op de inzet van andere vormen van vervoer en de verwachting is dat het aantal deelnemers in het jeugdwet vervoer minder toename zal laten zien dan de in de kaderbrief opgenomen +15%, is gevraagd de structurele toename van het jeugdwet vervoer in de MJPB naar +3% te actualiseren.

In 2023 is binnen de gemeente Lingewaard onderzocht op welke wijze alternatief vervoer van kinderen binnen het leerlingenvervoer kan worden gestimuleerd. Daarnaast is het aantal deelnemers in het leerlingenvervoer binnen de gemeente Lingewaard de laatste jaren stabiel gebleven. Beide constateringen hebben ertoe geleid dat de gemeente heeft verzocht om de meerjarige toename van het leerlingenvervoer naar 0% bij te stellen. Op basis van de Kaderbrief 2026 was dit +5%.

Gemeente Nijmegen
Op basis van een gemeentelijke analyse van het aantal deelnemers in het leerlingenvervoer van de gemeente Nijmegen is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +5% een te hoge aanname is. Rekening houdend met demografische ontwikkelingen en wijzigend beleid is door de gemeente gevraagd een jaarlijkse toename van 0% in de MJPB op te nemen.

Gemeente Overbetuwe
Door beleidsontwikkelingen rondom het vervoer naar jeugdhulplocaties, wordt een lagere groei verwacht dan het algemeen uitgangspunt uit de kaderbrief voor het aantal deelnemers jeugdwet vervoer in de gemeente Overbetuwe. De gemeente Overbetuwe heeft daardoor aangegeven de jaarlijkse toename van het jeugdwet vervoer in de MJPB bij te stellen van +15% naar +5%.

Gemeente Rheden
Op basis van een gemeentelijke analyse van het doelgroepenvervoer van de gemeente Rheden is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +5% voor het vraagafhankelijk vervoer en +15% voor het jeugdwet vervoer te hoge aannames zijn. Voor het jeugdwet vervoer wordt gevraagd de jaarlijkse toename te verlagen naar +5%.

Door de inzet van alternatieve voorzieningen als de Plusbus en vervoer door vrijwilligers via het Meldpunt vrijwillige thuiszorg, wordt gevraagd om voor de jaarlijkse toename vraagafhankelijk vervoer rekening te houden met 0%.

Gemeente Zevenaar
De gemeente Zevenaar heeft in 2024 met het vaststellen van het verbeterplan doelgroepenvervoer, verbeteringen en maatregelen doorgevoerd die vanaf 2025 moeten leiden tot vermindering van de kosten van het doelgroepenvervoer. Dit plan is een uitwerking van het coalitieakkoord 2022-2026, waarin is opgenomen dat de gemeente stappen neemt om de kosten van het doelgroepenvervoer te verlagen.

Op basis van een gemeentelijke analyse is bepaald dat de beheersmaatregelen in 2025 leiden tot een structurele verlaging van de kosten vraagafhankelijk vervoer van € 33.000, leerlingenvervoer van € 45.000 en vervoer naar dagbesteding van € 15.000. Vanuit dezelfde analyse is geconcludeerd dat er een jaarlijkse toename in het leerlingenvervoer van +3% wordt verwacht. In de Kaderbrief 2026 is dat +5%.

2. Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit 2 onderdelen (art. 7 lid 2 BBV):

- het programmaplan
- de paragrafen

2.1. Programmaplan

Hierna wordt per programma aangegeven wat onze uitgangspunten zijn bij de uitvoering van onze taken.

Uit te voeren taken
Door de deelnemers is de sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer bij de BVO DRAN neergelegd.

Beleidskaders
Bij de uitvoering van de taken op het gebied van doelgroepenvervoer gelden, naast de wettelijke voorschiften, de beleids- en/of toetsingskaders die worden aangegeven door de deelnemende gemeenten.

Ontwikkelingen
Het is van belang om tijdig in te spelen op veranderingen en voorspelbaar te blijven voor de deelnemende gemeenten. Het kan gaan om beleidsaanpassingen, maar ook om veranderende wet- en regelgeving voor gemeenten en gecontracteerde marktpartijen. Daarnaast is de instroom van nieuw vervoer een belangrijke factor die invloed heeft op de omvang van de werkzaamheden van de BVO DRAN.

Indeling en opzet programma's
De programma's zijn ingericht met de 3 W-vragen (art. 8 lid 3 BBV):

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

Onder "Wat willen we bereiken?" wordt bij het vervoer naast een algemene beschrijving over wat we willen bereiken ook ingegaan op specifieke prestatie indicatoren voor de uitvoering van Avan. Bij "Wat mag het kosten?" zijn naast de lasten ook de reizigersbijdragen en de bijdragen van de deelnemende gemeenten geraamd.

Het programmaplan bestaat uit de volgende programma's:

1. Vraagafhankelijk vervoer
2. Routevervoer

En het overzicht:

3. Overhead

De indeling van de programma's in de begroting beoogt de financiële inzichtelijkheid van het totale takenpakket zo goed mogelijk in beeld te brengen, te kunnen budgetteren en later in de jaarrekening over te kunnen verantwoorden.

2.1.1. Programma vraagafhankelijk vervoer

Wat willen we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan door het callcenter en de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) vraagafhankelijk vervoer en het PvE callcenter staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
- Gedurende de contractperiode met de vervoerders is de ambitie om uiterlijk 1 januari 2027 te komen tot een volledig emissieloos vraagafhankelijk vervoer binnen Avan. Een voorbehoud is gemaakt met betrekking tot het inzetten van zero emissie rolstoelbussen. Mede afhankelijk van de kostenontwikkeling en beschikbaarheid daarvan kan het AB van de BVO DRAN besluiten de infasering van zero emissie rolstoelbussen op te schorten.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Afspraken omtrent het vraagafhankelijk vervoer zijn vastgelegd in de contracten met het callcenter en de vervoerders. Met behulp van systeemgerichte contractbeheersing wordt naleving van de contracten en daarmee de kwaliteit en de financiële afhandeling van de uitvoering gemonitord en geborgd.
- De vervoerders en het callcenter hebben de contractuele verplichting om jaarlijks een audit uit te laten voeren op hun (financiële) processen en (financiële) systemen.
- Analyseren van de (realtime) rittenbakken, zowel kwalitatief als financieel. Het verzorgen van periodieke managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie en op basis daarvan rapporteren en (bij)sturen op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in de PvE's het uitgangspunt voor de monitoring en controles.
- Voorafgaand aan ieder bestuurlijk overleg (5x per jaar) is er minimaal één voorbereidend ambtelijk overleg om de onderwerpen van het bestuurlijk overleg voor te bespreken. Aanvullend worden de financiële aspecten separaat besproken met de financials van de gemeenten.
- Structureel, voorafgaand aan het voorbereidend ambtelijk overleg, afstemming met gemeenten over vraagafhankelijk vervoer gerelateerde zaken.
- Structurele aanwezigheid bij het overleg Regionale Adviesraad doelgroepenvervoer om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan.
- Goede communicatie over de uitvoering van het vervoer met betrokken partijen en gebruikers Avan.

Wat mag het kosten?

Programma 1: Vraagafhankelijk vervoer	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
Vervoer	10.909.504	9.948.606	11.194.834	12.497.086	13.628.624	14.865.354
Callcenter	634.692	620.182	653.176	688.307	725.729	765.621
Totaal lasten	11.544.196	10.568.788	11.848.010	13.185.393	14.354.353	15.630.975
Baten						
Arnhem	2.831.054	2.553.192	2.897.683	3.255.690	3.565.172	3.904.286
Berg en Dal	386.220	367.168	416.502	467.766	511.956	560.372
Beuningen	193.280	164.652	186.468	209.134	228.684	250.099
Doesburg	65.990	71.655	80.853	90.378	98.688	107.783
Druten	352.661	350.084	397.610	446.927	489.364	535.871
Duiven	233.834	148.712	168.546	189.080	206.934	226.494
Heumen	136.098	154.260	166.592	173.390	181.103	189.155
Lingewaard	667.260	639.672	727.023	817.650	895.651	981.147
Montferland	542.974	532.891	604.844	679.559	744.064	814.750
Mook en Middelaar	100.324	89.337	101.300	113.666	124.332	136.019
Nijmegen	1.583.778	1.469.436	1.667.369	1.873.302	2.050.660	2.244.997
Overbetuwe	543.672	482.968	548.356	616.215	674.799	739.001
Renkum	656.754	624.866	708.526	795.451	870.778	953.302
Rheden	768.027	742.792	802.421	859.070	896.050	934.661
Rozendaal	8.557	7.354	7.733	8.125	8.503	8.904
Westervoort	115.814	84.097	95.093	106.474	116.368	127.201
Wijchen	319.789	297.186	337.542	379.428	415.393	454.808
Zevenaar	450.442	421.061	460.847	517.692	566.693	620.386
Reizigersbijdrage	1.587.668	1.367.405	1.472.702	1.586.396	1.709.161	1.841.739
Totaal baten	11.544.196	10.568.788	11.848.010	13.185.393	14.354.353	15.630.975
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.1.2. Programma routevervoer

Wat willen we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het routevervoer met Avan door de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) routegebonden vervoer staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
- Gedurende de contractperiode met de vervoerders is de ambitie om uiterlijk 1 januari 2028 te komen tot een volledig emissieloos routevervoer binnen Avan. Een voorbehoud is gemaakt met betrekking tot het inzetten van zero emissie rolstoelbussen. Mede afhankelijk van de kostenontwikkeling en beschikbaarheid daarvan kan het AB van de BVO DRAN besluiten de infasering van zero emissie rolstoelbussen op te schorten.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het routevervoer met Avan.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Afspraken omtrent het routevervoer zijn vastgelegd in de contracten met de vervoerders. Met behulp van systeemgerichte contractbeheersing wordt naleving van de contracten en daarmee de kwaliteit en de financiële afhandeling van de uitvoering gemonitord en geborgd.
- De vervoerders hebben de contractuele verplichting om jaarlijks een audit uit te laten voeren op hun (financiële) processen en (financiële) systemen.
- Analyseren van de (realtime) rittenbakken, zowel kwalitatief als financieel. Het verzorgen van periodieke managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie en op basis daarvan rapporteren en (bij)sturen op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in het PvE het uitgangspunt voor de monitoring en controles.
- Voorafgaand aan ieder bestuurlijk overleg (5x per jaar) is er minimaal één voorbereidend ambtelijk overleg om de onderwerpen van het bestuurlijk overleg voor te bespreken. Aanvullend worden de financiële aspecten separaat besproken met de financials van de gemeenten.
- Structureel, voorafgaand aan het voorbereidend ambtelijk overleg, afstemming met gemeenten over routevervoer gerelateerde zaken.
- Structurele aanwezigheid bij het overleg Regionale Adviesraad doelgroepenvervoer om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan.
- Goede communicatie over de uitvoering van het vervoer met betrokken partijen en gebruikers Avan.

Wat mag het kosten?

Programma 2: Routevervoer	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
Vervoer	15.689.373	14.214.445	15.565.915	17.470.979	19.056.360	20.812.856
Totaal lasten	15.689.373	14.214.445	15.565.915	17.470.979	19.056.360	20.812.856
Baten						
Arnhem	3.553.571	3.027.530	3.356.283	3.724.429	4.137.338	4.601.208
Berg en Dal	690.161	766.561	827.989	918.502	980.653	1.047.105
Beuningen	536.908	437.987	476.065	535.346	574.346	616.797
Doesburg	551.538	511.792	565.592	625.529	692.390	767.077
Druten	374.119	407.248	454.585	521.746	575.880	636.060
Duiven	462.363	412.904	463.541	539.300	596.591	660.527
Heumen	247.188	254.352	268.755	292.762	305.353	318.483
Lingewaard	1.472.074	1.263.051	1.346.761	1.488.845	1.563.418	1.642.126
Montferland	73.645	53.821	59.909	69.053	75.623	82.819
Mook en Middelaar	135.326	116.811	131.760	150.405	169.346	191.014
Nijmegen	1.783.201	1.763.212	1.890.792	2.085.871	2.220.691	2.370.311
Overbetuwe	1.808.707	1.723.997	1.918.771	2.211.939	2.422.406	2.652.898
Renkum	409.840	160.643	185.412	214.430	248.479	288.489
Rheden	1.243.400	1.140.051	1.248.526	1.367.324	1.497.425	1.639.905
Rozendaal	41.716	42.574	46.832	51.536	56.738	62.493
Westervoort	370.321	316.776	358.570	420.658	469.604	524.983
Wijchen	766.343	785.598	876.259	1.004.107	1.107.740	1.222.846
Zevenaar	1.168.953	1.029.538	1.089.513	1.249.197	1.362.342	1.487.715
Totaal baten	15.689.373	14.214.445	15.565.915	17.470.979	19.056.360	20.812.856
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.1.3. Overzicht overhead

Overzicht Overhead	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
BVO	1.153.685	1.216.595	1.208.016	1.255.431	1.305.342	1.355.278
Totaal lasten	1.153.685	1.216.595	1.208.016	1.255.431	1.305.342	1.355.278
Baten						
Arnhem	221.326	234.732	232.246	241.347	250.935	260.500
Berg en Dal	52.385	54.822	54.499	56.639	58.891	61.147
Beuningen	40.919	42.912	42.732	44.412	46.178	47.950
Doesburg	20.841	21.613	21.689	22.544	23.443	24.349
Druten	31.759	33.200	33.136	34.440	35.810	37.187
Duiven	38.799	40.391	40.240	41.822	43.485	45.155
Heumen	28.285	29.449	29.432	30.590	31.808	33.033
Lingewaard	67.680	70.941	70.423	73.188	76.097	79.008
Montferland	54.281	56.726	56.381	58.595	60.925	63.257
Mook en Middelaar	16.903	17.630	17.754	18.455	19.191	19.935
Nijmegen	242.983	261.165	258.361	268.483	279.150	289.789
Overbetuwe	69.606	73.125	72.582	75.431	78.430	81.428
Renkum	47.253	49.302	49.046	50.972	52.999	55.032
Rheden	62.948	65.967	65.510	68.082	70.790	73.497
Rozendaal	6.480	6.531	6.788	7.060	7.344	7.637
Westervoort	26.069	27.156	27.166	28.236	29.359	30.491
Wijchen	60.313	63.087	62.665	65.125	67.713	70.305
Zevenaar	64.856	67.847	67.367	70.010	72.794	75.578
Totaal baten	1.153.685	1.216.595	1.208.016	1.255.431	1.305.342	1.355.278
Mutaties reserves						
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.2. Paragrafen

In de begroting wordt in afzonderlijke paragrafen ingegaan op de beleidslijnen met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten van de organisatie. In de BBV (art. 9 lid 2) staat aangegeven dat in de begroting ten minste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn, tenzij het desbetreffende aspect niet aan de orde is:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- onderhoud kapitaalgoederen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid

De paragrafen “lokale heffingen”, "onderhoud kapitaalgoederen", “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn niet op de BVO DRAN van toepassing. De overige paragrafen staan hieronder toegelicht.

2.2.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de BVO DRAN in staat is tegenvallers op te vangen. Bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening dienen de voorzienbare en kwantificeerbare risico's zo goed mogelijk in beeld gebracht te worden.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient ten minste te worden opgenomen:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- een inventarisatie van de risico's
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's
- financiële kengetallen

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Binnen de financiën van de BVO DRAN zijn een tweetal posten te duiden als weerstandscapaciteit: reserves en posten onvoorzien.

Ten aanzien van alle bestedingen door de BVO DRAN is de 'open einde' systematiek van toepassing. Dit houdt in dat bij een tekort een deelnemer bij moet betalen en bij een overschot geld terugkrijgt. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een additionele post onvoorzien ligt daardoor bij de deelnemers. Omdat jaarlijks het resultaat wordt verrekend met de deelnemers, wordt er door de BVO DRAN ook geen reserve opgebouwd.

In de MJPB zijn geen reserves en geen expliciete posten onvoorzien opgenomen. Binnen het saldo van de BVO lasten ("Overhead") is een post onvoorzien opgenomen om niet begrote BVO gerelateerde kosten te kunnen dekken.

Inventarisatie van de risico's

Aanbesteding in het geval vervoerscontracten niet worden verlengd

Met vervoerders zijn in 2020 contracten afgesloten voor een initiële periode van 4 jaar en drie verlengingsopties van elk twee jaar. In 2023 is een deel van de contracten met 2 jaar verlengd. De huidige contractperiode eindigt daardoor op 31 juli 2026. Het lichten van verlengingsopties is een tweezijdig besluit dat tenminste één jaar voor expiratiedatum schriftelijk aan de andere partij kenbaar dient te worden gemaakt. Het is denkbaar dat partijen besluiten contracten niet te verlengen en dat daardoor delen van het vervoer dienen te worden aanbesteed.

Met de huidige en, naar verwachting aanhoudende, marktomstandigheden (krapte arbeidsmarkt, energieprijzen, brandstofprijzen, investering zero emissie voertuigen) is het niet ondenkbaar dat een aanbesteding in 2025 zal leiden tot hogere tarieven dan de huidige contractueel overeengekomen tarieven.

De huidige meerjarige begrotingen voor het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer zijn deels gebaseerd op de afspraken uit de recent verlengde contracten, waarbij rekening is gehouden met additionele kosten voor de infasering van zero emissie. In het geval dat besloten dient te worden tot een nieuwe aanbesteding, is de verwachting dat er sprake zal zijn van meerkosten ten opzichte van de huidige meerjarige begrotingen vervoerskosten van betreffende gemeenten.

Aanbesteding in het geval contract callcenter niet wordt verlengd
Met het callcenter is in 2020 een contract afgesloten voor een initiële periode van 3 jaar en drie verlengingsopties van elk twee jaar. In 2022 is het contract met 2 jaar verlengd. Het lichten van een verlengingsoptie is een tweezijdig besluit dat tijdig en schriftelijk aan de andere partij kenbaar dient te worden gemaakt. Het is denkbaar dat partijen besluiten het contract niet te verlengen en dat daardoor het contract callcenter dient te worden aanbesteed.

Met de huidige en, naar verwachting aanhoudende, marktomstandigheden (krapte arbeidsmarkt, energieprijzen) is het niet ondenkbaar dat een aanbesteding in 2025 zal leiden tot een hoger tarief dan het huidige contractueel overeengekomen tarief.

De huidige meerjarige begrotingen voor het callcenter is gebaseerd op de afspraken uit het huidige verlengde contract. In het geval dat besloten dient te worden tot een nieuwe aanbesteding, is de verwachting dat er sprake zal zijn van meerkosten ten opzichte van de huidige meerjarige begrotingen callcenter van alle gemeenten.

Compensatie telefoniekosten via reizigersbijdrage
In het verleden zijn er door BVO DRAN aan reizigers onterecht kosten in rekening gebracht voor het bellen naar de klantenservice en de klachtenlijn. Door het Algemeen Bestuur is besloten om deze kosten als collectieve voorziening te compenseren en terug te laten vloeien naar de reizigers in de vorm van het verminderen van de reizigersbijdrage voor 2025.

Het totaal te compenseren bedrag en daarmee het verwachte effect op de reizigersbijdrage, is bepaald op circa € 15.000. Gezien de beperkte omvang van het financieel effect op de MJPB is ervoor gekozen om bij de bepaling van de begrote reizigersbijdrage in 2025 geen rekening te houden met deze aanpassing. Dit heeft voor dat begrotingsjaar een zeer beperkt negatief effect op de individuele gemeentelijke bijdrage. Vanaf 1 januari 2026 worden weer de reguliere tarieven reizigersbijdrage toegepast.

Infasering zero emissie rolstoelbussen
Alle huidige tarieven in het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer zijn gebaseerd op vervoer met niet-zero emissie rolstoelbussen. De uitsluiting van deze voertuigen heeft naar verwachting een kostendrukkend effect op het (toekomstige) tarief doordat het risico en de onzekerheid hieromtrent bij de vervoerder wordt beperkt. De feitelijke effecten van infasering van zero emissie rolstoelbussen wordt verkregen op het moment dat daar bestuurlijke besluitvorming over plaatsvindt.

De infasering van zero emissie rolstoelbussen is onderdeel van de herzieningsclausule die is opgenomen in de huidige contracten. Naar verwachting heeft infasering van zero emissie rolstoelbussen op termijn nog steeds een kosten stijgend effect. Binnen de begroting vraagafhankelijk vervoer is vanaf medio 2026 rekening gehouden met 5% meerkosten voor de infasering. Voor het routevervoer worden op dit moment geen dergelijke meerkosten verwacht.

Clausule afwijkend vervoersvolume overeenkomsten vervoerders
Door invoering van beheersmaatregelen bestaat tijdens de contractperiode de mogelijkheid dat vervoervolumes schommelen. Binnen alle huidige contracten (verlenging en aanbesteding) routevervoer zijn afspraken gemaakt voor het geval dat vervoervolumes structureel en substantieel toe- of afnemen en dit leidt tot een onredelijke financiële situatie voor vervoerder of opdrachtgever. Beide partijen treden in dit geval tijdig in overleg. Binnen de alle huidige contracten (verlenging en aanbesteding) vraagafhankelijk vervoer is een fluctuerende vergoeding op basis van een kilometerstaffel overeengekomen. Bij deze vervoerssoort bestaat dit risico dan ook niet.

In het geval sprake is van een noodzakelijke tariefwijziging door substantiële toe- of afname van het vervoersvolume zal deze naar alle waarschijnlijkheid in alle gevallen passend zijn binnen de begroting van de BVO DRAN, rekening houdend met de algemene uitgangspunten uit de Kaderbrief 2026.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's
De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en de bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachtte toenames van ritten en/of kosten door de BVO DRAN gecommuniceerd met de gemeenten.

De gemeenten streven naar het versterken van de eigen kracht van de reiziger en een toename van het gebruik van algemene voorzieningen in combinatie met een afname van het doelgroepenvervoer. Bijvoorbeeld het gebruik van openbaar vervoer en vrijwilligers. Daarnaast sturen vervoerders bij het plannen op efficiency. Bijvoorbeeld het afstemmen van verschillende vervoersvormen en slim koppelen van deze vervoersstromen binnen de planning.

Financiële kengetallen
Doordat de BVO DRAN niet over eigen vermogen, vaste activa en vaste passiva beschikt, kan er geen netto schuldquote en solvabilteitsratio worden bepaald. Door de 'open einde' systematiek is de structurele exploitatieruimte gewaarborgd.

2.2.2. Financiering

Het financieringsvraagstuk van de BVO DRAN is van een beperkte omvang. Dit heeft vooral te maken met het feit dat de meeste bedrijfsvoeringsonderdelen worden afgenomen van de gemeente Arnhem en de Connectie. Daarnaast bestaat het grootste deel van de begroting BVO lasten uit personeelskosten of daaraan gerelateerde kosten. De financieringsrisico's zullen om die reden slechts beperkt zijn.

Renterisicobeheer
Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:
- Geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido.
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

EMU saldo
Het EMU saldo wordt berekend op transactiebasis. Deze berekeningswijze is in grote mate vergelijkbaar met het kasstelsel zoals dat voor het Rijk van toepassing is. De BBV schrijft voor decentrale overheden echter een administratie op basis van het baten/lastenstelsel voor. Het EMU saldo wordt dan berekend door - afhankelijk van de kasmutatie - enkele posten erbij te tellen dan wel eraf te trekken en dan de individuele referentie-waarde (wet HOF) hier tegen af te zetten. Voor een BVO is geen referentiewaarde vastgesteld waardoor het berekenen van het EMU saldo geen toegevoegde waarde heeft.

Kasgeldlimiet
De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. Met het kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen. De verantwoording over de kasgeldlimiet gebeurt in de jaarrekening.

Renterisiconorm
De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. De huidige stand van de langlopende schulden geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Schatkistbankieren
Naast gemeenten, provincies en waterschappen zijn ook rechtspersonen (openbare lichamen) die zijn ingesteld op basis van de wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) verplicht tot deelname aan schatkistbankieren. Voor decentrale overheden betekent schatkistbankieren dat zij al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. De verantwoording van schatkistbankieren gebeurt in de jaarrekening.

Relatiebeheer
Het betalingsverkeer is belegd bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

2.2.3. Bedrijfsvoering

Waar staat de BVO DRAN voor?
De BVO DRAN is ingesteld voor de gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van reizigers en hun sociale netwerk en wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is. Tenslotte wordt een optimale aansluiting van het vervoer op het openbaar vervoer netwerk voorzien.

Doelen en taken
De BVO DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers. De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer worden daardoor overgedragen aan de BVO DRAN.

Vervoersmodel

In de huidige contracten wordt voor het vraagafhankelijk vervoer gewerkt volgens een callcentermodel. Hierbij is de ritaanname belegd bij een callcenter en wordt de feitelijke planning en uitvoering verzorgd door de vervoerders. Binnen het routevervoer zijn de callcentertaken ook belegd bij de vervoerder zelf.

De periodieke vergoeding aan vervoerders vraagafhankelijk vervoer is gebaseerd op het aantal beladen kilometers, voor het routevervoer op het aantal beladen uren verhoogd met een starttarief en de vergoeding aan het callcenter op het aantal declarabele ritten.

Rapporteren

Aan de deelnemers wordt per programma gerapporteerd. Het is een overzicht van de geleverde prestaties. De rapportages (inclusief financiën) worden halfjaarlijks opgesteld.

Vennootschapsbelasting

Het kabinet heeft eind 2014 wetgeving vastgesteld, die erop is gericht dat overheidsbedrijven, die economische activiteiten uitoefenen, op dezelfde wijze als private bedrijven aan vennootschapsbelasting (Vpb) zullen worden onderworpen. Deze wetswijziging is per 1 januari 2016 in werking getreden. Aangezien de BVO DRAN geen winstoogmerk heeft en in de GR is bepaald dat positieve rekeningresultaten aan de deelnemers worden terugbetaald, hoeft de BVO DRAN geen rekening te houden met Vpb.

Rechtmatigheid

In de rechtmatigheidsverantwoording geeft het bestuur aan in hoeverre verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de vastgestelde kaders zoals de begroting, het controleprotocol accountantsdiensten en bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. De rechtmatigheidsverantwoording vindt plaats in de jaarrekening.

3. Financiële begroting

3.1. Overzicht baten en lasten

Onderstaand is de financiële meerjarenbegroting van de BVO DRAN weergegeven. Per onderdeel wordt in paragraaf 3.2 een toelichting gegeven.

	Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten deelnemers (BVO, callcenter en vervoer)						
BVO						
Personeelskosten	872.493	882.884	916.518	953.393	992.793	1.032.218
Ondersteunende taken	73.584	73.574	76.158	78.793	78.793	81.422
Huisvesting	31.536	31.532	34.140	34.144	36.770	36.771
Accountant en fiscaal advies	23.652	23.649	23.635	23.638	26.264	26.265
Platform opdrachtgevers doelgroepenvervoer	13.140	26.276	28.887	28.891	31.517	31.518
Kantoorkosten, ICT	57.816	65.691	65.653	70.914	73.540	76.169
Consumenten, klachten	91.980	70.946	73.532	76.166	78.793	84.048
Onvoorzien	25.169	25.491	26.857	28.322	27.239	28.783
Taakstelling BVO	-35.684	-36.000	-37.363	-38.829	-40.368	-41.917
Incidentele kosten BVO	0	52.553	0	0	0	0
Callcenter						
Vraagafhankelijk WMO	634.692	620.182	653.176	688.307	725.729	765.621
Vervoer						
Vraagafhankelijk WMO	10.909.504	9.948.606	11.194.834	12.497.086	13.628.624	14.865.354
Routegebonden	15.689.373	14.214.445	15.565.915	17.470.979	19.056.360	20.812.856
Onvoorzien						
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Lasten	28.387.254	25.999.828	28.621.941	31.911.803	34.716.055	37.799.109
Baten deelnemers (BVO, callcenter en vervoer)						
BVO						
Vraagafhankelijk WMO en routegebonden	1.153.685	1.216.595	1.208.016	1.255.431	1.305.342	1.355.278
Callcenter						
Vraagafhankelijk WMO	634.692	620.182	653.176	688.307	725.729	765.621
Vervoer						
Vraagafhankelijk WMO	9.321.836	8.581.201	9.722.132	10.910.690	11.919.463	13.023.615
Routegebonden	15.689.373	14.214.445	15.565.915	17.470.979	19.056.360	20.812.856
Reizigersbijdrage						
Reizigersbijdrage WMO (regie en vervoer)	1.587.668	1.367.405	1.472.702	1.586.396	1.709.161	1.841.739
Onvoorzien						
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Baten	28.387.254	25.999.828	28.621.941	31.911.803	34.716.055	37.799.109
Onttrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	0	0	0	0	0	0

3.2. Toelichting baten en lasten

Lasten deelnemers

BVO

Personeelskosten

De personeelskosten zijn gebaseerd op de normbedragen behorend bij de functies binnen de beschikbare formatie. Daarnaast is binnen personeelskosten een bedrag voor de inhuur van derden opgenomen.

Ondersteunende taken
De kosten voor ondersteunende taken zijn gebaseerd op een dienstverleningsovereenkomst met de Connectie.
Huisvesting
De kosten voor huisvesting zijn gebaseerd op een huurovereenkomst met de gemeente Arnhem.
Accountant en fiscaal advies
Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren en de aan de accountant verstrekte opdracht.
Vereniging voor Doelgroepenvervoer Nederland
Kosten zijn gebaseerd op de meerjarige begroting van de Vereniging voor Doelgroepenvervoer Nederland.
Kantoorkosten, ICT
Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren en aangegane verplichtingen.
Consumenten, klachten
Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren en aangegane verplichtingen.
Onvoorzien
De post onvoorzien bedraagt ongeveer 2,0% van de totale structurele BVO lasten.
Taakstelling
Het Algemeen Bestuur heeft besloten om vanaf 2024 een structurele taakstelling van -3% te leggen op het budget voor de BVO lasten.

Callcenter
Kosten zijn gebaseerd op contractueel overeengekomen tarieven en verwachte hoeveelheden vervoer.

Vervoer
Kosten zijn gebaseerd op contractueel overeengekomen tarieven en verwachte hoeveelheden vervoer.

Baten deelnemers

Algemeen
De baten zijn verdeeld over de onderdelen BVO, callcenter, vervoer en de reizigersbijdrage. De lasten worden na aftrek van de reizigersbijdragen volledig bekostigd door de gemeentelijke bijdragen.

3.3. Reserves en voorzieningen

Doordat jaarlijks het geraamde saldo van baten en lasten wordt verrekend met de deelnemers, worden er geen onttrekking of dotaties aan een bestemmingsreserve voorzien.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen van 27 februari 2025,

de secretaris, de voorzitter,

i.o.

M. van den Beucken R.W.M. Engels

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht baten en lasten per taakveld

Overzicht lasten en baten per taakveld			Primitieve begroting 2025	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Programmaplan	**Taakveld**							
P1 Vraagafhankelijk vervoer	Taakveld 6.6 - Vervoersdiensten (WMO)	Lasten	10.909.504	9.948.606	11.194.834	12.497.086	13.628.624	14.865.354
		Baten	10.909.504	9.948.606	11.194.834	12.497.086	13.628.624	14.865.354
	Taakveld 6.6 - Vervoersvoorzieningen (WMO)	Lasten	634.692	620.182	653.176	688.307	725.729	765.621
		Baten	634.692	620.182	653.176	688.307	725.729	765.621
	Totaal	Lasten	11.544.196	10.568.788	11.848.010	13.185.393	14.354.353	15.630.975
		Baten	11.544.196	10.568.788	11.848.010	13.185.393	14.354.353	15.630.975
		Saldo	0	0	0	0	0	0
P2 Routevervoer	Taakveld 4.3 - Leerlingenvervoer	Lasten	12.649.791	11.560.912	12.542.166	13.954.172	15.047.070	16.232.354
		Baten	12.649.791	11.560.912	12.542.166	13.954.172	15.047.070	16.232.354
	Taakveld 6.71c - Dagbesteding (WMO)	Lasten	1.460.195	1.151.837	1.259.583	1.413.553	1.548.055	1.695.351
		Baten	1.460.195	1.151.837	1.259.583	1.413.553	1.548.055	1.695.351
	Taakveld 6.72c - Jeugdhulp dagbesteding	Lasten	1.579.387	1.501.696	1.764.166	2.103.253	2.461.235	2.885.150
		Baten	1.579.387	1.501.696	1.764.166	2.103.253	2.461.235	2.885.150
	Totaal	Lasten	15.689.373	14.214.445	15.565.915	17.470.979	19.056.360	20.812.856
		Baten	15.689.373	14.214.445	15.565.915	17.470.979	19.056.360	20.812.856
		Saldo	0	0	0	0	0	0
Overzichten								
Overhead	Taakveld 0.4 - Overhead bedrijfsvoeringsorganisatie	Lasten	1.153.685	1.216.595	1.208.016	1.255.431	1.305.342	1.355.278
		Baten	1.153.685	1.216.595	1.208.016	1.255.431	1.305.342	1.355.278
		Saldo	0	0	0	0	0	0
		Saldo	0	0	0	0	0	0
Geraamd saldo van baten en lasten			0	0	0	0	0	0

Bijlage 2: Overzicht gemeentelijke bijdragen

In onderstaande overzichten is per deelnemer te zien wat de totaal begrote bijdragen zijn voor de jaren 2025 (gewijzigde begroting) en 2026 (primitieve begroting).

Bijdragen deelnemers gewijzigde begroting 2025	Programma 1 2025	Programma 2 2025	Overhead 2025	Totaal 2025
Lasten				
Vervoer	9.948.606	14.214.445	1.216.595	25.379.646
Callcenter vraagafhankelijk vervoer	620.182			620.182
Totaal lasten	10.568.788	14.214.445	1.216.595	25.999.828
Baten				
Arnhem	2.553.192	3.027.530	234.732	5.815.453
Berg en Dal	367.168	766.561	54.822	1.188.551
Beuningen	164.652	437.987	42.912	645.551
Doesburg	71.655	511.792	21.613	605.060
Druten	350.084	407.248	33.200	790.532
Duiven	148.712	412.904	40.391	602.007
Heumen	154.260	254.352	29.449	438.061
Lingewaard	639.672	1.263.051	70.941	1.973.663
Montferland	532.891	53.821	56.726	643.438
Mook en Middelaar	89.337	116.811	17.630	223.778
Nijmegen	1.469.436	1.763.212	261.165	3.493.813
Overbetuwe	482.968	1.723.997	73.125	2.280.090
Renkum	624.866	160.643	49.302	834.811
Rheden	742.792	1.140.051	65.967	1.948.810
Rozendaal	7.354	42.574	6.531	56.460
Westervoort	84.097	316.776	27.156	428.029
Wijchen	297.186	785.598	63.087	1.145.871
Zevenaar	421.061	1.029.538	67.847	1.518.445
Reizigersbijdrage	1.367.405			1.367.405
Totaal baten	10.568.788	14.214.445	1.216.595	25.999.828
Mutaties reserves				
Ontrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

Bijdragen deelnemers begroting 2026	Programma 1 2026	Programma 2 2026	Overhead 2026	Totaal 2026
Lasten				
Vervoer	11.194.834	15.565.915	1.208.016	27.968.765
Callcenter vraagafhankelijk vervoer	653.176			653.176
Totaal lasten	11.848.010	15.565.915	1.208.016	28.621.941
Baten				
Arnhem	2.897.683	3.356.283	232.246	6.486.212
Berg en Dal	416.502	827.989	54.499	1.298.991
Beuningen	186.468	476.065	42.732	705.265
Doesburg	80.853	565.592	21.689	668.134
Druten	397.610	454.585	33.136	885.331
Duiven	168.546	463.541	40.240	672.327
Heumen	166.592	268.755	29.432	464.778
Lingewaard	727.023	1.346.761	70.423	2.144.208
Montferland	604.844	59.909	56.381	721.133
Mook en Middelaar	101.300	131.760	17.754	250.814
Nijmegen	1.667.369	1.890.792	258.361	3.816.523
Overbetuwe	548.356	1.918.771	72.582	2.539.709
Renkum	708.526	185.412	49.046	942.984
Rheden	802.421	1.248.526	65.510	2.116.458
Rozendaal	7.733	46.832	6.788	61.353
Westervoort	95.093	358.570	27.166	480.828
Wijchen	337.542	876.259	62.665	1.276.465
Zevenaar	460.847	1.089.513	67.367	1.617.726
Reizigersbijdrage	1.472.702			1.472.702
Totaal baten	11.848.010	15.565.915	1.208.016	28.621.941
Mutaties reserves				
Ontrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

Bijlage 3: Geprognosticeerde balans

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
ACTIVA							
Vaste activa							
Materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vlottende activa							
Vorderingen met een looptijd < 1 jaar	9.478	10.250	11.250	12.250	13.250	14.250	15.250
Liquide middelen	251	250	250	250	250	250	250
Overlopende activa	962	500	500	500	500	500	500
Totaal vlottende activa	**10.691**	**11.000**	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**	**16.000**
Totaal activa	**10.691**	**11.000**	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**	**16.000**
PASSIVA							
Vaste passiva							
Eigen vermogen	0	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Schulden met een looptijd > 1 jaar	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vlottende passiva							
Schulden met een looptijd < 1 jaar	13	250	250	250	250	250	250
Nog te betalen bedragen	2.707	3.000	3.250	3.500	3.750	4.000	4.250
Vooruitgefactureerde bijdrage gemeenten	6.550	7.000	7.750	8.500	9.250	10.000	10.750
Overige schulden	1.421	750	750	750	750	750	750
Totaal vlottende passiva	**10.691**	**11.000**	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**	**16.000**
Totaal passiva	**10.691**	**11.000**	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**	**16.000**
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Kaderbrief 2026

Versie: 23 september 2024

regio arnhem nijmegen
VERVOERSORGANISATIE

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. Algemene ontwikkelingen 4

3. Financiële uitgangspunten 7

1. Inleiding

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is in artikel 34b bepaald dat het bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie voor 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de raden van de deelnemende gemeenten inzicht geeft in de algemene financiële en beleidsmatige kaders.

De Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) is een intergemeentelijke samenwerking in de vorm van een bedrijfsvoeringsorganisatie. De BVO DRAN is verantwoordelijk voor de uitvoering van het doelgroepenvervoer en is daarbij beleidsondersteunend.

De deelnemende gemeenten nemen zelf beleidsbeslissingen en zijn verantwoordelijk voor het stellen van de beleidsmatige kaders. Hierdoor wordt door het bestuur van de BVO DRAN een kaderbrief vastgesteld waarin enkel inzicht wordt gegeven in de te verwachten ontwikkelingen en algemene financiële kaders voor de komende jaren.

Met deze Kaderbrief 2026 geeft het bestuur (procesmatig) dit inzicht ter voorbereiding op de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) 2026-2029 en de gewijzigde begroting 2025 van de BVO DRAN. Dit stelt de deelnemende gemeenten in staat daarop in hun begrotingscyclus te kunnen anticiperen.

Door de vervoersorganisatie wordt een concept ontwerp MJPB 2026-2029 en gewijzigde begroting 2025 opgesteld. Dit concept van de ontwerpbegroting is gebaseerd op de algemene uitgangspunten uit de vastgestelde Kaderbrief 2026 en de door gemeenten aangegeven afwijkende uitgangspunten.

Om te komen tot tijdige vaststelling van de MJPB 2026-2029 wordt onderstaande planning gehanteerd. Binnen deze planning is rekening gehouden met de wettelijke termijn uit de Wgr (art. 35, lid 1). Volgens de wet zendt het bestuur de ontwerpbegroting minimaal twaalf weken voor vaststelling van de begroting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten. De BVO DRAN heeft in de planning met een ruimere periode rekening gehouden, er bevinden zich zeventien weken tussen toezending van de ontwerpbegroting en vaststelling van de begroting.

PROCESSTAP MJPB 2026-2029	DATUM
Behandeling voorbereidend ambtelijk overleg	6 februari 2025
Vaststelling ontwerp MJPB 2026-2029 door algemeen bestuur	27 februari 2025
Verzending ontwerp MJPB 2026-2029 aan gemeenten	28 februari 2025
Deadline indienen zienswijze door gemeenteraden	30 mei 2025
Oordeel over zienswijze door algemeen bestuur	6 juni 2025
Behandeling voorbereidend ambtelijk overleg	5 juni 2025
Vaststelling MJPB 2026-2029 door algemeen bestuur	26 juni 2025
Verzending MJPB 2026-2029 aan gemeenten en provincie	27 juni 2025

Hoofdstuk 2 behandelt de algemene ontwikkelingen die van invloed zijn op de (gewijzigde) begroting vanaf 2025. In hoofdstuk 3 worden de financiële uitgangspunten voor het opstellen van de MJPB 2026-2029 en de gewijzigde begroting 2025 per begrotingspost weergegeven.

2. Algemene ontwikkelingen

Ontwikkelingen zijn afhankelijk van de componenten prijs (P) per eenheid en hoeveelheid (Q).

De prijs (P) per perceel is contractueel vastgelegd en is daarmee een gegeven en enkel nog onderhevig aan een jaarlijkse prijsindexatie (NEA index). De NEA indexatie wordt in opdracht van het Sociaal Fonds Mobiliteit door een onafhankelijke partij jaarlijks bepaald op basis van de meest recente gemiddelde kostenontwikkelingen in de branche. (www.sfmobiliteit.nl/nea-index)

In de nieuwe ontwerpbegroting wordt de werkelijke NEA indexatie per 1 januari 2025 verwerkt. Voor de jaren vanaf 2026 en verder zal blijvend worden gerekend met een structurele jaarlijkse NEA indexatie van +3,0%.

Een deel van de huidige contracten met vervoerders zijn ingegaan op 1 augustus 2020. Na een initiële looptijd van 4 jaar, is een verlenging van 2 jaar overeengekomen. De huidige contractperiode met deze vervoerders eindigt op 31 juli 2026 en betreft de eerste verlengingsmogelijkheid. Bij verlenging van deze contracten kan maximaal drie maal een contractduur van 2 jaar worden overeengekomen. In het vraagafhankelijk vervoer heeft bij drie van de vier percelen een eerste verlenging van 2 jaar plaatsgevonden. In het routevervoer is dit bij zes van de negen percelen overeengekomen.

Het bij de verlenging overeengekomen tarief wordt verwerkt in de ontwerpbegroting. Dit tarief is nog steeds gebaseerd op het tarief uit de oorspronkelijke contracten uit 2020 voor vraagafhankelijk vervoer en routevervoer. De bij verlenging overeengekomen vergoeding voor de meerkosten van zero emissie gereden vervoer wordt binnen de afgesproken kaders expliciet in de ontwerpbegroting verwerkt.

Voor de overige percelen heeft in 2023 een aanbestedingsprocedure plaatsgevonden. Deze contracten met vervoerders zijn ingegaan op 1 augustus 2024 en hebben een initiële looptijd van 6 jaar, waardoor de huidige contractperiode eindigt op 31 juli 2030. Bij verlenging van deze contracten kan maximaal twee maal een contractduur van 2 jaar worden overeengekomen.

Het contractueel overeengekomen tarief wordt verwerkt in de ontwerpbegroting. In de tarieven volgend uit de contracten die zijn ingegaan op 1 augustus 2024 zijn, met uitzondering van de kosten voor zero emissie aangedreven rolstoelbussen, alle kosten voor de transitie naar volledig zero emissie gereden vervoer meegenomen.

Bij alle contracten binnen het vraagafhankelijk vervoer wordt vanaf de tweede helft van 2026 rekening gehouden met meerkosten zero emissie naar aanleiding van de infasering van zero emissie aangedreven rolstoelbussen. Op basis van huidige inzichten wordt rekening gehouden met een kostenstijging van circa +5%. De budgetten voor deze meerkosten worden expliciet in de ontwerpbegroting opgenomen. Bij het routevervoer leidt de infasering van de rolstoelbussen naar verwachting nauwelijks tot meerkosten. In de ontwerpbegroting worden hiervoor geen budgetten opgenomen.

Het contract met het callcenter is ingegaan op 1 augustus 2020. Na een initiële looptijd van 3 jaar, is een verlenging van 2 jaar overeengekomen. De huidige contractperiode met het callcenter eindigt op 31 juli 2025 en betreft de eerste verlengingsmogelijkheid. Uiterlijk 1 februari 2025 wordt een besluit genomen over de tweede verlengingsperiode van 2 jaren. Bij dit contract kan maximaal drie maal een verlenging van 2 jaar worden overeengekomen. Ook hier is de prijs (P) contractueel vastgelegd en enkel nog onderhevig aan jaarlijkse indexatie (CPI index).

Naar eerdere verwachting zou de financiering vanuit de Rijksoverheid van de kostenontwikkeling binnen het reguliere OV (motie Bikker) beperkt blijven tot 2024. Hiervan uitgaande is in de MJPB 2025-2028 rekening gehouden met een hogere indexatie (+13,82%) van de reizigersbijdrage per 1 januari 2025 door een inhaalslag van niet aan de reiziger doorbelaste kostenontwikkeling (+11,72%) uit 2024. Vanuit de provincie Gelderland is inmiddels gecommuniceerd dat de financiering vanuit de Rijksoverheid een structureel karakter heeft. De verwacht indexatie van de reizigersbijdrage vanaf 1 januari 2025 kan nu gebaseerd worden op de prognose van het Samenwerkingsverband van decentrale ov-autoriteiten (DOVA) en is +3,3%. De definitieve indexatie wordt eind november door de provincie bepaald.

De hoeveelheid (Q) is afhankelijk van het feitelijk gebruik. Analyses van dit gebruik laten vanaf de start van AVAN tot aan de start van de Coronacrisis over de gehele linie een toename zien. Aansluitend aan de Coronacrisis is er een herstel naar vervoersvolumes zonder zogenaamde Coronaeffecten; er is een nieuw nulpunt ontstaan.

Net als bij de vorige begrotingscyclus wordt daardoor als uitgangspunt voor de hoeveelheden vervoer in de nieuwe ontwerpbegroting gekeken naar recente periodes. Ter bepaling van de hoeveelheden vervoer wordt de periode september tot en met november van het voorgaand jaar gebruikt. Uit analyses gedurende 2024 is gebleken dat deze 3 maanden een goede indicatie zijn om als uitgangspunt te dienen voor de eerste 6 maanden van het nieuwe jaar.

Voor de jaarlijks verwachte toename van het routevervoer worden dezelfde algemene uitgangspunten gehanteerd als in de vorige meerjarige begrotingen van de BVO DRAN. Vanaf de 7^{e} maand van het nieuwe jaar wordt rekening gehouden met een verdere toename ten opzichte van het eerste half jaar van het gebruik van vervoer in het kader van jeugdwet (+15%), dagbesteding (+5%) en leerlingenvervoer (+5%). Deze percentages blijven reële inschattingen van de jaarlijkse vervoerstoename vanaf 2025.

Het algemeen uitgangspunt voor de jaarlijks verwachte toename van het vraagafhankelijk vervoer wordt naar beneden bijgesteld tot +5%, dit was voorheen +10%. Met name de prognoses uit het Wmo voorspelmodel van de VNG over het verwachte Wmo gebruik in onze regio geven aanleiding en onderbouwing om in de MJPB 2026-2029 uit te kunnen gaan van een jaarlijkse toename van +5% voor het vraagafhankelijk vervoer vanaf 2025. Nog steeds wordt vanaf de 7^{e} maand van het nieuwe jaar rekening gehouden met toename van het vraagafhenkelijk vervoer.

De kosten van de BVO DRAN bestaan uit twee componenten, namelijk circa 95% vervoerskosten (inclusief kosten voor het callcenter) en ongeveer 5% kosten voor de overhead. De overhead betreft de kosten voor de vervoersorganisatie, de uitvoerende organisatie binnen de gemeenschappelijke regeling. Binnen de begroting overhead is structureel een taakstelling van -3% opgenomen.

Met betrekking tot de vervoerskosten kunnen gemeenten op basis van haar eigen beleid en keuzes invloed uitoefenen op de omvang van de vervoerskosten, aangezien daarmee de inzet van vervoer (Wmo, dagbesteding, jeugdwet en/of leerlingenvervoer) beperkt kan worden. De afgelopen jaren zijn meerdere mogelijke beheersmaatregelen (o.a. het Knoppenplan (2018) en het “Syntheserapport Financiële toekomst Vraagafhankelijk WMO-vervoer Avan” (2020)) door de vervoersorganisatie met de gemeenten gedeeld.

Op verzoek van een gemeente kan worden afgeweken van de algemene uitgangspunten voor het opstellen van de meerjarige begroting vervoerskosten. Dit verzoek gaat gepaard met een (financiële) onderbouwing van het verwachte effect veroorzaakt door de gewenste (beleids)wijziging. Ter ondersteuning voor het opstellen van de onderbouwing kan de vervoersorganisatie desgevraagd haar deskundigheid inbrengen. In het verleden door gemeenten aangegeven afwijkende uitgangspunten voor de meerjarige toename van het vervoer blijven, voor zover nog relevant, gehandhaafd bij het opstellen van de ontwerpbegroting.

Voor de kosten callcenter wordt, door de directe afhankelijkheid met het vraagafhankelijk vervoer, de periode september tot en met november van het voorgaand jaar gebruikt als uitgangspunt voor het opstellen van de nieuwe meerjarige begroting. De jaarlijkse toename vraagafhankelijk vervoer (+5%) wordt ook gebruikt voor de meerjarige begroting kosten callcenter.

In 2024 komen de bestedingen BVO lasten naar verwachting iets lager uit dan de begroting. Ten behoeve van het opstellen van de MJPB 2026-2029 en de gewijzigde begroting 2025 wordt geanalyseerd welke effecten structureel van aard zijn. Op basis van deze analyse wordt de meerjarige begroting BVO lasten geactualiseerd.
Binnen de gewijzigde begroting BVO lasten 2025 wordt voor de indexatie een splitsing gemaakt tussen de personeelskosten en de overige budgetten. Indexatie van de personeelskosten vindt voor dat jaar plaats op basis van de meest actuele cao afspraken. Voor de overige budgetten in 2025 en de totale BVO lasten vanaf 2026 wordt geïndexeerd op basis van de CPI index.

3. Financiële uitgangspunten

3.1 Meerjarenprogrammabegroting 2026-2029

Voor het opstellen van de MJPB 2026-2029 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden per jaar de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van de reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de meerjarige bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaand schema worden de uitgangspunten benoemd.

	Begrotingspost	L/B	Prijs	Hoeveelheid
P1	Vervoer vraagafhankelijk (verlenging)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2024
P1	Budget zero emissie vraagafhankelijk (verlenging)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer
P1	Vervoer vraagafhankelijk (aanbesteding)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2024 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2024
P1	Callcenter vraagafhankelijk	Lasten	Tarief contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv CPI index)	Ervaringscijfers 2024
P1	Reizigersbijdragen vraagafhankelijk	Baten	Indexatie OV tarieven busvervoer BRENG	Ervaringscijfers 2024
P2	Vervoer routegebonden (verlenging)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2024
P2	Budget zero emissie routegebonden (verlenging)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer
P2	Vervoer routegebonden (aanbesteding)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2024 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2024
O1	Bedrijfsvoerings-organisatie	Lasten	Indexatie obv CPI index	Ervaringscijfers 2024

Tabel 1: uitgangspunten MJPB 2026-2029

3.2 Gewijzigde begroting 2025

Voor het opstellen van de gewijzigde begroting 2025 worden per begrotingspost uitgangspunten gekozen ten aanzien van prijs en hoeveelheid. Op basis van deze uitgangspunten worden de verwachte lasten en baten bepaald. Met behulp van de reeds vastgestelde verdeelsleutels worden vervolgens de bijdragen per deelnemer bepaald. In onderstaand schema worden de uitgangspunten benoemd.

	Begrotingspost	L/B	Prijs	Hoeveelheid
P1	Vervoer vraagafhankelijk (verlenging)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2024
P1	Budget zero emissie vraagafhankelijk (verlenging)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer
P1	Vervoer vraagafhankelijk (aanbesteding)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2024 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2024
P1	Callcenter vraagafhankelijk	Lasten	Tarief contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv CPI index)	Ervaringscijfers 2024
P1	Reizigersbijdragen vraagafhankelijk	Baten	Indexatie OV tarieven busvervoer BRENG	Ervaringscijfers 2024
P2	Vervoer routegebonden (verlenging)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2021 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2024
P2	Budget zero emissie routegebonden (verlenging)	Lasten	Percentage meerkosten zero emissie gereden vervoer	Prognose aandeel zero emissie gereden vervoer
P2	Vervoer routegebonden (aanbesteding)	Lasten	Tarieven contract (indexatie vanaf 1-1-2024 obv NEA index)	Ervaringscijfers 2024
O1	Bedrijfsvoerings-organisatie	Lasten	Indexatie obv loonindexatie cao en CPI index	Ervaringscijfers 2024

Tabel 2: uitgangspunten gewijzigde begroting 2025

Voorlopige Jaarstukken 2024 BVO DRAN

Versie: 7 april 2025

regio arnhem nijmegen VERVOERSORGANISATIE

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. Jaarverslag 3

2.1. Inleiding 3

2.2. Programmaverantwoording 5

2.2.1. Programma vraagafhankelijk vervoer 6

2.2.2. Programma routevervoer 12

2.2.3. Overzicht overhead 16

2.3. Paragrafen 17

2.3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 18

2.3.2. Financiering 20

2.3.3. Bedrijfsvoering 23

3. Jaarrekening 26

3.1. Overzicht van baten en lasten 26

3.2. Specificatie BVO 26

3.3. Balans 27

3.3.1. Toelichting balansposten 28

3.3.2. Grondslagen jaarrekening 30

3.4. Gebeurtenissen na balansdatum 31

3.5. Wet Normering Topinkomens 31

3.5.1. Bezoldiging topfunctionarissen 32

3.5.2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen 33

3.5.3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT 34

3.6. Rechtmatigheidsverantwoording 2024 34

Bijlage 1: Totaaloverzicht vervoerskosten 36

Bijlage 2: Totaaloverzicht kosten callcenter 37

Bijlage 3: Afrekening 2024 deelnemers 38

Bijlage 4: Overzicht baten en lasten per taakveld 39

Bijlage 5: Overzicht baten en lasten BVO DRAN 40

1. Inleiding

Hierbij bieden we u het concept jaarverslag en de voorlopige jaarrekening 2024 van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) aan. Dit document is opgesteld volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In de BBV staan de voorschriften waaraan de jaarrekening van een gemeenschappelijke regeling moet voldoen.

Arnhem, 7 april 2025

2. Jaarverslag

2.1. Inleiding

De BVO DRAN is opgericht op 14 april 2016, tijdens de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN. De BVO DRAN kent één bestuursorgaan: het Algemeen Bestuur. De voorzitter wordt uit het Algemeen Bestuur gekozen. Op 31 december 2024 bestond het Algemeen Bestuur uit:

Gemeente	Lid
Arnhem	De heer M. van der Wel
Berg en Dal	Mevrouw R. Barber
Beuningen	De heer F. Houben
Doesburg	De heer B. Elbers
Druten	De heer G. de Wildt
Duiven	Mevrouw M. Overduin
Heumen	De heer R. Engels
Lingewaard	De heer A. Slob
Montferland	Mevrouw J. Derksen
Mook en Middelaar	De heer F. Dillerop
Nijmegen	Mevrouw C. Daemen
Overbetuwe	De heer K. Grimm
Renkum	Mevrouw E. Vink
Rheden	De heer R. ter Hoeven
Rozendaal	Mevrouw T. van der Pas
Westervoort	De heer J. Derksen
Wijchen	De heer M. Derks
Zevenaar	De heer S. Bijl

Algemene ontwikkelingen

Vervoersvolume

Ter afsluiting van de Corona periode is er in 2023 ten behoeve van het vervoersvolume een nieuw nulpunt bepaald. Afgezet tegen geheel 2023 (nieuwe nulpunt) zien we in 2024 een stijging in het vraagafhankelijk vervoer, een lichte daling in het jeugdwetvervoer en leerlingenvervoer en een wat grotere daling (-8%) in het vervoer ten behoeve van dagbestedingsactiviteiten.

De gewijzigde begroting 2024 is gebaseerd op de vervoersvolumes van eind 2023. In vergelijking tot de begrote vervoersvolumes zien we in 2024 een stijging bij het jeugdwetvervoer, stabilisatie bij het vraagafhankelijk Wmo-vervoer en een lichte daling bij het leerlingenvervoer en vervoer naar dagbesteding.

Krapte arbeidsmarkt chauffeurs

Conform het landelijk beeld is ook in 2024 voor de Avan vervoerders nog steeds sprake van schaarste op de arbeidsmarkt. Het blijft moeizaam chauffeurs vacatures (tijdig) in te vullen. Het op peil brengen en houden van de zogenaamde flexibele schil verloopt erg moeizaam. Zeker in die gevallen dat er sprake is van een wat hoger ziekteverzuim leidt dit tot verstoringen in de uitvoering. Het in samenwerking met gemeenten, vervoerders, ouders en scholen naar oplossingen zoeken voor ontstane knelpunten blijft een voortdurend punt van aandacht voor de BVO DRAN.

Contracten vervoer (verlengingen)

In 2020 zijn met vervoerders contracten afgesloten met een looptijd van 10 jaar, opgedeeld in een initiële periode van 4 jaar en verlengingsmogelijkheden van 3 x 2 jaar. Met een deel van de vervoerders zijn in 2023 eerste verlengingsovereenkomsten afgesloten voor de periode 2024-2026. Deze overeenkomsten zijn gestart op 1 augustus 2024.

Met de vervoerders routevervoer is bij de contractverlenging een additionele vergoeding afgesproken voor de inzet van zero emissie voertuigen vanaf 1 augustus 2024. In de gewijzigde begroting 2024 is voor de verwachte vergoeding een budget zero emissie opgenomen. Voor het vraagafhankelijk vervoer is voor de eerste verlengingsperiode geen additionele vergoeding noodzakelijk gebleken.

In het voorjaar van 2025 vinden met deze vervoerders weer gesprekken plaats voor de eventuele volgende contractverlenging voor de periode 2026-2028.

Contracten vervoer (aanbestedingen)

Voor de percelen waar geen contractverlenging is overeengekomen, heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. In februari 2024 zijn voor deze percelen met vervoerders contracten afgesloten met een looptijd van 10 jaar, opgedeeld in een initiële periode van 6 jaar en verlengingsmogelijkheden van 2 x 2 jaar.

Dit heeft betrekking op al het routevervoer verzorgd voor de gemeenten Arnhem, Doesburg, Renkum, Rheden en Rozendaal en op een beperkt deel van het routevervoer verzorgd voor de gemeenten Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen. Voor het vraagafhankelijk deel heeft het betrekking op het vervoer verzorgd voor de gemeenten Duiven, Montferland, Westervoort en Zevenaar. In de gewijzigde begroting 2024 is voor deze gemeenten rekening gehouden met aanbestedingsresultaten.

De zero emissie kosten zijn in deze contracten onderdeel van het tarief voor zover het de inzet van personenauto’s en taxibusjes betreft. Infasering van zero emissie aangedreven rolstoelbussen vindt op een later moment plaats. Mede door de grote mate van onzekerheid over de omvang van de hiermee gepaard gaande

meerkosten, is in de overeenkomsten afgesproken om een mogelijke additionele vergoeding op een later moment overeen te komen.

Ambitie zero emissie
In het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN is in maart 2022 de ambitie vanaf 2024 bepaald voor zero emissie gereden vervoer binnen de BVO DRAN. Vanaf 2020 is al sprake van een jaarlijks toenemende mate van duurzaamheid binnen het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer. Vanaf medio 2024 wordt fors ingezet op de transitie naar volledig zero emissie gereden doelgroepenvervoer. De ambitie is om het vraagafhankelijk vervoer uiterlijk 1 januari 2027 en het routevervoer uiterlijk 1 januari 2028 volledig zero emissie uit te voeren.

Zoals bij voorgaande punten al aangegeven, zijn de vastgestelde ambities onderdeel geweest van de recente contractverlengingen en de nieuwe aanbestedingen in het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer in 2024.

Financieel resultaat
Het financiële resultaat van 2024 wordt bepaald door de programma's vraagafhankelijk vervoer (Wet maatschappelijke ondersteuning), routevervoer (leerlingen, jeugdwet en dagbesteding) en de overhead (kosten bedrijfsvoeringsorganisatie).

In vergelijking met de gewijzigde begroting 2024 heeft de BVO DRAN in werkelijkheid circa € 2,0 mln minder besteed dan was voorzien, dit is een onderschrijding van de begroting met -9%. De onderschrijding wordt voornamelijk verklaard doordat het vervoersvolume in 2024 in grote mate op een lager niveau lag dan in de begroting voorzien. Gemeentelijk beleid, een toenemend gebruik van vrijwilligersvervoer en verdere efficiency door vervoerders dragen onder andere bij aan deze effecten. Ook opgelegde malussen en rentebaten vanuit het schatkistbankieren bepalen een deel van het financiële resultaat omdat deze baten niet in de begroting waren voorzien.

Uit te voeren taken
Door de deelnemende gemeenten is de sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer bij de gemeenschappelijke regeling BVO DRAN neergelegd.

In de volgende paragrafen wordt verder ingegaan op de uitvoering van de programma's en het onderdeel overhead.

2.2. Programmaverantwoording

Indeling en opzet programma’s
De programma’s zijn ingericht volgens de 3 W-vragen (art. 8 lid 3 BBV):
- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we hiervoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Onder het kopje “Wat wilden we bereiken?” wordt bij het vervoer naast een algemene beschrijving over wat we wilden bereiken ook ingegaan op specifieke prestatie indicatoren voor de uitvoering van Avan.

De programmaverantwoording bestaat uit de volgende programma's:

1. Vraagafhankelijk vervoer
2. Routevervoer
3. Bestedingsplan

En het overzicht:

4. Overhead

De indeling van de programma's in de jaarrekening is overeenkomstig de begroting.

2.2.1. Programma vraagafhankelijk vervoer

Wat wilden we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan door het callcenter en de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) vraagafhankelijk vervoer en het PvE callcenter staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
  Vraagafhankelijk vervoer
  a. Aantal dataritten per kwartaal > 95%;
  b. Aantal gegronde en verwijtbare klachten per kwartaal < 0,4%;
  c. Aantal verwijtbare loosmeldingen per kwartaal < 0,4%;
  d. Gemiddelde vertrekpunctualiteit ritten per maand > 95%;
  e. Gemiddelde individuele reistijd ritten per maand > 95%;
  f. Aantal ritten met ophaaltijden met een marge van meer dan 30 minuten (te vroeg/te laat) < 0,5%.
  Callcenter
  a. Aantal gegronde en verwijtbare klachten per kwartaal < 0,05%;
  b. Aantal verwijtbare loosmeldingen per kwartaal < 0,05%;
  c. Gemiddelde wachttijd inkomende gesprekken per maand < 26 seconden.
- Het realiseren van de gestelde doelen in het kader van duurzaamheid waarbij in 2024 voor het vraagafhankelijk vervoer sprake diende te zijn van een volume van 95% duurzame kilometers. Voor het zero emissie aandeel diende het gehele jaar sprake te zijn van tenminste 35% zero emissie kilometers.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer met Avan.

Wat hebben we bereikt?

Vraagafhankelijk vervoer (kwaliteit)

Naar aanleiding van de gerealiseerde kwaliteit zijn in 2024 conform bestek malussen opgelegd aan de vervoerders van het vraagafhankelijk vervoer. Op basis van een kwartaalrapportage waarin de gerealiseerde en genormeerde KPI's met elkaar worden vergeleken, vindt elk kwartaal een gesprek plaats tussen de vervoersorganisatie en vervoerder.

Mede afhankelijk van dit kwartaalgesprek kan door de vervoersorganisatie besloten worden de malus te matigen. Redenen om in 2024 coulance toe te passen zijn de nog aanhoudende krapte op de chauffeursmarkt, de toenemende filedruk in combinatie met (langdurige) wegomleidingen en de verdere uitbreiding van 30-kilometerzones in de regio Arnhem-Nijmegen. Per kwartaal ontvangt de vervoerder een brief met daarbij het

besluit van de vervoersorganisatie ten aanzien van de malus en eventuele matiging. Mochten de prestaties daartoe aanleiding geven dan worden tussentijdse overleggen gevoerd.

a. Dataritten

Door niet functionerende data-apparatuur of problemen in de verzending van data kan het incidenteel voorkomen dat ritgegevens niet worden geregistreerd. In 2024 was het percentage niet-dataritten 1,0% (2023: 1,0%) van het jaartotaal aantal ritten vraagafhankelijk vervoer. De realisatie per kwartaal lag tussen de 0,8% en 1,2% en daarmee ruim binnen de norm van 5,0% niet-dataritten.

b. Gegronde en verwijtbare klachten

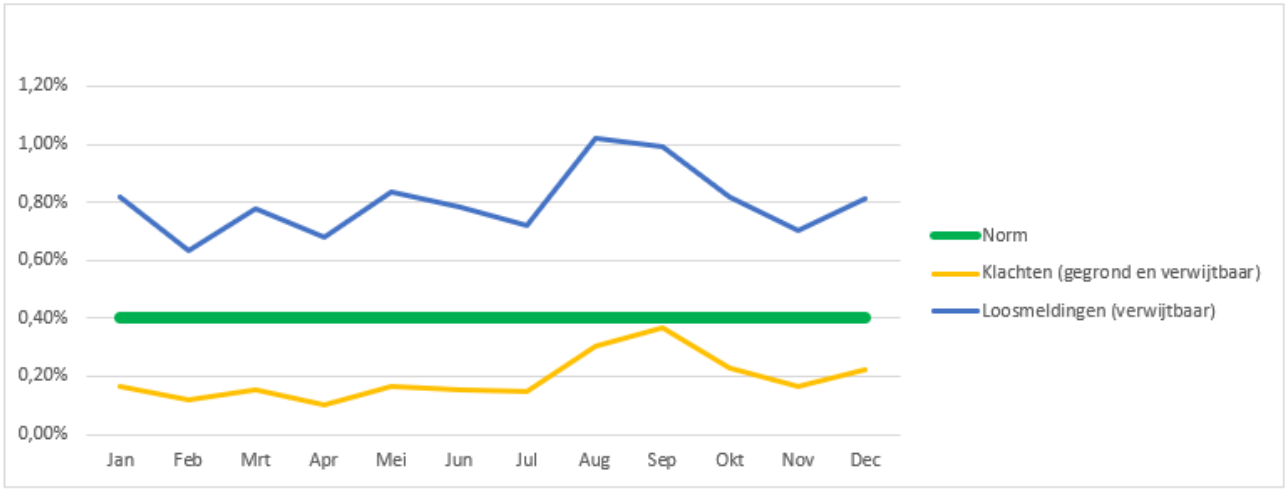
Een klacht is gegrond indien de vervoerder iets heeft gedaan wat ingaat tegen de regels, of heeft nagelaten wat had mogen worden verwacht op grond van de regels die voortkomen uit de contracten. Is er sprake van een overmachtssituatie dan zou mogelijk de klacht als niet verwijtbaar kunnen worden geclassificeerd. Een voorbeeld hiervan zijn vertragingen door hevige sneeuwval of plotseling optredende gladheid.

In 2024 was het percentage gegronde en verwijtbare klachten 0,2% (2023: 0,4%) van het jaartotaal aantal ritten vraagafhankelijk vervoer. Per kwartaal bekeken bleef het percentage gegronde en verwijtbare klachten ook binnen de gestelde norm van maximaal 0,4%.

c. Verwijtbare loosmeldingen

Een rit wordt loos gemeld nadat een reiziger niet wordt aangetroffen op het afgesproken adres/locatie. Wanneer de vervoerder niet voldoet aan meerdere voorwaarden is er sprake van een verwijtbare loosmelding. Hierbij valt te denken aan het gebruik van de belservice, aantoonbare GPS positie voertuig en verplichte wachttijd.

In 2024 was het percentage verwijtbare loosmeldingen 0,8% (2023: 0,9%) van het jaartotaal aantal ritten vraagafhankelijk vervoer. In alle kwartalen bleef het percentage verwijtbare loosmeldingen boven de gestelde norm van maximaal 0,4%.

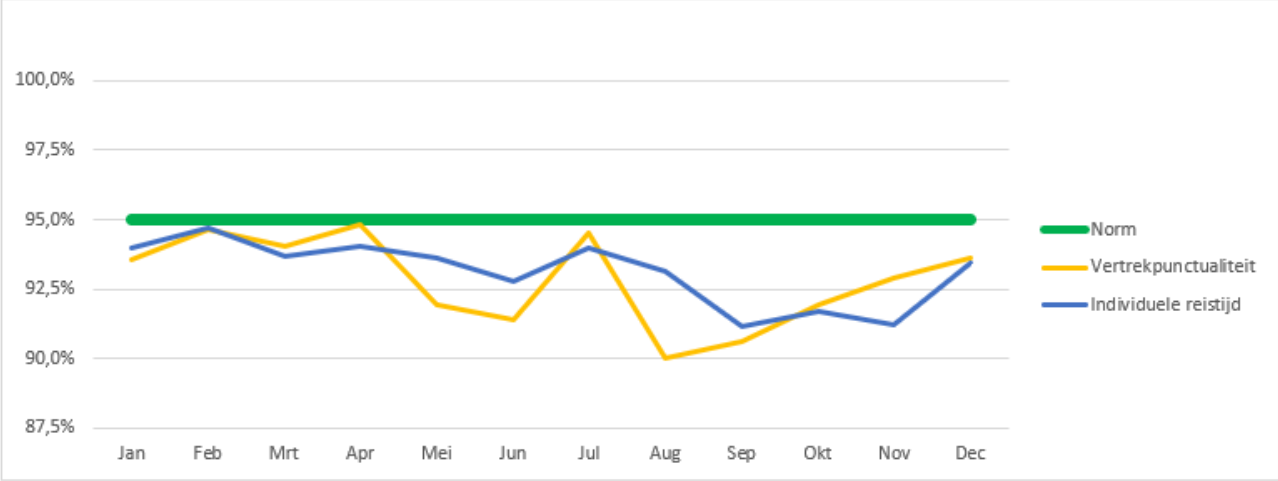
Grafiek 1: gegronde en verwijtbare klachten en verwijtbare loosmeldingen vraagafhankelijk vervoer 2024

d. Vertrekpunctualiteit

Binnen de bandbreedte van 15 minuten voor tot 15 minuten na het gewenste vertrektijdstip moet de reiziger zijn ingestapt. Het gewenste vertrektijdstip van de reiziger wordt door het callcenter vastgelegd. De vertrekpunctualiteit in het vraagafhankelijk vervoer lag in 2024 op 92,9% (2023: 91,4%) en daarmee lager dan de gestelde norm van 95,0%.

e. Individuele reistijd

Voor het combineren van verschillende reizigers is zogenaamde omrijdtijd toegestaan. Deze omrijdtijd is gemaximeerd. Per rit wordt deze maximale omrijdtijd bepaald en afgezet tegen de feitelijke individuele reistijd van de reiziger. De individuele reistijd wordt bepaald vanaf de geregistreerde instaptijd tot de geregistreerde uitstaptijd van de reiziger. Het percentage van de ritten dat in 2024 binnen de maximaal toegestane individuele reistijd is gereden is 93,1% (2023: 93,4%) en daarmee lager dan de gestelde norm van 95,0%.

Grafiek 2: vertrekpunctualiteit en individuele reistijd ritten vraagafhankelijk vervoer 2024

f. Ophaaltijden

Voor ritten met een ophaaltijd die meer dan 15 minuten te vroeg of te laat is wordt een boete opgelegd. Dit zijn ritten waarbij een reiziger dus 30 minuten voor of na de geboekte ophaaltijd vertrekt. In 2024 was het percentage ritten waarbij deze boete is opgelegd 1,6% (2023: 2,1%) van het jaartotaal aantal ritten vraagafhankelijk vervoer. In alle kwartalen bleef het percentage overschrijdingen ook boven de gestelde norm van maximaal 0,5%.

Callcenter

Naar aanleiding van de gerealiseerde kwaliteit zijn in 2024 conform bestek malussen opgelegd aan het callcenter voor het vraagafhankelijk vervoer. Op basis van een kwartaalrapportage waarin de gerealiseerde en genormeerde KPI's met elkaar worden vergeleken, vindt elk kwartaal een gesprek plaats tussen de vervoersorganisatie en het callcenter.

Mede afhankelijk van dit kwartaalgesprek kan door de vervoersorganisatie besloten worden de malus te matigen. Per kwartaal ontvangt het callcenter een brief met daarbij het besluit van de vervoersorganisatie ten aanzien van de malus en eventuele matiging. Mochten de prestaties daartoe aanleiding geven dan worden tussentijdse overleggen gevoerd.

In het 4e kwartaal zijn in samenwerking met het callcenter de nieuwe Avan telefoonnumers geïmplementeerd. Deze implementatie is in januari 2025 nagenoeg probleemloos afgerond. Hiermee zijn ook de voor de reiziger additionele kosten komen te vervallen gekoppeld aan de telefonische ritreserveringen.

a. Gegronde en verwijtbare klachten

Een klacht is gegrond indien het callcenter iets heeft gedaan wat ingaat tegen de regels, of heeft nagelaten wat had mogen worden verwacht op grond van de regels die voortkomen uit het contract. Een klacht is verwijtbaar als het callcenter niet aan kan tonen dat er sprake is van overmacht.

In 2024 was het percentage gegronde en verwijtbare klachten 0,06% (2023: 0,04%) van het jaartotaal aantal declarabele ritten vraagafhankelijk vervoer. Op het laatste kwartaal van 2024 na, lag het percentage gegronde en verwijtbare klachten in elk kwartaal boven de gestelde norm van maximaal 0,05%.

b. Verwijtbare loosmeldingen

Een rit wordt loos gemeld nadat een reiziger niet wordt aangetroffen op het afgesproken adres/locatie. Is de oorzaak van de loosmelding herleidbaar naar een fout van het callcenter dan is sprake van een verwijtbare loosmelding. Te denken valt aan het vergeten te annuleren van ritten of het maken van een foutieve ritboeking.

In 2024 was het percentage verwijtbare loosmeldingen 0,03% (2023: 0,01%) van het jaartotaal aantal declarabele ritten vraagafhankelijk vervoer. In alle kwartalen bleef het percentage verwijtbare loosmeldingen ook ruim binnen de gestelde norm van maximaal 0,05%.

c. Wachttijd telefonie

De gemiddelde wachttijd van alle inkomende gesprekken mag over een periode van één maand niet meer bedragen dan 25 seconden. In 2024 was de gemiddelde wachttijd van de inkomende gesprekken 45 seconden (2023: 85 seconden) en laten daarmee een duidelijke verbetering zien ten opzichte van vorig jaar. Conform het landelijk beeld wordt ook dit callcenter nog steeds geconfronteerd met een tekort aan callcentermedewerkers, ondanks forse wervingsinspanningen.

Vraagafhankelijk vervoer (duurzaamheid)

In 2024 is 95,6% (2023: 88,0%) van de gereden kilometers als duurzaam te beschouwen. Dit percentage ligt boven de gewenste duurzaamheidsambitie van 95,0% voor 2024. Van de totaal aantal kilometers is in 2024 al 45,2% (2023: 41,6%) gereden door zero emissie voertuigen. Ook dit percentage ligt boven de gestelde norm (35%) voor 2024.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Contractbeheersing/management informatie

In 2024 zijn continu analyses op de (realtime) rittenbakken, de managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie uitgevoerd. De resultaten zijn periodiek besproken met de opdrachtnemers. Op basis daarvan is (bij)gestuurd op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in de PvE's het uitgangspunt voor de monitoring en controles. De bevindingen die hieruit volgen hebben invloed op de bonus/malus regeling die van toepassing is.

Vergoeding vraagafhankelijk vervoer

Omdat het vraagafhankelijk vervoer zich na de Coronacrisis op een fors lager niveau heeft gestabileerd, was er voor de vervoerders geen sprake meer van een bedrijfseconomisch verantwoorde exploitatie van het vervoer. Om hieraan tegemoet te komen is vanaf het derde kwartaal van 2023 met de huidige vervoerders in het

vraagafhankelijk vervoer een meer structurele oplossing overeengekomen ter vergoeding voor het risico op achterblijvende en fluctuerende vervoersvolumes.

Daarbij is de vergoeding aan vervoerders afhankelijk van de feitelijke vervoersvolume. Ligt het vervoersvolume onder een vooraf gestelde norm, wordt de vergoeding naar boven bijgesteld. Ligt het vervoersvolume echter hoger dan deze norm, dan wordt de vergoeding naar beneden bijgesteld.

Controleverklaring vervoerskosten

Voor de verantwoording over 2024 wordt van elke vervoerder vraagafhankelijk vervoer en het callcenter een controleverklaring ontvangen van respectievelijk het vervoer binnen het betreffende perceel en de kosten callcenter. Het laten uitvoeren van een jaarlijkse audit op de (financiële) processen en (financiële) systemen is een contractuele verplichting.

Afstemming BVO DRAN en deelnemende gemeenten

In 2024 heeft afstemming met gemeenten plaatsgevonden over vraagafhankelijk vervoer gerelateerde zaken via het contactambtenaren overleg Avan. Periodiek worden door de BVO DRAN (financiële) voortgangsrapportages aan het algemeen bestuur verstrekt.

Regionale Adviesraad

In 2024 hebben meerdere overleggen van de Regionale Adviesraad (RAD) doelgroepenvervoer plaatsgevonden om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan. Hierin is onder andere advisering rondom de ingebruikname van gratis telefoonnummers gevraagd. Bij alle overleggen van de RAD is een afgevaardigde van de BVO DRAN aanwezig geweest.

Communicatie

Via de website www.avan-vervoer.nl wordt gecommuniceerd met reizigers. Op deze site worden door de BVO DRAN periodiek nieuwsbrieven gepubliceerd. Onder het kopje "Nieuws" worden reizigers geïnformeerd over recente ontwikkelingen en eventuele aanpassingen aan het vervoer. De nieuwsbrieven worden ook gemaild aan alle reizigers waarvan de mailadressen bij de BVO DRAN bekend zijn.

Daarnaast is er door gebruikers o.a. de volgende informatie te vinden: klantenservice, de kosten voor vervoer, reserverings- en klachtentelefoonnummers, reistijden, procedures, reglementen en afspraken. Tevens kunnen reizigers via de website een rit boeken, een klacht indienen of een opmerking/vraag sturen naar de BVO DRAN. Op basis van ervaringen en reacties van gebruikers wordt de website periodiek geoptimaliseerd en aangepast.

In 2024 is de Avan boekingsapp geïmplementeerd. Na aanvankelijke opstartproblemen voldoet de app inmiddels aan alle gestelde functionaliteiten. In de loop van 2024 zien we het aantal ritboekingen via internet/app lichtjes toenemen van 17,0% in het eerste kwartaal naar 18,2% in het vierde kwartaal van 2024. In de eerste maanden van 2025 zien we het gebruik verder toenemen.

Klanttevredenheidsonderzoek

In 2024 zijn voor het vraagafhankelijk vervoer continu onafhankelijke klanttevredenheidsonderzoeken (KTO's) uitgevoerd. Daarvoor worden dagelijks vijf reizigers gebeld die de afgelopen dagen gebruik hebben gemaakt van Avan en gevraagd naar hun ervaringen over dit recente gebruik. Deze ervaringen worden gebundeld in kwartaalrapportages en vervolgens in een jaarrapportage.

In juni 2024 is de jaarrapportage 2023-2024 gepresenteerd. De overall score voor het vraagafhankelijk vervoer is een 8,1 en net als voorgaande jaren boven de norm van 7,7. De scores voor de afzonderlijke onderdelen: stiptheid van de vertrektijd, reservering van de taxirit, reisduur van de taxirit en communicatie over de ophaaltijd bij het boeken, scoren elk minimaal een 7,9. Klachtafhandeling scoort een 6,6 (2022-2023: 6,4) en daarmee een ruime voldoende. De KTO's over de resterende kwartalen van 2024 laten een vergelijkbaar beeld zien.

Wat heeft het gekost?

Programma 1: Vraagafhankelijk vervoer	Vervoer (bruto)	Bonus/ malus	Reizigers- bijdragen (incl. Btw)	Vervoer (netto)
	A	B	C	A t/m C = D
Arnhem	2.596.210	-61.265	-309.950	2.224.994
Berg en Dal	369.168	-8.521	-52.326	308.322
Beuningen	169.992	-3.957	-24.098	141.937
Doesburg	61.848	-1.067	-6.327	54.455
Druten	338.832	-7.973	-48.613	282.246
Duiven	184.649	-3.270	-20.018	161.361
Heumen	145.147	-3.402	-20.588	121.157
Lingewaard	659.379	-20.495	-87.789	551.095
Montferland	546.661	-9.768	-66.007	470.886
Mook en Middelaar	83.572	-1.928	-13.401	68.243
Nijmegen	1.477.295	-35.291	-211.910	1.230.094
Overbetuwe	495.054	-15.529	-59.999	419.526
Renkum	633.316	-10.801	-71.312	551.203
Rheden	777.982	-13.274	-88.653	676.055
Rozendaal	1.566	-26	-257	1.283
Westervoort	96.107	-1.753	-11.194	83.161
Wijchen	307.516	-7.131	-48.144	252.241
Zevenaar	485.180	-8.625	-57.468	419.088
TOTAAL	**9.429.474**	**-214.074**	**-1.198.051**	**8.017.348**

Programma 1: Vraagafhankelijk vervoer	Vervoer (netto)	Callcenter	Overige kosten vervoer	Totaal
	D	E	F	D t/m F
Arnhem	2.224.994	134.047	-22.587	2.336.455
Berg en Dal	308.322	25.354	-3.396	330.280
Beuningen	141.937	14.516	-1.448	155.005
Doesburg	54.455	6.715	-145	61.025
Druten	282.246	19.872	-2.483	299.634
Duiven	161.361	13.245	-3.548	171.058
Heumen	121.157	11.720	-704	132.173
Lingewaard	551.095	31.446	-5.517	577.024
Montferland	470.886	28.302	-3.241	495.947
Mook en Middelaar	68.243	7.633	-1.127	74.750
Nijmegen	1.230.094	104.267	-10.545	1.323.816
Overbetuwe	419.526	24.163	-5.746	437.942
Renkum	551.203	33.765	-8.024	576.945
Rheden	676.055	39.751	-6.082	709.724
Rozendaal	1.283	5.816	-23	7.076
Westervoort	83.161	7.673	-1.561	89.273
Wijchen	252.241	20.108	-2.380	269.969
Zevenaar	419.088	26.715	-3.130	442.674
TOTAAL	**8.017.348**	**555.106**	**-81.686**	**8.490.769**

Toelichting

Bestedingen

De gewijzigde begroting 2024 is gebaseerd op de vervoersvolumes van eind 2023. In vergelijking tot dit vervoersvolume zien we in 2024 een stabilisatie bij het vraagafhankelijk Wmo-vervoer. In de begroting is daarnaast rekening gehouden met een toename van het vervoer ten opzichte van eind 2023. Deze toename heeft niet in die mate plaatsgevonden.

De werkelijke vervoerskosten lagen met € 9.429.474 in 2024 ongeveer -5% lager dan de begroting (€ 9,9 mln). Daarnaast hebben opgelegde malussen (€ -214.074) en rentebaten vanuit het schatkistbankieren binnen het saldo “overige kosten vervoer” een dalend effect op de totale kosten van het programma vraagafhankelijk vervoer. Voor de kosten callcenter is een zelfde trend te zien, circa -4% onderschrijding van de begroting.

Financiering

De ontvangen reizigersbijdragen zijn in 2024 circa -8% lager uitgevallen dan begroot. Doordat de reizigersbijdragen meer zijn onderschreden dan de vervoerskosten, zorgt dat naar evenredigheid voor een iets hogere belasting van de gemeentelijke bijdragen. Vanaf 2024 is geen sprake meer van een provinciale Wmo subsidie.

2.2.2. Programma routevervoer

Wat wilden we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het routevervoer met Avan door de vervoerders. De BVO DRAN monitort de kwaliteit van de dienstverlening aan de hand van kritische prestatie indicatoren (KPI's). In het Programma van Eisen (PvE) routegebonden vervoer staat weergegeven welke KPI's zijn bepaald en naar welke normen wordt gestreefd.
  a. Aantal dataritten per kwartaal > 95%;
  b. Aantal gegronde en verwijtbare klachten per kwartaal < 0,3%;
  c. Gemiddelde aankomstpunctualiteit ritten per maand > 95%;
  d. Gemiddelde vertrekpunctualiteit ritten per maand > 95%;
  e. Aantal ritten met vertrektijd met een marge van meer dan 30 minuten (te laat) < 0,5%.
- Het realiseren van de gestelde doelen in het kader van duurzaamheid waarbij in 2024 voor het routevervoer sprake diende te zijn van een volume van 95% duurzame kilometers. Voor het zero emissie aandeel diende het gehele jaar sprake te zijn van tenminste 5% zero emissie kilometers.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van de uitvoering van het routevervoer met Avan.

Wat hebben we bereikt?

Routevervoer (kwaliteit)

Naar aanleiding van de gerealiseerde kwaliteit zijn in 2024 conform bestek malussen opgelegd aan de vervoerders van het routevervoer. Op basis van een kwartaalrapportage waarin de gerealiseerde en genormeerde KPI’s met elkaar worden vergeleken, vindt elk kwartaal een gesprek plaats tussen de vervoersorganisatie en vervoerder.

Mede afhankelijk van dit kwartaalgesprek kan door de vervoersorganisatie besloten worden de malus te matigen. Redenen om in 2024 coulance toe te passen zijn de nog aanhoudende krapte op de chauffeursmarkt, de toenemende filedruk in combinatie met (langdurige) wegomleidingen en de verdere uitbreiding van 30-kilometerzones in de regio Arnhem-Nijmegen. Per kwartaal ontvangt de vervoerder een brief met daarbij het

besluit van de vervoersorganisatie ten aanzien van de malus en eventuele matiging. Mochten de prestaties daartoe aanleiding geven dan worden tussentijdse overleggen gevoerd.

a. Dataritten

Door niet functionerende data-apparatuur of problemen in de verzending van data kan het incidenteel voorkomen dat ritgegevens niet worden geregistreerd. In 2024 was het percentage niet-dataritten 1,7% (2023: 1,9%) van het jaartotaal aantal ritten routevervoer. De realisatie per kwartaal lag tussen de 1,4% en 2,1% en daarmee ruim binnen de norm van 5,0% niet-dataritten.

b. Gegronde en verwijtbare klachten

Een klacht is gegrond indien de vervoerder iets heeft gedaan wat ingaat tegen de regels, of heeft nagelaten wat had mogen worden verwacht op grond van de regels die voortkomen uit de contracten. Is er sprake van een overmachtssituatie dan zou mogelijk de klacht als niet verwijtbaar kunnen worden geclassificeerd. Een voorbeeld hiervan zijn vertragingen door hevige sneeuwval of plotseling optredende gladheid.

In 2024 was het percentage gegronde en verwijtbare klachten 0,06% (2023: 0,05%) van het jaartotaal aantal ritten routevervoer. Per kwartaal bekeken bleef het percentage gegronde en verwijtbare klachten ook ruim binnen de gestelde norm van maximaal 0,3%.

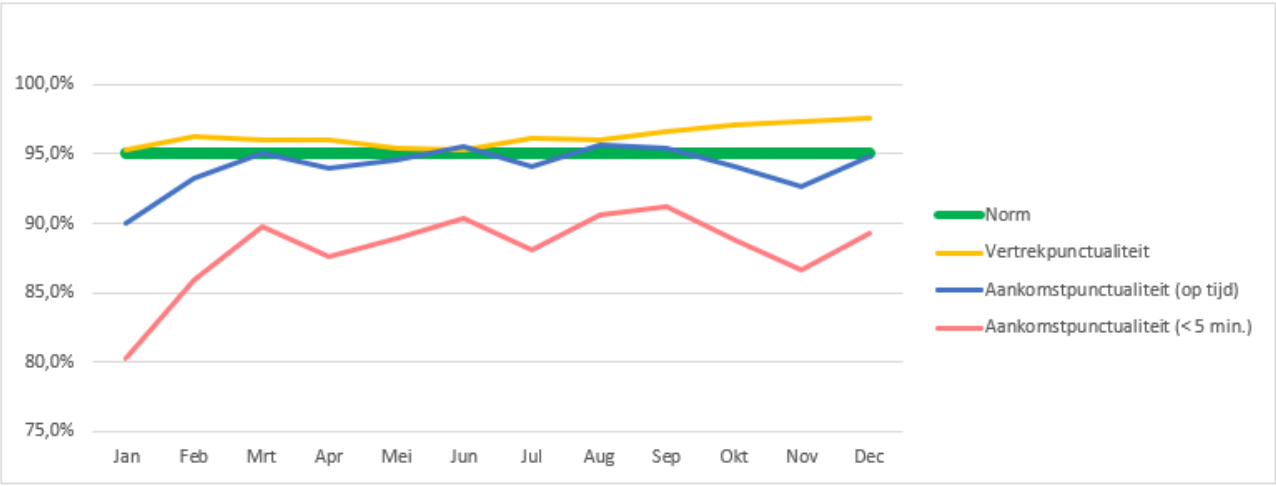
c. Aankomstpunctualiteit

Gelet op de chauffeurskrapte is tot en met 2023 de focus gelegd op het op tijd op locatie aankomen. In de overeenkomsten met de vervoerders is opgenomen dat reizigers tenminste 5 minuten voor aanvang van de activiteit dienen aan te komen op locatie. In Q1 2024 is met vervoerders de weg ingezet dat er weer gekoerst dient te worden op het contractueel overeengekomen uitgangspunt.

De aankomstpunctualiteit (5 minuten voor aanvang op school) in het routevervoer lag in 2024 op 87,2% (2023: 83,4%) en daarmee lager dan de gestelde norm van 95,0%. De aankomstpunctualiteit (op tijd) lag in het routevervoer in 2024 overigens op 93,8% (2023: 91,9%).

d. Vertrekpunctualiteit

Binnen 15 minuten na afloop van een activiteit moeten alle reizigers vanaf de locatie zijn vertrokken. Op basis van geregistreerde voorrijdtijd, instaptijd en GPS locatie vindt monitoring plaats. De vertrekpunctualiteit in het routevervoer lag in 2024 op 95,7% (2023: 95,5%) en daarmee binnen de gestelde norm van 95,0%. In alle maanden bleef het percentage overschrijdingen ook boven de gestelde norm van maximaal 95,0%.

Grafiek 3: aankomstpunctualiteit en vertrekpunctualiteit routevervoer 2024

e. Vertrektijden

Voor ritten met een vertrektijd vanaf een locatie later dan 30 minuten na einde van de activiteit wordt een boete opgelegd. In 2024 was het percentage ritten waarbij deze boete is opgelegd 0,1% (2023: 0,2%) van het jaartotaal aantal ritten routevervoer. In alle kwartalen bleef het percentage overschrijdingen binnen de gestelde norm van maximaal 0,5%.

Routevervoer (duurzaamheid)

In 2024 is 95,0% (2023: 84,3%) van de gereden kilometers als duurzaam te beschouwen. Dit percentage is gelijk aan de gewenste duurzaamheidsambitie van 95,0% voor 2024. Van de totaal aantal kilometers is in 2024 al 29,7% (2023: 25,8%) gereden door zero emissie voertuigen. Dit terwijl de gestelde norm voor 2024 nog op 5% zero emissie kilometers lag.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Contractbeheersing/management informatie

In 2024 zijn continu analyses op de (realtime) rittenbakken, de managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie uitgevoerd. De resultaten zijn periodiek besproken met de opdrachtnemers. Op basis daarvan is (bij)gestuurd op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de KPI's zoals beschreven in de PvE's het uitgangspunt voor de monitoring en controles. De bevindingen die hieruit volgen hebben invloed op de bonus/malus regeling die van toepassing is.

Controleverklaring vervoerskosten

Voor de verantwoording over 2024 wordt van elke vervoerder routevervoer een controleverklaring ontvangen van het vervoer binnen het betreffende perceel. Het laten uitvoeren van een jaarlijkse audit op de (financiële) processen en (financiële) systemen is een contractuele verplichting.

Afstemming BVO DRAN en deelnemende gemeenten

In 2024 heeft afstemming met gemeenten plaatsgevonden over routevervoer gerelateerde zaken via het contactambtenaren overleg Avan. Periodiek worden door de BVO DRAN (financiële) voortgangsrapportages aan het algemeen bestuur verstrekt.

Regionale Adviesraad

In 2024 hebben meerdere overleggen van de Regionale Adviesraad (RAD) doelgroepenvervoer plaatsgevonden om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan. Bij alle overleggen van de RAD is een afgevaardigde van de BVO DRAN aanwezig geweest.

Communicatie

Via de website www.avan-vervoer.nl wordt gecommuniceerd met reizigers. Op deze site worden door de BVO DRAN periodiek nieuwsbrieven gepubliceerd. Op de website kunnen reizigers uit het routevervoer ook de contactgegevens van de vervoerders vinden. Onder het kopje "Nieuws" worden reizigers geïnformeerd over recente ontwikkelingen en eventuele aanpassingen aan het vervoer. Ook kunnen reizigers via de website een klacht indienen of een opmerking/vraag sturen naar de BVO DRAN. Op basis van ervaringen en reacties van gebruikers wordt de website periodiek geoptimaliseerd en aangepast.

Nieuwe reizigers in het routevervoer worden na aanmelding per post geïnformeerd over het Avan vervoer. Communicatie over de ritten gebeurt via de betreffende vervoerders. Via het routevervoerportaal kunnen ouders en reizigers de laatste informatie vinden over bijvoorbeeld de ophaaltijden of kunnen zij indien nodig hun rit afmelden.

Klanttevredenheidsonderzoek (regulier)

In 2024 is voor het routevervoer een onafhankelijk klanttevredenheidsonderzoek (KTO's) uitgevoerd. Door de aard van het vervoer wordt voor het routevervoer jaarlijks een KTO uitgevoerd. Het onderzoek heeft in maart, april en mei 2024 plaatsgevonden.

De overall score voor het routevervoer is 7,6 (2023: 7,7) en voldoet daarmee aan de gestelde norm. Met uitzondering van de klachtafhandeling scoren alle afzonderlijke onderdelen zoals beoordeling voertuigen, chauffeurs en het gemak van het tijdelijk afmelden, een 7,5 of hoger. Klachtafhandeling scoort een 5,2 (2023: 4,9).

Klanttevredenheidsonderzoek (start schooljaar)

In 2024 is Avan gestart met een klanttevredenheidsonderzoek gericht op de start van het schooljaar. De start van het schooljaar wordt gekenmerkt als een hectische periode. Veel kinderen maken voor het eerst gebruik van het vervoer en de samenstellingen van routes worden gewijzigd. De algehele beleving is door de ouders gewaardeerd op een 7,0 en de waardering voor de chauffeur op een 8,1. Voor het contact met de vervoerders liggen de te onderscheiden onderdelen tussen een 7,3 (telefonisch contact) en een 8,3 (gemak van het tijdelijk afmelden).

Wat heeft het gekost?

Programma 2: Routevervoer	Vervoer (bruto)	Bonus/ malus	Vervoer (netto)	Overige kosten vervoer	Totaal
	A	B	A t/m B = C	D	C t/m D
Arnhem	2.654.813	-54.847	2.599.966	-26.282	2.573.684
Berg en Dal	597.680	-3.509	594.171	-3.584	590.587
Beuningen	380.646	-1.800	378.846	-5.543	373.302
Doesburg	422.432	-11.345	411.087	-2.938	408.149
Druten	309.611	-1.628	307.983	-2.140	305.844
Duiven	320.943	-5.194	315.749	-5.129	310.620
Heumen	214.215	-1.207	213.009	-1.601	211.408
Lingewaard	1.104.641	-5.769	1.098.873	-14.115	1.084.758
Montferland	48.295	-291	48.003	-625	47.379
Mook en Middelaar	97.039	-781	96.259	-1.471	94.788
Nijmegen	1.461.926	-7.424	1.454.503	-11.458	1.443.044
Overbetuwe	1.422.219	-7.372	1.414.846	-12.796	1.402.051
Renkum	161.453	-3.989	157.464	-10.712	146.752
Rheden	970.432	-24.751	945.682	-9.091	936.591
Rozendaal	32.683	-810	31.874	-187	31.687
Westervoort	288.344	-4.977	283.367	-1.545	281.822
Wijchen	612.687	-3.497	609.190	-4.147	605.043
Zevenaar	919.771	-12.427	907.344	-9.120	898.224
TOTAAL	**12.019.833**	**-151.618**	**11.868.215**	**-122.483**	**11.745.732**

Toelichting

Bestedingen

De gewijzigde begroting 2024 is gebaseerd op de vervoersvolumes van eind 2023. In vergelijking tot deze vervoersvolumes zien we in 2024 een stijging bij het jeugdwetvervoer en een lichte daling bij het leerlingenvervoer en vervoer naar dagbesteding. In de begroting is daarnaast rekening gehouden met een toename van het vervoer ten opzichte van eind 2023. Deze heeft niet in die mate plaatsgevonden.

De werkelijke vervoerskosten lagen met € 12.019.833 in 2024 ongeveer -7% lager dan de begroting (€ 12,9 mln). Opgelegde malussen (€ -151.618) en rentebaten vanuit het schatkistbankieren binnen het saldo “overige kosten vervoer” hebben een dalend effect op de totale kosten van het programma routevervoer.

Financiering
Doordat de gemeentelijke bijdrage de enige financieringsbron is voor de kosten van het routevervoer, ligt de afwijking van de werkelijke bijdrage ten opzichte van de begroting volledig in lijn met de procentueel lagere bestedingen in 2024.

2.2.3. Overzicht overhead

Wat hebben we bereikt?
Sturing en (financiële) beheersing van uitvoering van het vervoer met Avan
In 2024 zijn elk kwartaal financiële managementrapportages aan het bestuur verstrekt. In deze rapportage wordt de voortgang van de (geprognosticeerde) bestedingen per vervoerssoort en per gemeente inzichtelijk gemaakt.

Een doorlopend proces blijft de gezamenlijke zoektocht van de BVO DRAN en gemeenten om de kosten van het vervoer zo veel mogelijk te beperken door het doorvoeren van optimalisaties en invoeren van beheersmaatregelen.

Ondersteunen en faciliteren van het bestuur in haar taakuitvoering
Om te komen tot gedegen besluitvorming worden alle onderwerpen die door de BVO DRAN zijn geagendeerd, voorbesproken in het voorbereidend ambtelijk overleg (VAO). Op de momenten dat specifieke detail toelichting noodzakelijk wordt geacht, worden er door de BVO DRAN naast dit VAO nog extra (financiële) bijeenkomsten georganiseerd. De BVO DRAN is in de bestuurlijke overleggen aangesloten en geeft toelichting op de door hen geagendeerde onderwerpen. De BVO DRAN zorgt ook voor de verslaglegging van de bestuurlijk overleggen.

Wat hebben we hiervoor gedaan?
Afstemming BVO DRAN en callcenter/vervoerders
Frequent worden er overleggen gevoerd met de vervoerders en het callcenter over operationele aspecten van de samenwerking. Binnen deze overleggen worden aan de hand van de contractueel overeengekomen KPI’s de prestaties van de opdrachtnemers besproken. Hierdoor heeft een goede bewaking plaats kunnen vinden ten aanzien van het behalen van de normen van in paragraaf 2.2.1 en 2.2.2 opgesomde KPI's.

Inrichting vervoer en callcenter
In de huidige contracten wordt voor het vraagafhankelijk vervoer gewerkt volgens een callcentermodel. Hierbij is de ritaanname belegd bij een callcenter en wordt de feitelijke planning en uitvoering verzorgd door de vervoerders. Binnen het routevervoer zijn de callcentertaken ook belegd bij de vervoerder zelf.

Vergoeding vervoer en callcenter
De periodieke vergoeding aan vervoerders vraagafhankelijk vervoer is gebaseerd op het aantal declarabele kilometers, voor het routevervoer op het aantal beladen uren verhoogd met een starttarief en de vergoeding aan het callcenter op het aantal declarabele ritten.

Monitoren van (landelijke) ontwikkelingen

De BVO DRAN neemt deel aan het bovenregionaal overleg. Hierin zijn de Gelderse vervoersregio's vertegenwoordigd waarbij ontwikkelingen worden besproken, kennis en ervaringen worden gedeeld en de samenwerking wordt gezocht voor de aanpak van eventuele knelpunten in het doelgroepenvervoer.

De BVO DRAN is vertegenwoordigd in het bestuur van de landelijke vereniging doelgroepenvervoer (VDVN). Een vereniging die zich inzet voor de belangen van gemeentelijke opdrachtgevers in het doelgroepenvervoer en in nauw contact staat met de VNG en vertegenwoordigers van de Rijksoverheid.

De BVO DRAN neemt actief deel aan regionale bijeenkomsten, georganiseerd door de griffierskringen, met als doel informatievoorziening aan raadsleden door diverse gemeenschappelijke regelingen.

De BVO DRAN is actief betrokken bij het oplossen van (reizigers)problemen binnen het doelgroepenvervoer en ondersteund daarbij de ambtelijke organisatie.

Wat heeft het gekost?

Overzicht Overhead	Vraagafhankelijk	Route	Totaal BVO (bruto)
Arnhem	88.945	91.498	180.443
Berg en Dal	16.462	26.758	43.220
Beuningen	10.451	23.456	33.907
Doesburg	2.233	15.365	17.598
Druten	13.822	12.644	26.466
Duiven	11.696	20.488	32.184
Heumen	9.532	14.112	23.644
Lingewaard	20.706	34.936	55.642
Montferland	42.091	2.668	44.759
Mook en Middelaar	6.647	7.752	14.400
Nijmegen	97.065	100.969	198.034
Overbetuwe	14.725	42.483	57.208
Renkum	31.092	7.960	39.052
Rheden	22.995	28.805	51.800
Rozendaal	265	5.667	5.933
Westervoort	5.426	16.417	21.844
Wijchen	16.558	33.102	49.660
Zevenaar	18.331	35.019	53.349
Provincie Gelderland			-
TOTAAL	**429.043**	**520.099**	**949.142**

2.3. Paragrafen

In de jaarstukken wordt in afzonderlijke paragrafen ingegaan op de beleidslijnen met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten van de organisatie. In de BBV (art. 26) staat aangegeven dat in het jaarverslag de paragrafen opgenomen moeten zijn die ook in de begroting zijn opgenomen. Dit betreft voor de jaarstukken 2024 van BVO DRAN de volgende paragrafen:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- financiering
- bedrijfsvoering

2.3.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de BVO DRAN in staat is tegenvallers op te vangen. Bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening dienen de voorzienbare en kwantificeerbare risico's zo goed mogelijk in beeld gebracht te worden.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient ten minste te worden opgenomen:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- een inventarisatie van de risico's
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's
- financiële kengetallen

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Binnen de financiën van de BVO DRAN zijn een tweetal posten te duiden als weerstandscapaciteit: reserves en posten onvoorzien.

Ten aanzien van alle bestedingen door de BVO DRAN is de 'open einde' systematiek van toepassing. Dit houdt in dat bij een tekort een deelnemer bij moeten betalen en bij een overschot geld terug krijgt. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een additionele post onvoorzien ligt daardoor bij de deelnemers. Omdat jaarlijks het resultaat wordt verrekend met de deelnemers, wordt er door de BVO DRAN ook geen reserve opgebouwd.

Inventarisatie van de risico's

Aanbesteding en verlenging vervoerscontracten

Met vervoerders zijn in 2020 contracten afgesloten voor een initiële periode van 4 jaar en drie verlengingsopties van elk twee jaar. In 2023 is een deel van de contracten met 2 jaar verlengd. De huidige contractperiode eindigt daardoor op 31 juli 2026. Het lichten van verlengingsopties is een tweezijdig besluit dat tenminste één jaar voor expiratiedatum schriftelijk aan de andere partij kenbaar dient te worden gemaakt. Bij een nieuwe contractverlenging kunnen door gebruikmaking van de herzieningsclausule die is opgenomen in de huidige contracten, aanvullende afspraken worden gemaakt. Deze afspraken kunnen leiden tot meerkosten.

Het is denkbaar dat partijen besluiten contracten niet te verlengen en dat daardoor delen van het vervoer dienen te worden aanbesteed. Met de huidige en, naar verwachting aanhoudende, marktomstandigheden (krapte arbeidsmarkt, energieprijzen, brandstofprijzen, investering zero emissie voertuigen) is het niet ondenkbaar dat een aanbesteding zal leiden tot hogere tarieven dan de huidige contractueel overeengekomen tarieven.

De huidige meerjarige begrotingen voor het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer zijn onder andere gebaseerd op de afspraken uit de in 2023 verlengde contracten, waarbij rekening is gehouden met additionele kosten voor de infasering van zero emissie. Bij een contractverlenging of nieuwe aanbesteding, is de verwachting dat er sprake zal zijn van meerkosten ten opzichte van de huidige meerjarige begrotingen vervoerskosten van betreffende gemeenten.

Aanbesteding en verlenging contract callcenter
Met het callcenter is in 2020 een contract afgesloten voor een initiële periode van 3 jaar en drie verlengingsopties van elk twee jaar. In 2022 is het contract met 2 jaar verlengd. De huidige contractperiode eindigt daardoor op 31 juli 2025. Het lichten van een verlengingsoptie is een tweezijdig besluit dat tijdig en schriftelijk aan de andere partij kenbaar dient te worden gemaakt. Bij een nieuwe contractverlenging kunnen aanvullende afspraken worden gemaakt. Deze afspraken kunnen leiden tot meerkosten.

Het is denkbaar dat partijen besluiten het contract niet te verlengen en dat daardoor het contract callcenter dient te worden aanbesteed. Met de huidige en, naar verwachting aanhoudende, marktomstandigheden (krapte arbeidsmarkt, energieprijzen) is het niet ondenkbaar dat een aanbesteding zal leiden tot een hoger tarief dan het huidige contractueel overeengekomen tarief.

De huidige meerjarige begrotingen voor het callcenter is onder andere gebaseerd op de afspraken uit het huidige contract. Bij een contractverlenging of een nieuwe aanbesteding, is de verwachting dat er sprake zal zijn van meerkosten ten opzichte van de huidige meerjarige begrotingen callcenter van alle gemeenten.

Infasering zero emissie rolstoelbussen
Alle huidige tarieven in het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer zijn gebaseerd op vervoer met niet-zero emissie aangedreven rolstoelbussen. De uitsluiting van deze voertuigen heeft naar verwachting een kostendrukkend effect op het (toekomstige) tarief doordat het risico en de onzekerheid hieromtrent bij de vervoerder wordt beperkt. De feitelijke effecten van infasering van zero emissie rolstoelbussen wordt verkregen op het moment dat daar bestuurlijke besluitvorming over plaatsvindt.

De infasering van zero emissie rolstoelbussen is onderdeel van de herzieningsclausule die is opgenomen in de huidige contracten. Naar verwachting heeft infasering van zero emissie rolstoelbussen op termijn nog steeds een kosten stijgend effect. Binnen de begroting vraagafhankelijk vervoer is vanaf medio 2026 rekening gehouden met 5% meerkosten voor de infasering. Voor het routevervoer worden op dit moment geen dergelijke meerkosten verwacht.

Compensatie telefoniekosten via reizigersbijdrage
In het verleden zijn er door BVO DRAN aan reizigers onterecht kosten in rekening gebracht voor het bellen naar de klantenservice en de klachtenlijn. Door het Algemeen Bestuur is besloten om deze kosten als collectieve voorziening te compenseren en terug te laten vloeien naar de reizigers in de vorm van het verminderen van de reizigersbijdrage voor 2025.

Het totaal te compenseren bedrag en daarmee het verwachte effect op de reizigersbijdrage, is bepaald op circa € 15.000. Gezien de beperkte omvang van het financieel effect op de MJPB is ervoor gekozen om bij de bepaling van de begrote reizigersbijdrage in 2025 geen rekening te houden met deze aanpassing. Dit heeft voor dat begrotingsjaar een zeer beperkt negatief effect op de individuele gemeentelijke bijdrage. Vanaf 1 januari 2026 worden weer de reguliere tarieven reizigersbijdrage toegepast.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's
De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een ‘open einde’ systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en de bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachtte toenames van ritten en/of kosten door de BVO DRAN gecommuniceerd met de gemeenten.

De gemeenten streven naar het versterken van de eigen kracht van de reiziger en een toename van het gebruik van algemene voorzieningen in combinatie met een afname van het doelgroepenvervoer. Bijvoorbeeld het gebruik van openbaar vervoer en vrijwilligers. Daarnaast sturen vervoerders bij het plannen op efficiency. Bijvoorbeeld het afstemmen van verschillende vervoersvormen en slim koppelen van deze vervoersstromen binnen de planning.

Financiële kengetallen
Doordat de BVO DRAN niet over eigen vermogen, vaste activa en vaste passiva beschikt, kan er geen netto schuldquote en solvabiliteitsratio worden bepaald. Door de 'open einde' systematiek is de structurele exploitatieruimte gewaarborgd.

2.3.2. Financiering

Het financieringsvraagstuk van de BVO DRAN is van een beperkte omvang. Dit heeft vooral te maken met het feit dat de meeste bedrijfsvoeringsonderdelen worden afgenomen van de gemeente Arnhem en de Connectie. Daarnaast bestaat het grootste deel van de bestedingen uit personeelskosten of daaraan gerelateerde kosten. De financieringsrisico's zullen om die reden slechts beperkt zijn.

Renterisicobeheer
Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:
- Geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido.
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

EMU saldo
Het EMU saldo wordt berekend op transactiebasis. Deze berekeningswijze is in grote mate vergelijkbaar met het kasstelsel zoals dat voor het Rijk van toepassing is. De BBV schrijft voor decentrale overheden echter een administratie op basis van het baten/lastenstelsel voor. Het EMU saldo wordt dan berekend door – afhankelijk van de kasmutatie – enkele posten erbij te tellen dan wel eraf te trekken en dan de individuele referentie-waarde (wet HOF) hier tegen af te zetten. Voor een BVO is geen referentiewaarde vastgesteld waardoor het berekenen van het EMU saldo geen toegevoegde waarde heeft.

Geprognosticeerde balans

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vlottende activa					
Vorderingen met een looptijd < 1 jaar	10.250	11.250	12.250	13.250	14.250
Liquide middelen	250	250	250	250	250
Overlopende activa	500	500	500	500	500
Totaal vlottende activa	**11.000**	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**
Totaal activa	**11.000**	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**
PASSIVA					
Vaste passiva					
Eigen vermogen	0	0	0	0	0
Voorzieningen	0	0	0	0	0
Schulden met een looptijd > 1 jaar	0	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vlottende passiva					
Schulden met een looptijd < 1 jaar	250	250	250	250	250
Nog te betalen bedragen	3.000	3.250	3.500	3.750	4.000
Vooruitgefactureerde bijdrage gemeenten	7.000	7.750	8.500	9.250	10.000
Overige schulden	750	750	750	750	750
Totaal vlottende passiva	**11.000**	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**
Totaal passiva	**11.000**	**12.000**	**13.000**	**14.000**	**15.000**
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Kasgeldlimiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. Met het kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt voor gemeenschappelijke regelingen in 2024 8,2% van het begrotingstotaal. De huidige stand van de netto-vlottende schuld geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

(bedragen x € 1.000,-)	Begroot	Werkelijk	Verschil	Analyse
Toegestane kasgeldlimiet				
Begrote lasten	€ 24.475	€ 22.384	€ -2.092	€ -
Percentage conform wet Fido, uitvoeringsregeling	8,2%	8,2%	8,2%	
Toegestane kasgeldlimiet	€ 2.007	€ 1.835	€ -172	€ -
Berekening netto vlottende schuld				
Vlottende schuld	€ 11.000	€ 10.103	€ -897	€ -
-/- Vlottende middelen	€ 11.000	€ 10.103	€ -897	€ -
Netto vlottende schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
Ruimte kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	€ 2.007	€ 1.835	€ -172	€ -
-/- Netto vlottende schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	€ 2.007	€ 1.835	€ -172	€ -

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. De huidige stand van de langlopende schulden geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Schatkistbankieren

Naast gemeenten, provincies en waterschappen zijn ook rechtspersonen (openbare lichamen) die zijn ingesteld op basis van de wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) verplicht tot deelname aan schatkistbankieren. Voor decentrale overheden betekent schatkistbankieren dat zij al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Om te bepalen wat overtollige middelen zijn, wordt een drempelbedrag gehanteerd. Het drempelbedrag is in 2023 gelijk aan 2,0% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1.000.000 bedraagt.

In 2024 resulteert dit voor de BVO DRAN tot een drempelbedrag van € 1.000.000 door een begrotingstotaal in de gewijzigde begroting 2024 van € 25.691.617. Gedurende 2024 heeft vanaf € 250.000 afroming van overtollige middelen plaatsgevonden naar de schatkist bij het ministerie van Financiën. Hierdoor wordt het drempelbedrag niet overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.000**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**250**	**250**	**250**	**250**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	750	750	750	750
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	25.692			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	25.692			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	22.755	22.754	23.001	23.001
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	250	250	250	250

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is belegd bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

2.3.3. Bedrijfsvoering

Waar staat de BVO DRAN voor?

De BVO DRAN is ingesteld voor de gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van reizigers en hun sociale netwerk en wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is. Tenslotte wordt een optimale aansluiting van het vervoer op het openbaar vervoer netwerk voorzien.

Doelen en taken

De BVO DRAN heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers. De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer worden daardoor overgedragen aan de BVO DRAN.

Vervoersmodel
In de huidige contracten wordt voor het vraagafhankelijk vervoer gewerkt volgens een callcentermodel. Hierbij is de ritaanname belegd bij een callcenter en wordt de feitelijke planning en uitvoering verzorgd door de vervoerders. Binnen het routevervoer zijn de callcentertaken ook belegd bij de vervoerder zelf.

De periodieke vergoeding aan vervoerders vraagafhankelijk vervoer is gebaseerd op het aantal beladen kilometers, voor het routevervoer op het aantal beladen uren verhoogd met een starttarief en de vergoeding aan het callcenter op het aantal declarabele ritten.

Dienstverleningsovereenkomsten
Voor 2024 zijn met de Connectie en de gemeente Arnhem dienstverleningsovereenkomsten (DVO) afgesloten. De Connectie levert ingerichte werkplekken, diverse (financiële) applicaties en functioneel beheer, een volledig financieel administratieve verwerking (inclusief salarisadministratie) en archivering. Als bijlage bij de DVO met de Connectie is ook een verwerkersovereenkomst opgenomen. De DVO met de gemeente Arnhem betreft afspraken over inzet van specialistische expertise.

Rapporteren
Aan de deelnemers wordt per programma gerapporteerd. Het is een overzicht van de geleverde prestaties. De rapportages (inclusief financiën) worden minimaal halfjaarlijks opgesteld.

Vennootschapsbelasting
Het kabinet heeft eind 2014 wetgeving vastgesteld, die erop is gericht dat overheidsbedrijven, die economische activiteiten uitoefenen, op dezelfde wijze als private bedrijven aan vennootschapsbelasting (Vpb) zullen worden onderworpen. Deze wetswijziging is per 1 januari 2016 in werking getreden. Aangezien de BVO DRAN geen winstoogmerk heeft en in de GR is bepaald dat positieve rekeningresultaten aan de deelnemers worden terugbetaald, hoeft de BVO DRAN geen rekening te houden met Vpb.

Beleidsindicatoren

Omschrijving	Eenheid	Waarde
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	0,01
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	0,01
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	1,17
Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2,37%
Overhead	Kosten overhead als % van de totale lasten	4,24%

Fraude
Bij de BVO DRAN zijn geen gevallen van fraude of vermoedens daaromtrent bekend.

Duurzaamheid
Maatschappelijke ontwikkelingen zijn mede kaderstellend voor de uitvoering van het vervoer, waarbij binnen de huidige contracten met vervoerders en zeker ook de komende jaren onder meer de focus ligt op verduurzaming. In toenemende mate worden daartoe voertuigen ingezet waarbij sprake is van volledig elektrische aandrijving. De ambitie is dat uiterlijk in 2028 sprake is van volledig zero emissie gereden doelgroepenvervoer binnen de Avan gemeenten. In de programma's vraagafhankelijk vervoer en routevervoer worden de resultaten in het kader van duurzaamheid uit 2024 toegelicht.

Wet open overheid
Per 1 november 2024 geldt voor de BVO DRAN de verplichting om te voldoen aan de eisen van de "eerste tranche" uit de Wet open overheid (Woo) voor bestuursorganen. De BVO DRAN heeft vanaf die datum de gewenste informatie actief openbaar beschikbaar gemaakt in de Woo-index.

Rechtmatigheid
Vanaf 2023 is een wetswijziging in werking getreden waarbij het algemeen bestuur van de BVO DRAN verantwoordelijk is geworden voor het afgeven van verantwoording over de (financiële) rechtmatigheid. Voorheen gaf de controlerend accountant een verklaring af inzake de rechtmatigheid. De accountant controleert jaarlijks de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording door het algemeen bestuur en geeft geen separaat accountantsoordeel over de rechtmatigheid meer af.

Er zijn in 2024 geen onrechtmatigheden geweest die de rapportagegrens van € 11.000 hebben overschreden. De rapportagegrens is bepaald op 5% van de verantwoordingsgrens. De verantwoordingsgrens bedraagt 1% van de totale lasten in de jaarrekening (€ 22.383.694). In het controleprotocol voor de accountantscontrole BVO DRAN is vastgelegd hoe de rapportagegrens jaarlijks bepaald dient te worden.

3. Jaarrekening

3.1. Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Realisatie 2023
Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO)			
Lasten	1.057.500	949.142	855.839
Baten	1.057.500	949.142	855.839
Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**

Toelichting

In 2024 zijn de bestedingen binnen de begroting gerealiseerd. In paragraaf 3.2 wordt verdere toelichting gegeven.

3.2. Specificatie BVO

Overzicht Overhead	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Resultaat 2023
Lasten			
Structureel			
Personeelskosten	800.000	672.937	649.422
Ondersteunende taken	67.500	53.822	52.541
Huisvesting	30.000	26.835	24.928
Accountant en fiscaal advies	20.000	19.680	18.756
Opdrachtgeversplatform doelgroepenvervoer	12.500	11.289	10.898
Kantoorkosten, ICT	52.500	63.575	39.037
Consumenten, klachten	85.000	69.917	70.617
Onvoorzien	-10.000	31.087	-13.826
Subtotaal	**1.057.500**	**949.142**	**852.372**
Incidenteel			
Systeemontwikkeling	-	-	3.467
Subtotaal	-	-	**3.467**
TOTAAL	**1.057.500**	**949.142**	**855.839**

Overzicht Overhead	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Resultaat 2024
Baten			
Bijdrage gemeenten	1.057.500	949.142	108.358
Beheerbijdrage provincie	-	-	-
TOTAAL	**1.057.500**	**949.142**	**108.358**

Toelichting

In 2024 is ongeveer 10% (€ 108.358) van het beschikbare budget overhead niet besteed door de vervoersorganisatie. De onderschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt in de post “Personeelskosten”. Dit komt doordat medewerkers van de vervoersorganisatie voor minder uren en/of in een lagere salarisschaal zijn aangesteld dan in de formatie voorzien. Binnen de bestedingen zijn ook de door het algemeen bestuur geaccordeerde meerkosten telefonie volgend uit de transitie van 0900-nummers naar 0800-nummers voor reizigers in het vraagafhankelijk vervoer verantwoord.

3.3. Balans

Balans per 31-12-2024

ACTIVA		31-12-2024	31-12-2023
Vaste activa		0	0
Totaal vaste activa		**0**	**0**
Vlottende activa			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
Vorderingen op openbare lichamen	(1)	4.145.279	4.433.988
Uitzettingen in 's Rijks schatkist		5.394.913	5.040.192
Overige vorderingen	(2)	89.755	4.088
		9.629.946	9.478.268
Liquide middelen			
Banksaldi		250.937	250.884
Overlopende activa			
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	(3)	222.564	961.739
Totaal vlottende activa		**10.103.447**	**10.690.891**
TOTAAL GENERAAL		**10.103.447**	**10.690.891**

PASSIVA		31-12-2024	31-12-2023
Vaste passiva		0	0
Totaal vaste passiva		**0**	**0**
Vlottende passiva			
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
Overige schulden	(4)	7.520	12.712
Overlopende passiva			
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	(5)	1.742.869	2.707.426
Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	(6)	6.361.986	6.550.418
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	(7)	1.991.071	1.420.336
		10.095.926	10.678.180
Totaal vlottende passiva		**10.103.447**	**10.690.891**
TOTAAL GENERAAL		**10.103.447**	**10.690.891**

3.3.1. Toelichting balansposten

Vorderingen op openbare lichamen	(1)	4.145.279
Arnhem Q1-2025		1.605.818
Berg en Dal Q1-2025		292.947
Beuningen Q1-2025		198.204
Doesburg Q1-2025		161.433
Druten Q1-2025		199.506
Duiven Q1-2025		190.092
Heumen Q1-2025		106.737
Montferland Q1-2025		182.329
Nijmegen Q1-2025		959.392
Westervoort Q1-2024		96.424
Zevenaar Q1-2024		131.853
Omzetbelasting Q4-2024		20.545
		4.145.279

Overige vorderingen	(2)	89.755
Callcenter 2024		85.011
Overige vorderingen		4.744
		89.755

Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	(3)	222.564
Nog te ontvangen bedragen		
Vervoerskosten	(a)	163.359
Overige kosten	(b)	56.952
Overige bedragen		
Vooruitbetaalde bedragen		2.253
		222.564

Nog te ontvangen vervoerskosten	(a)	163.359
Malus 2024		153.883
Nog te ontvangen creditnota's		558
Nog te factureren vervoerskosten		8.917
		163.359

Overige kosten	(b)	56.952
Rente schatkistbankieren Q4-2024		44.240
Overige kosten		12.712
		56.952

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	(4)	7.520
Crediteuren		7.520
		7.520

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	(5)	1.742.869
Nog te betalen bedragen		
Vervoerskosten	(c)	1.681.358
Overige kosten	(d)	26.696
Overige bedragen		
Loonbelasting december 2024		34.815
		1.742.869

Nog te betalen vervoerskosten	(c)	1.681.358
Vervoer december 2024		1.661.929
Vervoer overige maanden 2024		19.429
		1.681.358

Nog te betalen overige kosten	(d)	26.696
BVO lasten 2024		17.126
Pensioenpremie december 2024		8.959
Overige kosten		611
		26.696

Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	(6)	6.361.986
Vooruitgefactureerde bijdrage gemeenten		6.361.986
		6.361.986

De deelnemende gemeenten hebben op 13 december 2024 voorschotfacturen voor het eerste kwartaal van 2025 ontvangen.

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	(7)	1.991.071
Nog te betalen bedragen		
Bijdrage gemeenten 2024	(e)	1.991.071
		1.991.071

Bijdrage gemeenten 2024	(e)	1.991.071
Arnhem		459.228
Berg en Dal		27.488
Beuningen		99.701
Doesburg		12.733
Druten		20.079
Duiven		113.617
Heumen		5.363
Lingewaard		222.954
Montferland		30.573
Mook en Middelaar		32.140
Nijmegen		196.704
Overbetuwe		151.542
Renkum		324.406
Rheden		139.349
Rozendaal		1.873
Westervoort		38.912
Wijchen		45.918
Zevenaar		68.489
		1.991.071

Aan alle deelnemende gemeenten moet een bedrag terug worden betaald.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Wettelijke vakantie-uren

Het saldo van de openstaande verlofuren per 31 december 2024 die kunnen leiden tot uitbetaling is 112 uur. Rekening houdend met het bruto uurloon plus werkgeverslasten betreft het een maximaal bedrag van € 4.850.

Bonussen

In de contracten met vervoerders en het callcenter is een bonusregeling overeengekomen. Om als opdrachtnemer in aanmerking te komen voor een bonus moet aan een drietal voorwaarden worden voldaan. Op basis van de beschikbare gegevens aan het eind van het eerste kwartaal 2025 komen twee percelen binnen het routevervoer mogelijk nog in aanmerking voor een bonus over 2024. Als voor deze twee percelen in het nog op te stellen klanttevredenheidsonderzoek wordt voldaan aan de gestelde normen wordt in het derde kwartaal van 2025 een totale bonus van maximaal € 15.000 uitgekeerd aan deze vervoerders.

3.3.2. Grondslagen jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften uit de BBV. Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van een mogelijke voorziening wegens oninbaarheid. Liquide middelen, overlopende activa en schulden en kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Rechtmatigheid

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, het controleprotocol voor de accountantscontrole en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  a. Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 30 november 2023 door het algemeen bestuur is vastgesteld
  b. Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van baten in beginsel onrechtmatig zijn, waarbij in het controleprotocol voor de accountantscontrole een aantal scenario's zijn beschreven wanneer deze overschrijdingen of onderschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
  c. Ten aanzien van het M&O criterium worden worden door de bedrijfsvoeringsorganisatie maandelijkse controles uitgevoerd om verkregen rapportages en overige gegevens te toetsen aan bestekseisen en bepalingen uit afgesloten overeenkomst(en).
- De rechtmatigheidsverordening is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening en het controleprotocol voor de accountantscontrole. Dit betekent dat:
  a. Een verantwoordingsgrens van 1% (€ 220.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen.
  b. Een rapporteringstolerantie van 5% (€ 11.000) is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

3.4. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum dan wel gebeurtenissen die van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening.

3.5. Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 legt de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) beperkingen op aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke sector en de semipublieke sector.

WNT-verantwoording 2024 BVO DRAN
De WNT is van toepassing op de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN). Het voor de BVO DRAN toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000 en betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

3.5.1. Bezoldiging topfunctionarissen

a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2024 **bedragen x € 1**	**M. van den Beucken**		
Functiegegevens	Directeur		
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		
Dienstbetrekking?	ja		
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 119.143		
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.551		
Subtotaal	*€ 137.694*		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		
Bezoldiging	€ 137.694		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		
Gegevens 2023			
bedragen x € 1	**M. van den Beucken**		
Functiegegevens	Directeur		
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		
Dienstbetrekking?	ja		
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 110.868		
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.209		
Subtotaal	*€ 129.077*		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000		
Bezoldiging	€ 129.077		

b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2024.

c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2024.

d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Gegevens 2024 NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	VAN	TOT
R. Engels	Voorzitter	01-01-2024	31-12-2024
M. van der Wel	Lid	01-01-2024	31-12-2024
M. Barber	Lid	01-01-2024	31-12-2024
F. Houben	Lid	01-01-2024	31-12-2024
B. Elbers	Lid	01-01-2024	31-12-2024
G. de Wildt	Lid	01-01-2024	31-12-2024
J. Goossen	Lid	01-01-2024	26-06-2024
M. Overduin	Lid	27-06-2024	31-12-2024
A. Slob	Lid	01-01-2024	31-12-2024
Mevrouw J. Derksen	Lid	01-01-2024	31-12-2024
F. Dillerop	Lid	01-01-2024	31-12-2024
C. Daemen	Lid	01-01-2024	31-12-2024
R. Post	Lid	01-01-2024	02-10-2024
K. Grimm	Lid	03-10-2024	31-12-2024
M. Mulder	Lid	01-01-2024	02-10-2024
E. Vink	Lid	03-10-2024	31-12-2024
G. Hofstede	Lid	01-01-2024	02-10-2024
R. ter Hoeven	Lid	03-10-2024	31-12-2024
T. van der Pas	Lid	01-01-2024	31-12-2024
De heer J. Derksen	Lid	01-01-2024	31-12-2024
M. Derks	Lid	01-01-2024	29-11-2024
S. Bijl	Lid	01-01-2024	31-12-2024

e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2024.

f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2024.

g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing voor de BVO DRAN in 2024.

3.5.2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt hebben in 2024 niet plaatsgevonden.

3.5.3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.6. Rechtmatigheidsverantwoording 2024

Verantwoordelijkheid algemeen bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheids-criteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het algemeen bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de vastgestelde kaders zoals de begroting, het controleprotocol voor de accountantscontrole, verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het op 30 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten in de jaarrekening en is daarmee vastgesteld op € 220.000.

Bevinding
Het algemeen bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf is ook beschreven welke actie wordt ondernomen om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlagen

Bijlage 1: Totaaloverzicht vervoerskosten

> alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. reizigersbijdragen (incl. Btw)

Totale kosten vervoer	Vervoer (bruto)	Bonus/ malus	Reizigers- bijdragen (incl. Btw)	Vraagafhankelijk (netto)
	A	B	C	A t/m C = D
Arnhem	2.596.210	-61.265	-309.950	2.224.994
Berg en Dal	369.168	-8.521	-52.326	308.322
Beuningen	169.992	-3.957	-24.098	141.937
Doesburg	61.848	-1.067	-6.327	54.455
Druten	338.832	-7.973	-48.613	282.246
Duiven	184.649	-3.270	-20.018	161.361
Heumen	145.147	-3.402	-20.588	121.157
Lingewaard	659.379	-20.495	-87.789	551.095
Montferland	546.661	-9.768	-66.007	470.886
Mook en Middelaar	83.572	-1.928	-13.401	68.243
Nijmegen	1.477.295	-35.291	-211.910	1.230.094
Overbetuwe	495.054	-15.529	-59.999	419.526
Renkum	633.316	-10.801	-71.312	551.203
Rheden	777.982	-13.274	-88.653	676.055
Rozendaal	1.566	-26	-257	1.283
Westervoort	96.107	-1.753	-11.194	83.161
Wijchen	307.516	-7.131	-48.144	252.241
Zevenaar	485.180	-8.625	-57.468	419.088
TOTAAL	**9.429.474**	**-214.074**	**-1.198.051**	**8.017.348**

Totale kosten vervoer	Routevervoer (bruto)	Bonus/ malus	Routevervoer (netto)	Totaal vervoer (netto)
	E	F	E t/m F = G	D + G
Arnhem	2.654.813	-54.847	2.599.966	4.824.960
Berg en Dal	597.680	-3.509	594.171	902.493
Beuningen	380.646	-1.800	378.846	520.782
Doesburg	422.432	-11.345	411.087	465.542
Druten	309.611	-1.628	307.983	590.229
Duiven	320.943	-5.194	315.749	477.111
Heumen	214.215	-1.207	213.009	334.165
Lingewaard	1.104.641	-5.769	1.098.873	1.649.968
Montferland	48.295	-291	48.003	518.890
Mook en Middelaar	97.039	-781	96.259	164.502
Nijmegen	1.461.926	-7.424	1.454.503	2.684.597
Overbetuwe	1.422.219	-7.372	1.414.846	1.834.373
Renkum	161.453	-3.989	157.464	708.667
Rheden	970.432	-24.751	945.682	1.621.736
Rozendaal	32.683	-810	31.874	33.157
Westervoort	288.344	-4.977	283.367	366.528
Wijchen	612.687	-3.497	609.190	861.432
Zevenaar	919.771	-12.427	907.344	1.326.432
TOTAAL	**12.019.833**	**-151.618**	**11.868.215**	**19.885.563**

Bijlage 2: Totaaloverzicht kosten callcenter

> alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. reizigersbijdragen (incl. Btw)

Totale kosten callcenter	Callcenter	Bonus/ malus	Totaal
Arnhem	138.260	-4.212	134.047
Berg en Dal	26.139	-785	25.354
Beuningen	14.994	-478	14.516
Doesburg	6.929	-214	6.715
Druten	20.482	-611	19.872
Duiven	13.680	-435	13.245
Heumen	12.056	-336	11.720
Lingewaard	32.446	-1.001	31.446
Montferland	29.203	-901	28.302
Mook en Middelaar	7.867	-234	7.633
Nijmegen	107.534	-3.267	104.267
Overbetuwe	24.951	-789	24.163
Renkum	34.842	-1.077	33.765
Rheden	40.990	-1.239	39.751
Rozendaal	6.003	-186	5.816
Westervoort	7.922	-249	7.673
Wijchen	20.613	-505	20.108
Zevenaar	27.558	-843	26.715
TOTAAL	**572.469**	**-17.363**	**555.106**

Bijlage 3: Afrekening 2024 deelnemers

> alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. reizigersbijdragen (incl. Btw)

Afrekening 2024

	Vervoer			BVO		
	Voorschot	Realisatie	Resultaat	Voorschot	Realisatie	Resultaat
Gemeenten						
Arnhem	5.198.736	4.776.091	422.645	202.892	180.443	22.449
Berg en Dal	916.513	895.513	21.000	48.016	43.220	4.796
Beuningen	608.613	513.791	94.822	37.506	33.907	3.599
Doesburg	473.530	462.459	11.071	19.099	17.598	1.501
Druten	601.396	585.606	15.790	29.107	26.466	2.641
Duiven	575.409	468.434	106.975	35.561	32.184	3.377
Heumen	337.262	331.860	5.402	25.922	23.644	2.278
Lingewaard	1.844.104	1.630.335	213.769	62.037	55.642	6.395
Montferland	538.838	515.024	23.814	49.754	44.759	4.995
Mook en Middelaar	192.355	161.904	30.451	15.489	14.400	1.089
Nijmegen	2.829.490	2.662.594	166.896	222.745	198.034	24.711
Overbetuwe	1.957.430	1.815.830	141.600	63.803	57.208	6.595
Renkum	1.008.571	689.932	318.639	43.312	39.052	4.260
Rheden	1.737.509	1.606.564	130.945	57.700	51.800	5.900
Rozendaal	34.613	32.947	1.666	5.933	5.933	0
Westervoort	399.369	363.422	35.947	23.891	21.844	2.047
Wijchen	893.694	854.905	38.789	55.284	49.660	5.624
Zevenaar	1.375.331	1.314.182	61.149	59.449	53.349	6.100
Subtotaal	**21.522.763**	**19.681.394**	**1.841.369**	**1.057.500**	**949.142**	**108.358**
Provincie Gelderland						
Wmo subsidie	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
TOTAAL	**21.522.763**	**19.681.394**	**1.841.369**	**1.057.500**	**949.142**	**108.358**

	Callcenter			Totaal		
	Voorschot	Realisatie	Resultaat	Voorschot	Realisatie	Resultaat
Gemeenten						
Arnhem	148.182	134.047	14.135	5.549.810	5.090.582	459.228
Berg en Dal	27.045	25.354	1.691	991.574	964.086	27.488
Beuningen	15.796	14.516	1.280	661.915	562.214	99.701
Doesburg	6.876	6.715	161	499.505	486.772	12.733
Druten	21.520	19.872	1.648	652.023	631.944	20.079
Duiven	16.510	13.245	3.265	627.480	513.863	113.617
Heumen	9.404	11.720	-2.316	372.588	367.225	5.363
Lingewaard	34.236	31.446	2.790	1.940.377	1.717.423	222.954
Montferland	30.066	28.302	1.764	618.658	588.085	30.573
Mook en Middelaar	8.233	7.633	600	216.077	183.937	32.140
Nijmegen	109.364	104.267	5.097	3.161.599	2.964.895	196.704
Overbetuwe	27.510	24.163	3.347	2.048.743	1.897.201	151.542
Renkum	35.272	33.765	1.507	1.087.155	762.749	324.406
Rheden	42.255	39.751	2.504	1.837.464	1.698.115	139.349
Rozendaal	6.023	5.816	207	46.569	44.696	1.873
Westervoort	8.590	7.673	917	431.850	392.938	38.912
Wijchen	21.612	20.108	1.504	970.590	924.672	45.918
Zevenaar	27.956	26.715	1.241	1.462.736	1.394.247	68.489
Subtotaal	**596.450**	**555.106**	**41.344**	**23.176.713**	**21.185.642**	**1.991.071**
Provincie Gelderland						
Wmo subsidie	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
TOTAAL	**596.450**	**555.106**	**41.344**	**23.176.713**	**21.185.642**	**1.991.071**

Bijlage 4: Overzicht baten en lasten per taakveld

> alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. reizigersbijdragen (incl. Btw)

Overzicht lasten en baten per taakveld			Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024
Programmaplan	**Taakveld**			
P1 Vraagafhankelijk vervoer	Taakveld 6.6 - Vervoersdiensten (WMO)	Lasten	9.906.780	9.133.714
		Baten	9.906.780	9.806.110
	Taakveld 6.6 - Vervoersvoorzieningen (WMO)	Lasten	596.450	555.106
		Baten	596.450	596.450
	Totaal	Lasten	10.503.230	9.688.820
		Baten	10.503.230	10.402.561
		Saldo	-	713.741
P2 Routegebonden vervoer	Taakveld 4.3 - Leerlingenvervoer	Lasten	10.468.605	9.516.785
		Baten	10.468.605	10.468.605
	Taakveld 6.71c - Dagbesteding (WMO)	Lasten	1.209.788	1.039.911
		Baten	1.209.788	1.209.788
	Taakveld 6.72c - Jeugdhulp dagbesteding	Lasten	1.236.311	1.189.035
		Baten	1.236.311	1.236.311
	Totaal	Lasten	12.914.704	11.745.732
		Baten	12.914.704	12.914.704
		Saldo	-	1.168.972
Overzichten				
Overhead	Taakveld 0.4 - Overhead bedrijfsvoeringsorganisatie	Lasten	1.057.500	949.142
		Baten	1.057.500	1.057.500
		Saldo	-	108.358
		Saldo	-	108.358
Saldo van baten en lasten			-	**1.991.071**

Bijlage 5: Overzicht baten en lasten BVO DRAN

> alle bedragen zijn excl. Btw, m.u.v. reizigersbijdragen (incl. Btw)

Overzicht baten en lasten BVO DRAN 2024

Gemeenten	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2024	Resultaat 2024
Vervoer (bruto)	22.821.484	20.879.446	1.942.038
Reizigersbijdragen (incl. Btw)	-1.298.721	-1.198.051	-100.670
Wmo subsidie	0	0	0
Vervoer (netto)	21.522.763	19.681.394	1.841.369
BVO (bruto)	1.057.500	949.142	108.358
Beheerbijdrage provincie	0	0	0
BVO (netto)	1.057.500	949.142	108.358
Callcenter	596.450	555.106	41.344
TOTAAL	**23.176.713**	**21.185.642**	**1.991.071**

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	6927
Extern Zaak ID	Z/25/299372
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 juni 2025
Agendapunt	4.g
Titel	299372 Beslisnota profielschets griffier 2025
Organisatieonderdeel	Griffie Wijchen
Eigenaar	Tielen, Thomas
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	
Telefoonnummer steller	
E-mail adres steller	

Bijlagen
299372 Beslisnota profielschets griffier 2025
Profielschets een nieuwe griffier voor de gemeente Wijchen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Stukken Agendacommissie Wijchen	13 juni 2025
Raad openbaar Wijchen	**19 juni 2025**

Voorgesteld besluit

De profielschets “griffier gemeente Wijchen” vast te stellen, waarmee de raad de volgende uitgangspunten voor de werving van de griffier vaststelt:

1. De griffier is deskundig, verbindend en sensitief met hart voor de Wijchense gemeenteraad.
2. De griffier heeft warme belangstelling voor de inwoners van de gemeente Wijchen en voor wat er in de gemeente speelt.
3. De griffier draagt actief bij aan een toekomstbestendige lokale democratie in de gemeente Wijchen.

4. De griffier is zichtbaar en benaderbaar voor raadsleden, inwoners en samenwerkingspartners, bouwt bruggen tussen raad, college, ambtelijke organisatie en samenleving.
5. De griffier heeft een visie op het verbinden van de participatieve democratie met de representatieve democratie.
6. De griffier is een stevige gesprekspartner in de bestuurlijk-ambtelijke driehoek en ondersteunt de raad in zijn positionering in de regio.
7. De griffier stimuleert de ontwikkeling van de griffie, borgt continuïteit en kwaliteit van de raadsondersteuning en draagt zorg voor een goede taakverdeling, werkstructuur en zichtbaarheid van het werk van de griffie.

Besluit (Aangenomen)

De profielschets “griffier gemeente Wijchen” vast te stellen, waarmee de raad de volgende uitgangspunten voor de werving van de griffier vaststelt:

1. De griffier is deskundig, verbindend en sensitief met hart voor de Wijchense gemeenteraad.
2. De griffier heeft warme belangstelling voor de inwoners van de gemeente Wijchen en voor wat er in de gemeente speelt.
3. De griffier draagt actief bij aan een toekomstbestendige lokale democratie in de gemeente Wijchen.
4. De griffier is zichtbaar en benaderbaar voor raadsleden, inwoners en samenwerkingspartners, bouwt bruggen tussen raad, college, ambtelijke organisatie en samenleving.
5. De griffier heeft een visie op het verbinden van de participatieve democratie met de representatieve democratie.
6. De griffier is een stevige gesprekspartner in de bestuurlijk-ambtelijke driehoek en ondersteunt de raad in zijn positionering in de regio.
7. De griffier stimuleert de ontwikkeling van de griffie, borgt continuïteit en kwaliteit van de raadsondersteuning en draagt zorg voor een goede taakverdeling, werkstructuur en zichtbaarheid van het werk van de griffie.

Openbaar Zaaknummer: 25 299372

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Profielschets griffier Wijchen 2025

Datum werkgeverscommissie: 12 mei 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De profielschets "griffier gemeente Wijchen" vast te stellen, waarmee de raad de volgende uitgangspunten voor de werving van de griffier vaststelt:
    a. De griffier is deskundig, verbindend en sensitief met hart voor de Wijchense gemeenteraad.
    b. De griffier heeft warme belangstelling voor de inwoners van de gemeente Wijchen en voor wat er in de gemeente speelt.
    c. De griffier draagt actief bij aan een toekomstbestendige lokale democratie in de gemeente Wijchen.
    d. De griffier is zichtbaar en benaderbaar voor raadsleden, inwoners en samenwerkingspartners, bouwt bruggen tussen raad, college, ambtelijke organisatie en samenleving.
    e. De griffier heeft een visie op het verbinden van de participatieve democratie met de representatieve democratie.
    f. De griffier is een stevige gesprekspartner in de bestuurlijk-ambtelijke driehoek en ondersteunt de raad in zijn positionering in de regio.
    g. De griffier stimuleert de ontwikkeling van de griffie, borgt continuïteit en kwaliteit van de raadsondersteuning en draagt zorg voor een goede taakverdeling, werkstructuur en zichtbaarheid van het werk van de griffie.

Aanleiding
De huidige griffier van de gemeenteraad van Wijchen gaat met pensioen. Daarmee ontstaat een vacature voor de functie van griffier. Conform artikel 107 van de Gemeentewet is het aan de gemeenteraad om een nieuwe griffier aan te wijzen.

De volgende stap in het wervingsproces is het vaststellen van een profielschets. Deze profielschets vormt de basis voor de selectie van een nieuwe griffier en geeft richting aan het type griffier dat de raad zoekt. In de profielschets wordt beschreven in welke bestuurlijke en organisatorische context de griffier komt te werken, wat de raad van de griffier verwacht en welke kwaliteiten en vaardigheden daarbij worden gevraagd. De profielschets fungeert daarnaast als toetsingskader tijdens de selectieprocedure.

De inhoud van de profielschets is tot stand gekomen op basis van enquêtes en interviews met raadsleden, griffiemedewerkers, de burgemeester en de gemeentesecretaris. De werkgeverscommissie is, met begeleiding van een extern bureau, tot een voorstel van een profielschets gekomen.

De werkgeverscommissie legt de profielschets nu ter vaststelling aan de gemeenteraad voor.

Gewenst resultaat
De gemeenteraad heeft een profielschets vastgesteld op basis waarvan de beste griffier voor Wijchen geworven kan worden.

Argumenten
1.1. Hiermee beschikt de gemeenteraad van Wijchen over een profielschets voor de nieuwe griffier.
Met het vaststellen van de profielschets biedt de raad de selectiecommissie duidelijke kaders voor het werving- en selectieproces.

Tegenargumenten en risico's
Niet van toepassing.

Financiële gevolgen
Niet van toepassing.

Communicatie
De werving van de nieuwe griffier vindt plaats via de gebruikelijke kanalen van de gemeente Wijchen en volgens afspraak met het externe bureau dat de werving en selectie begeleidt.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na vaststelling van de profielschets start de wervingsprocedure. De uitvoering hiervan verloopt volgens onderstaande planning:

- Wervingsperiode: De vacature staat open van 20 juni tot 10 augustus 2025.
- Selectiegesprekken: Eind augustus en begin september.
- Aanwijzing nieuwe griffier: 25 september 2025.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

EEN NIEUWE GRIFFIER VOOR DE GEMEENTE WIJCHEN

Gemeente Wijchen

Vacaturetekst

WIJCHEN: centrum in Tweestromenland

Wijchen is een middelgrote gemeente in Gelderland, groeiend van bijna 42.000 inwoners naar 45.000 inwoners en op termijn naar 50.000 inwoners. Wijchen ligt in het Land van Maas en Waal en heeft een dorps karakter, met stadse allure. De gemeente bestaat uit negen kernen: Alverna, Balgoij, Batenburg, Bergharen, Hernen, Leur, Niftrik, Wijchen en Woezik. De gemeente combineert het beste van dorps en landelijk wonen met de voordelen van een ruim aanbod van voorzieningen. Onze bereikbaarheid is uitstekend met een treinstation en goede aanrijroutes. In Wijchen doet iedereen mee. Zo heeft de gemeente een eigen Inclusie Agenda en vormt een aantal inwoners de werkgroep ‘Wijchen voor Iedereen’.

Wijchen onderscheidt zich door haar betrokken en bevlogen inwoners, ondernemers en rijk verenigingsleven. De gemeente Wijchen is goed in het samen vieren en het in ere houden van belangrijke tradities: carnaval en kermis in alle kernen, Kasteelfeesten en de doortocht van de Vierdaagse.

De gemeente biedt veel moois. Een rijke en veelbewogen geschiedenis, klassieke en moderne kunst, gevarieerde natuur én gastvrijheid: dat is Wijchen. Van middeleeuwse kastelen tot kronkelige wandel- en fietspaden door bossen; van een gezellig centrum met grote diversiteit aan winkels, cafés en restaurants tot de rust van weids natuurschoon.

DE GEMEENTERAAD VAN WIJCHEN

De gemeenteraad van Wijchen heeft 27 raadsleden, verdeeld over 7 fracties. Het college bestaat uit de burgemeester en vier wethouders. Passend bij Wijchen is een debatcultuur duidelijk op de inhoud; pragmatisch waar het kan en formeel waar het moet. De gemeenteraad laat zich kenmerken als harmonieus en met respect voor de relatie, maar ook het debat en meningsverschillen mogen er zijn.

Raadsleden gaan met zijn allen voor een goed resultaat voor de gemeente Wijchen en haar inwoners. In debatten richt men zich op het overbruggen van verschillen, waardoor veel voorstellen raadsbrede steun krijgen. De ambitie is om deze lijn van constructieve samenwerking, zowel tussen fracties als met het college, voort te zetten met bewustzijn van de verschillende rollen en verantwoordelijkheden.

EEN PASSENDE GRIFFIER VOOR WIJCHEN

Onze griffier

De gemeenteraad is op zoek naar een griffier die de Wijchense gemeenteraad met raad en daad bijstaat. Je bent de eerste adviseur van de gemeenteraad in brede zin en eindverantwoordelijk voor het management en bedrijfsvoering van de griffie. De gemeenteraad hecht er belang aan dat de griffier prioriteit geeft aan advisering en zichtbaarheid van de gemeenteraad. Met proactieve ondersteuning van de gemeenteraad zorg je ervoor dat de raad goede besluiten kan nemen. Je verzorgt, samen met het griffieteam de voorbereiding, ondersteuning en afwikkeling van raadsvergaderingen en diverse bijeenkomsten. Je coördineert de logistieke en organisatorische ondersteuning van de gemeenteraad en adviseert op het gebied van communicatie en burgerparticipatie om de dialoog tussen inwoners en gemeenteraad te faciliteren. Onze griffier is secretaris van het presidium en verschillende commissies zoals de auditcommissie en de agendacommissie. Samen met de raadsadviseur bied je ondersteuning aan de commissies en zorg je ervoor dat er, waar nodig, onderlinge samenhang is tussen de commissies.

In het kort: de gemeenteraad van Wijchen zoekt…

… een deskundige, verbindende en sensitieve griffier met hart voor de Wijchense gemeenteraad en voor zijn inwoners. De nieuwe griffier heeft warme belangstelling voor onze inwoners en wat er in de gemeente speelt.

Een griffier die oog heeft voor de onderlinge verhoudingen en bijdraagt aan de verdere ontwikkeling van de gemeenteraad, maar ook de primaire werkprocessen niet uit het oog verliest. Een griffier die werkt aan de zichtbaarheid van de griffie, die toegankelijk en zichtbaar is én bruggen bouwt tussen gemeenteraad, college, inwoners en de ambtelijke organisatie.

Als eerste adviseur van de gemeenteraad geef je zowel gevraagd als ongevraagd advies aan de gemeenteraad, raadsleden en fracties. Je bouwt aan de relatie met raadsleden en bent de aangewezen persoon bij wie raadsleden met hun vragen terechtkunnen. Voor raadsleden ben je waar gewenst een klankbord. Op die manier weet je precies wat er (op de achtergrond) speelt.

De gemeenteraad is constant op zoek naar slimme manieren om zichzelf sterker te positioneren en goede besluitvorming te bevorderen. Dit doet de gemeenteraad mede door verschillende raadswerkgroepen in te stellen. De raadswerkgroepen denken mee over onderwerpen zoals het opstellen van een Lange Termijn Agenda (LTA). Het presidium en de agendacommissie evalueren regelmatig het verloop van vergaderingen van de raad en de commissies. Ook werkt de griffie samen met de gemeenteraad aan het versterken van de informatiepositie en het verbeteren van de kwaliteit van de ambtelijke voorstellen. Jij speelt daarin een actieve rol en werkt daarbij nauw samen met de gemeenteraad, de gemeentesecretaris en de burgemeester.

Ook regionale samenwerking verdient aandacht van de gemeenteraad en de griffier. Wijchen is in het Rijk van Nijmegen als ‘de grootste van de kleintjes’ een belangrijke gemeente. In de regio neem jij je verantwoordelijkheid en weet je de gemeenteraad goed in positie te brengen.

Als griffier bouw je mee aan de opgaven van de toekomst, ben je goed op de hoogte en ga je met de tijd mee. Met het aantreden van een nieuwe gemeenteraad in maart 2026 kunnen andere accenten worden gelegd in de ondersteuning door de griffie. Als griffier denk je daarover mee, draag je ideeën aan en stel je je flexibel op, maar geef je ook duidelijk aan wat de grenzen zijn binnen de bemensing van je team. De gemeente Wijchen gaat de komende jaren aan de slag met woningbouw, vergroening, verduurzaming en uitbreiding van de lokale voorzieningen. Aan jou de taak om de gemeenteraad te helpen in een vroegtijdig stadium zijn kaderstellende rol te pakken en de raad scherp te houden in zijn controlerende taak. De gemeenteraad zoekt iemand die daarbij behoudt wat werkt, verbetert wat beter kan en kansen voor ontwikkeling weet te signaleren én te benutten.

De griffie

De griffie bestaat, naast de griffier, uit een raadsadviseur/ plaatsvervangend griffier, een griffiemedewerker en een raadsondersteuner (3,8 fte). De raadsadviseur/plaatsvervangend griffier is tevens secretaris van de rekenkamer. De griffie wordt tot 1 april 2026 uitgebreid met een projectondersteuner. Deze tijdelijke uitbreiding van de griffie is bedoeld om de griffie in staat te stellen achterstallige werkzaamheden bij te werken en de verkiezingen voor te bereiden. De projectondersteuner gaat zich specifiek bezighouden met het actualiseren van verordeningen en werkprocessen.

De griffie is te typeren als hardwerkend en zeer loyaal, en heeft kwaliteit van dienstverlening hoog in het vaandel staan. Een griffie die altijd klaar staat voor de gemeenteraad met oog voor het wel en wee van raadsleden. Het team is goed ingewerkt en de samenwerking verloopt prettig. Als leidinggevende zet je de grote lijnen uit voor het griffieteam. Je bent te typeren als een meewerkend griffier.

Binnen de griffie bestaat de wens tot doorontwikkeling. Jij speelt daarin een actieve rol: samen met de medewerkers werk je aan het opzetten van leerlijnen die aansluiten bij de ambities van jouw griffiemedewerkers. Je bent een inhoudelijke sparringpartner en weet mensen in hun kracht te zetten door verantwoordelijkheden daar te beleggen waar ze het beste tot hun recht komen. Als teamleider houd je het overzicht over alle werkzaamheden en zorg je ervoor dat iedereen een passend takenpakket heeft, met voldoende ruimte om zelfstandig te werken. Daarnaast werk je actief aan de zichtbaarheid van de griffie: je laat zien wat jullie doen én wat jullie kunnen betekenen. Als inspirerende adviseur maak je richting gemeenteraad duidelijk hoe jouw team bijdraagt aan zijn raadswerk, zodat de meerwaarde van jullie ondersteuning merkbaar is in de praktijk.

Gezocht wordt naar een griffier die het team laat excelleren, koers en richting geeft én met visie en verbindingskracht de brug slaat tussen de ambities van de gemeenteraad, het griffieteam en de gezamenlijke opgaven voor de toekomst.

Binnen het gemeentehuis

Bij de ambtelijke organisatie (de Werkorganisatie Druten Wijchen), werken ongeveer 500 mensen binnen vijf domeinen aan de opgaven van de gemeenten. Binnen de organisatie is de werksfeer open en prettig, de lijnen zijn kort en de cultuur is informeel. Voor de medewerkers ben je toegankelijk en zoek je de samenwerking op. Je zorgt voor een optimale afstemming tussen griffie en ambtelijke organisatie.

Met de burgemeester en de gemeentesecretaris vorm je de bestuurlijk-ambtelijke driehoek. Je ziet de driehoek als een vertrouwd overleg, waar jullie samen werken aan verbetering in het samenspel tussen gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie. Jullie vinden rolzuiverheid belangrijk, waardoor het samenspel wordt versterkt. Ook naast het driehoeksoverleg weten jullie elkaar gemakkelijk te vinden en zijn de lijnen kort. Jullie hebben oog voor elkaar: een probleem van de griffier is ook een probleem voor de gemeentesecretaris en de burgemeester en vice versa. Vanuit een samenwerkende grondhouding, vertegenwoordig je de belangen en de positie van de gemeenteraad en heb je oog voor de balans in de driehoek.

KERNCOMPETENTIES / -EIGENSCHAPPEN

Functieprofiel

Het generieke functieprofiel voor de griffier, zoals de VNG dat heeft verwoord in het advies 'Op weg naar gelijkwaardige verhoudingen', is van toepassing op onze griffier[i].

In het bijzonder vragen we van je dat je…

- **… met de gemeenteraad werkt aan een toekomstbestendige lokale democratie.**
  In een veranderende wereld en politiek landschap ga je met de tijd mee. Je bent op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen en gaat op verzoek van de gemeenteraad aan de slag om ook de lokale democratie waar nodig te vernieuwen, bijvoorbeeld als het gaat om meedoen van inwoners. Jij legt je toe op het begrijpelijk en behapbaar maken van de informatiestroom en complexe besluitvorming voor de gemeenteraad.

- **… toegankelijk en mensgericht bent.**
  Je bent betrokken bij de mensen met en voor wie je werkt. Je deur staat altijd open en ook uit jezelf ga je graag en gemakkelijk – met al onze inwoners en raadsleden – het gesprek aan.

- **… doortastend en overtuigend te werk gaat.**
  Als griffier sta je voor de gemeenteraad en voor je griffieteam. Je staat stevig in je schoenen en gaat een discussie op inhoud niet uit de weg. Je weet wat de gemeenteraad nodig heeft en bent voor de raadsleden richting organisatie, college, inwoners en regio een vertegenwoordiger die voor het Wijchens belang staat.

Functie-eisen

- Je beschikt over academisch werk- en denkniveau;
- Je hebt breed inzicht in en ervaring met politiek-bestuurlijke verhoudingen en besluitvormingsprocessen;
- Ervaring als (plaatsvervangend) griffier in een gemeente of provincie is een pre;
- Ervaring als leidinggevende is een pre.

ARBEIDSVOORWAARDEN EN PROCEDURE

Wat biedt Wijchen jou?

Je komt terecht bij een goede werkgever die jouw inzet op allerlei manieren waardeert! Je ontvangt een bruto maandsalaris van maximaal €8.286,- bruto per maand (peildatum 01-10-2024) op basis van 36 uur (schaal 14), afhankelijk van ervaring en opleiding. Daarnaast geniet je van aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden zoals 17,05% Individueel Keuzebudget (IKB), de mogelijkheid om hybride te werken, en een vergoeding voor de inrichting van je thuiswerkplek. Dit is slechts een greep uit wat we te bieden hebben. Voor een volledig overzicht van onze arbeidsvoorwaarden, kijk op Wat bieden wij? | Werkorganisatie Druten Wijchen.

Sollicitatieprocedure

Na sluiting van de reactietermijn worden er (digitale) intakegesprekken gevoerd door de Necker-adviseur op woensdag 13 augustus 2025. Sollicitatiegesprekken in Wijchen vinden plaats op vrijdag 29 augustus (1e ronde) en in de middag en avond van maandag 8 september (2e ronde). Wij vragen je hier bij je sollicitatie rekening mee te houden.

Een risicoanalyse integriteit en referentiecheck, en eventueel een ontwikkelassessment, maken deel uit van de procedure. Voor indiensttreding is een Verklaring Omtrent het Gedrag vereist.

Deze vacature staat gelijktijdig intern en extern uit. De aanwijzing tot griffier is voorzien in de raadsvergadering van 25 september 2025. De beoogde startdatum is 1 december 2025. De huidige griffier zorgt in december voor een warme overdracht aan de nieuwe griffier.

13 AUG
(digitale) intakegesprekken

29 AUG
1e ronde sollicitatie-gesprekken

8 SEP
2e ronde sollicitatie-gesprekken

25 SEP
aanwijzing tot griffier

1 DEC
beoogde startdatum

Reageren en informatie

Reageren kan tot en met zondag 10 augustus 2025 door een motivatiebrief en curriculum vitae in te sturen (ter attentie van de werkgeverscommissie) via sollicitatie@necker.nl onder vermelding van ‘vacature griffier Wijchen’. Voor meer informatie kan contact worden opgenomen met Manon Deterd Oude Weme, adviseur bij Necker, via 06 26 22 01 75.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	6859
Extern Zaak ID	Z/25/291665
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	19 juni 2025
Agendapunt	5.1
Titel	291665 Beslisnota Voorlopige jaarrekening 2024, ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team OOV
Eigenaar	Janssen, Steve
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P1 Veiligheid
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)
Telefoonnummer steller	0614723127
E-mail adres steller	e.reijers@drutenwijchen.nl

Bijlagen
291665 Beslisnota Voorlopige jaarrekening 2024, ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
20250520 Voorlopige zienswijze Wijchen VRGZ
Bijlage 2 Raadsbrief conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026
Bijlage 3 conceptjaarrekening 2024
Bijlage 4 Ontwerpbegroting 2026
Bijlage 5 Infographic
Bijlage 6 Reacties gemeenteraden op Kaderbrief 2026
Bijlage 7 Adviesrapport Adviesfunctie
Bijlage 8 Bezuinigingsvoorstellen VRGZ
Bijlage 9 Brief DB VRGZ actualiteit korting BDUR 2026 ev

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	20 mei 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	23 mei 2025
Raad openbaar Wijchen	**19 juni 2025**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. de zienswijzebrief op de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vast te stellen (bijlage 1); en
2. een risico naar rato van de deelnemersbijdrage op te nemen in de risicoparagraaf van de gemeentelijke begroting van 2026 voor zover dit de algemene reserve overstijgt.

Stemming

24 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
Fractie CDA Wijchen	
Derksen, Björn Hoogteijling, Karin Joosse-de Visser, Marlien Peters Sengers, Jan Wanroij, Mari van	
Fractie D66 Wijchen	
Lukkezen, Maikel Muller, Miranda	
Fractie GroenLinks Wijchen	
Tiemessen, Henry	
Fractie Kernachtig Wijchen	
Albersnagel, Rob Driessen- Slingerland, Annemarie Eijkemans, Saskia Evers, Jan Grobbe, Hendrik-Jan Janssen, Helga Kersten, Joost Klinkhamer, Tim Loermans, Renate Verharen, Martijn	
Fractie PvdA Wijchen	

Burgers, Titus	
Fractie VVD Wijchen	
Buren, ten, Ted Haerkens, Twan	
Fractie Wijchen Lokaal	
Herms, Dave Herms, Leo Kuipers, Rianne	

Besluit (Aangenomen)

De gemeenteraad besluit:

1. de zienswijzebrief op de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vast te stellen (bijlage 1); en
2. een risico naar rato van de deelnemersbijdrage op te nemen in de risicoparagraaf van de gemeentelijke begroting van 2026 voor zover dit de algemene reserve overstijgt.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/291665

Beslisnota voor de gemeenteraad

Onderwerp: Voorlopige jaarrekening 2024, ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Datum: 19 juni 2025

Voorgesteld besluit
De gemeenteraad besluit:

1. de zienswijzebrief op de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vast te stellen (bijlage 1); en
2. een risico naar rato van de deelnemersbijdrage op te nemen in de risicoparagraaf van de gemeentelijke begroting van 2026 voor zover dit de algemene reserve overstijgt.

Inleiding
De gemeente Wijchen is deelnemer van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. De VRGZ is op 1 januari 2004 opgericht. Het is een organisatie voor brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit regionale samenwerkingsverband van 14 gemeenten is gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's.

Aan de deelnemende gemeenten heeft het dagelijks bestuur van de VRGZ de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026 aangeboden. Het dagelijks bestuur verzoekt de gemeenteraden om een zienswijze te geven en deze voor 16 juni 2025 kenbaar te maken. Op 13 mei 2025 laat de VRGZ weten dat het Rijk meer bekend heeft gemaakt over de financiële situatie van de Veiligheidsregio's. Dit heeft invloed op de jaarstukken. De zienswijzebrief is hierop aangepast.

Beoogd effect
De gemeente houdt zicht op de stand van zaken rondom de financiën van deze gemeenschappelijke regeling (GR). Met het voorleggen van de zienswijze aan het Algemeen Bestuur probeert de gemeente te sturen op de financiële keuzes van de VRGZ.

Argumenten
<u>Conceptjaarrekening 2024</u>

1.1. In de zienswijzebrief waardeert de raad terughoudendheid met onomkeerbare financiële maatregelen.
In 2024 is voorgesteld om het positieve resultaat van het programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R), na aanvulling van de algemene reserve tot de norm, aan te wenden voor de dekking van het incidentele tekort over 2026 (€ 610.000). Dit komt doordat de toekomstige financiële situatie van de VRGZ onduidelijk is. Het Rijk geeft namelijk nog geen duidelijkheid over de voorgenomen korting op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) en de mogelijkheid tot extra middelen in het kader van het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid.

1.2. In de zienswijzebrief vraagt de raad om aandacht voor duurzame huisvesting.
Aanvankelijk was het resultaat van € 610.000 bestemd voor een nieuw te vormen reserve. Dit reserve was bedoeld voor het verduurzamen van panden. De Adviesfunctie benoemt in haar rapportage dat op dit moment een concreet uitvoeringsplan ontbreekt. Met het vaststellen van de zienswijze vragen we aandacht voor het huisvestingsvraagstuk. De raad pleit hierbij voor meer samenhang tussen risico's en reserves.

<u>Ontwerpbegroting 2026</u>

1.3. In de zienswijzebrief wijst de raad op de mogelijkheid tot toekomstige bezuinigingen.
De VRGZ heeft in de ontwerpbegroting een taakstelling opgenomen van €1.182.000. Dit bedrag bestaat uit: (a) een taakstelling van € 150.000, opgelegd door het Algemeen Bestuur en (b) een Rijkskorting van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) voor 2026, te weten € 1.032.000. Deze kosten worden in 2026 incidenteel gedekt. De VRGZ heeft geen taakstellingen opgenomen die de gemeentelijke bijdrage laten afnemen. De raad vraagt de VRGZ om na te denken over mogelijke (structurele) bezuinigingen in de toekomst.

1.4. De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om een zienswijze vast te stellen.
De VRGZ benoemt in haar raadsbrief dat de gemeenteraden de mogelijkheid krijgen om een zienswijze in te dienen. In de GR VRGZ staat dat de gemeenteraad deze bevoegdheid heeft.

2.1. Hiermee vangt de raad dit financiële risico in de begroting op.
De VRGZ beschrijft in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in haar conceptjaarrekening en ontwerpbegroting de omvang van de risico's welke de VRGZ loopt. Niet alle risico's kunnen door de VRGZ worden opgevangen. Daarom adviseert de Adviesfunctie in haar rapportage dat gemeenten het overige risico opneemt in haar risicoparagraaf. De VRGZ komt met een herziene paragraaf of weerstandsvermogen. Afhankelijk daarvan kan bepaald worden welk specifiek bedrag de gemeente opneemt. Dit is naar rato van de deelnemersbijdrage.

Kanttekeningen

1.1. Een zienswijzebrief biedt geen garantie dat het bestuur van de VRGZ de input van de raad opvolgt in het vaststellen van de conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026.
Met een zienswijzebrief geeft de raad een reactie op de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026. Het Dagelijks Bestuur geeft een reactie op de zienswijze, maar het Algemeen Bestuur is bevoegd om de conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 vast te stellen. Zij kunnen ervoor kiezen om de input uit de zienswijze niet mee te nemen. Als meerdere gemeenten hetzelfde standpunt innemen, de kans groter dat het Algemeen Bestuur de geuite zorgen en aanbevelingen in de zienswijze meeneemt in haar stukken.

1.2. De bevindingen van de accountant zijn nog niet getoetst.
Er is nog geen controleverklaring van de accountant afgegeven over de concept-jaarrekening 2024. Uit het conceptverslag van de accountant blijkt dat deze voornemens is een goedkeurende verklaring voor het getrouwe beeld af te geven. Naar aanleiding van de wijzigingen aan de jaarstukken verzoekt de VRGZ om de stukken opnieuw te toetsen bij de accountant en de Adviesfunctie.

Financiën

Conceptjaarrekening 2024

De inbreng van de gemeente Wijchen voor uitvoering van de VRGZ-taken was in 2024 begroot en gerealiseerd op € 3.276.006. Het daadwerkelijke programma is gerealiseerd binnen de begroting.

Het gerealiseerde resultaat voor de VRGZ is € 224.000 positief en bestaat uit:

- *C&R € 622.000 positief*
  Het resultaat van het programma C&R is conform verwachting zoals gemeld in de tussentijdse rapportage t/m augustus. Uit een analyse blijkt dat het positieve resultaat incidenteel van aard is. De structurele componenten zijn per saldo negatief (circa € 702.000). Dit heeft deels te maken met prijsstijgingen (zoals onderhoud vastgoed, huisvestingslasten en energie) en stijging van de kosten voor Arbo en werving (hoger verloop, krapte arbeidsmarkt, terugdringen ziekteverzuim). Deze onderwerpen zijn geadresseerd in de begrotingswijziging 2024 en/of de begroting 2025. Het positieve resultaat (€ 622.000) is 0,97% van het totaal van de opbrengsten.
- *RAV € 398.000 negatief*
  Het resultaat van het programma RAV is minder negatief dan in de tussentijdse rapportage van augustus werd verwacht (- € 398.000). Dit laatste wordt onder andere veroorzaakt door een lagere stijging van de kosten voor bedrijfsvoering dan in de tussentijdse rapportage is geprognosticeerd. Daarnaast is de verrekening voor de samenwerking op het gebied van scholing en de meldkamer met Gelderland-Midden per saldo hoger uitgevallen dan was verwacht.

Voor de programma C&R en RAV wordt het volgende voorgesteld:

Voorstel bestemming resultaat 2024	C&R	RAV
Gerealiseerd resultaat	€ 622.000	-/- € 398.000
Toevoegen aan algemene reserve C&R	€ 12.000	
Toevoegen aan bestemde reserve incidenteel tekort 2026	€ 610.000	
Onttrekken aan reserve aanvaardbare kosten RAV		-/- € 398.000
Totaal:	€ 0	€ 0

Algemene reserve C&R

Bij positieve resultaten is het bestuurlijk uitgangspunt dat eerst wordt toegevoegd aan de algemene reserve tot het niveau van de bestuurlijke norm van 5% van de baten. Omdat de omzet binnen het programma C&R in 2024 is gestegen, is het aandeel van de algemene reserve in verhouding afgenomen. Het gerealiseerde overschot maakt het mogelijk om € 12.000 toe te voegen aan de algemene reserve, waarmee de norm van 5% opnieuw wordt bereikt.

Bestemde reserve incidenteel tekort 2026

Het resterende resultaat van € 610.000 binnen C&R wordt voorgesteld toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve ‘incidenteel tekort 2026’. Deze reserve is bedoeld om een deel van het incidenteel tekort voor 2026 te dekken. Hiermee worden onomkeerbare bezuinigingsmaatregelen voorlopig afgewend.

Reserve aanvaardbare kosten RAV

Het programma RAV sluit 2024 af met een negatief resultaat van € 398.000. Voorgesteld wordt om dit tekort ten laste te brengen van de reserve aanvaardbare kosten. Door deze onttrekking daalt het weerstandsvermogen van de RAV naar 7%, wat onder de bestuurlijke norm van 10% ligt.

Ontwerpbegroting 2026
De deelnemersbijdrage voor 2026 voor onze gemeente is in de voorliggende begroting van de VRGZ als volgt opgebouwd:

Gemeentelijke bijdrage 2025	VRGZ € 51.543.587	Gemeente Wijchen € 3.276.006
Bij: index 2026 (4,66%)	€2.401.931,-	€ 152.662
Gewijzigde gemeentelijke bijdrage 2026	€ 53.945.518	€ 3.428668

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage gemeente Wijchen
In de Kaderbrief 2026 VRGZ zijn ontwikkelingen geschetst die op de VRGZ afkomen. Deze ontwikkelingen en onderwerpen zijn (inhoudelijk en financieel) geconcretiseerd in de begroting. Daarbij zijn de afspraken rond de financiën zoals deze zijn vastgesteld door het bestuur VRGZ, in acht genomen en is met het oog op de financiële onzekerheid bij gemeenten en mogelijke bezuinigingen waar de VRGZ mee te maken kan krijgen een beleidsarme begroting opgesteld. In de begroting 2026 van de VRGZ staat enkel een hogere gevraagde deelnemersbijdrage vanwege de reguliere indexering (4,66%).

Vervolgstappen
Het dagelijks bestuur van VRGZ verzoekt u om uw zienswijze vóór 16 juni 2025 kenbaar te maken. Aangezien besluitvorming tijdens de raadsvergadering van 19 juni 2025 zal plaatsvinden, wordt onder voorbehoud van besluitvorming door de raad, een conceptzienswijze brief verzonden. De definitieve zienswijze wordt na de raadsvergadering van 19 juni toegezonden.

Advies
De zienswijze is ambtelijk afgestemd met de andere regionale opdrachtgevers. Daarnaast zijn de financieel adviseurs van de WDW betrokken bij de totstandkoming.

Bijlagen
- Bijlage 1: Zienswijzebrief
- Bijlage 2: Raadsbrief conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 inclusief bijlagen
- Bijlage 3: Conceptjaarrekening 2024
- Bijlage 4: Ontwerpbegroting 2026
- Bijlage 5: Infographic
- Bijlage 6: Reacties gemeenteraden op Kaderbrief 2026
- Bijlage 7: Adviesrapport Adviesfunctie
- Bijlage 8: Bezuinigingsvoorstellen VRGZ
- Bijlage 9: Brief VRGZ over actualiteit korting BDuR 2026

Gemeente Wijchen

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Dagelijks Bestuur
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

contactpersoon
Esther Reijers
t 06 14 72 31 27

ons kenmerk
Z/25/291665

datum 13 juni 2025
onderwerp Voorlopige zienswijze gemeente Wijchen jaarrekening 2024 en begroting 2026 VRGZ

Verzonden

Geacht bestuur,

Wij ontvingen uw conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026. U biedt onze gemeenteraad de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op deze financiële stukken. Hierbij ontvangt u onze voorlopige zienswijze. Op 19 juni 2025 ontvangt u onze definitieve zienswijze.

Onze samenleving kent tegenwoordig veel uitdagingen, terwijl we lange tijd in vrede en vrijheid leefden. Die periode is veranderd, maar we willen onze waardering uitspreken voor uw inzet in de afgelopen jaren. We willen deze samenwerking graag voortzetten.

Zienswijze op conceptjaarrekening 2024
Wij nemen kennis van de conceptjaarrekening 2024 en het voorgestelde bestemmings-voorstel. Wij kunnen ons vinden in het voorgestelde bestemmingsvoorstel. U stelde in eerste instantie voor om van het positief resultaat van € 610.000 op het programma C&R een reserve te vormen voor de verduurzaming van uw panden. In uw brief van 13 mei 2025 geeft u aan dat u dit resultaat aanwendt ter dekking van een incidenteel tekort in 2026. Wij kunnen ons vinden in uw voorstel, omdat dit u in staat stelt om (voorlopig) geen onomkeerbare maatregelen te nemen. Duurzame huisvesting blijft echter een actueel en urgent thema. Wij vragen u om na te denken over een zo betaalbaar mogelijk alternatief voor het financieren van de verduurzaming van uw panden. Daarbij pleiten wij voor een transparant uitvoeringsplan en voor samenhang tussen meerjarige financiële risico's en de vorming van reserves (in plaats van generieke reserveringen).

Zienswijze op ontwerpbegroting 2026
Wij nemen kennis van de ontwerpbegroting 2026. U neemt een taakstelling op van ruim 1,1 miljoen euro. Dit bedrag bestaat uit: (a) een taakstelling van € 150.000, opgelegd door het Algemeen Bestuur en (b) een Rijkskorting van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) voor 2026, te weten € 1.032.000. In uw brief van 13 mei 2025 schrijft u dat het nog onduidelijk is of de Rijkskorting op de BDuR-gelden wordt teruggedraaid na 2026. Ook geeft u aan dat u vanaf 2027 mogelijk extra Rijksgelden ontvangt voor de versterking van de maatschappelijke weerbaarheid. U bent daarom voornemens om dit tekort incidenteel te bekostigen met het resultaat C&R over 2024 en

de algemene reserve. We waarderen het dat u nu geen structurele veranderingen doorvoert. Zoals eerder beschreven, kunnen wij ons vinden in dit voorstel. Wij vragen u om dit voorstel voor te leggen aan de Adviesfunctie en de onafhankelijke accountant. Eventuele bijzonderheden vernemen wij graag.

Wij hebben u – mede namens de andere gemeenten uit de regio Nijmegen – op 1 november 2024 een brief gestuurd. Hierin vroegen we u om, met het oog op het naderende 'ravijnjaar' (begrotingstekort door bezuinigingen van uit de rijksoverheid) bij de Ontwerpbegroting scenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd. Wij willen u bedanken dat u hier serieus naar heeft gekeken. Een inhoudelijke reactie leest u in het vervolg van deze brief. Daarbij willen we meegeven dat we inmiddels meer beeld krijgen van de impact van de Voorjaarsnota van het rijk op onze gemeentelijke begroting. We zien op de korte termijn een verlichting (2026-2027). Wel blijft het lange termijn perspectief slecht. Daarom bekijken wij aangeboden scenario's of nog aan te bieden scenario's ook in dat perspectief.

Wij willen graag dat u ons informeert zodra er meer duidelijkheid is over de aard en de gevolgen van de (voorgenomen) bezuinigingen van het Rijk. Wij vertrouwen erop dat u onze zienswijze betrekt bij de verdere besluitvorming en dat u met een gedegen reactie komt.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Wijchen,

Mevrouw R. Helmer - Englebert
voorzitter

drs A.B. Berendsen
griffier

Gemeenteraadsleden gemeenten
Gelderland-Zuid

Dagelijks Bestuur VRGZ
p/a Prof. Bellefroidstraat 11
6525 AG Nijmegen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Datum: 24 maart 2025
Betreft: Raadsbrief Jaarstukken 2024
Ontwerpbegroting 2026
Bijlage(n): Div
Briefnummer: VRGZ/DIR/7227/25/MvD/svp

Contactpersoon
Susan van Petten
088-457 50 00
bestuurvrgz@vrgz.nl

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u gelijktijdig de concept-jaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting aan voor het jaar 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. In deze aanbiedingsbrief lichten wij de hoofdlijnen uit de conceptjaarrekening 2024 toe. Vervolgens beschrijven wij de hoofdlijnen uit de ontwerpbegroting 2026. Daarbij besteden wij ook aandacht aan de wijze waarop wij de op de Kaderbrief ingebrachte zienswijze hebben verwerkt.

Onwenselijke en onverantwoorde bezuinigingen
In september 2024 heeft het kabinet aangekondigd dat er vanaf 2026 een korting van 10% zal worden toegepast op de BDuR-gelden, de bijdrage die de veiligheidsregio's van het Rijk ontvangen. Deze korting houdt voor de VRGZ een bezuiniging in van ongeveer € 1.100.000 op het programma Crisis- en Rampenbestrijding vanaf 2026.

Daar bovenop heeft een meerderheid van de gemeenten de oproep gedaan om daarnaast te kijken naar mogelijkheden tot besparingen op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026. Wij realiseren ons terdege dat bij gemeenten financiën onder druk staan, zeker vanaf het jaar 2026.

Het inboeken van bezuinigingen vinden wij als Dagelijks Bestuur onwenselijk en onverantwoord. Met het voornemen om te bezuinigen op de BDuR, dwingt het kabinet de veiligheidsregio's om te snijden in de uitvoering van cruciale taken op het gebied van brandweerzorg en crisisbeheersing. Dit staat haaks op het belang dat het kabinet hecht aan veiligheid en de oproep van het Veiligheidsberaad om juist, gegeven de toenemende veiligheidsrisico's en de maatschappelijke weerbaarheidsopgave, extra te investeren in de veiligheidsregio's. Nu bezuinigen betekent het afbreken van structuren en capaciteiten waar we juist met de versterkingsgelden in hebben geïnvesteerd en die we morgen nodig hebben.

Indien gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen doorzetten heeft dit als gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Als dagelijks bestuur vinden wij dit absoluut onwenselijk. De gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is daarom nu niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is. Sterker nog, wij vinden als dagelijks bestuur dat in deze tijd er juist geld te kort is om aan de taken en verwachtingen te kunnen voldoen die wij van de Veiligheidsregio vragen.

De ongewenste en onverantwoorde korting op de BDuR wordt hopelijk (deels) hersteld met de vaststelling van de voorjaarsnota. Dat is echter op het moment van opstellen nog onduidelijk en moet daarom worden ingecalculeerd in de Ontwerpbegroting 2026 van de VRGZ.

Zoals eerder aangegeven heeft de VRGZ geen ruimte in de begroting om bezuinigingen op te vangen zonder dat er structurele en impactvolle keuzes gemaakt worden. Onderzoeksbureau Berenschot heeft in 2022 de overheadkosten (onder andere bedrijfsvoering) van de VRGZ vergeleken met 15 andere Veiligheidsregio's. In de VRGZ bedragen de kosten van de overhead 18% van de totale kosten. Dat is 20% minder dan het landelijk gemiddelde. Dit staat gelijk aan een bedrag van rond de 2 miljoen.

Daarnaast zijn er in het verleden op verzoek van de gemeenteraden al bezuinigingen doorgevoerd binnen onze veiligheidsregio en is er voor zo'n 4 miljoen aan structurele kosten zelf opgevangen binnen de begroting. Waardoor er geen efficiencyvoordelen, dan wel financiële dekking in de marge te behalen vallen door nog verder operationele taken en voertuigen te schrappen, zonder dat dit serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden.

Als bijlage bij de begroting is een overzicht uitgewerkt voor de bezuinigingen die oorsprong hebben in de eerder door het bestuur opgelegde taakstelling van € 150.000, vanaf begroting 2025, en de 10% korting op de BDuR-gelden door de Rijksoverheid. Als het Rijk gezien de maatschappelijke weerbaarheidsopgave de bezuinigingen op de veiligheidsregio's terugdraait, dan zouden we het als dagelijks bestuur onwenselijk en onverantwoordelijk vinden dat gemeenten, gezien de huidige situatie in de wereld, bezuinigingen in deze omvang op crisisbeheersing en brandweerzorg, oftewel de veiligheidsregio wel zouden doorvoeren.

Verzoek om zienswijze
Conform de Wet op de gemeenschappelijke regelingen stellen wij u hierbij in de gelegenheid voorafgaand aan besluitvorming door het Algemeen Bestuur een zienswijze bij het Dagelijks Bestuur in te dienen. Wij verzoeken u daarbij uw zienswijze voor 16 juni 2025 kenbaar te maken. Voor nadere informatie over de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid verwijzen wij u naar https://vrgz.nl/bestuurlijk/voor-gemeenteraden/

Jaarrekening 2024

In de Jaarstukken 2024 blikken wij terug op de activiteiten die in de begroting 2024 werden aangekondigd en geven we inzicht in de financiële consequenties hiervan voor de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Daarnaast beschrijven we de operationele prestaties van de VRGZ en de ontwikkelingen die zich dit jaar hebben voorgedaan en die voor onze regio van belang zijn nu en in de toekomst, zoals de toegenomen geopolitieke dreiging, de landelijke versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement; de ontwikkeling naar toekomstbestendige brandweerzorg maar ook ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de financiële uitdagingen voor de toekomst.

De jaarrekening 2024 laat zien dat we in het afgelopen jaar onze middelen conform planning hebben ingezet. Toch kunnen we niet ontkennen dat de financiële ruimte steeds kleiner wordt. Daarom zullen we, samen met alle betrokkenen, in 2025 en met name richting 2026 extra inspanningen leveren om scherpe keuzes te maken.

Dit jaarverslag belicht het Programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R) en het programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV). In de eerste hoofdstukken worden de beleidsmatige resultaten van beide programma's uiteengezet en daarna is de financiële jaarrekening opgenomen. Deze oplegnotitie richt zich op de belangrijkste financiële onderwerpen en de beslispunten.

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Het resultaat van het programma C&R is conform verwachting zoals gemeld in de tussentijdse rapportage t/m augustus. Uit een analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting blijkt dat het positieve resultaat incidenteel van aard is. De structurele componenten zijn per saldo negatief (circa € 702.000,-). Dit heeft deels te maken met prijsstijgingen (zoals onderhoud vastgoed, huisvestingslasten en energie) en stijging van de kosten voor Arbo en werving (hoger verloop, krapte arbeidsmarkt, terugdringen ziekteverzuim). Deze onderwerpen zijn geadresseerd in de begrotingswijziging 2024 en/of de begroting 2025. Het positieve resultaat (€ 622.000,-) is 0,97% van het totaal van de opbrengsten.

Programma Regionale Ambulancevoorziening

Het resultaat van het programma RAV is minder negatief dan in de tussentijdse rapportage van augustus werd verwacht (- € 398.000). Dit laatste wordt onder andere veroorzaakt door een lagere stijging van de kosten voor bedrijfsvoering dan in de tussentijdse rapportage is geprognosticeerd. Daarnaast is de verrekening voor de samenwerking op het gebied van scholing en de meldkamer met Gelderland-Midden per saldo hoger uitgevallen dan was verwacht.

bedragen x € 1.000,-	Programma C&R	Programma RAV
Resultaat gewijzigde begroting 2024	-942	0
Mutaties bestemde reserves	842	0
Resultaat gewijzigde begroting na mutatie reserves	**-100**	**0**
Resultaat 2024	-118	-398
Mutaties bestemde reserves	740	0
Gerealiseerd resultaat 2024	**622**	**-398**
Verschil realisatie t.o.v. de begroting	**722**	**-398**
Resultaat in % van de opbrengsten	**0,97%**	**-1,11%**

Tabel: overzicht van de resultaten per programma.

Voorstel resultaatbestemming

In de jaarstukken wordt ten aanzien van de bestemming van bovengenoemde resultaten het volgende voorgesteld (onder de tabel worden de voorstellen nader toegelicht):

Nadere uiteenzetting nog te bestemmen resultaat naar programma	
Vanuit het jaarresultaat 2024 programma RAV wordt voorgesteld om:	
Te onttrekken aan de reserve aanvaardbare kosten RAV	398
Totaal programma RAV	**398**
Vanuit het jaarresultaat 2024 programma Crisis- en Rampenbestrijding wordt voorgesteld om:	
Toe te voegen aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding tot 5% van de baten	12
Toe te voegen aan de bestemde reserve duurzaamheid huisvesting	610
Totaal programma Crisis- en Rampenbestrijding	**622**

Het resultaat van het programma RAV dient te worden onttrokken aan de reserve aanvaardbare kosten. Na deze onttrekking komt deze reserve uit op 7% van de opbrengsten. Daarmee is de minimale norm van 10% nog niet bereikt. Afgesproken is de reserve niet aan te vullen vanuit de gemeentelijke bijdragen, maar alleen vanuit het resultaat op het programma RAV.

Het programma C&R realiseerde in 2024 een positief resultaat van € 622.000,-. Het voorstel voor resultaatbestemming is als volgt:

- Indien positieve resultaten worden behaald geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. Door toevoeging van € 12.000,- aan de bestaande algemene reserve wordt de bestuurlijke norm van 5% bereikt.
- Aan het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld een nieuwe bestemde reserve ad € 610.000 te vormen voor de kosten voor het uitvoeren van duurzaamheidsaanpassingen die voortkomen

uit het Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan (DMJOP). Dit resultaat biedt een kans om onze organisatie verder toekomstbestendig te maken, gezien de wettelijke eisen op het gebied van duurzaamheid en de noodzaak om vastgoed te verduurzamen. Daarnaast stelt het de VRGZ in staat om uitvoering te geven aan het Regionaal Beleidsplan (*uitvoeren duurzaam meerjarig onderhoudsplan*).

Mutatie bestemde reserves

Voor 2024 was een vrijval uit de bestemde reserves begroot van € 842.000,-. In 2024 valt een bedrag van € 967.000,- daadwerkelijk vrij en vindt een toevoeging aan de bestemde reserves plaats van € 227.000,-:

- voor de bestemde reserve in het kader van duurzaamheid was in 2024 een vrijval begroot van € 308.000,- ten behoeve van de schuimvormende middelen (€ 183.000,-) en voor de DME (€ 125.000,-). Zoals toegelicht in de jaarrekening (paragraaf 5.6.2) schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2025 en valt een deel van de reserve vrij (€ 203.000,-). Het resterende deel van de reserve schuift door naar 2024 (€ 105.000,-).
- Het Algemeen Bestuur heeft op 4 juli 2024 ingestemd met het voorstel om het positieve resultaat over 2023 op te nemen in een bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan. Hierdoor kan de stijging van de dotatie aan de Voorziening groot onderhoud de komende jaren uit deze reserve worden gecompenseerd zonder uitzetting van de gemeentelijke bijdrage (€ 619.000,-).
- Als gevolg van de eerdergenoemde temporisering van de extra middelen voor de versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening waardoor dit jaar minder wordt uitgegeven dan begroot hoeft de hiervoor gevormde bestemde reserve niet vrij te vallen (€ 389.000,-). Als gevolg van die temporisering is ook een deel van de extra middelen die voor 2024 waren toegekend niet besteed. Deze worden toegevoegd aan de bestemde reserve (€ 227.000,-).

Ontwerpbegroting 2026

De begroting voor het jaar 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid treft u hierbij aan. Op hoofdlijnen zijn de activiteiten en belangrijke ontwikkelingen voor 2026 reeds genoemd in de Kaderbrief 2026 VRGZ. Een belangrijke ontwikkeling die grote impact zal hebben op de activiteiten en de dienstverlening is de korting op de Rijksbijdrage (BDuR-middelen) die ten laste komt van het programma Crisis- en Rampenbestrijding. Het programma regionale ambulancevoorziening wordt gefinancierd door zorgverzekeraars en valt hier dan ook buiten.

De leidraad voor de activiteiten is het regionaal beleidsplan voor de periode 2024-2027 zoals vastgesteld door uw bestuur. Zoals aangekondigd in de Kaderbrief 2026 VRGZ zijn de beschreven ontwikkelingen en onderwerpen (inhoudelijk en financieel) geconcretiseerd in bijgevoegde begroting. Daarbij zijn de afspraken rond de financiën zoals deze zijn vastgesteld door het bestuur VRGZ, in acht genomen en is met het oog op de financiële onzekerheid bij gemeenten en mogelijke bezuinigingen waar de VRGZ mee te maken kan krijgen een beleidsarme begroting opgesteld.

In de begroting worden beschreven:

- De kernactiviteiten van de VRGZ, de landelijke ontwikkelingen en de stand van zaken met betrekking tot het Regionaal Beleidsplan 2024-2027
- Programma Crisis- en Rampenbestrijding (uitvoering door Brandweer en sector Crisisbeheersing)
- Programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV, uitgevoerd door Ambulancezorg VRGZ)
- Activiteiten bedrijfsvoering.

Verwerking zienswijzen gemeenteraden Kaderbrief VRGZ 2026

De gemeenteraden hebben de gelegenheid gehad hun zienswijzen op de Kaderbrief uit te brengen. De VRGZ heeft deze zienswijzen meegenomen in de uitwerking van de begroting.

Centraal in de zienswijzen van de gemeenten stond de oproep oog te hebben voor de financiële situatie van gemeenten nu en de komende jaren. Deze oproep is meegenomen in de begroting; de begroting bevat daarom geen nieuw beleid. De VRGZ presenteert alleen noodzakelijke uitzettingen aan gemeenten die gebaseerd zijn op autonome ontwikkelingen zoals prijsstijgingen en ontwikkeling van wet- en regelgeving.

Bijna alle gemeenten vragen om scherp te kijken naar mogelijkheden tot besparingen en daarbij onderscheid te maken tussen wettelijke en niet-wettelijke taken van de VRGZ. De gemeenten Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel en West Betuwe hebben daarnaast aangegeven als kader aan te houden een afname van de gemeentelijke bijdrage aan de VRGZ van 1,5% in 2026 oplopend tot 3% in 2028. De gemeente Druten heeft gevraagd om een bezuinigingstaakstelling op te nemen van 6%.

Als bijlage bij de begroting is een overzicht uitgewerkt voor de bezuinigingen die oorsprong hebben in de eerder door het bestuur opgelegde taakstelling van € 150.000, vanaf begroting 2025, en de 10% korting op de BDuR-gelden door de Rijksoverheid. Ook is een overzicht opgenomen van de wettelijke en afgeleiden taken zoals opgenomen in de Gemeenschappelijke regeling VRGZ. Zoals aangegeven bij de inleiding, vinden wij als dagelijks bestuur een taakstellende bezuiniging vanuit het Rijk en de gemeenten, onwenselijk en onverantwoord.

Tenslotte geven raden in hun zienswijze aan geschrokken te zijn van het gemelde geweld tegen hulpverleners. Dit heeft onze volle aandacht en wij zoeken hierbij nadrukkelijk samenwerking met politie en OM en ondersteunen onze medewerkers hierin.

Begrotingswijziging 2025

De begrotingswijzigingen 2025 opgenomen in hoofdstuk 8.3 van de Ontwerpbegroting 2026 betreffen kostenneutrale verschuivingen en mutaties in de bestemde reserves die voortvloeien uit de realisatie 2024.

Begroting 2026

In de begroting 2026 is uitvoering gegeven aan het verzoek vanuit het bestuur om geen nieuw beleid op te nemen en oog te hebben voor de financiële situatie van gemeenten. Wij hebben hieraan gehoor gegeven door de gemeentelijke bijdrage alleen te laten stijgen met de reguliere indexering van de gemeentelijke bijdrage (conform Begrotingsrichtlijnen regio Nijmegen) en autonome ontwikkelingen conform bestuurlijke afspraken. De reguliere indexering bedraagt 4,66% (€ 2.402.000,-).

In de begroting is geen nieuw beleid opgenomen. Wij zien ons op sommige fronten geconfronteerd met autonome ontwikkelingen waar wij geen invloed op hebben, maar die wel financiële gevolgen hebben. Deze autonome ontwikkelingen worden conform bestuurlijke afspraken als uitzetting in de begroting opgenomen. De financiële impact van sommige autonome ontwikkelingen is op het moment van het opstellen van de begroting nog niet duidelijk. Dit gaat bijvoorbeeld over de landelijke PTSS-regeling en de mogelijke vitaalverklaring van veiligheidsregio's en over de stijgende digitalisering die vraagt om voortdurende investeringen in IT-infrastructuur, cyberveiligheid, softwarelicenties en opleidingen. Het opvangen van deze ontwikkelingen vraagt op termijn om extra middelen of een herprioritering van taken om te voorkomen dat vernieuwingen worden vertraagd of zelfs geheel achterwege blijven. Wij zullen deze ontwikkelingen en de impact hiervan scherp onder de aandacht houden en voorstellen aan het Algemeen Bestuur voorleggen indien dit om keuzes vraagt.

RAV: Verwachte financiële ontwikkeling 2026 en verder

Het verwachte resultaat voor het programma Regionale Ambulance Voorziening is nul. In de ramingen is uitgegaan van de afspraken die gemaakt zijn met de verzekeraars voor 2025. De onderhandelingen voor 2026 zijn nog niet opgestart; dit gebeurt in het najaar van 2025.

Risico’s

In paragraaf 6.1.2 worden de ontwikkelingen geschetst die in de toekomst financiële risico’s met zich mee kunnen brengen. De omvang van deze risico’s is nu nog niet exact bekend. Indien het Algemeen Bestuur instemt met de resultaatbestemming uit de jaarrekening 2024 is de algemene reserve conform de bestuurlijke gewenste norm van 5%. De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit is niet toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico’s (zie paragraaf 6.1.2) te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico’s zich daadwerkelijk voordoen zal de VRGZ hiervoor vanuit de deelnemende gemeenten gecompenseerd dienen te worden om zodoende de continuïteit van haar kerntaken te borgen dan wel vanuit het Algemeen Bestuur een opdracht krijgen tot een taakstelling die zoals de afgelopen jaren al kenbaar is gemaakt de kerntaken zal raken.

Procedure

Wij leggen de conceptjaarstukken 2024 en de ontwerpbegroting 2026 aan u voor. Daarbij vragen wij u uw zienswijze kenbaar te maken:

- Op de resultaatsbestemming zoals voorgesteld in de conceptjaarrekening 2024.
- Op de conceptbegroting 2026

Wij verzoeken u om uw zienswijze over deze onderwerpen vóór 16 juni 2025 aan ons kenbaar te maken via bestuurvrgz@vrgz.nl. Na afloop van deze termijn zal het Dagelijks Bestuur VRGZ u in kennis stellen van het oordeel over de zienswijzen. Met in achtneming van uw zienswijzen zullen de Jaarstukken 2024 en begroting 2026 in de vergadering van 3 juli 2025 aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling worden voorgelegd.

Het Dagelijks Bestuur,
namens deze,

de voorzitter,

drs. H.M.F. Bruls

de secretaris

M. van Dalen MSc.

Bijlagen:

- Bijlage 1 bij deze raadbrief: Reacties gemeenteraden op kaderbrief VRGZ
- Bijlage 2 bij deze raadsbrief: Overzicht bezuinigingen
- Bijlage 3 bij deze raadsbrief: Infographic Concept jaarrekening 2024 en Ontwerpbegroting 2026 VRGZ
- Jaarstukken 2024
- Ontwerpbegroting 2026

Jaarstukken 2024

Colofon

Versienummer:	0.5
Datum:	20-03-2025
Status:	Vastgesteld door DB d.d. 20-03-2025
Omslagfoto:	VRGZ Beeldbank

Inhoudsopgave

Voorwoord **5**

Leeswijzer **6**

1 Inleiding en ontwikkelingen **8**

1.1 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 8

1.2 Activiteiten Regionaal Beleidsplan 2024-2027 8

1.3 Regionale ontwikkelingen 9

1.4 Landelijke ontwikkelingen 10

1.5 Specifieke risico's 12

2 Programma Crisis- en Rampenbestrijding **16**

2.1 Resultaten beleidsmatige ontwikkelingen Brandweer 16

2.2 Operationele prestaties brandweer 16

2.3 Resultaten beleidsmatige ontwikkelingen Crisisbeheersing 20

3 Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV) **24**

3.1 Urgentieklassen herindeling 24

3.2 CZO Flex Level 24

3.3 Digitale gegevensuitwisseling 24

3.4 Personeel 25

3.5 Schaarste materiaal en materieel 25

3.6 Doorontwikkeling zorgcoördinatiecentra 25

3.7 Prestaties 26

4 Paragrafen **29**

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 29

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 36

4.3 Financiering 37

4.4 Organisatie en bedrijfsvoering 39

4.5 Verbonden partijen 45

4.6 Wet open overheid 46

5 Jaarrekening **48**

5.1 Balans vóór resultaatbestemming per 31 december 48

5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 50

5.3 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering 51

5.4 Toelichting balans 56

5.5 Overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding 64

5.6 Toelichting programma Crisis- en Rampenbestrijding 66

5.7 Overzicht baten en lasten programma Regionale Ambulance Voorziening 76

5.8 Toelichting programma Regionale Ambulance Voorziening 78

5.9 Rechtmatigheidsverantwoording 84

5.10 SiSa-bijlage bij de jaarrekening 87

5.11 Publicatie in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT) 89

5.12 Taakvelden 91

5.13 Overige gegevens: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 94
6 Bijlagen 96
6.1 Budgetopbouw aanvaardbare kosten ambulancedienst 96
6.2 Budgetopbouw aanvaardbare kosten meldkamer ambulancedienst 98
6.3 Verloop nog in tarieven te verrekenen financieringstekort/-overschot 99
6.4 Specificatie van het financieringstekort/-overschot 100
6.5 Investeringen 101
6.6 Leningen 106
6.7 Bijdrage deelnemende gemeenten 107
6.8 Beleidsindicatoren 108
6.9 Bestuur en vaststelling jaarrekening 109
7 Verklaring van afkortingen 113

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt de jaarrapportage over 2024. 2024 is het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode. De uitgevoerde activiteiten zijn gebaseerd op het Regionaal Beleidsplan van 2024-2027, dat beschrijft welke beleidsactiviteiten de komende jaren uitgevoerd worden op basis van externe en interne ontwikkelingen, risico's en veiligheidsthema's die voor de gemeenten, crisispartners en andere regio's belangrijk zijn. In het beleidsplan zijn het werken aan een sterk netwerk, aan een weerbare organisatie en het versterken van informatiemanagement, als speerpunten benoemd.

In dit verslag rapporteren wij over de voortgang van de in 2024 uitgevoerde activiteiten. Daarnaast beschrijven we de operationele prestaties van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) en de ontwikkelingen die zich dit jaar hebben voorgedaan en die voor onze regio van belang zijn nu en in de toekomst, zoals de toegenomen geopolitieke dreiging, de landelijke versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement; de ontwikkeling naar toekomstbestendige brandweerzorg maar ook ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de financiële uitdagingen voor de toekomst.

2024 was een jaar waarin we opnieuw konden rekenen op de samenwerking tussen onze hulpdiensten, gemeenten en andere partners. We hebben effectief gereageerd op zowel grote incidenten als de dagelijkse, vaak onzichtbare, veiligheidstaken.

De jaarrekening 2024 laat zien dat we in het afgelopen jaar onze middelen conform planning hebben ingezet. Toch kunnen we niet ontkennen dat de financiële ruimte steeds kleiner wordt. Daarom zullen we, samen met alle betrokkenen, in 2025 en met name richting 2026 extra inspanningen leveren om scherpe keuzes te maken.

De keuzes die we in de komende tijd maken, zullen van invloed zijn op hoe we als organisatie kunnen blijven functioneren en welke prioriteiten we stellen. Als veiligheidsregio blijven we vastberaden in onze missie om de veiligheid van onze regio te waarborgen, maar we zullen dit moeten doen met een scherp oog voor de beschikbare middelen.

Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.
Maart 2025

Leeswijzer

In de jaarstukken van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid rapporteren wij over de operationele dienstverlening van de VRGZ. Daarnaast rapporteren wij over de ontwikkelingen in 2024 en over de activiteiten die op basis van de doelstelling uit het beleidsplan zijn opgenomen in de begroting en zijn uitgevoerd in 2024. Daarnaast wordt, als onderdeel van de jaarstukken, in de jaarrekening een financieel overzicht gepresenteerd, waarbij ook gerapporteerd wordt over de substantiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2024.

De jaarstukken 2024 zijn als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk	Inhoud
1	Een algemene inleiding met de belangrijkste ontwikkelingen in 2024 en de belangrijkste resultaten gerelateerd aan het beleidsplan 2024 – 2027.
2	Een beschrijving van de beleidsmatige en operationele resultaten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding: Brandweer en Crisisbeheersing.
3	Een beschrijving van de beleidsmatige en de operationele resultaten van het programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV).
4	Een financieel-technisch hoofdstuk: de voorgeschreven paragrafen van verantwoording: ▪ weerstandsvermogen en risicobeheersing; ▪ onderhoud kapitaalgoederen; ▪ financiering; ▪ organisatie en bedrijfsvoering; ▪ verbonden partijen.
5	De balans en baten en lasten over het jaar 2024: de financiële resultaten van beide programma's met een analyse van de totstandkoming hiervan. Tevens een beschrijving van de samenstelling van het bestuur van de VRGZ en de portefeuilleverdeling hierbinnen.
6	Bijlagen.
7	Verklaring van de gebruikte afkortingen.

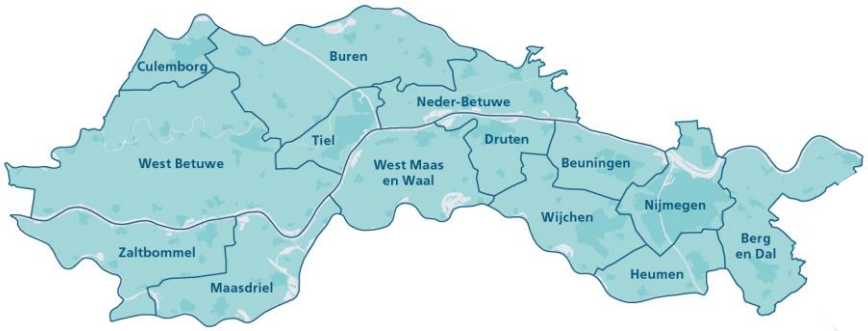
1

Inleiding

1 Inleiding en ontwikkelingen

1.1 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Figuur 1.1: geografische omvang VRGZ

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is een regionaal samenwerkingsverband voor brandweer- en ambulancezorg, geneeskundige hulpverlening, meldkameractiviteiten en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. De VRGZ draagt hiermee bij aan een veilige regio waarin de inwoners en bedrijven kunnen rekenen op snelle en goede geneeskundige hulpverlening, brandweerzorg, advisering bij bouwplannen en evenementen en waarin rampen en crises zo goed mogelijk voorkomen en bestreden worden. Dit doet de VRGZ samen met de deelnemende gemeenten, de politie en andere lokale, regionale en landelijke partijen.

Deze dienstverlening moet betrouwbaar en adequaat zijn. Dit vormt het bestaansrecht van de gemeenschappelijke regeling waar inwoners en bedrijven van Gelderland-Zuid op moeten kunnen vertrouwen.
Dit regionale samenwerkingsverband van veertien gemeenten[1] is gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de Wet veiligheidsregio's (Wvr). De samenwerking in deze regio is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

In dit jaarverslag wordt teruggeblikt op de activiteiten die in de begroting 2024 werden aangekondigd en relevante ontwikkelingen die zich in 2024 voordeden.

De beschreven activiteiten zijn gerelateerd aan de hoofdtaak van de VRGZ: de operationele dienstverlening op de terreinen van brandweerzorg, ambulancezorg, meldkamer en de voorbereiding van de crisis- en rampenbestrijding. Daarnaast zijn activiteiten uitgevoerd op basis van het Regionaal Beleidsplan zoals hieronder beschreven.

1.2 Activiteiten Regionaal Beleidsplan 2024-2027

2024 was het eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode met activiteiten zoals vastgesteld in het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 van

[1] In alfabetische volgorde: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Dit meerjarig beleidsplan beschrijft welke beleidsactiviteiten de komende jaren, tot en met 2027, uitgevoerd gaan worden op basis van externe en interne ontwikkelingen, risico's en veiligheidsthema's die voor de gemeenten, crisispartners en andere regio's belangrijk zijn en voor zover deze in 2023 bij het opstellen van het beleidsplan bekend waren. In het beleidsplan worden 35 beleidsdoelstellingen genoemd voor de komende vier jaar die zijn geclusterd in drie speerpunten:

- sterk netwerk;
- weerbare organisatie;
- informatiemanagement.

Het beleidsplan is opgesteld in 2023. Sindsdien zijn er veel ontwikkelingen geweest. Zo is er een toename geweest van conflicten in de wereld met een effect op de dreiging voor Nederland. Dit heeft ertoe geleid dat mogelijk een groter beroep op veiligheidsregio's gedaan wordt, ook al is hierover nog veel onduidelijk. Tegelijk hebben veel gemeenten vanaf 2026 te maken met een moeilijkere financiële situatie. Dit kan effect hebben op de bijdrage van gemeenten aan de veiligheidsregio. Dit valt samen met een korting op de BDuR-gelden: de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding, die als specifieke uitkering aan de veiligheidsregio wordt uitgekeerd.

De VRGZ was al voornemens het regionale risicoprofiel in 2025 te herijken met een nieuwe landelijke methodiek. Bij deze herijking zullen dan ook nieuwe ontwikkelingen zoals de geopolitieke dreiging en toenemende zorg rondom maatschappelijke weerbaarheid worden meegewogen; deze kunnen daarmee ook leiden tot een herziening van het regionaal beleidsplan.

1.3 Regionale ontwikkelingen

In 2024 zijn twee onderzoeken gestart naar de kostenverdeelsystematiek en het onderzoek naar de ontwikkeling van de huisvesting. Beide trajecten kunnen een financiële impact hebben voor gemeenten.

Kostenverdeelsystematiek

Het Algemeen Bestuur heeft in 2024 opdracht gegeven tot een onderzoek naar de methodiek van de verdeling van de kosten van de VRGZ over de gemeenten. Dit onderzoek richt zich op een nadere analyse van de huidige verdeelmethodiek en de mogelijke aanpassingen daarvan. De financiële consequenties van keuzen van het bestuur met betrekking tot deze methodiek zullen geen impact hebben voor de begroting van de VRGZ maar wel voor de begrotingen van individuele gemeenten. Dit onderzoek is gestart in 2024 en loopt door in 2025. Gezien het tijdspad zullen de financiële consequenties in de gemeentelijke begrotingen van 2027 pas hun effect hebben.

Huisvesting

De constatering dat er een sterke stijging van de kosten met betrekking tot het vastgoed van de VRGZ zou komen, is aanleiding geweest voor het bestuur om een onderzoek naar de toekomst van het vastgoed te starten. Er zijn meerdere oorzaken voor de stijging van deze kosten:

- Onderhoud van de panden is door stijgende prijzen duurder geworden.
- Het vastgoed moet verduurzaamd worden om tegemoet te komen aan de klimaatwetgeving.

- Veel panden zijn, gezien hun leeftijd, toe aan vernieuwing, nieuwbouw of levensverlengend onderhoud. Dit heeft effect op de kapitaallasten.

Deze stijging van kosten wordt niet gedekt door de huidige begroting. In de Programmabegroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027 VRGZ is hier aandacht voor geweest. Hierop heeft een meerderheid van de gemeenten gevraagd om met een uitgewerkt voorstel te komen omtrent de ontwikkelingen van de vastgoedportefeuille en de financiële consequenties daarvan. In 2024 is het onderzoek gestart om te kijken naar mogelijkheden om de stijging van kosten te dempen. Op basis van verschillende scenario's zal het bestuur verschillende opties overwegen. De besluitvorming voor dit traject wordt voorzien voor tweede kwartaal 2025.

Regiogrensoverschrijdende samenwerking

Op verschillende wijze wordt tussen de veiligheidsregio's de afgelopen jaren veel samengewerkt. Vanwege alle nieuwe ontwikkelingen is de samenwerking in de landelijke vakraden en de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) verstevigd door op verschillende inhoudelijke thema's gezamenlijk op te trekken. Samenwerking vindt landelijk plaats maar ook tussen regio's. Zo is de VRGZ aangesloten bij de samenwerking op natuurbrandbeheersing met de Provincie Gelderland en de Veiligheidsregio's Noord- en Oost-Gelderland en Gelderland-Midden en wordt in het kader van de Meldkamer intensief samengewerkt tussen de 5 veiligheidsregio's in Oost-Nederland (Oost-5). Mede hierdoor hebben we een inhoudelijke bijdrage kunnen leveren op verschillende onderwerpen waarin we als 25 veiligheidsregio's of als Oost-5 samen optrekken.

Ook bestaat er samenwerking over de landsgrenzen heen. Een voorbeeld hiervan is het ERMWIC-project: Euregional Rhine-Meuse-Waal Incident Response and Crisismanagement. Dit project bundelt de krachten van de Nederlandse Veiligheidsregio's Limburg-Noord, Gelderland-Midden, Gelderland-Zuid en Noord- en Oost-Gelderland evenals de Duitse Kreise Viersen en Kleve en de Bezirksregierung van Düsseldorf. Het doel is om de internationale samenwerking op het gebied van brandbestrijding, civiele bescherming, reddingsdiensten, rampenbestrijding en crisismanagement te versterken.

1.4 Landelijke ontwikkelingen

Nieuwe wet crisisbeheersing en brandweerzorg

Per 1 januari 2026 zal naar verwachting de eerste tranche van de herziening van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) in werking treden. De formele start van de consultatie van het wetgevingstraject staat gepland voor het eerste kwartaal van 2025. Conceptwetteksten zijn in juli 2024 voor advies (preconsultatie) aangeboden aan partners, waaronder de veiligheidsregio's. In de eerste tranche gaat het onder andere over de inrichting van het stelsel als geheel en het versterken van de verbinding tussen het lokale, regionale, bovenregionale en nationale niveau, evenals tussen de algemene en functionele ketens. Het Algemeen Bestuur (AB) van de VRGZ heeft in november 2024 haar advies over de eerste tranche in het preconsultatietraject aan het Veiligheidsberaad gegeven.

Grote Werken

Gelijktijdig met het herzien van de wetgeving zijn de veiligheidsregio's gezamenlijk aan het werk aan een aantal grote opgaven. Aanleiding

hiervoor waren de ambities geformuleerd in de evaluatie Wet veiligheidsregio's en enkele langlopende vraagstukken.
De grootste thema's waar de landelijke samenwerking tussen veiligheidsregio's zich mee bezighouden worden 'de Grote werken' genoemd. Deze thema's gaan onder meer over crisisbeheersing, informatievoorziening, onderwijs en de organisatie van toekomst bestendige brandweerzorg en werkgeverschap. Hier wordt in navolgende paragrafen dieper op ingegaan.

Landelijke Agenda Crisisbeheersing

In juni 2024 is de Landelijke Agenda Crisisbeheersing vastgesteld. Deze agenda zet de koers uit voor crisisbeheersing voor de jaren 2024-2029, met daarbij drie ambities:

- versterken voorbereiding en paraatheid;
- versterken van een weerbare samenleving;
- bevorderen van kwaliteit en professionaliteit.

De agenda vormt de leidraad voor de inspanningen van Rijk en veiligheidsregio's rond landelijke vraagstukken. Zowel Rijk als veiligheidsregio's moeten hun activiteiten richten op het realiseren van de ambities door deze op te nemen in hun beleidsplannen. Bij de toekenning van de extra BDuR-gelden voor versterking crisisbeheersing en informatiemanagement is aangegeven dat deze ook zijn ter uitvoering van de ambities van de landelijke agenda. Op dit moment sluiten de ambities 'versterken voorbereiding en paraatheid' en 'bevorderen van kwaliteit en professionaliteit' al goed aan bij de speerpunten van de VRGZ zoals deze zijn opgenomen in het Regionaal Beleidsplan 2024-2027. Realisatie hiervan liep in 2024 op schema. In september 2024 heeft het kabinet aangekondigd een 10% bezuiniging door te voeren op de BDuR-gelden, waaronder de versterkingsgelden vanaf 2026. De exacte effecten hiervan op onder andere de ambities uit de landelijke agenda en daaruit voortvloeiende activiteiten zijn bij het opstellen van deze rapportage nog onzeker. Gezien de onduidelijkheid over deze mogelijke bezuinigingen is de VRGZ wel al terughoudend met het inzetten van structurele versterking en structurele ontwikkelingen. In de voorjaarsnota 2026 wordt meer duidelijkheid over het al dan niet definitief zijn van deze korting verwacht. De effecten op structurele bestedingen zijn echter dus wel al merkbaar.

Informatievoorziening

In opdracht van het Veiligheidsberaad werken de 25 veiligheidsregio's samen aan een toekomstbestendige informatievoorziening voor een veilig en veerkrachtig Nederland. We bouwen aan uniforme informatievoorzieningen en we maken gezamenlijke afspraken over het verzamelen, opslaan, verwerken en delen van data. We doen dus alles wat nodig is om van data, informatie te maken voor de professional zodat deze daardoor beschikt over de juiste kennis. Dit betekent ook werken aan informatieveiligheid. Dat doen we vanuit de huidige informatiebeveiligingsnormen en tevens met oog op een mogelijke vitaal verklaring van veiligheidsregio's. Naast de doorontwikkeling van alle landelijke voorzieningen stond 2024 in het teken van het uitbouwen van het Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2) als collectieve ondersteuning voor gezamenlijke informatievoorziening en landelijke operationele coördinatie.

Verbeteren onderwijsstelsel voor veiligheidsregio's

In april 2024 is het Koersplan Onderwijs Onderweg vastgesteld. In het koersplan staat beschreven hoe de verbetering van het onderwijsstelsel de komende jaren wordt aangepakt. Het doel is te werken naar een goed werkend onderwijsstelsel met praktijkgericht, flexibel en actueel onderwijs voor alle brandweer- en crisisprofessionals werkzaam in, voor of met de veiligheidsregio's. Het stelsel staat ten dienste van de duurzame vakbekwaamheid van vrijwilligers en beroepsmedewerkers. Het moet leiden tot goed opgeleide vakmensen die zich op een veilige, efficiënte en effectieve wijze kunnen inzetten voor een veilige samenleving. De opleidingsinstituten samen zorgen voor een passend onderwijsaanbod. We volgen de landelijke ontwikkelingen op de voet en participeren hierin actief.

Toekomstvaste brandweerzorg en toekomstvast werkgeverschap

VRGZ werkt vanuit verschillende sporen aan een toekomstbestendige en adaptieve brandweerzorg. Bovengenoemde ontwikkeling van opleidingen is er één van. Een andere pijler waarin geïnvesteerd is door VRGZ is het borgen van de jeugdbrandweer in de organisatie. Het boeien en binden van brandweermensen start bij de jeugd. Jeugdbrandweer helpt bij het waarborgen van toekomstige bezetting van eenheden en is daarmee een investering in toekomstige paraatheid en slagkracht.
In het verlengde hiervan is in 2024 ook gestart met het traject VLAM 2.0. Hiermee wordt het traject dat in 2021 is uitgevoerd opnieuw ingezet als optimalisatie methode voor de processen die verband houden met de brandweer vrijwilligers.

1.5 Specifieke risico's

Hybride en militaire dreiging en weerbare samenleving

Er is steeds meer aandacht voor hybride en militaire dreiging en onder meer het risico op langdurige uitval van systemen en grote maatschappelijke impact in Nederland. In 2024 hebben we de aandacht hiervoor op allerlei vlakken en in het maatschappelijk debat sterk zien toenemen. In het regeerakkoord staat dat, gegeven de huidige omstandigheden, de overheid sterker gaat inzetten op adequate voorbereidingen en versterking van de weerbaarheid van overheid, bedrijven en burgers. De versterking op crisisbeheersing wordt genoemd als belangrijke component hierbij, evenals het verhogen van de weerbaarheid en continuïteit van de vitale en andere belangrijke processen in de maatschappij. Bestaande landelijke crisisplannen worden geactualiseerd in het licht van de veranderende dreigingen en waar nodig worden nieuwe landelijke crisisplannen opgesteld, waaronder het Landelijk Crisisplan Militaire Dreigingen.

In 2024 zijn veel veiligheidsregio's hiermee aan de slag gegaan. Dit betekende met name dat veel besturen in gesprek zijn geweest over deze ontwikkeling; zo ook in Gelderland-Zuid. In november 2024 stond het onderwerp ter verkenning op de bestuurlijke agenda van het AB VRGZ. Daarbij waren centrale vragen: wat wordt verstaan onder weerbaarheid en wat is er nodig om tot een weerbare maatschappij te komen. Wat is de rol van de gemeenten en welke taak ligt er voor de veiligheidsregio? Zowel ambtelijk als bestuurlijk zijn wij als regio aangesloten bij landelijke overleggen hierover. De veiligheidsregio's zullen gezamenlijk en met hun besturen moeten verkennen welke rol zij hierin kunnen spelen.

In een vervolgbijeenkomst in 2025 moeten hierover nadere bestuurlijke afspraken worden gemaakt.

In het kader van het toenemend risico op langdurige stroomuitval wordt door de Brandweer VRGZ reeds onderzoek gedaan naar de noodstroomvoorziening van de brandweerkazernes met als doel de bedrijfscontinuïteit voor langere perioden te kunnen waarborgen. Daarnaast wordt gewerkt aan een continuïteitsplan waarbij het uitgangspunt is dat de diensten van de VRGZ 4 dagen operationeel moeten blijven. Dit plan wordt in 2025 opgeleverd.

Cyber

Naast dat we ons richten op onze eigen cyberveiligheid (hoe gaan wij om met onze eigen en ontvangen informatie en zijn deze veilig opgeslagen), kijkt de VRGZ ook naar cyberrisico's in ons werkveld. Voor cybergevolgbestrijding (welke effecten treden op bij cyberincidenten en hoe kunnen wij ons én onze omgeving hierop voorbereiden) zijn de belangrijkste processen en crisispartners in beeld gebracht. Ook worden er periodiek intern en extern oefeningen gehouden met digitale incidenten.

Klimaatverandering

Klimaatverandering heeft een effect op ons werk door bijvoorbeeld extremere lage en hoge waterstanden en toegenomen risico's van natuurbranden mede als gevolg van verdroging van natuurgebieden, met een grotere kans op gelijktijdigheid van (grote) natuurbranden met impact op de omgeving. Daarnaast jaagt klimaatverandering ontwikkelingen aan zoals verduurzaming en ander gebruik van energiebronnen die enerzijds investeringen vragen en daarnaast op hun beurt weer nieuwe risico's met zich meebrengen.

De VRGZ neemt deel aan het landelijke programma Klimaatveiligheid van alle veiligheidsregio's. Het programma Klimaatveiligheid heeft tot doel om (beter) zicht te hebben op de mogelijkheden en onmogelijkheden voor een veilige en weerbare samenleving bij klimaatverandering nu en in de toekomst. Dit doen we door onderzoek en kennisontwikkeling, professionalisering, samenwerken en netwerkvorming. De aandachtsgebieden zijn: klimaatveiligheid, waterveiligheid en natuurbrandveiligheid. In 2024 is onder andere gewerkt aan een handreiking veilige klimaatadaptatie en zijn met netwerkpartners aan de hand van scenario's de knelpunten in de responsfase gedistilleerd.

Veilige energietransitie

De overgang naar nieuwe technieken en vormen van energiegebruik is in volle gang. Hierbij zien we toenemend gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen (zoals waterstof en ammoniak) via water, weg en spoor, met name in havengebieden en industrieën. Daarnaast zijn er particuliere veranderingen zoals een toename van zonnepanelen en alle andere aanpassingen in en rond woningen aangaande energie en stroomverbruik. Dit levert nieuwe risico's op. De brandweer heeft in 2024 reeds een aantal risico's in kaart gebracht en is op basis daarvan gestart met een verdieping op de aanpak van incidenten met (elektrische) voertuigen in parkeergarages. Landelijk wordt hier ook al veel op ontwikkeld. Waar mogelijk wordt aangesloten bij bestaande projecten.

In 2025 wordt een themasessie met het Algemeen Bestuur over de Veilige Energietransitie gehouden. Doel van dit gesprek is om met elkaar de

risico's van de energietransitie te doorgronden en passende maatregelen te treffen.

Natuurbrandbeheersing

De VRGZ neemt deel aan het gezamenlijke project Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing van de Provincie Gelderland en de Veiligheidsregio's Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland en Gelderland-Zuid.

In 2024 is een adviseur geworven voor de lokale aanpak van risicovolle objecten in de natuurgebieden. Voor de vier betrokken gemeenten (Berg en Dal, Heumen, Nijmegen en Wijchen) is een plan van aanpak opgesteld dat in uitvoering is. In deze gezamenlijke aanpak met de gemeenten zijn de ambtenaren Openbare Orde en Veiligheid betrokken. In het najaar van 2024 is een grote oefening watertransport uitgevoerd gezamenlijk met Veiligheidsregio Limburg-Noord. Onder regie van de Provincie Gelderland wordt daarnaast uitvoering gegeven aan het compartimenteren van natuurgebieden door brandwerende vegetatie langs paden en wegen aan te leggen.

Parallel hieraan is onderzoek gedaan naar de optimale inzet van de vanuit het Rijk en provincie beschikbaar gestelde financiën ten aanzien van het verbeteren van de bluswatervoorzieningen in natuurgebieden. Deze financiën worden via het gemeentefonds aan de vier betrokken gemeenten uitgekeerd om van daaruit zowel de realisatie als het onderhoud te organiseren. Hiermee wordt voorzien in een groot deel van de benodigde bluswatervoorziening voor de natuur. De realisatie hiervan is in 2024 gestart en loopt door in de volgende jaren. Aan de gemeenten zal nog een aanvullende inspanning gevraagd worden binnen het traject van de gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing.

Dit project past in de landelijke Visie Natuurbrandbeheersing die het Veiligheidsberaad in december 2023 heeft onderschreven.
Voor de realisatie van de landelijke visie natuurbrandbeheersing is het Uitvoeringsplan Natuurbrandbeheersing opgesteld. Dat plan heeft het Veiligheidsberaad in maart 2024 vastgesteld en wordt landelijk nader uitgewerkt. Het Rijk bekostigt het grootste deel hiervan. Of dit tot kosten voor de veiligheidsregio's gaat leiden is nog een punt van bespreking tussen het Rijk en het Veiligheidsberaad.

2

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

2 Programma Crisis- en Rampenbestrijding

In dit tweede hoofdstuk wordt verslag gedaan van het programma Crisis- en Rampenbestrijding dat wordt gevormd door de sector Crisisbeheersing en de sector Brandweer. In de sector Crisisbeheersing zijn ook de taken en verantwoordelijkheden van de GHOR ondergebracht.
In de eerste twee paragrafen worden de beleidsmatige en operationele resultaten van de sector Brandweer beschreven, in de derde paragraaf die van de sector Crisisbeheersing.

2.1 Resultaten beleidsmatige ontwikkelingen Brandweer

Operatie VLAM

Het Project VLAM staat voor: Vrijwilligheid is van Levensbelang van ons Allemaal voor nu & (over)Morgen. Dit traject is in 2021 opgestart en richt zich op het optimaliseren van de processen die verband houden met het ondersteunen van de brandweer vrijwilligers. In 2024 is gewerkt aan de voorbereiding van een volgende tranche in dit traject, omdat het vinden, binden en boeien van vrijwilligers continu aandacht vraagt.

Jeugdbrandweer

In 2024 is geïnvesteerd in het borgen van de jeugdbrandweer in de organisatie. De jeugdbrandweer biedt al jaren een goede voedingsbodem voor het waarborgen van toekomstige bezetting van eenheden.

Investeren in de jeugdbrandweer is daarmee een investering in toekomstige paraatheid en slagkracht in de regio.

Dekkingsplan 2024-2027

Het Algemeen Bestuur van de VRGZ heeft op 25 april 2024 het Dekkingsplan 2024-2027 vastgesteld. In november 2024 is de implementatie hiervan voltooid. De posten zijn opgeleid, materieel is verplaatst en de inrichting van de alarmeringen is gereed.
Ook is er gestart met het uitvoeren van een procesevaluatie dekkingsplan die in het eerste kwartaal van 2025 wordt opgeleverd, zoals ook met het AB VRGZ is afgesproken.

2.2 Operationele prestaties brandweer

2.2.1 Cijfers incidenten

Het aantal incidenten voor branden, hulpverleningen en loze meldingen over 2024 is als volgt:

Resultaten	2022	2023	2024
Aantal branden	1.587	1.317	1.320
Aantal hulpverleningen	2.522	2.086	2.046
Aantal loze meldingen	608	500	441

Tabel 2.1: aantal incidenten

Het totaal aantal branden laat een lichte stijging zien ten opzichte van vorig jaar. Oorzaak daarvan is het hoger aantal ‘overige brandmeldingen’, ook het aantal gebouwbranden is hoger.

De daling van het aantal hulpverleningsincidenten is afgezwakt. Wel is er een verschuiving waarneembaar in de incidenttypen. Het aantal gezondheid gerelateerde incidenten laat een sterke stijging zien.

Hieronder zijn de cijfers van branden en hulpverleningen uitgesplitst in de belangrijkste categorieën:

Resultaten	2022	2023	2024
Branden			
(Bij-)Gebouwen	342	328	333
Buitenbranden	854	596	503
Overig (kleine branden)	391	393	484
Hulpverleningen			
Ongevallen	632	545	577
Gezondheid	475	480	550
Leefmilieu	811	556	512
Overig	604	505	407

Tabel 2.2: aantal incidenten uitgesplitst (zonder loze meldingen)

2.2.2 Gebiedsgerichte opkomsttijden

Het dekkingsplan 2024-2027 is opgesteld conform de handreiking "landelijk uniforme systematiek dekkingsplannen". Een belangrijke wijziging in de presentatie van de operationele prestaties van de brandweer hangt samen met de nieuwe systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden, zoals aangegeven in het Dekkingsplan 2024-2027 en waarover voor het eerst in TR1 en TR2 op deze manier is gerapporteerd.

De prestaties 2024 gaan over de maatgevende incidenten (prio-1 gebouwbranden). Onderstaande cijfers geven inzicht in het aantal meldingen dat valt onder deze richtlijn. Gerapporteerd wordt op de volgende categorieën:

- Sneller dan prognose;
- Conform prognose;
- Trager dan prognose.

Gebiedsgerichte opkomsttijd	2024	
	Aantal	Aandeel
Maatgevende incidenten	224	100%
Sneller dan prognose	5	2%
Conform prognose	200	89%
Trager dan prognose	19	9%

Tabel 2.3: gebiedsgerichte opkomsttijd

2.2.3 Risicobeheersing

Veilig Bouwen

In 2024 zijn 1.774 adviezen gegeven; van adviezen m.b.t. omgevingsvergunning bouw tot aan het uitvoeren van bouwinspecties. Na jaren van stijgende aanvragen zien we momenteel dat deze gestabiliseerd is. Door het gefaseerd toevoegen van capaciteit aan de

afdeling Veilig Bouwen in 2024 en 2025, is er inmiddels voldoende capaciteit is om de hoeveelheid aanvragen binnen termijn te behandelen.

Toezicht en Handhaving
Binnen Toezicht en Handhaving zijn totaal 712 inspecties uitgevoerd en zijn er 73 handhavingszaken opgestart. Hierbij zijn er 1949 overtredingen geconstateerd op brandveiligheid. Daarnaast is er geparticipeerd in diverse integrale projecten zoals de aanpak van ondermijnende criminaliteit op bedrijventerreinen en Platform Veilig Ondernemen.

Brandveilig Leven
De brandpreventieweek stond in 2024 in het teken van veilig laden van e-bikes en e-scooters in samenwerking met de fietsbranche. Hierbij is gebruik gemaakt van onder andere (social)media, met als doel het creëren van bewustwording en het sturen van gedrag.

Vanuit de afdeling Brandveilig Leven is in 2024 een business case gestart waarin de mogelijkheid van een Risk Factory binnen Gelderland-Zuid wordt onderzocht. Een Risk Factory is een centrum waar diverse doelgroepen zoals ouderen en jongeren verschillende risico's daadwerkelijk kunnen ervaren. Ook wordt een handelingsperspectief geboden hoe met een dergelijk risico kan worden omgegaan. Deze business case was begin 2025 bijna afgerond. Vanwege de krappe financiële situatie zal de Risk Factory op dit moment niet worden voorgelegd als nieuwe activiteit. Wel heeft de business case nuttige inzichten opgeleverd waar mogelijk in de toekomst mee verder gegaan kan worden.

De afdeling Brandveilig Leven heeft verder de volgende activiteiten uitgevoerd:

- 33 voorlichtingen op scholen;
- 4.884 keer contactmomenten/persoonlijke voorlichting/publieksvragen;
- 222.228 social-media-berichten onder de aandacht van gebruikers gebracht.

Omgevingsveiligheid
In 2024 zijn gemeenten vanuit de omgevingswet gestart met gemeentelijke omgevingstafels. Aan die tafels participeren 6 medewerkers van risicobeheersing als adviseur omgevingstafel. Er werden 43 adviezen gerelateerd aan de omgevingstafel afgehandeld. Daarnaast werken 13 medewerkers van risicobeheersing als frontofficemedewerkers risicobeheersing voor een dagdeel per week op kantoor bij de bevoegde gezagen ODR, ODRN, Tiel, de werkorganisatie Druten Wijchen en Nijmegen. Dit doen we voor een verbetering van de samenwerking en om laagdrempelig vragen uit te zetten en te kunnen beantwoorden.

De afdeling Omgevingsveiligheid heeft in 2024 in totaal 555 adviezen gegeven, onderverdeeld in de volgende adviesvormen:

Adviesvorm	Aantal adviezen
Evenementenadvisering	297
Advisering industriële veiligheid	183
Advisering ruimtelijke veiligheid	75
Totalen	**555**

Tabel 2.4 adviesvormen

- De adviezen evenementen zijn een optelsom van A-, B- en C-adviezen, terrasvergunningen en overige adviezen op basis van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen;
- De adviezen industriële veiligheid zijn een optelsom van de adviseringen op milieu, Seveso, voorheen BRZO (Besluit risico's zware ongevallen), vuurwerk en explosieven en de ontheffing vervoer gevaarlijke stoffen;
- De adviezen ruimtelijke veiligheid zijn een optelsom van de adviseringen externe veiligheid, instrument ruimtelijke veiligheid en overige adviezen op het gebied van bestemmingsplannen.

Het aantal aanvragen op het gebied van de Milieubelastende activiteiten (MBA) waarbij de veiligheidsregio's een adviserende taak hebben, is achtergebleven bij de verwachte aantallen. Hierover heeft de VRGZ intensief contacten met de ODR en ODRN. Ook zij merken een terugloop in de aanvragen. Een mogelijke verklaring is dat gewijzigde wetgeving zorgt voor onbekendheid met de meldingsplicht bij bedrijven en ondernemers. De omgevingsdiensten verwachten in de toekomst meer in te moeten gaan zetten op zowel de voorlichting hierover als het toezicht hierop.

2.2.3 Advisering brandweer

Op dit moment is onduidelijk op welke manier de advisering vanuit de brandweer een rol zal spelen bij de implementatie van de wet kwaliteitsborging.

Dit geldt ook voor de nieuwe meldingsplicht voor woningen met zorg. Hierin wordt geconstateerd dat de aanvragen uitblijven en daarmee de advisering achter blijft. Dit vraagt een intensivering voor de komende jaren om extra aandacht voor te geven. Nog onduidelijk is of de meldingsplicht op de woningen met zorg in stand gehouden blijft.

Daarnaast is de participatie binnen het *landelijk netwerk bouwen en gebruik* geïntensiveerd om mee te kunnen bewegen in de ontwikkelingen binnen de advisering op het gebied van risicobeheersing brandweer in de volle breedte.

2.3 Resultaten beleidsmatige ontwikkelingen Crisisbeheersing

De sector Crisisbeheersing vormt samen met de sector Brandweer het programma Crisis- en Rampenbestrijding. In de sector Crisisbeheersing zijn ook de taken en verantwoordelijkheden van de GHOR ondergebracht.

Vanaf 2023 heeft de veiligheidsregio Gelderland-Zuid extra middelen van de Rijksoverheid ontvangen voor versterking van crisisbeheersing, informatiemanagement en de aansluiting op het Knooppunt Coördinatie Regio Rijk (KCR2). Bij de toekenning van de BDuR-gelden in juni 2024 is aangegeven dat de toekenning van de BDuR-bijdrage over 2025 ook bedoeld is om de ambities van de landelijke agenda crisisbeheersing te realiseren. Jaarlijks wordt middels een uitvoeringsprogramma uitvoering gegeven aan de regionale en landelijke ambities op het gebied van versterking crisisbeheersing en informatiemanagement.
Inmiddels is in juli 2024 bekend geworden dat op specifieke uitkeringen, waaronder ook de BDuR, met ingang van 2026 een budgetkorting van 10% zal plaatsvinden. Hierdoor wordt opnieuw naar de ambities en bestedingsplannen gekeken. In afwachting van duidelijkheid over de financiële consequenties van deze maatregel wordt daarom terughoudend ingezet op structurele maatregelen.

2.3.1 Het voorkomen of bestrijden van langdurige en/of bovenregionale crises

Om beter voorbereid te zijn op nieuwe en ongekende crises en rampen met mogelijk een langere tijdsduur en de gevolgen daarvan zijn in 2024 verschillende activiteiten ondernomen:

- Flexibilisering van de crisisorganisatie: op basis van het nieuwe Regionaal Crisisplan Gelderland-Zuid is de regionale crisisorganisatie (flexibel) ingericht. Een nieuwe crisisroutekaart geeft de verschillende opschalingsmogelijkheden weer. Naast de klassieke crisisorganisatie is dit een ‘voorbereidend team’ en een flexibele projectorganisatie. In 2024 is zowel bij oefeningen als in de praktijkervaring opgedaan met deze crisisroutekaart.

- Onderzoek langdurige crisis: In 2024 is een onderzoek gestart naar ‘Veerkrachtige inzetbaarheid bij langdurige crisis’. Hiermee kunnen kwetsbaarheden in beeld komen van een langdurige inzet bij de crisisorganisatie versus reguliere dienstverlening. Het doel is ook het creëren van heldere kaders en verantwoordelijkheden om continuïteit van de dienstverlening te borgen. Het regionale onderzoek wordt in 2025 voortgezet.

- Samenwerking openbare orde en veiligheid en veilige leefomgeving: Ook in 2024 heeft er nauwe samenwerking plaatsgevonden tussen o.a. politie, gemeenten en de VRGZ op het snijvlak van openbare orde en veiligheid en fysieke veiligheid zoals op evenementenadvisering en bijvoorbeeld de voorbereiding van de jaarwisseling.

- Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit: In 2024 is door de veiligheidsregio en haar gemeenten geïnvesteerd in het versterken van de paraatheid binnen verschillende kolommen van de regionale crisisorganisatie. O.a. door het ontwikkelen van diverse multimediale leermaterialen. Daarbij is ook aandacht voor nieuwe type crises en langdurige crises.

2.3.2 Versterking netwerkrol

In 2024 is wederom gewerkt aan de versteviging van het netwerk. Zo is er een nieuw overzicht gemaakt van huidige en potentiële netwerkpartners en wordt er gewerkt aan een gezamenlijke netwerkstrategie. Eén van de activiteiten van 2024 was de Crisis Experience Special 2024 in Kesteren waar meer dan 200 crisisfunctionarissen en ketenpartners samen kwamen om elkaar beter te leren kennen, ervaringen te delen en kennis op te doen.

2.3.3 Doorontwikkeling informatiemanagement/Informatiegestuurde Veiligheid

Veiligheid Informatie Knooppunt (VIK)

Het VIK bekleedt inmiddels een belangrijke rol bij het inventariseren van risico's en dreigingen.

- Bij de wereldwijde storing van computerbeveiligingsbedrijf CrowdStrike in juli 2024 en de landelijk netwerkstoring bij Defensie in augustus 2024 bracht het VIK de effecten voor onze regio snel in kaart.
- Het VIK had een coördinerende rol gespeeld rondom de jaarwisseling 2024-2025. Op basis van informatie van gemeenten, politie, GHOR en brandweer is een veiligheidsbeeld opgesteld en konden 'hotspots' worden bepaald. Tijdens de jaarwisseling heeft het VIK een actieve rol gehad in het monitoren van de situatie.
- De afgelopen maanden zijn nadere afspraken gemaakt over het verwerken en delen van informatie binnen het netwerk van betrokken crisispartners. Daarnaast is gewerkt aan de aansluiting van het VIK op het landelijke Knooppunt Regio Rijk (KCR2).

Kennisontwikkeling en innovatie

Met de lancering van het Informatiegestuurde veiligheids-portaal (IGV) hebben medewerkers van de regionale crisisorganisatie en de IGV-organisatie 24/7 toegang tot een actueel en accuraat veiligheidsbeeld van de regio. De komende jaren wordt het gebruik uitgebreid naar medewerkers van gemeenten en externe partners. In de toekomst kunnen gebruikers ook geïnformeerd worden met een push notificatie vanuit het IGV-portaal.

De afgelopen jaren hebben de VRGZ, de gemeente Nijmegen, de politie, de organisatoren van de Vierdaagsefeesten en -marsen en een aantal private partners gewerkt aan een zogenaamd 'Fieldlab Grootschalige Evenementen'. Dit fieldlab richt zich op het organiseren van een gemeenschappelijke informatievoorziening rondom evenementen, met als doel evenementen veilig(er) te maken en te houden. In 2024 hebben we tijdens de Vierdaagse alle veiligheidsregio's en enkele gemeenten uit het land uitgenodigd om deze werkwijze ook landelijk te delen. Het fieldlab wordt de komende tijd verder uitgerold naar andere regio's en evenementen.

2.3.4 GHOR

Het Zorgrisicoprofiel is bestuurlijk vastgesteld en er is een start gemaakt met de vertaling naar een werkagenda. Op basis hiervan werkt GHOR samen met de zorgpartners risicogericht aan verbetering van de voorbereiding op rampen en crises. Voor de doorontwikkeling van de methodiek wordt zoveel mogelijk de landelijke lijn gevolgd.

Samen met de Acute Zorgregio Oost en de andere betrokken GHOR-regio's Gelderland-Midden en Noord- en Oost-Gelderland zijn op basis

van de landelijke handreiking 'Samenwerking ROAZ-DPG' vijf voorstellen geformuleerd die in gezamenlijkheid opgepakt gaan worden om daarmee op bovenregionale schaal de voorbereiding en de inzet van geneeskundige hulpverlening te verbeteren.

Op het gebied van informatiemanagement trekt de GHOR samen op met de GHOR-collega's in het samenwerkingsverband Oost 5. Afgelopen jaar lag de focus op de aansluiting op het VIK, zodat op een zo uniforme wijze de input en duiding voor het thema Gezondheid binnen het VIK geleverd wordt.

2.3.5 Intensivering van gemeentelijke samenwerking

Eind 2023 is door de gemeenten het Meerjarenprogramma Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie 2024-2027 vastgesteld. Met het meerjarenprogramma willen we de regionale samenwerking tussen gemeenten en veiligheidsregio verder versterken. In april 2024 is daartoe ook een samenwerkingsovereenkomst ondertekend, na vaststelling door de colleges van B&W. In de samenwerkingsovereenkomst zijn afspraken opgenomen over de inzet van gemeentelijke functionarissen in de regionale crisisorganisatie, bereikbaarheid en beschikbaarheid en vakbekwaamheid.

In 2024 is op basis van het meerjarenprogramma een jaarplan vakbekwaamheid opgesteld en uitgevoerd voor gemeentelijke crisisfunctionarissen. Ook is een advies opgesteld over het inrichten en borgen van nazorg aan eigen personeel van gemeenten en veiligheidsregio. In 2025 wordt daar uitvoering aan gegeven.

In 2024 zijn 33 CoPI-, 6 ROT- en 7 GBT[1] oefeningen uitgevoerd. Deze stonden in het teken van risico's voortkomende uit de Veilige Energietransitie (vrijkomen gevaarlijke stoffen) en risico's uit het Regionaal Risicoprofiel 2024-2027: scheepvaartincident met gevaarlijke stoffen, een brand met brandbare/explosieve stof bij een Seveso-inrichting[2] en overstroming door hoogwater en dijkdoorbraak. De jaarlijkse systeemtest 'Nemisis' (onverwachte alarmerings- en opkomsttest van de gehele crisisorganisatie) stond in juni in het teken van een maatschappelijk onrust-scenario nabij een gebouw met verminderd zelfredzame personen.

2.3.6 GRIP-incidenten

In 2024 hebben zich de volgende GRIP-incidenten voorgedaan:

Datum	Incident	Plaats	GRIP
11 januari	Brand industrie	Zaltbommel	1
31 maart	Brand Radboud UMC	Nijmegen	1
16 april	Brand industrie	Kerkdriel	1
28 augustus	Landelijke storing Defensienetwerk	Landelijk	0
18 september	Luchtvaartongeval parachutisten	Overasselt	1

Tabel 2.5: GRIP-incidenten

3

Programma Regionale Ambulance Voorziening

3 Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Onder de Veiligheidsregio valt ook de Regionale Ambulancevoorziening. Dit programma wordt uitgevoerd door Ambulancezorg Gelderland-Zuid (AZGZ). AZGZ is een erkende gezondheidszorginstelling en voert haar werkzaamheden uit op grond van de door de ministerie van VWS verstrekte 'aanwijzing' in het kader van de Wet ambulancezorgvoorzieningen (1 januari 2021). Het Kwaliteitskader Ambulancezorg dat per 1 januari 2020 geïmplementeerd is in de sector, heeft een belangrijke plaats gekregen binnen de nieuwe Wet ambulancezorg. De responstijd van 15 minuten bij spoedurgentie is formeel nog steeds de maatgevende norm. Daarnaast is er een sectorale kentering gaande waarbij de kwaliteit van zorg breder getoetst wordt ook op andere thema's zoals patiënt waardering of onafhankelijke externe toetsing op basis van de HKZ (ISO) normering waar de RAV aan dient te voldoen.

In 2024 hebben, los van de onderwerpen die in de begroting zijn opgenomen, nog een aantal onderwerpen gespeeld die voor de toezichthoudende taak van het bestuur van de VRGZ van belang zijn:

- Behalen certificaat NEN7510: in 2024 is de audit voor informatiebeveiliging geweest. Deze is met positief resultaat afgerond.
- Inspectie IGJ: in 2024 heet de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd de AZGZ geïnspecteerd. De inspectie ziet toe op de continuïteit, kwaliteit van zorg en op goed bestuur. Uit het rapport zijn geen bijzonderheden voor de AZGZ naar voren gekomen.

3.1 Urgentieklassen herindeling

Voor de juiste inzet van de verschillende vormen van ambulancezorg op de steeds grotere diversiteit aan zorgvragen en voor betere afstemming met de huisartsensector, is de juiste urgentiebepaling van groot belang. De ontwikkeling van een landelijk eenduidige en optimale urgentieclassificatie is afgerond. Deze nieuwe classificatie is in 2024 ook bij AZGZ geïmplementeerd.

3.2 CZO Flex Level

In 2023 is CZO Flex Level geïntroduceerd. Voor een passend aanbod aan (vervolg)opleidingen heeft CZO Flex Level een nieuw opleidingsstelsel ontwikkeld. Doelstelling van het programma was het ontwikkelen van een toekomstbestendig opleidingsstelsel. In 2024 is dit programma bij AZGZ geïmplementeerd.

3.3 Digitale gegevensuitwisseling

Om de zorg zoveel mogelijk op elkaar aan te laten sluiten, wordt veel geïnvesteerd in digitale gegevensuitwisseling tussen ketenpartners. In 2024 is de 'Digitale Feedback' tussen de ambulances en de spoedeisende hulp van het Radboud UMC Ziekenhuis operationeel geworden. Hiermee koppelt de spoedeisende hulp van het ziekenhuis waar de patiënt gebracht is de uiteindelijke diagnose aan het ambulancepersoneel terug.

3.4 Personeel

AZGZ heeft net als de gehele gezondheidszorg in Nederland te maken met een moeilijke en een toenemend krappe arbeidsmarkt. AZGZ heeft zich in 2024 volop ingezet om nieuwe medewerkers te werven, op te leiden en te binden, maar de capaciteit blijft schaars. Daardoor blijft het moeilijk om de bezetting op orde te houden. Dit geldt voor vrijwel alle onderdelen binnen AZGZ. Hierover wordt uitgebreider gerapporteerd in hoofdstuk 5.

3.5 Schaarste materiaal en materieel

Het risico op schaarste in materiaal en materieel blijft bestaan en wordt nauwlettend in de gaten gehouden. In 2024 zijn alle bestelde auto's geleverd.

3.6 Doorontwikkeling zorgcoördinatiecentra

In 2023 heeft de meldkamer de transitie gemaakt van Arnhem naar de meldkamer Oost-Nederland in Apeldoorn. Parallel daaraan zijn een aantal deelprocessen ondergebracht in het beoogde Zorg Coördinatie Centrum in Arnhem. Dit paste destijds in het ingezette beleid van het Ministerie van VWS om te komen tot regionale Zorg Coördinatie Centra. Medio 2024 bleek dat de scheiding van de ambulancezorg processen (Apeldoorn en Arnhem) bij medewerkers tot ongewenste druk leidt. Daarnaast blijken ketenpartners niet langer te willen participeren in de beoogde Zorg Coördinatie Centra, maar afkoersen op samenwerking in Spoedzorgpleinen in de ziekenhuizen. Hierin heeft de meldkamerfunctie weinig aandeel. Dit alles maakt dat samen met de Landelijke Meldkamer Samenwerking gekeken wordt hoe de processen die momenteel vanuit de locatie Arnhem worden uitgevoerd terug te brengen naar de meldkamer in Apeldoorn.

3.7 Prestaties

Wat	Norm	Gerealiseerd in 2023	Gerealiseerd in 2024
Operationele prestaties			
A0-ritten ambulance	-	-	179
A0-ritten binnen 15 minuten	95%	-	96,5%
A0-ritten gemiddelde meldtijd (min:sec) *	Max.02:00	-	02:09
A0 ritten gemiddelde opstarttijd (min:sec)	Max.01:00	-	00:55
A0-ritten gemiddelde rijtijd (min:sec)	Max.12:00	-	06:18
A0-ritten gemiddelde responstijd (min:sec)	Max.15:00	-	09:17
A1-ritten ambulance	10.000	13.328	12.719
A1-ritten binnen 15 minuten	95%	90,1%	91,0%
A1-ritten gemiddelde meldtijd (min:sec)	Max.02:00	02:26	02:41
A1 ritten gemiddelde opstarttijd (min:sec)	Max.01:00	00:58	00:59
A1-ritten gemiddelde rijtijd (min:sec)	Max.12:00	07:22	07:13
A1-ritten gemiddelde responstijd (min:sec)	Max.15:00	10:46	10:42
A2-ritten ambulance	8.000	8.384	8.126
A2-ritten binnen 30 minuten	98%	97,5%	97,5%
MCA-ritten ambulance	10.000	8.605	8.654
Eerste hulp geen vervoer[2]	-	10.018	10.577
Vakbekwaamheid			
Medewerkersbekwaamheids-verklaring	100%	100%	100%

Tabel 3.1: prestatiecijfers Ambulancezorg Gelderland-Zuid

** Maximale normtijden voor de A0 en A1-ritten zijn vooralsnog hetzelfde totdat de wet dit aanpast.*

Het aantal A0- en A1-ritten en het aantal Eerste Hulp Geen Vervoer (EHGV)-ritten is toegenomen. Het thuis kunnen laten van patiënten zonder te vervoeren naar een ziekenhuis draagt bij aan de kwaliteit van zorg voor patiënten, maar kost verhoudingsgewijs op locatie meer tijd. Hierdoor zijn ambulances soms langer bezig. Dit maakt de kans op gelijktijdige zorgvragen groter hetgeen kan betekenen dat een ambulance voor een gelijktijdige zorgvraag van verder moet komen.

[2] Ambulance verleent wel eerste hulp ter plaatse maar hulpverlening leidt niet tot vervoer

Op het declarabel A2-vervoer en middencomplexe ambulancezorg (MCA)-vervoer is een afname te zien van het aantal ritten. Deze laatste trend houdt gelijke tred met de landelijke lijn.

Wat	Aantal 1-1-2024	Aantal 31-12-2024
Eenheden		
Posten/ standplaatsen	9	9
A-ambulances en B-ambulances	30	30
Mobiele Intensive Care Unit (MICU)	2	2
Rapid Responder voertuigen	3	3

Tabel 3.2: kerngegevens Ambulancezorg Gelderland-Zuid

4

Paragrafen

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.1.1 Beleid weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn als volgt gerubriceerd en gewaardeerd:

- In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen (zie paragraaf 4.1.2 Risico's).
- Bij het uitbrengen van de financiële rapportages (Begroting en de Tussentijdse rapportages) werden nieuwe of verdwenen risico's als mutatie gemeld in de paragraaf Risico's. Vanaf de jaarrekening 2022 worden voortaan de tien grootste risico's opgenomen in de rapportage.
- De frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is.
- Voor de omvang van de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding wordt 5% van de baten genomen als streefwaarde.
- Voor de omvang van de reserve aanvaardbare kosten RAV wordt 10% van de baten genomen als minimumnorm en 15% als streefwaarde.

De jaarrekening is met inachtneming van bovenstaand beleid opgesteld.

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Omvang algemene reserve (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2024
Norm 5% van de baten programma C&R	3.197
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	3.197
Percentage eigen vermogen van de baten	5%

Tabel 4.1: omvang algemene reserve

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming van het resultaat 2024, zoals uiteengezet in paragraaf 5.4, door het Algemeen Bestuur worden overgenomen. Vanuit het positieve resultaat over 2024 van € 622.000,- is de reserve aangevuld tot de norm van 5% van de baten. In de Begroting 2026 en Meerjarenraming 2027-2029 zal een geactualiseerd meerjarig beeld van de algemene reserve worden geschetst.

Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2024
Benodigde weerstandscapaciteit	4.095
Beschikbare weerstandscapaciteit	3.197
Weerstandsvermogen	78%

Tabel 4.2: weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit C&R

De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's (zie paragraaf 4.1.2). De beschikbare weerstandscapaciteit is gelijk aan de algemene reserve. Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Zoals uit tabel 4.2 blijkt, is het weerstandsvermogen ontoereikend om de risico's af te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen zullen hiervoor extra bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Programma RAV

De reserves van de AZGZ zien er als volgt uit:

Omvang reserve aanvaardbare kosten RAV (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2024
Minimale norm is 10% van de baten	3.592
Streefwaarde is 15% van de baten	5.388
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.547
Percentage eigen vermogen van de baten	7%

Tabel 4.3: reserve aanvaardbare kosten RAV

AZGZ heeft over 2024 een negatief resultaat behaald van € 398.000,-. Met het bestuur is afgesproken dat de minimale omvang van het eigen vermogen 10% van de baten is. Voor 2024 komt dat uit op een benodigde reserve van € 3.592.000,-. De reserve bedraagt per eind 2024 € 2.547.000,- (na resultaatbestemming 2024).

Het percentage eigen vermogen ten opzichte van de baten komt uit op 7% ten opzichte van de minimale bestuurlijke norm van 10%. Afgesproken is de reserve niet aan te vullen vanuit de gemeentelijke bijdragen, maar alleen vanuit het resultaat op het programma RAV.

In de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 zal een geactualiseerd meerjarig beeld van de reserve aanvaardbare kosten worden geschetst.

Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit (Bedragen * € 1.000,-)	Realisatie 2024
Benodigde weerstandscapaciteit	1.156
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.547
Weerstandsvermogen	220%

Tabel 4.4: weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit RAV

De beschikbare weerstandscapaciteit is toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's te dekken.

4.1.2 Risico's

In tabel 4.5 is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Bedragen x € 1.000,-	Verwachtings-waarde	Noodzakelijke risico capaciteit VRGZ	Noodzakelijke risico capaciteit AZGZ	Noodzakelijke risico capaciteit C&R
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.750	525	45	480
Maatschappelijke risico's	550	100	12	88
Economische risico's	2.505	953	191	762
Bedrijfsvoering	8.925	3.673	908	2.765
Totaal	**13.730**	**5.251**	**1.156**	**4.095**

Tabel 4.5: samenvatting risico's

Alle risico's worden periodiek beoordeeld en de waarde en de kans dat ze zich voordoen zijn daarop aangepast. Hierdoor zijn risico's verdwenen, bestaande risico's samengevoegd of juist uitgesplitst en nieuwe risico's toegevoegd.

De economische risico's zijn aanzienlijk toegenomen ten opzichte van 2023. Dit is met name toe te schrijven aan een nieuw risico dat voortvloeit uit de geplande bezuinigingen op de BDuR en de gemeentelijke bijdrage. Er bestaat een reële mogelijkheid dat deze bezuinigingsdoelstellingen niet volledig of niet tijdig worden gerealiseerd.

Daarnaast is de financiële impact verhoogd van het risico dat de cao-indexeringen hoger uitvallen dan de in de begroting opgenomen indexering conform BRN. De organisatie heeft tevens op meerdere terreinen nog steeds te maken heeft met aanzienlijke prijsstijgingen, daardoor blijft dit risico gehandhaafd.

Binnen de risico's rondom de bedrijfsvoering is het risico met betrekking tot PFAS in kaart gebracht, waarbij sprake is van een verwachte hoge impact, maar vooralsnog een lage kans van optreden.

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de VRGZ loopt, worden in de onderstaande tabel de elf grootste risico's weergegeven.

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
1	Verduurzaming vastgoed Om te voldoen aan de duurzaamheidseisen (o.a. klimaatakkoord, energiebesparing) zijn extra investeringen nodig in bestaande en nieuwe panden. Dit betreft een afweging tussen de ambities, planning en financiële middelen.	1.950 x 0,7	1.365	▪ Onderzoek en advies verduurzaming van panden ▪ Toekomstvisie huisvesting bespreken met bestuur ▪ Onderzoek toekomstbestendigheid Multipost
2	Arbeidsmarktkrapte ▪ vergrijzing van personeel en doelgroep ▪ schaarste zorgpersoneel ▪ niet halen afspraken zorgverzekeraars (incl. vertrouwen) ▪ diensten niet op de weg ▪ langere omlooptijden door sluiting SEH ▪ geen doorstroom van ambu-medewerkers naar meldkamer a.g.v. consequenties FLO Vergrijzing en schaarste van personeel, meer investeren om personeel te behouden en nieuwe mensen te werven	750 x 0,6	450	▪ Tijdig bespreken met zorgverzekeraars ▪ Zorgcoördinatie ▪ Tijdig schakelen met ketenpartners (ziekenhuizen) om met elkaar de keten sterk te houden ▪ Automatiseren van repeterende taken, inzetten van chatbots, maken van gespreksverslagen, inzet AI-tools. ▪ Aanpassing arbeidsvoorwaarden ▪ Inzet externe wervingsbureaus ▪ Extra inzet op arbeidsmarktcommunicatie ▪ Extra formatie t.b.v. werving en selectie ▪ Bevorderen duurzame inzetbaarheid ▪ Extra aandacht voor binden en boeien van medewerker (o.a. richtlijn bewust belonen)
3	Bezuinigingen Dit risico komt voort uit de voorgenomen bezuinigingen op de BDuR en de gemeentelijke bijdrage. Er bestaat een kans dat niet volledig of tijdig aan deze bezuinigingsdoelstellingen wordt voldaan.	1.500 x 0,3	450	▪ Tijdig het gesprek voeren met gemeentes ▪ Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
4	CAO/ Loonontwikkelingen Het betreft hier de toekomstige stijgingen door een nieuwe CAO die boven de indexcijfers uitkomen die door de NZa/adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de zorgverzekeraars/gemeentes onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	630 x 0,5	315	▪ Tijdig het gesprek voeren met zorgverzekeraars/ gemeentes ▪ Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is ▪ Aanspreken van algemene reserve
5	Cybercriminaliteit/beveiligingsincident Cybercriminaliteit, beveiligingsincidenten en verstoringen van de organisatie en samenleving	1.000 x 0,3	300	▪ Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer ▪ Continuïteitsplan in werking ▪ Vitaal verklaring bij voldoen aan Cyberbeveiligingswet ▪ Opnieuw aanbesteden kantoorautomatisering ▪ Strengere controles inrichting automatisering ▪ Verdere verbetering ISO/ NEN certificering ▪ Inzet AI gestuurde monitoring software ▪ Verhogen bewustwording binnen de organisatie ▪ Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving ▪ Back up en restore ▪ Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden VRGZ ▪ Ketensamenwerking ▪ Prospectieve risicoanalyse

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
6	Kapitaallasten vastgoed Bij de regionalisering zijn panden zonder of met geringe boekwaarde overgegaan naar de VRGZ. Hiervoor zijn dus geen of weinig kapitaalslasten gebudgetteerd terwijl deze in de komende jaren aan vervanging toe zijn. Dit betekent een extreme stijging in de kapitaalslasten t.o.v. de huidige situatie. Het risico bestaat dat hiervoor niet/onvoldoende wordt gecompenseerd.	1.000 x 0,3	300	▪ Regionaal huisvestingsonderzoek ▪ Uitstellen van vervanging ▪ Onderzoek naar grootte vastgoedportefeuille en spreiding opnieuw beoordelen ▪ Egalisatiereserve gebruiken
7	WNRA Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) Het is nog onduidelijk of de volledige werkgeverslasten moeten worden berekend voor de brandweervrijwilligers i.p.v. de 7% van nu. Ook is niet bekend wat dit betekent voor de animo voor vrijwilligers.	900 x 0,3	270	▪ Landelijke ontwikkelingen volgen: onderzoek SEmFire Universiteit Maastricht ▪ Pilot fit voor het vak ▪ Geen kazernering/consignatie (bouwsteen 1) ▪ Afbouwregeling consignatievergoeding gereed
8	Klimaatverandering C&R Gevolgen van klimaatverandering en energietransitie op Repressie brandweer. Dit kan leiden tot langere- en complexere uitrukken en toename in aantal uitrukken. Ook kan dit leiden tot anders- of meer opleiden en nieuwe vereisten materieel.	375 x 0,7	263	▪ Volgen landelijke ontwikkelingen ▪ Project gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing
9.	PFAS De rijksoverheid wil inzicht krijgen in hoeverre er in Nederland PFAS vervuiling is. Zodra op onze locaties een significante hoeveelheid PFAS in de bodem wordt gevonden, kan dit resulteren tot maatregelen die kosten met zich meebrengen voor de VRGZ en/of de individuele gemeenten.	2.000 x 0,1	200	▪ PFAS-vrije blusmiddelen ▪ Volgen landelijke ontwikkelingen ▪ Uitvoeren bodemonderzoeken ▪ Saneringsplannen

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
10	Prijsstijgingen Prijsstijgingen en veel grote kostenuitzettingen waar geen dekking voor is: ▪ huisvesting Nijmegen ▪ meldkamerkosten en -ontwikkelingen. ▪ stijging oefencentra ▪ doorbelasting kosten VRGZ aan RAV	375 x 0.5	188	▪ Langetermijn afspraken maken ▪ Tijdig bespreken met zorgverzekeraars ▪ Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur
11	Meldkamer Er is sprake van vergrijzing en schaarste van personeel. De samenvoeging van de meldkamers in Oost 5 kan het werk ook minder aantrekkelijk maken, waardoor mensen vertrekken of moeilijker aan te trekken zijn. Het opleiden van nieuwe medewerkers kan ten koste gaan van het bemensen tafels met als gevolg langer wachten op triage of geen triage en extra inhuur.	375 x 0,5	188	▪ Zorgcoördinatie ▪ Oost 5 samenwerking ▪ Arbeidsvoorwaarden ▪ Wervingscampagnes ▪ Landelijk aandacht via brancheorganisatie ▪ Taakdifferentiatie ▪ Routeren
	Totaal van de 11 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)		**4.289**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)		962	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit		**5.251**	

Tabel 4.6: overzicht 11 grootste risico's

Frauderisico analyse

De VRGZ heeft beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Dit is tevens onderdeel van rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

4.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Kengetallen	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Realisatie 2023
Netto schuldquote	47%	62%	49%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	47%	62%	49%
Solvabiliteitsratio	12%	5%	13%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	3%

Tabel 4.7: kengetallen

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de VRGZ ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Deze is lager dan begroot door het lagere investeringsvolume.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de VRGZ in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiele vaste activa

Activeren en afschrijven

Conform het BBV wordt alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investeringen worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investeringen in gebouwen

De VRGZ heeft ultimo 2024 34 brandweerkazernes en 4 ambulanceposten in eigendom. De overige kazernes en ambulanceposten zijn in eigendom van de gemeenten en worden gehuurd door de VRGZ. Investeringen in gebouwen die eigendom van de gemeenten zijn komen voor rekening van de betreffende gemeenten. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de VRGZ worden bij de VRGZ geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen
Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de VRGZ een meerjarig investeringsplan dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

Onderhoud

Ambitieniveau
VRGZ is een organisatie die sterk afhankelijk is van de inzet van haar materieel. Uitval kan niet worden gepermitteerd. Het is daarom noodzakelijk om het risico van deze uitval te beperken door garanties en zekerheden te stellen. Eén van de zekerheden wordt ontleend aan het meerjarig in beeld brengen van de onderhoudskosten van het operationeel houden van de onderhoudsobjecten. Er mag geen sprake zijn van achterstallig onderhoud.

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het planmatig onderhoud uitgevoerd.

Uitgangspunten beleid

- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij.
- De VRGZ middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteert de VRGZ de landelijke NEN-norm 2767 voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening groot onderhoud vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

Conform besluit worden de meerkosten van € 619.000 per jaar tot en met 2027 volledig gefinancierd uit de daarvoor bestemde reserve herziening MJOP.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten. De VRGZ draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd via het organisatieonderdeel Materieel Techniek (servicecentrum) of uitbesteed.

4.3 Financiering

4.3.1 Beleid t.a.v. risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer

Het is de VRGZ niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. De VRGZ voert een risicomijdend beleid en voldeed in 2024 aan wet- en regelgeving.
Voor de VRGZ geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

In 2022 zijn een drietal nieuwe leningen afgesloten met stortingsdata in 2023, 2024 en 2025. Alle leningen zijn ter vervanging van aflopende leningen afgesloten en met het oog op stijgende rentepercentages. Het leningenverloop is weergegeven in paragraaf 6.6.

4.3.2 Rente en treasury

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	878	923	877
b. De externe rentebaten	-372	-	-303
Totaal door te rekenen externe rente	**506**	**923**	**574**
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-	-	-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-	-	-
Totaal c	**-**	**-**	**-**
Saldo door te rekenen externe rente (a+b+c)	**506**	**923**	**574**
d1. Rente over eigen vermogen	-	-	-
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	-	-	-
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	**506**	**923**	**574**
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	772	1.454	725
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	**-266**	**-531**	**-151**

Tabel 4.8: renteschema

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen; de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Uit tabel 4.9 blijkt dat de VRGZ binnen de norm voor de kasgeldlimiet is gebleven.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000,-)				2024
Omvang begroting per 01-01-2024 (grondslag)				96.186
In procenten van de grondslag				8,20%
Toegestane kasgeldlimiet				7.887
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Totaal netto vlottende schuld	721	2.474	4.092	148
Toegestane kasgeldlimiet	7.887	7.887	7.887	7.887
Ruimte	**7.166**	**5.413**	**3.795**	**7.739**

Tabel 4.9: kasgeldlimiet

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen. De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat.

In 2024 bleef de VRGZ binnen de norm van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido).

	Renterisiconorm (bedragen x € 1.000,-)	2024
1	Renteherziening op lening o/g	0
2	Betaalde aflossingen	500
3	Renterisico (1+2)	500
4	Begrotingstotaal 2024	96.186
	Bij Min. Regeling vastgestelde %	20%
5	Renterisiconorm	19.237
Toets renterisiconorm (5-3)		
6	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	18.737

Tabel 4.10: renterisiconorm

4.4 Organisatie en bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de taken waarvoor binnen de begroting geen afzonderlijke programma's zijn opgenomen. Het gaat om de wijze waarop de bedrijfsvoering plaatsvindt en een korte beschrijving van de ontwikkelingen die daarop van invloed zijn.

4.4.1 Ambtelijke organisatie

De VRGZ wordt geleid door een directie bestaande uit twee leden: een directeur Brandweer en Ambulancezorg en een directeur Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering. De GHOR (onderdeel van de sector Crisisbeheersing) wordt aangestuurd door de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) die tevens directeur is van GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ).

4.4.2 Besturing

De manager van de sector Bedrijfsvoering opereert als integraal manager voor de bedrijfsvoering van zowel de VRGZ als GGD GZ en is onder de eindverantwoordelijkheid van de directeur Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering integraal verantwoordelijk voor alle ondersteunende taken van het primaire proces.

De afdelingsmanagers van de bedrijfsvoeringafdelingen: HRM, Informatievoorziening, Financiën & Inkoop en Vastgoed & Facility Management, zijn integraal verantwoordelijk voor zowel de inhoud van hun beleidsterreinen en de onderlinge afstemming hierover, als voor de budgetbeheersing om hun taken uit te voeren voor zowel VRGZ als GGD GZ.

Dit alles wordt uitgevoerd binnen de door het bestuur en de directie vastgestelde (financiële) beleidskaders. De directie ziet erop toe dat de ambtelijke organisatie integer handelt en de bestuursbesluiten goed uitvoert. Ook bevordert de directie de onderlinge samenwerking en samenhang tussen de sectoren en de samenwerking met de externe partners ten behoeve van integrale advisering aan het bestuur en de operationele taakuitvoering.

Binnen de vastgestelde kaders opereren de managers van de sectoren en afdelingen met een grote mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid, waarbij medewerkers de vrijheid hebben om als professionals te opereren. Leidinggevenden stimuleren en ondersteunen hen in de ontwikkeling van hun professionaliteit.

4.4.3 Bedrijfsvoering

De sector Bedrijfsvoering adviseert en faciliteert het primaire proces en bewaakt hierin de samenhang. Zij wil wendbaar inspelen op in- en externe ontwikkelingen die effect hebben op onze organisatie. In 2024 is de druk op de sector verder toegenomen als gevolg van aanvullende eisen door onder andere uitgebreide wet- en regelgeving en een noodzakelijke professionaliseringsslag. Denk hierbij aan aanvullende eisen op het gebied van privacy en stijgende dreigingen rondom cyber, wat aanvullende investeringen in mens en middelen tot gevolg heeft. De incidentele middelen zijn dit jaar gericht op personeels- en kennisvlak om toekomstgericht te organiseren. Daarnaast wordt meer beleids- en procesmatig gewerkt, waardoor de doelen die zijn vastgesteld in het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 beter kunnen worden gerealiseerd.

HRM

Het *versterken van het personeelsbeleid* is een van de doelstellingen uit het RBP 2024-2027. Daar heeft de afdeling HRM in 2024 uitvoering aan gegeven op de volgende thema's:

Leiderschapsontwikkeling
In 2024 zijn we gestart met een leiderschapstraject onder begeleiding van een gespecialiseerd bureau. Leidinggevenden spelen een grote rol in het creëren van een prettige en veilige werkomgeving, waarin oog is voor het welzijn en individuele ontwikkeling van medewerkers. Willen wij onze opgaven realiseren, dan vraagt dit een ontwikkeling van onze leidinggevenden.

Strategische Personeelsplanning (SPP)
Door middel van strategische personeelsplanning zorgen wij ervoor dat ons personeelsbestand kwalitatief en kwantitatief op orde is, nu en in de toekomst. Dit is cruciaal om in te spelen op alle ontwikkelingen en uitdagingen op het gebied van in-, door- en uitstroom. In 2024 zijn we gestart met SPP binnen de VRGZ en we zetten dit voort in 2025.

Transitie naar een preventieve en proactieve aanpak van gezondheid
In januari 2024 heeft de VRGZ een nieuwe Arbodienst gecontracteerd, Human Capital Care. We zijn positief over de samenwerking en zien zelfs dat het verzuimpercentage gedaald is met 0,65%. In 2024 heeft de Arbodienst een organisatiescan uitgevoerd, in 2025 gaan we aan de slag met de verbeterpunten.

Gedrag en integriteit
Omdat we veel waarde hechten aan een prettige en veilige werkomgeving stond 2024 ook in het teken van bewustwording en versterking van gedrag en integriteit onder alle medewerkers van de VRGZ. In 2024 hebben nagenoeg alle medewerkers de workshop Gedrag en integriteit gevolgd. Hiermee hopen we dat medewerkers zich meer bewust zijn geworden van enerzijds respectvol gedrag en anderzijds elkaar kunnen aanspreken bij ongewenst gedrag.

Arbeidsmarktcommunicatie
Met overtuigende en moderne arbeidsmarktcommunicatie willen we de juiste doelgroepen bereiken en onze vacatures (jaarlijks circa 100) invullen met de juiste mensen. In 2024 hebben we hiervoor onze processen en communicatiemiddelen verbeterd. We moeten, door alle concurrentie, een sterk verhaal hebben op de arbeidsmarkt. Dit vraagt om een heldere verbinding tussen enerzijds onze identiteit en doelstellingen en anderzijds onze uitstraling als werkgever en onze arbeidsvoorwaarden.

Mentale weerbaarheid en PTSS
De mentale gezondheid van onze medewerkers heeft de hoogste prioriteit. Dit is nodig; we zien toenemende assertiviteit en agressiviteit richting hulpverleners. In 2024 is van een aantal incidenten aangifte gedaan. Samen met de politie en het OM wordt bekeken hoe we dit proces soepel kunnen laten verlopen. Wij ondersteunen ons personeel hierin.

Wij hebben onze processen inzake de psychosociale ondersteuning voor de sectoren Ambulancezorg en de Brandweer geactualiseerd. Bij de sector Crisisbeheersing is gewerkt aan de implementatie van psychosociale ondersteuning na een inzet voor CoPI-functionarissen.

De aanpak van Posttraumatische stressstoornis (PTSS) is een belangrijk aandachtspunt voor ons. In 2024 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met de Regeling erkenning en aanspraken PTSS als beroepsziekte, onder

voorbehoud van een akkoord met de vakbonden. Op landelijk niveau vindt overleg plaats tussen de vakbonden, Veiligheidsberaad en het Rijk over de wijze van financiering van de nieuwe regeling. Een toolbox is ontwikkeld voor alle veiligheidsregio's. De VRGZ heeft verschillende processen in kaart gebracht en het beleid herijkt, onder andere op basis van deze landelijke toolbox.

Informatievoorziening
De afdeling Informatievoorziening voerde in 2024 de volgende activiteiten uit:

Versterken van digitale Infrastructuur
In 2024 is gestart met het aanbestedingstraject voor kantoorautomatisering en IT-infrastructuur. Dit project verloopt volgens planning. Onderdeel van de overeenkomst is het versterken van de digitale infrastructuur. Een moderne Cloud-gebaseerde werkplek is gerealiseerd en daarnaast zijn diverse optimalisaties doorgevoerd op het gebied van digitale infrastructuur en geautomatiseerd autorisatiebeheer.

Vitaliteitsbeoordeling processen
Met het oog op een mogelijk 'vitaal' verklaring krijgen we een belangrijke taak in het beschermen van vitale processen. Daarom is het van belang dat we zicht hebben in risico's en hier voldoende beheersmaatregelen tegen nemen. In 2024 is gestart met het in kaart brengen van risico's en verdere uitwerking volgt in aankomende jaren.

Continuïteitsplan
In 2024 is gewerkt aan het inventariseren van processen met oog op de continuïteit van de organisatie. Er is vastgesteld wat nodig is om het VRGZ-brede Continuïteitsplan te voltooien. Hierbij is rekening gehouden met een mogelijke vitaliteitsverklaring. In 2025 wordt dit verder vorm gegeven.

Cybercriminaliteit – verhoging bewustwording
In 2024 is intern beperkt ingezet op het vergroten van bewustwording op cybercriminaliteit. Eind 2024 hebben we de eerste afspraken gemaakt vanuit Informatiebeveiliging en Privacy. Deze afspraken bestaan er onder meer uit dat we in 2025 een awareness-campagne gaan starten.

Opstellen en uitvoeren plan Informatiebeveiliging om te voldoen aan wet- en regelgeving
Er zijn verschillende wetten en richtlijnen ontworpen om organisaties te ondersteunen bij het verminderen van cyberrisico's, waaronder de Europese NIS2-richtlijn, die wordt omgezet in de Cyberbeveiligingswet (Cbw). Hoewel de VRGZ in 2024 nog niet onder de reikwijdte van de Cbw viel, is het essentieel om te anticiperen op toekomstige naleving van deze wetgeving. In 2024 is een strategisch informatiebeveiligingsbeleid opgesteld, dat verder is uitgewerkt in een uitvoeringsplan. Dit plan, dat in 2025 wordt geïmplementeerd, houdt rekening met de eisen van de Cbw. In 2025 zal de organisatie stappen moeten zetten om te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.

Als zorginstelling moet de ambulancezorg voldoen aan de NEN 7510 normen, deze stelt eisen en geeft handvatten aan organisaties m.b.t. informatiebeveiliging in de zorg. De norm beschrijft de eisen en een set aan maatregelen om veilig en adequate wijze met persoonlijke gezondheidsinformatie om te gaan. In 2024 is een audit uitgevoerd

conform de norm uit de NEN7510 op de Ambulancezorg Gelderland-Zuid. Deze is met positief resultaat voor eind 2024 afgesloten.

Vastgoed & Facility Management

Verduurzaming vastgoed

Het verduurzamen van het vastgoed en de uitvoering van het duurzaam meerjarig onderhoudsplan (DMJOP) kan niet eerder uitgevoerd worden dan wanneer het AB VRGZ het besluit heeft genomen over de duurzaamheidsambitie en het onderzoek naar het vastgoed van de VRGZ is afgerond.

Uitvoering MJOP

Het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) is niet volledig volgens planning uitgevoerd. De redenen zijn:

- Tekort eigen personeel: door het vertrek van een aantal collega's in het team konden opdrachten niet opgepakt worden. Via externe inhuur is het team tijdelijk aangevuld, maar zijn alsnog niet alle opdrachten uitgevoerd;
- De kwaliteit en kwantiteit van de aannemers bleek onvoldoende om onze plannen tot uitvoering te brengen.

Als gevolg hiervan vallen de uitgaven uit de voorziening groot onderhoud lager uit dan gebudgetteerd in 2024. Er zijn keuzes gemaakt welke werkzaamheden de hoogste prioriteit hadden. De vertraagde werkzaamheden zullen in de aankomende jaren alsnog worden uitgevoerd. Het uitstellen van deze werkzaamheden heeft geen directe impact op de staat van de panden.

Vastgoedonderzoek en stijging huisvestingskosten

De komende jaren zullen de kosten met betrekking tot ons vastgoed sterk stijgen. Hiervoor zijn meerdere oorzaken: door gestegen kosten is onderhoud van de panden duurder geworden. Daarnaast moet het vastgoed verduurzaamd worden om tegemoet te komen aan de klimaatwetgeving. Ook zijn veel panden toe aan vernieuwing (nieuwbouw of levensverlengend onderhoud) vanwege de leeftijd van deze panden. Deze stijging van kosten wordt niet gedekt door de huidige begroting en vraagt dan ook om een oplossing. Het Algemeen Bestuur heeft opdracht geven de mogelijkheden te onderzoeken om een stijging van de kosten te dempen. Naar verwachting volgt het tweede kwartaal 2025 besluitvorming op het onderzoek.

Arbo

De afgelopen periode zijn meerdere RI&E's (Risico-Inventarisatie en Evaluatie) uitgevoerd. Dit leidt tot diverse aanbevelingen ten behoeve van veilig en gezond werken. Op drie locaties waar een servicecentrum operationeel is, is geconcludeerd dat ruimtes niet geschikt zijn om veilig, gezond en schoon te werken, ook zijn er bouwkundige en installatietechnische problemen geconstateerd. Deze resultaten zijn meegenomen in het onderzoek naar het vastgoed.

Communicatie

Team Communicatie heeft in 2024 een strategisch communicatieplan, inclusief prioritering van werkzaamheden, opgesteld.

Ambitietraject VRGZ

Onder begeleiding van een communicatie-adviesbureau is in 2024 begonnen met het ontwikkelen van het relevante verhaal van VRGZ,

inclusief missie, visie en kernwaarden. Dit is de basis voor onze meerjarenkoers, onze jaarplannen en ook onze interne en externe communicatie en werving van nieuw personeel en het behouden van ons personeel. In 2025 ronden we dit traject af, onder meer met video's om de merkidentiteit van de VR, brandweer, crisisbeheersing en ambulancedienst optimaal te kunnen uitdragen.

Digitaal toegankelijk maken van de VRGZ-website
De nieuwe website van VRGZ is in november 2024 live gegaan. Daarmee zijn grote stappen gezet op het gebied van externe communicatie, specifiek met het liveblog voor crisiscommunicatie. Dit zorgt ervoor dat mensen in Gelderland-Zuid up-to-date informatie krijgen wanneer zich een ramp of crisis voordoet. Met betrekking tot de digitale toegankelijkheid van de site blijven een aantal aandachtspunten over. Die nemen we in 2025 mee om aan de minimumeisen ten aanzien van landelijke wet- en regelgeving te voldoen.

Financiën & Inkoop
Structurele kosten structureel dekken
Het vaste uitgangspunt is dat structureel terugkerende lasten niet gedekt mogen worden uit incidentele baten. Dit uitgangspunt is structureel ingebed in onze besluitvorming.

Doorontwikkeling Inkoopproces
Deze doelstelling is gericht op de periode 2024-2027. In 2024 hebben we gewerkt aan de totale inkoopfunctie, door onder andere de contractbeheermodule te implementeren. Daarnaast zijn we gestart met de inkoop pakketstrategie op flexibele arbeid. Hiermee geven we invulling aan het vastgestelde inkoopverbeterplan.

Rechtmatigheid
Het Dagelijks Bestuur (DB) is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn in 2024 geen afwijkingen geconstateerd boven de rapportagegrens, zie ook paragraaf 5.9).

De over- en onderschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Deze vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt (zie ook paragraaf 5.9.1).

Samenstelling personeelsbestand

In onderstaande tabel zijn een aantal gegevens opgenomen over de opbouw van het personeelsbestand.

	2023	2024
Aantal medewerkers VRGZ		
Aantal dienstverbanden (excl. brandweervrijwilligers/inhuur)	661	697
Aantal brandweervrijwilligers	752	757
Totaal dienstverbanden VRGZ	1.391	1.454
Totaal medewerkers VRGZ excl. dubbele dienstverbanden*	1.254	1.277
Aantal FTE (excl. brandweervrijwilligers)		
FTE in dienst	568	589
FTE inhuur	36	39
Gemiddelde leeftijd		
Inclusief vrijwilligers	44	44
Exclusief vrijwilligers	47	47
Verhouding man-vrouw (%)		
Inclusief vrijwilligers	81 – 19	82 – 18
Exclusief vrijwilligers	67 – 33	66 – 34
Ziekteverzuim (%)		
Ziekteverzuim (excl. vrijwilligers)	5,36%	4,68%

Tabel 4.11: opbouw personeelsbestand

** combinatie vrijwilligersfunctie met kantoorfunctie*

4.5 Verbonden partijen

GGD Gelderland Zuid

De VRGZ werkt intensief samen met de GGD Gelderland-Zuid op het gebied van de bedrijfsvoering (geleverd door de afdelingen Vastgoed & Facility Management, HRM, Informatievoorziening en Financiën & Inkoop).

Meldkamer Oost- Nederland

Voor de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) is een construct Kosten Gemene Rekening (KGR) opgezet. Kern van een dergelijk construct is dat gezamenlijk het risico gedragen wordt en dat geen btw in rekening gebracht hoeft te worden over de dienstverlening. Het personeel is in dienst gekomen van de VNOG. De VRGZ draagt op basis van een verdeelsleutel bij.

Er is in beide gevallen geen sprake van een verbonden partij in die zin dat de VRGZ risico's draagt die vanuit de andere partij worden veroorzaakt anders dan vanuit de inhoudelijke samenwerking. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van het samenwerkingsverband.

4.6 Wet open overheid

In 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Op basis van de Woo dienen bestuursorganen in de jaarlijkse begroting een openbaarheidsparagraaf op te nemen, waarbij aandacht wordt besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet. In de jaarlijkse verantwoording doet het bestuursorgaan verslag van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

Actieve openbaarmaking

Een belangrijk onderdeel van de Woo is de verplichting tot actieve openbaarmaking van 17 informatiecategorieën door alle bestuursorganen. Deze 17 categorieën hoeven niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt te worden, maar de wetgever heeft bepaald dat dit gefaseerd (per informatiecategorie) kan gebeuren. Per 1 november 2024 moeten bestuursorganen de eerste vijf informatiecategorieën in de Wet open overheid (Woo) actief openbaar maken. Het gaat dan om de volgende informatiecategorieën:

- wetten en algemeen verbindende voorschriften,
- overige besluiten van algemene strekking,
- informatie over de organisatie en werkwijze,
- bereikbaarheidsgegevens en
- vergaderstukken van de Staten-Generaal.

Woo-index

Om de actieve openbaarmaking volgens de Woo te ondersteunen is er een verwijsindex, de ‘Woo-index’, en een zoekfunctie op overheid.nl. De VRGZ is al gestart met actieve openbaarmaking van bijvoorbeeld informatie over organisatie en bereikbaarheidsgegevens (vermeld in het Register van Overheidsorganisaties). De Woo-index verwijst voor wat betreft de categorie wetten en algemeen verbindende voorschriften en de categorie overige besluiten van algemene strekking naar officielebekendmakingen.nl. Daarnaast publiceert de VRGZ ook tal van stukken op de eigen VRGZ-website.

Woo-verzoeken

In 2024 ontving VRGZ Gelderland-Zuid een viertal Woo-verzoeken. Eén verzoek bleek bij navraag een AVG-verzoek te zijn in plaats van een Woo-verzoek. De andere drie Woo-verzoeken zijn in behandeling genomen en afgehandeld. Ook is in 2024 de basis gelegd voor de inrichting op de openbare website van de VRGZ, zodat burgers hier in 2025 hun Woo-verzoeken via een webformulier kunnen indienen.

Jaarrekening

5

Dagelijks Bestuur d.d. 20 maart 2025

5 Jaarrekening

5.1 Balans vóór resultaatbestemming per 31 december

ACTIVA				
Bedragen x € 1.000,-		**2024**		**2023**
Vaste Activa				
Materiële vaste activa met een economisch nut	63.865		63.115	
		63.865		**63.115**
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Debiteuren	3.368		4.139	
Debiteuren openbare lichamen	454		162	
Uitzettingen Rijks schatkist	9.396		3.950	
Nog in tarieven te verrekenen	0		223	
Vorderingen op openbare lichamen	3.388		2.353	
Overige vorderingen	389		335	
		16.995		**11.162**
Liquide middelen				
Kassaldi	5		4	
Banksaldi	74		122	
		79		**126**
Overlopende activa				
Overige nog te ontvangen/vooruitbetaald	1.252		1.000	
		1.252		**1.000**
Totaal		**82.191**		**75.403**

Tabel 5.1: balans - activa

PASSIVA				
Bedragen x € 1.000,-		**2024**		**2023**
Vaste Passiva				
Eigen vermogen				
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.945		2.631	
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	3.185		2.978	
Bestemde reserve herziening MJOP	1.936		0	
Bestemde reserve duurzaamheid	105		308	
Bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden	0		145	
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing	1.240		1.013	
	9.411		**7.075**	
Gerealiseerd resultaat	224		3.076	
		9.635		**10.151**
Voorzieningen				
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.298		3.180	
Voorzieningen ter egalisatie van kosten	3.411		2.877	
		7.709		**6.057**
Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar				
Onderhandse lening van openbare lichamen		**51.650**		**47.150**
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Crediteuren	3.115		2.448	
Crediteuren openbare lichamen	229		481	
Nog in tarieven te verrekenen	13		0	
Belastingen en sociale premies	5.486		4.398	
Overige schulden	1.048		1.039	
		9.891		**8.366**
Overlopende passiva				
Nog te betalen bedragen	3.018		3.398	
Vooruitontvangen rijksoverheid	288		281	
Vooruitontvangen overigen (niet overheid)	0		0	
		3.306		**3.679**
Totaal		**82.191**		**75.403**
Gewaarborgde geldleningen		**0**		**0**
Garantstellingen		**0**		**0**

Tabel 5.2: balans – passiva

5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Gew.begr.	Begroting	Realisatie
	2024	2024	2024	2023
Budget aanvaardbare kosten	32.797	32.851	32.895	30.751
Aanpassing budget voorgaande jaren	-70	0	0	-6
Subsidies Rijk	12.283	9.864	9.419	13.123
Bijdrage deelnemende gemeenten	48.761	48.761	48.761	45.620
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.962	3.987	3.916	3.432
Overige opbrengsten	2.128	723	763	2.652
Som der bedrijfsopbrengsten	**99.861**	**96.186**	**95.754**	**95.572**
Personeelskosten	74.376	71.343	70.795	67.240
Kapitaallasten	7.687	8.619	9.164	6.953
Overige bedrijfskosten	18.572	17.131	16.474	19.137
Rentebaten	-1.143	-909	-1.454	-1.027
Rentelasten	885	944	944	901
Som der bedrijfskosten	**100.377**	**97.128**	**95.923**	**93.204**
Totaal saldo baten en lasten	**-516**	**-942**	**-169**	**2.368**
Toevoegingen reserves	227	0	0	1.013
Onttrekkingen reserves	967	842	69	1.721
Gerealiseerd resultaat VR	**224**	**-100**	**-100**	**3.076**

Tabel 5.3: overzicht van baten en lasten VRGZ

Bovenstaand overzicht wordt toegelicht in twee programma's: programma Crisis- en Rampenbestrijding (paragraaf 5.5 en 5.6) en programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV) (paragraaf 5.7 en 5.8).

5.3 Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de veiligheidsregio omvat het totaal van alle activiteiten die de VRGZ heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding en het programma RAV.

Onderlinge verrekeningen tussen beide programma's zijn opgenomen in het overzicht van baten en lasten per programma. In het overzicht van baten en lasten op het niveau van de totale VRGZ (paragraaf 5.2) zijn de onderlinge verrekeningen geëlimineerd.

5.3.1 Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Bij het programma RAV wordt afgeweken van deze regel, omdat dit een zorggefinancierde taak is. Hiervoor is aansluiting gezocht bij de regelgeving voor zorginstellingen.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten, met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde kosten zonder een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

5.3.2 Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

5.3.3 Activa

Materiële vaste activa met een economisch nut

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Aan de materiële vaste activa wordt rente toegerekend tegen een percentage van 1,25%.
Indien de VRGZ investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.

	Afschrijvingstermijn[3]
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	
Bluskleding en beschermingsmiddelen (bluspakken, gaspakken etc.)	5 / 8 / 10
Ademlucht (toestel, cilinder, gelaatstuk etc.)	10 / 15
Automatisering	
Hard- en software	3 / 4 / 5 /7
Telefonie	10
ICT-infrastructuur	15 / 30
Communicatie- en verbindingsmiddelen	
Alarmontvanger	5
Mobiele Data Terminal (MDT)	5
Communicatienetwerksysteem (C2000/P2000)	5 / 7
Signalering kazerne	10
Gebouwen en inventaris	
Installaties en testapparatuur ademluchtwerkplaats	8 / 15
Inventaris/meubilair/aggregaat	10 / 15
Verbouwing	10 / 20
Semi-permanente unit	20
Gebouw / kazerne	30 / 40
Medische inventaris	
Medische apparatuur (o.a. defibrillatoren, autopulse, AED)	5 / 7
Brancards	7
Vaartuigen	
Blusboten	30
Motorboot	10 / 15
Hulpboot en trailer	20
Midlife update	10
Bepakking vaartuigen	
Reddingsvest	5
Bepakking overig	10 / 15
Voertuigen	

[3] bij een aantal genoemde activa zijn meerdere afschrijvingstermijnen weergegeven. Dit komt doordat onder de genoemde hoofdrubrieken een aantal subcategorieën vallen waarvan het te ver voert ze allemaal hier te vermelden.

Ambulance en Rapid responder	5
MICU-voertuig	10
Tankautospuit, redvoertuig en hulpverleningsvoertuig	12 / 15
Schuimblus- en haakarmvoertuig	20
Haakarmbak	15 / 20
Overige voertuigen (vervoer van personen en materiaal)	5 / 7 / 8 / 10
Midlife updates van de diverse voertuigen	4 / 7 / 8 / 10
Inventaris en bepakking voertuigen	
Inventaris tankautospuit	15
Inventaris overige voertuigen	7
Werken op hoogte	7
Hydraulisch redgereedschap	8 / 15
Pneumatisch gereedschap / hefkussen	10
Meetapparatuur (explosiegevaar-, CO2-meter etc.)	5 / 10 / 15
Oppervlakteredding (redbord, redsets e.d.)	10
Watertransportsysteem	15 / 20
Kettingzaag	10
Overdrukventilator	10
Draagbare motorspuit	10
Warmtebeeldcamera	7
Vakbekwaamheidsmiddelen	
Oefenaanhanger en oefencontainer	15
Oefenmiddelen (PPMO)	5 / 8
Simulatiecontainer	3
Oefenterrein	20

Tabel 5.4: afschrijvingstermijnen

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.4 Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het programma Crisis- en Rampenbestrijding bestaat uit een algemene reserve voor Crisis- en Rampenbestrijding en een aantal bestemde reserves. Het eigen vermogen van het programma RAV bestaat uit de reserve aanvaardbare kosten RAV. Het eigen vermogen bestaat daarnaast uit het nog te bestemmen resultaat over het laatste boekjaar.

Voorzieningen

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake zijn geformuleerd.

De voorziening niet-actief personeel is gevormd voor de afdekking van kosten voor niet-actief personeel. De kosten van niet-actief personeel in verband met FLO (functioneel leeftijdsontslag) kunnen worden gedeclareerd en maken derhalve geen onderdeel uit van deze voorziening. Dit geldt voor beide programma's. De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd. Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Voor zover niet anders is vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.5 Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, de kadernota rechtmatigheid en het normenkader.

Dat betekent dat de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;

De financiële rechtmatigheid omvat:

Voorwaardencriterium

1. het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgevingen en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

2. het Dagelijks Bestuur biedt het Algemeen Bestuur jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het Algemeen Bestuur geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het Algemeen Bestuur is geautoriseerd;
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
   a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
   b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
   c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van gelden en eigendommen bij financiële beheershandelingen.
2. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor en legt de regels vast voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening en normenkader. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves (zijnde € 1.006.000,-) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- In de paragraaf Bedrijfsvoering de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 50.000,- nader worden toegelicht.

5.4 Toelichting balans

Vaste activa

Bedragen x € 1.000,-

VASTE ACTIVA							
Verloopoverzicht materiële vaste activa met economisch nut:							
	Stand 01-01-2024	**Investering**	**Mutatie onderhanden activa**	**Desinvestering**	**Afschrijving desinvestering**	**Afschrijving**	**Stand 31-12-2024**
Gebouwen	27.118	533	-159	0	0	1.534	25.958
Grond en terreinen	4.255	0	0	0	0	0	4.255
Voertuigen en bepakkingen	25.181	5.702	-1.943	72	36	3.378	25.526
Inventaris	2.527	242	0	0	0	489	2.280
Verbindingsmiddelen	579	240	348	0	0	352	815
Automatisering	1.044	1.219	285	0	0	410	2.138
Vakbekwaamheidsmiddelen	292	10	0	0	0	43	259
Persoonlijke beschermingsmiddelen	2.119	1.224	0	0	0	709	2.634
	63.115	**9.170**	**-1.469**	**72**	**36**	**6.915**	**63.865**

Tabel 5.5: verloopoverzicht MVA

Voor een toelichting op de investeringen wordt verwezen naar het investeringsoverzicht (paragraaf 6.5 Investeringen).

Aansluiting afschrijvingskosten en kapitaallasten 2024	
Afschrijvingskosten	6.915
Berekende rentelasten over investeringen	772
Totaal kapitaallasten	**7.687**

Tabel 5.6: aansluiting afschrijving en kapitaallasten

Vlottende activa

VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**Stand 01-01-2024**	**Stand 31-12-2024**
Debiteuren	4.189	3.424
Voorziening dubieuze debiteuren	-50	-56
Debiteuren openbare lichamen	162	454
Uitzettingen Rijks schatkist	3.950	9.396
Nog in tarieven te verrekenen	223	0
Vorderingen op openbare lichamen	2.353	3.388
Overige vorderingen	335	389
Totaal	**11.162**	**16.995**

Tabel 5.7: balans vlottende activa

Alle uitzettingen hebben een looptijd < 1 jaar. Alle overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag van € 1.924.000,- (2% van het begrotingstotaal) worden uitgezet bij het Rijk. De uitzettingen Rijksschatkist zijn per saldo toegenomen.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Middelen buiten 's Rijksschatkist	101	81	98	93
Drempelbedrag	1.924	1.924	1.924	1.924
Ruimte onder het drempelbedrag	1.823	1.843	1.826	1.831
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Tabel 5.8: drempelbedragen

Voor wat betreft de middelen buiten de Rijksschatkist heeft gedurende het hele jaar 2024 geen overschrijding van het drempelbedrag plaatsgevonden.

Liquide middelen	Stand 01-01-2024	Stand 31-12-2024
Kas	4	5
Rekening courant Rabobank	21	19
Rekening courant BNG-bank	101	55
Totaal	**126**	**79**

Tabel 5.9: liquide middelen

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking van de VRGZ. Overtollige middelen worden in de Rijksschatkist aangehouden (zie Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar).

Overlopende activa	Stand 01-01-2024	Stand 31-12-2024
Nog te ontvangen bedragen	296	248
Vooruitbetaalde bedragen	704	1.004
Totaal	**1.000**	**1.252**

Tabel 5.10: overlopende activa

De post Nog te ontvangen bedragen bestaat uit de nog te ontvangen rente over de middelen in de Rijksschatkist over het 4e kwartaal van 2024 en de nog te ontvangen, door het netwerk Acute Zorgregio Oost toegekende gelden 2024 voor opleiden, trainen en oefenen (OTO). De vooruitbetaalde bedragen betreffen met name vooruitbetaalde onderhoudscontracten, verzekeringspremies, licenties en abonnementen.

VASTE PASSIVA						
Eigen vermogen	**Stand 31-12-2023**	**Bestem-ming 2023**	**Stand 01-01-2024**	**Toevoe-ging**	**Onttrek-king**	**Stand 31-12-2024**
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.631	314	2.945	0	0	2.945
Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	2.978	207	3.185	0	0	3.185
Bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden	145	0	145	0	145	0
Bestemde reserve duurzaamheid	308	0	308	0	203	105
Bestemde reserve herziening MJOP	0	2.555	2.555	0	619	1.936
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing	1.013	0	1.013	227	0	1.240
Totaal	**7.075**	**3.076**	**10.151**	**227**	**967**	**9.411**

Tabel 5.11: verloop eigen vermogen

Het Algemeen Bestuur heeft op 4 juli 2024 besloten om uit het jaarresultaat € 2.555.000,- te onttrekken voor een nieuw te vormen bestemde reserve herziening MJOP, een bedrag van € 207.000,- toe te voegen aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding en € 314.000,- toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV.

Nadere uiteenzetting nog te bestemmen resultaat naar programma	
Vanuit het jaarresultaat 2024 programma RAV wordt voorgesteld om:	
Te onttrekken aan de reserve aanvaardbare kosten RAV	398
Totaal programma RAV	**398**
Vanuit het jaarresultaat 2024 programma Crisis- en Rampenbestrijding wordt voorgesteld om:	
Toe te voegen aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding tot 5% van de baten	12
Toe te voegen aan de bestemde reserve duurzaamheid huisvesting	610
Totaal programma Crisis- en Rampenbestrijding	**622**
Totaal voorstel voor resultaat 2024	**224**

Tabel 5.12: nog te bestemmen resultaat

Resultaatbestemming

Het programma Crisis en Rampenbestrijding (C&R) realiseerde in 2024 een positief resultaat van € 622.000,-. Indien positieve resultaten worden behaald, geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. Door toevoeging van € 12.000,- aan de algemene reserve wordt de bestuurlijke norm van 5% bereikt. Na deze toevoeging resteert een positief resultaat van € 610.000,-. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve duurzaamheid huisvesting ten behoeve van de uitvoering van duurzaamheidsmaatregelen aan de panden (zie ook paragraaf 4.4.3). Voor het programma RAV wordt voorgesteld het negatieve resultaat van € 398.000,- te onttrekken aan de reserve aanvaardbare kosten RAV.

Voorzieningen

De VRGZ heeft drie voorzieningen: een voorziening voor niet-actief personeel, verlofsparen en een voorziening voor groot onderhoud.

Voorzieningen					
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**Stand 01-01-2024**	**Toevoeging**	**Aanwending**	**Vrijval**	**Stand 31-12-2024**
Voorziening niet-actief personeel	111	709	69	-1	752
Voorziening verlofsparen	3.069	477	0	0	3.546
Totaal	**3.180**	**1.186**	**69**	**-1**	**4.298**
Voorzieningen ter egalisatie van kosten					
Voorziening groot onderhoud	2.877	1.952	1.418	0	3.411
Totaal voorzieningen	**6.057**	**3.138**	**1.487**	**-1**	**7.709**

Tabel 5.13: voorzieningen

De voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven inzake WW-uitkeringen. Met ingang van juli 2024 maken voor het eerst medewerkers gebruik van de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU). De RVU-verplichting is ook aan deze voorziening toegevoegd. In 2024 heeft derhalve nieuwe instroom in de voorziening plaatsgevonden voor zowel WW- als RVU-verplichtingen (€ 709.000,-). De aanwending uit de voorziening voor de lopende dossiers bedraagt € 69.000,-. In 2024 is als gevolg van het eindigen van de uitkeringstermijn een dossier van een oud-medewerker afgesloten, waardoor het resterende bedrag is vrijgevallen (-€ 1.000,-).

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, is hiervoor een voorziening gevormd. In 2024 is de voorziening verlofsparen toegenomen met € 477.000,-. Een deel van de dotatie is het gevolg van de aankoop van verlofspaaruren (€ 220.000,-, zie ook toelichting Personeelskosten paragraaf 5.6.2).

In 2023 heeft een herziening van het MJOP plaatsgevonden. Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat wordt de NEN 2767 gehanteerd. Bij bepaling van de jaarlijks benodigde dotatie wordt gerekend met een planningshorizon van 10 jaar. Om te kunnen voldoen aan het overeengekomen onderhoudsniveau voor de periode 2024-2033 is de dotatie vastgesteld op € 1.952.000,- per jaar. In afwachting van het regionale huisvestingsonderzoek is geen structurele toevoeging aan de gemeentelijke bijdrage aangevraagd voor de nieuwe benodigde dotatie. De komende jaren wordt dit jaarlijkse tekort (€ 619.000,-) gefinancierd uit de bestemde reserve herziening MJOP.

In 2024 is € 1.418.000,- aangewend uit de voorziening groot onderhoud. Dat is minder dan wat gepland is in het huidige meerjarenonderhoudsplan (€ 2.586.000,-). Bij het opstellen van de begroting 2024 is nog uitgegaan van het vorige MJOP (zie ook *uitvoering MJOP* in paragraaf 4.4.3).

Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar

Vaste schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar				
Onderhandse leningen	**Stand 01-01-2024**	**Opname**	**Aflossing**	**Stand 31-12-2024**
Verloopoverzicht langlopende leningen	47.150	5.000	500	51.650
	47.150	**5.000**	**500**	**51.650**
Totale rentelast van alle vaste schulden				878

Tabel 5.14: vaste schuld

Met het oog op de financieringsbehoefte en de oplopende rente zijn eind 2022 meerdere leningen aangetrokken met uitgestelde stortingsdata in 2023, 2024 en 2025. In december 2024 is een lening gestort met een hoofdsom van € 5.000.000,-.

Vlottende passiva

VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**Stand 01-01-2024**	**Stand 31-12-2024**
Crediteuren	2.448	3.115
Crediteuren openbare lichamen	481	229
Nog in tarieven te verrekenen	0	13
Nog te betalen loonbelasting	3.698	4.577
Nog te betalen sociale lasten/pensioenpremies	651	688
Nog te betalen omzetbelasting	49	221
Nog te betalen aan personeel	777	722
Nog te ontvangen inkoopfacturen	262	326
Totaal	**8.366**	**9.891**

Tabel 5.15: vlottende passiva

Het saldo van de vlottende passiva is eind 2024 met € 1.525.000,- toegenomen ten opzichte van vorig jaar. Deze toename wordt onder andere veroorzaakt door een hogere af te dragen loonbelasting dan voorgaand boekjaar (€ 879.000,-). Daarnaast is het bedrag van de nog te betalen inkoopfacturen aan crediteuren € 415.000,- hoger dan vorig jaar.

Verloop van nog in tarieven te verrekenen	Stand 01-01-2024	Fin. verschil boekjaar	Correctie voorgaande jaren	Verrekend met zorg verzekeraars	Stand 31-12-2024
Nog in tarieven te verrekenen	-223	-7.487	70	7.652	13
Totaal	**-223**	**7.487**	**-70**	**-7.652**	**13**

Tabel 5.16: verloop van nog in tarieven te verrekenen

Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar paragraaf 6.3 en 6.4.

Overlopende passiva	Stand 01-01-2024	Stand 31-12-2024
Vooruitontvangen inkomsten	281	288
Nog te betalen aan personeel	727	1.530
Nog te betalen bedragen	2.671	1.488
Totaal	**3.679**	**3.306**

Tabel 5.17: overlopende passiva

De overlopende passiva zijn in 2024 met € 373.000,- gedaald. Deze daling wordt onder andere veroorzaakt door de terugbetaling van de rekeningcourant-verhouding Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO) € 557.000,- en een lager bedrag aan nog te ontvangen inkoopfacturen 2024. Daartegenover staat een hoger nog te betalen bedrag aan personeel vanuit de levensloopregeling (€ 795.000,-).

De vooruitontvangen inkomsten hebben betrekking op	Stand 01-01-2024	Toename	Afname	Stand 31-12-2024
Rijksoverheid				
Rijksoverheid (25KV bovenleiding)	131	138	131	138
Rijksoverheid (uitwerkingskader meldkamer)	150	0	0	150
Totaal	**281**	**138**	**131**	**288**

Tabel 5.18: vooruitontvangen inkomsten

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Vakantiegeldverplichting
Als gevolg van de invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB) is de vakantiegeldverplichting voor het programma C&R komen te vervallen. Voor het programma RAV bedraagt de bruto verplichting € 679.000,-.

Inkopen en aanbesteden
In onderstaande tabel is het percentage Europese aanbestedingstrajecten opgenomen dat rechtmatig tot stand is gekomen.

	Voorgenomen	Gerealiseerd
Rechtmatige inkopen gerealiseerde aanbestedingsprojecten	100%	100%

Tabel 5.19: inkopen en aanbesteden

Huur dependances
De VRGZ is met meerdere verhuurders huurovereenkomsten aangegaan voor dependances op 6 locaties. De huurovereenkomsten zijn gesloten voor bepaalde tijd en hebben een looptijd van maximaal 5 jaar of worden jaarlijks verlengd. De opzegtermijn varieert van 3 tot 12 maanden. De totale jaarlijkse huurprijs bedraagt € 345.000,-.

Locatie	Huurprijs per jaar	Looptijd tot
Looptijd < 1 jaar		
Elsenpas 11, te Beuningen	€ 10.000	31-12-2025
Van Heemstraweg 95, te Beuningen	€ 22.000	31-12-2025
Triosingel 34 te Culemborg	€ 217.000	31-12-2025
Nieuwe Rijksweg 1 te Ubbergen	€ 26.000	31-12-2025
Steenweg 20 te Waardenburg	€ 55.000	31-12-2025
Dalwagen 45b te Dodewaard	€ 15.000	31-12-2025
Totaal bedrag per jaar	**€ 345.000**	

Tabel 5.20: huurcontracten dependances

Afgesloten leningen met uitgestelde stortingsdata
Met het oog op de financieringsbehoefte en de oplopende rente is eind 2022 de volgende lening aangetrokken met stortingsdatum in 2025: NWB lening 1-0031761, bedrag € 5.000.000,-, ingangsdatum 1 december 2025, looptijd 50 jaar, rentepercentage 2,310%.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum met een materiële impact op de Jaarrekening 2024.

5.5 Overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding

In deze paragraaf wordt uiteengezet wat de activiteiten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding, zoals beschreven in hoofdstuk 2, hebben gekost en hoe dit is gefinancierd.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Gew.begr.	Begroting	Realisatie
	2024	2024	2024	2023
Subsidies Rijk	9.719	9.579	9.134	12.649
Bijdrage deelnemende gemeenten	48.761	48.761	48.761	45.620
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.962	3.987	3.916	3.432
Overige opbrengsten	1.501	613	653	1.996
Som der bedrijfsopbrengsten	**63.943**	**62.940**	**62.464**	**63.697**
Personeelskosten	45.119	44.997	44.449	42.884
Kapitaallasten	6.408	7.057	7.558	5.891
Overige bedrijfskosten	12.792	11.793	11.136	12.994
Rentebaten	-1.143	-909	-1.454	-1.027
Rentelasten	885	944	944	901
Som der bedrijfskosten	**64.061**	**63.882**	**62.633**	**61.643**
Totaal saldo baten en lasten	**-118**	**-942**	**-169**	**2.054**
Toevoegingen reserves	227	0	0	1.013
Onttrekkingen reserves	967	842	69	1.721
Gerealiseerd resultaat C&R	**622**	**-100**	**-100**	**2.762**

Tabel 5.21: baten en lasten programma C&R

5.5.1 Begrotingswijzigingen programma Crisis- en Rampenbestrijding

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2024	Verschuivingen	Mutaties bestemde reserves	Gewijzigde begroting 2024
Subsidies Rijk	9.134	445	0	9.579
Bijdrage deelnemende gemeenten	48.761	0	0	48.761
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.916	71	0	3.987
Overige opbrengsten	653	-40	0	613
Som der bedrijfsopbrengsten	**62.464**	**476**	**0**	**62.940**
Personeelskosten	44.449	277	271	44.997
Kapitaallasten	7.558	-501	0	7.057
Overige bedrijfskosten	11.136	155	502	11.793
Rentebaten en -lasten	-510	545	0	35
Som der bedrijfskosten	**62.633**	**476**	**773**	**63.882**
Totaal saldo baten en lasten	**-169**	**0**	**-773**	**-942**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	69	0	773	842
Gerealiseerd resultaat C&R	**-100**	**0**	**0**	**-100**

Tabel 5.22: begrotingswijzigingen programma C&R

Verschuivingen

Dit betreft budgettair neutrale verschuivingen van budgetten ten behoeve van een betere allocatie en presentatie.

Mutaties bestemde reserves

In 2023 is minder uitgegeven aan het project Digitaal centraal (optimalisatie van archiefbeheer). Hierdoor is in 2024 zowel het budget voor personeelslasten als de bestemde reserve € 76.000,- hoger dan oorspronkelijk begroot. Ook is in 2023 minder uitgegeven aan de transitie naar fluorvrije schuimblusmiddelen (€ 184.000,-) en aan de aanpassingen om te voldoen aan de aangescherpte wettelijke normen voor dieselmotoremissie (€ 124.000,-) waardoor de budgetten van respectievelijk Wagenpark en Werkmaterieel en Huisvestingskosten met deze bedragen zijn opgehoogd en de begrote vrijval van de bestemde reserve duurzaamheid in 2024 € 308.000,- bedraagt.
Daarnaast is in 2023 een bestemde reserve gevormd voor de toegekende extra BDuR-middelen ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing. Beoogd was een deel van deze middelen in te zetten in 2024 (€ 389.000,-).

5.6 Toelichting programma Crisis- en Rampenbestrijding

Algemeen

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2024 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000,- en andere relevante afwijkingen toegelicht.

BDuR-middelen ter versterking crisisbeheersing

Op 26 augustus 2022 heeft de Rijksoverheid besloten om aan de veiligheidsregio's via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) een structureel budget toe te kennen, bestemd voor de versterking van crisisbeheersing, informatiemanagement en de ontwikkeling van KCR2.
Omdat deze extra middelen pas in september 2023 formeel door het Algemeen Bestuur beschikbaar konden worden gesteld, zijn veel activiteiten behoudend of met vertraging gestart. De Rijksoverheid heeft aangegeven dat er geen terugvordering zal plaatsvinden op een onderuitputting en dat de gelden beschikbaar blijven voor de VRGZ. Deze gelden zullen in een dergelijke situatie niet terugvloeien in de algemene middelen, omdat het gaat om geoormerkt geld. De doelstellingen zoals door de Rijksoverheid zijn bepaald, blijven van toepassing. Dit betekent dat het geld ook bij overheveling van een overschot naar een volgend jaar, besteed moet worden aan de versterking van crisisbeheersing, informatiepositie en informatie-uitwisseling. Het Algemeen Bestuur heeft daarom in 2023 ingestemd met de vorming van een bestemde reserve voor het deel van de extra BDuR-middelen dat niet ingezet is.

Het budget voor 2024 is niet volledig benut. De reden hiervoor is dat met name de investering op informatiemanagement achterblijft bij de ambities in 2024. Ook zijn een aantal functies pas later ingevuld, na het vaststellen van het regionaal ambitieniveau. Tenslotte zijn niet alle gereserveerde uitvoeringsbudgetten voor bovenregionale samenwerking en informatievoorziening benut.

Inmiddels is in juli 2024 bekend geworden dat op specifieke uitkeringen, waaronder ook de BDuR valt, met ingang van 2026 een budgetkorting van 10% zal plaatsvinden. Dit kan ertoe leiden dat wellicht opnieuw naar de ambities en bestedingsplannen moet worden gekeken. In afwachting van duidelijkheid over de financiële consequenties van deze maatregel wordt daarom terughoudend ingezet op structurele maatregelen.

5.6.1 Bedrijfsopbrengsten

Bedragen x € 1.000,-

BEDRIJFSOPBRENGSTEN	Realisatie 2024	Gew. begr. 2024	Realisatie 2023
Bijdragen Rampenbestrijding			
Subsidies Rijk	9.719	9.579	12.649
Totaal bijdragen Rijk	**9.719**	**9.579**	**12.649**
Bijdrage deelnemende gemeenten	48.761	48.761	45.620
Totaal opbrengsten	**58.480**	**58.340**	**58.269**

Tabel 5.23: bedrijfsopbrengsten

Bijdragen Rampenbestrijding **140**

Als gevolg van de loon- en prijscompensatie is de BDuR in 2024 € 68.000,- hoger uitgevallen dan begroot. De indexering van de vergoeding voor de 25KV-lijnen is € 65.000,- hoger dan begroot. De afwijking van de opbrengsten ten opzichte van 2023 wordt veroorzaakt door de in 2023 ontvangen bijdragen voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de crisisnoodopvang voor asielzoekers. In 2024 heeft nog een afrekening plaatsgevonden van de gemaakte kosten in 2022 en 2023 voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne van € 7.000,-.

De gemeentelijke bijdrage voor 2024 is conform de gewijzigde begroting gefactureerd. De stijging ten opzichte van 2023 is voornamelijk veroorzaakt door de vastgestelde indexering en een extra bijdrage voor vrijwilligersvergoedingen en adviesaanvragen.

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2024	Realisatie 2023
Overige opbrengsten			
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.962	3.987	3.432
Overige opbrengsten	1.501	613	1.996
Totaal	**5.463**	**4.600**	**5.428**

Tabel 5.24: overige opbrengsten

Overige opbrengsten **863**

De overige opbrengsten zijn in 2024 hoger dan begroot. In 2024 is sprake van een extra opbrengst voor FLO van € 250.000,-. Hier staan ook extra kosten tegenover en verloopt voor de VRGZ per saldo kostenneutraal (zie toelichting Personeelskosten). De verkoop van afgeschreven materieel heeft dit jaar € 216.000,- meer opgeleverd dan begroot. Voor het ERMWIC-project (zie paragraaf 2.3.5) is een bijdrage ontvangen van € 15.000,-.

Voor de vaccinatiecampagne van de COVID-19-vaccinaties heeft de veiligheidsregio de bedrijfsvoeringstaken uitgevoerd voor de GGD. Voor de meerkosten van deze inzet van personeel en middelen is een vergoeding van de GGD ontvangen van € 215.000,-.

In 2024 heeft een vrijval plaatsgevonden van een balanspositie met betrekking tot de Landelijke Meldkamer Organisatie (€ 157.000,-).

De doorbelasting van de reguliere bedrijfsvoeringstaken aan de GGD is lager uitgevallen dan begroot (€ 25.000,-). Dit wordt veroorzaakt door lagere kapitaallasten en de onderuitnutting van de loonsom, als gevolg van het tijdelijk niet in kunnen vullen van vacatures van bedrijfsvoeringsonderdelen.

Een mix van over- en onderschrijdingen leidt per saldo tot extra opbrengsten van € 35.000,-.

5.6.2 Bedrijfskosten

Bedragen x € 1.000,-

BEDRIJFSKOSTEN			
	Realisatie 2024	Gew. begr. 2024	Realisatie 2023
Personeelskosten			
Lonen en salarissen	29.021	31.908	27.371
Sociale lasten	3.622	3.787	3.344
Pensioenpremies	3.373	4.041	3.514
Uitkeringen	-183	0	-132
Opleidingen	3.752	2.862	3.194
Overige personeelslasten	2.482	1.609	2.171
	42.067	**44.207**	**39.462**
Detachering en uitzendkrachten	3.052	790	3.422
Totaal	**45.119**	**44.997**	**42.884**

Tabel 5.25: personeelskosten

Personeelskosten **122**

De personeelskosten zijn hoger uitgevallen dan begroot. De volgende oorzaken liggen hieraan ten grondslag:

Formatie en loonkosten:

- In 2024 is een deel van de formatie niet of niet volledig ingevuld. Een aantal functies blijkt moeilijk ingevuld te kunnen worden als gevolg van specifiek benodigde kennis en schaarste op de arbeidsmarkt. Om de operationele werkprocessen te kunnen waarborgen is waar nodig extern personeel ingehuurd (zie toelichting Detachering en uitzendkrachten).

- De vrijwilligersvergoedingen vallen in 2024 € 298.000,- (7%) lager uit dan begroot. Ten opzichte van 2023 is het aantal inzetten gedaald. Jaarlijks is echter een fluctuerend verloop te zien in het aantal en soort incidenten. Mede als gevolg van de toegenomen complexiteit van incidenten en de veranderende wijze van bestrijding hiervan stijgt de gemiddelde inzetduur. Deze stijging heeft een structureel karakter. Een relatief klein aantal meer of minder incidenten kan dus leiden tot een grote fluctuatie in de uitbetaalde vergoedingen.
- De pensioenlasten vallen incidenteel lager uit dan begroot. Dit komt doordat in de grondslag voor de berekening van de pensioenlasten in de begroting de op dat moment bekende premiepercentages en franchisebedragen zijn meegenomen. De werkelijke percentages en franchisebedragen voor 2024 zijn echter lager wat een incidenteel voordeel oplevert van € 208.000,-.
- Als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving op het gebied van FLO zijn de kosten hiervoor de afgelopen jaren gestegen. In de begroting 2024 is echter nog steeds uitgegaan van de oude systematiek gebaseerd op lagere kosten. De werkelijke kosten voor 2024 waren € 250.000,- hoger dan begroot. Deze extra kosten worden vergoed door de Gemeente Nijmegen en verloopt voor de VRGZ per saldo kostenneutraal (zie ook toelichting Opbrengsten).
- Vanuit het UWV is € 183.000,- aan uitkeringen ontvangen voor zwangerschaps- en ouderschapsverlof. Deze ontvangst was niet begroot.
- Als gevolg van de mogelijkheid tot verlofsparen worden jaarlijks meer verlofuren gekocht. Dit leidt tot een hogere dotatie aan de voorziening dan begroot (zie toelichting Overige personeelslasten), maar ook tot een lagere loonsom (€ 220.000,-).

Opleidingen:

- Als gevolg van uitstroom en de splitsing van de piketten voor de Hoofdofficier van dienst (HOvD) en de Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS)-ers moeten meer medewerkers worden opgeleid om deze piketten te kunnen vullen. Dit heeft incidenteel tot extra opleidingskosten geleid (€ 225.000,-).
- Er is een groter verloop onder vrijwilligers en de gemiddelde periode dat een vrijwilliger in dienst is daalt. Hierdoor ligt het aantal nieuw gestarte cursusgroepen voor de brandweer hoger dan begroot. Daarnaast zijn als gevolg van het in 2024 vastgestelde dekkingsplan specialismes ondergebracht bij andere posten die daarvoor extra zijn opgeleid. Verder zijn oefenprogramma's voor de basis en specialistische functies van de vrijwillige brandweerposten uitgerold en opgestart. Dit om te voldoen aan de branchestandaarden van blijvende vakbekwaamheid. Hierdoor vallen de opleidingskosten voor de vrijwilligers in totaal € 316.000,- hoger uit dan begroot.
- In 2024 is gestart met de uitvoering van een strategische personeelsplanning om de toekomstbestendigheid van de organisatie te borgen. Op basis hiervan is extra geïnvesteerd in de kwaliteit van medewerkers om ook een professionaliseringsslag van de organisatie te bewerkstelligen (zie ook paragraaf 4.4.3). Hierdoor is in 2024 € 349.000,- meer uitgegeven aan kosten voor opleidingen en ontwikkeling van medewerkers.

Overige personeelskosten:

- In 2024 heeft ten behoeve van nieuwe instroom in de voorziening niet-actief personeel een dotatie plaatsgevonden van € 316.000,-. Deze instroom bestaat enerzijds uit een WW-verplichting en anderzijds uit een RVU-verplichting (zie ook toelichting Voorzieningen).
- In 2023 is een nieuw contract afgesloten met een nieuwe arbodienstverlener. Hierbij is gekozen voor een bredere aanpak met verbetering van de inzetbaarheid van personeel en verlaging van het ziekverzuim. Er vindt advisering plaats over inzetbaarheid op individueel niveau. Daarnaast wordt ingezet op begeleiding van leidinggevenden op casusniveau, vaardigheden bij verzuimgesprekken en het voorkomen van verzuim. Deze bredere aanpak leidt tot een overschrijding van de begroting van € 94.000,-. Deze aanpak heeft in 2024 wel bijgedragen aan een daling van het ziekteverzuim (zie ook toelichting paragraaf 4.4.3).
- Als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving is het met ingang van 2022 mogelijk om extra verlof te sparen. Hiervoor is in 2022 een voorziening getroffen. De dotatie aan deze voorziening bedraagt in 2024 € 370.000,-, dat is € 270.000,- hoger dan begroot. Deze extra dotatie wordt echter gecompenseerd door lagere loonkosten als gevolg van de aankoop van verlofuren.
- Door de schaarste op de arbeidsmarkt blijven vacatures langer openstaan of moeten meerdere malen worden uitgezet. Als gevolg daarvan wordt extra ingezet op werving & selectie. Dit leidt tot een overschrijding van het budget van € 90.000,-. Om de werving te versterken is vanaf 2025 extra formatie hiervoor beschikbaar gesteld.
- Als gevolg van de overschrijding van de vrije ruimte in de werkkostenregeling bedraagt de eindheffing over 2024 € 56.000,-.
- Een mix van over- en onderschrijdingen in de overige personeelskosten leidt per saldo tot € 47.000,- hogere kosten.

Detachering en uitzendkrachten:

Naast het opvangen van de onderschrijding op de formatie om de continuïteit te kunnen waarborgen heeft voor de volgende onderdelen extra inhuur plaatsgevonden:

- Voor invulling van de benodigde formatie van de afdeling Veilig Bouwen is ook in 2024 extra capaciteit ingehuurd (€ 163.000,-). Vanaf 2025 is 1 extra fte hiervoor beschikbaar gesteld.
- Ten behoeve van informatiebeveiliging en de ontwikkeling van dashboards ter ondersteuning van het informatiegestuurd werken is extra capaciteit ingehuurd (€ 220.000,-). Daarnaast is extra capaciteit ingehuurd voor de implementatie van de nieuwe kantoorautomatisering (€ 84.000,-) en voor zwangerschaps- en ziektevervanging op cruciale functies binnen dit onderdeel (€ 114.000,-).
- Voor de benodigde inzet op het werkveld communicatie is een adviseur ingehuurd als aanvulling op het team Communicatie en voor de uitwerking van de communicatiestrategie (€ 155.000,-).
- Voor de najaarsronde van de COVID-19-vaccinaties was extra capaciteit nodig die mede als gevolg van de onderbezetting niet binnen de bestaande formatie kon worden opgevangen. Hiervoor is extra capaciteit ingehuurd (€ 200.000,-). Hier staat een vergoeding vanuit de GGD tegenover (zie ook toelichting Opbrengsten).

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2024	Realisatie 2023
Kapitaallasten			
Gronden en terreinen	0	0	0
Gebouwen en verbouwingen	1.899	2.072	1.833
Voertuigen en bepakkingen	2.992	3.203	2.902
Inventaris	136	129	126
Verbindingsmiddelen	338	346	198
Automatisering	415	585	295
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	628	722	537
Totaal	**6.408**	**7.057**	**5.891**

Tabel 5.26: kapitaallasten

Kapitaallasten **-649**

De kapitaallasten zijn lager dan begroot. Een deel van de investeringen die waren gepland voor 2024 schuiven door naar 2025 en verder (zie ook bijlage 6.5 Investeringen). Daarnaast zijn in afwachting van het regionaal huisvestingsonderzoek alle nieuwbouwplannen on hold gezet. Dit betekent dat de geraamde investering van een tweetal locaties in 2024 niet heeft plaatsgevonden. Al deze uitgestelde investeringen hebben ervoor gezorgd dat de kapitaallasten over 2024 lager uitvallen dan begroot. Dit wordt nog eens versterkt doordat een deel van de investeringen oorspronkelijk al in 2023 zou worden uitgevoerd. In de begroting 2024 is voor deze doorgeschoven investeringen rekening gehouden met een kapitaallast van een heel jaar. Over investeringen die in 2024 plaatsvinden wordt echter slechts een half jaar aan kapitaallasten in de exploitatie meegenomen. Door te anticiperen op deze doorschuivingen met het herverdelen van materieel over de regio en het tijdig uitvoeren van onderhoud hebben deze doorschuivingen op dit moment geen invloed op de dienstverlening van de veiligheidsregio. Dit kan echter wel leiden tot een overschrijding op de onderhoudskosten van het materieel en vastgoed zoals ook in 2024 het geval is geweest.

Bij vervangingen wordt altijd gekeken of de technische levensduur van het materieel het toelaat om de investering veilig uit te stellen, waardoor er altijd een kans is dat er een onderbesteding plaatsvindt in een gegeven jaar. Dit is tijdelijk en varieert per kapitaalgoed van jaar tot jaar.

In verband met de overgang naar nieuwe apparatuur voor het Mobiele Operationele Informatiesysteem (MOI) vindt in 2024 een versnelde afschrijving plaats. Dit heeft een negatieve impact op het resultaat van 2024 maar brengt toekomstige financiële voordelen met zich mee.

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2024	Realisatie 2023
Overige bedrijfskosten			
Huisvestingskosten	5.088	4.054	4.386
Kantoormiddelen	309	295	268
Communicatieapparatuur	3.070	3.109	3.035
Wagenpark en werkmaterieel	2.686	2.507	2.196
Dienstverlening door derden	2.902	2.828	2.395
Interne doorbelastingen	-2.497	-2.314	-2.126
Algemene kosten	1.234	1.096	2.840
Onvoorzien	0	218	0
Totaal	**12.972**	**11.793**	**12.994**

Tabel 5.27:overige bedrijfskosten

Huisvestingskosten **1.034**

- De begin 2024 opgeleverde herziening van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) leidt tot een niet begrote hogere dotatie aan de voorziening van € 619.000,-. Voor deze toegenomen kosten is een bestemde reserve gevormd waaruit deze stijging de komende jaren wordt gecompenseerd.
- Als gevolg van het nieuw afgesloten contract met de energieleverancier en de gestegen energie- en belastingtarieven vallen de energielasten voor 2024 € 150.000,- hoger uit dan begroot.
- Prijsstijgingen, inbraken, reparaties en storingen aan de deuren en poorten als gevolg van schades, en de leeftijd van panden hebben ervoor gezorgd dat de onderhoudskosten in 2024 € 95.000,- hoger uitvallen dan begroot. Hiervan is naar verwachting € 75.000,- structureel.
- De gladheidsbestrijding en groenonderhoud, het nieuwe schoonmaakcontract en de gestegen kosten voor gemeentelijke belastingen en heffingen hebben gezorgd voor een overschrijding van in totaal € 140.000,-.
- Ten behoeve van het verbeteren van de werkplekomgeving op de multipost zijn diverse aanpassingen doorgevoerd (€ 75.000,-).
- Vanwege de geplande verbouwing in 2025 van de betreffende locatie schuiven de geplande werkzaamheden van aanpassingen in het kader van dieselmotor emissie (DME) door naar 2025 (€ 75.000,-).
- Daarnaast heeft een mix van kleine onder- en overschrijdingen per saldo geleid tot een overschrijding van € 30.000,-.

Communicatieapparatuur **-39**

De kosten voor de doorontwikkeling van de ICT-infrastructuur, kantoorautomatisering, informatiegestuurd werken en informatiebeveiliging zijn de afgelopen jaren sterk gestegen. Een deel hiervan wordt gecompenseerd door optimalisatie op andere gebieden zoals (vaste) telefonie.

Dit leidt in 2024 per saldo tot een overschrijding van het budget van € 167.000,-. Als gevolg van het ontbreken van een landelijke ambitie op het gebied van informatiegestuurde veiligheid (IGV) en de samenwerking op dit gebied in Oost 5-verband is minder uitgegeven aan de doorontwikkeling van het VIK (€ 206.000,-).

Wagenpark en werkmaterieel **179**

De onderhoudskosten voor het wagenpark en het werkmaterieel zijn in totaal hoger dan begroot. Als gevolg van de vertraagde levering van materieel wordt langer gebruik gemaakt van financieel reeds afgeschreven materieel. Dit leidt tot hogere onderhoudskosten. Om te voldoen aan strengere wet- en regelgeving en kritische processen te kunnen waarborgen en daarbij niet afhankelijk te zijn van wachttijden en levertijden van externe partijen is daarnaast extra geïnvesteerd in het op voorraad hebben van cruciale onderdelen en brandweerinventaris (€ 89.000,-).

Als gevolg van de lagere brandstofprijzen zijn de brandstofkosten in 2024 lager dan begroot (€ 56.000,-).

De transitie naar fluorvrij schuimvormend middel (SVM) is in 2024 nagenoeg volledig afgerond. Alle voertuigen zijn inmiddels voorzien van fluorvrij SVM, met uitzondering van de blusboten. In 2025 zal de transitie hiervoor worden afgerond. Dit betekent dat € 30.000,- minder is uitgegeven dan begroot. Dit bedrag zal dus in 2024 nog niet vrijvallen uit de daarvoor bestemde reserve.

Om uitvoering te geven aan het vergroten van de kennis voor repressieve taken zijn ten behoeve van de pilot voor natuurbrandbeheersing twee quads aangeschaft en is tijdelijk een elektrische tankautospuit gehuurd (in totaal € 163.000,-, zie ook paragraaf 1.5).

Daarnaast heeft een mix van kleine over- en onderschrijdingen per saldo geleid tot een overschrijding van € 13.000,-.

Dienstverlening door derden **74**

Voor diverse projecten, waaronder de implementatie van een nieuwe website, arbeidsmarktcommunicatie en de onderzoeken naar kostenverdeelsystematiek en regionale huisvesting, is zowel projectbegeleiding als projectondersteuning ingehuurd (€ 236.000,-).

Ten behoeve van een prettige en veilige werkomgeving is in 2024 een leiderschapstraject opgestart en hebben alle medewerkers een workshop Gedrag en integriteit gevolgd (zie ook paragraaf 4.4.3). De kosten hiervoor bedroegen in totaal € 201.000,-.

In samenwerking met de Provincie Gelderland en drie andere veiligheidsregio's is in 2024 het project *Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing* gestart (zie paragraaf 1.5). De niet begrote projectbijdrage voor 2024 bedroeg € 144.000,-.

Ten behoeve van diverse onderzoeken en casussen is in 2024 extra juridische advisering ingehuurd (€ 71.000,-). Met ingang van 2025 is extra formatie voor een juridisch adviseur beschikbaar gesteld.

Als gevolg van de aangekondigde korting op de BDuR-gelden van 10% met ingang van 2026 is een pas op de plaats gemaakt met structurele bestedingsdoelen. Mede hierdoor is een deel van de extra toegekende BDuR-middelen niet ingezet (€ 288.000,-).

De kosten van de Meldkamer Oost-Nederland worden op basis van een vaste verdeelsleutel door de VNOG in rekening gebracht bij de deelnemende veiligheidsregio's. De in rekening gebrachte kosten hiervoor vallen € 245.000,- lager uit dan begroot.

Een mix van overige bijstellingen heeft daarnaast per saldo geleid tot een onderschrijding van € 45.000,-.

Interne doorbelastingen **-183**

De doorbelasting aan de AZGZ is hoger dan begroot (€ 183.000,-). Dit wordt onder andere veroorzaakt door de gestegen dienstverlening voor ICT-gerelateerde onderwerpen, inhuur van personeel, huisvesting en de doorontwikkeling op beleidsmatig werken.

Algemene kosten **138**

Als gevolg van een stijging van het aantal controledossiers en de ondersteuning ten behoeve van de verantwoording inzake rechtmatigheid is in 2024 meer uitgegeven aan accountantskosten dan begroot (€ 91.000,-). In deze overschrijding zit ook een nagekomen afrekening uit 2023.
De toegenomen drukte in de bedrijfskantine heeft ertoe geleid dat door de cateraar extra personeel is ingezet. Dit heeft geleid tot een overschrijding van de hiervoor begrote kosten (€ 62.000,-). Een mix van overige bijstellingen heeft daarnaast per saldo geleid tot een onderschrijding van € 15.000,-.

Onvoorzien **-218**

De post onvoorzien is niet ingezet. Hierdoor ontstaat een verschil ten opzichte van de begroting van € 218.000,-.

Rentebaten en -lasten **-293**

Het renteresultaat is € 293.000,- positiever uitgevallen dan begroot. De rentebaten zijn enerzijds hoger omdat er weer rente wordt ontvangen over spaartegoeden (€ 372.000,-), maar als gevolg van het doorschuiven van een deel van de investeringen zijn de naar de sectoren doorbelaste rentelasten lager dan begroot (€ 137.000,-).

De rentelasten zijn lager als gevolg van een lagere financieringsbehoefte (€ 44.000,-). Ook dit is mede het gevolg van het doorschuiven van een deel van de investeringen voor 2023. Daarnaast is in 2024 ook minder uitgegeven aan bankkosten dan begroot (€ 14.000,-).

Mutatie bestemde reserves **102**

Het Algemeen Bestuur heeft op 4 juli ingestemd met het voorstel om het positieve resultaat over 2023 op te nemen in een bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan. Hierdoor kan de stijging van de dotatie aan de Voorziening groot onderhoud de komende jaren uit deze reserve worden gecompenseerd zonder uitzetting van de gemeentelijke bijdrage (€ 619.000,-).

Als gevolg van de eerdergenoemde temporisering van de extra middelen voor de versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening waardoor dit jaar minder wordt uitgegeven dan begroot hoeft de hiervoor gevormde bestemde reserve niet vrij te vallen (€ 389.000,-). Als gevolg van die temporisering is ook een deel van de extra middelen die voor 2024 waren toegekend niet besteed. Deze worden toegevoegd aan de bestemde reserve (€ 227.000,-).

Voor de bestemde reserve in het kader van duurzaamheid was in 2024 een vrijval begroot van € 308.000,-, waarvan € 183.000,- ten behoeve van de schuimvormende middelen en € 125.000,- voor de DME. Zoals in de toelichting op de Huisvestingskosten en de kosten voor Wagenpark en werkmaterieel is aangegeven schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2025 en valt, in tegenstelling tot wat was aangegeven in de begroting, een deel van de reserve vrij (€ 203.000,-). Het resterende deel van de reserve schuift door naar 2025 (€ 105.000,-).

5.6.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN			
Incidentele baten en lasten	**Realisatie 2024**	**Gew. begr. 2024**	**Realisatie 2023**
Incidentele baten	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0
Totaal	**0**	**0**	**0**

Tabel 5.28: incidentele baten en lasten

5.7 Overzicht baten en lasten programma Regionale Ambulance Voorziening

In deze paragraaf wordt uiteengezet wat de activiteiten van de RAV, zoals beschreven in hoofdstuk 3, hebben gekost en hoe dit is gefinancierd.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie	Gew.begr.	Begroting	Realisatie
	2024	2024	2024	2023
Budget aanvaardbare kosten	32.797	32.851	32.895	30.751
Aanpassing budget voorgaande jaren	-70	0	0	-6
Subsidies Rijk	2.564	285	285	474
Overige opbrengsten	627	110	110	656
Som der bedrijfsopbrengsten	**35.918**	**33.246**	**33.290**	**31.875**
Personeelskosten	29.257	26.346	26.346	24.356
Kapitaallasten	1.279	1.562	1.606	1.062
Overige bedrijfskosten	5.780	5.338	5.338	6.143
Som der bedrijfskosten	**36.316**	**33.246**	**33.290**	**31.561**
Totaal saldo baten en lasten	**-398**	**0**	**0**	**314**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat RAV	**-398**	**0**	**0**	**314**

Tabel 5.29: baten en lasten programma RAV

5.7.1 Begrotingswijzigingen programma RAV

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2024	Verschuivingen	Gew.begr. 2024
Budget aanvaardbare kosten	32.895	-44	32.851
Subsidies Rijk	285	0	285
Overige opbrengsten	110	0	110
Som der bedrijfsopbrengsten	**33.290**	**-44**	**33.246**
Personeelskosten	26.346	0	26.346
Kapitaallasten	1.606	-44	1.562
Overige bedrijfskosten	5.338	0	5.338
Som der bedrijfskosten	**33.290**	**-44**	**33.246**
Totaal saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Gerealiseerd resultaat RAV	**0**	**0**	**0**

Tabel 5.30: begrotingswijzigingen RAV

Verschuivingen

Dit betreft budgettair neutrale verschuivingen van budgetten ten behoeve van een betere allocatie en presentatie.

5.8 Toelichting programma Regionale Ambulance Voorziening

Algemeen

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2024 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000,- toegelicht.

5.8.1 Bedrijfsopbrengsten

Bedragen x € 1.000,-

BEDRIJFSOPBRENGSTEN	Realisatie 2024	Gew. begr. 2024	Realisatie 2023
Budget aanvaardbare kosten			
Budget aanvaardbare kosten	32.797	32.851	30.751
Aanpassing budget voorgaande jaren	-70	0	-6
Totaal	**32.727**	**32.851**	**30.745**

Tabel 5.31: budget aanvaardbare kosten

Budget aanvaardbare kosten **-124**

Het budget aanvaardbare kosten (BAK) voor 2024 is lager dan begroot. Dit heeft onderstaande oorzaken.

Door de overgang naar de LMS-locatie meldkamer in Apeldoorn is het aantal geleverde diensten voor de meldkamer gewijzigd. Bij het opstellen van de begroting is een groter aantal diensten opgenomen dan nodig bleek. Nu de inrichting op de meldkamer helder is blijkt dat er minder diensten gerealiseerd worden. Dit heeft ertoe geleid dat de vergoeding hiervoor € 283.000,- lager uitvalt. De personele kosten vallen hierdoor lager uit (zie toelichting Personeelskosten).
De nieuwe locatie van de meldkamer in Apeldoorn brengt meerkosten met zich mee. Dit gaat over aanvullende arbeidsvoorwaarden als gevolg van extra reistijd en krapte in de formatie. Het definitieve budget vergoedt alleen de werkelijk gemaakte kosten. Hierdoor valt het budget € 60.000,- hoger uit.

Het aantal gereden kilometers is lager dan begroot. Door dit lagere aantal is het budget voor brandstof en kilometervergoeding materieel verlaagd met € 216.000,-. Hier staat tegenover dat het wagenparkbudget toegenomen is. Dit heeft te maken met een uitbreiding in het aantal voertuigen van 33 naar 36. Door deze uitbreiding van het wagenparkbudget past het budget bij het werkelijke aantal voertuigen. Het budget stijgt door deze uitbreiding met € 224.000,-.

De ontwikkelingen op de meldkamer en de rijdende diensten leiden ook tot veranderingen binnen de lijn-staf organisatie. Om deze veranderingen te kunnen maken is het budget voor de lijn-staf organisatie toegenomen met € 167.000,-. Overige onderdelen die onder de restvergoeding vallen, zoals afschrijving huisvesting en de opleidingsvergoeding zorgen voor een toename van het budget van € 184.000,-.

Een vergoeding voor ondersteuning van nieuwe ontwikkelingen, zoals de implementatie van de nieuwe urgentieclassificatie en de nazorg voor het zelfroosteren, zorgen voor een stijging in het budget van € 75.000,-.

De definitieve index is lager dan begroot. Dit zorgt voor een verschil van € 265.000,- ten opzichte van de begroting. Een correctie van het definitieve budget 2023 verklaart € 70.000,-.

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2024	Realisatie 2023
Subsidies Rijk			
Subsidies Rijk	2.564	285	474
Totaal bijdragen	**2.564**	**285**	**474**

Tabel 5.32: subsidies Rijk

Subsidies Rijk **2.279**

De afwijking ten opzichte van de begroting komt door de uitkering van FLO-gelden. Voor de FLO-gelden is meer uitgegeven dan begroot. Door een bijstorting in het fonds is deze subsidie hoger dan voorgaande jaren. Alle kosten worden voor 95% vergoed. Daardoor is ook de vergoeding vanuit de Rijksoverheid € 2.279.000,- hoger dan begroot.

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2024	Realisatie 2023
Overige opbrengsten			
Overige opbrengsten	627	110	656
Totaal	**627**	**110**	**656**

Tabel 5.33: overige opbrengsten

Overige opbrengsten **517**

De overige opbrengsten zijn in 2024 hoger dan begroot. Dit is een gevolg van de samenwerking tussen AZGZ en Ambulancezorg Gelderland-Midden (AZGM) op het gebied van scholingen en de gezamenlijke meldkamer. Om kosten te delen worden hiervoor facturen gestuurd (€ 440.000,-). De kosten die bij deze opbrengsten horen vallen onder de personeelskosten (zie ook toelichting Personeelskosten en Dienstverlening door derden).

De verkoop van materieel heeft geleid tot een opbrengst van € 77.000,-.

5.8.2 Bedrijfskosten

Bedragen x € 1.000,-

BEDRIJFSKOSTEN	Realisatie 2024	Gew. begr. 2024	Realisatie 2023
Personeelskosten			
Lonen en salarissen	19.215	18.875	15.972
Sociale lasten	2.393	2.251	2.166
Pensioenpremies	2.349	2.904	2.197
Uitkeringen	-192	-40	-127
Opleidingen	854	696	660
Overige personeelslasten	1.386	1.055	1.006
	26.005	**25.741**	**21.874**
Uitzendkrachten en detachering	3.252	605	2.482
Totaal	**29.257**	**26.346**	**24.356**

Tabel 5.34: personeelskosten

Personeelskosten **2.911**

De totale personeelskosten zijn hoger uitgevallen dan begroot. De volgende oorzaken liggen hieraan ten grondslag.

- In 2024 is minder formatie ingezet dan begroot. Om diensten in te vullen is een beroep gedaan op uitzendkrachten en hebben medewerkers extra gewerkt. Op de meldkamer zijn minder diensten ingezet dan begroot. Dit zorgt voor een lagere inzet van eigen personeel. De lagere inzet van personeel en de extra inhuur van uitzendkrachten leveren per saldo een nadeel op (€ 238.000,-).
- Naast de hiervoor genoemde inhuur van uitzendkrachten is de afdeling lijn-staf, na het vertrek van twee managers, aangestuurd door een interimmanager en ondersteund door inhuur. Dit zorgt voor een overschrijding van € 492.000,- van het budget.
- Er is meer betaald aan FLO (€ 2.399.000,-). Hier staan extra opbrengsten tegenover (zie Subsidies Rijk).
- De pensioenlasten vallen lager uit dan begroot. Dit komt doordat in de grondslag voor de berekening van de pensioenlasten in de begroting de op dat moment bekende premiepercentages zijn meegenomen. De werkelijke percentages zijn lager, wat een incidenteel voordeel oplevert van € 555.000,-.
- Vanuit het UWV zijn uitkeringen ontvangen voor zwangerschaps- en ouderschapsverlof. Deze ontvangsten zijn € 152.000,- hoger dan begroot.
- Er is meer opgeleid dan begroot vanwege uitbreidingen in meldkamercentralisten en de stijgende kosten van trainingen. De kosten zijn daardoor € 158.000,- hoger dan begroot.

- De reiskosten vallen € 33.000,- hoger uit dan begroot vanwege het groter aantal reisbewegingen naar de meldkamer in Apeldoorn. Hierdoor zijn de overige personeelslasten hoger dan begroot.
- In 2024 heeft ten behoeve van nieuwe instroom in de voorziening niet-actief personeel een dotatie plaatsgevonden van € 393.000,-. Deze instroom bestaat enerzijds uit een WW-verplichting en uit een RVU-verplichting (Regeling Vervroegde Uittreding).
- Afgelopen jaar zijn minder verlofuren gespaard. De reservering voor deze uren is daarom lager dan begroot. Het voordeel ten opzichte van de begroting is € 118.000,-.
- De werkkleding is € 23.000,- hoger dan begroot mede door het aantrekken van nieuw personeel.

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2024	Realisatie 2023
Kapitaallasten			
Gebouwen en verbouwingen	18	18	18
Gronden en terreinen	0	0	0
Voertuigen en bepakkingen	732	925	603
Inventaris	383	402	286
Repressieve kleding	111	142	4
Verbindingsmiddelen	21	27	39
Automatisering	14	47	112
Totaal	**1.279**	**1.562**	**1.062**

Tabel 5.35: kapitaallasten

Kapitaallasten **-283**

De kapitaallasten voor de RAV vallen per saldo lager uit dan begroot. Omdat er minder is geïnvesteerd is de toegerekende rente lager. De lagere kapitaallasten worden met name veroorzaakt door leveringsproblemen van de ambulances. Door de latere levering van de ambulances worden deze later geactiveerd en wordt niet over het volledige jaar afgeschreven. Dit zorgt voor een lagere afschrijving van € 283.000,-.

	Realisatie 2024	Gew. begr. 2024	Realisatie 2023
Overige bedrijfskosten			
Huisvestingskosten	2	5	8
Kantoormiddelen	9	7	8
Medische zaken	712	723	656
Communicatieapparatuur	417	511	691
Wagenpark en werkmaterieel	1.340	1.145	1.468
Dienstverlening door derden	605	356	1.006
Interne doorbelastingen	2.497	2.314	2.126
Algemene kosten	198	277	180
Totaal	**5.780**	**5.338**	**6.143**

Tabel 5.36: overige bedrijfskosten

De realisatie van huisvestingskosten, kantoormiddelen en medische zaken verliepen conform begroting en worden niet nader toegelicht. De afwijkingen in de overige categorieën worden hierna beschreven.

Communicatieapparatuur **-94**

De kosten van communicatieapparatuur zijn in 2024 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door lagere licentie- en softwarekosten (€ 49.000,-). Daarnaast zijn de kosten voor dataverbruik lager uitgevallen dan voorzien (€ 28.000,-) en zijn er minder kleine ICT- en communicatiemiddelen aangeschaft wat ertoe leidt dat de kosten € 12.000,- lager zijn dan begroot. Daarnaast zijn de kosten voor dataverbruik lager uitgevallen dan voorzien (€ 28.000,-) en zijn er minder kleine ICT- en communicatiemiddelen aangeschaft wat ertoe leidt dat de kosten € 12.000,- lager zijn dan begroot. Overige kleine afwijkingen zorgen voor € 5.000,- lagere kosten dan begroot.

Wagenpark en werkmaterieel **195**

De uitgaven voor het wagenpark en werkmaterieel zijn vooral hoger dan begroot door de hogere kosten voor onderhoud van de ambulances (€ 221.000,-). De kosten voor schade (€ 20.000,-) en wegenbelasting (€ 13.000,-) zijn ook hoger dan begroot.
Door gewijzigde premies als gevolg van veranderde voorwaarden (hoger eigen risico) zijn de verzekeringskosten voor vervoersmiddelen € 74.000,- lager dan begroot. Het overige verschil van € 15.000,- wordt verklaard door procentueel kleine afwijkingen op andere posten, zoals brandstof.

Dienstverlening door derden **249**

AZGZ heeft in 2023 een project doorlopen om zelfroosteren te implementeren. Dit project is afgerond in 2024. De kosten die hiervoor gemaakt zijn € 7.000,- hoger dan begroot. Daarnaast is

ondersteuning nodig geweest op het roosterbureau, onder andere om een bijdrage te leveren aan de implementatie van het project zelfroosteren. De kosten hiervoor zijn € 91.000,-.

In verband met de drukte op de meldkamer en de krappe personele bezetting is gekeken hoe de werkdruk verlaagd kan worden. De inhuur van een personeelsplanner heeft € 28.000,- gekost en was niet begroot.

Daarnaast is een interim teamleider aangesteld om een eigen teamleider tijdelijk te vervangen. Deze was niet voorzien en zorgt voor een overschrijding van € 63.000,- op de begroting. Dit geldt ook voor een interim beleidsmedewerker. De kosten hiervoor zijn € 36.000,-. Overige procentueel kleine verschillen veroorzaken de overige € 24.000,-.

Interne doorbelastingen **183**

De doorbelasting vanuit bedrijfsvoering is hoger dan vooraf begroot (€ 183.000,-). Dit wordt onder andere veroorzaakt door de gestegen dienstverlening voor ICT-gerelateerde onderwerpen, inhuur van personeel, huisvesting en de doorontwikkeling op beleidsmatig werken.

Algemene kosten **-79**

De algemene kosten zijn lager dan begroot. Dit komt doordat de dotatie oninbare vorderingen € 62.000,- lager is dan begroot. De oorzaak is dat AZGZ meer gebruik kan maken van landelijke regelingen voor compensatie van deze kosten. AZGZ hoeft hierdoor minder rekeningen die niet betaald (kunnen) worden af te schrijven omdat deze vergoed worden via regelingen. Daarnaast zijn de overige algemene kosten (€ 8.000,-) en de lidmaatschapskosten (€ 12.000,-) lager dan begroot. Overige procentueel kleine verschillen zorgen voor de resterende € 3.000,-.

5.8.3 Overzicht van incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000,-

OVERZICHT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN			
Incidentele baten en lasten	**Realisatie 2024**	**Gew. begr. 2024**	**Realisatie 2023**
Incidentele baten	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0
Totaal	**0**	**0**	**0**

Tabel 5.37: incidentele baten en lasten

5.9 Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 19 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.006.000,-.

Bedragen x € 1.000,-

Rechtmatigheidsverantwoording	
Begrotingscriterium	**Bedrag**
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het Algemeen Bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	3.249
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & control cyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.).	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**3.249**
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid. (zie paragraaf 5.9.1 Rechtmatigheidsverantwoording)	3.249
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	0
Voorwaardencriterium	**0**
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	0
Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium	
Geen bevindingen	

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd boven de rapportagegrens.

In paragraaf 4.4.3 Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om eventueel hierboven vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5.9.1 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

De lasten van het programma Crisis- en Rampenbestrijding zijn in 2024 hoger dan in de begroting werd aangenomen.

Bedrijfskosten C&R Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024	Gew. begr. 2024	Verschil
Personeelskosten	45.119	44.997	122
Kapitaallasten	6.408	7.057	-649
Overige bedrijfskosten	12.792	11.793	999
Rentebaten en -lasten	-258	35	-293
Totale bedrijfslasten C&R	**64.061**	**63.882**	**179**

Tabel 5.38: bedrijfskosten programma C&R

De hogere bedrijfslasten worden onder andere veroorzaakt door hogere kosten voor huisvesting. Dit is het gevolg van de gestegen dotatie van de voorziening groot onderhoud. Hiervoor is door het Algemeen Bestuur een bestemde reserve gevormd die deze uitzetting van € 619.000,- voor de komende jaren compenseert. Daarnaast zijn als gevolg van een nieuw afgesloten contract met de energieleverancier en de gestegen energie- en belastingtarieven de kosten voor energie € 150.000,- hoger dan begroot. Met ingang van 2025 is deze stijging opgenomen in de gemeentelijke bijdrage. Als gevolg van nieuwe instroom in de voorziening niet-actieven heeft een extra dotatie plaatsgevonden van € 316.000,-. De kapitaallasten vallen lager uit als gevolg van de doorschuiving van een deel van de investeringen naar 2025 en de niet-begrote rentebaten zorgen voor een positief renteresultaat. Deze over- en onderschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Deze vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt.

Programma Regionale Ambulance Voorziening

Bedrijfskosten RAV Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024	Gew. begr. 2024	Verschil
Personeelskosten	29.257	26.346	2.911
Kapitaallasten	1.279	1.562	-283
Overige bedrijfskosten	5.780	5.338	442
Totale bedrijfslasten RAV	**36.316**	**33.246**	**3.070**

Tabel 5.39: bedrijfskosten programma RAV

De lasten van het programma Regionale Ambulance Voorziening zijn in 2024 hoger dan in de gewijzigde begroting werd aangenomen. De personeelskosten zijn hoger dan in de begroting is opgenomen. Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door een bijstorting in het fonds voor de FLO-gelden, waarvan 95% vergoed wordt via subsidies. Daarnaast is de formatie op de meldkamer niet op het benodigde niveau om het rooster te vullen. Hierom is gebruik gemaakt van inhuurkrachten. Door uitgestelde leveringen en de daarmee lagere toegerekende rente zijn de kapitaallasten lager dan begroot. Hierdoor zijn de overige bedrijfskosten hoger, omdat er meer onderhoud plaatsgevonden heeft aan bestaand materieel. De kostenoverschrijdingen zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur op basis van de tussentijdse rapportages en vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening waardoor de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel is aangemerkt.

5.10 SiSa-bijlage bij de jaarrekening

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa - d.d. 07-01-2025								
JenV	A2	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)** **Besluit Veiligheidsregio's artikelen 8.1 t/m 8.3**	Besteding 2024 *Aard controle R* *Indicator: A2/01*					
		Veiligheidsregio's	€ 9.303.066,-					
JenV	M18	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's**	Naam Kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M18/01*	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M18/02*	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) *Aard controle R* *Indicator: M18/03*			
			Meerkosten coördinerende gemeenten	€ 0,-	€ 0,-			
			Hotels/centra	€ 0,-	€ 0,-			
			Overige specifieke meerkosten	€ 0,-	€ 276.410,-			
			Overige meerkosten	€ 0,-	€ 2.229.756,-			

			Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T Som indicator 02 *Aard controle n.v.t* *Indicator: M18/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M18/05*	Eventuele toelichting als bij de vorig indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M18/06*			
			€ 0,-	Ja	n.v.t.			

tabel 5.40: SiSa-verantwoordingsinformatie

5.11 Publicatie in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT)

De verantwoording is opgesteld op basis van de op de VRGZ van toepassing zijnde regelgeving. Het bezoldigingsmaximum in 2024 is voor de VRGZ € 233.000,-. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering op dit maximum is het WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Naast de hierna vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2024 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1,-	D.M. van Zanten	M. van Dalen
Functiegegevens	**Directeur Brandweer en ambulancezorg**	**Directeur Crisisbeheersing**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 - 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,11	1,11
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 184.253	€ 188.540
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.417	€ 23.402
Subtotaal	€ 207.670	€ 211.942
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 233.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0
Bezoldiging	**€ 207.670**	**€ 211.941**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2023	D.M. van Zanten	J.A.P. van Kastel	M. van Dalen
Bedragen x € 1,-			
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12	01/01 – 30/09	01/06 – 31/12
Omvang dienstverband 2023 (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 158.405	€ 123.534	€ 92.604
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.569	€ 16.886	€ 13.144
Subtotaal	€ 180.974	€ 140.420	€ 105.748
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 166.792	€ 130.745
Bezoldiging	**€ 180.974**	**€ 140.420**	**€ 105.748**

Tabel 5.41: bezoldiging topfunctionarissen met dienstbetrekking

Toezichthoudende topfunctionarissen

Toezichthoudende topfunctionarissen	Vertegenwoordiger van de gemeente	Functie
Dhr. M. Slinkman	Berg en Dal	Lid AB
Mevr. D.A. Bergman	Beuningen	Lid AB
Dhr. H.M. Ostendorp	Buren	Lid AB
Dhr. G.J. van Grootheest	Culemborg	Lid AB
Mevr. S. Sengers	Druten	Lid AB
Dhr. J. Minses	Heumen	Lid AB
Dhr. J.L. Geurts Dhr. A. Baars Dhr. A.A.M.J. Walraven	Maasdriel	Lid AB tot 15-03-2024 Lid AB van 15-03-2024 tot 27-06-2024 Lid AB vanaf 27-06-2024
Dhr. A.J. Kottelenberg	Neder-Betuwe	Lid AB en DB
Dhr. H.M.F. Bruls	Nijmegen	Voorzitter AB en DB
Dhr. F.L.J. van der Meijden	Tiel	Lid AB vanaf 15-02-2024
Dhr. S. Stoop	West Betuwe	Lid AB, plv vz AB en lid DB
Dhr. V.M. van Neerbos	West Maas en Waal	Lid AB
Mevr. R. Helmer- Englebert	Wijchen	Lid AB en DB
Dhr. P.C. van Maaren Dhr. M. Bakermans (wnd.)	Zaltbommel	Lid AB tot 01-08-2024 Lid AB vanaf 01-08-2024

Tabel 5.42: bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

Alle leden van het bestuur zijn onbezoldigd.

5.12 Taakvelden

VRGZ totaal bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024			Gewijzigde begroting 2024			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	50.472	44.740	5.732	49.718	44.870	4.848	47.958	42.894	5.064
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	6	5	1	0	0	0	3.359	3.361	-2
7.1 Volksgezondheid	35.918	31.731	4.187	33.246	28.578	4.668	31.875	27.826	4.049
0.5 Treasury	0	-258	258	0	35	-35	0	-126	126
0.7 Algemene uitkeringen	9.303	0	9.303	9.235	0	9.235	8.901	0	8.901
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	4.162	24.159	-19.997	3.987	23.645	-19.658	3.479	19.249	-15.770
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**99.861**	**100.377**	**-516**	**96.186**	**97.128**	**-942**	**95.572**	**93.204**	**2.368**
0.10 Mutaties bestemde reserves	967	227	740	842	0	842	708	0	708
Resultaat	**100.828**	**100.604**	**224**	**97.028**	**97.128**	**-100**	**96.280**	**93.204**	**3.076**

Tabel 5.43:taakvelden VRGZ totaal

Programma Crisis- en Rampenbestrijding bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024			Gewijzigde begroting 2024			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	50.472	44.740	5.732	49.718	44.870	4.849	47.958	42.894	5.064
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	6	5	1	0	0	0	3.359	3.361	-2
7.1 Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.5 Treasury	0	-258	258	0	35	-35	0	-126	126
0.7 Algemene uitkeringen	9.303	0	9.303	9.235	0	9.235	8.901	0	8.901
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	4.162	19.574	-15.412	3.987	18.977	-14.990	3.479	15.514	-12.035
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**63.943**	**64.061**	**-118**	**62.940**	**63.882**	**-942**	**63.697**	**61.643**	**2.054**
0.10 Mutaties bestemde reserves	967	227	740	842	0	842	708	0	708
Resultaat	**64.910**	**64.288**	**622**	**63.782**	**63.882**	**-100**	**64.405**	**61.643**	**2.762**

Tabel 5.44: taakvelden Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)									
bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024			Gewijzigde begroting 2024			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	35.918	31.731	4.187	33.246	28.578	4.668	31.875	27.826	4.049
0.5 Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.7 Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	0	4.585	-4.585	0	4.668	-4.668	0	3.735	-3.735
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**35.918**	**36.316**	**-398**	**33.246**	**33.246**	**0**	**31.875**	**31.561**	**314**
0.10 Mutaties bestemde reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**35.918**	**36.316**	**-398**	**33.246**	**33.246**	**0**	**31.875**	**31.561**	**314**

Tabel 5.45: taakvelden Programma RAV

5.13 Overige gegevens: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de accountant wordt opgenomen in de definitieve versie van de jaarstukken.

Bijlagen

6

6 Bijlagen

6.1 Budgetopbouw aanvaardbare kosten ambulancedienst

Budget aanvaardbare kosten 2023	Para-meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
S&B vergoeding		17.045.045	1,0636	18.129.110	0	18.129.110
S&B flex		0	1,0636	0	0	0
Vergoeding ouderenbeleid		497.422	1,0636	529.058	0	529.058
Opleidingsvergoeding		628.576	1,0636	705.222	0	705.222
Overige loonkosten		667.657	1,0636	710.120	0	710.120
Overige kosten		331.279	1,0636	352.349	0	352.349
Wagenpark						
Wagenparkvergoeding	33	1.502.991	1,0702	1.608.501	-42.625	1.565.876
Productie						
Km-vergoeding brandstof	1.696.540	0,29	1,0702	493.048	5.582	498.630
Km-vergoeding materieel	1.696.540	0,35	1,0702	599.574	0	599.574
Productievergoeding rit	40.335	23,1	1,0702	900.900	30.839	931.739
Productievergoeding afhijsing	219			56.980	-5.418	51.562
Vrije marge						
Vrije marge		815.810	1	815.810	-68.714	747.096
Rest vergoeding						
Afschrijving huisvesting		870.302		870.302	0	870.302
Materiële kosten huisvesting		0		0	0	0
Vergoeding piketauto's		24.286	1,0702	25.991	0	25.991
Directie en administratie		1.327.028	1,0661	1.414.755	0	1.414.755
Rente vreemd vermogen		136.210	1,0702	145.772	0	145.772
Inzet door derden		0		0	0	0
Controleprotocol		3.237	1,0702	3.465	0	3.465
Afschrijving dubieuze debiteuren		150.000		150.000	0	150.000
Overige kosten (initiële opleidingsvergoeding)		912.265	1,0702	976.306	0	976.306
Vergoeding AED gebruikskosten		0		0	4.048	4.048
BVPP		33.400	1,0661	35.608	0	35.608
ZCC pilot		0		0	0	0
Overige kosten (brancards corona)		0		12.793	0	12.793
Corona (apart via min. VWS)		0		0	0	0
Totaal aanvaardbare kosten 2023				**28.535.664**	**-76.288**	**28.459.376**

Tabel 6.1: BAK ambulancedienst 2023

Budget aanvaardbare kosten 2024	Para-meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
S&B vergoeding		17.876.871	1,0600	18.949.483	0	18.949.483
S&B flex		0	1,0600	0	0	0
Vergoeding ouderenbeleid		529.058	1,0600	560.801	0	560.801
Opleidingsvergoeding		695.410	1,0600	737.135	0	737.135
Overige loonkosten		710.119	1,0600	752.726	0	752.726
Overige kosten		352.349	1,0600	373.490	0	373.490
Wagenpark						
Wagenparkvergoeding	36	1.785.353	1,0310	1.840.699	0	1.840.699
Productie						
Km-vergoeding brandstof	1.651.603	0,30	1,0310	499.973	0	499.973
Km-vergoeding materieel	1.651.603	0,36	1,0310	601.787	0	601.787
Productievergoeding rit	40.787	23,68	1,0310	971.387	0	971.387
Productievergoeding afhijsingen brandweer	259			60.139	0	60.139
Vrije marge						
Vrije marge		719.346	1	719.346	0	719.346
Rest vergoeding						
Afschrijving huisvesting		921.885		921.885	0	921.885
Materiële kosten huisvesting		0		0	0	
Vergoeding piketauto's		25.991	1,0310	26.796	0	26.796
Directie en administratie		1.578.237	1,0490	1.655.539	0	1.655.539
Rente vreemd vermogen		145.771	1,0310	150.290	0	150.290
Inzet door derden		0		0	0	0
Controleprotocol		37.070	1,0310	38.000	0	38.000
Afschrijving dubieuze debiteuren		150.000		150.000	0	150.000
Overige kosten (initiële opleidingsvergoeding)		1.024.969	1,0490	1.075.172	0	1.075.172
Vergoeding AED gebruikskosten		0		3.727	0	3.727
BVPP		35.609	1,0490	37.353	0	37.353
ZCC pilot		0		0	0	0
Overige kosten (brancards corona)		0		12.793	0	12.793
Corona (apart via min. VWS)		0		0	0	0
Totaal aanvaardbare kosten 2024				**30.138.522**	**0**	**30.138.522**

Tabel 6.2: BAK ambulancedienst 2024

6.2 Budgetopbouw aanvaardbare kosten meldkamer ambulancedienst

Budget aanvaardbare kosten 2023	Para meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
Loonkosten	1	1.883.770	1,0636	2.003.578	242	2.003.820
Materiële kosten						
AVLS-GIS	1		1,0702	10.702	0	10.702
Triagesysteem	1		1,0702	35.959	0	35.959
Landelijk beheer ICT	1		1,0702	33.979	0	33.979
Rittensturing en -analyse software	1		1,0702	26.755	0	26.755
Verbindingskosten	1		1,0702	86.686	0	86.686
Overige materiële kosten	1		1,0702	17.551	0	17.551
Totaal aanvaardbare kosten 2023				**2.215.210**	**242**	**2.215.452**

Tabel 6.3: BAK MKA 2023

Budget aanvaardbare kosten 2024	Para meter	Parameter waarde	Index	Budget kasbasis	Nacal-culatie	Herrekend budget
Loonkosten						
Loonkosten	1	2.302.107	1,0600	2.440.234	0	2.440.234
Materiële kosten						
AVLS-GIS			1,0310	0	0	0
Triagesysteem			1,0310	53.305	0	53.305
Planmodule B-ritten			1.0310	25.000	0	25.000
Landelijk beheer ICT			1,0310	53.612	0	53.612
Rittensturing en -analyse software			1,0310	27.585	0	27.585
Verbindingskosten			1,0310	40.230	0	40.230
Overige materiële kosten			1,0310	18.096	0	18.096
Totaal aanvaardbare kosten 2024				**2.658.061**	**0**	**2.658.061**

Tabel 6.4: BAK MKA 2024

6.3 Verloop nog in tarieven te verrekenen financieringstekort/-overschot

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)				
Saldo per 1 januari	-741	-811	-524	223
Bij/af: financieringsverschil boekjaar	2.989	4.976	6.483	7.487
Bij/af: correcties voorgaande jaren	160	52	-2	-70
Bij/af: verrekend met zorgverzekeraars	-3.219	-4.741	-5.734	-7.653
Saldo per 31 december[4]	**-811**	**-524**	**223**	**-13**

Tabel 6.5: verloop nog in tarieven te verrekenen

Het financieringstekort/-overschot bestaat uit het verschil tussen de daadwerkelijk gefactureerde ritopbrengsten in een jaar en het budget waar de ambulancedienst volgens de rekenstaat recht op heeft. Het saldo van dit tekort of overschot wordt in volgende jaren verrekend middels afrekeningen met zorgverzekeraars waar beschikkingen van de Nederlandse Zorgautoriteit aan ten grondslag liggen.

[4] -/- is te betalen; + is te ontvangen van zorgverzekeraars

6.4 Specificatie van het financieringstekort/-overschot

Bedragen x € 1.000,-

	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)				
Wettelijk budget aanvaardbare kosten	25.934	28.406	30.751	32.797
Berekende nacalculatie	0	0	0	0
Herrekend budget aanvaardbare kosten	**25.934**	**28.406**	**30.751**	**32.797**
Vergoedingen				
Basis tarief A-vervoer	16.136	17.255	18.225	18.815
Basis tarief B-vervoer	3.412	3.258	3.212	3.300
Basistarief MICU	958	453	493	823
Kilometers beladen	2.440	2.468	2.332	2.365
Tarief voorgaande jaren	-1	-4	6	7
Totaal vergoedingen	**22.945**	**23.430**	**24.268**	**25.310**
Financieringstekort / -overschot RAV	**2.989**	**4.976**	**6.483**	**7.487**

Tabel 6.6: specificatie van het financieringstekort/-overschot

6.5 Investeringen

Investeringen (bedragen x € 1.000,-)		Gew. begr. 2024	Realisatie 2024	Verschil	Doorschuiven naar 2025
Brandweer					
Inventaris		0	0	0	0
Verbindingsmiddelen en communicatietechnologie	*1*	971	106	865	837
Vakbekwaamheidsmiddelen	*2*	65	10	55	0
Persoonlijke beschermingsmiddelen					
Ademlucht	*3*	331	287	44	153
Repressieve kleding	*4*	945	937	8	83
		1.276	1.224	52	236
Voertuigen en bepakkingen					
Voertuigen	*5*	5.110	2.763	2.347	235
Bepakkingen voertuigen	*5*	726	535	191	168
Vaartuigen	*5*	0	94	-94	0
Bepakkingen vaartuigen		0	0	0	0
Containers		0	0	0	0
		5.836	3.392	2.444	403
Totaal Brandweer		**8.148**	**4.732**	**3.416**	**1.476**
Crisisbeheersing					
Inventaris	*6*	36	0	36	0
Automatisering	*6*	145	0	145	40
Totaal Crisisbeheersing		**181**	**0**	**181**	**40**

Investeringen (bedragen x € 1.000,-)		Gew. begr. 2024	Realisatie 2024	Verschil	Doorschuiven naar 2025
Ambulancevoorziening					
Automatisering	*7*	158	0	158	158
Verbindingsmiddelen en communicatietechnologie	*8*	67	134	-67	0
Repressieve kleding	*9*	300	0	300	300
Inventaris		0	0	0	0
Inventaris medisch	*10*	386	167	219	213
Verbouwingen		0	0	0	0
Voertuigen en bepakkingen	*11*	2.814	2.310	504	610
Totaal Ambulancevoorziening		**3.725**	**2.611**	**1.114**	**1.281**
Directie en staf					
Voertuigen en bepakkingen	*12*	50	0	50	0
Totaal Directie en staf		**50**	**0**	**50**	**0**
Bedrijfsvoering					
Automatisering	*13*	1.671	1.219	452	545
Inventaris	*14*	157	75	82	82
Vastgoed					
Verbouwingen	*15*	699	269	430	20
Gebouwen	*15*	3.805	196	3.609	0
Grond en terreinen	*15*	1.455	68	1.387	0
Inventaris		0	0	0	0
Totaal Bedrijfsvoering en Vastgoed		**7.787**	**1.827**	**5.960**	**647**
Totaal veiligheidsregio		**19.891**	**9.170**	**10.721**	**3.444**

Tabel 6.7: totaal investeringen VRGZ

Toelichting

In de kolom Realisatie 2024 zijn alle investeringen meegenomen die in dit jaar in gebruik zijn genomen. Investeringen die wel zijn uitgevoerd maar nog niet in gebruik zijn genomen worden verantwoord als onderhanden activa. De mutatie in de onderhanden activa is zichtbaar in de tabel 5.5 verloopoverzicht MVA.

Als gevolg van de gestegen aanschafprijzen van materieel is de realisatie op een aantal onderdelen hoger dan begroot. Dit wordt echter niet altijd zichtbaar in de kolom realisatie omdat een deel van de investeringen vanwege aanbestedings- en leveringsproblemen doorschuift naar 2025. Bij deze onderdelen wordt hierdoor een hoger bedrag doorgeschoven dan in de verschillenkolom is aangegeven. Investeringen die doorschuiven naar 2026 en verder, worden niet opgenomen in de kolom doorschuivingen, maar worden in de investeringsbegroting 2026 opnieuw opgevoerd.

Sector Brandweer

1. De voor 2024 begrote aanschaf van de pagers maakt onderdeel uit van een (landelijke) aanbesteding die in 2025 plaatsvindt. Deze aanschaf schuift daarom door naar 2025 (€ 458.000,-). De investeringen in de C2000 fallback zijn gerealiseerd met uitzondering van de voertuigladers, deze schuift door naar 2025 (€ 45.000,-). De nieuwe tablets voor de MOI zijn eind 2024 geleverd. Deze worden momenteel geïmplementeerd en geïnstalleerd en in het eerste kwartaal van 2025 in gebruik genomen (€ 334.000,-). De aanschaf van de nieuwe verbindingsmiddelen ten behoeve van Crisisbeheersing wordt interregionaal aanbesteed en zal waarschijnlijk in 2026 plaatsvinden (€ 29.000,-).

2. Voor 2024 stond de vervanging van diverse fitnessapparatuur begroot. Als gevolg van de vervanging van de sportregeling in een duurzaaminzetbaarheidsregeling zullen de fitnesslocaties op een aantal posten worden ontmanteld. De vervanging van de apparatuur komt daardoor te vervallen.

3. De aanschaf van de compressoren en vulbalken ten behoeve van de ademlucht-werkplaats is duurder uitgevallen dan begroot (€ 109.000,-). In afwachting van het toekomstige huisvestingsplan hebben in 2024 alleen de noodzakelijk begrote investeringen in de werkplaatsinrichting plaatsgevonden, de rest schuift door naar 2025 (€ 153.000,-).

4. Als gevolg van gestegen prijzen is de aanschaf van de nieuwe uniformkleding hoger uitgevallen dan oorspronkelijk begroot (€ 86.000,-). De begrote investering in de bluspakken schuift deels door naar 2025 (€ 72.000,-). De huidige chemiepakken zijn niet meer leverbaar, er wordt momenteel gezocht naar een goed alternatief. Deze investering schuift door naar 2025 (€ 12.000,-).

5. De 4 nieuwe TS-en die voor 2024 waren begroot zijn reeds in 2023 geleverd (€ 1.992.000,-). In 2024 zijn nieuwe blusmonitoren aangeschaft voor de blusboten; deze waren niet begroot (€ 94.000,-). In 2024 zijn de bestaande PM-voertuigen vervangen. Deze waren al eerder in de begroting opgenomen maar zijn ten onrechte niet doorgeschoven naar 2024 (€ 455.000,-).

De inventaris van de oude HOvD-voertuigen is zoveel mogelijk hergebruikt in de nieuwe voertuigen wat een voordeel heeft opgeleverd van € 43.000,-.

De begrote vervanging van het PM-voertuig ten behoeve van het gaspakkenteam wordt doorgeschoven naar 2025 (€ 93.000,-). Jaarlijks wordt de staat van de voertuigen en bepakkingen beoordeeld en bekeken of een midlife-update moet plaatsvinden. Een deel van de voor 2024 geplande updates kan worden doorgeschoven naar 2025 (€ 273.000,-). De landelijke aanbesteding van de geplande investering in de warmtebeeldcamera's zal naar verwachting in 2025 worden afgerond (€ 37.000,-). De aanbesteding van de begrote aanschaf van de dienstvoertuigen voor de OvD's en directie zal in 2026 plaatsvinden (€ 555.000,-).

Sector Crisisbeheersing

6. In 2024 zijn, in lijn met de organisatiebrede ICT-investeringen, nieuwe laptops aangeschaft voor het Regionaal Crisiscentrum. Deze investering is verantwoord onder de sector Bedrijfsvoering. Voor 2025 staat de vervanging van overige apparatuur gepland, met een geraamde investering van € 40.000,-.

Sector Ambulancezorg

7. De geplande aanschaf van iPads is doorgeschoven naar 2025. De investeringen op het gebied van automatisering zijn om deze reden € 158.000,- lager.

8. In 2024 zijn toestellen aangeschaft voor Push to Talk. Het aantal benodigde toestellen is hoger dan in de begroting is opgenomen. De kosten van deze investering zijn € 67.000,- hoger dan voorzien.

9. De aanschaf voor repressieve kleding is volledig doorgeschoven naar 2025. Dit veroorzaakt het verschil van € 300.000,-.

10. De voor 2024 begrote aanschaf van defibrillatoren schuift door naar 2025 en mogelijk 2026 (€ 175.560,-). De aanschaf van perfusorpompen is lager uitgevallen dan begroot (€ 65.000,-). Daarnaast zijn 2 brancards besteld, waarvan er slechts één geleverd is in 2024. Dit betekent dat er € 55.000,- minder geïnvesteerd is dan begroot.

11. De aanschaf van 5 piketauto's (4 niet repressief + 1 repressief, totaal € 250.000,-), een logistiek voertuig (€ 80.000,-) en een MICU/ALS-voertuig (€ 200.000,-) is uitgesteld naar 2025.

Sector Directie en staf

12. In 2023 heeft de aanschaf van een nieuw directievoertuig plaatsgevonden. Het investeringsbudget is benut in 2023 en komt daarmee te vervallen in 2024.

Sector Bedrijfsvoering

13. In 2024 is gestart met de vervanging van netwerkcomponenten. Vanwege capaciteitsgebrek, in combinatie met de verhuizing naar het nieuwe pand van de GGD in Nijmegen, is de implementatie en bijbehorende investering van € 358.000,- door de Veiligheidsregio doorgeschoven naar 2025. Daarnaast is een deel van het investeringsbudget (€ 187.000,-) voor beeldschermen, docking stations en mini-pc's doorgeschoven naar 2025 voor de vervanging van defecte apparatuur. Alle medewerkers zijn in 2024 voorzien van nieuwe laptops, waarbij de afschrijvingstermijn is verlengd om de gestegen kostprijs te compenseren. Tevens is in 2024 een nieuwe website ontwikkeld, waarvan de kosten zijn geactiveerd.

14. Binnen de afdeling Vastgoed & Facility Management hebben diverse personele wijzigingen plaatsgevonden in 2024. Hierdoor zijn niet alle geplande activiteiten uitgevoerd. Het resterende budget van € 82.000,- wordt doorgeschoven naar 2025 en zal worden ingezet voor noodzakelijke vervangingen van inventaris.

15. Bij de brandweerpost in Zaltbommel zijn diverse onderhoudswerkzaamheden en kleine verbouwingen uitgevoerd, met aandacht voor verduurzamingsmogelijkheden. Gezien het minimale duurzaamheidsbudget is gestreefd naar een optimale inzet van middelen om maximale duurzame impact te realiseren. Als gevolg van gewijzigde planvorming is de verbouwing aan de AZ-locatie in Beuningen uitgesteld. Naar verwachting vindt het vervolgonderzoek plaats in 2025.

    In afwachting van het regionaal huisvestingsonderzoek zijn alle nieuwbouwplannen uitgesteld. Dit betekent dat de geraamde investering van een tweetal locaties in 2024 niet heeft plaatsgevonden. Tevens is de aankoop van een bestaande locatie uitgesteld in afwachting van het huisvestingsonderzoek.

    Voor de nieuwe AZ-locatie in Tiel heeft in 2024 een eindafrekening plaatsgevonden van € 186.000,-.

    Ten behoeve van de bereikbaarheid en extra parkeergelegenheid zijn in Nijmegen en Beneden Leeuwen gronden aangekocht voor een bedrag van € 68.000,-. Daarnaast is voor € 10.000,- aan ontwikkelkosten geïnvesteerd.

6.6 Leningen

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de langlopende leningen van de VRGZ. Alle leningen zijn afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Met het oog op de financieringsbehoefte voor de komende jaren en de verwachte rentestijgingen zijn in 2022 drie nieuwe leningen aangetrokken met uitgestelde stortingsdata in 2023, 2024 en 2025. De leningen met de stortingsdatum in 2023 en 2024 zijn in onderstaand overzicht opgenomen.

Bedragen * € 1.000,-

Lening nr.	Startdatum	Rente %	Aflossing per jaar	Looptijd*	Restant looptijd	Hoofdsom	Stand 01-01-24	Storting 2024	Aflossing 2024	Restant 31-12-24	Rente 2024
40.109.522	15-12-2014	1,99%	Aflossingsvrij	20 jaar	11 jaar	10.000	10.000	0	0	10.000	199
40.109.743	28-04-2015	1,02%	Aflossingsvrij	15 jaar	7 jaar	1.000	1.000	0	0	1.000	10
40.109.744	28-04-2015	1,10%	Aflossingsvrij	20 jaar	12 jaar	9.500	9.500	0	0	9.500	105
40.109.745	07-05-2015	0,83%	Aflossingsvrij	10 jaar	2 jaar	3.150	3.150	0	0	3.150	26
40.110.043	01-12-2016	2,26%	Aflossingsvrij	20 jaar	13 jaar	4.000	4.000	0	0	4.000	90
40.115.696	11-05-2022	2,07%	Aflossing lineair	20 jaar	19 jaar	10.000	9.500	0	500	9.000	197
40.116.190	01-12-2023	2,49%	Aflossingsvrij	50 jaar	50 jaar	10.000	10.000	0	0	10.000	242
40.116.191	03-12-2024	2,36%	Aflossingsvrij	49 jaar	49 jaar	5.000	0	5.000	0	5.000	9
Totaal						**52.650**	**47.150**	**5.000**	**500**	**51.650**	**878**

* De rentevaste periode is gelijk aan de looptijd van de lening

Tabel 6.8: leningen

6.7 Bijdrage deelnemende gemeenten

In onderstaande tabel is de bijdrage van gemeenten weergegeven.

Gemeenten	Inwoners aantallen	Bijdrage 2023	Reserve prijsstijging	Indexering (5,1%)	Vrijwilligers vergoeding	Toename advies aanvragen	Bijdrage 2024
Berg en Dal	35.320	2.636.242	15.602	135.244	25.426	5.201	2.817.715
Beuningen	26.568	1.602.908	9.487	82.232	15.460	3.162	1.713.249
Buren	27.628	2.434.125	14.406	124.875	23.477	4.802	2.601.685
Culemborg	29.620	2.229.826	13.197	114.394	21.506	4.399	2.383.322
Druten	19.518	1.229.221	7.275	63.061	11.856	2.425	1.313.838
Heumen	16.795	1.373.277	8.128	70.452	13.245	2.709	1.467.811
Maasdriel	26.040	2.003.540	11.858	102.785	19.324	3.953	2.141.460
Neder-Betuwe	25.545	1.845.942	10.925	94.701	17.803	3.641	1.973.012
Nijmegen	182.000	15.847.006	93.789	812.981	152.841	31.263	16.937.880
Tiel	42.600	3.015.853	17.849	154.719	29.087	5.950	3.223.458
West Betuwe	52.633	4.503.558	26.654	231.041	43.436	8.885	4.813.574
West Maas en Waal	19.850	1.638.701	9.698	84.068	15.805	3.233	1.751.505
Wijchen	41.522	2.899.542	17.161	148.752	27.966	5.720	3.099.141
Zaltbommel	30.500	2.360.684	13.971	121.107	22.768	4.657	2.523.187
Totaal	**576.139**	**43.620.425**	**270.000**	**2.340.412**	**440.000**	**90.000**	**48.760.837**

Tabel 6.9: bijdrage deelnemende gemeenten

6.8 Beleidsindicatoren

Programma Crisis- en Rampenbestrijding[5]	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,64	0,64	0,64
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,64	0,64	0,64
Apparaatskosten (kosten per inwoner * € 1)	111	109	108
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	7%	3%	8%
Overhead (% van totale lasten)	24%	22%	19%

Tabel 6.10: beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding

Programma Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,43	0,43	0,42
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,38	0,37	0,39
Apparaatskosten (kosten per inwoner * € 1)	63	58	56
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	11%	2%	10%
Overhead (% van totale lasten)	13%	14%	12%

Tabel 6.11: beleidsindicatoren programma RAV

[5] in deze indicatoren zijn de vrijwilligers van de Brandweer niet meegenomen

6.9 Bestuur en vaststelling jaarrekening

6.9.1 Algemene gegevens

De Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid bestaat uit de Sectoren Brandweer, Ambulancezorg, Bedrijfsvoering en Crisisbeheersing.

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid was in 2024 werkzaam voor de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. De Gemeenschappelijke Regeling is gevestigd in Nijmegen.

Bij wet is voorgeschreven dat het bestuur van de VRGZ bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Zij vormen het Algemeen Bestuur. Binnen dit bestuur is een aantal portefeuilles met thematische verantwoordelijkheden verdeeld. Hiermee zijn geen formele besluitvormende bevoegdheden overgedragen. Elke portefeuille- of themahouder agendeert onderwerpen in het Dagelijks Bestuur en/of Algemeen Bestuur voor besluitvorming.

In algemene zin zorgt het Dagelijks Bestuur voor de voorbereiding van besluitvorming voor het Algemeen Bestuur. Het Dagelijks Bestuur fungeert als agendacommissie voor het Algemeen Bestuur. Zij beoordeelt of de aangereikte voorstellen geschikt zijn voor besluitvorming in het Algemeen Bestuur.

Voorzitter van de VRGZ is de burgemeester van Nijmegen. Plaatsvervangend voorzitter is de burgemeester van West Betuwe.

In 2024 was de samenstelling van het Algemeen Bestuur als volgt:

Organisatie	Naam		
Gemeente Berg en Dal	Dhr. M. Slinkman	01-01-2024	31-12-2024
Gemeente Beuningen	Mevr. D.A. Bergman	01-01-2024	31-12-2024
Gemeente Buren	Dhr. H.M. Ostendorp	01-01-2024	31-12-2024
Gemeente Culemborg	Dhr. G.J. van Grootheest	01-01-2024	31-12-2024
Gemeente Druten	Mevr. S. Sengers	01-01-2024	31-12-2024
Gemeente Heumen	Dhr. J. Minses	01-01-2024	31-12-2024
Gemeente Maasdriel	Dhr. J.L. Geurts	01-01-2024	14-03-2024
	Dhr. A. Baars	15-03-2024	26-06-2024
	Dhr. A.A.M.J. Walraven	27-06-2024	31-12-2024
Gemeente Neder-Betuwe	Dhr. A.J. Kottelenberg	01-01-2024	31-12-2024
Gemeente Nijmegen	Dhr. H.M.F. Bruls	01-01-2024	31-12-2024
Gemeente Tiel	Dhr. F.L.J. van der Meijden	15-02-2024	31-12-2024
Gemeente West Betuwe	Dhr. S. Stoop	01-01-2024	31-12-2024
Gemeente West Maas & Waal	Dhr. V.M. van Neerbos	01-01-2024	31-12-2024
Gemeente Wijchen	Mevr. R. Helmer-Englebert	01-01-2024	31-12-2024
Gemeente Zaltbommel	Dhr. P.C. van Maaren	01-01-2024	31-07-2024
	Dhr. M. Bakermans	01-08-2024	31-12-2024

Tabel 6.12: samenstelling Algemeen Bestuur

Portefeuilleverdeling per 31-12-2024		
Voorzitter Algemeen Bestuur	1.	Dhr. H.M.F. Bruls (Nijmegen)
Plv. voorzitter Algemeen Bestuur	2.	Dhr. S. Stoop (West Betuwe)
Brandweer	1.	Dhr. M. Slinkman (Berg en Dal)
	2.	Dhr. H.M. Ostendorp (Buren)
Crisisbeheersing (inclusief Bevolkingszorg)	1.	Dhr. V.M. van Neerbos (West Maas en Waal)
	2.	Dhr. G.J. van Grootheest (Culemborg)
Ambulancevoorziening en GHOR	1.	Mw. S. Sengers (Druten)
	2.	Dhr. A. Walraven (Maasdriel)
Meldkamer Oost Nederland	1.	Mw. D.A. Bergman (Beuningen)
	2.	Dhr. J. Minses (Heumen)
Informatiegestuurd werken/informatievoorziening	1.	Dhr. F.L.J. van der Meijden (Tiel)
	2.	Mevr. D.A. Bergman (Beuningen)
Financiën		Dhr. A.J. Kottelenberg (Neder-Betuwe)
Auditcommissie	1.	Dhr. A.J. Kottelenberg (Neder-Betuwe)
	2.	Dhr. J. Minses (Heumen)
	3.	Dhr. H.M. Ostendorp (Buren)
Personeelszaken en Organisatie		Mw. R.D. Helmer-Englebert (Wijchen)
Gelderse commissie Veiligheid Grote Rivieren	1.	Dhr. J. Minses (Heumen)
	2.	Dhr. M. Brakelmans (Zaltbommel)

Tabel 6.13: verdeling portefeuilles

6.9.2 Goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening 2024 wordt goedgekeurd door het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid nadat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun zienswijze naar voren te brengen. De jaarrekening is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 3 juli 2025.

Verklaring van afkortingen

7

7 Verklaring van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AED	Automatische Externe Defibrillator
AGS	Adviseur Gevaarlijke Stoffen
ARBO	Arbeidsomstandighedenwet
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AZGM	Ambulancezorg Gelderland-Midden
AZGZ	Ambulancezorg Gelderland-Zuid
BAK	Budget Aanvaardbare Kosten
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
C&R	Crisis- en Rampenbestrijding
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
Cbw	Cyberbeveiligingswet
CISO	Chief Information Security Officer
CoPI	Commando Plaats Incident
DB	Dagelijks Bestuur
DME	Diesel Motor Emissie
DMJOP	Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
EHGV	Eerste Hulp Geen Vervoer
ERMWIC	Euregional Rhine-Meuse-Waal Incident Response and Crisismanagement
FG	Functionaris Gegevensbescherming
Fido	Wet Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
FTE	Fulltime-equivalent
GBT	Gemeentelijk beleidsteam
GGD GZ	Gemeentelijke gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
HOvD	Hoofd Officier van Dienst

HRM	Human Resource Management
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IGV	Informatie Gestuurde Veiligheid
IKB	Individueel keuzebudget
ISO	International Organization for Standardization
IV	Informatievoorziening
KGR	Kosten Gemene Rekening
KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk
LMO	Landelijke Meldkamer Organisatie
LMS	Landelijke Meldkamersamenwerking
MCA	Middencomplexe Ambulancezorg
MDT	Mobiele Data Terminals
MICU	Mobiele Intensive Care Unit
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKA	Meldkamer Ambulancezorg
MKON	Meldkamer Oost-Nederland
MOI	Mobiele Operationele Informatiesysteem
MVA	Materiële vaste activa
NEN	Nederlandse Norm
NIS2	Network and Information Security directive
ODR	Omgevingsdienst Rivierenland
ODRN	Omgevingsdienst Regio Nijmegen
Oost-5	Samenwerking 5 veiligheidsregio's in Oost-Nederland
OTO	Opleiden, Trainen en Oefenen
OvD	Officier van Dienst
PFAS	Per- en polyfluoralkylstoffen
PO	Privacy Officer
PM	Personeel/materieel
PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
PTSS	Posttraumatische stressstoornis
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RCDV	Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's
RI&E	Risico-Inventarisatie en Evaluatie
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorgketen

ROT	Regionaal Operationeel Team
RVU	Regeling voor vervroegde uittreding
SEH	Spoedeisende hulp
SiSa	Singel Information, Single Audit
SPP	Strategische Personeelsplanning
SVM	Schuimvormend middel
TS	Tankautospuit (ook wel TAS)
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VIK	Veiligheidsinformatieknooppunt
VLAM	Vrijwilligheid is van Levensbelang voor ons Allemaal voor nu en (over)Morgen
VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
WNRA	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
WNT	Wet normering topinkomens
Woo	Wet open overheid
Wvr	Wet veiligheidsregio's
WW	Werkloosheidswet

Tabel 7.1: verklaring van afkortingen

Programmabegroting 2026

Meerjarenraming 2027-2029

Colofon	
Versienummer:	0.4
Datum:	20-03-2025
Status:	Ontwerp begroting vastgesteld door DB d.d. 20-03-2025
Omslagfoto:	VRGZ beeldbank

Inhoudsopgave

Voorwoord 4

1 Inleiding 6

1.1 Leeswijzer begroting 6

2 Kerntaken en speerpunten Regionaal Beleidsplan 2024-2027 8

2.1 Kernactiviteiten 8

2.2 Speerpunten Regionaal Beleidsplan 2024 – 2027 8

3 Programma Crisis- en Rampenbestrijding 11

3.1 Een sterk netwerk 11

3.2 Een weerbare organisatie 13

3.3 Informatiemanagement 17

3.4 Landelijke ontwikkelingen 18

4 Programma Regionale Ambulancevoorziening 20

4.1 Ambulancezorg Gelderland-Zuid 20

4.2 Zorgcoördinatie 20

4.3 Schaarste materiaal en materieel 21

4.4 Arbeidsmarktproblematiek 21

4.5 Kerngegevens ambulancezorg 22

4.6 Streefwaarden ambulancezorg 22

5 Bedrijfsvoering 24

5.1 Inleiding 24

5.2 Verbonden partijen 29

5.3 Wet open overheid 29

6 Paragrafen 32

6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 32

6.2 Onderhoud kapitaalgoederen 38

6.3 Financiering 40

7 Financiële begroting 43

7.1 Baten en lasten Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 43

7.2 Baten en lasten Crisis- en Rampenbestrijding 44

7.3 Baten en lasten Regionale Ambulancevoorziening 49

7.4 Uiteenzetting financiële positie 52

7.5 Stand en verloop voorzieningen en reserves 54

7.6 Incidentele baten en lasten en structureel evenwicht 55

7.7 Investeringsplanning 56

8 Bijlagen 59

8.1 Bijdragen deelnemende gemeenten* 59

8.2 Baten en lasten per taakveld 62

8.3 Begrotingswijzigingen 2025 68

8.4 Beleidsindicatoren 71

8.5 Financiële spelregels 72

8.6 Begrippenlijst 81

8.7 Verklaring van afkortingen 82

Voorwoord

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) werkt aan optimale dienstverlening in de regio op het gebied van Brandweer, Ambulancezorg, Rampenbestrijding en Crisisbeheersing. Naast de dagelijkse uitvoer van deze activiteiten zijn er landelijke en regionale ontwikkelingen en uitdagingen met consequenties voor onze regio zoals de toenemende geopolitieke dreiging en de gevolgen van klimaatverandering en de energietransitie. Wij proberen hierop zo goed mogelijk te anticiperen door op verschillende niveaus goed betrokken en vertegenwoordigd te zijn bij landelijke gremia, maar ook door actief de samenwerking op te zoeken met onze partners en met onze gemeenten.

Het jaar 2026 stelt ons hierin nu voor belangrijke uitdagingen. Terwijl we als Veiligheidsregio Gelderland-Zuid trots terugkijken op het werk dat we hebben verzet om de veiligheid en het welzijn van onze inwoners te waarborgen, staan we nu voor een periode die gekenmerkt wordt door zowel onzekerheid als noodzakelijke keuzes door de huidige financiële situatie. Zo heeft het Algemeen Bestuur de VRGZ vanaf 2025 een structurele taakstelling van € 150.000,- opgelegd. Daarnaast hebben we vanaf 2026 te maken met een korting van 10% op de middelen die de VRGZ vanuit de Rijksoverheid ontvangt, de zogenaamde Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Deze korting op de BDuR is opgenomen in de rijksbegroting maar wordt mogelijk (deels) hersteld met de vaststelling van de voorjaarsnota, dat is echter op het moment van opstellen nog onduidelijk en moet daarom op dit moment worden ingecalculeerd.

Tegelijkertijd vragen onze gemeenten, gezien de eigen financiële situatie, de VRGZ scherp te kijken naar besparingen. Hierbij geven enkele gemeenten aan ook de gemeentelijke bijdrage omlaag te willen brengen.

Onze taak als veiligheidsregio is om een vangnet te bieden voor onze inwoners en onze gemeenten, zowel in tijden van crisis als in de dagelijkse veiligheidszorg. Of het nu gaat om brandweerzorg, ambulancezorg, rampenbestrijding of het coördineren van de hulpverlening bij noodsituaties: onze medewerkers staan dagelijks paraat om het verschil te maken. Het verminderen van middelen dreigt echter onze capaciteit en wendbaarheid in gevaar te brengen. En wanneer we niet goed in staat zijn om adequaat in te grijpen, heeft dat directe gevolgen voor de veiligheid en de zorg die wij bieden, maar ook voor het moreel van onze medewerkers en het vertrouwen van onze inwoners in de veiligheidsregio. In de bijgaande discussienota leest u welke impact de bezuinigingen kunnen hebben op de dienstverlening van de veiligheidsregio en, breder, op de veiligheid van de regio Gelderland-Zuid.

Als bestuur staan wij voor de uitdaging om een balans te vinden tussen noodzakelijke bezuinigingen en het behoud van de veiligheid en kwaliteit van leven voor de inwoners van Gelderland-Zuid. Ik doe dan ook een beroep op ons allen om samen, met creatieve oplossingen en gedegen keuzes, de veiligheid van onze regio te blijven waarborgen.

Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Namens deze,

H.M.F. Bruls
Voorzitter
Maart 2025

1

Inleiding

1 Inleiding

In deze begroting is geen nieuw beleid opgenomen en geen uitzettingen, behoudens de indexering en autonome ontwikkelingen conform afspraken met het Algemeen Bestuur VRGZ. Dit met het oog op de financiële onzekerheid van gemeenten en mogelijke bezuinigingen waar de VGRZ mee te maken kan krijgen. Als bijlage bij deze begroting zijn bezuinigingsvoorstellen opgenomen. Met deze voorstellen worden de effecten van kortingen zichtbaar en wordt het mogelijk voor het Algemeen Bestuur om richting te geven aan de mogelijke ongewenste besparingen.

1.1 Leeswijzer begroting

De begroting is als volgt opgebouwd:

- De kernactiviteiten van de VRGZ, de landelijke ontwikkelingen en de stand van zaken met betrekking tot het Regionaal Beleidsplan 2024-2027
- Crisis- en Rampenbestrijding (sector Brandweer en sector Crisisbeheersing)
- Regionale Ambulancevoorziening (RAV) (sector Regionale Ambulancevoorziening)
- Bedrijfsvoering

In het tweede hoofdstuk wordt beschreven wat de kernactiviteiten zijn, worden de landelijke ontwikkelingen geschetst die doorwerking zullen hebben in onze veiligheidsregio en worden de speerpunten belicht die voortvloeien uit het Regionaal Beleidsplan 2024 – 2027. In het derde en vierde hoofdstuk worden de activiteiten op basis van het beleidsplan van de twee programma's van de veiligheidsregio weergegeven: Crisis- en Rampenbestrijding (sector Brandweer en sector Crisisbeheersing) en de Regionale Ambulancevoorziening. In het vijfde hoofdstuk worden de activiteiten van Bedrijfsvoering op basis van het beleidsplan weergegeven. In de hoofdstukken zes en zeven volgen de paragrafen en de financiële uiteenzetting.

2

Beleidsplan

2 Kerntaken en speerpunten Regionaal Beleidsplan 2024-2027

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een regionaal samenwerkingsverband van de veertien gemeenten in onze regio, op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De VRGZ is de organisatie voor de voorbereiding op en coördinatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing, voor de brandweerzorg, ambulancezorg en geneeskundige hulpverlening en meldkamer.

2.1 Kernactiviteiten

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) en de Wet ambulancezorgvoorzieningen vormen de basis voor de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van de veiligheidsregio. Behalve het instellen van brandweer, GHOR en meldkamer, gaat het daarbij om het adviseren van het bevoegd gezag over risico's en over het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises, het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en om informatiemanagement. Ambulancezorg Gelderland-Zuid (AZGZ) verleent zorg op grond van een spoedeisende urgentie of verleent niet-spoedeisende zorg op woon- of verblijfadres of door vervoer.

Daarmee is Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op het terrein van fysieke veiligheid de partner voor onze gemeenten en andere instellingen. De veiligheidsregio verleent haar diensten aan iedereen die woont, verblijft of werkt in de regio Gelderland-Zuid. Deze dienstverlening moet betrouwbaar en adequaat zijn.

De VRGZ heeft de ambitie de komende beleidsperiode bovenstaande reguliere basistaken voor brandweerzorg, ambulancezorg, meldkamer, GHOR, informatievoorziening, rampenbestrijding en crisisbeheersing te continueren. Dat geldt ook voor de wettelijke adviestaken op het gebied van fysieke veiligheid. We zien daar echter op dit moment risico's ontstaan. In de afgelopen jaren is een beweging gaande waarbij steeds meer voor diverse taken naar veiligheidsregio's gekeken wordt met name bij nieuwe onbekende crises, hier dragen landelijke en internationale ontwikkelingen toe bij. Op hetzelfde moment neemt de financiële krapte voor de veiligheidsregio's toe door kortingen vanuit het Rijk en een mogelijk lagere gemeentelijke bijdrage. Dit alles maakt dat de uitvoering van taken onder druk komt te staan wat weer vraagt om het maken van keuzes in taken en onze dienstverlening. De ambities van het beleidsplan zijn opgesteld in een periode dat met name de financiële krapte nog niet geheel in zicht was. Het beleidsplan bevat dan ook ambities die met het maken van keuzes zullen moeten heroverwogen. Omdat de mate van bezuinigingen nog onduidelijk is, geven we de ambities in deze begroting weer zoals gepland. Op basis van de keuzes van het bestuur van de VRGZ worden deze bijgesteld of geherprioriteerd.

2.2 Speerpunten Regionaal Beleidsplan 2024 – 2027

In december 2023 heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, na consultatie van de gemeenteraden in onze regio en de

partners met wie wij als regio verbonden zijn, het nieuwe regionaal beleidsplan voor de periode 2024-2027 vastgesteld.

Dit plan is gebaseerd op het Regionale Risicoprofiel 2024 en beschrijft externe en interne ontwikkelingen, de risico's en de veiligheidsthema's die voor de gemeenten, crisispartners en andere regio's belangrijk zijn. In het beleidsplan worden 35 beleidsdoelstellingen genoemd voor de komende vier jaren, geclusterd in drie speerpunten:

1. Een sterk netwerk
2. Een weerbare organisatie
3. Informatiemanagement

In deze begroting voor het jaar 2026 zijn de beleidsdoelstellingen uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027 vertaald naar activiteiten voor 2026 voor zover daar geen extra middelen voor nodig zijn. Deze activiteiten zijn terug te vinden in hoofdstuk 3 Programma Crisis- en Rampenbestrijding, hoofdstuk 4 Programma Regionale Ambulancevoorziening en hoofdstuk 5 Bedrijfsvoering.

Zoals afgesproken wordt in 2025 gestart met het actualiseren van het Regionaal Risicoprofiel 2024 op basis van de nieuwe landelijke handreiking. Op deze manier kunnen we ons blijvend prepareren op actuele risico's, kunnen we hiervoor passend beleid ontwikkelen en daarin keuzes maken.

3

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

3 Programma Crisis- en Rampenbestrijding

De sector Crisisbeheersing geeft samen met de sector Brandweer invulling aan het programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R). In de sector Crisisbeheersing zijn ook de taken en verantwoordelijkheden van de GHOR ondergebracht.

Het programma C&R voor het begrotingsjaar 2026 is uitgewerkt conform de drie speerpunten uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027: een sterk netwerk, een weerbare organisatie en informatiemanagement. In deze drie paragrafen staat centraal wat de sectoren Brandweer en Crisisbeheersing in 2026 gaan realiseren. In de vierde paragraaf wordt nader ingegaan op landelijke ontwikkelingen welke mogelijk invloed hebben op de VRGZ in 2026.

De tabel met het overzicht van baten en lasten van het programma C&R en een toelichting op de verschillen staat in paragraaf 7.2.

3.1 Een sterk netwerk

3.1.1 Programma Netwerkmanagement

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft zich de afgelopen jaren doorontwikkeld als de samenwerkings- en netwerkpartner op het gebied van met name fysieke veiligheid. De afgelopen jaren is gebleken dat de schaalgrootte van de veiligheidsregio een goed platform is om crises en andere vraagstukken die de veiligheid in de regio raken, samen met het netwerk aan te pakken. De veiligheidsregio treedt hierbij op als verbinder en brengt kennis, ervaring, capaciteit van ketenpartners en (maatschappelijke) partijen bij elkaar.

Wat willen we per beleidsuitgangspunt bereiken?

Met de doorontwikkeling van de VRGZ als netwerkorganisatie beogen wij de samenwerking op het gebied van incidentbestrijding en risico- en crisisbeheersing te versterken door crisispartners en (maatschappelijke) organisaties actief te betrekken in de voorbereiding op (dreigende) incidenten en crisis. Doordat we crisispartners en (maatschappelijke) organisaties in de koude fase al in beeld hebben, kunnen we elkaar tijdens incidenten en crisis sneller vinden en waar nodig veerkrachtig en flexibel gezamenlijk optreden.

Wat gaan we hiervoor doen in 2026?

- Gezamenlijke risico-inventarisatie en risicoanalyse per dreigingsthema en op basis daarvan benaderen van nieuwe netwerkpartners (keuze voor thema's is afhankelijk van het opstellen van een nieuw Regionaal Risicoprofiel in 2025);
- Onderhouden van ons huidige netwerk door het voeren van accountgesprekken en actualiseren van samenwerkingsafspraken;
- Netwerkpartners betrekken bij vakbekwaamheidsactiviteiten en de evaluatie daarvan;
- Netwerkpartners betrekken bij het opstellen van (boven)regionale planvorming;
- Organiseren van een jaarlijks netwerkevent voor bestuurders, crisisfunctionarissen en netwerkpartners.

3.1.2 Programma GHOR

De GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) coördineert en leidt de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises en adviseert over risicobeheersing. De GHOR vormt een cruciale schakel tussen gezondheidszorg, veiligheid en openbaar bestuur.

Wat willen we bereiken?

Het Zorgrisicoprofiel is in 2023 vastgesteld om de voorbereiding op rampen en crises risicogericht te verbeteren. Met de systematiek van het zorgrisicoprofiel willen we de samenwerking met en de voorbereiding van het zorgnetwerk versterken. We willen de informatiepositie van de GHOR verstevigen door de aansluiting op het VeiligheidsInformatieknooppunt (VIK) te borgen.

Wat gaan we hiervoor doen in 2026?

- Samen met Acute Zorgregio Oost en de betrokken GHOR-regio's de voorbereiding (boven)regionaal verder vormgeven;
- Organiseren van een bijeenkomst voor de zorgpartners;
- Opstellen en uitvoeren van een jaarplan vakbekwaamheid GHOR-crisisfunctionarissen;
- Actualiseren van bestaande samenwerkingsafspraken;
- Doorontwikkelen van de systematiek van het Zorgrisicoprofiel;
- Thema Gezondheid in het VIK in Oost-Nederland verder uitbouwen;
- Bijdragen aan VRGZ-programma's met een relatie met de GHOR.

3.1.3 Programma Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie (gemeenten)

Gemeenten hebben als openbaar bestuur een algemene zorgplicht voor hun inwoners en vervullen daarmee een belangrijke rol in de crisisbeheersing. Onze 14 gemeenten zijn dan ook vanaf het eerste moment in een crisis uitvoerend betrokken.

Gemeentelijke crisisbeheersing omvat alle opgeschaalde werkzaamheden van een gemeente ten tijde van een incident, ramp of crisis. Het deel van deze werkzaamheden dat is georganiseerd binnen de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing vindt plaats onder de noemer Bevolkingszorg en/of Crisiscommunicatie, zoals omschreven in het Besluit veiligheidsregio's.

Wat willen we bereiken?

Op basis van het vastgestelde Meerjarenprogramma Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie 2024-2027 willen we de regionale samenwerking tussen gemeenten en veiligheidsregio verder versterken, alsook de vakbekwaamheid en flexibele inzetbaarheid van gemeentelijke functionarissen met een rol in de lokale en regionale crisisorganisatie. In een samenwerkingsovereenkomst tussen gemeenten en VRGZ zijn daartoe afspraken opgenomen over de inzet van gemeentelijke functionarissen in de regionale crisisorganisatie, bereikbaarheid en beschikbaarheid en vakbekwaamheid.

Met het meerjarenprogramma willen we de komende jaren ook nafase en herstel versterken door het inrichten en borgen van nazorg aan eigen personeel en een betere voorbereiding van de overdracht van

werkzaamheden van de crisisorganisatie naar de vaste organisatie van de gemeente(n).

Wat gaan we hiervoor doen in 2026?

- Organiseren van een verbindingsdag over samenwerking op het gebied van veiligheid;
- Opstellen en uitvoeren van een jaarplan vakbekwaamheid gemeentelijke crisisfunctionarissen;
- Actualiseren van bestaande samenwerkingsafspraken met landelijke en regionale netwerkpartners, waaronder Omroep Gelderland (calamiteitenzender), Stichting Salvage, omgevingsdiensten en de dierenambulances in de regio;
- Gerichte aandacht voor de voorbereiding op de nafase door het implementeren van een nieuwe regionale werkwijze en formats.

3.1.4 Bovenregionale en landelijke samenwerking

De komende jaren ligt er een grote opgave voor de veiligheidsregio's individueel en collectief om te komen tot een toekomstgerichte brandweerzorg en risico- en crisisbeheersing. Dit vraagt om samenwerking, om commitment en om verdere harmonisering van een aantal processen.

De afgelopen jaren is zowel in de landelijke vakraden (samenwerking tussen veiligheidsregio's) als binnen Oost-Nederland al intensief samengewerkt. Mede hierdoor hebben we een inhoudelijke bijdrage kunnen leveren op verschillende onderwerpen waarin we als 25 veiligheidsregio's of als Oost-Nederland (Oost 5) samen optrekken.

Wat willen we per beleidsuitgangspunt bereiken?

We willen efficiëntie en effectiviteit vergroten door landelijke ambities uit de Landelijke Agenda Crisisbeheersing en de Strategische agenda van het Veiligheidsberaad, alsook andere strategische thema's als veiligheidsregio's gezamenlijk op te pakken en zorg te dragen voor harmonisatie en/of uniformiteit. Vanuit het collectief van de 25 veiligheidsregio's kan gestuurd worden op die doelen die gezamenlijk moeten worden vormgegeven.

Wat gaan we hiervoor doen in 2026?

- Leveren van een bijdrage aan de uitvoering van jaarplannen van diverse landelijke vakraden en netwerken op het gebied van brandweerzorg, risico- en crisisbeheersing en bedrijfsvoering;
- Het koppelen van de VRGZ-beleidsontwikkeling aan de landelijke ontwikkelingen;
- Het verder versterken van data- en risicogericht werken binnen de VRGZ;
- Het verder versterken van de bovenregionale samenwerking met partners en buurregio's.

3.2 Een weerbare organisatie

3.2.1 Risicogericht werken en risicobeheersing

Risicogericht werken betekent dat je de focus legt op risico's die ertoe doen en deze risico's op een adequate wijze beïnvloedt. Dat beperkt zich niet tot het toepassen van regels, maar vraagt ook om het scherp in beeld brengen en afwegen van risico's op basis van heldere doelstellingen.

Risicogericht werken is onlosmakelijk verbonden met informatiegestuurd werken en informatiemanagement. Het werken aan valide data en aan beschikbaarheid van informatie zal ook in 2026 een belangrijke taak zijn.

De noodzakelijke voorbereiding op incidenten en crisis vraagt van publieke en private crisispartners dat zij hun inspanning ten aanzien van de gezamenlijke risico-inventarisatie, analyse en voorbereiding verder intensiveren en harmoniseren. Dit betekent onder meer dat partijen elkaar frequent opzoeken, aanhaken en betrekken bij zowel de inventarisatie en analyse van risico's en dreigingen, als voorbereiding op de respons.

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB) staat landelijk op de politieke agenda. Er is een eerste evaluatie in de maak die van invloed zal zijn op het vervolgproces. Dit maakt het noodzakelijk dat gemeenten, omgevingsdiensten en de VRGZ goed in verbinding staan. De dienstverleningsovereenkomst (DVO) uit 2024 waarin procesafspraken zijn gemaakt over informatiedeling, advisering, toezicht en handhaving zal opnieuw onder de aandacht gebracht worden.

Wat willen we bereiken?

- Doorontwikkelen van risicogericht werken binnen de VRGZ;
- Proactief anticiperen op ontwikkelingen WKB;
- Actualiseren DVO met de omgevingsdiensten, gemeenten en provincie.

Wat gaan we hiervoor doen in 2026?

- Actief participeren in het landelijke netwerk Risicogericht werken;
- Organiseren van beeldvormende sessies met stakeholders;
- Adviseren en ondersteunen gemeenten op het gebied van evenementenveiligheid;
- Implementeren van de geactualiseerde handreiking evenementenveiligheid;
- Volgen van ontwikkelingen rond de WKB;
- Onderhouden van het netwerk met gemeenten en de omgevingsdiensten.

3.2.2 Versterking voorbereiding en paraatheid

Om toekomstige rampen en/of crises beter en effectiever het hoofd te kunnen bieden streven we naar meervoudige bemensing en paraatheid op sleutelposities. We willen bereiken dat crisisfuncties waarbij 24/7 paraatheid gewenst is, enkelvoudig worden ingevuld. We willen ons richten op vakbekwaamheid van de functionarissen, zodat de juiste mensen met de benodigde competenties op de juiste plek zitten. Om paraatheid en slagkracht te kunnen waarborgen nu en in de toekomst is het van belang dat het strategisch personeelsbeleid ook mee ontwikkelt om het weerbaarheidsvermogen van de VRGZ op langdurige crises en incidenten te ondersteunen. Ook wordt bij de Brandweer het traject VLAM 2.0 geïmplementeerd. VLAM staat voor Vrijwilligheid is van Levensbelang van ons Allemaal voor nu en (over)Morgen) en gaat over het vinden, boeien en binden van vrijwilligers aan de organisatie

Wat willen we bereiken?

- Doorontwikkelen en professionaliseren van de regionale crisisorganisatie zoals reeds ingezet;

- Paraatheid op basis van gezamenlijke planvorming en capaciteitsplanning;
- Stimuleren van het boeien, binden en verbinden van vrijwilligers;
- Vernieuwen van het strategisch personeelsbeleid (zie ook HRM);
- Versterken van de regionale dekking;
- Versterken van de regionale paraatheid en slagkracht.

Wat gaan we hiervoor doen in 2026?

- Implementeren van de aanbevelingen uit de regionale en landelijke onderzoeken met betrekking tot langdurige crisis en veerkracht (2025);
- In gezamenlijkheid ontwikkelen en opstellen of actualiseren van landelijke en (boven)regionale planvorming;
- Het in de praktijk oefenen van deze plannen met de betrokken netwerkpartners;
- Implementeren van traject VLAM 2.0;
- Implementeren van dashboards met sturingsinformatie;
- Updaten van het regionaal bluswaterbeleid.

3.2.3 Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit

Hulpverleners en crisisfunctionarissen worden door de VRGZ opgeleid om vakbekwaam te worden en te blijven. Dit doet de VRGZ door mens-, vraag- en competentiegericht aanbod aan te bieden en een veilige lerende omgeving te creëren. Een wisselend aanbod, online en fysiek, stelt de crisisfunctionaris in staat om kennis, vaardigheden en attitudes (competenties) aan te leren en/of te trainen. De VRGZ biedt hiervoor een veilig leerklimaat, met ruimte voor het opdoen en delen van kennis, reflectie op ervaringen en leren.

We evalueren niet alleen ‘omdat het moet’ maar vooral om nog beter te worden in het monodisciplinair en/of multidisciplinair samenwerken tijdens grote incidenten. Iedereen heeft daarin een eigen rol, bijdrage en verantwoordelijkheid. Van het durven benoemen van tips en tops, tot het eigen maken van relevante leerpunten.

Evalueren zorgt daarnaast voor de verbinding tussen theorie in de koude en lauwe fase (risicobeheersing en voorbereiding) en praktijk (de uitvoering tijdens oefeningen en incidenten). Daarmee zorgen we er samen voor dat we als brandweer en als regionale crisisorganisatie blijven leren en verbeteren. Er wordt optimaal geleerd, wanneer op basis van nieuw opgedane kennis (organisatorische) maatregelen worden genomen en/of processen, werkwijzen, vaardigheden en gedrag worden aangepast.

Wat willen we per beleidsuitgangspunt bereiken?

- Vakbekwame hulpverleners en crisisfunctionarissen op basis van landelijk of regionale vakbekwaamheidskwalificaties;
- Continu verbeteren van de monodisciplinaire en multidisciplinaire samenwerking;
- Actuele plannen, inzetprocedures en werkwijzen;
- Ondersteunen van het vereenvoudigen van het brandweeronderwijs;
- Vergroten van het adaptieve vermogen van de brandweerorganisatie.

Wat gaan we hiervoor doen in 2026?

- Uitvoering geven aan multidisciplinaire en monodisciplinaire jaarplannen vakbekwaamheid;
- Ontwikkelen van multimediale leermaterialen, waarbij er ook aandacht voor nieuwe type crises en langdurige crises;
- Monitoring, toetsing en registratie van vakbekwaamheid;
- Inrichten en uitvoeren van evaluaties van oefeningen en incidenten;
- Organiseren van leertafels na elk GRIP-incident;
- Registratie en monitoring van leer- en verbeterpunten;
- Geselecteerde business cases worden vertaald in het innovatieplan voor de brandweer als onderdeel van het faciliteren van toekomstgerichte brandweerzorg.

3.2.4 Versterken van een weerbare samenleving

De noodzaak voor het versterken van de weerbaarheid van de samenleving wordt inmiddels breed besproken in het publieke debat. Dit heeft te maken met de geopolitieke dreiging die leidt tot grotere risico's op maatschappelijke ontwrichting door een hybride of militair conflict. Ook andere ontwikkelingen zoals netcongestie en bijvoorbeeld veilige energietransitie doen een beroep op onze inwoners. De veiligheidsregio's zullen gezamenlijk en met hun besturen moeten verkennen welke rol zij hierin willen en kunnen spelen ook met het oog op de belangrijke, nog niet verder gespecificeerde rol die door de rijksoverheid wordt toebedeeld aan veiligheidsregio's in deze periode van geopolitieke dreigingen, cyberdreigingen en klimaatverandering en gezien de mogelijk beperkte beschikbare middelen.

Wat willen we bereiken?

Vergroten van de aandacht voor weerbaarheid door middel van publiekscommunicatie en het gericht betrekken van de samenleving bij de voorbereiding op crisis.

Wat gaan we hiervoor doen in 2026?

- Samen met andere overheden en maatschappelijke partijen geven we uitvoering aan publiekscommunicatie, gericht op de activering van de samenleving en de eigen verantwoordelijkheid van burgers bij de voorbereiding en aanpak van crises;
- Samen met andere overheden en maatschappelijke partijen geven we uitvoering aan een online informatie- en adviescentrum voor slachtofferregistratie, informatievoorziening en dienstverlening aan slachtoffers, nabestaanden en andere geïnteresseerden na een ramp of crisis;
- Faciliteren van het ambtelijk en bestuurlijke gesprek over de ambities en de rol van de veiligheidsregio op dit vraagstuk.

3.2.5 Versterken van een weerbare organisatie

In 2025 wordt de continuïteit van de VRGZ als organisatie in het kader van het dreigingsbeeld nader onderzocht. Op basis van deze analyse wordt een programma opgesteld en ingevoerd. We willen ervoor zorgen dat wij als operationele dienst een minimaal aantal dagen kunnen blijven opereren om zodanig de rol als hulpverlener zoveel mogelijk te kunnen blijven vervullen in een crisissituatie.

Wat willen we bereiken?

- De VRGZ-organisatie is in staat om meerdere dagen te kunnen opereren als zij getroffen wordt door uitval van vitale infrastructuur;
- De VRGZ kan haar netwerk- en operationele rol als voorspelbare partner blijven continueren.

Wat gaan we hiervoor doen in 2026?

- Implementeren van maatregelen ter verhoging van de continuïteit van de organisatie;
- Continue aandacht voor de eigen weerbaarheid en continuïteit;
- Onderzoeken hoe brandweerkazernes een rol kunnen vervullen als lokaal steunpunt voor burgers en bestuur vanuit het gegeven dat de brandweer in staat is om gedurende meerdere dagen om te gaan met uitval van infrastructuur.

3.3 Informatiemanagement

Informatiegestuurde veiligheid (IGV) draagt bij aan een veiliger en weerbaarder Nederland, want informatie ondersteunt de besluitvorming en is de basis van het handelen en de samenwerking. Door het realiseren van een goede informatiepositie in het netwerk ontstaat er een realtime beeld van kwetsbaarheden en dreigingen die tot incidenten kunnen leiden. De informatiepositie is essentieel om effectief en efficiënt op te treden bij incidenten, rampen, crisis en bij de voorbereiding hierop. Daarnaast is het terugdringen van risico's en het sturen en verantwoorden daarop ook mogelijk bij een goede informatiepositie. Om informatiegestuurd werken mogelijk te maken is het van belang dat er informatie-uitwisseling plaatsvindt binnen de veiligheidsregio, met partners en landelijk, met andere veiligheidsregio's en met de Rijksoverheid.

Het VIK is de plek binnen de VRGZ waar veel informatie wordt ontsloten. Die informatie komt van de eigen organisatie en van partners; het VIK brengt deze samen. Hiermee vult de veiligheidsregio haar rol als informatie gestuurde netwerkregisseur.

Wat willen we bereiken?

- Robuuste en betrouwbare informatiedeling en verwerking, zodat de professional beschikt over de juiste kennis.

Wat gaan we hiervoor doen in 2026?

- VIK verder uitbouwen als collectieve ondersteuning voor gezamenlijke informatievoorziening binnen Gelderland-Zuid;
- Afspraken maken over het verzamelen, opslaan, verwerken en delen van vertrouwelijke informatie binnen het netwerk van crisispartners;
- Verder uitbouwen witte informatiebron Oost-Nederland, waarmee permanente monitoring van het geneeskundig beeld en van de actuele beschikbaarheid van acute zorg mogelijk wordt;
- Verder werken aan aansluiting VIK op Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2) als landelijke voorziening;
- 24/7 Risico-monitoring en -duiding;
- Werken aan het op orde brengen en houden van actuele cijfers over brandweerzorg en crisisbeheersing;
- Samenwerken met partners om de beschikbaarheid van operationele brandweerdata te faciliteren ten behoeve van incidentbestrijding.

3.4 Landelijke ontwikkelingen

3.4.1 Nieuwe Wet Crisisbeheersing en Brandweerzorg

Per 1 januari 2026 zal naar verwachting de eerste tranche van de herziening van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) in werking treden. In de eerste tranche gaat het onder andere over de inrichting van het stelsel als geheel en het versterken van de verbinding tussen het lokale, regionale, bovenregionale en nationale niveau, evenals tussen de algemene en functionele ketens.

In 2026 staat naar verwachting de consultatie van het wetgevingstraject van de tweede tranche van wijzigingen gepland. De tweede tranche zal zich richten op onder andere:

- Adviesfunctie algemeen bestuur voor brandveiligheid en risicobeheersing;
- Positie en taken GHOR in het stelsel;
- Verbetering brandweer- en crisisonderwijsstelsel;
- Raamwerk voor presterend vermogen veiligheidsregio en brandweer;
- Bevolkingszorg (gemeentelijke werkzaamheden ten tijde van een incident, ramp of crisis);
- Financieringssystematiek.

In de Kaderbrief 2027 zullen we nader ingaan op de voorgenomen wijzigingen en wat dit betekent voor de VRGZ.

Wat gaan we hiervoor doen in 2026?

- Monitoren van de voorgenomen wijzigingen in de Wet Veiligheidsregio's en het adviseren van het bestuur over de mogelijke impact voor de VRGZ.

4

Programma Regionale Ambulancevoorziening

4 Programma Regionale Ambulancevoorziening

De eerdergenoemde speerpunten van het regionaal beleidsplan zijn ook van toepassing op het programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV). Dit programma wordt uitgevoerd door Ambulancezorg Gelderland-Zuid (AZGZ). AZGZ is een erkende gezondheidszorginstelling en voert haar werkzaamheden uit op grond van de door het Ministerie van VWS verstrekte aanwijzing in het kader van de Wet ambulancezorgvoorzieningen.

Hieronder lichten we de ontwikkelingen toe die specifiek voor de ambulancezorg gelden.

4.1 Ambulancezorg Gelderland-Zuid

De ambulancesector kent de komende jaren verschillende uitdagingen. Door demografische ontwikkelingen neemt het aantal en de complexiteit bij zorgvragers de komende jaren toe, wat ook de kosten doet toenemen. Tegelijkertijd wil de politiek die stijgende zorguitgaven drukken. Veranderingen in het (acute) zorgsysteem zullen als gevolg daarvan de komende jaren noodzakelijk zijn. De overheid zal moeten overwegen hoe de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de zorg ook in de toekomst gewaarborgd kan worden. De focus van AZGZ ligt op de continuïteit van de ambulancezorg en de ontwikkelingen die hieraan bijdragen.
AZGZ is breed betrokken bij- en werkt graag samen met (keten)partners binnen de acute zorgverlening. AZGZ is zowel met het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) als samen met ketenpartners bezig om via verschillende oplossingsrichtingen te bekijken hoe de acute zorg beschikbaar en bereikbaar te houden. Hiervoor is samenwerking met al onze partners van essentieel belang. AZGZ is vertegenwoordigd in lokale, regionale en landelijke samenwerkingsverbanden, met als primair doel de juiste zorg op de juiste plaats op het juiste moment. Hieronder worden de speerpunten voor 2026 besproken.

4.2 Zorgcoördinatie

AZGZ ziet zorgcoördinatie als een intensivering van samenwerking tussen de (acute)zorgaanbieders. Bij zorgcoördinatie wordt in een regio de in-, door- en uitstroom van en naar acute zorg door verschillende zorgaanbieders gezamenlijk en gecoördineerd ingericht. Uiteindelijke doel is om de juiste zorg bij de juiste persoon op het juiste moment te kunnen blijven verlenen. Het gaat om alle activiteiten gericht op het regisseren, afstemmen en bewaken van de organisatie en de uitvoering van de zorgverlening aan de patiënt met een acute zorgvraag. Dit zal niet meer op één fysieke locatie zijn; AZGZ investeert in digitale vormen van samenwerking door systemen te koppelen hetgeen beter inzicht geeft in elkaars processen.

Wat willen we bereiken?

Het doel van AZGZ is om de juiste zorg bij de juiste persoon op het juiste moment te kunnen blijven verlenen.

Wat gaan we doen in 2026?

AZGZ spant zich in om goed aangesloten te blijven bij ontwikkelingen en neemt verantwoordelijkheid om de implementatie en samenwerking in het kader van zorgcoördinatie in de regio verder uit te voeren. De exacte vorm waarin dit moet gaan plaatsvinden is continu onderwerp van dialoog.

4.3 Schaarste materiaal en materieel

Het risico op schaarste in materiaal en materieel wordt nauwlettend in de gaten gehouden. In de afgelopen jaren is het een aantal keer voorgekomen dat er schaarste dreigde bij met name brandstof en medicatie. Met name de vertraagde levering van bepaalde materialen kan tot knelpunten leiden. Voorbeelden hiervan zijn het (tijdig) opleveren van nieuwe voertuigen, de levering van medicatie en medische verbruiksartikelen en de levering van batterijen voor medische apparatuur. Verwacht wordt dat deze schaarste in 2026 nog steeds aan de orde zal zijn.

Wat gaan we doen in 2026?

- Periodiek monitoren van beschikbaarheid per middel zodat op tijd geëscaleerd kan worden.
- AZGZ wil onderzoeken hoe middelen verduurzaamd kunnen worden door circulaire materialen aan te schaffen.
- AZGZ wil investeren in multi-inzetbaarheid van voertuigen. Een voorbeeld is een Speciality care voertuig dat voor meerdere doeleinden inzetbaar is zoals voor Advanced Life Support (ALS) en spoed Intensive Care (IC) transport.

Het gebruik van het C2000-communicatiesysteem zal op termijn stoppen en vervangen worden. Doorontwikkeling van het huidige Push-to-talk communicatiesysteem zal hier een oplossing voor zijn. AZGZ is daarom gestart met het gebruik van Push-to-talk voor de midden-complexe ambulancezorg. Op geleide van de ervaringen zal dit vervolgens uitgerold worden naar de overige eenheden van de ambulancezorg. Hiermee sorteert AZGZ voor op de toekomst mocht C2000 langdurige uitval gaan kennen.

4.4 Arbeidsmarktproblematiek

De krapte op de arbeidsmarkt is in de gezondheidszorg merkbaar. Ook de ambulancezorg heeft op onderdelen steeds meer moeite om vacatures goed in te vullen. Zo heeft de meldkamer ambulancezorg extra moeten investeren om personeel te werven, te selecteren en op te leiden. Hiervoor heeft AZGZ een wervings- en opleidingsplan gerealiseerd. Dit heeft resultaat opgeleverd, maar vergt een doorlopende inspanning en genereert hogere kosten. De meldkamer verwacht medio 2026 weer op formatie te zijn. Het werven van ambulancezorgprofessionals voor de rijdende dienst gaat nu nog goed, maar ook daar verwachten we dat het moeilijker wordt om vacatures in te vullen.

Wat willen we bereiken?

We willen meer zorg op maat aanbieden in samenwerking met ketenpartners door nadere samenwerking met ketenpartners te zoeken en innovaties te stimuleren.

Wat gaan we doen in 2026?

AZGZ zal ook in 2026 inzetten op een intensieve samenwerking met ketenpartners en bijdragen aan de ontwikkelingen van innovaties binnen de zorgketen.

4.5 Kerngegevens ambulancezorg

Kerngegevens	
Eenheden	**Voorgenomen**
Opkomstlocaties	4
Voorwaardenscheppende locaties	9
A-ambulances en B-ambulances	30
Mobiele Intensive Care Unit (MICU)	2
Rapid Responder voertuigen	3

Tabel 1: kerngegevens ambulancezorg

4.6 Streefwaarden ambulancezorg

Streefwaarden	
Operationele inzetprestatie	**Verwacht**
A0 en A1-ritten ambulance	ca. 12.000
A0 en A1-ritten binnen 15 minuten	95%
A0 en A1-ritten gemiddelde meldtijd	max. 1:40
A0 en A1-ritten gemiddelde opstarttijd	max. 0:45
A0 en A1-ritten gemiddelde rijtijd	6:30
A0 en A1-ritten gemiddelde responstijd	8:55
A2-ritten ambulance	ca. 9.000
A2-ritten binnen 30 minuten	98%
Vakbekwaamheid	
Medewerkers met bekwaamheidsverklaring	100%

Tabel 2: streefwaarden ambulancezorg

**Maximale normtijden voor de A0 en A1-ritten zijn vooralsnog hetzelfde totdat de wet dit aanpast.*

5

Bedrijfsvoering

5 Bedrijfsvoering

5.1 Inleiding

De VRGZ wordt geleid door een directie bestaande uit de directeur Brandweer en Crisisbeheersing en de directeur Ambulancezorg en Bedrijfsvoering, tevens secretaris van het bestuur. De GHOR (onderdeel van de sector Crisisbeheersing) wordt aangestuurd door de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) die ook directeur is van GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ).
De sector Bedrijfsvoering voert ondersteunende taken uit ten behoeve van primaire proces van de VRGZ en bestaat uit de afdelingen HRM, Informatievoorziening, Financiën & Inkoop, Vastgoed & Facility Management en Communicatie. De GGD neemt dienstverlening van de sector Bedrijfsvoering af.

Ontwikkelingen die invloed hebben op de veiligheidsregio kennen ook financiële gevolgen. Daarnaast hebben we te maken met autonome ontwikkelingen, zoals prijsstijgingen en nieuwe wet- en regelgeving of aanpassingen hiervan. Deze autonome ontwikkelingen worden conform bestuurlijke afspraken als uitzetting in de begroting opgenomen. Op dit moment is de exacte financiële uitwerking bij sommige ontwikkelingen nog niet helder. Wij beschrijven dit hieronder. De VRGZ volgt deze ontwikkelingen en zodra deze duidelijkheid er wel is, zal het bestuur hierover worden geïnformeerd en worden concrete voorstellen uitgewerkt.

De belangrijkste algemene ontwikkelingen die we nu zien zijn:

1. Doorontwikkelingen binnen de organisatie
Om te blijven voldoen aan de veranderende eisen en verwachtingen van stakeholders, wordt de organisatie continu doorontwikkeld. Dit omvat het versterken van interne processen, het verbeteren van de bedrijfsvoering en het investeren in kennis en vaardigheden van medewerkers. Deze ontwikkelingen zijn noodzakelijk voor de continuïteit en kwaliteit van onze dienstverlening.

2. Nieuwe wet- en regelgeving
De invoering van nieuwe wet- en regelgeving brengt operationele en financiële consequenties met zich mee. Voorbeelden hiervan zijn de landelijke PTSS-regeling en de mogelijke vitaalverklaring. Deze verplichtingen leiden mogelijk tot extra investeringen en administratieve lasten, aanpassingen in werkwijzen en software en de inzet van aanvullende expertise. Zowel voor PTSS als de vitaalverklaring is nog niet duidelijk wat de exacte financiële consequenties zijn (zie ook 5.1.1 en 5.1.2). Voor de regeling PTSS ligt nu een aanvraag bij het Rijk, want zonder Rijksbijdrage is deze regeling onbetaalbaar. Op dit moment is voor nieuwe wet- en regelgeving geen extra financiering opgenomen in de begroting. Als financiële effecten concreet worden en om uitzettingen vragen, worden deze aan het bestuur voorgelegd. De VRGZ monitort dit scherp.

3. Stijgende eisen privacy en security
De steeds grotere rol van data gaat gepaard met strengere eisen van privacy en security die impact hebben op de bedrijfsvoering van de VGRZ. Een adequate inrichting van systemen en processen vraagt voortdurend om investeringen in IT-infrastructuur, cyberveiligheid, softwarelicenties en opleidingen.

Het opvangen van deze ontwikkelingen vraagt op termijn om extra middelen of een herprioritering van taken om te voorkomen dat vernieuwingen worden vertraagd of zelfs geheel achterwege blijven. Wij houden deze ontwikkelingen en de impact hiervan scherp onder de aandacht.

5.1.1 HRM

Het versterken van het personeelsbeleid is een van de doelstellingen uit het Regionaal Beleidsplan 2024-2027. Daar geeft de afdeling HRM in 2026 uitvoering aan op onder andere de thema's Leiderschapsontwikkeling en Strategische Personeelsplanning.

Leiderschapsontwikkeling

De ontwikkeling van leiderschap binnen de VRGZ is een doorlopend proces. Het beoogde resultaat is een versterkte eenheid en uniformiteit in leiderschapsstijl binnen alle sectoren van de VRGZ. Dit draagt bij aan meer eigenaarschap en een sterkere voorbeeldfunctie binnen de organisatie.

Strategische personeelsplanning

Met strategische personeelsplanning willen we ons personeelsbestand kwantitatief en kwalitatief beter laten aansluiten op toekomstige ontwikkelingen. Het beoogde resultaat is een goed opgeleide en toekomstbestendige organisatie die klaar is om in te spelen op de veranderende arbeidsmarkt en sectorale ontwikkelingen. Dit is extra belangrijk in deze krappe arbeidsmarkt. We doen dit met een integrale aanpak, waarin zowel een opleidingsplan als een plan van aanpak worden ontwikkeld om de personele inzet structureel te versterken. Het opleidingsbudget bedraagt 1,5% van de loonsom. Echter, de verwachting is dat dit budget onvoldoende zal zijn om alle benodigde opleidingen en trainingen te bekostigen, waardoor aanvullende financiering of interne keuzes noodzakelijk zijn. Gezien de onzekerheid zijn hiervoor geen extra activiteiten of middelen opgenomen. Zodra hierover concretere voorstellen opgesteld zullen worden, zullen deze separaat worden voorgelegd.

Mentale weerbaarheid en PTSS-beleid

Het afgelopen jaar is veel ingezet op mentale weerbaarheid en hebben we de psychosociale ondersteuning van onze medewerkers verstevigd. Wij willen huidige en voormalige medewerkers passende ondersteuning bieden op het gebied van mentaal welzijn.

Op dit moment wordt gewerkt aan een landelijke PTSS-regeling. Het doel hiervan is om het ontstaan van PTSS te voorkomen en anderzijds om medewerkers met PTSS-gerelateerde klachten adequaat te begeleiden. Er is een landelijke toolbox beschikbaar gesteld, die binnen de VRGZ wordt geïmplementeerd. De VRGZ heeft met hulp van de toolbox de interne processen rondom PTSS in kaart gebracht.

Op landelijk niveau wordt overlegd tussen de Veiligheidsberaad, het Rijk en de veiligheidsregio's over de landelijke regeling. De minister is gevraagd bij te dragen aan de collectieve kosten voor uitvoering van de regeling. Als de regeling met terugwerkende kracht wordt toegepast en het ministerie geen geld toekent, zullen alle inspanningen en de daaruit voorvloeiende financiële consequenties op dit gebied door de veiligheidsregio waar de medewerker in dienst is of was, door de VRGZ moeten worden gedragen. Dit kan leiden tot hoge kosten waar op dit moment geen dekking voor is.

5.1.2 Informatievoorziening

Digitale infrastructuur versterken

Het contract met RAM-IT voor support voor IT Infra en systeembeveiliging voor VRGZ en GGD eindigt in december 2025. Daarvoor heeft in 2024 een aanbesteding plaatsgevonden. In 2025 zal in samenwerking met de geselecteerde leverancier de implementatie worden gerealiseerd. Dit kan een uitloop hebben van een jaar in verband met de transitie van de overnemende partij waaraan het beheer wordt overgedragen. De kosten van de nieuwe leverancier zijn op het moment van schrijven nog niet in beeld. Gezien de prijsontwikkelingen in de markt kunnen de kosten hoger uitvallen. Hier staat op dit moment nog geen financiële dekking tegenover. Indien dit het geval is zullen hiertoe concrete voorstellen worden opgesteld.

Uitbreiden BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid)

Er zijn diverse wetten en richtlijnen om organisaties te helpen het cyberrisico te verminderen, waaronder de Europese NIS2-richtlijn, die wordt omgezet naar de Cyberbeveiligingswet (Cbw). Hoewel de VRGZ nog niet onder deze Cbw viel, is het voor de toekomst wel van belang dat we voldoen aan de eisen vanuit de Cbw, aangezien de BIO al geldend is voor de veiligheidsregio en dezelfde vereisten (of zwaarder) van toepassing zullen zijn door het vitaal verklaren van veiligheidsregio's zoals hieronder beschreven.

Vitaalverklaring

De verwachting is dat de VRGZ 'vitaal' verklaard wordt. Dit houdt in dat de VRGZ aangemerkt wordt als organisatie waarvoor geldt dat bij verstoring, uitval of manipulatie van een proces of dienst dermate ernstige gevolgen kunnen optreden dat deze de nationale veiligheid kunnen schaden. Als vitale aanbieder krijgen we daarmee een belangrijke taak in het continueren van vitale processen, zoals crisesbestrijding en uitoefenen van brandweertaken. Daarom is het van belang dat we zicht hebben op risico's en hier voldoende maatregelen tegen nemen: strakkere processen, meer controles, meer specifieke kennis en vaardigheden alsook hardware en software. De druk op het redundant uitvoeren van systemen en processen zal een nog grotere rol gaan spelen en ook dit zal een investering vereisen. Wat de exacte consequenties zijn van het vitaal verklaard worden is op dit moment nog niet helder. Dat betekent ook dat de benodigde financiële investeringen op dit moment nog niet volledig kunnen worden ingeschat.

Omdat de cyberdreiging blijvend is en de impact van een cyberaanval groot kan zijn zal cybersecurity een hoge prioriteit hebben in 2026. Vanuit het landelijke versnellingsplan Informatieveiligheid wordt gewerkt aan het versterken van de cyberweerbaarheid van de veiligheidsregio's. Daar sluit de VRGZ bij aan. Voor onze interne organisatie betekent dit dat er extra eisen worden gesteld aan security (extra monitoring).

Privacy

Het blijvend voldoen aan (nieuwe/herziene) wet- en regelgeving en normenkaders, stelt de VRGZ voor uitdagingen. Ondertussen blijven de huidige verplichtingen van kracht. Het op de juiste manier voldoen aan de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming op een toegankelijke manier, zoals deze verwacht wordt van de overheid, zorgt in een dynamische organisatie voor behoorlijke dilemma's. Omdat voor de VRGZ slechts 0,5 fte Privacy Officer beschikbaar is moeten we keuzes maken welke risico's wel of niet worden verkleind of beheerst. En dit niet

alleen voor ons als organisatie, maar voor alle partners, verwerkers, leveranciers e.d. die namens ons en met onze gegevens werken.

Nieuwe archiefwet
De Rijksoverheid wil de Archiefwet 1995 moderniseren zodat deze beter aansluit bij de praktijk van het digitale informatiebeheer. De verwachting is dat deze wet ingaat op 1 januari 2026. Wij verwachten hiervoor andere en mogelijkerwijs duurdere software aan te moeten schaffen. Daarnaast moet de dienstverleningsovereenkomst met archiefbeheerder Regionaal Archief Nijmegen worden aangepast.

5.1.3 Financiën en Inkoop

Structurele kosten structureel dekken
Een financieel gezonde veiligheidsregio is essentieel om de uitdagingen die op de inwoners, gemeenten en de veiligheidsregio afkomen het hoofd te bieden. Financieel gezond betekent onder andere structurele kosten, structureel dekken. Een voorbeeld is het besluit van het Algemeen Bestuur in 2025 over een toekomstbestendige vastgoedinrichting. Aanleiding is de onderwaardering van het vastgoed in de huidige opbouw van de kapitaallasten, veroorzaakt door het feit dat de kazernes bij overdracht van onze gemeenten aan de VRGZ in 2014 tegen de (lagere) boekwaarde zijn overgedragen en niet tegen de (hogere) marktwaarde. Naast de uitdaging op vastgoed is de ondersteuning door Bedrijfsvoering een belangrijke component voor een toekomstbestendige veiligheidsregio. De verwevenheid tussen Bedrijfsvoering en het primair proces is steeds groter. De opdracht aan de veiligheidsregio kan niet uitgevoerd worden zonder goede ondersteuning op het primair proces. Dit raakt alle afdelingen binnen Bedrijfsvoering.

Doorontwikkeling inkoopproces
In 2026 worden de laatste onderdelen van het Inkoopverbeterplan afgerond. In 2025 is gestart met het deelproject purchase-to-pay, met als doel het eenvoudiger maken van bestellingen en betalingen. Daarnaast wordt in 2026 het HRM-deelproject afgerond. Het doel van dit project is om de inkoopkennis in de organisatie te verbeteren en te borgen dat betrokkenen bij inkoop hun taak goed uit kunnen voeren.

Kostenverdeelsystematiek
Het Algemeen Bestuur heeft in 2024 opdracht gegeven tot een onderzoek naar de gehanteerde methodiek om de kosten van de VRGZ over de gemeenten te verdelen. Dit onderzoek richt zich op een analyse van de huidige verdeelmethodiek en de mogelijke aanpassingen daarvan. De financiële consequenties van keuzen van het bestuur hierin zullen geen impact hebben voor de begroting van de VRGZ maar mogelijk wel voor de begrotingen van individuele gemeenten. De uitkomsten van deze besluiten worden naar verwachting verwerkt in de gemeentelijke begrotingen van 2027.

5.1.4 Vastgoed- & Facility Management

Verduurzaming vastgoed/uitvoeren duurzaam meerjarig onderhoudsplan
Het herziende Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt in 2026 uitgevoerd. Daarnaast moeten de panden van de VRGZ voldoen aan de wettelijke duurzaamheidseisen. Dit vraagt om substantiële investeringen,

wat een kostenverhogend effect heeft. Momenteel is er nog geen budget beschikbaar, terwijl cruciale installaties aan vervanging toe zijn. In de resultaatbestemming voor 2024 is voorgesteld een bestemde reserve te vormen om de extra lasten die deze duurzaamheidsaanpassingen met zich meebrengen de komende jaren uit deze reserve te bekostigen.

Het onderzoek naar de toekomst van de huisvesting van de VRGZ loopt nog. Als de definitieve besluiten door het Algemeen Bestuur zijn genomen, wordt een implementatieplan gemaakt om het vastgoed de komende jaren toekomstbestendig te maken. De financiële consequenties hiervan worden naar verwachting verwerkt in de begroting van 2027.

Elektrificatie wagenpark

Ook ons wagenpark moet voldoen aan de duurzaamheidseisen die zijn afgesproken in het klimaatakkoord. Onderdeel daarvan is de elektrificatie van het wagenpark. Deze vereist aanvullende investeringen in de aanleg van elektrische laadvoorzieningen op diverse locaties. Een uitdaging hierbij vormt de beperkte capaciteit vanuit netbeheerder Liander. Het aanhoudende probleem van netcongestie blijft een onzekere factor, omdat Liander niet altijd kan voldoen aan de groeiende stroomvraag. Dit risico wordt nauwlettend gemonitord en waar mogelijk in de planning meegenomen.

PFAS-onderzoek

In opdracht van de Provincie Gelderland zijn onderzoeken uitgevoerd naar de aanwezigheid van PFAS op VRGZ-percelen. De resultaten van deze onderzoeken worden rechtstreeks aan de provincie gerapporteerd. Op dit moment zijn er nog geen uitslagen bekend. Voor negen locaties zijn bodemmonsters genomen, waarvan bij vier locaties een herhalingsonderzoek heeft plaatsgevonden. De verdere aanpak en mogelijke consequenties worden in afstemming met de provincie bepaald.

5.1.5 Communicatie

Team Communicatie werkt organisatiebreed en sectoroverstijgend. De veranderende wereld leidt ook in Veiligheidsregio Gelderland-Zuid tot nieuwe risico's (klimaatadaptatie, energietransitie) en taken. Dit vraagt om een slagvaardig team Communicatie dat professioneel en daadkrachtig inspeelt op de actualiteit zonder de communicatiebehoefte van brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing uit het oog te verliezen, steeds ten behoeve van inwoners, bedrijven, crisis- en netwerkpartners.

De formatie van team Communicatie in Gelderland-Zuid is ten opzichte van de overige 24 veiligheidsregio's smal georganiseerd, terwijl de communicatieve ondersteuning bij het uitvoeren van wettelijke taken hetzelfde vraagt als elders in het land. De in 2025 ingezette koers van het bundelen van communicatiekracht en -budget, met noodzakelijke verbeterprocessen, zoals het communicatiever maken van de eigen organisatie, wordt in 2026 voortgezet.

Daarnaast zal VRGZ in een gepast tempo meegaan in noodzakelijke aanpassingen op basis van de landelijke wet- en regelgeving, bijvoorbeeld op het gebied van digitale toegankelijkheid, informatieveiligheid en Woo. Ook worden landelijk (RCDV) inspanningen gevraagd op het gebied van risicocommunicatie (weerbare samenleving), regionaal (Oost 5) op het gebied van informatiegestuurde veiligheid en intern op het gebied van

arbeidsmarktcommunicatie, zodat VRGZ zowel met (vrijwillige) brandweer als ambulancedienst een aantrekkelijke werkgever blijft.

5.2 Verbonden partijen

GGD Gelderland Zuid

De VRGZ werkt intensief samen met de GGD Gelderland-Zuid op het gebied van de bedrijfsvoering (geleverd door de afdelingen Vastgoed & Facility Management, HRM, IV en Financiën & Inkoop).

Meldkamer Oost- Nederland

Voor de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) is een construct Kosten Gemene Rekening (KGR) opgezet. Kern van een dergelijk construct is dat gezamenlijk het risico gedragen wordt en dat geen btw in rekening gebracht hoeft te worden over de dienstverlening. Het personeel is in dienst gekomen van de VNOG. De VRGZ draagt op basis van een verdeelsleutel bij.

Er is in beide gevallen geen sprake van een verbonden partij in die zin dat de VRGZ risico's draagt die vanuit de andere partij worden veroorzaakt anders dan vanuit de inhoudelijke samenwerking. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van het samenwerkingsverband.

5.3 Wet open overheid

In 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Op basis van de Woo dienen bestuursorganen in de jaarlijkse begroting een openbaarheidsparagraaf op te nemen, waarbij aandacht wordt besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet. In de jaarlijkse verantwoording doet het bestuursorgaan verslag van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

Actieve openbaarmaking

Een belangrijk onderdeel van de Woo is de verplichting tot actieve openbaarmaking van 17 informatiecategorieën door alle bestuursorganen. Deze 17 categorieën hoeven niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt te worden, maar de wetgever heeft bepaald dat dit gefaseerd (per informatiecategorie) kan gebeuren. Per 1 november 2024 moeten bestuursorganen de eerste vijf informatiecategorieën in de Wet open overheid (Woo) actief openbaar maken. Het gaat dan om de volgende informatiecategorieën:

- wetten en algemeen verbindende voorschriften;
- overige besluiten van algemene strekking;
- informatie over de organisatie en werkwijze;
- bereikbaarheidsgegevens;
- vergaderstukken van de Staten-Generaal.

Mogelijk worden in de loop van 2025 en 2026 aanvullende informatiecategorieën verplicht die actief openbaar gemaakt moeten worden. De exacte planning en details hiervan worden op een later moment door de wetgever bekendgemaakt.

De ontwikkelingen rondom de Woo worden nauwlettend gevolgd om tijdig voorbereidingen te treffen voor de toekomstige verplichtingen tot actieve openbaarmaking.

Woo-index

Om de actieve openbaarmaking conform de Woo te ondersteunen is er een verwijsindex, de ‘Woo-index’, en een zoekfunctie op Overheid.nl. De VRGZ is al gestart met actieve openbaarmaking van bijvoorbeeld informatie over organisatie en bereikbaarheidsgegevens (vermeld in het Register van Overheidsorganisaties). De Woo-index verwijst voor wat betreft de categorie Wetten en algemeen verbindende voorschriften en de categorie Overige besluiten van algemene strekking naar officielebekendmakingen.nl. Daarnaast publiceert de VRGZ ook tal van stukken op de eigen VRGZ-website.

Woo-verzoeken

In 2024 is de basis gelegd voor de inrichting op de openbare website van de VRGZ, zodat burgers hier vanaf 2025 hun Woo-verzoeken via een webformulier kunnen indienen.

6

Paragrafen

6 Paragrafen

6.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf komen de normering van de algemene reserve, het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarnaast worden de risico's van de VRGZ beschreven. Voor het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt verwezen naar bijlage 8.5 Financiële spelregels.

6.1.1 Algemene reserve, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

Programma Crisis- en Rampenbestrijding

Algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding Bedragen * € 1.000,-	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Norm eigen vermogen (5% van de baten)	3.457	3.457	3.484	3.488
Algemene reserve rampenbestrijding	3.097	3.097	3.097	3.097
Percentage eigen vermogen van de baten	4,48%	4,48%	4,44%	4,44%

Tabel 3: algemene reserve C&R

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Het saldo van de algemene reserve is lager dan de norm van 5%. Indien positieve resultaten behaald worden geldt als uitgangspunt dat dit resultaat toegevoegd wordt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm.

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit (algemene reserve rampenbestrijding). De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit van het programma C&R is niet toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's (zie paragraaf 6.1.2 Risico's) te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich daadwerkelijk voordoen treft de VRGZ hiervoor bezuinigingsmaatregelen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Programma RAV

De reserve van de RAV ziet er als volgt uit:

Reserve aanvaardbare kosten RAV Bedragen * € 1.000,-	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
De minimale norm is 10% van de baten	3.736	3.736	3.736	3.736
De streefwaarde is 15% van de baten	5.604	5.604	5.604	5.604
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.547	2.547	2.547	2.547
Percentage eigen vermogen van de baten	7%	7%	7%	7%

Tabel 4: reserve aanvaardbare kosten RAV

Cijfermatig haalt de AZGZ de minimale norm van 10% van de baten niet. Dit wordt veroorzaakt doordat de AZGZ de afgelopen jaren niet in staat is geweest structureel positieve resultaten te behalen.

De verwachte beschikbare weerstandscapaciteit (reserve aanvaardbare kosten RAV) is toereikend om de geïnventariseerde en gecalculeerde risico's te dekken (zie paragraaf 6.1.2 Risico's).

6.1.2 Risico's

In tabel 5 is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Bedragen *€ 1.000,-	Verwachtingswaarde afzonderlijke risico's	Noodzakelijke risicocapaciteit VRGZ	Noodzakelijke risicocapaciteit RAV	Noodzakelijke risicocapaciteit C&R
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.750	525	45	480
Maatschappelijke risico's	550	100	12	88
Economische risico's	2.505	953	191	762
Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency	8.925	3.673	908	2.765
Totaal	**13.730**	**5.251**	**1.156**	**4.095**

Tabel 5: samenvatting risico's

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de VRGZ loopt, worden in tabel 6 de elf grootste risico's weergegeven.

Wijzigingen ten opzichte van het overzicht in de jaarrekening

Ten opzichte van de jaarrekening zijn geen wijzigingen aangebracht aan de beschreven risico's.

Frauderisicoanalyse

De VRGZ heeft beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en er is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Dit is tevens onderdeel van de rechtmatigheidsverklaring via het criterium Misbruik en oneigenlijk gebruik.

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
1	**Verduurzaming vastgoed** Om te voldoen aan de duurzaamheidseisen (o.a. klimaatakkoord, energiebesparing) zijn extra investeringen nodig in bestaande en nieuwe panden. Dit betreft een afweging tussen de ambities, planning en financiële middelen.	1.950 x 0,7	1.365	▪ Onderzoek en advies verduurzaming van panden ▪ Toekomstvisie huisvesting bespreken met bestuur ▪ Onderzoek toekomstbestendigheid Multipost
2	**Arbeidsmarktkrapte** ▪ vergrijzing van personeel en doelgroep ▪ schaarste zorgpersoneel ▪ niet halen afspraken zorgverzekeraars (incl vertrouwen) ▪ diensten niet op de weg ▪ langere omlooptijden door sluiting SEH ▪ geen doorstroom van ambu-medewerkers naar meldkamer a.g.v. consequenties FLO Vergrijzing en schaarste van personeel, meer investeren om personeel te behouden en nieuwe mensen te werven	750 x 0,6	450	▪ Tijdig bespreken met zorgverzekeraars ▪ Zorgcoördinatie ▪ Tijdig schakelen met ketenpartners (ziekenhuizen) om met elkaar keten sterk te houden ▪ Automatiseren van repeterende taken, inzetten van chatbots, maken van gespreksverslagen, inzet AI tools. ▪ Aanpassing arbeidsvoorwaarden ▪ Inzet externe wervingsbureaus ▪ Extra inzet op arbeidsmarktcommunicatie ▪ Extra formatie t.b.v. werving en selectie ▪ Bevorderen duurzame inzetbaarheid ▪ Extra aandacht voor binden en boeien van medewerker (o.a. richtlijn bewust belonen)
3	**Bezuinigingen** Dit risico komt voort uit de voorgenomen bezuinigingen op de BDuR en de gemeentelijke bijdrage. Er bestaat een kans dat niet volledig of tijdig aan deze bezuinigingsdoelstellingen wordt voldaan.	1.500 x 0,3	450	▪ Tijdig het gesprek voeren met gemeentes ▪ Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
4	**CAO / Loonontwikkelingen** Het betreft hier de toekomstige stijgingen door een nieuwe CAO die boven de indexcijfers uitkomen die door de NZa/adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de zorgverzekeraars/gemeentes onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	630 x 0,5	315	▪ Tijdig het gesprek voeren met zorgverzekeraars / gemeentes ▪ Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is ▪ Aanspreken van algemene reserve
5	**Cybercriminaliteit/beveiligingsincident** Cybercriminaliteit, beveiligingsincidenten en verstoringen van de organisatie en samenleving	1.000 x 0,3	300	▪ Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer ▪ Continuïteitsplan in werking ▪ Vitaal verklaring bij voldoen aan Cyberbeveiligingswet ▪ Opnieuw aanbesteden kantoorautomatisering ▪ Strengere controles inrichting automatisering ▪ Verdere verbetering ISO / NEN certificering ▪ Inzet AI gestuurde monitoring software ▪ Verhogen bewustwording binnen de organisatie ▪ Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving ▪ Back-up en restore ▪ Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden VRGZ ▪ Ketensamenwerking ▪ Prospectieve risico-analyse

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
6	**Kapitaallasten vastgoed** Bij de regionalisering zijn panden zonder of met geringe boekwaarde overgegaan naar de VRGZ. Hiervoor zijn dus geen of weinig kapitaalslasten gebudgetteerd terwijl deze in de komende jaren aan vervanging toe zijn. Dit betekent een extreme stijging in de kapitaallasten t.o.v. de huidige situatie. Het risico bestaat dat hiervoor niet/onvoldoende wordt gecompenseerd.	1.000 x 0,3	300	▪ Regionaal huisvestingsonderzoek ▪ Uitstellen van vervanging ▪ Onderzoek naar grootte vastgoedportefeuille en spreiding opnieuw beoordelen ▪ Egalisatiereserve gebruiken
7	**WNRA** Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) Het is nog onduidelijk of de volledige werkgeverslasten moeten worden berekend voor de brandweervrijwilligers ipv de 7% van nu. Ook is niet bekend wat dit betekent voor de animo voor vrijwilligers.	900 x 0,3	270	▪ Landelijke ontwikkelingen volgen: onderzoek SEmFire Universiteit Maastricht ▪ Pilot fit voor het vak ▪ Geen kazernering/consignatie (bouwsteen 1) ▪ Afbouwregeling consignatievergoeding gereed
8	**Klimaatverandering C&R** Gevolgen van klimaatverandering en energietransitie op Repressie brandweer. Dit kan leiden tot langere- en complexere uitrukken en toename in aantal uitrukken. Ook kan dit leiden tot anders- of meer opleiden en nieuwe vereisten materieel.	375 x 0,7	263	▪ Volgen landelijke ontwikkelingen ▪ Project gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing
9.	**PFAS** De rijksoverheid wil inzicht krijgen in hoeverre er in Nederland PFAS vervuiling is. Zodra op onze locaties een significante hoeveelheid PFAS in de bodem wordt gevonden, kan dit resulteren tot maatregelen die kosten met zich meebrengen voor de VRGZ en/of de individuele gemeenten.	2.000 x 0,1	200	▪ PFAS-vrije blusmiddelen ▪ Volgen landelijke ontwikkelingen ▪ Uitvoeren bodemonderzoeken ▪ Saneringsplannen

Nr	Risico en omschrijving	Bedrag x kans	Risico bedrag	Beheersmaatregelen
10	**Prijsstijgingen** Prijsstijgingen en veel grote kostenuitzettingen waar geen dekking voor is: ▪ huisvesting Nijmegen ▪ meldkamerkosten en -ontwikkelingen. ▪ stijging oefencentra ▪ doorbelasting kosten VRGZ aan RAV	375 x 0.5	188	▪ Langetermijn afspraken maken ▪ Tijdig bespreken met zorgverzekeraars ▪ Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur
11	**Meldkamer** Er is sprake van vergrijzing en schaarste van personeel. De samenvoeging van de meldkamers in Oost 5 kan het werk ook minder aantrekkelijk maken, waardoor mensen vertrekken of moeilijker aan te trekken zijn. Het opleiden van nieuwe medewerkers kan ten koste gaan van het bemensen van tafels met als gevolg langer wachten op triage of geen triage en extra inhuur.	375 x 0,5	188	▪ Zorgcoördinatie ▪ Oost 5 samenwerking ▪ Arbeidsvoorwaarden ▪ Wervingscampagnes ▪ Landelijk aandacht via brancheorganisatie ▪ Taakdifferentiatie ▪ Routeren
	Totaal van de 11 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)		**4.289**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)		962	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit		**5.251**	

Tabel 6: overzicht 11 grootste risico's

6.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De structurele exploitatieruimte in onderstaande tabel is in 2024 t/m 2029 nihil doordat de resultaten in de exploitatie incidenteel van aard zijn. Incidentele lasten en vrijval van de bestemde reserves worden niet meegenomen in de berekening van de kengetallen.

Kengetallen	Realisatie 2024	Gew. Begr. 2025	Begro-ting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Netto schuldquote	47%	49%	49%	49%	52%	55%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	47%	49%	49%	49%	52%	55%
Solvabiliteitsratio	12%	10%	9%	9%	8%	8%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Tabel 7: kengetallen

6.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiële vaste activa

Activeren en afschrijven

In overeenstemming met het BBV wordt alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investeringen worden lineair afgeschreven vanaf 1 juli van het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investeringen in gebouwen

De VRGZ heeft ultimo 2023 34 brandweerkazernes en 4 ambulanceposten in eigendom. De overige kazernes en ambulanceposten zijn in eigendom van de gemeenten en worden gehuurd door de VRGZ. Investeringen in gebouwen die eigendom van de gemeenten zijn komen voor rekening van de betreffende gemeenten. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de VRGZ worden bij de VRGZ geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen

Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de VRGZ een meerjarig investeringsplan dat periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een verwachting opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren.

Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting. Dit laatste staat onder druk vanwege inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Onderhoud

Ambitieniveau

VRGZ is een organisatie die sterk afhankelijk is van de inzet van haar materieel. Uitval kan niet worden gepermitteerd. Het is daarom noodzakelijk om het risico van deze uitval te beperken door garanties en zekerheden te stellen. Eén van de zekerheden wordt ontleend aan het meerjarig in beeld brengen van de onderhoudskosten van het operationeel

houden van de onderhoudsobjecten. Er mag geen sprake zijn van achterstallig onderhoud.

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het planmatig onderhoud uitgevoerd.

Uitgangspunten beleid

- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij.
- De VRGZ middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteren wij de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening groot onderhoud vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten. De VRGZ draagt bij in de servicelasten.

Herziening meerjarenonderhoudsplan
Het MJOP van de VRGZ wordt elke vijf jaar herzien door een onafhankelijke partij. In 2023 heeft Heijmans Energie Services inspecties uitgevoerd in alle panden van de VRGZ en is de benodigde jaarlijkse dotatie vastgesteld. Conform besluit worden de meerkosten van € 619.000,- per jaar tot en met 2027 volledig gefinancierd uit de daarvoor bestemde reserve herziening MJOP.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten. De VRGZ draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd via het organisatieonderdeel Materieel Techniek (servicecentrum) of uitbesteed.

6.3 Financiering

6.3.1 Beleid t.a.v. risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer

Het verstrekken van leningen en garanderen van rente en aflossing van leningen is niet toegestaan.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. De VRGZ voert een risicomijdend beleid.

Voor de VRGZ geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

6.3.2 Rente en treasury

In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven (bedragen x € 1.000,-).

Renteschema (bedragen * €1.000,-)	2026
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.065
b. De externe rentebaten	0
Saldo rentelasten en -baten	**1.065**
c. De rente die aan taakvelden moet worden doorberekend/toegerekend	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.065
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**1.065**
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) (1,25%)	805
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	-260

Tabel 8: renteschema

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Op basis van navolgend schema lijkt de VRGZ niet binnen de norm voor de kasgeldlimiet te blijven en zullen op het moment dat de investeringen worden gerealiseerd langlopende leningen moeten worden aangetrokken.

Kasgeldlimiet (bedragen * € 1.000,-)	1e kwt 2026	2e kwt 2026	3e kwt 2026	4e kwt 2026
Omvang begroting per 1 januari (is grondslag)	106.508	106.508	106.508	106.508
1 Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
- in bedrag	8.734	8.734	8.734	8.734
2 Omvang vlottende korte schuld (+/+)				
- opgenomen gelden < 1 jaar	13.200	13.200	13.200	13.200
- schuld in rekening courant	0	0	0	0
- gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
- ov.geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
3 Vlottende middelen (-/-)				
- contante gelden in kas	79	79	79	79
- tegoeden in rekening-courant	0	0	0	0
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	1.252	1.252	1.252	1.252
Toets kasgeldlimiet				
4 Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	11.869	11.869	11.869	11.869
Toegestane kasgeldlimiet (1)	8.734	8.734	8.734	8.734
Ruimte (+)/ Overschrijding (-) (1 - 4)	-3.135	-3.135	-3.135	-3.135

Tabel 9: kasgeldlimiet

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen. De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat. De VRGZ blijft binnen de norm van de Wet Fido[1].

Renterisiconorm (bedragen * € 1.000,-)		Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
1	Renteherziening	0	0	0	0
2	Aflossingen	500	500	500	500
3	Renterisico (1+2)	500	500	500	500
4	Renterisiconorm	21.301	21.301	21.409	21.425
5a	Ruimte onder renterisiconorm	20.801	20.801	20.909	20.925
5b	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal (lasten + stortingen reserves)	106.508	106.508	107.048	107.127
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
	Renterisiconorm (4a x 4b)	21.301	21.301	21.409	21.425

Tabel 10: renterisiconorm

[1] Wet Financiering decentrale overheden

7

Financiële begroting

7 Financiële begroting

In hoofdstuk 7 wordt aan de hand van de balans en de overzichten baten en lasten uiteengezet wat voor 2026 tot en met 2029 verwacht wordt. Ook wordt het verloop van de reserves en voorzieningen uiteengezet en de meerjareninvesteringsplanning weergegeven.

7.1 Baten en lasten Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten van de VRGZ weergegeven.

Overzicht baten en lasten VRGZ (x € 1.000,-)	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	32.727	35.838	36.589	36.589	36.589	36.589
Rijksbijdragen	12.283	10.663	9.997	9.997	9.997	9.997
Gemeentelijke bijdragen	48.761	51.544	53.946	53.946	54.486	54.565
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.962	4.159	4.249	4.249	4.249	4.249
Overige opbrengsten	2.128	1.391	1.727	1.727	1.727	1.727
Totaal baten	**99.861**	**103.595**	**106.508**	**106.508**	**107.048**	**107.127**
Lasten						
Personeelskosten	74.376	77.319	80.864	80.864	80.864	80.864
Kapitaallasten	7.687	8.845	9.014	9.014	9.014	9.014
Wagenpark en werkmaterieel	4.026	3.613	3.611	3.611	3.611	3.611
Communicatieapparatuur	3.487	4.031	3.630	3.630	3.630	3.630
Huisvestingskosten	5.090	5.004	5.046	5.046	5.046	5.046
Overige bedrijfskosten	5.969	5.358	5.615	5.615	5.615	5.615
Onvoorzien	0	239	242	242	242	242
Rentebaten	-1.143	-825	-805	-805	-805	-805
Rentelasten	885	985	1.092	1.092	1.092	1.092
Te realiseren taakstelling	0	-150	-1.182	-1.182	-1.182	-1.182
Totaal lasten	**100.377**	**104.419**	**107.127**	**107.127**	**107.127**	**107.127**
Saldo van baten en lasten	**-516**	**-824**	**-619**	**-619**	**-79**	**0**
Toevoegingen reserves	227	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	967	724	619	619	79	0
Geraamd resultaat	**224**	**-100**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 11: overzicht baten en lasten veiligheidsregio

7.2 Baten en lasten Crisis- en Rampenbestrijding

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten weergegeven van het programma Crisis- en Rampenbestrijding.

Overzicht baten en lasten Programma C&R (x € 1.000,-)	Realisatie 2024	Gew begr 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
Rijksbijdragen	9.719	10.378	9.712	9.712	9.712	9.712
Gemeentelijke bijdragen	48.761	51.544	53.946	53.946	54.486	54.565
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.962	4.159	4.249	4.249	4.249	4.249
Overige opbrengsten	1.344	1.211	1.242	1.242	1.242	1.242
Totaal baten	**63.786**	**67.292**	**69.149**	**69.149**	**69.689**	**69.768**
Lasten						
Personeelskosten	45.465	48.680	51.193	51.193	51.193	51.193
Kapitaallasten	6.408	7.168	7.217	7.217	7.217	7.217
Wagenpark en werkmaterieel	2.686	2.460	2.462	2.462	2.462	2.462
Communicatieapparatuur	3.070	3.339	3.132	3.132	3.132	3.132
Huisvestingskosten	5.088	4.999	5.087	5.087	5.087	5.087
Overige bedrijfskosten	1.948	1.221	1.330	1.330	1.330	1.330
Onvoorzien	0	239	242	242	242	242
Rentebaten	-1.143	-825	-805	-805	-805	-805
Rentelasten	885	985	1.092	1.092	1.092	1.092
Te realiseren taakstelling	**0**	**-150**	**-1.182**	**-1.182**	**-1.182**	**-1.182**
Totaal lasten	**64.407**	**68.116**	**69.768**	**69.768**	**69.768**	**69.768**
Saldo van baten en lasten	**-621**	**-824**	**-619**	**-619**	**-79**	**0**
Toevoegingen reserves	277	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	967	724	619	619	79	0
Geraamd resultaat	**119**	**-100**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 12: overzicht baten en lasten programma C&R

7.2.1 Toelichting verschillen begroting 2026 en de gewijzigde begroting 2025

Hierna volgt een toelichting op de verschillen tussen de gewijzigde begroting 2025 en de begroting 2026. De meeste afwijkingen zijn een gevolg van de toegepaste indexering conform de BRN. Daar waar de afwijking een andere oorzaak heeft, lichten we dit toe.

De toelichting die leidde tot de gewijzigde begroting 2025 is opgenomen in bijlage 8.3.1 Begrotingswijzigingen Crisis- en Rampenbestrijding.

Rijksbijdragen **-666**

In juli 2024 is bekend geworden dat op specifieke uitkeringen, waaronder ook de BDuR valt, met ingang van 2026 een budgetkorting van 10% zal plaatsvinden (€ 1.032.000,-). De precieze details hierover zijn nog niet bekend. In deze begroting is ervan uitgegaan dat de korting plaatsvindt naast de ophoging van de extra BDuR-middelen ter versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement, wat per saldo naar verwachting zal leiden tot een daling van de BDuR van € 702.000,-. Het resterende verschil wordt veroorzaakt door de indexering van de vergoeding voor de 25KV-lijnen.

Gemeentelijke bijdrage **2.402**

De gemeentelijke bijdrage stijgt met € 2.402.000,- ten opzichte van de gewijzigde begroting 2025. Deze stijging wordt veroorzaakt door de indexering. Deze bedraagt 4,66%[2] conform de door het bestuur vastgestelde rekenmethodiek (zie ook paragraaf 8.5 Financiële spelregels).

Opbrengsten bedrijfsvoering **90**

De VRGZ verzorgt de ondersteunende dienstverlening aan de GGD. In 2026 stijgt de doorbelasting hiervan met € 90.000,-. Dit wordt veroorzaakt door de indexering (€ 190.000,-) en de vrijval van de incidenteel doorbelaste kosten voor het implementatietraject van de kantoorautomatisering (€ 100.000,-).

Personeelskosten **2.513**

De stijging van de personeelskosten wordt grotendeels veroorzaakt door de indexatie van de lonen conform de vastgestelde rekenmethodiek in de financiële spelregels (zie paragraaf 8.5 Financiële spelregels). De besteding van de extra toegekende BDuR-middelen voor de versterking van crisisbeheersing voor 2026 moet nog definitief worden vastgesteld door het Ministerie van Justitie en Veiligheid. In afwachting daarvan zijn de middelen opgenomen onder personeelslasten (€ 330.000,-).

[2] *Een gewogen percentage op basis van personele index (3,4%) en materiële index (2,6%) + de nacalculatie over 2024 (1,5%)*

Dit kan mogelijk nog verschoven worden. Ook heeft er een verschuiving plaatsgevonden van overige bedrijfskosten naar personeelskosten: inhuurbudget is omgezet in vaste formatie.

Kapitaallasten **49**

Doordat de afgelopen jaren investeringen zijn uitgesteld als gevolg van leveringsproblemen, langere doorlooptijden bij aanbestedingstrajecten en een kritische beoordeling van de technische levensduur, waardoor een deel van de economisch volledig afgeschreven activa nog niet is vervangen stijgen de kapitaallasten minder hard dan de index.

De toegerekende rente wordt berekend over de gemiddelde boekwaarde van de activa. Als gevolg van de daling van de gemiddelde boekwaarde van de activa daalt ook de toegerekende rente. Deze lagere rentetoerekening leidt tot een lager renteresultaat en verloopt per saldo budgettair neutraal (zie toelichting Rentebaten en -lasten verderop in deze paragraaf).

De prijsstijgingen op voertuigen, materieel en vastgoed zijn merkbaar in de laatste aanbestedingen en blijken uit aanzeggingen van leveranciers. Als gevolg van de uitgestelde investeringen heeft deze prijsstijging nog een beperkte invloed op de stijging van de kapitaallasten in de begroting 2026. Zodra de geplande vervangingsinvesteringen zullen plaatsvinden zullen de kapitaallasten hierdoor echter aanzienlijk gaan stijgen.

Communicatieapparatuur **-207**

In 2024 en 2025 is extra budget opgenomen ten behoeve van de aanbesteding en implementatie van de nieuwe kantoorautomatisering. Dit extra budget valt in 2026 weer vrij (€ 150.000,-). In de begroting 2025 was ten behoeve van de doorontwikkeling van het VIK extra budget opgenomen. Deze kosten werden gefinancierd uit de extra BDuR-middelen. Omdat als gevolg van de samenwerking binnen Oost 5 de kosten hiervoor lager uitvallen is het budget voor 2026 hiervoor verlaagd (€ 187.000,-). Ten behoeve van informatieveiligheid en informatiegestuurde veiligheid en als gevolg van de stijging van het aantal licenties op basis van het aantal gebruikers stijgen de kosten voor software met € 43.000,-. Het resterende verschil is het gevolg van de toegepaste indexering € 87.000,-.

Huisvestingskosten **88**

De prijsstijging van een aantal grote contractpartners leidt tot hogere kosten voor onder andere schoonmaak, preventief en correctief onderhoud (€ 75.000,-). Ook vallen de kosten voor gemeentelijke belastingen en heffingen hoger uit (€ 40.000,-).

In 2024 en 2025 was een incidenteel budget opgenomen voor de aanpassingen in het kader van de gewijzigde wettelijke normen voor diesel motor emissie (DME). Omdat deze kosten geen onderdeel meer uitmaken van de begroting 2026 leidt dit tot een positief verschil van € 75.000,-.

Het resterende verschil wordt veroorzaakt door indexering en een mix van kleine aanpassingen van diverse budgetten, waaronder huur en servicelasten.

Overige bedrijfskosten **109**

De doorbelasting naar de AZGZ stijgt ten opzichte van 2025 met € 121.000,-. Dit is grotendeels het gevolg van indexatie. Een deel van het budget voor de inhuur voor expertise op het gebied van inkoop is met ingang van 2026 ingezet voor de uitbreiding van de formatie met een Contractmanager (€ 120.000,-).

Als gevolg van een stijging van het aantal controledossiers en de ondersteuning ten behoeve van de verantwoording inzake rechtmatigheid stijgen de accountantskosten (€ 45.000,-). Ook stijgen de kosten voor het lidmaatschap NIPV ten opzichte van de begroting 2025 (€ 100.000,-).

Ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing worden de budgetten ten behoeve van netwerkmanagement en risicocommunicatie opgehoogd (€ 115.000,-). Ook wordt een extra budget opgenomen ten behoeve van het Fieldlab digitale stad (€ 20.000,-). Deze uitzettingen worden gefinancierd uit de extra BDuR-middelen die specifiek zijn toegekend voor de versterking van crisisbeheersing en informatiemanagement.

De resterende stijging is het gevolg van indexatie.

Rentebaten en -lasten **127**

Conform het BBV worden rentelasten toegerekend aan de activa tegen het bestuurlijk vastgestelde percentage van 1,25%. De tegenboeking hiervan wordt verantwoord als een opbrengst in het renteresultaat. Als gevolg van de lagere boekwaarde door uitgestelde investeringen valt de intern doorbelaste rente lager uit (zie toelichting Kapitaallasten). Hierdoor daalt het renteresultaat met € 20.000,-. Daarnaast stijgen als gevolg van nieuw afgesloten leningen de rentelasten ten opzichte van de begroting 2025 met € 107.000,-.

Te realiseren taakstelling **-1.032**

I**n** juli 2024 **is** bekend geworden dat op specifieke uitkeringen, waaronder ook de BDuR valt, met ingang van 2026 een bezuiniging van 10% zal plaatsvinden. Deze bezuiniging komt boven op de bezuinigingstaakstelling van € 150.000,- die door het bestuur vanaf 2025 is opgelegd.

Mutaties bestemde reserves **-619**

Ten laste van het positieve resultaat van 2023 is een bestemde reserve gevormd om de uitzetting van de dotatie aan de voorziening onderhoud voor de komende jaren te compenseren. De jaarlijkse vrijval hieruit bedraagt € 619.000,-.

Meerjarige mutaties

De in 2023 uitgevoerde herziening van het meerjarenonderhoudsplan leidt tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 619.000,-. Hiervoor is een bestemde reserve gevormd om deze uitzetting de komende jaren te dekken. Begin 2028 resteert in deze reserve echter nog een bedrag van € 79.000,- (zie ook paragraaf 7.5), het resterende gedeelte van de uitzetting van de dotatie zal vanaf dat moment aan de gemeentelijke bijdrage worden toegevoegd (€ 540.000,- in 2028). Met ingang van 2029 zal het volledige bedrag van € 619.000,- onderdeel uit gaan maken van de gemeentelijke bijdrage.

GHOR

De GHOR is een onderdeel van de begroting van de VRGZ onder leiding van de DPG (Directeur Publieke Gezondheid). Het deel in de VRGZ-begroting 2026 dat voor de GHOR aangemerkt wordt is € 2.043.487,-.

7.3 Baten en lasten Regionale Ambulancevoorziening

Overzicht baten en lasten Programma RAV (x € 1.000,-)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
Budget aanvaardbare kosten	32.727	35.838	36.589	36.589	36.589	36.589
Rijksbijdragen	2.564	285	285	285	285	285
Overige opbrengsten	627	180	485	485	485	485
Totaal baten	**35.918**	**36.303**	**37.359**	**37.359**	**37.359**	**37.359**
Lasten						
Personeelskosten	29.257	28.639	29.627	29.627	29.627	29.627
Kapitaallasten	1.279	1.677	1.797	1.797	1.797	1.797
Wagenpark en werkmaterieel	1.340	1.153	1.149	1.149	1.149	1.149
Communicatieapparatuur	417	692	498	498	498	498
Huisvestingskosten	2	5	3	3	3	3
Overige bedrijfskosten	4.021	4.137	4.285	4.285	4.285	4.285
Totaal lasten	**36.316**	**36.303**	**37.359**	**37.359**	**37.359**	**37.359**
Saldo van baten en lasten	**-398**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	**-398**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 13: baten en lasten programma RAV

7.3.1 Toelichting verschillen begroting 2026 en de begroting 2025

Hierna volgt een toelichting op de verschillen tussen de begroting 2026 en de gewijzigde begroting 2025. De toelichting die leidt tot de gewijzigde begroting 2025 is opgenomen in bijlage 8.3.2 Begrotingswijzigingen RAV. De RAV wordt gefinancierd via zorgverzekeraars. Dat betekent dat in het najaar 2025 het budget voor het volgende jaar afgesproken wordt. Dit heeft ook invloed op de lopende begroting, in dit geval 2025, en geeft een voortschrijdend inzicht voor de begroting 2026. Als gevolg van de afspraken die gemaakt worden met de zorgverzekeraars worden mogelijk aanpassingen gedaan in de begroting. Omdat dit geen invloed heeft op gemeenten, worden alleen budgettair neutrale begrotingswijzigingen doorgevoerd, de overige ontwikkelingen worden verwerkt in de tussentijdse rapportages.

Budget aanvaardbare kosten (BAK) **751**

De stijging van het BAK in de begroting 2026 met € 751.000,- wordt veroorzaakt door de indexering op de personele en materiële kosten.

Voor de begroting 2026 is uitgegaan van een indexering van 5% op de personele kosten en 2% op de materiële kosten. In de begroting 2025 is gerekend met een personele index van 10%, om de cao-stijgingen van tweemaal 5% gedurende 2024 op te vangen, en een materiële index van 2,8%. Inmiddels zijn de voorlopige indexcijfers voor 2025 vastgesteld op 4,18% voor de personele kosten en 1,82% voor de materiële kosten. In het BAK voor 2026 zijn deze gewijzigde indexcijfers verwerkt. De stijging van tweemaal 5% was opgenomen, omdat de begroting 2025 vooruitliep op de cao-stijgingen, hierdoor stijgt het BAK in 2026 weinig door. De stijging van € 751.000,- is het gevolg van de aanpassing van de index voor 2025 en de toepassing van de indexpercentages voor 2026.

Overige opbrengsten **305**

In de overige opbrengsten zijn de opbrengsten uit de samenwerking met Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) opgenomen. Dit is een samenwerking op het gebied van scholingen en de gezamenlijke meldkamer. Door het opnemen van de opbrengsten van deze samenwerking zijn de overige opbrengsten gestegen met € 305.000,-.

Personeelskosten **988**

De personeelskosten stijgen naar verwachting met 5% als gevolg van indexatie voor 2026. Nu de inrichting van de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) duidelijk is geworden qua aantal diensten voor AZGZ, is de formatieruimte hiervoor bijgesteld. De begroting is aangepast op het aantal diensten dat AZGZ zal leveren in 2026. De wijzigingen in het dienstrooster van de meldkamer en het toepassen van de index op de gehele ambulancezorg leiden tot een stijging van de personele kosten met € 953.000,-.

Daarnaast zijn de opleidingskosten voor de samenwerking met Gelderland-Midden verhoogd met € 25.000,-. Hier staan opbrengsten tegenover onder de post Overige bedrijfsopbrengsten. Tot slot zijn de kosten voor maaltijden en consumpties aangepast aan de realisatie van 2023 en 2024 en daarom verhoogd met € 10.000,-.

Kapitaallasten **120**

De kapitaallasten zijn in 2026 € 120.000,- hoger dan in de begroting 2025. Dit komt door de aanschaf van nieuwe voertuigen in 2026. De kapitaallasten van die investeringen landen in 2026 maar voor 6 maanden in dat jaar. Daarnaast zijn de geplande investeringen voor repressieve kleding vooruitgeschoven. Hierdoor dalen de afschrijvingskosten voor persoonlijke beschermingsmiddelen.

Communicatieapparatuur **-194**

De daling van de uitgaven aan communicatieapparatuur wordt veroorzaakt door een daling van het aantal softwarepakketten en -licenties en verminderde kosten voor dataverbruik. De kosten voor licenties en software dalen in de begroting 2026 met € 47.000,- ten opzichte van de begroting 2025. Het dataverbruik neemt af met € 147.000,-.

Overige bedrijfskosten **148**

De kosten voor doorbelastingen vanuit Bedrijfsvoering stijgen (€ 121.000,-), dit wordt veroorzaakt door een uitbreiding op de afdeling Communicatie en de indexering. Overige verschillen, als gevolg van indexering, zorgen voor een stijging van € 27.000,-.

7.4 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de balanspositie opgenomen.

Activa	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	63.865	64.544	63.965	63.132	66.729	70.094
Vlottende activa						
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Debiteuren	3.368	3.369	3.369	3.369	3.369	3.369
Debiteuren openbare lichamen	454	455	455	455	455	455
Uitzettingen Rijksschatkist	9.396	9.396	9.396	9.396	9.396	9.396
Overige vorderingen	3.777	3.778	3.778	3.778	3.778	3.778
Nog in tarieven te verrekenen	0	0	0	0	0	0
Sluitpost (incl. rekening-courant)	0	2.515	626	7	0	0
Liquide middelen	79	79	79	79	79	79
Overlopende activa	1.252	1.252	1.252	1.252	1.252	1.252
Totaal	**82.191**	**85.387**	**82.919**	**81.467**	**85.056**	**88.422**

Passiva	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Vaste Passiva						
*Eigen vermogen**						
Res. aanvaardbare kosten RAV	2.945	2.547	2.547	2.547	2.547	2.547
Subtotaal programma RAV	**2.945**	**2.547**	**2.547**	**2.547**	**2.547**	**2.547**
Algemene reserve C&R	3.185	3.097	3.097	3.097	3.097	3.097
Duurzaamheid	105	0	0	0	0	0
Versterking crisisbeheersing	1.240	1.240	1.240	1.240	1.240	1.240
Herziening MJOP	1.936	1.317	698	79	0	0
Duurzaamheid huisvesting	0	610	610	610	610	610
Subtotaal programma C&R	**6.466**	**6.263**	**5.644**	**5.025**	**4.946**	**4.946**
Resultaat	224					
Totaal Eigen vermogen	**9.635**	**8.809**	**8.190**	**7.571**	**7.492**	**7.492**
Voorzieningen						
Groot onderhoud	3.411	1.884	745	424	229	753
Niet-actieven	752	457	147	35	0	0
Verlofsparen	3.546	3.646	3.746	3.846	3.946	4.046
	7.709	**5.987**	**4.638**	**4.305**	**4.175**	**4.799**
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar						
Langlopende leningen	51.650	58.000	57.500	57.000	56.500	56.000
Vlottende Passiva						
Vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Sluitpost (incl. rekening-courant)	0	0	0	0	3.689	6.930
Kortlopende schulden	9.891	9.893	9.893	9.893	9.893	9.893
Overlopende passiva	3.306	3.307	3.307	3.307	3.307	3.307
Totaal	**82.191**	**85.997**	**83.529**	**82.077**	**85.056**	**88.421**
EMU-saldo **	**-56.673**	**-3.224**	**-1.389**	**-119**	**-3.806**	**-2.741**

Tabel 14: verwachte balanspositie

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom begroting 2025 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2024 tenzij andere gegevens voorhanden zijn.

** Conform model berekening CBS

7.5 Stand en verloop voorzieningen en reserves

Reserves							
Bedragen * € 1.000,-	**Stand eind 2025**	**Storting 2026**	**Onttrekking 2026**	**Verwachting ultimo 2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Algemene reserve C&R	3.097	0	0	3.097	3.097	3.097	3.097
Reserve aanvaardbare kosten	2.547	0	0	2.547	2.547	2.547	2.547
Bestemde reserve versterking crisisbeheersing *	1.240	0	0	1.240	1.240	1.240	1.240
Bestemde reserve herziening MJOP	1.317	0	619	698	79	0	0
Bestemde reserve duurzaamheid huisvesting *	610	0	0	610	610	610	610
Totaal reserves	**8.809**	**0**	**619**	**8.190**	**7.571**	**7.492**	**7.492**

Tabel 15: stand en verloop reserves

* De onttrekkingen uit deze bestemde reserves kunnen niet vooraf nauwkeurig worden bepaald, waardoor deze niet als onttrekking in de bovenstaande tabel zijn opgenomen.

Voorzieningen							
Bedragen * € 1.000,-	**Stand eind 2025**	**Storting 2026**	**Onttrekking 2026**	**Verwachting ultimo 2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Voorziening groot onderhoud	1.884	1.953	3.092	745	424	229	753
Voorziening niet actieven	457	0	310	147	35	0	0
Voorziening verlofsparen	3.646	200	100	3.746	3.846	3.946	4.046
Totaal voorzieningen	**5.987**	**2.153**	**3.502**	**4.638**	**4.305**	**4.175**	**4.799**

Tabel 16: stand en verloop voorzieningen

7.6 Incidentele baten en lasten en structureel evenwicht

Het BBV definieert incidentele baten en lasten als volgt: Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.

Incidentele baten en lasten VRGZ Bedragen * € 1.000,-	2026	2027	2028	2029
Totaal incidentele baten	0	0	0	0
Totaal incidentele lasten	0	0	0	0

Tabel 17: incidentele baten en lasten VRGZ

7.7 Investeringsplanning

Bedragen * € 1.000,-	Vanuit JR 2024	Begroting 2025	Gew. begr. 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Sector Brandweer							
Automatisering	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Verbindingsmidd. & comm.techn.	837	0	837	990	1.100	0	1.073
Vakbekwaamheidsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0
Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)							
Ademlucht	153	276	429	0	0	0	2.467
Repressieve kleding	83	2.145	2.228	160	170	135	450
Totaal PBM	236	2.421	2.657	160	170	135	2.917
Voer- en vaartuigen							
Voertuigen	235	1.113	1.348	2.098	3.791	9.446	5.617
Bepakkingen voertuigen	168	288	456	355	964	965	103
Vaartuigen	0	0	0	750	70	0	0
Bepakkingen vaartuigen	0	52	52	0	0	0	0
Containers	0	0	0	0	0	0	0
Totaal voertuigen	403	1.453	1.856	3.203	4.555	10.411	5.270
Totaal sector Brandweer	**1.476**	**3.874**	**5.350**	**4.353**	**5.825**	**10.609**	**9.260**
Sector Crisisbeheersing							
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Automatisering	40	20	60	0	26	20	15
Totaal sector Crisisbeheersing	**40**	**20**	**60**	**0**	**26**	**20**	**15**

Bedragen * € 1.000,-	Vanuit JR 2024	Begr 2025	Gew. begr. 2025	Begr 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Sector RAV							
Automatisering	158	0	158	0	0	0	0
Verbindingsmidd. & comm.techn.	0	0	0	80	0	0	70
Repressieve kleding	300	0	300	0	400	0	0
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris medisch	213	0	213	60	0	0	1.500
Verbouwingen	0	0	0	0	0	0	0
Voertuigen	610	130	740	2.078	493	1.100	493
Totaal sector RAV	**1.281**	**130**	**1.411**	**2.218**	**893**	**1.100**	**2.063**
Ondersteunende diensten							
Automatisering	545	480	1.025	489	570	487	1.064
Inventaris	82	125	207	128	131	133	136
Vastgoed							
Verbouwingen	20	190	210	244	147	149	152
Gebouwen *	0	0	0	0	0	0	0
Terreinen *	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Bedrijfsvoering	**647**	**795**	**1.442**	**861**	**848**	**769**	**1.353**
Staf							
Voertuigen	0	0	0	0	0	60	0
Totaal Staf	**0**	**0**	**0**	**50**	**0**	**0**	**0**
Totaal investeringsplanning	**3.444**	**4.819**	**8.263**	**7.432**	**7.591**	**12.558**	**12.690**

Tabel 18: investeringsplanning

** De investeringen in brandweerkazernes worden separaat behandeld binnen het regionaal huisvestingsonderzoek en zijn tot besluitvorming uit de investeringsplanning verwijderd.*

8

Bijlagen

8 Bijlagen

8.1 Bijdragen deelnemende gemeenten*

Gemeenten	Aantal inwoners**	Bijdrage 2025***	Index 2025 (4,66%)	Bijdrage 2026
Berg en Dal	35.515	2.978.520	138.799	3.117.319
Beuningen	26.725	1.811.023	84.394	1.895.417
Buren	27.896	2.750.162	128.157	2.878.319
Culemborg	30.196	2.519.337	117.401	2.636.738
Druten	19.776	1.388.817	64.719	1.453.536
Heumen	16.936	1.551.579	72.304	1.623.883
Maasdriel	26.278	2.263.670	105.487	2.369.157
Neder-Betuwe	25.965	2.085.610	97.189	2.182.799
Nijmegen	189.500	17.904.515	834.350	18.738.865
Tiel	42.600	3.407.419	158.786	3.566.205
West Betuwe	53.306	5.088.282	237.114	5.325.396
West Maas en Waal	20.524	1.851.463	86.278	1.937.741
Wijchen	42.281	3.276.006	152.662	3.428.668
Zaltbommel	30.600	2.667.184	124.291	2.791.475
Totaal	**588.098**	**51.543.587**	**2.401.931**	**53.945.518**

Tabel 19: overzicht gemeentelijke bijdrage 2026

* De verdeling is gebaseerd op de huidige kostenverdeelsystematiek d.d. februari 2025
** Bron: inwonersaantallen uit de Begrotingsrichtlijnen 2026 voor gemeenschappelijke regelingen in de regio Nijmegen (BRN)
*** De in 2025 opgelegde bezuinigingstaaktelling van € 150.000,- is reeds verwerkt in de gemeentelijke bijdrage van 2025

Gemeenten	Aantal inwoners*	Gemeentelijke bijdrage 2026	Gemeentelijke bijdrage 2027	Herziening MJOP	Gemeentelijke bijdrage 2028	Herziening MJOP	Gemeentelijke bijdrage 2029
Berg en Dal	35.515	3.117.319	3.117.319	31.205	3.148.524	4.565	3.153.089
Beuningen	26.725	1.895.417	1.895.417	18.973	1.914.390	2.776	1.917.166
Buren	27.896	2.878.319	2.878.319	28.812	2.907.131	4.215	2.911.346
Culemborg	30.196	2.636.738	2.636.738	26.394	2.663.132	3.861	2.666.993
Druten	19.776	1.453.536	1.453.536	14.550	1.468.086	2.129	1.470.215
Heumen	16.936	1.623.883	1.623.883	16.255	1.640.138	2.378	1.642.516
Maasdriel	26.278	2.369.157	2.369.157	23.716	2.392.873	3.469	2.396.342
Neder-Betuwe	25.965	2.182.799	2.182.799	21.850	2.204.649	3.197	2.207.846
Nijmegen	189.500	18.738.865	18.738.865	187.578	18.926.443	27.442	18.953.885
Tiel	42.600	3.566.205	3.566.205	35.698	3.601.903	5.222	3.607.125
West Betuwe	53.306	5.325.396	5.325.396	53.308	5.378.704	7.799	5.386.503
West Maas en Waal	20.524	1.937.741	1.937.741	19.397	1.957.138	2.838	1.959.976
Wijchen	42.281	3.428.668	3.428.668	34.321	3.462.989	5.021	3.468.010
Zaltbommel	30.600	2.791.475	2.791.475	27.943	2.819.418	4.088	2.823.506
Totaal	**588.098**	**53.945.518**	**53.945.518**	**540.000**	**54.485.518**	**79.000**	**54.564.518**

Tabel 20: overzicht gemeentelijke bijdrage 2026 - 2029

Toelichting op de wijzigingen

Index 2026

Indexering van de gemeentelijke bijdrage vindt plaats op basis van de in de financiële spelregels genoemde rekenmethodiek (zie paragraaf 8.5).

Herziening MJOP

De in 2023 uitgevoerde herziening van het meerjarenonderhoudsplan heeft geleid tot een stijging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 619.000,-. Ten laste van het positieve resultaat van 2023 is een bestemde reserve gevormd om deze uitzetting de komende jaren te dekken. Begin 2028 resteert in deze reserve echter nog een bedrag van € 79.000,- het resterende gedeelte van de uitzetting van de dotatie (€ 540.000,-) zal vanaf dat moment aan de gemeentelijke bijdrage worden toegevoegd. Met ingang van 2029 wordt de bijdrage verhoogd met € 79.000,- zodat vanaf 2029 het volledige bedrag van € 619.000,- onderdeel uitmaakt van de gemeentelijke bijdrage.

8.2 Baten en lasten per taakveld

8.2.1 Baten en lasten per taakveld VRGZ

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	50.472	44.740	5.732	53.139	48.091	5.048	55.609	49.895	5.714
Samenkracht en burgerparticipatie	6	5	1	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid	35.918	31.731	4.187	36.303	31.166	5.137	37.359	32.002	5.357
Algemene uitkeringen	9.303	0	9.303	9.994	0	9.994	9.292	0	9.292
Treasury	0	-258	258	0	160	-160	0	287	-287
Overhead	4.162	24.159	-19.997	4.159	25.001	-20.842	4.249	24.943	-20.694
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**99.861**	**100.377**	**-516**	**103.595**	**104.534**	**-939**	**106.507**	**107.126**	**-619**
Mutaties reserves	967	227	740	724	0	724	619	0	619
Resultaat	**100.828**	**100.604**	**224**	**104.319**	**104.419**	**-100**	**107.126**	**107.126**	**0**

Tabel 21: baten en lasten per taakveld VRGZ

8.2.2 Baten en lasten per taakveld VRGZ meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2026			Raming 2027		Raming 2028		Raming 2029	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Crisisbeheersing en brandweer	55.609	49.895	5.714	55.609	49.895	56.149	49.895	56.228	49.895
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid	37.359	32.002	5.356	37.359	32.002	37.359	32.002	37.359	32.002
Algemene uitkeringen	9.292	0	9.292	9.292	0	9.292	0	9.292	0
Treasury	0	287	-287	0	287	0	287	0	287
Overhead	4.249	24.943	-20.694	4.249	24.943	4.249	24.943	4.249	24.943
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**106.507**	**107.126**	**-619**	**106.507**	**107.126**	**107.047**	**107.126**	**107.126**	**107.126**
Mutaties reserves	619	0	619	619	0	79	0	0	0
Resultaat	**107.126**	**107.126**	**0**	**107.126**	**107.126**	**107.126**	**107.126**	**107.126**	**107.126**

Tabel 22: baten en lasten per taakveld VRGZ meerjarig

8.2.3 Baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	50.472	44.740	5.732	53.139	48.091	**5.048**	55.609	49.895	5.714
Samenkracht en burgerparticipatie	6	5	1	0	0	**0**	0	0	0
Algemene uitkeringen	9.303	0	9.303	9.994	0	**9.994**	9.292	0	9.292
Overhead	4.162	19.574	-15.412	4.159	19.865	**-15.706**	4.249	19.586	-15.338
Treasury	0	-258	258	0	160	**-160**	0	287	-287
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**63.943**	**64.061**	**-118**	**67.292**	**68.116**	**-824**	**69.149**	**69.768**	**-619**
Mutaties reserves	967	227	740	724	0	839	619	0	619
Resultaat	**64.910**	**64.288**	**622**	**68.016**	**68.116**	**-100**	**69.768**	**69.768**	**0**

Tabel 23: baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding

8.2.4 Baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2026			Raming 2027		Raming 2028		Raming 2029	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Crisisbeheersing en brandweer	55.609	49.895	5.714	55.609	49.895	56.149	49.895	56.228	49.895
Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene uitkeringen	9.292	0	9.292	9.292	0	9.292	0	9.292	0
Overhead	4.249	19.586	-15.338	4.249	19.586	4.249	19.586	4.249	19.586
Treasury	0	287	-287	0	287	0	287	0	287
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**69.149**	**69.768**	**-619**	**69.149**	**69.768**	**69.689**	**69.768**	**69.768**	**69.768**
Mutaties reserves	619	0	619	619	0	79	0	0	0
Resultaat	**69.768**	**69.768**	**0**	**69.768**	**69.768**	**69.768**	**69.768**	**69.768**	**69.768**

Tabel 24: baten en lasten per taakveld Crisis- en Rampenbestrijding meerjarig

8.2.5 Baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volksgezondheid	35.918	31.731	4.187	36.303	31.166	5.137	37.759	32.002	5.357
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	4.585	-4.585	0	5.137	-5.137	0	5.357	-5.357
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**35.918**	**36.316**	**-398**	**36.303**	**36.303**	**0**	**37.359**	**37.359**	**0**
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**35.918**	**36.316**	**-398**	**36.303**	**36.303**	**0**	**37.435**	**37.435**	**0**

Tabel 25: baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening

8.2.6 Baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening meerjarig

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2026			Raming 2027		Raming 2028		Raming 2029	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Volksgezondheid	37.359	32.002	5.357	37.359	32.002	37.359	32.002	37.359	32.002
Algemene uitkeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	5.357	-5.357	0	5.357	0	5.357	0	5.357
Treasury	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**37.359**	**37.359**	**0**	**37.359**	**37.359**	**37.359**	**37.359**	**37.359**	**37.359**
Mutaties bestemde reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**37.359**	**37.359**	**0**	**37.359**	**37.359**	**37.359**	**37.359**	**37.359**	**37.359**

Tabel 26: baten en lasten per taakveld Regionale Ambulancevoorziening meerjarig

8.3 Begrotingswijzigingen 2025

In onderstaande paragrafen zijn de wijzigingen verwerkt die zich hebben voorgedaan nadat de begroting 2025 is vastgesteld. Het betreft kostenneutrale verschuivingen en mutaties in de bestemde reserves die voortvloeien uit de realisatie 2024.

Verschuivingen

De verschuivingen hebben plaatsgevonden ten behoeve van een beter inzicht en een betere presentatie en zijn budgettair neutraal.

Mutaties bestemde reserves

In 2024 is minder uitgegeven aan de aanpassingen om te voldoen aan de aangescherpte wettelijke normen voor diesel motor emissie (€ 75.000,-) en zijn de kosten voor de transitie naar fluorvrij SVM voor de blusboten doorgeschoven naar 2025, waardoor in 2025 de budgetten van respectievelijk Huisvestingskosten en Wagenpark en werkmaterieel met deze bedragen zijn opgehoogd en de begrote vrijval van de bestemde reserve duurzaamheid in 2025 € 105.000,- bedraagt.

8.3.1 Begrotingswijzigingen Crisis- en Rampenbestrijding

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2025	Verschui-vingen	Mutaties bestemde reserves	Gewijzigde begroting 2025
Baten				
Rijksbijdragen	10.378	0	0	10.378
Gemeentelijke bijdragen	51.544	0	0	51.544
Opbrengsten bedrijfsvoering	4.159	0	0	4.159
Overige opbrengsten	1.191	20	0	1.211
Totaal baten	**67.272**	**20**	**0**	**67.292**
Lasten				
Personeelslasten	48.822	-142	0	48.680
Kapitaallasten	7.154	14	0	7.168
Wagenpark	2.422	8	30	2.460
Communicatieapparatuur	3.328	11	0	3.339
Huisvestingskosten	4.924	0	75	4.999
Overige bedrijfskosten	1.092	129	0	1.221
Onvoorzien	239	0	0	239
Rentebaten en -lasten	160	0	0	160
Bezuinigingstaakstelling	-150	0	0	-150
Totaal lasten	**67.991**	**20**	**105**	**68.116**
Saldo van baten en lasten	**-719**	**0**	**-105**	**-824**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	619	0	105	724
Resultaat	**-100**	**0**	**0**	**-100**

Tabel 27: begrotingswijzigingen 2025 C&R

8.3.2 Begrotingswijzigingen RAV

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2025	Verschuivingen	Gewijzigde begroting 2025
Baten			
Budget aanvaardbare kosten	35.838	0	35.838
Rijksbijdragen	285	0	285
Overige opbrengsten	180	0	180
Totaal baten	**36.303**	**0**	**36.303**
Lasten			
Personeelslasten	28.595	44	28.639
Kapitaallasten	1.677	0	1.677
Wagenpark	1.153	0	1.153
Communicatieapparatuur	692	0	692
Huisvestingskosten	49	-44	5
Overige bedrijfskosten	4.137	0	4.137
Totaal lasten	**36.303**	**0**	**36.303**
Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Resultaat	**0**	**0**	**0**

Tabel 28: begrotingswijzigingen 2025 RAV

8.4 Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding						
	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Formatie	0,64	0,66	0,66	0,66	0,66	0,66
Bezetting	0,64	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61
Apparaatskosten	112	117	119	119	119	119
Externe inhuur	7%	3%	2%	2%	2%	2%
Overhead	24%	23%	22%	22%	22%	22%

Tabel 29: beleidsindicatoren programma Crisis- en Rampenbestrijding

Beleidsindicatoren programma RAV						
	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Formatie	0,43	0,42	0,41	0,41	0,41	0,41
Bezetting	0,38	0,38	0,36	0,36	0,36	0,36
Apparaatskosten	63	62	64	64	64	64
Externe inhuur	11%	3%	3%	3%	3%	3%
Overhead	13%	14%	14%	14%	14%	14%

Tabel 30: beleidsindicatoren programma RAV

8.5 Financiële spelregels

In deze paragraaf zijn de spelregels en grondslagen opgenomen die de VRGZ hanteert op het gebied van financiën.

8.5.1 Spelregels

Bij het budgethouderschap zoals bij de VRGZ is ingericht horen een aantal spelregels die een richtinggevende werking hebben op de handelingswijze bij inhoudelijke en financiële vraagstukken. Deze spelregels zijn hieronder opgenomen.

Begroten

Bij het opstellen van de begroting hanteert de VRGZ onderstaande uitgangspunten.

P&C-cyclus

De P&C-cyclus van de VRGZ bestaat uit een vooraf opgestelde begroting. De verantwoording vindt plaats via twee tussentijdse rapportages en een jaarrekening.

Relatie beleid-financiën

De VRGZ heeft de ambitie om bij het begroten het zicht op de relatie tussen de inhoud en het budget te kunnen bieden:

- Dit stelt het Algemeen Bestuur, colleges van burgemeester en wethouders en gemeenteraden, met respect voor ieders verantwoordelijkheid, beter in staat om politiek-bestuurlijke discussies te voeren die niet alleen over geld gaan, maar vooral over de inhoud.
- Dit betekent dat het management van de VRGZ verbinding zal zoeken met de portefeuillehouders, leden van het Algemeen Bestuur en de raden om hierbij inzicht en betrokkenheid te creëren.
- Daardoor kunnen bestuurders invulling geven aan hun rollen en taken binnen het Algemeen Bestuur en daarbuiten in de colleges en raden.

Structureel sluitende begroting

De meerjarenbegroting is structureel sluitend, de laatste van de vier jaarschijven is altijd structureel sluitend. Daarbij wordt bij het begroten uitgegaan van onderstaande punten.

- Behoedzame, reële ramingen.
- Tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan.

Reguliere jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage

De indexering van de gemeentelijke bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van een tweetal indexen; een loonindex en een materiële index. Een voorbeeld normering:

- **Loonindex**

Voor de loonindex wordt het Centraal Economisch Plan (CEP) gepubliceerd in maart 2018 gebruikt als basis voor indexering. Het gaat dan om het CEP 2018 bijlage Middelen en Bestedingen 2020. Uit deze bijlage wordt genomen: 'beloning werknemersoverheidssector, prijsmutatie uit de kolom bestedingen' als indexering voor het loondeel.

Er wordt eenmalig nagecalculeerd aan het einde van het begrotingsjaar. De nacalculatie is gebaseerd op de werkelijke lastenontwikkeling zoals deze volgt uit:

- de CAR (UWO) Veiligheidsregio's;
- de pensioenpremies vanuit het ABP;
- de sociale premies vanuit het Rijk (loonbelasting en premies volksverzekeringen).

Het verschil tussen de voorcalculatie en werkelijke ontwikkeling wordt ten gunste of ten laste van de algemene reserve gebracht, daarnaast wordt de werkelijke ontwikkeling verwerkt in de meerjarenraming.

- **Materiële index**

Ook voor de materiële index wordt het Centraal Economisch Plan (CEP), bijlage Middelen en Bestedingen 2020 gepubliceerd in maart 2018, gebruikt als basis. Uit deze bijlage wordt 'Bruto Binnenlands Product marktprijzen, prijsmutatie' gebruikt als indexering voor de materiele lasten.

- **Verhouding loonindex/materiële index**

De VRGZ houdt een verhouding van 70/30 aan.

Prijspeilaanpassingen

Prijspeilaanpassingen worden budgettair neutraal behandeld, dus binnen de ruimte die door de indexering van de gemeentelijke bijdrage ontstaat.

Uitzettingen

Er zijn drie typen uitzettingen van de begroting die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten;
- buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen waar de VRGZ geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- autonome ontwikkelingen: niet door de VRGZ beïnvloedbare stijgingen die voortkomen uit bestaand beleid. Bijvoorbeeld wet- en regelgeving of noodzakelijke uitzettingen in verband met toename van het inwoneraantal in de regio.

Onvoorzien

Uit de post Onvoorzien worden geen structurele uitgaven gedaan. De VRGZ begroot de post Onvoorzien voor het programma Crisis- en Rampenbestrijding op 0,35% van de begrote baten.

Verantwoording kosten bedrijfsvoering

Conform BBV wordt de overhead apart inzichtelijk gehouden en gerapporteerd.

Tussentijdse begrotingswijzigingen

Wijzigingen binnen financiële kaders

Gezien de financiële risico's die er worden gelopen en onzekere toekomstige ontwikkelingen moet er behoedzaam om gegaan worden met financiële mee- en tegenvallers. Daarom blijven er inspanningen gaande omtrent:

- het bestaande financiële beleid zorgvuldig na te leven en jaarlijks bij de jaarrekening een zo gunstig mogelijk financieel resultaat te behalen. Dat houdt in een kostenbewuste houding en bijbehorend gedrag;
- tegenvallers door hogere lasten of lagere baten door verlaging van lasten binnen de sectoren of afdelingen op te vangen;
- bestemming van niet-voorziene voordelen in de exploitatie gedurende het jaar ter besluitvorming aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur voor te leggen.

In geval het Directieteam (DT) een voorstel doet om extra geld uit te geven aan nieuwe beleidsontwikkelingen op een ander moment dan bij de integrale afweging bij de begroting, moet solide dekking worden aangewezen. Tenzij er sprake is van externe dekking moet in het voorstel aangegeven worden welk bestaand beleid moet worden geschrapt of verminderd.

Wijzigingen binnen financiële kaders worden in principe niet voorgelegd voor zienswijze aan de raden. Als gewijzigd of nieuw beleid politiek gezien een belangrijk onderwerp betreft kan het Dagelijks Bestuur besluiten de wijziging voor zienswijze aan de raden voor te leggen.

Wijzigingen buiten de financiële kaders

Als een wijziging substantieel is (boven de € 25.000,-) dan zijn er twee typen uitzettingen in de vorm van tussentijdse begrotingswijziging die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen, waar de VRGZ geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- autonome ontwikkelingen: niet door de VRGZ beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Aangezien deze wijzigingen buiten de financiële kaders vallen hebben ze dus invloed op de hoogte van de gemeentelijke bijdrage en worden voorgelegd voor zienswijze aan de raden.

Resultaatbestemming

Als in de jaarrekening sprake is van meevallers door hogere baten of lagere lasten dan worden eerst vereiste bestemmingsreserves gevormd en de streefnorm aangevuld. Wat daarna nog resteert wordt aan de gemeenten terugbetaald.

Bij een negatief resultaat wordt eerst het weerstandsvermogen aangesproken. Mocht dit onvoldoende zijn dan wordt een beroep gedaan op de gemeenten. Dit wordt hierna uitgewerkt. De VRGZ streeft ernaar in een zo vroeg mogelijk stadium via tussentijdse rapportages het Algemeen Bestuur te informeren over het vormen van bestemde reserves.

Risicomanagement, weerstandsvermogen en reservepositie

Risico's

In 2014 is door de VRGZ de nota Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen opgesteld. Het bestuur nam hierover besluiten in 2015.

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd.

- In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen.
- In de begroting, jaarrekening en de twee tussentijdse rapportages worden de 10 grootste risico's toegelicht.
- De frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is.

Weerstandscapaciteit

- De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's.
- De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal van de algemene reserve.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Als het weerstandsvermogen ontoereikend is om de risico's af te dekken en naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen dan zal de VRGZ hiervoor bezuinigingsmaatregelen treffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Het weerstandsvermogen bij de VRGZ is bedoeld voor:

a) het kunnen opvangen van incidentele financiële tegenvallers zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen;

b) het kunnen opvangen van de eerste klap van structurele financiële tegenvallers waardoor tijd wordt gecreëerd om zorgvuldig af te wegen hoe de structurele doorwerking wordt aangepakt.

Als de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding hoger is dan de streefnorm wordt het meerdere teruggestort naar de gemeenten.

Als de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding onder de streefnorm komt zal de VRGZ inspanningen doen deze aan te vullen.

In het geval dat de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding onder € 0,- komt wordt aan de gemeenten gevraagd om het vermogen aan te vullen.

Reservepositie

Geredeneerd vanuit bovenstaande zienswijze wordt alleen de algemene reserve als weerstandsvermogen gezien.

- Voor de omvang van de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding wordt 5% van de baten genomen als streefwaarde.
- Voor de omvang van de reserve aanvaardbare kosten RAV wordt 10% van de baten genomen als minimumnorm en is 15% de streefwaarde.

Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming resultaat door het bestuur worden overgenomen.

8.5.2 Grondslagen

De begroting en jaarrekening worden opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de VRGZ omvat het totaal van alle activiteiten die de VRGZ heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en Rampenbestrijding en het programma Regionale Ambulancevoorziening. Onderlinge verrekeningen tussen beide programma's worden opgenomen in het overzicht van baten en lasten per programma. In het overzicht van baten en lasten op het niveau van de totale VRGZ worden onderlinge verrekeningen geëlimineerd.

Grondslagen van resultaatbepaling

Bij de VRGZ worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Incidentele baten en lasten worden vanaf € 50.000,- vermeld.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Bij het programma RAV wordt afgeweken van deze regel omdat dit een zorggefinancierde taak is. Hiervoor wordt aansluiting gezocht bij de regelgeving voor zorginstellingen.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten, met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

Activa

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingkosten, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Aan de materiële vaste activa wordt rente toegerekend tegen het bestuurlijk vastgestelde percentage van 1,25%. Indien de VRGZ investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.

Afschrijvingstermijnen

Afschrijvingstermijnen	Afschrijvingstermijn[3]
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding	
Bluskleding en beschermingsmiddelen (bluspakken, gaspakken etc)	5 / 8 / 10
Ademlucht (toestel, cilinder, gelaatstuk etc)	10 / 15
Automatisering	
Hard- en software	3 / 4 / 5 / **7**
Telefonie	10
ICT-infrastructuur	**7** / 15 / 30
Communicatie- en verbindingsmiddelen	
Alarmontvanger	5
Mobiele Data Terminal	**4** / 5
Communicatienetwerksysteem (C2000/P2000)	**4** / 5 / 7
Netwerkcomponenten	**10**
Signalering kazerne	10
Gebouwen en inventaris	
Installaties en testapparatuur ademluchtwerkplaats	8 / 10 / 15
Inventaris/meubilair/aggregaat	10 / 15
Verbouwing	10 / 20
Semi-permanente unit	20
Gebouw / kazerne	30 / 40
Medische inventaris	
Medische apparatuur (o.a. defibrillatoren, autopulse, AED)	5 / 7 / **10**
Brancards	7
Vaartuigen	
Blusboten	30
Motorboot	10 / 15
Update blusboten	**20**
Hulpboot en trailer	20
Midlife update	10
Bepakking vaartuigen	

[3] Bij een aantal genoemde activa zijn meerdere afschrijvingstermijnen weergegeven. Dit komt doordat onder de genoemde hoofdrubrieken een aantal subcategorieën vallen waarvan het te ver voert ze allemaal hier te vermelden. De vetgedrukte afschrijvingstermijnen zijn toegevoegd op basis van nieuwe activagroepen of langere technische levensduur.

Afschrijvingstermijnen	Afschrijvings termijn[3]
Reddingsvest	5
Bepakking overig	10 / 15 / **20**
Voertuigen	
Ambulance en rapid responder	5
MICU-voertuig	10 / **15**
Tankautospuit, waterwagen, redvoertuig en hulpverleningsvoertuig	12 / 15
Schuimblus- en haakarmvoertuig	20
Haakarmbak	15 / 20
Overige voertuigen (vervoer van personen en materiaal)	5 / 7 / 8 / 10 / **15**
MCU	**4 / 8**
Midlife updates van de diverse voertuigen	4 / 7 / 8 / 10
Inventaris en bepakking voertuigen	
Inventaris Tankautospuit	15
Inventaris haakarmbak	**20**
Inventaris overige voertuigen	7
Werken op hoogte	7
Hydraulisch redgereedschap	8 / 15
Midlife update redgereedschap TAS	**7**
Pneumatisch gereedschap / hefkussen	10
Meetapparatuur (explosiegevaar-, CO2-meter etc)	**2** / 5 / 10 / 15
Oppervlakteredding (redbord, redsets ed.)	**5** / 10
Watertransportsysteem	15 / 20
Kettingzaag	**5** / 10
Overdrukventilator	10
Draagbare motorspuit	10
Warmtebeeldcamera	7
Vakbekwaamheidsmiddelen	
Oefenaanhanger en oefencontainer	**5** / 15
Oefenmiddelen (PPMO)	5 / 8 / **10**
Simulatiecontainer	3
Oefenterrein	20

Tabel 31: afschrijvingstermijnen

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het programma Crisis- en Rampenbestrijding bestaat uit een algemene reserve voor Crisis- en Rampenbestrijding en een aantal bestemde reserves. Het eigen vermogen van het programma RAV bestaat uit de reserve aanvaardbare kosten RAV. Het eigen vermogen bestaat daarnaast uit het nog te bestemmen resultaat over het laatste boekjaar.

Voorzieningen

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake zijn geformuleerd.

De voorziening niet-actief personeel is gevormd voor de afdekking van kosten voor niet-actief personeel. De kosten van niet-actief personeel in verband met FLO (functioneel leeftijdsontslag) kunnen worden gedeclareerd en maken daarom geen onderdeel uit van deze voorziening. Dit geldt voor beide programma's. De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden daarom tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd. Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Voor zover niet anders is vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

8.6 Begrippenlijst

a. Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie respectievelijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;

b. Rentetypische looptijd; als gedefinieerd in de Wet Fido, artikel 1, onder b;

c. Vaste schuld: het gezamenlijk bedrag van:

   - De schuld uit hoofde van geldleningen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer, en
   - De voor een termijn van één jaar of langer ontvangen waarborgsommen;

d. Netto-vlottende schuld; als gedefinieerd in de Wet Fido, artikel 1, onder e;

e. EMU-saldo: het geraamde respectievelijk gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van een provincie respectievelijk een gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie;

f. Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces;

g. Taakvelden: wettelijk vastgelegde indeling van activiteiten die door alle overheden gebruikt wordt ten behoeve van de vergelijkbaarheid van cijfers.

8.7 Verklaring van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AZGZ	Ambulancezorg Gelderland-Zuid
AZN	Ambulancezorg Nederland
AZO	Acute Zorgregio Oost
BAK	Budget aanvaardbare kosten
BBV	Besluit begroting & verantwoording provincies en gemeenten
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BRN	Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen
Cao	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAR	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling
Cbw	Cyber Beveiligingswet
CEP	Centraal Economisch Plan
C&R	Crisis- en Rampenbestrijding
DB	Dagelijks Bestuur
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
DT	Directieteam
EMU	Economische en Monetaire Unie
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GGD GZ	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio's - Rijk
KGR	Kosten Gemene Rekening
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKON	Meldkamer Oost-Nederland
NEN	Nederlandse Norm
NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
NZa	Nederlandse Zorg autoriteit
PBM	Persoonlijke Beschermingsmiddelen
PTSS	Posttraumatische stressstoornis
P&C	Planning & Control
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorgketen
SVM	Schuimvormend middel
TS	Tankautospuit
VGGM	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
VIK	Veiligheidsinformatieknooppunt
VLAM	Vrijwilligheid is van Levensbelang van ons Allemaal voor nu en (over)Morgen)

VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Vpb	Vennootschapsbelasting
Wnra	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
Woo	Wet open overheid
Wvr	Wet veiligheidsregio's

/// Jaarrekening 2024 en begroting 2026

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

JAARREKENING 2024

Toepassen van geleerde lessen uit jaren met grote crises.

Brandweer

1320 Branden

2046 Hulpverleningen

441 Loze meldingen

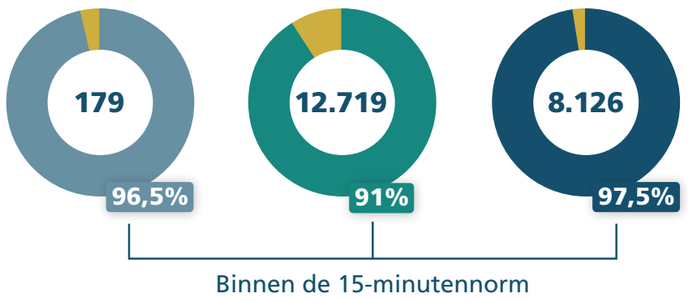
Prestaties prio-1 gebouwbranden:
91% conform prognose of sneller.

Crisisbeheersing

5 opschalingen crisisorganisatie

5x

Ambulance - spoedritten

Meer hulpverlening op locatie

BEGROTING 2026

Samen beschermen wat telt.

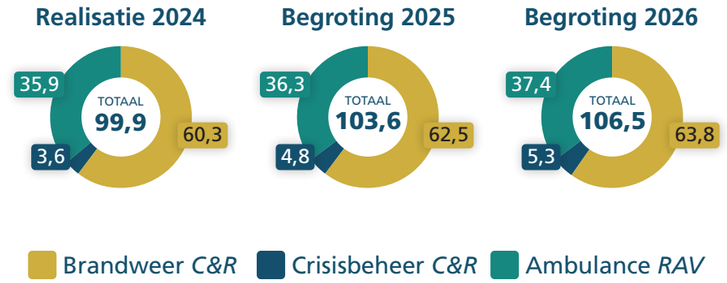
Kerntaken

- /// Brandweerzorg
- /// Ambulancezorg
- /// Meldkamer
- /// GHOR
- /// Informatievoorziening
- /// Rampenbestrijding en crisisbeheersing

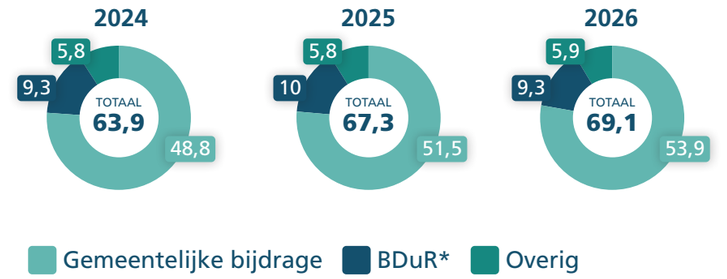
Bedrijfsvoering

- Versterken personeelsbeleid
- Versterken digitale infrastructuur
- Continueren van vitale processen
- Verduurzamen vastgoed

Omzet

Financieringsstromen C&R

** BDuR = onderdeel van totale omzet C&R*

Speerpunten

1 Een sterk netwerk

- Doorontwikkeling van de veiligheidsregio als netwerkorganisatie
- Intensivering samenwerking tussen (acute) zorgaanbieders
- Versterken samenwerking met andere overheden en maatschappelijke partijen

2 Een weerbare organisatie

- Risicogericht werken en risicobeheersing
- Versterking voorbereiding en paraatheid
- Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit
- Versterken van een weerbare samenleving

3 Informatiemanagement

- Robuuste en betrouwbare informatiedeling en verwerking
- Uitbouwen van het Veiligheidsinformatieknooppunt

Bijlage 1 Raadsbrief: Zienswijzen gemeenten op Kaderbrief VRGZ

Gemeente	Inhoud	Reactie DB VRGZ
Berg en Dal Conceptreactie 18 februari 2025 (13 maart '25 bespreking in gemeenteraad)	**Financiële situatie** Gemeenten en Veiligheidsregio's staat een onzekere tijd te wachten. Mogelijk gaat het Rijk ook de Veiligheidsregio's financieel korten. In de zienswijze van de gemeente Berg en Dal op de conceptjaarrekening 2023 en ontwerpbegroting 2025 en in de brief van de colleges (ondertekend door wethouders financiën) in het Rijk van Nijmegen aan de VRGZ, is de financiële situatie van gemeenten beschreven en wordt gevraagd om met ons mee te denken en te doen. Het is goed om te lezen dat u deze oproepen heeft meegenomen en dat u scherp bent en blijft naar de noodzakelijkheid van ontwikkelingen en activiteiten. **Taken veiligheidsregio** U beschrijft dat de mogelijke tekorten invloed hebben op de taakuitvoering van de crisisbeheersing en brandweer en daarmee op de veiligheid van de samenleving. Met de huidige ontwikkelingen van geopolitieke dreigingen, cyberdreigingen en klimaatverandering baart dit ons zorgen. U geeft aan bezuinigingsvoorstellen uit te werken, waarbij u gaat snijden in de dienstverlening van de VRGZ. U neemt deze voorstellen mee in de ontwerpbegroting 2026. We willen aan u een oproep doen om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en optionele taken. We willen nadrukkelijk aan u vragen om de bijkomende consequenties en risico's van de bezuinigingsvoorstellen in kaart te brengen. We zien verder dat er enerzijds een groter beroep wordt gedaan op de Veiligheidsregio's, vanwege onder andere de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029. Anderzijds worden de Veiligheidsregio's mogelijk gekort. Dit is niet in balans. We willen u verzoeken om dit regionaal en landelijk te monitoren en daarvoor aandacht te blijven vragen. **Geweld tegen hulpverleners** We zijn tot slot geschrokken van het feit dat er sprake is van een toenemende agressiviteit richting hulpverleners. We vinden het belangrijk dat u (preventief) ondersteuning biedt aan het personeel en het is goed dat u betrokken bent bij diverse ontwikkelingen over PTSS. Wij vragen daarbij aandacht voor het efficiënter en effectiever inzetten en benutten van alle middelen rondom dit proces.	<u>Mogelijkheden tot bezuinigingen</u> We hebben gehoor gegeven aan uw oproep om te kijken naar de mogelijkheden tot besparingen op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 en om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en afgeleide taken. Een gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is, zonder dat dit serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden. Indien gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen toch doorzetten heeft dit als gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Het inboeken van bezuinigingen in deze omvang vinden wij als Dagelijks Bestuur onwenselijk en onverantwoordelijk. <u>Druk op de veiligheidsregio</u> Wij geven gehoor aan uw oproep om aandacht te blijven vragen voor de balans tussen de grotere vraag die bij de

		veiligheidsregio's wordt neergelegd, terwijl er tegelijkertijd sprake is van korting van middelen. <u>PTSS</u> Wij hebben gehoor gegeven aan het verzoek om onze aandacht rondom PTSS efficiënter en effectiever in te zetten. PTSS is een onderwerp dat landelijk veel aandacht krijgt. Er komt een landelijke regeling en er is al een toolbox. Hier maken wij zoveel mogelijk gebruik van, zodat PTSS in de organisatie zoveel mogelijk kan worden voorkomen en om waar nodig medewerkers goed te kunnen begeleiden.
Beuningen 10 februari 2025	**Financiële situatie** Gemeenten en veiligheidsregio's staan een onzekere tijd te wachten. Mogelijk gaat het Rijk ook de veiligheidsregio's financieel korten. In de zienswijze van de gemeente Beuningen op de conceptjaarrekening 2023 en ontwerpbegroting 2024 en in de brief van de colleges (ondertekend door wethouders financiën) in het Rijk van Nijmegen aan de VRGZ is de financiële situatie van gemeenten beschreven en wordt gevraagd om met ons mee te denken en te doen. Het is goed om te lezen dat u deze oproepen heeft meegenomen en dat u scherp bent en blijft naar de noodzakelijkheid van ontwikkelingen en activiteiten. **Taken veiligheidsregio** U beschrijft dat de mogelijke tekorten invloed hebben op de taakuitvoering van de crisisbeheersing en brandweer en daarmee op de veiligheid van de samenleving. Met de huidige ontwikkelingen van geopolitieke dreigingen, cyberdreigingen en klimaatverandering baart dit ons zorgen. U geeft aan bezuinigingsvoorstellen uit te werken, waarbij u gaat snijden in de dienstverlening van de VRGZ. U neemt deze voorstellen mee in de ontwerpbegroting 2026. We willen aan u een oproep doen om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en optionele taken. We willen nadrukkelijk aan u vragen om de bijkomende consequenties en risico's van de bezuinigingsvoorstellen in kaart te brengen. We zien verder dat er enerzijds een groter beroep wordt gedaan op de veiligheidsregio's, vanwege onder andere de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029. Anderzijds worden de veiligheidsregio's mogelijk gekort. Dit is niet in balans. We willen u verzoeken om dit regionaal en landelijk te monitoren en daarvoor aandacht te blijven vragen. **Geweld tegen hulpverleners**	<u>Mogelijkheden tot bezuinigingen</u> We hebben gehoor gegeven aan uw oproep om te kijken naar de mogelijkheden tot besparingen op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 en om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en afgeleide taken. Een gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is, zonder dat dit serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden. Indien gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen toch doorzetten heeft dit als gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners.

	We zijn tot slot geschrokken van het feit dat er sprake is van een toenemende assertiviteit en agressiviteit richting hulpverleners. We vinden het belangrijk dat u (preventief) ondersteuning biedt aan het personeel en het is goed dat u betrokken bent bij diverse ontwikkelingen over PTSS. Wij vragen daarbij aandacht voor het efficiënter en effectiever inzetten en benutten van alle middelen rondom dit proces.	Het inboeken van bezuinigingen in deze omvang vinden wij als Dagelijks Bestuur onwenselijk en onverantwoordelijk. <u>Druk op de veiligheidsregio</u> Wij geven gehoor aan uw oproep om aandacht te blijven vragen voor de balans tussen de grotere vraag die bij de veiligheidsregio's wordt neergelegd, terwijl er tegelijkertijd sprake is van korting van middelen. <u>PTSS</u> Wij hebben gehoor gegeven aan het verzoek om onze aandacht rondom PTSS efficiënter en effectiever in te zetten. PTSS is een onderwerp dat landelijk veel aandacht krijgt. Er komt een landelijke regeling en er is al een toolbox. Hier maken wij zoveel mogelijk gebruik van, zodat PTSS in de organisatie zoveel mogelijk kan worden voorkomen en om waar nodig medewerkers goed te kunnen begeleiden.
Buren 7 februari 2025	**Financiële situatie** De inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen worden met miljarden structureel verminderd (ca 5%). Dat terwijl de uitdagingen op verschillende beleidsterreinen fors zijn en de prijzen van materiaal en personeel stijgen. Als gemeenten bereiden we daarom ombuigingen voor. Voor deze ombuigingen wordt ook naar taken en middelen van verbonden partijen gekeken. We beseffen daarbij dat verminderingen van de middelen niet strookt met de ontwikkeling van de afgelopen jaren waarin een steeds groter beroep op u is gedaan. U beschrijft dat de mogelijke tekorten invloed hebben op de taakuitvoering van de crisisbeheersing en brandweer en daarmee op de veiligheid van de samenleving. Met de huidige ontwikkelingen van geopolitieke dreigingen, cyberdreigingen en klimaatverandering is dit een belangrijk punt van aandacht. Als gemeente erkennen we de inspanningen van de VRGZ om te werken aan een efficiëntere bedrijfsvoering. Het is goed om te lezen dat u onze oproepen heeft meegenomen en dat u scherp bent en blijft naar de noodzakelijkheid van ontwikkelingen en activiteiten. We zien al terug dat de juiste zaken gedaan worden en onderwerp van gesprek zijn. Tegelijkertijd vragen wij, gezien financiële ontwikkelingen, of er meer aanvullende keuzes of besparingsmogelijkheden zijn die verder	<u>Mogelijkheden tot bezuinigingen</u> We hebben gehoor gegeven aan uw oproep om te kijken naar de mogelijkheden tot besparingen op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 en om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en afgeleide taken. Een gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is, zonder dat dit serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden. Indien gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen toch doorzetten heeft dit als

	onderzocht kunnen worden. We willen aan u een oproep doen om hierbij ook een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en optionele taken. Dit aangezien de gemeentelijke inkomsten in de komende jaren sterk onder druk staan. Wij verzoeken de VRGZ om deze besparingen inzichtelijk te maken zodat het AB in de positie wordt gebracht om eventuele aanvullende keuzes te maken. Dit in de wetenschap dat eventuele aanvullende bezuinigingen, zoals u zelf ook aangeeft, gevolgen hebben voor de basisdienstverlening van de VRGZ aan de gemeenten. We verzoeken u vóór het afronden van de conceptbegroting 2026 van uw gemeenschappelijke regeling de keuzescenario's aan het algemeen bestuur voor te leggen om vervolgens te verwerken in de conceptbegroting 2026. **Groter beroep op veiligheidsregio** We zien verder dat er enerzijds een groter beroep wordt gedaan op de veiligheidsregio's, vanwege onder andere de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029. Anderzijds worden de veiligheidsregio's mogelijk gekort. Dit is niet in balans. We willen u verzoeken om dit regionaal en landelijk te monitoren en daarvoor aandacht te blijven vragen. **Geweld tegen hulpverleners** We zijn tot slot geschrokken van het feit dat er sprake is van een toenemende assertiviteit en agressiviteit richting hulpverleners. We vinden het belangrijk dat u (preventief) ondersteuning biedt aan het personeel en het is goed dat u betrokken bent bij diverse ontwikkelingen over posttraumatischestressstoornis. Wij vragen daarbij aandacht voor het efficiënter en effectiever inzetten en benutten van alle middelen rondom dit proces.	gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Het inboeken van bezuinigingen in deze omvang vinden wij als Dagelijks Bestuur onwenselijk en onverantwoordelijk. Voor het afronden van de conceptbegroting is het algemeen bestuur meegenomen in het bezuinigingsvraagstuk. <u>PTSS</u> Wij hebben gehoor gegeven aan het verzoek om onze aandacht rondom PTSS efficiënter en effectiever in te zetten. PTSS is een onderwerp dat landelijk veel aandacht krijgt. Er komt een landelijke regeling en er is al een toolbox. Hier maken wij zoveel mogelijk gebruik van, zodat PTSS in de organisatie zoveel mogelijk kan worden voorkomen en om waar nodig medewerkers goed te kunnen begeleiden. <u>Druk op de veiligheidsregio</u> Wij geven gehoor aan uw oproep om aandacht te blijven vragen voor de balans tussen de grotere vraag die bij de veiligheidsregio's wordt neergelegd, terwijl er tegelijkertijd sprake is van korting van middelen.
Culemborg 5 februari 2025	**Kaderbrief 2026**	<u>Mogelijkheden tot bezuinigingen</u>

	In de Kaderbrief 2026 geeft u aan begrip te hebben voor de financiële situatie waarin gemeenten verkeren. Dat is vanzelfsprekend goed om te vernemen. Een gedeeld beeld van de situatie en de ernst van de problematiek is wat ons betreft de basis voor ons overleg over de financiën voor de komende jaren. Met het oog op de financiële situatie van de gemeenten hebben enkele gemeenten in Rivierenland, waaronder de gemeente Culemborg, u verzocht om in de aanloop naar de Kaderbrief 2026 (ondanks een eerdere zienswijze op de begroting 2025 en een extra brief van het college van burgemeester en wethouders) met een overzicht te komen op het gebied van: • De wettelijk verplichte taken die de VRGZ uitvoert en de bijbehorende kosten; • De optionele taken die de VRGZ uitvoert en de bijbehorende kosten; • Voorstellen te doen voor efficiëntiemaatregelen en de gevolgen daarvan voor de dienstverlening; • Voorstellen te doen voor het verlagen van de kosten voor overhead en bedrijfsvoering en de gevolgen daarvan voor de dienstverlening. Tevens is bij de vaststelling van de begroting 2025, door het Algemeen Bestuur (AB) besloten, een structurele taakstelling van € 150.000 (dit is 0,15% van de totale lasten) op te leggen vanaf 2025. Indien de voorgenomen korting van 10% op de BDuR-uitkering wordt doorgevoerd, betekent dit samen met de reeds opgelegde taakstelling een bezuiniging van € 1,1 miljoen. Wij verzoeken u wettelijke en optionele taken, mogelijke besparingen en de gevolgen en risico's voor de dienstverlening aan onze burgers inzichtelijk te maken. Een grondige analyse van de consequenties en risico's is cruciaal voor het nemen van weloverwogen beslissingen bij de conceptprogrammabegroting 2026. **Indexering** In de Kaderbrief 2026 staat vermeld dat, op het moment van schrijven van de Kaderbrief, de definitieve indexcijfers nog niet gepubliceerd waren. Wij verwijzen u naar de brief van d.d. 31 oktober 2023, waarin we aangeven hoe met loon- en prijsindexatie om te gaan. Deze percentages zijn op de gebruikelijke wijze in overleg met gemeenten gekozen. Wij verzoeken u om voorgenoemde uitgangspunten aan te scherpen en een lagere gemeentelijke bijdrage in de begroting op te nemen. **Deelnemersbijdrage** In 2024 heeft het AB de opdracht gegeven tot een onderzoek naar de kostenverdeelsystematiek. De kostenverdeelsystematiek van de VRGZ bepaalt hoe de kosten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten. Momenteel wordt er gewerkt aan een herziening van deze systematiek, omdat de onderliggende parameters, zoals inwoneraantallen en bijdragen uit het gemeentefonds, al geruime tijd niet zijn geactualiseerd. Het doel van deze herziening is om een eerlijke en actuele verdeling van de kosten te waarborgen. De resultaten van dit onderzoek worden in de eerste helft van 2025 verwacht.	We hebben gehoor gegeven aan uw oproep om te kijken naar de mogelijkheden tot besparingen op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 en om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en afgeleide taken. Een gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is, zonder dat dit serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden. Indien gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen toch doorzetten heeft dit als gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Het inboeken van bezuinigingen in deze omvang vinden wij als Dagelijks Bestuur onwenselijk en onverantwoordelijk. Een besparing kan niet vanuit overhead of ondersteuning geleverd worden daar deze al sober is ingericht en onder het landelijk gemiddelde. <u>Indexering</u> In de programmabegroting zijn in hoofdstuk 8.5 de bestuurlijk vastgestelde uitgangspunten opgenomen die de VRGZ hanteert op het gebied van financiën.

	Als gemeente erkennen we de inspanningen van de VRGZ om te werken aan een efficiëntere bedrijfsvoering. Tegelijkertijd vragen wij of er aanvullende keuzes of besparingsmogelijkheden zijn die verder onderzocht kunnen worden. Dit aangezien de gemeentelijke inkomsten in de komende jaren sterk onder druk staan. Wij verzoeken de VRGZ om deze besparingen inzichtelijk te maken zodat het AB in de positie wordt gebracht eventuele aanvullende keuzes te maken. Dit in de wetenschap dat eventuele aanvullende bezuinigingen gevolgen hebben voor de basisdienstverlening van de VRGZ aan de gemeenten. **Taken Veiligheidsregio Gelderland-Zuid** De Kaderbrief stelt dat er geen ruimte is in de huidige begroting om bezuinigingen op te vangen zonder structurele keuzes. Bezuinigingen zullen het programma Crisis- en Rampenbestrijding treffen, wat de taakuitvoering van crisisbeheersing en brandweer beïnvloedt. Dit zal de dienstverlening aan inwoners direct raken, in een tijd waarbij meer een beroep wordt gedaan op de Veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid in relatie tot onder andere de geopolitieke dreigingen. Daarnaast wordt er meer gevraagd van de Veiligheidsregio's door bijvoorbeeld de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029, terwijl financiële kortingen dreigen. Dit kan leiden tot een disbalans tussen middelen en taken. We verzoeken u dit op landelijk en regionaal niveau onder de aandacht te (blijven) brengen en te monitoren om te voorkomen dat belangrijke veiligheidsfuncties worden aangetast. **Geweld tegen hulpverleners** De toenemende assertiviteit en agressiviteit richting hulpverleners is zorgwekkend en benadrukt het belang van preventieve ondersteuning. Het is positief dat de VRGZ actief betrokken is bij PTSS-initiatieven. Het is essentieel dat hulpverleners zich veilig en gesteund voelen. Preventieve ondersteuning en aandacht voor hun welzijn zijn cruciaal om langdurige gezondheidsproblemen te voorkomen en een gezonde werkomgeving te bevorderen. We verzoeken u om de beschikbare middelen zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten om dit proces te ondersteunen en hulpverleners beter te beschermen.	<u>PTSS</u> Wij hebben gehoor gegeven aan het verzoek om onze aandacht rondom PTSS efficiënter en effectiever in te zetten. PTSS is een onderwerp dat landelijk veel aandacht krijgt. Er komt een landelijke regeling en er is al een toolbox. Hier maken wij zoveel mogelijk gebruik van, zodat PTSS in de organisatie zoveel mogelijk kan worden voorkomen en om waar nodig medewerkers goed te kunnen begeleiden. <u>Druk op de veiligheidsregio</u> Wij geven gehoor aan uw oproep om aandacht te blijven vragen voor de balans tussen de grotere vraag die bij de veiligheidsregio's wordt neergelegd, terwijl er tegelijkertijd sprake is van korting van middelen.
Druten 6 februari 2025	**Grote mate van onzekerheid inzichtelijk maken in begroting** Gemeenten en veiligheidsregio's staan een onzekere tijd te wachten. Mogelijk gaat het Rijk ook de veiligheidsregio's financieel korten. In de conceptbegroting 2026 verwachten we derhalve een concrete uitwerking van de risico's in een financieel sluitend stuk. Verder wil de gemeenteraad dat de VRGZ ontwikkelingen die de VRGZ financieel raken blijft monitoren en in beginsel binnen de bestaande budgetsystematiek opvangt. *Financiële situatie gemeenten en veiligheidsregio's* In de zienswijze van de gemeente Druten op de conceptjaarrekening 2023 en ontwerpbegroting 2024 is de financiële situatie van gemeenten beschreven en wordt gevraagd om met ons mee te denken. Het is goed om te lezen dat u deze oproep heeft meegenomen en dat u scherp bent en	<u>Budgetsystematiek</u> U verzoekt ons om ontwikkelingen die VRGZ financieel raken op te vangen binnen de bestaande budgetsystematiek. Hier hebben wij deels gehoor aan gegeven. De VRGZ presenteert alleen noodzakelijke uitzettingen aan gemeenten die gebaseerd zijn op autonome ontwikkelingen zoals prijsstijgingen en ontwikkeling van wet- en regelgeving.

	blijft naar de noodzakelijkheid van ontwikkelingen en activiteiten. De gemeente Druten heeft alle GR-en opgeroepen om een bezuinigingstaakstelling van 6% op te nemen in de Kadernota 2026, evenredig naar de gemiddelde korting van Rijk op het Gemeentefonds. **Taken veiligheidsregio** U beschrijft dat de mogelijke tekorten invloed hebben op de taakuitvoering van de crisisbeheersing en brandweer en daarmee op de veiligheid van de samenleving. Met de huidige ontwikkelingen van geopolitieke dreigingen, cyberdreigingen en klimaatverandering baart dit ons zorgen. U geeft aan bezuinigingsvoorstellen uit te werken, waarbij u gaat snijden in de dienstverlening van de VRGZ. U neemt deze voorstellen mee in de ontwerpbegroting 2026. We willen aan u een oproep doen om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en optionele taken. U vraagt aan de deelnemende gemeenten een scherpe zienswijze aan te bieden, waarin zij kaders aangeven waar de VRGZ kan bezuinigen. De gemeente Druten is van mening dat de kaderbrief ons niet in staat stelt om aan dit verzoek te voldoen. We willen nadrukkelijk aan u vragen om de bijkomende consequenties en risico's van de bezuinigingsvoorstellen in kaart te brengen. We zien verder dat er enerzijds een groter beroep wordt gedaan op de veiligheidsregio's, vanwege onder andere de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029. Anderzijds worden de veiligheidsregio's mogelijk gekort. Dit is niet in balans. We willen u verzoeken om dit regionaal en landelijk te monitoren en daarvoor aandacht te blijven vragen. **Geweld tegen hulpverleners** We zijn tot slot geschrokken van het feit dat er sprake is van een toenemende assertiviteit en agressiviteit richting hulpverleners. We vinden het belangrijk dat u (preventief) ondersteuning biedt aan het personeel en het is goed dat u betrokken bent bij diverse ontwikkelingen over PTSS. Wij vragen daarbij aandacht voor het efficiënter en effectiever inzetten en benutten van alle middelen rondom dit proces.	<u>Mogelijkheden tot bezuinigingen</u> We hebben gehoor gegeven aan uw oproep om te kijken naar de mogelijkheden tot besparingen op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 en om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en afgeleide taken. Een gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is, zonder dat dit serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden. Indien gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen toch doorzetten heeft dit als gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Het inboeken van bezuinigingen in deze omvang vinden wij als Dagelijks Bestuur onwenselijk en onverantwoordelijk. <u>Druk op de veiligheidsregio</u> Wij geven gehoor aan uw oproep om aandacht te blijven vragen voor de balans tussen de grotere vraag die bij de veiligheidsregio's wordt neergelegd, terwijl er tegelijkertijd sprake is van korting van middelen. <u>PTSS</u>

		Wij hebben gehoor gegeven aan het verzoek om onze aandacht rondom PTSS efficiënter en effectiever in te zetten. PTSS is een onderwerp dat landelijk veel aandacht krijgt. Er komt een landelijke regeling en er is al een toolbox. Hier maken wij zoveel mogelijk gebruik van, zodat PTSS in de organisatie zoveel mogelijk kan worden voorkomen en om waar nodig medewerkers goed te kunnen begeleiden.
Heumen 5 februari 2025	**Financiële situatie** Gemeenten en Veiligheidsregio's staat een onzekere tijd te wachten. Mogelijk gaat het Rijk ook de Veiligheidsregio's financieel korten. In de zienswijze van de gemeente Heumen op de conceptjaarrekening 2023 en ontwerpbegroting 2025 en in de brief van de colleges (ondertekend door wethouders financiën) in het Rijk van Nijmegen aan de VRGZ, is de financiële situatie van gemeenten beschreven en wordt gevraagd om met ons mee te denken en te doen. Het is goed om te lezen dat u deze oproepen heeft meegenomen en dat u scherp bent en blijft naar de noodzakelijkheid van ontwikkelingen en activiteiten. **Taken veiligheidsregio** U beschrijft dat de mogelijke tekorten invloed hebben op de taakuitvoering van de crisisbeheersing en brandweer en daarmee op de veiligheid van de samenleving. Met de huidige ontwikkelingen van geopolitieke dreigingen, cyberdreigingen en klimaatverandering baart dit ons zorgen. U geeft aan bezuinigingsvoorstellen uit te werken, waarbij u gaat snijden in de dienstverlening van de VRGZ. U neemt deze voorstellen mee in de ontwerpbegroting 2026. We willen aan u een oproep doen om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en optionele taken. We willen nadrukkelijk aan u vragen om de bijkomende consequenties en risico's van de bezuinigingsvoorstellen in kaart te brengen. We zien verder dat er enerzijds een groter beroep wordt gedaan op de Veiligheidsregio's, vanwege onder andere de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029. Anderzijds worden de Veiligheidsregio's mogelijk gekort. Dit is niet in balans. We willen u verzoeken om dit regionaal en landelijk te monitoren en daarvoor aandacht te blijven vragen. **Geweld tegen hulpverleners** We zijn tot slot geschrokken van het feit dat er sprake is van een toenemende assertiviteit en agressiviteit richting hulpverleners. We vinden het belangrijk dat u (preventief) ondersteuning biedt aan het personeel en het is goed dat u betrokken bent bij diverse ontwikkelingen over PTSS. Wij vragen daarbij aandacht voor het efficiënter en effectiever inzetten en benutten van alle middelen rondom dit proces.	<u>Mogelijkheden tot bezuinigingen</u> We hebben gehoor gegeven aan uw oproep om te kijken naar de mogelijkheden tot besparingen op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 en om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en afgeleide taken. Een gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is, zonder dat dit serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden. Indien gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen toch doorzetten heeft dit als gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Het inboeken van bezuinigingen in deze omvang vinden wij als Dagelijks Bestuur onwenselijk en onverantwoordelijk.

		<u>Druk op de veiligheidsregio</u> Wij geven gehoor aan uw oproep om aandacht te blijven vragen voor de balans tussen de grotere vraag die bij de veiligheidsregio's wordt neergelegd, terwijl er tegelijkertijd sprake is van korting van middelen. <u>PTSS</u> Wij hebben gehoor gegeven aan het verzoek om onze aandacht rondom PTSS efficiënter en effectiever in te zetten. PTSS is een onderwerp dat landelijk veel aandacht krijgt. Er komt een landelijke regeling en er is al een toolbox. Hier maken wij zoveel mogelijk gebruik van, zodat PTSS in de organisatie zoveel mogelijk kan worden voorkomen en om waar nodig medewerkers goed te kunnen begeleiden.
Maasdriel 5 februari 2025	**Financiële situatie** De inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen worden met miljarden structureel verminderd (ca 5%). Dat terwijl de uitdagingen op verschillende beleidsterreinen fors zijn en de prijzen van materiaal en personeel stijgen. Als gemeenten bereiden we daarom ombuigingen voor. Voor deze ombuigingen wordt ook naar taken en middelen van verbonden partijen gekeken. We beseffen daarbij dat vermindering van de middelen niet strookt met de ontwikkeling van de afgelopen jaren waarin er een steeds groter beroep op u is gedaan. We gaan over deze ontwikkeling en de gevolgen graag met u in gesprek, waarbij we oog houden voor een veerkrachtige en toekomstbestendige regio. Daarbij hanteren we als kader een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere gemeentelijke bijdrage vanaf 2028. Ons verzoek aan u is: bereid aan de hand van het bovengenoemd kader scenario's voor, voor te leggen aan uw algemeen bestuur, zodat het algemeen bestuur hier een besluit over kan nemen. We verzoeken u per scenario ook de beleidsmatige implicaties zichtbaar te maken. We realiseren ons dat vermindering van de middelen gevolgen heeft voor de dienstverlening, zeker nu er steeds meer een beroep wordt gedaan op gemeenten en verbonden partijen. We verzoeken u vóór het afronden van de conceptbegroting 2026 van uw gemeenschappelijke regeling de keuzescenario's aan het algemeen bestuur voor te leggen om vervolgens te verwerken in de conceptbegroting 2026. Hierover gaan we graag met u in gesprek.	<u>Mogelijkheden tot bezuinigingen</u> We hebben gehoor gegeven aan uw oproep om te kijken naar de mogelijkheden tot besparingen op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 en om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en afgeleide taken. Een gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is, zonder dat dit serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden. Indien gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen toch doorzetten heeft dit als gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet

	Financiën: Naast mogelijke bezuinigingsvoorstellen vragen wij u ook om prioriteit te geven aan enkele ontwikkelingen die meer of mindere impact kunnen hebben op de begroting van de VRGZ en direct ook op de begroting van de gemeente Maasdriel. Bedoelde ontwikkelingen zijn: o De korting op de BDUR (grote impact als die doorgaat) o Herijking Verdeelsleutel (impact alleen voor gemeenten) o Vastgoedonderzoek Het verzoek aan de VRGZ hierin is om de impact van genoemde ontwikkelingen voorafgaand aan de begroting 2026 te bespreken met de gemeenten zodat de volledige (financiële) impact duidelijk is voor de begroting 2026 en meerjarenbegroting van de gemeente Maasdriel. **Taken veiligheidsregio** U beschrijft dat de mogelijke tekorten invloed hebben op de taakuitvoering van de crisisbeheersing en brandweer en daarmee op de veiligheid van de samenleving. Met de huidige ontwikkelingen van geopolitieke dreigingen, cyberdreigingen en klimaatverandering baart dit ons zorgen. U geeft aan bezuinigingsvoorstellen uit te werken, waarbij u gaat snijden in de dienstverlening van de VRGZ. U neemt deze voorstellen mee in de ontwerpbegroting 2026. We willen aan u een oproep doen om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en optionele taken. We willen nadrukkelijk aan u vragen om de bijkomende consequenties en risico's van de bezuinigingsvoorstellen in kaart te brengen. We zien verder dat er enerzijds een groter beroep wordt gedaan op de veiligheidsregio's, vanwege onder andere de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029. Anderzijds worden de veiligheidsregio's mogelijk gekort. Dit is niet in balans. We willen u verzoeken om dit regionaal en landelijk te monitoren en daarvoor aandacht te blijven vragen. **Geweld tegen hulpverleners** We zijn tot slot geschrokken van het feit dat er sprake is van een toenemende assertiviteit en agressiviteit richting hulpverleners. We vinden het belangrijk dat u (preventief) ondersteuning biedt aan het personeel en het is goed dat u betrokken bent bij diverse ontwikkelingen over PTSS. Wij vragen daarbij aandacht voor het efficiënter en effectiever inzetten en benutten van alle middelen rondom dit proces.	uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Het inboeken van bezuinigingen in deze omvang vinden wij als Dagelijks Bestuur onwenselijk en onverantwoordelijk. <u>PTSS</u> Wij hebben gehoor gegeven aan het verzoek om onze aandacht rondom PTSS efficiënter en effectiever in te zetten. PTSS is een onderwerp dat landelijk veel aandacht krijgt. Er komt een landelijke regeling en er is al een toolbox. Hier maken wij zoveel mogelijk gebruik van, zodat PTSS in de organisatie zoveel mogelijk kan worden voorkomen en om waar nodig medewerkers goed te kunnen begeleiden. <u>Financiën</u> Ambtelijk en bestuurlijk zijn de gemeenten eind februari en medio maart meegenomen in de genoemde ontwikkelingen. <u>Druk op de veiligheidsregio</u> Wij geven gehoor aan uw oproep om aandacht te blijven vragen voor de balans tussen de grotere vraag die bij de veiligheidsregio's wordt neergelegd, terwijl er tegelijkertijd sprake is van korting van middelen.
Neder-Betuwe 30 januari 2025	**Zienswijze** Wij hebben kennis genomen van de Kaderbrief 2026. Hierbij doen wij u een inhoudelijke zienswijze toekomen, voorkomend uit de financiële situatie van onze gemeenten. Het betreft een collectieve zienswijze, van meerdere gemeente in de regio Rivierenland.	<u>Mogelijkheden tot bezuinigingen</u> We hebben gehoor gegeven aan uw oproep om te kijken naar de mogelijkheden tot besparingen op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 en om een

	De inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen worden met miljarden structureel verminderd (ca 5%). Dat terwijl de uitdagingen op verschillende beleidsterreinen fors zijn en de prijzen van materiaal en personeel stijgen. Als gemeenten bereiden we daarom ombuigingen voor. Voor deze ombuigingen wordt ook naar taken en middelen van verbonden partijen gekeken. We beseffen daarbij dat vermindering van de middelen niet strookt met de ontwikkeling van de afgelopen jaren waarin er een steeds groter beroep op u is gedaan. We gaan over deze ontwikkeling en de gevolgen graag met u in gesprek, waarbij we oog houden voor een veerkrachtige en toekomstbestendige regio. Daarbij hanteren we als kader een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere gemeentelijke bijdrage vanaf 2028. Ons verzoek aan u is: bereid aan de hand van het bovengenoemd kader scenario's voor, voor te leggen aan uw algemeen bestuur, zodat het algemeen bestuur hier een besluit over kan nemen. We verzoeken u per scenario ook de beleidsmatige implicaties zichtbaar te maken. In aanvulling op bovenstaande hebben wij in onze zienswijze op de begroting 2025 VRGZ gevraagd om, in aanloop naar de Kaderbrief 2026, met opties te komen om efficiency maatregelen door te voeren en hoe kosten op overhead en bedrijfsvoering te verlagen zijn. Daarnaast bent u gevraagd de gemeenten inzicht te geven in welke niet wettelijke taken u uitvoert. Wij zijn teleurgesteld dat wij dit onvoldoende zien terugkomen in de Kaderbrief 2026. Met deze zienswijze brengen we de urgentie van ons verzoek opnieuw bij u onder de aandacht. We realiseren ons dat vermindering van de middelen gevolgen heeft voor de dienstverlening, zeker nu er steeds meer een beroep wordt gedaan op gemeenten en verbonden partijen. We verzoeken u vóór het afronden van de conceptbegroting 2026 van uw gemeenschappelijke regeling de keuzescenario's aan het algemeen bestuur voor te leggen om vervolgens te verwerken in de conceptbegroting 2026. Hierover gaan we graag met u in gesprek.	scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en afgeleide taken. Een gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is, zonder dat dit serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden. Indien gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen toch doorzetten heeft dit als gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Het inboeken van bezuinigingen in deze omvang vinden wij als Dagelijks Bestuur onwenselijk en onverantwoordelijk. Voor het afronden van de conceptbegroting is het algemeen bestuur meegenomen in het bezuinigingsvraagstuk. <u>PTSS</u> Wij hebben gehoor gegeven aan het verzoek om onze aandacht rondom PTSS efficiënter en effectiever in te zetten. PTSS is een onderwerp dat landelijk veel aandacht krijgt. Er komt een landelijke regeling en er is al een toolbox. Hier maken wij zoveel mogelijk gebruik van, zodat PTSS in de organisatie zoveel mogelijk kan worden voorkomen en om waar nodig medewerkers goed te kunnen begeleiden.

Nijmegen 3 februari 2025	Graag willen wij u complimenteren met de kaderbrief 2026. Ondanks de financiële onzekerheden en tegenvallers, zien wij een heldere en volledige kaderbrief en dit verdient onze complimenten. Dit geldt tevens voor samenwerking op het in kaart brengen van de financiële gevolgen rondom het vastgoed, waar wij in onze de zienswijze op de kaderbrief 2024 nog specifiek aandacht voor hebben gevraagd. De raad heeft een **positieve** zienswijze op de kaderbrief 2025. Er zijn twee specifieke zorgen die wij graag wel met u delen: Uit de Kaderbrief blijkt de aankondiging van de Rijksoverheid om de brede doeluitkering rampenbestrijding (hierna: BDuR) gelden met 10 procent te korten. Wij voorzien in deze korting een groot risico. De korting op deze BDuR gelden kan niet anders dan leiden tot bezuinigingen in het veiligheidsdomein. Daarmee heeft de korting een impact op de veiligheid van onze inwoners en meer specifiek op de hoge veiligheidseisen die we hebben voor de veiligheid, de brandweerzorg en het benodigde materiaal. Wij betreuren deze korting en begrijpen de gevolgen voor de VRGZ en uiteindelijk voor de gemeenten in de komende begroting. In het gedeelte van de Kaderbrief waarin u ingaat op de ontwikkelingen met impact voor de VRGZ wordt de weerbare samenleving genoemd. Wij willen benadrukken dat wij dit een belangrijk thema vinden en het met u eens zijn dat we steeds meer een beroep moeten doen op de weerbarheid van onze samenleving. Eens te meer omdat de complexiteit van incidenten toeneemt. Wij willen hierbij benadrukken dat het gevaar tot maatschappelijke ontwrichting verder reikt dan militaire conflicten of dreiging. Ook bij de gevolgen van stroomuitval of bijvoorbeeld klimaatverandering is het belang van een weerbare samenleving groot. Voor gemeenten geldt nog steeds dat er meer keuzes moeten worden gemaakt in verband met hun financiële middelen. Wij waarderen daarom dat de VRGZ de ontwikkelingen die de VRGZ financieel raken blijft monitoren, binnen de bestaande begrotingsmiddelen opvangt en de genoemde beleidskeuzes inzichtelijk zal maken in de conceptbegroting voor 2026. We zien met belangstelling uit naar de conceptbegroting VRGZ voor 2026.	Wij danken u voor uw mooie woorden over onze Kaderbrief 2026 en werken hard aan het definitief maken van onze begroting in een onzekere tijd.
Tiel 6 februari 2025	**Financiële situatie van gemeenten** Naar aanleiding van de kadernota 2Q26 van uw gemeenschappelijke regeling doen wij u hierbij een inhoudelijke zienswijze toekomen, voortkomend uit de financiële situatie van onze gemeenten. Het betreft een collectieve zienswijze, van de meeste gemeenten in de regio Rivierenland. De inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen worden met miljarden structureel verminderd (ca 5%). Dat terwijl de uitdagingen op verschillende beleidsterreinen fors zijn en de prijzen van materialen personeel stijgen. Als gemeenten bereiden we daarom ombuigingen voor. Voor deze ombuigingen wordt ook naar taken en middelen van verbonden partijen gekeken. We beseffen daarbij dat vermindering van de middelen niet strookt met de ontwikkeling van de afgelopen jaren waarin er een steeds groter beroep op u is gedaan.	<u>Mogelijkheden tot bezuinigingen</u> We hebben gehoor gegeven aan uw oproep om te kijken naar de mogelijkheden tot besparingen op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 en om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en afgeleide taken. Een gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is, zonder dat dit

	We gaan over deze ontwikkeling en de gevolgen graag met u in gesprek, waarbij we oog houden voor een veerkrachtige en toekomstbestendige regio. Daarbij hanteren we als kader een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere gemeentelijke bijdrage vanaf 2028. Ons verzoek aan u is: bereid aan de hand van het bovengenoemd kader scenario's voor, voor te leggen aan uw algemeen bestuur, zodat het algemeen bestuur hier een besluit over kan nemen. We verzoeken u per scenario ook de beleidsmatige implicaties zichtbaar te maken. We realiseren ons dat vermindering van de middelen gevolgen heeft voor de dienstverlening, zeker nu er steeds meer een beroep wordt gedaan op gemeenten en verbonden partijen. We verzoeken u vóór het afronden van de conceptbegroting 2026 van uw gemeenschappelijke regeling de keuzescenario's aan het algemeen bestuur voor te leggen om vervolgens te verwerken in de conceptbegroting 2026. Hierover gaan we graag met u in gesprek. We zien ook dat een groter beroep gedaan wordt op de veiligheidsregio's bijvoorbeeld vanwege de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029. De Landelijke Agenda is opgesteld door het Rijk en veiligheidsregio's. We vragen u om de consequenties regionaal en landelijk goed te monitoren en onder de aandacht te blijven brengen. **Geweld tegen hulpverleners** De assertiviteit en agressiviteit richting hulpverleners neemt toe. Het is daarom belangrijk om preventief goede ondersteuning te bieden aan het personeel. Het is goed dat u betrokken bent bij diverse ontwikkelingen over PTSS.	serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden. Indien gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen toch doorzetten heeft dit als gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Het inboeken van bezuinigingen in deze omvang vinden wij als Dagelijks Bestuur onwenselijk en onverantwoordelijk. <u>Druk op de veiligheidsregio</u> Wij geven gehoor aan uw oproep om aandacht te blijven vragen voor de balans tussen de grotere vraag die bij de veiligheidsregio's wordt neergelegd, terwijl er tegelijkertijd sprake is van korting van middelen. <u>PTSS</u> Wij hebben gehoor gegeven aan het verzoek om onze aandacht rondom PTSS efficiënter en effectiever in te zetten. PTSS is een onderwerp dat landelijk veel aandacht krijgt. Er komt een landelijke regeling en er is al een toolbox. Hier maken wij zoveel mogelijk gebruik van, zodat PTSS in de organisatie zoveel mogelijk kan worden voorkomen en om waar nodig medewerkers goed te kunnen begeleiden.

West Maas en Waal 4 februari 2025	**Onzekere tijd** Gemeenten en veiligheidsregio's staan een onzekere tijd te wachten. Mogelijk gaat ook het Rijk de veiligheidsregio's financieel korten. Het is goed om te lezen dat u met het opstellen van de kaderbrief de oproep van gemeenten in de zienswijze op de conceptjaarrekening 2023 en ontwerpbegroting 2024 heeft meegenomen en dat u scherp bent en blijft naar de noodzakelijkheid van ontwikkelingen en activiteiten. **Bezuinigingsvoorstellen** Als gemeente erkennen we de inspanningen van de VRGZ om te werken aan een efficiëntere bedrijfsvoering. Tegelijkertijd vragen wij of er aanvullende keuzes of besparingsmogelijkheden zijn die verder onderzocht kunnen worden. Dit aangezien de gemeentelijke inkomsten in de komende jaren sterk onder druk staan. Wij verzoeken de VRGZ om deze besparingen inzichtelijk te maken zodat het AB in de positie wordt gebracht eventuele aanvullende keuzes te maken. Dit in de wetenschap dat eventuele aanvullende bezuinigingen gevolgen hebben voor de basisdienstverlening van de VRGZ aan de gemeenten. U heeft in de vergadering van oktober 2024 reeds aangekondigd bezuinigingsvoorstellen uit te werken, waarbij u gaat snijden in de dienstverlening van de VRGZ. U neemt deze voorstellen mee in de ontwerpbegroting 2026. We willen aan u een oproep doen om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en optionele taken. We willen nadrukkelijk aan u vragen om de bijbehorende consequenties en risico's van de bezuinigingsvoorstellen in kaart te brengen. **Geopolitieke dreigingen** U beschrijft dat de mogelijke tekorten invloed hebben op de taakuitvoering van de crisisbeheersing en brandweer en daarmee op de veiligheid van de samenleving. Met de huidige ontwikkelingen van geopolitieke dreigingen, cyberdreigingen en klimaatverandering baart dit ons zorgen. We zien verder dat er enerzijds een groter beroep wordt gedaan op de veiligheidsregio's, vanwege onder andere de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024- 2029. Anderzijds worden de veiligheidsregio's mogelijk gekort door het Rijk. Dit is niet in balans. We willen u verzoeken om dit regionaal en landelijk te monitoren en daarvoor aandacht te blijven vragen. **Geweld tegen hulpverleners** We zijn tot slot geschrokken van het feit dat er sprake is van een toenemende assertiviteit en agressie richting hulpverleners. We vinden het belangrijk dat u (preventief) ondersteuning biedt aan het personeel en het is goed dat u betrokken bent bij diverse ontwikkelingen over PTSS. Wij vragen daarbij aandacht het efficiënter en effectiever inzetten en benutten van alle middelen rondom dit proces.	<u>Mogelijkheden tot bezuinigingen</u> We hebben gehoor gegeven aan uw oproep om te kijken naar de mogelijkheden tot besparingen op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 en om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en afgeleide taken. Een gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is, zonder dat dit serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden. Indien gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen toch doorzetten heeft dit als gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Het inboeken van bezuinigingen in deze omvang vinden wij als Dagelijks Bestuur onwenselijk en onverantwoordelijk. <u>Druk op de veiligheidsregio</u> Wij geven gehoor aan uw oproep om aandacht te blijven vragen voor de balans tussen de grotere vraag die bij de veiligheidsregio's wordt neergelegd, terwijl er tegelijkertijd sprake is van korting van middelen. <u>PTSS</u>

		Wij hebben gehoor gegeven aan het verzoek om onze aandacht rondom PTSS efficiënter en effectiever in te zetten. PTSS is een onderwerp dat landelijk veel aandacht krijgt. Er komt een landelijke regeling en er is al een toolbox. Hier maken wij zoveel mogelijk gebruik van, zodat PTSS in de organisatie zoveel mogelijk kan worden voorkomen en om waar nodig medewerkers goed te kunnen begeleiden.
West Betuwe 29 januari 2025	De inkomsten die gemeenten vanuit het Rijk ontvangen worden met miljarden structureel verminderd (ca 5%). Dat terwijl de uitdagingen op verschillende beleidsterreinen fors zijn en de prijzen van materiaal en personeel stijgen. Als gemeenten bereiden we daarom ombuigingen voor. Voor deze ombuigingen wordt ook naar taken en middelen van verbonden partijen gekeken. We beseffen daarbij dat vermindering van de middelen niet strookt met de ontwikkeling van de afgelopen jaren waarin er een steeds groter beroep op u is gedaan. We gaan over deze ontwikkeling en de gevolgen graag met u in gesprek, waarbij we oog houden voor een veerkrachtige en toekomstbestendige regio. Daarbij hanteren we als kader een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere gemeentelijke bijdrage vanaf 2028. Ons verzoek aan u is: bereid aan de hand van het bovengenoemd kader scenario's voor, voor te leggen aan uw algemeen bestuur, zodat het algemeen bestuur hier een besluit over kan nemen. We verzoeken u per scenario ook de beleidsmatige implicaties zichtbaar te maken. We realiseren ons dat vermindering van de middelen gevolgen heeft voor de dienstverlening, zeker nu er steeds meer een beroep wordt gedaan op gemeenten en verbonden partijen. We verzoeken u vóór het afronden van de conceptbegroting 2026 van uw gemeenschappelijke regeling de keuzescenario's aan het algemeen bestuur voor te leggen om vervolgens te verwerken in de conceptbegroting 2026. Hierover gaan we graag met u in gesprek. We zien ook dat een groter beroep gedaan wordt op de veiligheidsregio's bijvoorbeeld vanwege de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029. De Landelijke Agenda is opgesteld door het Rijk en veiligheidsregio's. We vragen u om de consequenties regionaal en landelijk goed te monitoren en onder de aandacht te blijven brengen.	<u>Mogelijkheden tot bezuinigingen</u> We hebben gehoor gegeven aan uw oproep om te kijken naar de mogelijkheden tot besparingen op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 en om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en afgeleide taken. Een gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is, zonder dat dit serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden. Indien gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen toch doorzetten heeft dit als gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Het inboeken van bezuinigingen in deze omvang vinden wij als Dagelijks

	De assertiviteit en agressiviteit richting hulpverleners neemt toe. Het is daarom belangrijk om preventief goede ondersteuning te bieden aan het personeel. Het is goed dat u betrokken bent bij diverse ontwikkelingen over PTSS.	Bestuur onwenselijk en onverantwoordelijk. Voor het afronden van de conceptbegroting is het algemeen bestuur meegenomen in het bezuinigingsvraagstuk. <u>Druk op de veiligheidsregio</u> Wij geven gehoor aan uw oproep om aandacht te blijven vragen voor de balans tussen de grotere vraag die bij de veiligheidsregio's wordt neergelegd, terwijl er tegelijkertijd sprake is van korting van middelen. <u>PTSS</u> Wij hebben gehoor gegeven aan het verzoek om onze aandacht rondom PTSS efficiënter en effectiever in te zetten. PTSS is een onderwerp dat landelijk veel aandacht krijgt. Er komt een landelijke regeling en er is al een toolbox. Hier maken wij zoveel mogelijk gebruik van, zodat PTSS in de organisatie zoveel mogelijk kan worden voorkomen en om waar nodig medewerkers goed te kunnen begeleiden.
Wijchen 10 februari 2025	**Grote mate van onzekerheid inzichtelijk maken in begroting** Gemeenten en veiligheidsregio's staan een onzekere tijd te wachten. Mogelijk gaat het Rijk ook de veiligheidsregio's financieel korten. In de conceptbegroting 2026 verwachten we derhalve een concrete uitwerking van de risico's in een financieel sluitend stuk. Verder wil de gemeenteraad dat u ontwikkelingen die de VRGZ financieel raken blijft monitoren en in beginsel binnen de bestaande budgetsystematiek opvangt. *Financiële situatie gemeenten en veiligheidsregio's* In de zienswijze van de gemeente Wijchen op de conceptjaarrekening 2023 en ontwerpbegroting 2024 is de financiële situatie van gemeenten beschreven en wordt gevraagd om met ons mee te denken. Het is goed om te lezen dat u deze oproep heeft meegenomen en dat u scherp bent en blijft naar de noodzakelijkheid van ontwikkelingen en activiteiten. **Taken veiligheidsregio**	<u>Mogelijkheden tot bezuinigingen</u> We hebben gehoor gegeven aan uw oproep om te kijken naar de mogelijkheden tot besparingen op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 en om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en afgeleide taken. Een gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is, zonder dat dit serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden. Indien

	U beschrijft dat de mogelijke tekorten invloed hebben op de taakuitvoering van de crisisbeheersing en brandweer en daarmee op de veiligheid van de samenleving. Met de huidige ontwikkelingen van geopolitieke dreigingen, cyberdreigingen en klimaatverandering baart dit ons zorgen. U geeft aan bezuinigingsvoorstellen uit te werken, waarbij u gaat snijden in de dienstverlening van de VRGZ. U neemt deze voorstellen mee in de ontwerpbegroting 2026. We willen aan u een oproep doen om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en optionele taken. U vraagt aan de deelnemende gemeenten een scherpe zienswijze aan te bieden, waarin zij kaders aangeven waar de VRGZ kan bezuinigen. De gemeente Wijchen is van mening dat de kaderbrief ons niet in staat stelt om aan dit verzoek te voldoen. Dit omdat de financiële risico's en de daaraan gerelateerde kaders onvoldoende inzichtelijk zijn gebracht. We willen daarom nadrukkelijk aan u vragen om de bijkomende consequenties en risico's van de bezuinigingsvoorstellen in kaart te brengen. We zien verder dat er enerzijds een groter beroep wordt gedaan op de veiligheidsregio's, vanwege onder andere de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029. Anderzijds worden de veiligheidsregio's mogelijk gekort. Dit is niet in balans. We willen u verzoeken om dit regionaal en landelijk te monitoren en daarvoor aandacht te blijven vragen. **Geweld tegen hulpverleners** We zijn tot slot geschrokken van het feit dat er sprake is van een toenemende assertiviteit en agressiviteit richting hulpverleners. We vinden het belangrijk dat u (preventief) ondersteuning biedt aan het personeel en het is goed dat u betrokken bent bij diverse ontwikkelingen over PTSS. Wij vragen daarbij aandacht voor het efficiënter en effectiever inzetten en benutten van alle middelen rondom dit proces.	gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen toch doorzetten heeft dit als gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Het inboeken van bezuinigingen in deze omvang vinden wij als Dagelijks Bestuur onwenselijk en onverantwoordelijk. <u>Druk op de veiligheidsregio</u> Wij geven gehoor aan uw oproep om aandacht te blijven vragen voor de balans tussen de grotere vraag die bij de veiligheidsregio's wordt neergelegd, terwijl er tegelijkertijd sprake is van korting van middelen. <u>PTSS</u> Wij hebben gehoor gegeven aan het verzoek om onze aandacht rondom PTSS efficiënter en effectiever in te zetten. PTSS is een onderwerp dat landelijk veel aandacht krijgt. Er komt een landelijke regeling en er is al een toolbox. Hier maken wij zoveel mogelijk gebruik van, zodat PTSS in de organisatie zoveel mogelijk kan worden voorkomen en om waar nodig medewerkers goed te kunnen begeleiden.
Zaltbommel 27 januari 2025	De gemeentelijke financiën komen de komende jaren onder druk te staan, met als gevolg begrenzingen van de financiële middelen. Dat zal zijn invloed gaan hebben op de gemeentelijke ambities, maar óók op de ambities die we via de gemeenschappelijke regeling in gezamenlijkheid hebben.	<u>Mogelijkheden tot bezuinigingen</u> We hebben gehoor gegeven aan uw oproep om te kijken naar de

	Een aantal gemeenten heeft, in aanloop naar de Kaderbrief 2026, aandacht gevraagd voor het komende ravijnjaar en te komen met bezuinigingsmaatregelen. Wij hebben geen concreet bezuinigingsdoel geformuleerd maar vragen u om een aantal toekomstscenario's te ontwikkelen waarin bestuurlijke keuzes zijn uitgewerkt en in samenhang worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Deze scenario's moeten inzicht gaan geven in de mogelijke besparingen, investeringen en de gevolgen voor de kwaliteit en dienstverlening van de taakuitvoering. In de kaderbrief wordt het niet bezuinigingen op de ambulancezorg nadrukkelijk genoemd. Wij sluiten ons hier volledig bij aan en willen ook benadrukken om het snijden in de ambulancezorg geen onderdeel te laten uitmaken van de bezuinigingsvoorstellen. We zien de verwerking vervolgens graag terug in de conceptbegroting 2026. **Financiën** Naast mogelijke bezuinigingsvoorstellen vragen wij u ook om prioriteit te geven aan enkele ontwikkelingen die meer of mindere impact kunnen hebben op de begroting van de VRGZ en direct ook op de begroting van de Gemeenten Zaltbommel. Bedoelde ontwikkelingen zijn: o De korting op de BDUR (grote impact als die doorgaat) o Herijking Verdeelsleutel (impact alleen voor gemeenten) o Vastgoedonderzoek Het verzoek aan de VRGZ hierin is om de impact van genoemde ontwikkelingen voorafgaand aan de begroting 2026 te bespreken met de gemeenten zodat de volledige (financiële) impact duidelijk is voor de begroting 2026 en meerjarenbegroting.	mogelijkheden tot besparingen op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026 en om een scheiding aan te brengen in wettelijk verplichte taken en afgeleide taken. Een gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is, zonder dat dit serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden. Indien gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen toch doorzetten heeft dit als gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Het inboeken van bezuinigingen in deze omvang vinden wij als Dagelijks Bestuur onwenselijk en onverantwoordelijk. <u>Financiën</u> Ambtelijk en bestuurlijk zijn de gemeenten eind februari en medio maart meegenomen in de genoemde ontwikkelingen.

Gemeente Nijmegen coördinatie
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Wiel Peter van Bergen/ Thijs Kistemaker/
Mozhgan Fazel

April 2025

Adviesrapport

Jaarstukken 2024

&

Begroting 2026

VRGZ

Nijmegen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **1**
……..in één oogopslag **2**
Inleiding **3**
1. Advies **4**
1.1 Advies bij de jaarstukken 2024 4
1.2 Advies bij de begroting 2026 5
2. Kaders **7**
2.1 BRN-normen 7
2.2 Overige kaders 8
3. Jaarstukken 2024 **9**
3.1 Algemeen 9
3.2 Controleverklaring accountant 9
3.3 Fiscaliteiten 9
3.4 Begroting 2024 en managementrapportages 10
3.5 Resultaatanalyse 10
3.6 Balanstoelichting 14
3.7 Voorstel bestemming resultaat 14
3.8 Deelnemersbijdragen 15
4. Gewijzigde begroting 2025 **16**
5. Begroting 2026 **18**
5.1 Algemeen 18
5.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders 18
5.3 Begrotingsanalyse 20
5.4 Deelnemersbijdragen 21
5.5 Meerjarenbegroting 22
6. Weerstandsvermogen **23**
6.1 Algemene reserve 23
6.2 Bestemmingsreserves 24
6.3 Risico’s 24

……..in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2024 *(bedragen x €1.000)*
Concept accountantsverslag 2024 aangeleverd
Rekeningresultaat: C&R: 622
RAV: -398
Resultaatbestemming:
Toevoegen aan algemene reserve C&R: 12
Toevoegen aan bestemde reserve duurzaamheid: 610
Onttrekken reserve aanvaarbare kosten RAV: -398

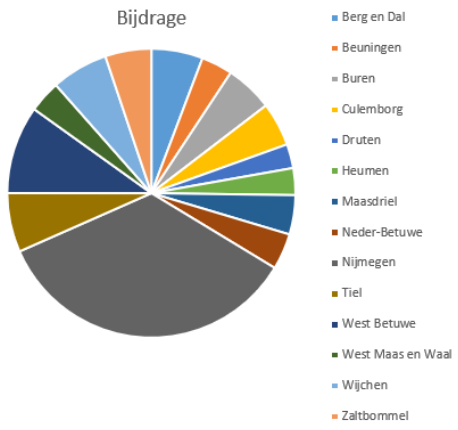
BEGROTING 2026
- Niet sluitend, taakstelling opgenomen van €1.182.000
- BBV proof
- voldoet aan de BRN
- Uitwerking onderzoek 'Vastgoed VRGZ' niet uitgewerkt in begroting en meerjarenraming

VERMOGENSPOSITIE

Algemene reserve C&R: € 3.197

Norm Algemene reserve: € 3.197

Bestemmingsreserves: € 3.891
na resultaatbestemming exclusief RAV

ADVIES
Voor wat betreft de jaarstukken 2024:
- Te verzoeken in te stemmen met de voorgestelde bestemmingsreserve 'duurzaamheid huisvesting'.
- Te pleiten voor samenhang tussen meerjarige financiële risico's en de vorming of inzet van reserves, zodat gerichte keuzes worden gemaakt in plaats van generieke reserveringen.

Voor wat betreft de programmabegroting 2026:
- De VRGZ te verzoeken om voor 2026 en verder een concrete prioritering aan te geven in de door de VRGZ aangedragen scenario's om zo de BDuR-korting te verwerken. De aangedragen bezuinigingsvoorstellen en overige maatregelen moeten ten minste het totaal van de korting op kunnen vangen.
- De VRGZ te verzoeken om de te realiseren taakstellingen te scheiden in de bestuurlijke taakstelling (150.000) en de BDuR-korting (1.032.000).
- De VRGZ komt met een herziene paragraaf weerstandsvermogen. Afhankelijk daarvan adviseren wij om aan de deelnemende gemeenten om de risico's op te nemen in hoeverre deze de algemene reserve overstijgt.
- De meerjarenraming 2027 – 2029 ter kennisgeving aan te nemen.

DEELNEMERSBIJDRAGEN

Zie paragraaf 5.4 van dit rapport voor de verdeling bijdragen naar gemeenten

Totaal deelnemersbijdrage 2024: € 48.760.837
Gewijzigde begroting 2025: € 51.543.587 Gevraagde begroting 2026: € 53.945.518

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2024 en de begroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (hierna VRGZ).
Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die VRGZ vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2026, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2024 en resultaatbestemming 2024.
Op 16 april 2025 en 24 april 2025 hebben wij onze bevindingen besproken met Ron Leenders en Mike Orth .

Tijdschema zienswijze

VRGZ heeft de jaarstukken 2024 en de begroting 2026 aan de deelnemende gemeenten op 24 maart 2025 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 25 april 2025 en zullen gemeenten uiterlijk in juni hun zienswijze indienen. De vaststelling van deze begroting en jaarstukken door het AB is gepland op 3 juli 2025.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor 2026 is 2,71%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2026. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor VRGZ verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat.

De VRGZ heeft het concept van het accountsverslag 2024 op 24 april 2025 aangeleverd. De afwezigheid van een definitieve accountantsverklaring is later dan voorgaande jaren. Uit het concept blijkt dat de accountant voornemens is een goedkeurende verklaring voor het getrouwe beeld af te geven.

Daarnaast heeft de VRGZ aangegeven dat de verklaring in 2026 naar verwachting later zou worden aangeleverd, vanwege toenemende werkdruk bij de accountant. De adviesfunctie acht dit niet wenselijk, gezien het belang van tijdige beschikbaarheid van deze verklaring voor de verdere advisering vanuit de adviesfunctie.

Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2026. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico’s en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2024

In 2024 is voorgesteld om het positieve resultaat van het programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R) – na het vullen van de algemene reserve tot de bestuurlijke norm – toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve ‘Duurzaamheid huisvesting’ (€ 610.000). Hoewel verduurzaming een belangrijke opgave is, ontbreekt in de jaarstukken op dit moment een concreet uitvoeringsplan, tijdspad of onderbouwing van de benodigde investeringsomvang. Echter na ontvangst van oplegnotitie rondom de jaarstukken 2024 waarin de VRGZ duidelijk de noodzaak van deze bestemmingsreserve toelicht en de koppeling met het onderzoek vastgoed maakt, acht de adviesfunctie de vorming van deze bestemmingsreserve acceptabel. Dit om desinvesteringen te voorkomen en in de komende jaren de mogelijke kansen van verduurzaming van panden aan te pakken.

Tegelijkertijd wordt de jaarrekening gekenmerkt door een structurele toename van personeelslasten, met name door uitbreiding van formatie, inhuur van externen en investeringen in opleidingen. Na overleg met VRGZ is hier een nadere toelichting op gegeven. Deze volstaat voor nu.

Bij het opstellen van de risicoparagraaf zijn risico’s opgenomen omtrent de verduurzaming van het vastgoed en kapitaallasten vastgoed. Deze twee risico’s hebben in de loop van 2025 een andere wending gekregen en zouden nu in zwaarte afgenomen zijn. Dit vanwege het lopende onderzoek ‘vastgoed VRGZ’ waar inmiddels meer duidelijkheid over is. De VRGZ heeft toegezegd dat deze in de programmabegroting 2026 zijn geactualiseerd.

Wij adviseren de deelnemende gemeenten daarom om:

- Te verzoeken in te stemmen met de voorgestelde bestemmingsreserve ‘duurzaamheid huisvesting’.
- Te pleiten voor samenhang tussen meerjarige financiële risico’s en de vorming of inzet van reserves, zodat gerichte keuzes worden gemaakt in plaats van generieke reserveringen.

1.2 Advies bij de begroting 2026

De VRGZ heeft de programmabegroting 2026 en meerjarenraming voor 2027 e.v. opgesteld. In de begroting is rekening gehouden met de nog onzekere korting op de BDuR die het Rijk mogelijk zal opleggen, en deze is als taakstelling opgenomen in de begroting. Definitief besluit hierover zal volgen uit de voorjaarsnota van het Rijk. Daarnaast is er een bestuurlijke taakstelling van 150.000 euro in de begroting verwerkt. Hierbij wordt niet toegelicht hoe deze wordt ingevuld. De adviesfunctie geeft aan dat dit geen onderdeel mag uitmaken van de aangeleverde bezuinigingsmaatregelen, deze zijn immers op gesteld voor de korting op de BDuR-middelen. De bestuurlijke taakstelling dient binnen bestaande budgetten te worden gerealiseerd.

Het is belangrijk op te merken dat de VRGZ geen taakstellingen heeft opgenomen die de gemeentelijke bijdrage laten afnemen. De focus ligt op het opvangen van de onzekerheden die voortkomen uit de korting op de BDuR-middelen en de bestuurlijke taakstelling. In de conceptbegroting komt de VRGZ niet met een toelichting op de taakstelling. Wel biedt de VRGZ een lijst met bezuinigingsvoorstellen waaruit keuzes gemaakt kunnen worden om de taakstelling te realiseren. Wordt hierin geen keuze genomen, en wordt de BDuR korting wel doorgevoerd, zal dit als gevolg hebben dat de gemeenschappelijk bijdrage stijgt. De adviesfunctie adviseert om in de toelichting een uitwerking te geven van een prioritering op de verschillende bezuinigingsopties én tevens te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om ambities af te schalen om aan de taakstelling te kunnen voldoen. Een prioritering in de bezuinigingsvoorstellen zou wenselijk zijn geweest, zodat keuzes gemakkelijker te maken zijn. Daarbij is het volgens de adviesfunctie niet wenselijk dat de korting op de BDuR middelen leidt tot een uitzetting van gemeentelijke bijdragen. Juist omdat vanuit de colleges van Rijk van Nijmegen het verzoek is gekomen om scenario's uit te werken voor wat betreft een daling van de gemeentelijke bijdragen.

Verder zullen de gevolgen van de ontwikkelingen rondom de kostenverdeelsystematiek en het huisvestingsonderzoek pas in de programmabegroting van 2027 tot uitwerking komen.

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van VRGZ om:

- De VRGZ te verzoeken om voor 2026 en verder een concrete prioritering aan te geven in de door de VRGZ aangedragen scenario's om zo de BDuR-korting te verwerken. De aangedragen bezuinigingsvoorstellen en overige maatregelen moeten ten minste het totaal van de korting op kunnen vangen. De VRGZ heeft hierna al een reactie gegeven op de wenselijkheid van een prioritering van de bezuinigingsvoorstellen.
- De VRGZ te verzoeken om de te realiseren taakstellingen te scheiden in de bestuurlijke taakstelling (150.000) en de BDuR-korting (1.032.000).
- De VRGZ komt met een herziene paragraaf weerstandsvermogen. Afhankelijk daarvan adviseren wij om aan de deelnemende gemeenten om de risico's op te nemen in zoverre deze de algemene reserve overstijgt.
- De meerjarenraming 2027 – 2029 ter kennisgeving aan te nemen

Na overleg met de VRGZ hebben zij het volgende aangegeven rondom de bezuinigingsvoorstellen:

De VRGZ heeft er bewust voor gekozen geen inhoudelijke prioritering aan te brengen in de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen. Deze keuze is overwogen en berust op argumenten die zowel inhoudelijk als bestuurlijk van aard zijn. Allereerst geldt dat het totale pakket aan maatregelen net toereikend is om de bezuiniging op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) te realiseren. Door deze krappe marge heeft het aanbrengen van prioriteit geen meerwaarde: het afvallen van een aantal maatregelen zou direct betekenen dat de benodigde bezuiniging niet gehaald wordt. Een rangorde zou ten onrechte kunnen suggereren dat bepaalde maatregelen gemakkelijker te realiseren zijn dan andere, of minder impact hebben.

Bovendien ligt de eindverantwoordelijkheid voor de begroting en de invulling van de bezuinigingen bij het Algemeen Bestuur van de VRGZ. Het Dagelijks Bestuur faciliteert dit proces door het aanreiken van onderbouwde voorstellen, maar zonder daar een inhoudelijke voorkeursvolgorde aan te verbinden. Daarmee behouden gemeenten de ruimte om op basis van hun eigen context tot een afgewogen oordeel te komen.

Tot slot speelt ook de onzekerheid rondom de Rijksbijdrage een belangrijke rol. Als het Rijk besluit om de voorgenomen bezuinigingen op veiligheidsregio's alsnog terug te draaien, acht het Dagelijks Bestuur het onwenselijk en onverantwoord dat gemeenten desondanks bezuinigingen in deze omvang zouden doorvoeren. Juist om die reden is ervoor gekozen geen prioritering aan te brengen: dit zou de onterechte indruk kunnen wekken dat sommige maatregelen toch zonder grote gevolgen zouden kunnen worden uitgevoerd.

De VRGZ geeft zelf aan dat zij niet de indruk willen wekken dat sommige bezuinigingsvoorstellen zonder grote gevolgen kunnen worden doorgevoerd. De adviesfunctie begrijpt de impact van de voorgestelde maatregelen en is daarom juist van mening dat een concrete prioritering van de bezuinigingsmaatregelen de bestuurders helpt in de te maken keuzes.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De BRN-indexering op de gemeentelijke bijdragen wordt bepaald op de in de mei- en september circulaire gepubliceerde indexcijfers, welke gebaseerd zijn op het CEP (Centraal Economisch Plan, meicirculaire)) en de MEV (Macro Econonische Verkenningen, septembercirculaire):

1. Het gaat om de volgende indexcijfers;
a. de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers;
b. Prijs Bruto Binnenlands Product (PBBP) als indexering voor de materiële lasten.
2. Deze indexering wordt met een weging van 70% voor loon en 30% voor materieel berekend tot één BRN-index voor de gemeentelijke bijdragen.
3. Er wordt één jaar geactualiseerd, gebaseerd op de gegevens uit de MEV (septemberpublicatie 2024). Deze actualisatie is verwerkt in de BRN-index 2026.

Publicatie CEP-maart 2023: index 2025 is	4,62%	(loon 5,40%, materieel 2,80%)		[1]
Publicatie CEP-maart 2024: index 2026 is	3,16%	(loon 3,40%, materieel 2,60%)		[2]
Publicatie MEV-september 2024: index 2025 is	4,17%	(loon 4,80%, materieel 2,70%)		[3]
				[3]
Publicatie CEP maart 2023				
Index 2025			4,62%	
BRN 2025			6,54%	
Publicatie CEP- maart / MEV-september				
Index 2026 (CEP-maart 2024)			3,16%	[2]
Actueel index 2025 (MEV-sept. 2024)	4,17%			[3]
Meegenomen index 2025 (CEP- maart 2023)	4,62%			[1]
Actualisatie/correctie index 2025			-0,45%	[3]-[1]
BRN 2026			**2,71%**	

Berekening

De GGD, ODRN en de VRGZ hebben een afwijkende indexering en zullen dan ook hun eigen berekening volgen. Volgens info van GGD, VRGZ en ODRN zal de voorcalculatorische index 2026 3,22% voor de GGD, 3,16% voor de VRGZ en 3,27% voor de ODRN zijn (in verband met weging personeel/materieel). De nacalculatorische index 2024 1,64% voor de GGD, 1,50% voor de VRGZ en 1,64% voor de ODRN
De totaal index van de begroting 2026 bestaat uit voorcalculatie 2026 en de nacalculatie 2024.
Totaal index begroting 2026:
VRGZ: 4,66% = 3,16% + 1,50%

2.2 Overige kaders

Op pagina 91 van de jaarrekening en pagina 62 van de programmabegroting rapporteert de VRGZ op de verschillende taakvelden.

3. Jaarstukken 2024

3.1 Algemeen

In 2024 heeft Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) verdere stappen gezet in de uitvoering van het meerjarenbeleidsplan 2024–2027. Dit jaar stond in het teken van enkele belangrijke beleidswijzigingen en financiële herstructureringen. De organisatie werkt steeds meer beleidsmatig en resultaatgericht, waardoor doelen gerichter kunnen worden gevolgd en bijgestuurd.

Daarnaast zijn aanvullende maatregelen genomen op het gebied van duurzaamheid en digitalisering. Zo is de uitrol van Digitaal Centraal (archiefbeheer) verder doorgezet en zijn strengere normen voor dieselmotoremissie geïmplementeerd.

Ook is extra aandacht besteed aan de overgang naar fluorvrije schuimblusmiddelen, een belangrijke stap binnen de milieudoelstellingen van VRGZ. Deze ontwikkelingen dragen bij aan een toekomstbestendige en efficiënter werkende organisatie.

Verder merkt de adviesfunctie wel het volgende op omtrent de jaarrekening:

- Onvoldoende overzicht: De jaarrekening bevat veel informatie, maar die is verspreid. Hierdoor is het lastig om snel inzicht te krijgen in de financiële situatie. Het verband tussen begroting, werkelijke kosten, afwijkingen en reserves is niet goed zichtbaar. De adviesfunctie geeft aan met de VRGZ hierover in gesprek te willen blijven richting de jaarrekening en programmabegroting van volgende jaren. Om de overzichtelijkheid en samenhang verder te verbeteren.
- Stijgende personeelskosten, weinig onderbouwing: In meerdere programma's zijn de personeelskosten flink gestegen, onder meer door inhuur en opleidingen. Er ontbreekt in de jaarrekening een duidelijke uitleg hoe dit structureel houdbaar blijft.

Op verzoek heeft de adviesfunctie nader toelichting op bovenstaande punten ontvangen.

3.2 Controleverklaring accountant

Bij het schrijven van dit rapport is er nog geen controleverklaring beschikbaar gesteld. De adviesfunctie heeft de de bevindingen van de accountant niet kunnen meenemen in het opstellen van het adviesrapport.
De VRGZ heeft wel het concept van het accountsverslag 2024 op 24 april 2025 aangeleverd. De afwezigheid van een definitieve accountantsverklaring is later dan voorgaande jaren. Uit het concept blijkt dat de accountant voornemens is een goedkeurende verklaring voor het getrouwe beeld af te geven.

Daarnaast heeft de VRGZ aangegeven dat de verklaring in 2026 naar verwachting later zou worden aangeleverd, vanwege toenemende werkdruk bij de accountant. De adviesfunctie acht dit niet wenselijk, gezien het belang van tijdige beschikbaarheid van deze verklaring voor de verdere advisering vanuit de adviesfunctie. Dit belang blijkt bijvoorbeeld uit het concept van het accountantsverslag, waarin gecorrigeerde controleverschillen hebben geleid tot een aanpassing van het resultaat

3.3 Fiscaliteiten

Geen bijzonderheden

3.4 Begroting 2024 en managementrapportages

Verschuivingen binnen het programma C&R € 0
Dit betreft budgettair neutrale verschuivingen t.b.v. een betere allocatie en presentatie.

Mutaties bestemde reserves € 773.000
In 2023 is minder uitgegeven aan het project Digitaal centraal (optimalisatie van archiefbeheer). Hierdoor is in 2024 zowel het budget voor personeelslasten als de bestemde reserve € 76.000,- hoger dan oorspronkelijk begroot. Ook is in 2023 minder uitgegeven aan de transitie naar fluorvrije schuimblusmiddelen (€ 184.000,-) en aan de aanpassingen om te voldoen aan de aangescherpte wettelijke normen voor dieselmotoremissie (€ 124.000,-) waardoor de budgetten van respectievelijk Wagenpark en Werkmaterieel en Huisvestingskosten met deze bedragen zijn opgehoogd en de begrote vrijval van de bestemde reserve duurzaamheid in 2024 € 308.000,- bedraagt. Daarnaast is in 2023 een bestemde reserve gevormd voor de toegekende extra BDuR-middelen ten behoeve van de versterking van crisisbeheersing. Beoogd was een deel van deze middelen in te zetten in 2024 (€ 389.000,-).

3.5 Resultaatanalyse

Onderstaand een overzicht van de begrote en gerealiseerde saldi in 2024.

jaar 2024; bedragen x € 1.000	C&R		RAV		Totaal VRGZ	
	begroot	realisatie	begroot	realisatie	begroot	realisatie
Saldo baten -/- lasten uit gewone bedrijfsvoering	-942	-118	0	-398	-942	-516
reservemutaties	842	740	0	0	842	740
te bestemmen resultaat	-100	622	0	398	-100	224

Het jaar 2024 sluit op beide programma's samen met een overschot van € 224.000. De bijgestelde begroting gaf een verwacht tekort van € 942.000. Onderstaand worden de belangrijkste verschillen tussen begroting en realisatie toegelicht. De focus ligt hierbij op het programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R), aangezien dit wordt gefinancierd uit gemeentelijke bijdragen.

Programma Crisis- & Rampenbestrijding

Het begrote tekort binnen het programma C&R bedroeg € 942.000. Het gerealiseerde resultaat is € 622.000 positief. Dit resultaat is grotendeels incidenteel van aard.

Aan de opbrengstenzijde is dit met name te danken aan hogere bijdragen van het Rijk, onder andere door loon- en prijscompensatie binnen de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) en het vrijvallen van middelen die oorspronkelijk gereserveerd waren voor frictiekosten bij de transitie van de meldkamer. Daarnaast zijn er extra inkomsten verkregen via declaraties voor de opvang van asielzoekers en ontheemden, detacheringen en bijdragen vanuit andere partijen zoals de GGD en de politie.

Aan de kostenkant zijn de personeelskosten hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een combinatie van hogere uitgaven aan opleidingen, wijzigingen in de FLO-regeling, inhuur van extern personeel en investeringen in

strategische personeelsontwikkeling. Ook zijn er extra kosten gemaakt voor onder andere de inzet op communicatie, informatiebeveiliging en de najaarscampagne voor COVID-19-vaccinaties.

Binnen de overige bedrijfskosten zijn de huisvestingskosten toegenomen, onder andere door een herzien meerjarenonderhoudsplan, stijgende energieprijzen, en kosten voor onderhoud, schoonmaak en werkplekaanpassingen. Voor het wagenpark zijn de onderhoudskosten opgelopen vanwege vertraagde vervanging van materieel, en is er geïnvesteerd in voorraadbeheer en nieuw materieel voor natuurbrandbeheersing.

Daarnaast zijn er extra kosten gemaakt voor externe dienstverlening, juridische ondersteuning en verschillende projecten. Tegelijkertijd is op enkele posten, zoals de meldkamer, interne doorbelastingen en rentelasten, sprake van financiële meevallers. De post "onvoorzien" is in 2024 niet ingezet, wat ook bijdraagt aan het positieve resultaat.

De investeringen in kapitaalgoederen zijn deels doorgeschoven naar volgende jaren, waardoor de kapitaallasten lager uitvallen dan begroot. Hoewel dit geen directe impact heeft gehad op de dienstverlening, wordt er rekening gehouden met een mogelijke stijging van onderhoudskosten op de langere termijn.

Tot slot is er vanwege een aangekondigde korting op de BDuR vanaf 2026 terughoudendheid betracht in het nemen van structurele maatregelen.

Omschrijving Bedragen x € 1.000	Verschil met begroting v=voordelig; n=nadelig
Hogere bijdragen rampenbestrijding € 140	
Hoger uitgevallen loon- en prijscompensatie in de BDur	68 v
Hogere ontvangsten t.b.v. 25KV-lijnen	65 v
Ontvangen vergoeding vanuit Rijk voor opvang Ontheemden uit Oekraïne 2022/2023 eindafrekening	7 v
Hogere overige opbrengsten € 863	
Detachering medewerkers aan andere organisaties	215 v
Extra opbrengsten door doorbelasting FLO	250 v
Bijdrage van Politie t.b.v. dekking frictiekosten transitie meldkamer	157 v
Verkoop afgeschreven materieel	216 v
ERMWIC- project bijdage ontvangen	15 v
Mix van over- en onderschrijdingen	35 v
Hogere doorbelasting GGD	25 n
Lagere personeelskosten € 122	
Niet volledige invulling van de formatie	726 V
Hoger uitgevallen FLO-kosten brandweermedewerkers	250 n
Lager uitgevallen pensioenlasten	208 v
Vrijwilligersvergoedingen hoger dan begroot	298 v
Zwangers-ouderschapsverlof van UWV	183 v
Verlofsparen meer jaarlijkse gekocht	220 v
Diverse opleidingen voor zowel medewerker als vrijwilliger	890 n
Dotatie voorziening niet-actief personeel	316 v
Overstap nieuwe arbodienstverlener en begeleiding leidinggevende	94 n
Dotaie voorziening wet- en regelgeving	270 n
Extra inzet arbeidsmarktcommunicatie en werving & selectie	90 n

Boete overschrijding werkkostenregeling		56 n
Mix van over- en onderschrijdingen		47 n
Lagere kapitaallasten € 649 Doorgeschoven investeringen naar 2025 door externe factoren: grondstoftekorten, afwachting van het regionaal huisvestingsonderzoek alle nieuwbouwplannen		649 n
Hogere overige bedrijfskosten € 1.179 De huisvestingskosten zijn hoger uitgevallen dan begroot. Dit komt doorherziening MJOP hogere dotatie aan de voorziening € 619.000, Nieuwe contract afgesloten en de gestegen energie- en belastingtarieven vallen de energielasten voor 2024 € 150.000 hoger, Hoger onderhoudskosten van € 95.000, gladheidsbestrijding en groenonderhoud, nieuwe schoonmaakcontract en de gestegen kosten voor gemeentelijk belastingen en heffingen hebben gezorgd voor overschrijving van totaal € 140.000, Verbeteren van de werkplekomgeving voor ad € 75.000 en mix van klein onder- en overschrijdingen per saldo geleid tot een overschrijding van € 30.000		1034 n
De kosten voor communicatieapparatuur vallen hoger uit door: hogere kosten door doorontwikkeling ICT-infrastructuur, kantoorautomatisering, informatie gestuurd werken en informatiebeveiliging en minder uitgegeven door ontwikkeling van de VIK € 206.000		39 n
Onderhoudskosten wagenpark en werkmaterieel zijn hoger uitgevallen dan begroot. Door vertraagde levering van nieuw materieel wordt langer gebruikgemaakt van oud materieel, wat leidt tot extra onderhoud. Ook is er € 89.000 geïnvesteerd in het aanleggen van een voorraad cruciale onderdelen en brandweerinventaris. Brandstofkosten zijn juist € 56.000 lager door dalende brandstofprijzen. De transitie naar fluorvrij schuimvormend middel (SVM) is grotendeels afgerond, behalve voor de blusboten. Hierdoor is € 30.000 minder uitgegeven, maar dit valt nog niet vrij uit de reserve. Voor een pilot natuurbrandbeheersing zijn twee quads aangeschaft en een elektrische tankautospuit gehuurd, samen goed voor € 163.000. Tot slot zorgden kleine verschillen voor een netto overschrijding van € 13.000.	n	179
In 2024 zijn er diverse externe partijen ingehuurd voor ondersteuning bij projecten zoals de nieuwe website, arbeidsmarktcommunicatie en onderzoeken naar kostenverdeling en huisvesting (€ 236.000). Daarnaast zijn kosten gemaakt voor een leiderschapstraject en workshops over gedrag en integriteit voor alle medewerkers (€ 201.000). De regio startte met de gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing, waarvoor een niet-begrote projectbijdrage van € 144.000 werd geleverd. Voor juridische ondersteuning is € 71.000 uitgegeven aan extra advisering. Tegelijkertijd zijn er meevallers: • € 288.000 aan BDuR-middelen is niet ingezet vanwege terughoudendheid in structurele uitgaven. • De kosten voor de meldkamer vielen € 245.000 lager uit dan begroot. • Daarnaast is er een extra onderschrijding van € 45.000 door overige bijstellingen.		74 n
De doorbelasting aan AZGZ is hoger dan begroot, o.a. door meer ICT-dienstverlening, inhuur, huisvesting en beleidsmatige ondersteuning		183 n

Algemene kosten hoger dan begroot door Accountantskosten: Overschrijding van € 91.000, o.a. door meer controledossiers en een afrekening uit 2023. Cateringkosten: Overschrijding van € 62.000 door inzet extra personeel in de kantine. Overige bijstellingen: – € 15.000		138 n
Post onvoorzien niet ingezet, wat leidt tot een positieve afwijking van € 218.000.	v	218

Programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV)

In 2024 komt het totaal aan bedrijfsopbrengsten uit op € 35,918 miljoen, iets hoger dan begroot (€ 33,246 miljoen), met name dankzij hogere subsidies en overige opbrengsten. De totale bedrijfskosten bedragen € 36,316 miljoen, wat een overschrijding betekent ten opzichte van de begroting (€ 33,246 miljoen).

Opbrengsten

- Budget aanvaardbare kosten (BAK):Lager dan begroot: € 32,727 miljoen t.o.v. € 32,851 miljoen
  Oorzaken: minder meldkamerdiensten, lagere kilometervergoeding Verhogend effect o.a. door uitbreiding wagenpark en extra lijn-stafbudget.
- Subsidies Rijk: € 2,564 miljoen gerealiseerd t.o.v. € 285.000 begroot (+ € 2,279 miljoen)→ Vergoeding van hogere FLO-kosten.
- Overige opbrengsten: € 627.000 gerealiseerd t.o.v. € 110.000 begroot (+ € 517.000) → Samenwerking met AZGM (€ 440.000) + verkoop materieel (€ 77.000)

Kosten

- Personeelskosten: € 29,257 miljoen gerealiseerd t.o.v. € 26,346 miljoen begroot (+ € 2,911 miljoen)
  Oorzaken:
  - Hogere FLO-kosten (€ 2,399.000), gedekt door Rijk
  - Inhuur interimmanagers (€ 492.000)
  - Extra opleidingskosten (€ 158.000)
  - Dotatie voorziening niet-actief personeel (€ 393.000)
  - Lagere pensioenlasten (– € 555.000)
  - UWV-uitkeringen (+ € 152.000)
  - Meer reiskosten door meldkamer Apeldoorn (€ 33.000)
- Kapitaallasten: € 1,279 miljoen gerealiseerd t.o.v. € 1,562 miljoen begroot (– € 283.000) → Door vertraagde levering ambulances, dus lagere afschrijving.
- Overige bedrijfskosten (totaal € 5,780 miljoen t.o.v. € 5,338 miljoen):
  - Wagenpark & werkmaterieel: € 1,340 miljoen t.o.v. € 1,145 miljoen (+ € 195.000) → Hoger onderhoud (€ 221.000), schade (€ 20.000), wegenbelasting (€ 13.000), lagere verzekering (– € 74.000)
  - Dienstverlening door derden: € 605.000 t.o.v. € 356.000 (+ € 249.000) → o.a. interim teamleider, roosterbureau, zelfroosteren
  - Communicatieapparatuur: € 417.000 t.o.v. € 511.000 (– € 94.000) → Lagere licentie- en datakosten
  - Interne doorbelastingen: € 2,497 miljoen t.o.v. € 2,314 miljoen (+ € 183.000) → Meer inzet bedrijfsvoering: ICT, huisvesting, inhuur
  - Algemene kosten: € 198.000 t.o.v. € 277.000 (– € 79.000) → Lagere afschrijvingen oninbare vorderingen en lagere lidmaatschapskosten

3.6 Balanstoelichting

In de balans over 2024 zijn enkele ontwikkelingen relevant:

De investeringen bedragen in totaal € 9,17 miljoen. De grootste investeringscategorieën zijn voertuigen en bepakkingen (€ 5,7 miljoen), automatisering (€ 1,2 miljoen), persoonlijke beschermingsmiddelen (€ 1,2 miljoen) en gebouwen (€ 0,5 miljoen). Een deel van de voorgenomen investeringen is doorgeschoven naar 2025 vanwege vertragingen in aanbestedingen en levering.

De uitzettingen bij de Rijksschatkist zijn gestegen naar € 9,4 miljoen, conform het treasurybeleid waarbij middelen boven het drempelbedrag (2% van het begrotingstotaal) worden ondergebracht bij het Rijk. De liquide middelen bedragen eind 2024 € 79.000.

De overlopende activa zijn toegenomen tot € 1,25 miljoen en hebben voornamelijk betrekking op vooruitbetaalde contracten, verzekeringen en abonnementen. Daarnaast is een subsidiebedrag van het netwerk Acute Zorgregio Oost alsnog te ontvangen opgenomen.

Aan de passivazijde is een stijging van de langlopende schuld zichtbaar door het afsluiten van een aanvullende lening van € 5 miljoen. De vlottende passiva zijn licht toegenomen door hogere verplichtingen aan leveranciers en personeel. De mutaties in de reserves hebben betrekking op o.a. de vorming van een bestemmingsreserve voor herziening MJOP en de uitbreiding van de reserve duurzaamheid huisvesting conform voorstel resultaatbestemming.

3.7 Voorstel bestemming resultaat

Voorstel bestemming resultaat 2024 **Bedragen x € 1.000**	**C&R**	**RAV**
Gerealiseerd resultaat	622	-398
Toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten		398
Toevoeging algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	12	
Toevoeging bestemde reserve duurzaamheid huisvesting	610	
Totaal resultaat	1.020	

Algemene reserve C&R
Bij positieve resultaten is het bestuurlijk uitgangspunt dat eerst wordt toegevoegd aan de algemene reserve tot het niveau van de bestuurlijke norm van 5% van de baten. Omdat de omzet binnen het programma C&R in 2024 is gestegen, is het aandeel van de algemene reserve in verhouding afgenomen. Het gerealiseerde overschot maakt het mogelijk om € 12.000 toe te voegen aan de algemene reserve, waarmee de norm van 5% opnieuw wordt bereikt.

Bestemde reserve duurzaamheid huisvesting
Het resterende resultaat van € 610.000 binnen C&R wordt voorgesteld toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve 'duurzaamheid huisvesting'. Deze reserve is bedoeld om toekomstige investeringen in het kader van energietransitie, verduurzaming van panden en noodzakelijke aanpassingen aan het vastgoed mogelijk te maken.

Reserve aanvaardbare kosten RAV

Het programma RAV sluit 2024 af met een negatief resultaat van € 398.000. Voorgesteld wordt om dit tekort ten laste te brengen van de reserve aanvaardbare kosten. Door deze onttrekking daalt het weerstandsvermogen van de RAV naar 7%, wat onder de bestuurlijke norm van 10% ligt. Gezien de structurele druk op formatie en oplopende kosten blijft dit een aandachtspunt voor de komende jaren.

3.8 Deelnemersbijdragen

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de bijdrage van gemeenten weergegeven

Gemeenten	Bijdrage 2024
Berg en Dal	2.817.715
Beuningen	1.713.249
Buren	2.601.685
Culemborg	2.383.322
Druten	1.313.838
Heumen	1.467.811
Maasdriel	2.141.460
Neder-Betuwe	1.973.012
Nijmegen	16.937.880
Tiel	3.223.458
West Betuwe	4.813574
West Maas en Waal	1.751.505
Wijchen	3.099.141
Zaltbommel	2.523.187
Totaal	**48.760.837**

4. Gewijzigde begroting 2025

Begrotingswijzigingen:

Baten	
Overige opbrengsten	+20
Lasten	
Personeelskosten	-142
Kapitaallasten	+14
Wagenpark en werkmaterieel	+38
Communicatieapparatuur	+11
Huisvestingskosten	+75
Overige bedrijfskosten	+129

De VRGZ heeft in bijlage 8.3.1 de begrotingswijzigingen weergegeven. Het betreft de onderstaande posten.
De wijzigingen hebben zich voorgedaan nadat de begroting 2024 is vastgesteld. Het betreft kostenneutrale verschuivingen en mutaties in de bestemde reserves. De wijzigingen hebben geen budgettaire consequenties voor de deelnemende gemeenten.

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2025	Verschui-vingen	Mutaties bestemde reserves	Gewijzigde begroting 2025
Baten				
Rijksbijdragen	10.378	0	0	10.378
Gemeentelijke bijdragen	51.544	0	0	51.544
Opbrengsten bedrijfsvoering	4.159	0	0	4.159
Overige opbrengsten	1.191	20	0	1.211
Totaal baten	**67.272**	**20**	**0**	**67.292**
Lasten				
Personeelslasten	48.822	-142	0	48.680
Kapitaallasten	7.154	14	0	7.168
Wagenpark	2.422	8	30	2.460
Communicatieapparatuur	3.328	11	0	3.339
Huisvestingskosten	4.924	0	75	4.999
Overige bedrijfskosten	1.092	129	0	1.221
Onvoorzien	239	0	0	239
Rentebaten en -lasten	160	0	0	160
Bezuinigingstaakstelling	-150	0	0	-150
Totaal lasten	**67.991**	**20**	**105**	**68.116**
Saldo van baten en lasten	**-719**	**0**	**-105**	**-824**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	619	0	105	724
Resultaat	**-100**	**0**	**0**	**-100**

5. Begroting 2026

5.1 Algemeen

De begroting 2026 is opgebouwd uit de volgende vier onderwerpen:

- De kernactiviteiten van de VRGZ, de landelijke ontwikkelingen en de stand van zaken met betrekking tot het Regionaal Beleidsplan 2024-2027
- Crisis- en Rampenbestrijding (sector Brandweer en sector Crisisbeheersing)
- Regionale Ambulancevoorziening (RAV) (sector Regionale Ambulancevoorziening)
- Bedrijfsvoering

De begroting 2026 laat een negatief saldo van baten en lasten zien van € 619.000. Na onttrekking van reserves bedraagt het geraamd resultaat € 0. Ook de meerjarenraming laat voor 2027 eenzelfde negatief resultaat zien wat volledig wordt gedekt door de onttrekkingen uit de reserves. Door ophoging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2028 verdwijnt het negatieve saldo en wordt er minder onttrokken uit de reserves.

5.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

Toetsing BRN-norm
In de BRN-norm is voor de VRGZ een indexatie voor 2026 opgenomen van 4,66%. Dit percentage is opgebouwd uit een voorcalculatorische index voor loon (3,40%) en voor materieel (2,60%), waarbij de index voor loon 70% meetelt en de index voor materieel voor 30%. Er vind een nacalculatie plaats over de loonindex van 2024. De loonindex bedroeg in 2024 5,85% terwijl er in de BRN 2024 3,90% was opgenomen. De materiële index heeft geen nacalculatie. Dit leidt tot een totale nacalculatie van 1,50% wat betekent dat de BRN voor de VRG 4,66% bedraagt.

De VRGZ heeft de indexatie conform de BRN-norm toegepast op de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor neemt de gemeentelijke bijdrage als gevolg van indexatie toe met € 2.401.931. Verder vindt er in 2026 geen toevoeging aan de gemeentelijke bijdrage plaats. Vanaf 2028 stijgt de gemeentelijke bijdrage in het kader van herziening MJOP, dit is in vorige begrotingen reeds eerder aangekondigd. Vanuit de resultaatbestemming 2024 zijn deze kostenstijgingen in eerdere jaren gedekt middels de daarvoor bestemde reserve.

Toetsing BBV-norm

Algemeen
Volgens het BBV bestaat de begroting uit een programmabegroting en een begroting naar taakvelden. Afzonderlijk moeten de overheadkosten en de algemene dekkingsmiddelen inzichtelijk worden gemaakt.

De VRGZ heeft een overzicht van baten en lasten per taakveld opgenomen waarbij de overhead, algemene dekkingsmiddelen (onder ‘algemene uitkeringen’) en onvoorzien (onder ‘overige baten en lasten’) afzonderlijk zijn opgenomen (pagina 64 van de begroting). Per programma zijn de lasten en baten van het programma opgenomen en ook de aan het programma toe te rekenen overhead.

Beleidsindicatoren en kengetallen

De VRGZ heeft in de begroting beleidsindicatoren (zie begroting onderdeel 8.4) en de voorgeschreven kengetallen (zie onderdeel 6.1.3) opgenomen.
Bij de beleidsindicatoren is aangegeven dat de overhead op 22% (tegen 24 in de realisatie 2024) van de totale lasten uitkomt bij het programma C&R en op 14% (tegen 13% in de realisatie 2024). Deze indicatoren zijn niet normatief en dienen voor de transparantie en analyse binnen de VRGZ en t.o.v. andere veiligheidsregio's. Binnen de regio Nijmegen bestaat wel een maximering van overheadkosten en dit maximum (niet gerelateerd aan werksoort) bedraag 25%. Hieraan voldoet de VRGZ.

Brief verbonden partijen in relatie tot gemeentelijke financiën

Vanuit het PFO Financiën is in november 2024 een brief aan de AB's van de GR-en die vallen onder de Adviesfunctie gestuurd. Kern van deze brief was een oproep om voor de komende jaren scenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd. Verzocht is aan de GR-en om dit te betrekken bij het opstellen van hun kadernota en de concrete scenario's voor te leggen bij de behandeling van de begroting 2026.

In onderstaande alinea besteden we aandacht aan in hoeverre en op welke concrete wijze de GGD GZ/VRGZ/ODRN/MGR/MARN voldaan heeft aan deze oproep van het PFO...

De VRGZ heeft gehoor gegeven aan de opdracht vanuit de oproep van het PFO Financiën in 2024 om voor de komende jaren scenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd.
In het AB van 13 maart zijn een achttal bezuinigingsvoorstellen gepresenteerd die gezamenlijk optellen tot een jaarlijkse besparing van € 1.339.000. Uitgangspunten bij de totstandkoming van de voorstellen waren onder andere: niet 'kaasschaven' en geen bezuiniging op bedrijfsvoering aangezien deze al onder het landelijk gemiddelde ligt. Het DB heeft aangegeven dat, gezien de impact op de veiligheid, geen van deze maatregelen steun ontvangt en als onwenselijk en onverantwoord wordt ervaren.

In het overzicht van baten en lasten van programma Crisis- en rampenbestrijding staan de taakstelling van het bestuur (€ 150.000) en de budgetkorting van de BDuR (€ 1.032.000) opgenomen. Zonder het uitvoeren van bezuinigingen zullen deze taakstellingen niet gerealiseerd worden. Uit gesprek met de VRGZ is gebleken dat deze taakstellingen bewust zo zijn opgenomen gezien de onzekerheden rondom de korting van de BDuR en de mogelijke keuzes rondom de bezuinigingsvoorstellen. De VRGZ verwacht in de voorjaarsnota van het Rijk meer duidelijkheid over deze korting. Bij het schrijven van dit rapport is deze nog niet gepubliceerd.
Daarnaast wordt in de programmabegroting 2026 niet duidelijk hoe de bestuurlijke taakstelling (€ 150.000) wordt ingevuld.

Wanneer de budgetkorting niet of slechts ten dele wordt teruggedraaid, zal de taakstelling gerealiseerd moeten worden door middel van de gepresenteerde bezuinigingsvoorstellen. Gezien de mogelijke ongewenste risico's bij de voorstellen is de adviesfunctie van mening dat deze bezuinigingen op deze wijze ook geen steun zullen ontvangen bij de begrotingsbehandelingen. Als niet voor deze voorstellen wordt gekozen verwacht de adviesfunctie dat wordt gekeken naar de eigen organisatie en is het volgens de adviesfunctie niet de bedoeling dat de taakstelling bij de gemeente terecht komt. Dit zou immers haaks staan op de oproep vanuit het PFO.

5.3 Begrotingsanalyse

De VRGZ heeft voor het programma Crisis- en Rampenbestrijding op pagina 45 tot en met 48 een toelichting gegeven op de verschillen tussen de begroting 2026 en de gewijzigde begroting 2025.

De stijging van de baten bedraagt € 1.857.000. Deze stijging wordt veroorzaakt door (bedragen x € 1.000):

- Rijksbijdragen - 666
- Gemeentelijke bijdrage +2.402
- Opbrengsten bedrijfsvoering +90
- Overige opbrengsten +30

De stijging van de lasten bedraagt € 1.652.000. Deze stijging wordt veroorzaakt door (bedragen x € 1.000):

- Personeelskosten +2.513
- Kapitaallasten +49
- Communicatieapparatuur -207
- Huisvestingskosten +88
- Overige bedrijfskosten +109
- Onvoorzien +3
- Rentebaten en -lasten +127
- Te realiseren taakstelling -1.032
- Mutaties bestemde reserves -619

Bevindingen
Hoewel de adviescommissie niet de inhoudelijk toets kan doen op nut en noodzaak, heeft de adviescommissie wel de volgende bevindingen.

Personeelskosten en overige bedrijfskosten
De toelichting geeft aan dat er een verschuiving heeft plaatsgevonden van overige bedrijfskosten naar personeelskosten vanwege het omzetten van inhuurbudget naar vaste formatie.

Taakstellingen
Zoals in paragraaf 6.2 beschreven staan nu ‘te realisteren taakstellingen’ opgenomen in de begroting zonder dat wordt toegelicht op welke wijze invulling wordt gegeven aan deze taakstellingen. In de definitieve versie van de begroting 2026 dient hier invulling aan gegeven te worden anders kan de adviesfunctie niet adviseren om in te stemmen met deze begroting.

5.4 Deelnemersbijdragen

Deelnemersbijdrage 2026 – 2029

Gemeenten	Aantal inwoners**	Bijdrage 2025***	Index 2025 (4,66%)	Bijdrage 2026
Berg en Dal	35.515	2.978.520	138.799	3.117.319
Beuningen	26.725	1.811.023	84.394	1.895.417
Buren	27.896	2.750.162	128.157	2.878.319
Culemborg	30.196	2.519.337	117.401	2.636.738
Druten	19.776	1.388.817	64.719	1.453.536
Heumen	16.936	1.551.579	72.304	1.623.883
Maasdriel	26.278	2.263.670	105.487	2.369.157
Neder-Betuwe	25.965	2.085.610	97.189	2.182.799
Nijmegen	189.500	17.904.515	834.350	18.738.865
Tiel	42.600	3.407.419	158.786	3.566.205
West Betuwe	53.306	5.088.282	237.114	5.325.396
West Maas en Waal	20.524	1.851.463	86.278	1.937.741
Wijchen	42.281	3.276.006	152.662	3.428.668
Zaltbommel	30.600	2.667.184	124.291	2.791.475
Totaal	**588.098**	**51.543.587**	**2.401.931**	**53.945.518**

Gemeenten	Aantal inwoners*	Gemeentelijke bijdrage 2026	Gemeentelijke bijdrage 2027	Herziening MJOP	Gemeentelijke bijdrage 2028	Herziening MJOP	Gemeentelijke bijdrage 2029
Berg en Dal	35.515	3.117.319	3.117.319	31.205	3.148.524	4.565	3.153.089
Beuningen	26.725	1.895.417	1.895.417	18.973	1.914.390	2.776	1.917.166
Buren	27.896	2.878.319	2.878.319	28.812	2.907.131	4.215	2.911.346
Culemborg	30.196	2.636.738	2.636.738	26.394	2.663.132	3.861	2.666.993
Druten	19.776	1.453.536	1.453.536	14.550	1.468.086	2.129	1.470.215
Heumen	16.936	1.623.883	1.623.883	16.255	1.640.138	2.378	1.642.516
Maasdriel	26.278	2.369.157	2.369.157	23.716	2.392.873	3.469	2.396.342
Neder-Betuwe	25.965	2.182.799	2.182.799	21.850	2.204.649	3.197	2.207.846
Nijmegen	189.500	18.738.865	18.738.865	187.578	18.926.443	27.442	18.953.885
Tiel	42.600	3.566.205	3.566.205	35.698	3.601.903	5.222	3.607.125
West Betuwe	53.306	5.325.396	5.325.396	53.308	5.378.704	7.799	5.386.503
West Maas en Waal	20.524	1.937.741	1.937.741	19.397	1.957.138	2.838	1.959.976
Wijchen	42.281	3.428.668	3.428.668	34.321	3.462.989	5.021	3.468.010
Zaltbommel	30.600	2.791.475	2.791.475	27.943	2.819.418	4.088	2.823.506
Totaal	**588.098**	**53.945.518**	**53.945.518**	**540.000**	**54.485.518**	**79.000**	**54.564.518**

5.5 Meerjarenbegroting

De lasten en baten zijn voor de jaren 2027-2029 grotendeels gelijk gehouden aan 2026. Voor posten als de rentebaten, rentelasten en kapitaallasten is dit opvallend aangezien de investeringsplanning wel een flinke stijging in de omvang van totale investeringen laat zien.

De VRGZ heeft het positieve resultaat van 2023 van het programma Crisis- en rampenbestrijding toegevoegd aan een nieuwe bestemmingsreserve: ‘herziening meerjarenonderhoudsplan’. Deze bestemmingsreserve is in 2028 grotendeels uitgeput, waardoor er in de meerjarenraming in 2028 een extra uitzetting is genomen ter hoogte van € 540.000. Voor 2029 betekent het een verdere uitzetting van € 619.000.

Kijkend naar de uitkomst van het onderzoek ‘Vastgoed VRGZ’ en de hierboven geschetste ontwikkelingen is de inschatting van de adviesfunctie dat de gemeentelijke bijdrage in de meerjarenraming extra zal toenemen. Deelnemende gemeenten zijn hier middels een apart traject in meegenomen.

Verder neemt de adviesfunctie de meerjarenraming ter kennisgeving aan.

6. Weerstandsvermogen

6.1 Algemene reserve

De algemene reserve van de VRGZ bestaat uit twee verschillende reserves: de algemene reserve Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (C&R) en de algemene reserve aanvaardbare kosten RAV.
De normering per programma is:

• C&R: streefwaarde tevens norm 5% van de baten
• RAV: streefwaarde 15%, normwaarde minimaal 10% van de baten

Uitgangspunt is de begin 2015 opgestelde nota ‘Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen’ en opgenomen in de financiële spelregels. De gehanteerde normering voor de omvang van de gehanteerde reserve bestaat al geruime tijd.

De adviesfunctie merkt op dat de bestuurlijk norm omtrent de omvang van de algemene reserve van de VRGZ (voor het programma crisis en rampenbestrijding) afwijkt van het in 2014 opgestelde, en in 2024 geëvalueerde, kader Weerstandsvermogen met een norm van 5% i.p.v. 3%. Dit is geen nieuwe ontwikkeling, deze keuze is door het AB in het verleden al gemaakt.

In onderstaande tabel zijn de normen en gerealiseerde waarden van de reserves bij de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 opgenomen (bedragen x € 1.000).

Jaarstukken 2024			Begroting 2026	
	C&R	RAV	C&R	RAV
Norm	3.197	3.592	3.457	3.736
Streefwaarde	n.v.t.	5.388	n.v.t.	5.604
Werkelijk/begroot	3.197	2.547	3.097	2.547

Voor de algemene reserve van het programma crisis- en rampenbestrijding wordt in de begroting een doorkijk gegeven voor de jaren 2025 tot en met 2028. Hetzelfde geldt voor de (lasten en) baten.

Vanaf 2026 e.v. daalt, binnen programma C&R, de algemene reserve onder de norm van 5% van de baten. Indien positieve resultaten worden behaald, geldt als uitgangspunt dat dit resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm.

6.2 Bestemmingsreserves

Het voorstel voor de resultaatbestemming is om € 12.000 in de algemene reserve te storten en deze aan te vullen tot de norm.

Daarnaast wordt bij het resultaatbestemmingsvoorstel een nieuwe vorm van bestemde duurzaamheid huisvesting toe gevoegd € 610.000. Zoals eerder in dit adviesrapport beschreven, adviseert de adviesfunctie om in te stemmen met de resultaatbestemming op deze wijze.

Voor het programma RAV wordt voorgesteld om het negatieve resultaat van € 398.000 te onttrekken aan de reserve aanvaardbare kosten RAV.

De bestaande bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden wordt in 2024 volledig onttrokken. Uit de bestemde reserve duurzaamheid (€ 308.000) is een bedrag van € 203.000 onttrokken en uit de bestemde reserve herziening MJOP (€ 2.555.000) is een bedrag van € 619.000 onttrokken. Aan de bestemde reserve (€ 1.013.000) is een bedrag van € 227.000 toegevoegd.

6.3 Risico's

In de zowel de jaarstukken (§ 4.1) als in de begroting (§ 6.1) is in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing uiteengezet wat de omvang is van de risico's welke de VRGZ loopt. Deze risico's zijn gecategoriseerd en voor C&R en RAV afzonderlijk in beeld gebracht.

De adviesfunctie is van mening dat enkele risico's in te grote mate zijn opgenomen in de risicoparagraaf. Het betreft de risico's rondom: verduurzaming vastgoed en kapitaallasten vastgoed. Gezien het lopende onderzoek naar het toekomstbestendig maken van het vastgoed wordt dit risico (ten dele) ondervangen. De financiële consequenties worden naar verwachting verwerkt in de begroting van 2027.

Hiernaast neemt de VRGZ een risico rondom bezuinigingen op. Taakstellingen opnemen in de risicoparagraaf is ongewenst. Dit is een bestuurlijke opdracht gericht aan de organisatie om te zorgen voor een verlaging van de kosten. Het effect van het opnemen van dit risico is dat gemeenten hierdoor een hoger weerstandsvermogen dienen op te nemen als gevolg van het niet realiseren van een taakstelling.

De VRGZ benoemt de tien grootste risico's.

		Algemene reserve saldo 2024 (na resultaatbestemming)	Risico's (na weging kans x omvang)	
C&R		€ 3.197.000	€ 4.095.000 (voor 2024). Nog onbekend voor programmabegroting 2026 omdat deze herzien wordt.	Risico's hoger dan algemene reserve
RAV		€ 2.547.000	€ 1.156.000	Risico's lager dan algemene reserve

Bedragen * € 1.000	Verwachtingswaarde afzonderlijke risico's 2023	Verwachtingswaarde afzonderlijke risico's 2024	Noodzakelijke risico capaciteit VRGZ 2023	Noodzakelijke risico capaciteit VRGZ 2024	Noodzakelijke Risico capaciteit RAV 2023	Noodzakelijke risico capaciteit RAV 2024	Noodzakelijke Risico capaciteit C&R 2023	Noodzakelijke Risico capaciteit C&R 2024
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	€ 2.300	€ 1.750	€ 686	€ 525	€ 48	€ 45	€ 638	€ 480
Maatschappelijk risico's	€ 800	€ 550	€ 280	€ 100	€ 0	€ 12	€ 280	€ 88
Economische risico's	€ 375	€ 2.505	€ 188	€ 953	€ 70	€ 191	€ 118	€ 762
Bedrijfsvoering	€ 6.900	€ 8.925	€ 3.890	€ 3.673	€ 929	€ 908	€ 2.961	€ 2.765
Totaal	€ **10.375**	**€ 13.730**	**€ 5.044**	**€ 5.251**	**€ 1.047**	**€ 1.156**	**€ 3.997**	**€ 4.095**

Daar waar de risico's groter zijn dan de algemene reserve dienen gemeenten in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen een risico op te nemen voor de VRGZ voor zover deze risico's de algemene reserve (€ 3.197.000) overschrijden. Aangezien de VRGZ heeft toegezegd de risicoschatting opnieuw te beoordelen, is de omvang van de overschrijding nog onbekend. De adviesfunctie verwacht een lagere waardering van de risico's rondom verduurzaming huisvesting en kapitaalslasten.

Bijlage 2 Raadsbrief: Overzicht bezuinigingen

De financiën bij gemeenten staan onder druk, zeker vanaf 2026, en dit terwijl gemeenten tegelijkertijd voor complexe maatschappelijke opgaven staan. In de Kaderbrief 2026 wordt al gemeld dat de VRGZ zich dit realiseert en dat nut en noodzaak van de activiteiten en de daarbij behorende kosten scherp worden afgewogen. Inmiddels worden de effecten van deze onder druk staande financiële situatie steeds duidelijker en raakt deze ook direct de Veiligheidsregio's.

Korting op Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)
In september 2024 heeft het kabinet aangekondigd dat er vanaf 2026 een korting van 10% zal worden toegepast op de BDuR-gelden, de bijdrage die de Veiligheidsregio's van het Rijk ontvangen. Deze korting houdt voor de VRGZ een bezuiniging in van ongeveer € 1.100.000 op het programma Crisis- en Rampenbestrijding vanaf 2026. Ook de versterkingsgelden crisisbeheersing en informatiemanagement die vanaf 2023 zijn toegevoegd aan Rijksbijdrage vallen onder deze korting.

Gemeentelijke bijdragen
In de zienswijzen op de VRGZ Kaderbrief 2026 heeft een meerderheid van de gemeenten de oproep gedaan om nader te kijken naar de mogelijkheden tot besparingen. Daarbij vragen een aantal gemeenten om te kijken naar het onderscheid tussen wettelijke en niet-wettelijk taken. Andere gemeenten stellen als kader een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% (€ 800.000) in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% (€ 1.600.000) lagere gemeentelijke bijdrage vanaf 2028. De gemeente Druten heeft als kader gesteld een bezuiniging van 6% (€ 3.200.000) vanaf 2026. Tenslotte heeft het AB VRGZ in juli 2024 in haar vergadering besloten de VRGZ een taakstelling op te leggen van € 150.000,- vanaf 2025.

Onzekerheid
Het doorvoeren van de korting op de BDuR-gelden is nog geen zekerheid. Mogelijk trekt het kabinet het besluit in of komt met compenserende maatregelen. Of dat gebeurt en de mate waarin is ook nog onbekend. De besluitvorming hierover vindt echter pas na half april plaats. Dat zal zijn nadat de VRGZ de ontwerpbegroting naar de raden heeft verzonden, maar nog voor het Algemeen Bestuur hierover een definitief besluit moet nemen. Voor de VRGZ betekent dit echter wel dat deze bezuiniging meegenomen moet worden in de ontwerpbegroting 2026.

Bezuinigingsmogelijkheden
De VRGZ heeft in opdracht van het bestuur onderzocht waar in de organisatie nog mogelijk ruimte is om te bezuinigen. Dit bleek geen makkelijke opgave. De VRGZ is, net als alle veiligheidsregio's, een beleidsarme uitvoeringsorganisatie. Een besparing kan niet vanuit overhead of ondersteuning geleverd worden daar deze al sober is ingericht.

Onderzoeksbureau Berenschot heeft in 2022 de overheadkosten (onder andere bedrijfsvoering) van de VRGZ vergeleken met 15 andere Veiligheidsregio's. In de VRGZ bedragen de kosten van de overhead 18% van de totale kosten. Dat is 20% minder dan het landelijk gemiddelde. Dit staat gelijk aan een bedrag van rond de 2 miljoen.

Daarnaast zijn er in het verleden op verzoek van de gemeenteraden al bezuinigingen doorgevoerd binnen onze veiligheidsregio en is er voor zo'n 4 miljoen aan structurele kosten zelf opgevangen

binnen de begroting. Waardoor er geen efficiencyvoordelen, dan wel financiële dekking in de marge te behalen vallen door nog verder operationele taken en voertuigen te schrappen, zonder dat dit serieuze consequenties heeft voor de kwaliteit van ons optreden.

Hieronder is een overzicht uitgewerkt voor de bezuinigingen die oorsprong hebben in de eerder door het bestuur opgelegde taakstelling van € 150.000, vanaf begroting 2025, en de 10% korting op de BDuR-gelden door de Rijksoverheid. De bezuinigingen worden hierna verder toegelicht met een beknopte beschrijving van de impact.

Nr.	Omschrijving bezuinigingen	Jaarlijkse besparing (€)
1	Oefenavonden vrijwilligers	€ 100.000
2	Reanimatie: AED / BLS	€ 130.000
3	Brandweerboot	€ 239.000
4	Veiligheidsinformatie Knooppunt / Informatiegestuurde Veiligheid	€ 200.000
5	Ondersteuning gemeenten evenementenveiligheid	€ 60.000
6	Netwerkmanagement	€ 160.000
7	Multidisciplinaire oefeningen	€ 160.000
8	Piketten ROT	€ 290.000
Totaal bezuinigingen Crisis- & Rampenbestrijding		**€ 1.339.000**

Ook vindt u in deze bijlage een overzicht van alle wettelijke en afgeleide taken die de VRGZ op dit moment uitvoert, zoals is gevraagd in de zienswijzen op de Kaderbrief 2026.

Onwenselijke en onverantwoorde bezuinigingen
Het inboeken van bezuinigingen vinden wij als Dagelijks Bestuur onwenselijk en onverantwoord. Met het voornemen om te bezuinigen op de BDuR, dwingt het kabinet de veiligheidsregio's om te snijden in de uitvoering van cruciale taken op het gebied van brandweerzorg en crisisbeheersing. Dit staat haaks op het belang dat het kabinet hecht aan veiligheid en de oproep van het Veiligheidsberaad om juist, gegeven de toenemende veiligheidsrisico's en de maatschappelijke weerbaarheidsopgave, extra te investeren in de veiligheidsregio's. Nu bezuinigen betekent het afbreken van structuren en capaciteiten waar we juist met de versterkingsgelden in hebben geïnvesteerd en die we morgen nodig hebben.

Indien gemeenten hun verzoek tot bezuinigingen doorzetten heeft dit als gevolg dat we nog verder moeten snijden in onze operatie. Sluiten van kazernes, het verkopen van materiaal, het terugbrengen van aantallen vrijwilligers en medewerkers sluiten wij daarbij niet uit. Met alle consequenties van dien voor de dienstverlening aan onze inwoners en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Als dagelijks bestuur vinden wij dit absoluut onwenselijk. De gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is daarom nu niet meegenomen in de ontwerpbegroting omdat dit gewoonweg niet verantwoord is. Sterker nog, wij vinden als dagelijks bestuur dat in deze tijd er juist geld te kort is om aan de taken en verwachtingen te kunnen voldoen die wij van de Veiligheidsregio vragen.

Als het Rijk gezien de maatschappelijke weerbaarheidsopgave de bezuinigingen op de veiligheidsregio's terugdraait, dan zouden we het als dagelijks bestuur onwenselijk en ontverantwoordelijk vinden dat gemeenten, gezien de huidige situatie in de wereld, bezuinigingen in deze omvang op crisisbeheersing en brandweerzorg, oftewel de veiligheidsregio wel zouden doorvoeren.

Oefenavonden vrijwilligers

Besparing: € 100.000

Toelichting
De vrijwillige brandweerposten oefenen jaarlijks op 40 avonden. Tijdens deze avonden onderhouden ze basisvaardigheden en worden verplichte (specialistische) oefenonderdelen getraind. Met als doel het onderhouden van kennis en kunde om bestaande nieuwe risico's waarmee de brandweer te maken krijgt veilig het hoofd te bieden. We reduceren het aantal oefenavonden. De besparing betreft de uurvergoeding die de vrijwilligers krijgen die bij deze reductie niet hoeft worden uitbetaald.

Wat doen we niet meer?
We trainen en oefenen minder vaak.

Risico's
- Verminderde vakbekwaamheid vrijwilligers
- Toename van de kans op ongevallen en slachtoffers bij de vrijwilligers
- Beperktere handelsperspectieven bij uitvoering van de hulpverlening (oplossend vermogen)
- Minder binding/sociale cohesie met de post waardoor de kans op eerder stoppen toeneemt

In de praktijk
Incident: ongeluk op de A15

Bij een ernstig ongeval op de A15 botsen een vrachtwagen en meerdere auto's op elkaar.
De vrachtwagen lekt vloeistof, meerdere slachtoffers zitten bekneld en het accupakket van een elektrisch voertuig ontbrandt. Brandbestrijding en technische hulpverlening voor een adequate bevrijding van de slachtoffers is dringend gewenst.

Meerdere tankautospuiten, een schuimblusvoertuig en een hulpverleningsvoertuig voorzien van zwaar hydraulisch redgereedschap met specialistische bepakking worden gealarmeerd. Afstemming en samenwerking tussen deze brandweereenheden is noodzakelijk.

Door een lagere oefenfrequentie is de vakbekwaamheid en betrokkenheid van de brandweervrijwilligers afgenomen en onvoldoende gebleken in relatie tot nieuwe technische ontwikkelingen. Het inzicht over de mogelijkheden van en de afstemming met specialistische eenheden verloopt stroef. Het veiligstellen van het accupakket, de vloeistofplas en de inzet van het zwaardere redgereedschap duurt lang. Slachtoffers moeten hierdoor langer wachten op het ontvangen van acute medische zorg. Een collega bezeert zich door onjuist gebruik van materiaal.

Reanimatie: AED/BLS

Besparing: € 130.000

Toelichting
Met onze gezamenlijke hulpdiensten zetten we in om hulpverlening zo snel mogelijk op de juiste plek te krijgen. Eén van de manieren om dit te doen is het uitvoeren van reanimaties door 26 brandweerposten. Dit betekent concreet dat er gereden wordt op meldingen van reanimaties. Door ons fijnmazige netwerk zijn wij vaak in staat om in afwachting van de ambulance te starten met de reanimatie. Dit vergroot de kans op overleven in de eerste levensreddende minuten.

Wat doen we niet meer?
Wij stoppen met het ondersteunen van ambulancezorg bij reanimaties.

Risico's

- Met name burgers die verder weg wonen van een ambulancepost en waar (nog) geen burgerhulpverlening in de omgeving is georganiseerd zullen langer op noodhulp moeten wachten.

In de praktijk
Incident: reanimatie

Bij de Meldkamer Ambulance komt een melding binnen over een mevrouw met een hartstilstand. De dichtstbijzijnde ambulance is op de A15 bezig met een ongeluk tussen een vrachtwagen en een elektrische auto. Daardoor is de volgende beschikbare ambulance er pas op zijn vroegst na 15 minuten. De politie wordt gealarmeerd, maar die is ook druk met het verkeersongeval. De hulp voor mevrouw komt helaas te laat.

Brandweerboot

Besparing: € 239.000

Toelichting
De VRGZ kent met de Waal die door onze regio loopt een aanzienlijk risico op incidenten waarbij schepen betrokken zijn. Het is één van de drukst bevaren rivieren in Europa. Incidenten kunnen een zeer grote impact hebben, zeker als het gaat om incidenten met toxische stoffen en met passagiersboten, deze zijn ook opgenomen in het risicoprofiel van de regio Gelderland-Zuid.

Bij incidenten op de rivieren zetten wij één of beide brandweerboten in vanuit de ligplaats Nijmegen of Tiel. De brandweerboten zijn niet alleen inzetbaar binnen Gelderland Zuid maar worden ook ingezet op basis van samenwerkingsovereenkomsten in buurregio's. Wij hebben in onze regio geen reddingsmaatschappij zoals de KNRM en ook Rijkswaterstaat voert deze taken niet uit. Hierdoor is de brandweerboot de enige boot die bij incidenten op het water ter beschikking staat.

Wat doen we niet meer?
Wij stoten één van de twee brandweerboten af.

Risico's

- Langere aanvaartijden bij incidenten. Dit kan oplopen tot twee uur extra vaartijd.
- Een incident op het water kan wanneer er geen brandweerboot aanwezig is waarschijnlijk niet worden bestreden en daardoor escaleren met grote impact (veiligheid en economische schade) tot gevolg.
- De waterwegen worden toenemend belast met vaarbewegingen, waardoor de kans op benodigde inzet van de brandweerboot groter wordt. Daarbij leidt de verandering in aandrijfsystemen van passerende vaartuigen en een zwaardere belasting van de vaarwegen ook tot een verandering van type incidenten op het water die wij vervolgens niet meer kunnen bestrijden.

In de praktijk
Incident: botsing met twee schepen

Het waterpeil in de Waal staat door langdurige droogte laag. Hierdoor hebben schepen minder ruimte om elkaar te passeren. Een binnenvaartschip geladen met benzeen en een cruiseschip met 150 senioren aan boord botsen op elkaar.

Door de aanvaring is het cruiseschip onbestuurbaar geworden en aan boord zijn een tiental passagiers gewond geraakt. In de motorruimte van het binnenvaartschip is brand ontstaan. De rookwolk gaat richting de bebouwde kom van Tiel, omdat de brand niet snel onder controle te krijgen is. Hierdoor ontstaat er ook een incident op de kade. De brandweerboot uit Nijmegen heeft ruim anderhalf uur nodig om ter plaatse te komen.

De gewonde passagiers van het cruiseschip, dat midden op de Waal voor anker is gegaan, moeten lange tijd wachten op evacuatie naar de wal. Aan wal staan ambulances en andere hulpdiensten te wachten op de gewonde passagiers. De bemanning van het benzeenschip kon gelukkig overstappen op een ander binnenvaartschip. De brand op het binnenvaartschip geladen met benzeen ontwikkelt zich en kan niet worden bestreden waardoor verdere escalatie dreigt.

Veiligheidsinformatie Knooppunt / Informatiegestuurde Veiligheid

Besparing: € 200.000

Toelichting
Informatiemanagement is één van drie speerpunten uit het Regionaal Beleidsplan en één van de thema's uit de Landelijke Agenda Crisisbeheersing. In ons Veiligheidsinformatie Knooppunt (VIK) komt informatie samen die de hulpdiensten helpt bij de uitoefening van hun taak. In onze steeds complexer wordende samenleving is een goede informatievoorziening cruciaal. Zowel tijdens een korte inzet, zoals een woningbrand, als bij (de voorbereiding op) een langdurige crisis voorziet het VIK ons en onze partners van informatie. Het VIK bestaat nog niet zo lang (sinds 2022) en is sindsdien stap voor stap beter geworden. De informatie die het VIK tijdens incidenten en in de voorbereiding van incidenten kan bieden is heel waardevol gebleken en wordt ook steeds zichtbaarder. Landelijk wordt hier stevig op ingezet, onder meer door de introductie van KCR2 (Knooppunt Coördinatie Regio's – Rijk (KCR2)

Wat doen we niet meer?
We stoppen met de doorontwikkeling van het VIK. Daarnaast vindt monitoring, analyse en advies alleen tijdens kantoortijden plaats met een beperkte bezetting. Incidenten die buiten kantoortijden plaatsvinden, krijgen geen bijdrage vanuit het VIK. Daarnaast wordt niet bijgedragen aan de bovenregionale en landelijke ambities op het gebied van informatievoorziening.

Risico's
- Vertraagde en minder effectieve besluitvorming voor- of tijdens incidenten, met mogelijke gevolgen voor de veiligheid van inwoners en eigen personeel.
- Door gemis aan informatie sluit de bestrijding van het incident niet aan bij wat gewenst en noodzakelijk is vanuit het perspectief van de burger. Minder vertrouwen in de overheid.
- Afgesproken doelen vanuit het Regionaal Beleidsplan worden niet behaald.
- Landelijke en bovenregionale afspraken uit de landelijke agenda crisisbeheersing worden niet nagekomen.
- Regionale beelden worden niet of niet tijdig uitgewisseld met partners.

In de praktijk
Incident: jaarwisseling

Tijdens de jaarwisseling vinden veel incidenten gelijktijdig plaats. Dit zijn zowel kleine incidenten (containerbranden), maar ook grote incidenten waar de hulpdiensten met elkaar samen moeten werken. Dit zijn momenten waarop uitwisseling van informatie cruciaal is.

Door het gemis aan een goede informatie(positie) is er onvoldoende aansluiting bij de multipartners en wordt capaciteit op verkeerde en ook onveilige plekken ingezet. Te veel materieel en personeel waar het niet nodig is en te weinig of niet juiste expertise daar waar het juist zo nodig zou zijn. Tevens is er onvoldoende onderbouwing om bestuurders de juiste besluiten te laten nemen. De burger stelt vragen bij de aanpak en vertrouwen daalt.

Er vindt buiten kantoortijden geen informatie-uitwisseling tussen partners plaats en informatie zal niet worden geanalyseerd ten behoeve van afstemmen processen, adviseren bevoegd gezag en het nemen van maatregelen.

Ondersteuning gemeenten evenementenveiligheid

Besparing: € 60.000

Toelichting
De VRGZ heeft een beperkte wettelijke taak bij het adviseren van evenementen. Op verzoek van de gemeenten voeren wij meer taken uit, zoals het zijn van een vraagbaak voor de gemeentelijke vergunningverleners en het verhogen van hun kennis. Daarnaast nemen we deel aan veiligheidsoverleggen voor B- en C- evenementen, helpen we bij de organisatie van oefeningen en hebben we een leergang evenementenveiligheid voor gemeentelijke vergunningverleners georganiseerd.

Vanuit de extra gelden voor versterking crisisbeheersing en informatiemanagement is extra capaciteit vrijgemaakt om gemeenten te ondersteunen op het gebied van informatiegestuurde evenementenveiligheid. Er loopt een Fieldlab evenementen, waarin de VRGZ met verschillende organisaties intensief samenwerkt aan een innovatief 3D-model van de stad Nijmegen, om het veiligheidsproces rond grote evenementen zoals de Vierdaagsefeesten, te optimaliseren. Deze pilot wordt op verzoek van de gemeenten uitgebreid naar andere grote risicovolle evenementen in de regio.

Wat doen we niet meer?
We stoppen met:
- Onze bijdrage aan het Fieldlab evenementen.
- Er zal op de plaats van het evenement geen direct aanwezige gecoördineerde inzet van geneeskundige zorg meer zijn bij risicovolle evenementen.
- Verhogen kennis bij gemeentelijke vergunningverleners

Risico's
- Deze wijziging heeft negatieve impact op de multidisciplinaire samenwerking in de regio en daarmee op de effectieve informatie-uitwisseling, samenwerking en coördinatie in de voorbereiding op en tijdens evenementen.
- De coördinatie van de geneeskundige hulpverlening wordt afhankelijk van aanrijtijden. Deze cruciale coördinatie start daarmee later op.
- Gemeenten zullen zelf kennis in huis moeten halen om in behoefte aan coördinatie en samenwerking te voorzien.

In de praktijk
Incident: onrust op Appelpop

Tijdens Appelpop raken tijdens het optreden van een populaire band een aantal bezoekers in de mensenmassa bekneld. Mensen beginnen te gillen en begrijpen niet wat er aan de hand is. Dan horen mensen ook nog een knal op het aanliggende terrein en er breekt paniek uit. Mensen willen zo snel mogelijk van het terrein af. De mensenmassa gaat overal heen en ze negeren de tekens van de beveiligers en de aanwezige hulpverleners. Uiteindelijk raken tientallen mensen gewond en moeten ambulances ter plaatse komen om de mensen te helpen en naar het ziekenhuis te vervoeren.

We hadden dit beter kunnen doen door aan de voorkant te simuleren hoe de mensenmassa zich verspreid tijdens dit evenement en daardoor slachtoffers kunnen voorkomen. Ook hadden we het beter kunnen coördineren als er al een geneeskundig coördinator aanwezig was op het terrein.

Netwerkmanagement

Besparing: € 160.000

Toelichting
Netwerkmanagement is één van drie speerpunten uit het Regionaal Beleidsplan en één van de thema's uit de Landelijke agenda crisisbeheersing. De VRGZ werkt op diverse thema's op het gebied van incidentbestrijding, risicobeheersing en crisisbeheersing veel samen met partners. Die banden moeten worden onderhouden en op een aantal punten ook worden versterkt zeker gezien de toenemende complexiteit van incidenten en crises. Om dat te bereiken faciliteren wij samenwerking, kennisdeling en verbinding met en tussen lokale, bovenregionale en landelijke netwerken.

Wat doen we niet meer?
Uitvoeringsbudget en de daarbij horende capaciteit wordt geschrapt. Hierdoor is er geen capaciteit beschikbaar om (potentiële nieuwe) crisispartners en (maatschappelijke) organisaties in beeld te houden en te brengen en daar samenwerkingsafspraken mee te maken. Er is geen budget om netwerk- en kennisbijeenkomsten te faciliteren. Als laatste leveren we geen bijdrage meer aan de toegezegde bovenregionale en landelijke ambities (RCDV, Veiligheidsberaad) op het gebied van netwerkmanagement en het landelijk programma versterken maatschappelijke weerbaarheid.

Risico's
- Minder of geen zicht op potentiële nieuwe netwerkpartners met kennis, kunde of capaciteit ten aanzien van nieuwe type crises.
- Medewerkers van netwerkpartners kennen elkaar minder en weten in tijden van crises niet goed wat ze aan elkaar hebben en welke bijdrage geleverd kan worden.
- De regierol en onze zichtbaarheid en platformfunctie komt onder druk te staan.
- De ambitie uit het regionaal beleidsplan wordt niet behaald.
- Landelijke en bovenregionale afspraken en ambities uit de landelijke agenda crisisbeheersing kunnen niet worden nagekomen.
- De cumulatie van het bovenstaande zorgt dat wij ons onvoldoende kunnen preparen op de risico's die zich hedendaags en in de nabije toekomst aandienen.

In de praktijk
Incident: Dreiging besmetting drinkwater

Er zijn in een kerkdorp gezondheidsklachten, mogelijk te herleiden tot het innemen van drinkwater dat met een onbekende stof is besmet. Is er sprake van opzet? Om welke stof gaat het? Er wordt opgeschaald naar GRIP2. Er blijkt geen actueel overzicht te zijn van relevante crisispartners en met name van de vertegenwoordigers van die organisaties. Hierdoor duurt het langer voordat afhankelijkheden inzichtelijk worden en gespecialiseerde hulp kan worden ingeschakeld. Dit resulteert in een groter risico op vergaande milieu- en gezondheidsschade en een langdurige waterstoring in de direct omgeving. Ook is er geen overzicht van maatschappelijke partners die mogelijk voor langere tijd een bijdrage kunnen leveren aan het verstrekken van nooddrinkwater en het plaatsen van noodvoorzieningen zoals sanitaire voorzieningen.

Multidisciplinaire oefeningen COPI, ROT en GBT/RBT

Besparing: € 160.000

Toelichting
De wettelijke kerntaak van de VRGZ is het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, inclusief de advisering over de gemeentelijke voorbereidingen daarop. Om gemeentelijke functionarissen voor te bereiden worden jaarlijks verschillende oefeningen gehouden (COPI/ROT/BT). Bij deze oefeningen zijn crisisfunctionarissen aanwezig van de VRGZ, gemeenten, politie en andere partners.

We zitten in onzekere tijden, waar we veel verwachten van de weerbaarheid van de burgers maar zeker ook van de crisisorganisatie. Met elkaar oefenen is daarom nu meer dan ook noodzaak. Grote incidenten zijn vaak dermate complex dat je met elkaar goed geoefend moet zijn. Voor veel crisisfunctionarissen, met name van gemeenten, is dit een neventaak. Dat zien we tijdens de oefeningen ook terug.

Wat doen we niet meer?
Het aantal multidisciplinaire oefeningen wordt gehalveerd en er wordt gebruik gemaakt van een beperkt aantal terugkerende scenario's. Er worden geen nieuwe scenario's ontwikkeld.

Risico's
- Niet alle crisisfunctionarissen kunnen jaarlijks oefenen.
- Minder vakbekwame crisisorganisatie
- Mensen kennen elkaar minder of niet, omdat ze elkaar niet tegenkomen.
- Door gebruik van repeterende scenario's, worden minder diverse typen incidenten goed getraind.
- Onvoldoende kennis en ervaring leidt tot suboptimale samenwerking op die momenten waar een goed functionerend team het verschil kan maken in een goede afwikkeling van een incident of crisis.

In de praktijk
Incident: neergestorte gevechtshelikopter

De N320 Culemborg-Lienden is tussen de weg naar Beusichem en de N834 afgesloten vanwege een helikopterongeluk bij Zoelmond. Een apache gevechtshelikopter vliegt maandagavond tegen de bliksemafleiders van een hoogspanningsmast, met een grote stroomstoring tot gevolg. Ruim 24.000 huishoudens zitten uren zonder elektriciteit. De goed getrainde crisisorganisatie wordt ingeschakeld om dit incident te beheersen en om de gevolgen zo snel mogelijk op te lossen: vijf uur later had iedereen weer elektriciteit.

In dit geval was de samenwerking goed. Functionarissen weten elkaar te vinden en weten van elkaar wat ze doen. Bij een halvering van het aantal oefenmomenten, gaat deze samenwerking niet meer soepel, wat grote invloed heeft op de kwaliteit van de besluitvorming en goede inzet van mensen en middelen.

Piketten ROT

Besparing: € 290.000

Toelichting
Het Regionaal Operationeel Team (ROT) bestaat uit verschillende functionarissen uit de hele regio die nu op piket staan. Ze krijgen een piketvergoeding om binnen een wettelijk gestelde tijd op locatie te zijn. Het gaat om:

- Regionaal Operationeel Leider
- Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg
- Hoofd Informatie Geneeskundige Zorg
- Algemeen Commandant Crisiscommunicatie
- Communicatieadviseur ROT/BT
- Floormanager

Het ROT wordt opgeroepen bij opschaling vanaf GRIP2. Dit gebeurt bij flitsincidenten en bij de grote landelijke crises zoals COVID-19 en de asielcrisis.

Wat doen we niet meer?
De functionarissen gaan van een hard piket naar een vrije instroompiket (kanspiket). Dit betekent dat de functionarissen mogen komen, maar niemand is verplicht. Er is daarmee geen garantie op opkomst binnen de gestelde termijnen of zelfs helemaal niet.

Risico's

- Een ROT dat compleet en op tijd start is niet reëel. Het kan dus zijn dat de Operationeel Leider niet aanwezig is en er geen aanspreekpunt is voor de burgemeester.
- Er is geen gegarandeerde start van de werkzaamheden zoals vastgesteld in het wettelijk Besluit Veiligheidsregio's. Uit de jaarlijkse rode draden analyse, input voor de risicoanalyse van de Inspectie Justitie en Veiligheid, blijkt dat de opkomst van vrije instroom van met name gemeentelijke crisisfunctionarissen voor verbetering vatbaar is.
- Het vinden van voldoende mensen om de poule van deze crisisrollen te vullen, wordt buitengewoon lastig.
- Bij langdurige crisis is het moeilijker om deze crisisrollen langdurig in te vullen.

In de praktijk
Incident: brand buurtbatterij

Bij een energiebedrijf in Culemborg staat een auto in brand tegen een buurtbatterij. Een buurtbatterij is een batterij die zelf opgewekte stroom van meerdere huishoudens kan opslaan. De beveiliger heeft een bluspoging gedaan, maar heeft de brand niet uitgekregen. Uit de buurtbatterij komt inmiddels dikke witte en zwarte rook. De rook trekt richting het centrum van Culemborg. In het effectgebied is een woon-zorgcomplex een basisschool en een middelbare school.

Het ROT wordt bij elkaar geroepen. Het is een week na de vierdaagse en veel mensen hebben vakantie. De Regionaal Operationeel Leider start met de vergadering en ziet wie er zijn: deze keer is binnen de gewenste tijd de floormanager opgekomen en de Algemeen Commandanten Politiezorg en Crisiscommunicatie. Helaas was de rest op vakantie of ver buiten de regio. Tijdens het incident vindt dus geen goed gecoördineerde hulpverlening plaats en ook besluiten zijn niet met complete informatie en afweging te nemen, waardoor de effecten voor de omgeving veel groter zijn geworden, en er meer inwoners zijn met gezondheids- en materiële schade.

Overzicht wettelijke en specifieke taken veiligheidsregio

Brandweerzorg	Art 3, eerste lid Wvr: a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.
Rampenbestrijding en crisisbeheersing	Art. 10 Wvr a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald; c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid; d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; e. het instellen en in stand houden van een brandweer; f. het instellen en in stand houden van een GHOR; g. het voorzien in de meldkamerfunctie; h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken. Art. 25 Wvr: De door het bestuur van de veiligheidsregio ingestelde brandweer voert in ieder geval de volgende taken uit: a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand; b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand; c. het waarschuwen van de bevolking; d. het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting; e. het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van de brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen. f. de brandweer voert tevens taken uit bij rampen en crises in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. Art 46 en 49 Wvr: Het verschaffen van informatie en het zorg dragen voor de communicatie over rampen en crisis
Geneeskundige hulpverlening	Art. 33 Wvr Organisatorische verbanden die zorg of een andere dienst verlenen waarop aanspraak bestaat ingevolge artikel 3.1.1 van de Wet langdurige zorg of ingevolge een zorgverzekering als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Zorgverzekeringswet, zorgaanbieders als bedoeld in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, Regionale Ambulancevoorzieningen en gezondheidsdiensten in die regio, die een taak hebben binnen de geneeskundige hulpverlening, treffen de nodige

	maatregelen met het oog op hun taak en de voorbereiding daarop. Het bestuur van de veiligheidsregio, de Regionale Ambulancevoorziening en de in die regio werkzame organisatorische verbanden, zorgaanbieders en diensten, bedoeld in het eerste lid, maken schriftelijke afspraken over de inzet van deze organisatorische verbanden, zorgaanbieders en diensten bij de uitvoering van hun taak en op de voorbereiding daarop.

Specifieke taken en niet wettelijke taken

De wet en het besluit VR is niet uitputtend in de taakbeschrijving van de veiligheidsregio. Hieronder zijn de belangrijkste taken opgesomd die afgeleid zijn van de wet en via expliciete besluiten c.q. de programmabegroting zijn toebedeeld aan de veiligheidsregio. Het betreft:

- Adviseren van het bevoegd gezag over de risico's van branden, rampen en crisis en de gevolgen op de leefomgeving in de regio Gelderland-Zuid
- Adviseren bij regiogrensoverschrijdende risico's en effecten, in samenwerking met buurregio's, onder meer op het gebied van evenementenveiligheid en in het kader van de Omgevingswet
- Het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij incidentbestrijding, risico- en crisisbeheersing.
- Het sluiten van convenanten met de politie, andere overheden en derden over de afstemming, voorbereiding of uitvoering van taken die betrekking hebben op de hulpverlening en veiligheid
- Bestuurlijk platform voor sociaal-maatschappelijke veiligheidsthema's voor de gemeenten in de regio, uiteraard in goede afstemming met andere gremia. De VRGZ faciliteert dit platform zodat bestuurlijke afstemming kan plaatsvinden over gezamenlijke thema's
- Coördinatie en uitvoering Programma bevolkingszorg en crisiscommunicatie (vanaf invoering tweede tranche van wijzigingen Wet veiligheidsregio's, medio 2027, wordt dit een wettelijke taak).
- Overige niet wettelijke taken:
    - Het uitvoeren van brandonderzoek naar de oorzaak van de brand
    - Afhijsen van patiënten als andere hulpdiensten, zoals ambulancepersoneel, de patiënt niet veilig kunnen bereiken of verplaatsen.
    - First Responder Brandweer (AED) om zo de responstijd bij medische noodgevallen te verkorten, waardoor de overlevingskansen van slachtoffers groter worden
    - Specialistische taken; taken die de repressieve organisatie uitvoert die niet vallen onder de basisbrandweerzorg, zoals die beschreven is in het Besluit veiligheidsregio's, en die extra inzet van materieel, personeel, opleiden of oefenen vragen.

De wettelijke en afgeleide taken en bevoegdheden zijn nader uitgewerkt in artikel 5 van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Gemeenteraadsleden gemeenten
Gelderland-Zuid

Dagelijks Bestuur VRGZ
p/a Prof. Bellefroidstraat 11
6525 AG Nijmegen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Datum: 13 mei 2025
Betreft: Actualiteit korting BDuR 2026 in relatie tot zienswijze procedure resultaatbestemming Jaarrekening 2024 en Ontwerpbegroting 2026
Bijlage(n): 1
Briefnummer VRGZ/DIR/7237/25/HB+MvD/SvP

Contactpersoon
Susan van Petten
088-4575000
bestuurvrgz@vrgz.nl

Geachte leden van de raad,

Bij brief van 24 maart jl. hebben wij u de concept-jaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid toegezonden, met het verzoek om voorafgaand aan besluitvorming door het Algemeen Bestuur een zienswijze bij het Dagelijks Bestuur in te dienen.

Als bijlage bij de begroting is een overzicht uitgewerkt voor de bezuinigingen die zijn oorsprong hebben in de eerder door het algemeen bestuur opgelegde taakstelling van € 150.000, vanaf begroting 2025, en de 10% korting op de BDuR-gelden door de Rijksoverheid, vanaf begroting 2026. Met als nadere toelichting in de aanbiedingsbrief dat deze in onze ogen ongewenste en onverantwoorde korting op de BDuR hopelijk (deels) hersteld zou worden met de vaststelling van de Voorjaarsnota, mede gezien de huidige situatie in de wereld en de maatschappelijke weerbaarheidsopgave. Uit de eerste reacties vanuit de gemeenten lijkt er onduidelijkheid te zijn over het doel en de bestemming van de BDuR-gelden. Voor een nadere toelichting verwijzen we naar bijlage 1.

Duidelijkheid over 2026: 10% korting op de BDuR gaat door. Onduidelijkheid over 2027 e.v.
In de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk is te zien dat de 10% korting op de BDuR helaas niet is teruggedraaid. Inmiddels is ook duidelijk geworden dat het Rijk de Veiligheidsregio's hiervoor in 2026 niet compenseert. Of de korting vanaf 2027 e.v. wordt teruggedraaid is nog onduidelijk. Om nu niet structureel te bezuinigen, wat mogelijk in 2027 weer teruggedraaid gaat worden, hebben we de directie van de VRGZ gevraagd om te onderzoeken hoe de 10% bezuiniging op de BDuR-gelden van € 1.032.000 incidenteel in 2026 kan worden opgevangen. Een voorstel hiertoe hebben wij besproken met het algemeen bestuur op 12 mei 2025.

Weerbaarheid
Uit de publicatie van de Voorjaarsnota 2025 is verder duidelijk geworden dat het Rijk vanaf 2027 € 70 miljoen vrijmaakt voor het versterken van weerbaarheid. Het is echter niet duidelijk door wie en waaraan dit bedrag kan worden besteed. Wat dit betekent voor de financiële haalbaarheid van de landelijke aanpak is nog onderwerp van gesprek tussen het Veiligheidsberaad en de Minister van Justitie.

Hetzelfde geldt voor onze voorgestelde regionale aanpak, waarover u separaat wordt geïnformeerd door uw college. Een eerste verkenning en de opstart van een gezamenlijke regionale aanpak kan in 2025 incidenteel gefinancierd worden vanuit de bestemde reserve versterking van crisisbeheersing, maar uitvoering van het programma is door het ontbreken van een structurele financiering op de lange termijn onzeker geworden.

Voorstel incidentele bezuinigingen 2026
Om nu geen onomkeerbare maatregelen te nemen, moet voor 2026 € 1.032.000 incidenteel dekking gevonden worden. Deze wordt als volgt gevonden:

1. € 610.000 wordt betaald vanuit het resultaat 2024;
2. € 422.000 wordt onttrokken uit de algemene reserve.

Voor 2027 e.v. geldt een nieuw perspectief, waarover wij u als gemeenteraad binnen de reguliere Planning & Control cyclus zullen informeren, dus middels de Kaderbrief 2027 (november 2025) en de Ontwerpbegroting 2027 (april 2026).

Ad 1 *Herziening resultaatbestemming concept jaarrekening 2024*
In de conceptjaarrekening 2024 is voorgesteld het positieve resultaat van € 610.000 toe te voegen aan een bestemde reserve voor noodzakelijke duurzaamheidsmaatregelen aan het vastgoed van VRGZ. Gezien de hierboven beschreven ontwikkelingen stellen we voor het volledige bedrag van € 610.000 aan te wenden ter dekking van het incidentele tekort in 2026. Dit vindt eveneens plaats middels het vormen van een bestemde reserve.

Ad 2 *Onttrekking algemene reserve*
Omdat de korting op de BDuR een incidenteel negatief resultaat betreft, kan € 422.000 vanuit de reserve betaald worden. De reserve bedraagt nu 5% en na onttrekking in 2026 3,87%.

Impact huidige zienswijzeprocedure
Aangezien bij de meeste gemeenten de Jaarrekening 2024 en de Ontwerpbegroting 2026 al in procedure zijn gebracht, verzoeken wij u deze ontwikkelingen en voorgestelde dekking mee te nemen in uw zienswijze. Daarbij vragen wij u, in afwijking van onze raadsbrief van 24 maart jl.., om uw zienswijze kenbaar te maken:

- Op de resultaatsbestemming; aan het algemeen bestuur wordt voorgesteld een nieuwe bestemde reserve ad € 610.000 te vormen voor het incidenteel dekken van de korting op de BDuR in 2026.
- Op de conceptbegroting 2026; waarbij aan het algemeen bestuur wordt voorgesteld om de 10% korting op de BDuR incidenteel te dekken door
    - € 610.000 te onttrekken uit de daarvoor bestemde reserve korting BDuR 2026
    - € 422.000 te onttrekken uit de algemene reserve VRGZ

Wij verzoeken u om uw zienswijze over deze onderwerpen vóór 16 juni 2025 aan ons kenbaar te maken via bestuurvrgz@vrgz.nl. Na afloop van deze termijn zal het Dagelijks Bestuur VRGZ u in kennis stellen van het oordeel over de zienswijzen. Met in achtneming van uw zienswijzen zullen de Jaarstukken 2024 en begroting 2026 in de vergadering van 3 juli 2025 aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling worden voorgelegd.

Het Dagelijks Bestuur,
namens deze,

de voorzitter,

drs. H.M.F. Bruls

de secretaris

M. van Dalen Msc.

Bijlage 1 Nadere toelichting BDuR

De Minister van Justitie en Veiligheid is stelselverantwoordelijk voor de brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing. De Minister van J&V verstrekt aan de veiligheidsregio's een bijdrage, de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR), voor onze primaire taken op dat gebied. Deze bijdrage zit daardoor verweven in veel van onze werkzaamheden en kan daardoor niet als afzonderlijk bedrag aan afzonderlijke taak worden gezien. De volledige rijksbijdrage vanuit de BDuR aan de VRGZ is zonder korting in 2026 € 10,32 miljoen. 24% daarvan betreft de extra middelen voor crisisbeheersing en informatievoorziening. De 10% korting op de volledige rijksbijdrage vanuit de BDuR houdt voor de VRGZ een bezuiniging in van € 1.032.000 op het programma Crisis- en Rampenbestrijding in 2026.

Op 26 augustus 2022 heeft de Rijksoverheid, als onderdeel van een bestuurlijk akkoord over vluchtelingenopvang, besloten om aan de veiligheidsregio's via de BDuR een structureel budget van 83 miljoen toe te kennen. Deze gelden zijn bestemd voor de versterking van crisisbeheersing, informatiemanagement en de ontwikkeling van KCR2 (deze laatste gaan direct naar het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) en het Rijk zelf). Voor onze regio betekende dit een ophoging van de jaarlijkse BDuR bijdrage van 1,39 miljoen in 2023 naar 2,5 miljoen in 2026.

Bij de toekenning van de BDuR gelden in 2023 is aangegeven dat het niet de bedoeling is dat gemeentelijke bijdragen aan de veiligheidsregio's – als effect van de ophoging van de BDuR – worden verlaagd. Ook is het niet de bedoeling met de extra financiële middelen gaten te vullen op het gebied van andere taakgebieden van de veiligheidsregio's. Over de aanwending van de middelen moet jaarlijks afzonderlijk verantwoording worden afgelegd, gezien concrete doelen zijn gekoppeld aan de versterkingsgelden.

Amendement

Aanvulling zienswijze jaarstukken Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Dit amendement hoort bij 291665 Beslisnota Voorlopige jaarrekening 2024, ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	**Vergadering** Openbare raadsvergadering op 19 juni 2025
Indieners Eerste indiener: Kernachtig Wijchen, Joost Kersten	**Amendementnummer** 1.

Voorgestelde wijziging van het besluit

De brief met daarin de zienswijze van de gemeenteraad van Wijchen op de jaarstukken van de VRGZ aan te vullen met de volgende tekst:

Tijdens de werkbijeenkomst van 5 juni jl. is de raad geïnformeerd over twee zaken waar wij uw aandacht voor vragen.
Ten eerste is de raad geïnformeerd over diverse wettelijke vereisten waaraan de VRGZ moet voldoen en die tot “concurrentie” van inzet van middelen kunnen leiden en daarnaast tegenstrijdig kunnen uitvallen. Een voorbeeld hiervan is het aanwenden van het resultaat ter dekking van een incidenteel tekort, waardoor u het resultaat niet kunt inzetten om uw panden te verduurzamen. Een ander voorbeeld hiervan dat tijdens de presentatie werd gegeven is dat aan de ene kant van de VRGZ wordt verwacht dat zij haar wagenpark verduurzamen, terwijl hierdoor tegelijkertijd de effectiviteit van de inzetbaarheid van het wagenpark in het gedrang kan komen.
Als zich in de toekomst een vergelijkbare situatie of dilemma voordoet dan ziet de raad van Wijchen graag dat u prioriteit geeft aan het inzetten van uw middelen om uw primaire taak uit te kunnen oefenen: een goede behartiging van de zorg voor de veiligheid en de hulpverlening aan de burgers in uw werkgebied door samen te werken bij het bieden van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en de voorbereiding op en bestrijding van ongevallen, crises en rampen.
De raad van Wijchen is ook geïnformeerd over de veiligheidsproblemen die zich voordoen vanwege de onbekendheid bij uw organisatie m.b.t. welke isolatiemaatregelen er zijn getroffen bij woningen. Particuliere huizenbezitters, particuliere verhuurders en woningcorporaties zijn niet verplicht om informatie die betrekking kan hebben op veiligheidsrisico’s bij bijvoorbeeld het bestrijden van een brand met u te delen.
De raad van Wijchen zou graag zien dat uw organisatie het initiatief neemt om met woningcorporaties een overleg te starten hoe uw organisatie wel over actuele informatie kan beschikken. Die actuele informatie kan de veiligheid van o.a. brandweerlieden,

hulpverleners en bewoners bevorderen.

Aanleiding

Op 5 juni jl. zijn de raads- en commissieleden geïnformeerd over de jaarstukken van de VRGZ.
De indieners van dit amendement vragen aandacht voor twee zaken. De uitvoering van verschillende wet- en regelgeving vanuit de rijksoverheid kunnen elkaar bijten. Zo moet de VRGZ voldoen aan duurzaamheidsambities die middelen kosten en ook aan de eigen wettelijke taken waarvan de financiering onder druk staat. Indieners zijn van mening dat de veiligheidstaak van de VRGZ altijd zwaarder weegt dan de taak tot verduurzaming.

Een tweede punt waarvoor de indieners aandacht vragen is dat de verduurzaming van woningen, door bijvoorbeeld isolatie en het plaatsen van zonnepanelen, leidt tot serieuze veiligheidsproblemen. Een voorbeeld hiervan is dat de brandweer niet meer op de hoogte is hoe woningen zijn geïsoleerd. Hierdoor kan advisering over brandveiligheid of zelfs informatie tijdens een acute noodsituatie achterhaald zijn. De veiligheid van onze veiligheidsdiensten en onze inwoners kan hieronder lijden. Bij particuliere woningbezitters en verhuurders kan het delen van informatie niet afgedwongen worden. Mogelijk kan dergelijke informatie daarentegen wel geactualiseerd worden door woningcorporaties. De indieners van het amendement vragen zich af in hoeverre de veiligheidsregio in onze regio hiertoe een uitvraag kan doen. Op basis van de verstrekte gegevens kan achterhaalde informatie geactualiseerd worden, waardoor de veiligheid van inwoners en de veiligheidsdiensten bevorderd wordt.

Beoogd effect

Met deze toevoegingen aan de zienswijzebrief beogen de indieners de VRGZ te ondersteunen in het prioriteren van taken waarbij de veiligheidstaak altijd prioriteit hoort te krijgen ten opzichte van andere taken zoals verduurzaming.

Argumenten

- *Goede behartiging van de zorg voor de veiligheid en de hulpverlening aan de burgers van Gelderland-Zuid is de primaire taak van de VRGZ.*
  Verduurzaming van panden of andere ondergeschikte wetgeving is geen primaire taak van de VRGZ. De prioriteit hoort dus te liggen op de primaire taak veiligheid.

- *Wettelijke eisen kunnen elkaar in de praktijk tegenwerken.*
  Wanneer de VRGZ investeert in verduurzaming, kan dit ten koste gaan van middelen voor kerntaken. Primaire taken mogen niet onder deze spanning lijden.

- *Actuele informatie over isolatiemaatregelen zal de veiligheid van brandweerlieden, hulpverleners en bewoners bevorderen.*
  In overleg met woningcorporaties kan deze informatie mogelijk eenvoudig aangeleverd worden.